

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

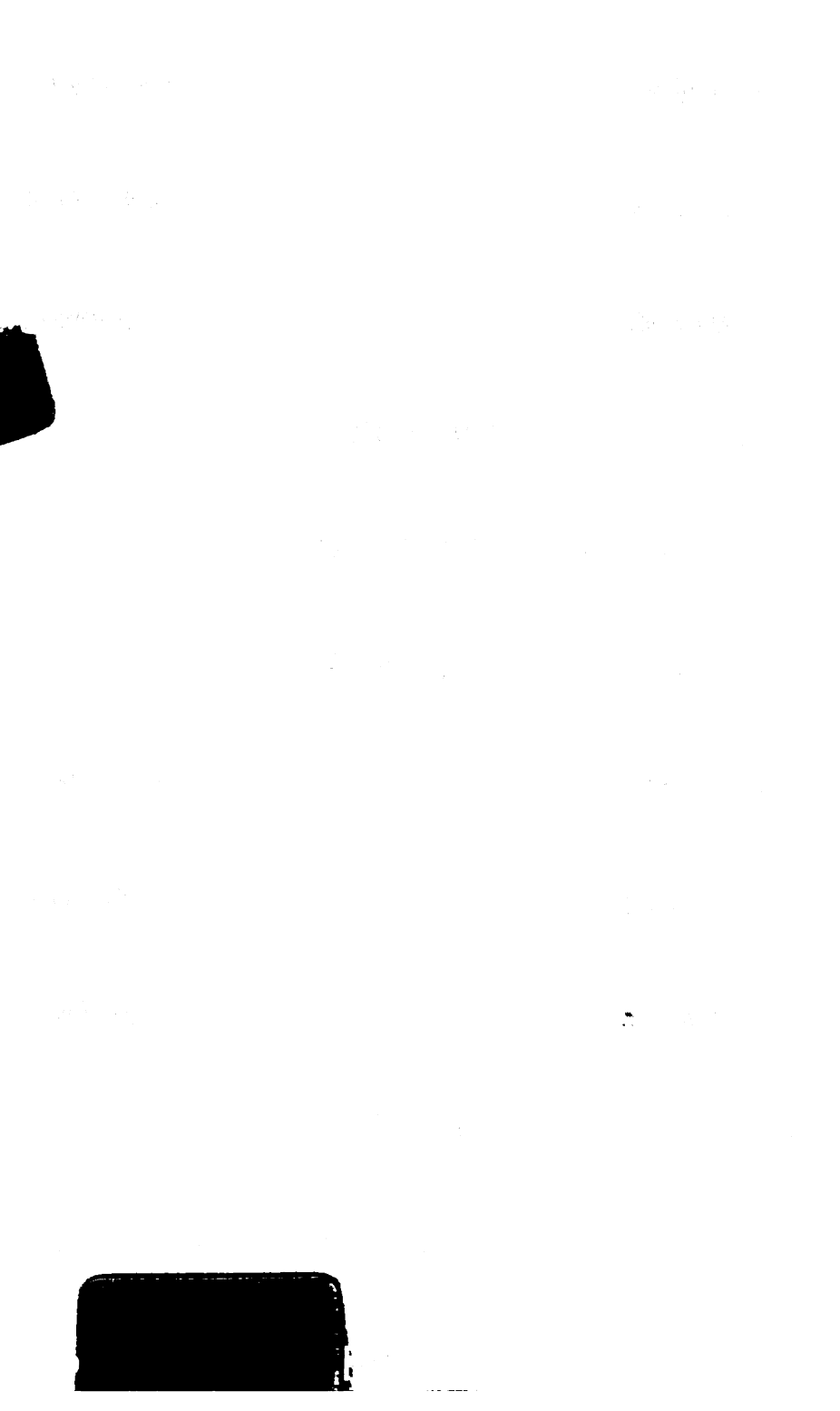
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

1. *[Faint, illegible text]*

2. *[Faint, illegible text]*

3. *[Faint, illegible text]*

4. *[Faint, illegible text]*

5. *[Faint, illegible text]*

6. *[Faint, illegible text]*

7. *[Faint, illegible text]*

8. *[Faint, illegible text]*

9. *[Faint, illegible text]*

10. *[Faint, illegible text]*

11. *[Faint, illegible text]*

12. *[Faint, illegible text]*

13. *[Faint, illegible text]*

14. *[Faint, illegible text]*

15. *[Faint, illegible text]*

16. *[Faint, illegible text]*

17. *[Faint, illegible text]*

18. *[Faint, illegible text]*

19. *[Faint, illegible text]*

20. *[Faint, illegible text]*

21. *[Faint, illegible text]*

22. *[Faint, illegible text]*

23. *[Faint, illegible text]*

24. *[Faint, illegible text]*

25. *[Faint, illegible text]*

26. *[Faint, illegible text]*

27. *[Faint, illegible text]*

28. *[Faint, illegible text]*

29. *[Faint, illegible text]*

30. *[Faint, illegible text]*

31. *[Faint, illegible text]*

32. *[Faint, illegible text]*

33. *[Faint, illegible text]*

34. *[Faint, illegible text]*

35. *[Faint, illegible text]*

36. *[Faint, illegible text]*

37. *[Faint, illegible text]*

38. *[Faint, illegible text]*

39. *[Faint, illegible text]*

40. *[Faint, illegible text]*

41. *[Faint, illegible text]*

42. *[Faint, illegible text]*

43. *[Faint, illegible text]*

44. *[Faint, illegible text]*

45. *[Faint, illegible text]*

46. *[Faint, illegible text]*

47. *[Faint, illegible text]*

48. *[Faint, illegible text]*

49. *[Faint, illegible text]*

50. *[Faint, illegible text]*

51. *[Faint, illegible text]*

52. *[Faint, illegible text]*

53. *[Faint, illegible text]*

54. *[Faint, illegible text]*

55. *[Faint, illegible text]*

56. *[Faint, illegible text]*

57. *[Faint, illegible text]*

58. *[Faint, illegible text]*

59. *[Faint, illegible text]*

60. *[Faint, illegible text]*

61. *[Faint, illegible text]*

62. *[Faint, illegible text]*

63. *[Faint, illegible text]*

64. *[Faint, illegible text]*

65. *[Faint, illegible text]*

66. *[Faint, illegible text]*

67. *[Faint, illegible text]*

68. *[Faint, illegible text]*

69. *[Faint, illegible text]*

70. *[Faint, illegible text]*

71. *[Faint, illegible text]*

72. *[Faint, illegible text]*

73. *[Faint, illegible text]*

74. *[Faint, illegible text]*

75. *[Faint, illegible text]*

76. *[Faint, illegible text]*

77. *[Faint, illegible text]*

78. *[Faint, illegible text]*

79. *[Faint, illegible text]*

80. *[Faint, illegible text]*

81. *[Faint, illegible text]*

82. *[Faint, illegible text]*

83. *[Faint, illegible text]*

84. *[Faint, illegible text]*

85. *[Faint, illegible text]*

86. *[Faint, illegible text]*

87. *[Faint, illegible text]*

88. *[Faint, illegible text]*

89. *[Faint, illegible text]*

90. *[Faint, illegible text]*

91. *[Faint, illegible text]*

92. *[Faint, illegible text]*

93. *[Faint, illegible text]*

94. *[Faint, illegible text]*

95. *[Faint, illegible text]*

96. *[Faint, illegible text]*

97. *[Faint, illegible text]*

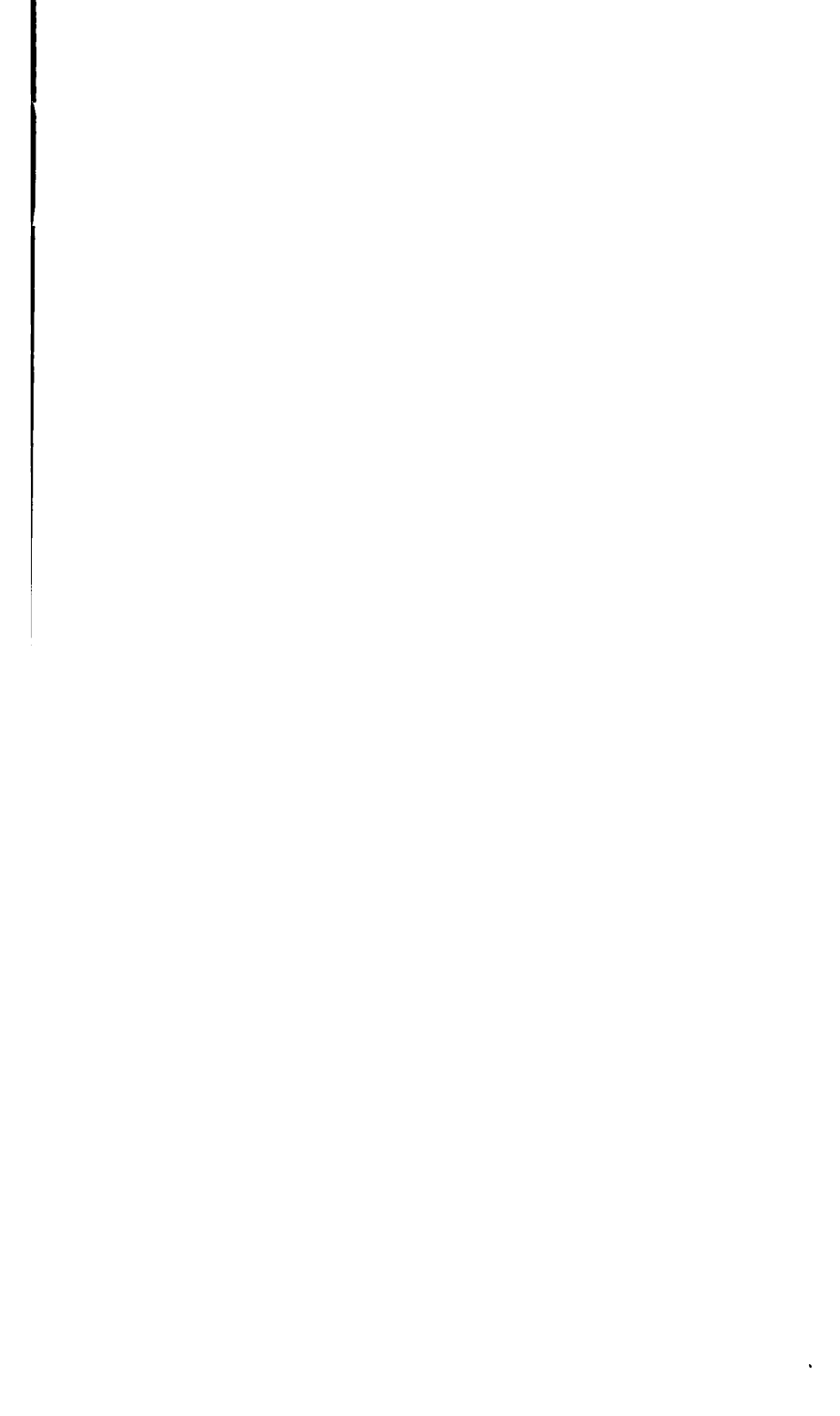
98. *[Faint, illegible text]*

99. *[Faint, illegible text]*

100. *[Faint, illegible text]*

949.5
C822 CORPUS

STANFORD UNIVERSITY
LIBRARIES

V. 9
SCRIPTORUM HISTORIAE 11 1867

BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE

BORUSSICAE

CONTINUATA.

CONSTANTINUS PORPHYROGENITUS.

VOLUMEN III.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXL.

CONSTANTINUS

PORPHYROGENITUS

DE THEMATIBUS

ET

DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

ACCEDIT

**HIEROCLIS SYNECDEMUS CUM BANDURII
ET WESSELINGII COMMENTARIIS.**

RECOGNOVIT

IMMANUEL BEKKERUS.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXL.

**CONSTANTINUS
PORPHYROGENITUS**

**DE THEMATIBUS
ET DE ADMINISTRANDO IMPERIO.**

VULCANII DEDICATIO LIBRI PRIMI DE THEMATIBUS.

NOBILISSIMIS AMPLISSIMISQUE VIRIS,

IANO DOUSAE A NOORTWYCK, PAULO BUSIO, ABRAHAMO
AB ALMONDA,

CURATORIBUS ACADEMIAE LEYDENSI

S. D.

Immensis profecto tempestas bellica Belgicam nostram totos iam annos viginti concussit iactavit laceravit, Nobilissimi amplissimique viri; neque adhuc faustum aliquod sidus affulsit, quod nobis terram videndi tandem spem faciat: finem enim laborum tantorum optamus potius miseri quam speramus. ex omnibus vero malis quae catervatim secum traxit bellum hoc vere atrox, ad quorum recordationem merito exhorrescit animus, gravissimum propemodum censere soleo dissipationem bibliothecarum, quarum splendore ac multitudine Belgium nulli provinciarum totius orbis ante hos tumultus cedebat. quid enim aliud ex bibliothecarum interitu quam barbaries et ignorantia, ex ignorantia confusio omnium rerum, ex confusione *καταληθρία* est exspectanda? prudenter igitur munereque Vestro convenienter facitis, curatores, qui flagrante adhuc bello saevientibusque tumultibus publicis, quicquid Vobis rei publicae clavus, ad quem constanter fortiterque excubatis, cui relinquit, id omne academiae promovendae et bibliothecae publicae in ea instaurandae impenditis, et laceras ex superiorum annorum saefragiis tabulas, inque extremos prope orbis angulos eiectas, maximis Vestris sumptibus conquiritis, collectas publicatis. de libro antiquarum per universam Europam inscriptionum loquor, quem Vos aere Vestro in usum publicum edendum curastis. eximium certe opus, si quod unquam e typographicis praelis prodiit; cuius fama dudum ante editionem totum orbem pervagata incredibili eum sui exspectatione erectam tenuit, quippe qui nunc tandem, exuto semio, pristinum

Vestro beneficio iuventutis decus sit recuperaturus. quo quidem mine immortales Vobis, quamdiu stabit, gratias debet. atque ut praesentiarum de utilitate nihil dicam quae ex hoc opere ad omnia antiquae reconditaeque doctrinae studiosos est perventura, quae profecto maxima, excitabit, immo inflammabit illustri hac qua praeluxistis face etiam alios, ut quicquid lacerarum ex hoc communi bibliothecarum Belgicarum naufragio tabularum ad ipsos pervenerit pari alacritate in usum publicum conferant. quorum in numero nomen meum libens profiteor. simulatque enim consilii Vestri ratione de operis huius editione cognovi, continere me non potui quin testandi privati mei gaudii studiique erga rem literariam causa Constantinum Porphyrogenetam *περὶ θεμάτων*, auctorem nunquam antea editum, primum e multis arriperem publicique iuris facerem. tres vero causae fuerunt quibus adductus dignissimum eum iudicavi qui un eodemque tempore quo renatae sunt orbis deliciae, hoc est inscriptiones Vestrae, in clarissimam doctissimi huius seculi lucem amplissimi nominis Vestri auspiciis prodiret. prima quod imperator, Leonis illius filius; deinde quod optime de studiis literarum meritis, quippe qui extinctas propemodum ac semisepultas sua aetate bonas artes a scientias suscitavit et ab interitu vindicavit; tertia quod pari fere cura inscriptionibus Vestris fortuna bis captus, militarem furorem expertus redemptus. nam primum Mechliniae apud medicum quendam Anglum Thomam Clementem, parum clementer habitus multos annos in bibliothecae vel *βιβλιοπέδης* potius squalore et pulvere latuit; postea in altera miserae illius urbis direptione *αἰχμάλωτος*, militari violentia obnoxius, perierat nisi periisset: nescio enim quo bono suo fato mihi tandem, una cum Procopio de aedificiis Iustiniani et Agathia, oblatu persolutis *λύτροις* servatus est. cuius quidem imperatoris simul et scriptoris optimi prolixam apud Vos laudationem instituere nihil attinet, cum et ad calcem huius libri illustra aliquot historicorum illius aevi de eo testimonia congresserim, et Vos ipsi pro singulari Vestra eruditione summaque iudicii acrimonia facillime eas, veluti ex ungue, quod aiunt, leonem, sitis agniture scriptumque hoc rei literariae summo opere utile iudicaturi, cum totius fere Asiae accuratam descriptionem agminaque militaria per eam distributa contineat, et praeterquam quod multa contineat aliis geographis vel ignota vel ab eis silentio praeterita, non pauca habeat praeterea ad antiquitatis et historiae cogni-

tionem, adde etiam artis militaris peritiam conducibilia. quarum quidem rerum gravitatem incandis passim narrationibus et variis veterum poetarum auctoritatibus veluti condimentis quibusdam miscet, ut eius lectio vel ter repetita nequaquam fatiget. utitur vero interdum nominibus aliquot officiorum militarium remotis a consuetudine loquendi veterum Graecorum; quam ob causam notae necessario mihi adii-
ciendae fuerunt, per quas lucem aliquam iis ipsis vocabulis asferrem. in quibus si forsitan a scopo aberravi, veniam et peto et mereor, cum ea doctissimis etiam nostri aevi viris non exiguum negotium liceant *). accipite vero Vos, Nobilissimi amplissimique viri, Constantinum per me Orco ereptum lucique pariter et Latio donatum, accipite, inquam, ut testem ingentis gaudii, quod ego ex summa animi Vestri ad iuvanda studia alacritate, quam Vos sumptuosissima harum inscriptionum editione luculentissime declarastis, intimo pectore concepi. simulque Vobis persuadete me deinceps, Vestro imprimis exemplo incitatum, daturum operam ut mihi nec voluntas neque (absit verbo invidia) facultas promovendae rei literariae ornandaeque Vestrae academiae defuisse videatur.

Valete, viri Nobilissimi amplissimique, et rem publicam eiusque seminarium academiam feliciter curantes fremente furentaque invidia perseverate.

D. V.

Lugduni Batavorum a. d. 1588
cal. Martiis.

addictissimus
Bonaventura Vulcanius.

*) quibus certe lucem non exiguam asferre potuisset codex ms de officis palatii sive aulae Cpolitanae, cuius cum ego ante annos circiter viginti cl. v. Ioachimo Hoppero Belgico in Hispaniis praesidi copiam fecissem, periiit mihi una cum optimo illo doctissimoque viro. cum tamen ἀντίγραφον eius libelli in bibliotheca Christianissimi Gallorum regis uservari intelligam et aliud in bibliotheca Augustana exstare sciam, bona spes me habet fore aliquando ut aut mea aut, quod non invidiam, alterius alicuius opera auctori simul et sibi hac in parte subve-
niatur. *Vulcanius, ubi notis suis praefatur.*

MORELLI DEDICATIO LIBRI SECUNDI
DE THEMATIBUS.

ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO CARDINALI
PERRONIO,

ARCHIEPISCOPO SENONENSI, GERMANIAE PRIMATI,
CHRISTIANISSIMI REGIS FRANCIAE ET NAVARRAE ELEMOSYNARCHAE
FEDERICUS MORELLUS PROFESSOR REGIUS S. P.

En Constantini Porphyrogenetae, Cardinalis illustrissimi
ὀλοπορφύρων ἀντάξις πολλῶν, commentarius de Thematibus praefecturisve occidentalis partis imperii orientis, hactenus desideratus et ab *ιστοριαρχαιολογοφίλοις* notitiae Romanae studiosis omnibus votis expetitus: nunc, si minus integer, *ὀλοσχερής*, at certe quantum in unico veteri codice ms Regiae bibliothecae recens a me dextro Mercurio, compertus est, descriptus, recognitus, utraque lingua imperatorum editus notisque illustratus prodire et sub eximio caelestis ingenii Tui candore et ostri Tui splendore apparere gestit quidni vero imperator *φιλομουσότητος καὶ θεοσεβέστατος*, in Porphyro Palatio natus et extemplo purpura indutus, cardinaliciae purpurae Tuae decus et praesidium non ambiret? immo quidni imperator Porphyrogenitus, cuius maiestas *φιλολογίᾳ* et scientia *ἀρχιτεκτονικῇ*, quam tot *βασιλικῶν* voluminibus exaggeravit, magis quam pallio purpureo decorata est, hanc quoque Musarum regiarum fetum Minervae Tuae aetherae peplo, hoc est *ἐγκυκλοπαιδείας*, scientiarum ac virtutum orbe, includi percuperet? cum praesertim idem huic principi votum fuerit atque Alexandro magno, *ταῖς περὶ τὰ ἄριστα ἐμπειρίαις μᾶλλον ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν*. hinc optimis curis pro salute patriae animum semper exercuit et stilum, optimum dicendi magistrum, siquidem ad Romanum filium, qui regno paterno successit et Hugonis Italiae regis filiam Bertam, Eudoxiam postea dictam, uxorem duxit, librum gemmeum scripsit, in quo descripta fuerat summa totius Graeci imperii, pacta omnia sociorum, et hostium vires; quem Veneti *φιλόκαλοι* velut thesaurum, Egnatio perhibente, in bibliotheca sua sedulo conservant. idem Romano

more noverat parere subiectis et debellare superbos. et ut in primis iustitiam colat legumque silentia rupit, ita Hesychia seu quiete eius nata, quippe quae φιλόφρων Δίκης θυγάτηρ a Pindaro celebratur, felicissimo usus ac potitus est, expertus etiam quam vere Pausanias dixerit τὸ ἐκ θεοῦ εὐμενὲς ἐκὶ παντὶ ἐργάζεσθαι φασταίνην. non est igitur quod dubitem ne tanti imperatoris καλίστων ἑγγράμμα Tibi sit κατεθύμιον, gratum et acceptum; cuius divino ingenio consilioque, felicissimis Henrici IV, regis Christianissimi invictissimi clementissimi, auspiciis, nunc si ullo unquam aevo, apud Gallos sermonum stat honores et gratia vivax. daret in longum generosa vis illa φιλολόγος καὶ τρυφερά. Tibi, Cardinalis illustrissime, de re publica Christiana patria litoris optime merito θεὸς ἄλφα δόξα καὶ οὐδὲ ἕξ; τὸ τυχεῖν. bene diemque vale, ἀγχιόθεν ἐπιώτατε.

Lutetiae Parisiorum idibus Iunio a. s. 1609.

**MEURSII PRAEFATIO
LIBRI DE ADMINISTRANDO IMPERIO.**

BENIGNE LECTOR.

Compellabo te hic in limine, sed paucis. accipe Constantinum, et pro beneficio, si non gratiam, certe favorem redde. nihil praeter istum peto; neque magis in proclivi quicquam tibi dare. scias autem unde habeam. descripsi ante quattuor annos ex codice qui est in bibliotheca Palatina et Ioannis Baptistae Egnatii olim fuisse perhibetur. sed neque dissimulandum hic censeo quam multum hoc ipso nomine debeam viro amplissimo, Georgio Lingelshemio, Serenissimi electoris consiliario, qui ut in literas et literatos omnes et in me privatim egregie affectus est, omnem illam instructissimam bibliothecam pro arbitrio tractandi veniam mihi a principe suo impetravit. quin accessit huc quoque comitas v. c. Iani Grateri, eius praefecti, per quem liber mihi quotidie ad eam accessus patuit. quo beneficio adeo me quidem uterque sibi devinxit ut publice id hic profitendum existimaverim. ago igitur gratias quas possum maximas; quas tu quoque agas licet, siquidem operis huius editione gratiam a te ullam ego inivi. hoc volebam nescius ne esses. vale et, quisquis es, aeternitatem cogita.

EX BANDURII DE IMPERIO SUO ORIENTALI PRAEFATIONE.

Prima parte, in qua de divisione provinciarum imperii Romani in themata, necnon de provinciis ac urbibus imperatori Cpolitano olim subiectis, continetur Constantini Porphyrogeniti liber unus de thematibus Orientis et alter de thematibus Occidentis; necnon Hieroclis grammatici Synecdemus. his autem duobus libris Porphyrogenitus ita themata describit (olim quippe *θέματα* idem quod legio dicebatur; deinde *θέματα* appellatae provinciae, in quibus legiones in praesidiis locatae erant) ut terras in quibus locatae fuerunt, adeoque populos quibus partim cognomina sua debuerunt, insertis antiquitatibus narrationibusque variis commemoret. liber prior in Oriente i. e. in Asia cum minori tum etiam maiori, posterior in Occidente i. e. in Europae provinciis, Thracia Macedonia Hellade Peloponneso et nonnullis aliis imperio Cpolitano subiectis locis, themata complectitur. horum priorem Vulcanius primus publici iuris fecit ex sua bibliotheca, Latina versione et notis brevioribus illustratum, Lugduni Batavorum, per Franciscum Raphelengium, a. 1588, in 8. iterum prodiit idem liber cum variis lectionibus emendationibus ac supplementis ex ms codice Regio, studio ac opera Federici Morelli, in operibus Constantini editis ibidem, ex officina Elzeviriana, a. 1617, in 8. alterum vero Porphyrogeniti librum, nimirum de thematibus Occidentis, idem Morellus primus edidit ex codice ms bibliothecae Regiae cum Latina interpretatione ac notis, in operibus Constantini, laudato loco *). hunc autem utrumque Porphyrogeniti librum, ad illustrandam rem Byzantinam pernecessarium, collatum cum codice ms Regio bombycino n. 2431, ante quingentos annos circiter scripto, hic cum nostra Latina interpretatione et animadversionibus emendatum ac illustratum iterum proponimus, sperantes inde aliquid lucis et historicis et geographicis accessurum.

---

*) Themata utraque nunc ad cod. Paris. Reg. 854 (fol. 105—120) contulit Eduardus Simson. I. B.

Parte autem secunda habetur inprimis liber Constantini Porphyrogeniti ad Romanum filium; qui quidem a Meursio titulo *de administrando imperio* donatur. in hoc autem opere, dum imperii prudenter administrandi rationem praescribit Porphyrogenitus, plurimarum gentium quae Cpolitano imperio formidabiles erant, Patzinacitarum Russorum Bulgarorum Turcarum Saracenorum Dalmatarum Chrobatorum Slavorum Francorum Italarum et aliorum, terras origines mores et gesta describit, ita ut in eo summam totius imperii, sociorum omnium foedera, hostium vires rationes consilia explicaverit; atque adeo operis huius argumentum tam historicum quam politicum est, ut ipse in prooemio docet Constantinus. prodiit primum hoc opus Graece et Latine interprete Io. Meursio et cum eius notis brevioribus, Lugduni Batavorum, Io. Balduini typis, Lud. Elzevirii impensis, a. 1617, in 8. quam autem ipse operam Constantino navaverim in hac nova editione, licet planum sit ei qui utramque invicem contulerit, breviter tamen exponam. inprimis textum Graecum contuli cum codice ms membranaceo bibliothecae Regiae, optimae notae, n. 2661, quem annis abhinc circiter quingentis scriptum fuisse aiunt. innumerabiles mendas, quibus Meursiana editio undique scatebat, sustulimus; loca corrupta ac mutila, quae plurima erant in textu Graeco edito, ex eodem ms Regio sarcivimus. praeterea caput 23 de Iberia et 24 de Hispania, quae Meursius utpote nimis corrupta, ut ipse in notis ait, sine interpretatione Latina reliquerat, Latina fecimus. denique versionem totius libri multis in locis emendavimus auximus, totumque opus animadversionibus illustravimus. quanti autem faciendum sit hoc Porphyrogeniti opus, in quo plurima habentur historicis ac geographis vel ignota vel ab eis silentio praetermissa, nemo vel mediocriter doctus ignorat.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ

περὶ τῶν θεμάτων τῶν ἀνηρόντων τῇ βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων, P 1
 πόθεν ἔσχον τὰς ὀνομασίας, καὶ τί σημαίνουσιν αἱ τούτων προσηγορίαι, καὶ ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ἀρχαῖοι, τὰ δὲ νέον ἐκτίσαντο τὴν προσηγορίαν. P 2

5 Οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ἐπόλησιν, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται, ἢ τῶν θεμάτων ἐγένετο προσηγορία. οὐδὲ γὰρ παλαιὰ τις ἔστιν, οὐδέ τις τῶν ἱστορίας γραψάντων ἐμνήσθη τοιαύτης ὀνομασίας ὡς λέγεται νῦν· ἀλλὰ πρῶτην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λεγῶνες ἐπῆρχον ἀναγεγραμμέναι κατ' ἔθνος, ὡς ἡ λεγῶν ἢ τῶν
 10 τεσσαράκοντα μυρτύρων ἐλέγετο κεραννοβόλος, καὶ ἄλλη Μαρ-

inscr. τοῦ — Πορφ.] φιλοκόνημα Κωνσταντίνου υἱοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ σοφοῦ A i. e. codex Regius a Morello, deinde a Bandurio ad editionem Vulcanianam (V) collatus. quem addunt titulum ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ, omisi, tituli esse ratus ea quae inferuntur, περὶ τῶν θεμάτων — προσηγορίαν. 1 τῶν ante P. om C i. e. codex Paris. Reg. 854 2 πόθεν] καὶ πόθεν A 5 τῶν om C 7 τῆς τοιαύτης C 9 ἢ τῶν om A 10 ἐλέγετο κεραννοβόλος add A

SAPIENTISSIMI IMPERATORIS

CONSTANTINI PORPHYROGENITI

DE THEMATIBUS LIBER PRIMUS.

de thematibus, quae ad Romanum imperium spectant, actum, et unde appellationem duxerint, et hae ipsae appellationes quid significant, et quod nonnulla themata antiquum retineant nomen, alia vero novitium ac recessa nacta sint.

Thematum appellatio, ut mihi quidem videtur, nequaquam eam quam multi opinantur originem habet, siquidem neque antiqua est, neque quisquam eorum qui historias condidere eiusmodi appellationibus, quae nunc in usu est, mentionem facit. olim vero et ab initio turmae quaedam ac legiones per singulas provincias distributae erant, quemadmodum legio quadraginta martyrum dicebatur fulminatrix et alia Mar-

μαριτων και ἄλλη Πισιδικὴ και ἑτέρα Θετταλικὴ και ἄλλη ἄλλως ὀνομασμένη, ὑπὸ δοῦκα και ἡγεμόνα τυγχάνουσαι, πολλάκις δὲ και πραιπόσιτον. και ταῦτα πότε; ὅτε οἱ βασιλεῖς μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπειστράτευον και τοῖς ἀνταίρουσι τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς δουλείας ζυγὸν ἐπειθίσαν και μικροῦ δεῖν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐπολιόρκουν 5 ἀτακτοῦσαν και ἀντιλέγουσαν, ὡς ὁ Καῖσαρ Ἰούλιος, ὡς ὁ σεβαστὸς Αὔγουστος, ὡς ὁ Τραϊανὸς ἐκεῖνος ὁ περιβόητος, ὡς ὁ μέγας ἐν βασιλεῦσι Κωνσταντῖνος και Θεοδόσιος και οἱ μετ' ἐκείνου τὸν χριστιανισμόν και τὴν θεοσέβειαν ἀσπασάμενοι. οὐκ ἦν γὰρ εἰκὸς βασιλεῶς ἐπὶ στρατοπέδου παρόντος στρατηγὸν διατάττει- 10 σθαι· ὅφ' ἡγεμόνας γὰρ και ταξιάρχας ἐτίθουν, και ὅλα τὰ τῶν πολεμίων πράγματα ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλεῶς βουλῇ ἀπεκρέματο, και πῶς ὁ λαὸς εἰς ἓνα και μόνον τὸν βασιλέα ἐώρα. ὅτε δὲ τοῦ στρατεύειν οἱ βασιλεῖς ἀπεπαύσαντο, τότε και στρατηγούς και θέματα διωρίσαντο. και εἰς τοῦτο κατέληξεν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ μέχρι 15 τῆς σήμερον. νυνὶ δὲ στενωθείσης κατὰ τε τὰς ἀνατολὰς και δυσμὸς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας και ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Λίβυος, οἱ ἀπ' ἐκείνου κρατήσαντες, οὐκ ἔχοντες ὕποι και ὕπως καταχρήσονται τῇ αὐτῶν ἔξουσίᾳ, εἰς μι-

2 τυγχάνουσα V cum Bandurio, A invito 3 και ante pr.
add A πότε;] ποτέ, vulgo 6 θαναμαστός V 12 πολέ-
μων? 13 εἰς add A 15 ταῦτα V μέχρις C 16 τῆς]
και V στενωθείσης τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἡγοῦν τῆς Ῥωμαϊ-
κῆς βασιλείας και ἀκρωτηριασθείσης κατὰ τε ἀνατολὰς και δυσμὸς
ἀπὸ AC

maritarum, alia Pisidica, alia Thessalica, aliaeq̄ue aliter nuncupatae; quae ducibus et praefectis, saepe etiam praepositis subditae fuerunt. atque haec quidem olim, cum imperatores una cum populo expeditiones facerent, et in eos qui Romanae servitutis iugum detrectabant copias ducerent, ac totum fere orbem terrarum renitentem reluctantemque subigerent, quemadmodum Iulius Caesar, ut venerabilis ille Augustus, ut celeberrimus ille Traianus, ut magnus ille imperator Constantinus, et Theodosius, et qui post illos Christianam religionem ac divini numinis cultum sunt amplexi. neque enim par erat ipso imperatore in exercitu versante praetorem designari, si quidem sub ducibus et centurionibus degebant, omniaque bellica negotia ab imperatoris voluntate pendeabant, et populi totius oculi in unum ac solum imperatorem erant coniecti. cum vero imperatores expeditionibus interesse desierunt, tum demum praetores et themata constituta. atque hanc quidem rationem Romanum imperium in hodiernum usque diem tenuit. verum nunc, cum Romano-
rum principatus seu Romanum imperium angustius sit factum, et extre-
mis aliquot provinciis tam orientem quam occasum versus sit mutila-
tum ab imperio Heraclii Libyici, qui post eum regnarunt, cum non ha-
berent ubi aut quomodo potentiam dominatumque suum exercerent, in

κρά τινα μέρη κατέτεμον τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν καὶ τὰ τῶν στρατιω-
τῶν τάγματα μάλιστα, καὶ ἑλληνίζοντες καὶ τὴν πάτριον καὶ Ῥω-
μαϊκὴν γλώττιαν ἀποβυλόντες. λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρ-
χους, καὶ κεντουρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς
5 τῶν στρατηγούς. αὐτὸ γὰρ τὸ ὄνομα τοῦ θέματος Ἑλληνικὸν ἐστὶ
καὶ οὐ Ῥωμαϊκόν, ἀπὸ τῆς θέσεως ὀνομαζόμενον.

Πρῶτον μὲν οὖν τοῦ καλουμένου Ἀνατολικοῦ, εἰ δοκεῖ, μνη-
μονεύσωμεν.

Πρῶτον θέμα τὸ καλούμενον Ἀνατολικόν.

- 10 Ἀνατολικὸν τοίνυν τὸ θέμα καλεῖται οὐχ ὅτι τῆς ἄνω καὶ
πρώτης ἀνατολῆς ἐστίν, ὅθεν ἀνίσχει ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὅτι πρὸς
ἡμᾶς τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον καὶ τὸν τῆς Εὐρώπης τόπον P 3
λέγεται ἀνατολικόν. πρὸς δὲ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Μισσοποτα-
μίαν Συρίαν καὶ τὴν μεγάλην Ἀσίαν, ἐν ἣ κατοικοῦσιν Ἰνδοὶ καὶ
15 Αἰθίοπες καὶ Αἰγύπτιοι, λέγεται δυτικὸν μέσον καὶ Ἀσία μικρά·
ἢ γὰρ ἀνατολή, καθώσπερ ἐφημεν, Ἰνδῶν ἐστὶ καὶ Αἰθιοπίων καὶ
Αἰγυπτίων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τὴν ἀνατολὴν κατοικούντων. ὁμως
ἵνα μὴ μικρολογῶμεν καὶ δοκῶμέν τισι τερατεύεσθαι περὶ τῆς τῶν

1 τινα om C   5 συνι C   γὰρ om C   6 τῆς om C
7 Πρῶτον — 9 Ἀνατολικόν] haec vulgo supra ponunt, post
τὴν προσηγορίαν, p. 11 4, AC quidem ita concepta, τὴν
προσηγορίαν, εἰ δοκεῖ, τοῦ καλουμένου θέματος ἀνατολικοῦ μνη-
μονεύσωμεν. Πρῶτον κ. τ. λ. pro titulo V: ἐταῦθα τῆς ἀνατο-
λῆς θέματα ἦγον τῆς μικρᾶς ἀσίας.   10 τὸ om C   12 τῆς
τῆς Εὐρώπης γῆν V   15 δυτικὸν C   16 ἐφην V   17 οἰκούν-
των C

parvas aliquot partes imperium suum ac militum turmas secuerunt; et tunc maxime Graecum sermonem affectabant, patrium vero ac Romanum repudiabant; longinos quippe vocabant qui mille militibus, et centuriones qui centum praeerant, et comites quos nunc strategos. ipsum enim thematis nomen Graecum est, non Romanum, ἀπὸ τῆς θέσεως, hoc est a positione sive locatione ita nuncupatum.

Primum quidem, si videtur, thematis Anatolici cognominati mentionem faciemus.

Primum thema Anatolicum appellatum.

Anatolicum igitur thema appellatur non quod superioris illius ac primi Orientis sit, unde sol oritur, sed quod nostrum, qui Byzantii habitamus, et totius Europae respectu, Anatolicum, id est Orientale dicatur: respectu vero eorum qui Mesopotamiam Syriam et magnam Asiam habitant, in qua degunt Indi et Aethiopes et Aegyptii, dicitur Occidentale quod interiacet et Asia minor. Oriens quippe, ut diximus, Indorum est et Aethiopum et Aegyptiorum et reliquorum qui Orientem incolunt. at vero ne prolixiores simus et vidoamur nonnullis monstrosa

θεμάτων ὀνομασίας, ἐν συντόμῳ ἐροῦμεν ὡς ἔχει αὐτὴ ἢ ἀλλή-
θεια.

Τὸ τοίνυν Ἀνατολικὸν θέμα, ὡς νῦν ὀνομάζεται, ἐκ πέντε
ἐθνῶν τὴν ὅλην κατοικίαν ἔσχηκεν. ἀρχὴν γὰρ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς
κωμοπόλεως τῆς ὀνομαζομένης Μηροῦ πεποιήται, καὶ λέγεται 5
Φρυγία Σαλονταρία, ἕως τοῦ Ἰκονίου. τὰ δὲ πρόσκιμα τῶν
Ἰσαύρων τὰ πρὸς τὸν Ταῦρον καλεῖται Λυκαονία. τὰ δὲ πρὸς
θάλασσαν καὶ τὸν νότον, καὶ τὰ τοῦ καλουμένου Ψυχροῦ ὄρη,
καὶ ἕως αὐτῆς Ἀτταλείας, καλεῖται Παμφυλία. τὰ δὲ ἄνω καὶ
μεσόγαια καλεῖται Πισιδία. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀκροῖνου καὶ μέχρι 10
τοῦ Ἀμωρίου καλεῖται Φρυγία Πακατιανή. τὰ δὲ πρὸς θάλασ-
σαν νεύοντα καὶ διορθῶντα τὴν Καρίαν καλεῖται Λυκία. ὅσα μὲν
οὖν εἰσι μεσόγαια καὶ πρόσκιμα τῷ Ταύρω καὶ διήκοντα μέχρι τῶν
ὄριων Καππαδοκίας, καλεῖται Ἀνατολικά· μέρη γὰρ εἰσι τοῦ
Ἀνατολικοῦ θέματος. ἐνταῦθα τοίνυν τὸ τοῦ Ἀνατολικοῦ θέμα- 15
τός ἐστι πέρας, ἀρχὴν μὲν ἔχον ἀπὸ τῆς Μηροῦ, ἣ ἐστι τέλος
τοῦ Ὀψικίου, τερματίζον δὲ μέχρι τῶν ὄριων Ἰσαυρίας πρὸς μῆ-
κος· πρὸς δὲ πλάτος ἔχει μὲν ἐξ ἀριστερῶν μέρη τινὰ τοῦ Βου-
κελλαρίου καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Καππαδοκίας, πρὸς δὲ δεξιὰν τὴν τε
Ἰσαυρίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν μερῶν τοῦ Κιβυρραϊώτου. 20

1 συντομώτερον V   6 Φρύγη A, Φρυγίας V   Σαλοντα-
ρίας AV   9 αὐτῆς] τῆς C   10 Κροῖνοῦ V   11 καὶ
πατιανῆ AC, καπατιανῆς Vulcanius et Bandurius. sed Bandurius
in animadvers. ut editum est.   14 ἀνατολικόν AC   15 μι-
κροῦ A

dicere de thematum appellatione, breviter rei ipsius, ita ut sese habet,
veritatem exponemus.

Anatolicum itaque thema, ut nunc appellatur, a quinque gentibus
totum incolitur. initium enim a Comopoli, quae dicitur Merus, sumit,
et vocatur Phrygia Salutaris, Iconium usque. finitima vero Isauris
Taurum versus appellantur Lycaonia; quae vero ad mare, ad austrum
et ad montes Frigidi cognominatos vergunt, Attaliam usque, Pamphylia
nuncupatur. ulteriora autem et mediterranea Pisidia dicuntur; quae vero
ab Acroino Amorium usque, Phrygia Pacatiana vocatur. at quae ad
mare vergunt et Cariam determinant, Lycia dicitur. quaecumque igitur
sunt mediterranea et finitima Tauro et ad montes Cappadociae usque
pertingunt, Anatolica nuncupantur, partes siquidem sunt Anatolici the-
matis. his igitur limitibus Anatolicum thema terminatur, initium quidem
habens a Mero, quae est finis Obsequii, pertingens vero in longitu-
dinem ad montes Isauriae usque. quod autem ad latitudinem attinet,
habet quidem a sinistra partes quasdam Buccellarii et initium Cappa-
dociae, ad dexteram vero Isauriam et initium partium Cibyrraeotici
thematis.

Ἰδοὺ τοίνυν τὸ θέμα τὸ Ἀνατολικόν. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οὐκ ἦν οὕτως, ἀλλ' εἰς χιλιαρχίας καὶ πεντακοσιαρχίας καὶ ἑκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας διήρητο τὸ τάγμα τὸ στρατιωτικόν, εἰς δὲ τις ἀνθυπάτος ἐκράτει τῶν δλων ταγματίων, ὡσπερ 5 ἐπὶ τῶν κάτω χρόνων, καὶ ἕως Ἰουστινιανοῦ, μάλιστα ἐπέμπετο τοῖς τάγμασιν ἔξωρχος. καὶ μάρτυς ὁ ἐν Σμύρῃ κείμενος τάφος Πιοπλίου τῆς ἀνθυπάτου, γράφων οὕτως "Πόπλιος ἀνθύπατος ἀρχῶν Ἰωνίας Φρυγίας Αἰολίδος Μηονίας Λυδίας Ἑλλησπόντου Μυσίας Βιθυνίας Ταρσίας Γαλατίας Μαρνανδυνῶν 10 Πόντου Παφλαγονίας Καππαδοκίας μικρῆς καὶ μεγάλης Ἰσουλίας τε καὶ Λυκαονίας, καὶ μέχρι τῶν ὄρων τοῦ Ταύρου καὶ τῆς μικρῆς Ἀρμενίας." Ἰδοὺ ἀρχὴ ἐνὸς ἀνθυπάτου. ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἄξιαν πατρικίως, τοῦτομα Ἰορδάνης, οὗ τινός εἰσι τὰ ἀργυρῶ μισσοῦρια τὰ 15 ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τοιάνδε "Ἰορδάνου στρατηλάτου τῆς ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν τῶν ὑπὸ τὴν μικρὰν Ἀσίαν." καὶ οὗτος γὰρ μικροχρος ἦν τῆς αὐτῆς ἀνατολῆς, ἦνθι δὲ καὶ εὐδοκίμει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως. ὡς οὖν προεῖπομεν, τὸ νῦν 20 Ἀνατολικόν καλούμενον θέμα ὑπὸ πέντε ἐθνῶν κατοικεῖται, Φρυγῶν Λυκαόνων Ἰσαύρων Παμφύλων Πισιδῶν. κατ' ἔθνος οὖν

2 καὶ ἑκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας add A 7 πομπλίου
AV et mox πούπλιος 9 μαριανδινῶν C 14 ἀρχὰς A 15 ἀνά-
γλυφα C κείται C β. καὶ ἐπιγραφῆς C 16 ἔξον V
18 τῆς ἀνατολῆς ἤγονν μικρῆς Ἀσίας V

Habes itaque thema Anatolicum. atque initio quidem res ita se non habuit, sed agmen militare dividebatur in praefecturas, quarum aliae mille, aliae quingentis, aliae centum, aliae vero quinquaginta capitibus constabant. unus vero quidam proconsul praeerat omnibus agminibus, quemadmodum posterioribus temporibus, etiam ad Iustinianum usque mittebatur magister agminum praefectus. cuius rei fidem facit monumentum quod Smyrnae positum est Publico cuidam proconsuli, cum haec inscriptione "Publius procos. praefectus Ioniae Phrygiae Aeolidis Meoniae Lydiae Hellenpontii Mysiae Bithyniae Tarsiae Galatae Mariandyorum Ponti Paphlagoniae Cappadociae minoris et maioris Isauriae et Lyconiae, et usque ad montes Tauri et minoris Armeniae." habes praefecturam unius proconsulis. fuit autem posterioribus temporibus alius quidam dux agminum, dignitate patricius, nomine Iordanes, cuius sunt albae lanceae sculptiles, quae in regio vestiario asservantur, cum hac inscriptione "Iordani praefecti agminum Orientis et reliquarum gentium Asiae minoris." erat enim hic monarcha ipsius Orientis. floruit autem et claruit temporibus Arcadii imperatoris. Anatolicum igitur thema a quinque, uti diximus, gentibus incolitur, Phrygibus videlicet Lycionibus Isauris Pamphyliis et Pisidiis. singulae autem gentes suam

αὐτῶν ἦν ἀρχηγός, ὅτε ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ πρὸ τοῦ τὸν ζυγὸν καὶ τὴν ἀρχὴν ἐμπεισῆν ἐπ' αὐτοὺς τὴν Ῥωμαϊκὴν. ἐμπεισόντος δὲ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ζυγοῦ καὶ αὐξηθείσης τῆς βασιλείας αὐτῶν ἐδοσιώθησαν ἅπαντες καὶ ἐγένοντο συμμιγεῖς ὑπὸ μίαν ἀρχὴν· διηρέθησαν δὲ καὶ ἐγένοντο θέματα, ὅτε ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ 5 παρὰ τῶν ἀθίων Ἀγαρηῶν ἤρξατο κολοβοῦσθαι καὶ ἀκρωτηριά- ζεσθαι καὶ συστέλλεσθαι κατὰ μικρόν. καὶ ἕως μὲν Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ μίαν ἀρχὴν ἦσαν ἅπαντες, καὶ τῆς Μαυρικίου βασιλείας· καὶ μάρτυς αὐτὸς Βελισάριος, ὃς ἦν μονοστράτηγος δῆλης ἀνατολῆς. ἐπὶ δὲ ἤρξαντο οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐκστρατεύειν κατὰ 10 Ῥωμαίων καὶ διασθεῖρειν τὰς κώμας καὶ πόλεις αὐτῶν, ἤναγκά- σθησαν οἱ κατὰ καιρὸν βασιλεῖς τέμνειν εἰς μικρὰ τὴν μίαν ἀρχὴν, καὶ τὸ μὲν ἀπένευμαν στρατηγῶ τινὶ καὶ ἐκάλεσαν Ἀνατολικόν, διότι, ὡς προείπομεν, πρὸς ἡμᾶς τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον πρὸς ἀνατολὴν κεῖται. τὸ δὲ παλαιὸν κατὰ ἔθνος ἦν ἀρχηγός, 15 ἐπολιτεύοντο δὲ ὡς ἦν ἔθος αὐτοῖς, ἄλλοι μὲν δημοκρατίαις ἄλλοι δὲ τυράννοις ὑποταττόμενοι. ὑπὸ δὲ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν γινόμενοι εἰς ἐπαρχίας διηρέθησαν καὶ ἡγεμονίας καὶ δουκάτα καὶ τοὺς καλονμένους κονσιλιαρίους, τουτέστι βουλευτάς. ἦσαν δὲ καὶ τινες αὐτῶν πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυ- 20 ρίοις διεγράφη. ἀλλὰ μὴν καὶ σκρινιάριοι. ὑπαρχοὶ δὲ ἦσαν διττοί, ἕτεροι μὲν πραιτωρίων ἕτεροι δὲ πόλεων· καὶ οἱ τῶν πραι-

2 αὐτοῖς C

3 τῶν om C

11 χώρας V

13 ἀπένει-

μον V et Bandarius

17 ὑπατενοόμενοι V

habebant principem, dum adhuc liberae essent et priusquam iugo Romani imperii subderentur; at immisso iis Romanorum iugo auctoque eorum imperio, omnes in servitutem redacti et permisti sub uno imperio fuere. divisae vero sunt factaque ex eis themata, cum imperium Romanum ab impiis Agarenis convelli mutilari et in angustum redigi coepit. et quidem ad Iustinianum et Mauricii imperium usque omnes gentes sub uno imperio erant; cuius rei testis est Belisarius ipse, qui solus universi Orientis imperator fuit. cum vero Agareni Romanos bello infestare eorumque vicis ac urbes devastare coeperunt, coacti fuere subsecuti imperatores unum imperium in exiguas portiones partiri. atque hanc quidem tribuerunt praefecto cuidam, et vocarunt Anaticam, quod, ut antea dixi, respectu nostrum, qui Byzantium incolimus, orientem versus sita sit. olim vero singulae gentes suum habebant principem, et patriis legibus ac moribus regebantur, alii quidem populi democraticae, alii regiae administrationi subiecti. verum a Romanis subacti in provincias divisi fuerunt et in praefecturas et ducatus, et in eos qui vocantur consilarii, hoc est βουλευταὶ consultores. erant porro etiam quidam eorum principes, uti in actis sanctorum martyrum scriptum legitur; quin et scriniarii. praefecti autem erant duorum generum, alii quidem praetoriorum, alii vero urbium. ac praefecti quidem praetorio-

τωρίων διακόνουσι τοῖς βασιλεῦσι στρατεύουσι, καὶ τὰς τῶν στρα-
τωτικῶν τροφὰς ἐξ ἑτοίμου παρέχοντες, τὰ τε τῶν βασιλέων ἄπλη-
κτα διευθετοῦντες καὶ τὰς ὁδοὺς ἐκκαθαίροντες. καὶ ταῦτα μὲν
τὰ τῶν Ῥωμαίων· ὅτε δὲ Πέρσαι ἐκράτησαν καὶ μετ' αὐτοὺς Μα-
κεδόνες, ἕως σατραπείας ἦν διηρημένη ἡ πᾶσα Ἀσία, καὶ σα-
τραπῆς μὲν ἦν Λυδῶν, ἕτερος δὲ Φρυγῶν, ἄλλος δὲ Ἰώνων, ἕτε- P 5
ρος δὲ Παμφύλων, ἄλλος δὲ Καρῶν, ἄλλος δὲ Παφλαγόνων,
ἄλλος δὲ Βιθυνῶν, καὶ ἀπλῶς πᾶσα ἡ Ἀσία μικρὰ καλουμένη,
ὡς ἰδοῦμαι τῷ Πέρσῃ κἀπιετα τοῖς Μακεδόσι, διεμεμέριστό τε καὶ
ἠδιεπάτετο, καὶ ἄλλος μὲν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἤρχεν, ἄλλος
δὲ τῶν στρατιωτικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἐνταῦθα τοίνυν ἔστω τὸ πέρασ τοῦ τῆς ἀνατολῆς θέματος.
οἱ δὲ λεγόμενοι τουρμάρχαι εἰς ὑπουργίαν τῶν στρατηγῶν ἐτί-
θησαν. σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν
15 στρατιωτικῆς τοξοφόρους πεντακοσίους καὶ πέλταιστὰς τριακοσίους
καὶ δεξιολάβους ἑκατόν. οὕτως γὰρ κεῖται ἐν τῇ βίβλῳ Ἰωάννου
Φιλαδέλφειος τοῦ καλουμένου Λυδοῦ.

Θέμα δεύτερον τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν.

Τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν οὐ κύριον ἔχει τὸ
ἄρμα, οὐδὲ ἀρχαία τίς ἐστὶν ἡ τούτου προσηγορία, ἀλλὰ ἀπὸ

1 στρατιῶν V 4 τὰ τῶν om V 5 Ἀσία] βασιλεία AC 7 παμ-
φυλίαν A δὲ ante Παφλαγόνων add C 20 ἀρχὴ C

rum inserviebant imperatoribus expeditionem facientibus, commeatum
exercitui preempte procurantes, et imperatoria tentoria componentes, et
vias purgantes. et haec quidem Romanorum. quando vero Persae im-
perium obtinebant et post hos Macedones, universa Asia in satrapias
divisa erat. atque alius quidem erat satrapa Lydorum, alius Phrygum,
alius Iosum, alius Pamphyliorum, alius Carum, alius Paphlagonum, alius
Bithynorum, et ut verbo dicam, universa Asia, minor dicta, prout Per-
sis visum erat et postea Macedonibus, divisa administrataque fuit. at-
que alius quidem rebus civilibus praeerat, alius vero militaribus. atque
haec quidem hactenus.

Et hic finis esto de themate Anatolico. ceterum qui dicti sunt
τουρμάρχαι, ad ministerium praefectorum instituti sunt. significat vero
eiusmodi dignitas eum qui praeeat sagittariis quingentis, scutatis tre-
centis, stipatoribus centum. ita enim habetur in libro Ioannis Philadel-
phensis, qui dictus est Lydus.

Thema secundum, dictum Armeniacum.

Armeniacum quod dicitur thema, propriam appellationem non habet.
neque enim vetusta est haec appellatio, sed eam a vicinis atque finiti-
Const. Porph.

τῶν ὁμορουντῶν καὶ συνοικούντων Ἀρμενίων τὴν προσηγορίαν ἐκτίσαστο. δοκῶ δὲ εἰπεῖν ὅτι ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως τῶν κάτω χρόνων τὴν τοιαύτην προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν· οὐ γὰρ Στράβων ὁ γεωγράφος τῆς τοιαύτης ὀνομασίας ἐμνήσθη, καὶ οἱ Καππαδόκες ὧν τὸ γένος, ἐξ Ἀμασειας τῆς πόλεως, οὐ Μένιππος ὁ τοὺς σταδισμοὺς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραφάμενος, οὔτε μὲν Σκύλαξ ὁ Καρναυθῆς, οὔτε Πανσανίας ὁ Λαμιασκηνός, οὔτε ἄλλος τις τῶν ἱστορίας γεγραφότων. καὶ φαίνεται νεωτέρα ἢ τοιαύτη ὀνομασία· οὔτε γὰρ Προκόπιος οὔτε μὲν Ἀγαθίας οὔτε Μένανδρος οὔτε Ἡσύχιος ὁ ἰλλούστριος ἐμνημόνευσαν τοῦ τοιοῦτου ὀνόματος, οἱ τὰ χρονικὰ συντάξαντες ἐπὶ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας. τὴν γὰρ Καππαδοκίαν οἱ παλαιοὶ εἰς τρεῖς τέμνουσι μέρη, εἰς τε Κατιονίαν τὴν ὑπὸ Μελιτηνῆς ἀρχομένην, καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Ταύρου Τυρρικὴν ὀνομασμένην, καὶ αὐτὴν τὴν μεσόγειον, ἐν ἧ Καισάρεια ἢ πόλις τῶν Καππαδοκῶν μητρόπολις ἴδρται. καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδοκίαν, μεγάλην μὲν τὴν ὑπὸ Καισαρείας τε καὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς Θυλάσσης, ἣν διορίζει Ἄλλυς μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν, Μελιτηνὴ δὲ ἐξ ἀνατολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ μεγάλη Καππαδοκία. καὶ τούτων μάρτυς Πολύβιος ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν γεγραφώς, ὃς διορίζει τὴν Καππαδοκίαν ὑπὸ τε Ταύρου καὶ Λυκαονίας καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς Θυλάττης· καὶ αὕτη γὰρ ἡ Νεοκαυ-

2 δὲ om C   3 προσηγορίαν om C   7 οὐτ' αὐτὸς Πανσανίας ὁ Λαμιασκηνός V, idque post γεγραφότων   8 συγγεγραφότων C   9 οὔτε γὰρ] οὔδ' ἐπὶ C   10 ἐμνημόνευσεν V   14 τυρρικὴν A   21 τε] τοῦ C

mis Armeniis accepit. imo vero dixerim sub Heraclio imperatore huiusmodi appellationem sumpsisse. nam neque Strabo geographus eius vocis mentionem fecit, Cappadox alloqui genere, ex Amasea urbe; neque Menippus, qui totius orbis terrarum per stadia dimensionem conscripsit, neque Scylax Caryandenus, neque Pausanias Damascenus. sed neque alius quisquam eorum qui historiam scripserunt. atqui recentiorum esse hanc appellationem ex eo colligi potest, quod neque Procopius neque Agathias neque Menander neque Hesychius illustrius ullam huius nominis mentionem faciant, licet ipsi historiam Iustiniano imperante conscripserint. Cappadociam enim veteres in tres partes secuerunt, videlicet in Cataoniam, quae a Melitena initium accipit, et in eam quae a Tauro monte Taurica nuncupatur, nec non in regionem ipsam mediterraneam, in qua et Caesarea urbs est, Cappadociae metropolis. veteres autem maiorem et minorem Cappadociam appellant; ac maiorem quidem a Caesarea et Tauro ad Ponticum mare usque, quam terminat Halys quidem fluvius ab casu, Melitene vero ab oriente. atque haec quidem est maior Cappadocia, ut testatur Polybius, qui Romanam historiam scripsit; qui quidem terminat Cappadociam a Tauro et Lycaconia ad Ponticum mare usque, ipsa siquidem Neocaesarea et Colonea et

σφερα ἢ τε Καλιόνεια καὶ ἡ Μελιτηνὴ σύμπασα Καππαδοκία λέγε-
 ται. ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Περσικόν· Πέρσης γὰρ τις ἀνήρ — ἐν P 6
 κωνηγιῶ Ἀρταξέρξη τῷ βασιλεῖ, ἣ οὐκ οἶδα ἄλλω τινί, λέων
 προσσκαπτήσας τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδράξατο· καὶ κατὰ τύ-
 5 χην εὗρεθεῖς ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συνατήματι, τὸν ἀκινύ-
 κην σπασάμενος ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα
 καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. οὗτος οὖν ὁ Πέρσης ἐπὶ τιος ὄρους
 ἐψηλοτάτω ἀναβῆς, καὶ πῦσαν τὴν γῆν περισκοπήσας ὄσσην
 ἔφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατὰ τε ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς
 10 ἄρκτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πῦσαν
 εἴληφε. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Πολύβιος. καὶ κατοικεῖται πρὸς μὲν
 Καλιόνειαν παρὰ Ἀρμενίων, πρὸς δὲ τὴν μεσόγειον, ὅπου περ ἔστιν
 ἡ Ἀμῶσεια καὶ ὁ λεγόμενος Δαζυμῶν, παρὰ τῶν καλουμένων
 Λευκοσούρων· ὁμοῦ πάντας τοὺς Καππαδόκας, καὶ τοὺς μέχρι
 15 θαλάττης τῆς Ποντικῆς κατοικοῦντας, Ἡρόδοτος Λευκοσούρους
 καλεῖ, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Σύρων τῶν ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου
 καὶ Κιλικίας οἰκούντων, Μελανοσούρων προσαγορευομένων. μικρὰ
 δὲ Καππαδοκία ἢ τῶν χρηματιζούσων εἰς θέμα, ἣτις ὁμορὸς ἐστὶ
 Ἀσκονίας καὶ διαβαίνει μέχρις ἀσπῆς Καισαρείας, πλατύνεται
 20 δὲ ἕως ἀρχῆς τῶν Βουκελλαρίων, καταλήγει δὲ πρὸς ἀνατολὰς
 μέχρις ἀσπῆς Ῥοδεντοῦ καὶ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Λούλου
 καὶ ἀσπῆς Ποδενδοῦ. τὰ δὲ ἐπέκεινα τῆς Κιλικίας εἰςὶ μέρη, ὧν
 ἀρχαῖα ἢ Ταρσὸς καὶ ἡ Μόψου ἐστὶ καὶ Ἄδανα. καὶ ἦδε

4 προσσκαπτήσας C τὸν Ἴκρον C 9 τε add A 21 μέχρι C
 22 σποδενδοῦ V 23 ἴδε V

Melitene universa Cappadocia appellatur. est vero nomen Persicum:
 nam cum Artaxerxi regi, aut nescio an alteri cuidam, leo inter venan-
 dam occurrisset eiusque equum invasisset, oblatu casu Persa quidam
 in hoc leonis occursum, stricto acinace, regem de vita periclitantem libe-
 ravit et leonem interfecit. hic itaque Persa cum altissimum quendam
 montem conscendisset, universam regionem, quoad longissime humani
 oculi acies pertingere posset, circumspiciens, tam orientem et occidentem
 quam meridiem et septentrionem versus, omnem eam dono a rege accepit.
 haec porro narrat Polybius. atque habitatur quidem Coloneam versus ab
 Armeniis, ad mediterranea vero, ubi est Amasea et Dasymon qui dici-
 tur, a Leucosyris. omnes tamen Cappadoces, etiam usque ad mare
 Ponticum habitantes, Herodotus Leucosyros nuncupat, ad discrimen Sy-
 rorum qui ultra Taurum et Ciliciam incolunt, qui Melanosyri appellan-
 tur. minor autem Cappadocia, quae nunc inter themata censetur, fini-
 tima est Lycaoniae et Caesaream usque pertingit, ac extenditur ad ini-
 tium thematis Buoccellariorum usque; desinit vero ad orientem Rodentum
 usque, et ad propugnaculum quod vocatur Luli, atque ad ipsam Poden-
 dam usque. ulteriora autem sunt partes Ciliciae, quarum praecipuae
 urbes sunt Tarsus Mopsuentia et Adana. et haec quidem est minor

μὲν ἡ μικρὰ Καππαδοκία, ἡ ἀρτίως εἰς θέματος ὄνομα χρησιμοποιουσα. ἐπὶ δὲ τῶν αὐτῶ χρόνιων εἴτε Ἰουστινιανοῦ εἴτε ἄλλου τινὸς τῶν βασιλέων τμηθείσης τῆς Καππαδοκίας εἰς τρεῖς μέρη τὸ μέγιστον ἐκλήθη Χαρσιανὸν ἀπὸ Χαρσίου τινὸς ἄρχοντος τοῦ τότε καιρῷ εὐδοκιμήσαντος ἐν τῷ πρὸς Πέρους πολέμῳ, καὶ διὰ τοῦτο εἰς θέματος τύξιν καὶ στρατηγίδα μέχρι τοῦ νῦν ἐρημώσασαι· τὸ δὲ κάτω καὶ πρὸς θάλασσαν ἐκλήθη Ἀρμενιακὸν διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ πλησιόχωρον τῶν Ἀρμενίων, τὸ δὲ ἀνωθεν καὶ ὁμορροῦν τοῖς Ἀγκίοσι καὶ τῷ Ταύρῳ Καππαδοκίᾳ μικρᾷ, ἡ νῦν, ὡς ἐφραμεν, εἰς θέματος ὄνομα χρηματίζουσα. ἱβυσαλεύετο δὲ μέχρις Αἰγούστου Καίσαρος. ἦν δὲ ὑπὸ τὴν Περσικὴν ἐξουσίαν, πρὶν ἢ τὸ Ῥώμης ἀντιβασιλεῖον βασιλεῖον. ἐγένετο δὲ καὶ αὐτόνομος. ὅτε Ἀριαράθης ἤρχεν αὐτῆς ὁ βασιλεύς, ἐξ οὗ καὶ ἡ Ἰμνη ἢ τὸ ἄλλας τίκτουσα, ἦν ἀρτίως βουβουρίζοντες Κυρταίαν καλοῦσιν. Ἀριαράθεια ἐπωνόμαστο. μετὰ δὲ Ἀριαράθην βασιλεύει αὐτῆς Ἀρχέλαος ὁ κηδεστῆς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. μετὰ δὲ τοῦτον καισαμένης τῆς βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν παρὰ τῶν Ῥωμαίων τὸ σχῆμα μετέβαλε, καὶ ἀνθύπατος τῆντιν ἐδουσμολόγει τε καὶ διειάττετο. εἰσὶ δὲ πόλεις ἐπίσημοι κατὰ τὴν πρώτῃν ἐπαρχίαν

P 7 τέσσαρες, Καισάρεια μητρόπολις, ἡ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος Ἰουλίου ὀνομασθεῖσα, ἥτις πρότερον ἐκαλεῖτο Μάζαχα ἀπὸ Μο-

1 ὄνομα θέματος AV	2 ἄλλων τινῶν V	5 παρεδοκιμήσαντος V	8 αὐτὸ] τὸ V	9 ἢ add A	10 ὄνομα θέματος AV	12 ἢ τῶν Ῥωμαίων A	13 τὸ om V	16 κηδεστῆς ἦτοι ὁ συμπεμφθερός Ἡρώδου A	17 ταῦτα A	ἐπαρχίας AV	18 ἐθεσμολόγει V
--------------------	-----------------	----------------------	--------------	-----------	---------------------	--------------------	------------	--	------------	-------------	------------------

Cappadocia, quae non ita pridem thematis nomen nacta est. superioribus vero temporibus, sive Iustiniani sive alterius cuiusdam ex imperatoribus, Cappadocia in tres partes secta, mediterranea pars Charsianum vocabatur, a Charsio quodam duce, qui tum bello adversus Persas prospere gesto celebris erat; atque iccirco in thematis et praefecturae ordinem in hunc usque diem relata est. inferior vero pars, ad mare vergens, Armeniacum appellata est, quod sit regio Armeniis vicina. superior autem pars, finitima Lycanibus et Tauro, Cappadocia minor; quae nunc, ut diximus, thematis appellationem nacta sub regum dominatu fuit usque ad Augustum Caesarem; ante vero Romani imperii incrementum sub Persica potestate erat. sed et sui iuris fuit, cum Ariaratha rex ibi regnaret; ex quo etiam lacus sales gignens, quem modo barbari Caratia appellant, Ariaratha nunc cupabatur. post autem Ariaratham regnavit in eadem Archelaus affinis Hierodis regis Iudaeorum. at postmodum cum desisset gubernatio regia, in praefecturam a Romanis forma administrationis est immutata, et proconsul tributa ab ea colligebat et ipsa praeserat. sunt autem in prima praefectura urbes celebriores quattuor, Caesarea metropolis, a magno illo Caesare Iulio ita nuncupata; quae antea vocabatur Mazaca, a Mosoch primo Cappadocum auctore. altera urbs

αὐτῶν τοῦ τῶν Καππαδοκῶν ἀρχηγόνου, δευτέρα δὲ πόλις Νέσσα, τρίτη Θέρμα, τετάρτη Ρεγποδαντός. τῆς δὲ δευτέρας Καππαδοκίας εἰσὶ πόλεις ὑπὸ ἡγεμόνα δικτῶ, Τύανα Φαυστινούπολις Κιβιστρα Ναζιανζός Ἐρυσίμα Παρνασός Ρεγέδωρα Μωκισσός, καὶ προσέβηται τὸ καλούμενον Κόρον. τῆς δὲ τρίτης Καππαδοκίας, ἣ τῶν ὀνομάζεται Ἀρμενιακόν, εἰσὶ πόλεις ἐπτὰ, Ἀμάσεια Ἴθωρη Ζάλιχος Ἀνδραπα Ἀμισσός Νεοκαισάρεια Σινώπη.

Διαβεβόηται δὲ παρὰ πῦσιν ἐπὶ κακοτροπία τὸ τῶν Καππαδοκῶν γένος, ὡς καὶ παροιμίας περὶ αὐτῶν ἐξετεχθῆναι τοιαύτην, ἢ τρία κόππα κύκιστα, Καππαδοκία Κρήτη καὶ Κιλικία." καὶ ἐν ἐπιγράμμασι

Καππαδοκίαι φαῦλοι μὲν αἶε, ζῳῆς δὲ τοχόντες

φαυλότεροι, κέρδους δ' εἵνεκα φαυλότατοι·

ἦν δ' ἄρα δις καὶ τρις μεγάλης δρούζονται ἀπίνης,

δὴ τότε γίνονται φαυλοτατοί.

καὶ ἄλλως .

Καππαδοκῶν ποτ' ἐχιδνα κακῆ δάκν' ἀλλὰ καὶ αὐτὴ

κάτθανε γευσμένη αἵματος ἰοβόλου.

ἐκ τῆς ταύτης τῆς τῶν τοιαῦτα βλασφημιουμένης ἐβλάστησαν ἄνδρες,

ἄλλοι δὲ εἰπεῖν ἐξανέτειλαν ὡσπερ ἀστῆρες πολύγητοι, ἐπὶ σοφίᾳ διαβήτοι, ἐκλωταὶ τῆς Χριστιανῶν πίστεως, Γρηγόριος ὁ θαυματουργὸς ὁ Νεοκαισαρείου ἐπίσκοπος, Φαίδιμος τε ὁ Ἀμασειεύς,

1 τῶν om C ἀρχηγόνου C 2 Ῥεγποδαντός V 5 φού-
 γιον A τρίτης add A 7 Ἀνδραπα V 12 καππαδοκίαι A
 δὲ τοχόντες] δ' εἵνεκα A, δὲ εἵνεκα C 14 μεγάλης om C
 17 ποτ' ἐχιδν' ἴδακν. ἀλλ' αὐτῇ C 18 αἵματος γευσμένη C
 19 τῆς om A

Nyssa, tertia Therna, quarta Rhegepodandus. secunda vero Cappadociae praefectura urbes habet octo, Tyana Faustianopolin Cybistram Nazianzum Erysima Parnasum Rhegedora Mocissum, et propugnaculum quod Corum dicitur. tertiae autem Cappadociae quae nunc appellatur Armeniacum, urbes sunt septem, Amasea Ibora Zalichus Andrapa Amisus Neocaesarea Sinope.

Ceterum famosa apud omnes est ob nequitiam Cappadocum gens, adeo ut proverbium eiuscemodi de illis feratur "tria cappa pessima, Cappadocia Creta et Cilicia." et in epigrammatibus "Cappadoces semper mali, cingulum vero nacti peiores, lucri vero gratia pessimi. cum vero bis aut ter magnum prebenderint currum, tunc sane evadunt mali ter et amplius." et aliud, "Cappadocem quondam echidna mala memorat, sed et ipsa mortua est gustans sanguinem venena iaculantem." ex hoc autem adeo infami gente pullularunt, imo vero veluti fulgidae quaedam stellae emicnerunt, vera sapientiae laude celeberrimi et Christianae fidei propugnatores acerrimi, Gregorius ille thaumaturgus, Neocaesariensis episcopus, et Phaedimus Amaseus, et rex celeberrimus, qui sub Lici-

μὲν ἢ μετὰ Καππαδοκία, ἢ ἀρτίως
 ζουσα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνω χρόνιον εἶτι
 τῶν βασιλέων τμηθεὶς τῆς Κε
 μεσίγμιον ἐκλήθη Λαοσιανὸν
 τότε καιρῷ εὐδοκίμιστατος ἐν
 τοῦτο εἰς θέματος τῶν κ
 τισι· τὸ δὲ κάτω καὶ πρὸς
 εἶναι ἀπὸ πλησιόχωρον τ
 τοῖς Ἀγκύοσι καὶ τῷ Τι
 μεν, εἰς θέματος ὄνο
 Ἀγγοῖστον Κιούσαρος

ἢ τὸ Ῥώμης ἀξίη·
 ὅτε Ἀριουμάθης ἦ
 ἄλλας τίκτουσα,
 Ἀριουμάθεια ἐπ
 Ἀρχέλαος ὁ κ
 δὲ τοῦτον πε
 μιῶν τὸ σ
 καὶ διετάι

P 7 τέσσαρες
 Ἰουλίου

1 ὀ
 σα
 μι
 σ

Cap
 bus
 tot
 vo
 sp
 d
 f
 i

ῥήσας ὑπὲρ τῆς τι
 μάνων ἀρχιεπισκοπο
 ὅ κατετέθη τὸ λείψανο
 τε ὁ μέγας ὁ Καισαρεία
 ὁ Ναζιανζοῦ τῆν ἐπισκοπήν
 σὺδλων ναῶ κατατεθεῖς μετὰ
 ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλο
 ὅ τε ἀδελφοὶ τοῦ μεγάλου Βα
 καὶ Νανκράτιος, Καισιούριος τε
 ἴγου.

Καππαδοκίας ὡς ἐν ἐπιτομῇ.
 τὸ τῶν Θρακησίων.
 Θρακησίων θέμα πάλαι μὲν καὶ κατ'
 ἔτο, καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος
 ὅσα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν, ἀντὸς ὁ μέγ
 ὁ εὐαγγελιστῆς καὶ ἀπόστολος ἐν ταῖς
 τὸ αὐτὸ λέγει, μεμνημένος Ἀλεξάνδρου
 τῶν Ἐφρεσίων, Ἀσιάρχην αὐτὸν ἀποκαλῶν.
 ῥήσαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. ἐπὶ τῶν
 τῶν Ἀυδῶν βασιλέως ἀνῆρ τις μετὰ τῆς
 τῶν τέκνων ἐκ Μυσίας τῆς τῶν Θρακιῶν χώρας
 Ὀμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

2 καὶ ὁ βασιλικὸς AV	5 ἀρχιεπίσκοπος V
8 Κωνσταντίνου om C	9 παγκράτιος V
V, καὶ καισαύριος δὲ A	11 ὡς om C
om V	20 ἀλυσ-
	21 ἐαντοῦ V

fide Christiana sublit, et Basiliscus Comanensium
 qui etiam ipse martyrio obiit et cum quo conditae fue-
 runt Iohannis Chrysostomi; praeterea Basilus magnus Caesa-
 riae, et Gregorius theologus, qui fuit episcopus Nazianze-
 nis, et Basiliscus, qui fuit episcopus Caesareae, et Gregorius
 de apostolorum una cum patriarchis huius urbis a pio-
 ssumo imperatore Constantino positus iacet.
 Basilii magni, videlicet Petrus Gregorius et Naukratius,
 Comanensis Gregorii theologi frater.
 quidem de Cappadocia veluti compendio dicta sint.

Thema tertium dictum Thraciesiorum.
 nunc Thraciesiorum thema appellatur, olim quidem et ab
 Thraciesiorum dicebatur, et qui huic praeerat proconsul praefectus
 abbas dicebatur. et ne externos asseram, ipse testis est veritatis
 facta et apostolus, qui in Actis apostolorum idem asserit
 faciens Alexandri, qui tum temporis apud Ephesios pri-
 ebat, eum appellat praefectum Asiae. Thraciesiorum vero
 hanc originem habet. temporibus Alyatti Lydorum regis, vir
 uxore et liberis profectus ex Mysia Thraciae regione, cuius

ἡγεμόνων καὶ ἀγευῶν Ἰππημόλων,

τῆς Ἀσίας εἰς χώραν τὴν λεγομένην Λυ-

τῆς πόλεως Σάρδεων. τοῦ οὖν βα-

σιλέως τελεχε καθεζομένου διέτρεχε ἡ γυνή

κεφαλῆς βασιλεύουσα στάμνον, ἐπὶ δὲ

καὶ ἄτρακτον, ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην

ἔκειτο· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κορυφῆς ὁ στάμνος ἦν

ἄτρακτον, ἐν δὲ ταῖς χερσὶν εἰργάζετο νήθουσα ἐκ τῆς

ἄτρακτου, ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἠκολούθει ὁ

στάμνος πεποτισμένος. ταύτην ἰδὼν ὁ βασιλεὺς με-

τόλησε, καὶ ἠρώτησε πόθεν καὶ τίς καὶ ποίας ἐστὶ πό-

λις ἡ δὲ ἀπεκρίνατο Μυσῶν μὲν εἶναι τὸ γένος, Θρακῆς δ'

αὐτὴ τὸ πολίχμιον. λαβὼν οὖν βασιλεὺς ἀπὸ τῆς γυναικὸς

ροσμήν, πρᾶξιεν πρὸς τὸν τῆς Θρακῆς βασιλέα ποιησάμενος,

ἄλλοι δὲ ὀνομαζόμενοι, ἐκείθεν ἔλαβεν ἄνδρας μετοίκους μετὰ γυ-

ναίων καὶ τέκνων, ὄχλον ἱκανόν. ἐκ τούτου τοῦ γένους ὀνομά-

σθησάν οἱ τὴν μικρὰν Ἀσίαν οἰκοῦντες Θρακῆσιοι διὰ τὸ εἶναι

πρὸς τὴν ἕρποντος ἐργάσις τε καὶ χειρῶνακτας. ὅλον δὲ τὸ τῶν

Θρακῆσιων θέμα ἐκ γενῶν συνίσταται τοιαῦνδε, Λυδῶν Μαιώνων

καὶ Κερῶν Ἰώνων· καὶ Ἴωνες μὲν καλοῦνται οἱ κατοικοῦντες Μιλήτιον

καὶ Ἐφεσον, οἱ δὲ τὸ μεσόγειον Σαρδιανοὶ Λυδοὶ τε καὶ Μαλο-

νιοὶ καὶ Κῦρες καὶ οἱ τῆς μικρῆς Φρυγίας οἰκῆτορες. καὶ οὕτως

4 τὸ πόλεως τελεχος V   5 τῆς κεφαλῆς μὲν C   7 ἡ στάμνος
 ἦν μετὰ A   10 τῆς οὐρ A   13 πολίχμιον C   19 τῶσαν V
 20 ἰώνων καρῶν C

etiam meminit Homerus, inquit sic "Mysorumque comminus pugnantem et illustrium Hippemolgorum," in eam Asiae regionem venit, quae Lydia dicitur, et prope Sardorum urbem habitavit. rege itaque ad urbem urbis consistente, praeteriit Thracis uxor urnam capite gestans, manibus vere colum et fusum, a tergo autem equus zonae alligatus; atque urna quidem, quam vertice gerebat, referta erat aqua, manibus vero sens colum et fusum exercebat; post autem equus, quem adaequarat, singulo annexus sequebatur. hac conspecta rex vehementer admiratus est, et unde, quaeenam, ex qua urbe esset, interrogavit; quae respondit Mysiam se natione esse: est vero id Thraciae oppidulum. rex itaque arrepta ex hac muliere occasione, missa ad regem Thracum Cotyn nuncupatam legatione, colonos inde cum uxoribus et liberis accepit, turbam satis numerosam. ex hac natione appellati sunt Asiae minoris incolae Thracessii, quod sint operosi ac laboriosi et opere manuario victum sibi quaeritantes. universum vero Thracessiorum thema hisce gentibus constat, Lydis Mysiis Caribus Ionibus. atque Iones quidem nuncupantur qui Miletum, et Ephesum incolunt; qui vero mediterranea habitant, Sardiani Mysii et Carii et Caras et minoris Phrygiae incolae. atque

καὶ βασιλεὺς ὁ αὐδύμιος ὁ ἐπὶ Λικινίου μαρτυρήσας ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστει, καὶ Βασίλειος ὁ Κομανῶν ἀρχιεπίσκοπος, ὃς καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ἐτελεύθη, μεθ' οὗ κατετίθη τὸ λείψανον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείως τε ὁ μέγας ὁ Καππαδοκίας ἐπίσκοπος, καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζεύς τὴν ἐπισκοπετήν κληρωσάμενος, νυνὶ δὲ ἐν τῷ τῶν ἀποστόλων ναῶ κατατεθείς μετὰ τῶν πατριαρχῶν ταύτης τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Κωνσταντίνου, οἳ τε ἀδελφοὶ τοῦ μεγάλου Βασίλειου, Πέτρος τε καὶ Γρηγόριος καὶ Νανκράτιος, Καισάριός τε ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ θεολόγου.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς Καππαδοκίας ὡς ἐν ἐπιτομῇ.

Θέμα τρίτον τὸ τῶν Θρακησίων.

Τὸ δὲ νῦν καλούμενον Θρακησίων θέμα πάλαι μὲν καὶ κυτ' ἀρχὰς Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο, καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος Ἀσιάρχης ἐλέγετο. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν, αὐτὸς ὁ μέγας P 8 τῆς ἀληθείας Λουκῆς ὁ εὐαγγελιστὴς καὶ ἀπόστολος ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων τὸ αὐτὸ λέγει, μνησθέντος Ἀλεξάνδρου τοῦ τότε πρωτεύοντος τῶν Ἐφεσίων, Ἀσιάρχην αὐτὸν ἀποκαλῶν. Θρακήσιοι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀλυάττου τοῦ τῶν Ἀυδῶν βασιλέως ἀνὴρ τις μετὰ τῆς 2 γυναικὸς καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων ἐκ Μυσίας τῆς τῶν Θρακῶν χώρας ἀρμώμενος, ἧς καὶ Ὀμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

1 τῶν om C	2 καὶ ὁ βασιλεὺς AV	5 ἀρχιεπίσκοπος V
6 ἐν add A	8 Κωνσταντίνου om C	9 πατριάρχης V
καὶ καισάριός τε V,	καὶ καισάριός δὲ A	11 ὡς om G
20 ἀλω- τον C	τῆς om V	21 ἐαυτοῦ V

nio martyrium pro fide Christiana subiit, et Basiliscus Comanensium archiepiscopus, qui etiam ipse martyrio obiit et cum quo conditae fuerunt reliquiae Iohannis Chrysostomi; praeterea Basiliscus magnus Caesariensis episcopus, et Gregorius theologus, qui fuit episcopus Nazianzenus et nunc in aede apostolorum una cum patriarchis huius urbis a pio et Christianae fidei studiosissimo imperatore Constantino positus iacet. insuper fratres Basilisci magni, videlicet Petrus Gregorius et Naukratius, nec non Caesarius Gregorii theologi frater.

Atque haec quidem de Cappadocia veluti compendio dicta sint.

Thema tertium dictum Thracensium.

Quod vero nunc Thracensium thema appellatur, olim quidem et ab initio Asia minor dicebatur, et qui huic praeerat proconsul praefectus Asiae nuncupabatur. et ne externos afferam, ipse testis est veritatis Lucas evangelista et apostolus, qui in Actis apostolorum idem asserit, ubi mentionem faciens Alexandri, qui tum temporis apud Ephesios primatum obtinebat, eum appellat praefectum Asiae. Thracensium vero appellatio hanc originem habet. temporibus Alyatti Lydorum regis, vir quidam cum uxore et liberis profectus ex Mysia Thraciae regione, cuius

Μυσῶν τ' ἀγγεμύχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημόλγων,

διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀσίας εἰς χώραν τὴν λεγομένην Λυ-
δίαν, καὶ κατέβησεν πλησίον τῆς πόλεως Σάρδεων. τοῦ οὖν βα-
σιλέως πρὸς τῷ τῆς πόλεως τελεῖαι καθέζομένου διέρχετο ἡ γυνή
5 τοῦ Θρακῆος ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βασιλεύουσα στάμνον, ἐπὶ δὲ
τῶν χειρῶν ἡλακίτην καὶ ἄτρακτον, ὀπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην
ἄκος τις προσεδέδετο· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κορυφῆς ὁ στάμνος ἦν
μιστὸς τοῦ ὕδατος, ἐν δὲ ταῖς χερσὶν εἰργάζετο γήθουσα ἐκ τῆς
ἡλακίτης τὸν ἄτρακτον, ὀπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἠκολούθει ὁ
10 ἄκος ἀπὸ τῆς πηγῆς πεποτισμένος. ταύτην ἰδὼν ὁ βασιλεὺς με-
γάλως ἐθαύμασε, καὶ ἠρώτησε πόθεν καὶ τίς καὶ ποίος ἐστὶ πό-
λις. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο Μυσῆ μὲν εἶναι τὸ γένος, Θρακίης δ'
ἴσθιν αὐτὴ τὸ πολίχθιον. λαβὼν οὖν βασιλεὺς ἀπὸ τῆς γυναικὸς
ἀφορμὴν, πρῆσβειν πρὸς τὸν τῆς Θρακίης βασιλεῖα ποιησάμενος,
15 Κάτω ὀνομαζόμενον, ἐκείθεν ἔλαβεν ἄνδρας μετοίκους μετὰ γυ-
ναικῶν καὶ τέκνων, ὄχλον ἱκανόν. ἐκ τούτου τοῦ γένους ὀνομα-
θήσαν οἱ τὴν μικρὰν Ἀσίαν οἰκοῦντες Θρακίησιν διὰ τὸ εἶναι
ἄσιος, ἐργασίους ἐργώδεις τε καὶ χειρώνακτας. ὅλον δὲ τὸ τῶν
Θρακιστῶν θέμα ἐκ γενῶν συνίσταται τοιῶνδε, Λυδῶν Μαιώνων
20 Καρῶν Ἰώνων· καὶ Ἴωνες μὲν καλοῦνται οἱ κατοικοῦντες Μιλήτιον
τε καὶ Ἐφέσον, οἱ δὲ τὸ μεσόγειον Σαρδιανὸν Λυδοὶ τε καὶ Μαλο-
νες καὶ Κῦρες καὶ οἱ τῆς μικρᾶς Φρυγίας οἰκίητορες. καὶ οὕτως

4 τὸ πόλιος ταῖχος V   5 τῆς κεφαλῆς μὲν C   7 ἡ στάμνος
ἦν μεσῶ A   10 τῆς οὐμ A   13 πολύχθιον C   19 τόσων V
20 ἰώνων καρῶν C

cum meminuit Homerus, inquiring sic "Mysorumque comminus pugnan-
tium et illustrium Hippemolgorum," in eam Asiae regionem venit, quae
Lydia dicitur, et prope Sardorum urbem habitavit. rege itaque ad ma-
rum urbis consistente, praeteriit Thracis uxor urnam capite gestans,
manibus vero colum et fustum, a tergo autem equus zonas alligatus; at-
que urna quidem, quam vertice gerobat, referta erat aqua, manibus vero
nece colum et fustum exercebat; pone autem equus, quem adaquarat,
cingulo annexus sequebatur. hac conspecta rex vehementer admiratus
est, et unde, quanam, ex qua urbe esset, interrogavit; quae respondit
Myriam se natione esse: est vero id Thraciae oppidulum. rex itaque
arrepit ex hac muliere occasione, missa ad regem Thracum Cotyn nun-
cipatam legatione, colonos inde cum uxoribus et liberis accepit, turbam
multo numerosam. ex hac natione appellati sunt Asiae minoris incolae
Thracosii, quod sicut operosi ac laboriosi et opere manuario victum sibi
quaeritantes. universum vero Thracosiorum thema hisce gentibus con-
stat, Lydiae Mysorumque Caribus Ionibus. atque Iones quidem nuncupantur
qui Miletum et Ephesum incolunt; qui vero mediterranea habitant,
Sardiani Mysos et Caras et minoris Phrygiae incolae. atque

μὲν οἱ Θρακῆσιοι· ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός γράφει ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, ὃ γεγονώς ὑπογραφεύς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως. ὠνομάσθησαν δὲ Θρακῆσιοι διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐκ τῆς τῶν Θρακῶν γῆς, ὡς περ εἶπομεν. εἰσὶ δὲ πόλεις περὶ τὴν Ἀσίαν καί, πρώτη μὲν Ἐφεσος, δευτέρα δὲ Σμύρνα, τρίτη Σάρδεις, τετάρτη Μίλητος, πέμπτη Πριήνη, ἕκτη Κολοφών, ἑβδόμη Θυάτειρα, ὀγδόη τὸ Πέργαμον, ἐνάτη Μαγνησία, δεκάτη Τράλλεις, ἑνδεκάτη Ἱερὰπολις, δωδεκάτη Κολόσσαι αἱ νῦν λεγόμεναι Χῶναι, οὗ ἔστι ναὸς διαβόητος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ιγ' Λαοδίκεια, ιδ' Νύσσα, ιε' Στρατονίκεια, ις' Ἀλάβανδα, ιζ' Ἀλίνδα, ιη' Μύρινα, ιθ' Τέως, κ' P 9 Λέβεδος, καί Φιλαδέλφεια, καὶ ἄλλαι τινές· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Τέταρτον θέμα τὸ καλούμενον Ὀψίκιον.

Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Ὀψίκιον πᾶσιν ἔχει γνώριμον 1 τὴν προσηγορίαν· ὀψίκιον γὰρ Ῥωμαῖστί λέγεται, ὅπερ σημαίνει τῇ τῶν Ἑλλήνων φωνῇ τοὺς προπορευομένους ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἐπὶ ἐδταξίᾳ καὶ τιμῇ. ὅθεν οὐδὲ στρατηγὸς χρηματίζει ὃ τοῦ ὀψικίου ἡγούμενος, ἀλλὰ κόμης καὶ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν προσωνυμίαν προσαγορεύεται· ἢ δὲ περιοχὴ τοῦ Ὀψικίου ὑπὸ 2 τοσούτων φυλῶν τε καὶ ἐθνῶν κατοικεῖται, ἀπὸ μὲν Θαλάσσης

5 παρὰ A κ' V 8 τράλη C 11 ἀλάβανδος C 12 κα'
 Φιλαδέλφεια om V 15 δὲ om C 16 ὀψίκιον δὲ λέγεται
 Ῥωμαῖστί C 17 τῆν τῶν ἐλλήνων φωνῆν C τῶν om V et
 Bandurins: in codice id esse testatur Morellus πορευομένους C
 21 τε om C

ita quidem se habent Thracessii, hanc vero historiam scribit Nicolaus Damascenus decimo octavo historiae suae libro; qui quidem fuit scriba Herodis regis. Thracessii autem appellati sunt, quod ex Thracum regione orti essent. ceterum in Asia habentur urbes viginti et una, prima quidem Ephesus, altera Smyrna, tertia Sardes, quarta Miletus, quinta Priene, sexta Colophon, septima Thyatira, octava Pergamum, nona Magnesia, decima Trallis, undecima Hierapolis, duodecima Colossae, quae nunc Chonae dicuntur, ubi visitur celeberrimum templum Michaelis archangeli, decima tertia Laodicea, decima quarta Nyssa, decima quinta Stratonicia; decima sexta Alabanda, decima septima Alinda, decima octava Myrina, decima nona Teos, vigesima Lebedos, vigesima prima Philadelphia, et aliae nonnullae: atque haec quidem de his.

Thema quartum dictum Obsequium.

Thema vero quod Obsequium vocatur, omnibus appellatione ipsa notum est: obsequium enim Latine dicitur id quod Graecorum lingua appellantur ii qui imperatori, ordinis tuendi et honoris causa, praecedunt. unde fit ut qui obsequio praecedit, praetor non vocetur, sed comes et nomine et cognomine dicatur. Obsequii vero ambitus his populis atque gentibus circumscribitur. a mari quidem initium statuens, hoc est a sinu

ἀρχομένον, τούτέστιν τοῦ Ἀστακηνῶς κόλπου καὶ τοῦ Δασκυλίου
 ὑπερωτηρίου, καὶ μέχρι τοῦ Τρίτωνος καὶ τῶν ὄρεων Σιγριανῆς
 καὶ Προικονήσου, καὶ ἕως αὐτῆς τῆς Ἀβύδου Κυζίκου τε καὶ
 Παφίου. καὶ τὰ μὲν κάτω καὶ παρὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ Ἀστα-
 5 κηνῶς κόλπου ἀρχόμενα καὶ τῶν καλουμένων Πυλῶν, καὶ ἕως τῆς
 μεσογαίου τοῦ Μυσαίου Ὀλύμπου προσαγορευομένων καὶ τῆς χώρας
 τῶν καλουμένων Διογυθηνῶν καὶ αὐτῆς Προσιάδος, κατοικοῦσι
 Βεθυνοί· τὰ δὲ πρὸς ἴδιον τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἕως τοῦ ποταμοῦ
 Ῥυνδάκου κατοικοῦσι Μυσοί, τὰ δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
 10 Κυζίκον κατοικοῦσι Φρύγες τε καὶ Γραικοί, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
 Γρανίκου τὴν ὀνομασίαν πλουτήσαντες, ἐν ᾧ ποταμῷ γέγονεν ἡ
 πρώτη μάχη πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν Περσῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ
 Μακεδόνης. ἄνω δὲ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Δορυλαίου καὶ αὐ-
 τῷ τοῦ Κοτυαίου, ἔξ οὗπερ ἔστιν ὁ ὀνομασιώτατος καὶ παλαιὸς
 15 ἔκκενος Αἴσωπος, ὃ τὴν μεθοποιίαν πρῶτος εἰς τὸν βίον εἰσγα-
 γάν, καὶ ἕως τῆς κομοπόλειος Μηροῦ κατὰ ἀνατολάς. πρὸς
 δὲ τὰς δυσμὰς καταλήγει εἰς Ἄβυδον, πρὸς δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ
 Ῥυνδάκου ποταμοῦ καὶ μέχρι τῆς κομοπόλειος τῆς καλουμένης
 Δοματηροῦ. καὶ οὕτω μὲν τὸ Ὀψικιον. καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐ-
 20 τοῦ εἶπομεν, διὰ τὸ προπορεύεσθαι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως καὶ
 καταρτίζειν καὶ διεκθύνειν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ μονάς. εἰσι δὲ

1 ἀρχόμενον AV	τούτέστιν om C	3 καὶ αὐτῆς προικο-
νήσου AV	κυζικόν τε καὶ παρίων AV	4 τὰ μὲν καὶ παρα-
θάλασσα V	7 Γογυθηνῶν V	9 ῥυνδιάκου C
11 ποταμῷ add A	14 τοῦ om V et Bandurius	15 κόσμον
εἰσενεγκῶν A	16 μικροῦ C	17 δὲ τὰς om C
λεγομένου A	20 ἔμπροσθεν add A	18 τοῦ

Astaceno et a promontorio Dascyllo, ad Tritonem usque et montes Si-
 griae atque ipsam Proconeam, ad ipsam quoque Abydum Cyzicum
 et Partum, se porrigit. et quidem inferiorem ac maritimam oram ab
 Astaceno sinu incipientem et a Pyliis quae vocantur, usque ad mediter-
 raneam Olympi qui Mysias dicitur, et ad regionem Dagothernorum di-
 ctam, et ad ipsam Prusiadem usque Bithyni habitant. australem vero
 Olympi partem ad fluvium Rhyndacum usque incolunt Mysii. maritima
 autem et Cyzicum inhabitant Phryges et Graeci, a Granico fluvio ita
 nuncupati, ubi Alexander Macedo primum praedium cum Persarum duci-
 bus commisit. ulterius vero ad Dorylaeum et ipsum Cotyaenum usque
 extenditur; ex qua quidem urbe prodiit celeberrimus ac vetustus ille
 Aesopus, qui fabularum usum primus in mundum invenit; et usque ad
 Comopolim Meri orientem versus. ad occasum vero desinit in Abydum.
 in latitudine autem a Rhyndaco fluvio usque ad Comopolim Domateri
 cognomine. atque haec quidem est ratio Obsequii, quam profecto appel-
 lationem et inditam esse diximus, quod praerent imperatori, ut vias et
 domicilia ei praepararent atque concinnarent. gentes vero ac populi

ἔθνη τὰ συμπληροῦντα τὸ Ὀψίκιον τοσαῦτα, Βιθυνοί, ^{Μύσοι,} Φρύγες, Δάρδανοι οἱ καὶ Τρώες λεγόμενοι. ἔχει δὲ πόλεις ἐπισημοὺς τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ὀψίκιον τοσαύτας, πρώτην μὲν Νίκαιαν τὴν μητροπόλιν χορηματίζουσαν, δευτέραν δὲ Κοτούσιον, τρίτην Δορύλαιον, τετάρτην Μίδαιον, πέμπτην Ἀπάμειαν, ἕκτην ⁵ Μύρλειαν, ἑβδόμην Λάμψακον, ὄγδοήν Παρίον, ἐνάτην Κύζικον, δεκάτην Ἄβυδον.

Πέμπτον θέμα τὸ καλούμενον Ὀπτιμάτων.

Τὸ καλούμενον οὐκ οἶδ' ὅπως εἰπεῖν θέμα Ὀπτιμάτος οὐδεμίαν ἔχει κοινωνίαν πρὸς θέματα· εἰς γὰρ δουλείαν μόνην προσ- ¹⁰
P 10 εἰληπτῆται διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ οἰκτρότατον καὶ μήτε τοῦρμιαις μήτε θροῦγγοις τετιμημένον, ἀλλ' ἢ τὸν τούτου κρατοῦντα δομῆστικον μόνον ἀγορευόμενον. εἰς γὰρ ὑπηρεσίαν ἐτέτακτο τῶν στρατιωτῶν, ὅτε οἱ βασιλεῖς τοῖς ἔθνεσι μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπεστράτευσεν, ¹⁵
στρατιωτῶν δὲ ἐκείνων τῶν ἐν τοῖς βασιλικαῖς τάγμασι τεταγμένων· ὅσοι γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς καὶ τοῖς ἰκανάτοις καὶ τοῖς λοιποῖς τάγμασιν ἐστρατευόντο, εἰς ὑπηρεσίαν εἰς ἕκαστος αὐτῶν Ὀπτιμάτων ἐκείνητο. ἔστι δὲ ὀνομασία τῶν ἀτίμων, ἴσην ἕβριν φέρουσα τῶν παρὰ ²⁰
Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτελίνων. διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τῆξεν λελόγησται, οὐδὲ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων κατονομάζεται, ἀλλὰ

1 ταῦτα Bandur. 5 Μηδάσιον V 8 ὀπτιμάτων C plerumque. an Ὀπτιμάτων? 9 εἰπεῖν add A Ὀπτιμάτων? sed confer in sexto themate: ὧδε καταλήγει ὁ βουκελλάριος. 12 δρογγοῖς C τὴν V τούτου τοῦ κρατοῦντος A: corr Bandurius 14 οἷ] τοῦς C μετὰ τοῦ λαοῦ add A 15 τακτομένων V 17 ὀπτιμάτων V. an ὀπτιμάτων? vel ἀνά . ὀπτιμάτων, ut exiderit numerus 18 ἀντίμων ἕβριν ἴσην C 19 λεγομένων om C 20 post οὐδὲ omisi ὁ cum C

qui Obsequium constituunt sunt hi, Bithyni, Mysii, Phryges, Dardani, qui et Troiani dicuntur. ceterum thema Obsequii urbes celebres haec habet, primam quidem Nicaeam, quae est metropolis, alteram Cotyaeum, tertiam Dorylaeum, quartam Midaeam, quintam Apameam, sextam Myrleam, septimam Lampsacum, octavam Parium, nonam Cyzicum, decimam Abydum.

Thema quintum dictum Optimatum.

Id quod nescio quo pacto vocatum est thema Optimatum, nihil habet commune cum thematibus, servitii siquidem tantum causa assumptum est, utpote miserimum, neque turmis neque drungis cohonestatum, et qui huic praest, domesticus tantum nuncupatur: quippe ad ministeria militibus, cum imperatores una cum populis expeditionem aliquam facerent, praestandum, instituti fuerunt, iis inquam qui in imperatoriis agminibus versabantur. quotquot enim in scholis et icanatis reliquisque agminibus militabant, eorum singulis unus optimatum, cuius ministerio uteretur, erat designatus. porro appellatio ipsa tantum fere in se contumelias habet, utque vilium hominum, qui apud Romanos cortelini vocantur; ideoque nec inter themata censetur, nec qui huic praest, praetor sive

δημιουργίας, ὃ ἐπὶ χεῖρα ὦν στρατηγῶν καὶ τὴν ἄξιαν καταδέεσθαι.
 εἰσι δὲ ἔθνη τὰ συμπληροῦντα, μᾶλλον δὲ ἐπουροῦντα
 εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν τῶν στρατιωτῶν καὶ αὐτῶ τοῦ βίσι-
 λῆος τοσαῦτα, Βιθυνοὶ Ταρσιῦται Θυνοί. προσάπτεται δὲ καὶ
 5 Φρυγῶν. ἄχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τοσαύτας, πρώτην μὲν Νικο-
 μηδείαν τῆς μητρόπολιν, δευτέραν δὲ Ἐλενούπολιν, τρίτην Πραε-
 νεταν, τετάρτην Ἀστακόν, πέμπτην Παρθενούπολιν. ἕξι δὲ ἐν
 τῷ θέματι τῶν Ὀπτιμάτων ποταμὸς ὃ καλούμενος Σαγγάριος, ἐν
 10 ᾧ ἴσθιν ἡ ἀξιοφάνης γέφυρα ἦν ἐποίησεν Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς
 ἑκατὸς ὁ πολυμήνης, ἐπιγραφὴν ἔχουσα τοιαύτην, ἧτις γέγρα-
 πται ἐν μὲ τῶν πλακῶν οὕτως λέγουσα·

καὶ τὸ μετ' Ἐσπερίην ἕψανχένα καὶ μετὰ Μήδων

ἔθνη καὶ πῦσιν βαρβαρικὴν ἀγέλην,

Σαγγάριε, κρατεράσι ροῦς ἀψίσι πεδηθεῖς

15 αὐτὸς ἔδουλώθης κυραυικῆ παλάμη·

ὃ πρὶν γὰρ σκαφέεσσιν ἀνέμβατος, ὃ πρὶν ἀτιμῆς

κεῖσαι λαϊνῆ σφιγκτὸς ἀλυκιοπέδη.

καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ καλουμένου θέματος τῶν Ὀπτιμάτων.

Ἔστω θέμα τὸ καλούμενον Βουκελλαρίων.

20 Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρίων οὐκ ἀπὸ τύπου
 τινὸς τὴν προσηγορίαν ἐκτήσατο, οὔτε μὴν ἀπὸ ἔθνους οὔτω

9 ἴστιν om C ἡ add AC 13 πᾶσα βαρβαρὴ C 15 οὕτως
 ἔδουλώθης κυραυικῆ C 16 γὰρ | δὲ C ἀναίματος C
 ἀτιμῆς C 19 βουκελλάριος C

strategus appellatur, sed domesticus, praetori subditus et dignitate longe
 inferior. gentes vero quae adimplent vel potius ministrando servilia
 haec officia militibus atque ipsi imperatori praestant, sunt hae, Bithyni
 Tarsistae Thyni; sed et Phryges attingunt. habent autem urbes ce-
 lebres hasce, primam quidem Nicomediam metropolim, alteram Heleno-
 polim, tertiam Praenetum, quartam Astacum, quintam Parthenopolim.
 ceterum finit per Optimatum thema Sangarius fluvius, iunctus ponte visu
 dignissime, quem struxit imperator Iustinianus ille nunquam satis cele-
 bratus. in eo talis inscriptio est, in lapidum uno insculpta, istis verbis:

tu quoque post tumidam Hesperiam Medosque feroces

barbaricamque gregem, quantus erat, domitum,

Sangari praevalida fluctus modo fornice vincte,

Induperatoris servitio premeris.

invie namque olim ratibus, nullique subacte,

iam rigida saxi compede vincte iaces.

atque haec quidem de themate Optimatum.

Thema sextum dictum Buccellariorum.

Similiter et thema Buccellariorum non a loco aliquo appellationem
 accepit, neque a gente aliqua quae ita vocaretur, sed quod militiam as-

καλυμμένου, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπακολουθεῖν τοῖς στρατιώταις καὶ τὰς
 τροφὰς αὐτῶν ἐπιφέρεισθαι (βουκελλάριος γὰρ κατὰ Ῥωμαίων
 διάλεκτον ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου καλεῖται), ὥστε εἶναι τοὺς στρατιώ-
 τας ἐλαφροὺς καὶ ἀβαρεῖς πρὸς τὸν πόλεμον· βούκελλος γὰρ τὸ
 κριτικλοιδῆς ψωμίον καλεῖται, κελλάριος δὲ ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου. 5
 τὸ γὰρ οἰκείον ὄνομα τοῦ ἔθνους καὶ Ἑλληνικὸν Μαρσιανδοὶ ὀνο-
 μάζονται, ἐπεκλήθησάν τε Γαλάται. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ θέματος
 P 11 ἀπὸ μὲν τῆς κομποπόλειος Μοδρηνῆς ἀρχομένον, ἵγουν τῆς συμ-
 πληρώσεως τοῦ Ὀπτιμάτου, ἀναβαίνειν δὲ πρὸς τὴν μητροπόλιν
 Ἀγκύραν, καὶ παρεκτεῖνον μέχρι τῶν ὄριων Καππαδοκίας καὶ 10
 αὐτοῦ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Σανίανου, ἐν οἷς παρεκτείνε-
 ται τὸ τῶν Γαλατῶν ἔθνος. οἱ δὲ Γαλάται ἄποικοι εἰσι τῶν
 Φράγγων, ἐγένετο δὲ ἡ τούτων ἀποικία ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ἦν
 Ἄτταλος ὁ Περγαμητὸς καὶ Νικομήδης ὁ τοῦ Ζειποῖτου υἱός. τὰ
 δὲ πρὸς Θάλασσαν καὶ τὸν βόρρην πλατύνεται πρὸς αὐτὸν τὸν 15
 Πόντον καὶ τὴν καλυμμένην πόλιν Ἡρόκλειαν, καὶ μέχρι τοῦ Παρ-
 θείου ποταμοῦ, καὶ αὐτὴν τῆς Ἰσον. συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ
 αὐτὴν Κλυδιούπολιν Κρατιάν τε καὶ αὐτὸ τὸ Βασιλαῖον, καὶ ἕως
 τῶν ὄριων Πασλαγονίας καὶ μέχρι Ἄλκος ποταμοῦ. καὶ ὧδε
 μὲν καταλήγει ὁ Βουκελλάριος, εἰσι δὲ πόλεις αἱ συμπληροῦσαι 20
 τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρῶν τοσαῦται, πρώτη μὲν Ἀγκύρα, μη-
 τροπόλις ἡ τῶν Γαλατῶν, δευτέρα δὲ Κλυδιούπολις, καὶ αὕτη

2 γὰρ om C   5 καλεῖται ψωμίον C   7 δι] δὲ καὶ C   δὲ ἡ
 ἀρχὴ C   8 μοδρηνῆς C   14 Ζηπότου C et teste Morello A
 15 βορᾶν C   17 τὴν om V   20 αἱ om C

seclae essent et commestam eis veherent (buccellarius enim Latina lin-
 gua vocatur is qui rei panariae custodiam gerit), ut milites expediti et
 ab omni onere liberi ad bellum essent. buccellus quippe vocatur panis,
 circularem figuram prae se ferens; cellarius vero custos panis. proprio
 autem et Graecanico nomine populi illi Mariandyni nuncupantur, cogno-
 minati etiam Galatae. est autem initium huius thematis a Comopoli
 Modrenae sive a complemento Optimatum, atque ita ascendens ad metro-
 polim Ancyram, et protendens se usque ad confinia Cappadociae, et us-
 que ad propugnaculum Saniana dictum, in quae extenditur Galatarum
 natio. sunt vero Galatae coloni Francorum. deducta porro fuit haec
 colonia temporibus Attali Pergameni et Nicomedis Zipoeti filii. quae
 vero ad mare et aquilonem, ad Pontum ipsum usque extenduntur, et ad
 urbem quae Heraclea dicitur, et usque ad Parthenium fluvium atque
 ipsam Tium. comprehendit vero etiam ipsam Claudiopolim et Cratiam
 atque ipsum Basilaicum, ad confinia Paphlagoniae usque et usque ad
 Halyn fluvium. atque hic quidem est terminus Buccellariorum. sunt
 vero urbes quae thema Buccellariorum constituunt hae, prima Ancyra
 metropolis Galatarum, altera Claudiopolis, et ipsa metropolis Mariandy-

μητρόπολις τῶν Μαρμανδυνῶν, τρίτη Ἡράκλειά, τετάρτη Προουσίς, πέμπτη τὸ Τήιον. ἔθνη δὲ κατὰ μέρος ὀνομαζόμενα τοιαῦτα, Γαλάται Μαρμανδύνοι Βιθυνοί.

Ἔβδομον θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων.

5 Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων ἀρχαιότατον ἔθνος ἰστί καὶ ἐπήρογον, ἐπὶ ἀναισχυντία τε καὶ κακοτροπία διαβαλλόμενον. καὶ Ὅμηρος αὐτοῦ μνημονεύει ἐν τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ, ἐπικούρους ἰδόντας Πριάμου πρὸς τὴν πόλιν Ἴλιον, λέγων οὕτως,

10 Παφλαγόνων δ' ἤγειτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἔξ' Ἐνεϊῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων·
οἱ ἴα Κέτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμεντο,
ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρωμινάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

15 διὰ καὶ τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐκείθεν πρῶτον ἐκγῆναι λέγει, τεκμήριον τοῦτο τῆς αὐτῶν πονηρίας καὶ μοχθηρίας δεικνύς. καὶ ταῦτα μὲν Ὅμηρος περὶ Παφλαγόνων· αἱ δὲ παραθαλάσσιοι πόλεις, ἧ τε Σινώπη καὶ Ἀμάστρα καὶ τὸ Τήιον καὶ ἧ λεγομένη Ἀμινός, Ἕλληγίδες εἰσὶ πόλεις καὶ Ἑλλήρων ἄποικοι. διορίζει
20 δὲ τὴν Παφλαγονίαν Ἄλυς μὲν ποταμὸς ἔξ' ἀνατολῶν, πρὸς δὲ δυσμῶς ὁ καλούμενος Βίλλαιος. καὶ αὕτη μὲν ἡ Παφλαγονία,

2 δὲ τὰ κατὰ C	3 βαρνανθηνοί A, βαρνανδύνοι C	4 προσ- αγορευόμενον C	5 ἔθνος om C	6 κακοπραγία AC	δια- σταλλόμενον V
8 λέγεται V	12 κτωρῶν εἶχον καὶ σῆσα- μον C	14 τ' om C	15 ἐφαίνεσθαι C	16 μοχθηρίας καὶ πονηρίας πρῶτον δεικνύς C	19 Ἀμινός? καὶ ἑλλη- γίδες οἰκίαι C

norum, tertia Heraclea, quarta Prusias, quinta Teium. gentes autem quae sigillatim nominantur, haec, Galatae Mariandyni Bithyni.

Thema septimum dictum Paphlagonum.

Quod vero Paphlagonum thema dicitur, stolidissima et contemptissima gens est, impudentia et nequitia famosa; cuius etiam Homerus in catalogo navium meminit, quod auxiliares copias ad Ilium Priami urbem duxerint, ita scribens: "Paphlagonες duxit pectus Pylaemenis hirtum ex Enetis, unde mularum generatio agrestium qui Cytorum tenebant, et Sesamum incolebant, circaque Parthenium fluvium inelytas domos habitabant, Cromnamque Aegialumque et sublimes Erythinos." quapropter et mularum genus inde primum ortum dicit, manifestum pravitatis eorum atque nequitiae argumentum. atque haec quidem Homerus de Paphlagonibus. maritimae vero urbes, Sinopé et Amastra et Teium, et quae dicitur Aminós, Graecanicae sunt urbes et Graecorum coloniae. determinat autem Paphlagoniam Halys quidem fluvius ab oriente, ad occasum vero Billaus fluvius. atque haec quidem est Paphlagonia.

εἰσὶ δὲ οἱ Παφλαγῶνες γένος Αἰγύπτιον, ἀπὸ Φινίως τοῦ πρώτου τὴν Παφλαγονίαν οἰκήσαντος, ὃς ἔσχεν υἱὸν Παφλαγῶνα, ἕξ οὗ καὶ ἡ χώρα τὴν προσσηγορίαν ἐκληρονόμησεν. ἔχει δὲ πόλεις ἐπι-
 P 12 σήμους ἡ Παφλαγονία τοσαύτας, πρώτην μὲν μητρόπολιν Γάγγραν, δευτέραν δὲ Ἀμάστραν, τρίτην Σώρον, τετάρτην Δάδιβραν, 5 πέμπτην Ἰωνόπολιν, ἕκτην Πομπηϊούπολιν· πομπή γάρ εἰσι καὶ ὄνειδος καὶ ἔξουθένημα τοῦ ἀνθρώπειου γένους.

Ἔβδοον θέμα τὸ καλούμενον Χαλδία.

Τὸ δὲ καλούμενον θέμα Χαλδία καὶ ἡ μητρόπολις λεγομένη Τραπεζοῦς Ἑλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι, καθὼς καὶ Ξενοφῶν ἐν τῇ 10 ἀναβάσει Κύρου λέγει. τὰ δὲ ἄνω καὶ μεσόγαια τῆς μικρῆς Ἀρμενίας εἰσὶ προοίμια. τοῦτο δὲ πιστοῦται ἕξ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων· ἢ τε γὰρ Κελτιζηνή καλουμένη καὶ ὁ Συριρτης καὶ τὸ Γοιζάνον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ περὶ τούτων ἡ θεία γραφή ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν βασιλειῶν· τοὺς γὰρ κατοικοῦντας τὴν Σαμάρειαν ἀγχιμαλώτους 15 λαβόντες Ἀσσύριοι κατέκισαν αὐτοὺς ἐν τῷ ποταμῷ Γοιζάνῳ. ἔλαβε δὲ τὴν προσωρυμίαν τοῦ καλεῖσθαι Χαλδία ἐκ τῆς τῶν Περσῶν προσηγορίας καὶ τῆς αὐτῶν ἀρχαιογόνου πατρίδος Χαλδίας, ὅθεν καὶ Χαλδαῖοι προσονομάζονται.

Ἐνατον θέμα Μεσποταμία.

20

Τὸ δὲ θέμα τῆς Μεσποταμίας οὐ πολυχρόνιον ἔστιν, οὐδὲ μέγα τι ἦν καὶ περιβόητον, ἀλλὰ κλεισούρα τις ἀνώνυμος καὶ

1 φήνεος C   4 γάγγραν μητρόπολιν C   5 Δάδοβραν V
 8 ὀνομαζόμενον C   13 κελτιζην A   καλουμένη add A   Συ-
 σπειριρτης Banduricus cum V   16 Γοιζάνῳ V, γοιζάνων C
 19 ὀνομάζονται C

sunt autem Paphlagonες Aegyptii genere, a Phineo, qui primus Paphlagoniam habitavit; qui quidem filium habuit Paphlagonem; a quo etiam regio appellationem accepit. habet vero urbes illustres Paphlagonia has, primam quidem metropolim Gangram, alteram Amastram, tertiam Soram, quartam Dadibram, quintam Ionopolim, sextam Pompeiopolim. sunt enim πομπή, id est ludibrium, probrum et vituperium generis humani.

Thema octavum dictum Chaldia.

Thema vero Chaldia nuncupatum, et metropolis quae dicitur Trapezus, Graecorum sunt coloniae, quemadmodum et Xenophon in expeditione Cyri tradit. ulteriora vero ac mediterranea sunt minoris Armeniae primordia; cuius quidem rei fidem faciunt ipsa nomina, Celtzene scilicet et Sysperites et Goezanum; de quibus etiam sacra scriptura testatur, quarto regum libro: Assyrii enim cum Samariae incolae captivos abduxissent, ad fluvium Goezanum eos transtulerunt. quod vero Chaldia dicta sit, a Persarum appellatione fluxit et a patria Chaldia, unde primam originem ducunt; unde et Chaldaei cognominati sunt.

Thema novum, Mesopotamia.

Thema vero Mesopotamiae vetustum non est, neque vel magnum vel celebre quiddam erat, sed obscurum quoddam, nominis atque appel-

ἀκατονόμαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν Λέοντος τοῦ ἀρσινόου καὶ σοφρονάτου ἐν βασιλεύσει προσέφυγε Παγκρατούκας ἰκύνος ὁ Ἀρμενίος καὶ Ποσκρικὸς καὶ Ταυτούκας οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρέδωκαν τὰ ἰκτεῖα καστέλλα, καὶ ἐπλατύνθη ὁ τόπος καὶ ἐγένετο 5 εἰς ὄνομα στρατηγίδος.

Δέκατον Θέμα Κολωνείας.

Ἡ δὲ Κολώνεια κάστρον μὲν ἐστὶν ὀχυρώτατον καὶ κρημνωδὲς καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ πολιέματος ἔλαβεν ἡ χώρα τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καλεῖσθαι Κολώνεια· κολωνοὺς δὲ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ ἐπηρμένους 10 τοῦ τύπου ἐκάλουν Ἕλληνας. ἀπαρχὴ δὲ ἐστὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ Νεοκαισαρείας τῆς τοῦ θαυματουργοῦ Γρηγορίου πατρίδος καὶ τοῦ κυλουμένου Φαλακροῦ ὄρους, πλατυνομένη δὲ πρὸς τε τὴν Ἀραβρικηνῶν πύλιν, τὴν τοῦ περιφανεστάτου καὶ μεγαλομάρτυρος Ἐυστρατίου πατρίδα, καὶ διήκουσα 15 μέχρι Νικοπόλειος καὶ τῆς κυλουμένης Τεφρικῆς, ἧς ἦρχε Χρυσόχειρ ἰκύνος ὁ τῶν Μυνηγαίων περιβύτης ἀρχηγὸς καὶ Καρβέας ὁ τούτου ἀνοσιώτερος, οὗς ἐξωλόθρευσε καὶ πρὸς τοὺς ἄδου κενθμῶνας ἀπέπεμψε Βασίλειος ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς, ὁ τῶν καθ' ἡμᾶς βασιλείων εὐτυχῆς τε καὶ εὐσεβέστατος. καὶ ὡς μὲν ἡ Κολώνεια ὡς δὲ προείπομεν, ἡ ἀρχαιογονία τοῦ θέματος ἐκ τῆς 20 πρώτης τῶν Ἀρμενίων ἀρχῆς κατὰγεται.

1 ἡμερῶν τοῦ μακαρίου καὶ ἀγίου πατρὸς μου Λέοντος V 3 ὁ
 ἀνταδελφὸς C ταύτου A 10 λόφους V οἱ Ἕλληνας C
 14 διήκον C 16 στρατηγὸς V 18 ἀπέπεμψε ὁ ἐμὸς πάππος
 κύριος Βασίλειος ὁ τῶν V

laticnis experts claustrum. temporibus autem Leonis illius praeclari ac sapientissimi imperatoris profugit Pancratucas ille Armenius, et Pucricas et Tautucas eius fratres, et castella quae iis in locis erant tradiderunt; et dilatata regio praeturae nomen accepit.

Thema decimum, Colonea.

Colonea vero est castrum munitissimum ac praeceps; atque ex hac parva urbe regio appellationem accepit, ut vocetur Colonea: κολωνοὺς enim ardua ac editissima loca Graeci appellavere. initium autem est minoris Armeniae, incipiens quidem a Neocaesarea, Gregorii thaumaturgi patria, et a monte Phalacro dicto. extenditur vero ad Arabracenorum urbem, clarissimi illius celeberrimique martyris Eustratii patriam, pertingens Nicopolim usque et oppidum quod Tephricae vocatur, cui dominatus est Chrysoscher ille famosus Manichaeorum princeps, et Carbeas, qui hunc ipsum impietate superabat; quos quidem disperdidit et ad infernales lacus detrusit Basilius Christi studiosus imperator, nostrorum imperatorum felicissimus pariter et piissimus. atque ita quidem se habet Colonea. prima vero, ut iam diximus, thematis origo a πρώτῳ Armeniorum initio deducitur.

ια θέμα Σεβαστείας.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ θέμα τῆς Σεβαστείας καὶ αὐτὸ ἐκ τῆς δευτέρας Ἀρμενίας ἀπάρχεται. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα ἐκ τοῦ σεβαστοῦ Καίσαρος Ἰουλίου προσηίλησε, τοῦ τὴν Καίσαρος ἀρχὴν πρώτου κρατυναμένου καὶ μοναρχίαν τὴν παλυραχίαν κατασκευά- 5 σαντος. Καίσαρ δὲ ἐπεκλήθη οὐκ ἐκ τῆς ἄξιας ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀνατομῆς τῆς γαστροῦ τῆς μητέρος αὐτοῦ. τελευτώσεως γὰρ αὐτῆς ἔσπαιρε τὸ βρέθος καὶ ἀπελάχιζε, καὶ διατηρηθείσης τῆς γαστροῦ αὐτῆς ἐξήλθε βρυχώμενος ὥσπερ τις σκίματος λέοντος· τὴν δὲ ἀνατομὴν τζαῖτσι καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι. ὅθεν καὶ Καίσαρ ἐπι- 10 νομάσθη διὰ τὴν ἀνατομὴν, ὥσπερ ἔπομεν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σεβαστείας. πῦσαι οὖν αἱ πόλεις αἱ καλούμεναι Καισάρειαι ἐκ τοῦδε τοῦ φιλιότου Καίσαρος τὴν προσωπικήν ἐσχάκυσιν.

ιβ' θέμα τὸ καλούμενον Λυκανδοῦ.

Ὁ δὲ Λυκανδὸς χθὲς καὶ πρὸ μικροῦ εἰς τάξιν θέματος καὶ 15 πόλεως ἐχορημάτισεν, ἐπὶ τῶν χρόνων Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου βασιλέως. ἔρημος γὰρ ἦν τὸ πρότερον καὶ αἰόκητος κάκεινη καὶ ἡ καλουμένη Τζαμανδὸς καὶ τὰ συμπαρακείμενα μέρη τῶν Ἀρμενίων· καὶ οὐκ ἦν ὄνομα αὐτῶν, οὔτε ἐν λόγῳ οὔτε ἐν ἀριθμῷ. ὅτε δὲ ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ γιγαντοειδὴς Ἀρμένιος, ὁ τῆς Ἀγγου- 20 ρίνης τῆς λυκαυστρίας γυμβρός, ὁ μακρόχειρ ἐκεῖνος καὶ περι-

2 τῆς post θέμα om C 7 τῆς γαστροῦ add AC τελευτώσεως V
10 τζέσε AC οἱ om C τζέσαρ AC ἐλήθη C 14 τὸ
καλούμενον] τοῦ C 15 θέματος ἐχορημάτισεν ἀλλὰ καὶ πόλεως V
16 χρόνων τοῦ μακαρίτου καὶ ἀγίου μου πατρός. ἔρημος γὰρ ἦν
τὸ πρῶτον V 18 καλουμένη om V παρακείμενα C

Thema undecimum Sebasteae.

Similiter et Sebasteae thema ex minore Armenia initium habet. urbs vero nomen suum ἐκ τοῦ σεβαστοῦ, id est ab Augusto Caesare Iulio accepit; qui Caesar imperium primus occupavit et monachiam ἐκ πολυσαχία, id est multorum dominatione, constituit. Caesar autem cognominatus fuit non a dignitate, sed ab incisione uteri matris suae, mortua siquidem ipsa palpitabat infans ac resilliebat; quapropter caeso matris utero erupit fremens instar catuli leonis. incisionem vero Romani τζαῖτσι vocant. unde et Caesar nuncupatus est ob illam sectionem, uti diximus. atque haec quidem de Sebastea. omnes itaque urbes quae Caesareae dicuntur, ab hoc carissimo Caesare appellationem sumpserunt.

Thema duodecimum dictum Lycandi.

Lycandus non ita pridem inter themata ac urbes censeri coepit, temporibus nimirum Leonis illius praeclari imperatoris: antea enim vacua ab incolis et inhabitata erat, tam ipsa quam Τζαμανδus et universa Armeniae finissima regio, neque eorum nomen ullo in pretio aut numero erat. magnum vero ille et giganti similis Armenius, Angurines Laoca-

δῖος, ὃν κατὰ τὴν τῶν Ἀρμενίων διάλεκτον Ἀζῶτον ἐκάλουν, —
 ἰκίτος γὰρ ἔλθων πρὸς Λέοντα τὸν αἰοίδιμον βασιλέα, εἶτε ὡς
 πρόσφραξ ἢ ὡς φίλος, σὺν οἶδα, ἐκεῖνος εἶχε θεράποντα τὸν
 χθεις καὶ πρὸ μικροῦ τελευτήσαντα, Μελίαν λέγω τὸν περιβόητον,
 ὃς καὶ συνεστράτευσεν αὐτῷ πρὸς τὸν δυστυχέστατον πόλεμον, τὸν
 τοῦ Βουλγάρου λέγω. τοῦ γοῦν Ἀρμενίου πεσόντος ἐν τῷ προ-
 λεχθέντι πολέμῳ πρὸς Συμεῶνα τὸν ἀθειώτατον Βούλγαρον (ἦν
 γὰρ ἐξάρχων τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν καλουμένων ἐξκουβί-
 των), ὅτε καὶ Θεοδόσιος ὁ πρωτοβεστιῆριος τοῦ αἰοίδιμου βασι-
 λείως ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ ἤφαντώθη καὶ γέγονεν ἄσθλος, ὁ γοῦν
 προλεχθεὶς Μελίας ἐκ τούτου τοῦ πολέμου διασωθεὶς καὶ πρὸς
 τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν ἀπάρας, εὐφυνῆς ὦν καὶ πρὸς ληστουρ-
 γίαν βαρβαρικὴν ἐπιτήδειος, συμμορίαν τινα τῶν Ἀρμενίων ἀνα-
 λέξμενος, καὶ ταυτησί τῆς πόλεως τὴν ἄκραν κατοχυρώσας ὡς
 βιβλῆναι, καὶ κατὰ μικρὸν προῖων ὅλην ὡς εἰπεῖν τὴν πόλιν τοῦ
 πύρατος ἤγειρε, καὶ προβαίνουσα ἐπὶ τὸ πρόσθεν πᾶσα ἡ χώρα
 μοτῆ γέγονε τῶν Ἀρμενίων, κουροτρόφος οὖσα ἀγαθῆ τε καὶ ἰ- P 14
 κέρτος καὶ παντοίων βοσκημάτων εἰς τροφήν ἐπιτήδειος. διὸ
 καὶ θέμα κατονομάσθη καὶ εἰς στρατηγίδα περιδοξὸν ἀνήχθη
 πεποσθῆ τευτουτῆ τοῦ Μελίου τοῦ κραταιόφρονος. ἡ δὲ ὀνομασία
 τῆς πόλεως ἀρχαία τις καὶ παλαιὰ ἀπὸ τῆς τῶν Ἀρμενίων γενεᾶς

1 τῶν om C   2 πρὸς τὸν μακαρίτην καὶ ἁγιὸν μου πατέρα,
 ἴτε V   6 γὰρ C   7 Συμεῶν τοῦ ἀθειώτατου Βουλγάρου V
 9 τοῦ μακαρίου μου πατρὸς V   12 τῶν om C   13 σὺν-
 λέξμενος C   16 καὶ om C   προβαίνων AC   πᾶσα οὖν ἡ C
 19 εἰς om C   περιδοξος C   ἀνήχθη om C

striae gener, longimanus ille et ambidexter, quem Armeniorum lingua
 Azotum vocarunt, ille, inquam, cum ad Leonem illum celebrem impera-
 torem venisset, sive ut profugus sive ut amicus, non satis scio, famulum
 habuit celebrem illum Meliam, qui non ita pridem e vivis decessit; qui
 etiam cum eodem imperatore expeditionem fecit infelici illo praelio, ni-
 niram Bulgarico. cum itaque in praedicto praelio, quod cum impiissimo
 illo Symeone Bulgaro commissum fuerat, proffigatus esset Armenius (erat
 enim praefectus imperatorii agminis quod exoubitorum dicitur), in quo
 etiam Theodosius protovestiarus praeclari filius imperatoris desideratus
 itaque ultra visus est, Melias itaque, de quo modo diximus, ex hoc
 praelio salvus cum ad Armenios se contulisset, industrius alioqui et ad
 barbaricam praedationem peridoneus, manu Armeniorum collecta, cum
 necem etiam huius urbis quam poterat optime munivisset, paulatim pro-
 cedens totius propemodum urbis ruinas instauravit; atque ita regio uni-
 versa in veterem statum restituta Armeniis fuit referta, quippe quae
 fertilis admodum et pascendis equis ac pecori peraccommodata esset.
 praecirca et thematis appellationem accepit, atque inter celebriores prae-
 ceptis est relata cura ac studio praefati Meliae fortis ac prudentis. urbis
 vero appellatio vetusta admodum est, ab ipsa Armeniorum gente et lin-
 Const. Porphy.

καὶ τὰ λευκὰ ἀποκρίθη. ὅσα δὲ λέγεται περὶ αὐτοῦ χαρίεις
 καὶ καὶ πρὸς ἀνθρώπων οὐκ ἀποκρίθη. γρηγορὴ γὰρ ἐν τῷ περι-
 στήλῳ τῆς πόλεως ἐπισημαίνει οὕτως διαγράφουσα, "τί Κων-
 στατινουπόλις; τί Λυκανδία; τί Θωμαῖς ὁ πρόοκος; τί βασι-
 λειος;" ὅσα δὲ ἡ πόλις τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς. ὁ μέγας βασιλεὺς καὶ
 πατριάρχης Ἰουστινιανός. ἐκ τῶν σφίγγων ἐκράτει τῆς
 Ρωμαϊκῆς βασιλείας ὁ πρῶτος βασιλεὺς Ἰουστινός, μενοστράτηγος
 καὶ Ρωμαίων πατριάρχης Κωνσταντῶν ἐκ ἐχρημάτισε, καὶ διερχόμε-
 νος τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς βασιλεύσας ἐν τῇ Ἀσκαυδῷ. ὁ γοῦν
 Θωμαῖς ἐκείνος. ὁ πρόοκος τῆς αὐτῆς πόλεως, τετρακοῖτος ἦν ἐπὶ
 βασιλευσάντων αὐτοῦ τῶν ἀσκαυδῶν Ἰακῶβ ἡ θεόγραφος ἱστορία
 περιγράφει. περιγράφει δὲ καὶ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανι-
 σκευῶν βασιλευσάντων καὶ γρηγορῆς αὐτοῦ, μικροῦτα προβάτων ταῖς
 χροαῖς, δαμάλατονας, χίλια κερκίτα μίλιστα, καὶ ἕτερα λευκό-
 τρηκα χίλια, καὶ ἕτερα σποδοσπῆ χίλια, καὶ ἕτερα ῥαντὰ τὸν αὐ-
 τῶν ἐρῶντων ἀποκρίθη, καὶ ἕτερα πορὰς ἔχοντα τὰς ὄψεις
 χίλια, καὶ ἕτερα φασὶ ἀσπίδας, καὶ ἕτερα ξυφθὰς ἔχοντα τὰς
 τρυφάς, τῶν αὐτῶν κροκίτη φέροντα, καὶ ἕτερα περὶ τῆς αὐ-
 τῆς ὄψεως ἀσπίδας, καὶ ἕτερα φασικότερα χίλια, καὶ ἕτερα χρυ-
 σίζοντα, ἔχοντα τοὺς μαλλοὺς οἷοντι παρσούριχα, χίλια, ὁποῖον
 φασικότεροι τὸ χρυσοῦν δέξασθαι ἐκείνο τὸ περιβόητον Ἑλληνες. καὶ
 ἄλλως αἱ δέκα χιλιάδες ἕτερος χροαῖ καὶ περιλλυγμέναι τοῖς χροῦ-

1 τὰς λέγεται C	2 περιβόλιον V	10 τετράκοις AC	11 ἡ θία
περιστρέφει ἱστορία V	13 καὶ] δὲ καὶ C		15 καὶ ἕτερα
ῥαντὰ — 17 χίλια add A	20 περιστρέφει C		22 ἕτερό-
χροαῖ AV			

qua ita dicta. porro elegans quidam sermo de hac circumfertur, fabu-
 lae prope modum affinis. inscriptio vero in peristylis urbis expressa est
 ita habens: "quid Cpolis? quid Lycandus? quid Thomas prooecus?
 quid imperator?" causa vero huius inscriptionis haec est. magnus ille
 et celebratissimus imperator Iustinianus, cum Romano imperio potiretur
 avunculus ipsius Iustinus, unicus praetor Romanorum agminum Caesar
 existens appellatus fuit. cum itaque omnes Asiae minoris partes obiret,
 tandem Lycandum pervenit. Thomas igitur ille, prooecus eius urbis,
 adeo dives pecoris atque a deo conscripta historia Iobum Iobum fuisse
 testatur, obtulit hic Iustiniano donum instar sportulae summopere admi-
 randum et memorabile, decem videlicet milia ovium, coloribus inter se
 discrepantia, mille nigras, alias albo villo mille, aliasque mille cinerei
 coloris, nec non sparsi coloris totidem, alias item mille rufum colorem
 referentes, alias mustellini coloris totidem, totidem flavas, totidem nigris
 maculis distinctas, totidem phoeniceae coloris, totidem auri speciem refe-
 rentes et rutilanti vellere, cuiusmodi fuisse aiunt Graeci celeberrimum
 illud aureum vellus; et ut verbo dicam, decem chiliades diverso omnes

μασι. τοῦτο θαυμάσας ὁ Καῖσαρ, καὶ τὸ δῶρον τοῦ Θωμαῖ
προσδεξιόμενος, παύων ἐκέλευσε γραφῆναι ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως
τουτοῦτ' τὸ ἐπίγραμμα ὅπερ ἐν τοῖς ἄνωθεν ἔστιμεν. αὐτῇ ἡ πόλις
ἐπὶ Λέοντος τοῦ ὑοιδίμου βασιλέως διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ προε-
βχθέντος Μελίου, μᾶλλον δὲ τοῦ σοφοῦ βασιλέως τοῦ προμηθεῦς
τὰ πράγματα διευθύνοντος καὶ σκοποῦντος ἀνδρὸς ἀρετῆν, εἰς
ὄνομα θέματος ἐξηραμίτισε. καὶ τσαῦτα μὲν τὰ περὶ Λεωνοῦ
καὶ τῆς ὁμόρου αὐτῆς Τζαμανδοῦ.

ἡ θέμα Σελευκίας.

10 Ἡ δὲ Σελεύκεια μέρος ἐστὶν Ἰσαυρίας, πρὸς μὲν δυσμὰς
ἐραζομένη ὑπὸ τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν Ἰσαῦροι· πρὸς δὲ
τὰς ἀνατολὰς ἀποκέκλεισται παρὰ τῶν Κιλικίας ὄρεων, ἐν οἷς εἰσι
πόλεις παραθαλάσσιοι πρώτη μὲν αὐτῇ Σελεύκεια, ἔπειτα Κάρ- P 15
κος καὶ τὸ Κωρύκειον ἄντρον καὶ λιμὴν ὁ καλούμενος Κροκοφόρος,
15 Σόλοι τε καὶ Αἰγαῖαι καὶ Πομπηϊόπολις καὶ Ἀφροδισιάς, ἣ τε
Ἰσὸς καὶ κόλπος ὁμώνυμος, ἐν ᾧ ὁ Μακεδὼν ἐκείνος ὁ γεννάδας
τε καὶ περιάλυτος (Ἀλέξανδρον λέγω τὸν τοῦ Φιλίππου) τὸν πρὸς
Λακείων τὸν Πέρσῃν διηγωνίσαστο πόλεμον. σύνιγγυς δὲ τούτων
καὶ Ταρσὸς ἡ Παύλου πατρὶς καθίσταται. ἡ τοῖσιν Σελεύκεια
20 οὗ θέμα τὸ πρὶν ἐξηραμίτιζεν, οὐδὲ στρατηγίδος ἐκεκλήρωτο ὄνομα,
ἀλλὰ κλεισοῦρα τις ἦν καὶ φυλακὴ διὰ τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἐκ

1 Θωμαῖ] θαύματος C   4 ἐπὶ τοῦ μακαρίου μου πατρὸς V
5 τοῦ ἱεροῦ πατρὸς V   6 διακρίνοντος V, non διευθύνοντος
7 τὰ add C   10 ἐστὶ τῆς Ἰσαυρίας C   12 τὰς om C   16 ὁ
post φ' add C   17 ἀλέξανδρος C   18 ἡγωνίσαστο V

inter se colere erant distinctae. quod quidem miratus Caesar, accepto
Thomae dono, iocans iussit inscribi portae urbis inscriptionem, cuius
supra mentionem fecimus. haec urbs a Leone praeclearo illo imperatore
ob fortitudinem Meliae, cuius supra meminimus, ac potius ab illo sa-
piente imperatore, rem prudenter ordinante et virtute eius viri conai-
derante, thematis appellatione donata fuit. atque haec quidem de Ly-
cando et finitima ei Tzamando.

Thema decimum tertium Seleucia.

Seleucia vero pars est Isauriae, quae ad occidentem terminatur Tauro
monte, quem incolunt Isauri, ad orientem vero circumscribitur montibus
Ciliciae, in quibus sunt urbes maritimae. prima quidem ipsa Seleucia,
deinde Corycus et Corycium antrum et pratium crociferum dictum. praeter
terea Soli et Aegaeae et Pompeiopolis et Aphrodisias et Issus sinusque
eiusdem appellationis, ubi strenuus ille ac celeberrimus Macedo, Alexan-
der inquam Philippi filius, praelium cum Dario Persarum rege commisit.
his vicina est Tarsus Pauli patria. Seleucia haurit nomen neque the-
matis appellationem neque praefecturae nomen habuit, sed claustrum

Ταρσοῦ προϊόντων Σαρακηῶν, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δυσπρόσο-
 δον· ὁ δὲ κῆρις Ῥωμινός, ὁ καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς βασιλεύς,
 ὡσπερ πλάτος μῆκος τε καὶ μέγεθος ἐπιτιθεῖς τῇ τῶν Ῥωμαίων
 ἀρχῇ, στρατηγίδα αὐτὴν ἀπετέλεσε. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα
 καὶ τὸ καλεῖσθαι Σελεύκεια ἀπὸ τοῦ κτιστοῦ Σελεύκου τοῦ κυλου-
 μένου Νικάνορος τὴν πρόσωπμιαν ἐπλούτησε. τὰ δὲ ἄνω Σελευ-
 κείας καὶ μεσόγαια καλεῖται Δεκάπολις, καὶ ἔστι πρώτη μὲν
 Γερμανιούπολις, δευτέρα δὲ Τιτιούπολις, τρίτη Δομετιούπολις,
 τετάρτη Ζηνούπολις, πέμπτη Νεάπολις, ἕκτη Κλανδιούπολις,
 ἑβδόμη Εἰρηνούπολις, ὀγδόη Καισάρεια, ἐνάτη Λαύζαδος, δε-
 κάτη Δαλισανδός, ἐν ᾗ τὸ σκουτάριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος
 Θεοδώρου ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ ναοῦ αὐτοῦ ἀποκρέματα. καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ Σελευκείας.

ἰδ' θέμα τὸ καλούμενον Κιβυρραιωτῶν.

Τὸ δὲ θέμα τῶν Κιβυρραιωτῶν ἀπάρχεται μὲν ἀπ' αὐτῆς 11
 τῆς Σελευκείας τὰ πρὸς θάλασσαν τῆς ἀνατολῆς κειμένης, κατα-
 λήγει δὲ πρὸς μῆκος ἐπὶ δυσμὰς ἕως αὐτῆς Μιλήτου τῆς πόλεως
 καὶ τῆς Ἰασοῦ καὶ τοῦ Βαργυλιακοῦ κόλπου ἤγουν τῶν κυλουμέ-
 νων Ἀνδανίων, ἐν ᾗ κεῖται ἡ τε Μύλασσα, πόλις διάφημος, καὶ
 αὐτὰ τὰ Βαργύλια ἢ τε Μύνδος καὶ ἡ καλουμένη Στρόβηλος ἢ τε 20

8 ὥστε C	7 μεσογείας V	μὲν om C	10 Διοκαισάρεια V
11 ἢ ἡ ἀσπίς ἤγουν τὸ AC	12 ἀπῳόρηται AC	14 ὀνομαζό- μενον C	15 ἀπέρχεται C
16 πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολῆν κειμένην AC	17 ἐπὶ] ὡς V, ἀς ἐπὶ AMorelli	18 Ἰασοῦ V, Ἰασοῦ AMorelli	19 Ἀντανίων V et AC
ἢ τε] τὰ C	20 Μαργυ- γύλια V	Μύνδος V, Μύνδος A	ὁ καλούμενος C
Στρό- βίλος AC			

quoddam erat et specula ob Saracenorum e Tarso excursiones, quod
 nimirum arduo et difficilem aditum habente loco sita esset. optimus
 vero imperator dominus Romanus, qui latitudinem quodammodo et lon-
 gitudinem magnitudinemque imperio Romano adiecit, praeturam ex ea
 fecit. nomen vero urbis, et quod vocata sit Seleucia, a conditore Se-
 leuco, qui nuncupatus Nicanor, fluxit. ulteriora autem Seleuciae et me-
 diterranea vocantur Decapolis, id est decem urbes; quarum quidem pri-
 ma est Germanicopolis, altera Titopolis, tertia Dometiopolis, quarta
 Zenopolis, quinta Neapolis, sexta Claudiopolis, septima Irenopolis,
 octava Caesarea, nona Lausadus, decima Dalisandus, in qua clipens seu
 scutum magni illius martyris sancti Theodori in trullo templi ipsius pen-
 det. atque haec quidem de Selencia.

Thema decimum quartum, dictum Cibyracotarum.

Thema vero Cibyracotarum ab ipsa Seleucia initium sumit, quae
 ad mare orientis sita est. desinit autem in longitudine occasum versus
 ad ipsam usque urbem Miletum et Iasum, et ad sinum Baryliacam sive
 eos qui Andanii nuncupantur, ubi sita est Mylassa urbs celebris, et ipsa
 Barylia et Myndus et quae dicitur Strobelus et Halicarnassus, Hero-

Ἀλικαρνασός, ἢ Ἡροδότου πατρὶς, ἢ τῆς Ἀρτεμισίας πόλις ἡ πολυθρόνητος, ἐν ἣ ὁ Μανσώλου τάφος ὁ περιβόητος ἴδρται. ἀπερχόμενος τοίνυν πρὸς ἀνατολὴν εὐρήσεις τὸν Κεραμεικὸν κόλπον καλούμενον καὶ πόλιν τῷ κόλπῳ ὁμώνυμον. ἐπ' ἄκρων δὲ τοῦ κόλπου ἢ τε πόλις Κνιδίων κατώχισται καὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης κέμενος περιβόητον, ἐν ᾧπερ ἦν τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄγαλμα, μνημῖον τῆς Πραξιτέλους τέχνης ἀπιραμῆλκτον. ἀπαναβαίνοντι δὲ αὐθις πρὸς ἀνατολὰς κόλπος ἐστὶν Οἶδημος ὄνομα καὶ λιμὴν καλούμενος Δάρυμα, ὧν κατέναντι τῆσος ἢ Σύμη, καὶ πρὸς τὸ πλάγιον, καταντικρὺ τῆς Ῥοδίων περὶ αὐτὴν καὶ ὄπλοθήκης, νῆσος ἢ Ῥόδος· αὕτη πελαγία ἐξήπλωται, πρὸς βορρῶν τε καὶ νότον ἐναποβλέπουσα. διαβαίνων τε τὴν ἐφεξῆς Θάλυσσαν εὐρήσεις P 16 πόλιν Τελμισσὸν ἐκείνην τὴν περιώνυμον, ἔπειτα Πάταρα, εἶτα Πάνδον τὴν Πρωτογένους ἐκείνου τοῦ ζωγράφου πατρίδα, ὅς τὸν Ἰωνῶσιον τὸ ἐν Ῥόδῳ τοῖς ζωγραφικοῖς κατελάμπρυνε πίναξιν, εἶτα τὴν Δυκίων πόλιν τὴν μυρρινονν τε καὶ τρισόβλιον, ἐν ἧπερ ὁ μέγας Νικόλαος, ὁ τοῦ Θεοῦ θεράπων, ἀναβλέψκει τὰ μέτρα κατὰ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα. εἶτα Φοῖνιξ ὁ ποταμὸς, καὶ πόλις ὁμώνυμος. εἶτα Φασηλὶς ἢ περιάλυτος. εἶτα ἡ Ἀττάλων τοῦ Περγαμηνῶν πόλις ἐπιώνυμος. εἶτα τὸ Σύλαιον. ἔπειτα Πέργη ἢ περιώνυμος. εἶτα Σίδη τὸ τῶν πειρατῶν ἐργαστήριον. εἶτα Σέληνη ἢ τῶν

2 ὁ περιβόητος add A   3 τὸν καλούμενον κεραμεικὸν κόλπον C
 6 ὅπερ C   8 αὐθις om A   Οἶδημος V   9 οὗ V   11 πλαγία V
 12 κατέξῃς C   13 Τελμισσὸν V   14 τὸν διοτίσιον τὸν C
 19 φασηλὶς A, βοσιλὶς V   ἢ om A   21 Σέληνη τὴν — ἄποικον VC

doti patria, et Artemisiae urbs celeberrima, in qua nominatissimum Mausoli sepulchrum existat. si vero orientem versus tendas, reperies sinum qui Ceramicus dicitur, et urbem eiusdem ac sinus appellationis. in extrema autem sinus ora Cnidiorum urbs habitatur, et celebre Veneris templum, in quo erat et eius simulacrum, Praxitelis monumentum, omnium citra controversiam praestantissimum. eunti vero orientem versus sinus est Oedemus nomine, et portus qui Laryma dicitur; quorum ex adverso sita est insula Syme. et versus mare, e regione transitorialis Rhodiorum orae et armamentarii, insula ipsa Rhodus, quae etiam Pelagia dicitur, extenditur, boream et austrum versus respiciens. alterius vero mare traiciens celebrem illam urbem Telmissum reperies, deinde Patara, hinc Xanthum, Protogenis illius pictoris patriam, qui Bacchi aedem apud Rhodios pictoris tabula illustravit; deinde Lyciorum urbem, unguenta spirantem et valde beatam, in qua magnus ille Nicolaus, dei servus, myra, id est unguenta, scaturit iuxta urbis nomen. hinc Phoenix fluvius et urbs eiusdem nominis cernitur; mox Phaselis celeberrimum oppidum, deinde Attali Pergamēni urbs, ab ea nomen habens. inde Sylaeum, deinde Perge, celebris urbs, mox Sidē, piratarum officina; exinde Selga

Λακεδαιμονίων ἄποικος. εἶτα τὸ Καστέλλιον ὄρος καλούμενον. εἶτα τὸ καλούμενον Ἀνεμούριον. εἶτα Ἀντιόχεια ἡ μικρά. ἔπειτα Κιβύρρα πόλις ἐκείνη, ἕξ ἧς καὶ τὸ θέμα τὴν ἐφύβριστον καὶ ποτηρᾶν ὀνομασίαν ἐκληρονόμησεν. εἶτα Σελινοῦς, μικρὸν πολισμάτιον καὶ ποταμὸν ὁμώνυμον ἔχουσα. εἶτα Μέλας ὁ ψυχρὸς ποταμὸς. ἔπειτα τῆς Συκῆς πολισμάτιον. εἶτα λιμὴν ὁ καλούμενος παλαιός. εἶτα αὐτὴ ἡ Σελεύκεια. καὶ αὗται μὲν αἱ παραθαλάσσιοι πόλεις, ὡς ὁ τῶν Κιβυρραιωτῶν στρατηγὸς διανέμεται· ἄνω δὲ πρὸς τὴν ἡπειρον καὶ αὐτὴν τὴν μεσόγειον, ἐν ᾗ καταλήγει τὸ τῶν Θρακησίων καλούμενον θέμα, ἀπάρχεται μὲν ἀπὸ αὐτῆς τῆς Μιλήτου, εἶτα διαβαίνει τὴν Στρατονίκειαν καὶ τὰ καλούμενα Μογολᾶ καὶ τὴν πόλιν Πισύης, διεκτρέχει δὲ τὴν καλουμένην Ἀγίαν καὶ παρέρχεται τὴν Ταυρόπολιν, συνάπτει δὲ πρὸς τὴν Γλω καὶ Οἰνιάδα, εἶτα παρέρχεται Ὠλιπτα καὶ αὐτὴν τὴν Ποδάλειαν, διεκτρέχει δὲ τὸ καλούμενον Ἀνεμότειχος καὶ συνάπτει πρὸς τὴν πόλιν Σαγαλασσόν, εἶτα καταλήγει πρὸς τὰ μέρη τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ τὸ τῶν Ἰσαύρων γένος κατώκισται. καὶ τοσαύτη μὲν ἡ τοῦ Κιβυρραιώτου περιοχὴ, ἔλαβε δὲ τὴν προσωνομίαν, ὡς περ ἔφαμεν, τοῦ καλεῖσθαι Κιβυρραιώτης ἀπὸ Κιβύρρας, ἐπιτελοῦς καὶ ἀκατονομάστου πολισματος, πρὸς ὕβριν, οὐ πρὸς ἔπαυρον, διὰ τὸ πολλάκις ἀσθάδεις τε καὶ ὑβριστὰς γενέσθαι πρὸς τὰς τῶν βασιλέων ἐπιταγὰς. ἡ δὲ Ῥόδος ἡ νῆσος μέση μὲν κεῖται τοῦ

1 Κάλλιστον V	2 ἀνεμόριον C	ἡ μικρὰ ἀντιόχεια C
3 ἐπίση om A	5 καὶ ποταμὸν —	6 πολισμάτιον add A
τὸ? an τὸ τῆς?	7 αὗται vulgo	12 Μόγολα V
15 πανθάλειαν C	16 ἀγαλασσόν C	19 ὡς C

urbs, Lacedaemoniorum colonia. inde mons Castellium cognominatus, hinc Anemurium, exinde Antiochia minor, ulterius Cibyrra urbs, a qua et thema ignominiosam ac vilem appellationem accepit. inde Selinus, parvum oppidulum, et flumen eiusdem nominis; postea Melas gelidus fluvius; deinde Syces oppidulum. hinc portus dictus antiquus; inde Seleucia ipsa. atque hae quidem sunt maritimae urbes, quas Cibyrraeotarum praetor administrat. superius autem continentem et mediterranea versus, ubi desinit thema Thraciesiorum dictum, incipit quidem ab ipsa Mileto, transit deinde Stratoniciam et quae vocantur Mogola, et urbem Pisyam; percurrit etiam eam quae Hagia dicitur, et Tauropolim; pertingit vero etiam Tlon et Oeniadem usque. transit deinde Phileta et ipsam Podaliam; pertransiensque id quod Anemotichos dicitur, pertingit ad urbem Sagalassum. hinc desinit in partes Tauri, quas Isauri incoluerunt. atque hic quidem est thematis Cibyrraeotici ambitus. Cibyrraeotae autem appellatio a Cibyrra vili et obscuri nominis oppidulo, uti diximus, fluxit; eaque appellatio ad ignominiam, non ad laudem indita est, quod frequenter res novas moliti, et refractarios sese adversus imperatorum mandata praebuerint. Rhodus autem insula in mediterraneo qui-

θέματος, ἀποβλέπει δὲ πρὸς βορρῶν τε καὶ νότον, δελτωτὴ τὸ σχῆμα, τὴν δὲ γραμμὴν τριγώνος. Λωρῶν δὲ ἔστιν ἄποικος τῶν ἐκ Πελοποννήσου, Ἀργείων τε καὶ Λακεδαιμονίων τῶν ἀπὸ τῆς Ἡρακλείους γενεᾶς καταγομένων, καθὼς καὶ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν

15 ὑφ' ταῦν νεῶν καταλόγω περι αὐτῆς τάδε φησί,

Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἧς τε μέγας τε
ἐκ Ῥόδου ἐντὶ νῆας ἄγαν Ῥοδίων ἀγερούχων,
οἳ Ῥόδον ἀμφεπέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον Τήλωσσόν τε καὶ ἀργινθέντα Κάμειρον.

10 καὶ ὧδε μὲν τὰ περὶ Ῥόδου.

ἢ θέμα τὸ καλούμενον ἐπαρχία Κύπρου.

P 17

Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου ὑπὸ κοσιλιάριον, τουτέστι βουλευτὴν, πόλεις δεκαπέντε, Κωνσταντία μητρόπολις, Κίτιον, Ἀμαθοῦς, Κυρήνεια, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπιθος, 15 Κέρμια ἦτοι Λευκοσία, Κυθέρεια, Τάμασος, Κούριον, Νέμμος, Τρίμυθος, ὄθεν ὁ ἅγιος Σπυρίδιον, Καρπάσιον. ἡ μὲν οὖν Κύπρος ἡ νῆσός ἐστι μεγάλη καὶ ἐπιφανεστάτη, κειμένη ἐν ὑφ' Παμφυλίῳ κόλπῳ, καθὼς φησιν ὁ περιηγητὴς Διονύσιος

Κύπρος δ' εἰς αὐγὰς Παμφυλίου ἔνδοθι πόντου.

1 τε om C δελτῶ C 6 ἧς τε μέγας τε ἐκ Ῥόδου om C
8 Ῥόδου — κοσμηθέντες om C 9 Λίνδον ἀποικος ἐπὶ τῶν C
11 ἢ — Ἐπαρχίᾳ ἐπαρχία τῆς νήσου κύπρου. ἢ C 13 δεκα-
πεντὶς V 15 Κέρμια ἦτοι Λευκ.] Κέρμια V Ταμάσια V
Κούριον, Νέμμος add A. sed apud Morellum Νέμμος 16 Κά-
ρπασος V ἡ μὲν Κύπρος νῆσος V 19 ἐνδὸθι C

dem huius thematis sita est, ad boream pariter et austrum respiciens: literae enim Δ speciem prae se fert, triangulari videlicet figura. ceterum Doriensium colonia est, qui ex Peloponneso, Argivis et Lacedaemoniis, ab Hercule genus ducunt; quemadmodum et ipse Homerus in catalogo navium de ea scribit:

quoniam et Tlepolemus satus Hercule, fortis et ingens,
ipse Rhodo naves ter trinas duxit, onustas
magnanimitas Rhodiis: Rhodum enim triquetra ordine cingunt
Lindus Ialysusque atque argillosa Camirus.

atque haec quidem de Rhodo.

Thema decimum quintum praefectura Cypri dictum.

Praefectura Cypri insulae a consiliario administrata fuit: urbes in ea sunt quindecim, Constantia metropolis, Citium, Amathus, Cyrenae, Paphus, Arsinoë, Soli, Lapithus, Cermia seu Leucusia, Cytharea, Tamassus, Carium, Nemeus, Trimythus, ex qua S. Spyridion, Carpasium. Cyprus itaque est magna et illustris insula, in sinu Pamphylio sita, quemadmodum scribit Dionysius Periegetes:

Pamphyliis in ponto Cyprus se tendit ad ortum.

ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Κύπρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου, ἢ τῆς Βίβλου καὶ Ἀφροδίτης, ὡς Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ νήσων καὶ Ἰστρου ἐν ἀποικίαις Αἰγυπτίων ἰστορήσαν. ἐβασιλεύετο δὲ πρότερον ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων βασιλέων, κατελύθη δὲ ἡ τοιαύτη βασιλεία ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, τοιούτεσι τῶν Πτολεμαίων. ἕως γὰρ Ἀλεξάνδρου τοῦ Βασιλέως ἐβασιλεύετο ἤγουν ἐτυραννεῖτο, ὑφ' ὧν τυράννων Ἀνάξαρχος ὁ φιλόσοφος ἀναιρεῖται μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου. καὶ Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ πρὸς Δημόνικον τὸν αὐτῆς βασιλεύοντα λόγους διαφόρους πεποίηκε. κρατησάντων δὲ τῶν Ῥωμαίων ἐπαρχία γέγονε, καὶ διηρέθη, ὡς προλλελεται, εἰς 1 πόλεις ἰε'. τοῦ χρόνου δὲ παραδραμόντος, καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀπλων κατωθέντων ἐξ ἀμελείας, ἐκράτησαν αὐτῆς οἱ Σαρακηνοὶ ἐπὶ τῆς Ἡρακλείου βασιλείας, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ διαπεράσας Ἀβουβάχαρος, οὗ καὶ τῆς θυγατρὸς ἐν αὐτῇ τάφος φαίνεται, ταύτης ἐκράτησεν. ὁ δὲ μακάριος καὶ περιώνυμος καὶ αἰοίδιμος 15 ἐν βασιλεῦσι Βασίλειος εἰς θέματος τάξιν ταύτην κατέστησε, καὶ διεπέρασεν ἐν αὐτῇ στρατηγὸν Ἀλέξιον ἐκείνον τὸν περιβόητον, τὸ γένος Ἀρμένιον, ὃς καὶ ἐπεκράτησεν αὐτῆς χρόνους ἑπτὰ. πάλιν δὲ ἀφῆρέθη ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ταύτην φορολογοῦσιν ὡς καὶ πρότερον.

20

1 δὲ om C   3 ἰστορήσαν om C   4 τοιαύτη AMorolli et C,
αὐτῆς V et Bandurius   6 τοῦ βασιλέως Μακεδόνων A   ἀνα-
ρεῖται ἐφ' AC   8 καὶ] διὸ καὶ V   9 ἐκποίηκε C   11 ἰε' V
12 κατωθέντων C: ceteri κατωθέντων   13 βασιλείας Ἡρακλείου AV
περάσας V   14 ὁ βουβάχαρος A, ὁ βούβαρχος C   τάφος ἐν
αὐτῇ C   15 περιώνυμος ἐν βασιλεῦσι, ὁ ἰσὸς κέκκοις Bas. V
16 αὐτῶν. C   17 Ἀλέξανδρον στρατηγὸν V

appellationem vero suam accepit a Cyprio filia Cinyrae vel Bibli et Veneris, ut Philostephanus libro de insulis et Istrus de coelestis Aegyptiorum memoriae prodiderunt. multi autem ac diversi reges antea in ea regnarunt. dissipata vero est regia eius administratio sub Macedonibus, hoc est Ptolemaeis: nam ad Alexandrum regem Macedonum usque regibus sive tyrannis paruit, a quibus tyrannis Anaxarchus philosophus sublatus est post Alexandri obitum. et Isocrates rhetor varias orationes ad Demonicum in ea regnantem conscripsit. postquam vero Romani eam occuparunt, in praefecturam redacta et in quindecim, ut diximus, urbes fuit divisa. at successu temporis enervatis per negligentiam armis Romanorum, in Saracenicorum potestatem venit, regnante Heraclio. ac primus quidem in eam cum traiecisset Ababacharus, cuius pariter et filiae sepulchrum ibi conratur, in suam potestatem eam redegit. beatus vero ac nobilis praecclarusque imperator Basiliscus eam in numerum thematum redegit, traiecitque in eam Alexium praefectum, magni nominis virum, natione Armenium, qui et annis septem ei imperavit. rursus autem a Saracenis crepta est, quibus et tributum pendit, ut et antea.

15' θέμα τὸ καλοῦμενον Σάμος νῆσος.

Ἡ νῆσος αὕτη ὀνομασίαν ἔσχε τοῦ καλεῖσθαι Σάμος ἀπὸ
 Αἰγαίου καὶ Σαμίας τῆς Μαιάνδρου τοῦ ποταμοῦ θρυγαίου, ἣ
 διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς νήσου καὶ ἀπόκρημνον· οἱ γὰρ παλαιοὶ Ἕλλη-
 5 νες σάμον τὸν ὑψηλὸν ἐκάλονον τόπον. ταύτης ἐκράτησε τῆς νήσου
 Πολυκράτης ἐκείνος ὁ εὐτυχίστατος, οὗ καὶ Ἡρόδοτος μνείαν οὐ
 μικρὰν ἐποίησατο. σοφοὶ δὲ γέγονασιν ἐξ αὐτῆς ἔξοχώτατοι, ὃ
 10 τε Πυθαγόρας ἐκείνος ὁ Σάμιος, ὁ Μνησάρχου υἱός, Ἐπίκουρός
 τε ὁ Νευκλέους καὶ Μέλισσος καὶ ἄλλοι πλείονες. διε οὖν ἐγένετο P 18
 15 ὁ μερισμὸς τῶν θεμάτων, διὰ τὸ εἶναι ἐπιφανιστάτην τὴν νῆσον,
 μητρόπολιν αὐτὴν καὶ ἀρχὴν τοῦ θέματος τῶν πλωιζομένων τε-
 θεύκασιν· ἣ γὰρ μεσόγειος καὶ ἣ καταντικρὸν ἄκρα τῆς Σάμου,
 αὐτὴ τε ἡ Ἐφεσος καὶ Μαγνησία καὶ Τράλλεις ἣ τε Μύρινα καὶ
 Τέως καὶ Λέβεδος, καὶ ἕως τοῦ Ἀτραμυτιίου, τὰ ἄνω καὶ πρόσ-
 20 15 γεια τῶ τῶν Θρακησίων στρατηγῶ ἦγουν τῶ ἡγουμένῳ τοῦ ἰπι-
 κοῦ τάγματος ἐκείνῳ ἐκληροδοτήθησαν. διήρηται δὲ τὸ θέμα τῆς
 Σάμου εἰς τούρμας δύο, μίαν μὲν τὴν Ἐφεσίον, δευτέραν δὲ τὴν
 Ἀτραμυτινήν. ὁ δὲ στρατηγὸς τοῦ θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρ-
 ναν τὴν πόλιν πραιτώριον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θέματος
 20 Σάμου.

1 θέμα ἐκαίδέκατον τῆς σάμου C   3 Ἀγαίου AMorelli et C
 8 ἐκείνος add A   9 νεύκλος AV   γούν V   12 μεσόγειος C
 τῆς σάμου ἄκρα C   14 πρόσγαια C   16 δὲ add C   17 τῆς
 om V   ἐφεσίων ABandarrii, non Morelli   18 Σμύρνην (vel
 ἐμύρναν) τὸ θέμα AC

Thema decimum sextum Samus insula.

Samus insula appellationem suam accepit ab Aegaeo et Samia, Mae-
 andri fluminis filia; vel quod ipsa insula sublimis ac praerupta sit: ve-
 teres enim Graeci σάμου sublimem locum nuncuparunt. huic insulae im-
 peravit Polycrates ille felicissimus, cuius et Herodotus non exiguam
 mentionem fecit. ex hac porro prodierunt viri sapientiae laude insignes,
 Pythagoras miram ille Samius, Mnesarchi filius, et Epicurus Neoclis
 et Melissus aliique non pauci. cum igitur thematum partitiō facta est,
 hanc, quod illustrissima insula esset, metropolin et caput thematis nava-
 lis constituerunt, mediterranea enim regio, et promontorium quod e
 regione Sami est, ipsaque Ephesus et Magnesia et Tralles et Myrina et
 Tous et Lebedus et Atramyttium usque, ulteriora ac contigua Thrace-
 siorum praefecto sive equestris agminis duci, ipsi themati attributa sunt.
 divisum autem est thema Sami in turmas duas, unam quidem Ephesiam,
 alteram Atramyttinensem. praefectus vero thematis ipsam urbem Smyr-
 nam praetorium habuit, atque haec quidem de themate Sami.

εξ Θέμα τὸ καλούμενον Αἰγαῖον πέλαγος.

Τὸ δὲ καλούμενον Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ αὐτὸ χρηματίζον εἰς Θέμα, ἀπὸ Αἰγέως τοῦ Ποσειδῶνος υἱοῦ τὴν προσωνυμίαν ἔλαχε, καθὼς φασιν οἱ τὸν Ὅμηρον σχολιάσαντες. οὐκ ἔστι δὲ τῶν χρεῖα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψεύδους 5 μειωστωμένην. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος ἄλλως αὐτοῦ τὴν ὀνομασίαν τέθεικεν· ἀπὸ γὰρ τῆς ἄκρας Αἰολίδος, ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν, ὅθεν ὁ Αἰγατικὸς ἀπέρχεται κόλπος, τὴν ὀνομασίαν εἰληγεν, ὁμωνύμως τῷ ζῴῳ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος τὰ αὐτὰ φησι τῷ Στράβωνι. ἄκρα τις ἔστιν Αἰολίδος, 10 ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πέλαγος τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν προσεἰληγεν. Αἰολίδος δὲ λέγω οὐκ ἔθνος ὀνομασίαν, ἀλλὰ γλώττις ἰδίωμα. ἡ γὰρ τῶν Ἑλλήνων γλώττα εἰς πέντε διαλέκτους διήρηται, πρῶτην μὲν τὴν τῆς Ἀτθίδος, δευτέραν τὴν Ἰώνων, τρίτην δὲ τὴν Αἰολέων, τετάρτην δὲ τὴν 15 Λωρῶων, πέμπτην δὲ τὴν κοινήν, ἧ πάντες χρῶμεθα. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς Μιλήτου μέχρι τῆς Ἐφεσίων πόλεως καὶ αὐτῆς Σμύρνης καὶ Κολοφῶνος Ἰώνων ἔστι κατοικία, οἵτινες τῇ τῶν Ἰώνων διαλέκτῳ χρῶνται· ἀπὸ δὲ Κολοφῶνος μέχρι Κλαζομένων καὶ τῆς ἀντιπέρας τῆς Χίου γῆς καὶ αὐτῆς τῆς Μιτυλήνης καὶ τοῦ καλου- 20 μένου Περγάμου Αἰολέων ἔστιν ἀποικία, οἵτινες διαλέκτῳ χρῶν-

1 Θέμα αἰγαῖον πέλαγος ἐπτακαίδεκατον C   4 σχολιογραφῆ-
σαντες A   5 τῶν om C   6 τὴν ὀνομασίαν ἄλλως αὐτοῦ C
7 ἀντιθέτικεν AV   10 τὸ αὐτὸ C   11 οἱ ἐπιχώριοι] τινὲς C
15 τὴν τῶν ἰώνων AV   18 ῥωμαίων C   20 καλουμένου om V
21 κατοικία AMorolli et C

Thema decimum septimum Aegaeum pelagus.

Aegaeum vero pelagus etiam ipsum inter themata relatum, ab Aegeo Neptuni filio appellationem suam accepit, ut aiunt ii qui scholia in Homerum scripserunt. nullus autem nunc usus est historiae Graecae, quod mendacis sit referta. at Strabo geographus eius appellationem aliunde derivat, siquidem a promontorio Aeolidis. quod incola Aega appellant, unde Aegeaticus sinus initium sumit, ita dictam est, communi cum animali appellatione. eiusdem est ac Strabo sententiae etiam Artemidorus. promontorium quoddam est Aeolidis, quod Aega incolae appellant, a quo et pelagus eiusmodi appellationem accepit. Aeolidis autem dico non gentis appellationem, sed linguae proprietatem: Graecorum enim lingua in quinque dialectos divisa est, primam quidem Atticam, alteram Ionicam, tertiam Aeolicam, quartam Doricam, quintam communem, qua omnes utimur. atqui a Mileto quidem Ephesum usque et Smyrnam ipsam et Colophonem, Ionum est sedes et colonia, qui quidem Ionum dialecto utantur. a Colophone autem usque ad Clazomenas, et trans Clazomenas atque ipsam Mitylenen et Pergamum, Aeolum est colonia, qui quidem

ται τῶν Αἰολίων. τὰ δὲ ἐπέκεινα τούτων, ἀπὸ τοῦ λεγομένου
 Λεκτοῦ καὶ ἕως Ἀβύδου καὶ αὐτῆς Προποντίδος καὶ μέχρι Κυζί-
 κου καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Γρανίκου, πάντες Γραικοὶ
 ὀνομάζονται καὶ κοινῇ διαλέκτῳ χρῶνται, πλὴν Βυζαντίων, ὅτι
 5 Δωριέων ἐστὶν ἀποικία. προσωκείωνται δὲ τῷ στρατηγῷ τοῦ
 Αἰγαίου πελάγους αἱ τε Κυκλάδες νῆσοι καλούμεναι, καὶ τῶν
 Σποράδων, ὧν προέχουσιν, ἢ τε Μιτυλήνη καὶ Χίος καὶ αὐτὴ ἡ
 Ἀἴμνος. οὐκ εἰσὶ δὲ τῶν Κυκλάδων ἀλλὰ τῶν Σποράδων καλου-
 μένων· αἱ γὰρ Κυκλάδες Ἀἴλλον τὴν νῆσον ἐκύκλωσαν, ὡς φησὶν
 10 ὁ περιηγητὴς Διονύσιος,

Ἀἴλλον ἐκύκλωσαντο, καὶ οὖνομα Κυκλάδες εἰσὶν.

P 19

καλοῦνται δὲ διαφόροις ὀνόμασι, Ἀἴμνος Σκῦρος Μῆλος Ἀμολ-
 γὸς Θῆρα Θηρασία καὶ Ῥήνεια. οὐκ οἶδα δὲ εἰ τῶν Κυκλάδων
 εἰσὶ πᾶσαι διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς προσγείους καὶ τῇ Ἑλλάδι συνομο-
 15 ρούσας. τὸ δὲ Αἰγαῖον πέλαγος βαρύνπλον ἐστὶ καὶ δυσπέρατον,
 καὶ κύματα μακρὰ καὶ ὄρεσιν ἰοικότῳ προσαναγεῖρον τοῖς πλέουσιν,
 εἴτε διὰ τὸ πυκνὸν τῶν νήσων, εἴτε καὶ διὰ τὸ ρεῦμα τοῦ πόντου
 τὸ καταβαῖνον εἰς Ἀβύδον καὶ προσαρασσόμενον ταῖς νήσοις μετὰ
 μεγάλου ροιζήματος. ἀπὸ δὲ τοῦ Λεκτοῦ καὶ ἕως τῆς Προπον-
 20 τίδος τῆς τε Κυζίκου καὶ τοῦ Παρίου, καὶ αὐτὸς ὁ καλούμενος
 Ἑλλησπόντος ἢ τε Προικόνησος, καὶ μέχρι τοῦ Ῥυνδακοῦ ποτα-

2 Σησοῦ V
 21 τοῦ om C

8 δὲ om C
 13 Θησία C

9 νῆσον τὴν Ἀἴλλον V
 16 ἀνεγείρον V
 17 καὶ om C

Aeoliam dialecto utuntur. ulteriora his a Lecto et usque Abydum et ipsam Propontidem et Cyzicum et flumen Granicum appellatum, omnes Graeci vocantur et communi utuntur dialecto, exceptis Byzantiis, quia Dorum est colonia. pertinent autem ad Aegaei maris praefecturam et insulae Cyclades nuncupatae, et ex Sporadibus quae reliquas excellent, Mitylene et Chius et ipsa Lemnus. neque enim sunt hae ex Cycladibus, sed ex iis quae Sporades appellantur: Cyclades enim Delum insulam in orbem cingunt, ut ait Dionysius Periegetes:

Delum cinxerunt et Cyclades appellantur.

variis autem hae ac diversis appellantur nominibus, Lemnus Scyrus Melus Amolus Thera Therasia et Rhenea: neque tamen scio an omnes Cycladum sint, quod ipsae sint terrae proximae atque Helladi contiguae. est autem Aegaeum mare navigatu et traiectu perquam difficile: ingentes enim ac decumanos fluctus volvit, qui navigantibus montium instar assurgunt, vel ob densitatem ac frequentiam insularum, vel propter Ponti in Abydum defluxum, qui magno impetu in has insulas fertur eisque illiditur. a Lecto vero ad Propontidem usque et Cyzicum et Parium, atque adeo ipse Hellespontus et Proconnesus, ad Rhyndacum flu-

μοῦ, καὶ ἕως αὐτοῦ τοῦ Δασκυλίου καὶ τοῦ Κιανοῦ κόλπου, τῷ
τοῦ Αἰγαίου πελάγους κρατοῦντι προσεκεκέρωντο. καὶ ταῦτα μὲν
περὶ τοῦ θέματος τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

P 20

Τ Ο Τ Β Α Σ Ι Λ Ε Ω Σ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ⁵
ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΗΓΟΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ,
ΤΟ Β'.

Πρῶτον θέμα τὸ ἐπὶ τῆς δύσεως Εὐρώπης κείμενον γῆς, τὸ
ὀνομαζόμενον Θρακῶν, ἐν ᾧ τὸ Βυζάντιον ἵδρυται καὶ τὸ τῶν
Ῥωμαίων βασιλεῖον. δίκαιόν ἐστι προκατάρχειν τῆς Εὐρώπης 10
γῆς τὸ Βυζάντιον, τὴν νῦν οὖσαν Κωνσταντινούπολιν, ἐπεὶ καὶ
πόλις ἐστὶ βασιλεύουσα τοῦ τε κόσμου παντὸς ὑπερέχουσα ὡς τοῦ
μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ βασιλέως τὴν ἐπωνυμίαν κληρονομή-
σασα· ἀρχὴν δὲ τῆς Εὐρώπης ἐγὼ τίθημι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ τὸ Βυ-
ζάντιον τῆς Θράκης ἐστὶ μέρος τὸ κάλλιστόν τε καὶ τιμιώτατον. 15
τὸ τοίνυν θέμα τῆς Θράκης ἄρτι τὴν θέσιν καὶ τὴν ὀνομασίαν
ἔλαχε θέματος, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Βουλγάρων γένος τὸν Ἰστρον πο-
ταμὸν διεπέρασεν, ἐπεὶ πρότερον εἰς βασιλείας διπτῶς διήρητο·

1 τοῦ om C   κνανοῦ C   2 τὸ αἰγαῖον πέλαγος C   καὶ om V
μὲν] δὲ V   6 περὶ — β'] ἐνταῦθα τὰ τῆς δύσεως A et, qui
ἦγον τῆς εὐρώπης addit, C

men usque et ipsum Dascylium et Cianum sinum, Aegaei maris praefec-
tio adscribantur. atque haec quidem de themate Aegaei maris.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI

IMPERATORIS LIBER II. DE THEMATIBUS OCCIDENTIS,
SIVE EUROPAE.

Thema primum.

Primum thema, quod ad occasum terrae Europae situm, nominatur
Thracium, in quo Byzantium conditum est et Romanorum regia. ac-
quom est Byzantium, quae nunc urbs Cpolis est, initium facere Euro-
paei soli, quia et urbs imperatoria est, et universi orbis praerogativam
tenet, quippe quae Constantini magni imperatoris heres est nominis.
principium autem Europae iccirco eam status, quia ipsum Byzantium
pars est Thraciae pulcherrima atque honoratissima. igitur Thraciae
thema nuper in numerum ac ordinem thematum positum fuit, ex quo
tempore Bulgarorum gens hinc fluvium traiecit, quandoquidem prius
in duo regna divisa fuerat Thracia. testantur id ipsa urbium nomina,

καὶ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἧ τε Μεσημβρία καὶ ἡ Σηλυμβρία, βασιλέων προσηγορίας ἔχουσαι πόλεις πρὶν ἢ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν ἀξήθηναί τε καὶ διαδραμεῖν πάντα τὰ τοῦ κόσμου πληροίματα. ἄφ' οὗ γὰρ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν 5 ἑαυτῆς σαγήνην ἐξήπλωσεν εἰς πάντα τὰ τοῦ κόσμου τέρατα, πάντως ὡς εἰπεῖν διεσκέδασε καὶ μετεσκεύασεν εἰς μίαν ἀρχήν, καὶ ζυγὸν ἠνάγκασε τελεῖν ἕνα πάντας. ἀρξαμένης δὲ τῆς σαγήνης διασῆπυσθαι καὶ διαρρήγνυσθαι, ἄλλως καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα μετεποιήθησαν. ἐπαρχία δὲ Θράκης ἄφ' ἡγεμόνα ἐτέ- 10 τακτο καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν· Ταῦρος γὰρ ἀνθύπατος ἐκράτει τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἔχων ἄφ' ἑαυτὸν πόλεις ἄφ' ἡγεμόνα καὶ κονσιλιάριον γ'. διασαπέιστος δὲ τῆς σαγήνης, ὡς εἶπομεν, καὶ τῶν βαρβάρων ἐκπορθησύντων τὰς πόλεις, εἰς μικρὰ τμήματα διηρέθη ἢ 15 τῆς Θράκης ἀρχή· ἧ τε γὰρ Βουλγαρία καὶ αὐτὸς ὁ Ἰστρος καὶ τὸ περιάνυμον ὄρος τὸ διῆκον ἄχρι τοῦ Πόντου, τὸ καλούμενον Αἴμος, τῆς Θράκης εἰσὶ μέρη, νυνὶ δὲ ἀλλότρια χρηματίζουσι. τὸ δὲ τῆς Θράκης θέμα ὑπὸ τὸν βασιλέα Κωνσταντινουπόλιως ἐτέτακτο καὶ εἰς ὑποργίαν αὐτοῦ ἐχρημάτιζε, καὶ οὐδέπω τις P 21 20 στρατηγὸς ἦν ἐν αὐτῷ. ἄφ' οὗ δὲ τὸ θεομισητον τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπεραιώθη εἰς τὸν Ἰστρον ποταμὸν, τότε καὶ αὐτὸς βυσιλεὺς ἠναγκάσθη διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σκυθῶν καὶ αὐτῶν τῶν Βουλγάρων εἰς θέματος τύξιν ἀγαγεῖν αὐτὸ καὶ στρατηγὸν ἐν αὐ-

6 διεσκεύασε? 8 τὰ ὀνόματα καὶ τὰ πράγματα C 21 αὐτὸς ὁ β. C

tum Mesembria tum Selymbria, quae civitates a regibus appellationem habebant, priusquam Romanorum imperium auctum fuisset et omnes terrarum fines percurrisset. etenim ex quo Romanorum principatus sagenam suam ad omnes mundi limites expandit, cunctos, ut ita dicam, dispersit et ad unum imperium reduxit ac iugum unum subire omnes coegit. verum cum sagena rimis fatiscere ac perfringi coepit, iam varie et res et nomina commutata sunt. praefectura autem Thraciae sub ducis ac consiliarii potestate constituta est. Taurus quippe proconsul obtinebat Thraciam temporibus Constantini magni, tenens sub ditione sua urbes tres et quinquaginta, a duce et consiliario administratas. sed cum sagena, ut dixi, rimas fecisset, urbibus a barbaris expugnatis ac dirutis, Thraciae imperium in exigua segmenta divisum est. etenim Bulgaria et Ister fluvius et mons percelebris, Haemus nuncupatus, qui usque ad Pontum pertinet, Thraciae partes fuerunt; nunc autem alienae ac seiunctae sunt. ceterum Thraciae thema sub imperatore Cpollitano constitutum atque ad eius iura et ministeria redactum erat, nec ullus unquam praetor in ea fuerat: at ex quo infensa deo Vtilgarorum natio ad Istrum fluvium traiecit, tunc etiam imperator ipse coactus fuit, ob incursus et impressiones Scytharum et ipsorum Bulgarorum, ad the-

τῷ χειροτονῆσαι. ἐγένετο δὲ ἡ τῶν βαρβάρων περὶ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν Ἰστρὸν καταμὲν εἰς τὰ εἶλα τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πρωτογονάτου, ὅτε καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν φανερὸν ἐγένετο· πρότερον γὰρ Ὀνογουνδοόρους αὐτοὺς ἐκάλεον. ἡ δὲ Θράκη ὀνομασίαν μὲν εἶχεν ἀπὸ Θρακῆς βασιλέως τοῦ πάλαι ἐν αὐτοῖς τελευτήσαντος, 5 ἢ ἀπὸ τύφης Τιτανίδος, ἀφ' ἧς καὶ Κρόνου Διολόγος, ὅθεν τὸ πρῶτον ἔθνος τῶν Θρακῶν Διολόγοι ὀνομαζῶνται. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν Συνέδημον, τὸ τῶν Διολόγων ἔθνος τῆς Θράκης στυφιδμῶν, λέγων οὕτως "εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα τῶν 10 Ῥωμαίων διοικουμένηαι τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχία μὲν ξυ', πόλις δὲ Ῥιλέ." ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλειων καὶ τοῦ κόσμου πιντός, τὴν νέαν Ῥώμην Κωνσταντινουπόλιν ἐγὼ τίθῃμι· διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θράκη, τῶν ἐν τοῖς Εὐρώπης μέρεσι θεμάτων πρῶτον τε- 15 θεύκαμεν, ὡς καὶ αὐτῆς τῆς πόλειος τῆς πάλαι Βυζαντίδος καλουμένης ἐν τῇ τῶν Θρακῶν ἰδρυθῆναι χώρα. αὐτὸ δὲ τὸ Βυζάντιον Μεγαρέων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βουσιῶν ἐστὶν ἀποικία, τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων· διὸ καὶ τῆς τῶν Λαυριέων γλώττης ἐν ἐπιστήμῃ τυγχάνουσιν. εἰπωμεν τοίνυν, ὡς ἀρχαία τύξις ἐκρά- 20 τει, καὶ αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν τὰ ὀνόματα.

7 τῶν Θρακῶν add C 15 τῶν] τὸ libri 20 εἰκομεν AC et F
i. e. Federici Morelli editio: correxit Bandurius

metis ordinem Thraciam reducere et praetorem in eo themate creare. barbarorum autem transitus ad Istrum fluvium circa finem imperii Constantini Pogonati existit; unde eorum nomen inclaruit ac pervagatum est: antea quippe Onogunduros eos appellabant. Thracia vero appellationem accepit a rege Thrace, qui olim illic e vivis excesserat; aut a nympa Titanide, ex qua et Saturno Dolonchus natus est, unde Dolonchorum natio primum nomen nacta est. testis autem huius rei est Hierocles grammaticus, qui conscripsit Συνέδημον, id est commentarium peregrinationis comitem, Dolonchorum gentem Thraciae connumerans, cum ita loquitur "sunt omnes praefecturae et urbes, quae ab imperatore Romanorum Cpoli degente administrantur, praefecturae quidem 64, urbes autem 935." quocirca principium Europae imperatricem urbium et mundi totius, novam Romam ego constituo; ac propterea thema circa ipsam, quod appellatur Thracia, in Europaeis partibus situm, thematum primum statuimus, quippe cum urbs ipsa olim Byzantis nuncupata in Thracum regione stabilita sit. attamen Byzantium ipsum Megarensium et Λακεδαιμονiorum ac Bosotorum est colonia, Graecorum antiquissimorum: accirco etiam Doriensium lingua utuntur scite et eleganter. dicamus itaque, ut antiquus ordo obtinebat, et ipsarum praefectarum nomina.

Ἐπαρχία Θράκης ἤγουν Εὐρώπης, ὑπὸ κομισιάρχων, τουτ-
 ἔστι βουλευτῶν, πόλεις ιδ', Εὐδοξιοῦπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκα-
 διοῦπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὀρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μή-
 ριζος, Σαλτικὴ, Σαβάδα, Ἀφροδισία, Ἄπρωσ, Κοιλία.

5 Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ τὴν αὐτήν, πόλεις ζ', Παρθικόπο-
 λεις, Ἡράκλεια Στρώμμον, Αἴνος, Μαξιμιανούπολις, Σέρραι,
 Φιλιπποὶ, Τραϊανούπολις.

Ἐπαρχία Αἰμιμόντου, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ἕξ, Ἀδριανού-
 πολις, Ἀρχιάλος, Δεβελτός, Πλουτινόπολις, Τζώιδος.

10 Ἐπαρχία Θράκης, ὑπὸ κομισιάρχου, πόλεις ε', κλίμα Με-
 στικὸν καὶ Ἀκόντισμα, Φιλιππούπολις, Βερόη, νῆσος Θάσος,
 νῆσος Σαμοθράκη.

Ἐπαρχία Μυσιάς, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ε', Τόμις, Διονυ-
 σόπολις, Ἄκραι, Καλλάτις, Ἰστρος, Κωνσταντιάνα, Ζέλια,
 15 Τρόπαιος, Ἀξιούπολις, Καπιδύβα, Κύρπος, Τρωσμίς, Νοβιό-
 δοννος, Αἴγισσος, Ἄλμυρίς.

Ἔως ὧδε τὸ τῆς Θράκης θέμα κατὰ τὸν Ἱεροκλέους Συ- P 22
 ἐκδημον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῆς Μακεδονίας θέμα, ὃ ὑπὸ τὸ
 Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν ἐκείσε τοποθεσίαν τέταται. ἄρχεται οὖν
 20 οὕτως.

1 ἤγουν om Hierocles ἀπὸ C 5 τῶν ἀντῶν F. malim τὸν
 ἀντῶν, coll. th. 9 praef. Pann. 8 ε'] immo ε' 13 ιδ' F
 14 Κωνσταντιάνα om C 18 κατὰ F

Praefectura Thraciae sive Europae. a consiliariis reguntur urbes
 quattuordecim, Eudoxiopolis, Heraclea, Arcadiopolis, Bizya, Panion,
 Orni, Ganos, Callipolis, Merizus, Saltice, Savada, Aphrodisia, Apros,
 Coelia.

praefectura Rhodopes: sub eadem urbes septem, Parthicopolis, He-
 raclea Strymni, Aenus, Maximianopolis, Serrae, Philippi, Traianopolis.

praefectura Haemimonti, sub duce, sex urbes, Adrianopolis, Anchia-
 lus, Develtus, Plutinopolis, Tzoidus.

praefectura Thraciae sub consiliario, urbes quinque, Clima Mestri-
 con, Acontisma, Philippopolis, Beroë, insula Thasus, insula Samothrace.

praefectura Mysiae, sub duce, urbes 14, Tomis, Dionysopolis,
 Acrae, Callatis, Ister, Constantiana, Zelpa, Tropaeus, Axiopolis, Capi-
 dava, Carpus, Trosmis, Noviodunum, Aegissus, Halmyris.

Hucusque Thraciae thema, ut habetur in Hieroclis comite peregrini-
 nationis: postea vero Macedoniae thema, quod sub Illyrico et eius de-
 scriptione locatur: sic ergo incipit. †

Δεύτερον θέμα Μακεδονίας.

Μακεδονία ἡ χώρα ὠνομάσθη ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Διὸς καὶ
Θυίας τῆς Δευκαλίωνος, ὡς φησιν Ἡσίοδος ὁ ποιητής·
ἡ δ' ὑποκυσσαμένη Διὶ γείνατο τερπικραυῆν
ὔτε δῶω, Μάγνητα Μακηδόνα θ' ἰππιοχάρμη, 5
οἱ περὶ Πιερίην καὶ Ὀλυμπον δώματ' ἔναιον.

ἄλλοι δ' ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἰόλου, ὡς Ἑλλάνικος ἱερείων
πρώτη τῶν ἐν Ἄργει “καὶ Μακεδόνος Αἰόλου, οὗ νῦν Μακεδό-
νες καλοῦνται, μόνοι μετὰ Μυσῶν τότε οἰκοῦντες.” λέγεται δὲ
καὶ Μακεδονίας μοῖρα Μάκετα, ὡς Μαρσύας ἐν πρώτῳ Μακε- 10
δονιακῶν· “καὶ τὴν Ἡρσειεῖαν δὲ Μάκετιαν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ
Μακεδόνος.” ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην Μακεδονίαν Μακετίαν οἶδεν
ὀνομαζομένην Κλειδήμος ἐν πρώτοις Ἀτθίδος· “καὶ ἐξωκίσθησαν
ὑπὲρ τὸν Αἰγιαλὸν ἄνω τῆς καλουμένης Μακετίας.” οἱ δὲ τῆς
Μακεδονίας βασιλεύσαντες ἀπογόνους ἑαυτοῦς Ἡρακλέους ὀνο- 15
μάζουσιν, Ἡρακλέους ἐκείνου τοῦ βουφάγου καὶ λεοντοφόνου
τυγχάνοντος, οὗ τὴν εἰκόνα καὶ τὸ μέγεθος καὶ ὄλον αὐτοῦ τὸν
χαρακτήρα ἐν τῷ Ἰπποδρόμῳ ὁ χαλκοῦς ἀνδριάς ἀπεμάξατο· ὃς
ἦν Ἀλκμήνης καὶ Ἀμφιτρώωνος υἱός, ὡς Ἕλληνες ψευδολογοῦσι
τοῖς γράμμασι. διὸ καὶ ἀντὶ ταινίας καὶ στέμματος καὶ πορφύρας 20
βασιλικῆς τῷ δέσματι τῆς κεφαλῆς τοῦ λέοντος ἑαυτοῦς ταινιοῦσι,
καὶ στέμμα τοῦτο καὶ κόσμον ἡγοῦνται, καὶ ὑπὲρ πάντα λίθον καὶ

5 δ' C 7 ἱερῶν vulgo 8 οὐ] οὔτω F 11 Ἡρσειεῖαν F
13 πρώτῳ? ἀν πρώτῳ Ἀτθίδι? 15 Ἡρακλέως ὀνομάζουσιν Ἡρα-
κλέως C 17 καὶ ὄλον] περὶ ὄλον F

Secundum thema Macedoniae.

Macedonia regio appellationem hanc accepit a Macedone Iovis filio
ex Thyia Deucalionis, ut ait poeta Hesiodus:

illa satu Saturnigenae genuisse tonantis
natos Magnetem atque Macedona fertur, equestri
arte insignes, Pierias aedesque colentes.

alii vero a Macedone Aeoli filio, ut auctor est Hellenicus libro primo
de sacris quae in Argo: “et ex Macedone Aeoli filio, a quo nunc Ma-
cedones vocantur, soli cum Mysis tunc habitantes.” Macedoniae autem
portio Maceta dicitur, ut scribit Marsyas libro primo rerum Macedoni-
carum: et Ereosteam quoque appellant Macetam a Macedone.” verum
totam quoque Macedoniam nuncupavit Macetiam Clidemus in primis re-
rum Atticarum commentariis: “et emigrarunt trans Aegialum supra Ma-
cotiam nuncupatam.” qui vero Macedoniae reges exstiterunt, nepotes
Herculis se vocarunt, Herculis inquam illius, qui buphagus et leonicida
dictus est; cuius quidem effigiem staturam et omnem characterem in
Hippodromo aenea statua expressit. hic Alcmenae et Amphitryonis
filius fuit, ut Graeci fabulosis literis consignarunt. ideoque pro redimi-
culo et corona et purpura regia leonina capitis exuvio se rodunt,
atque hoc gestant coronam et ornatum esse censent; eoque magis

μάγαρον τούτω ἐγκαλλωπίζονται. καὶ μάρτυς ἀξιόπιστος αὐτὸ τὸ νόμισμα τοῦ Μακεδόνα Ἀλεξάνδρου, τοιαύτη εἰκὼν καλλωπιζόμενον. [εἰ] ἐκράτησε δὲ ἡ βασιλεία τῶν Μακεδόνων ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ τρίτου υἱοῦ Ἡρακλέους Καρανοῦ προσαγορευομένου, ἐπέθετο δὲ ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου, μεγαλυνοῦσα δὲ καὶ ὑπερφύης γενομένη καὶ τῶν ἄκρων τῆς γῆς αὐτῶν ἐκπαύσασα ἐπ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ διαδόχων, καταλήξασα δὲ εἰς Περσίδα τὸν Φιλίππου, ὥστε καὶ αὐτὸ ἀποβαλὼν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα· αἰχμάλωτος γὰρ αὐτὸς ὁ Περσεύς μετὰ γυναῖκός καὶ τέκνων, ἤτηθεις ὑπὸ Αἰμιλίου ἀνθυπάτου καὶ στρατηγοῦ τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὴν Ῥώμην ἀπήχθη δέσμιος, καὶ πάντα τὰ τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων ἐπίσημα, ὥστε ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν τὸ σχῆμα μεταβαλεῖν, καὶ νῦν εἰς θέματος τάξιν καὶ στρατηγίδος αὐτὴν καταλήξει.

5 Ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑπὸ κοσσιλιάριον, πόλεις λα', Θεσ- P 28
 σαλονίκη, Πέλλα, Εὔρωπος, Δίος, Βέρροια, Ἐορδαῖοι, Ἐδεσσα, Κέλη, Ἀλμωπία, Ἡράκλεια Λάκκων, Ἀντανία, Γέμινδος, Νικιός, Διόβορος, Ἡδομένη, Βράγγυλος, Πρίβανα, Μαρώνεια, Ἀμφίπολις, Νεάπολις, Ἀπολλωνία, Τόπειρος τὸ νῦν Ῥούσιον, Νικόπολις, Ἰθάπολις, Ἀκανθος, Κεραιόπυργος, Βέσπη, Ἀραλός, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστόπολις.

3 ἐκράτει F. fortitan stridendum ἐπεκράτει (pro si ἐκράτει) Morellus
 5 ὑπὸ? 8 φιλίππον C 15 ἰβ' C 18 πρίβανα A

quam pretiosis lapillis et unionibus se decorari putant; ac testis huius rei fide dignus est nummus Alexandri Macedonis, eiusmodi figura insignitus. siquidem regnum Macedonum florere ac vigere coepit a tertio Hecceus filio, qui Caranus vocabatur; auctum vero propagatumque a Philippo, patre Alexandri; denique magnitudinem ac splendorem admirabilem assecutum est atque extremas terrarum oras attigit sub ipso Alexandro eiusque successoribus; ac tandem decidit ac desiit sub Persico Philippi filio, qui regiam quoque dignitatem amisit: etenim captus est ipse cum coniuge et liberis ab Aemilio proconsole et duce Romani imperatus, a quo victus fuerat, et mox Romam in vinculis adductus, et una cum eo omnia regni Macedonum insignia, ita ut a regio statu ad praefecturae formam Macedonia mutata fuerit, ac nunc in thematis et provinciae ordinem redacta.

Praefectura Macedoniae, sub consiliario, urbes 31, Thessalonice, Pelle, Eoropus, Dios, Berroea, Eordaei, Edessa, Celle, Almopia, Hecceus Laeci, Antania, Gemindus, Nicedes, Dioburtus, Hedomene, Braggus, Pribana, Maronea, Amphipolis, Neapolis, Apollonia, Topirus Rhacium nunc dicta, Nisopolis, Ithapolis, Acanthus, Caraeopyrgus, Berpe, Aralus, Diocletianopolis, Sebastopolis.

ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ἧ', Στόλο-
 " Ἀργος, Εὐστραϊον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαυνίδιον, Ἄρμου-
 νία, Ζάπαρα.

ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις ιζ', Λάρισσα
 Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχιναιός, Λάμια, Τρίκη, Γόμφιοι, Ἀπάτη
 μητρόπολις αἱ νῦν λεγόμεναι Νέαι Πάτραι, Καισάρεια, Φάρσα-
 λος, Βουραμίνσιος, Σάλτος, Ἰωαννούβιος. νῆσος Σκιάθος, νῆσοι
 Σκεπίλα, νῆσος Πεπύρηθος.

Ἔως ὧδε τὸ θέμα Μακεδονίας.

Τρίτον θέμα Στρυμόνος.

Τὸ δὲ θέμα τοῦ Στρυμόνος τῇ Μακεδονίᾳ συντέτακται, καὶ
 οὐδαμοῦ τούτου λόγος ἐστὶ περὶ θέματος, ἀλλ' εἰς κλεισούρας
 τάξιν λελόγισται· καὶ σκῦθαι αὐτὸ ἀντὶ Μακεδόνων διανέμονται,
 Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτιμήτου ἐν τοῖς ὄρεσι τοῦ Στρυμόνος καὶ
 τρεῖς διαβάθραις τῶν κλεισουρῶν τούτους ἐγκατοικίσσας.

Τέταρτον θέμα Θεσσαλονίκη.

Τὸ δὲ νῦν εἰς θέματος τάξιν χρηματίζον Θεσσαλονίκη καὶ
 αὐτὸ Μακεδονίας μέρος τυγχάνει. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἐξωθεν
 καὶ παλαιούς τοῦ τοιοῦτου μάρτυρας πράγματός, ἀξιόχρεως
 μάρτυς ὁ ἅγιος τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος Παῦλος, Μακεδονίαν
 ταύτην ἀποκαλῶν. γράφει δ' οὕτως "παρόντος ἡμῖν Ἀριστάρχου
 Μακεδόνης Θεσσαλονικέως" ἢ γὰρ Θεσσαλονίκη μητρόπολις ἐστὶ

4 ις' F 7 Βουρθαμίνσιος F

praefectura Macedoniae, sub duce, urbes octo: Stoli, Argos, Eu-
 straeum, Pelagonia, Bargala, Celaenidium, Harmonia, Zapara.

praefectura Thessaliae, sub eodem duce urbes 17: Larissa, Deme-
 trias, Thebe, Echinaeus, Lamia, Trice, Gomphi, Apate, metropolis
 quae nunc Novae Patrae nuncupantur, Caesarea, Pharsalus, Buramin-
 sius, Saltus, Ioannubius, insula Sciathus, insula Scepila, insula Peta-
 rethus.

Hucusque Macedoniae thema porrigitur.

Tertium thema Strymonis.

Thema Strymonis Macedoniae coniunctum est, neque usquam eius
 mentio fit nomine thematis, sed in clausurae ordinem reputatum est; et
 Scythae ipsum loco Macedonum depascuntur, postquam Iustinianus Rhi-
 notmetus eorum sedes in montibus Strymonis seu in traiecta clausura-
 rum collocavit.

Quartum thema Thessalonicae.

Thessalonicae, quae hoc tempore in thematis ordine existit, et ipsa
 Macedoniae pars est; et ne externos et antiquos huius rei testes profe-
 ram, locuples testis est S. Christi apostolus Paulus, qui Macedoniae
 hanc appellat, dum ita scribit "perseverante nobiscum Aristarcho Mac-
 edone Thessalonicensi." etenim Thessalonice metropolis est Macedoniae.

τῆς Μακεδονίας. ἀλλὰ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Μακεδονικαῖς αὐτὴν τέθεικε πόλιν. ἔχει δὲ τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας· Φίλιππος ὁ Ἀμύντου Θεσσαλὸς ἐκεῖ νικῆσας τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει ὀμωνύμως τὸ ὄνομα ἔθετο.

⁵ Πέμπτον θέμα τῆς Εὐρώπης Ἑλλάς.

Ἑλλάς ἡ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ Ἑλληνοῦ τοῦ Δευκαλίωνος, ὃς δυναστεύσας τῆς Φθιώτιδος τοὺς ὑπηκόους ἑαυτῷ γενομένους ἀντὶ Γραικῶν Ἑλληνας ἐκάλεσε· καὶ τότε πρῶτον Ἑλλάς ὀνομάσθη. οὐκ ἦν δὲ τοῦτο παλαιὸν ὄνομα ἔθνους ἀλλὰ φωνῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἰδῶμα, ὡς ὁ συγγραφεὺς Ἀλέξανδρός φησι, τὴν ὀνομασίαν νεωτερικὴν εἰδώς. δοκεῖ δέ μοι, οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦτο σύμπασά P 24 πᾶσι εἶχεν ἡ χώρα. οὐδ' ὁ ποιητὴς ἐμνήσθη Ἑλλήνων, Ἀργείους αὐτοὺς ἀποκαλῶν, ἀλλὰ Θεσσαλοὺς μόνον ἀποκαλῶν, καὶ Ἑλλάδα τὴν ὑπ' Ἀχιλλεῖ πόλιν, ὡς Ἀλέξανδρός φησιν ὁ πολυτίτωρ, Ἰσοδάμου τοὺς σύμπαντας ὀνόμασεν Ἑλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος πρὸς τὴν Ἴλιον ἐκπλεύσαντας. ἔχει δὲ τὸ θέμα τῆς Ἑλλάδος πόλεις οὗ, πρῶτην μὲν Σκάρφειαν, β' Ἐλευσίνα, γ' Δαύλιον, δ' Χαιρώνειαν, ε' Ναύπακτον, ζ' Δελφούς, ζ' Ἀμφισσῶν, καὶ τὰς λοιπὰς. συναριθμοῦμαι δὲ ταύταις καὶ τῆσον τὴν Εὐβοίαν, ἣν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ἐπονομάζουσιν. ἔχει δὲ μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὰς καλουμένας νήσους Κυκλάδας καὶ τῆσον τὴν Αἴγιον, κατανατῆ δὲ καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν, ἐν ᾧ τόπω

2 αὐτὸ C ὑπὸ vulgo: cor C 3 Θεσσαλίς C 11 δευεῖν?

quia etiam Hierocles grammaticus inter Macedoniae urbes eam collocavit. appellationem autem ab eiusmodi causa obtinet: Philippus Amyntae filius, ibi victoria a Thessalis reportata, filiae et civitati idem nomen imposuit.

Quintum thema Europae Hellas.

Hellas regio appellationem accepit ab Hellene Deucalionis filio; qui cum dominatus esset Phthiotidi, subditos sibi incolas pro Graecis Hellenas nuncupavit; ac tunc primum Hellas nominata fuit. hoc vero nomen haud antiquum fuit gentis, sed Graecanicae vocis proprietas, ut Alexander historicus ait se compertum habuisse Helladis vocem recentiore esse. quia etiam opinor universam regionem id nominis non obtinere; neque vero poetae Hellenum meminit, cum Argivos ipsos appellat: verum Thessalos solos, et Helladem vocat urbem quae Achilli parebat, ut Alexander polyhistor scribit. nusquam universos Graecos Hellenas nuncupavit, neque alios praeter eos qui cum Achille ex Phthiotide Ilium navigarunt. ceterum thema Helladis urbes continet 79, quarum prima est Scarpbia, secunda Eleusin, tertia Daulium, quarta Chaeronea, quinta Naupactam, sexta Delphi, septima Amphissa, et ceterae. his adnumerata etiam insulam Euboeam, quam nonnulli Chalcidiam vel Chalcida nuncupant. haec porro secum habet etiam insulas Cycladas cognatas, et Aegidem insulam, atque inferiora usque ad Thermopylas, ubi Leonides ille

Λειωνίδης ἐκεῖνος ὁ Λακεδαιμόνιος μετὰ τριακοσίων στρατιωτῶν ἀντίστη Ξέρξῃ τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τοσαῦτα μὲν ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν Ἱεροκλέα.

Ἔκτον θέμα Πελοπόννησος.

Κόρινθος ἢ ποτε Ἐφύρα, μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος καὶ 5 αὐτῆς Πελοποννήσου, τοιούστιν Ἀχαιῶν· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι τοὺς τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντας Ἀχαιοὺς ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ πᾶσα ἡ νῆσος ὑπὸ ἐνὶ στρατηγῶ τεταγμένη, πόλεις ἔχουσα μί, ἐξ ὧν εἰσὶν ἐπίσημοι Κόρινθος μητρόπολις, Σικυών, Ἄργος, Λακεδαιμονία τῆς Λακωνικῆς, ἢ πρὶν Σπάρτη, ἑτέρα μητρόπολις αἰ λεγόμεναι Πάτριαι. ἡ δὲ Πελοπόννησος τρεῖς ἔχει ἐπωνυμίας, ὡς Νικόλαος ὁ Δαμασκηρὸς γράφει ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. μέγιστον σὺν τῶν τότε ἴσχυον οἱ Πελοπίδαι, καὶ ἡ Πελοπόννησος εἰς αὐτοὺς ἀφείρα, καὶ αὐτὸ τοῦνομα ἔχουσα ἀπ' ἐκείνων, τρεῖς ἤδη πρότερον ἀλλάξασα τὰς ἐπωνυμίας· ἐπὶ μὲν γὰρ Ἀπίου τοῦ Φορῶ-15 νέως ἐκαλεῖτο Ἀπία, ἐπὶ δὲ Πελασοῦ τοῦ αὐτόχθονος Πελασγία, ἐπὶ δὲ Ἄργου καὶ αὐτῇ ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο Ἄργος. ἐπὶ δὲ Πέλοπος τοῦ τὸν Οἰνόμαον νικήσαντος Πελοπόννησος ἔσχε τοῦτο τὸ κύριον ὄνομα. ἔστι δὲ χερρόνησος ἀμπέλου φύλλῳ τῷ σχήματι παρεμφερῆς. Διονύσιος δὲ πλατάνου φύλλῳ ἀπεικάζει, λέγων 20 οὕτως "εἰδομένη πλατάνοιο μνουρίζοντι πετήλῳ." περὶ δὲ τὸν

11 ὡς C: vulgo ὡς ὁ

Lacedaemonius cum trecentis militibus obstitit Xerxi Persarum regi. atque haec sunt quae continentur in Hellade, ut scribit Hierocles.

Sextum thema Peloponnesus.

Corinthus, olim Ephyra nuncupata, metropolis est totius Hellados atque ipsius Peloponnesi, hoc est Aethiæ: nam Romani Peloponnesi incolae Aethiæ appellant. est autem universa insula sub uno praetore constituta, et urbes 40 continet; ex quibus insignes Corinthus metropolis, Sicyon, Argus, Lacedaemonia Laconicae, quae antea Sparta dicebatur, alia metropolis Patrae nuncupata. Peloponnesus autem tres appellationes obtinet, ut Nicolaus Damascenus scribit in 4 histor. itaque maxime inter illius temporis principes Pelopidae pollebant; ac Peloponnesus ipse spectabat et ab ipsis nomen suum retinebat, cum tribus iam antea nominibus appellata fuisset, siquidem sub Apio Phoronei filio dicebatur Apia, sub Pelasgo indigena Pelasgia, sub Argo etiam ipsa Argos dicebatur: denique sub Pelope, qui Oenomaum vicerat, Peloponnesus proprium hoc nomen vindicavit. est autem Cherronesus vitis pampino figura persimilis: Dionysius tamen platani folio Peloponnesum comparat, hoc verea persimilis platani folio, cui cuspidata est." circa

ἴσπον αὐτὸν εἰσὶ νῆσοι ζ', Πελοποννήσιοι λεγόμεναι. καὶ οὕτως
μὲν ἡ Πελοπόννησος.

Ἐβασιλεύετο τὸ πρὶν ἡ Πελοπόννησος ἐκ τοῦ τῶν Ἡρακλει-
δῶν γένους, μέχρις ἂν Φίλιππος ὁ Μακεδῶν τούτων ἐκράτησε.
Ἰδιερχθέντων γὰρ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ
πρωτείων, ἀφ' οὗπερ ὑπ' ἀμφοτέρων ὁ Πέρσης ἠτήθη, Ξέρξης
εὐκείνος ὁ περιβόητος, πείρη μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ὅτε Μαρ-
δόσιος ἐκεῖνος σὺν παντὶ τῷ λαῷ ἐπεπτώκει, νῆτη δὲ στόλῳ ὑπ' P 25
Ἀθηναίων, ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐνανάρχει τοῦ στόλου, — μάχη οὖν
ἐκράτηθη πρὸς ἀμφοτέρων περὶ πρωτείων, καὶ διεκράτησεν ἐπ'
ἀμφοτέραις ὁ πόλεμος ἔτη κζ', καθὼς Θουκυδίδης ὁ περιώνυμος
γράφει. ὑπ' ἀλλήλων οὖν διαφθαρέντων καὶ τῆς νεολαίας ἀπολ-
λημένης εἰσῆλθε Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατήρ, καὶ ἀμφοτέ-
ροσ ἀπὸ τοῦ ἐθρυνώσατο, ὡςτε ἐρηθῆναι ἐπ' αὐτοῦ τοιούτ' τὸ λό-
γιον "ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔλλαχε τιμῆς." ὕστερον
δὲ πάλιν τῶν Μακεδόνων ὑπὸ Ῥωμαίων ἠτήθη, πᾶσα ἡ
Ἑλλὰς τε καὶ ἡ Πελοπόννησος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων σαγήνην
ἐλάσκει, ὥστε δούλους ἀντ' ἐλευθέρων γενέσθαι. ἐσθλαβῶθη δὲ
πᾶσα ἡ χώρα καὶ γέγονε βάρβαρος, ὅτε ὁ λοιμικὸς θάνατος πᾶσαν
ἐλάβοκε τὴν οἰκουμένην, ὁπηνίκα Κωνσταντῖνος ὁ τῆς κοπρίας
ἐκδήμιος τὰ σκήπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων διεῖπεν ἀρχῆς, ὥστε τινὰ
τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονούντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ, ἵνα

1 ἀπέτης C   3 τὸ om C   τῶν om C   18 δούλοις vulgo

haec ipsa loca septem sunt insulae, quae Peloponnesiae nuncupantur.
ac sic quidem Peloponnesus se habet.

Quam quidem regio illa gubernabatur imperio ab Heraclidarum ge-
nere, donec Philippus Macedo eos devicit. etenim cum Athenienses ad-
versus Lacedaemonios de principatu contendissent, ex quo ab utrisque
Persa victus est, Xerxes ille famosissimus, pedestri praelio a Lacedae-
monii superatus tum cum Mardonius cum universis copiis concidit, na-
vali vero expeditione ab Atheniensibus tum cum Themistocles classi
praefuit; certamine itaque inter utrosque commisso de praerogativa,
bellum utrisque per 27 annos productum est, ut percelebris Thucydides
noster ait. ergo profligatos a se invicem, iuventute prostrata,
invasit Philippus, Alexandri pater, et utrosque servituti addixit, ita
ut hoc carmen de ipso prolatum sit "in dissidiis autem vel nequissimus
principatum obtinet." postea autem, vice versa Macedonibus a Roma-
nis superatis, omnis Graecia et Peloponnesus Romanorum sigenae iugum
subierunt, ita ut Graeci servi pro liberis evaserint. ceterum in servi-
tute redacta fuit universa regio ac barbara effecta, quando pestilens
morbus in omnem terrarum orbem grassatus est, quo tempore Constan-
tinus Copronymus Romanorum imperii sceptra rexit. itaque quempiam
Peloponneso oriundum de nobilitate sua, ne dicam ignobilitate glorian-

μη λέγω δυσγενεία, Εὐφήμιον ἐκείνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποσκῶψαι εἰς αὐτὸν τουτοῦ τὸ θρυλούμενον λαμβεῖον "γαρσασδοειδῆς ὄψις ἐσθλαβωμένη." ἦν δὲ ὁὗτος Νικήτας ὁ κηδεύσας ἐπὶ θυγατρὶ Σοφίᾳ Χριστοφόρον τὸν υἱὸν τοῦ καλοῦ Ῥωμανοῦ καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως.

[Ἑβδομον θέμα Κεφαλληνία.]

Ἡ δὲ Κεφαλληνία συμπεριλαμβάνεται τῇ Πελοποννήσῳ· οὐδέποτε γὰρ εἰς τὰξιν ἐχρημάτιζε θέματος, οὐδὲ ὀνομαστικός τις ἐκ ταύτης ἐγένετο εἰ μὴ ὁ παρ' Ὀμήρῳ πολυθρύλητος Ὀδυσσεύς. ὁμοίως δὲ καὶ νῆσος ἡ Ζάκυνθος ἢ τε Λευκάς καὶ ἡ Ἰθάκη ἢ τοῦ Ὀδυσσεύος πατρίς, καὶ ἄλλα τινὰ νησίδια, καὶ αὐτῇ Κέρκυρα ἢ τῶν Φαιάκων πόλις, τὸ τοῦ Ἀλκιβίου βασιλεῖον, ὑπερ Ὀμηρος ἐκθειάζει ὑπὲρ πάντας τοὺς τότε τῶν ἀνδρῶν βασιλεύοντας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Ὀγδοον θέμα Νικόπολις.

Ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἠπειροῦ τῆς Φωκικῆς, ἔφ' ἠγεμόνα, πόλις δώδεκα, Νικόπολις μητρόπολις. ἐκλήθη δὲ Νικόπολις δι' αἰτίαν τοιαύτην. Καῖσαρ ἐκεῖνος ὁ σιβαστιδὸς καὶ περιώνυμος Αὔγουστος πόλεμον ἔσχε μετὰ Κλεοπάτρας τῆς Αἰγυπτίας καὶ

6 κεφαλληνία C

12 ἔπειρ C

tem Euphemius, illustris ille grammaticus, cavillatus salse fuit hoc trito et pervagato senario "vieta facies in servitutem redacta." hic autem fuit Nicetas, qui filiam suam Sophiam collocavit Christophoro filio Romani, egregii ac probi imperatoris.

Septimum thema Cephallenia.

Cephallenia Peloponnese comprehensa est: nunquam enim ex numero thematum fuit, neque celebris quisquam ex ea oriundus erat, nisi clarissimus apud Homerum Ulysses; ac pariter etiam Zacynthus insula et Leucas et Ithaca, Ulyssis patria, et aliae quaedam parvae insulae, atque ipsa Corcyra, Phaeacum civitas, Alcinoi regia, quem quidem Homerus divinis laudibus in caelum extollit supra cunctos principes qui tunc in paucos dominabantur. atque haec quidem de his.

Octavum thema Nicopolis.

Praefectura veteris Epiri Phocensis, sub duce, urbes duodecim: Nicopolis est metropolis. vocata autem est Nicopolis ob eiusmodi causam. Caesar ille Augustus et Yama super aethera notus bellum gessit

Ἀντωνίου τοῦ ταύτης ἀνδρός, ὃς ἦν πρότερον ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ
 Καίσαρος γαμβρός, ἀπέστη δὲ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς δι' ἔρωτα
 τῆς Κλεοπάτρας αὐτῆς, καὶ τῆς Αἰγυπτίων γῆς πύσης ἐκράτησεν. P 26
 ναυτικῶ οὖν στόλῳ ἐπὶ ναυσι χιλίαις καὶ διακοσίαις συνέβαλον
 5 μετὰ Καίσαρος ἐν πολέμῳ, ἐν αὐτῷ τῷ ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ
 Ἄκτιῳ· καὶ νικήσας ὁ Καῖσαρ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν Κλεοπάτραν
 ἔκτισε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Νικόπολιν διὰ τὸ ἐκεῖσε ἤτηθῆναι
 τὸν Ἀντώνιον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ καλουμένου Ἄκτιον
 καὶ τὰς καλουμένας Ἰνδικτίνας ἐκάλεσεν. οὕτω γὰρ γράφει
 10 Ἡσύχιος ὁ Ἰλλουστριος. "Ἰνδικτίων τοῦτι" ἔστιν Ἰνακτίων, ἣ περὶ
 τὸ Ἄκτιον νίκη· διὰ τοῦτο ἄρχεται μὲν Ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης καὶ
 κατὰλόγει μέχρι τῆς μ', καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἄρχεται ἀπὸ
 πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάροντα γεῖσθαι Ἀγούσιω τῷ
 Καίσαρι μέχρι τοῦ μ' χρόνου. μετὰ δὲ ταῦτα μόνος ἐκράτησεν
 15 Ἀγούσιος." μητρόπολις δὲ τοῦ θέματος πόλις Δωδώνη, ἐφ'
 ἧς ἡ δρυς ἡ φθεγγόμενη τὰ τῶν δαιμόνων μυστήρια· ἧς μνημο-
 νεύει καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, λέγων οὕτως "ἡ Δωδωναία δρυς
 ἰσρήματα ἢ Κασταλίας μαντικώτατον πόμα." ἐκεῖσε γὰρ ἦν ἡ
 κρηὶ Κασταλίας ὄνομα ἔχουσα ἀπὸ νέμφης τιπὸς οὕτω καλουμέ-
 20 νης, καὶ ποταμοῦ ὃν Ὀμηρος Ἀγελῶον ὀνομάζει, οὗ τὸ ὕδωρ
 ἐπιερβαίνει ἐπὶ γλυκύτητος πάντα τὰ τῶν ποταμῶν ράματα. καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ Νικοπόλεως.

12 τῆς add C
 Banduriana

18 μαντικὸν Morellus in notis

21 ἐπὶ om

adversus Cleopatram Aegyptiam et Antonium eius virum, qui prius Cae-
 saris affinis ob sororem fuerat: ceterum a Romanorum dominatu de-
 scivit ob amorem Cleopatrae, et universam Aegyptiorum terram obti-
 nuit: itaque navali praelio, cum navibus mille ducentis, cum Caesare
 in acie congressus in ipso promontorio quod Actium nuncupatur; et cum
 Caesar Antonium et Cleopatram vicisset, urbem condidit, quam Nico-
 polin nominavit, quod eo loci superatus esset Antonius. iam vero a
 dicto promontorio Actio etiam vocari indictiones instituit: sic enim He-
 rycius Illustris scribit "indictio, hoc est inactio, victoria scilicet circa
 Actium. iccirco certe incipit indictio a prima et desinit in decima quinta,
 et retro comeat atque incipit a prima, quia Antonius collega fuerat
 Augusti Caesaris usque ad decimum quintum annum, postea vero solus
 imperavit Augustus." ceterum thematis huius metropolis urbs est Do-
 deae, in qua quercus erat, quae daemnonum arcana et oracula edebat;
 cuius quidem meminit et Gregorius theologus, sic inquit "aut roboris
 Dodonaei aniles fabulae, aut Castaliae divina valde pocula." nam eo
 loci fons erat Castaliae nomen obtinens, a nymphea quadam sic nuncu-
 pata, et a fonte, quem Homerus Acheloon appellat; cuius aqua dulce-
 disse omnes summum liquoris sperat. } atque haec quidem de Nicopoli.

Ἔνατον θέμα Δυρράχιον.

Δυρράχιον ἢ ποτε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κοινοῦλιαρίου, πόλεις θ', Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βουλλίς, Ἀμαντία, Πουλχεριόπολις, Ἀῦλων, Ἀήστρων, Σκεύπων, Ἀλήνιδος μητρόπολις.

Ἐπαρχία Δακίας μεσογαίου, ὑπὸ κοινοῦλιαρίου, πόλεις κέντε, 5 Πανταλία, Γερμανός, Νάϊσος ἢ πατρὶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, Ῥεμισιάνα.

ἐπαρχία τῆ παλαιᾶ, ὑπὸ κοινοῦλιαρίου, πόλεις ε'.

ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις γ'.

ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ τὸν αὐτὸν, πόλεις β'. 10

Καὶ ὡδε μὲν ἐπαρχίας τῆς κᾶς Ἡπείρου, τοῦτ' ἔστι τοῦ Δυρραχίου τοῦ πάλαι καλουμένου Ἐπιδάμνου. ῥητέον δὲ περὶ τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, πῶθεν καλεῖται Δυρράχιον. Δυρράχιον πόλις Ἑλληνική, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνου τοῦ ἄρχαίου ἕρωος. τούτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἧς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ 15 Δυρράχιος· ἀφ' ἧς ἔστι τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσιάνιος, ἐνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθε. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Λισσός ἔστι πόλις καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυραίων κτίσμα, ἣ νῦν Δυρράχιον ὀμωνύμως τῇ χειρρονήσῳ λεγομένη ἐφ' ἧς ἴδονται, ὡς Φίλων γράφει. Δέξιππος ἐν χρονικῶν δεκάτῳ Μακεδονικῶν 20

3 Σκάμπα ed ante Bandurium, Σκάμπα et Σκάμπα Hierocles
 πουλχεριόπολις C 4 Σκεπῶν Hierocles 7 Νεμισιάνα ACF
 11 μὲν αἱ ἐπαρχίαι? 13 καλεῖται Δυρράχιον C: vulgo καλεῖται
 τὸ Δυρράχιον 14 ἐπὶ C 15 ἧς ἡράσθη Ποσειδῶν AFC
 20 χειρρονικῶ AF: corr Valesius

Nonum thema Dyrrachium.

Dyrrachium, olim Epidamnus, sub consiliario, urbes novem, Scampta, Apollonia, Bullis, Amantia, Pulcheriopolis, Aulon, Lestron, Scepton, Alenidus metropolis.

Praefectura Daciae mediterraneae, sub consiliario, urbes quinque, Pantalia, Germanus, Naisus, patria magni Constantini, Remesiana.

praefectura antiqua, sub consiliario, urbes quinque.

praefectura Dardaniae, sub duce, urbes tres.

praefectura Pannoniae, sub eodem, urbes duae.

Atque ita se habent praefecturae novae Epiri, hoc est Dyrrachii, quod oppidum olim Epidamnus dicebatur; de cuius nominis ratione aliquid memorandum est. Dyrrachium urbs Graecanica et Epidamnus appellata ab Epidamno heroe prisco: huic erat filia Melissa nomine, ex qua et Neptuno Dyrrachius natus est; a qua est locus Epidamni Melissonis dictus, ubi Neptunus cum Melissa rem habuerat. post Rizonicum autem sinum Lissus est urbs et Acrolissus et Epidamnus a Coreyracis condita, quas nunc a peninsula, cui insidet, nomen Dyrrachii tenet, ut scribit Philo. Dexippus in 10 Chronicorum urbem ipsam

πόλιν αὐτὴν καλεῖ, γράφων οὕτως "καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμον, ἰσχυρότερον Δυρράχων μετονομασθεῖσιν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα οὖσαν, κατὰ κράτος αἰροῦσιν." P 27

"Ἔως ὧδε ὁ μερισμὸς τῆς βασιλείας ἐγένετο τοῦ κρατοῦντος 5 βασιλέως τὸ Βυζάντιον. τὰ δὲ ἀντίπερα, ἄπερ Ἴονιος κόλπος, τῷ βασιλεύοντι τῆς Ῥώμης ὑπήκοα. οὕτω γὰρ ἐμέρισεν ὁ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοῖς τρισὶν υἱαῖσιν αὐτοῦ, Κωνσταντῖνῳ καὶ Κωνσταντίῳ καὶ Κώνσταντι, τῷ μὲν πρώτῳ υἱῷ τὰς ἄνω Γαλλίας καὶ τὰ ἐπέκεινα Ἕλληων ἕως τοῦ ἰσπερίου ὠκεανοῦ καὶ 10 ἕς αὐτὴν πόλιν τὴν Κάνταβριν, τῷ δὲ Κώνσταντι τῷ ὑστάτῳ υἱῷ τὴν Ῥώμην καὶ τὰς κάτω Γαλλίας τὴν τε νῆσον Σαρδῶ καὶ αὐτὴν Σικελίαν καὶ τὴν ἀντίπερα Λιβύην Καρχηδόνα τε [καὶ] τὴν τῶν Ἄφρων μητρόπολιν, καὶ ἕως Κυρήνης αὐτῆς, τῷ δὲ Κωνσταντίῳ τὰ ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου καὶ αὐτὸ τὸ Ἰλλυρικὸν τὴν Ἑλλάδα τε καὶ 15 τὰς ἐπέκεινα νήσους, τὰς τε Κυκλάδας καὶ τὰς καλοῦσμενας Σποράδας καὶ ἕως Ἑλλησπόντου, τὴν τε καλουμένην μικρὰν Ἀσίαν, ἀμφοτέρως τε καὶ Συρίαν καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ αὐτὴν Αἴγυπτον· ἡ γὰρ Λιβύη τῷ τῆς Ῥώμης ἐπέκειτο βασιλεύοντι. καὶ οὕτως μὲν ὁ παλαιὸς τε καὶ ὁ πρῶτος μερισμὸς τῆς 20 βασιλείας Ῥωμαίων· ἡ δὲ Σαλαματία τῆς Ἰταλίας ἐστὶ χώρα, ἕς ὅπερ ἐβλάστησεν ὁ πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος καὶ ἀσεβέ-

3 αἰροῦσιν vulgo

6 ὑπήκουον C

7 κωνσταντῖνον καὶ

κωνσταντῖνον C

9 τοῦ add C

12 τῶν om

Banduriana

17 τε καὶ] τε τὰς?

Macedoniam vocat, sic inquit "et Macedonum Epidaurum, quae postea Dyrrachiam nominata est, urbem Macedoniae magnam ac beatam vi capiant."

Hucusque imperii divisio facta est, ut illa essent imperatoris qui Byzantium tenet; quae vero ulterius sunt et Ionico sinu continentur, imperatori Romanae obtemperabant. sic enim magnus Constantianus imperator partitus est imperium tribus suis liberis, Constantino Constantio et Constanti; ac primo quidem superiora Galliae loca, et quae trans Alpes sunt, usque ad occidentem Oceanum atque urbem Cantabram, Constanti vero, minimo nato, Romam et inferiorum Galliam atque insulam Sardiniam ipsamque Siciliam et Africam ulteriorem Carthaginemque Afrorum metropolim ad ipsam Cyrenam usque, Constantio denique, quae citra Dyrrachium, et Myriam, Helladem et insulas posteriores, et quae Cyclades ac Sporades nuncupantur, usque ad Mellespontum, ac partem Asiam dietam; utramque Syriam ac Palaestinam itemque Ciliciam ipsamque Aegyptum: nam Libya Romano imperatori subdita fuit. atque eiusmodi quidem fuit antiqua et prima Romani imperii divisio. quae Dalmanis Italiae regio est, ex qua ortam habuit omnium qui usquam fuerunt hominum profertissimus maximeque imperii impe-

στατος βασιλεὺς Διοκλητιανός, ἀπό τινος χωρίου καλουμένου Σα-
λωναι, ἐν ᾧ ἔστιν ὕδωρ πότιμον καὶ γλυκύτατον ὑπὲρ πάντα τὰ
ὑδατα, ὡς φασιν οἱ γευσάμενοι.

Δέκατον θέμα Σικελία.

Νῆσός ἐστι μέγιστη καὶ ἐπιφανεστάτη ἡ Σικελία. οὐκ ἦν 5
δὲ τὸ πρότερον ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως,
ὅτε ἡ Ῥώμη ἐβασιλεύετο· νῦν δὲ ἐγένετο ἡ καινοτομία αὕτη διὰ
τὸ τὴν Ῥώμην ἀποθέσθαι τὸ βασιλεῖον κράτος καὶ ἰδιοκρατορίαν
ἔχειν καὶ δεσπόζεσθαι κυρίως παρὰ τινος κατὰ καιρὸν πάπα. κρα-
τεῖται δὲ νῦν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ τὸν αὐτο- 10
κράτορα Κωνσταντινουπόλεως θαλασσοκρατεῖν μέχρι τῶν Ἡρα-
κλέους στηλῶν καὶ πάσης ὁμοῦ τῆς ὕδωρ θαλάσσης. ἔσχε δὲ τὴν
ἱστορίαν τοῦ καλεῖσθαι Σικελία ἀπὸ ἱστορίας τοιαύτης, καθὼς ὁ
γραμματικὸς Στέφανος γράφει. "Σικελία ἡ νῆσος Σικανία πρότε-
ρον ὠνομάζετο, εἶτα Σικελία ἐκλήθη, ὡς φησὶν Ἑλλάτικος ἱερευῶν 15
τῆς Ἡρας β'. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ Ἀβσονες ὑπὸ πῶν Ἰαλιθ-
γων ἐξ Ἰταλίας ἀνέστησαν, ὧν ἦρχε Σικελός· καὶ διαβάντες εἰς
τὴν νῆσον τὴν τότε Σικανίαν καλουμένην περὶ τὴν Αἴτναν καθιζό-
μενοι ἔβουον αὐτοῖ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σικελός, βασιλεῖην
ἐγκαταστήσάμενος καὶ ἐπεῖθεν ὀρμώμενος [ὁ Σικελός οὗτος], 20
πάσης ἔδη τῆς νῆσου τότε ταύτης Σικελίας καλουμένης ἀπὸ τοῦ

¶ νοῖ C
rs vulgo

11 ἡρακλείων C

13 τῆν αἴτναν?

18 τότε]

rator Diocletianus, ab oppido cuiusdam cui nomen erat Salonna; unde
manat aqua ad potum suavissima supra omnes aquas, ut asserunt, qui
gustarunt.

Decimum thema Sicilia.

Sicilia insula maxima et celeberrima est. haec utique non fuit
antea sub potestate imperatoris Cypolitani, quando Roma imperatori
subiecta erat: nunc autem haec innovatio facta est, quia Roma regium
obtinuit principatum, et propriam administrationem ac iurisdictionem
obtinuit, eique proprio ac legitime dominatur qui suo tempore papa est.
nunc vero sub ditione est Cypolis, quia Cypolitanius imperator maris prin-
ceps est usque ad Herculis columnas et nostri totius mediterranei. fama
autem est Siciliam appellationem accipere ab eiusmodi historia, ut scri-
bit Stephanus grammaticus. "Sicilia insula Sicania prius nominabatur,
deinde Sicilia appellata est, ut ait Hesanicus lib. 2 De sacris Iunonia.
eodem tempore etiam Ausones ab Iapygibus ex Italia detrusi sunt, qui-
bus praeserat Sicelas; et traiecit
insula, Sicania dicta, circa Aetnā
eorum Sicelas habitabant. Sibi regno
constituit; atque inde profectus Sicelus totam sibi max subegit insulam,

Σικελοῦ τούτου, ὃς καὶ ἐν αὐτῇ ἐβασίλευσε.” καὶ Μέναιπος δὲ ταῦτά φησιν “ἐλθόντες εἰς Σικελίαν στρατὸς πολλὸς ἐξ Ἰταλίας P 23 τοὺς τε Σικανὸς κρατήσαντες μάχῃ ἀπέστειλαν εἰς τὰ μεσημβρινὰ καὶ τὰ ἐσπέρια μέρη αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον 5 ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες.” μεγίστη δὲ αὐτὴ μαρτυρεῖται τῶν ἐπτὰ, καθά φησιν Ἀλέξιος ὁ κωμικός.

τῶν ἐπτὰ νήσων, ἃς δέδειχεν ἡ φύσις
 10 θνητοῖς μεγίστας, Σικελλὰ μὲν, ὡς λόγος,
 ἵστι μεγάλη, καὶ δευτέρα Σαρδῶ, τρίτη
 Κύρνος, τετάρτη δ' ἡ Διὸς Κρήτη τροφός,
 Εὐβοία πέμπτη στενοφυής, ἕκτη Κύπρος.
 Ἄεβος δὲ τᾶξιν ἐβδόμην λαχοῦσ' ἔχει.

τῶν δὲ νησιωτῶν μὲν Ἱθαγενεῖς πάλαι Αἰγυεὶς ἐξ Ἰταλίας Σικελὸν
 15 λέγονται, οἱ δὲ ἐπιγλυφίδες Ἕλληνες εἰσι Σικελιωταί, ὡς Ἰταλιῶται.
 ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τὴν τε Συράκουσαν καὶ τὸ καλούμενον
 Ταυρομένιον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀκράγαντα, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις
 τὰς μὲν ἡδημωμένας τὰς δὲ κρατουμένας παρὰ τῶν Σαρακηνῶν.
 τὴν μὲν οὖν Συράκουσαν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ αἰοδίου βασιλέως
 20 παρέλαβον οἱ Σαρακηνοί, τὸ δὲ Ταυρομένιον ἐπὶ Λέοντος τοῦ
 σοφωτάτου βασιλέως. ὅσα τοῖσιν κατελείφθησαν κάστρα, παρὰ
 τῶν ἀθῶν Σαρακηνῶν κρατοῦνται· μόνη δὲ ἀντιπέραν ἡ Καλα-

6 Ἀεῖς?

12 πέμπτη εὐβοία C

17 ταυρομένιον· C.

quae tum ab hoc Sicelo Sicilia nuncupata est, qui in ipsa regnavit.” haec vero Menippus his verbis narrat. “profecti in Siciliam cum ingenti exercitu ex Italia, Sicaniis praelio superatis, ad meridionales et occidentales regionis partes eos delegarunt; et ut pro Sicilia Sicilia insula vocaretur effecerunt, uberrimamque soli regionem habitantes incoluerunt.” maxima autem insula e septem esse probatur etiam Alexii comitis testimonio, cuius hi sunt verba:

ex insulis septem, indicavit quas parens
 natura terrigenis, Sicilia est maxima,
 ut fama fert; secunda Serdo, tertia
 Cynus; Jovis quas Creta nutrix quarta stat.
 Euboea quinta angusta, sexta Cyprus est:
 at Lesbos ordinem est adeptæ septimum.

porro ex insularibus indigenae quondam Ligures ex Italia Stuli dicuntur, advenae autem Graeci sunt Siceliotae, ut Italiotae. ceterum insignes urbes habet, Syracusas et Tauromenium dictum, ipsumque Agrigentum, et ceteras civitates, partim desertas partim a Saracenis occupatas. Syracusae certe sub Basilio illo praeclearo imperatore ceperunt Saraceni, Tauromenium vero sub Leone sapientissimo imperatore quotquot igitur deserta fuerit oppida, haec ab impiis Saracenis detinen-

βροια κρατεῖται παρὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν ἧ καὶ τὸ Ῥήγιόν ἐστι καὶ τὸ πολισμάτιον τῆς ἁγίας Κυριακῆς τῆς τε ἁγίας Σεβηρινῆς καὶ ὁ Κρότων καὶ ἄλλα τινά, ὧν περὶ ὁ στρατηγὸς Καλαβρίας κυριεύει. εἰσι δὲ αἱ ὑπὸ Σικελίαν καὶ τὸν ταύτης στρατηγὸν πόλεις κβ'. τὸ δὲ ἀρχαῖον αὐτῆ ἡ νῆσος ἐτυραννείτο, ἵνα μὴ λέγω⁵ ἐβασιλεύετο, ὑπὸ τε Ἱέρωνος καὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου· παρὲλαβον δὲ αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ στόλον μεγάλου, ὅτε Μάρκελλος ἐκεῖνος ἐστρατήγει καὶ ναύαρχος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου ἐνεδεικνυτο, ὅτε καὶ Ἀρχιμήδης ὁ γεωμέτρης ἐν αὐταῖς ταῖς Συρακούσiais ὦν νυκτὸς ἀλόουσης τῆς πόλεως ὑπὸ στρατιῶτου τινὸς ἀνη-¹⁰ρέθη· ὃν ὁ Μάρκελλος ἐκεῖνος τοσοῦτον ἐθρήνησεν ὡς μηδένα κοπετὸν ἀπολειφθῆναι τῆς ἐκείνου ταφῆς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σικελίας.

Ἐσδέκατον θέμα Λογγιβαρδίας.

Ἡ δὲ Λογγιβαρδία δισοῦς ὀνόμασι κέκληται, παρὰ μὲν τισι¹⁵ Λογγιβαρδία, τοῦτ' ἔστι πολυγένεια, παρὰ δὲ τισι Λαγοβαρδία ὡς πολυγένεια. ἡ δὲ γῆ ἦν κατοικοῦσιν, ἧ τε Βοθρονοτὸς καὶ Νεάπολις ἡ μητρόπολις καὶ τὸ Βέσβιον ὄρος καὶ ὁ ἐν αὐτῷ Πυρ-
χάνος, Ἑλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἰουστινιανοῦ, μᾶλλον δὲ Ζήνωνος, παρελμυρον οἱ Γόιθοι τῆν τε Νεάπολιν καὶ²⁰ τὰς λοιπὰς παρακειμένας πόλεις· ὃν ἔρχε Βουτελίνοσ ὁ τῶν Φράγ-

§ scilicet C: ceteri cetero eisdeinuro? 18 Οἰκουσῖβιον
Morollas, Lésβιον Bandurius cum mas

tar. sola vero trans mare Calabria a Christianis tenetur, in qua etiam Rhodigium est et oppidulum S. Cyriacae et S. Severinae, et Croto, et alia quaedam oppida, quibus dux Calabriae dominatur. sunt autem sub Sicilia et eius duce urbes viginti duae. ceterum haec insula antiquitus dominata tyranico regebatur, ne dicam regio, ab Hierone et Dionysio tyranis: Romani vero eam ceperunt cum magna classe, quando Marcellus ille exercitui imperabat et navarchus classis Romanae constitutus erat, tum cum Archimedes geometra, Syracusis manens, noctu expugnata urbe, a milite quodam interfectus est; quem Marcellus usque adeo fuit ut nullus adferret planctus ab eius sepultura. atque haec quidem de Sicilia.

Ἐσδέκατον θέμα Λογγιβαρδίας.

Langobardia duobus nominibus est appellata, siquidem a nonnullis Langobardia à promissa barba incolarum dicta est, a quibusdam vero Langobardia eadem origine. terra autem quam incolant, et Bothreotus et Neapolis metropolis et Vesuntius mons, et qui in ipso est Pyrchaeus, Christianorum sunt coloniae. Iustiniani autem sem potius Zenonis temporibus civitati ceperunt et Neapolim et reliquas urbes adiacentes. his

γων στρατηγός, ὃν κατεπολέμησεν ὁ Νάρσης παρὰ τὸν ποταμὸν
Κασουλίνον καὶ τελείως ἠφάνισε, καθὼς τὸ ἐπίγραμμα λέγει. P 29

ῥεῖθρα Κασουλίνου ποταμοῦ βεβαρημένα νεκροῖς
δέξατο Τυρσηνῆς ἠΐνος κροκάλη,

6 ἦνικα Φραγκικὰ φύλα κατέκτανεν Ἀύσονις αἰχμῆ,
ὄπποσα δειλαίῳ πείθετο Βουτιλίῳ.

ὄλβιον ἂν τότε χεῦμα, καὶ ἔσσειται ἀντὶ τροπαίου
αἵματι βαρβαρικῷ δηρὸν λρευθόμενον.

ὑπετάγησαν οὖν οἱ Φράγγοι τῷ τότε χρόνῳ, ἔχοντες καὶ Λαγο-
10 βάρδους συμμίκτους· καὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον χρηματίζει
εἰς τάξιν θέματος ἢ καλουμένη Λογγιβαρδία. ἐπὶ δὲ τῆς βασι-
λείας Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου ἀνῆλθεν ἀπὸ Ἀφρικῆς στόλος ἐς
κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τὸν τε Σολδανὸν καὶ τὸν Σάμαν καὶ
τὸν Καλφούς, καὶ χειρώσαντο διαφόρους πόλεις τῆς Δαλματίας
15 καὶ τὴν τε Βούτοβαν καὶ τὴν Ῥώσαν καὶ τὰ κάτω Δεκάτερα.
ἦλθον δὲ καὶ πρὸς τὴν τούτων μητρόπολιν, ἣ Ῥαούσιον λέγεται,
καὶ ταύτην ἐπὶ χρόνον ἐπολιόρκουν ἱκανόν. οἱ δὲ τοῦ κάστρου
Ῥαουσιῶν ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, ἕξαιτούμενοι διὰ στόλου
βοήθειαν. τῶν δὲ εἰς τοῦτο ἀποσταλέντων ἀνελθόντων, εὔρον
20 ὑπὸ Θεοῦ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν Βασιλείον τὸν αἰοίδιμον βα-
σιλέα ἤδη λαβόντα, ὃς καὶ τὰ τῆς αὐτῶν πρεσβείας καὶ δεήσεως

2 Κασουδίνον vulgo
αἰχῆ A, omissis ἠΐνος —
ὄλβιστον τότε Iacobs.

3 Κασουδίνον vulgo
αἰχμῆ. eadem om C
χεῦμα AC

4 τυρσηνῆς
7 ἂν] καὶ AC:
8 δεινὸν AC

imperabat Butelinus Francorum dux, quem Narses debellavit prope
flumen Casulinum et inter necione delevit, ut epigramma narrat:

plena cadaveribus taboque infecta fluenta
Tusca Casulini cepit arena rubens,
cum Francos acies populos Romana cecidit,
et quot parebant agmina Butilino.
nae felix amnis, qui praefert signa tropaei,
dum rubet aeternum sanguine barbarico.

igitur Franci subditi sunt tunc temporis, etiam Longobardis admixti;
et exinde ad hodiernum usque diem Longobardia in ordinem thematis
redacta fuit. sub imperio autem Michaelis, filii Theophili, classis ab
Africa ascendit triginta sex navigiorum, quae Soldanum et Samanum
et Calphum duces habebant. hi subegerunt sibi varias Dalmatiae urbes,
et Butoban et Rosan et inferiora Decatera. venerunt etiam ad eorum
metropolim, quae Ragusium dicebatur, eamque satis longo tempore ob-
sederunt. urbis autem Ragusinae cives ad imperatorem legatos mis-
erunt, qui auxiliarem classem exposcerent. cum legati ad regiam venis-
sent, invenerunt Basilium praeclaram illum imperatorem dei numine iam
imperatoris dignitate ornatam; qui cum eorum legationis ac supplica-

ἐπακούσας καὶ στόλον ἰκανὸν καὶ δραστήριον ἄρχοντα πρὸς τὴν τούτων βοήθειαν εὐθὺς ἐξαπέστειλε. τοῦτο δὲ ἀπὸ αὐτομόλου μαθόντες οἱ Ἄφροι, καὶ περὶ τὴν πολιορκίαν ἀπρακτῆσαντες, μᾶλλον δὲ πτήξαντες τὴν τοῦ βασιλικοῦ στόλου κατ' αὐτῶν παρουσίαν, ἀνεκέρασαν ἐν Λογγιβαρδία, καὶ πολιορκήσαντες τὸ κά-5 στον Βάρης ᾤκησαν ἐν αὐτῷ, παραλαβόντες πάντα τὰ κάστρα καὶ τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα Καλαβρίας μέχρι Ῥώμης, ὡς εἶναι πάντα τὰ ὑπ' αὐτῶν πορθηθέντα κάστρα ρ'. Βασίλειος οὖν ὁ αἰοιδίμος βασιλεύς, τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν παρὰ Θεοῦ εὐληθῶς καθὰ προείρηται, καὶ ταῦτα ἀναμαθὼν, 10 προαπέστειλε μὲν στρατὸν καθάλαρικόν καὶ πλοῖα ρ', ἔγραψε δὲ πρὸς Λοδοῦχον τὸν ῥῆγα Φραγγίας καὶ τὸν πάπα Ῥώμης τοῦ συνεκαμῦναι τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ. οἱ δὲ ὑπέιξαντες τῇ βασιλικῇ ἐντεῦξαι, καὶ ἀμφοτέροι ἐνωθέντες τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατῷ καθάλαρικῷ καὶ πλωίμῳ, κατεπολέμησαν τοὺς 15 ἀπὸ Ἀφρικῆς Σαρακηνούς καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον Βάρης, δέσμιοι λαβόντες καὶ τὸν ἀμυρᾶν Σολδανόν· ὃν καὶ ἀναλαβόμενος μετὰ τῶν Σαρακηνῶν Λοδοῦχος ὁ ῥῆξ Φραγγίας οἶκαδε ἀπήει. ὁ δὲ βασιλεὺς κατέσχε τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν, καθὼς καὶ σήμερον παρὰ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων δεσπόζεται. 20

P 30

Δωδέκιστον θέμα Χερσονόσος.

Ἡ δὲ Χερσῶν τὸ παλαιὸν οὐκ ἦν εἰς ὄνομα θέματος οὐδὲ ἐν μετροπόλει σχήματι· ἀλλ' οἱ τοῦ Βοσπόρου κρατοῦντες ἐκρά-

2 διὰ C

12 Λοδοῦχον?

23 τὴν βόσκορον C

tionis capita audisset, et classem idoneam et dactorem strenuum ad suppetias ipsius ferendas extemplo misit. hoc autem cum per transfugam rescivissent Afri, et nihil in obsidione promoverent, immo etiam imperatoriae classis adversus se impetum exhorrescerent, traiecerunt in Longobardiam; ubi castro Baria obsessio immorati sunt, omnibus castellis expugnatis cum universa Longobardia ac reliquis Calabriae oppidis Romam usque, ita ut omnium castrorum ab iis expugnatorum numerus esset centum quinquaginta. Basilium itaque ille praedictus imperator iam imperatoria dignitate a deo accepta, ut paulo ante dictum est, simulatque id rescivit, exercitum praemisit equitum et naves centum. scripsit etiam ad Ludovicum regem Franciae et papam Romae, ut exercitui auxillares manus praerberent: hi imperatoriae legationi faventes, et ambo iuncti exercitui equestri et navali ab imperatore misso, Saracenos Afros debellarunt et castrum Baris expugnaverunt, captivum etiam amicum Soldanum tenuerunt, quem cum Ludovicus rex Franciae una cum Saracenis accepisset, ad suos rediit. imperator vero totam Longobardiam subditam habuit, ut etiam nunc imperator Romanus ei dominatur.

Duodecimum thema Chersonensis.

Cherson antiquitas nomen thomatis haud usurpavit neque in metropoli forma existit, sed qui Bosphorum occupabant, etiam Chersonem

τον καὶ Χερσῶνος αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν κλιμάτων, ὥστε καὶ βασιλεύειν τοὺς ἐν τῷ Βοσπόρῳ κατοικοῦντας λέγεται. ἔχει δὲ ἡ ἱστορία οὕτως. Βόσπορος πόλις Πόντου κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, καὶ πορθμὸς ὁμώνυμος, ἀπὸ τοῦς τῆς Ἰνάχου καλούμενος, καθὼς Αἰσχύλος ἐν τῷ Προμηθεΐ γράφει·

ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ' ἐπώνυμος
κεκλήσεται.

Στράβων δὲ ἐν ἑνδεκάτῳ τῶν γεωγραφικῶν τάδε γράφει "τοῖς δὲ 10 τοῦ Βοσπόρου δυνάσταις ὑπήκοοι Βοσποριανοὶ πάντες καλοῦνται, καὶ ἔστι τῶν μὲν Εὐρωπαϊῶν μητρόπολις τὸ Παντικαπαιον, τῶν δὲ Ἀσιανῶν τὸ Φαναγόρειον." μαρτυρεῖ δὲ καὶ Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδι πεντεκαιδεκάτῃ ὅτι βασιλεύετο ὁ Βόσπορος Κόντι τῷ Βοσποριανῷ βασιλεῖ, ᾧ καὶ διάδημα ἐκέλευσε φορεῖν ὁ Καῖσαρ, καὶ 15 τὰς πόλεις αὐτῷ καθυπέταξεν, ἐν αἷς συναριθμεῖ καὶ αὐτὴν Χερσῶνα. δύο δὲ εἰσι τόποι Βόσποροι καλούμενοι, εἷς μὲν ὁ Κιμμέριος καλούμενος πλησίον Χερσῶνος, ἐν ᾧ καὶ τὸ βασιλεῖον τῶν Βοσποριανῶν ἦν, ἕτερος δὲ ἐν Βυζαντίῳ, καθὰ Φαβωρίνος γράφει "Βυζαντίων λιμὴν Βόσπορος καλεῖται." μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπι- 20 γραμμα τοῦ κίονος τῆς ἀντιπέραν γῆς Χρυσσόπλευς, ἐν ᾧ μαρμαρῆνι δάμαλις ἴδρται, φάσκον οὕτως·

7 σῆς om C   9 δεκάτῳ vulgo   10 ἐπήκοοι vulgo   11 παντικαπαιον A, παντικαπαιον C   12 καὶ] καὶ ὁ F   ἐν] ὁ ἐν C
13 ὅτι C   ὁ om C   16 βοσπόριοι C   17 καλούμενος
add A   19 βοσπόριον C

ipsam regebant, nec non reliquas regiones, adeo ut Bospori incolae regnare dicerentur. sic autem historia se habet. Bosphorus Ponti civitas, iuxta Cimmericum sinum, et traiectionis cognominis ab Ione Inachi filia nominantur, velut Aeschylus in Prometheus scribit:

mortalibus dein sempiterna fama erit
traiectionis, Bosphorusque inde audies.

Strabo autem lib. 11 Geographiae haec scribit: "Bospori proceribus subditi omnes Bosporitae nuncupantur. atque Europaeorum quidem metropolis est Panticapaeum, Asianorum vero Phanagorium." testificatur etiam Phlegon in Olympiade 15 Bosporum sub dominatu fuisse Cotyis Bosporiani regis, cui Caesar iussit diadema gestare, et urbes eius ditioni subegit, in quibus connumerat hanc etiam Chersonem. duo autem sunt etiam loci Bospori appellati, unus quidem Cimmericus dictus, iuxta Chersonem, in quo et regia Bosporianorum fuit, alter Byzantii, ut Favorinus scribit "Byzantinorum portus Bosphorus dicitur." (testatur id etiam epigramma inscriptum columnae erectae ex adverso terrae Chrysopolis, cui marmorea iuvenca insidet, quae sic loquens inducitur:

Ἰναχίης οὐκ εἰμι βοὸς τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμεῖο
 κληῖται ἀντιῶν Βοσπόριον πέλαιος·
 κείνην γὰρ τὸ πάροιθε βαρὺς χόλος ἤλασεν Ἥρης
 ἐς Φάρον· ἦδε δ' ἐγὼ Κεκροπίς εἰμι νέκυς·
 εὐνέτις ἦν δὲ Χάρητος· ἔπλων δ' ὅτε πλῶεν ἐκεῖνος 5
 τῆδε Φιλιππειῶν ἀντίπαλος σκαφέων.
 Βοῖδιον οὖνομα δ' ἦεν ἐμοὶ τότε, νῦν δὲ Χάρητος
 εὐνέτις, ἡπίροις τέρπομαι ἀμφοτέραις.

δ δὲ Χάρης ἐκεῖνος ἦν στρατηγὸς Ἀθηναίων. οἱ δὲ ἐγγύριοι
 Φωσφόριον αὐτὸ καλοῦσι παραγραμματίζοντες, ὅθεν οἱ τὰ πάτρια 10
 συγγεγραφότις τοῦ Βυζαντίου ἄλλην ἐπιτιθέασι μυθικὴν ἱστορίαν,
 διὰ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνοσ τὸ Βυζάντιον πολιορκοῦντος

1 Ἰναχίης βοὸς οὐκ εἰμι τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμοῖο Βοσπόριον ἀντι-
 ῶν κληῖται πέλαιος AC. cf. Symeon mag. p. 479 4 κόπον
 ἄθε A 5 ἔπλων δὲ ὄτ' A ἔπλεον A, πλέεν C 7 βοῖδιον
 δὲ καλεῖσθαι ἐγὼ νῦν AC

Inachias non sum bovis figura, nec a me
 vocatur adversum mare Bosporium:
 quippe hanc pridem ira gravis abegit Iasonis
 in Pharam, ast ego mortua sum Cecropis.
 uxor eram Charetis, comes illi facta navigationis,
 cum ille contra Philippi classem proficisceretur.
 buculae mihi nomen fuit, nunc vero Charetis
 canis utraque terra delectat.

Charva autem ille fuit dux exercitus Atheniensium. ceterum indigenae
 nomen depravantes Phosphorium illud appellant, unde factum est ut qui
 Originus Byzantinas scribere, aliam adinvenit fabulosam historiam,
 Philippo Macedone Byzantium obsidente

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙ ΛΙΩΝΙΩ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΡΩΜΑΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΛΙΟΝ ΥΙΟΝ ΡΩΜΑΝΟΝ

ΤΩΝ ΘΕΟΣΤΕΒΗ ΚΑΙ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΥΑ.

Υἱὸς σοφὸς ἐδφραίνει πατέρα, καὶ πατὴρ φιλόστοργος ἐπὶ υἱῷ P 53
ἀρεταίᾳ φρονίμῳ. κύριος γὰρ δίδωσι νοῦν ἥνικα δεῖ εἰπεῖν, καὶ
προστίθῃσιν ὁδὸς τοῦ ἀκούειν. παρ' αὐτῷ θησαυρὸς σοφίας, καὶ
ἐξ αὐτοῦ δίδοται πᾶν δώρημα τέλειον. καθιστᾷ βασιλεῖς ἐπὶ θρό- P 54
νου, καὶ κυρίαν τοῦ παντὸς δίδωσιν αὐτοῖς. τῶν ὄντων ἀκουσόν μου,
οἶέ, καὶ τήνδε μεμαθηκῶς τὴν διδαχὴν ἔση σοφὸς παρὰ φρονίμοις
καὶ φρόνιμος παρὰ σοφοῖς λογιωθήσῃ· εὐλογήσουσί σε οἱ λαοί,
καὶ μακαριοῦσί σε πλήθη ἐθνῶν. διδάχθητι ἂν χρὴ σε πρὸ πάν-
των εἰδέναι, καὶ νουνεχῶς τῶν τῆς βασιλείας οἰάκων ἀντιλαβοῦ.
Ἐπι τῶν ἐνεστώτων μελέτησον καὶ περὶ τῶν μελλόντων διδάχθητι,
ὅτι κέραι μετ' ἐβουλάς ἀθροίσης, καὶ μεγαλεπήβολος ἔση περὶ

11 μεγαλεπίβουλος P i. e. codex Palatinus

CONSTANTINI,

CHRISTI AETERNI REGIS GRATIA IMPERATORIS
ROMANORUM,

AD ROMANUM FILIUM

A DEO CORONATUM ET PORPHYROGENITUM
IMPERATOREm.

Filius sapiens laetificat patrem, et pater proles amans in filio prudente
delectatur. dominus quippe est qui mentem indit quando loquendum est,
et aurem ad audiendum impertit. penes ipsum sapientiae thesaurus re-
conditur, et ab illo omne donum perfectum emanat. reges in throno
collocat, universique dominatum ipsis elargitur. nunc ergo aurem praebe,
fili, et hac imbutus doctrina sapiens apud prudentes eris et apud sa-
pientes prudens censeberis. benedicent tibi populi, et beatum praedi-
cabunt multae gentes. disco quae prae omnibus scitu opus sunt, et
praeclater imperii gubernacula accipe. Ne praesentibus tecum cogita,
sutura edisce, ut una cum recto consilio experientiam colligas, et prae-

Const. Porph.

αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἴσονται βλέποντες ἐπὶ σε, καὶ οὐδὲν
 σοὶ μὴ ἐψηταί σου τῶν χαλεπῶν, καθότι αὐτός σε ἐξελέξατο καὶ
 ἐκ τῆς μήτρας ἀφώρισεν, καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ὡς ἀγαθῶ ὑπὲρ
 πάντας σοὶ ἔδωκε, καὶ τέθεικεν ὡς σκοπὴν ἐπὶ βουνοῦ καὶ ὡς
 χρυσοῦν ἀνδριάντα ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ ὡς πόλιν ἐπ' ὄρους ἀνύψω-
 σαν, ὥστε δωροδορεῖσθαι ὑπ' ἔθνων καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τῶν
 κτισσομένων τὴν γῆν. ἀλλὰ σὺ κύριε ὁ Θεός μου, σὺ ἡ βασι-
 λεία ἀνώλεθρος καὶ αἰώνιος, εἴης κατενοδῶν τὸν δία σου ἐξ ἐμοῦ
 γνηθέοντα, καὶ ἔστω ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ προσώπου σου ἐπ' αὐτόν,
 καὶ τὸ οὖς σου ἐπικληνέσθω ταῖς τοῦτου δεήσεσι. σκεπασάτω αὐ-
 τὸν ἡ χεὶρ σου, καὶ βασιλευέτω ἐνεκεν ἀληθείας, καὶ ὁδηγήσῃ
 αὐτὸν ἡ δεξιὰ σου. κατενυθνεύθησαν αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐνώπιόν σου P 55
 τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου. πρὸ προσώπου αὐτοῦ
 κισσοῦνται πολέμοιοι, καὶ λείξουσιν χοῦν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ. κατα-
 κλισθεὶς τὸ στέλεχος τοῦ γένους αὐτοῦ πολυγονίας φύλλοις, καὶ
 ἡ σκιά τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἐπικυλίσθηται ὄρη βασιλεία, ὅτι διὰ σοῦ
 βασιλεύουσι βασιλεῖς δοξάζοντές τε εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ ε φ α λ α ε ο ν α'.

πρὸς τῶν Πατρισταίων, καὶ πρὸς πόσα συμβάλλονται μετὰ τοῦ
 βασιλέως Ρωμαίων ἐξηγουμένους.

Ἄκουσον τοῖνον, υἱέ, ἃ μοι δοκεῖ σε μὴ ἀγνοεῖν, καὶ νοή-
 σαν γενοῦ, ἵνα κτήσῃ κυβέρνησιν. φημί γὰρ καὶ τοῖς ἄλλοις

4 ἐπέων P 15 πολυγονίας φύλλοις M i. e. editio Meursiana

tus quasi sol erit coram ipso; oculi eius te respicient, neque te res
 adversae contingent, quoniam ipse te elegit et ab utero matris segre-
 gavit, imperiumque suum tibi tanquam ceteris praecellenti tradidit, po-
 nitque te quasi speculam in colle ac veluti auream statuum in excoelo,
 et veluti urbem in monte te exaltavit, ut munera tibi ferant gentes et
 adorant te habitatores terrae. sed tu, domine deus meus, cuius regnum
 inextinguibile et aeternum est, eum in via dirige qui per te ex me na-
 tus est. ipsi vultus tui praesentia colluceat, et auris tua ad preces eius
 induatur. protegat eum manus tua; regnet propter veritatem; deducat
 eum dextera tua, et dirigantur viae eius in conspectu tuo, ut custodiat
 mandata tua. coram eo procident hostes, et inimici eius terram
 regent. adambretur stirps eius fecundae sobolis foliis, et umbra fru-
 ctus eius montes operiat, quia per te reges regnant, te cele-
 brantes in saecula.

Capit. 1. de Patzinacis, et quantum prosint imperatori Romano
 si pacem cum ipsis habeat.

Audi ergo, fili, quae tibi non ignominiam existimo, et intelligens
 ut ut aeternam gubernandi rationem accipias, siquidem et subditis

ἅπασιν εἶναι καλὸν τῶν ὑποτεταγμένων τὴν μάθησιν, διαφερόντως δὲ σοὶ τῷ ὑπὲρ τῆς πάντων σωτηρίας ὀφείλοντι διαμεριμῶναι καὶ τὴν κοσμικὴν ὀγκάδα πηδαλιουχεῖν τε καὶ κυβερνᾶν. εἰ δὲ σαφεῖ καὶ κατημαξευμένῳ λόγῳ καὶ ὄσον εἰκῆ ῥέοντι πίζω καὶ ἀπλοῦκῳ πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἐχρησάμεν δήλωσιν, μηδὲν θανατώσεως νιέ· οὐ γὰρ ἐπίδειξιν καλλιγραφίας ἢ φράσεως ἤτις-κισμένης καὶ τὸ δηρμῆνον διογκούσης καὶ ὑψηλοῦ ποιῆσαι ἔσπου-δασα, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ κοινῆς καὶ καθωμιλημένης ἀπαγγελίας διδάξαι σε ἔπευσα ἄπερ οἶμαι δεῖν σε μὴ ἀγνοεῖν, καὶ ἂ τὴν ἐκ μακρῶς ἐμπειρίας σύνεσιν τε καὶ φρόνησιν εὐμαρῶς σοὶ δύναται προξενεῖν. ὑπολαμβάνω γὰρ κατὰ πολὺ συμφέρειν αἰεὶ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων εἰρήνην ἐθέλειν ἔχειν μετὰ τοῦ ἔθρους τῶν Πατρινακτικῶν, καὶ φιλικὰς πρὸς αὐτοὺς ποιῆσθαι συνθήκας τε καὶ σπονδὰς, καὶ ἀποστελλεῖν καθ' ἕκαστον χρόνον ἐντεῦθεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρισιάριον μετὰ ξενίων ἀρμοζόντων καὶ πρὸς τὸ ἔθρος ἐπιτηδείων, καὶ ἀναλαμβάνεσθαι ἐκείθεν ὀμήρους ἤτοι ὄψιδας καὶ ἀποκρισιάριον, οἷτινες ἐν τῇ Θεοφυλάκτῳ ταύτῃ πόλει μετὰ τοῦ καθυπουργούντος εἰς ταῦτα συνελεύσονται, καὶ βασιλικῶν ἐνεργεσιῶν καὶ φιλοτιμιῶν τῶν ἐπαξίων πάντων τοῦ βασιλεύοντος ἀπολαύσουσιν, ὅτι γειτνιαίνει τὸ τοιοῦτον ἔθρος τῶν Πατρινακτικῶν τῷ μέρει τῆς Χερσῶνος, καὶ εἰ μὴ φιλίως ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς, δέονται κατὰ τῆς Χερσῶνος ἐξέρχεσθαι καὶ κορρατέειν καὶ ληΐζεσθαι αὐτὴν τε τὴν Χερσῶνα καὶ τὰ λεγόμενα κλίματα.

7 διηρημένον M ὑψηλὸν BP: corr Meursius 17 Θεοφυλάκτη
valgo 23 κλίματα valgo

omnibus opportunam esse scientiam dico, praecipue vero tibi, qui omnium salutem prospicere ac mundi navem regere et gubernare debeas. quodsi perspicue trite atque ut par est fluido, pedestri ac simplici loquendi genere utar ad ea quae propositi declaranda, ne mirere, fili. non enim recte scribendi neque Atticae dictionis turgidae ac sublimis specimen edere in animo habui, sed potius communi ac familiari sermone ea enuntiare destinavi, quae nos ignota tibi esse debere putavi, quaeque diuturno usu et experimento intelligentiam tibi ac prudentiam facile conciliare possint. arbitror autem e re imperatoris Romanorum esse, ut cum Patrisiacis pacem semper agat, amice cum illis paciscatur et foedera inest, singulis annis apocrisiarium cum donis genti competentibus ad illos mittat, inde vere obsides recipiat et apocrisiarium qui in urbem hanc a deo servatam cum administrare conveniat, ac condignis omnibus beneficiis honoribusque ab imperatore afficiatur. haec quippe Patrisiacitarum gens parti Chersonis finitima est, et nisi amice nobiscum sentiat, in Chersonem impressionem et excursions facere valet, ipsamque Chersonem et regiones infestare ac depopulari.

Κεφάλαιον β΄.

περὶ τῶν Πατζινακίτων καὶ τῶν Ῥῶς.

Ὅτι καὶ τοῖς Ῥῶς οἱ Πατζινακίται γείτονες καὶ ὄμοροι καθ' ἑστέγκουσι, καὶ πολλάκις, ὅταν μὴ πρὸς ἀλλήλους εἰρηνεύουσι, πραιδεύουσι τὴν Ῥωσίαν καὶ ἰκανῶς αὐτὴν παραβλάπτουσι καὶ λευμαίνονται.

ὅτι καὶ οἱ Ῥῶς διὰ σπουδῆς ἔχουσιν εἰρήνην ἔχειν μετὰ τῶν Πατζινακίτων· ἀγοράζουσι γὰρ ἐξ αὐτῶν βόας καὶ ἵππους καὶ πρόβατα, καὶ ἐκ τούτων εὐμαρέστερον διαζῶσι καὶ τρυφερώτερον, P 56 ἐπεὶ μηδὲν τῶν προειρημένων ζώων ἐν τῇ Ῥωσίᾳ καθέστηκεν. ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ὑπερορίους πολέμους ἀπέχεσθαι δύνανται ὅλως· οἱ Ῥῶς εἰ μὴ μετὰ τῶν Πατζινακίτων εἰρηνεύοντες, διότι δύνανται ἐν τῷ ἐκείνους τῶν οἰκείων ὑποχωρεῖν αὐτοὶ ἐπιερχόμενοι τὰ ἐκείνων ἀφανίζειν τε καὶ λευμαίνεσθαι. διὸ μᾶλλον αἰεὶ σπουδῆν οἱ Ῥῶς τίθεται, διὰ τε τὸ μὴ παραβλάπτεσθαι παρ' αὐτῶν καὶ διὰ τὸ ἰσχυρὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον ἔθνος, συμμαχίαν παρ' αὐτῶν λαμβάνειν καὶ ἔχειν αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, ὡς ἂν καὶ τῆς ἔχθρας αὐτῶν ἀπαλλάττωνται καὶ τῆς βοηθείας καταπολαύοιεν.

ὅτι οὐδὲ πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ταύτην τῶν Ῥωμαίων πόλιν οἱ Ῥῶς παραγίνεσθαι δύνανται εἰ μὴ μετὰ τῶν Πατζινακίτων εἰρηνεύοντες, αὐτὲ πολέμου χάριν οὔτε πραγματείας, ἐπειδὴ ἐν τῷ μετὰ τῶν πλοίων εἰς τοὺς φραγμοὺς τοῦ ποταμοῦ γίνεσθαι τοὺς Ῥῶς καὶ μὴ δύνασθαι διαλθεῖν, εἰ μὴ ἔξαγάγωσι τοῦ ποταμοῦ τὰ πλοῖα αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων βασιάζοντες διαβίῃωσιν, ἐπιτί-

4 πρὸς ἀλλήλους add B

2. de Patzinacitis et Russis.

Russis Patzinacitæ vicini sunt et contermini; quare nisi pacem invicem colant, Russiam saepe deprædantur ingentique dâmo afficiunt.

ideo Russi operam dant ut pacem cum Patzinacitis habeant, ab ipsis enim boves equos et oves comparant, atque horum ope facilius convivensque vitam agunt: nullum quippe horum animalium in Russia nascitur. sed neque ad bella quæ extra fines geruntur ire omnino Russi possunt, nisi cum Patzinacitis pacem æservent, quoniam dum illi extra fines abscedunt, ipsi irrumpentes possunt terram eorum pessumdare et devastare. ideoque Russi summopere satagunt ne dâmnium ab ista gente sibi importetur; et quia strenua illa et admodum bellicosa est, eam sibi ad belli consortium et auxilium pellicere carant, uti simul et eius inimicitiam devitent et auxilio fruuntur.

neque possunt item Russi imperatricem hanc Romanorum urbem sive belli sive commercii causa petere, nisi pacem cum Patzinacitis colant: ~~nam~~ ubi cum navibus Russi ad loca fluminis prærupta devenerint, cum non ultra procedere queant, nisi naviculas suas flumine eductas

ἀνήκον τῆς δουλείας καὶ τοῦ κόπου αὐτῶν, οἷον βλαττία, πρῶνδια, χαρέμια, σήμεντα, πέπερι, δερμάτια ἀληθινὰ πᾶρδικα, καὶ ἕτερα εἶδη τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐπιζητούμενα, καθὼς ἂν ἕκαστος Χερσωνίτης ἕκαστον Πατζινακίτην πείσῃ συμφωνῶν ἢ πεισθῆ· ἐλεύθεροι γὰρ ὄντες καὶ εἶον ἀτόνομοι οἱ τοιοῦτοι Πατζινακίται ῥάδεμίαν δουλείαν ἂνε μισθοῦ ποιοῦσι ποτε.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο γ ζ.

περὶ τῶν ἀποστελλομένων βασιλικῶν ἀπὸ Χερσῶνος ἐν Πατζινακίᾳ.

Ἵτι ἤνικα περὶ ὅσην βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἔρεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν καὶ ἐπιζητεῖν ὄψιδας παρ' αὐτῶν καὶ διωσώστας, καὶ ἐρχομένων αὐτῶν τοὺς μὲν ὄψιδας εἰς τὸ κάστρον Χερσῶνος κρυπτομένους καταλιμπάνειν, αὐτοὺς δὲ μετὰ τῶν διασωστικῶν πρὸς Πατζινακίαν ἀπέρχεσθαι καὶ τὰ ἐντεταλμένα ἐπιτελεῖν. οἱ δὲ τοιοῦτοι Πατζινακίται ἄπληστοι ὄντες καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς σπανίων ὀξεῖς ἐπιθυμηταὶ 15 P 58 ἀνάδη ἐπιζητοῦσι ξενάλια ἱκανά, οἱ μὲν ὄψιδες ἄλλα μὲν λόγῳ αὐτῶν καὶ ἄλλα λόγῳ τῶν αὐτῶν γυναικῶν, οἱ δὲ ἀποσῶσται τὰ μὲν ὑπὲρ τοῦ κόπου αὐτῶν τὰ δὲ ὑπὲρ τοῦ κόπου τῶν ἀλόγων αὐτῶν. εἶτα εἰσερχομένου τοῦ βασιλικοῦ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ζητοῦσι πρότερον τὰ τοῦ βασιλέως δῶρα· καὶ πάλιν ὅτε χωρήσουσι 20 τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, ζητοῦσι τὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν καὶ τῶν γονέων αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐν τῷ ἀποσώζειν αὐτὸν ὑποστρέ-

2 πικρὸν M Παρθιά? cf. ad Cotypp. Iustin. 2 106
8 ἀπὸ Χερσῶνος post τῶν B

susceptae operae et laboris. eiusmodi porro merces exportant, blattas, praeda, pannos rariore, segmenta, piper, pelles pardorum purpureas, ceterasque rerum species quas exquirunt, prout inter Chersonitas singulus et Patzinacitas pactum fuit. liberi enim et quasi sui iuris cum sint Patzinacitae, operam sine mercede nullam praebent.

7. de Chersonensis missis a Chersone in Patzinaciam.

Cum itaque talis ministerii causa Caesarianus quispiam in Chersonem venerit, statim in Patzinaciam mittat ac obsides itinerisque duces petat oportet; qui cum venerint, obsides in castro Chersonis sub custodia relinquare, ipse vero cum itineris ducibus in Patzinaciam se conferre debet, ut iussa exequatur. Patzinacitae autem, utpote insatiabiles eorumque quae rara apud ipsos percipidi, manera ab illis bene multa exproscere non arduocunt, obsides quidem tum suo tum eorum nomina, itineris vero duces pro suscepto sui exproscuntque labore. postea cum Caesarianus in ipsorum regionem ingressus est, imperatoris manera exproscunt, deinde cum homines ipsorum accipiunt, pro acribus et pa-

φορτα πρὸς Χερσῶνα κατέλθωσι μετ' αὐτοῦ, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ
 ῥογευθῆναι διὰ τὸν κόπον αὐτῶν τε καὶ τῶν ἀλόγων αὐτῶν.

Κε φ α λ α ι ο ν η'.

περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Θεοφυλάκτου πόλεως ἀποστελλομένων βασιλικῶν
 5 μετὰ χελανδίων διὰ τοῦ Δανουβίου καὶ Δάναπρι καὶ
 Δάναστρι ποταμοῦ ἐν Πατζινακίᾳ.

Ὅτι καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς Βουλγαρίας καθέζεται λαὸς τῶν
 Πατζινικιτῶν ἐπὶ τὸ μέρος τοῦ Δάναπρι καὶ τοῦ Δάναστρι καὶ
 τῶν ἐξέρων τῶν ἐκίσει ὄντων ποταμῶν, καὶ βασιλικῶ ἀποστελλο-
 10 μένου ἐντεῦθεν μετὰ χελανδίων δύναται καὶ χωρὶς τοῦ εἰς Χερ-
 σωῶνα ἀπελθεῖν ἐνταῦθα συντόμως καὶ ταχέως εὐρίσκειν τοὺς αὐ-
 τοὺς Πατζινικίτας· οὗς καὶ εὐρῶν μηνύει διὰ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἑ
 βασιλικὸς ἐντὸς τῶν χελανδίων μένων καὶ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ βασιλικὰ
 ἐπιφερόμενος καὶ φυλάττων ἐν τοῖς χελανδοῖς πράγματα. καὶ
 15 κατέρχονται πρὸς αὐτόν, καὶ ὅτε κατέλθωσι, δίδωσι πρὸς αὐτοὺς
 ὁ βασιλικὸς ἀνθρώπος αὐτοῦ ὄψιδας, καὶ λαμβάνει καὶ αὐτὸς
 ἀπὸ τῶν τοιαύτων Πατζινικιτῶν ἑτέρους ὄψιδας, καὶ κρατεῖ αὐ-
 τοὺς εἰς τὰ χελανδία, καὶ τότε συμφωνεῖ μετ' αὐτῶν· καὶ ὅτε
 ποιήσουσιν οἱ Πατζινικίται πρὸς τὸν βασιλικὸν τοὺς ὅρκους κατὰ
 20 τὰ ἱσχυρά, ἐπιδίδωσιν αὐτοῖς τὰς βασιλικὰς δωρεάς, καὶ
 ἀναλαμβάνεται φίλους ἐξ αὐτῶν ὅσους βούλεται, καὶ ὑποστρέφει
 οὕτω δὲ χρῆ συμφωνεῖν μετ' αὐτῶν ὥστε, ὅπου ἂν χρεωπονηθῇ
 αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ποιήσωσι δουλείαν, εἴτε εἰς τοὺς Ῥῶς εἴτε εἰς
 τοὺς Βουλγάρους εἴτε καὶ εἰς τοὺς Τούρκους· εἰσι γὰρ δυνατοὶ

rentibus exigunt. denique qui redeuntem in Chersonem comitantur, pro
 labore tum a se tum ab equis suscepto mercedem sibi postulant.

8. de Caesariensis ab urbe a deo custodita missis in Patzinaciam cum
 chelandiis per Danubium, Danaprim et Danastrum flumina.

Bulgariam versus in partibus Danapri et Danastri reliquorumque
 illis fluviorum Patzinacitae quoque sedes habent; ac Caesarianus hinc
 cum chelandiis missus non necesse habet Chersonem adire, sed potest
 illic nullo negotio celeriterque Patzinacitas invenire; quos conveniens
 Caesarianus dum ipse in chelandiis manet servans et custodiens res im-
 peratoris, ipsis per famulum adventum renuntiat. tum illi ipsam adeunt,
 qui advenientibus obsides e suis offert, ab iisque vicissim accipit, quos
 in chelandiis retinet, atque inde cum iis paciscitur. cum autem Patzi-
 nacitae Caesariano pro lege et consuetudine ipsorum sese iuramento
 obtinuerint, tum ille ipsis imperatoria munera elargitur, et amicos ex
 illis quoties voluerit accipit, atque ita revertitur. sic vero cum illis
 incedenda forent, ut ex pacto teneantur operam praebere ubicunque eas
 postulaverit, sive adversus Russos sive contra Bulgares vel Turcas,

τοῦ πάντας τούτους πολεμεῖν, καὶ πολλάκις κατ' αὐτῶν ἐλθόντες
 φοβεροὶ νῦν καθεστήκασιν. καὶ τοῦτο δῆλον καὶ ἐντεῦθεν ἔστιν.
 τοῦ γὰρ κληρικοῦ Γαβριήλ ποτε πρὸς τοὺς Τούρκους ἀποσταλέν-
 τος ἀπὸ κελύσεως βασιλικῆς, καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰπόντος ὅτι ὁ βα-
 σιλεὺς δηλοποιεῖ ὑμᾶς ἀπελθεῖν καὶ ἀποδιῶξαι τοὺς Πατζινακίτας 5
 ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῶν καὶ καθεσθῆναι ὑμᾶς (ὑμεῖς γὰρ καὶ πρό-
 τερον ἐκεῖσε ἐκαθέζεσθε) πρὸς τὸ εἶναι πλησίον τῆς βασιλείας μου,
 καὶ ὅτε θέλω ἀποστέλλω, καὶ ἐν τάχει εὕρισκω ὑμᾶς, πάντες οἱ
 ἄρχοντες τῶν Τούρκων μιᾷ φωνῇ ἐξεβόησαν ὅτι ἡμεῖς μετὰ τοὺς
 P 59 Πατζινακίτας ἑαυτοὺς οὐ βάλλομεν· οὐ γὰρ δυνάμεθα πολεμεῖν 10
 πρὸς αὐτούς, ὅτι καὶ χώρα μεγάλη καὶ λαὸς πολλὸς καὶ κακὰ παι-
 δία εἰσὶ. καὶ τοῦ λοιποῦ τὸν λόγον τοῦτον πρὸς ἡμῶς μὴ εἴπης·
 οὐ γὰρ ἀγαπῶμεν αὐτόν.

ὅτι καὶ οἱ Πατζινακίται ἐκεῖθεν τοῦ Δανάριως ποταμοῦ
 μετὰ τὸ ἔαρ διέρχονται, καὶ αἰεὶ ἐκεῖσε καλλοκαιρίζουσι. 15

Κεφάλαιον 9'.

περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥωσίας ἐρχομένων Ῥῶς μετὰ τῶν μονοξύλων ἐν
 Κωνσταντινουπόλει.

Ὅτι τὰ ἀπὸ τῆς ἕξω Ῥωσίας μονόξυλα κατερχόμενα ἐν Κων-
 σταντινουπόλει εἰσὶ μὲν ἀπὸ τοῦ Νεμογαρδάς, ἐν ᾧ Σφενδοσθλά- 20
 βος ὁ υἱὸς Ἰγγωφ τοῦ ἄρχοντος Ῥωσίας ἐκαθέζετο, εἰσὶ δὲ καὶ
 ἀπὸ τὸ κάστρον τῆν Μιλινίσκαν καὶ ἀπὸ Τελιούτζαν καὶ Τζεριν-
 γόγαν καὶ ἀπὸ τοῦ Βουσεγραδέ. ταῦτα οὖν ἅπαντα διὰ τοῦ πο-
 ταμοῦ κατέρχονται Δανάριως, καὶ ἐπισυνάγονται ἐπὶ τὸ κάστρον

siquidem hos omnes bello adoriri possunt, ac saepe contra illos profecti
 iam ipsi sunt perquam formidabiles. quod vel hoc uno exemplo palam
 erit. cum aliquando Gabriel clericus inessu imperatoris ad Turcas lega-
 tus esset, sicque ipsos compellaret "vobis imperator denuntiat ut ad-
 moto exorcita Patzinacitas sedibus pellatis eorumque regionem obtinea-
 tis (nam istic olim habitastis), ut imperio mee finitimi sitis, et mittere
 eam velle quam celeriter vos inveniam", omnes Turcarum principes uno
 ore clamaverunt "nos Patzinacitis bellum non inferimus: neque enim illis
 oppugnandis pares sumus, siquidem illorum regio per ampla, infinita po-
 puli multitudo, et admodum pugnaces sunt. ne igitur nobis in poste-
 rum tam ingrata verba facias."

adde quod Patzinacitae elapso vere ab altioribus Danapris parti-
 bus venientes, traiectoque flumine, istic semper aestatem transigant.

9. de Russis e Russia Cpolim in linitibus venientibus.

Linitres ab ulteriore Russia Cpolim appellentes a Nemogarda pro-
 fecti sunt, ubi Sphendesthlabas Ingor Russiae principis filius habitabat.
 sunt etiam a castro Milinisca, Teliutza, Tzeruigoga et Busegrade.
 haec itaque omnia secundo Danapri flumine descendunt, coeuntque ad

τὸ Κιοῦβα τὸ ἐπονομαζόμενον Σαμβατάς. οἱ δὲ Σκλάβοι οἱ πακτιῶται αὐτῶν, οἱ Κριβηταιηνοὶ λεγόμενοι καὶ οἱ Λενζανῆνοι καὶ οἱ λοιποὶ Σκλαβῆνιοι, εἰς τὰ ὄρη αὐτῶν κόπτουσι τὰ μονόξυλα ἐν τῷ τοῦ χειμῶνος καιρῷ, καὶ καταρτήσαντες αὐτῶν τοῦ καιροῦ ἄνοιγομένον, ἤνικα διαλυθῆ ὁ παγετός, εἰς τὰς πλησίον οὖσους λίμνας εἰσάγουσιν αὐτά. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνα εἰσβάλλουσιν εἰς ποταμὸν τὸν Δανάπριν, ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε οὗτοι εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν εἰσέρχονται καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸ Κιοῦβα, καὶ σφύρουσιν εἰς τῆν ἑξάριτην, καὶ ἀπεμπολοῦσιν αὐτὰ εἰς τοὺς Ῥῶς. οἱ δὲ Ῥῶς 10 σκαφίδια καὶ μῆνα ταῦτα ἀγοράζοντες, τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονόξυλα καταλύοντες ἕξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας καὶ σκαρμυδς εἰς αὐτὰ καὶ λοιπὰς χρεῖτας, ἔξοπλιζουσιν αὐτά. καὶ Ἰουνίου μηνὸς διὰ τοῦ ποταμοῦ Δανάπρεως ἀποκινουῦντες κατέρχονται εἰς τὸ Βιτειτζέβη, ὅπερ ἐστὶ πακτιωτικὸν κάστρον τῶν Ῥῶς. καὶ 15 συναθροισόμενοι ἐκεῖσε μέχρι δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, ἤνικα ἂν ἕπαντα ἀποσυναχθῶσι τὰ μονόξυλα, τότε ἀποκινουσι καὶ κατέρχονται διὰ τοῦ εἰρημένου Δανάπρεως ποταμοῦ. καὶ πρῶτον μὲν ἔρχονται εἰς τὸν πρῶτον φραγμὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ἐσσοῦπη, ὃ ἐρμηνεύεται Ῥωσισι καὶ Σκλαβηνισι μὴ κοιμῆσθαι. ὃ δὲ 20 τούτου φραγμὸς τοσοῦτόν ἐστι στενὸς ὅσον τὸ πλάτος τοῦ τζυκανιστηρίου· μέσον δὲ αὐτοῦ πέτραι εἰσι ῥιζικαῖαι ἕψηλαὶ νησίων δίκην ἀποφινόμεναι. πρὸς αὐτὰς οὖν ἐρχόμενον τὸ ὕδωρ καὶ

5 λεθῆ M
ζουσι?
κοιμάσαι vulgo
ῥιζημαῖαι

8 καὶ ἀπέρχονται om M
13 Δανάπρεως add B
21 ῥιζικαῖαι Ducangius Gl. Gr. s. v.: libri

12 καὶ οὕτως ἐξοπλί-
19 ἐρμηνεύονται M

castrum Cioba, cui cognomen Sambatas. Sclavi autem ipsorum tributarii, Cribetaeni dicti et Lenzaneni, necnon ceteri Sclavinii, in montibus suis monoxyla sive lintres hiemis tempore caedunt, ipsosque in aptam formam concinnatos, postquam sudo et sereno aëre soluta glacies est, in proximam paludes deducunt. postquam autem illos in Danaprim fluvium impiserunt, inde eodem flumine Cioba se conferunt, deinde monoxyla extrahunt atque suspendunt Russisque venundant. Russi vero has tantum scaphulas emunt, ex veteribusque solutis remos scalmos et reliquam apparatus configiunt, easque omnibus ad usum instrunt. tum mense Iunio per flumen Danaprim navigantes ad Bitetzebe castrum sibi tributarium descendunt. illic per duos tresve dies congregati, postquam omnia monoxyla convenerunt, postea movent ac per memoratum fluvium Danaprim descendunt. ac primo quidem ad primum locum fluminis praeruptum veniunt, qui Essupe cognominatur, quod Russorum Sclavorumque lingua valet "non dormire." ita vero locus praedictus angustus est, ut tzycanisterii latitudinem non superet; in medio autem praerupta ac praeculta saxa sunt, quae eminus insularum speciem praeférant. ad haec

πλημμυροῦν, ἀκαίῳθεν ἀποκρημιζόμενον πρὸς τὸ κάτω μέρος, ἦχον μέγαν καὶ φόβον ἀποτελεῖ. καὶ διὰ τοῦτο μέσον αὐτῶν οὐ τολμῶσιν οἱ Ῥῶς διελθεῖν, ἀλλὰ πλησίον σκαλώσαντες, καὶ τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐκβαλόντες εἰς τὴν ξηράν, τὰ δὲ λοιπὰ πράγματα ἐάσαντες εἰς τὰ μονόξυλα, εἶθ' οὕτως γυμνοί, τοῖς ποσὶν αὐτῶν 5 ψηλαφεῦντες, ἵνα μὴ τιμὴ λίθῳ προσκρούσωσιν. τοῦτο δὲ ποιῶσιν οἱ μὲν πλώραν, οἱ δὲ μέσον, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν πρύμναν μετὰ P 60 κονταρίων κοντοβευόμενοι. καὶ μετὰ τοιαύτης ἀπάσης ἀκριβείας διέρχονται τὸν τοισβτον πρῶτον φραγμὸν διὰ τῆς γωνίας καὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ. ἤνικα δὲ διέλθωσι τὸν τοιοῦτον φραγμὸν, 10 πάλιν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἀνυλαμβανόμενοι τοὺς λοιποὺς ἀποπλέουσι, καὶ κατέρχονται εἰς τὸν ἕτερον φραγμὸν τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισι μὲν Οὐλβοροί Σκλαβινισι δὲ Ὀστροβουνίπραχ, ὅπερ ἐρμηνεύεται τὸ νηαῖον τοῦ φραγμοῦ. ἔστι κάκεινος ὅμοιος τῷ πρώτῳ, χαλ- πός τε καὶ δυσδιέξοδος. καὶ πάλιν ἐκβαλόντες τὸν λαὸν διαβιβά- 15 ζουσι τὰ μονόξυλα καθὼς καὶ πρότερον. ὁμοίως δὲ διέρχονται καὶ τὸν τρίτον φραγμὸν τὸν λεγόμενον Γελανδρί, ὃ ἐρμηνεύεται Σκλαβινισι ἦχος φραγμοῦ. εἶθ' οὕτως τὸν τέταρτον φραγμὸν, τὸν μέγαν, τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισι μὲν Ἀειφάρ, Σκλαβινισι δὲ Νεασήτ, διότι φωλεβουσι οἱ πελεκᾶνοι εἰς τὰ λιθάκια τοῦ φρα- 20 γμοῦ. ἐν τούτῳ οὖν τῷ φραγμῷ σκαλώνουσι ἅπαντα εἰς τὴν γῆν ὀρθόπλαρα, καὶ ἕξερχονται οἱ ὠρισμένοι ἄνδρες φυλάττειν τὴν βίγλαν μετ' αὐτῶν, καὶ ἀπέρχονται, καὶ τὰς βίγλας οὗτοι διὰ τοῦς Πατζινάκτας ἀγρόπνως φυλάττουσιν. οἱ δὲ λοιποὶ τὰ

igitur effidens et intumescens aqua, deindeque cum magno strepitu praeceps acta metum incutit. quapropter illac transire Russi non audent, sed haud procul excensu facto, eductis hominibus rebusque ceteris in iintre relictis, pedibus nudis vadum tentant, ne ad saxum aliquod offendant. dum autem id faciunt, alii proram, alii medium naviculae, ceteri puppim cœcis impellant; atque cum hac summa cautela et sollicitudine hanc primam munitionem per angulum et ripam fluminis transgrediuntur. superato hoc loco fluminis praerupto, reductis iis quos exposuerant cursum navigationis repetunt, et ad alium locum praeruptum descendunt, qui Russis Ulbori, Sclavis Ostrobuniprach dicitur, significatque insulam loci praerupti. hic porro priori similis est et haud facile transitum permittit, rursus itaque eductis hominibus monoxyla, ut ante dictum est, traducunt. parique modo tertiam locum praeruptum transmittunt, nuncupatum Gelandri, quem Sclavice sonum loci praerupti interpretantur. similique ratione quartam munitionem maiorem, quam Russi Aiphar, Sclavi Neaset nuncupant, quoniam in saxis munitionis pelicani uindificant. ad has itaque fauces rectis proris appellunt; virique ad hoc destinati ad excubias servandas cum ipsis excendant abeuntque. excubias autem pervigiles hi agunt propter Patzinacitas. ceteri vero, eductis ex

πράγματα ἄπερ ἔχουσιν εἰς τὰ μονόξυλα ἀναλαβόμενοι, τὰ ψυχά-
 ρια μετὰ τῶν ἄλύσειν δὴ τῷ ξηροῦ αὐτὰ διαβιβάζουσι μιλία ἕξ,
 ἕως ἂν διέλθωσι τὸν φραγμὸν. εἰθ' οὕτως οἱ μὲν σύροντες οἱ δὲ
 καὶ εἰς τοὺς ὤμους βασιάζοντες τὰ αὐτῶν μονόξυλα εἰς τὸ τοῦ
 5 φραγμοῦ ἐκείθεν μέρος διαβιβάζουσι, καὶ οὕτως ῥίπτοντες αἰεὶ
 εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τὰ πετλιμένα αὐτῶν ἐμβλησκόμενοι εἰσέρ-
 χονται καὶ αὖθις ἐναποπλέουσι. ἀπερχόμενοι δὲ εἰς τὸν πέμπτον
 φραγμὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ῥωσισι μὲν Βαρουφόρος Σκλαβι-
 νισι δὲ Βουλνηπράχ, διότι μεγάλην λήμνην ἀποτελεῖ, πάλιν
 10 εἰς τὰς τοῦ ποταμοῦ γωνίας πᾶ ἀυτῶν μονόξυλα διαβιβάζοντες
 καθῶς καὶ εἰς τὸν πρῶτον φραγμὸν καὶ εἰς τὸν δεύτερον, κατα-
 λαμβάνουσι τὸν ἕκτον φραγμὸν, λεγόμενον μὲν Ῥωσισι Λεάντι
 Σκλαβινισι δὲ Βιρούτζη, ὃ ἔστι βράσμα νεροῦ, καὶ διαβαίνουσι
 καὶ αὐτὸν ὁμοίως. καὶ ἀπὸ τούτου ἀποπλέουσι καὶ πρὸς τὸν
 15 ἕβδομον φραγμὸν τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισι μὲν Στρούβου Σκλα-
 βινισι δὲ Ναπράζή, ὃ ἐρμηνεύεται μικρὸς φραγμὸς, καὶ διαβαί-
 ροντες εἰς τὸ λεγόμενον πέραμα τοῦ Κραρίου, ἐν ᾧ ἀπαίθεσιν
 ἀπὸ Ῥωσίας οἱ Χερσωνῖται, καὶ οἱ Πατζινακῖται ἐπὶ Χερσῶνα,
 ἔχον τὸ αὐτὸ πέραμα τὸ μὲν πλάτος ὅσον τοῦ Ἰπποδρομίου, τὸ δὲ
 20 ὕψος ἀπὸ κάτω ἕως ὅτου παρακύντουσιν οἱ φλοι, ὅσον καὶ φθά-
 νειν σαγίτιαν τοῦ τοξέουτος ἐνθεν ἐκείθε· ὅθεν καὶ εἰς τὸν τρίου-
 τον τόπον κατέρχονται οἱ Πατζινακῖται, καὶ πολεμοῦσι τοὺς Ῥῶς.
 μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸν τοιοῦτον τόπον τῆν νῆσον τῆν ἐπιλεγομένην

13 βερρόντζη M
Bandarius

16 διαβαίνουσαι Meurians Meuriansque sicutus
20 φλοι] ὄφθαλμοι Bandarius

hant rebus suis, mancipia catenis constricta per terram ducunt, ad
 sex milia passuum, donec locum praeruptum pertransierint: deinde hinc
 hinc quidem trahentes, alii gestantes humeris, ultra locum praeruptum de-
 portant, coniectisque in flumen monoxylis impedimenta et sarcinas repo-
 nunt, ipsique demum ingreditur et navigare pergunt. at ubi ad quin-
 tum locum fluminis praeruptum devenerunt, quem Russi Baruphorum,
 Sclavi Bultneprach, quod paludem magnam efficiat, denominant, rursus
 pro more ad fluminis angulos navigia traducunt, ut in primo et secundo
 loco praerupto fecerant, et ad sextum perveniunt, a Russis Leanti, a
 Sclavis Berutze nominatum, quasi dicas scaturigo. quo loco praer-
 rupto pari ratione superato ad septimum navigant, qui Russorum lingua
 Struban, Sclavorum autem Napresi vocatur, id est exiguus locus praer-
 ruptus. transeuntque ad traiectionem Crarii, ubi e Russia Chersonicae et
 in Chersonem Patzinacitae traiciunt; qui traiectionis Hippodromi latitudi-
 nem habet, altitudinem vero ab inferiori parte quantum oculi perspicere
 possunt, quantumque iactus sagittae perungere potest. quomobrem cum
 in locum descendunt Patzinacitae ac cum Russis manus conserunt. hoc
 autem transmissio loco, ad S. Gregorii insulam appellant, ubi propter

ὁ ἄγιος Γρηγόριος καταλαμβάνουσιν, ἐν ἧ νήσῳ καὶ τὰς θύσας αὐτῶν ἐπιτελοῦσιν διὰ τὸ ἐκεῖσε ἴστασθαι παμμεγέθη δρυῖν. καὶ P 61 θύουσι πετεινοὺς ζῶντας. πηγνύουσι δὲ καὶ σαγίττας γυροῦθεν, ἄλλοι δὲ καὶ ψωμῖα καὶ κρέατα, καὶ ἐξ ὧν ἔχει ἕκαστος, ὡς τὸ ἔθος αὐτῶν ἐπικρατεῖ. ῥήπτουσι δὲ καὶ ὑκαρφία περὶ τῶν ποσει-5 τῶν, εἴτε σφάζαι αὐτούς εἴτε καὶ φαγεῖν εἴτε καὶ ζῶντας ἐάσειν. ἀπὸ δὲ τοῦ νησιῦ τούτου Πατζινακίτην οἱ Ῥῶς οὐ φοβοῦνται, ἕως ἂν φθάσωσιν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Σελινάν. εἰθ' οὕτως ἀπο- κινουῦντες ἐξ αὐτοῦ μέχρι τεσσάρων ἡμερῶν ἀποπλέουσιν, ἕως οὗ καταλάβωσιν εἰς τὴν λίμνην τοῦ ποταμοῦ στόμιον οὔσαν· ἐν ἧ 10 ἔστι καὶ ἡ νῆσος τοῦ ἁγίου Αἰθερίου. καταλαμβάνοντες οὖν οὗτοι τὴν τοιαύτην νῆσον προσηναπαύουσιν ἑαυτούς ἐκεῖσε ἕως δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, καὶ πάλιν τὰ ἑαυτῶν μονόξυλα εἰς ὕσας ἂν λει- πωνται χρείας περιποιῶνται, τὰ τε ἄρμενα καὶ τὰ κατάρτια καὶ τὰ ἀσθένια ἕπερ ἐπιφέρονται. ἐπεὶ δὲ τὸ στόμιον τοῦ τοιοῦτου 15 ποταμοῦ ἐστὶν ἡ τοιαύτη λίμνη, καθὼς εἴρηται, καὶ κρατεῖ μέχρι τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν κείται ἡ νῆσος τοῦ ἁγίου Αἰθερίου, ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχονται πρὸς τὸν Δάναπριν ποταμὸν, καὶ διασωθέντες ἐκεῖσε πάλιν ἀναπαύονται. ἡνίκα δὲ γένηται καίρὸς ἐπιτήδειος, ἀποσκαλιώσαντες ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὸν 20 ἐπιλεγόμενον Ἄσπρον, καὶ ὁμοίως κλακίσει ἀναπαυόμενοι πάλιν ἀποκινουῦντες ἔρχονται εἰς τὸν Σελινάν, εἰς τὴν τοῦ Δανοβίου πο- ταμοῦ λεγόμενον παρακλάδιον. καὶ ἕως οὗ διέλθωσι τὸν Σελινάν

6 εἴτε καὶ φαγεῖν εἴτε καὶ σφάζαι αὐτούς Bandurius cum M
ἐάσειν αὐτούς B 7 οὐ add B 11 ἐθαυρίων BP 20 ταρὸς
BP: corr Meursius

ingentem quercum sacrificia obeunt viventesque aves immolant. circum autem sagittas defigunt, alii vero panes et carnes aut alia, prout cuique suppetit: id enim in more habent. sortes item mittunt de avibus, edere, an occidere, an vivas illas dimittere debeant. ab hac vero insula Patzinacitam Russi nullo modo metuunt, donec ad fluvium Selinam devenerint. istinc porro moventes quattuor diebus navigant, donec ad paludem fluminis ostium perveniant, ubi S. Aetherii insula cernitur; quam in insulam postquam appulerint, ibi duos tresve dies in quiete transigunt, ac rursus monoxyla necessariis, si qua desunt, instruunt; velis malis clavis, quae secum deferunt, at quandoquidem fluminis huius ostium haec palus est, ut diximus, et porrigit se usque ad mare, ad quod etiam insula S. Aetherii sita est, inde ad Danaprim fluvium con- cedunt, quo cum salvi pervenerint, quiescere solent. inde exscensu facto profecti, si tempus faveat, Album fluvium petunt; et illic similiter refecti rursus moventes Selinam se conferunt, ad Danubii fluminis, ut vocant, Paracladium. donec vero Selinam fluvium traecerint, a latere

ποταμόν, παρατρέχουσιν αὐτοῖς οἱ Πατζινακίται· καὶ ἐὰν πολ-
 λάκις ἢ θάλασσα μονόξυλα εἰς τὴν γῆν ἀπορρήψῃ, σκαλόνουσιν
 ὄλα, ἵνα τοῖς Πατζινακίταις ἀντιπαρακαθῶσιν ὄμοῦ. ἀπὸ δὲ
 τὸν Σελινὰν οὐ φοβοῦνται τινα, ἀλλὰ τὴν τῆς Βουλγαρίας γῆν
 5 ἐνδυσάμενοι εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου στόμιον ἔρχονται. ἀπὸ δὲ τοῦ
 Δανουβίου καταλαμβάνουσιν εἰς τὸν Κωνοπάν, καὶ ἀπὸ τοῦ Κω-
 νοπαῖ εἰς Κωνοταντίαν εἰς τὸν ποταμόν Βάρνας, καὶ ἀπὸ Βάρνας
 ἔρχονται εἰς τὸν ποταμόν τὴν Διτζίναν, ἅπερ πάντα εἰσι γῆς τῆς
 Βουλγαρίας. ἀπὸ δὲ τῆς Διτζίνας εἰς τὴν τῆς Μεσημβρίας μέρη
 10 καταλαμβάνουσι, καὶ οὕτω μέχρι τούτων ὁ πολυδάκτυλος αὐτῶν
 καὶ περίφορος δυσδιέξοδος τε καὶ χαλεπὸς ἀποπειραίνεσθαι πλοῦς.

Ἡ δὲ χειμέριος τῶν αὐτῶν Ῥῶς καὶ σκληρὰ διαγωγή ἐστίν
 αὐτῇ. ἤρκα ὁ Νοέμβριος μὴν εἰσέλθῃ, εὐθέως οἱ αὐτῶν ἄρχον-
 τες ἔξέρχονται μετὰ πάντων τῶν Ῥῶς ἀπὸ τὸν Κλαβον, καὶ ἀπέ-
 15 χονται εἰς τὰ πολύδια ἃ λέγουσι Γύρα, ἦγον εἰς τὰς Σκλαβηνας
 τῶν τε Βερβιάνων καὶ τῶν Δρουγουβιτῶν καὶ Κριβιτζῶν καὶ τῶν
 Σερβίων καὶ λοιπῶν Σκλάβων, οἵτινες εἰσι πακτιῶται τῶν Ῥῶς.
 δι' ὄλου δὲ τοῦ χειμῶνος ἐκεῖσε διατρεφόμενοι, πάλιν ἀπὸ μηνὸς
 Ἀπριλλίου διαλυομένου τοῦ πάγου τοῦ Δανάπριως ποταμοῦ κα-
 20 τέρχονται πρὸς τὸν Κλαβον. καὶ εἰθ' οὕτως ἀπολαμβάνονται τὰ
 αὐτῶν μονόξυλα καθὼς πρὸς εἰρηται, καὶ ἔξοπλίζονται, καὶ πρὸς
 Ῥωμανίαν κατέρχονται.

Ὅτι οἱ Οὐζοὶ δύνανται τοῖς Πατζινακίταις πολεμεῖν.

15 πολύδρια Meursius

carrunt Patzinacitæ; et si, ut sæpe evenit, mare monoxyla ad terram
 proiecerit, omnes excendant, ut coniunctim Patzinacitis obsistere va-
 leant. Selinam fluvium prætergressi neminem formidant: sed ubi Bul-
 gariam attigerunt, in Danubii ostium ingrediuntur. a Danubio Conopam
 transiunt, inde Constantiam ad flumen Varnas, a Varnis ad flumen
 Ditzinam proficiscuntur, quæ omnia ad Bulgariam regionem pertinent.
 a Ditzina fluvio Mesembriae terram petunt. atque hunc in modum hæc
 usque difficilis illa, aerumnarum ac metus plena navigatio absolvitur.

Hiberna vero et aspera Russorum vivendi ratio hæc est. incunte
 Novembri menae quam primum eorum principes cum universa Russorum
 gente egrediuntur Ciabo et in oppida proficiscuntur, quæ Gyra appel-
 lantur, aut in Sclavica loca Berbianoꝝ Drungubitarum Cribitzarum
 Serviorum, reliquorumque Sclavorum qui Russis tributarii sunt. illic
 vero peracta tota hieme, rursus Aprilis mense soluta glacie Danapris
 fluvii Ciabum descendunt. deinde receptis, uti supra dictum est, mono-
 xylis iisdemque probe instructis Romaniam descendunt.

Quoniam Uzi Patzinacitas bello infestare possunt.

P 62

Κε φ ά λ α ι ο ν ι'.

περὶ τῆς Χαζαρίας, πῶς δεῖ πολεμῆσθαι καὶ παρὰ τιναν.

Ὅτι οἱ Οὐζοὶ δύνανται πολεμῆν τοὺς Χαζάρους ὡς αὐτοῖς πλησιάζοντες. ὁμοίως καὶ ὁ ἔξουσιοκράτωρ Ἀλανίας, ὅτι τὰ ἐννέα κλίματα τῆς Χαζαρίας τῇ Ἀλανίᾳ παράκεινται, καὶ δύναται ὁ Ἀλανός, εἰ ἄρα καὶ βούλεται, ταῦτα πραιδεύειν καὶ μεγάλην βλάβην καὶ ἔνδειαν ἐντεῦθεν τοῖς Χαζάροις ποιεῖν· ἐκ γὰρ τῶν ἐννέα κλιμάτων τούτων ἢ πᾶσα ζωὴ καὶ ἀφθονία τῆς Χαζαρίας κατέστηκεν.

Κε φ ά λ α ι ο ν ια'.

10

περὶ τοῦ κάστρου Χερσῶνος, καὶ τοῦ κάστρου Βασπόρου.

Ὅτι τοῦ ἔξουσιοκράτορος Ἀλανίας μετὰ τῶν Χαζάρων μετ' εἰρηνεύοντος, ἀλλὰ μᾶλλον προτιμωτέραν τιθεμένου τὴν φίλαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ἐὰν οἱ Χαζάροι οὐ βούλωνται τὴν πρὸς τὸν βασιλέα φίλαν καὶ εἰρήνην τηρεῖν, δύναται μεγάλως αὐτοὺς 15 κακοῦν, τὰς τε ὁδοὺς ἐνεδρεύων καὶ ἀφυλάκτως αὐτοῖς ἐπιτιθέμενος ἐν τῷ διέρχασθαι πρὸς τε τὸ Σάρκελ καὶ τὰ κλίματα καὶ τὴν Χερσῶνα. καὶ εἰ πεισέσεται σπουδῆν ὁ τοιοῦτος ἔξουσιοκράτωρ τοῦ κωλύειν αὐτούς, μεγάλης καὶ βαθείας εἰρήνης μετέχουσιν ἢ τε Χερσῶν καὶ τὰ κλίματα· φοβούμενοι γὰρ οἱ Χαζάροι τὴν τῶν 20 Ἀλανῶν ἐπίθεσιν, καὶ μὴ εὐρίσκοντες ἄδειαν μετὰ φοσσάτου ἐπιτίθεσθαι τῇ Χερσῶνι καὶ τοῖς κλίμασιν ὡς μὴ πρὸς ἀμποτέρους ἐν ταύτῳ πολεμῆν ἔξισχόντες, εἰρηνεύειν ἀναγκασθήσονται.

10. de Chazaris, quomodo et quorum opera eam bello impetere oporteat.

Chazaris bellum inferre Uzi possunt utpote contermini. sic etiam princeps Alaniae, quia novem Chazaris regiones Alaniae adiacent; possuntque Alani, si velint, illos depraedari magnumque inde Chazaris damnum importare, atque eos rerum penuria premere. ex illis quippe novem regionibus Chazaris omnia ad victum necessaria suppeditantur.

11. de castro Chersone, et de castro Bosporo.

Alanis princeps cum Chazaris pacem non habente, sed imperatoris Romani amicitiam potiore ducente, si illi in amicitia et pace perseverare nolint, potest ille ingenti Chazaris damno afficere, in viis exsurgendo et ex improviso illos aggrediendo dum ad Sarcel et ad regiones Chersonemque proficiscuntur. quodsi princeps ille operam ponat ut illis aditum prohibeat, alta sane pax erit in Chersone et in regionibus. Chazari quippe Alanorum irruptionem reformidantes, neque facultate data Chersonem et regiones cum exercitu invadendi, quia simul utrisque bellum inferre nequeant, in pace degere cogentur.

Κεφάλαιον ιβ'.

περὶ τῆς μαύρης Βουλγαρίας καὶ Χαζαρίας.

Ὅτι καὶ ἡ μαύρη λεγομένη Βουλγαρία δύναται τοῖς Χαζάρους πολεμεῖν.

Κεφάλαιον ιγ'.

περὶ τῶν κλησιαζόντων ἔθνων τοῖς Τούρκοις.

Ὅτι τοῖς Τούρκοις τὰ τοιαῦτα ἔθνη παράκεινται, πρὸς μὲν τὸ δυτικώτερον μέρος αὐτῶν ἡ Φραγγία, πρὸς δὲ τὸ βορειότερον αἱ Πατζινακίται, καὶ πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος ἡ μεγάλη Μοραβία ἦτοι ἡ χώρα τοῦ Σφενδοπλόκου, ἧτις καὶ παντελῶς ἡρακώδη παρὰ τῶν τοιούτων Τούρκων καὶ παρ' αὐτῶν κατεσχέθη. αἱ δὲ Χρωβάτοι πρὸς τὰ ὄρη τοῖς Τούρκοις παράκεινται.

P 63

Ὅτι δύνανται καὶ οἱ Πατζινακίται τοῖς Τούρκοις ἐπιτίθεσθαι καὶ μεγάλως προυιδεῦειν καὶ παραβλάπτειν αὐτούς, καθὼς καὶ ἐν τῇ περὶ Πατζινακιδῶν κεφαλῶν προείρηται.

Ἐπίστησον, υἱέ, διανοίας ἄμμα τῆς σῆς λόγοις ἑμοῖς, καὶ γῶδε ἃ σοι ἐντέλλομαι, καὶ ἔξεις ἐν καιρῷ ὡς ἐκ πατριῶν θησαυρῶν προσφέρειν πλοῦτον φρονήσεως καὶ ἐπιδείκνυσθαι χύμα συνέσεως. ἴσθι οὖν ὅτι τοῖς βορείοις ἄπασι γένεσι φύσις ὡσπερ διαδόστηκεν τὸ ἐν χρήμασι λήγον καὶ ἄπληστον καὶ μηδέποτε κορενόμενον, ὅθεν πάντα ἐπιζητεῖ καὶ πάντων ἐφιέται καὶ οὐκ ἔχει τὰς ἐπιθυμίας ὄρη περιγραφόμενας, ἀλλ' αἰεὶ τοῦ πλείονος ἐπιθυμεῖ, καὶ ἀντὶ μικρῆς ἀφελείας μεγάλα κέρδη προσπορίζεται

S ἢ vulgo om

12. de nigra Bulgaria et Chazaris.

Bulgaria, quam nigram vocant, potest Chazaros bello infestare.

13. de gentibus quas Turcis finitimas sunt.

Turcis hae gentes contermineae sunt. ad occidentem Francia, ad septentrionem Patzinacitae, ad meridiem magna Meravia sive Sphendopoli regio, quae omnino a Turcis vastata est et ab ipsis iam obtinetur. Chroboti vero ad montes Turcis adiacent.

Possunt autem Patzinacitae Turcos bello impetere, depopulari magnamque praedam agere ipsosque ingenti damno afficere, quemadmodum in eo quod de Patzinacitis institimus capite declaratum est.

Intende, o fili, sermonibus meis oculos mentis tuae, ac praecepta mea considera, atque opportune poteris divitias prudentiae quasi ex petrae thesauris proferre magnamque prudentiam exhibere. scito itaque borealibus omnibus populis quasi a natura insitam esse divitiarum cupiditatem insatiabilem, quamobrem omnia quaerunt, omnia expetunt, neque concupiscentiam termino ulle circumscriptam habent, sed plura semper cupiunt, ac pro exigua opera maximam mercedem referri postu-

βούλεται. διδὸ δει τὰς τούτων ἀκαίρους αἰτήσεις καὶ παρησιαστικὰς ἀξιώσεις διὰ λόγων πιθανῶν καὶ φρονίμων καὶ συνετῶν ἀπολογιῶν ἀνατρέπειν καὶ ἀνακρούεσθαι, αἵτινες, ὅσον ἀπὸ τῆς πείρας ἡμεῖς καταλαβεῖν ἠδυνήθημεν, ὡς ἐν τύπῳ περιλαβεῖν, τοιαῦτα τινες ἔσονται.

Εἰ ἀξιώσουσι ποτε καὶ αἰτήσονται εἴτε Χάζαροι εἴτε Τοῦρκοι εἴτε καὶ Ῥῶς ἢ ἕτερόν τι ἔθνος τῶν βορείων καὶ Σκυθικῶν, οἷα πολλὰ συμβαίνει, ἐκ τῶν βασιλείων ἐσθῆτων ἢ στεμμάτων ἢ στολῶν ἕνεκά τινος δουλείας καὶ ὑπουργίας αὐτῶν ἀποσταλῆναι αὐτοῖς, οὕτω χρῆ σε ἀπολογίσασθαι, ὅτι αἱ τοιαῦτα στολαὶ καὶ τὰ 11 στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαῦκία ὀνομάζεται οὔτε παρὰ ἀνθρώπων κατεσκευάσθησαν οὔτε ἐξ ἀνθρωπίνων τεχνῶν ἐπενοήθησαν ἢ ἐξεργάσθησαν· ἀλλ' ὡς ἀπὸ παλαιᾶς ἱστορίας ἐν ἀπορορήτοις λόγοις γεγραμμένον εὐρίσκομεν, ἤνικα ὁ Θεὸς βασιλεῦσα ἐποίησε Κωνσταντῖνον ἐκείνον τὸν μέγαν τὸν πρῶτον Χριστιανὸν βασιλεύσαντα, 15 δι' ἀγγέλου αὐτῷ τὰς τοιαύτας στολὰς ἐξαπέστειλεν καὶ τὰ στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαῦκία λέγεται, καὶ διοῦρσατο αὐτῷ θεῖναι ταῦτα ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Θεοῦ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἣτις ἐπ' ὄνοματι αὐτῆς ἐνυποστάτου σοφίας Θεοῦ ἀγία σοφία κατονομάζεται, καὶ μὴ καθ' ἐκάστην αὐτὰ ἀμφιέννυσθαι, ἀλλ' ὅτε δημοτελὴς καὶ με- 20 γάλῃ τυγχάνῃ δεσποτικῇ ἑορτῇ. διδὸ δὲ Θεοῦ προστάγματι ταῦτα ἀπέθετο, ἅτινα καὶ ἄνωθεν τῆς ἀγίας τραπέζης ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἀποκρέματα καὶ εἰς κόσμον τῆς ἐκκλησίας καθέστηκεν. τὰ δὲ λοιπὰ ἱμάτια καὶ σαγία βασιλικὰ τῆς ἱερᾶς

17 ἄπερ ὑμεῖς καμελ. λέγετε BM

lant. ideoque importunas illorum petitiones ac impudentes postulationes suasionem ac prudentem excusationem subvertere atque inhibere oportet; quae quidem, quantum usu et experimento percepit, ut compendio dicam, huiusmodi futurae sunt.

Si quando sive Chazari sive Turcae sive Russi sive aliae quaequam boreales et Scythicae gentes, ut plerumque accidit, imperiales vestes coronas aut stolas, cuiusdam praebiti ministerii causa, sibi transmitti postulent, ita te excusatum oportet. huiusmodi stolae et coronae, quae nos camelaucia vocamus, neque hominum opera confecta neque humana industria excogitatae sunt. sed ut ab historia veteri in libris arcanis scriptum reperimus, quando deus Constantinum illum magnum imperatorem effecit, qui primus Christianorum imperium tenuit, illi per angelum tales stolas et coronas, quas nos camelaucia vocamus, misit, iussitque ea deponere in magna sancta dei ecclesia, quae de nomine sapientiae dei enhypostatae S. Sophia appellatur; nec quotidie illis uti praecipit, sed tantum in publico et magno dominico festo: quare ex iussu dei haec deposita et supra sacram mensam in altari ipsius templi suspensa manent, et in ornatum ecclesiae deputatae sunt. reliqua autem in

ταύτης τραπέζης ἄνωθεν ἐπίκεινται ἐφαπλούμενα. ἤνικα δὲ καταλάβῃ τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑορτῇ, ἀναλαμβάνεται τε ἐκ τοιοῦτων στολῶν καὶ στεμμάτων τὰ πρὸς τὸν καιρὸν ἐπιτήδεια καὶ ἀρμόζοντα ὁ πατριάρχης καὶ ἀποστέλλει πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀμφιέννυται αὐτὰ ἐκεῖνος ὡς ὑπηρέτης Θεοῦ καὶ διάκονος ἐν τῇ προελεύσει καὶ μόνον, καὶ πάλιν μετὰ τὴν χρεῖαν ἀπιστρέφει αὐτὰ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀπόκειται ἐν αὐτῇ. ἄλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔστιν ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ τραπέζῃ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐγγεγραμμένη, P 64
 καθὼς αὐτῷ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ ἀγγέλου διωρίσατο, ἵνα ἐὰν βουληθῇ βασιλεὺς διὰ τινὰ χρεῖαν ἢ περιστάσιν ἢ ἐπιθυμίαν ἄκαιρον ἕξ αὐτῶν ἐπαῖραι καὶ ἢ αὐτὸς καταχρησασθαι ἢ ἑτέροις χρῆσασθαι, ὡς πολέμιος καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ προσταγμάτων ἐχθρὸς ἀναθεματίζεται καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρύσσεται. εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἕτερα ὁμοία καμῖν βουληθῇ, ἵνα καὶ αὐτὰ ἢ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ἀναλαμβάνηται, τῶν ἀρχιερέων πάντων εἰς ταῦτα πάρησιαζομένων καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ μὴ ἔχειν ἕξουσίαν μήτε τὸν βασιλέα μήτε τὸν πατριάρχην μήτε ἕτερόν τινα τὰς τοιαύτας ἀναλαμβάνεσθαι στολᾶς ἢ τὰ στέμματα ἀπὸ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας. καὶ φόβος μέγας ἐπήρηται τοῖς βουλομένοις ἀνατρέπειν τι τῶν τοιοῦτων θεϊκῶν διατάξεων· εἰς γὰρ τις τῶν βασιλέων, Λέων ὀνόματι, ὃς καὶ ἀπὸ Χαζαρίας γυναῖκα ἠγάγετο, ἀβούλω τόλμη χρησάμενος ἐν τῶν τοιοῦτων ἀνελάβετο στεμμάτων δεσποτικῆς μὴ παρούσης

3 τε] τὰ vulgo

et saga imperialia supra hanc sacram mensam extensa iacent. cum porro domini et dei nostri Iesu Christi festum incidit, ex huiusmodi stolis et coronis ea accipiuntur a patriarcha quae tum opportuna et convenientia sunt, qui ea ad imperatorem mittit, isque illis tanquam minister dei in processu tantum induitur; atque rursus postquam illis est usus, ea remittit in ecclesiam, ubi reponuntur de more. quin etiam sancti et magni Constantini in dei ecclesiae sacra mensa maledictio scripta est, ut ipsi per angelum deus mandavit, ut si quis imperator pro quacunque necessitate aut rerum condicione, sive ex intempestiva cupidine, ex iis quaedam auferat ac ipse iis utatur aut aliis praebere audeat, quasi hostis et dei iussorum inimicus anathemate feriatur et ab ecclesia expellatur. si vero ipse quoque alia illis similia efficere velit, ea quoque ecclesia recipiat, libera voce petentibus episcopis omnibus et senatu; neque vel imperatori vel patriarchae vel cuiquam hominum facultas sit rerum huiusmodi quamquam ex sancta dei ecclesia exportare, sive stolae esse sint sive coronae. sane iis qui ex huiusmodi dei mandatis quodcumque evertere velint, magna impendet forma. nam quidam imperator, Leo vocabatur, qui etiam ex Chazaria uxorem duxerat, cum incon-

ἑορτῆς, καὶ δίχα γνώμης τοῦ πατριάρχου τοῦτο πέριβάλετο, καὶ ἠθέως ἀνδρακα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐκβαλὼν καὶ ταῖς ἐκ τούτου ὀδύνας κατατρυχόμενος κακινκάως ἀπέρρηξε τὸ ζῆν καὶ πρὸ καιροῦ τὸν θάνατον ἐπιεπάσατο. καὶ τοῦ τοιούτου συντόμως ἐκδικηθέντος τολμήματος ἔκτοτε τύπος ἐγένετο ὥστε ἐν τῷ μέλλειν στέφουσθαι τὸν βασιλέα πρότερον ἠμύνειν καὶ ἀσφαλίσσασθαι ὅτι οὐδὲν ἐναντίον τῶν προστεταγμένων καὶ ἐκ παλαιῶν φυλαττομένων τολμήσῃ ποιήσῃ ἢ ἐννοήσασθαι, καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πατριάρχου στέφουσθαι καὶ τὰ ἀρμόζοντα τῇ καθειρωσίᾳ ἑορτῇ ἐπιτελεῖν τε καὶ διαπράττεσθαι.

Ἐσαύτως χρῆ σε καὶ περὶ τοῦ ἕγρου πυρὸς τοῦ διὰ τῶν σιφώνων ἐκφερομένου μεριμνᾶν τε καὶ μελετᾶν, ὡς εἶπερ ποτὲ τολμήσωσι τινες καὶ αὐτὸ ἐπιζητήσῃ, καθὼς καὶ παρ' ἡμῶν πολλάκις ἐζητήσαν, τοιούτοις αὐτοὺς ἔχοις ἀποκρούεσθαι καὶ ἀποπέμπεσθαι ῥήμασιν, ὅτι καὶ αὐτὸ δι' ἀγγέλου τῷ μεγάλῳ καὶ πρῶτῳ βασιλεῖ Χριστιανῷ ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ ἐφανερῶσθαι καὶ ἐδιδάχθη, παραγγελίας δὲ μεγάλας καὶ περὶ τούτου παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγγέλου ἐδέξατο, ὡς παρὰ πατέρων καὶ πάππων πιστωθέντες πληροφοροῦμεθα, ἵνα ἐν μόνοις τοῖς Χριστιανοῖς καὶ τῇ ὑπ' αὐτῶν βασιλευμένῃ πόλει κατασκευάζηται, ἀλλαγῶ δὲ μηδαμῶς, μήτε εἰς ἕτερον ἔθνος τὸ οἶον δῆποτε παραπέμπηται μήτε διδάσκηται. ὅθεν καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὁ μέγας οὗτος βασιλεὺς ἐξασφαλιζόμενος περὶ τούτου ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῆς τοῦ Θεοῦ

3 κακῆν κάκος B, κακῆν κακῶς M

occurrense festo, atque praeter patriarchae voluntatem, hunc sibi ornatum imposuit; ac subito carbone in faciem erumpente, magnis inde cruciatus doloribus misere periit & sibi ante tempus mortem maturavit. atque ex subitanea illa huiusmodi audaciae ultione is exinde mos inducitur est, ut imperator coronam accepturus iuret et profiteatur se nihil mandatis et consuetudinibus antiquis huiusmodi adversum aggressurum aut cogitaturum esse, atque ita a patriarcha coronetur, et statuae solemnitati congruentia peragat et absolvat.

Ita quoque de Graeco igne, qui per siphones emittitur, curam habeas et sollicitudinem oportet, ut si quando hunc petere audeant, ut a nobis plerumque petierunt, huiusmodi eos verbis repellere et amandare possis. istud quoque per angelum magno et primo Christiano imperatori S. Constantino ostensum est, qui monita et praecepta gravia ea de re ab eodem angelo accepit (id quod a maioribus certo testimonio eddicimus), ut apud soles Christianos et in imperatoria tantum urbe pareretur, et non alibi; neque ad aliam quamcunque gentem transmittatur vel tradatur. quamobrem magnus idem imperator, ut hac de re necessarium fidem monstringeret, in sacra del ecclesiae mensa

ἐκκλησίας ἀρῆς ἐγγραφεῖται πεποιήκεν, ἵνα ὁ ἐκ τοῦ τοιαύτου κυ-
 ρῆς εἰς ἕτερον ἔθνος δοῦναι τοιμήσας μήτε Χριστιανὸς ὑπομείη-
 ται μήτε ἀξίας τιμῆς ἢ ἀρχῆς ἀξιοῦται, ἀλλ' εἴ τινα καὶ ἔχων
 τύχη, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐκβάλληται καὶ εἰς αἰῶνα αἰῶνων ἀναθε-
 ρμασθῆται καὶ παραδειγμασθῆται, εἴτε βασιλεὺς εἴτε πατριάρχης
 εἴτε τις ἄλλος οἷος ὄν ἄνθρωπος εἴτε ἄρχων εἴτε ἀρχόμενος τυγχέ-
 ται ὁ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν παραβαίνει πευράμενος. καὶ προστρέ-
 φεται πάντας τοὺς ζῆλον καὶ φόβον θεοῦ ἔχοντας ὡς κοινὸν ἐχθρὸν
 καὶ παραβάτην τῆς μεγάλης ταύτης ἐντολῆς τὸν τοιοῦτο ἐπιχει-
 ρῶντα ποιεῖν ἀναιρεῖν σπουδάζειν καὶ ἐκτίστη τῷ χαλεπῷ παρα-
 πικροῦσθαι θανάτῳ. συνέβη δέ ποτε τῆς κακίας αἰὲ χρόαν εὐρε-
 σάσης τινὰ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν, δῶρα παρά τινων ἔθνη-
 κῶν πῆμκολλα εἰληφῶτα, μεταδοῦναι αὐτοῖς ἐκ τοῦ τοιοῦτου κυ-
 ρῆς, καὶ μὴ ἀνεχομένου τοῦ θεοῦ ἀνεκδήκτων καταλακίειν τὴν
 βασιλεύσασιν, ἐν τῷ μέλλειν αὐτῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ θεοῦ εἰσεῖναι ἐκ-
 κληρία πῦρ ἐκ τοῦ σῆρανοῦ κατελθὼν τοῦτον κατέφαγε καὶ ἀτή-
 λωσεν. καὶ ἀπὸ τότε φόβος μέγας καὶ τρόμος ἐν ταῖς ἀπάντων
 ἐκείνῃ ψυχαῖς, καὶ οὐκέτι οὐδεὶς τοῦ λοιποῦ, οὔτε βασιλεὺς
 οὔτε ἄρχων, οὔτε ἰδιώτης οὔτε στρατηγός, οὔτε οἷος ὄν οἷος
 ἄνθρωπος κατετόλμησέ τι τοιοῦτον ἐνθιμηθῆναι, μήτι γε καὶ ἔρχη
 ἐπιμαρῆσαι ποιῆσαι ἢ διακράζασθαι.

Ἄλλ' ἔγε δὴ μετὰβηθι, καὶ πρὸς ἕτερον εἶδος αἰτήσεως
 παραλόγου καὶ ἀπρεποῦς ἐπιρρητικῆς καὶ ἀρμόζοντος λόγους ἀνα-

9 τοῦτο Meursius 10 ἔκτος P, εὐθὺς Meursius. an ἐχθίστη
 vel ἐκτίστη, omissis τῷ χαλεπῷ? 22 ἀλλὰ γε vulgo

capavit, ut qui ex huiusmodi igne aliis gentibus dare praesumpserit,
 ne Christianus quidem vacetur neque dignitate aliqua vel magistratu
 dignus habeatur, sed et si quem teneat ab illo deiciatur, et in seculum
 maledictum anathemate feriatur et tradatur, sive imperator sive patri-
 archa sive alius quisquam, sive princeps sive subditus fuerit, qui tale
 praecipuum violare aggressus fuerit; omnesque zelo et timore dei in-
 struitas hortatus est ut talem hominem tanquam hostem publicum ma-
 gis huius praecipui transgressorem de medio tolli satagant statimque
 sine morte afficiant. accidit autem aliquando, malicia semper locum in-
 veniente, aliquem e ducibus nostris, acceptis gentium quorundam mu-
 neribus quamplurimis, hunc ipsis ignem tradidisse: at deo hoc scelus
 tantum non relinquerente, cum sanctam dei ecclesiam ingressurus esset,
 ipse caelitus delapsus ipsum devoravit et absumpsit. hinc metus tre-
 pidus magnus animos omnium invasit; et iam inde aemo, vel impera-
 tor vel princeps vel privatus vel militiae praefectus vel alius quisquam
 non dubitavit, quid simile in animum inducere, multoque minus rem aggredi
 nisi ducere ausus est.

Quam ad aliam petitionis speciem transceas, sane irrationabilem et
 insensibilem; ac congruentem honestamque responsionem excogetis et edi-

ζῆται καὶ ἀναμάνθαι. εἰ γάρ ποτε ἔθνος τι ἀπὸ τῶν ἀπώτατων
 τούτων καὶ ἀτίμων βορείων γενῶν αἰτήσεται συμπενθεριάσαι μετὰ
 τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ ἢ θυγατέρα αὐτοῦ εἰς νόμφην λαβεῖν
 ἢ ἐπιδοῦναι οἰκίαν θυγατέρα ἢ γυναῖκα χρηματίσαι βασιλέως ἢ
 βασιλέως υἱοῦ, χρή σε τοιούτοις ῥήμασι καὶ τὴν τοιαύτην αὐτῶν
 παράλογον ἀποκρούσασθαι αἰτήσιν, λέγοντα δὲ καὶ περὶ ταύτης
 τῆς ὑποθέσεως παραγγελία καὶ διάταξις φοβερὰ καὶ ἀπαραπόλητος
 τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐναπογέγραπται ἐν τῇ ἑραῇ
 τραπέλῃ τῆς καθολικῆς τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίας τῆς ἁγίας
 σοφίας, τοῦ μηδέποτε βασιλεῦ Ῥωμαίων συμπενθεριάσαι μετὰ
 ἔθνους παρηλλαγμένοις καὶ ξένοις ἔθεσι χρωμένου τῆς Ῥωμαϊκῆς
 καταστάσεως, μάλιστα δὲ ἄλλοπίστον καὶ ἀβαπτιστόν, εἰ μὴ μετὰ
 μόνων τῶν Φράγγων· τούτους γὰρ μόνους ἐπέξειλετο ὁ μέγας
 ἐκεῖνος ἀνὴρ Κωνσταντῖνος ὁ ἅγιος, ὅτι καὶ αὐτὸς τὴν γένεσιν ἀπὸ
 τῶν τοιούτων ἔσχε μερῶν ὡς συγγενείας καὶ ἐπιμιξίας πολλῆς
 τετραγανούσης Φράγγους τε καὶ Ῥωμαίους· καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τού-
 των μόνων προυτρέψατο συνιστᾶν γαμικὰ συναλλάγματα τοὺς βασι-
 λεῖς Ῥωμαίων διὰ τὴν ἄνωθεν τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ γενῶν περι-
 φάνειαν καὶ εὐγένειαν, μετ' ἄλλου δὲ τοῦ οἴου δήποτε ἔθνους μὴ
 δυνάμενος τοῦτο πρῆξιν, ἀλλ' ὁ τοῦτο ποιῆσαι τολμήσας ἵνα ὡς
 παραβάτης πατρικῶν εἰσηγήσεων καὶ βασιλικῶν θεσμῶν ἀλλότριος
 κρίνοιτο τῶν Χριστιανῶν καταλόγων καὶ τῷ ἀναθέματι παραδί-
 δοίτο. ὁ δὲ προμνημονευθεὶς Λέων ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς, ὁ καὶ

11 ἤθεσι vulga

scas. si enim unquam natio quaedam ex infidelibus et inhonoratis bo-
 realibus affinitatem cum Romano imperatore contrahere voluerit, et vel
 filiam eius sponsam accipere vel suam illi elocare, ita ut vel impera-
 toris vel filii eius uxor sit, huiusmodi te verbis absurdum hanc petiti-
 onem propulsare oportet. hac item de re interdictum, ac terribilis im-
 mutabilisque constitutio a magno et sancto Constantino in sacra mensa
 catholicae Christianorum ecclesiae S. Sophiae descripta est, ne unquam
 imperator Romanus affinitatem contrahat cum gente quae peregrinis et
 a Romano statu alienis moribus utatur, maximeque si alienae fidei et
 baptizata non sit, Francis tantum exceptis: hos quippe solos excepit
 magnus ille et sanctus Constantinus, quia illis ex partibus originem du-
 xerat: cognatio enim et commercia magna erant inter Francos et Ro-
 manos. ideoque cum iis solis matrimonia inire Romanis imperatoribus
 permisit, propter antiquam gentium nationumque illarum claritatem no-
 bilitatemque. cum alia vero quacunq̄ natione id agere vetuit, ita ut
 etiam si quis id facere ausus fuerit, tanquam paternarum traditionum
 imperialiumque legum transgressor Christianorum catalogo alienus cen-
 seatur dirisque devoveatur. certe supra memoratus Leo imperator, qui

τὸ στέμμα, καθὼς ἀνωτέρω προείρηται, παρανόμως καὶ τολμηρῶς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας δίχα γνώμης τοῦ τότε πατριαρχέοντος λαβῶν καὶ περιθιέμενος καὶ τὴν δίκην συντόμως δοτὲς ἄξιαν τῆς P 66 αὐτοῦ ποτηρῆς ἐγχειρήσεως, ἐτόλμησε καὶ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν τοῦ ἁγίου βασιλέως ἐκείνου, ἣτις, ὡς ἤδη δεδήλωται, ἐν τῇ ἁγίᾳ πρᾶξι ἀναγεγραμμένη καθέστηκεν, παρὰ φαῦλον θεοῦ καὶ ὡς μηδὲν λογισασθαι, καὶ ὡς ἄπαξ ἔξω τοῦ θεοῦ φόβου καὶ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ πεποιήκειν ἑαυτὸν, συνεστήσατο καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς Χαζαρίας γαμικὸν συναλλάγιον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα ἐδέξατο, καὶ μέγα ἐκ τούτου ὄνειδος καὶ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ καὶ ἑαυτῷ προσετέθητο ὡς τὰ προγονικὰ παραγγέλματα ἀκυρώσας καὶ παρ' οὐδὲν λογισάμενος. πλὴν οὐδὲ ἁρθόδοξος Χριστιανὸς ἦν ἐκεῖνος, ἀλλ' αἵρετικὸς καὶ εἰκονομάχος. διὸ χάριν τῶν τοιούτων αὐτοῦ παρανόμων ἀσβεημάτων ἐν τῇ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ διηνεκῶς ἀποκηρύττεται καὶ ἀναθεματίζεται ὡς καὶ τῆς τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου διατάξεως παραβίτης καὶ ἀνατροπέως. πῶς γάρ ἐστι τῶν ἐδεχμένων Χριστιανὸς μετὰ ἀπίστων γαμικῶς κοινωνίας ποιεῖν καὶ συνεπενθεριάζειν, τοῦ κανόνος τοῦτο κωλύοντος καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐπίστασης ἀλλότριον αὐτὸ λογιζομένης καὶ ἔξω τῆς Χριστιανικῆς καταστάσεως; ἢ τίς τῶν ἐγκρίτων καὶ ἐγγενῶν καὶ σοφῶν βασιλέων Ῥωμαίων κατεδέξατο; εἰ δὲ ἀντιέπωσιν, πῶς ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς μετὰ Βουλγάρων συνεπενθερίασεν καὶ τὴν ἰδίαν

11 προετέθητο M

20 αὐτῷ BP

coronam, ut iam diximus, improbe ac temere absque patriarchae consensu ex ecclesia accepit sibi que imposuit ac condignas subito sceleris poenas dedit, ausus item hoc sancti illius imperatoris praeceptum, quod, ut iam declaratum est, in sacra mensa descriptum erat, vilipendere et pro nihilo habere, ubi semel dei legumque divinarum metum omnem excusserat, cum Chazariae chagano matrimonialem contractum instituit filiamque ipsius uxorem accepit, cum magno tam suo quam imperii Romani opprobrio, quod avita praecepta violasset ac pro nihilo habuisset, praeterquam quod ne Christianus quidem orthodoxus esset, sed haereticus et imaginum hostis. ideo, harum scilicet impietatum causa, in sacra dei ecclesia assidue excommunicatur et anathemate damnatur, utpote qui dei et sancti magni imperatoris Constantini constitutionem violaverit et everterit. quomodo enim fas esse possit Christianos cum infidelibus matrimonia inire affinitatesque contrahere, id canone prohibente et univ[er]sa ecclesia indignum illud et a Christiano statu alienum esse arbitrante? aut quis ex conspicuis generosis et sapientibus imperatoribus Romanis rem huiusmodi admisit? quodsi reponant "cur dominus Romanus imperator cum Bulgariis affinitate iunctus est, neptem-

ἐκόντην δέδωκεν τῷ κυρίῳ Πέτρῳ τῷ Βουλγάρῳ, διὰ ἀπαλογῆ-
 σασθαι ὅτι ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς ἰδιώτης καὶ ἀγράμματος
 ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὔτε τῶν ἄνωθεν ἐν βασιλείοις τετραμμεένων
 οὔτε τῶν παρηκολούθηκόντων ἐξ ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαίοις ἐθισμοῖς
 οὔτε ἀπὸ γένους βασιλείου καὶ εὐγενοῦς, καὶ διὰ τοῦτο αὐθαδέ- 5
 στερον καὶ ἔξουσιαστικώτερον τὰ πολλὰ κατεπράττετο, καὶ ἐν
 τούτῳ οὔτε τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπαγορευοῦσα ἐπήκουσεν οὔτε τῇ ἐντολῇ
 καὶ διαταγῇ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κατηκολούθησεν, ἀλλ' ἐκ
 γνώμης αὐθάδους καὶ αὐτοβούλου καὶ τῶν καλῶν ἡμαθῶς καὶ μετῆ
 βουλομένης ἐπεσθαι τῷ πρόποντι καὶ καλῷ μηδὲ ταῖς πατροπαρα- 10
 δότοις στοιχεῖν διατάξεις τοῦτο ποιῆσαι τεύλμηκεν, ταύτην μὲν τῆν
 εὐλογον δηλονότι προβαλλόμενος πρόφασιν, τοσοῦτον πλήθος
 αἰχμαλώτων Χριστιανῶν διὰ τῆς τοιαύτης πράξεως ἀναρρῶσθαι,
 καὶ τὸ Χριστιανὸς εἶναι καὶ τοὺς Βουλγάρους ὁμοπίστους ἡμῶν,
 ἄλλως τε καὶ ὅτι οὐδὲ αὐτοκράτορας καὶ ἐνθέσμον βασιλεὺς 15
 γάτρη ἢ ἐκδιδομένη ἐτύγγανεν, ἀλλὰ τρίτου καὶ ἰσχύτου καὶ ἔτι
 ὑποχειρίου καὶ μηδεμίαν ἔξουσίαν ἐν τοῖς τῆς ἀρχῆς μετέχοντος
 πράγμασι· καὶ οὐδὲν διέφερον τὸ τοιοῦτον τοῦ καὶ ἄλλην τιὰ τῶν
 βασιλικῶν συγγενίδων τῶν παρρωτέρω τε καὶ ἑγγὺς τῆς βασιλείας
 εὐγενείας τυγγαρουσῶν, καὶ διὰ τινὰ κεινωφελῆ δουλείαν, καὶ τοῦ 20
 ἰσχύτου καὶ μηδὲν σχεδὸν ἔξουσιάζοντος. ἐπεὶ ἔξω τοῦ κανόνος
 P 67 καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ τῆς τοῦ μεγάλου ἁγίου
 βασιλεὺς Κωνσταντίνου διαταγῆς τε καὶ ἐντολῆς τοῦτο πεποίηκεν,
 πολλὰ καὶ ζῶν ἠνείδισθη ὁ προρορηθεὶς κύρις Ῥωμανὸς καὶ διε-

11 στοιχεῖν Bandurius pro τυχεῖν

21 ἐπεὶ δ' ?

que propriam domine Petre Bulgare elocavit?" ita respondendum est: quia dominus Romanus imperator vir indectus et illiteratus erat, neque in regia educatus, neque a principio Romanis legibus et moribus obsecutus, neque ex imperatorio et nobili genere ortus, ideo audacius et liberius multa peragebat; atque in hac re neque prohibenti ecclesiae morigerus fuit neque magni Constantini decreto obtemperavit, sed pro lubito et arbitrato suo, honesti ignarus, honestum et bonum respectum paternasque traditiones vilipendens, id aggredi ausus est; hoc tantum usus rationabili obtenta, isto modo ingentem captivorum Christianorum multitudinem liberari; Christianos item esse Bulgaros et eiusdem fidei; praeterea neque vere principis et legitimi imperatoris filium esse, sed tertii postremi atque subiecti, qui nullam in rebus imperii potestatem haberet, sed nihil referebat sive remotiore sive propinquiore cognatione ad imperatoriam stirpem illa accederet; nec referebat item summam hinc publicis rebus utilitatem obvenire, aut ultimum esse patrem nec quidquam fere potestatis habere, quandoquidem contra ecclesiasticae traditionis canonem ac magni sanctique Constantini decretum id agebat: nam multis, dum superstes esset, idem dominus Romanus contumeliis

βλήθη καὶ ἐμισήθη παρὰ τὴ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ δήμου παντὸς καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, ὡς καὶ τὸ μῦθος ἐπὶ τοῦ τέλους γενέσθαι καταφανής, καὶ μετὰ θάνατον ἑμοῖός ἐξουθενεῖται καὶ διαβάλλεται καὶ ὑπὸ κατωγνώμων τίθεται καὶ οὗτος, ἀνάξιον βραβεῖον καὶ ἀκρεπὲς εἰς τὴν εὐγενῆ πολιτείαν Ῥωμαίων πολιτομῆσας. ἕκαστον γὰρ ἔθνος διάφορα ἔχον ἔθη καὶ διαλλάττοντας νόμους τε καὶ θεσμούς ἔφασκε τὰ οἰκία κρατιῶν καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους τὰς πρὸς ἀνάκρισιν βίον κοινωσίας ποιῆσθαι καὶ ἐπιγεῖν. ὥσπερ γὰρ ἕκαστον ἔθρον μετὰ τῶν ὁμογενῶν τὰς μίξεις ἐργάζεται, οὕτω καὶ ἕκαστον ἔθνος οὐκ ἐξ ἄλλοφύλων καὶ ἄλλογλώσσων ἀλλ' ἐκ τῶν ὁμογενῶν τε καὶ ὁμοφώνων τὰ συνοικίαια τῶν γάμων ποιῆσθαι καθέστηκε δίκαιον. ἐπιῦθεν γὰρ καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ὁμοφροσύνη καὶ συνομιλία καὶ προσφιλέης συνδιατριβὴ καὶ συμβίωσις περιγίνεσθαι λέγουσι· τὰ δὲ ἄλλοτρια ἔθη καὶ 15 διαλλάττοντα νόμιμα ἀπεχθείας μᾶλλον καὶ προσχεροῖσις καὶ μίση καὶ σιδήσις εἶσθεν ἀπογεννᾶν, ἄπειρ οὐ φιλίας καὶ κοινωσίας ἀλλ' ἐχθρας καὶ διαστάσεις φιλεῖ ἀπεργάζεσθαι. καὶ οἷ μὴ δὲ τὰ κακῶς παρὰ τινῶν ἐξ ἀμαθείας ἢ ἀεθουσίας καταπραχθέντα τοῖς ἐννόμοις ἄρχειν βουλομένους μιμῆσθαι τε καὶ ἱξλοῦν, ἀλλὰ τῶν 20 ἐπὶ νόμοις καὶ δίκαιος βεβασιλευσθέντων τὰς ἀσπίδους πρῆξις ἔχει ὡς εἰκόνας ἀγαθὰς εἰς παράδειγμα προκειμένας μιμήσεως, καὶ κατ' ἐκείνας περιῶσθαι καὶ αὐτὸν ἀπειθεῖν πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπιτρογόμενα, ἐπεὶ καὶ τὸ διὰ τὰς τοιαύτας ἀτιθεσούλους πρῶ-

17 φίλων ἀπεργάζεται M, φίλων ἀπεργάζεται Meursius

operatus est, et calumnie acque odio obnoxius fuit, cum apud senatum tum apud plebis multitudinem et ipsam ecclesiam, quod tandem edam in apertum prorupit, ita ut etiam mortuus vilipendatur tradatur et condemnatur, quod rem indecoram ac illustri Romanorum imperio indignam inceptaverit. singulae namque gentes, cum diversae mores, diversae item leges et constitutiones habeant, ea retinere debent quae sibi propria sunt, et ab ipsa gente pro conditione proprii status consortia habere. quemadmodum enim singula animalia cum iis quae eiusdem sunt generis commiscantur, sic et singulae gentes non ex alienigenis neque ex diversae linguae nationibus, sed ex contribulibus et eiusdem linguae consuetudine iungere consentaneum est. inde quippe mutua concordia et amabilia consuetudo atque convictus oriri solet: mores autem diversi et diversae leges inimicitias potius, discordiam, odia et seditiones gignere solent, quae non amicitias aut communionem sed inimicitias ac divorcia efficiere consueverunt. neque illos qui legitime imperare volunt, ea quae perperam a quibusdam sive ex incertitia sive ex arrogantia perpetrata sunt imitari oportet, sed illorum qui secundum leges et ius imperaverunt laudabiliter gesta veluti bonas imagines ad sequendum propositas habere, curaqueque ad eas omnia facta sua dirigant, siquidem vel is qui ipse

Ξεις αὐτοῦ ἐπέλθον αὐτῷ τέλος, φημί δὲ τῷ κυρῷ Ῥωμανῷ, ἰκανόν ἐστι πρὸς σωφρονισμόν παράδειγμα τῷ βουλομένῳ τὰ κακῶς παρ' ἐκείνου πραχθέντα ζηλοῦν.

Χρεὼν δὲ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταῦτά σε γινώσκειν, νιὲ πολυέραστε, ἅτε τῆς τοῦτων γνώσεως μεγάλως σοι συμβαλέσθαι ὁ δυναμένης καὶ θαυμαστότερον ἀποδείξει. τὰ δὲ ἐστι περὶ διαφορᾶς πάλιν ἐτέρων ἔθνων, γενεαλογίας τε αὐτῶν καὶ ἔθων καὶ βίου διαγωγῆς, καὶ θέσεως καὶ κράσεως τῆς παρ' αὐτῶν κατοικουμένης γῆς, καὶ περιηγήσεως αὐτῆς καὶ σταδισμοῦ, καθὼς ἐξῆς πλατύτερον διεξηγησεται. 10

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ἰ δ'.

περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ Μουχοῦμετ.

Γενεαλογηται ὁ δυσσεβῆς καὶ ἀκάθαρτος Μουχοῦμετ, ὃν λέγουσιν οἱ Σαρακηνοὶ προφήτην αὐτῶν εἶναι, ἐκ φυλῆς γενικωτάτης Ἰσμαὴλ υἱοῦ Ἀβραάμ καταγόμενον. Ζηναρὸς γὰρ ὁ τοῦ 15 Ἰσμαὴλ ἀπόγονος πατὴρ αὐτῶν ἀναγορεύεται πάντων. οὗτος οὖν P 68 γενῆ υἱοὺς δύο, Μούνδαρον καὶ Ῥαβείαν. ὁ δὲ Μούνδαρος τίκει Κούσαρον καὶ Κάισον καὶ Θυμίμην καὶ Ἀσανδον καὶ ἄλλους πῶς ἀνωνύμους, οἳ καὶ τὴν Μαδιανίτην ἔρημον κληρωσάμενοι ἐκτηνοτρόφουν, ἐν σκηναῖς κατοικοῦντες. εἰσὶ δὲ καὶ ἐνδότεροι 20 τούτων, οὐκ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῶν ἀλλὰ τοῦ Ἰεκτῶν, οἱ λεγόμενοι

7 καὶ ἔθων add B
διηρηγεύται B

10 διεξηγησεται Meursius, διεξηγήνεται M,
19 ἀνωνύμους Meursius pro ὁμωνύμους

dominum Romanum propter illa ex libito perpetrata oppressit exitus, ad exemplum iis qui improbas eius actiones imitari velint satis superque est.

Haec porro te, carissime fili, una cum aliis scire opus est, quorum notitia magno tibi usui esse et admirabilem te praebere possit. haec vero quae sequuntur, de discrimine aliarum gentium pertractant, de genealogia earum, de moribus et vivendi instituto, de situ et temperie regionum quas inhabitant, item de finibus et dimensionibus earum, ut in sequentibus latius explicabitur.

14. de genealogia Mahometis.

Iam ad genealogiam improbi et impuri Mahometis veniatur, quem prophetam esse suum dicunt Saraceni, ex amplissima tribu Ismaëlis Abrahami filii deductum. Zenarus enim Ismaëlis pronepos ipsorum omnium pater dicitur. hic igitur filios duos suscepit, Mundarum et Rhabiam. Mundarus autem Cusarum genuit, Caisum item, Thymimen, Asandum et alios eiusdem nominis; qui sane Madianiticam solitudinem sortiti pastores agebant in tentoriis habitantes. interiores vero partes occupant, non ex eadem tribu, sed ex Iectanis, qui Homeritae dicun-

Ὀμπερέται, τασίτοι Ἀμανίται. ἀναδείκνυνται δὲ οὕτως. ἀπό-
 ρου ὄντος αὐτοῦ τοῦ Μουχούμει καὶ ὄρφανου, ἔδοξεν αὐτῷ μισθο-
 δουρεῖσθαι γυναικί τιτι πλουσία καὶ συγγενεὶ αὐτοῦ, καλουμένην
 Χαθίγα, πρὸς τὸ καμηλεύειν καὶ πραγματεύεσθαι ἐν Αἰγύπτῳ
 5 μισθὸν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐν Παλαιστίνῃ. εἶτα κατὰ μικρὸν παρ-
 ῥησσόμενος καὶ ἐπιβλῶν τῇ γυναικὶ χρεὸν εὖση λαμβάνει αὐτὴν
 εἰς γυναικα. καὶ δὴ ἐπιχωριάζων ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ συνανα-
 στροφόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Χριστιανοῖς, ἔθηράτο λόγους καὶ
 γραμμὰς λέσεις τοιάς. ἔχων δὲ τὸ πάθος τῆς ἐπιληψίας, ἐλο-
 10 κῆτο σφόδρα ἢ γυνὴ αὐτοῦ ὡς περσαστὴς καὶ πλουσία καὶ τῆ
 τασίτω ἀνδρὶ στυγερταῖα, οὐ μόνον ἀπόρου ἄλλα καὶ ἐπιληπτικῆ
 ἦν καὶ τραπισσόμενος φάσκων ὅτι φοβερὰν ὄπτασιαν ἀγγέλου θεοῦ
 Γαβριὴλ ὄνοματι, καὶ μὴ ὑποφέρων αὐτοῦ τὴν θείαν ἀλγιστῶ καὶ
 κίπτω, ἐπιστεῖθη, συμπεπδομαρτυροῦντος αὐτῷ Ἀρειανῶ τοῦ
 15 Μουχού πεπδωνόμενος δι' αἰσχροκερδείαν. καὶ οὕτως ἢ γυνὴ πλε-
 νηθῆσα καὶ ἄλλαις γυναιξὶν ὁμοφύλοις κτράξασα προσήτην αὐτὸν
 ἔπει, προσῆλθε τὸ ψεύδος τῆς ἀπάτης καὶ εἰς ἄνδρα φέλαρχον
 τοῦτομα Βουβύχαρ. ἢ ὅτι γυνὴ θεοῦσα καὶ τοῦτον δαΐδον
 καὶ κληρονόμον καταλέψασα τῶν ἱαντῆς, ἐγένετο περσαστὴς καὶ
 20 ὄγαν ἐπερσαστὴς, καὶ κατέσχευε ἢ ποτηρὰ πλάνη τε καὶ αἵρεσις
 αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίου, καὶ ἰδίδαξεν οὕτως ὁ παρῶσων
 καὶ περσαστὴς τοῖς αὐτῷ πειδομέτοισι ὅτι ὁ φουτέων ἐχθρὸν

7 συναναστροφόμενος vulgo
 ἔχων Μουχούμει pro φίλαρχου

16 ὁμοφύλοις vulgo

17 φέλαρ-

tur, id est Amanitae. isto autem modo narratur. cum pauper et or-
 phanus esset Mahomet, mulieri cuidam diviti et consanguineae, cui no-
 men Chathiga, operam suam locavit ad camelos agendos negotiandumque
 cum alienigenis in Aegypto et Palaestina. deinde paulatim confidentior
 evadens, mulieris, quae vidua erat, gratiam captans, eam duxit uxo-
 rem. Palaestiam autem cum frequentaret ac cum Iudaeis et Christianis
 viveret, sermones aliquot et solutiones scripturae investigavit. cum
 autem comitiali morbo laboraret, hinc dolor ingens uxori, quod illustris
 et opulenta cum esset tali amplexisset viro, non solum egeae sed etiam
 epileptico; quam ut placaret, dicebat se angeli nomine Gabriëlis terri-
 bilem visionem videre, cuius spectaculum cum ferre non posset, defi-
 cere se ac huius decidere. huic vero fides habita est, falsum testimo-
 nium addente Ariano quodam monachi nomen ementente, turpis lucrī
 gratia. sic docepta muliere, contribulibusque suis prophetam ipsum
 esse depraedicante, hoc callidum mendacium ad phylarchum quendam
 nomine Babocharam emanavit. cum porro mulier obiens heredem ipsam
 institueret, conspicuus admodum et carus fuit, nefariusque error alius
 atque haeresis in populo Aethiopiae propagata est; docebatque amens his
 impostor credulos quosque, si quis aut inimicum occideret aut ab eo

ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ φανερόμενος εἰς τὸν παράδεισον εἰσέρχεται, καὶ ἄλλα ὄσα φλαραεῖ. προσεύχονται δὲ καὶ εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρον, ὃ καλοῦσι Κουβάρ, καὶ ἀναφωνοῦσιν ἐν τῇ προσευχῇ αὐτῶν οὕτως "ἀλλᾶ οὐὰ κουβάρ," ὃ ἔστιν ὁ θεὸς καὶ Ἀφροδίτη. τὸν γὰρ θεὸν ἀλλᾶ προσονομάζουσι, τὸ δὲ οὐὰ ἀντὶ τοῦ καὶ συνδέσμου τιθέασιν, καὶ τὸ κουβάρ καλοῦσι τὸ ἄστρον, καὶ λέγουσιν οὕτως "ἀλλᾶ οὐὰ κουβάρ."

Κεφάλαιον ιε'.

περὶ τῶν γένους τῶν Φατεμιτῶν.

Ἰστέον ὅτι ἡ Φατέμ θυγάτηρ ἦν τοῦ Μουχοῦμετ καὶ ἀπ' ἐκείνης γεννῶνται οἱ Φατεμίται. οὐκ εἰσὶ δὲ οὗτοι ἐκ τοῦ Φατέμη ἀπὸ τῆς Λιβύης χώρας, ἀλλὰ κατοικοῦσι πρὸς τὰ βορειότερα μέρη τοῦ Μέκε βαδύτερα τάφου τοῦ Μουχοῦμετ. εἰσὶ δὲ ἔθνος P 69 Ἀραβικὸν πρὸς πολέμους καὶ μάχας ἀκριβῶς ἐξησκημένον· μετὰ γὰρ τοῦ τοιοῦτου γένους ἐπολέμησεν ὁ Μουχοῦμετ, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας ἐπύρθησεν καὶ καθυπέταξεν. εἰσὶ γὰρ ἠνδρειωμένοι καὶ πολεμισταί, ὅτι εἰ εὐρεθῶσι μέχρι μυῖς χιλιάδος εἰς φροσάτον, τὸ τοιοῦτον φροσάτον ἀήτητον καὶ ἀκαταμάχτητον γίνονται. οὐ καθυπακούουσι δὲ ἵππους ἀλλὰ καμήλους. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ πολέμου οὐκ ἐνδύονται θώρακας οὔτε κλιβάνια ἀλλὰ περιβόλαια ῥοδωτά, καὶ ἔχουσι δόρατα. μακρὰ καὶ ἀσπίδας ἀδρομήκεις καὶ τόξα ξύλινα παμμεγέθη, σχεδὸν μὴ δυνάμενα τέλεισθαι παρ' ὀλίγων ἀνδρῶν.

2 φλαραῆ vulgo
add B

4 καὶ] ἢ BP: corr Meursius
21 ῥυτιδωτά Meursius

16 χώραι

occideretur, in paradisum ingressurum, et alias multas huiusmodi nugas. Veneris quoque sidus invocant, quod Cubar appellant, et inter orandum ita clamant "alla ova Cubar," id est deus et Venus. deum enim alla vocant, ova vere pro coniunctione et ponunt; Cubar sidus denotat. et ita dicunt alla ova Cubar.

15. de genere Phatemitarum.

Sciendum est Phatem filiam fuisse Mahometis, et ab illa Phatemitas originem ducere, non autem a Phateme quae Libyae regio est, siquidem boreales partes Mecae ultra sepulcrum Mahometis ipsi incolunt. est autem gens Arabica conserendo praelio et bello admodum exercitata. nam horum ope bellum gessit Mahomet multasque urbes regionesque vastavit atque subegit: sunt enim robusti et bellatores, ita ut si vel mille in castris agant, huiusmodi castra inexpugnabilia et insuperabilia sint. non equis vehuntur, sed camelis; et belli tempore non loricas vel clibania induunt, sed amicula corrugata; habentque hastas oblongas, et scuta quae totum hominem obtegant, arcusque ligneos praegrandes, quos qui minoris staturae sunt vix tendere valeant.

Κεφάλαιον ις'.

ἐν τοῦ κατόσου ὃν ἰσχυράτισεν Σάρακος ὁ μαθηματικὸς καὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐξόδου, ἐν καὶ χρόνῳ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως γίνετο, καὶ τίς ἦν τότε ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων.

Ἐξῆλθον οἱ Σαρακηνοὶ μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τρίτῃ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, εἰς τὸ δωδέκατον ἔτος Ἡρακλείου. ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ζρλ'. τὸ δὲ θεμάτων τῶν αὐτῶν Σαρακηνῶν γένετο εἰς μῆνα Σεπτέμβριον τρίτην, ἡμέρα πέμπτη. εἰς τοὺς αὐτοὺς χρόνους πρῶτος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων Μουάμεθ, ὃν οἱ Ἀραβες καλοῦσι Μουχούμετ, ὁ καὶ προφήτης αὐτῶν χρηματίσας, ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων ἔτη ἑννέα.

Κεφάλαιον ιζ'.

ἐν τοῦ χρονικοῦ τοῦ μακαρίου Θεοφάνους.

Τούτῳ τῷ ἔτει, ἦγον ζρλθ', ἀπεβίω Μουάμεθ ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς καὶ ψευδοπροφήτης, προχειρισάμενος ἀντ' αὐτοῦ Ἀβουβύχαρον τὸν καὶ Βουτάκτωρα, συγγενῆ αὐτοῦ. οἱ δὲ τεκλανημένοι Ἑβραῖοι ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἐπέβησαν εἶναι οὔτον τὸν παρ' αὐτοῖς προσδοκώμενον Χριστόν, ὡς καὶ τινες ὄν προυχόντων αὐτῶν προσελθεῖν αὐτῷ καὶ δεξασθαι τὴν αὐτοῦ ἰησακίαν καὶ καταλιπεῖν τὴν τοῦ θείπτου Μωσέως. θιωρήσαντες δὲ αὐτὸν ἀπὸ καμῆλου ἐσθίοντα ἔγνωσαν ὅτι οὐκ ἔστιν ὃν ἐνόμισαν. ἐδίδασκον δὲ αὐτὸν ἀθέμιτα κατὰ τῶν Χριστιανῶν,

9 ὃν οἱ Ἀραβες καλοῦσι Μουχούμετ add B

16. *ex canone, quem vaticinando ex astris posuit Stephanus Mathematicus de Saracenorum expeditione, et quo anno ab orbe condito fuerit, et quo Romanorum imperatore.*

Egressi sunt Saraceni die tertia mensis Septembris indictionis decimae, anno Heraclii duodecimo, mundi 6180. vaticinatio autem ex astris haec de ipsis Saracenis facta fuit die tertia mensis Septembris, feria quinta. hoc ipso tempore primus Arabum princeps fuit Muameth, quem ipsi Muchumet appellant, qui et propheta eorum existit. imperiam Arabum tenuit annis novem.

17. *ex chronico beati Theophanis.*

Hoc ipso anno, id est 6189, vita sanctus est Mahomet Saracenorum princeps et pseudopropheta, postquam in sui locum Abubacharum, qui etiam Butactor nuncupatur, cognatum suum constituisset. Hebraei autem errore ducti initio adventus eius, eum quem ipsi expectabant, Christum esse arbitrabantur, ita ut etiam quidam ex optimatibus eorum ad eius partes accederent cultumque eius amplecterentur, relicta Moysis qui deum viderat, religione. cum autem vidissent eum e camelo comedentem, cognoverunt non esse eum quem putaverant. docebant autem ipsam nefaria contra Christianos, et cum eo conversabantur. hi sunt

καὶ διῆγον οὖν αὐτῶ. οὗτοί εἰσιν οἱ διδάσκοντες αὐτὸν παραδέ-
 χεσθαι μέρη τινὰ τοῦ νόμου, τὴν τε περιτομὴν καὶ ἄλλα τινά,
 ἅπερ παραφυλάττονται οἱ Σαρακηνοί. πρῶτος οὖν Ἀβουβάχαρ
 ἠκολούθησεν αὐτὸν καὶ προφήτην ἐκήρυξεν, διὸ καὶ διάδοχον αὐ-
 P 70 τὸν κατέλειπεν. ἐκράτησεν δὲ ἡ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰ-
 θρίας, πρῶτην μὲν ἐν κρυπτῶ ἔτη δέκα, τὸ δὲ ἔσχατον διὰ πο-
 λέμου ὁμοίως ἔτη δέκα, καὶ φανερώς ἔτη ἑννέα. ἐδίδαξε δὲ τοὺς
 ἑαυτοῦ ὑπηκόους ὅτι ὁ ἀποκτείνας ἐχθρὸν ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ ἀποκτεινό-
 μενος ἀκωλύτως εἰς τὸν παράδεισον εἰσέρχεται. τὸν δὲ παράδεισον
 σαρκικῆς βρώσεως καὶ πόσεως καὶ μίξεως γυναικῶν ἔλεγεν, ποτα- 10
 μὸν δὲ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καταρρεῖν, καὶ γυναικῶν
 τὴν ὄρασιν ἀσύγκριτον, οὐ τῶν παρόντων ἀλλ' ἄλλων. καὶ τὴν
 μίξιν πολυχρόνιον ἔφασκεν καὶ διαρκῆ τὴν ἡδονήν, καὶ ἄλλα τινὰ
 ἀσωτίας καὶ μωρίας ἐμπλεα. συμπαθεῖν τε ἀλλήλοις καὶ βοηθεῖν 15
 ἀδικουμένοις.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν τή.

δεύτερος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων Ἀβουβάχαρ ἔτη γ'.

Οὗτος ὁ Ἀβουβάχαρ πρῶτος λαμβάνει τὴν πόλιν Γάζαν καὶ
 πᾶσαν αὐτῆς τὴν περιχώρον. τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ἀβουβάχαρ
 ἀμνηρεύσας ἔτη τρία, καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν Οὔμυρ, καὶ 20
 κρατεῖ τῶν Ἀράβων ἔτη δώδεκα.

13 διαρκῆ τὴν Theophanes, διακριτικῆν BPM cum Banduriana
 17 ἔτη γ' om M

qui illi auctores fuerunt, ut partes quasdam legis acciperet, circumci-
 sionem et alia quaedam, quae observant Saraceni. primus igitur Abu-
 bachar secutus ipsum est et prophetam praedicavit, quamobrem ipsum
 sibi successorem reliquit. secta porro eius partes Aethribi occupavit,
 primo quidem occulte serpens annis decem, postremo cum belli tumultu
 annis pariter decem, ac demum publice annis novem. subditos vero
 suos edocuit, eum, qui vel hostem occidisset vel ab hoste occisus esset,
 nullo obice in paradisum introire. paradisum autem dicebat locum esse
 carnalis cibi et potus atque mulierum coitus; fluvium autem vini mellis
 et lactis ibi manare, mulierumque speciem incomparabilem, non quales
 nunc sunt, sed aliarum; diuturnum coitum dicebat et voluptatem singu-
 larem, itemque alia nonnulla luxuriae et amentiae plenissima. condole-
 re item mutuo iussit, et iniuria affectis opem ferre.

18. *secundus Arabum princeps Abubachar annis tribus.*

Hic Abubachar primus cepit urbem Gazam, universamque adiacen-
 tem regionem. diem autem obiit idem Abubachar, cum imperasset annis
 tribus; et hunc excepit Umar, qui Arabum principatum obtinuit annis
 duodecim.

Κεφάλαιον ιθ'.

τρίτος ἀρχηγὸς Ἀράβων Οὐμαρ.

Ὁ αὐτὸς οὖν Οὐμαρ ἀπειστράτευσε κατὰ τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρακαθίσας ἐν αὐτῇ ἐπολιόρησε τὴν Ἱεροουσαλήμ διετῆ χρό-
 5 νον, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν δόλω. Σωφρόνιος γὰρ ὁ Ἱεροσολύμων
 ἐπίσκοπος θείω κινούμενος ζήλω καὶ ἀγχινοίᾳ διαπρέπων λόγον
 ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἕπερ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πάσης Παλαιστίνης
 ἀσφαλίστατον, ὥστε ἀκαθαιρέτους μείναι τὰς ἐκκλησίας καὶ
 ἀπορρήτους. τοῦτον ἰδὼν ὁ Σωφρόνιος ἔφη "ἐπ' ἀληθείας
 10 τοῦτό ἐστι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ
 προσφήτου, ἐστὶς ἐν τόπῳ ἁγίῳ." οὗτος τὸν ναὸν ἐζήτησε τῶν
 Ἰουδαίων, ὃν ὠκοδόμησε Σολομών, πρὸς τὸ ποιῆσαι αὐτὸν
 προσκυνητήριον τῆς αὐτοῦ βλασφημίας. καὶ ἔστιν ἕως τῆς σή-
 μερον.

15

Κεφάλαιον κ'.

τέταρτος ἀρχηγὸς Ἀράβων Οὐθμάν.

Οὗτος λαμβάνει τὴν Ἀφρικὴν πολέμῳ, καὶ στοιχήσας φό-
 ρους μετὰ τῶν Ἀφρων ἐπέστρεψεν. τούτου στρατηγὸς χρηματίζει
 Μαβίας ὁ παραλύσας τὸν κολοσσὸν Ῥόδου καὶ πορθήσας Κύπρον
 20 τὴν νῆσον καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς. οὗτος παραλαμβάνει καὶ P 71
 νῆσον τὴν Ἀραδον, καὶ τὴν πόλιν αὐτῆς ἐνέπρησεν, καὶ τὴν νῆσον
 ἀόκητον κατέστησεν ἕως τοῦ νῦν. οὗτος τὴν νῆσον Ῥόδον κατα-
 λαβὼν καθεῖλε τὸν αὐτῆς κολοσσὸν μετὰ χίλια εἴη τῆς αὐτοῦ

23 ἐαντῆς vulgo

19. tertius Arabum princeps Umar.

Ipsa igitur Umar expeditionem fecit in Palaestinam, ibique consi-
 dens Hierosolymam biennio obsedit doloque cepit. Sophronius vero
 Hierosolymorum episcopus divino permotus zelo et perspicacitate prae-
 stans fidem ab illo accepit eamque certissimam de conservandis totius
 Palaestinae ecclesiis, ita ut nec diruerentur nec vastarentur. hunc cum
 videret Sophronius dixit "haec profecto est abominatio desolationis,
 stans in loco sancto, praedicta a Daniele propheta." hic templum In-
 daeorum quaevisit a Salomone exstructum, ut blasphemiae suae ado-
 randae locum efficeret, qui hodieque superest.

20. quartus Arabum princeps Uthman.

Hic bello Africam expugnavit, et pactione tributum cum Afris inita
 reversus est. eius militiae praefectus Mavias dictus colossum Rhodium
 destruxit, Cypro insula cum universis eius urbibus devastata. hic in-
 super Aradum insulam cepit, eiusque urbem incendit, et insulam in ho-
 diernum usque diem habitatoribus desertam reddidit. hic insula Rhode
 capta colossus eius sustulit, post mille trecentos sexaginta annos quam

ιδρύσεως, ὃν Ἰουδαίος τις ἔμπορος ἀνηπάμενος Ἐδεσηνὸς Ἴννακο-
σίας καμήλους ἐφόρτωσεν αὐτοῦ τὸν χαλκόν. οὗτος ὁ Μαβίας
ἐπιστράτευσε καὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐλυμήνατο τὴν
τε Ἐφεσον καὶ Ἀλικαρνασσὸν καὶ Σμύρναν καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις
Ἰωνίας· ὃς καὶ γέγονεν τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς πέμπτος μετὰ τὴν 5
Οὐθμὰν τελευτὴν ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κα΄.

ἐκ τοῦ χρονικοῦ Θεοφάνους· ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5904.

Ἰστέον ὅτι πρὸς τῇ τελευτῇ Μαβίου τῶν Ἀράβων πέμπτος
ἀρχηγοῦ εἰσῆλθον οἱ Μαρδαῖται εἰς τὸν Λίβανον, καὶ ἐκράτησαν 10
ἀπὸ τοῦ Μαύρου ὄρους ἕως τῆς ἁγίας πόλεως, καὶ ἐχειρώσαντο
τὰς τοῦ Λιβάνου περιωπὰς· καὶ πολλοὶ δούλοι καὶ αὐτόχθονες
πρὸς αὐτοὺς κατέφυγον, ὥστε δι' ὀλίγου χρόνου εἰς πολλὰς χιλιά-
δας γενέσθαι. καὶ τοῦτο μαθὼν Μαβίας καὶ οἱ σύμβουλοι αὐ-
τοῦ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ ἀποστέλλει πρέσβεις πρὸς τὸν αὐ- 15
τοκράτορα Κωνσταντῖνον ζητῶν εἰρήνην. ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει
πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὁρθοδόξου [υἱοῦ],
τοῦ Παγωνάτου, Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Πιτζηκαύδης. τούτου δὲ
καταλαβόντος ἐν Συρίᾳ, Μαβίας ἐδέξατο αὐτὸν μετὰ μεγάλης
τιμῆς, καὶ συνεφωνήθη πρὸς ἀμφοτέρους ἔγγραφον γενέσθαι ἐι- 20
ρήνης μεθ' ὅρκου λόγον ἐπὶ συμφώνου ἔτησιον πάκτου, παρέχε-
σθαι τῷ τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖ παρὰ τῶν Ἀγαρηνηῶν χρυσίου

6 δύο M
κάδης M

18 τοῦ om M, ex υἱοῦ facit Meursius

πιτζη-

erectus fuerat; quem Iudaeus quidam mercator Edessenus cum omisset,
nongentos camelos aere ipsius oneravit. hic quoque Mavias contra
Cpolim castra pesuit, ac Ephesum Halicarnassum Smyrnam et reliquas
Ioniae urbes devastavit. Arabum item quintus princeps fuit post Uth-
manis obitum, imperavitque annis viginti quattuor.

21. ex chronico Theophanis: anno ab orbe condito 6171.

Sciendum est paulo ante obitum Maviae, quinti Arabum principis,
Mardaïtas in Libanum ingressos et a Nigro monte usque ad sanctam
urbem occupasse, omnesque Libani speculas cepisse, multosque servos
et indigenas ad illos confugisse, ita ut exiguo tempore ad multa milia
aucti sint. re camperta Mavias eiusque consiliarii timore magno per-
culsi sunt, misitque ipse legatos ad imperatorem Constantinum pacis
expetendae gratia. qua de causa ab imperatore Constantino Pogonato,
orthodoxe fide, mittitur Ioannes cognomento Pitzocaudes. is cum in
Syriam advenisset, perhomerifice a Mavia exceptus est, et de pace inter
utrosque convenit, per scriptam pactionem iurjurando confirmatam,
Agarenes ex pacto imperatori quotannis daturus esse auri libras ter

χιλιάδας τρεῖς καὶ ἄνδρας ἀρχμαλώτους ὧ καὶ ἵππους εὐγε-
νεῖς ὕ. ἐπὶ τούτου διηρέθη ἡ τῶν Ἀραβῶν ἀρχὴ εἰς μέρη
δύο, καὶ εἰς μὲν τὴν Αἰθιοβίον ἐκράτησε τὴν ἀρχὴν ὁ Ἀλῆ,
τὴν δὲ Αἴγυπτον καὶ Παλαιστίνην καὶ Λαμασκὸν ἐκράτει ὁ
Μαβίας. καὶ οἱ μὲν τὴν Αἰθιοβίον οἰκοῦντες μετὰ τῶν υἱῶν
τοῦ Ἀλῆ ἐστράτευσαν κατὰ τοῦ Μαβίου, ὁ δὲ Μαβίας ἀν-
θωπλίσατο κατ' αὐτῶν καὶ συνῆψεν πόλεμον παρὰ τὸν ποτα-
μὸν Εὐφράτην, καὶ ἠτιθήθη τὸ μέρος Ἀλῆ, καὶ παρέλαβεν ὁ
Μαβίας τὴν Αἰθιοβίον καὶ πῦσαν τὴν γῆν Συρίας. ἐκράτησε
οὕτως ἡ αὐτοῦ γενεὰ ἔτη ὅ.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐξῆλθον οἱ λεγόμενοι Μαυροφόροι ἀπὸ
Περσίδος, οἱ κρατοῦντες ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἐπολέμησαν
τὴν γενεὰν τοῦ Μαβίου καὶ ἠφάνισαν αὐτήν, ἔσφαξαν δὲ
καὶ Μαρουάμ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ὑπελείφθησαν δὲ ὀλίγοι
τοῦ Μαβίου, καὶ ἐδιώχθησαν παρὰ τῶν Μαυροφόρων ἕως
τῆς Ἀφρικῆς μετὰ καὶ ἐνὸς ἐκγόνου τοῦ Μαβίου. ὁ δὲ αὐ- P 72
τὸς ἐκγονος τοῦ Μαβίου μετ' ὀλίγων τινῶν διεπέρασεν εἰς
τὴν Ἰσπανίαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτμήτου,
οὐχὶ δὲ τοῦ Πωγωνίου. τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἱστο-
ρικοῖς οὐ γέγραπται· ἀπ' οὗ γὰρ παρελήφθη ἡ μεγάλη
Ῥώμη παρὰ τῶν Γότθων, ἤρξατο ἀκρωτηριάζεσθαι τὰ Ῥω-
μαϊκὰ πράγματα, καὶ οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν τῶν τῆς Ἰσπανίας
μερῶν ἐποίησατο μνηεῖαν οὔτε τῆς γενεᾶς τοῦ Μαβίου. ἔχει

2 τούτῳ vulgo

mille, captivos octingentos et equos generosos quinquaginta. tum
divisus fuit Arabum principatus duas in partes sic: Aethribum qui-
dem Ale, Aegyptum vero Palaestinam et Damascum Mavias sub di-
cione habuit. Aethribi autem incolae cum filiis Ale contra Maviam
bellum moverunt. Mavias instructo adversum exercitu praelium con-
seruit ad fluvium Euphratem, victaque pars Ale fuit, Aethribumque
Mavias cum tota Syria cepit. eius porro posteritas annos septua-
ginta imperavit.

Postmodum vero ex Perside egressi sunt Maurophori, ut vo-
cant, qui etiam hodie imperant, bellumque Maviae posteritati in-
tulerunt, ipsamque deleverunt, caeso Maruam ipsorum capite. pauci
autem ex gente Maviae residui fuerunt, quos una cum unico Ma-
viae nepote in Africam usque insecuti sunt Maurophori. ille porro
nepos Maviae cum paucis asseclis in Hispaniam traiecit tempo-
ribus Iustiniani Rhinotmeti, non vero Pogonati. id vero ab histo-
ricis nostris scripto consignatum non est. ex quo enim a Gotthis
capta magna Roma fuit, Romanorum res labefactari et minui coepe-
rant; nec quispiam historicorum Hispaniae mentionem fecit, neque

δὲ τοῦ μακαρίου Θεοφάνους ἡ ἱστορία οὕτως. ἀπεβίω σὺν
 ὁ Μαβίας ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγός, γεγονώς στρατηγός
 ἔτη κς', ἀμηρεύσας δὲ ἔτη κδ'. καὶ ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν
 Ἀράβων Ἰζίδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ε'. τοῦτου τελευτήσαντος
 ἐταράχθησαν οἱ Ἀραβες τῆς Αἰθρίβου, καὶ διεγερθέντες κα-
 τέστησαν ἑαυτοῖς ἀρχηγὸν Ἀβδελάν τὸν υἱὸν Ζουβέρ. τοῦτο
 ἀκούσαντες οἱ τῆν Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην καὶ Λαμασκὸν
 κατοικοῦντες Ἀγαρηνοὶ ἔρχονται πρὸς Οὐσάν ἀμηρῶν Παλαι-
 στίνης, καὶ κροβάλλονται Μαρουάμ, καὶ ἰστώσιν αὐτὸν ἀρχη-
 γόν, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς μῆνας θ'. τοῦτου δὲ τελευτήσαν-
 τος Ἀβιμέλεχ ὁ υἱὸς αὐτοῦ διαδέχεται τὴν ἀρχήν, καὶ κρα-
 τεῖ ἔτη κβ' καὶ μῆνας ε', καὶ χειροῦται τοὺς τυράντους, καὶ
 ἀποκτείνει τὸν Ἀβδελάν υἱὸν Ζουβέρ καὶ διάδοχον. ἐν τού-
 τοις τελευτῇ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πωγωνά-
 του, κρατήσας τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν ἔτη ις', καὶ ἐβασίλευσεν
 ἀντ' αὐτοῦ Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἰστέον ὅτι ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός Μαβίας, πέμπτος ἀπὸ
 τοῦ Μουάμεθ ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων, οὐκ ἐκ τοῦ
 γένους ἦν τοῦ Μουάμεθ, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας φυλῆς. καὶ πρῶ-
 τον μὲν ἐχειροτονήθη στρατηγός καὶ ναύαρχος παρὰ Οὐθμάν
 ἀρχηγοῦ τῶν Ἀράβων, καὶ ἀπεστάλη κατὰ τῆς Ῥωμαίων πο-
 λιτείας μετὰ χειρὸς ἰσχυρῶς καὶ καταφράκτων νηῶν ασ', καὶ

3 ἀρχῆς τῶν add B 17 Μαβίας ὅς πέμπτος? 18. ἐκρά-
 τησε — Μουάμεθ add B 22 νηῶν add B

Maviae posteros memoravit. beati autem Theophanis historia sic
 habet. extinctus itaque est Mavias Saracenorum princeps, postquam
 exercitum duxerat annis viginti sex et ameras fuerat annis viginti
 quattuor. Arabumque imperium tenuit filius eius Izid annos 6. quo
 mortuo tumultuati sunt Arabes Aethribi, atque insurgentes ducem
 sibi constituerunt Abdelam filium Zuber. quibus auditis ii qui Phoe-
 nicem Palaestinam et Damascum incolunt Agareni, veniunt ad Usam
 Palaestinae ameram ac Maruam promovent in exercitusque ducem
 cooptant, qui imperium tenuit mensibus novem. illo autem defuncto
 Abimelech filius eius imperium excipit, et obtinet annis viginti duo-
 bus, mensibus sex. hic tyrannos capit, et occidit Abdelam Zuberis
 filium et successorem. inter haec moritur Constantinus imperator,
 filius Pogonati, postquam Romanorum imperium tenuerat annis decem
 et septem; cui Iustinianus filius successit.

Sciendum autem Maviam Arabum principem, qui a Mahomete
 quintus imperium tenuit, non ex genere Mahometis fuisse sed ex
 alia tribu. et primo quidem dux exercitus et classis praefectus con-
 stitutus ab Uthmano Arabum principe missus fuerat contra Romanos

εἰσῆλθεν ἕως τῆς Ῥόδου, καὶ κειθεὶν ἐξοπλισόμενος ἀνῆλθεν ἕως Κωνσταντινουπόλεως, καὶ διατριψάσας χρόνον ἰκανόν, ἦτοι ἔτη ζ', κρηλατήσας τε τὰ ἔξω τοῦ Βυζαντίου ὑπέστρεψεν ἄπρακτος. εἰδὼν [δὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ] καθεῖλε τὸν κολοσσὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἱστάμενον. ἄγαλμα δὲ ἦν τοῦ ἡλίου χαλκοῦν κεχρυσωμένον ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, ἔχον ὕψος πήχεις π' καὶ πλάτος ἀναλόγως τοῦ ὕψους, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ ἐπιγράμμα τὸ πρὸς τὴν βᾶσιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ γεγραμμένον, ἔχον οὕτως·

τὸν ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸν ὀκτάκις δέκα

Λάχης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος.

ἔλαβε δὲ τὸν χαλκὸν αὐτοῦ καὶ διεπέρασεν ἐν τῇ Συρίᾳ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν εἰς ἀγορὰν παντὶ τῷ βουλομένῳ. ὤνησατο δὲ αὐτὸν Ἑβραῖος ὁ * Ἐμεσηνός, ἐπιφορτώσας αὐτὸν ἀπὸ θαλάσσης καμήλους ἐννακοσίας καὶ ὄγδοήκοντα. τελευτήσαντος οὖν τοῦ Οὐθμᾶν διεδέξατο τὴν τῶν Ἀράβων ἀρχὴν ὁ Μαβίας, ἐκράτησε δὲ τῆς ἁγίας πόλεως καὶ τῶν τῆς Παλαιστίνης μερῶν, τὴν τε Δαμασκὸν καὶ Ἀντιόχειαν καὶ πάσας τὰς τῆς Αἰγύ- P 73 πτω πόλεις. ὁ δὲ Ἀλήμ, ὃς ἦν γαμβρὸς τοῦ Μουάμεθ ἐπὶ θυγατρὶ τῇ καλουμένῃ Φατιμέ, ἐκράτησε τῆς Αἰθιοπίας καὶ ἐκείνης τῆς τραχείας Ἀραβίας. ἐν ταύταις οὖν ταῖς ἡμέραις διηγήθησαν πρὸς πόλεμον κατ' ἀλλήλων ὁ τε Ἀλήμ καὶ ὁ Μαβίας, ἐρίζοντες περὶ τῆς ἀρχῆς, τίς αὐτῶν κυριεύσει πά-

8 ἔχον οὕτως add B

cum praevalida manu et cataphractis navibus mille ducentis; et penetravit usque Rhodum, indeque cum copiarum apparatu Cpolim usque progressus est, ubi multo tempore, septem videlicet annis, moratus, omni circa Cpolim agro devastato, re infecta reversus est. Rhodum autem cum venisset, colossus illic stantem sustulit. erat vero statua solis aenea, deaurata a capite usque ad pedes, altitudine cubitorum 80 et latitudine congruenti, ut testificatur epigramma ad basim pedum eius descriptum, quod sic habet:

Rhodo colossus bis quater cubitis decem

superbientem Lindius fecit Laches.

res autem, ex quo confectus erat, abstulit transportavitque in Syriam et cuilibet venale proposuit. emit vero illud Hebraeus quidam Emesenus, qui a mari advehendum imposuit camelis nongentis et octoginta. mortuo igitur Uthmane Arabum principatum suscepit Mavias, ac sub imperio suo habuit sanctam urbem, Palaestinae partes, Damascum, Antiochiam et omnes Aegypti urbes. Alim vero qui Mahometis filiam Phatimen uxorem duxerat, tenuit Aethribum et Arabiam Petraeam universam. his itaque diebus de Syriae imperio mutuo disceptantes Alim et Mavias in apertam bellum proruperunt,

σης Συρίας. συνήχθησαν δὲ παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ συναπίουσι πόλεμον ἰσχυρὸν μετ' ἀλλήλων. τοῦ δὲ πολέμου κρατοῦντος καὶ πολλῶν ἐξ ἀμφοτέρων πιπτόντων, ἔκραξαν τὰ πλήθη τῶν Ἀγαρηνῶν [ἀμφοτέρων] τῶν δύο μερῶν "τίτι τρόπον σφαζόμεν καὶ σφαζόμεθα καὶ ἀφανίζεται τὸ γένος ἡμῶν ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων βιοτῆς, ἀλλὰ χωρισθήτωσαν δύο γέροντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ὃν ἂν προκρίνωσιν ἐχέτω τὴν ἀρχήν." ὁ δὲ Ἀλήμ καὶ ὁ Μαβίας ἠρέσθησαν ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτῶν, καὶ ἐκβάλλοντες ἐκ τῶν χειρῶν τοὺς ἑαυτῶν δακτυλίους δεδώκασι τοῖς δύοσι γέροντιν, ὅπερ ἔστι¹⁰ σημεῖον τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ παρέσχον τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν τῶν δύο γερόντων, τὸ πρῶγμα ἔνορκον ποιησάμενοι, καὶ τοῦτο στοιχήσαντες ἵνα ὃν ἂν προκρίνωσιν οἱ γέροντες, ἐκεῖνος ἔσται κύριος καὶ ἀρχηγὸς πάντων τῶν Σαρακηνῶν. καὶ εἰσελθόντων τῶν δύο γερόντων ἀνα¹⁵ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ πολέμου τῶν δύο μερῶν, καὶ σταθέντων ἐν τῷ μεταίχμιῳ τοῦ στρατοπέδου ἀντιπροσώπου, τοῦ μὲν Ἀλήμ ὁ γέρον ὑπῆρχε κατὰ τὸ τῶν Σαρακηνῶν ἔθνος εὐλαβῆς, οἷους ἐκεῖνοι λέγουσι καθῆς, τουτέστι πιστοὺς καὶ ἡγιασμένους, ὁ δὲ τοῦ Μαβίου γέρον ἐν σχήματι μόνῳ ἦν²⁰ εὐλαβῆς, τὰ δ' ἄλλα δουρὸς καὶ αὐθάδης καὶ ποτηρία πάντας ὑπερβάλλον ἀνθρώπους. εἶπε δὲ ὁ τοῦ Μαβίου γέρον πρὸς τὸν γέροντα τοῦ Ἀλήμ ὅτι σὺ πρῶτος εἶπε ὕπερ βούλη

4 ἀμφοτέρων om M   8 ἠρέσθησαν?   22 Μαβίου γέρον
πρὸς τὸν γέροντα τοῦ om ed

atroxque praelium ad Euphratem conseruerunt. durante conflictu, ac multis hinc inde cadentibus, ex utraque Agarenorum parte conclamatatum est "quare mutuam in caedem ruimus, genusque nostrum ex hominibus tollitur? verum duo senes deligantur ex utraque parte, et is principatum obtineat quem ipsi alteri praetulerint." placuit consilium Alim et Maviae, detractosque de manibus annulos duobus senibus dederunt (quod quidem apud Agarenos principatus signum est), potestatemque suam senum duorum voluntati commiserunt, sacramento prius edito se, quemcunque senes deligerent, pro domino ac principe omnium Saracenorū habituros. senibusque ambobus in medium castrorum progressis et in spatio inter duas acies interposito consistentibus, qui a partibus Alim stabat senex, vir pius a Saracenis habebatur ex illorum numero, quos ipsi cades appellant, hoc est fideles et sanctos. Maviae autem senex habitu tantum pietatem praeferebat, cetera dolosus contumaxque malitiaque mortalibus omnibus superior. qui Alemi senem ita compellavit: "tu" inquit "prior

ὡστε φρόνιμος καὶ εὐλαβῆς καὶ μακρὰ τοῖς ἐμοῖς χρόνοις
 ὑπερβαλλόμενος. καὶ ἀπεκρίθη ὁ γέρον τῷ Ἀλήμ τούτο,
 ὅτι ἐξέβαλον τὸν Ἀλήμ ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὡς ἐξήγαγον τὸν δακτύ-
 λιον αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγον εἰς τὸν ἐμὸν
 5 δάκτυλον. ἐκβάλλω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ Ἀλήμ ἐκ τοῦ δα-
 κτύλου μου, συνεχβαλὼν αὐτὸν καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. καὶ
 ἀνταπεκρίθη ὁ τοῦ Μαβίου γέρον ὡς ὅτι εἰσήγαγον τὸν Μα-
 βίαν εἰς τὴν ἀρχήν, ὡσπερ εἰσήγαγον τὸν δακτύλιον αὐτοῦ
 εἰς τὸν δάκτυλόν μου. εἰσαγάγω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ Μα-
 10 βίου εἰς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ. καὶ τότε διεχωρίσθησαν ἀπ'
 ἀλλήλων. παραλαμβάνει οὖν ὁ Μαβίας τὴν ἐξουσίαν Συρίας,
 ἐπειδὴ ὁμωμόκεσαν ἀλλήλοις οἱ ἀμνηραῖοι πάντες ὡς ὃ τι ἂν
 εἴπωσιν οἱ γέροντες, ἵνα ἐπώμεθα εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν. ὁ
 γοῦν Ἀλήμ παραλαβὼν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὰ μέρη
 15 Αἰθιοπίου μετὰ πάσης τῆς συγγενείας αὐτοῦ, κἀκεῖτος τελευτᾷ
 τὸν βίον. μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλήμ, λῆρον ἡγήσάμενοι
 οἱ τούτου υἱοὶ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν βουλήν, ἐπανέστησαν
 κατὰ τοῦ Μαβίου καὶ συνῆψαν πόλεμον ἰσχυρὸν μετὰ τοῦ Μα-
 βίου, καὶ ἠτηθέντες ἔφυγον ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ P 74
 20 ἀποστείλας Μαβίας ἀπέκτεινεν ἅπαντας. καὶ ἔκτοτε ἦλθε
 πᾶσα ἡ ἀρχὴ τῶν Ἀράβων εἰς τὸν Μαβίαν. ἰστέον δὲ ὅτι οὗτος
 ὁ Μαβίας ἔκγονος ἦν τοῦ Σοφιάμ ἔκγονος δὲ τοῦ Μαβίου
 ἠπῆρχεν ὁ Μάσαλμας ὁ κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκστρατεύ-
 σας, οὗ τινὸς καὶ δι' αἰτήσεως ἐκτίσθη τὸ τῶν Σαρακηνῶν

1 ὡς ἴστε M, ὡσεὶ τε Meursius

21 πάση vulgo

sententiam dicito, utpote prudens, pius ac me multis annis provecior."

respondit senex Alemi "ut Alim principatu deieci, cum annulum manu

eius extractum digito meo circumdedi, ita eiicio Alemi annulum e

digito meo, atque una ipsum e principatu." cui reponit senex Ma-

viae "ut Maviam in principatum introduxi, cum annulum eius digito

meo inserui, ita annulum Maviae in digitum eius induco." et tunc ab

invicem discesserunt. assumit igitur Mavias Syriae principatum, quod ami-

raei omnes iurassent senum se dictis obscuros esse. Alim igitur cum

suis et tota cognatione in Aethribi partes abscessit, ibique diem obiit su-

premum. post mortem Alim filii eius consilium patris pro mugis et delira-

mentis habentes, bellum moverunt contra Maviam, atrociq; conserto

praelio superati in fugam se dederunt; misitque Mavias qui eos in-

ternecione delerent. exinde vero totum Arabum imperium Maviae

cemit. sciendum autem est hunc Maviam nepotem fuisse Sophiami,

Maviae nepotem fuisse Masalman, qui adversus Cpolim exercitum du-

xit, cuiusque rogatu Saracenorum sacellum in praetorio imperatoris

μαγίστιον ἐν τῷ βασιλικῇ πραιτωρίῳ. οὐκ ἦν δὲ οὗτος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων, ἀλλὰ Σουλεμῶν ὑπῆρχεν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σαρακηνῶν, ὁ δὲ Μάσαλμας ἐν τάξει στρατηγοῦ ἐχρημάτιζεν. ἦλθε δὲ Σουλεμῶν μετὰ τοῦ στόλου αὐτοῦ κατὰ Κωνσταντινούπολιν, ὁ δὲ Μάσαλμας διὰ ξηρᾶς, καὶ διεπέρασεν ἐν 5 Λαμψάκῳ ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Θράκης, ἄγον μεθ' ἑαυτοῦ στρατιώτας χιλιάδας π'. καὶ διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας ὁ τε στόλος Σουλεμῶν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀράβων καὶ ὁ πεζὸς στρατός τοῦ Μασάλμα ὑπέστρεψαν ἅπαντες μετ' αἰσχύνης, ἡττηθέντες καὶ καταπολεμηθέντες παρά τε τοῦ στόλου καὶ τῶν 10 στρατιωτῶν τῶν βασιλέως. καὶ εἰρήνευσεν ἡ καθ' ἡμᾶς πολιτεία ἐπὶ μῆκιστον χρόνον, στρατηγούσης καὶ περιοπούσης τῆς δεσποίνης ἡμῶν καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Θεοτόκου τῆς τὴν πόλιν ἦς καὶ τὴν ἄκρατον καὶ ἁγίαν εἰκόνα καὶ αὐτός ὁ Σουλεμῶν ἠδέσθη καὶ ἐνετράπη καὶ τοῦ ἵππου κατέ- 15 πσεν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κ β .

ἐκ τοῦ χρονολογίου τοῦ μακαρίου Θεοφάνους περὶ τῶν αὐτῶν καὶ περὶ διαβίου καὶ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ, ὅπως διεπέρασεν ἐν Ἰσπανίᾳ. ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ὁ ῥινόμητος.

Αὕτη ἐστὶν ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα 20 ἐξεβλήθη ὑπὸ Λεοντίου, καὶ πάλιν ἀντισηλθὼν ἐκβαλὼν τὸν Λεόντιον καὶ Ἀψίμαρον, καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν τῇ ἰπ-

9 ὑπέστρεψε μετ' Μ

structum est. hic vero non erat princeps Arabum, sed Suleman; Masalmas vero ducis exercitus partes obtinebat. Suleman autem classem contra Cypolim duxit: Masalmas terrestri itinere venit et Lampraco in partes Thraciae traiecit, ducens secum militum milia octoginta. deique providentia et classis Sulemanis Arabum principis et exercitus Masalmas pedestris a classe et militibus imperatoris superati ac debellati cum pudore ac dedecore redierunt; imperiumque nostrum diuturno tempore pacem habuit, ductu et praesidio dominas nostras et semper virginis Mariae deiparae hanc urbem protegentis; cuius inviolatam et sanctam imaginem ipse etiam Suleman reveritus et confusus equo decidit.

22. eventum ex Beato Theophane chronographo de iisdem; ac de Maria deique eius praecepta, et quomodo in Hispaniam traiecerit. huius nominis Romanorum imperator.

Huius imperii eius initium est: postea vero a Leone deiectus fuit, ac deinde iterum restitutus, deiectis Leone et Apimaro, quem

ποφρομίᾳ θριαμβεύσας καὶ ἀποκτείνας. τούτῳ τῇ ἔτει ἀπο-
 στέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανὸν βεβαιῶσαι τὴν εἰρήνην
 οὕτως ἵνα ὁ βασιλεὺς παύσῃ τὸ τῶν Μαρδαϊτῶν τάγμα ἐκ
 τοῦ Λιβάνου καὶ διακωλύσῃ τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν, καὶ Ἀβι-
 μέλεχ δώσῃ τοῖς Ῥωμαίοις καθ' ἑκάστην νομίσματα χίλια καὶ
 ἵπκον εὐγενῆ ἓνα καὶ Αἰθίοπα δοῦλον ἓνα, καὶ ἵνα ἔχωσι
 κοινὰ κατὰ τὸ ἴσον τοὺς φόρους τῆς Κύπρου καὶ Ἀρμενίας
 καὶ Ἰβηρίας. καὶ ἐπεμψεν ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν μαγιστρια-
 τὸν πρὸς Ἀβιμέλεχ ἀσφαλίσασθαι τὰ στοιχηθέντα, καὶ γέ-
 γονεν ἔγγραφος ὑσφάλεια μετὰ μαρτύρων, καὶ φιλοτιμηθεῖς
 ὁ μαγιστριανὸς ὑπέστρεψεν. καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς προσελά-
 βητο τοὺς Μαρδαῖτας χιλιάδας ἰβ', τὴν Ῥωμαϊκὴν δυναστείαν
 ἀκρωτηριάσας· πᾶσαι γὰρ νῦν αἱ οἰκούμεναι παρὰ τῶν
 Ἀράβων εἰς τὰς ἀκροπόλεις ἀπὸ Μοψουεστίας καὶ ἕως τε- P 75
 τάρτης Ἀρμενίας ἀνίσχυροι καὶ ἀοίκητοι ἐτήγγανον διὰ τὴν
 ἐφοδὸν τῶν Μαρδαϊτῶν, ὧν παρασταλέντων πάνδεινα κακὰ
 πέπονθεν ἡ Ῥωμανία ὑπὸ τῶν Ἀράβων μέχρι τοῦ νῦν. τῷ
 δ' αὐτῷ ἔτει εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν ἐκεῖ ἐδέξατο
 τοὺς ἐν τῷ Λιβάνῳ Μαρδαῖτας, χάλκεον τεῖχος διαλύσας.
 παρελῦσε δὲ καὶ τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων παγιοθεῖσαν εἰ-
 ρήνην, διαταράξας τοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνως
 γενοτάς τύπους. ἔτι κρατοῦντος τοῦ Ἀβιμέλεχ ἐπεστρά-

6 καὶ Αἰθίοπα δοῦλον ἓνα om M 13 αἰ νῦν? 22 δετι M

utrumque in Hippodromum triumphans duxit et occidit. hoc ipso
 anno mittit Abimelech ad Iustinianum legatos, qui hac condicione
 firmam pacem stabilirent, ut imperator Mardaitarum legionem in Li-
 bano monte compesceret excursionsque illorum prohiberet, Abime-
 lech vero quotidie Romanis daret nomismata mille et equum gene-
 rosus unum Aethiopemque servum unum, essentque Cypri Armeniae
 et Iberiae vectigalia communia. misitque imperator ad Abimelech
 Paulum Magistrinum, qui pacta firmaret; quae quidem adhibitis te-
 stibus scripto firmata fuere: Magistrinus muneribus exornatus domum
 rediit. missi itaque sunt ab imperatore, qui Mardaitarum duodecim
 milia sedibus abduxerunt; quae res Romanam potentiam minuit et
 labefecit. omnes enim terrae quarum arces nunc obtinent Arabes, a
 Mopsuestia usque ad quartam Armeniam, ob Mardaitarum incursionem
 invalidae et desertae erant; quibus inhibitis atrocissima mala Orien-
 tale imperium ab Arabibus ad hoc usque tempus perpessum est. eo-
 dem autem anno Armeniam ingressus imperator illic Mardaitas Libani
 suscepit, aeneo muro destructo. pacem quoque cum Bulgaris firma-
 tam dissolvit, iis perturbatis quae pater recte atque prudenter sanxe-

τευσαν οἱ Ἀραβες τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ταύτην παρέλαβον, καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξατίωνα ἐν αὐτῇ κατέστησαν. Λεόντιος δὲ ἦν τῷ τότε χρόνῳ ἐκβαλὼν τὸν Ἰουστινιανὸν τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ ἐξορίας αὐτὸν ἐν Χερσῶνι τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. Ἀσιμάρου δὲ τοῦ Τιβερίου τὸν Λεόντιος⁵ διαδεξαμένον τῆς βασιλείας καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα κρατήσαντος τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, καὶ ἐκράτησεν Οὐαλιδὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ἑνnea.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πάλιν ἐπέστρεψεν Ἰουστινιανὸς εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ ῥαθύμως καὶ ἀμελῶς ταύτην διακυβερνῶν,¹⁰ τῆς Ἀφρικῆς ἐπεκράτησαν ὀλοσχερῶς οἱ Ἀγαρηνοί. τότε ὁ τοῦ Μαβίου ἔγγονος μετὰ ὀλιγοσίου τινὸς λαοῦ διεπέρασεν ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ ἐπισυνάξας πάντας τοὺς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐκράτησε τῆς Ἰσπανίας μέχρι τῆς σήμερον. ὅθεν οἱ τὴν Ἰσπανίαν κατοικοῦντες Ἀγαρηνοὶ Μαβιᾶται κατονομάζονται.¹⁵ τούτων ἀπόγονοι τυγχάνουσιν οἱ τὴν Κρήτην οἰκοῦντες Ἀγαρηνοί· ὅτε γὰρ Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς ἐπεκράτησεν καὶ ἡ τοῦ Θωμᾶ ἀνταρσία ἐγένετο μέχρι τριετοῦς χρόνου ἐπικρατήσασα, τότε τοῦ βασιλέως ἀσχολουμένων ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι πράγμασιν εὐρόντες διορίαν οἱ τὴν²⁰ Ἰσπανίαν οἰκοῦντες Ἀγαρηνοὶ στόλον ἱκανὸν ἐξαρτίσαντες καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν τῆς Σικελίας μερῶν πᾶσας τὰς Κυκλάδας νήσους ἠρῆμωσαν, καὶ ἐλθόντες ἐν Κρήτῃ, καὶ ταύτην εὐκαι-

12 τινὸς λαοῦ] στρατον M

rat. imperante ipso adhuc Abimelech, Arabes admotis in Africam copiis eam subegerunt, et ex suo exercitu praesidium in ea posuerunt. eodem vero tempore Iustinianum Romano imperio deiecit Leontius, eoque in Chersonem relegato imperium tenuit. Tiberio Apsimaro Leontii successore imperium obtinente mortuus est Abimelech Arabum princeps, post quem filius Valid imperavit annos novem.

Eodem ipso anno in imperium restitutus est Iustinianus; quod cum negligenter ac supine administraret, Agareni universam Africam subiugarunt. tunc Maviae nepos cum exiguis copiis in Hispaniam traiecit, collectisque consanguineis omnibus Hispaniam ad hanc usque diem occupavit. quambobrem Agareni Hispaniam incolentes Maviatae vocantur; ab his vero prouati sunt Agareni qui Cretam incolunt. cum enim Michael Balbus Romanorum imperium teneret ac Thomae rebellio ad usque tricennium perseveraret, tum imperatore instantibus negotiis vacante Agareni Hispaniae incolae occasionem nacti, valida instructa classe, a Siciliae partibus iuitium facientes Cycladas omnes insulas vastarunt, et in Cretam appellentes, opportunam et praesidiis

ρον καὶ ἀνειμέτην εὐρόντες, μηδεὶς ἀνταιρομένον ἢ μαχομέ-
του ταύτην παρέλαβον, καὶ διακρατοῦσιν ἕως τῆς σήμερον.

Τὸν δὲ Οὐαλίδ διαδέχεται ὁ Σολεμῶν, καὶ κρατεῖ ἔτη
τρία. ἐπὶ τούτῳ ἐπεστράτευσεν Μάσαλμας ὁ στρατηγὸς Σου-
5 λημῶν μετὰ στρατοῦ διὰ ξηραῖς, Οὔμαρος δὲ διὰ θαλάττης,
καὶ τῇ τοῦ θεοῦ συνεργείᾳ ἄπρακτοι μετ' αἰσχύνης ὑπέστρε-
ψαν. τὸν δὲ Σουλημῶν διαδέχεται Οὔμαρ, καὶ κρατεῖ τῆς
τῶν Ἀράβων ἀρχῆς ἔτη δύο. τὸν δὲ Οὔμαρ διαδέχεται
Ἀζήδ, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ ἐνιαυτοὺς τέσσαρας. τοῦ-
10 τον δὲ διαδέχεται Ἰσάμ, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἔτη 19'. τοῦ-
του τελευτήσαντος κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Μαρούαμ ἔτη 6'. Μα-
ρούαμ δὲ τελευτήσαντος Ἀβδελῦς τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς
κύριος γίνεται, καὶ κρατεῖ ἔτη 11'. τούτου τελευτήσαντος
Μαδὶς ἀρχηγὸς Ἀράβων γίνεται, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἔτη
15 ἑννέα. τούτου παρελθόντος, Ἀαρὼν τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς
κύριος γίνεται, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἔτη 17'. ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ, ἦγον τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς * Εἰρήνης καὶ Κων- P 76
στατος, ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5397. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει
Ἀαρὼν ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς τέθνηκεν εἰς τὴν ἐνδοτιέραν
20 Περσίδα τὴν καλουμένην Χωρασάν, καὶ διεδέξατο τὴν ἀρχὴν
Μοάμεθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἀφνῆς κατὰ πάντα καὶ ἀσυνάρτητος
ὑπάρχων· πρὸς δὲ Ἀβδελῦς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ στασιάζας ἐκ

12 Ἀβδελῦς τις τῶν vulgo 14 Μάδης M 15 Ἀαρων τις
vulgo 17 ἦγον 5397' τῆς M 20 Περσίδα διὰ τὴν M
21 ἀσυνάρτητος vulgo

vacuum invenientes, nemine obsistente illam dicionis suae fecerunt,
et ad hoc usque tempus occupant.

Valid autem excipit Suleeman, et triennio imperat. hoc principe
Masalmas dux Suleemani terrestres copias, Umarus vero classem con-
tra urbem duxerunt, deoque opitulante re infecta cum dedecore re-
versi sunt. Suleemanum excipit Umar, qui Arabum principatum an-
nis duobus tenuit. Umaro succedit Azed, et quadriennio regnat;
huic Isam, qui annis novemdecim imperium tenet. hoc defuncto Ma-
ruam annis sex principatum gessit. mortuo Maruam imperium Ara-
bum excipit Abdelas quidam, qui annis viginti uno regnavit. post
cuius obitum Arabum principatum capessit Madis, et regnat annos
novem. hunc exceptit Aaron, qui Arabicae dicionis imperium annos
viginti tres occupavit. hoc tempore, videlicet imperantibus Irene et
Constantino, anno ab orbe condito 6288. eodem ipso anno Aaron
Arabum princeps in interiore Persia, Chorasana nuncupata, mortuus
est; imperiumque suscepit Mahomet filius eius, iners et ineptus
omnino, contra quem Abdelas eius frater seditione mota, ex eadem

τῆς αὐτῆς χώρας τοῦ Χωρασάν ἄμα ταῖς πατρικαῖς δυνάμει-
 σιν ἐμφυλίου πολέμου γέγονεν αἴτιος. κἀντεῦθεν οἱ κατὰ τὴν Συ-
 ρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην εἰς διαφόρους καταμηθέντες
 ἀρχὰς τὰ τε δημόσια πράγματα καὶ ἀλλήλους κατέστρεψαν, σφα-
 γαῖς καὶ ἄρπαγαῖς καὶ παντοίαις ἀτοπίαῖς πρὸς τε ἑαυτοὺς 5
 καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς Χριστιανοὺς συγκεχυμένοι. ἔνθεν δὴ
 καὶ αἱ τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως ἐκκλησίαι
 ἠρῆμωνται, τὰ τε μοναστήρια τῶν δύο μεγάλων λαυρῶν τοῦ
 ἐν ἁγίοις Χαρίτωνος καὶ Κυριακοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Σάβα,
 καὶ τὰ λοιπὰ κοινόβια τῶν ἁγίων Εὐθυμίου καὶ Θεοδοσίου. 10
 ἐπεκράτησε δὲ τῆς τοιαύτης ἀναρχίας ἡ κατ' ἀλλήλων καὶ
 ἡμῶν μαιφονία ἔτη πέντε.

Ἔως ὧδε ἐκανόνισε τοὺς χρόνους τῶν Ἀράβων ὁ ἐν
 ἁγίοις Θεοφάνης, ὁ τὴν μονὴν συστήσας τοῦ καλουμένου με-
 γάλου Ἀγροῦ, μητροπόλιος τυγχάνων τοῦ μεγάλου καὶ εὖσε- 15
 βοῦς καὶ χριστιανικωτάτου βασιλέως Κωνσταντίνου, υἱοῦ
 Λέοντος τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως, ἐγγόνου δὲ
 Βασιλείου τοῦ ἐκ Μακεδονίας, τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ τὰ
 σκῆπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας κρατήσαντος.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κγ'.

20

περὶ Ἰβηρίας καὶ Ἰσπανίας.

Ἰβηρίαί δύο, ἡ μὲν πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις, ἀπὸ

6 *Β* *Β* *Β*

7 *α*] *α*ἰ κατὰ *Β*

14 Ἐπιφάνιος *Μ*

regione Chorasani cum paternis viribus erumpens civilis belli auctor
 fuit. atque inde Syriae Aegypti et Libyae populi in varios principa-
 tus divisi, rem publicam et sese mutuo caedibus rapinis omnisque
 generis flagitiis pessumderunt, cum in se invicem tum in subditos
 Christianos confuse desaeientes. hinc sane etiam templa circa urbem
 sanctam Christi dei nostri vastata et desolata sunt, monasteria item
 utriusque magnae Laurae SS. Charitonis et Cyriaci ac S. Sabae, ce-
 teraque coenobia SS. Euthymii et Theodosii. huiusmodi porro tu-
 multus ac mutuae caedes inter se et nobis illatae annis quinque per-
 durarunt.

Hucusque Arabum tempora in ordinem digessit S. Theophanes,
 qui monasterium Magni Agri dictum constituit, avunculus magi pii
 et Christianissimi imperatoris Constantini, Leonis sapientissimi opti-
 mique imperatoris filii, Basilii autem Macedonis nepotis, cuius me-
 moria ob praeclare administratum Romanorum imperium celebratur.

23. de Iberia et Hispania.

Iberiae duae sunt. altera circa columnas Herculeas, ab Ibero

Ἰβηρος ποταμοῦ, οὗ μέμνηται Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ περὶ γῆς β'. "ἐντὸς δὲ Πυρηνης Ἰβηρ τ' ἐστὶ μέγας ποταμὸς φερόμενος ἐνδοτέρω." ταύτης δὲ πολλά φασιν ἔθνη διαιρεῖσθαι, καθάπερ Ἡρόδωρος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν καθ' Ἡρακλέου γέγραπεν ἱστορία, οὕτως. "τὸ δὲ Ἰβηρικὸν γένος τοῦτο, ὅπερ φημὶ οἰκεῖν τὰ παράλια τοῦ διάπλου, διωρίζεται ὀνόμασιν ἐν γένος ἔον κατὰ φύλα. πρῶτον μὲν οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται, ἀπ' ἐκείνων δὲ ἦδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλιτες, μετὰ δὲ Ταρτήσιοι, μετὰ δὲ Ἐλβυσίνιοι, μετὰ δὲ Μαστιηνοί, μετὰ δὲ Καλκιανοί, ἔπειτα δὲ ἦδη ὁ Ῥοδανός." Ἀρτεμίδωρος δὲ ἐν τῇ β' τῶν γεωγραφουμένων οὕτω διαιρεῖσθαι φησίν. "ἄπὸ δὲ τῶν Πυρηναίων ὄρων ἕως τῶν κατὰ Γάδειρα τόπων ἐνδοτέρω καὶ συνωνύμως Ἰβηρία τε καὶ Σπανία καλεῖται. διηρηται δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς δύο ἐπαρχίας . . . διατείνουσα ἀπὸ τῶν Πυρηναίων ὄρων ἄνω μέχρι τῆς καινῆς Κυρρηθόνος καὶ τῶν τοῦ Βαίτιος πηγῶν· τῆς δὲ δευτέρας ἐπαρχίας τὰ μέχρι Γαδείρων καὶ Λουσιτανίας." λέγεται δὲ καὶ Ἰβηρίτης. Πυρθέσιος ἐν Λευκαδίαις "Ἰβηρίτη πλεύσειεν αἰγιαλῷ." ἢ δὲ ἕτερα Ἰβηρία

3 ταύτην δὲ εἰς πολλὰ Bandurius post Berkelium 4 Ἡρόδωρος Bandurius pro; Ἡρόδοτος 6 διαροῦ M an ἀκεανού? certe τὰ παράλια τῆς θαλάσσης p 113,2 8 πρὸς add B 9 Ἐλυσίνιοι — μαστινοί — κελκιανοί, ἔπειτα δὲ ἡ διορθωθῆναι libri: correxit Berkelius q. v. 15 post ἐπαρχίας Berkelius πρώτη μὲν ἐπαρχία 18 ante λέγεται Berkelius: τὸ ἔθνικόν Ἰβηρ immo Λευκαδίς, monet Meinekius 19 πλεύσῃ ἐν?

flumine sic dicta, cuius Apollodorus libro secundo descriptionis terrae meminit: "intra Pyrenaeos est Iberus magnus fluvius, qui in interiores fertur regiones." hanc in multas gentes divisam perhibet Herodorus libro suae historiae decimo, quam de Hercule consignavit, his verbis. "gens haec Iberica, quam dico maritima traieci habitare, quamvis una gens sit, diversis tamen nominibus secundum tribus distincta est. primum quidem, qui ultimi versus occasum habitant, Cynetes appelluntur. ab his versus aquilonem tendenti occurrunt Gletes, tunc Tartessii, deinde Elbysinii, post hos Mastieni, tum Calpiani, denique etiam Rhodanus." Artemidorus vero libro secundo geographicorum ita divisam refert: "a Pyrenaeis montibus usque ad mediterranea, quae sunt apud Gades, communi nomine Iberia et Spania nuncupatur. a Romanis in duas provincias divisa est: prima se extendit universa a Pyrenaeis montibus usque ad novam Carthaginem et fontes fluminis Baetis; secunda autem provincia occupat, quod superest ad Gades et Lusitaniam usque." dicitur et Iberites. Parthenius in Leucaliis "navigabit in littore Iberita" id est Iberico.

πρὸς Πέρσας ἐστί. τὸ ἔθνος Ἰβηρες, ὡς Πίερες Βύζηρες-
 Διονύσιος “ἀγγοῦ στηλάων μεγαθύμων ἔθνος Ἰβήρων,” καὶ
 Ἀριστοφάνης Τριφάλῃτι “μανθάνοντες τοὺς Ἰβηρας τοὺς Ἀρι-
 στάρχου πάλαι” καὶ “τοὺς Ἰβηρας οὖς χορηγεῖς μοι βοηθῆσαι
 δρόμῳ.” καὶ Ἀρτεμίδωρος ἐν δευτέρῳ τῶν γεωγραφουμένων 5
 “γραμματικῇ δὲ χρῶνται τῇ τῶν Ἰταλῶν οἱ παρὰ θάλατταν
 οἰκοῦντες τῶν Ἰβήρων.” καὶ ἀπὸ τῆς Ἰβηρος γενικῆς Ἰβηρίς
 τὸ θηλυκόν. “Ἕλληνίς, οὐκ Ἰβηρίς” Μένανδρος Ἀσπίδι. λέ-
 γεται καὶ Ἰβηρικὸς. Διονύσιος “πόντος μὲν πρῶτιστος Ἰβη-
 ρικὸς ἀρχομένοισι.” διηρεῖτο δὲ Ἰβηρία εἰς δύο, νῦν δὲ εἰς 10
 τρία, ὡς Μαρκιανὸς ἐν περιήλῳ αὐτῆς. “πρότερον μὲν οὖν
 ἡ Ἰβηρία εἰς δύο διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρία,
 Βαιτικὴν Λουσιτανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν.” ἀπὸ τῆς γενι-
 κῆς Ἰβηρος εὐθεῖαν Ἀπολλώνιος, ὡς τοῦ φύλακος ὁ φύλακος.
 ἐν τοῖς παρωνύμοις, φησὶν, ἀπὸ γενικῶν εὐθεῖαι παράγονται. 15
 τὸ μὲν ὕδωρ δύο συλλαβίαις, ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, κατὰ τὸν τό-
 νον παροξυνόμενον, καὶ ἡ ἐν ἀπλῷ σχήματι ἡ ἐν συνθέτῳ.
 ἀπλὸν μὲν οὖν μάρτυρ μάρτυρος – ὁ μάρτυρος, χάροψ χά-
 ροπος – ὁ Χάροπος “Χαρόποιό τ’ ἀνακτος,” Τροίλῃν Τροίλῃ-

7 τοῦ vulgo 8 Μένανδρος] Meinek. p 31 et 563 9 Διο-
 νύσιος add Berkelius πρῶτος μὲν πρὸς τινος libri: corr
 Berkelius 13 Βαιτικὴν Σπανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν ed,
 Βαιτικὴν Σπανίαν καὶ Σπανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν B: correx-
 it Salmasius 14 post εὐθείαν Berkelius παράγει 16 ὕδωρ]
 Ἰβηρ Berkelius

altera vero Iberia apud Persas sita est. gens ipsa Iberes vocatur,
 uti Pieres, Byzeres. Dionysius “prope columnas magnanimatorum gens
 Iberorum,” et Aristophanes in Triphalete “ut cognoverunt Iberas il-
 los, qui Aristarchi antiquitus.” et rursum “Iberas quos publico
 ludo exhibes, curriculo mihi auxilio fuisse.” et Artemidorus libro
 secundo operis geographici “grammatica Italorum utuntur, qui ad
 mare habitant Iberi.” a genitivo Ἰβηρος deducitur femininum Ἰβηρίς.
 Menander in Aspide ait “Ἕλληνίς, οὐκ Ἰβηρίς”: Graeca est, non Ibe-
 rica. dicitur quoque Ibericus. Dionysius “pontus quidem primus
 Ibericus incipientibus.” divisa autem fuit Iberia in duas provincias,
 nunc autem in tres, ut Marcianus in eius Periplo perhibet: “primum
 quidem Iberia in duas provincias divisa erat, at nunc in tres, in
 Hispaniam Baeticam, Hispaniam Lusitaniam, et Tarrhaconesiam.” a
 genitivo Ἰβηρος casum rectum deducit Apollonius Iberus, uti a phy-
 lacis phylacus. in denominativis, inquit, casus recti a genitivis for-
 mantur. Iber quidem duas syllabas similes nominativo, quod ad ac-
 centum in penultima, et in simplici forma et in composito habet,
 simplex quidem est martyr martyr, hic martyr; Charops Charopis,

ρος - ὁ Τροίζηνος "υἱὸς Τροίζηνου," Ἴβηρ Ἴβηρος - ὁ Ἴβηρος, ἀφ' οὗ παρὰ Κουαδράτω ἐν Ῥωμαϊκῆς χιλιάδος ε' ἔστιν Ἴβήροισιν, οὕτως "καίτοι Λίγυσι θ' ἅμα καὶ Ἴβήροισι πολεμέοντες." τὸ αὐτὸ καὶ Ἀβρων ἐν παρωνύμοις φησί. καὶ αὐτὸς Ἴβηρος τραγοπῶγων ἐν Μαλθακοῖς εἴρηται Κρατίνου. λέγονται οἱ Ἴβηρες ὑδροποτεῖν, ὡς Ἀθηναῖος ἐν Δειπνοσοφιστῶν β' οὕτω. "Φίλαρχος μὲν ἐν τῇ ζ' καὶ τοὺς Ἴβηρούς φησιν ὑδροποτεῖν πάντας, καίτοι πλουσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων τυγχάνοντας· κέκτηνται γὰρ ἄργυρον καὶ χρυσὸν πλεῖστον. μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς αἰεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐσθῆτάς τε φορεῖν πολυτελεσιτάτας."

Κ ε φ α ι ο ν κδ.

P 78

περὶ Ἰσπανίας.

Πόθεν εἴρηται Ἰσπανία; ἀπὸ Ἰσπάνου γίγαντος οὕτω 15 καλουμένου. Ἰσπανίαι δύο τῆς Ἰταλίας ἐπαρχίαι, ἡ μὲν μεγάλη ἡ δὲ μικρά. ταύτης ἐμνήσθη Χάραξ ἐν ἰ χρονικῶν. "ἐν Ἰσπανίᾳ τῇ μικρᾷ τῇ εἴσω Λουσιτανῶν πάλιν ἀποστάντων ἐπέμφθη ὑπὸ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπ' αὐτοὺς Κυῖντος." ὁ αὐτὸς ὁμοῦ περὶ τῶν δύο "Κυῖντος ὁ τῶν Ῥωμαίων πολέμαρχος ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Ἰσπανίαις ἠσώμενος δὲ ὑπὸ Οὐριάθου σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐποίησατο." ταύτην κεκλῆσθαι φησιν Ἰβηρίαν ἐν Ἑλληνικῶν γ'. "τὴν δὲ Ἰσπανίαν Ἕλληνες τὰ

22 ἐν] ἐν δ' M

hic Charopus, veluti "Charopique regis;" Troezen Troezenis, hic Troezenus, ut "Troezeni filius." similiter quoque Iber Iberis, hic Iberus: unde apud Quadratum libro quinto Romanae Chiliadis datus Iberis hisce verbis: "cum Liguribus simul et Iberis belligerantes." Idem Abro in denominativis tradit. et apud Cratinum in Malthacis Iberus hircina barba appellatur. dicuntur Iberes aquam potare apud Athenaeum libro secundo Deipnosophistarum hisce verbis: "Philarchus libro septimo ait Iberos omnes aquam potare, etiamsi ditissimi hominum sint: argenti quippe et auri plurimum possident; semel vero in die tantum cibum eos sumere parsimoniae causa ait, ac vestita uti splendidissimo."

24. de Hispania.

Unde dicitur Hispania? ab Hispano huius nominis gigante. Hispaniae duae Italiae provinciae; una quidem magna, alia vero parva. huius meminit Charax lib. x Chronicorum: "in Hispaniam minorem anteriorem, Lusitanis rursus deficientibus, a Romanis exercitus dux missus est Quintus, qui simul in duabus Hispaniis belli praefecturam gereret. is autem a Viriatho superatus foedus cum illo iussit." hanc vocari ait Iberiam [idem Charax] libro tertio rerum

πρῶτα Ἰβηρίαν ἐκάλουν, οὐπω ξίμπαντος τοῦ ἔθνους τὴν προσηγορίαν μεμαθηκότες, ἀλλ' ἀπὸ μέρους τῆς γῆς ὃ ἔστι πρὸς ποταμὸν Ἰβηρίαν καὶ ἀπ' ἐκείνου ὀνομάζονται, τὴν πᾶσαν οὕτω καλοῦντες. ὕστερον δὲ φασιν αὐτὴν μεταπεκλησθαι Πανίαν.”

5

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κ έ .

ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ὁσίου Θεοφάνους τῆς Σιγγριανῆς.

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς οὐ μόνον Βρετανίαν καὶ Γαλλίαν καὶ Ἰσπανίαν ἀνασώσασθαι οὐκ ἴσχυεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσπερίον Λιβύην τὴν τῶν Ἄφρων καλουμένην χώραν προσ-10 ἀπώλεσε τρόπῳ τοιῷδε. δύο στρατηγοὶ ἦσαν, Ἀέτιος καὶ Βονιφάτιος, οὓς Θεοδόσιος κατὰ αἴτησιν Οὐαλεντινιανοῦ εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν. Βονιφάτιον δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐσπερίου Λιβύης λαβόντος, φθονήσας ὁ Ἀέτιος διαβολὴν ποιεῖται καὶ αὐτοῦ ὡς ἀνταρσίαν μελετῶντος καὶ τῆς Λιβύης κρατῆσαι 15 σπεύδοντος. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς Πλακιδίαν ἔλεγε τὴν τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ μητέρα, γράφει δὲ καὶ Βονιφάτιῳ ὅτι ἐὼν μεταπεμφθῆς παραγενέσθαι μὴ θελήσῃς· διεβλήθης γάρ, καὶ δόλῳ σε οἱ βασιλεῖς βούλονται χειρώσασθαι. ταῦτα δεξάμενος Βονιφάτιος, καὶ ὡς γνησίῳ φίλῳ Ἀετίῳ πιστεύσας, μεταπεμ-20 φθεις οὐ παρεγένετο. τότε οἱ βασιλεῖς ὡς εὐνοῦστατον τὸν

2 μεμαθηκότος M
rius pro Πανωνίαν

4 οὕτω add B

5 Πανίαν Bandu-

8 καὶ Γαλλίαν] ἀλλὰ καὶ Γαλλίαν M

9 καὶ post ἀλλὰ om M

10 τὴν τῶν — χώραν om M

12 Βο-

νιφάτιος — λαβῶν ed: correxit Bandurius ex Theophane 18
μεταπεμφθῆς Theophanes: libri παραπεμφθῆς

Graecarum: “Hispaniam vero Graeci primum Iberiam nuncupabant, cum nondum totius gentis nomen edidicissent; sed a tractu regionis Ibero flumini adiacente totam terram Iberiam nuncuparunt. postreimo autem aiunt illam Paniam appellatam esse.”

25. ex historia S. Theophanis Sigrianae monachi.

Hoc anno Valentinianus non modo Britanniam Galliam et Hispaniam servare non valuit; quin etiam Libyam occidentalem, quae Afrorum dicitur regio, amisit hoc pacto. duces erant duo Aëtius et Bonifacius; quos petente Valentiniano Romam miserat Theodosius. Bonifacio autem, qui occidentalis Libyae praefecturam acceperat, invadens Aëtius calumniatur eum, quod rebellare et Libyam occupare meditaretur. et haec quidem Placidiae dixit matri Valentiniani. Bonifacio autem literis significavit ne evocatus veniret: “criminis enim calumniam passus es, et te imperatores dolis comprehendere moliantur.” his acceptis Bonifacius Aëtio tanquam sincero amico fidem ha-

Ἄετιον ἀπεδέξαντο. ἦσαν δὲ τῆν τότε Γότθοι καὶ ἔθνη πολλὰ
 τε καὶ μέγιστα μέχρι τοῦ Δανουβίου ἐν τοῖς ὑπερβορείοις τό-
 πους κατοικισμένα. τούτων δὲ ἀξιολογώτερά εἰσι Γότθοι Γή-
 πεδες καὶ Οὐανδήλοι, ἐν ὀνόμασι μόνον καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ
 5 διαλλάττοντες, μᾶθ' διαλέκτῳ κεκρημένοι· πάντες δὲ τῆς
 Ἀρείου ὑπάρχουσι κακοπιστίας, οὗτοι ἐπ' Ἀρκαδίου καὶ
 Ὀνωρίου τὸν Δανουβίον διαβάντες ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων γῆ
 κατοικήθησαν. καὶ οἱ μὲν Γήπεδες, ἐξ ὧν ὕστερον διηρέθη-
 σαν Λογγίβαρδοι καὶ Ἀβάρεις, τὰ περὶ Σιγγιδῶνα καὶ Σερ-
 10 μεῖον χωρὶα ἔκρησαν, οἱ δὲ Ἰσιγότθοι μετὰ Ἀλαρίχου τὴν
 Ῥώμην πορθήσαντες εἰς Γαλλίας ἐχώρησαν καὶ τῶν ἐκεῖ
 ἐκράτησαν. Γότθοι δὲ Πανωνίαν ἔχοντες πρῶτον, ἔπειτα εἰς
 15 τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ νέου ἐπιτρέψαντος τὰ τῆς
 Θρακίας χωρὶα ἔκρησαν. καὶ ἐπὶ νῆ χρόνους ἐν τῇ Θρακίᾳ
 διατριψάντες, Θευδερίχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν πατρικίον καὶ
 ὑπάτου, Ζήνωνος αὐτοῖς ἐπιτρέψαντος, τῆς ἐσπερίου Λιβύης
 βασιλείας ἐκράτησαν. οἱ δὲ Οὐανδήλοι Ἀλανοὺς ἐταιρισα-
 μενοι καὶ Γερμανοὺς τοὺς πῦν καλοσμένους Φράγγους, δια-
 βάντες τὸν Ῥῆνον ποταμὸν ἡγούμενον ἔχοντες Γογδισκλον,
 20 κατοίκησαν ἐν Ἰσπανίᾳ πρώτη οὖση χώρα τῆς Εὐρώπης ἀπο

2 μέχρι] πέραν Theophanes 3 εἰσι τέσσαρα, Γότθοι, Ὑπό-
 γοτθοί (vel Ἰσιγότθοι), Γήπεδες Theophanes 10 Ἀλαρίχου
 M cum Theophane: corr Meursius. frustra, si conferas c. 29
 μετὰ τὰς φαρμάκας 19 Ῥῆνον Theophanes: libri νῖνον ἔχον-
 τες add Theophanes, qui Μοδίγισκλον

bens, accitus non venit. tum vero ceu filum et benevolum imperatores habuerunt Aëtium. eodem autem tempore Gotthi et aliae multae ac copiosae gentes in Hyperboreis locis usque ad Danubium habitabant; quarum praecipuae erant Gotthi Gepedes et Vandali, nullo alio quam nominum appellatione a se invicem discretæ, et ubique una communi lingua utentes: omnes alioqui pravas Arii sectantur opiniones. hi sub Arcadio et Honorio transmissa Danubio in Romanorum terra sedes posuerunt. et Gepedes quidem, ex quibus postea Longobardi et Avars segregati sunt, regionem Singidoni et Sirmio proximam coluerunt. Wisigothi autem cum Alaricho postquam Romam devastarunt, in Gallias profecti eas sibi subegerunt. Gotthi vero, qui primo in Pannonia considerant, deinde anno Theodosii iunioris decimo nono Thraciae agros incoluere, eodem Augusto ita permittente; inque Thracia quinquaginta et octo annis cominorati, Theudericho duce, patricio et consule, Zenone ipsis permittente occidentalis Libyae regnum occuparunt. Vandali autem adiunctis sibi Alanis et Germanis, qui nunc Franci appellantur, trajecto Rheno flumine, duce Gogdisclio in Hispania, quae ab Oceano occidentali prima Eu-

τοῦ ἑσπερίου Ἰακκουῦ. Βονιφάτιος δὲ φοβηθεὶς τοὺς τῶν
 Ῥωμαίων βασιλεῖς περάσας ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰσπανίαν πρὸς
 τοὺς Οὐανδήλους ἦλθεν· καὶ εὐρών τὸν μὲν Γογίδισκλον τε-
 λευτήσαντα, τοὺς δὲ ἐκείνου παῖδας Γότθαρὸν τε καὶ Γηζέ- 5
 ριχὸν τὴν ἀρχὴν διέποντας, τούτους προτρεψάμενος τὴν ἑσπέ-
 ριον Λιβύην εἰς τρία μέρη διελεῖν ὑπέσχετο, ἐφ' ᾧ ἕκαστον
 τοῦ τρίτου μέρους ἄρχειν σὺν αὐτῷ, κοινῇ δὲ ἀμύνεσθαι τὸν
 ὄλον δήποτε πολέμον. ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις Οὐανδήλοι
 τὸν πορθμὸν διαβάντες τὴν Λιβύην κατέκρησαν ἀπὸ τοῦ Ἰακ-
 κουῦ μέχρι Τριπόλεως τῆς κατὰ Κυρήνην. εἰ δὲ Τρίγοιθοι ἀνα- 10
 στάντες ἀπὸ Γαλλίας ἐκράτησαν καὶ τὴν Ἰσπανίαν. τινὲς δὲ
 τῆς συγκλήτου Ῥωμαίων φίλοι Βονιφάτιου τὴν τοῦ Ἀετίου
 ψευδοκατηγορίαν ἀνήγγειλαν τῇ Πλακιδίᾳ, ἐμφανῆ ποιήσαντες
 καὶ τὴν πρὸς Βονιφάτιον Ἀετίου ἐπιστολήν, τοῦ Βονιφάτιου
 ταύτην αὐτοῖς ἀποστείλαντος. ἡ δὲ Πλακιδία ἐκπλαγεῖσα τὸν 15
 μὲν Ἀετίον οὐδὲν ἠδίκησεν, Βονιφάτιφ δὲ λόγον προτρεπι-
 κὸν μεθ' ὅρκων ἀπέστειλεν. τοῦ δὲ Γοιθαρίου τελευτήσαν-
 τος Γηζέριχος τῶν Οὐανδήλων γέγονεν αὐτοκράτωρ. Βονι-
 φάτιος δὲ τὸν λόγον δεξάμενος τῶν Οὐανδήλων κατεστράτευ-
 σεν, στρατοῦ μεγάλου ἐλθόντος αὐτῷ ἀπὸ τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ 20
 Βυζαντίου, στρατηγούτου Ἀσπαρος. πολέμου δὲ προηθέντος
 πρὸς Γηζέριχον ἠττήθη ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατός. καὶ οὕτω

4 Γότθαρὸν τε καὶ Γηζέριχον Theophanes
 correctum ex Theophane

10 Κυρώης libri:

ropae regio est, sedem posuerunt. Bonifacius autem Romanorum im-
 peratorum metu e Libya in Hispaniam traiciens ad Vandalos se re-
 cepit. cumque iam obisset Gogidiscus, ipsius filios Gottharum et
 Gezerichum principatum tenentes offendit. hoc pluribus hortatus Li-
 byam occidentalem in tres partes se diviseram promisit, ut unusquis-
 que secum tertiam partem obtineret, cunctique simul adversarium
 omnem, quisquis ille foret, ulcisceretur. hoc pacto foedera, Van-
 dali freto transmissio Libyam occuparent ab Oceano Tripolim us-
 que, quae est iuxta Cyrenem. Wisigothi autem e Gallia moven-
 tes Hispaniam occuparunt. senatores vero quidam Romani, amici
 Bonifacii, falsam Actii criminationem Flavio patrescerunt producta
 Actii ad Bonifacium epistola, quam ipse Bonifacius miserat. hac
 re percussa Placidia Actium quidem nullatenus laesit: ad Bonifacium
 vero literas cum interinrando misit, quae officium suaderent. defuncto
 autem Gotthario, Gezerichus factus est Vandalorum imperator. Bo-
 nifacius accepta sole contra Vandalos exercitum movit, numerosissi-
 mis copiis Roma et Byzantio duce Aspare misit. inita cum Gezeri-

Βονιφάτιος μετὰ Ἀσπαρος εἰς Ῥώμην ἐλθὼν τὴν ὑποψίαν διέλυσεν, ἀποδείξας τὴν ἀλήθειαν. ἡ δὲ Ἀφρικὴ ὑπὸ Οὐανδῆλοις γέγονε. τότε καὶ Μαρκιανὸς στρατιώτης ὢν καὶ δουλείων τῷ Ἀσπαρι ζῶν συνελήφθη ὑπὸ Γηζερίχου, ὃ μετὰ ταῦτα βασιλεύσας.

Ἰστέον ὅτι τρεῖς ἀμερουμνεῖς εἰσὶν ἐν ὅλῃ τῇ Συρίᾳ ἡγουν ἐν τῇ τῶν Ἀράβιον ἀρχῇ, ὧν ὁ μὲν πρῶτος καθέζεται ἐν τῷ Βαγδάδ, ἔστι δὲ ἐκ τῆς τοῦ Μουάμεθ γενεᾶς ἥτοι τοῦ Μουχούμετ, ὁ δὲ β' καθέζεται ἐν Ἀφρικῇ καὶ ἔστιν ἐκ τῆς τοῦ Ἀλήμ γενεᾶς καὶ Φατιμὲ τῆς θυγατρὸς Μουάμεθ ἥτοι τοῦ Μουχούμετ, ἐξ οὗ καὶ Φατιμῆται ὀνομαζονται. ὁ δὲ P 80 τρίτος καθέζεται ἐν Ἰσπανίᾳ, ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Μυβίου.

Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ κατ' ἀρχάς, ἐν τῷ κυριεῦσαι τοὺς Σαρακηνούς πάσης τῆς Συρίας, ἐκαθέσθη ἀμερουμνης ἐν τῷ Βαγδάδ, ἐδέσποζε δὲ πάσης τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς εὐδαιμόνος Ἀραβίας, καὶ εἶχεν ἀμνηραδίας μεγάλας ἥτοι στρατηγίδας ταύτας, πρώτην ἀμνηραδίαν τὴν Περσίαν ἡγουν τὸ Χωροσάν, δευτέραν ἀμνηραδίαν τὴν Ἀφρικὴν, τρίτην ἀμνηραδίαν τὴν Αἴγυπτον, τετάρτην ἀμνηραδίαν τὴν Φιλιστιήμ ἥτοι τὸ Ῥάμβλε, πέμπτην ἀμνηραδίαν τὴν Λάμασκον, ἕκτην ἀμνηραδίαν τὸ Χέμψ ἥτοι τὸ Ἐμεσσα, ἑβδόμην ἀμνηραδίαν τὸ Χάλεπ, ὀγδόην ἀμνηραδίαν τὴν Ἀρ-

4 τῷ Ἀσπαρι Theophanes: libri Ἀσπαρον 7 τῷ — ἐν om M
19 δευτέραν τὴν Αἴγυπτον, τρίτην ἀμνηραδίαν τὴν ἀφρικὴν M

cho pugna Romanorum exercitus superatus est. atque ita cum Aspare Romam veniens Bonifacius, rei veritate probata, conceptam de se suspicionem diluit. Africa vero Vandalis subdita mansit. tunc etiam Marcianus, qui sub Aspare militem agebat domesticum, et postea imperium nactus, vivus a Gezericho captus est.

Sciendum est tres amermumnes in universa Syria esse, id est in Arabum principatu; quorum quidem primus residet in Bagdad etque ex Muamethi sive Muchmeti progenie, secundus sedet in Africa et est ex prosapia Alim et Phatemaie filiae Muameth sive Muchmet, unde etiam Phatemitae vocantur; tertius vero in Hispania sedes habet et a Mavia originem ducit.

Nec ignorandum est a principio, cum Saraceni totum Syriae imperium obtinerent, amermumnem in Bagdad resedisse. Imperabat vero Persiae universae, Africae, Aegypti et Arabiae felici, et Ameradias magnas sive praeturas habuit hasce: prima Ameradia erat Persia sive Chorossan; secunda erat Africa, tertia Aegyptus, quarta Philistiam sive Rhamble, quinta Damascus, sexta Chemps sive Emessa,

τιώχειαν, ἐνάτην ἀμηνραδίαν τὸ Χαράν, δεκάτην ἀμηνραδίαν τὸ Ἐμετ, ἑνδεκάτην ἀμηνραδίαν τὴν Ἐσιβή, δωδεκάτην ἀμηνραδίαν τὸ Μουσελ, τρισεδεκάτην ἀμηνραδίαν τὸ Τικριτ. τῆς δὲ Ἀφρικῆς ἀποσπασθείσης ἀπὸ τῆς τοῦ ἀμερμουμνῆ ἐν τῷ Βαγδάδ ἐξουσίας καὶ ἰδιοκρατησάσης καὶ ἀμηνραῶν ἴδιον ἀναγορευσάσης γέγονε, καθὼς καὶ προὔπηρχεν, πρώτη ἀμηνραδίη ἡ Περσία, δευτέρα ἡ Αἴγυπτος, καὶ καθέξῃς αἱ λοιπαὶ καθὼς προεῖρηται. ἀρτίως δὲ πάλιν τοῦ ἀμερμουμνῆ τοῦ ἐν τῷ Βαγδάδ ἀδυνατήσαντος γέγονεν ἰδιόρρυθμος ὁ τῆς Περσίας ἀμηνραῶς ἦγον τοῦ Χορασάν, καὶ ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν ἀμερμουμνῆν, φορῶν καὶ τὸ κουράν διὰ πινακιδίων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δίκην μαυριακίου. λέγει δὲ αὐτὸν εἶναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἀλήμ. ὁ δὲ ἀμηνραῶς τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ὑπῆρχεν αἰεὶ καὶ πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀμηνραῶ Αἰγύπτου, γέγονε δὲ καὶ αὐτὸς ἰδιόρρυθμος, καὶ ἀπεκάλεσεν καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀμερμουμνῆν. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν εἶναι ἐκ τῆς τοῦ Ἀλήμ γενεᾶς.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κ ε'.

ἡ γενεαλογία τοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐγῶνος.

Ἰστέον ὅτι ὁ ῥῆξ Ἰταλίας ὁ μέγας Λωθάριος, ἕ πάππος τοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐγῶνος, ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ μεγάλου Καρούλου κατήγετο, περὶ οὗ πολὺς ἔπαινος ἐγκώμια τε καὶ διηγήματα καὶ περὶ πολέμους ἀνδραγαθήματα. οὗτος οὖν Κάρουλος

4 ἐν] τοῦ ἐν?	5 ἀναγορεύσασα libri: corr Meursius	9
τοῦ] τὸ vulgo	15 καὶ αὐτὸς add B	18 ῥηγὸς add B
19 τοῦ vulgo om		

septima Chalera, octava Antiochia, nona Charan, decima Emet, undecima Esibe, duodecima Musel, decimatertia Ameradia Ticrit. Africa vero ab amerummunis Bagdadensis potestate avulsa, sui iuris facta et principium sibi ameram constituente. prima Ameradia, quemadmodum solebat, fuit Persia, secunda Aegyptus, et reliquae deinceps, ut supra dictum est. nuper vero cum amerummunes Bagdadensis viribus impar esset, ameras Persiae sive Chorasani sui iuris et potestatis factus est, seseque amerummunem appellavit, gestans Alcoranum e collo per tabellas inctar torquis pendentem; deque genere Alim oriundum se dicit. ameras autem Arabiae felicis sub potestate amerae Aegypti semper fuit. rursus hic quoque sese dicentis effectus amerummunem sese nuncupat, atque ad Alim originem refert.

26. Genealogia caesarici Regis Hugonis.

Simulatum est Italiae regem, magnam Lotharium, conspici regis Hungariae avum, a Carolo magno originem ducere, qui a bellica fortitudine atque gestis admodum celebratur. hic itaque Carolus unus

ἦν μοναρχάτωρ πάντων τῶν ῥηγμάτων, ἐβουσίλευσε δὲ εἰς τὴν μεγάλην Φραγγίαν. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐδεὶς τῶν ὑπολοίπων ῥηγῶν ἐτόλμησε ῥῆγα εαυτὸν καλέσαι, ἀλλὰ πάντες ἐπῆρχον ὑπόσπονδοι αὐτοῦ· ὅστις χρήματα ἱκανὰ καὶ πλοῦτον ἄφθονον ἐν Παλαιστίῃ ἀποστείλας ἐδείματο μοναστήρια κάμπολλα. ὁ τοῖνον Λωθάριος οὗτος ἀναλαβόμενος τὰ ἐαυτοῦ στρατεύματα, κατὰ Ῥώμης ἐκστρατεύσας ἀπὸ πολέμου ταύτην ἐκράτησε, καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ τότε πάπα· καὶ ἤνικα ἐπέστρεφεν εἰς τὴν ἐαυτοῦ ἐξουσίαν ἦγον εἰς Παπίαν, κατήτησεν εἰς τὸ κάστρον Πλαζέντα τὸ ὄν ἀπὸ τριάκοντα μιλίων τῆς Παπίας. κάκεισε μὲν οὗτος τελευτᾷ, ἔτεκεν δὲ υἱὸν P 81 ὀνόματι Ἀδέλβερτον, ὃς ἔγημε γυναῖκα τὴν μεγάλην Βέρταν, καὶ ἐξ αὐτῆς τὴν προορηθέντα ῥῆγα τὸν Οὐγωνα ἔτεκεν. μετὰ δὲ τὸ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Λωθάριον, Λοδοϊκος ὁ ἴδιος τοῦ Λοδοϊκου ἀπὸ τοῦ μεγάλης Φραγγίας ἐλθὼν ἐκράτησε τὴν Παπίαν. καὶ ἦν μὲν ἄστεπτος, ὕστερον δὲ ἦλθεν εἰς Βερῶναν, εἰς τὸ κάστρον τὸ ὄν ἀπὸ ῥα' μιλίων τῆς Παπίας, καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ ἐκέισε ἐπανέστησαν αὐτῷ οἱ τοῦ αὐτοῦ κάστρου, καὶ κρατήσαντες ἐτύφλωσαν. καὶ τότε ἐκράτησε Βεργιγγέριος ὁ πάππος τοῦ νυνὶ Βεργιγγέρι, καὶ εἰσελθὼν ἐν Ῥώμῃ ἐστέφθη. καὶ μετὰ τοῦτο ἐδηλοποίησε λαὸς πολὺς τῷ Ροδούλφῳ εἰς Βεργώνιαν ὄντι, λέγοντες ὅτι ἐλθὲ ἐναυῦθα, καὶ παραδίδομέν σοι τὸ ῥηγάτον, καὶ ἀποκτενοῦμεν τὸν Βεργιγγέ-

8 καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ τότε πάπα add B

omnibus regnis imperabat. regnavit autem in magna Francia, ipsoque regnante nemo alius sese regem appellare ausus est, sed foedus cum eo omnes pepigerant. ille autem multis opibus ingentisque pecuniarum vi in Palaestinam transmissis, monasteria quamplurima excitavit. Lotharius igitur iste, admotis exercitibus, adversus Romam expeditionem suscepit, quam bello subiecit; atque ab eo qui tum sedebat pontifice coronatus est. cum autem in dicionem suam, Papiam scilicet, reverteretur, in urbem Placentiam triginta a Papiam miliaribus distantem pervenit, ibique diem obiit. filium vero habuit Adelbertum nomine, qui uxorem duxit magnam Bertam et ex ea Hugonem regem, cuius supra mentionem fecimus, suscepit. Lothario autem magno factis functo, Ludovicus consanguineus Ludovici e magna Francia profectus Papiam occupavit non coronatus. postea Veronam se contulit; quae urbs centum viginti miliaribus Papiam distat; quo cum venisset, insurgentes contra illum cives captum oculis orbarunt. tunc regnum adiit Berengarius, Berengarii qui nunc in vivis est avus, Romamque ingressus coronatus est. hinc populi multi Rodolphum in Burgundia versantem hisce verbis evocant "huc accede, et occiso Berengario

ριον. ὁ δὲ ἦλθε ἀπὸ Βεργώνιαν πρὸς τὰ μέρη τῆς Παπίας, καὶ ὁ μὲν ἡμισυς λαὸς ἦν μετὰ τοῦ Βεριγγέρι, ὁ δὲ λοιπὸς μετὰ τοῦ Ῥοδούλφου. καὶ πολεμήσαντες, ἐνίκησεν ὁ Βεριγγέρις τὸν πρῶτον πόλεμον, καὶ πάλιν πολεμήσαντες, ἐνίκησεν ὁ Ῥοδούλφος, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς τοῦ Βεριγγέρι· καὶ μόνος καταλειφθεὶς ὁ Βεριγγέρις ἐποίησεν ἑαυτὸν ὡς τεθνεῶτα, καὶ ἔπεσεν μέσον τῶν τεθνεώτων, σκεπάσας αὐτὸν μετὰ τῆς δορκᾶς αὐτοῦ, τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ εἶχεν ἔξω. ἐλθῶν δὲ εἰς ἐκ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ῥοδούλφου δέδωκεν αὐτῷ μετὰ μανύλου εἰς τὸν πόδα, αὐτὸς δὲ τὸ σύνολον οὐκ ἐσαλεύθη· τοῦ δὲ μὴ σαλευθέντος, ἀφίησιν αὐτὸν ὡς δῆθεν νεκρὸν ὄντα· ἠγγόει δὲ ὁ τοῦ Ῥοδούλφου λαὸς ὅτι ὁ Βεριγγέρις ἐστὶ καὶ παύσαντος τοῦ πολέμου ἠγέρθη ὁ Βεριγγέρις, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ μόνος, καὶ πάλιν ἐκράτησε τῆς βασιλείας, καὶ ἐπολέμησε τὸν Ῥοδούλφον, καὶ ἐνίκησεν αὐτόν. μετὰ δὲ τοῦτο συνεβιβάσθησαν εἰς ἀλλήλους καὶ ἐμερίσθησαν τὴν χώραν εἰς δύο, καὶ ὁ μὲν εἰς ἀνελάβετο τὸ ἐν μέρος τῆς χώρας, ὁ δὲ ἕτερος τὸ ἕτερον. ἦν δὲ ὁ Ῥοδούλφος ὑπὸ τὴν βουλῆν καὶ ἔξουσίαν τοῦ Βεριγγέρι. καὶ μετὰ τοῦτο ἦλθον ἀπὸ Βεργώνια τρεῖς μαρκήσιοι πρὸς Παπίαν τοῦ ἐκδιώξαι τοὺς κρατούντας καὶ κρατῆσαι αὐτοί· ἦσαν δὲ οὗτοι Οὐγῶν ὁ Ταλιαφέρου καὶ Βόζων καὶ Οὐγῶν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βόζου, ὁ προερχθεὶς εὐγενέστατος ῥῆξ. ἦλθε δὲ μετὰ λαοῦ ἱκανοῦ. καὶ

20 κρατούντας καὶ add B

22 Βούζου M

regnum tibi trademus." hic ex Burgundia movit, versusque Papiam concessit; divisoque populo, pars Berengarium sequebatur, residua vero pars Rodulpho haerebat. collatisque signis primo Berengarius vicit; praelioque rursus inuito victor fuit Rodulphus, Berengarii que exercitus in fugam actus est. ipse autem Berengarius, a suis desertus, se mortuum simulavit, mediusque inter cadavera collapsus, pelle cervina, quam ferebat, se contegens et operiens, pedem extra protensum habuit. accedens autem quidam ex Rodulphi militibus pedem eius venabulo ferit: at immotus ille mansit; cumque ipsum abaque ullo motu miles cerneret, pro mortuo habuit ac reliquit. Rodulphi vero exercitus hunc Berengarium esse ignorabat. praelium autem cum cessasset, surrexit Berengarius solusque palatium suum adiit; iterumque regno potitus, armis contra Rodulphum sumptis, eum superavit. posthaec autem pacto foedere regnum inter se dividerunt, ita ut pars una uni, altera alteri cederet. Rodulphus tamen sub consilio et potestate Berengarii manebat. venire postea ex Burgundia Papiam tres marchiones, ut principes exturbarent, Hugo Taliapherni, Boso et Hugo Bosonis frater, rex ille nobilissimus, cuius antea mentionem fe-

μαθὼν ὁ Βεργιγγέρις ἠτοιμάσθη, καὶ ἀπῆλθεν εἰς συνάντησιν
 αὐτοῦ πρὸς πόλεμον, καὶ παρακαθίσας ἐστενοχώρησεν αὐτούς
 ἐπὶ λιμοῦ, καὶ ὥρισε τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ φονεύειν τινά, ἀλλ'
 εἶπον ἂν κρατήσωσί τινα ἐξ αὐτῶν κόπτωσι τὴν ῥίνα αὐτοῦ
 καὶ τὰ δύο ὠτία καὶ ἀπολύωσιν· ὃ δὴ καὶ ἐποίουν. Θεασά-
 μενοι οὖν τοῦτο αἱ προρρηθεῖσαι τρεῖς κεφαλαί, ἄραντες ἀνυ-
 πόδοι τὰ θεῖα εὐαγγέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἤλθον πρὸς
 τὸν Βεργιγγέριν, αἰτούμενοι συγχώρησιν καὶ ὀμνύοντες τοῦ
 μηκέτι ἐλθεῖν ἐνθάδε μέχρι τέλους ζωῆς αὐτοῦ· καὶ τότε P 82
 ἴασεν αὐτούς ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. ἴσπερον δὲ
 τοῦ Βεργιγγέρι ἀπελθόντος εἰς Βερῶναν, ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φα-
 λάμβερτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ, καὶ τότε ἐκράτησεν ὅλον τὸ
 ἡμέτερον Ῥοδοῦλφος. καὶ μετὰ τοῦτο ἐμήνυσεν ὁ λαὸς τῆς
 χώρας ὅλης εἰς Βεργωνίαν τῷ Οὐγγωνι τῷ προρρηθέντι ῥῆγι,
 λέγοντες ὅτι ἔλθε καὶ παραδίδομέν σοι τὴν χώραν. καὶ ἐλ-
 θόντος αὐτοῦ, ἐπῆρον αὐτὸν ὁ λαὸς καὶ ἀπήγαγον εἰς τὸ παλά-
 ιον καὶ ἀπεκατέστησαν αὐτὸν ῥῆγα. τὸν δὲ Ῥοδοῦλφον εἶπον
 εἶ ἀπελθε μετὰ τοῦ πλοίου σου, θέλης εἰς τὴν χώραν σου, θέ-
 λεις ἀλλαχοῦ. ἔ δὲ ἀπῆλθεν εἰς Βεργωνίαν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ,
 καὶ κατέχευεν ἐκεῖσε λαὸν ἰκανόν. καὶ τελευτήσας αὐτοῦ
 ἀπῆλθεν Οὐγγων ὁ προρρηθεὶς ῥῆξ εἰς Βεργωνίαν, καὶ τὴν
 γυναῖκα τοῦ Ῥοδοῦλφου, ἣτις καὶ Βέρτα ὠνομάζετο, ἔλαβεν
 εἰς γυναῖκα, τὴν δὲ θυγατέρα αὐτῆς ὀνόματι Ἀδέλεσαν δέ-

5 δύο add B

cimus. is porro magna stipatus multitudine accessit; quo comperto Berengarius bellum instruxit atque in occursum eius venit, interceptoque commeatu famem exercitui eius intulit, interdixitque suis ne quempiam occiderent, sed quemcumque caperent, naso et duabus auriculis mutilarent, sicque dimitterent. id vero factum est. qua re commota tres memorati duces, nudis pedibus, divina evangelia prae manibus tenentes Berengarium adierunt, veniam petentes, iurantesque se nunquam illo superstite isthuc venturos esse. tunc sivit eos liberos in regionem redire. deinde vero cum Veronam abiisset Berengarius, a Phalamberto compatre suo occisus est; et tunc toto regno potitus est Rodolphus sub haec universae regionis populus praefatum regem Hugonem ex Burgundia accersivit, oblato regionis suae principatu, si accederet; cumque venisset, sustulit eum populus et in palatium adduxit regemque constituit. Rodulpho vero edixerunt ut in regionem suam, sive quocumque vellet, sublatis opibus suis abiret. is in Burgundiam regionem suam se contulit, ibique satis ampliae multitudini imperavit. mortuo Rodulpho, memoratus rex Hugo Burgundiam adiit ac Rodulphi uxorem Bertam nomine matrimonio sibi

δωκεν Λοθαριῷ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, τῷ νυνὶ ὄντι Ἰταλίας ῥηγί. ἡ δὲ ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ συναφθεῖσα Ῥωμανῷ τῷ πορφυρογεννήτῳ υἱῷ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη, ἦτοι ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ περιβλέπτου ῥηγῆς Οὐγωνος, ἣ ὠνομάζετο Βέρτα κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μάμμης αὐτῆς τῆς μεγάλης Βέρτας, ἣτις μετὰ θάνατον τοῦ Ἀδελβέστου ἀνδρὸς αὐτῆς ἐβασίλευσεν ἔτη *. μετωνομάσθη δὲ Εὐδοκία κατὰ τὸ ὄνομα τῆς τε μάμμης καὶ ἀδελφῆς Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη.

Κ ε φ ά λ α ι ο ν κ ζ.

περὶ τοῦ θέματος Λογουβαρδίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πριγκιπάτων καὶ ἀρχοντιῶν.

Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις κατεκραιεῖτο ἡ πᾶσα ἐξουσία τῆς Ἰταλίας, ἣ τε Νεάπολις καὶ Καπὺη καὶ ἡ Βενεβενδὸς τὸ τε Σαλερινὸν καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ Γαίτη καὶ πᾶσα ἡ Λογουβαρδία, παρὰ τῶν Ῥωμαίων, δηλονότι βασιλευσμένης τῆς Ῥώμης. μετὰ δὲ τὸ ἀνελθεῖν τὸ βασιλεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει διεμερίσθησαν ταῦτα πάντα εἰς ἀρχὰς δύο, ἐξ ὧν καὶ παρὰ τοῦ βασιλευστος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπεστέλλοντο πατρίκιοι δύο, καὶ ὁ μὲν εἰς πατρίκιος ἐκράτει τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Καλαβρίαν καὶ τὴν Νεάπολιν καὶ Ἀμάλφην, ὁ δὲ ἕτερος πατρίκιος ἐκαθέζετο εἰς Βενεβενδὸν καὶ ἐκράτει τὴν Παπίαν καὶ τὴν Κάπυαν καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, καὶ ἐτέλουν κατ' ἔτος τῷ βασιλεῖ τὰ νενομισμένα τῷ δημοσίῳ. αὐταὶ δὲ πᾶσαι αἱ προρρηθεῖσαι χῶραι κατῳ-

4 ἦτον? 15 Γαίτη Meursius 16 βασιλευσμένων M

copulavit, eius vero filiam Adelesam nuptiis dedit Lothario filio suo, qui nunc Italiae rex est. filia vero conspicui regis Hugonis Cpolim profecta Romano Porphyrogenito, Constantini Christi amantis imperatoris filio, locata est. haec autem filia conspicui regis Hugonis Berta vocabatur de aviae suae magnae Bertae cognomine, quae post Adelberti mariti sui obitum regno praefuit annis **. illius vero nomen in Eudociam mutatum est, de nomine aviae et sororis Constantini Christi amantis imperatoris.

27. *de Longobardiae Themate, eiusque principatibus ac ducatibus.*

Sciendum est antiquis temporibus omnem Italiae dicionem, Neapolim Capuam Beneventum Salernum Amalphim Gaietam et universam Longobardiam, Romanis Romae imperantibus subditam fuisse. post translata vero Cpolim imperii sedem haec omnia in duos principatus divisa sunt. ex eo tempore ab imperatore Cpolitano missi sunt patricii duo, quorum alter Siciliam Calabriam Neapolim et Amalphim administrabat, alter vero Beneventi residebat imperabatque Papiae Capuae et reliquis omnibus; qui ambo quotannis impe-

πούντο παρὰ τῶν Ῥωμαίων. ἐν δὲ τοῖς καιροῖς Εἰρήνης τῆς βα-
 σιλίδος ἀποσταλεῖς ὁ πατρίκιος Ναρσῆς ἐκράτει τὴν Βενεβενδὸν
 καὶ τὴν Παπίαν, καὶ Ζαχαρίας ὁ πάπας Ἀθηναῖος ἐκράτει τὴν
 Ῥώμην. συνέβη δὲ πολέμους γενέσθαι εἰς τὰ τῆς Παπίας μέρη,
 καὶ ἐξωδίασεν ὁ πατρίκιος Ναρσῆς εἰς τὸν στρατὸν τὰ εἰσομο- P 83
 ζόμενα πάντα τῷ δημοσίῳ, καὶ οὐκ ἀπεστάλη ἡ κατὰ τύπον
 εἰσομοιδῆ παρ' αὐτοῦ· ὁ δὲ Ναρσῆς ἀντεμήνυσεν ὅτι ἀπὸ
 τῶν αὐτόθι μᾶλλον ἐλπίζω μοι ἀποσταλῆναι χρήματα, ἐπειδὴ
 πᾶσαν τὴν ἀπὸ τῶν ὧδε εἰσομοιζομένην εἰσομοιδῆν εἰς τοὺς
 ἀτακίψαντας πολέμους κατηγάλωσα, καὶ μᾶλλον ἔμελλεν ἀπὸ
 τῶν ὧδε ζητεῖτε εἰσομοιδάς. ταῦτα ἀκούσασα ἡ βασίλισσα
 Εἰρήνη καὶ ὀργισθεῖσα ἀπέσπειλεν αὐτῷ ἄτρακτον καὶ ἡλα-
 κάτην, γράψασα πρὸς αὐτὸν ὅτι λάβε ταῦτα, ἃ καὶ ἀρμόζει
 σοι· νῆθαι σε γὰρ μᾶλλον ἐκρίναμεν δίκαιον ἢ μετὰ ὄπλων
 ὡς ἄνδρα διεκδικεῖν καὶ διευθύνειν καὶ ὑπερπολεμεῖν Ῥω-
 μαίων. ταῦτα ἀκούσας ὁ πατρίκιος Ναρσῆς ἀντέγραψε πρὸς
 τὴν βασίλισσάν ὅτι ἐπεὶ οὕτω παρ' ἡμῖν ἐνομίσθη νῆθαι καὶ
 κλώθειν καθάπερ γυνή, κλώσαι ἔχω νήματα μετὰ τῆς ἀτράκ-
 του καὶ ἡλακάτης, ἵνα μέχρις ἂν ζῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι μὴ δυ-
 νηθῶσιν ἐξυφᾶναι ταῦτα. οἱ δὲ Λογονβάρδοι τῷ τότε καιρῷ
 κατέκοντο εἰς Πανωνίαν, ἐνθα ἀρτίως οἰκοῦσιν οἱ Τοῦρκοι.
 καὶ ἀποστείλας ὁ πατρίκιος Ναρσῆς πρὸς αὐτοὺς ὀπίωρας παν-
 τίας ἐδηλοποίησεν αὐτοῖς ὅτι δευτέρῃ ἐπαύθῃ, καὶ θεάσασθε

nitoris fisco assignatam pecuniam pendebant. hae porro omnes, quas
 supra recensui, regiones a Romanis habitabantur. temporibus autem
 imperatricis Irenes missus patricius Narses et Beneventum et Papiam
 administrabat; Romam vero papa Zacharias Atheniensis. accidit autem
 ut in Papiæ partibus bella gererentur, Narsesque patricius fisco as-
 signatas ex pacto pecunias in exercitus usum impenderet; et ordina-
 rius ab illo reditus non tantum non mittebatur, sed potius illinc
 pecunias sibi missum iri, sperare se significabat, quippe cum omnes
 reditus bellis ingruentibus impendisset, ac proinde non hinc aliquid
 esse quaerendum. his auditis imperatrix Irene, ira accensa, fuscum
 illi et colum misit, hisce verbis ad ipsum scribens "accipe haec quae
 tibi conveniunt: nere enim te aequius iudicavimus quam armis tan-
 quam virum uti ac pro Romanis pugnare." quibus intellectis Narses
 patricius rescripsit imperatrici hoc modo: "postquam nere me rectius
 et filum torquere videtur tibi veluti feminam, telam me ordini nosse
 scias, quam nunquam Romani detexant." tunc autem temporis Lon-
 gobardi Pannoniam incolebant, quae nunc Turcarum sedes est, et
 missis ad eos fructibus omnis generis patricius isthaec ipsis signifi-
 cavit "venite huc et videbitis, pro veteri verbo, terram mel et lac
 lactentem, et qua, ut puto, neque deus meliorem habet; et si vobis

γῆν ῥέουσαν κατὰ τὸ εἰρημένον μέλι καὶ γάλα, ἧς, ὡς οἶμαι, ὁ θεὸς κρείττονα οὐκ ἔχει· καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀρεστόν, κατοικήσατε ἐν αὐτῇ, ὅπως εἰς αἰῶνα αἰῶνος μακαρίζετέ με. ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Λογούβαρδοι καὶ πεισθέντες, ἀναλαβόμενοι τὰς φιλίας αὐτῶν, ἦλθον εἰς Βενεβενδόν. οἱ δὲ τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ οὐκ εἴασαν αὐτοὺς ἔνδον τοῦ κάστρου εἰσελθεῖν, ᾤκησαν δὲ ἔξωθεν τοῦ κάστρου πλησίον τοῦ τείχους εἰς τὸν ποταμὸν, οἰκοδομήσαντες ἐκεῖσε κάστρον μικρόν, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάζεται Τζιβιτανόβα, τουτέστι νεόκτιστον· ὃ καὶ μέχρι τῆς σήμερον συνίσταται. εἰσῆρχοντο δὲ καὶ ἔνδον τοῦ κάστρου καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ μηχανῆς κυριεύσαντες τοὺς οἰκήτορας τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ ἀνείλον πάντας καὶ κατέσχον τὸ κάστρον· ἔσωθεν γὰρ διὰ τῶν ῥάβδων αὐτῶν σπαθία βαστάζοντες, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑποτρόπον ποιήσαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ μάχην, πάντας, ὡς εἴρηται, ἀπέκτειναν. καὶ ἔκτοτε ἐκστρατεύσαντες πᾶσαν τὴν γῆν ἐκείνην ὑπέταξαν τοῦ τε θέματος Λογουβαρδίας καὶ Καλαβρίας καὶ ἕως Παπίας, ἄνευ τῆς Ὑδρентοῦ καὶ Καλλιπόλεως καὶ τοῦ Ῥουσιάνου καὶ τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Γαιτῆς καὶ Συρентοῦ καὶ Ἀμάλφης. πρῶτον δὲ κάστρον ὑπῆρχεν ἀρχαῖον καὶ μέγα ἢ Κάπνα, δευτέρα ἢ Νεάπολις, τρίτη ἢ Βενεβενδός, τετάρτη ἢ Γαιτῆ, πέμπτη ἢ Ἀμάλφη. τὸ δὲ Σαλερινὸν ἠκίσθη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διεμέρισαν οἱ Λογούβαρδοι τὰ πριγκιπάτα. εἰσὶ δὲ μέχρις τῆς σήμερον, ἧτις ἔστιν Ἰνδικτιῶν ἑβδόμη, ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 597, ἀφ' 25

3 μακαρίζετέ?

9 τζινὰ νόβα M

13 κατέχουν M

placuerit, hanc inhabitabit, ut in perpetuum faustis me precationibus ac benedictionibus prosequamini." his vero auditis, persuasi Longobardi cum familiis Beneventum venerunt. cives autem Beneventani cum intra urbem illos admittere nollent, extra eam prope murum ad flumen habitarunt, aedificata urbe parva, quae Civita nova, id est nova civitas, appellatur, extatque etiam hodie. intrabant vero etiam urbem et ecclesiam, doloque superiores facti habitatoribus omnibus eos universos occiderunt urbemque occuparunt: gladiis enim intra fustes occultatis, ecclesiam ingressi, pugna excitata universos, ut supra dictum est, interemerunt. et inde excursionem in omnem regionem thematis Longobardiae et Calabriae facta, subiecerunt eam usque ad Papiam, excepta Hydrunte Callipoli Rusiano Neapoli Gaieta Surrento et Amalphe. prima vero urbs antiqua et magna erat Capua, secunda Neapolis, tertia Beneventum, quarta Gaieta, quinta Amalphe. Salernum autem habitatum fuit a Sicardo, cum principatus dividerent Longobardi. et sunt in hodiernum usque diem, quae septima indictio est, anni a condito mundo 6457 (Christi 949), a divisa

οὐδ' ἐμερίσθη ἡ Λογουβαρδία ἔτη σ'. ὑπῆρχον δὲ ἀδελφοὶ
 δύο, ὁ Σίκων καὶ ὁ Σικαρδος· καὶ ὁ μὲν Σίκων ἐκράτησε τὴν
 Βενεβενδὸν καὶ τὰ μέρη τῆς Βάρεως καὶ τῆς * Σιπενδοῦ, ὁ
 δὲ Σικαρδος τὸ Σαλερινὸν καὶ τὴν Κάπυαν καὶ τὰ μέρη τῆς P 84
 5 Καλαβρίας. ἡ δὲ Νεάπολις ἦν ἀρχαῖον πραιτώριον τῶν κα-
 τερχομένων πατρικίων, καὶ ὁ κρατῶν τὴν Νεάπολιν κατέλαβε
 καὶ τὴν Σικελίαν, καὶ ἠνίκα κατέλαβεν ὁ πατρικίος ἐν Νεαπό-
 λει, ἀπῆρχετο ὁ δοῦξ Νεαπόλεως ἐν Σικελίᾳ. ἡ δὲ Κάπυα
 ἦν πόλις ὑπερμεγέθης, καὶ ἐύλω ὑπὸ τῶν Οὐανδήλων ἦτοι
 10 τῶν Ἀφρικῶν, καὶ κατέλυσαν αὐτήν. ἐρημοκᾶστρον δὲ οὖσης
 ᾤκουν ἐν αὐτῇ Λογουβαρδοὶ. καὶ πάλιν τῶν Ἀφρικῶν ἐπερ-
 χομένων κατ' αὐτῶν ᾤκοδόμησεν ὁ ἐπίσκοπος Λανδουῦλφος
 κᾶστρον εἰς τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ *
 Κάπυαν νέαν, τὴν καὶ νῦν οὖσαν. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη ἡ αὐτὴ
 15 Κάπυα εἰσὶν ἔτη ογ'. ἡ δὲ Νεάπολις καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ
 ἡ Σურεντός ὑπῆρχον αἰεὶ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων.

Ἰστέον ὅτι μαστρομήλης ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων δια-
 λέκτῳ κατεπάνω τοῦ στρατοῦ.

Ἰστέον ὅτι πρὸ τοῦ περᾶσαι τοὺς Βενετίκους καὶ οἰκῆσαι
 20 εἰς τὰ νησίᾳ εἰς ἃ νῦν οἰκοῦσιν, ἐκαλοῦντο * Ἐνετικοί, καὶ
 κατήκουν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς αὐτὰ τὰ κᾶστρα, κᾶστρον Κόγ-
 κορδα, κᾶστρον * Ἰουστινιᾶνα, κᾶστρον τοῦ Νούνου, καὶ
 ἕτερα πλείυτα κᾶστρα.

11 τὴν ἀφρικὴν ἐπερχομένην libri: corr Meursius 13 Κα-
 παντὴν καὶ libri: corr Bandurius 21 κατῶκουν αἰτίκιοι libri,
 et mox αἰτίκωγ: corr Meursius αὐτὰ] ταῦτα?

Longobardia anni 200. erant autem fratres duo, Sico atque Sicardus.
 et Sico quidem Benevento imperabat ac Bareos, et Sipendi partibus,
 Sicardus vero Salernum Capuam et partes Calabriae possidebat. at
 Neapolis antiquum praetorium erat patriciorum qui mittebantur; et
 qui Neapoli imperabat, imperabat et Siciliae; cumque patricius Nea-
 polim appelleret, dux Neapoleos in Siciliam abibat. Capua verò erat
 urbs ingens, captaque est a Vandalis sive Afris, et vastata; atque ita
 desolata cum iaceret, inhabitant eam Longobardi. et mox Afris
 rursum ingruentibus, Landulphus episcopus ad pontem fluminis urbem
 aedificavit, quam Capantem nuncupavit; quae quidem etiamnum super-
 est. ex quo autem haec Capua constructa fuit, anni sunt 73. ceterum
 Neapolis Amalphe et Surrentum Romano imperatori semper paruerunt. *

Sciendum quod magister militum Romanorum lingua significat
 praefectum exercitus.

Sciendum quod Veneti antequam traicerent, inhabitarentque in-
 sulas quas nunc inhabitant, Hegetici nuncupabantur, et incolebant in
 continenti has urbes, Concordiam Iustiniana Nunum et reliquas ple-
 rasque.

γῆν ῥέουσαν κατὰ τὸ εἰρημένον μέλι καὶ γάλα, ἧς, ὡς οἶμαι, ὁ θεὸς κρείττονα οὐκ ἔχει· καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀρεστόν, κατοικήσατε ἐν αὐτῇ, ὅπως εἰς αἰῶνα αἰῶνος μακαρίζετέ με. ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Λογούβαρδοι καὶ πεισθέντες, ἀναλαβόμενοι τὰς φιλίας αὐτῶν, ἦλθον εἰς Βενεβενδόν. οἱ δὲ τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ οὐκ εἶασαν αὐτοὺς ἐνδον τοῦ κάστρου εἰσελθεῖν, ἤκησαν δὲ ἔξωθεν τοῦ κάστρου πλησίον τοῦ τείχους εἰς τὸν ποταμὸν, οἰκοδομήσαντες ἐκεῖσε κάστρον μικρόν, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάζεται Τζιβιτανόβα, τουτέστι νεόκιστρον· ὃ καὶ μέχρι τῆς σήμερον συνίσταται. εἰσῆρχοντο δὲ καὶ ἐνδον τοῦ κάστρου καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ μηχανῆς κυριεύσαντες τοὺς οἰκήτορας τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ ἀνέλιον πάντας καὶ κατέσχον τὸ κάστρον· ἔσωθεν γὰρ διὰ τῶν ῥάβδων αὐτῶν σπαθία βρατάζοντες, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἑποτρόπον ποιήσαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ μάχην, πάντας, ὡς εἴρηται, ἀπέκτειναν. καὶ ἔκιοτε ἐκστρατεύσαντες πᾶσαν τὴν γῆν ἐκείνην ὑπέταξαν τοῦ τε θέματος Λογουβαρδίας καὶ Καλαβρίας καὶ ἕως Παπίας, ἄνευ τῆς Ἑδρεντοῦ καὶ Καλλιπόλεως καὶ τοῦ Ῥουσιάνου καὶ τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Γαίτης καὶ Συρεντοῦ καὶ Ἀμάλφης. πρῶτον δὲ κάστρον ὑπῆρχεν ἀρχαῖον καὶ μέγα ἢ Κάπνα, δευτέρα ἢ Νεάπολις, τρίτη ἢ Βενεβενδός, τετάρτη ἢ Γαῖτη, πέμπτη ἢ Ἀμάλφη. τὸ δὲ Σαλερινὸν ἠκίσθη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διεμέρισαν οἱ Λογούβαρδοι τὰ πριγκιπάτα. εἰσὶ δὲ μέχρις τῆς σήμερον, ἧτις ἔστιν Ἰνδικτιῶν ἑβδόμη, ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5795, ἀφ' ἧς

3 μακαρίζετέ? 9 τζινὰ νόβα M 13 κατέχουν M

placuerit, hanc inhabitabit, ut in perpetuum faustis me precationibus ac benedictionibus prosequamini." his vero auditis, persuasi Longobardi cum familiis Beneventum venerunt. cives autem Beneventani cum intra urbem illos admittere nollent, extra eam prope murum ad flumen habitarunt, aedificata urbe parva, quae Civita nova, id est nova civitas, appellatur, extatque etiam hodie. intrabant vero etiam urbem et ecclesiam, doloque superiores facti habitatoribus omnibus eos universos occiderunt urbemque occuparunt: gladiis enim intra fustes occultatis, ecclesiam ingressi, pugna excitata universos, ut supra dictum est, interemerunt. et inde excursionem in omnem ditionem thematis Longobardiae et Calabriae facta, subiecerunt eam usque ad Papiam, excepta Hydrunte Callipoli Rusiano Neapoli Gaieta Surrento et Amalphe. prima vero urbs antiqua et magna erat Capua, secunda Neapolis, tertia Beneventum, quarta Gaieta, quinta Amalphe. Salernum autem habitatum fuit a Sicardo, cum principatus dividerent Longobardi. et sunt in hodiernum usque diem, quae septima indictio est, anni a condito mundo 6457 (Christi 949), a divisa

οὐδ' ἐμερίσθη ἡ Λογουβαρδία ἔτη σ'. ὑπῆρχον δὲ ἀδελφοὶ
 δύο, ὁ Σίκων καὶ ὁ Σικαρδος· καὶ ὁ μὲν Σίκων ἐκράτησε τὴν
 Βενεβενδὸν καὶ τὰ μέρη τῆς Βάρεως καὶ τῆς * Σιπενδοῦ, ὁ
 δὲ Σικαρδος τὸ Σαλερινὸν καὶ τὴν Κάπνυαν καὶ τὰ μέρη τῆς P 84
 5 Καλαβρίας. ἡ δὲ Νεάπολις ἦν ἀρχαῖον πραιτώριον τῶν κα-
 τερχομένων πατρικίων, καὶ ὁ κρατῶν τὴν Νεάπολιν κατέεχε
 καὶ τὴν Σικελίαν, καὶ ἠνίκα κατέλαβεν ὁ πατρικίος ἐν Νεαπό-
 λει, ἀπῆρχετο ὁ δούξ Νεαπόλεως ἐν Σικελίᾳ. ἡ δὲ Κάπνα
 ἦν πόλις ὑπερμεγέθης, καὶ ἐύλω ὑπὸ τῶν Οὐανδήλων ἦτοι
 10 τῶν Ἀφρικῶν, καὶ κατέλυσαν αὐτήν. ἐρημοκᾶστρον δὲ οὖσης
 ᾤκουν ἐν αὐτῇ Λογούβαρδοι. καὶ πάλιν τῶν Ἀφρικῶν ἐπερ-
 χομένων κατ' αὐτῶν ψυχοδόμησεν ὁ ἐπίσκοπος Λανδουῦλφος
 κᾶστρον εἰς τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ *
 Κάπνα νέν, τὴν καὶ νῦν οὖσαν. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη ἡ αὐτὴ
 15 Κάπνα εἰσὶν ἔτη ογ'. ἡ δὲ Νεάπολις καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ
 ἡ Συρεντὸς ὑπῆρχον ἀεὶ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων.

Ἰστέον ὅτι μαστρομήλης ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων δια-
 λέκτῳ κατεπάνω τοῦ στρατοῦ.

Ἰστέον ὅτι πρὸ τοῦ περᾶσαι τοὺς Βενετίκους καὶ οἰκῆσαι
 20 εἰς τὰ νησία εἰς ἃ νῦν οἰκοῦσιν, ἐκαλοῦντο * Ἐνετικοί, καὶ
 κατῴκουν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς αὐτὰ τὰ κᾶστρα, κᾶστρον Κόγ-
 χορδα, κᾶστρον * Ἰουστινιᾶνα, κᾶστρον τοῦ Νούνου, καὶ
 ἕτερα πλείστα κᾶστρα.

11 τὴν ἀφρικὴν ἐπερχομένην libri: corr Meursius 13 Κα-
 παντὴν καὶ libri: corr Bandurius 21 κατῴκουν αἰτίκιοι libri,
 et mox αἰτίκων: corr Meursius αὐτὰ ταῦτα?

Longobardia anni 200. erant autem fratres duo, Sico atque Sicardus.
 et Sico quidem Benevento imperabat ac Bareos, et Sipendi partibus,
 Sicardus vero Salernum Capuam et partes Calabriae. possidebat. at
 Neapolis antiquum praetorium erat patriciorum qui mittebantur; et
 qui Neapoli imperabat, imperabat et Siciliae; cumque patricius Nea-
 polim appelleret, dux Neapoleos in Siciliam abibat. Capua verò erat
 urbs ingens, captaque est a Vandalis sive Afris, et vastata; atque ita
 desolata cum iaceret, inhabitantur eam Longobardi. et mox Afris
 rursus ingruentibus, Landulphus episcopus ad pontem fluminis urbem
 aedificavit, quam Capantem nuncupavit; quae quidem etiamnum super-
 est. ex quo autem haec Capua constructa fuit, anni sunt 73. ceterum
 Neapolis Amalphe et Surrentum Romano imperatori semper paruerunt.

Sciendum quod magister militum Romanorum lingua significat
 praefectum exercitus.

Sciendum quod Veneti antequam traicerent, inhabitarentque in-
 sulas quas nunc inhabitant, Hepetici nuncupabantur, et incolebant in
 continenti has urbes, Concordiam Iustiniana Nunum et reliquas ple-
 rasque.

Πιπίνου ἐλθόντος κατὰ τῶν Βενετῶν μετὰ δυνάμεως καὶ λαοῦ πολλοῦ, παρεκάθισεν διὰ τῆς ξηρᾶς ἐκεῖθεν τοῦ περᾶματος τῶν νήσων τῆς Βενετίας, εἰς τόπον λεγόμενον Ἀειβόλας. οἱ οὖν Βενετικοὶ ἰδόντες τὸν ἕγγα Πιπίνον μετὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως κατ' αὐτῶν ἐπερχόμενον καὶ μέλλοντα μετὰ 5 τῶν ἱππων ἀποπλευσάσαι πρὸς τὴν νῆσον τοῦ Μαδαμαύκου (ἔστι γὰρ αὕτη ἡ νῆσος πλησίον τῆς ξηρᾶς), βαλόντες κεραιτάρια ἄπαν τὸ πέραμα ἐναπέφραξαν. εἰς ἀμνηχανίαν οὖν ἐλθὼν δὲ τοῦ ἕγγος Πιπίνου λαός (οὐδὲ γὰρ ἦν δυνατὸν αὐτοὺς ἀλλαχοῦ περᾶσαι) παρεκάθισαν αὐτοῖς διὰ τῆς ξηρᾶς 10 μῆνας ἕξ, πολεμοῦντες καθ' ἐκύστην ἡμέραν μετ' αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ εἰσήρχοντο εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν καὶ ἴσταντο ὀπισθεν τῶν παρ' αὐτῶν ῥιφέντων κεραιτάρων, ὃ δὲ ῥῆξ Πιπίνος ἴσταντο μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αἰγιαλῷ. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ μετὰ τοξείας καὶ ῥιπτარიῶν ἐπολέμουν, μὴ ἑῶντες αὐτοὺς 15 πρὸς τὴν νῆσον διαπερᾶσαι. ἀπορήσας οὖν ὁ ῥῆξ Πιπίνος εἶπε πρὸς τοὺς Βενετικούς· ὅτι ὑπὸ τὴν ἐμὴν χεῖρα καὶ πρόνοιαν γίνεσθε, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐμῆς χώρας καὶ ἄξουσίας ἐστέ. οἱ δὲ Βενετικοὶ ἀντέλεγον αὐτῷ ὅτι ἡμεῖς δοῦλοι θέλομεν εἶκαι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ οὐχὶ σοῦ. ἐπὶ πολὺ δὲ βια- 20 σθέντες οἱ Βενετικοὶ ἀπὸ τῆς γεγωνίας ὀχλήσεως πρὸς αὐτοὺς ἐποίησαντο εἰρηρῆκας σπονδὰς πρὸς τὸν ἕγγα Πιπίνον τοῦ παρέχειν αὐτῷ πλεῖστα πάκτα. ἔκτοτε δὲ καθ' ἕκαστον χρόνον ἡλάττωτο τὸ πάκτον, ὅπερ καὶ μέχρι τῆς σήμερον δια-

6 δαμαύκου. M

autem contra Venetos proficisceretur rex Pipinus, ingentem militum multitudinem secum ducens, castra metatus est in continenti ex altera parte traiectus insularum Venetarum, in loco cui nomen Aibolas. videntes autem Veneti regem Pipinum contra se cum exercitu adventantem, et cum equis appulsurum esse ad insulam Madamauci, quae continenti propinqua est, antennis iactis omnem traiectum muiverunt. cum igitur videret Pipini exercitus nihil se efficere posse, quandoquidem traiectus alibi nullus esset, obsederunt eos in continenti per semestre, quotidie manum conserentes. et Veneti quidem naves suas ingressi post antennas quas iecerant se trebantur, rex vero Pipinus cum suo exercitu stabat in littore; quem Veneti cum sagittis et missilibus oppugnabant, ne in insulam traiceret. desperans igitur rex Pipinus ita Venetos compellavit: "subditi mei estis, siquidem a mea terra et ditione huc venistis." at illi responderunt "Romanorum imperatori subesse volumus, non tibi." tandem vero crebris molestiis fatigati Veneti pacem cum Pipino rege vel inviti fecerunt et tributa plurima promiserunt. ex illo vero tempore singulis annis minutum

σώζεται · τελοῦσι γὰρ οἱ Βενέτικοι τῷ κατέχοντι τὸ ῥηγάτον Ἰταλίας ἤτοι Παπίας διβάρια ἀσίμιν λίτρας λς καθ' ἑκα-
στον χρόνον. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἔπαυσεν ὁ μεταξύ Φράγ-
γων καὶ Βενετικών πόλεμος. ὅτε δὲ ἤρξατο ἀποφεύγειν ὁ
5 λαὸς πρὸς Βενετίαν καὶ ἀποσυνάγεσθαι ὥστε πολλοὺς γίνε-
σθαι, ἀνηγόρευσαν ἑαυτοῖς δοῦκα τὸν εὐγενεῖα τῶν ἄλλων
διαφέροντα. ἐγγόνει δὲ ὁ πρῶτος δοῦξ ἐν αὐτοῖς πρὶν ἢ P 86
ἔλθειν κατ' αὐτῶν ὁ ῥῆξ Πιπίνος. ἦν δὲ τῷ τότε καιρῷ τὸ
δοουκάτον εἰς τόπον λεγόμενον Τζιβιτὰ νόβα, ὅπερ ἐρμηνεύε-
10 ται νεόκαστρον. διὰ δὲ τὸ εἶναι τὸ προειρημένον νησίον πλη-
σίον τῆς ξηρᾶς, κοινῇ βουλῇ μετέθηκεν τὸ δοουκάτον εἰς ἕτε-
ρον νησίον, ἐν ᾧ καὶ νῦν ἔστι σήμερον, διὰ τὸ εἶναι μικρό-
θεν τῆς ξηρᾶς, ὅσον βλέπει τις ἄνδρα ἵππῳ ἐφεζόμενον.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κθ'.

15 περὶ τῆς Δελματίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ παρακειμένων ἰθῶν.

Ὅτι Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς πάνυ τῆς χώρας Δελμα-
τίας ἠράσθη, διὸ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥώμης λαὸν ἀγαγὼν μετὰ
τὰς φαμίλιας αὐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Δελματίας χώρᾳ τού-
τους κατεσκήνωσεν · οἱ καὶ Ῥωμαῖνοι προσηγορεύθησαν διὰ τὸ
20 ἀπὸ Ῥώμης μετοικισθῆναι, καὶ ταύτην μέχρι τῆς σήμερον
τὴν ἐπωνυμίαν ἐναποφέρονται. οὗτος οὖν ὁ βασιλεὺς Διο-
κλητιανὸς καὶ τὸ τοῦ Ἀσπαλάθου κάστρον ἔκκοδόμησε, καὶ

10 νησίον] σημειὸν P

fuit tributum, quod etiam hodie obtinet: solvunt enim Veneti quot-
annis Italiae sive Papiæ regnum tenenti divaria argenti non signati
libras triginta sex. atque hoc modo bellum inter Francos et Vene-
tos cessavit. cum vero fugere Venetias populus coepisset, ibique
congregari, adeo ut ingens esset multitudo, ducem sibi crearunt qui
nobilitate ceteros antecelleret; factusque iam fuit primus dux inter
ipso antequam contra eos arma sumeret rex Pipinus. Erat tunc tem-
poris Ducatus in loco qui dicebatur Civita nova, quod interpretantur,
Civitas nova. cum autem praedicta insula proxima continenti esset,
de communi consilio Ducatum in aliam insulam transtulerunt, ubi
etiamnum est; propterea quod tam longe a continente distet, quam
quis hominem equo insidentem videre possit.

29. de Dalmatia, et populis ei adjacentibus.

Diocletianus imperator summopere Dalmatiam amavit; quare
etiam populi Romani colonias eo deduxit; populique illi Romani
nuncupati sunt, quippe qui Roma illuc commigrassent; manetque his
cognomen istud ad hodiernum usque diem. laudatus itaque impera-
tor Diocletianus urbem illic Aspalathum condidit, et in ea palatia

ἐν αὐτῷ πυλάτια ἐδείματο λόγου καὶ γραφῆς ἀπίσης ἐπέ-
 κεινα, ὧν καὶ μέχρι τῆς σήμερον τῆς παλαιῆς εὐδαιμονίας
 λείψανα φέρονται, καὶ ὁ πολὺς χρόνος αὐτὰ κατηνάλωσεν.
 ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον Διοκλεία τὸ νῦν παρὰ τῶν Διοκλητια-
 νῶν κατεχόμενον ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ψιχοδόμησεν, 5
 ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Διοκλητιανοὶ καλεῖσθαι οἱ τῆς ἐκείνης
 χώρας ἐναπειλήφασιν. ἡ δὲ καὶ τῶν αὐτῶν Ῥωμαίων διακρά-
 τησις ἦν μέχρι τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ· οἱ καὶ ποτε θελή-
 σαντες τὸν ποταμὸν διαπερᾶσαι καὶ καταμαθεῖν τίνες κατοι-
 κοῦσιν ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ, διαπεράσαντες εὗρον ἔθνη Σκλα- 10
 βινικὰ ἄοπλα ὄντα, ἅτινα καὶ Ἄβαροι ἐκαλοῦντο. καὶ οὔτε
 οὔτοι ἤλπιζον ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ κατοικεῖν τινὰς οὔτε ἐκεῖ-
 νοι ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ. διὰ οὖν τὸ ἀόπλους εὔρειν αὐτούς
 τοὺς Ἄβαρους οἱ Ῥωμαῖοι καὶ πρὸς πόλεμον ἀπαρασκευά-
 στους καὶ καταπολεμήσαντες ἀνελάβοντο πραιῶν καὶ υἱχμα- 15
 λωσίαν, καὶ ἀνεχώρησαν. καὶ ἔκτοτε ποιήσαντες ἀλλάγια
 δύο οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ πάσχα ἕως πάσχα τὸν λαὸν αὐτῶν
 ἐνήλλασσον, ὥστε τῷ μεγάλῳ καὶ ἀγίῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συν-
 αντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφομένους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου,
 τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν ἀπερχομένους. καὶ γὰρ 20
 πλησίον τῆς θαλάσσης ὑπὸ τὸ αὐτὸ κάστρον ἔστι τὸ ἐπιλεγό-
 μενον Σαλώνα, μέγεθος ἔχον τὸ ἥμισυ Κωνσταντινουπόλεως,
 ἐν ᾗ πάντες οἱ Ῥωμαῖοι συνήγοντο καὶ καθωπλιζόντο, καὶ

9 καὶ καταμαθεῖν — διαπεράσαντες add B

omni descriptione maiora extruxit, quorum etiamnum reliquiae super-
 sunt veteris magnitudinis testes, quamvis diuturnitate temporum ea
 consumpta sint. enimvero urbem quoque Diocleam, quam nunc Dio-
 cletiani incolunt, aedificavit idem imperator; unde etiam Diocletia-
 norum cognomen nacti sunt eius regionis incolae. istorum autem Ro-
 manorum protendebantur termini ad flumen Danubium usque; quod cum
 aliquando transmisissent discendi gratia quinam trans Danubium habi-
 tent, invenerunt Scлавinos, qui et Abari nuncupati, gentem inermem.
 neque vero hi trans flumen habitare aliquos neque cis flumen isti ar-
 bitrabantur. quia autem inermes atque ad bellum imparatos Abaros
 comperiebant Romani, debellantes eos praedam inde et captivos ab-
 ducentes recesserunt. et ex eo tempore permutationes duas insti-
 tuentes Romani a pascha ad pascha suos permutabant, ita ut magno
 sanctoque sabbato obviam sibi fierent et qui a mansionis suae loco
 discederent et qui in hanc servitutem succederent. etenim prope
 mare sub hac ipsa urbe urbs est Salona nuncupata, dimidium ha-
 bens eius magnitudinis quam Cpolis; in ea congregati omnes Romani
 arina sumebant, indeque discedentes ad clausuram pergebant quattuor

προσαπεκύνουν ἐκ τῶν ἐκεῖσε καὶ πρὸς τὴν κλεισουῖραν ἀπήρ-
 χοντο τὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κύστρου ὑπάρχουσαν μίλια τέσ-
 σαρα ἤτις καὶ μέχρι τοῦ νῦν κυλεῖται Κλειῖα διὰ τὸ συγ-
 κλείειν τοὺς διερχομένους ἐκεῖθεν. καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀπήρ- P 87
 5 χοντο πρὸς τὸν ποταμὸν. τὸ οὖν τοιοῦτον ἀλλάγιον ἐπὶ πολλοῖς
 γινόμενον χρόνοις, οἱ ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ Σκλάβοι, οἱ καὶ Ἄβα-
 ροι καλούμενοι, καθ' ἑαυτοὺς ἐσκόπησαν λέγοντες ὅτι οὗτοι
 οἱ Ῥωμᾶνοι, ἐπεὶ ἐπέρασαν καὶ εὖρον πρᾶϊδαν, ἀπὸ τοῦ νῦν
 καθ' ἡμῶν οὐ παύσονται διαπερῶντες· καὶ διὰ τοῦτο μῆχα-
 10 νησόμεθα κατ' αὐτῶν. οὕτως οὖν οἱ Σκλάβοι οἱ Ἄβαροι
 βουλευσάμενοι, καὶ διαπερασάντων ποτὲ τῶν Ῥωμᾶνων ποιή-
 σαντες οὗτοι ἐγκρύμματα καὶ πολεμήσαντες ἐνίκησαν αὐτούς.
 καὶ ἀναλαβόμενοι τὰ τε ὄπλα αὐτῶν καὶ τὰ φλάμουλα καὶ
 τὰ λοιπὰ πολεμικὰ σημεῖα, διαπεράσαντες οἱ προειρημένοι
 15 Σκλάβοι τὸν ποταμὸν ἦλθον εἰς τὴν κλεισουῖραν. οὗς καὶ
 ἰδόντες οἱ ἐκεῖσε ὄντες Ῥωμᾶνοι, θασάμενοι δὲ τὰ φλάμουλα
 καὶ τὴν ἐξόπλισιν τῶν ὁμοφύλων αὐτῶν, τοὺς αὐτῶν ὁμοφύ-
 λους εἶναι νομίσαντες, ἠνίκα κατέλαβον οἱ Σκλάβοι οἱ προε-
 ρηθέντες εἰς τὴν κλεισουῖραν, παρεχώρησαν αὐτοῖς διελθεῖν.
 20 διελθόντες δὲ εὐθὺς τοὺς Ῥωμᾶνους οὗτοι ἀξήλασαν καὶ τὴν
 Σαλωῖνα τὸ προειρημένον κύστρον ἐκράτησαν. καὶ κατοική-
 σαντες ἐκεῖσε ἕκτοτε κατὰ μικρὸν ἀρξάμενοι πρᾶϊδεύειν τοὺς
 Ῥωμᾶνους τοὺς εἰς τοὺς κάμπους καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη

11 διαπεράσαντες ποτε οἱ Ῥωμᾶνοι ἐποίησαν οὗτοι ἐγκρύμμα M

milia passuum ab ipsa urbe Salona distantem, quae in hodiernum usque diem Clisa nuncupatur, quod illac praetereuntes quasi concludat, atque inde ad flumen proficiscebantur. hac igitur permutatione multis annis facta, Sclavi qui trans flumen habitabant, qui et Abari dicti, re considerata dixerunt inter sese "Romani hi ex quo primum traiecerunt praedamque nacti sunt, nunquam traicere desinent; itaque aliquid contra machinemur." hoc igitur consilio Sclavi sive Abari, cum Romani aliquando flumen transmisissent, positus insidiis illos adorti oppugnarunt viceruntque; ac sumptis eorum armis vexillis et reliquis signis bellicis, trajecto praedicti Sclavi flumine ad clausuram venerunt. quos ubi viderunt Romani qui illic excubias agebant, conspectis vexillis et armatura gentilium suorum, gentiles eos esse suos arbitrati, cum ad clausuram praefati Sclavi accessissent, transitum illis permiserunt. sed intromissi Romanos oppido expulerunt, necnon etiam laudatam urbem Salonam occuparunt; ibique sedibus positus paulatim ex eo tempore incipientes praedari Romanos in campis et in locis editioribus habitantes deleverunt, eorumque loca invaserunt.

κατοικοῦντας ἠφάνισαν, καὶ τοὺς τόπους αὐτῶν κατεκράτησαν. οἱ δὲ λοιποὶ Ῥωμαῖνοι εἰς τὰ τῆς παραλίας κάστρα διεσώθησαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν κρατοῦσιν αὐτά· ἀτινά εἰσι τὰδε κάστρα, τὸ Ῥαοῦσιν, τὸ Ἀσπάλαθον, τὸ Τετραγγούριον, τὰ Διάδωρα, ἡ Ἀρβη, ἡ Βέκλα καὶ τὰ Ὀσαρα· ὧν τινῶν 5 καὶ οἰκήτορες μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ῥωμαῖκοι καλοῦνται.

Ὅτι ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, καθ' ὃν μέλλει τρόπον ῥηθῆσεσθαι ἐν τῇ τῶν Χρωβιάτων καὶ Σέρβλων συγγραφῇ, πᾶσα ἡ Δελματία καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἔθνη, οἷον Χρωβάτοι Σέρβλοι Ζαχλοῦμοι Τερβουნიῶ- 10 ται Καναλεῖται Διοκλητιανοὶ καὶ Ἀρετανοὶ καὶ οἱ Παγανοὶ προσαγορευόμενοι, τῆς δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλείας διὰ τὴν τῶν τότε κρατούντων νοθεύοιαν καὶ ἀφέλειαν εἰς τὸ μηδὲν παράπαν μικροῦ δεῖν ἐναπονευσάσης, καὶ μάλιστα δὲ ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ ἐξ Ἀμορίου τοῦ τραυλοῦ, οἱ τὰ τῆς Δελματίας 15 κάστρα οἰκοῦντες γεγόνασιν αὐτοκέφαλοι, μῆτε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων μῆτε ἑτέρῳ τινὶ ὑποκείμενοι· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκεῖσε ἔθνη, οἳ τε Χρωβάτοι καὶ Σέρβλοι καὶ Ζαχλοῦμοι καὶ Τερβουნიῶται καὶ Καναλεῖται καὶ Διοκλητιανοὶ καὶ οἱ Παγανοί, τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας ἀφηνιάσαντες γεγόνασιν ἰδιό- 20 ρυθμοὶ καὶ αὐτοκέφαλοι, τινὶ μὴ ὑποκείμενοι. ἄρχοντας δέ, ὡς φασι, ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζουπάνους γέροντας, καθῶς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβίναι ἔχουσι τύπον. ἀλλὰ οἱ

11 ἀπαγόνο libri, of Παγόνο Meursius
libri, τοῦ ἀμορίου Meursius et Bandurius
Ζαχλουμείται vulgo

15 τοῦ ξαμορίου
18 Ζαχλοῦμοι καὶ]

ceteri vero Romani in orae maritimae oppidis servati sunt, eaque etiamnum tenent; et sunt ista Rausium Aspalathum Tetrangurium Diadora Arbo Becla et Opsara; eorumque habitatores in hodiernum usque diem Romani nuncupantur.

Ab imperio autem Heraclii Romanorum imperatoris, uti cum de Croatis et Serris agemus dicturi sumus, universa Dalmatia, necnon flutimae illi gentes, Croati Servii Zachlumitae Terbaniotae Canalitae Diocletiani, ac Aretani qui et Pagani nuncupati sunt, diciom Romano se subtraxerunt; quippe cum Romanum imperium per imperantium tum ignaviam atque socordiam, maxime Michaëlis Amoriensis Balli, tantum non expirasset, qui Dalmatiae oppida incolabant, sui iuris facti, neque Romano imperatori neque cuiquam alteri subiecti. titulem conterminae illi gentes, Croati Servii Zachlumitae Terbaniotae Canalitae Diocletiani et Pagani, excussis Romani imperii habenis, liberi atqueque non alienis legibus usi sunt. principes vero, ut aiunt, has gentes non habent, praeter separatos senes, quemadmodum etiam

κλείονες τῶν τοιούτων Σκλάβων οὐδὲ ἐβαπτίζοντο, ἀλλὰ μέχρι πολλοῦ ἔμενον ἀβάπτιστοι. ἐπὶ δὲ Βασιλείῳ τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως ἀπέστειλαν ὑποκρισισαίρους ἐξαίτιοι μὲν καὶ παρακαλοῦντες αὐτὸν τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀβαπτίστους βαπτισθῆναι καὶ εἶναι ὥστε ἐξ ἀρχῆς ὑποτεταγμένους τῇ βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων· ὧν τινῶν εἰσακούσας ὁ μακάριος ἐκεῖνος καὶ ἰσοίδιμος βασιλεὺς ἐξυπέστειλε βασιλικὸν μετὰ καὶ ἱερέων, καὶ ἱβάπτισεν αὐτοὺς πάντας τοὺς τῶν προρρηθέντων ἐθνῶν ἀβαπτίστους τυγχάνοντας· καὶ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι αὐτούς, τότε προεβάλετο εἰς αὐτοὺς ἄρχοντας οὓς ἐκεῖνοι ἤθελον καὶ προέκρινον, ἀπὸ γενεᾶς ἧς ἐκεῖνοι ἡγάτων καὶ ἔστεργον. καὶ ἔκτοτε μέχρι τοῦ νῦν ἐκ τῶν αὐτῶν γενεῶν γίνονται ἄρχοντες ἢς αὐτούς, καὶ οὐκ ἐξ ἑτέρας. οἱ δὲ Παγανοί, οἱ καὶ τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ Ἀρεντανοὶ καλούμενοι, εἰς δυσβάτους τόπους καὶ κρημνώδεις κατελείφθησαν ἀβάπτιστοι· καὶ γὰρ Παγανοὶ κατὰ τὴν τῶν Σκλάβων γλῶσσαν ἀβάπτιστοι ἐρμηνεύονται. μετὰ δὲ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ἀποστειλάντες εἰς τὸν αὐτὸν αἰοίδιμον βασιλεῖα ἐξητήσαντο βαπτισθῆναι καὶ αὐτοί· καὶ ἀποστειλάς ἐβάπτισεν καὶ αὐτούς. ἐπεὶ δέ, ὡς προέφημεν, διὰ τὴν τῶν κρατούντων νωθρότητα καὶ ἀφέλειαν εἰς κατοίην τὰ τῶν Ῥωμαίων ἦλθον πράγματα, καὶ οἱ τὰ τῆς Δελματίας κάστρα οἰκοῦντες γεγόνασιν αὐτοκέφαλοι, μήτε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων μήτε ἄλλῳ τιμὴ ὑποκείμενοι. μετὰ δὲ χρό-

16 ἐρμηνεύεται libri: corr Bandurinus ex c. 36.

reliqui Sclavorum populi. plurimi etiam ex his Sclavis non baptizabantur, imo diu baptismi expertes manserunt. imperante autem piissimo imperatore Basilio legatos miserunt petitum ut qui ex ipsis baptizati nondum essent baptizarentur, essentque veluti ab origine imperio Romano subiecti. horum precibus auditis beatus ille praeclarusque imperator Caesarianum una cum sacerdotibus misit, omnesque illos qui in praedictis gentibus nondum baptizati erant baptizavit; baptizati autem principes designavit, quos vellent eligerentque e stirpe quam maxime diligenter ac amarent. atque ex eo tempore in hodiernum usque diem principes ipsis ex eadem stirpe et non aliunde eliguntur. Pagani autem, qui et Arentani Romanorum lingua nuncupati sunt, in locis inaccessis atque praeruptis baptismi expertes relinquebantur: Pagani quippe Sclavorum lingua non baptizati dicuntur. deinceps vero etiam hi, missis ad eundem praeclarum imperatorem legatis, petierunt baptizari; misit itaque et baptizavit. deinde vero, ut antea dixi, per imperantium ignaviam atque sociordiam retro lapsae sunt res Romanorum, ac incolae oppidorum Dalmatiae sui iuris facti neque Romano imperatori neque cuiquam alteri paruerunt.

Const. Porph.

9

Σολδανῶ ἀπολοῦμαι καὶ περὶ τὴν ζωὴν κινδυνεύω· ἡμεῖς δὲ σιγῆτε ἔδρατοι καὶ μὴ δειλανδρήσητε, ἀλλ' ὑπομείναιτε μικρὸν, καὶ εἰς ὀλίγον ἡμερῶν φθύσει ἢ ἀποσταλείσα ἡμῖν σωτηρία παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων." ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, οἱ κατέχοντες αὐτὸν οἰκεῖοι τοῦ Σολδανῶ παρὰ προσ- 5 δοκίαν τὰ παρ' αὐτοῦ λαληθέντα ἀκούσαντες ἔβρονξαν ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας, καὶ εἰς τοῦ ἑτέρου προέτερον, τίς ἄρα τῆς αὐτοῦ σφραγῆς γένειεν αὐτουργός. τοῦ δὲ παρ' αὐτῶν ἀναρθεθέντος, προηθείς ὁ Σολδανός τὴν τοῦ βασιλέως ἐρχομένην δυναστείαν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. καὶ ἔκτοτε καὶ 10 μέχρι τοῦ νῦν καὶ οἱ τῆς Καπύης καὶ οἱ τῆς Βενεβενδοῦ εἰσὶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων εἰς τελείαν δούλωσιν καὶ ὑποταγὴν διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς γενομένην μεγάλην ταύτην εὐεργεσίαν.

"Ὅτι τὸ κάστρον τοῦ Ῥαουσιῶν οὐ καλεῖται Ῥαουσίη τῆ 15 Ῥωμαίων διαλέκτῳ, ἀλλ' ἐπεὶ ἐπάνω τῶν κρημνῶν ἵσταται, λέγεται δὲ Ῥωμαϊστὶ ὁ κρημνὸς λαῦ, ἐκλήθησαν ἐκ τούτου Λαυσαῖοι ἦγον οἱ καθεζόμενοι εἰς τὸν κρημνόν. ἡ δὲ κοινὴ οὐσῆθεια, ἡ πολλάκις μεταφθείρουσα τὰ ὀνόματα τῆ ἐναλλαγῆ τῶν γραμμάτων, μεταβαλοῦσα τὴν κλήσιν Ῥαουσαίους 20 τούτους ἐκάλεσεν. οἱ δὲ αὐτοὶ Ῥαουσαῖοι τὸ παλαιὸν ἐκράτουν τὸ κάστρον τὸ ἐπιλεγόμενον Πίταυρα· καὶ ἐπειδὴ, ἡνίκα τὰ λοιπὰ ἐκρατήθησαν κάστρα παρὰ τῶν Σκλάβων τῶν ὄντων

8 γέγονε B

17 δὲ vulgo post λέγεται

periclitator et a soldano interficiari: vos autem resistite fortiter, neque timete, sed expectate paulisper: post paucos quippe dies aderant auxilia ab imperatore Romanorum vobis missa." legatus cum haec verba pronuntiasset, soldani milites qui eum deduxerant, auditis quo praeter expectationem locutus erat, dentibus super eum stridebant, ac procurrentes certatim ipsa interficiunt. eo autem occiso, soldanus validissimum imperatoris exercitum qui adventabat metuens ad sua regreditur. et ex illo tempore in hodiernum usque diem Capuani ac Beneventani sub potestate Romani imperatoris degunt, ipsique propter ingens hoc in illos collatum beneficium plene subiecti servant.

Urbis Rausium non appellatur Rausium Graeca lingua, sed quia in locis praecipitis posita est: praecipitium Graece vocatur λαῦ, unde inhabitantes nuncupati sunt Λαυσαῖοι, id est praecipitium insidentes. communis vero usus, qui saepe litterarum commutatione nomina corrumpit, commutato nomine Rausares appellavit. atque hi ipsi Rausaei olim tenuerunt urbem Epilaurum nuncupatam: at postea cum reliquae urbes exregnae essent a Sclavis, qui in hoc themate sunt,

ἐν τῷ θέματι, ἐκρατήθη καὶ τὸ τοιοῦτον κάστρον, καὶ οἱ μὲν ἐσφάγησαν οἱ δὲ ἠχμαλωτίσθησαν, οἱ δὲ δυνηθέντες ἐκφυγεῖν καὶ διασωθῆναι εἰς τοὺς ὑποκρήμνους τόπους κατέφυκον, ἐν ᾧ ἔστιν ἀρτίως τὸ κάστρον, οἰκοδομήσαντες αὐτὸ πρότερον ἡμικρὸν καὶ πάλιν μετὰ ταῦτα μείζον, καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν τὸ τεῖχος αὐτοῦ ἀυξήσαντες μέχρι δ' ἔχειν τὸ κάστρον διὰ τὸ πλατύνεσθαι αὐτοὺς κατ' ὀλίγον καὶ πληθύνεσθαι. ἐκ δὲ τῶν μετοικησάντων εἰς τὸ 'Ραούσιον εἰσὶν οὔτοι, Γρηγόριος, Ἀρσάφιος, Βιτωρόβιος, Βιτάλιος, Βαλεντίνος ὁ ἀρχιδιάκων,*
 10 Βαλεντίνος ὁ πατὴρ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Στεφάνου. ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ Σαλώνα μετώκησαν εἰς 'Ραούσιον, εἰσὶν ἔτη φ' μέχρι τῆς σήμερον, ἣτις ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης ἔτους ςυγζ'. ἐν Ρ 92 δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ κεῖται ὁ ἅγιος Παγκράτιος ἐν τῷ ναφί τοῦ ἁγίου Στεφάνου τῷ ὄντι μέσον τοῦ αὐτοῦ κάστρου.
 15 Ὅτι τὸ Ἀσπαλάθου κάστρον, ὅπερ παλάτιον μικρὸν ἐρμηγεύεται, ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς τοῦτο ἔκτισεν· εἶχε δὲ αὐτὸ ὡς ἴδιον οἶκον, καὶ αὐτὴν οἰκοδομήσας ἔδωκεν καὶ παλάτια, ἐξ ὧν τὰ πλείονα κατελύθησαν. σώζεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν ὀλίγα, ἐξ ὧν ἐστὶ τὸ ἐπισκοπεῖον τοῦ κάστρου καὶ ὁ ναὸς τοῦ
 20 ἁγίου Δόμνου, ἐν ᾧ κατέκειται ὁ αὐτὸς ἅγιος Δόμνος, ὅπερ ἦν κοιτῶν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ. ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ ὑπάρχουσιν εἰλημάτικαὶ καμάραι, αἵτινες ὑπῆρχον

6 δ' ἔχει M ἀν μέχρι τοῦ ὡδ' ἔχειν? 8 κατοικησάντων M
 9 Βαλεντίνος B, Βαυεντίνος M: corr Bandurius 11 μετωκισεν M 15 τὸ | τοῦ vulgo

haec etiam urbs ab ipsis capta fuit; et civium alii quidem interfecti fuere, alii vero in vinculis abducti. qui autem fuga salutem invenire potuerunt, loca praerupta inhabitaverunt. ubi nunc urbs est, primo exiguam illam aedificantes et postea maiorem, mox rursum et quartum paulatim aucta multitudine pomeria protulerunt. ex iis autem qui aliunde demigrarunt Ragusium, hi sunt, Gregorius, Arsaphius, Victorinus, Vitalius, Valentinus archidiaconus, Banentinus pater protospatharii Stephani. ex quo autem cives Salonitani Rausium demigrarunt, anni sunt 500 in hunc usque diem, indictione 7 anni 6457 (Christi 949). ceterum in eadem urbe depositus fuit S. Pancratius in aede S. Stephani, quae est in media urbe.

Aspalathi urbem, quae parvum palatium significat, imperator Diocletianus condidit: habuit illam ut domum propriam, aulamque ibi extruxit et palatia, quorum pleraque perierunt; quae autem etiamnum supersunt valde pauca sunt, ex quibus episcopium urbis, et templum S. Domini, ubi ille ipse sanctus depositus fuit; quod cubiculum erat eiusdem imperatoris Diocletiani. subter illo sunt rotundi fornices,

φυλακαὶ ἐν αἷς τοὺς παρ' αὐτοῦ βασιανιζομένους ἁγίους ἐναπέκλειεν ἀπηνώς. ἀπόκειται δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ κάστρῳ καὶ ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος.

Ὅτι τὸ τελεχος τοῦ τοιοῦτου κάστρου οὔτε ἀπὸ βησάλων ἐστὶν ἐκτισμένον οὔτε ἀπὸ ἐγχορήγου, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετρα-⁵ πεδίκων ἐχόντων εἰς μῆκος ἀνὰ ὀργυιᾶς α', πολλακίς καὶ ἀνὰ δύο, καὶ τὸ πλάτος ἀνὰ ὀργυιᾶς μιᾶς, οἵτινές εἰσι συνηρησμένοι καὶ συνδεδεμένοι εἰς ἀλλήλους μετὰ σιδήρων ἐν μολίβδῳ ἐγγυλιασμένων. Ἰστανται δὲ καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον κάστρον καὶ κίονες πυκνοί, ἔχοντες ἐπάνω κοσμίτας, ἐν οἷς ἔμελ-¹⁰ λεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰληματικὰς ἐγείρει καμάρας, καὶ σκεπάσαι τὸ κάστρον ὅλον, καὶ ποιῆσαι τὰ παλάτια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ οἰκήματα τοῦ κάστρου ἐπάνω τῶν εἰλημάτων ἐκείνων διόροφα καὶ τριόροφα, ὥστε μὴ ὀλίγον ἐκ τοῦ αὐτοῦ κάστρου ἐσκέπασε. τοῦ δὲ τοιοῦτου κάστρου τὸ ¹⁵ τελεχος οὔτε περίπατον ἔχει οὔτε προμαχῶνας, ἀλλὰ τοίχους μόνους ὑψηλοὺς καὶ τοξικὰς φωταγωγούς.

Ὅτι τὸ κάστρον τὸ Τετραγγοῦριν μικρὸν ἐστὶ νησίον ἐν τῇ θαλάσῃ, ἔχον καὶ τράχηλον ἕως τῆς γῆς στενώτατον δίκην γεφυρίου, ἐν ᾧ διέρχονται οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸ αὐτὸ ²⁰ κάστρον. Τετραγγοῦριν δὲ καλεῖται διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ μικρὸν δίκην ἀγγορίου. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ ἀπόκειται ὁ ἅγιος μάρτυρ Λαυρέντιος ὁ ἀρχιδιάκων.

4 τὸ αὐτὸ κάστρον M 12 ὅλον — κάστρου add B

olim custodiae, in quas sanctos immaniter a se cruciatus compingebat. in eadem vero urbe depositus etiam fuit S. Anastasius.

Murus autem huius urbis neque ex latere est neque ex encho-
rego, sed ex lapidibus quadratis unius et saepe duarum ulnarum lon-
gitudine et unius latitudine, qui coagmentati inter se sunt vinctique
ferro in plumbum liquefactum impacto. in eadem autem urbe erectae
etiam visuntur columnae complures, super quas cosmitae, ubi idem
imperator Diocletianus aedificaturus erat rotundos fornices, totamque
urbem tecturus, et palatia sibi extracturus, omnesque urbis aedes
supra istos rotundos fornices, gemina aut triplici concameratione, ita
ut non exiguum urbis partem cooperiret. moenia autem huius urbis
ambulacrum non habent, neque propugnacula, sed sublimes tantum
muri sunt, in quibus fenestrae ad emittenda iacula.

Urbs Tetragurium parva quaedam in mari insula est, angustis-
sima cervicis, ponticuli instar, ad terram usque porrecta, qua ad op-
pidum transeunt incolae. Tetragurium autem urbs illa vocatur, quod
parva sit veluti cucumer. in eadem vero urbe depositus fuit S. mar-
tyr Laurentius archidiaconus.

Ὅτι τὸ κάστρον τῶν Δεκατέρων ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων
 διαλέκτῳ ἑστενωμένον καὶ πεπληγμένον, διότι εἰσέρχεται ἡ
 θάλασσα ὡσπερ γλῶσσα ἑστενωμένη μέχρι τῶν δεκαπέντε καὶ
 εἴκοσι μιλίων, καὶ εἰς τὸ τῆς θαλάσσης συμπλήρωμά ἐστὶ τὸ
 5 κάστρον. ἔχει δὲ τὸ τοιοῦτον κάστρον κύκλον αὐτοῦ ὄρη
 ὑψηλά, ὥστε μόνῳ τῷ καλοκαιρίῳ βλέπειν τὸν ἥλιον διὰ τὸ
 μεσουρανεῖν, τῷ δὲ χειμῶνι οὐδαμῶς. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κά-
 στρῳ κεῖται ὁ ἅγιος Τρύφων ἀκεραίως πῦσαν νόσον ἰώμενος,
 μάλιστα τοὺς ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων τυραννουμένους·
 10 ὁ δὲ ναὸς αὐτοῦ ἐστὶν εἰληματικός.

Ὅτι τὸ κάστρον τῶν Διαδώρων καλεῖται τῇ Ῥωμαίων
 διαλέκτῳ ἰὺμ ἔρατ, ὅπερ ἐρμηνεύεται ἀπάρτι ἦτον· δηλονό-
 τι ὅτε ἡ Ῥώμη ἐκτίσθη, προεκτισμένον ἦν τὸ τοιοῦτον κά-
 15 στρον· ἐστὶ δὲ τὸ κάστρον μέγα. ἡ δὲ κοινὴ συνήθεια κα-
 ἡ ἁγία Ἀναστασία ἡ παρθένος, θυγάτηρ γεγονυῖα Εὐσταθίου
 τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον βασιλεύσαντος, καὶ ὁ ἅγιος Χρυ-
 σόγονος μοναχὸς καὶ μάρτυς, καὶ ἡ ἁγία αἰλλυσις αὐτοῦ. ὁ δὲ
 ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικός, ὅμοιος τῷ Χαλ-
 20 κοπρατίων ναῷ, μετὰ κίονων πρασίνων καὶ λευκῶν, ὅλος εἰκο-
 νισμένος ἐξ ὑλογραφίας ἀρχαίως· ὁ δὲ πάτος αὐτοῦ ἐστὶν
 ἀπὸ συγκοπῆς θανυμαστῆς. ἐστὶ δὲ καὶ ἕτερος ναὸς πλησίον
 αὐτοῦ εἰληματικός, ἡ ἁγία Τριάς· καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ ἀν-

16 ἡ παρθένος add B 19 τῷ τῶν X.? 21 ἡλιγραφίας M
 αὐτῆς M

Urbs Decatera lingua Romanorum significat angustatum et percus-
 sum, quoniam mare ingreditur tanquam lingua coangustata ad quin-
 decim, imo ad viginti usque millia passuum, estque urbs illa sita ad
 maris complementum. habet vero circum se urbs illa montes altos,
 ita ut aestate tantum solem videat, quod tunc in medio caeli sit,
 hieme vero nunquam. in hac autem urbe depositus fuit S. Tryphon,
 qui omnēs omnino aegrotos sanat, maxime eos qui ab impuris spiri-
 tibus vexantur: (templum vero ipsius rotundum est.)

Diadora urbs Romanorum lingua est "iam erat," videlicet quod
 ante Romam haec condita fuerit; est autem urbs haec magna, et
 vulgariter Diadora nuncupatur. in eadem vero urbe sepultum est
 corpus S. Anastasiae virginis, filiae Eustathii, qui illo tempore regna-
 bat; item S. Chrysogonus monachus et martyr, cuius et sacra catena
 illic asservatur. (templum autem S. Anastasiae oblongum est, simile
 illi quod in Chalcopratiis est, et columnas habet prasinās atque albas,
 totumque ornatum est figuris pictura vetusta elaboratis, pavementum
 vero ipsius mirifice ex opere tessellato confectum iuxta autem illud

τοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην κατηχομένων, καὶ αὐτὸς εἰλη-
ματικός, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλείας.

Ὅτι εἰσὶ νησίαι ὑπὸ τὴν ἐπικράτειαν τῆς Δελματίας μέ-
χρι Βενεβενδοῦ πυκνὰ καὶ πάμπολλα, ὥστε μηδέποτε φοβεῖ-
σθαι κλύδωνα ἐκεῖος τὰ πλοῦα. ἐξ αὐτῶν τῶν νησιῶν ἐστὶ 5
τὸ κάστρον ἢ Βέκλα, καὶ εἰς ἕτερον νησίον ἢ Ἄρβη, καὶ εἰς
ἕτερον νησίον ἢ Ὀψαρα, καὶ εἰς ἕτερον νησίον τὸ Λουμβρι-
κάτον, ἅτινα κατοικοῦνται μέχρι τοῦ νῦν· τὰ δὲ λοιπὰ εἰσὶν
ἀοίκητα, ἔχοντα ἐρημόκαστρα, ὧν τὰ ὀνόματά εἰσιν οὗτω,
Καταυτρεβενῶ Πιζύχ Σελβῶ Σκερδῶ Ἄλωηπ Σκιρδάνισσα 10
Πυρότιμα Μελετιά Ἐστιονήζ, καὶ ἕτερα πάμπολλα ὧν τὰ
ὀνόματα οὐ νοοῦνται. τὰ δὲ λοιπὰ κάστρα τὰ ὄντα εἰς τὴν
Ξηρὰν τοῦ θέματος καὶ κρατηθέντα παρὰ τῶν εἰρημένων Σκλά-
βων ἀοίκητα καὶ ἐρημὰ ἴστανται, μηδενὸς κατοικοῦντος ἐν
αὐτοῖς. 15

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λ'.

διήγησις περὶ τοῦ θέματος Δελματίας.

Εἰ πᾶσιν ἢ γνώσις καλὸν, καὶ ἡμεῖς ἄρα τῶν πραγμά-
των τὴν γνώσιν καταλαμβάνοντες οὐ πόρρω τούτου γινώμεθα.
ἔθεν καὶ πᾶσι φαιερὰν ποιούμεν τῶν μεθ' ἡμᾶς πῆ μὲν τού- 20
των τὴν δι' ἄλλωσιν πῆ δὲ ἐτέρων τιῶν ἀξιολόγων, ἵνα δι-
πλοῦν ἐπαιτακοιοῦθῃ τὸ καλόν. τοῖς οὖν καὶ τῆς Δελματίας

10 Σκερδῶ M

13 εἰρημένων add B

19 γινώμεθα?

est aliud quoque templum rotundum S. Trinitatis, et supra illud rursum
aliud iuxta catechumenorum, ididem rotundum, in quod cochlea ascen-
ditur.

Insulae parvae sunt Dalmatiae subsistentes Beneventam usque
frequentes plurimaeque, ita ut tempestatem illic mares nunquam li-
terant. ex illarum una est urbs Becla, ex alia Arbe, ex alia Opsara,
ex alia rursus Lunaticum: quae omnes in hodiernam usque diem
habitantur: reliquae vero habitantibus vacuae desertae urbes habent,
quae non habent nisi nomina Catastrebena, Pizich, Selba, Scerda, Aloep,
Sostina, Pionima, Modeta, Estione, et aliae complures, quarum
nomina ignoramus. reliquae vero urbes, quae in continente thema-
tis sunt: et a Slavibus praecipue captae fuerunt, desertae sunt et incol-
tae nihil habent.

21. De Themate Bulgariae ac servitium

Si quis non quid sciat de Bulgaria, et de servitio, et de quibus rebus
servitium servitium dicitur, et de quibus rebus servitium dicitur, unde partem
hanc partem sua rebus servitium dicitur, et de quibus rebus servitium dicitur.

τὴν παρῴληψιν ζητοῖσιν, ὅπως ἐλήφθη παρὰ τῶν Σκλαβικῶν ἔθνων, ἐνεῦθεν ἔστι μιθεῖν. ἀλλὰ πρότερον τὴν θέσιν αὐτῆς διηγητέον. ἐκ παλαιοῦ μὲν τοίνυν ἡ Δελματία τὴν ἀρχὴν μὲν εἶχεν ἀπὸ τῶν συνόρων Δυρραχίου ἤγουν ἀπὸ Ἀντιβάρως, καὶ παρεστίνετο μὲν μέχρι τῶν τῆς Ἰστρίας ὄρων, ἐπλατύνετο δὲ μέχρι τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. ἦν δὲ ἅπασα ἡ τοιαύτη περὶχωρος ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν, καὶ ἐνδοξότερον τῶν ἄλλων ἐσπερίων θεμάτων τὸ τοιοῦτον θέμα ἐτύγχανεν· πλὴν παρελήφθη παρὰ τὴν Σκλαβικῶν ἔθνων τρό-
 10 πῳ τοιῷδε. κάστρον ἐστὶ πλησίον Ἀσπαλάθου ὃ Σαλώνα λέγεται, ἔργον Διοκλητιανοῦ βασιλέως. ἀλλ' ἡ μὲν Ἀσπάλαθος καὶ αὐτὴ παρὰ Διοκλητιανοῦ ἐκτίσθη, καὶ τὰ αὐτοῦ βασιλικὰ ἐκείσε ἐτύγχανον· εἰς δὲ Σαλώναν κατόικουν οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ τῶν ὄχλων ἱκανοί. ὑπῆρχε δὲ τὸ τοιοῦτον
 15 κάστρον κεφαλὴ πάσης τῆς Δελματίας. ἤθροίζοντο οὖν ἀνά 94 πᾶν ἔτος ἐκ τῶν λοιπῶν κάστρων τῆς Δελματίας στρατιῶται ἑφιπποὶ, καὶ ἀπεστέλλοντο ἀπὸ τῆς Σαλώνος μέχρι τῶν χιλιῶν, καὶ ἐφύλαττον εἰς τὸν Δανουβίου ποταμὸν ἕνεκα τῶν Ἀβάρων· οἱ γὰρ Ἀβάρεις ἐκεῖθεν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ
 20 τὰς διατριβὰς ἐποιοῦντο, ἔνθα ἀρτίως εἰσὶν οἱ Τοῦρκοι, νομάδα βίον ζῶντες. ἀπερχόμενοι δὲ οἱ Δελματίας κατ' ἔτος ἔβλεπον πολλάκις ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ τὰ τε κήνη καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς κατὰ τινα χρόνον διαπερᾶσαι

7 τοιαύτη ἢ vulgo

17 τὴν Σαλώνα M

inde bonum sequatur. quamobrem de Dalmatia scire cupientibus, quomodo a Sclavicis nationibus capta fuerit, hinc discere licet. sed primo situs eius narrandus est. antiquitus igitur Dalmatia incipiebat a confiniis Dyrrachii sive ab Antibari, et ad Istriæ montes usque pertingebat, in latitudine vero ad Danubium flumen se extendebat; eratque omnis ille finitimus tractus sub Romanorum potestate, et præstantissimum thema omnium occidentalium habebatur. ceterum a Sclavis occupata fuit hoc modo. prope Aspalathum urbs Salona est a Diocletiano imperatore condita, quemadmodum et Aspalathus, ubi palatium item eius erat: Salonam vero magnates incolebant et magna populi multitudo. atque hæc urbs Dalmatiæ totius caput erat. congregabantur itaque quotannis ex reliquis Dalmatiæ urbibus equites, et mittebantur Salona usque ad mille ad flumen Danubium, ut ibi excubias contra Abares agerent. Ad illam enim Danubii partem Abares tunc commorabantur, ubi hodie Turcæ degunt, nomadum instar viventes. venientes autem quotannis Dalmatiæ cum sæpe illic iumenta hominesque viderent, traicere illis aliquando visum fuit, et

καὶ ἐρευνῆσαι τίνες εἰσὶν οἱ ἐκεῖσε τὴν δίκαιαν ἔχοντες. περὶ-
 σунτες οὖν εὔρον τὰς γυναῖκας τῶν Ἀβάρων καὶ τὰ παιδία
 μόνα, τοὺς ἄνδρας δὲ καὶ τὴν ἀκμάζουσαν ἑλικίαν ἐν ταξει-
 δίῳ. ἄφρω οὖν ἐπιπεσόντες ἠχμαλώτευσαν αὐτούς, καὶ ὑπέ-
 στρεψαν ἀταλαιπώρως, ἀποκομίσαντες τὴν τοιαύτην πραΐδαν 5
 εἰς Σαλῶνα. ὡς οὖν ὑπέστρεψαν οἱ Ἀβάρεις ἐκ τοῦ ταξει-
 δίου καὶ τὸ γενόμενον ἀφ' ὧν ἐπαθον ἔμαθον, ἐταράχθησαν
 μέν, ἠγνόουν δὲ ὁπόθεν αὐτοῖς ἡ τοιαύτη πλῆγη προσεγένετο.
 ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς παραφυλάξαι τὸν καιρὸν καὶ μαθεῖν τὸ
 πᾶν ἐξ αὐτοῦ. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ σὺνηθες αὐθις οἱ ταξεῶται 10
 ἀπεστάλησαν ἀπὸ Σαλῶνος, ἦσαν δὲ οὐκ ἐκεῖνοι ἀλλ' ἕτεροι,
 ταυτὰ ἐκείνοις καὶ οὗτοι κατὰ βουλὰς ἔθεντο. διεπέρασαν
 οὖν κατ' αὐτῶν, ἐντυχόντες δὲ αὐτοῖς συνηγμένοις ὁμοῦ, οὐχ
 ὡς τὸ πρότερον ἐσκορπισμένοις, οὐ μόνον οὐδὲν [οὐκ] ἐποίη-
 σαν ἀλλὰ καὶ τὰ πάντων δεινότερα ἔπαθον· οἱ μὲν γὰρ αὐ- 15
 τῶν ἐσφάγησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐχειρώθησαν ζῶντες, καὶ οὐδεὶς
 ἐκείνων τῶν χειρῶν ἐξέφυγεν. ἐξετάσαντες δὲ αὐτούς τίνες
 καὶ ὅθεν εἰσὶ, καὶ ἀναμαθόντες ὅτι ἐξ αὐτῶν ἔπαθον τὴν εἰ-
 ρημένην πλῆγην, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ τόπου
 αὐτῶν ἐρευνήσαντες, καὶ ὅσον ἐξ ἀκοῆς ἐραοθέντες, ἐκράτη- 20
 σαν τοὺς ζῶντας δεσμίους, καὶ ἐνεδύσαντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν
 καθὰ ἐκεῖνοι, καὶ δὴ τοὺς ἵππους ἀναβάντες, ἐπὶ χεῖρας τὰ
 τε φλάμουλα καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα ἃ ἐπεφέροντο μετ' αὐτῶν,

14 ἐκοπίσαν Μ

22 ἐπὶ λαβόντες ἐπι?

investigare quinam ibi degerent. cum itaque traiecissent, Abarum
 feminas et pueros solos invenerunt, viris et iuvenibus ad expeditio-
 nem bellicam profectis; unde subito ingruentes omnes ceperunt, nul-
 loque accepto damno reversi sunt, praeda hac Salonam abducta. Abar-
 res autem ex bellica expeditione reversi re cognita consternati qui-
 dem erant, at unde vulnus hoc ipsis inflicto esset, ignorabant; quomobrem observandum sibi tempus statuunt et ab eo omnia di-
 scenda. postquam igitur pro more rursus missi sunt Salona praesi-
 diarii, alii a primis, idem consilium et ipsi ceperunt traieceruntque
 contra Abares. incidentes vero in illos non sparsos, ut antea, sed
 collectos, non solum nihil effecerunt, sed omnium gravissima passi
 sunt, partim caesi partim capti; neque quisquam fuit qui e manibus
 illorum evaderet. percontati vero quinam et unde essent, intellecto-
 que ab ipsis se mala supra commemorata perpassos esse, insuper de
 loci qualitate inquirentes, quasi ex auditu amore accensi in vinculis
 eos tenuerunt, et vestibus eorum sumptis equisque concensis, flam-
 mula et reliqua signa, quae secum attulerant, tollentes more exer-

ἀπῆραν πάντες φοσσατικῶς καὶ κατὰ τῆς Σαλῶνος ὄρησαν. ὡς οὖν καὶ τὸν καιρὸν ἔμαθον ζητήσαντες καθ' ὃν οἱ ταξεῶται ἐκ τοῦ Δανουβίου ὑπέστρεφον (ἦν δὲ τὸ μέγα καὶ ἅγιον σάββατον), ἦλθον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. καὶ τὸ μὲν πλῆθος, ὅτε δῆπου πλησίον ἐγένοντο, τοῦ φοσσαίου ἀπεκρύβη· μέγρι δὲ τῶν χιλίων, οἵτινες τοὺς τε ἵππους καὶ τὰς στολὰς εἰς ἀπάτην ἐκέκτηντο τῶν Δελματινῶν, ἐξήλασαν. ἀναγνωρίσαντες δὲ οἱ τοῦ κάστρου τὰ τε σημεῖα καὶ τὴν ἀμφίαισιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν ὡς ἔθους ὄντος αὐτοῖς τοῦ ὑποστρέφειν ἐν αὐτῇ, ἤνοιξαν τὰς πόρτας καὶ ἐπεδέξαντο αὐτοὺς μετὰ περιχαρείας. ἐκεῖνοι δὲ ἅμα τοῦ εἰσελθεῖν τὰς τε πόρτας ἐκράτησαν, καὶ δῆλῃν διὰ σημείου τὴν προᾶξιν τῷ φοσσαίῳ πεποικητότες συνεισδραμεῖν καὶ συνεισελθεῖν παρεσκευάσαν. κατέσφαξαν οὖν πάντας τοὺς τῆς πόλεως, καὶ ἔκτοτε κατέκράτησαν πᾶσαν τὴν χώραν Δελματίας καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ. μόνα δὲ τὰ πρὸς θάλασσαν πολίχνια οὐ συνέδωκαν αὐτοῖς, ἀλλὰ κατειχόντο παρὰ τῶν Ῥωμαίων διὰ τὸ εἶναι τὸν πόρον τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐκ τῆς θαλάσσης. ἰδόντες οὖν οἱ Ἀβάρεις καλλίστην οὖσαν τὴν τοιαύτην γῆν κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ. οἱ δὲ Χρωβάτοι κατέκωνον τῆνικαῦτα ἐκεῖθεν Βαγιβαρείας, ἐνθα εἰσὶν ἀρτίως οἱ Βελοχρωβάτοι. μία δὲ γενεὰ διαχωρισθεῖσα ἐξ αὐτῶν, ἤγουν ἀδελφοὶ πέντε, ὃ τε Κλουκάς καὶ ὁ Λόβελος καὶ ὁ Κοσέντζης καὶ ὁ Μουχλῶ καὶ ὁ Χρωβάτος, καὶ ἀδελφαὶ δύο, ἡ Τοῦγα καὶ ἡ Βούγα, μετὰ

citus, Salonam petierunt. cognito igitur tempore quo a Danubio redire soliti erant praesidarii, quod erat magnum sabbatum, eodem die venerunt. multitudo autem omnis, cum urbi appropinquaret, sese occultavit: mille vero, qui equos et vestes Dalmatarum sumpserant, ut fallerent, ulterius perrexerunt. oppidani cognitiss signis suis et vestitu, praeterea die quo redire ipsis solenne, portis apertis gratulabundi eos exceperunt. illi vero statim ac intrassent portas occupant, et signo reliquis, qui in insidiis erant, dato, accurtere ac ingredi iubent. interfecerunt itaque omnes cives, et ex eo tempore Dalmatiam universam occuparunt, sedemque illic suam collocarunt, exceptis oppidulis mari adiacentibus, quae se ipsis non tradiderunt, sed in Romanorum potestate permanebant eo quod ex mari victitarent. videntes itaque Abares pulcherrimam esse hanc terram, sedes illic posuerunt. Chrobati vero tunc habitabant ultra Bagibaream, ubi nunc sunt Belochrobati. una autem generatio, quinque fratres, Clucas Lobelus Cosentzes Muchlo Chrobatus, duaeque sorores, Tuga et Buga, una cum suis populis discedens ab ipsis in Dalmatiam venit, ubi Abares incolas invenerunt; belloque per annos aliquot inter

τοῦ λαοῦ αὐτῶν ἦλθον εἰς Δελματίαν, καὶ εὗρον τοὺς Ἀβάρεις κατέχοντας τὴν τοιαύτην γῆν. ἐπὶ τινὰς οὖν χρόνους πολεμοῦντες ἀλλήλοις ὑπερίσχυσαν οἱ Χρωβάτοι, καὶ τοὺς μὲν τῶν Ἀβάρων κατέσφαξαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ὑποταγῆναι κατηνάγκασαν. ἔκτοτε οὖν κατεκρατήθη ἡ τοιαύτη χώρα παρὰ τῶν Χρωβάτων· καὶ εἰσὶν ἀκμὴν ἐν Χρωβατία ἐκ τοὺς τῶν Ἀβάρων, καὶ γινώσκονται Ἀβάρεις ὄντες. οἱ δὲ λοιποὶ Χρωβάτοι ἔμειναν πρὸς Φραγγίαν, καὶ λέγονται ἀρτίως Βελοχρωβάτοι ἦγον ἄσπροι Χρωβάτοι, ἔχοντες τὸν ἴδιον ἄρχοντα· ὑπόκεινται δὲ Ὡτι τῷ μεγάλῳ ἠγῆι Φραγγίας τῆς καὶ Σαξίας, 10 καὶ ἀβάπτιστοι τυγχάνουσι, συμπεθερίας μετὰ τοὺς Τούρκους καὶ ἀγάπας ἔχοντες. ἀπὸ δὲ Χρωβάτων τῶν ἐλθόντων ἐν Δελματία διεχωρίσθη μέρος τι, καὶ ἐκράτησε τὸ Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν Παννονίαν· εἶχον δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρχοντα αὐτεξούσιον, διαπεμπόμενον πρὸς τὸν ἄρχοντα Χρωβατίας κατὰ 15 φιλίαν. μέχρι δὲ χρόνων τινῶν ὑπετάσσοντο καὶ οἱ ἐν Δελματία ὄντες Χρωβάτοι τοῖς Φράγγοις, καθὼς καὶ πρότερον ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν· τοσοῦτον δὲ ἐσκληρύνοντο οἱ Φράγγοι πρὸς αὐτοὺς ὅτι τὰ ὑπομάσθια τῶν Χρωβάτων φονεύοντες προσέτριπτον αὐτὰ σκύλαξι. μὴ δυνάμενοι δὲ οἱ Χρω- 20 βάτοι ταῦτα παρὰ τῶν Φράγγων ὑφίστασθαι διέστησαν ἀπ' αὐτῶν, φονεύσαντες καὶ οὓς εἶχον ἄρχοντας ἐξ αὐτῶν· ὅθεν ἐστράτευσαν κατ' αὐτῶν ἀπὸ Φραγγίας φροσσάτον μέγα, καὶ ἐπὶ ἑπτὰ χρόνους πολεμήσαντες ἀλλήλοις ὅπῃ καὶ μόγις ὑπερί-

6 ἐκ τοῦς] ἔθνος Bandurius

eos gesto vicerunt Chrobati, Abarumque alios interfecerunt, alios parere sibi coegerunt: atque ex illo tempore a Chrobatibus possessa haec regio fuit, suntque etiamnum in Chrobatia Abarum reliquiae, et Abares esse cognoscuntur. ceteri vero Chrobati versus Franciam commorabantur, et appellantur hodie Belochrobati sive Chrobati albi, qui proprio principi subiecti sunt. parent autem Othoni magno regi Franciae, quae et Saxonia; baptismique expertes affinitatem cum Turcis et amicitiam contrahunt. at a Chrobatibus, qui in Dalmatiam venerunt, pars quaedam secessit, et Illyricum atque Pannoniam occupavit: habebantque et ipsi principem supremum, qui ad Chrobatiae tantum principem amicitiae ergo legationem mittebat. per aliquot vero annos etiam Dalmatiam incolentes Chrobati Francis subiiciebantur, quemadmodum et antea cum in ipsorum terra degerent. tanta autem in eos crudelitate utebantur Franci, ut lactentes adhuc eorum pueros occidentes canibus oblicerent. quae res cum intolerabilis Chrobatibus esset, facto dissidio principes quos ex ipsis habebant interemerunt; unde magnus contra eos exercitus movit e Francia, et post septem

αρχσαν οἱ Χρωβῆται, καὶ ἀνεῖλον τοὺς Φράγγους πάντας καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν Κοιζίλιν καλοῦμενον. ἔκτοτε δὲ μείναντες αὐτοδέσποτοι αὐτόνομοι ἐξητήσαντο τὸ ἅγιον βάπτισμα παρὰ τοῦ Ῥώμης· καὶ ἀπεστάλησαν ἐπίσκοποι καὶ ἐβάπτισαν αὐτοὺς ἐπὶ Πορίνου τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν. διεμερίσθη οὖν ἡ χώρα αὐτῶν εἰς ζουπανίας ἰαΐ, ἧγουν ἡ Χλεβιάνα, ἡ Τζέντζηνα, τὰ Ἕμωτα, ἡ Πλέβα, ἡ Πεσέντα, ἡ παραθαλασσία, ἡ Βρεβέρα, ἡ Νόνα, ἡ Τνήνα, ἡ Σίδραγα, ἡ Νίνα· καὶ ὁ βοῶνος αὐτῶν κρατεῖ τὴν Κρίβασαν, τὴν Αἰτζαν καὶ τὴν Γουτζηκᾶ. καὶ ἡ μὲν εἰρημένη Χρωβατία, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ Σκλαβῆνιοι διάκεινται οὕτως· ἡ δὲ Διοκλήα πλησιάζει πρὸς τὰ καστέλλια τοῦ Δυρραχίου ἧγουν πρὸς τὸν Ἐλισσὸν καὶ πρὸς τὸν Ἐλκύνιον καὶ τὴν Ἀντίβαριν, καὶ ἔρχεται μέχρι τῶν Δεκατέρων, πρὸς τὴν ὄρεινάν δὲ πλησιάζει τῇ Σερβλίᾳ. ἀπὸ δὲ τοῦ κάστρου τῶν Δεκατέρων ἄρχεται ἡ ἄρχοντία Τερβουνίας, καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Ῥουσιου, πρὸς δὲ τὰ ὄρεινά αὐτῆς πλησιάζει τῇ Σερβλίᾳ. ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥουσιου ἄρχεται ἡ ἄρχοντία τῶν Ζαχλούμων καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Ὀροντίου ποταμοῦ, καὶ πρὸς μὲν τὴν παραθαλασσίαν πλησιάζει τοῖς Παγανοῖς, πρὸς δὲ τὰ ὄρεινά εἰς ἄρχον ἀπὸ δὲ τοῦ Ὀροντίου ποταμοῦ ἄρχεται ἡ Παγανία, καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ ποταμοῦ τῆς Ζεντίνας, τρεῖς ἔχουσα μὲν πλησιάζει τοῖς Χρωβῆταις, εἰς κεφαλὴν δὲ τῇ Σερβλίᾳ. ζουπανίας, τὴν Ῥάστωτζαν καὶ τὸ Μοκρὸν καὶ τὸ Δαλέν.

10 Γουτζησκά Β

annorum bellum aegre tandem superiores facti Chrobatii omnes Francos eorumque principem Cotzilin e medio sustulerunt. et exinde liberi ac sui iuris facti sacrum baptismum a Romano pontifice petierunt, missisque episcopi ipsos baptizarunt, principatum tenente Porino. diviso autem est eorum regio in zupanias 11, quarum nomina Chlebiana Tzentzena Emota Pleba Pesenta Parathalassia Brebera Nona Tzena Sidraga Nina; ipsorumque Bannus tenet Cribasam Litzam et Gutzecam. et quidem praedicta Chrobatia cum reliquis Sclabiniis ita sita est. Dioclea porro propinqua est Dyrrachii oppidis Elisso Helcynio et Antibari, extenditurque Decatera usque; montana autem Serviae finitima sunt. a Decateris vero incipit Terbuniae principatus, porrigitque se Rausium usque, at versus montana Serviae adiacet. a Rausio Zachlumorum principatus initium habet, et protenditur ad Oroncium flumen usque; oraque maritima Paganis, montana quae ad septentrionem Chrobatii, quae in fronte, Serviae contermina est. ab Oroncio lumine Paganis incipit, et porrigitur usque ad Zentynam flumen et zupanias tres habet, Rastotzam Mocrum ac Dalen; et quidem duae zupanias, Rastotza ac Mocrum, ad mare sitae sunt et sa-

λουσιν, ὁμοίως καὶ πεζικὸν παρὰ τὴν βαπτισμένην Χρωβατίαν ὡς συνεχέστερον πραιδευόμενοι παρὰ τε τῶν Φρύγγων καὶ Τούρκων καὶ Πατζινακιδῶν. ἀλλ' οὐδὲ σαγήνας κέκτηται οὔτε κονδούρας οὔτε ἔμπορευτικὰ πλοῖα, ὡς μήκοθεν οὔσης τῆς θαλάσσης· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐκεῖσε μέχρι τῆς θαλάσσης ὁδὸς ἐστὶν ἡμερῶν λ'. ἡ δὲ θάλασσα εἰς ἣν διὰ τῶν ἡμερῶν λ' κατέρχονται, ἐστὶν ἡ λεγομένη Σκοτεινῆ.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λβ.

περὶ τῶν Σέρβλων καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ἰστέον ὅτι οἱ Σέρβλοι ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων τῶν καὶ ὑσπρων ἐπονομαζομένων κατάγονται, τῶν τῆς Τουρκίας ἐκεῖθεν κατοικούντων εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς Βόικι τόπον ἐπονομαζόμενον, ἐν οἷς πλησιάζει καὶ ἡ Φραγγία, ὁμοίως καὶ ἡ μεγάλη Χρωβατία ἡ ἀβάπτιστος ἡ καὶ ὑσπρη προσαγορευομένη· ἐκεῖσε οὖν καὶ οὗτοι οἱ Σέρβλοι τὸ ἀπ' ἀρχῆς κατέκων. δύο δὲ ἀδελφῶν τὴν ἀρχὴν τῆς Σερβλίας ἐκ τοῦ πατρὸς διαδεξαμένων, ὃ εἰς αὐτῶν τὸ τοῦ λαοῦ ἀναλαβόμενος ἤμισυ εἰς Ἡράκλειον τὸν βασιλεῦ Ῥωμαίων προσέφηνγεν, ὃν καὶ προσδεξάμενος ὃ αὐτὸς Ἡράκλειος βασιλεὺς παρέσχε τόπον εἰς κατασκήνωσιν ἐν τῷ θέματι Θεσσαλονίκης τὰ Σέρβλια, ἃ ἔκτοτε τὴν τοιαύτην προσηγορίαν παρείληψε. Σέρβλοι δὲ τῇ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ δοῦλοι προσαγορεύονται.

zata Chrobatia, quippe frequentibus incursionibus infestata Francorum Turcarum Patzinacitarum; neque sagenas, neque conduras item, aut navigia ad mercaturam habet, utpote a mari remota, a quo quidem triginta dierum itinere distat. mare autem, a quo totidem dierum itinere distat, illud est quod nigrum appellatur.

32. de Serviis, et de regione quam nunc ipsi incolunt.

Sciendum est Servios oriundos esse a Serviis non baptizatis, qui etiam albi cognominantur et ulteriora Turciae incolunt in loco ab illis Boici nuncupato, cui finitima Francia est, uti et magna Chrobatia baptisimi experts, quae etiam alba cognominatur. illic igitur initio Servii hi habitabant. principatu autem Serviae a patre ad duos fratres devoluto, alter sumpta populi parte dimidia ad Romanorum imperatorem Heraclium confugit, qui et excepto locum ad inhabitandum dedit in Thessalonicae themate, qui ex eo tempore Servia nuncupatur. Serbli autem Romanorum lingua servi dicuntur; unde Serbula vulgo servorum calceamenta appellantur, et Serbulianos illos

ἔθεν καὶ σέρβουλα ἢ κοινὴ συνήθεια τὰ δουλικῶς φησὶν ἕπο-
 δήματα, καὶ τερβουλιανούς τοὺς τὰ εὐτελῆ καὶ πενιχρὰ ἕπο-
 δήματα φοροῦντας. ταύτην δὲ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχον οἱ Σέρ-
 βλοι διὰ τὸ δοῦλοι γενέσθαι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων. μετὰ
 5 δὲ χρόνον τινὰ ἔδοξε τοὺς αὐτοὺς Σέρβλους εἰς τὰ ἴδια ἀπελ-
 θεῖν, καὶ τοὺτους ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς· ὅτε δὲ διεπέρασαν
 τὸν Δάνουβιν ποταμόν, μετὰμेलοι γενόμενοι ἐμήνυσαν Ἡρα-
 κλείῳ τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ τότε τὸ Βελόγραδον
 κρατοῦντος δοῦναι αὐτοῖς ἐτέραν γῆν εἰς κατασκήνωσιν. καὶ
 10 ἐπειδὴ ἡ νῦν Σερβλία καὶ Παγανία καὶ ἡ ὀνομαζομένη Ζα-
 χλούμων χώρα καὶ Τερβουνία καὶ ἡ τῶν Καναλιτῶν ὑπὸ τὴν
 ἔξουσίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ὑπῆρχον, ἐγένοντο δὲ αἱ τοι-
 αῦται χῶραι ἔρημαι παρὰ τῶν Ἀβάρων (ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε γὰρ
 Ῥωμάνους τοὺς νῦν Δελματίαν καὶ τὸ Δυρράχιον οἰκοῦντας
 15 ἀπήλυσαν), καὶ κατασκήνωσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς αὐτοὺς Σέρ-
 βλους ἐν ταῖς τοιαύταις χώραις. καὶ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Ῥω-
 μαίων ὑποτασσόμενοι· οὓς ὁ βασιλεὺς πρεσβύτας ἀπὸ Ῥώ- P 100
 μης ἀγαγὼν ἐβίπτισε, καὶ διδάξας αὐτοὺς τὰ τῆς εὐσεβείας
 τελεῖν καλῶς αὐτοῖς τῶν χρόνων πίστιν ἐξέθετο. ἐπεὶ δὲ ἡ
 20 Βουλγαρία ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν ἦν τῶν Ῥωμαίων, αὐτοῦ οὖν
 ἄρχοντος τοῦ Σέρβλου τοῦ εἰς τὸν βασιλεῖα προσφνηγόντος τε-
 λευτήσαντος, κατὰ διαδοχὴν ἤρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ πάλιν ὁ
 ἔγγων, καὶ οὕτως ἐκ τῆς γενεῆς αὐτοῦ οἱ καθ' ἑξῆς ἄρχοντες.

1 δουλικά?

10 Χλούμων M

19 τὴν τῶν χριστιανῶν?

21 οὖν τοῦ ἀρχοντος τῆς Σερβλίας?

vocamus qui ita viliter ac pauperum in modum sunt calceati. Servii
 autem inde sic cognominati sunt quod Romanorum imperatori servi-
 rent. aliquanto vero post visum est Serviis in terram suam redire,
 et dimisit illos imperator. sed cum traiecissent Danubium flumen,
 poenitentia ducti per praetorem, qui tum Belogradum administrabat,
 ab Heraclio imperatore petierunt, aliam sibi terram ad inhabitandum
 assignare vellet. cumque ea quae nunc Servia dicitur et Pagania,
 quaeque Zachlumorum terra vocatur, item Terbunia et Canalitarum
 regio, quae imperatoris Romanorum dicionis erant, propter Abarum
 excursiones desertae essent, expulsis inde Romanis, qui nunc Dalma-
 tiam atque Dyrrachium incolunt, regiones illas Serviis habitandas im-
 perator dedit, cui subiecti erant, a quo etiam baptizati fuere per
 presbyteros Roma accersitos, et pietatis opera edocti antiqua fide
 accepta. cum autem sub Romanorum potestate esset Bulgaria, Ser-
 viorum principe, qui ad imperatorem confugerat, vita functo filius
 ipsius successit, mox nepos, et sic omnes qui ab eo descenderunt; ex

μετὰ δὲ χρόνους τινὰς ἐγεννήθη ἐξ αὐτῶν ὁ Βοισέσθλαβος καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ Ῥοδόσθλαβος καὶ ἀπ' ἐκείνου ὁ Προσηγῆς καὶ ἐξ ἐκείνου ὁ Βλαστήμερος, καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ Βλαστημέρου μετὰ τῶν Σέρβλων εἰρηρικῶς διετέλουν οἱ Βούλγαροι ὡς γείτονες καὶ συνορίζται ἀγαπῶντες ἀλλήλους, ἔχοντες δὲ δούλωσιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων καὶ εὐεργετούμενοι παρ' αὐτῶν. ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοῦ Βλαστημέρου ἦλθεν μετὰ πολέμου Πρεσιάμ ὁ ἄρχων Βουλγαρίας κατὰ τῶν Σέρβλων, θέλων αὐτοὺς ὑποτάξαι· ἀλλ' ἐπὶ τριετίαν πολεμήσας οὐ μόνον οὐδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ 10 καὶ λαὸν αὐτοῦ πλεῖστον ἀπώλεσε. μετὰ δὲ θάνατον Βλαστημέρου τοῦ ἄρχοντος διεδέξαντο τὴν ἀρχὴν τῆς Σερβλίας οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ὁ Μουντιμήρος καὶ ὁ Στροήμερος καὶ ὁ Γοῖνικος, μερισάμενοι τὴν χώραν. ἐπὶ τούτων παρεγένετο ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων Μιχαὴλ ὁ Βορίσης θέλων ἐκδικῆ-15σαι τὴν ἡτιαν Πρεσιάμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ πολεμήσας, εἰς τοσοῦτον αὐτὸν ἐπτόησαν οἱ Σέρβλοι ὥστε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βλαστήμερον ἐκράτησαν δέσμιον μετὰ καὶ βολιάδων δώδεκα μεγάλων. τότε δὲ τῇ τοῦ υἱοῦ θλίψει καὶ μὴ θέλων ὁ Βορίσης εἰρήνευσε μετὰ τῶν Σέρβλων. μέλλων δὲ ὑποστρέ-20φειν ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ φοβηθεὶς μήποτε ἐνεδρεύσωσιν αὐτὸν οἱ Σέρβλοι καθ' ὁδοῦ, ἐπεζήτησεν εἰς διάσωσιν αὐτοῦ τὰ τοῦ ἄρχοντος Μουντιμήρου παιδία, τὸν Βόρενα καὶ τὸν Στέφανον· οἱ καὶ διέσωσαν αὐτὸν ἀβλαβῆ μέχρι τῶν συνόρων

15 ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων add B   22 ὁδόν?

quibus post annos aliquot fuit Boisesthlabus, a quo Rodosthlabus, a quo Prosegoes, a quo Blastemerus, ad cuius usque tempora pacem cum Bulgaris habuerunt Servii utpote vicini ac confines inter sese amantes, servientes Romanis imperatoribus et ab ipsis beneficiis ornati. sed principatum repente laudato Blastemero arma contra Servios movit Bulgariae princeps Presiam, subicere sibi ipsos cupiens: verum post trium annorum bellum non solum nihil effecit, sed plurimos e suis amisit. post mortem autem Blastemeri regionem inter se partiti principatum Serviae exceperunt tres eius filii, Muntimerus Stroëmerus et Goinicus. hos aggressus et Michaël Borises Bulgariae princeps, stragem, quam pater Presiam passus erat, vindicare cupiens: sed eum bellantem adeo affligerunt Servii, ut filium eius Blastemerum in vinculis abducerent una cum machinis grandibus duodecim. tunc filii casu permotus Borises, quamlibet invitus, pacem cum Servii fecit. in Bulgariam vero rediturus, et Serviorum in itinere insidias timens, Muntimeri principis filios, Borena et Stephanum, viae

ἕως τῆς Ρώσης. καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης χάριτος δέδωκεν
 αὐτοῖς Μιχαὴλ ὁ Βορίσης δωρεὰς μεγάλας· καὶ ἐκεῖνοι ἀν-
 τέδωκαν αὐτῷ χάριν ξενίων ψυχάρια δύο, φαλκῶνια δύο,
 σκυλῖα δύο καὶ γούνας ἐννεπήκοντα· ὅπερ λέγουσιν οἱ Βουλ-
 5 γαροὶ εἶναι πύκτον. μετὰ μακρὸν δὲ ἐγένοντο κατ' ἀλλήλων
 οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ οἱ ἄρχοντες Σερβίας· καὶ γενόμενος ἐπι-
 κρατέστερος ὁ εἷς αὐτῶν ὁ Μουντίμηρος, καὶ θέλων μόνος
 τὴν ἀρχὴν ἐπέχειν, κρατήσας παρέδωκε τοὺς δύο ἐν Βουλ-
 γαρία, μόνον τὸ παιδίον τοῦ ἐνὸς ἀδελφοῦ Γοϊνίκου Πέτρον
 10 ὀνόματι παρ' ἑαυτῷ κρατήσας καὶ ἐπιμελούμενος, ὅστις καὶ
 φυγὼν ἦλθεν εἰς Χρωβατίαν· περὶ οὗ μετ' ὀλίγον ῥηθήσε-
 ται. ὁ δὲ προορηθεὶς ἀδελφὸς ἐν Βουλγαρίᾳ Στροήμερος
 εἶχεν υἱὸν τὸν Κλονίμηρον, ᾧ καὶ Ἰνναῖκου παρέσχεν ὁ Βορί-
 15 σης Βουλγάρων. ἐξ αὐτοῦ γεννᾶται ἐν Βουλγαρίᾳ Τζεσεθλά-
 βος. ὁ δὲ Μουντίμηρος τοὺς δύο ἀδελφοὺς διώξας καὶ τὴν
 ἀρχὴν δεξάμενος γεννᾷ υἱοὺς τρεῖς, τὸν Πριβέσθλαβον καὶ
 τὸν Βράνον καὶ τὸν Στέφανον, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνα-
 τον διαδέχεται αὐτὸν ὁ πρῶτος υἱὸς ὁ Πριβέσθλαβος. μετὰ
 20 ὀν χρόνον ἕνα ἐξελθὼν ἀπὸ Χρωβατίας ὁ προειρημένος Πέ- P 101
 τρος ὁ υἱὸς τοῦ Γοϊνίκου διώκει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τὸν ἐξάδελ-
 φον αὐτοῦ Πριβέσθλαβον μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἀκείνοιο
 τὴν ἀρχὴν διαδέχεται· ἐκεῖνοι δὲ φυγόντες εἰσέρχονται ἐν
 Χρωβατίᾳ. μετὰ δὲ χρόνους τρεῖς ἐλθὼν ὁ Βράνος πρὸς τὸ

duces petiit, qui et indemnem usque ad Rase deduxerunt, et ingen-
 tia ab eo munera beneficii huius nomine acceperunt, vicissim donan-
 tes xeniorum vice duo mancipia, duos falcones, duos canes et pelles
 nonaginta; quod Bulgari pactum esse dicunt. paulo autem post tres
 fratres Serviae principes contra se mutuo arma sumpserunt, superior-
 que factus unus ipsorum Muntimerus; qui cum vellet solus principa-
 tum tenere, captos duos in Bulgarjam transmisit, solum Petrum, fra-
 tris Goinici filium, apud se retinens et sedulam eius curam gerens;
 qui fugiens in Chrobatiam venit. sed de eo paulo post dicitur.
 Stroëmerus vero frater, cuius supra mentionem fecimus, in Bulgaria
 situm habebat Clomimerum, cui uxorem Bulgaram dedit Borises, ex
 qua Tzeesthlabum in Bulgaria suscepit. at Muntimerus utroque fra-
 tre expulso, principatu potitus, filios tres genuit, Pribesthlabum Bra-
 num et Stephanum; eique mortuo successit maximus natus Pribesthla-
 bus. anno igitur sequente Chrobatia egressus Goinici filius Petrus,
 cuius supra mentionem fecimus, patruelem Pribesthlabum cum duo-
 bus eius fratribus principatu deicit, atque ipse eum capessit: illi
 vero fuga sibi consulentes in Chrobatiam abeunt. triennio autem

πολεμήσαι τὸν Πέτρον καὶ ἠττηθεὶς καὶ κρατηθεὶς παρ' αὐ-
 τοῦ ἐτυφλώθη. μετὰ δὲ χρόνους δύο φρυγῶν καὶ Κλονίμηρος
 ἀπὸ Βουλγαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Τζεσθλάβου καταλαμβάνει καὶ
 αὐτός, καὶ εἰσέρχεται εἰς ἓν κάστρον τῆς Σερβλίας τὴν Δο-
 στινίκαν μετὰ λαοῦ πρὸς τὸ παραλαβεῖν τὴν ἀρχήν. τοῦτον 5
 οὖν πολεμήσας ὁ Πέτρος ἀπέκτεινεν, καὶ ἐκράτησεν ἕτερα
 ἕτη κ'. ἄρξας ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μακαριωτάτου
 καὶ ἁγίου βασιλέως, ἔχων ὑποταγὴν καὶ δούλωσιν πρὸς αὐτόν.
 εἰρήνευσε δὲ καὶ μετὰ Συμεῶν τοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας,
 ὅσπερ καὶ σύντεκνον αὐτὸν ἐποίησε. μετὰ δὲ τὸν καιρὸν ὃν 10
 αὐτὸς ὁ κῦρις Λέων ἐβασίλευσε, παρεγένετο ὁ τότε εἰς τὸ
 Δυρράχιον στρατηγῶν, ὁ πρωτοσπαθᾶριος Λέων ὁ Ῥαβδοῦ-
 χος, ὁ μετὰ τοῦτο μάλιστα τιμηθεὶς καὶ λογοθέτης τοῦ θρό-
 μου, εἰς Παγανίαν τὴν τότε παρὰ τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας
 διακρατουμένην, πρὸς τὸ βουλευθῆναι καὶ συντυχεῖν τῷ αὐτῷ 15
 ἄρχοντι Πέτρῳ περὶ τινος δουλώσεως καὶ ὑποθέσεως. ζηλο-
 τυπήσας δὲ πρὸς τοῦτο Μιχαὴλ ὁ ἄρχων τῶν Ζαχλούμων
 ἐμήνησε Συμεῶν τῷ Βουλγάρων ἄρχοντι ὅτι ὁ βασιλεὺς Ῥω-
 μαίων δεξιούται διὰ δώρων τὸν ἄρχοντα Πέτρον πρὸς τὸ
 συνεπαρεῖν τοὺς Τούρκους καὶ ἐπελθεῖν κατὰ Βουλγαρίας · 20
 ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καὶ πόλεμος εἰς Ἀχε-
 λῶν μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Βουλγάρων. ἐμμανῆς
 οὖν γενόμενος ἐν τούτῳ ὁ Συμεὼν κατὰ τοῦ ἄρχοντος Σερ-

10 δε γε? an ὥστε?

15 τῷ vulgo

21. εἰς add B

post Branus motis contra Petrum armis victus captusque oculis ab eo
 privatus est. biennio vero post e Bulgaria fugiens Clonimerus Tzee-
 sthlabi pater movet et ipse, urbemque Serviae Dostinica cum exercitu
 ingreditur principatus occupandi causa; quem armis superatum Petrus
 occidit, et principatum rexit alios viginti annos, imperante beatis-
 simo sanctoque imperatore Leone, cui subiectus erat. pacem habuit
 etiam cum Symeone Bulgariae principe, cuius etiam filium in baptis-
 mo suscepit. post imperium autem domini Leonis Dyrrachii tunc
 praefectus, protospatharius Leo Rhabduchus, postea magister et logo-
 theta cursus publici factus, in Paganiam, quae tum a Serviae principe
 occupata erat, venit, sermonem consiliumque instituturus cum laudato
 Petro principe de aliquo negotio. invidia autem ob hanc rem motus
 Michaël Zachlumorum princeps Symeoni Bulgarorum principi signi-
 ficat Romanum imperatorem Petrum principem muneribus colere, quo
 Turcarum copiis adiutus Bulgariam invadat: erat quippe id temporis
 bellum inter Romanos et Bulgaros ad Acheloum. furens itaque quo-
 dammodo hoc nomine Symeou contra Serviae principem Petrum, mit-

βλίας Πέτρου απέστειλε τὸν Σιγρίτζη Θεόδωρον καὶ τὸν Μαρμαῖν ἐκείνον μετὰ φουσατόν, ἔχοντας καὶ ἀρχοντόπουλον Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου, ὃν ὁ Πέτρος ὁ ἄρχων Σερβλίας ἐτύφλωσε. δόλω οὖν ἐπελθόντες οἱ Βούλγαροι πρὸς τὸν 5 ἄρχοντα Σερβλίας, καὶ σποντικίαν μετ' αὐτοῦ ποιησάμενοι, καὶ ὄρηφ βεβαιώσαντες μὴ παθεῖν τι παρ' αὐτῶν ἐναντίον, ἠπάτησαν αὐτὸν ἐξελθεῖν πρὸς αὐτούς, ὃν καὶ παρατὰ δεσμησάντες εἰσήγαγον ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ ἀποθνήσκει ἐν φυλακῇ. εἰσῆλθε δὲ ἀντ' αὐτοῦ Παῦλος ὁ υἱὸς Βράνου, καὶ 10 ἐκράτησεν εἴη τρία. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ κῦρις Ῥωμανὸς ἔχων ἀρχοντόπουλον ἐν τῇ πόλει Ζαχαρίαν τὸν υἱὸν Πριβεσθλάβου τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας απέστειλε πρὸς τὸ γενέσθαι ἄρχοντα ἐν Σερβλίᾳ· ἀλλὰ ἀπελθὼν καὶ πολεμήσας ἠτήθη παρὰ τοῦ Παύλου· κρατήσας γὰρ αὐτὸν παρέδωκε τοῖς 15 Βουλγάροις, καὶ ἐκρατεῖτο δέσμιος. εἶτα μετὰ χρόνους τρεῖς, τοῦ Παύλου ἐναντιωθέντος τοῖς Βουλγάροις, ἀπέστειλε τὸν Ζαχαρίαν τὸν πρότερον παρὰ τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντα, καὶ διώξας τὸν Παῦλον ἐκράτησεν αὐτὸς τὴν ἀρχὴν τῶν Σέρβλων· ὅστις παρατὰ τῶν εὐεργεσιῶν 20 τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐπιμνησθεῖς ἐγένετο κατὰ τῶν Βουλ- P 102 γάρων, μὴδ' ὄλωσ θελήσας ὑποταγῆναι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ βασιλέως μᾶλλον Ῥωμαίων δεσπόζουσαι. ὥστε καὶ τοῦ Συμεὼν φουσατόν κατ' αὐτοῦ ἀποστείλαντος διὰ τοῦ Μαρμαῖμ καὶ τοῦ

tit cum exercitu Theodorum Sigritzen et Marmaen una cum Paulo Brani principis filio, quem Petrus Serviae princeps excaecaverat. dolo igitur Bulgari principem Serviae aggressi, et prole in sacro lavacro suscepta, et dato iuramento nihil eum mali ab ipsis passurum, per fraudem exire persuasum et in vincula e vestigio coniectum in Bulgariam abduxerunt, ubi in carcere vitam cum morte commutavit. in eius autem locum successit Paulus Brani filius, qui principatum triennio tenuit. dominus vero Romanus imperator, secum habens Pribehlabi Serbliae principis filium Zachariam, misit eum ut principatum Serviae occuparet: sed illum venientem praelio superavit Paulus, captumque Bulgaris tradidit in vinculis asservandum. deinde elapso trium annorum spatio, Paulus Bulgaris hostis factus Zachariam misit, quem dominus Romanus imperator antea miserat; isque Paulo deiecto Serviorum principatum occupat, et illico memor beneficiorum quae a Romano imperatore acceperat, Bulgaris se opposuit, malens potius Romano imperio subesse quam Bulgaris. quare cum exercitum contra ipsum misisset Symeon sub praefectis Marmaem et Theodoro Sigritze, capita eorum atque arma imperatori Romano misit victoriae partae

Σιγρίτζη Θεοδώρου, ὧν καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ ἄρματα ἐκ τοῦ πολέμου ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπιτίκια (ἔτι γὰρ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Βουλγάρων μάχη ἦν), οὐδέποτε δὲ ἐπαύσατο, καθὼς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἄρχοντες ἀπέστελλον πρὸς τοὺς βασιλεῖς Ῥωμαίων, καὶ ὑποτασσόμενος καὶ δουλεύων αὐ- 5 τοῖς. πάλιν δὲ ἀπέστειλεν ἕτερον φροσσάτον ὁ Συμεὼν διὰ τοῦ Κνήνου καὶ τοῦ Ἡμνήκου καὶ τοῦ Ἡτζβόκλια κατὰ τοῦ ἄρχοντος Ζαχαρίου, συναποστείλας μετ' αὐτῶν καὶ Τζεέσθλαβον. τότε ὁ μὲν Ζαχαρίας φοβηθεὶς φεύγει ἐν Χρωβατία· οἱ δὲ Βούλγαροι μηνύσαντες ταῖς ζουπάνοις ἔλθειν πρὸς αὐτοὺς καὶ παραλα- 10 βεῖν ἄρχοντα τὸν Τζεέσθλαβον, καὶ δι' ὄρκου τούτους ἀπατήσαντες καὶ ἐξαγαγόντες μέχρι τοῦ πρώτου χωρίου, καὶ παραντὰ δεσμήσαντες αὐτούς, εἰσῆλθον ἐν Σερβλία καὶ συνεπῆραν τὸν ἅπαντα λαὸν ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ εἰσῆγαγον ἕως Βουλγαρίας· τινὲς δὲ ἀποδράσαντες εἰσῆλθον καὶ ἐν Χρωβατία, 15 καὶ ἔμεινεν ἡ χώρα ἔρημος. κατὰ τὸν καιρὸν οὗν ἐκεῖνον εἰσῆλθον οἱ αὐτοὶ Βούλγαροι εἰς Χρωβατίαν μετὰ τοῦ Ἀλογοβότουρ τοῦ πολεμῆσαι, καὶ ἐσφάγησαν πάντες ἐκεῖσε παρὰ τῶν Χρωβατῶν. μετὰ δὲ χρόνους ἑπτὰ ἀπὸ τῶν Βουλγάρων φυγῶν ὁ Τζεέσθλαβος μετὰ καὶ ἑτέρων τεσσάρων ἀπὸ Πρεσθλάβου 20 εἰσῆλθεν ἐν Σερβλία, οὐχ εὖρε δὲ εἰς τὴν χώραν εἰ μὴ πενήτηκοντα μόνους ἄνδρας μῆτε γυναῖκας ἔχοντας μῆτε παιδιά, ἀλλὰ κνηγοῦντας καὶ διατρεφομένους. μετὰ τούτων κρατήσας τὴν χώραν ἐμήνυσε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, τὴν ἔξ

1 Σιγρίτζη καὶ Διοδώρου M

7 καὶ τοῦ Ἡμνήκου add B

signa: adhuc enim bellum inter Bulgaros et Romanos erat; nec unquam subiici Romano imperatori et parere desinebat, quemadmodum et priores principes mittere ad ipsos soliti erant. Symeone vero iterum novas copias mittente contra Zachariam principem sub praefectis Cueno Hemneco ac Etzboelia, et misso simul Tzeesthlabo, metuens tunc sibi Zacharias in Chrobatiam profugit. Bulgari autem zupanis significarunt ut se convenirent et principem Tzeesthlabum exciperent; iuramentoque deceptos atque ad primum pagum adductos protinus in vincula coniicientes Serviam invaserunt, populumque omnem a minimo ad maximum in Bulgariam abduxerunt: quidam vero profugi in Chrobatiam se receperunt, mansitque regio desolata. porro circa illud etiam tempus Chrobatiam cum Alogobotur armata manu ingressi Bulgari omnes a Chrobatis interfecti sunt. et post septem annos fuga deserens Bulgaros Tzeesthlabus cum aliis quattuor Presthlabo in Serviam venit. non invenit autem in ea regione praeter viros quinquaginta, sine uxoribus liberisque venatione victitantes: cum his regionem obtinens, per nuntios tutelam et auxilium ab im-

αὐτοῦ ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν ἐπιζητῶν, ὑπισχνούμενος δου-
 λείειν καὶ ὑπέκειν τῇ προστάξει αὐτοῦ καθὼς καὶ οἱ πρὸ
 αὐτοῦ ἄρχοντες. καὶ ἔκτοτε οὐ διέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων
 εὐεργετῶν αὐτόν, ὥστε καὶ εἰς Χρῶβατιαν καὶ Βουλγαρίαν
 5 καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις διάγοντες Σέρβλοι, οὓς ὁ Συμεὼν
 διεσκόρπισε, τοῦτο ἀκούσαντες συνήχθησαν εἰς αὐτόν. ἀλλὰ
 καὶ ἐν τῇ πόλει πολλοὶ ἀπὸ Βουλγαρίας φυγόντες εἰσῆλθον-
 οὓς καὶ ἐνδύσας καὶ εὐεργετήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων
 ἀπέστειλε πρὸς τὸν Τζεέσθλαβον. καὶ ἀπὸ τῶν πλουσίων
 10 δωρεῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων συστηόμενος καὶ ἐνοι-
 κήσας τὴν χώραν ὡς τὸ πρότερόν ἐστιν ὑποτεταγμένος δου-
 λοπρεπῶς τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ διὰ τῆς τοῦ βασιλέως
 συνδρομῆς καὶ τῶν πολλῶν αὐτοῦ εὐεργεσιῶν τὴν τοιαύτην
 χώραν συστήσας καὶ ἄρχων ἐν αὐτῇ βεβαιωθείς.

15 Ὅτι ὁ ἄρχων Σερβλίας ἐξ ἀρχῆς, ἤγουν ἀπὸ τῆς βασι-
 λείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, δουλικῶς ἐστὶν ὑποτεταγμέ-
 νος τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ, καὶ οὐδέποτε τῷ ἄρχοντι Βουλγα-
 ρίας καθυπετάγη.

Ὅτι ἐν τῇ βαπτισμένῃ Σερβλίᾳ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ
 20 Δροτινίκον, τὸ Τζεραβουσκεή, τὸ Μεγυρέτους, τὸ Δρεσνεήκ,
 τὸ Δεσνήκ, τὸ Σαληνές, καὶ εἰς τὸ χωρίον Βόσωνα τὸ Κά- P 103
 τερα καὶ τὸ Δεσνήκ.

5 καὶ οἱ εἰς?
 Δρεσνεήμ M

12 συστήσας add B

20 Τζεραβουσκεὲν M

peratore Romanorum petit, promittens obedientiam eius iussibus se
 praestitutum, qualem et ante ipsum principes Romano imperatori ex-
 hibebant. atque ex eo tempore multis illum beneficiis affecit impe-
 rator Romanorum, ita ut Servii, qui a Symeone dissipati in Chroba-
 tia Bulgaria aliisque regionibus commorabantur, re audita ad ipsum
 undique gregatim convenirent. quia et in urbem Cpolitianam plu-
 rimi e Bulgaria fugientes venerunt, quos vestibus ceterisque benefi-
 ciis ornatos imperator Romanorum ad Tzeesthlabum misit; qui magni-
 ficis Romani imperatoris largitionibus regione constituta et ad pristi-
 nam incolarum frequentiam reducta, totum se Romano imperio sub-
 lecit; quippe ipsius imperatoris auxilio frequentibusque eius benefi-
 ciis regione illa constituta, princeps quoque illic confirmatus est.

Ceterum Serviae princeps ab initio, id est ab imperio Heraclii,
 Romanorum imperatori suberat, non Bulgarorum principi; suntque in
 baptizata Servia oppida quae habitantur, Destinicum, Tzernabusceae,
 Megyretus, Dresnec, Lesnec, Salenes, in agro vero Bosonae Cetera
 at Desnec.

Σιγρίτζη Θεοδώρου, ὧν καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ ἄρματα ἐκ τοῦ πολέμου ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων ἐπινίκια (ἔτε γὰρ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Βουλγάρων μάχη ἦν), οὐδέποτε δὲ ἐπαύσατο, καθὼς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἄρχοντες ἀπέστελλον πρὸς τοὺς βασιλεῖς Ῥωμαίων, καὶ ὑποτασσόμενος καὶ δουλεύων αὐ- 5 τοῖς. πάλιν δὲ ἀπέστειλεν ἕτερον φροσσάτον ὁ Συμεὼν διὰ τοῦ Κνήνου καὶ τοῦ Ἡμνήκου καὶ τοῦ Ἡτζβόκλια κατὰ τοῦ ἄρχοντος Ζαχαρίου, συναποστείλας μετ' αὐτῶν καὶ Τζεέσθλαβον. τότε ὁ μὲν Ζαχαρίας φοβηθεὶς φεύγει ἐν Χρωβατία· οἱ δὲ Βούλγαροι μηνύσαντες ταῖς ζουπάνοις ἐλθεῖν πρὸς αὐτούς καὶ παραλα- 10 βεῖν ἄρχοντα τὸν Τζεέσθλαβον, καὶ δι' ὄρκου τούτους ἀπατήσαντες καὶ ἐξαγαγόντες μέχρι τοῦ πρώτου χωρίου, καὶ παραντὰ δεσμήσαντες αὐτούς, εἰσῆλθον ἐν Σερβλία καὶ συνεπῆραν τὸν ἅπαντα λαὸν ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ εἰσῆγαγον ἕως Βουλγαρίας· τινὲς δὲ ἀποδράσαντες εἰσῆλθον καὶ ἐν Χρωβατία, 15 καὶ ἔμεινεν ἡ χώρα ἔρημος. κατὰ τὸν καιρὸν οὖν ἐκείνον εἰσῆλθον οἱ αὐτοὶ Βούλγαροι εἰς Χρωβατίαν μετὰ τοῦ Ἀλογοβότου τοῦ πολεμῆσαι, καὶ ἐσφάγησαν πάντες ἐκεῖσε παρὰ τῶν Χρωβάτων. μετὰ δὲ χρόνους ἑπτὰ ἀπὸ τῶν Βουλγάρων φυγῶν ὁ Τζεέσθλαβος μετὰ καὶ ἑτέρων τεσσάρων ἀπὸ Πρεσθλάβου 20 εἰσῆλθεν ἐν Σερβλία, οὐχ εὖρος δὲ εἰς τὴν χώραν εἰ μὴ πεντήκοντα μόνους ἄνδρας μῆτε γυναῖκας ἔχοντας μῆτε παιδιά, ἀλλὰ κυνηγοῦντας καὶ διατρεφομένους. μετὰ τούτων κρατήσας τὴν χώραν ἐμήνυσε πρὸς τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων, τὴν ἐξ

1 Σιγρίτζη καὶ Θεοδώρου M

7 καὶ τοῦ Ἡμνήκου add B

signa: adhuc enim bellum inter Bulgaros et Romanos erat; nec unquam subiici Romano imperatori et parere desinebat, quemadmodum et priores principes mittere ad ipsos soliti erant. Symeone vero iterum novas copias mittente contra Zachariam principem sub praefectis Cneno Hemeco ac Etboclia, et misso simul Tzeesthlabo, metuens tunc sibi Zacharias in Chrobatiam profugit. Bulgari autem zupanis significarunt ut se convenirent et principem Tzeesthlabum exciperent; iuramentoque deceptos atque ad primum pagum adductos protinus in vincula conicientes Serviam invaserunt, populumque omnem a minimo ad maximum in Bulgariam abduxerunt: quidam vero profugi in Chrobatiam se receperunt, mansitque regio desolata. porro circa illud etiam tempus Chrobatiam cum Alogobotur armata manu ingressi Bulgari omnes a Chrobotis interfecti sunt. et post septem annos fuga deserens Bulgaros Tzeesthlabus cum aliis quattuor Presthlabo in Serviam venit. non invenit autem in ea regione praeter viros quinquaginta, sine uxoribus liberisque venatione victitantes: cum his regionem obtinens, per nuntios tutelam et auxilium ab im-

αὐτοῦ ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν ἐπιζητῶν, ὑπισχνούμενος δου-
 λεύειν καὶ ὑπέκειν τῇ προστασίξει αὐτοῦ καθὼς καὶ οἱ πρὸ
 αὐτοῦ ἄρχοντες. καὶ ἔκτοτε οὐ διέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων
 εὐεργετῶν αὐτόν, ὥστε καὶ εἰς Χροβατίαν καὶ Βουλγαρίαν
 5 καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις διάγοντες Σέρβλοι, οὓς ὁ Συμεὼν
 διεσκόρπισε, τοῦτο ἀκούσαντες συνήχθησαν εἰς αὐτόν. ἀλλὰ
 καὶ ἐν τῇ πόλει πολλοὶ ἀπὸ Βουλγαρίας φυγόντες εἰσῆλθον-
 οὓς καὶ ἐνδύσας καὶ εὐεργετήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων
 ἀπέστειλε πρὸς τὸν Τζεέσθλαβον. καὶ ἀπὸ τῶν πλουσίων
 10 δωρεῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων συστησόμενος καὶ ἐνοικ-
 κήσας τὴν χώραν ὡς τὸ πρότερόν ἐστιν ὑποτεταγμένος δου-
 λοπρεπῶς τῷ βασιλεὶ Ῥωμαίων, καὶ διὰ τῆς τοῦ βασιλέως
 συνδρομῆς καὶ τῶν πολλῶν αὐτοῦ εὐεργεσιῶν τὴν τοιαύτην
 χώραν συστήσας καὶ ἄρχων ἐν αὐτῇ βεβαιωθείς.

15 Ὅτι ὁ ἄρχων Σερβλίας ἐξ ἀρχῆς, ἦγον ἐκ τῆς βασι-
 λείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, δουλικῶς ἐστὶν ὑποτεταγμέ-
 νος τῷ Ῥωμαίων βασιλεὶ, καὶ οὐδέποτε τῷ ἄρχοντι Βουλγα-
 ρίας καθυπετάγη.

Ὅτι ἐν τῇ βαπτισμένῃ Σερβλίᾳ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ
 20 Δεστινίκον, τὸ Τζερναβουσκεή, τὸ Μεγυρέτους, τὸ Δρεσνεήκ,
 τὸ Δεσνήκ, τὸ Σαληνές, καὶ εἰς τὸ χωρίον Βόσωνα τὸ Κά- P 103
 τεμα καὶ τὸ Δεσνήκ.

5 καὶ οἱ εἰς?
 Δρεσνεήμ M

14 συστήσας add B

20 Τζερναβουσκὲν M

peratore Romanorum petit, promittens obedientiam eius iussibus se
 praestitutum, qualem et ante ipsam principes Romano imperatori ex-
 hibebant. atque ex eo tempore multis illum beneficiis affectit impe-
 rator Romanorum, ita ut Servii, qui a Symeone dissipati in Chroba-
 tia Bulgaria aliisque regionibus commorabantur, re audita ad ipsum
 undique gregatim convenirent. quia et in urbem Cpolitanam plu-
 rimi e Bulgaria fugientes venerunt, quos vestibis ceterisque benefi-
 ciis ornatos imperator Romanorum ad Tzeesthlabum misit; qui magni-
 ficis Romani imperatoris largitionibus regione constituta et ad pristi-
 nam incolarum frequentiam reducta, totum se Romano imperio sub-
 lecit; quippe ipsius imperatoris auxilio frequentibusque eius benefi-
 ciis regione illa constituta, princeps quoque illic confirmatus est.

Ceterum Serviae princeps ab initio, id est ab imperio Heraclii,
 Romanorum imperatori suberat, non Bulgarorum principi; suntque in
 baptizata Servia oppida quae habitantur, Destinicum, Tzernabuscee,
 Megyretus, Dresnec, Lesnec, Salenes, in agro vero Bosonae Catera
 at Desnec.

Κεφάλαιον γ'.

περὶ τῶν Ζαχλούμων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι ἡ τῶν Ζαχλούμων χώρα παρὰ τῶν Ῥωμαίων πρό-
τερον ἐκρατεῖτο, Ῥωμαίων δέ φημι οὐς ἀπὸ Ῥώμης Διοκλη-
τιανὸς ὁ βασιλεὺς μετώκισε, καθὼς καὶ εἰς τὴν τῶν Χρωβά-
των ἱστορίαν εἴρηται περὶ αὐτῶν. ὑπὸ βασιλεῖ δὲ Ῥωμαίων
ἡ τῶν Ζαχλούμων αὕτη χώρα ὑπῆρχεν, ἀλλὰ παρὰ τῶν
Ἀβάρων αἰχμαλωτισθεῖσα ἢ τε χώρα καὶ ὁ ταύτης λαὸς τὸ
παράπαν ἠρήμωται. οἱ δὲ νῦν ἐκέισε οἰκοῦντες Ζαχλοῦμοι
Σέρβλοι τυγχάνουσι, ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ εἰς τὸν 10
βασιλέα Ῥωμαίων Ἡράκλειον προσφυγόντος. Ζαχλοῦμοι δὲ
ὠνομάσθησαν ἀπὸ ὄρους οὕτω καλουμένου Χλοῦμου. καὶ
ἄλλως δὲ παρὰ τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται τὸ
Ζαχλοῦμοι ἦγον ὀπίσω τοῦ βουνοῦ, ἐπειδὴ ἐν τῷ τοιοῦτῳ
χωρίῳ βουνός ἐστι μέγας, ἔχων ἄνωθεν αὐτοῦ δύο κάστρα, 15
τὸ Βόνα καὶ τὸ Χλοῦμ. ὅπισθεν δὲ τοῦ τοιοῦτου βουνοῦ
διέρχεται ποταμὸς καλούμενος Βόνα, ὃ ἐρμηνεύεται καλόν.

Ὅτι ἡ γενεὰ τοῦ ἀνθυπάτου καὶ πατρικίου Μιχαὴλ τοῦ
νιῶ τοῦ Βουσεβούτζη τοῦ ἄρχοντος τῶν Ζαχλούμων ἦλθεν
ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἀβαπτίστιων εἰς τὸν ποταμὸν Βίσλας, 20
τὸν ἐπονομαζόμενον Διτζίκη, καὶ ὤκησεν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν
ἐπονομαζόμενον Ζαχλοῦμα.

Ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τῶν Ζαχλούμων εἰσι κάστρα οἰκού-

21 τὸν ἐπονομαζόμενον Meursius pro τοὺς ἐπονομαζόμενους

33. *de Zachlumis, et ea, quam nunc incolunt, regione.*

Zachlumorum terrae Romani primum dominabantur, illi nimirum
Romani quos Diocletianus imperator Roma eo veluti in coloniam de-
duxit, quemadmodum et in Chrobatorum historia de iis dictum est.
Romanorum igitur imperatori prius parebat Zachlumorum regio, sed
ab Abaribus postea subiugata, et in vinculis abductis ipsius incolis
tota haec regio deserta fuit. qui vero nunc illic habitant Zachlumi,
Servii sunt, ab illo principe qui ad Heraclium Romanorum impera-
torem confugit; et Zachlumi dicti sunt a monte Chlumo nuncupato;
et alias Sclavorum dialecto Zachlumi dicuntur ii qui post collem ha-
bitant, quandoquidem magnus inibi collis est, in cuius vertice urbes
duae sunt, Bona et Chlum; retro autem hunc collem flumen Bona
nuncupatum devehitur, quod Graecis καλόν significat.

Venit autem posteritas proconsulis et patricii Michaëlis Buse-
butze Zachlumorum principis filii, a non baptizatis accolis fluminis
Bislas, quod et Ditzice cognominatur, habitavitque ad flumen Zach-
luma nuncupatum.

μενα τὸ Σταγνόν, τὸ Μοκρισικί, τὸ Ἰοσλή, τὸ Γαλουμαήνικ,
τὸ Δοβρισκί.

Κ ε φ ά λ α ι ο ν λδ΄.

περὶ τῶν Τερβουνιατῶν καὶ τῶν Καναλιτῶν καὶ ἥς νῦν οἰκοῦσι
5 χώρας.

Ὅτι ἡ τῶν Τερβουνιατῶν καὶ τῶν Καναλιτῶν χώρα μία
ὑπάρχει. ἀπὸ δὲ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων οἱ ἐκείσε κατὰ-
γονται, οἱ ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος οἰκοῦντες τοῦ εἰς τὸν βα-
σιλεῖα Ἡράκλειον προσφυγόντος ἀπὸ τῆς ἀβαπτίστου Σερβλίας
μέχρι τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας τοῦ Βλαστημέρου. οὗτος οὖν ὁ
ἄρχων Βλαστημέρος τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ δέδωκεν ἄνδρα Κραιῖναν
τὸν υἱὸν Βελάη τοῦ ζουπάνου Τερβουνίας. θέλων οὗτος τὸν
ἴδιον γαμβρὸν δοξάσαι ὠνόμασεν αὐτὸν ἄρχοντα, ποιήσας
αὐτὸν αὐτεξούσιον. ἐξ ἐκείνου δὲ ὁ Φαλιμέρης ἐγεννήθη,
καὶ ἀπ' ἐκείνου ὁ Τζουτζημέρης. ἦσαν δὲ οἱ τῆς Τερβουνίας
ἄρχοντες αἰεὶ ὑπὸ τὸν λόγον τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας. Τερ-
βουνία δὲ τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται ἰσχυρὸς
τόπος· ἡ γὰρ τοιαύτη χώρα δχυρώματα ἔχει πολλά. P 104

Ὅτι ἐστὶ καὶ ἕτερα χώρα ὑπὸ ταύτην τὴν χώραν Τερ-
βουνίας, Καναλή προσαγορευομένη. τὸ δὲ Καναλή ἐρμηνεύε-
ται τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἁμαξιά, ἐπειδὴ, διὰ τὸ εἶναι

19 ἕτερα χώρα Meursius pro ἕτερα χωρῖα

Santque in Zachlumorum territorio urbes habitatae, Stagnum,
Mocriscis; Iosle, Galumaenic et Dobriscic.

34. de Terbuniatis et Canalitis, eorumque regione quam nunc
incolunt.

Terbuniarum Canalitarumque eadem regio est; incolae vero a
non baptizatis Serviis descendunt, qui illic habitaverunt ab eo usque
principe qui a Servia non baptizata ad Heraclium imperatorem con-
fugit, usque ad Blastemerum Serviorum principem, qui filiae suae
maritum dedit Craiman Belaë Terbuniae zupani filium, eumque hono-
ris ergo principem appellavit, et ut sui iuris esset effecit. atque ex
illo Phalimeres natus est, ex quo Tzatzemeris. Terbuniae vero prin-
cipes semper Serviae principi parebant; et regio ipsa lingua Sclavo-
rum locum munitum significat, quandoquidem multae in ea munitio-
nes sunt.

Estque sub ea alia adhuc regio, quae Canale nuncupatur; canale
vero viam plaustrum Sclavorum idioma significat: nam propter loci
plaustrum servitutes omnes plaustris praestant.

τὸν τόπον ἐπίπεδον, πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας διὰ ἄμαξων ἐκτελοῦσιν.

Ἵτι ἐν τῷ χωρίῳ Τερβουνίας καὶ τοῦ Καναλή εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα ἢ Τερβουνία, τὸ Ὀρμος, τὰ Ῥίοενα, τὸ Λονκάβετε, τὸ Ζετλήβη.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λ ε'.

περὶ τῶν Διοκλητιανῶν, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ἵτι ἡ Διοκλήας χώρα καὶ αὐτὴ πρότερον παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐκρατεῖτο, οὗς ἀπὸ Ῥώμης μετέκισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός, καθὼς καὶ εἰς τὴν περὶ τῶν Χρωβάτων ἱστορίαν εἴρηται· ὑπὸ δὲ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ὑπῆρχε, παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων καὶ αὐτὴ ἡ χώρα αἰχμαλωτισθεῖσα ἠρήμωται, καὶ πάλιν ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως ἐνερκίσθη, καθὼς καὶ ἡ Χρωβατία καὶ ἡ Σερβλία καὶ ἡ τῶν Ζαχλούμων καὶ ἡ Τερβουνία καὶ τοῦ Καναλή. Διόκληα δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ τοιαύτῃ χώρᾳ κάστρου, ὃπερ ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός· νυνὶ δὲ ἐστὶν ἐρημόκαστρον, μέχρι τοῦ νῦν ὀνομαζόμενον Διόκληα.

Ἵτι ἐν τῇ χώρᾳ Διοκλείας εἰσὶ μεγάλα κάστρα οἰκούμενα, τὸ Γράδετται, τὸ Νουγράδε, τὸ Λοντοδόκλα.

20 τὸ νῦν Γράδε Μ

Habet autem tam Terbunia quam Canale oppida quae habitantur, haec, Terbuniam, Hormum, Rhisena, Lucabete et Zetlebe.

35. de Diocletianis, et ea, quam nunc incolunt, regione.

Etiam Dioclea regio primitus occupata erat a Romanis, quos illuc Roma transtulerat Diocletianus imperator; quemadmodum et in Chrobatorum historia dictum est; et Romanorum imperatori erat subiecta. sed ab Abaribus haec quoque regio subiugata ac vastata fuit; et sub Heraclii imperatoris temporibus habitari iterum coepit, quemadmodum Chrobatia, Servia, Zachlumorum terra, Terbunia et Canale. Dioclea autem nuncupata est illa regio ab urbe ibi condita a Diocletiano imperatore, quae nunc habitatoribus vacua in hodiernum usque diem Dioclea appellatur.

Suntque in ea regione urbes habitatae magnae, Gradetae Ngrade et Lontodocla.

Κεφάλαιον λς'.

περὶ τῶν Παγανῶν τῶν καὶ Ἀρεντανῶν καλουμένων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι ἡ χώρα εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν οἱ Παγανοὶ καὶ αὕτη 5 πρῶτον παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐκρατεῖτο, οὐς ἀπὸ Ῥώμης ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς μετοικίσας ἐν Δελματία ἐνέψκισεν. οἱ δὲ αὐτοὶ Παγανοὶ ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων κατὰγονται, εἰς ἐκείνου τοῦ ἀρχοντος τοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Ἡράκλειον προσφυγόντος. παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων καὶ αὕτη ἡ χώρα 10 αἰχμαλωτισθεῖσα ἠρήμωται, καὶ πάλιν ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως ἐνεψκίσθη. Παγανοὶ δὲ καλοῦνται διὰ τὸ μὴ καταδέξασθαι αὐτοὺς τῷ τότε καιρῷ βαπτισθῆναι ὅτε καὶ πάντες οἱ Σέρβλοι ἐβαπτίσθησαν· καὶ γὰρ Παγανοὶ τῇ τῶν Σλάβων 15 διαλέκτῳ ἀβαπτίστοι ἐρμηνεύονται. τῇ τῶν Ῥωμαίων δὲ διαλέκτῳ ἡ χώρα αὐτῶν Ἀρέντα καλεῖται, εἰς οὗ κικίνοιο παρὰ τῶν αὐτῶν Ῥωμαίων Ἀρεντάνοι καλοῦνται.

Ὅτι ἐν Παγανίᾳ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ Μόκρον, τὸ Βερούλλια, τὸ Ὀστροκ καὶ ἡ Λαβίνετζα. κρατοῦσι δὲ καὶ ταύτας τὰς νήσους. νῆσος μεγάλη ἡ Κούρκρα ἧτοι τὸ Κίκερ, 20 ἐν ἧ ἔστι καὶ κάστρον. νῆσος ἑτέρα μεγάλη τὰ Μέλετα ἧτοι P 105 τὸ Μαλοζεάται, ἣν ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων ὁ ἅγιος Λούκας μέμνηται, Μελίτην ταύτην προσαγορεύων· ἐν ἧ καὶ

14 ἀβαπτίστοι — διαλέκτῳ add B

15 αὐτῶν add B

36. *de Paganis qui et Arentani appellantur, et de ea, quam nunc habitant, regione.*

Regio etiam illa, quam nunc Pagani incolunt, primitus a Romanis tenebatur, quibus Roma deductis imperator Diocletianus in Dalmatia sedes assignavit. Et oriundi sunt et ipsi Pagani a Serviis non baptizatis, ab eo scilicet principe qui ad Heraclium imperatorem confugit. capta vero itidem ab Abaribus et vastata haec regio, sub Heraclio imperatore rursus incolis frequentari coepit. Pagani autem dicuntur, quod baptismum non accepissent eo tempore quo Servii omnes baptizati erant: etenim Pagani Sclavorum lingua baptismi expertes dicuntur. Romanorum vero dialecto regio eorum Arenta nuncupatur; unde ipsi a Romanis Arentani appellantur.

Habet Paganiam urbes habitatas, Mocrum, Berullia, Ostroc et Labinetza. possident item Arentani insulas magnas, unam quae Curcra sive Cicer dicitur, in qua habetur et urbs; alteram, quae Meleta sive Malozeatae; cuius in Actis apostolorum S. Lucas meminit, Melitem eam appellans; ubi et vipera divi Pauli digitum mordens ab eo ex-

ἔχισ τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ τοῦ δακτύλου προσήψατο, ἣν καὶ τῆ πυρὶ ὁ ἅγιος Παῦλος κατέφλεξε. νῆσος ἑτέρα μεγάλη τὸ Φάρα. νῆσος ἑτέρα μεγάλη ὁ Βράτζης. εἰσὶ δὲ καὶ ἑτεραι νῆσοι αἱ μὴ κρατούμεναι παρὰ τῶν αὐτῶν Παγαῶν, νῆσος τὰ Χόαρα, νῆσος Ἴης, νῆσος τὸ Λάστοβον.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λζ.

περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Πατζινακῶν.

Ἰστέον διὰ Πατζινακῆται τὸ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν ποταμὸν Ἀτῆλ τὴν αὐτῶν εἶχον κατοίκησιν, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Γεῆχ, ἔχοντες τοὺς τε Μαζάρους συνοροῦντας καὶ τοὺς ἐπονομαζομένους Οὐζ. πρὸ ἐτῶν δὲ πενήκοντα οἱ λεγόμενοι Οὐζ μετὰ τῶν Χαζάρων ὁμονοήσαντες καὶ πόλεμον συμβαλόντες πρὸς τοὺς Πατζινακῆτας ὑπερίσχυσαν, καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας αὐτοὺς ἐξεδίωξαν, καὶ κατέσχον αὐτὴν μέχρι τῆς σήμερον οἱ λεγόμενοι Οὐζοι. οἱ δὲ Πατζινακῆται φυγόντες περιήρχοντο ἀναψηλαφῶντες τόπον εἰς τὴν αὐτῶν κατασκήνωσιν· καταλαβόντες δὲ τὴν σήμερον παρ' αὐτῶν κρατουμένην γῆν καὶ εὐρόντες τοὺς Τούρκους οἰκοῦντας ἐν αὐτῇ, πολέμου τρόπῳ τούτους νικήσαντες καὶ ἐκβαλόντες ἐξεδίωξαν αὐτοὺς καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, καὶ δεσποζοῦσι τῆς τοιαύτης χώρας, ὡς εἴρηται, μέχρι τῆς σήμερον ἔτη πενήκοντα πέντε.

Ἰστέον ὅτι πᾶσα ἡ Πατζινακία εἰς θέματα ὀκτώ διαιρεῖται, ἔχουσα καὶ μεγάλους ἄρχοντας τοσοῦτους. τὰ δὲ

cussa igne conflagravit; tertiam insulam magnam, quae Phara dicitur, quartam, quae Bratzes. sed et aliae praeterea insulae sunt, quae ad Paganos non pertinent, Choara Ies, et Lastobon.

37. de Patzinacitarum gente.

Sciendum est Patzinacitas a principio ad Atel et Geech flumina habitasse, iisque conterminos fuisse populos illos qui Mazari atque Uzi cognominantur. ante annos vero quinquaginta ii qui Uzi nuncupantur cum Chazaris conspirantes, et coniunctis armis Patzinacitas aggressi, superiores facti sedibus eos suis expulerunt, illasque tenuere in hodiernum usque diem Uzi. at Patzinacitae qui fuga evaserant, circumeuntes quaerebant ubinam sedes suas collocarent; venientesque in terram quam nunc incolunt, inventis illic Turcis incolis, debellatos eiecerunt, sedesque ipsi suas ibi posuerunt, tenentque iam hodie annum quinquagesimum quintum, uti dictum est.

Et Patzinacia quidem universa in themata octo dividitur, quae

Θέματα εἰσι ταῦτα. ὄνομα τοῦ πρώτου Θέματος Ἡρτήμ, τοῦ δευτέρου Τζούρ, τοῦ τρίτου Γύλα, τοῦ τετάρτου Κουλπῆ, τοῦ πέμπτου Χαροβόη, τοῦ ἕκτου Ταλμάτ, τοῦ ἑβδόμου Χοπόν, τοῦ ὄγδδου Τζοπόν. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ὃν ἀπὸ τῶν ἰδίων τόπων οἱ Πατζινακῖται ἐξειδιώθησαν, εἶχον ἄρχοντας εἰς μὲν τὸ θέμα Ἡρτήμ τὸν Μαῖτζαν, εἰς δὲ τὸ Τζούρ τὸν Κουελ, εἰς δὲ τὸ Γύλα τὸν Κουρκοῦταν, εἰς δὲ τὸ Κουλπῆ τὸν Ἰπαόν, εἰς δὲ τὸ Χαροβόη τὸν Καϊδούμ, εἰς δὲ τὸ θέμα Ταλμάτ τὸν Κώσταν, εἰς τὸ Χοπόν τὸν Γιαζή, εἰς δὲ τὸ θέμα Τζοπόν τὸν Βατάν. μετὰ δὲ θάνατον αὐτῶν διεδέξαντο τὰς ἀρχὰς οἱ τούτων ἐξάδελφοι· νόμος γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ τύπος ἐκράτησε παλαιὸς μὴ ἔχειν ἐξουσίαν πρὸς παῖδας ἢ ἀδελφούς αὐτῶν μεταπέμπειν τὰ ἀξιώματα, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι μόνον τοῖς κεκτημένοις τὸ καὶ μέχρι ζωῆς ἄρχειν αὐτούς, μετὰ δὲ θάνατον προχειρίζεσθαι ἢ ἐξάδελφον αὐτῶν ἢ ἐξαδέλφων παῖδας, πρὸς τὸ μὴ καθ' ὅλον εἰς ἓν μέρος γενεᾶς διατρέχειν τὸ ἀξίωμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐκπλαγίους καὶ κληρονομεῖν καὶ ἀπεκδέχεσθαι τὴν τιμὴν· ἀπὸ ξένης δὲ γενεᾶς οὐχ ὑπεσῆρχεται τις καὶ γίνεται ἄρχων. τὰ δὲ ὀκτὼ θέματα διαίρονται εἰς τεσσαράκοντα μέρη, καὶ ἔχουσι καὶ ἐλάττωνας ἄρχοντας.

P 106

Ἰστέον ὅτι αἱ τέσσαρες τῶν Πατζινακικῶν γενεαί, ἧγουν τὸ θέμα Κουαρτζιτζούρ καὶ τὸ θέμα Συρουκαλπέη καὶ τὸ

4 τῆς ἰδίας χώρας B 9 Γιασὴ M 13 ἀρχειν ?

magno quoque principes totidem habet. themata autem isthaec sunt. primum est Ertem, secundum Tzur, tertium Gyla, quartum Culpee, quintum Charoboë, sextum Talmat, septimum Chopon, octavum Tzopon. quo autem tempore suis eieci sedibus Patzinacitae fuerunt, principes erant in themate quidem Ertem Maitzan, in Tzur Cuel, in Gyla Carcutan, in Culpee Ipaon, in Charoboë Caidum, in Talmat Costan, in Chopon Giaze, in Tzopon Batan. his autem mortuis in principatus successerunt eorum patruales, siquidem lex illis et antiqua consuetudo est, dignitates ad filios aut fratres non transmittere: sed contenti principes esse debent, quoad vivunt, principatum tenere; post mortem vero vel patruales vel eorum filii promoventur, ne semper in eadem prosapiae parte dignitas consistat, sed ut ad collaterales quoque ea hereditate deferatur: alterius vero prosapiae qui sit, nullus in principatum succedit. haec porro octo themata in partes distribuuntur quadraginta, quae singulae habent principes minores.

Et quattuor quidem Patzinacitarum nationes sive themata, 'Cuar-

Θέμα Βοροτάλματ και τὸ Θέμα Βουλατζουσπόν, κείνται πέρα τοῦ Δανάριωσ ποταμοῦ, πρὸς τὰ ἀνατολικώτερα και βορειότερα μέρη ἐναποβλέποντα, πρὸς τε Οὐζίαν και Χαζαρίαν και Ἀλανίαν και τὴν Χερσῶνα και τὰ λοιπὰ κλίματα. αἱ δὲ ἄλλαι τέσσαρες γενεαὶ κείνται ἔνθεν τοῦ Δανάριωσ ποταμοῦ, πρὸς τὰ δυτικώτερα και ἀρκτικώτερα μέρη· τουτέστι τὸ Θέμα Γιαζιχοπόν πλησιάζει τῇ Βουλγαρίᾳ, τὸ δὲ Θέμα τοῦ κάτω Γύλα πλησιάζει τῇ Τουρκίᾳ, τὸ δὲ Θέμα Χαροβὸθ πλησιάζει τῇ Ῥωσίᾳ, τὸ δὲ Θέμα Ἰαβδιερτιμ πλησιάζει τοῖς ὑποφόροις χωρίοις χώρας τῆς Ῥωσίας, τοῖς τε Οὐλτινοῖς και Λερβλενίνοῖς και Λενζενίνοῖς και τοῖς λοιποῖς Σκλάβοις. ἀπέκισται δὲ ἡ Πατζινακία ἐκ μὲν Οὐζίας και Χαζαρίας ὁδὸν ἡμερῶν πέντε, ἐκ δὲ Ἀλανίας ἡμερῶν ἕξ, ἀπὸ δὲ Μορδίας ὁδὸν ἡμερῶν δέκα, ἀπὸ δὲ Ῥωσίας ὁδὸν ἡμέρας μίας, ἀπὸ δὲ Τουρκίας ὁδὸν ἡμερῶν τεσσάρων, ἀπὸ δὲ Βουλγαρίας ὁδὸν ἡμέρας ἡμισυ· και εἰς Χερσῶνα μὲν ἔστιν ἔγγιστα, εἰς δὲ τὴν Βόσπορον πλησιέστερον.

Ἰστέον ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν ὃν οἱ Πατζινακῆται ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας ἐξεδιώχθησαν, θελήσει τινὲς ἐξ αὐτῶν και οἰκεία γνώμη ἐναπέμειναν ἐκεῖσε και τοῖς λεγομένοις Οὐζοῖς συνήκησαν, και μέχρι τοῦ νῦν εἰσὶν ἐν αὐτοῖς, ἔχοντες ταῦτα γνωρίσματα ὥστε διαχωρίζεσθαι αὐτοῖς καὶ νοεῖσθαι τίνες τε ἦσαν και πῶς αὐτοὺς ἀποσπασθῆναι τῶν ἰδίων συν-

1 παρὰ τοῦ M   5 ὅθεν M   10 χωρίοις χώρας] χώρας M
13 Μορίας M, Μηρίας Meursius, consentiente Baudurio.

tzitur Syrucalpee Borotalnar et Bulatzospon, ultra Danaprim flumen sitae sunt, orientem septentrionemque spectantes versus Uziam Chazariam Alaniam Chersonem et ceteras regiones: reliquae vero quattuor nationes positae sunt cis Danaprim flumen, ad partes occidentis septentrionisque: nam thema Giazichopon Bulgariae finitimum est, inferius thema Gylae Turciae proximum est, Charoboë thema Russiae adiacet, Iabdiertim vero thema conterminum est tributariis pagis Russiae regionis, Ultinis Derbileninis Lenzeninis reliquisque Sclavis. distat autem Patzinacia ab Uziam et Chazariam itinere dierum quinque, ab Alania dierum sex, a Mordia dierum decem, a Russia unius diei, a Turcia dierum quattuor, a Bulgaria dimidii unius diei. propinqua est Chersoni, sed magis etiam Bosporo.

Sciendum est, quo tempore expulsi sua regione Patzinacitae fuerunt, nonnullos eorum sponte sua illic mansisse et Uziam cohabitasse; suntque inter eos etiam nunc, ea habentes indicia ut facile discerni possint cognoscique quales sint et quomodo avelli a suis contigerit, si-

ἔβη· τὰ γὰρ ἱμάτια αὐτῶν εἰσι κόντετρα μέχρι γονάτων, καὶ τὰ μανίκια ἀπὸ τῶν βραχιόνων ἀποκεκομμένα, ὡς δῆθεν ἐκ τούτου δεικνύντες ὅτι ἀπὸ τῶν ἰδίων καὶ ὁμοφύλων ἀπέκοπησαν.

5 Ἰστέον ὅτι ἔνθεν τοῦ Δανάπρωος ποταμοῦ πρὸς τὸ ἀποβλέπον μέρος τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ περὶ μέρη τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶν ἐρημόκαστρα. κάστρον πρῶτον τὸ ὀνομασθὲν παρὰ τῶν Πατζινακίτων Ἄσπρον διὰ τὸ τοὺς λίθους αὐτοῦ φαίνεσθαι καταλεύκους, κάστρον δεύτερον τὸ Τουγγᾶται, κά-
10 στρον τρίτον τὸ Κρακνακάται, κάστρον τέταρτον τὸ Σαλμακάται, κάστρον πέμπτον τὸ Σακακάται, κάστρον ἕκτον Γιαουκάται. ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς τῶν παλαιοκάστρον κτίσμασιν εὐρίσκονται καὶ ἐκκλησιῶν γνωρίσματά τινα καὶ σταυροὶ λαξευτοὶ εἰς λίθους πορίνους· ὅθεν καὶ τινες παράδοσιν ἔχου-
15 σιν ὡς Ῥωμαῖοί ποτε τὰς κατοικίας εἶχον ἐκεῖσε.

Ἰστέον ὅτι Κάγκαρ ὀνομάζονται οἱ Πατζινακίται, ἀλλ' οὐχὶ πάντες, πλὴν ὁ τῶν τριῶν θεμάτων λαός, τοῦ Ἰαβδιηρτί, καὶ τοῦ Κουαρτζιτζοῦρ καὶ τοῦ Χαβονξίγγυλά, ὡς ἀνδρείοτεροι καὶ εὐγενέστεροι τῶν λοιπῶν· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἡ τοῦ
20 Κάγγαρ προσηγορία.

14 πορίνας, πυρτίας Meursius. nonne πορίνους? διηρτί M

17 Δια-

quidem utuntur vestibus decurtatis et ad genua tantum pertingentibus et manicis abscissis, ea re innuentes a gentilibus se suis esse diremptos.

Ultra vero Danaprim flumen, qua parte Bulgariam spectat, ad eisdem fluminis traiectus urbes desertae sunt: prima urbs quae Patzinacitis Aspron sive alba dicitur, quod e saxo albicante constructa sit, secunda Tungatae, tertia Cracnacatae, quarta Salmacatae, quinta Sacacatae, sexta Giaiucatae. inveniuntur autem inter urbium collarum fabricas ecclesiarum indicia quaedam et cruces ex lapide tophino exsculptae; unde quasi per traditionem credunt nonnulli olim illic sedes habuisse Romanos.

Porro Cancar quoque appellantur Patzinacitae, non omnes quidem, sed trium tantum thematum incolae, thematis Iabdierti Cuar-titzur et Chabuxingyla, tanquam qui ceteris fortiores nobilioresque sunt: nam hoc vox ipsa cancar significat.

περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ ἔθνους τῶν Τούρκων, καὶ ὅθεν κατάγονται.

Ὅτι τὸ τῶν Τούρκων ἔθνος πλησίον τῆς Χαζαρίας τὸ παλαιὸν τὴν κατοίκησιν ἐποίητο εἰς τὸν τόπον τὸν ἐπονομαζόμενον Λεβεδία ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου βοεβόδου αὐτῶν ἐπωνυμίας, ὅστις βοεβόδος τὸ μὲν τῆς κλήσεως ὄνομα Λεβεδίας προσαγορεύετο, τὸ δὲ τῆς ἀξίας, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αὐτόν, βοεβόδος ἐκαλεῖτο. ἐν τούτῳ οὖν τῷ τόπῳ τῷ προρρηθέντι Λεβεδία ποταμὸς ἐστὶ ῥέων Χιδμάς, ὃ καὶ Χιγγυλὸς ἐπονομαζόμενος. οὐκ ἐλέγοντο δὲ τῷ τότε χρόνῳ Τούρκοι, ἀλλὰ 10 Σαβαρτοιάσφαλοι ἕκ τινος αἰτίας ἐπονομάζοντο. καὶ οἱ μὲν Τούρκοι γενεαὶ ὑπῆρχον ἑπτὰ, ἄρχοντα δὲ εἰς αὐτούς εἶπε ἴδιον εἶτε ἀλλότριόν ποτε οὐκ ἐκτήσαντο, ἀλλ' ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς βοεβόδοί τινες, ὧν πρώτος βοεβόδος ἦν ὁ προρρηθεὶς Λεβεδίας. συνήκhsαν δὲ μετὰ τῶν Χαζάρων ἐνιαυτοὺς τρεῖς, 15 συμμαχοῦντες τοῖς Χαζάροις ἐν πῦσι τοῖς αὐτῶν πολέμοις. ὁ δὲ χαγάνος ἄρχων Χαζαρίας διὰ τὴν αὐτῶν ἀνδρίαν καὶ συμμαχίαν τῷ πρώτῳ βοεβόδῳ τῶν Τούρκων Λεβεδίᾳ ἐπονομαζομένῳ γυναῖκα δέδωκε πρὸς γάμον Χαζάραν εὐγενή, διὰ τὸ τῆς ἀνδρίας αὐτοῦ περίφημον καὶ τὸ τοῦ γένους περι- 20 φανές, ὅπως ἐξ αὐτοῦ τεκνώσῃ· ὁ δὲ Λεβεδίας ἐκείνος ἐκ τινος τύχης μετὰ τῆς αὐτῆς Χαζάρου οὐκ ἐπαιδοποίησεν.

38. *de Turcarum gentis genealogia, et unde ea gens originem ducat.*

Turcarum gens olim prope Chazariam habitabat, in loco cui cognomen Lebedias a primo ipsorum boëbodo; qui nomine quidem Lebedias appellabatur, dignitate vero, quemadmodum reliqui eius successores, boëbodus vocabatur. in hoc igitur loco, in praedicta Lebedia, fuit amnis Chidmas, qui etiam Chingylus cognominatur. et quidem tum non Turcae sed Sabartoeasphali quadam de causa dicebantur; erantque gentes eorum septem, et principem vel indigenam vel alienigenam habuerunt nunquam, sed erant inter ipsos boëbodi quidam, quorum primus is, cuius supra mentionem fecimus, Lebedias, habitaverunt autem cum Chazaris annos tres, omnibus eorum in bellis adiutores; chaganusque Chazariae princeps primo Turcarum boëbodo Lebediae, fortitudinis eorum ac commilitii causa, uxorem dedit Chazaram nobilem, motus fortitudinis eius fama et generis splendore, ut ex eo prolem tolleret. et tamen casu factum est ut ex Chazara illa liberos non susciperet Lebedias. Patzinacitae vero, qui Cancar olim cognominabantur (nam hoc nomen cancar apud ipsos nobilitatem ac

εἰ δὲ Πατζινακίται οἱ πρότερον Κάγγαρ ἐπονομαζόμενοι (τοῦτο
 γὰρ τὸ Κάγγαρ ὄνομα ἐπ' εὐγενείᾳ καὶ ἀνδριᾷ ἐλέγξαι παρ'
 αὐτοῖς) πρὸς Χαζάρους οὖν οὗτοι κινήσαντες πόλεμον καὶ
 ἤτηθέντες τὴν οἰκίαν γῆν καταλείψαι καὶ τὴν τῶν Τούρκων
 5 κατοικῆσαι καταπραγμάσθησαν. ἀναμεταξὺ δὲ τῶν Τούρκων
 συναφθέντος πολέμου καὶ τῶν Πατζινακιτῶν τῶν τηνικαῦτα
 Κάγγαρ ἐπονομαζομένων, τὸ τῶν Τούρκων φοσσαίτον ἤτηθήη
 καὶ εἰς δύο διηρέθη μέρη· καὶ τὸ μὲν ἐν μέρος πρὸς ἀνα-
 τολὴν εἰς τὸ τῆς Περσίδος μέρος κατώκησεν, οἱ καὶ μέχρι
 10 τοῦ νῦν κατὰ τὴν τῶν Τούρκων ἀρχαίαν ἐπωνυμίαν καλοῦν-
 ται Σαβαρτοιάσφαλοι· τὸ δὲ ἕτερον μέρος εἰς τὸ δυτικὸν
 κατώκησε μέρος, ἅμα καὶ τῷ βοεβόδῳ αὐτῶν καὶ ἀρχηγῷ Λε-
 βεδία, εἰς τόπους τοὺς ἐπονομαζομένους Ἀτελκούζου, ἐν οἷς
 15 τόποις τὸ νῦν τῶν Πατζινακιτῶν ἔθνος κατοικεῖ. ὀλίγον δὲ
 χρόνου διαδραμόντος ὁ χαγάνος ἐκεῖνος ἀρχων Χαζαρίας τοῖς
 Τούρκοις ἐμήνυσε τοῦ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλῆναι χελάνδια τὸν
 πρῶτον αὐτῶν βοεβόδον. ὁ Λεβεδίας τοίνυν πρὸς τὸν χαγά-
 νον Χαζαρίας ἀφικόμενος ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐλθεῖν
 πρὸς αὐτὸν μετεπέμψατο. ὁ δὲ χαγάνος εἶπε πρὸς αὐτὸν
 20 ὅτι διὰ τοῦτό σε προσεκαλεσάμεθα, ἵνα ἐπειδὴ εὐγενὴς καὶ
 φρόνιμος καὶ ἠνδρειωμένος ἐπάρχης καὶ πρῶτος τῶν Τούρ- P 108
 κων, ἀρχοντά σε τοῦ ἔθνους σου προβαλώμεθα, καὶ ἵνα ὑπέ-
 κης τῷ λόγῳ καὶ τῇ προστάξει ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς
 τὸν χαγάνον ἀντέφησεν ὅτι τὴν περὶ ἐμέ σου σχέσων τε καὶ

2 παρ' add B

6 συναφθέντος πολέμου add B

fortitudinem significat), armis contra Chazaros sumptis victi terram
 suam deserere et Turcarum regionem incolere coacti fuere. bello
 autem inter Turcas et Patzinacitas tum Cancar cognominatus exorto,
 Turcarum exercitus devictus fuit atque in partes duas divisus, et
 earum una quidem orientem versus partem Persidis incoluit (et hi
 etiam in hodiernum diem de veteri Turcarum cognomine Sabatraea-
 sphali nuncupantur), altera vero pars occidentem versus sedes posuit
 cum boëbodo suo ac duce Lebedia in locis Atelcusu nuncupatis, quae
 nunc Patzinacitarum gens incolit. paulo vero post chaganus ille Cha-
 zariae princeps per legatos petiit a Turcis ut ad se Chelandiam mit-
 tant primum eorum boëbodum. itaque ad chaganum Chazariae pro-
 fectus Lebedias interrogavit quae ipsius vocandi causa esset. cui
 chaganus, ideo se eum vocasse ut, quandoquidem nobilis prudens
 strenuus primusque Turcarum esset, gentis suae principem faceret, eo
 pacto ut sibi subesset. at ille respondit "affectum tuum erga me et
 voluntatem exosculor, gratiasque dignas dico: quando vero tali prin-

προαίρεσιν μεγάλως ἐναποδέχομαι, καὶ τὴν εὐχαριστίαν ὁμολογῶ σοι προσήκουσαν· ἐπεὶ δὲ ἀδυνάτως ἔχω πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, ὑπακοῦσαι οὐ δύναμαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἔστιν ἕτερος ἀπ' ἐμοῦ βοέβοδος, λεγόμενος Σαλμούτζης καὶ υἱὸν κακτημένος ὀνόματι Ἀρπαδὴν· ἐκ τούτων μᾶλλον εἴτε ἐκεῖνος⁵ Σαλμούτζης εἴτε ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρπαδῆς ἵνα γένηται ἄρχων, καὶ ἔστιν ὑπὸ τοῦ λόγου ὕμῶν. ἐν τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ ἀρεσθεῖς ὁ χαγάνος ἐκεῖνος δέδωκεν ἀνθρώπους αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς Τούρκους ἀπέστειλεν, οἳ καὶ συλλαλήσαντες περὶ τούτου μετὰ τῶν Τούρκων, μᾶλλον οἱ Τούρκοι τὸν¹⁰ Ἀρπαδὴ γενέσθαι προέκριναν ἄρχοντα ἥπερ Σαλμούτζη τὸν αὐτοῦ πατέρα, ὡς ἀξιολογώτερον ὄντα καὶ περισπούδαστον ἐν τῇ φρονήσει καὶ βουλῇ καὶ ἀνδρίᾳ καὶ ἱκανὸν πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν· ὃν καὶ ἄρχοντα κατὰ τὸ τῶν Χαζάρων ἔθος καὶ ζάκανον πεποιήκασι, σηκώσαντες αὐτὸν εἰς σκοι-¹⁵ τάριον. πρὸ δὲ τοῦ Ἀρπαδὴ τούτου ἄρχοντα ἕτερον οἱ Τούρκοι οὐκ ἐκίησαντο πώποτε· ἐξ οὗ καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐκ τῆς τούτου γενεᾶς ἄρχων Τουρκίας καθίσταται. μετὰ δὲ τινὰς χρόνους τοῖς Τούρκοις ἐπιπεσόντες οἱ Πατζινακίται κατεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν Ἀρπαδῆ. οἱ οὖν²⁰ Τούρκοι τραπέντες καὶ πρὸς κατοίκησιν γῆν ἐπιζητοῦντες, ἐλθόντες ἀπεδίωξαν οὗτοι τοὺς τὴν μεγάλην Μοραβίαν κατοικοῦντας, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτῶν κατεσκήνωσαν, εἰς ἣν νῦν οἱ Τούρκοι μέχρι τῆς σήμερον κατοικοῦσι· καὶ ἔκτοτε πό-

6 Ἀλμούτζης M
11 εἴπερ libri

7 ἔσται ὑπὸ τὸν λόγον?
19 πεσόντες M

οὖν τῷ add B

cipatui non sufficio, parere non possum. sed est alter a me boëbodus, Salmutzes nomine, qui et filium habet Arpadem nuncupatum: horum sive ipse Salmutzes sive filius eius Arpades princeps fiat tibi que subiciatur." placuit itaque haec oratio chagano, virosque cum ipso ad Turcas misit; qui ubi cum iis sermonem communicassent, visum potius illis fuit Arpadem principem constituere quam patrem Salmutzen, utpote digniorem et prudentia consilio ac fortitudine insignem talique principatui parem; quem etiam solenni Chazarorum more ac consuetudine in scuto erectum principem fecerunt. et ante hunc Arpadem Turcae principem alium nullum unquam habuerunt; ex cuius posteris ad hunc usque diem princeps Turciae constituitur. post aliquot vero annos Turcae invadentes Patinacitae, eos cum principe Arpade persecuti sunt. Turcae itaque profligati fugientes et terram ad sedes collocandas quaerentes, magnam Moraviam ingressi incolas eius expulerunt ibique sedes suas posuerunt, tenentque etiam

λεμον οἱ Τούρκοι μετὰ τῶν Πατζινακιδῶν οὐκ ἐποίησαν. εἰς δὲ τὸ κατασκηνοῶσαν τὸ προρρηθὲν ἔθνος τῶν Τούρκων πρὸς τὴν ἀνατολὴν εἰς τὰ τῆς Περσίδος μέρη μέχρι τοῦ νῦν πραγματευτὰς ἀποστέλλουσιν οὗτοι οἱ πρὸς τὸ δύτικόν μέρος οἰκούντες ποιεημένοι Τούρκοι, καὶ βλέπουσιν αὐτούς, καὶ ἀποκρίσεις παρ' αὐτῶν πρὸς αὐτούς πολλάκις ἀποκομίζουσιν.

Ὅτι ὁ τῶν Πατζινακιδῶν τόπος ἐν ᾧ τῷ τότε καιρῷ κατήκησαν οἱ Τούρκοι, καλεῖται κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἐκεῖσε ὄντων ποταμῶν· οἱ δὲ ποταμοὶ εἰσιν οὗτοι, ποταμὸς πρώτος ὁ καλούμενος Βαρούχ, ποταμὸς δεύτερος ὁ καλούμενος Κουβού, ποταμὸς τρίτος ὁ καλούμενος Τρουλλος, ποταμὸς τέταρτος ὁ καλούμενος Βροῦτος, ποταμὸς πέμπτος ὁ καλούμενος Σέρετος.

Κ ε φ α λ α ι ο ν 19'.

περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Καβάρων.

15 Ἰστέον ὅτι οἱ λεγόμενοι Κάβαροι ἀπὸ τῆς τῶν Χαζάρων γενεᾶς ὑπῆρχον· καὶ δὴ συμβῆσάν τινα παρ' αὐτῶν ἀποστασίαν γενέσθαι πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, καὶ πολέμου ἐμφυλίου καθιστάντος, ἣ πρώτη ἀρχὴ αὐτῶν ὑπερίσχυσεν, καὶ οἱ μὲν ἐξ' αὐτῶν ἀπεσφάγησαν, οἱ δὲ ἐξέφυγον καὶ ἦλθον
20 καὶ κατασκήνωσαν μετὰ τῶν Τούρκων εἰς τὴν τῶν Πατζινα- P 109
κιδῶν γῆν, καὶ ἀλλήλοις συνεφιλιώθησαν, καὶ Κάβαροί τινες ὀνομάσθησαν. ὄθεν καὶ τὴν τῶν Χαζάρων γλῶσσαν αὐτοῖς

1 παρὰ τῶν π. οὐκ ἐδέξαντο B 16 δὴ] δὲ vulgo 18 κατα-
στάτος? ἀρχὴ add B 21 Βάρβαροι M

in hodiernum usque diem; et ex eo tempore bellum cum Patzinacitis Turcae non habuerunt. ad Turcas vero orientem versus in Persidis partibus habitantes, quorum supra mentionem fecimus, negotiatores suos mittunt etiamnum ii qui occidentem incolunt praedicti Turcae, invisuntque illos, et responsa saepe ab ipsis per hos accipiunt.

Ceterum Patzinacitatum locus, quem tunc inhabitabant Turcae, a fluvii qui illic sunt cognominatur; flumina autem isthaec sunt. primus fluvius Baruch appellatur, secundus Cubu, tertius Trullus, quartus Brutus, quintus denique Seretus nuncupatur.

39. de Cabarorum gente.

Cabari a Chazarorum gente descendunt. facta autem inter eos secessionem belloque orto civili, prior pars vicit; quique victi, pars occisi sunt, pars fugientes ad Turcas in Patzinacitarum terram se contulerunt, ibique sedes posuerunt, contractaque mutua amicitia Cabari appellati sunt; unde et Chazarorum linguam ipsos Turcas do-

τὸ κτισθῆναι αὐτοῖς τὸ κάστρον τοῦτο τῶν Χαζάρων αἰτισαμένων. ὁ γὰρ χαγάνος ἐκεῖνος, ὁ καὶ πᾶς Χαζαρίας, ἐτὸν αὐτὸν βασιλέα Θεόφιλον πρέσβεις ἀποστελλαντες κτισθῆναι αὐτοῖς τὸ κάστρον τὸ Σάρκελ ᾗτήσαντο· οἷς ὁ βασιλεὺς τῆς τούτων αἰτήσῃ πεισθεὶς, τὸν προερρηθέντα σπαθαροκανδιδάτον Πετρωνᾶ μετὰ χελανδίων βασιλικῶν πλωϊμῶν ἀπέστειλε, καὶ χελανδία τοῦ κατεπάνω Παφλαγονίας. καὶ δὴ αὐτὸς Πετρωνᾶς τὴν Χερσῶνα καταλαβὼν τὰ μὲν μελάνθια εὖμεν ἐν Χερσῶνι, τὸν δὲ λαὸν εἰσαγαγὼν εἰς καματερὰ καράβια ἀπῆλθεν ἐν τῇ τόπῳ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, ἐν ᾧ καὶ τὸ κάστρον ἔμελλε κτίσθαι· καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος λίθους οὐκ εἶχε πρὸς κτίσιν τοῦ κάστρου ἐπιτηδείους, καμίνιά τινα ποιησάμενος καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἄγκούσας μετ' αὐτῶν τὴν τοῦ κάστρου κτίσιν ἐποιήσατο; ἐκ μικρῶν τινῶν τῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ καχλιδίων ἄσβεστον ἐργασάμενος. οὗτος οὖν ὁ προερρηθεὶς σπαθαροκανδιδάτος Πετρωνᾶς μετὰ τὸ κτίσθαι τὸ κάστρον τὸ Σάρκελ πρὸς τὸν βασιλέα Θεόφιλον εἰσελθὼν εἶπε αὐτῷ ὅτι εἰ θέλῃς ὅλως τὸ τῆς Χερσῶνος κάστρον καὶ τὸν ἐν αὐτῇ τόπον κυρίως ἐξουσιάζειν καὶ τούτους μὴ τῆς σῆς ἐκτὸς γενέσθαι χεῖρας, προβάλλου στρατηγὸν ἴδιον, καὶ μετὰ τούτων ἀκαταπίστευστος πρῶτεύουσί τε καὶ ἄρχουσι· μέγιστον γὰρ Θεοφίλου τοῦ βασιλέως οὐκ ἦν στρατηγὸς ἀπὸ τῶν ἐντεῦθεν ἀποστελλόμενος, ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος πρῶτεύων μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων πατέρων τῆς

15 κοχλιδίων M an καχληκίων? 20 προβαλοῦ?

missis ad eundem imperatorem legatis construi sibi oppidum Sarcel petierunt; quorum petitionibus imperator obsecundans Petronam spattharocandidatum, cuius supra mentionem fecimus, misit cum chelandiis imperialibus navigiis, et insuper chelandia capitanei Paphlagoniae. atque hic Petronas Chersona appellens chelandia illic invenit populoque navigiis onerariis imposito ad Tanaisidum fluvii locum quendam discessit, urbem illic conditurus. cum vero eo loci lapides non essent structurae idonei, caminis quibusdam factis et latere in illicocto, calceque ex minutissima quadam fluvii glareae concinnata, urbem aedificavit. urbe itaque Sarcel condita, Petronas hic spattharocandidatus ad Theophilum imperatorem accedens dixit "si plene Chersonis urbi et locis circumpositis dominari cupis, et sub potestate tua ea tenere, proprium illic praetorem constitue, neque proteuentibus eorum aut principibus confide." ad Theophilum enim imperatorem usque non illuc praetor hinc mittebatur, sed omnia administrabat i qui proteuson dicebatur, cum urbis patribus, ut vocabant. deliberant

πέλειος. τοῦ οὖν βυσιλείως Θεοφίλου πρὸς ταῦτα βουλευσα-
 μένου τὸν ὀδεῖνα ἐξαποστέλλει στρατηγὸν ἢ τὸν ὀδεῖνα, ὅστε-
 ρον ἀποστέλλαι προέκρινε τὸν προρρηθέντα σπαθαροκανδιᾶ-
 τον Πετρωνᾶ ὡς ἔμπειρον τοῦ τόπου γενόμενον καὶ τῶν πρι-
 μάρτων οὐκ ἀνεπιστήμονα· ὃν πρωτοσπαθάριον τιμήσας προε-
 βάλετο στρατηγὸν καὶ εἰς Χερσῶνα ἐξαπέστειλεν, ἀρίστας τὸν
 τότε πρωτεύοντα καὶ πάντας ὑπέκειν αὐτῷ· ἐξ οὗ καὶ μέ-
 χρι τῆς σήμερον ἐπεκράτησεν ἀπὸ τῶν ἐντεῶθεν εἰς Χερσῶνα
 προβάλλεσθαι στρατηγούς. ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ κάστρου Σάρ-
 κηλι κτίσις καθέστηκεν, ἀπὸ δὲ τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ μέ-
 χρι τοῦ προρρηθέντος κάστρου τοῦ Σάρκελ ὁδὸς ἐστὶν ἡμέ-
 ρων ξ'. μέσον δὲ τῆς τοιαύτης γῆς ποταμοὶ μὲν εἰσι πολλοί,
 δύο δὲ μέγιστοι ἐξ αὐτῶν, ὃ τε Δάναστρις καὶ ὁ Δάναπρις.
 εἰσὶ δὲ ἕτεροι ποταμοί, ὃ τε λεγόμενος Συγγούλ καὶ ὁ Ὑβυλ,
 ἢ Ἄμμαται καὶ ὁ Καῦφρις καὶ ὁ Βογοῦ, καὶ ἕτεροι πολλοί.
 εἰς δὲ τὰ ὑψηλότερα τοῦ Δανάπριος ποταμοῦ μέρη κατοικοῦ-
 σιν οἱ Ῥῶς· δι' οὗ ποταμοῦ ἀποπλέοντες πρὸς Ῥωμαίους
 κινῶνται τὴν ἄφριξιν. ἡ δὲ Πατζινακία πᾶσαν τὴν γῆν τῆς
 ἡ Ῥωσίας καὶ Βοσπόρου κατακρατεῖ, καὶ μέχρι Χερσῶνος καὶ P 113
 ἕως τὸ Σαραί, Βουράτ καὶ τῶν λ' μερῶν. τὸ δὲ τῆς παρα-
 λίας τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ διάστημα
 μέχρι τοῦ Δανάπριος ποταμοῦ εἰσὶ μίλια ρκ'. ἀπὸ δὲ τοῦ
 Δανάπριος ποταμοῦ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δανάπριος εἰσὶ μί-
 λια κ', ὃ χρυσὸς λεγόμενος αἰγιαλός. ἀπὸ τὸ στόμιον ποτα-

5 προεβάλλετο vulgo

14 Ὑβύλ M

igitur Theophilo quemnam illuc praetorem missurus esset, tandem
 visum est Petronam illum, cuius supra meminimus, spatharocandida-
 tum illuc destinare utpote loci gnarum rerumque non imperitum,
 quem et protospatharii honore afficiens praetorem in Chersona misit,
 protosonte eius temporis ceterisque parere illi iussis; atque exinde
 in hunc usque diem obtinuit, ut hinc praetores isthuc mittantur. et
 hoc quidem modo urbs Sarcel condita fuit. a Danubio autem flumi-
 ne ad urbem laudatam Sarcel usque iter est dierum sexaginta: inter-
 iscent vero complures fluvii, quorum maximi duo, Danastriis et Dana-
 priis; reliqui sunt Syngul, Hybul, Almatiae, Cuphis, Bogu, aliique
 quamplurimi. et superiores Danaprios fluminis partes Russi accolunt,
 per quod navigantes ad Romanos proficiunt. Patzinacia autem
 Rosiam universam et Bosporum complectitur usque Chersonem et us-
 que Sarat Burat et triginta partes. maritima vero ora a Danubio flu-
 minis ad Danapriam usque continet miliaria centum viginti. Danastriis
 a Danapri distat miliaria octoginta; illudque aureum littus appella-

μοῦ τοῦ Δανάπρεως εἰσι τὰ Ἄδαρά, καὶ ἐκεῖσε κόλπος ἔστι μέγας ὁ λεγόμενος τὰ Νεκρόπυλα, ἐν ᾧ τις διελθεῖν ἀδυνατα παντελῶς. καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μέχρι Χερσῶνός εἰσι μίλια τ', ἐν τῷ μέσῳ δὲ λίμναι καὶ λιμῆναι εἰσὶν, ἐν αἷς Χερσῶνται τὸ ἄλας ἐργάζονται. ἀπὸ δὲ Χερσῶντος μέχρι Βοσπόρου εἰσὶ τὰ κύστρα τῶν κλιμάτων, τὸ δὲ διάστημα μίλια τ'. καὶ ἀπὸ Βοσπόρου τὸ τῆς Μαιώτιδος λίμνης στόμιόν ἐστιν, ἣτις καὶ θάλασσα διὰ τὸ μέγεθος πάντων ὀνομάζεται. εἰς δὲ τὴν αὐτὴν Μαιώτιδα θάλασσαν εἰσρέουσι ποταμοὶ πολλοὶ καὶ μεγάλοι. πρὸς τὸ ἀρκτῶν αἰ τῆς μέρος ὁ Δάναπρις ποταμὸς, ἔξ οὗ καὶ οἱ Ῥῶς διέρχονται πρὸς τε τὴν μύρην Βουλγαρίαν καὶ Χαζαρίαν καὶ Σερρίαν. ὁ δὲ αὐτὸς κόλπος τῆς Μαιώτιδος ἔρχεται ἀντικρῶ τῶν Νεκροπύλων τῶν ὄντων πλησίον τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ ὡς ἀπὸ μιλίων δ', καὶ μίσηται, ἐν ᾧ καὶ σοῦδα παλαιοὶ ποιησάμενοι διεβίβασαν τὴν θάλασσαν, μέσον ἀποκλείσαντες πᾶσαν τὴν Χερσῶνος γῆν καὶ τῶν κλιμάτων καὶ τὴν Βοσπόρου γῆν κρατοῦσαν μέχρι α' μιλίων ἢ καὶ πλείονων τινῶν. ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐτῶν κατεχώσθη ἡ αὐτὴ σοῦδα καὶ εἰς δάσος ἐγένετο πολὺ. καὶ οὐκ εἰσὶν ἐν αὐτῇ πλην δύο ὁδοί, ἐν αἷς οἱ Πατζινακίται διέρχονται πρὸς τὰ Χερσῶνα καὶ Βόσπορον καὶ τὰ κλίματα. εἰς δὲ τὸ ἀνατολικώτερον μέρος τῆς Μαιώτιδος λίμνης εἰσέρχονται πολλοὶ τε

8 θάλασσα — Μαιώτιδα add B

tur. ab ostio fluminis Danapreos Adara occurrunt, ibique magnus sinus est, qui Necropylla nuncupatur; quem plane transire nemo potest. et a Danapri Chersonem usque miliaria sunt trecenta, et in medio paludes ac portus, in quibus salem Chersonitae conficiunt. Chersone ad Bosporum climatum urbes sunt, distantque miliaria trecenta; et a Bosporo paludis Maeotidis ostium est, quae et mare a omnibus propter magnitudinem nuncupatur; influuntque in illam fluvii multi magnique. ad septentrionem habet Danapriam fluvium, e quo Russi proficiuntur in nigram Bulgariam Chazariam et Syriam atque ille ipse Maeotidis sinus pertingit e regione Necropylarum usque, quae a Danapri absunt miliaria circiter quattuor, ibique miscetur, ubi veteres mare traiciebant ducta fossa per mediam Chersonem regiones et Bospori terram, quae mille aut amplius miliaria occupabat: sed temporis tractu ea obruta in silvam densam conversa est et duas tantum vias habet, per quas in Chersonem Bosporum et regiones Patzinacitae proficiuntur. ad orientaliorem vero Maeotidis paludis partem fluvii quamplurimi eam ingrediuntur, ut Tanais, qui

τες ποταμοί, ὃ τε Τάναϊς ποταμός, ὃ ἀπὸ τὸ κάστρον Σάρ-
 κελ ἐρχόμενος, καὶ τὸ Χωράκουλ, ἐν ᾧ καὶ τὸ βερζήτικον
 ἀλευσεται· εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι ποταμοί, ὃ Βαλ καὶ ὃ Βουρ-
 λίκ, ὃ Χαδῆρ καὶ ἄλλοι πλείστοι ποταμοί. ἐκ δὲ τῆς Μαιω-
 τίδος λίμνης ἐξέρχεται στόμιον τὸ Βουρλικ ἐπονομαζόμενον,
 καὶ πρὸς τὴν τοῦ Πόντου θάλασσαν καταρεῖ, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ
 Βόσπορος. ἀντικρὺ δὲ τῆς Βοσπόρου τὸ Ταμάταρχα λεγό-
 μενον κάστρον ἐστὶ· τὸ δὲ διάστημα τοῦ περάματος τοῦ τοι-
 σίτου στομίου ἐστὶ μίλια ιη'. ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῶν αὐτῶν ιη'
 μιλίων ἐστὶ νησίον μέγα χαμηλὸν τὸ λεγόμενον Ἀτέχ. ἀπὸ
 τὸ Ταμάταρχά ἐστὶ ποταμὸς ἀπὸ μιλίων ιη' ἢ καὶ κ', λεγό-
 μενος Οὐκρούχ, ὃ διαχωρίζων τὴν Ζιχίαν καὶ τὸ Ταμάταρχα.
 ἀπὸ δὲ τοῦ Οὐκρούχ μέχρι τοῦ Νικόψεως ποταμοῦ, ἐν ᾧ
 καὶ κάστρον ἐστὶν ἁμώνυμον τῷ ποταμῷ, ἐστὶν ἡ χώρα τῆς
 Ζιχίας· τὸ δὲ διάστημα ἐστὶ μίλια ι'. ἄνωθεν τῆς Ζιχίας
 ἐστὶν ἡ χώρα ἡ λεγομένη Παπαγία, καὶ ἄνωθεν τῆς Παπα-
 γίας χώρας ἐστὶν ἡ χώρα ἡ λεγομένη Κασαχία· ἄνωθεν δὲ
 τῆς Κασαχίας ὄρη τὰ Καυκάσιά εἰσι, καὶ τῶν ὀρέων ἄνω-
 δὴν ἐστὶν ἡ χώρα τῆς Ἀλανίας. ἡ δὲ τῆς Ζιχίας παράλιος
 ἔχει νησία, τὸ μέγα νησίον καὶ τὰ τρία νησία· ἔνδοθεν δὲ
 τούτων εἰσὶ καὶ ἕτερα νησία τὰ ἐπινοηθέντα καὶ παρὰ τῶν P 114
 Ζιχῶν κτισθέντα, τὸ τε Τουργανῆρ καὶ τὸ Τζαρβαγάνι καὶ
 ἕτερον νησίον, καὶ εἰς τὸν τοῦ ποταμοῦ λιμένα ἕτερον νησίον,
 καὶ εἰς τὰς Πτελέας ἕτερον, ἐν ᾧ ἐν ταῖς τῶν Ἀλανῶν ἐπι-

7 ταμάταρχα M 24 ἐν ante ταῖς add B

a Sarcel venit, et Choracul, in quo oxiani piscis captura est; item-
 que alii fluvii, Bal, Burlic, Chader, atque alii complures. sed est et
 Maeotidis paludis ostium, quod Burlic cognominatur et in Pontum
 defluit; ubi Bosphorus est, cui opposita urbs Tamatarcha nuncupata;
 praedictum autem ostium est traiectu octodecim miliarium, et in me-
 dio octodecim miliarium insula magna et depressa est, quae Atech
 nuncupatur. a Tamatarcha octodecim aut viginti miliaribus fluvius
 est Ucruch appellatus, qui Zichiam et Tamatarcha separat. ab Ucruch
 usque Nicopsin flumen, in quo etiam urbs eiusdem nominis habetur,
 Zichia est, ad spatium miliarium trecentorum. supra Zichiam Papagia
 regio iacet, supra Papagiam Casachia, supra Casachiam mons Cauca-
 sus, supra montem Caucasum Alania regio. Zichiae autem ora mari-
 tima insulas habet, unam magnam et tres parvas, intra quas et aliae
 sunt insulae a Zichis cultae habitataeque, puta Turganerch et Tzarba-
 gani, et praeterea alia quaedam, et ad portum fluminis alia, et ad
 Pteleas alia, in quam Alanis invadentibus Zichi confugiunt. quae

δρομαίς οἱ Ζαχοὶ καταφεύγουσι. τὸ δὲ παραθαλάσσιον ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς Ζιχίας ἤτοι Νικόψεως ποταμοῦ ἐστὶν ἢ τῆς Ἀβασγίας χώρα, μέχρι τοῦ κάστρου Σωτηριουπόλεως· εἰσὲ δὲ μίλια τ'.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ γ'.

περὶ τῆς χώρας τοῦ Ταρών.

Ἄλλὰ περὶ μὲν τῶν βορείων Σχυθῶν ἱκανῶς σοι δεδήλωται, τέκνον ποθοῦμενον, ὧν ἡ γνώσις ἐποφελῆς τε καὶ εὐχρηστος ἐν καιρῷ σοι πάντως γενήσεται· δεῖ δέ σε μηδὲ τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἤλιον ἀγνοεῖν, ὅθεν ὑπήκοα πάλιν τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο ἀφ' οὗ τὸ πρῶτον τῆς τούτων ἐπικρατείας ἐξέπεσον. πρῶτος γὰρ ὁ Κρικoricus ἐκεῖνος τοῦ Ταρών ἄρχων πρὸς τὸν βασιλεῦσα Ῥωμαίων ἑαυτὸν ὑπέκλινε καὶ ὑπέταξεν· ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐπαμφοτερίζων ἐφαίνετο, καὶ λόγῳ μὲν τὴν τοῦ βασιλέως φιλίαν προσποιεῖτο τιμᾶν, ἔργῳ δὲ τῶν Σαρακηνῶν κατάρχοντι τὰ καθ' ἡδονὴν διεπράττετο, καὶ διαφόρως ἡγεμῶν ἐχρημάτισε τῶν ἀπὸ Συρίας ἐξερχομένων φροσάτων κατὰ τῶν ὑπηκόων θεμάτων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐν ἀπορρητῷ μελετώμενα κατὰ τῶν ἀντιπάλων Σαρακηνῶν πρὸς Συρίαν ἀνεμήνυε, καὶ λάθρα περὶ τῶν παρ' ἡμῖν συμβαινόντων αἰεὶ πρὸς τὸν ἀμερμουμῆν διὰ γραμμάτων ἐδηλοποιεῖ, καὶ δοκεῖν μὲν ἐβούλετο

7 μὲν περὶ vulgo
add B

15 προσποιεῖτο add B

17 ἡγεμῶν

vero mari adiacet regio a complemento Zichiae sive Nicopsis fluvii usque ad urbem Soteriopollm, Abasgia est; suntque miliaria trecenta.

43. de regione Taro.

Sed de septentrionalibus quidem Scythis satis nunc diximus, fili dilecte; eritque haec cognitio omnino tibi utilis suo tempore: oportet vero neque ea quae ad orientem sunt ignorare, quo pacto excusso semel Romanorum iugo iterum mox sub illud venerint. nam primus Cricoricus ille princeps Taronis Romanorum se imperatori submitit, sed ab initio fidei dubiae visus est, verbo quidem imperatoris amicitiam colens, re vero ipsa Saracenorum principi gratificans, et ducem se aliquoties praebens copiis e Syria contra themata Romanorum imperatori subiecta venientibus: cunctaque Romanis secreta cogitata adversus hostes Saracenos in Syria denuntiabat, atque de nos contingebant semper amernumaens clam per li

τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονῶν, εὐρίσκειτο δὲ μᾶλλον τὰ τῶν Σαρασηνῶν προκρίνων τε καὶ φρονῶν. πλὴν ἀπέσταλλεν αἰεὶ δῶρα, ἅπαρ τοῖς ἐκείνους βαρβάρους δασεῖ τίμα, πρὸς τὸν ἐπιβασιλεύσιν ἀοίδιμον Ἀλέξανδρον, καὶ ἀντελάμβανεν πλείονά τε καὶ κραιπτότερα παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεύοντος, ὃς καὶ πολλοὺς ἀντὶ προετρέψατο διὰ γραμμῶν πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἡμετέραν τὸν βασιλέα θύσασθαι καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ φιλοφρονησῶσαν καὶ τιμῶν μετασχεῖν. ὃ δὲ δεδουκὸς μὴ πρὸς λῦπην καὶ σκάνδαλον τοῦ ἀμερμουμνῆ γένηται τευτο, προαράσας ἐκπέπτετο, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἐαυτοῦ χῶρον ἔρημον τῆς ἐξ αὐτοῦ βοηθείας καταλιπεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ Σαρακηνῶν καταληθῆθῃ, μίτην ἐσηήτετο. ὃ δὲ αὐτὸς ἄρχων τοῦ Ταραῶν κραιπτήσας ἐν πολέμῳ πατὴρ τοῦ Ἀρκαίου τοὺς παῖδας ἤγουν Κρητορίην τοῦ πατρικίου τοῦ πατρὸς τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἀσωτίου τοῦ ἐξαδέλφου, εἶχε παρ' ἑαυτῆ ἑσμούςς. περὶ ὧν καὶ Συμβατίος ὁ τότε ἄρχων τῶν ἀρχόντων τὸν αὐτὸν μακαριώτατον βασιλέα διὰ γραμμῶν ἠξίως τοῦ ἀποστελεῖν πρὸς τὴν Ταρανίτην καὶ ἀναλαβέσθαι ἀποιδάσαι τοὺς οἰκείους ἐσμούςς, οἵτινες ἦσαν υἱοὶ τοῦ εἰρημένου Ἀρκαίου, ἵνα μὴ πρὸς τὸν ἀμερμουμνῆ ἀποσταλαῶσι· συγγενῆς γὰρ ἦν τοῦ Συμβατίου τοῦ ἀρχαντος τῶν ἀρχόντων * Γρηγόριος ὁ πατρικίος. ἐπακούσας δὲ τῆς τοιαύτης τοῦ Συμβατίου ἠξιώσεως Ἀλέων ὁ μακαριώτατος βασιλεὺς τὸν Σινοῦτην ἐπέπευ

5 εὐσεβῶς? 12 ἐκπέπτετο vulgo 18 καὶ vulgo om

ciebat, cumque res Romanas curare videri vellet, inventus est Saracenis magis favore. ceterum dona semper Leoni illi praeclaro imperatori mittebat, quae barbaris illis pretiosa censentur, recipiebaturque ab eodem imperatore et plura et praestantiora. et saepe per literas invitatus et ad urbem regiam veniret imperatoremque inviseret, benevolentiam, et honorem reportaturus, metuens ne cum dolore et offensa amermumne id fieret, causas ipanes praetexebat, non posse se lectam suam opis suae egentem relinquere, ne a Saracenis vastaretur. cumque idem Taronis princeps in bello cepisset filios Arcaicae, Cricoricii patricii protospatharii Asotii patris patruelos, in vinculis eos apud se detinuit. pro quibus etiam Symbatius, tunc principum princeps, beatissimum eundem imperatorem per literas rogavit uti ad Taronitiam mitteret, nuntiaretque recipere se velle patruelos suos, Arcaicae memorati filios, ne ad amermumne mitterentur, siquidem Symbatii principum principis propinquus erat Gregorius patricius. et ille quidem ille beatissimus imperator, huic Symbatii petitioni morem gerens, Sinutem illum eunuchum, qui tunc temporis chartularius

δρομαίς οἱ Ζαχοὶ καταφεύγουσι. τὸ δὲ παραθαλάσσιον ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς Ζιχίας ἤτοι Νικόψεως ποταμοῦ ἐστὶν ἢ τῆς Ἀβασγίας χώρα, μέχρι τοῦ κάστρου Σωτηριουπόλεως· εἰσὲ δὲ μίλια τ'.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ γ'.

περὶ τῆς χώρας τοῦ Ταρών.

Ἄλλὰ περὶ μὲν τῶν βορείων Σκυθῶν ἱκανῶς σοι δεδήλωται, τέκνον ποθοῦμενον, ὧν ἡ γνῶσις ἐπωφελὴς τε καὶ εὐχρηστος ἐν καιρῷ σοι πάντως γενήσεται· δεῖ δέ σε μηδὲ τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἤλιον ἀγνοεῖν, ὅθεν ὑπήκοα πάλιν τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο ἀφ' οὗ τὸ πρῶτον τῆς τούτων ἐπικρατείας ἐξέπεσον. πρῶτος γὰρ ὁ Κρικορίκιος ἐκεῖνος τοῦ Ταρών ἄρχων πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἑαυτὸν ὑπέκλινε καὶ ὑπέταξεν· ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐπαμφοτερίζων ἐφαίνετο, καὶ λόγῳ μὲν τὴν τοῦ βασιλέως φιλίαν προσποιεῖτο τιμᾶν, ἔργῳ δὲ τῶν Σαρακηνῶν κατάρχοντι τὰ καθ' ἡδονὴν διεπράττετο, καὶ διαφόρως ἡγεμῶν ἐχρημάτισε τῶν ἀπὸ Συρίας ἐξερχομένων φροσάτων κατὰ τῶν ὑπηκόων θεμάτων τῶ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐν ἀπορρητῶ μελετώμενα κατὰ τῶν ἀντιπάλων Σαρακηνῶν πρὸς Συρίαν ἀνεμῆνυε, καὶ λάθρα περὶ τῶν παρ' ἡμῖν συμβαινόντων αἰεὶ πρὸς τὸν ἀμερμουνην διὰ γραμμάτων ἐδηλοποίει, καὶ δοκεῖν μὲν ἐβούλετο

7 μὲν περὶ vulgo
add. B

15 προσέποιετο add B

17 ἡγεμῶν

vero mari adiacet regio a complemento Zichiae sive Nicopsis fluvii usque ad urbem Soteriopolim, Abasgia est; suntque miliaria trecenta.

43. de regione Taro.

Sed de septentrionalibus quidem Scythis satis nunc diximus, fili dilecte; eritque haec cognitio omnino tibi utilis suo tempore: oportet vero neque ea quae ad orientem sunt ignorare, quo pacto excusso semel Romanorum iugo iterum mox sub illud venerint. nam primus Cricoricus ille princeps Taronis Romanorum se imperatori submisit, sed ab initio fidei dubiae visus est, verbo quidem imperatoris amicitiam colens, re vero ipsa Saracenorum principi gratificans, et ducem se aliquoties praebens copiis e Syria contra themata Romano imperatori subiecta venientibus: cunctaque Romanis secreto cogitata adversus hostes Saracenos in Syria denuntiabat, atque de iis quae apud nos contingebant semper amerumnem clam per literas certiore sa-

τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονῶν, εὐρίσκειτο δὲ μᾶλλον τὰ τῶν Σα-
 ρακηνῶν προκρίναι τε καὶ φρονῶν. πλὴν ἀπέταλλεν αἰεὶ
 δῶρα, ἅπαρ τοῖς ἐκείσιν βαρβάροις δοῦναι τίμια, πρὸς τὸν ἐν
 βασιλεῦσιν ἀοιδίμον Λέοντα, καὶ ἀντελάμβανε πλείονά τε καὶ
 5 κρείττονα παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεῦντος, ὃς καὶ πολλάκις
 ἐπιφ' προετρέψατο διὰ γραμμάτων πρὸς τὴν βασιλεύουσαν
 ἑαυτῷ τὸν βασιλεῖα θύσασθαι καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ φιλο-
 φρονησῶσαν καὶ τιμῶν μετασχέτω. ὃ δὲ δεδοικὸς μὴ πρὸς λύ-
 πην καὶ σκάνδαλον τοῦ ἀμερμονομῆ γένηται τοῦτο, προφάσεις
 10 ἐπέλιπτετο, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἐκταῦ χάριον ἄρημον τῆς ὀβ-
 αῖτοῦ βοηθείας καταλιπεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ Σαρακηνῶν καταλη-
 ῖθῃ, μίτην ἐσκήπτειτο. ὃ δὲ αὐτὸς ἄρχων τοῦ Ταρῶν κρα-
 τήσας ἐν πολέμῳ παρὰ τοῦ Ἀρκαῖκα τοὺς παῖδας ἤγον Ἰου-
 15 κερῆκη τοῦ πατρικίου τοῦ πατρὸς τοῦ πρωτοπαθαρίου Ἀσο-
 τίου τοὺς ἐξοδέλφους, εἶχε παρ' ἑαυτῷ δεσμῶνας. περὶ ὧν
 καὶ Συμβατίος ὁ τότε ἄρχων τῶν ἀρχόντων τὸν αὐτὸν μακα-
 ριστάτον βασιλεῖα διὰ γραμμάτων ἤξιωσε τοῦ ἀποστεῖλαι πρὸς
 τὸν Ταρωνίτην καὶ ἀναλαβέσθαι ἀποδῶσαι τοὺς οἰκίους
 ἀνεπιούς, οἵτινες ἦσαν υἱοὶ τοῦ εἰρημένου Ἀρκαῖκα, ἵνα μὴ
 20 πρὸς τὸν ἀμερμονομῆ ἀποσταλαῖσι· συγκατῆς γὰρ ἦν τοῦ
 Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων * Γρηγόριος ὁ πα-
 25 τρικός. ἀπακούσας δὲ τῆς κοινῆς τοῦ Συμβατίου εἰσι- P 115
 σίας Λέων ὁ μακαριστάτος βασιλεὺς τὸν Σινούτην ἐπέστει-
 5 εὐσεβῶς? 12 ἐσκέπτετο vulgo 18 καὶ vulgo om

ciebat, cumque res Romanas curare videri vellet, inventus est Sara-
 cenis magis favore. ceterum dona semper Leonj illi præclaro impe-
 ratorei mittebat, quæ barbaris illis pretiosa censentur, recipiebatur
 ab eodem imperatore et plura et præstantiora. et sæpe per literas
 invitatus ut ad urbem regiam veniret imperatoremque iaviseret, be-
 nevolentiam, et honorem reportaturus, metuens ne eum dolore et
 offensam amercmanno id fieret, causas inanes prætexebat, non posse se
 terram suam opis suae egentem relinquere, ne a Saracenis vastare-
 tur. cumque idem Taronis princeps in bello cepisset filios Arcaicæ,
 Crigoricii patricii protospatharii Asotii patris patruelas, in vinculis
 eos apud se detinuit. pro quibus etiam Symbatius, tunc principum
 princeps, beatissimum eundem imperatorem per literas rogavit uti ad
 Taronitum mitteret, nuntiaretque recipere se velle patruelas suos,
 Arcaicæ memorati filios, ne ad amercmannam mitterentur, siquidem
 Symbatii principum propinquus erat Gregorius patricius. et
 Leo quidem ille beatissimus imperator, huic Symbatii petitioni me-
 ram gerens, Sinoutem illum eunuchum, qui tunc temporis chartularius

P 116 πάλιν εἰσελθεῖν καὶ τὰ τοῦ γάμου ἀπαρτίσασθαι· ἄμα δὲ τῷ εἰς τὴν οὐκείαν χώραν διωσωδῆναι μετ' ὀλίγας ἡμέρας τέλει τοῦ βίου ἐχρήσατο. ὁ δὲ τούτου ἀδελφὸς Κρικκορίκιος διὰ γραμμῶν αὐτοῦ ἐξητήσατο εἰσερχεσθαι εἰς τὴν βασιλεύσαντα καὶ παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἁγίου βασιλέως λαμβάνειν τὴν διδομένην ῥόγαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ χρόνον τινα ἐν τῇ θρονοφυλάκτῃ διατρίβειν πόλει, καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν τῷ οὐκείῳ ἀδελφῷ προχωρισθέντα οἶκον εἰς κατοίκησιν λαβεῖν ἡξίου, ὃν καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ ὁ μακαρίος βασιλεὺς διὰ τε τὸ νεωστὶ ὑποταγῆναι καὶ διὰ τὸ καὶ ἄλλους ἄρχοντας τῆς ἀνατολῆς 10 πρὸς τὸν ὅμοιον ζῆλον τῆς πρὸς Ῥωμαίους ὑπαταγῆς ἐκκαλέσασθαι· ἔγγραφον δὲ χρυσοβούλλιον δωρεάν τοῦ τοιοῦτου οἴκου πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐποίησε. μετὰ δὲ χρόνους ἰκανοὺς, Ῥωμανοῦ τοῦ μακαρίου βασιλέως τῶν σηήπτρων τῆς βασιλείας Ῥωμαίων ἐπισημμένον, ἀνήγαγεν ὁ αὐτὸς Κρικκορίκιος 15 μὴ ἰσχύειν κρατεῖν τὸν τοῦ βαρβάρου οἶκον ἀλλ' ἡξίου λαβεῖν ἀντ' αὐτοῦ προάστειον ἐν Κελτικῇ, εἴτε τοῦ Πατζάτου εἴτε ἄλλον οἶον κελύοι ὁ βασιλεὺς, ἵνα ὅτε ἐπιδρομὴ τῶν Ἀγαρηνῶν κατὰ τῆς χώρας αὐτοῦ γένηται, ἀποστέλλειν ἐκεῖσε ἔχη τὴν οὐκείαν συγγένειαν καὶ ὑπόστασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς 20 τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν πραγμάτων μὴ πεκτημένος, ἐλπίζων δὲ ἀπὸ βασιλικῷ χρυσοβούλλιον τοῦ μακαρίου Λέοντος ἔχειν τὸν Ταρωνίτην τὸν τοῦ βαρβάρου οἶκον, δέδωκεν αὐτῷ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγοῦ ἐν Κελτικῇ, καὶ τὸν οἶκον δῆθεν

8 προχωρισθέντα?

17 τατζάτου B

consummatarus. at domum cum rediisset, paucis post diebus vita defunctus est. frater vero eius Cricoricus per literas petit uti in urbem venire sibi acceptoque ab imperatore stipendio commorari illic aliquandiu liceret, utque hanc in rem aedes fratri prius destinatae sibi ad habitandum concederentur. et sane id a beato imperatore impetravit, cum quia non ita pridem sese subiecisset, tum ut alios quoque orientis principes ad similem Romanie semet submittendi zelum provocaret: sed donationem hanc scripta bulla aurea non confirmavit. post annos vero multos beato imperatore Romano principatus Romanorum sceptrum tenente, ille ipse Cricoricus ostendit in domo barbari habitare se non posse, et pro ea petit vel suburbanum in Caltzene vel Patzati, vel aliud quodcumque imperator iusserit, ut facta Agarenorum in regionem suam excursionem consanguineos suos facultatesque transmittere illuc posset. imperator autem rerum non admundum peritus, et Taronitem illas barbari aedes a beato Leone cum bulla aurea habere credens, suburbanum ei Gregorae in Caltzene de-

ἀπέλαβε, χρυσοβαύλιον δὲ οὐδὲ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῷ
 προασιτεῖῳ ἐποιήσατο. μετὰ δὲ ταῦτα ἔγραψε πρὸς τὸν αὐ-
 τὸν βασιλέα ὁ Τορνίκης ὁ τοῦ Ταρωνίτου ἀνεψιός, ὁ τοῦ
 Ἀπογάνεμ ἐκείνου υἱός, ὅτι τὸν οἶκον τοῦ βαρβάρου ὁ μακα-
 5 ριώτατος βασιλεὺς Ἀλέων τῷ ἐμῷ πατρὶ ἐδώρησατο· μετὰ
 δὲ τὸν τοῦ πατρὸς μου θάνατον, διὰ τὸ ἔτι ἀνήλικον καὶ
 ὀρφανὸν τυγχάνειν ἐμέ, κατ' ἐξουσίαν θεός μου τὸν τοιοῦτον
 οἶκον κατεκράτησεν, αἷα καθυπισχυρόσμενός μοι, ὅταν εἰς τὸν
 τέλειον τῆς ἡλικίας ἔλθω χρόνον, ἀπολαβῆν τὸν οἶκον τὸν
 10 πατρικόν· καὶ νῦν, ὡς ἔμαθον, δέδωκε τὸν τοιοῦτον οἶκον ὁ
 ἐμὸς θεὸς τῇ βασιλείᾳ σου, καὶ ἔλαβεν εἰς ἀντισηκωσιν αὐ-
 τοῦ τὸ προασιτεῖον τοῦ Γρηγοῦ ἐν Κελτζητῇ. ἀπὸ δὲ τῶν
 τοιούτων βασιλικῶν φιλοτιμιῶν τῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ
 Ταρῶν φθόνος ὑπερῆ καὶ ἐβλάβησθε πρὸς αὐτὸν παρὰ το
 15 τοῦ Κακικίου τοῦ ἄρχοντος Βασπιρακακῆ καὶ Ἀδραναση
 τοῦ κουροκαλαίου Ἰβηρίας καὶ Ἀσωτιαίου τοῦ ἄρχοντος τῶν
 ἄρχόντων, οἵτινες ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα διαγογγύζοντες
 δι' ἣν αἰτίαν ὁ Ταρωνίτης μόνος ῥόγας ἀπολαύει βασιλικῆς,
 αὐτῶν ἀπάντων λαμβανόντων οὐδέν. "τίνα γὰρ" ἔλεγον "πε-
 20 ρισσοτέραν δουλείαν ἡμῶν ποιεῖται, ἢ τί πλέον ἡμῶν τοὺς
 Ῥωμαίους ἐπωφελεῖ; ὅθεν χρῆ ἢ καὶ ἡμᾶς ὡς ἐκείνον ῥο-
 γεύεσθαι, ἢ μὴδ' ἐκείνον ἐντὸς τῆς τοιαύτης τυγχάνειν δω-
 ρεῶς." ὁ δὲ μακάριος Ῥωμανὸς ἀπέγραψε πρὸς αὐτοὺς μὴ
 παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τῷ Ταρωνίτῃ γενέσθαι ῥόγαν, ἔν' ἐπ'

7 τὸν τοῦτον vulgo

15 Κικίου Μ

dēt, sine aurea bulla et ipse; domum vero vicissim accepit. post hæc
 ad eundem imperatorem scripsit Tornices Taronitæ nepos ex fratre,
 Apoganem illius filius, hunc in modum. "barbari aedes beatissimus
 imperator Leo patri meo dono dedit, post cuius obitum cum impubes
 et orphanus essem, paterus meus pro auctoritate illas tenuit, semper
 mihi promittens domum paternam, ubi matram ætatem attigissem,
 me recepturum. at nunc, ut intelligo, tuæ eam maiestati dedit, ac-
 cepto vice illius subbarbano Gregoræ in Celtzene." ab hac vero im-
 periali munificentiâ invidia adversus Taronitem accensi sunt Cacicius
 princeps Basparacaca, Adranaser curopalates Iberiæ, et Asoticus prin-
 cipem princeps; qui obmurmurantes imperatori scripserunt quid cau-
 sâ esset cur Taronites solus imperiali stipendio fruereetur, ipsis
 omnibus nihil accipientibus. nam, inquebant, qua in re plus ille
 servitii præstat aut Romanis utilior nobis est? unde oportet aut nos
 quoque stipendium non secus atque ipsum accipere, aut neque ipsa
 tali dono frui. sed rescripsit beatus Romanus illud Taroniæ stipea-

αὐτῷ κέεται καὶ ἡ ταύτης νῦν ἐκκοπή, ἀλλὰ παρὰ τοῦ μακα-
 P 117 ρίου βασιλέως· καὶ μὴ δίκαιον εἶναι τὰ τῶν προβεβασιλευ-
 κόντων παρὰ τῶν ὕστερον ἀνατρέπεσθαι. ἔγραψε δ' ὁμοως
 πρὸς τὸν αὐτὸν Ταρωνίτην, δηλοποιῶν αὐτῷ τὴν τῶν εἰρημέ-
 νων ἀνδρῶν λύπην καὶ σκάνδαλον. ὁ δὲ ἀνήγαγε μῆτε χρυ- 5
 σὸν μῆτε ἄργυρον παρέχειν δύνασθαι, ὅπισχρητο δὲ ἔξωθεν
 τῶν κατὰ τύπον ἀποστελλομένων ξενίων διδόναι ἱμάτια καὶ
 χαλκώματα μέχρι τῶν δέκα λιτρῶν συντιμώμενα· ἃ καὶ δέ-
 δοκε μέχρι τριῶν ἢ τεσσάρων ἐνιαυτῶν. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἀνήγαγε μὴ δύνασθαι παρέχειν τὸ τοιοῦτον πάκτον· τὴν δὲ 10
 ῥόγαν ἢ προῖκα λαμβάνειν ἤξιον καθὼς ἐπὶ τοῦ μακαριωτά-
 του βασιλέως Λέοντος, ἣ ἐκκοπήναι αὐτήν. ὅθεν διὰ τὸ μὴ
 εἰς σκάνδαλον εἶναι τοῦ Κακικίου καὶ τοῦ κουροπαλάτου καὶ
 τῶν λοιπῶν ἐξέκοψε ταύτην ὁ εἰρημένος μακαριώτατος βασι-
 λεὺς Ῥωμανός. παραμυθούμενος δὲ ὡσπερ αὐτὸν, μετὰ ταῦτα 15
 τὸν τούτου υἱὸν Ἀσώτιον ἐν τῇ πόλει παραγεγονότα εἰς πα-
 τρικίους ἐτίμησε καὶ φιλοφρονησάμενος αὐταρκῶς πρὸς τὰ
 ἴδια ἐξαπέστειλε. τοῦ δὲ μαγίστρου τοῦ Κρικoricίου τὸν
 βίον ἀπολιπόντος, ἀνήγαγε Τορνίκιος ὁ τοῦ Ἀπογάνεμ υἱὸς
 ἔρωτα ἔχειν ἐγκάρδιον εἰσελθεῖν καὶ τὸν βασιλέα θεάσασθαι· 20
 ἐφ' ᾧ τὸν πρωτοσπαθᾶριον Κρινίτην καὶ ἐρμηνευτὴν ὁ βασι-
 λεὺς ἐξαπέστειλεν, ὃς καὶ εἰσήγαγεν ἐν τῇ πόλει τὸν εἰρημέ-
 νον Τορνίκιον, καὶ προήγαγε τὸν αὐτὸν Τορνίκιον ὁ βασιλεὺς

13 Κικίου Μ

dium non a se esse sed ab imperatore defuncto, ideoque nec in sua potestate esse id rescindere; neque iustum esse priorum imperatorum acta posterioribus aboleri. Taronitae nihilominus per literas significavit dictorum virorum dolorem et offensam; ille vero respondit neque aurum neque argentum dare se posse; promisit vero praeter munera ex more mitti solita in vestibus et aere ad decem librarum aestimationem, deditque tres aut quattuor annos. postea autem neque hoc se tributum exsolvere posse ostendit; stipendium vero sive dotem postulabat, quemadmodum sub beatissimo imperatore Leone erat, aut hoc aboleri volebat; quapropter etiam ne officulum esset Cacicio et curopalatae reliquisque, beatissimus quem dixi imperator Romanus hoc abolevit. eiusque rei ergo, velut in solamen, postea filium eius Asotium in urbem cum venisset, patricium creavit, multoque in honore aliquandiu habitum in terram suam remisit. mortuo autem magistro Cricoricio, Tornicius Apoganem filius desiderium ingens prae se tulit urbem et imperatorem videndi; quamobrem protospatharium Criniten et interpretem illuc misit imperator, qui eum in urbem adduceret, adductumque patricii honore auxit.

εἰς τὴν τῶν πατρικίων τιμὴν. προτείνεται δὲ δικαιολογίας ἐπὶ τῷ τοῦ βαρβάρου οἴκῳ· καὶ ἀκούσας ὅτι προάστειον λαβῶν ὁ θεῖος αὐτοῦ ἐν τῇ Κελτικῇ τὴν τούτου παρεχώρησεν ἔξουσίαν, ἔλεγε μὴ δύνασθαι τὸν θεῖον αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πατρικῇ 5 κληρονομίᾳ αὐτοῦ ποιῆσθαι ἀνταλλαγὴν, καὶ ἡξίου ἢ τὸν οἶκον λαβεῖν ἢ τὸ προάστειον· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἀμφοτέρω προσχώρει τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ μὴ ἔχειν αὐτὰ τοὺς ἐξαδέλφους αὐτοῦ. τούτου ἕνεκεν ὁ βασιλεὺς, ἐπεὶ καὶ ὁ γέρον ὁ Ταρωνίτης ἐτύγχανεν ἀποθανών, ἀνελάβετο τὸ προάστειον καὶ 10 οὐδὲ τὸν οἶκον ἀντέδωκεν, ἐπεὶ μηδὲ χρυσοβούλλιον, καθὼς ἀνωτέρω προείρηται, ἐπὶ τινι τούτων ἐξετέθη. μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθε πρὸς τὴν βασιλεύουσαν Παγκράτιος ἐκεῖνος ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ μαγίστρου ἐκείνου Κρικορικίου τοῦ Ταρωνίτου, καὶ προσβιβάσθη παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ τῶν πατρικίων 15 ἀξίωμα, καὶ γέγονε καὶ στρατηγὸς τοῦ Ταρών. ἤτησατο δὲ γυναῖκα λαβεῖν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν συγγενίδων, καὶ δέδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ μαγίστρου Θεοφυλάκτου ἀδελφὴν εἰς γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸν γάμον διαθήκας ἐξέθετο, ἐν αἷς ἐδήλου ὅτι εἰάν μοι γένωνται παῖδες ἀπὸ τῆς τοιαύτης γυ- 20 ναικός, ἵνα ἔχωσι τὴν ἅπασάν μου χώραν εἰς κλῆρον προγονικόν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤτησατο βασιλέα δοθῆναι αὐτῷ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγοῤᾰ πρὸς τὸ ἐν αὐτῷ τὴν πατρικίαν τὴν τούτου γυναῖκα καθέξασθαι· μετὰ δὲ τὴν τοιαύτης ἀποβίω-

14 εἰς τοῦ πατρικίου M 19 μοι] μὴ M 22 πρὸς τὸ] καὶ M

praetendebat autem ius in domum barbari, intelligensque accepto suburbano in Celtzene patrum suum hanc tradidisse, paternam hereditatem suam permutare eum potuisse negabat, volebatque aut domum accipere aut suburbanum, nisi utraque imperatori cederent, ne ea patruales ipsius obtinerent. itaque et suburbanum imperator accepit, quippe mortuo iam sene Taronite, neque domum pro eo vicariam dedit, cum nulla super iis, ut dictum est supra, aurea bulla confecta esset. postea vero in urbem regiam venit Pancratius maximus filiorum magistri illius Cricoricii Taronitae, evectusque est ab imperatore ad patriciorum dignitatem, creatusque praetor Taronis; cumque uxorem etiam cuperet ex sanguine imperiali accipere, data ei soror est Theophylacti magistri; et consummatis nuptiis testamentum fecit, in quo instituit ut si liberi ex eo matrimonio nascerentur, universam ipsius regionem in hereditatem paternam haberent; eoque nomine petiit ab imperatore dari sibi suburbanum Gregorae, ut in eo patricia eius uxor commoraretur, qua defuncta iterum ad malestatem suam rediret. et huic quoque petitioni imperator annuit, ingenti-

σιν εἶναι πάλιν τὸ τοιοῦτον προάσκειον τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
 καὶ ἐπένευσε καὶ πρὸς τούτο ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλὰς φιλο-
 τιμίαις αὐτὸν δεξιωσάμενος μετὰ τῆς ἰδίας γυναίκος ἐξαπέ-
 P 118 στείλειν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ μαγίστρου Κρι-
 κορικίου, ὃ τε αὐτὸς Παγκράτειος ὁ πατρίκιος καὶ Ἀσώτιος ὁ
 ὁ πατρίκιος, μεγάλως παρελύπουσαν καὶ ἐβιάζοντο τὸν οἶκον
 αὐτῶν ἐξάδελφον Τορνίκιον τὸν πατρίκιον· ὃς μὴ ὑπαφέρων
 τὴν ἀπὸ τούτων ἐπίθεσιν ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα ἀποστεί-
 λαι πιστὸν ἄνθρωπον καὶ παραλαβεῖν τὴν χώραν αὐτοῦ, αὐ-
 τὸν δὲ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον αὐτῶν πρὸς τὸν βα- 10
 σιλέα εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν πρωτοσπαθά-
 ριον Κρινίτην καὶ ἑρμηνέα πρὸς τὸ κατὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ
 παραλαβῆσθαι καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτὸν ἐν τῇ θεοφυλάκτῃ πόλει.
 ὅτε δὲ τὴν τοιαύτην χώραν ὁ Κρινίτης κατέλαβεν, εὗρεν αὐ-
 τὸν ἤδη τὸν βίον ἀπολειπόντα, διαταχάμενον πρὸ τῆς τελευ- 15
 τῆς εἶναι πᾶσαν τὴν χώραν αὐτοῦ ὑποκειμένην τῷ βασιλεῖ
 Ῥωμαίων, τὴν δὲ γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ εἰσελθεῖν
 πρὸς τὸν βασιλέα· ἧ καὶ δέδωκεν ὁ βασιλεὺς εἰς κατοίκησιν
 εἰσελθούσης τοῦ πρωτοσπαθαρίου Μιχαὴλ τοῦ ποτὲ γεροντοῦ
 κομμικαρίου Χαλδίας καὶ Ψωμαθῆος τὴν μονήν. καὶ πά- 20
 λιν ἀπεστάλη ὁ εἰρημένος Κρινίτης παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς
 τὸ παραλαβεῖν τὴν χώραν τοῦ Ἀπογάνου ἧτοι τὸ μέρος τοῦ
 πατρίκιου Τορνικίου. ἀνταπέστειλεν δὲ ἐκάστην τοῦ Ταρωνί-

7 τὸν vulgo om   12 τὴν add B   αὐτοῦ — εἰσαγαγεῖν
 add B   14 εὗρεν — αὐτοῦ post παιδίον M

que munificentia eum complexus cum uxore ad terram suam remisit.
 magistri vero Croricicii filii, tam ipse Pancratius patricius quam Asotius
 patricius, molestiam exhibebant atque vim non exiguam inferabant
 patrueli suo Tornicio patricio; qui rem non ferens acripit imperatori
 ut mitteret hominem fidum, qui terram suam acciperet, se vero uxo-
 remque et filium ad eum perduceret. misitque imperator protospa-
 tharium Crinitem et interpretem, qui, uti petierat, exciperet ipsum
 et in urbem a deo custoditam adduceret. cum vero illuc appulisset
 Crinites, eum iam mortuum invenit, sed testamento ante mortem ca-
 visse ut tota ipsius terra Romanorum imperatori pareret, uxoremque
 cum filio ad imperatorem se confareret; qui quidem advenienti dedit
 imperator ad habitandum protospatharii Michaëlis, qui olim fuit Chal-
 diae commerciarium, et Psomathi monasterium. rursumque missus ab
 imperatore est dictus Crinites, ut terram Apoganem, quae Tornicii
 patricii pars erat, acciperet; et contra miserunt Taronitae filii, de-
 functi patruelles, Ulmutem offerentes, ut ipsis patruelis sui terram re-

του νισί εἰ τοῦ ἀποθανόντος ἐξαδέλφου, ἀξιοῦντες δοῦναι τὸ Οὐλνούτην καὶ ἔχειν τὴν χώραν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν· μὴ γὰρ δύνασθαι ὅπως αὐτοὺς ζῆν, εἰ τὴν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν χώραν ὡς οἰκίαν κατώσχη ὁ βασιλεὺς. οἰκία δὲ ἀγαθότητι
 5 ὑπείξας ὁ βασιλεὺς τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἐξεπλήρωσε, καὶ δέδωκεν αὐτοῖς μὲν τὴν χώραν τοῦ Ἀπογάνεμ τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν, αὐτὸς δὲ ἀνελάβετο τὸ Οὐλνούτην μετὰ πάσης τῆς περιχώρου αὐτοῦ. ἡ δὲ ὅλη τοῦ Ταρών χώρα εἰς δύο διανμηθεῖσα ἐτύγχανεν· καὶ τὸ μὲν ἡμῶν οἱ τοῦ μαγίστρου
 10 Κριχορικίου εἶχον νισί, τὸ δὲ ἡμῶν οἱ τοῦ Ἀπογάνεμ τοῦ πατρικίου, οἱ τούτων ἐξαδέλφου.

Κ ε φ ἰ λ α ι ο ν μ δ'.

περὶ τῆς χώρας τῆς Ἀπαχούνης καὶ τοῦ κάστρου τοῦ Μαντζικέρτ καὶ τοῦ Περκρί καὶ τοῦ Χλιατ καὶ τοῦ Χαλιατ καὶ τοῦ Ἀρζες καὶ τοῦ Τιβῆ καὶ τοῦ Χερτ καὶ τοῦ Σαλαμῆς καὶ τοῦ Τζερματσαῦ.
 15

Ἰστίον ὅτι πρὸ τοῦ Ἀσωτίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς τοῦ Σαρβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, ὃν ἀπεκεφάλισεν ὁ ἀμνηρῆς Περσίδος ὁ Ἀποσάτας, ὃς καὶ ἐποίησε δύο υἱούς, τὸν τε Ἀσώτιον τὸν μετ' αὐτὸν γενομένον
 20 ἄρχοντα τῶν ἀρχόντων καὶ Ἀπασάκιον τὸν μετὰ ταῦτα μάγιστρον τιμηθέντα, τὰ τρία πάντα κάστρα, τὸ τε Περκρί καὶ τὸ Χαλιατ καὶ τὸ Ἀρζες, ὑπὸ τὴν τῆς Περσίδος ἐπικράτειαν ἐτύγχανον.

8 δλου M διανεμειθεῖσα vulgo 9 και] εἰς vulgo 10 of
 vulgo οσα 14 περρι M Χλιατ] χαλιατ M 22 ὑπο]
 και M

tinere liceret: neque enim vitam omnino tolerare se posse aiebant, si patruelis sui terram veluti propriam imperator teneret. et petitioni quidem illorum pro bonitate sua Imperator morem gerens, omnem eis patruelis eorum Apoganem terram concessit, ipse vero Unutem accepit, cum universo tractu finitimo. ceterum tota Taromis regio in duo divisa erat, et dimidium quidem Cricoricii magistri filii tenuerunt, dimidium vero filii Apoganem patricii, horum patruelis.

44. de terra Apachunes, oppidoque Mantziciert, et Percri, et Chliat, et Chaliat, et Arzes, et Tibe, et Chert, et Salamax, et Tzermatsu.

Autō Asotium principum principem, Symbatiū item principum principis patrem, quem capitis supplicio affecit Persidis Aposatas, quiq̄ue duos filios habuit, Asotium nimirum, qui post ipsum fuit principum princeps, et Apasacium, qui postea magistri honore auctus fuit, hae tres urbes, Percri Chaliat et Arzes, sub Persidis dominio erant.

Ἐπι ὁ ἄρχων ἐκαθέζετο τῶν ἀρχόντων εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν, εἰς τὸ κάστρον τὸ Κάρις, καὶ ἐπέειχε καὶ τὰ τρία P 119 τὰ προγεγραμμένα κάστρα, τὸ τε Περκρί, τὸ Χαλιὰτ καὶ τὸ Ἄρζες, καὶ τὸ Τιβὴ καὶ τὸ Χέρτ καὶ τὸ Σαλαμάς.

Ἐπι Ἀπελκάρτ ἐκράτει τὸ Μαντζικιέρτ, καὶ ἦν ὑπὸ τὴν 5 ἐξουσίαν τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων. δέδωκε δὲ αὐτῷ Ἀπελβάρτ ὁ αὐτὸς Ἀσώτιος ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων καὶ τὸ κάστρον τὸ Χλιὰτ καὶ τὸ Ἄρζες καὶ τὸ Περκρί· ὁ γὰρ προρηθίς Ἀσώτιος ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων, ὁ πατὴρ τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, κατεῖχε πάσας τὰς τῆς ἀνατολῆς χώρας. τελευτήσαντος δὲ Ἀπελβάρτ, κατέσχε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ ἴδιος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀβελχαμίτ, τοῦ δὲ Ἀβελχαμίτ τελευτήσαντος ἐκράτησε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ 15 πρῶτος υἱὸς αὐτοῦ Ἀποσεβατίας. τοῦ δὲ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων παρὰ τοῦ Ἀποσάτα τοῦ ἀμηνῶ Περσίδος ἀναιρεθέντος, ἐκράτησεν ἀθροιστικῶς καὶ κυριῶς ὡς δεσπότης καὶ αὐτοκέφαλος τὸ τε κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα καὶ τὰς χώρας· ὅστις καὶ ὑπετάγη τῷ βασιλεῖ μετὰ τῶν ἑτέρων δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ Ἀπολεσφουέτ καὶ 20 τοῦ Ἀποσέλημ διὰ τὸ διαφόρως καταπολεμηθῆναι τὰ τε κάστρα καὶ πραιδευθῆναι καὶ ἀφανισθῆναι καὶ τὰς χώρας αὐτῶν παρὰ τοῦ δομεστίκου τῶν σχολῶν, παρέχοντος τὸν βασιλέα Ῥωμαίων καὶ πάντα ὑπὲρ τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ προρηθέντος Ἀσωτίου τοῦ ἄρχοντος 25

7 Ἀβελκάρτ M

12 Ἀβελκάρτ M

Principum princeps residebat in magna Armenia, in urbe Cars, tenebatque tres quas dixi urbes, Percri Chaliat Arzes, et Tibe et Chert et Salamas.

Apelcart tenebat Mantziciert, eratque subiectus principum principi Symbatii patri. deditque huic Apelbart idem Asotius principum princeps urbes Chliat Arzes et Percri: nam laudatus Asotius principum princeps, pater Symbatii item principum principis, omnes orientis terras possidebat. fatis functo autem Apelbart successit Abelchamit filius, et huic eius filius primogenitus Aposebatas. at Symbatio principum principe ab Aposata Persidis amera interfecto, solus quasi dominus supremus sui iuris tenuit Mantziciert reliquasque urbes et terras; subiectique fuerunt Romanorum imperatori et ipse et duo fratres eius Apolesphuet et Aposelme, quod saepenumero urbes eorum terraeque bello infestarentur vastarenturque a domestico scholarum, tributa quoque harum nomine pendentes. ab Asotio autem

τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς μὲν τοῦ Συμβατίου πάππου δὲ τοῦ δευτέρου Ἀσωτίου καὶ τοῦ μαγίστρου Ἀπασακίου, μέχρι ζωῆς τοῦ δευτέρου Ἀσωτίου ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχον τὰ τοιαῦτα τρία κάστρα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐλάμβανεν ἐξ αὐτῶν πάντα ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων. ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον τοῦ Μαντζικιέρτ, μετὰ τῆς χώρας τοῦ Ἀπαχονῆς καὶ τοῦ Χαρκὰ καὶ τοῦ Κορῆ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπικράτειαν τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχεν, ἕως οἷου Ἀποσεβατὰς ὁ ἀμηρᾶς τοῦ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ τε Ἀπολεσφούετ καὶ τοῦ Ἀποσέλμη ὑπετάγησαν πρὸ βασιλεῖ, δίδόντες καὶ πάντα ἑπὲρ τε τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν· ἐπεὶ ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων δοῦλος τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τυγχάνει ὡς παρ' αὐτοῦ προβαλλόμενος καὶ τὸ τοιοῦτον δεχόμενος ἀξίωμα, δηλονότι καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ δεσποζόμενα κάστρα καὶ πολιτεῖαι καὶ χωρία τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τυγχάνουσιν.

Ὅτι τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων τῆς μεγάλης Ἀρμενίας κρατηθέντος παρὰ τοῦ Ἀποσάτα τοῦ ἀμηρᾶ Περσίδος καὶ ἀποκεφαλισθέντος παρ' αὐτοῦ, ἐκράτησεν ὁ Ἀποσεβατὰς, ὁ καθεζόμενος εἰς τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ, τὸ κάστρον τὸ Χαλιὰτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Περκρὶ καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ Ἀρζες.

Ὅτι ὁ δεῦτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ ὁ Ἀπολεσφούετ

12 ἐπεὶ γὰρ δ? 13 τῶν Ῥωμαίων add B 19 Ἀποσεβατὰ M

praedicto principum principe, Symbatii patre, Asotii vero secundi et Apasacii magistri avo, usque ad secundum Asotium principum principem tres istae urbes sub potestate erant principis principum, isque ex iis tributa accipiebat. similiter Mantziciert cum terra Apachunes et Charca et Core sub eiusdem principum principis potestate erat, ad id usque tempus quo ameras Mantziciert Aposebatas una cum duobus fratribus Apolesphuet et Apotelme imperatori se submiserunt, tributa quoque solventes pro urbibus suis et terris, quandoquidem principum princeps Romano imperatori parebat veluti ab eo designatus dignitatemque eiusmodi adeptus. nec ipse tantum, sed urbes omnes quibus dominabatur, item respublicae ac terrae Romano imperatori suberant.

Symbatio principum principe magnae Armeniae capto ab Aposata Persidis amera et capite multato, Aposebatas, qui in urbe Mantziciert regiam posuerat, obtinuit etiam urbes Chaliat et Percrri cum republica Arzes.

Secundus Aposebatae frater Apolesphuet eiusque patruelis et
Const. Porph. 13

καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ καὶ ὁ προγονὸς ὁ Ἀχμετ ἐκράτησαν
 κάστρον τὸ Χλιάτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρο
 τὸ Ἀλτζίκε, καὶ αὐτοὶ ὑπετάγησαν τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ καὶ
 ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ παρεῖχον καὶ πάκτα
 P 120 καθὼς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀποσεβατὰς ὑπὲρ τε τῶν κί-
 στρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν.

Ἐπι τοῦ τρίτου ἀδελφοῦ τοῦ Ἀποσεβату καὶ τοῦ Ἀπολι-
 σφουέτ ὁ Ἀποσέλμης ἐκράτει τὸ κάστρον τοῦ Τζερματζί
 μετὰ καὶ τῶν χωρίων αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὑπετάγη τῷ Ῥο-
 μαίων βασιλεῖ, καὶ ἐδίδου πάκτα καθὼς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
 ὁ Ἀποσεβату καὶ ὁ δεῦτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπολι-
 σφουέτ.

Ἐπι τοῦ Ἀποσεβату τελευτήσαντος ἐκράτησε τὸ Μαν-
 τζικιέρτ μετὰ τῶν χωρίων αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπικρατείας αὐτοῦ
 πάσης ὁ Ἀβδηραχίμ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀποσεβату· τελευτήσαντο
 δὲ τοῦ Ἀβδηραχίμ ἐκράτησεν ὁ Ἀπολισφουέτ ὁ δεῦτερος
 ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβату, θεῖος δὲ τοῦ Ἀβδηραχίμ, τὸ κά-
 στρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ πάσας τὰς προρρηθεισὰς χώρας
 καὶ αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ τρίτος ἀδελφός, ἦγον
 τοῦ Ἀποσεβату καὶ τοῦ Ἀπολισφουέτ, ὁ Ἀποσέλμης τὸ
 Μαντζικιέρτ καὶ πάσας τὰς προρρηθεισὰς χώρας.

Ἐπι τοῦ Ἀποσεβату εἶχεν υἱὸν τὸν Ἀβδηραχίμ καὶ τὸ
 Ἀπελμουζέ.

11 ὁ Ἀποσεβату καὶ ὁ δεῦτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ add B 2
 υἱοῦς?

privignus Achmet tenuerunt urbes Chliat Arzes et Altzice; et ipsi s
 submiserunt Romano imperatori, et illi parebant, pendebantque tri-
 buta pro urbibus terrisque suis, quemadmodum et frater Apose-
 batas.

Tertius Aposebatae et Apolesphuet frater Aposelmes possidebat
 urbem Tzermatzu cum terris eo pertinentibus; et ipse quoque Ro-
 mano imperatori subiectus erat pendebatque tributa, quemadmo-
 dum et frater ipsius Aposebatas necnon alter eiusdem frater Apole-
 sphuet.

Defuncto Aposebata, urbem Mantziciert cum territorio et dicion
 universa tenuit filius eius Abderachim; cui fati functo Apolesphue
 successit, secundus Aposebatae frater, patruus Abderachim. hui
 quoque defuncto tertius frater Aposelmes in principatu Mantziciert e
 reliquarum, quas diximus, regionum successit.

Aposebatas filios habuit Abderachim et Apelmuze.

Ἵτι ὁ Ἀπολεσφούετ εἶχε προγονὸν καὶ ἀνεψιὸν τὸν Ἀχάμετ· υἱὸν γὰρ οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Ἀχάμετ τὸν προγονὸν καὶ ἀνεψιὸν αὐτοῦ εἶχεν ἀντὶ υἱοῦ.

Ἵτι ὁ Ἀποσέλμης εἶχεν υἱὸν τὸν Ἀπελβάρετ, τὸν ἀρτίως κρατοῦντα τὸ Μαντζικιέρτ.

Ἵτι ἀποθανόντος τοῦ Ἀποσεβατᾶ κατέλιπε τὸν Ἀβδηραχείμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀμηρᾶν· ὁ δὲ ἕτερος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπελμουζὲ ἦν νῆπιος πάνυ, διὸ καὶ καταφρονήθη ἐλθεῖν πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐξουσίαν.

Ἵτι ὁ Ἀποσεβατᾶς ὁ πρῶτος ἀδελφὸς ἐκαθέζετο εἰς τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ, καὶ ἐκράτει, καθὼς εἴρηται, ταύτας τὰς χώρας, τὸ τε Ἀπαχουνῆς καὶ τὸ Κορῆ καὶ τὸ Χάρκα, καὶ ἐδίδου τὰ ὑπὲρ αὐτῶν πάντα τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ· καὶ τούτου τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀβδηραχείμ, καὶ ἐδίδου καὶ αὐτὸς τὰ προρρηθέντα πάντα διὰ τὸ εἶναι, καθὼς προεῖρηται, νῆπιον παντελῶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀπελμουζέ.

Ἵτι τοῦ Ἀβδηραχείμ τελευτήσαντος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀπελμουζέ ὡς νηπίου καταφρονηθέντος, ἐκράτησεν τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ τὰς ὑπ' αὐτῷ προρρηθείσας χώρας ὁ δεῦτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, ὁ προρρηθείς Ἀπολεσφούετ, θεῖος δὲ τοῦ Ἀβδηραχείμ καὶ τοῦ διὰ τὴν νηπιότητα καταφρονηθέντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἀπελμουζέ.

Ἵτι τοῦ Ἀπολεσφούετ τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ τρίτος

24 Ἀπολεσφούετ] Ἀβδηραχείμ M

Apolesphuet habuit privignum et patrualem Achmet: filios quippe non habuit, sed Achmet privignum et patrualem adoptavit.

Aposelmes filium habuit Apelbart, qui nunc temporis Mantziciert possidet.

Aposebatas autem moriens Abderachim filium ameram reliquit: alter vero ipsius filius Apelmuze puer admodum erat, itaque a patris fratrisque dicione repulsus est.

Aposebatas primus frater sedem habebat in urbe Mantziciert, possidebatque, ut dictum est, terras Apachunes Core et Charca, tributaque pro iis Romano imperatori exhibebat. hoc defuncto tenuit filius eius Abderachim, et tributa eadem pendebat propter infantiam extremam, ut dictum est, fratris Apelmuze.

Mortuo Abderachim, Apelmuze fratre contempto veluti puero, Mantziciert eiusque territorium in potestatem devenit praedicti Apolesphnet, qui secundus Aposebatae frater, patruus Abderachim et spreto ob infantiam Apelmuze.

Apolesphuet defuncto, urbem Mantziciert cum praedictis locis

ναι τὴν γένησιν αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε κατ' ὄναρ μετελ-
 θεῖν καὶ κατοικῆσαι πρὸς τὰ μέρη Περσίδος ἤγουν εἰς τὴν
 χώραν εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν. οἱ δὲ χρηματισθέντες καὶ ἐξε-
 θύοντες ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπῆρχον ὁ τε Δαβὶδ ἐκεῖνος καὶ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ Σπανδιάτης, ὅστις Σπανδιάτης ἦν ἐκ θεοῦ λα-
 βὼν χάρισμα, ὡς αὐτοὶ φάσκουσι, τοῦ μὴ ἐν πολέμῳ ἄπτε-
 σθαι αὐτοῦ ξίφος εἰς οἶον δήποτε μέλος τοῦ σώματος αὐτοῦ
 ἄνευ τῆς καρδίας, ἣν καὶ διὰ τινος περισκεπάσματος ἐν τοῖς
 πολέμοις περιεφρούρει. διὰ τοῦτο καὶ ἐπτοοῦντο τοῦτον καὶ
 ἐδοδεῖσαν οἱ Πέρσαι· ὁ δὲ νενίκηκεν αὐτούς καὶ αὐ-
 τῶν κατεκράτησε, καὶ τοὺς συγγενεῖς ἐνψίκισεν Ἰβήρας εἰς τὰς
 δυσκολίας τὰς νῦν παρ' αὐτῶν κρατουμένας, ἐξ ὧν κατ' ὀλί-
 γον ἐπλατύνθησαν καὶ ηὔξάνθησαν καὶ εἰς μέγα ἔθνος ἐγένε-
 P 122 νοντο. εἰθ' οὕτω τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου κατὰ Περσίδος
 ἐκτρατεύσαντος ἠνώθησαν καὶ συνεταξίδευσαν αὐτῷ, καὶ
 ἔκτοτε ὑπέταξαν τῷ φόβῳ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων
 μᾶλλον ἢ περὶ τῆς ἑαυτῶν ἰσχυρῆς καὶ δυνάμει πόλεις καὶ χώρας
 ἱκανὰς τῶν Περσῶν· ἀπαξ γὰρ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου
 τοὺς Πέρσας τροπωσαμένου καὶ εἰς τὸ μηκέτι εἶναι τὴν τού-
 των ἀρχὴν παραστήσαντος, εὐάλωτοι καὶ εὐχείρωτοι οὐ μό-
 νον τοῖς Ἰβηρσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς Σαρακηνοῖς οἱ Πέρσαι γεγό-
 νασιν. διὰ δὲ τὸ κατὰγεσθαι αὐτούς, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, ἐκ
 τῆς Ἱερουσαλήμ, διὰ τὸ μεγάλην πίστιν ἔχειν ἐν αὐτοῖς καὶ
 ἐν τῷ τάφῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τινὰς

12 δυσχωρίας?

23 ἔχουσιν Banduriana nescio unde

in partibus Persidis, quas etiam in hodiernum usque diem incolunt.
 qui autem Hierosolymis excesserunt, David ille erat et frater ipsius
 Spandiates; qui quidem Spandiates, ut ipsi narrant, gratiam a deo
 accepit ut gladio vulnerari in bello nullum ipsius membrum posset,
 excepto corde, quod etiam in praeliis armatura quadam munitur;
 unde et terribilis Persis erat, quos devicit debellavitque, cognatosque
 Iberes in locis difficilibus, quae nunc etiam temporis occupant, collo-
 cavit; ubi paulatim multiplicati auctique sunt et in magnam gentem
 evaserunt. deinde ita Heraclio imperatore cum armis contra Persi-
 dem proficiscentis, icto foedere cum eo militarunt; ex eoque tempore
 metu magis Heraclii Romanorum imperatoris quam suis viribus ac
 armis multas urbes terrasque Persarum subiugarunt. semel enim victi
 ac profligati ab Heraclio imperatore Persae, eorumque principatu dele-
 to, facile non ab Iberibus tantum sed et a Saracenis vinci in po-
 sterum potuerunt. quia vero, uti dicunt, Hierosolymis originem du-
 cunt, multumque fidei illis praestant et sepulcro domini nostri Iesu

καιρους ἀφθότως ἀποστέλλουσι χρήματα τῷ πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως καὶ τοῖς ἐκεῖσε Χριστιανοῖς. ὁ δὲ προρρηθεὶς Δαβὶδ, ὁ τοῦ Σπανδιάτου ἀδελφός, ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Παγκράτειον, καὶ ὁ Παγκράτειος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀσώτιον, καὶ ὁ Ἀσώτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀδρανασῆ τὸν καὶ κουροπαλάτην τιμηθέντα παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως Ῥωμαίων. ὁ δὲ Σπανδιάτης ὁ ἀδελφός τοῦ προρρηθέντος Δαβὶδ ἐτελεύτησεν ἄτεκνος. ἀπὸ δὲ τῆς ἐξ Ἱερουσαλήμ μετοικήσεως αὐτῶν εἰς τὴν νῦν οἰκουμένην παρ' αὐτῶν χώραν ἔτη ὅ ἢ καὶ φ' μέχρι τῆς σήμερον, ἧτις ἐστὶν ἰνδικτιῶν ἰ', ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 575, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ τῶν φιλοχρίστων καὶ πορφυρογεννῆτων βασιλέων Ῥωμαίων.

Ἰστέον ὅτι ὁ φιλόχριστος καὶ πορφυρογεννητος καὶ αἰοιδίμος βασιλεὺς Λέων ἀκούσας ὅτι εἰς τόπον τὸν λεγόμενον Φασιανὴν ἐλθόντες οἱ Σαρακηνοὶ τὰς ἐκεῖσε ἐκκλησίας ἐποίησαν κάστρα, ἀπέστειλε τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Ἀρμενιακῶν τὸν Λαλάκωνα μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Κωλωνείας καὶ τοῦ στρατηγοῦ Μεσοποταμίας καὶ τοῦ στρατηγοῦ Χαλδίας, καὶ κατέστρεψαν τὰ τοιαῦτα κάστρα, τὰς ἐκκλησίας ἐλευθέρωσαντες, ληϊσάμενοι καὶ πᾶσαν τὴν Φασιανὴν τῷ τότε καιρῷ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κρατουμένην. καὶ εἰδ' οὕτω πάλιν ἀπέστειλε τὸν μάγιστρον Κατακαλὸν καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν, ὃς ἐλθὼν ἐν τῷ κάστρῳ Θεοδοσιουπόλεως καὶ τὰ πέριξ

3 υἱὸν τὸν add B

Christi, et temporibus quibusdam ubertim pecunias mittunt urbis sanctae patriarchae quique in illa degunt Christianis. David autem ille quem dixi, Spandiatæ frater, filium genuit Pancratium; iste Asotium habuit; Asotius vero genuit Adranasæ, qui curopalatæ dignitate auctus fuit a Leone Christi amante Romanorum imperatore. at Spandiatæ frater prædicti Davidis sine ullis liberis decessit. ex quo autem Hierosolymis migrarunt in terram quam nunc incolunt anni sunt quadringenti vel quingenti hodie, quæ est indictio decima, a condito vero mundo 6460, Constantino et Romano Christi amantibus ac Porphyrogenitis imperatoribus.

Christi autem amans Leo ille Porphyrogenitus ac præclarus imperator audiens Phasianes ecclesias a Saracenis invadentibus in castra conversas esse, Lalaconem patricium et Armeniacorum prætorem misit una cum prætoribus Coloniae Mesopotamiae Chaldiaequs, qui huiusmodi castra everterunt, ecclesias liberarunt, totamque Phasianam, quam tunc temporis Saraceni tenebant, devastarunt. postea rursum Catacalum magistrum et scholarum domesticum misit, qui cum urbem Theodosiopolim invasisset, omnem circum regionem populatus,

αὐτῆς ληϊσόμενος καὶ τὴν χώραν τῆς Φασιανῆς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν κάστρα τῷ ὁμοίῳ δλέθρῳ παραδούς ὑπέστρεψε, μεγάλην πληγὴν ἐν τούτῳ δούς τοῖς Σαρακηνοῖς. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας κυροῦ Ῥωμανοῦ βασιλέως ὁ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ Κουρκούας ἀπερχόμενος κατὰ τοῦ κάστρου Τιβίου εἰς τὴν δίοδον αὐτοῦ ἠφάνισε τὴν πᾶσαν χώραν τῆς Φασιανῆς ὡς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κρατουμένην. ἀλλὰ καὶ ὁ πατριῆκος Θεόφιλος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος μαγίστρου Ἰωάννου, τὸ πρῶτον αὐτοῦ στρατηγεύοντος ἐν Χαλδίᾳ, ἐπραΐδευσε τὴν τοιαύτην χώραν τῆς Φασιανῆς ὡς καὶ τότε ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν δεσποζομένην. μέχρι γὰρ τοῦ γεγονέναι τὸν λόγον μετὰ τοὺς Θεοδοσιουπολίτας εἰς τὴν χώραν τῆς Φασιανῆς χωρίον οὐ συνέστη, οὐδὲ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου· καὶ οἱ Ἰβηρες πάντοτε εἶχον ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν καὶ τῶν Ἀβνικιωτῶν καὶ μετὰ τῶν Μαντζικιερτῶν.¹

• P 123 καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν Περσίδα, ἀλλ' ἐν Φασιανῇ οὐδέποτε ἐπεκτίσαντο χωρία.

Ὅτι πολλάκις ὁ κύρις Λέων ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ κύρις Ῥωμανὸς καὶ αὐτὴ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐπέζητησε τὸ κάστρον τὸ Κετζέον τοῦ ἀναλαβέσθαι αὐτὸ καὶ εἰσαγαγεῖν ταξίτους,² πρὸς τὸ μὴ ἐκείθεν σιταρχεῖσθαι τὴν Θεοδοσιούπολιν, ἐξασφαλιζόμενοι πρὸς τε τὸν κουροκαλάτην καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοῦ μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀνα-

6 τῆς] αὐτῆς M   19 βασίλισσα vulgo

et Phasianes terra urbibusque vicinis similiter perditis, magno Saracenis hac re vulnere inflicto domum rediit. imperante vero domino Romano Ioannes Curcuas magister contra Tibium urbem proficiscens in transitu omnem Phasianes regionem utpote Saracenorum ditioni subditam vastavit, quemadmodum et ea ipsa de causa ante eum Ioannis istius frater, Theophilus patricius, cum Chaldiae praetor esset, quandiu enim res cum Theodosiopolitanis esset, in Phasianes regione nullus locus illaesus constitit, ne ad urbem quidem Abnicum usque; Iberesque amicitiam semper colebant cum Theodosiopolitanis Abnitiotis Mantziciertanis et universa denique Perside; sed in Phasiane nihil terrae possidebant.

Dominus autem Leo et dominus Romanus imperatores, maiestatis nostrae saepenumero Cetzeum urbem recipere et praesidiarios imponere studuerunt, ne amplius inde Theodosiopolis commeatu suppeditaretur; affirmantes curopalatae eiusque fratribus, simul ac capta foret Theodosiopolis, illam se reddituros: sed Iberes hoc facere non sustinuerunt amore Theodosiopolitanorum, ne eorum urbs vastaretur,

λαβέσθαι αὐτοὺς τὸ τοιοῦτον κάστρον. ἀλλ' οὐκ ἠρέσχοντο οἱ Ἰβηρες τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὴν ἀγάπην τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν καὶ διὰ τὸ μὴ πορθηθῆναι τὸ κάστρον Θεοδοσιούπολιν, ἀλλ' ἀντεδήλωσαν τὸν κῦριν Ῥωμανὸν καὶ τὴν βασιλείαν δὴ μῶν, λέγοντες ὅτι εἰ τοῦτο ποιήσομεν, ἀτιμία ἔχομεν γενέσθαι εἰς τοὺς γείτονας ἡμῶν, οἷον εἰς τὸν μάγιστρον καὶ εἰς τὸν ἔξουσιαστὴν Ἀβασγίας καὶ εἰς τὸν Βασπαρακανίτην καὶ εἰς τοὺς ἐπερεξάρχοντας τῶν Ἀρμενίων, καὶ εἶπεν ἔχουσιν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπίστους ἔχει τοὺς Ἰβηρας, τὸν τε κουροπαλάτην
 10 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ οὐ πιστεύει αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἀνελάβετο τὸ κάστρον ἐξ αὐτῶν. ἀλλὰ μᾶλλον ἄς ἀποστείλῃ ὁ βασιλεὺς τουρμάρχην ἢ βασιλικὸν τινα, καὶ ἄς καθέξῃται εἰς κάστρον τοῦ Κετζέου, καὶ ἄς θεωρῇ. καὶ δέδξαντο διὰ κελύσεως ὅτι τί ὄφελος ἢ τουρμάρχην ἢ βασιλικὸν ἀποστέλλαι;
 15 πάντως ἐὰν εἰσέλθῃ εἴτε τουρμάρχης εἴτε βασιλικός, μετὰ δέκα ἢ δώδεκα ἀνθρώπων ἔχει εἰσελθεῖν, καὶ καθέξεσθαι ἔχει εἰς τὸ ἄπληκτον ὁ παρ' ὑμῶν λάβη· καὶ ἐπεὶ πολλαὶ εἰσὶν ὁδοὶ αἱ εἰσάγουσαι εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως, οὐ δύναται ἀπὸ τοῦ κάστρου βλέπειν τὰ εἰσερχόμενα καρβάνια εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως· δύναται δὲ εἰσερχεσθαι καρβάνια ἐν Θεοδοσιουπόλει τῇ νυκτὶ ἐκείνων μηδὲν νοοῦντων. ἀλλ' οὖν διὰ τὸ μὴ θέλειν τοὺς Ἰβηρας πορθηθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀλλὰ μᾶλλον σιταρχεῖσθαι, τούτου ἕνεκα οὐχ ὑπήκουσαν καὶ δέδωκαν τὸ κά-

4 βασιμισσαν vulgo

imperatorique Romano et maiestatis nostrae responderunt "si hoc fecerimus, opprobrium erimus vicinis nostris, magistro et principi Abasgiae, Basparacanitae, et gubernatoribus Armeniae: dicere item possent infidos imperatori Iberas esse, nimirum curopalatem ac eius fratres, neque illis confidere, ideoque hanc ab illis urbem cepisse; quin potius mittat imperator turmarcham aut Caesarianum aliquem, qui in urbe Cetseo resideat et observet." rescriptum autem receperunt in formam mandati "quid proderit, si turmarcha aut Caesarianus mittatur? qui si veniant, cum decem aut duodecim ad summum viris intrare poterunt, et residere in diversorio quod vos iis assignaveritis. et quandoquidem multae viae sunt quibus Theodosiopolim intrare licet, fieri non potest ut ab urbe prospiciantur carvania Theodosiopolim ingredientia, quae noctu intrare possunt illis nihil tale cogitantibus." Iberes itaque, quia vastari Theodosiopolim nollent sed potius commeatu suppeditari, non obedierunt neque urbem Cetseum

στρον τὸ Κετζέον, καίτοι καὶ ὄρκον ἔγγραφον δεχόμενοι τοῦ μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀποστραφῆναι αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον κάστρον.

Ὅτι οὐδέποτε ἐβουλήθησαν οἱ Ἰβηρες πραιδεῦσαι ἢ ἀλ-
χμαλωτίσαι τὰ πέριξ τοῦ κάστρου Θεοδοσιουπόλεως ἢ τὰ 5
χωρία αὐτοῦ, ἢ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου ἢ τὰ περὶ αὐτὸ
χωρία, ἢ εἰς τὸ κάστρον Μαντζικιέρτ καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπι-
κράτειαν.

Ὅτι καθὼς ἐνίσταται ὁ κουροπαλάτης περὶ τῶν χωρίων
τῆς Φασιανῆς ἐπιζητῶν ὄλην τὴν Φασιανὴν καὶ τὸ κάστρον 10
τοῦ Ἀβνίκου, προσφασίζόμενος χρυσοβούλλια ἔχειν τοῦ μα-
καρίου βασιλέως τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ καὶ τῆς ἡμετέρας βασι-
λείας, ὧν καὶ τὰ ἴσα πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε διὰ τοῦ Ζουρβα-
νέλη πρωτοσπαθαρίου τοῦ ἀζάτου αὐτοῦ, ταῦτα ἐπισκεψάμε-
νοι εὖρομεν αὐτὸν μηδεμίαν βοήθειαν ἔχοντα. τὸ μὲν γὰρ 15
χρυσοβούλλιον τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν περιέχει ὑποσχέσθαι τὸν
αὐτὸν κουροπαλάτην, ὡς δι' ὄρκου ἐβεβαίωσεν αὐτὸν οἰκεία
χειρὶ ἔγγραψάμενος, τοῦ διαμεῖναι ἐν τῇ πίστει τῆς ἡμετέ-
ρας βασιλείας καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἡμῶν ἀντιμάχεσθαι τοῖς
P 124 δὲ φίλοις ὑπερασπίζεσθαι, καὶ τὴν ἀνατολὴν ὑπόσπονδον ποι- 20
ῆσαι τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, καὶ κάστρα χειρώσασθαι, καὶ μεγάλα
πρὸς θέρειαν ἡμῶν ἔργα ποιήσασθαι· καὶ ὑποσχέθη αὐ-
τοῖς παρὰ τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν ἵνα εἰὰν φυλάξῃ τὴν τοιαύτην
πίστιν δούλωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην, διαμείνῃ ἀμετασάλευτος

tradiderunt, licet iuramentum scriptum acceperint, capta Theodosio-
poli se hanc urbem recepturos esse.

Nulla enim modo voluerunt Iberes loca Theodosiopoli circumia-
centia vastari aut diripi, ut neque urbes Abnicum et Mantziciert ea-
rumque territoria.

Instabat quoque curopalates de regione Phasianes, eam totam
cum urbe Abnico postulans, praetendensque aureas se bullas habere
a beato imperatore domino Romano et a vostra maiestate; quafum
item exemplaria ad nos misit per Zurbanelen protospatharium Azatum
suum; quibus consideratis nihil haec iuvare ipsum comperimus. aurea
enim bulla soceri mei continet spondere curopalatem, ut ipse scripto
etiam propria manu iuramento confirmavit, in fide se imperii nostri
mansurum, amicos quoque et hostes eosdem habiturum, orientem no-
bis subiecturum, urbes expugnaturum, et res pro nobis magnas ge-
sturum; socerum autem meum respondere, si fidem servet, si servi-
tutem officiaque haec praestet, et ipsum et eius posteros principatum
et auctoritatem hanc perpetuo habituros, dum ne dicionis suae fines
unquam transferat, sed priorum imperatorum conventis acquiescat,

καὶ αὐτὸς καὶ οἱ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν τῇ τοῦτου ἀρχῇ καὶ
 ἔξουσίᾳ, καὶ οὐ μεταστήσει τὰ ὄρια τῶν τόπων αὐτοῦ ἀλλὰ
 κατὰ τῶν πρώην βασιλέων τὰ σύμφωνα στέρξει καὶ περαι-
 5 τέρω μὴ ὑπερβήσεται, καὶ ὅτι οὐδὲ κωλύσει αὐτὸν καταστρέ-
 5 ψαι τὴν Θεοδοσιούπολιν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα τῶν ἐχθρῶν,
 καὶν τε διὰ [τοῦ] αὐτοῦ μόνον πολιορκηθήσονται καὶν τε δι'
 αὐτοῦ τοῦ στρατοπέδου ἡμῶν. ταῦτα μὲν τὰ κεφάλαια πε-
 ριέχουσι τὰ χρυσοβούλλια, ἐξ ὧν οὐδεμίαν βοήθειαν ὁ κουρο-
 παλάτης ἔχει· τὸ μὲν γὰρ τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν διαγορεύει ὅτι οὐ
 10 παρασαλεύομεν αὐτὸν ἐκ τῶν παλαιῶν ὁρίων τῆς χώρας αὐτοῦ,
 καὶ ὅτι, εἴν δυνηθῆ, εἴτε καὶ μόνος εἴτε καὶ μετὰ τοῦ στρατο-
 πέδου ἡμῶν, πολιορκήσῃ καὶ καταστρέψει τὴν Θεοδοσιούπο-
 λιν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα τῶν ἐχθρῶν, οὐχὶ δὲ κατασχέιν
 αὐτὰ εἰς τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα· τὸ δὲ τῆς βασι-
 15 λείας ἡμῶν περιέχει ἵνα, ὅσους ἂν τόπους δυνηθῆ καὶ αὐτὸς
 καὶ ὁ ἀνεπιὸς αὐτοῦ ὁ μάγιστρος Ἀδρανασῆ ἐξ οἰκείας δυ-
 νάμεως καθυποτάξαι τῶν Ἀγαρηνῶν ἢ ἀπὸ τοῦ νῦν καθυ-
 ποτάξῃ, κατέχη ἐπὶ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι. καὶ ἐπεὶ οὕτε
 ἐξ οἰκείας δυνάμεως τὴν Θεοδοσιούπολιν καταστρέψατο οὕτε
 20 τὸ Ἀβνίκον οὕτε τὸ Μαστάτον, οὐκ ὀφείλει ταῦτα κατέχειν
 ὡς ὄντα ἐνθεν τοῦ Ἐραξ ποταμοῦ ἕτοι τοῦ Φάσιδος, διότι
 τὸ μὲν κάστρον τοῦ Ἀβνίκου μέχρι τοῦ νῦν ἦν ἀντεξούσιον
 καὶ αὐτοδέσποτον, ἔχον ἴδιον ἀμνηρᾶν, καὶ πολλάκις ὁ λαὸς
 τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπραΐδενυσεν αὐτό· ἀλλὰ καὶ ὁ πρωτο-

24 τῆς βασιλείας add B

neque ea transgrediatur, aut Theodosiopooleos eversionem impediatur aut
 aliarum urbium hostilium, sive ab ipso solo eae obsideantur sive ab
 exercitu nostro. atque haec quidem aurearum bullarum summa erant
 capita; quae curopalatae prodesse nihil possunt: nam quae saceri
 nostri est, ea sancit, ne antiquis dicionis suae terminis eum dimo-
 veamus; quodque Theodosiopolim et reliquas hostium urbes vel so-
 lus, si possit, vel cum nostris militibus obsidebit subiugabitque, sed
 dominium ac proprietatem non retinebit. nostrae autem summa est,
 ut Agarenorum quaecunque loca vel ipse vel affinis ipsius magister
 Adranase suis copiis subiicere sibi poterit vel ab hoc usque die sub-
 iecerit, eorum et dominium et proprietatem habeat. et quandoqui-
 dem neque suis copiis Theodosiopolim expugnavit neque Abnicum
 neque Mastatum, non debeat ea possidere, utpote quae cis Erax flu-
 men sint sive Phasidem; tum etiam quia Abnicum ad hodiernum us-
 que diem sui iuris fuerit, proprioque domino parens et ameram pro-
 prium habens, nostris saepe numero illud populantibus. verum etiam

σπαθάριος Ἰωάννης καὶ στρατηγὸς ὁ Ἀρραβωνίτης, καὶ ὁ πα-
 τρικός Θεόφιλος καὶ ἀρετίως στρατηγὸς Θεοδοσιουπόλεως, καὶ
 αἱ λοιποὶ στρατηγοὶ μεγάλην πραιδαν καὶ αἰχμαλωσίαν εἰς
 αὐτὸ εἰργάσαντο, κατακαύσαντες τὰ χωρία αὐτοῦ, μηδέποτε
 τοῦ κουροπαλάτου πραιδευσαντος αὐτό. καὶ ἤνικα ἠφανίσθη-5
 σαν τὰ τούτου χωρία παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὑπεισήλθον
 οἱ Ἰβηρες καὶ κατεκράτησαν αὐτά, πειρώμενοι ἐκ τούτου το
 κάστρον κρατῆσαι. ὁ δὲ ἀμνηρᾶς πολλάκις μνησθεὶς παρὰ
 τοῦ πατρικίου Θεοφίλου καὶ στρατηγοῦ, καὶ ἰδὼν ὅτι οὐδα-
 μῶς ἔχει ἐλπίδα ζωῆς, ἐπετάγη καὶ κατένευσε δοῦλος γενέ-10
 σθαι τῆς βασιλείας ἡμῶν, δούς τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὄψιδα. τὸ
 δὲ Μαστάτον ὑπῆρχε τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν· καὶ ἤνικα ὁ
 μάγιστρος Ἰωάννης ἐπολιόρησε τὴν Θεοδοσιούπολιν ἐπὶ
 μῆνας διὰ τὸ μὴ δύνασθαι παραλαβεῖν αὐτήν, ἀποστεί-
 λας λαὸν παρέλαβε τὸ αὐτὸ κάστρον τὸ Μασάτον καὶ εἰς-15
 ἤγαγεν ἐν αὐτῷ τὸν πρωτοσπαθάριον Πετρωνᾶν τὸν Βοῖ-
 λαν, τὸν τότε ὄντα κατεπάνω Νικοπόλεως. ὁ δὲ μάγιστρος
 Παγκράτειος συνταξιδεύσας τῷ αὐτῷ μαγίστρῳ ἐν Θεοδοσιου-
 πόλει, ἤνικα ἔμελλεν ἀναχωρεῖν, παρεκάλεσεν ἵνα δώσῃ αὐτῷ
 τὸ τοιοῦτον κάστρον, ποιήσας ἔγγραφον ὄρκον πρὸς αὐτὸν τοῦ
 ἐπικρατεῖν αὐτὸ καὶ μηδέποτε τοῦτο τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπιδοῦ-
 ναι. καὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ Χριστιανὸν καὶ δοῦλον τῆς
 βασιλείας ἡμῶν, πιστεύσας τῷ ὄρκῳ αὐτοῦ δέδωκεν αὐτὸ τῷ
 εἰρημένῳ Παγκρατεῖ· ὁ δὲ πάλιν ἀπεχαρίσατο αὐτὸ τοῖς
 Θεοδοσιουπολίταις· καὶ ἤνικα παρελήφθη ἡ Θεοδοσιούπολις, 25

protosphatharius Ioannes praetorque Arrhabonites et Theophilus patri-
 cius paulo ante Theodosiopoleos praetor, reliquique praetores, praedam
 inde magnam et captivorum multitudinem abduxerunt, incensis pagis
 eius; quod nunquam a curopalate factum est. hisque ita a nobis deletis
 venerunt Iberes, eaque ceperunt, urbem exinde tenere conati. ame-
 ras vero crebro compellatus a Theophilo patricio et praetore, nullam
 sibi vitae spem esse videns, imperio se nostro submitit et filium ob-
 sidem dedit. Mastatum vero Theodosiopolitanorum erat; cumque
 Ioannes magister Theodosiopolim per septem menses obsideret ne-
 que expugnare valeret, misso milite Mastatum cepit, introducto illuc
 protospathario Petrona Boila, qui tunc temporis Nicopoleos capita-
 neus erat. at Pancratius magister, qui uua cum Ioanne ante Theo-
 dosiopolim ordines duxerat, secessurus urbem illam dari sibi ab eo
 petiit, scripto iuramento affirmans sibi perpetuo eam se asservaturum
 neque ullo pacto Saracenis traditurum. Pancratius autem lauda-
 tus quia erat Christianus et imperii nostri subditus, fides iuramento
 ipsius habita est eique urbs concredita: at ille eam rursus Theodosio-

ὑπαισελθόντες οἱ Ἰβηρες ἐκράτησαν αὐτό. διότι οὗτε τοῦ τοι-
 ούτου κάστρου τοῦ Μαστάτου οὗτε τοῦ Ἀβνίκου ἔχουσιν
 ἔξουσίαν ἐπιζητεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κουροπαλάτης πιστός καὶ
 δρθὸς δοῦλος καὶ φίλος ἡμῶν ἐστί, διὰ τὴν αὐτοῦ παράκλη-
 5 σιν, ἵνα γένηται σύνορον τῆς Φασιανῆς ὁ ποταμὸς ὁ Ἐραξ
 ἦτοι ὁ Φᾶσις, καὶ τὰ μὲν ἄριστερά μέρη τὰ πρὸς τὴν Ἰλλυ-
 ρίαν κατέχουσιν οἱ Ἰβηρες, τὰ δὲ δεξιὰ ὄσα εἰσὶ πρὸς τὴν
 Θεοδοσιούπολιν, καὶ τε κάστρα καὶ τε χωρία εἰσὶν, ὧσιν ὑπὸ
 τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοῦ ποταμοῦ δηλονότι σύνορον ἀμφο-
 10 τέρων ὑπάρχοντος, καθὼς καὶ ζῶν ὁ μακάριος Ἰωάννης Κουρο-
 κούας περὶ τούτου ἐρωτηθεὶς ἐξέειπε συμφέρον εἶναι τὸν πο-
 ταμὸν σύνορον. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς δίκαιον οὐδέμιαν ἔξου-
 σίαν παρέχει τῷ κουροπαλάτῃ εἴτε εἰς τὰ ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ
 εἴτε εἰς τὰ ἐκεῖθεν διακράτησιν ἔχειν, διότι τὰ τοιαῦτα πάντα
 15 χωρία τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν τὰ στρατεύματα τῆς βασιλείας
 ἡμῶν ἠχμαλώτισαν καὶ ἐπυρρόλησαν, καὶ οὐδέποτε χωρὶς
 ἡμετέρου λαοῦ Ἰβηρες ἐξῆλθον καὶ ἐπραΐδευσαν Θεοδοσιού-
 πολιν, ἀλλ' αἰεὶ φίλους εἶχον αὐτούς καὶ ἐπραγματεύοντο μετ'
 αὐτῶν, καὶ τῷ μὲν στόματι ἤθελον πορθηθῆναι τὴν Θεοδο-
 20 σιούπολιν, τῇ δὲ καρδίᾳ οὐδαμῶς ἐβούλοντο παραληφθῆναι
 αὐτήν. ἀλλ' ἡ βασιλεία ἡμῶν, ὡς εἴρηται, διὰ τὴν πρὸς τὸν
 κουροπαλάτην ἀγάπην ἠθέλησε γενέσθαι τὸν ποταμὸν τὸν Ἐραξ
 ἦτοι τὸν Φᾶσιν σύνορον ἀμφοτέρων, καὶ ὀφείλουσιν ἀρκεῖσθαι
 εἰς τὴν τοιαύτην διακράτησιν καὶ μηδὲν πλέον ἐπιζητεῖν.

22 Ἰέραξ M

pollitanis restituit. cumque Theodosiopolis capta esset, venientes Ibe-
 res eam tenuerunt. itaque neque urbis Mastati neque Abnici repe-
 tendae facultatem habent. sed postquam curopalates fidus et integer
 servus ac amicus noster est, ad ipsius postulationem fiat terminus
 Phasianes Erax fluvius sive Phasis; et sinistras partes Illyrium versus
 Iberes teneant, dextrae vero versus Theodosiopolim tam urbes quam
 agri nostri imperii sint, flumine scilicet utraque distermiante, quem-
 admodum etiam beatae memoriae Ioannes Curcuas, cum viveret, inter-
 rogatus expedire pronuntiavit, ut flumen pro termino esset. nam stri-
 cto iure nulla potestas curopalatae competit neque in citeriora flu-
 minis neque in ulteriora, siquidem omnis ille Theodosiopolitanorum tra-
 ctus a nostro milite ferro igneque vastatus est, neque unquam sine eo
 Iberes egressi Theodosiopolim populati sunt, sed mutuam perpetuo ami-
 citiam colentes negotia inter se exercebant, et verbo quidem deleri Theo-
 dosiopolim volebant, re tamen ipsa nullo modo cupiebant ut ea capere-
 tur. sed nostra maiestas, ut dictum est, propter affectum in curopalatam
 terminum intermedium esse voluit fluvium Erax sive Phasin; qua qui-
 dem possessione contenti esse neque quidquam amplius petere debent.

Κεφάλαιον μς'.

περὶ τῆς γενεαλογίας τῶν Ἰβήρων, καὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου.

Ἰστέον ὅτι ὁ Παγκράτειος καὶ ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Μάμπалиς ὁ ἐρμηνεύεται πανάγιος, ὑπῆρχον υἱοὶ τοῦ μεγάλου Συμβατίου τοῦ Ἰβήρος. καὶ ἔλαχε τὸ Ἀδρανουτζὶ εἰς κληρονομίαν τῷ 5 Παγκρατεῖ, τῷ δὲ Δαβίδ ἔλαχεν ἑτέρα χώρα. ὁ δὲ Παγκράτειος ἐποίησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Ἀδρανασῆρ, τὸν Κουρκένιον καὶ τὸν πατρίκιον Ἀσωτίον τὸν καὶ Κισκάσην, καὶ διεμέρισεν αὐτοῖς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ ἔλαχε τὸ Ἀδρανουτζὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Κουρκενίῳ, κάκεινον τελευτήσαντος ἀτέκνου εἴασεν 10 αὐτὸ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισκάση. ὁ δὲ πατρίκιος Ἀσωτίος ὁ καὶ Κισκάσης ἐπῆρε γαμβρὸν εἰς θυγατέρα αὐτοῦ τὸν Κουρκένην ἐκείνον τὸν μάγιστρον, ὅστις δυναστεύσας ἀφείλετο ἐκ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Ἀσωτίου τὸ Ἀδρανουτζὶ κατὰ τύραννίδα, καὶ δέδωκεν αὐτῷ εἰς ἀντιστήκωσιν 15 p126 τὸ τε Τυρόκαστρον καὶ τὴν ποταμίαν τοῦ Ἀτζαρά, τὴν οὖσαν σύνορον τῆς Ῥωμανίας εἰς Κώλωριν. εἶχε δὲ γυναῖκα ὁ πατρίκιος Ἀσωτίος ὁ καὶ Κισκάσης τὴν ἀδελφὴν τοῦ μαγίστρον Γεωργίου καὶ ἐξουσιαστοῦ Ἀβασγίας· καὶ ὅτε ἐγένοντο κατ' ἀλλήλων ὁ τε μάγιστρος Κουρκένιος καὶ ὁ μάγι- 20 στρος Γεώργιος καὶ ἐξουσιαστὴς Ἀβασγίας διὰ τὸ συναγωνίζεσθαι τὸν πατρίκιον Ἀσωτίον τοῦ ἐξουσιαστοῦ Ἀβασγίας, δυνηθεὶς ὁ Κουρκένιος ἀφείλετο καὶ τὴν ἀντιστήκωσιν ἣν δέδωκεν αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ Ἀδρανουτζίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀβασγίαν. τελευτήσαντος δὲ τοῦ μαγίστρον 25

46. de Iberum genealogia et de oppido Adranutzio.

Sciendum est Pancratium Davidem et Mampalim, quod sanctissimum significat, filios fuisse magni Symbatii Iberis. et Adranutze quidem in hereditatem Pancratio cessit, Davidi vero alia regio. habuit autem Pancrati filios tres, Adranaser Curcenium et Asotium patricium, qui etiam Ciscases nuncupatur; divisitque ipsis terras suas, et Adranutze Curcenii hereditas fuit; qui sine liberis cum decederet, fratri Asotio, qui et Ciscase, id reliquit. at Asotius patricius, qui et Ciscases, generum sibi ascivit Curcenium illum magistrum, qui principatu accepto socero Asotio Adranutze per vim ademit, et compensationis vicem dedit Tyrocastrum, terramque quam Atzara flumen alluit, confinem Romaniae ad Colorin. uxor autem Asocio huic patricio sive Ciscase soror fuit Georgii magistri et Abasgiae principis. cumque dissiderent inter se Curcenius magister et Georgius magister et Abasgiae princeps, quia Asotii patricii partibus faveret Abasgiae princeps, potentia ac viribus antecellens Curcenius eripuit etiam quod

- Κουρκενίου κατελείφθη τὸ Ἀδρανούτζη τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τῇ τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ Κισκάση θυγατρὶ ὡς πατρικὸν αὐτῆς. ὅτε δὲ διεμέριζον τὴν χώραν τοῦ μαγίστρου Κουρκενίου μεθ' ὄπλων ὁ τε Ἀσωτίος ὁ κουροπαλάτης καὶ ὁ μάγιστρος Γεώργιος ὁ ἐξουσιαστὴς Ἀβασγίας καὶ ὁ μάγιστρος Παγκράτειος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος κουροπαλάτου, ἦλθον εἰς συμβίβασιν καὶ ἐπῆρεν ἕκαστος τὸ πλησιάζον αὐτῶ. τὸ δὲ Ἀδρανούτζιν ἐπλησίαζε τῷ Συμβατίῳ τῷ τοῦ προρρηθέντος Δαβίδ υἱῶ. τότε ἐκράτησαν πάντες τὴν γυναῖκα τοῦ
- 10 μαγίστρου Κουρκενίου ἤγουν τὴν θυγατέρα τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκάση, λέγοντες ὅτι σὺ γυνὴ οὐσα οὐ δύνασαι κρατεῖν τὸ κάστρον. τότε δέδωκεν ὁ Συμβάτιος εἰς συνάντησιν τοῦ κάστρου χωρία τῇ γυναικί, καὶ ἀνελάβετο τὸ τοιοῦτο κάστρον τὸ Ἀδρανούτζιν.
- 15 Ἰστέον ὅτι ἡ συγγένεια τῶν τοιούτων Ἰβήρων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. τοῦ Δαβίδ ἡ μητὴρ καὶ τοῦ Ἀδρανασῆ τοῦ κουροπαλάτου, τοῦ πατρὸς τοῦ ἀρτίως Ἀσωτίου τοῦ κουροπαλάτου, ὑπῆρχον δύο ἀδελφῶν παιδιά ἤγουν ἐξάδελφαι. εἶχε δὲ Συμβάτιος ὁ τοῦ Δαβίδ υἱὸς γυναῖκα τὴν θυγατέρα
- 20 τοῦ μαγίστρου Παγκρατείου τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀδρανασῆ τοῦ ἀρτίως μαγίστρου· καὶ τελευτησάσης ἔλαβεν ὁ Ἀδρανασῆ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Συμβατίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαβίδ.
- Ἔστι τὸ κάστρον τὸ Ἀδρανούτζιν ὄχυρόν ἐστι πάνυ, ἔχει δὲ καὶ ῥηπάτιν μέγα ὡς χωροπόλιν· καὶ αἱ πραγματεῖαι τῆς

pro Adranutzio ei dederat, expulitque, et in Abasgiam profectus est. mortuo vero Curcenio magistro Adranutzium accepit uxor eius, Asotii patricii sive Ciscase filia, tanquam patrimonium. at cum Asotius curopalates, Georgius magister Abasgiae princeps, et Pancratius magister, iam dicti curopolatae frater, Curcenii terram armis dividerent, re inter se composita unusquisque propinquas sibi partes cepit. Adranutzium vero Symbatio propinquam erat, Davidis, quem antea diximus, filio: itaque omnes comprehensa Curcenii magistri uxore, Asotii patricii sive Ciscase filia, dixerunt "tu, cum mulier sis, habere illam urbem non potes;" deditque ei Symbatius pro illa pagos quosdam, atque ita Adranutzium ipse accepit.

Et Iberum quidem horum cognatio ita habet. mater Davidis et Adranase curopalatae, patris Asotii quidem curopalatae, duorum fratrum filiae erant. Symbatius autem Davidis filius uxorem habuit filiam Pancrati magistri, qui pater Adranase pridem magistri; eaque defuncta Adranase sororem accepit Symbatii Davidis filii.

Adranutzium vero munitum valde est, habetque vallum magnum instar magnae urbis; et negotia Trapezuntis Iberiae et Abasgiae

τε Τραπεζοῦντος καὶ τῆς Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας καὶ ἀπὸ πάσης τῆς χώρας τῆς Ἀρμενίας καὶ τῆς Συρίας ἐκεῖσε ἀφικνοῦνται· ἔχει δὲ καὶ κομμέρκιον ἐκ τῶν τοιούτων πραγματειῶν ἄπειρον. ἡ δὲ χώρα τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου ἦτοι τὸ Ἄρζην ἐστὶ καὶ πολλὴ καὶ εὐφορος, καὶ ὑπάρχει κλειδίν⁵ τῆς τε Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας καὶ τῶν * Μισχιῶν.

Ὅτι ὁ μακάριος βασιλεὺς ὁ κῦρις Ῥωμανὸς ἀπέστειλε τὸν πατρικίον Κώνσταντα καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου, τῷ τότε καιρῷ πρωτοσπαθαρίου καὶ μαγγλαβίτου τυγχάνοντος, δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἱμάτιον μαγιστράτου πρὸς τὸ ποιῆσαι τὸν¹⁰ Κουρκένιον τὸν Ἰβηρα μάγιστρον. μετὰ δὲ τὸ ἐξελεθεῖν τὸν πατρικίον Κώνσταντα καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου μέχρι Νικομηδείας εἰσηλθὼν ὁ μοναχὸς Ἀγάπιος ὁ τοῦ Κυμηναῦ, ὃς ἦν τῷ τότε χρόνῳ εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν εὐχῆς ἕνεκα· καὶ διερχομένου αὐτοῦ τὴν Ἰβηρίαν κατήνησεν εἰς τὸ κάστρον¹⁵ P 127 τὸ Ἀδρανουτζίν. καὶ εἶχεν ὁ πατρικίος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης καλούμενος ἔχθραν μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ Κουρκένη, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὸν μοναχὸν Ἀγάπιον ὅτι ἐνορκῶ σε εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ ἵνα ἀπέλθῃς ἐν τῇ πόλει καὶ εἰπῆς τὸν βασιλέα, ἵνα²⁰ ἀποστείλῃ καὶ παραλάβῃ τὸ κάστρον μου καὶ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ. ὁ δὲ μοναχὸς Ἀγάπιος εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει διηγήσατο τὸν βασιλέα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν ὁ πατρικίος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης. τοῦ δὲ προορηθέντος πατρι-

6 Μοσχιῶν cum Meursio Bandurius 10 τὸ vulgo om

totiusque Armeniae et Syriae illic agitantur, unde capit magnum vectigal. territorium vero urbis Adranutzii sive Arzen amplum et fertile, estque clavis Iberiae Abasgiae et Mischiorum. beatus autem imperator dominus Romanus misit Constantem patricium et drungarium rei navalis, qui tum protospatharius et manclabita erat, deditque ei vestem magistri, ut Curcenium Iberem magistrum crearet; qui quidem Constans patricius reique navalis drungarius cum Nicomediam usque progressus esset, accessit Agapius monachus Cymenae filius, qui tum in urbe sancta fuerat voti causa, transiensque Iberiam Adranutzium venit. erat autem Asotio patricio sive Ciscasae odium adversus generum Curcenium: itaque Agapio monacho dixit "adiuro te per deum et per virtutem honorandae ac vivificae crucis, ut in urbem abeas, imperatorique nunties, aliquem ad me mittat urbemque hanc meam accipiat et in potestate sua habeat." Agapius autem monachus in urbem veniens imperatori narravit, quaecumque ipsi Asotius patricius, qui et Ciscasae, dixisset. cumque Constans, quem diximus, patricius et rei navalis drungarius Nicomediae esset, ad praefatum magistri

κίου Κώνσταντος καὶ θρουγγαρίου τοῦ πλωΐμου ἐν Νικομη-
 δείᾳ τυγχάνοντος διὰ τὴν προρηθεῖσαν τῆς προβολῆς τοῦ
 μαγίστρου τοῦ Κουρκένη Ἰβηρος ἐπόθεισιν, ἐκ προσταξίως
 τοῦ βασιλέως ἔλαβε τὸ πιττάκιον τοῦ πατρικίου Συμεῶν τοῦ
 ἁσηκηῆτις, ὡς ὅτι κελεύει ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος καταλι-
 πεῖν σε πάσας σου τὰς δουλείας, καὶ ἀπελθεῖν ἐν συντομίᾳ
 πρὸς τὸν πατρικίον Ἀσωτίον τὸν καὶ Κισκάσην λεγόμενον,
 καὶ παραλαβεῖν τὸ κάστρον αὐτοῦ τὸ Ἀδρανουτζίν, ἐπειδὴ
 διὰ τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου ἐδηλοποίησε τὸν βασιλέα ἡμῶν
 ὅτι τὸν ἅγιον τοῦ ἀποστεῖλαι πιστὸν ἄνθρωπον καὶ οἰκεῖον τοῦ
 παραλαβεῖν τὸ κάστρον αὐτοῦ τὸ Ἀδρανουτζίν, καὶ ἀπερ-
 χομένου σου ἐν Χαλδίᾳ ἀναλαβοῦ ἄρχοντας χρησίμους, οὓς
 ἐπίστασαι εἶναι ἠνθρευμένους καὶ πιστούς, καὶ εἰσελθε
 καὶ κράτησον τὸ τριούτον κάστρον. τοῦ δὲ πατρικίου Κων-
 15 σταντος καὶ θρουγγαρίου τοῦ πλωΐμου ἀπελθόντος ἐν Χαλ-
 δίᾳ, καὶ ἀναλαβομένου τουρμάρχας χρησίμους καὶ ἄρχοντας
 καὶ λαὸν μέχρι τ', εἰσηλθεῖν ἐν Ἰβηρίᾳ, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν
 ὁ μακάριος Δαβὶδ ὁ ἀδελφὸς Ἀσωτίου τοῦ ἀρτίως κουρο-
 παλάτου, λέγων πρὸς αὐτὸν "ποῦ ἀπεστάλης παρὰ τοῦ βασι-
 20 λέως, καὶ τίνα δουλείαν ὀφείλεις ἐκτελέσαι, ὅτι τοσοῦτον λαὸν
 ἐπιφέρῃ μετὰ σεαυτοῦ"; ἐσκέπτοντο γὰρ διὰ τὸ ἀποθανεῖν
 Ἀδρανασὲ τὸν καὶ κουροπαλάτην, ὅτι μήπως ὁ βασιλεὺς τὸν
 Κουρκένιον ὀφείλῃ τιμῆσαι κουροπαλάτην, ἐπειδὴ ἀναμεταξὺ
 αὐτῶν Ἀδρανασὲ τοῦ κουροπαλάτου παῖδες τοῦ πατρὸς αὐ-
 25 τῶν τελευτήσαντος φιλονεικίαις τινὰς ἔσχον μετὰ τοῦ ἐξαδέλ-

11 αὐτοῦ add B 21 τὸ] τοῦτο vulgo

Curcenii Iberis negotium deputatus, ex mandato imperatoris literas accepit a patricio Symeone ascretis, quarum haec summa: "iubet te sanctus noster imperator relictis rebus omnibus ad Asotium patricium sive Ciscasen e vestigio abire et urbem Adranutzium ab eo accipere, quandoquidem per Agapium monachum sacrae imperatoris maiestati significavit uti aliquem e suis fidum mittat et Adranutzium urbem ipsius accipiat. ubi autem in Chaldiam veneris, adiunge tibi principes utiles, quos fortes fidosque cognoveris, urbemque ingredi et cape." cumque Constans patricius et rei navalis drungarius, in Chaldiam profectus, ibique strenuis turmae praefectis principibusque et militibus assumptis trecentis, in Iberiam venisset, detinuit eum beatae memoriae David, Asotii pridem curopalatae frater, interrogans quoniam ab imperatore et cuius rei causa missus tantam secum multitudinem traheret. timebant enim propter mortem Adranase curopalatae, ne Curceniis ea dignitate ab imperatore ornaretur, quandoquidem inter Adranase curopalatae filios, post patris eorum obitum, et

φου αὐτῶν. διὰ τὸ καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον ἀποστείλαι
 μετὰ μέγαν κανισκίον τὸν Κουρκένιον πρὸς τὸν βασιλέα,
 ἔξαιτούμενον τὸ κουρπαλατικὴν ἢ τὸ μαγιστρίτον, ἐπέλαβον
 οἱ τέσσαρες ἀδελφοί, ἦγον τὸν Ἀδρανασὸν τοῦ κουρπαλαίτου
 οἱ παῖδες, ὅτι διὰ τὸ ποιῆσαι τὸν Κουρκένιον κουρπαλαίτην
 ἀπέρχεται ἐκεῖσε. ὁ δὲ πατρικίος Κώνστας ἀπελογήσατο δὲ
 διὰ τὸ μέλλειν με τιμῆσαι τὸν Κουρκένιον μάγιστρον ἐπιφέ-
 ρομαι καὶ τὸν τοσοῦτον λαόν, καὶ ἀποχαιρέτας αὐτὸν ὅτι
 ἀπέρχομαι εἰς τὸν Δαβὶδ τὸν μάγιστρον. εἶχε δὲ ὁ αὐτὸς
 πατρικίος Κώνστας καὶ πρὸς τὸν Δαβὶδ κέλευσιν ἀπὸ τοῦ
 βασιλέως καὶ ξένια. καὶ ἀπελθόντος τοῦ αὐτοῦ πατριεῦ
 Κώνσταντος εἰς τὴν χώραν τοῦ Κουρκένιου ἐτίμησεν αὐτὸν
 μάγιστρον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κάστρον τοῦ πατριεῦ Ἀσω-
 τίου τοῦ καὶ Κισκάση, εἰς τὸ Ἀδρανούτζιν, καὶ δέδωκεν αὐτῷ
 P 128 ἰὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ βασιλέως κέλευσιν, οὐ περὶ τοῦ κάστρου
 Ἀδρανούτζιου περιέχουσάν τι, ἀλλὰ περὶ ἐτέρων ὑποθέσεων.
 εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ πατρικίος Κώνστας ὅτι κἂν μὲν ἡ κέ-
 λευσις οὐδὲν περιέχει περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανούτζιου, ἀλλ'
 οὖν τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου πρὸς τὸν βασιλέα εἰσελθόντος καὶ
 ἀναγγεῖλαντος αὐτὸν ὅσα καὶ παρήγγειλας αὐτὸν περὶ τοῦ
 κάστρου Ἀδρανούτζιου, διὰ τοῦτο καὶ ἀπέστειλέ με ὅπως πα-
 ραλάβω τὸ κάστρον καὶ εἰσαγάγω ἐν αὐτῷ ὄνπερ περιφερο-
 μαι λαόν, καὶ ἐπειδὴ, καθὰ προείρηται, εἶχεν ἔχθραν ὁ πα-
 τρικίος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ

eorum patrualem contentiones ortae essent; et quia primum famulum
 cum ingenti munere ad imperatorem Curcenus misisset ad curopalatae
 aut magistri honorem petendum, quatuor fratres, Adranase curopala-
 latae filii, suspicabantur ideo eum illuc venire ut Curcenum curopala-
 tatem faceret. at Constans patricius excusavit, dicens Curcenum
 sibi magistrum creandum, eaque de causa cum tanto comitatu venire;
 atque ab illo discedentem iturum ad Davidem magistrum: quippe
 laudatus Constans patricius habebat etiam ad Davidem mandata ab
 imperatore ac munera. itaque abiens ad Curcenum praedictus patri-
 cius Constans magistri honorem ei contulit; ingressusque patricii
 Asotii sive Ciscase, urbem Adranutzium, dedit illi quae mandata ab
 imperatore habebat, non de Adranutzio, sed de aliis quibusdam re-
 bus. dixit autem ei Constans patricius "quamvis de Adranutzio qui-
 dem nihil mandatum hoc contineat, tamen quia Agapius monachus
 imperatore conveniens rettulit ea quae ei de Adranutzio praeci-
 pli, ideo me misit uti urbem acciperem, et hos quos adduco illi im-
 ponerem." cumque, ut antea dictum est, inter Asotium patricium
 sive Ciscasen eiusque generum Curcenum inimicitiae essent, urbem

τοῦ Κουρκέντη, προσθυμήθη δοῦναι τὸ κάστρον αὐτοῦ μᾶλλον τὸν βασιλέα, ὃ δὲ πατριῖος Κώνστας εἶχε παρ' ἑαυτῷ φλάμουλα, καὶ ἐπιδέδωκε τῷ πατριῖῳ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισκύση· ὃ δὲ λαβὼν αὐτὸ εἰς κοντάριον περιέθηκε, καὶ ἐπιδέδωκε τῷ πατριῖῳ Κωνσταντίνῳ εἰπὼν ὅτι ἐπιστήσῃ αὐτὸ ἄνωθεν εἰς τὸ τεῖχος, ἵνα γνῶσι πάντες τοῦ βασιλέως εἶναι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ τοιοῦτον κάστρον. καὶ τοῦτο ποιήσας ὁ πατριῖος Κώνστας καὶ τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ τεύχους, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸ εἰωθὸς εὐφρημήσας, πᾶσιν ἐγένετο γνωστὸν ὅτι τὸ κάστρον τὸ Ἀδρανουτζίον ἀπεχαρίσατο ὁ πατριῖος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκύσης τὸν βασιλέα. ὃ οὖν Δαβὶδ ὁ μέγας τὴν ἑαυτοῦ χώραν οὐκ εἶδον τὸν βασιλέα, καὶ ἄν τάχα συνορῆ τὴν τούρμαν τοῦ Ἀκαμπῆ καὶ τῇ Μουργούλῃ. ὃ οὖν πατριῖος Κώνστας ἀνήγαγε πρὸς τὸν βασιλέα ἐξαποστειλάς δύο ἀναφοράς, τὴν μὲν μίαν περιέχουσαν ὅπως ἐτίμησε τὸν Κουρκέντιον μάγιστρον καὶ ὅπως ὁ Κουρκέντιος ἀπεδέξατο τὸ μαγιστράτον καὶ εὐφρήμησε τὸν βασιλέα, τὴν δὲ ἑτέραν περιέχουσαν περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου, καὶ ὅπως τοῦτο παρέλαβε παρὰ τοῦ πατριῖου Ἀσώτιου τοῦ καὶ Κισκύση, καὶ ὅτι μεγάλην θαυροσὴν καὶ ἔχθραν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους ὃ τὸ πατριῖος Ἀσώτιος μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ μαγιστροῦ Κουρκενίου, καὶ ἵνα ὑποστειλῇ ὁ βα-

4 βαλὼν B, omissis περιέθηκε καὶ 5 Κωνσταντίνῳ M 8 Κωνσταντίνος M

suam imperatori dare maluit. habebat autem ad manum Constans patricius flammula, eaque patricio Asotio sive Ciscase dedit, qui ea accipiens conto circumposuit et Constanti patricio dedit, ut in muris ea collocaret, unde omnibus constaret ex illo die urbem illam ad imperatorem pertinere. quod ubi Constans patricius fecisset, flammulamque in muro posuisset, Romanorumque imperatores pro more saustis acclamationibus prosecutus esset, omnibus innotuit patricium Asotium sive Ciscasen imperatori urbem Adranutzium donasse. magno vero David terram suam imperatori non dabat, quamvis finitima esset regioni Acampse et Murgule. Constans itaque patricius binas ad imperatores epistolas rerum suarum successum referentes misit, quarum una de Curcenio erat, quem magistrum creasset, et quomodo is eum honorem accepisset imperatoremque saustis acclamationibus prosecutus esset: altera de Adranutzio narrabat, et quomodo illud ab Asotio patricio sive Ciscase accepisset; magnum item dissidium magnaue odia exercere inter sese Asotium patricium et generum eius Curcenium magistrum; item ut auxilia mitteret imperator, quas

σιλεύς βοήθειαν τοῦ ταξατεῦσαι τὸ τοιοῦτον κάστρον, καὶ ὅτι, εἰ ἐνδέχεται, ἔλθῃ καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν. ταῦτα ἰδόντες οἱ Ἰβηρες, ὃ τε μάγιστρος Κουρκένιος καὶ ὁ μάγιστρος Δαβίδ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ κουροπαλάτου Ἀσωτίου, ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι εἰ τοῦτο καταδέξῃται ἡ βασιλεία σου καὶ εἰσέλθῃ μέσον τῆς χώρας ἡμῶν, ἐξερχόμεθα τῆς δουλώσεως τῆς βασιλείας σου καὶ γινόμεθα μετὰ τῶν Σαρακηνῶν, ἐπειδὴ ἔχειν ἔχομεν μετὰ τῶν Ῥωμαίων μάχας καὶ πολέμια, καὶ βιαζόμενοι κινῆσαι ἔχομεν φοσάτιον κατὰ τε τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου καὶ τῆς χώρας αὐτῶν καὶ αὐτῆς τῆς Ῥωμανίας. ταῦτα καὶ διὰ τῶν γραμμύτων τῶν προρηθέντων ἀρχόντων ἀναμαθῶν καὶ παρὰ τῶν ἀποσταλέτων παρ' αὐτῶν ἀνδρῶπων ἀκηκοῶς, καὶ πτοηθεὶς μήπως γένηται μετὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐξαγάγῃσι τὰ τῆς Περσίας φοσάτια κατὰ Ῥωμανίας, ἤρνήσατο λέγων ὅτι οὐκ ἔγραψα;

P 129 τὸν πρωτοσπαθῆριον Κώνσταντα τὸν μαγγλαβίτην περὶ τοῦ τοιοῦτου κάστρου καὶ τῆς χώρας αὐτοῦ τοῦ παραλαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐξ οἰκείας ὡς εἶπεν ἀφροσύνης τοῦτο ἐποίησε. καὶ ταῦτα εἶπεν ὁ βασιλεὺς τελείως ἀποθεραπεῦσαι τούτους βενλόμενος· καὶ ἐδέξατο ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθῆριος Κώνστας καὶ μαγγλαβίτης κέλευσιν μετὰ Ἰβρεων καὶ ἀπειλῶν περιέχουσαν "τίς διωρῖσάτο σοι τοῦτο ποιῆσαι; ἀλλὰ μᾶλλον ἐξέλθε ἐκ τοῦ κάστρου, καὶ ἀναλαβοῦ Ἀσώτιον τὸν υἱὸν τοῦ τετελευ-

urbi ei praesidio essent; veniretque cum iis, si fieri posset, scholarum domesticus. haec cum viderent Iberes, magister Curcenius et magister David Asotii curopalatae frater, imperatori scripserunt hunc in modum. "si maiestas tua hoc permittit, et in terram nostram veniat, obsequium omne deserentes cum Saracenis nos iungemus, quandoquidem praelia cum Romanis gerere cogimur, et per vim coacti contra Adranautzium eiusque territorium et ipsam adeo Romaniam exercitum ducere debemus." his intellectis cum per literas praedictorum principum tum per homines ab ipsis missos, veritus ne viribus cum Saracenis coniunctis Persiae copias contra Romaniam educerent, Constanti protospathario manclabita de urbe hac eiusque ditione accipienda scripsisse se negabat, sed propria id imprudentia, ut ita dicam, eum fecisse. et haec quidem dicebat imperator omnino eos delinire cupiens; mandatumque ipse Constantinus protospatharius et manclabita accepit cum conviciis et minis cuiusnam iussu hoc fecisset; quin potius urbe exiret, et Asotium defuncti Adranase curopalatae filium secum assumeret atque in urbem adduceret, ut dignitate paterna curopalatae augetur. haec ubi accepisset patricius Constans,

τηκότος Ἀδρανασῆ τοῦ κουροπαλάτου, καὶ εἰσάγαγε αὐτὸν ἐπιταῦθα, ὅπως τιμῆσωμεν αὐτὸν τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀξίαν τοῦ κουροπαλάτου." ταῦτα δεξάμενος ὁ πατρίκιος Κώνστας κατέλιπε τὸν πατρίκιον Ἀσωτίον τὸν καὶ Κισκάσην εἰς τὸ 5 ἔαυτοῦ κάστρον τὸ Ἀδρανουτζίν, κακεῖνος ἐξελθὼν ἀπῆγε πρὸς τὸν Δαβίδ τὸν μέγαν, καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ ἣν περιεῖχε πρὸς αὐτὸν κέλευσιν, καὶ ὑπέστρεψε, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἰβηρίαν, καὶ εὔρεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηθροισμένους τὸν τε μάγιστρον Κουρκένιον καὶ τὸν μάγιστρον Δαβίδ τὸν ἀδελφὸν 10 Ἀσωτίου τοῦ κουροπαλάτου. καὶ ἤρξαντο φιλονεικεῖν καὶ κατονειδίξειν τὸν πατρίκιον Κώνσταντα, λέγοντες ὅτι κρυπτός ἄνθρωπος καὶ κακὸς τυγχάνεις, ὅτι οὐκ ἐφανέρωσας ἡμᾶς περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου ὅτι μέλλεις τοῦτο κρατῆσαι καὶ ὅτι συμφέρει τοῦτο κρατεῖσθαι παρὰ τοῦ βασιλέως· ἡμεῖς 15 γὰρ καὶ περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἀνηγγάγομεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐδέξαμεθα μηδαμῶς γινώσκειν τὸν βασιλέα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀλλὰ σὲ τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πατρίκιου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκάση. ὁ δὲ πατρίκιος Κώνστας προσαπολογησάμενος τούτοις τὰ εἰκότα ἀνέ- 20 λάβετο Ἀσωτίον τὸν υἱὸν Ἀδρανασῆ τοῦ κουροπαλάτου, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐτιμῆθη παρὰ τοῦ βασιλέως κουροπαλάτης.

Ἴσθι δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τισι καιροῖς μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ διαφόρων ἐθνῶν συμβεβηκότων· ἄξιον γάρ, φίλτατε υἱέ, 25 μὴδὲ περὶ τὴν τούτων μνήμην διαφυγεῖν σε, ἔν ἐν ὁμοίοις

Asotium patricium sive Ciscasen in urbe sua Adranutzio reliquit, adeoque egressus ad Davidem magnum profectus, cui mandata quae ad ipsum habebat, exposuit; et revertens in Iberiam venit, ubi congregatos super ea ipsa re magistrum Curcenium magistrumque Davidem Asotii curopalatae fratrem invenit. coeperuntque contendere, et conviciari Constanti patricio veluti homini versipelli et maligno, quod consilium suum de Adranutzio occupando ipsis non aperuisset, et quod non significasset id imperatori expedire. sese quoque rem ad imperatorem rettulisse, et comperisse nihil illi de ea constare, sed ipsum hoc sua sponte fecisse in gratiam patricii Asotii sive Ciscase. Constans vero patricius ea pro sua defensione respondit quae necessaria videbantur, et Asotium Adranase curopalatae filium assumptum in urbem duxit, ubi ab imperatore curopalatae dignitatem accepit.

Scias autem etiam ea quae temporibus quibusdam inter Romanos et varias gentes acciderunt: nam aequum est illi carissimo, haec

καιροῖς τῶν αὐτῶν προσπιπτότων εἶη σοι εὐχερῆς ἡ ἐπανόρθωσις διὰ τῆς προγνώσεως.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ ζ.

περὶ τῆς τῶν Κυπρίων μεταναστιάσεως ἔχει ἡ ἱστορία τάδε.

Τῆς νήσου ἀλωθείσης ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐπὶ ἑπτὰ ἔτεσιν ἀοικήτου μεινάσης, καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν βασιλεῦσαν καταλαβόντος, ἐγένετο οἰκονομία παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ ἕκτῃ συνόδῳ τοῦ τῆν Κυζικὸν παραλαβεῖν μετὰ τῶν ἐπισκόπων αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς νήσου, καὶ ποιεῖσθαι καὶ χειροτονίας ἡνίκα ἂν λείψῃ ἐπίσκοπος, πρὸς τὸ μὴ διαπεσεῖν τὴν αὐθεντίαν καὶ τὰ δίκαια τῆς Κύπρου (καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς Κύπριος ἦν, καθὼς καὶ παρὰ τῶν παλαιῶν Κυπρίων ὁ λόγος μέχρι τῆς σήμερον ἐπεκράτη-
P 130 σεν), ὥστε καὶ ὠρίσθη ἐν τῇ ἀγίᾳ ἕκτῃ συνόδῳ χειροτονεῖν τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου τὸν τῆς Κυζικίου πρόεδρον, καθὼς ἐν τῷ 13^ῳ κεφαλαίῳ τῆς αὐτῆς ἀγίας ἕκτης συνόδου ἀναγγέλλεται. μετὰ δὲ ἑπτὰ ἔτη θελήσει Θεοῦ ἐκινήθη ὁ βασιλεὺς πάλιν οἰκίσαι τὴν Κύπρον, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἀμερμουμνην τοῦ Βαγδάδ τρεῖς τῶν ἐνδόξων Κυπρίων, αὐτόχθονας τῆς αὐτῆς νήσου τυγχάνοντας, τοὺς λεγομένους Φαγγουμείς, μετὰ καὶ βασιλικῷ τινὸς ἀγγίλου τε καὶ ἐνδόξου, γράψας

17 13° Bandurius pro 13°

te meminisse, ut in similibus casibus facilis tibi correctio sit ex praesentia.

47. de Cypriorum migratione historia ita habet.

Insula a Saracenis capta et per septem annos habitatoribus vacua, ac Ioanne archiepiscopo cum suo populo Cpoli commorante, curavit Iustinianus imperator in sancta sexta synodo ut Cyzicum cum episcopis suis et cum populo suo occuparet et ordinationes faceret, cum deficeret episcopus, ne auctoritas et iura Cypri interciderant, siquidem ipse Iustinianus imperator Cyprius erat, quemadmodum a maioribus Cypriis traditum accepimus; ita ut etiam a sancta sexta synodo constitutum sit ut ordinaretur Cyzici praesul ab archiepiscopo Cypri, veluti in eiusdem sextae synodi capite. trigesimo nono scriptum est. septennio vero post, deo ita volente, animam induxit imperator iterum Cyprum habitatoribus frequentem facere, misitque ad amermumnaen Bagdad tres e primatibus Cypriis indigenas, Phangumes

τῷ ἀμερμουμνῇ ἵνα τὸν Συρίᾳ ὄντα λαὸν τῆς νήσου Κύπρου ἀπολύσῃ εἰς τὸν ἴδιον τόπον. καὶ ὑπακούσας ὁ ἀμερμουμνῆς τῇ τοῦ βασιλέως γραφῇ ἀπέστειλε κατὰ πάσης τῆς Συρίας ἐκδύτους Σαρακηνοὺς καὶ ἐπεσώρευσε πάντας τοὺς Κυπρίους καὶ διεπέρασεν εἰς τὸν ἴδιον τόπον. ἀπέστειλε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς βασιλικόν, καὶ διεπέρασε καὶ τοὺς ἐν Ῥωμανίᾳ οἰκῆσαντας ἤγρον ἐν τε τῇ Κυζίκῳ καὶ τῷ Κιβυρραιωτῶν καὶ τῷ Θρακησίῳ, καὶ ἐνφκίσθη ἡ νῆσος.

Κ ε φ ά λ α ι ο ν μ ή .

10 *Κεφάλαιον 18^ο τῆς ἁγίας ἑκτῆς συνόδου, τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ τοῦ μεγάλου παλατίου γενομένης.*

Τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ τῆς Κύπρου νήσου προέδρου ἅμα τῷ οἰκείῳ λαῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλησπόντιον ἐπαρχίαν, διὰ τε τὰς βαρβαρικὰς ἐφόδους διὰ τε τὸ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερωθῆναι δουλείας καὶ καθαρῶς τοῖς σκῆπτροις τοῦ χριστιανικωτάτου κράτους ὑποταγῆναι, τῆς εὐρημένης μεταναστάτος νήσου προνοία τοῦ φιλανθρωπίου Θεοῦ καὶ μόχθῳ τοῦ φιλοχρίστου καὶ εὐσεβοῦς ἡμῶν βασιλέως, συννορῶμεν ὥστε ἀκαινοτόμητα διαφυλαχθῆναι τὰ παρὰ τῶν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον συνελθόντων Θεοφόρων πατέρων τῷ θρόνῳ τοῦ προγεγραμμένου ἀνδρὸς παρασχεθέντα προνόμια,

13 *Κυπρίου vulgo Ἑλλησπόντιον Meursius pro Ἑλλισπονδον.*

dictos, cum quodam Caesariano prudenti et claro, scribens ei uti Cyprios in Syria agentes ad terram suam dimitteret. et amermumnes petitioni imperatoris satisfaciens per totam Syriam claros Saracenos misit, qui Cyprios omnes undique coactos in terram suam traicere curarent. praeterea Caesarianum quoque imperator misit ad traiciendum eos qui habitarent vel in Romania vel Cyzici vel inter Cibyrhaeotas vel in Thraciesio; atque ita habitari iterum insula coepta est.

48. *caput 39 sanctae sextae Synodi, in Trullo magni palatii habitae.*

Cum frater et comminister noster Ioannes, insulae Cypri praesul, una cum populo suo et propter barbarorum incursiones, et ut a gentiliū servitute liberaretur ac soli Christianissimi imperii sceptro subiceretur, e dicta insula in Hellesponticam provinciam migraverit, benigni dei providentia et labore Christum amantis ac pii imperatoris nostri, statuimus ut quae olim a patribus divino numine afflatis Ephesinae Synodi viri supra scripti sedi tributa sunt privilegia, ab omni

ὥστε τὴν νέαν Ἰουστινιανούπολιν τὸ δίκαιον ἔχειν τῆς Κωνσταντινέων πόλεως, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ καθιστάμενον Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον πάντων προεδρεύειν τῶν τῆς Ἑλλησποντίας ἐπαρχίας καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων χειροτονεῖσθαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν (τὰ γὰρ ἐν ἐκάστη ἐκκλησίᾳ ἔθῃ καὶ οἱ Θεοφόροι ἡμῶν πατέρες παραφυλάττεσθαι διεγνώκασι), τοῦ τῆς Κυζικηνῶν πόλεως ἐπισκόπου ὑποκειμένου τῷ προέδρῳ τῆς εἰρημένης Ἰουστινιανουπόλεως, μιμήσει τῶν λοιπῶν ἀπάντων ἐπισκόπων τῶν ὑπὸ τὸν λεχθέντα Θεοφιλέστατον πρόεδρον Ἰωάννην· ἀφ' οὗ χρείας καλούσης καὶ ὁ τῆς αὐ-10 τῆς Κυζικηνῶν πόλεως ἐπίσκοπος χειροτονηθήσεται.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ περὶ ἐθνῶν οὕτως ἀκριβῶς σοι διευτυώ-
 P 131 σαμεν καὶ προεξεθέμεθα, δίκαιον μὴ μόνον περὶ τῶν ἐν τῇ
 καθ' ἡμᾶς πολιτείᾳ ἀλλὰ καὶ περὶ πάσης τῆς τῶν Ῥωμαίων
 ἀρχῆς κατὰ τινὰς χρόνους καινοτομηθέντων σαφῆ κεκτηῖσθαι¹⁵
 σε τὴν εἶδῃσιν, ὡς ἂν ἡ περὶ τῶν ἐγγυτέρω καὶ οἰκείων γνώ-
 σις πλέον τῶν ἄλλων ἐν σοὶ διαμένουσα ποθεινότερον ἀνα-
 δεῖξῃ πρὸς τὸ ὑπήκουον.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίου τοῦ καὶ
 Πρωγάτου καλουμένου Καλλινικός τις ἀπὸ Ἡλιουπόλεως²⁰
 Ῥωμαίσις προσφυγὼν τὸ διὰ τῶν σιφώνων ἐκφερόμενον πῦρ

1 Κωνσταντίνου M
 13 περὶ τῶν add B

5 ἔθῃ Bandurius ex canone pro ἔθῃ

innovations libera conserventur; utque nova Iustinianopolis ius habeat Constantiensium civitatis; qui que in illa constitutus est dei amantissimus episcopus, praesit omnibus Hellesponticae provinciae episcopis, et a suis episcopis antiqua consuetudine ordinetur. consuetudines enim quae sunt in unaquaque ecclesia, divini etiam nostri patres servandas statuerunt, Cyzicenor civitatis episcopo praedictae Iustinianopoleos praesuli subiecto, ad imitationem reliquorum omnium episcoporum, qui subsunt praedicto dei amantissimo praesuli Iohanni, a quo, cum usus postulaverit, etiam ipsius Cyzicenor civitatis episcopus ordinabitur.

Postquam vero ea quae ad gentes pertinent studioso tibi ordinavimus et supra exposuimus, aequum est non solum eorum quae in nostra republica, sed quoque in universo Romanorum imperio diversis temporibus innovata sunt, certam te cognitionem habere: ut rerum magis propinquarum et domesticarum notitia caeteris tibi magis inhaerens, amabiliorem subditis te reddat.

Sciendum itaque sub Constantino Constantii filio Pogonato Callinicum quendam ab urbe Heliopoleos ad Romanos profugisse, qui Graecum ignem siphonibus emitti solitum paravit; quo quidem igne

ἄγρον κατέσκευασα, δι' οὗ καὶ τὸν τῶν Σαρακητῶν στόλον ἐν Κυζίκῳ Ῥωμαῖοι καταφλέξαντες τὴν νίκην ἤραναν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ θ'.

5 ὁ ζητῶν ἔπαις τῇ τῶν Πατρῶν ἐκκλησίᾳ οἱ Σκλαβοὶ δουλεύειν καὶ ὑποκλιθεῖν ἐπέτυχον, ἐκ τῆς παρουσίας μανθανέω γραφῆς.

Νικηφόρος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα ἐκράτει, καὶ οὗτοι
 ἐν τῷ θέματι ὄντες Πελοποννήσου ἀπόστασιν ἐννοήσαντες
 πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων οἰκίας τῶν Γραικῶν ἐξεπόρθουν
 καὶ εἰς ἀρπαγὴν εἰσέθεντο, ἔπειτα δὲ καὶ κατὰ τῶν οἰκητόρων
 10 τῆς τῶν Πατρῶν ὀρμήσαντες πόλεως τὰ πρὸ τοῦ τείχους πε-
 διά κατεστρέφοντο καὶ ταύτην ἐπολιόρχουν, μεθ' ἑαυτῶν ἔχον-
 τες καὶ Ἀφρικοὺς καὶ Σαρακηνοὺς. ἐπεὶ δὲ χρόνος ἱκανὸς
 διήλθε καὶ σπάνις τῶν ἀναγκαίων τοῖς ἔνδοθεν τοῦ τείχους
 γίνεσθαι ἤρξατο, ὕδατός τε καὶ τροφῶν, βουλὴν βουλευόνται
 15 εἰς συμβιβάσεις τε εἰσελθεῖν καὶ λόγους ἀπαθείας λαβεῖν καὶ
 τηρικαῦτα τὴν πόλιν ὑποτιμᾶν αὐτοῖς. ἐπεὶ οὖν ὁ τηρικαῦτα
 στρατηγὸς ὑπῆρχε πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ θέματος ἐν κύστρω
 Κορίνθου, καὶ προσδοκία ἦν τοῦ παραγενέσθαι αὐτὸν καὶ κα-
 ταπολεμῆσαι τὸ ἔθνος τῶν Σκλαβητῶν, ὡς καὶ πρόην κατα-
 20 μνηυθέντος αὐτοῦ περὶ τῆς καταδρομῆς αὐτῶν παρὰ τῶν ἄρ-
 χόντων, ἐβουλεύσαντο οἱ τοῦ κύστρου οἰκῆτορες πρότερον ἀπο-
 σταλῆναι σκοπὸν εἰς τὰ ἀνατολικώτερα τῶν ὀρέων καὶ ἀπο-

incensa apud Cyzicum Saracenorum classe, victoriam Romani repor-
 tarunt.

49. qui scire volet, quomodo Patrensi ecclesiae subiecti fuerint
 Sclavi, hinc discat.

Romani imperii sceptrum Nicephorus tenebat; et hi in Peloponnesi
 themate cum essent defectionem cogitantes, primo quidem vicinorum
 Graecorum aedes vastabant praedaeque ac direptioni exponebant, de-
 inde etiam in Patrenses cives irruentes praedia eorum muris proxima
 evertebant urbemque obsidione cingebant, adiuti ab Afris et Sarace-
 nis. idque cum aliquandiu durasset, iamque rerum necessarium,
 maxime aquae et ciborum penuria oppidanos premere coepisset, con-
 siliium ineunt de paciscendo et indemnitate accepta urbe illis subit-
 cienda. cum autem eius temporis praetor esset in arce thematis in urbe
 Corintho, sperarentque eum affuturum et Sclavinios oppugnaturum,
 quia scilicet prius ipse a principibus admonitus fuerat de ipsorum
 excursionibus, visum fuit oppidanis speculatorem prius mittere ad orien-
 tiales montium partes, exploraturum an praetor adesset, speculatori

σκοπεῦσαι καὶ γινῶναι εἰ ἄρα παραγίνεται ὁ στρατηγός, παραγγείλαντες καὶ σημεῖον δεδωκότες τῷ ἀπεσιταλμένῳ Ἰνα, εἰ μὲν ἴδοι ἐρχόμενον τὸν στρατηγόν, ἐν τῇ ὑποστροφῇ αὐτοῦ κλίῃ τὸ φλάμουλον, ὅπως γινῶσι τὴν ἔλευσιν τοῦ στρατηγοῦ, εἰ δὲ μὴ γε, κατέχειν ὄρθον τὸ φλάμουλον πρὸς 5 τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς προσδοκίαν τοῦ λοιποῦ παραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν. τοῦ οὖν σκοποῦ ἀπελθόντος καὶ μαθόντος μὴ παραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν, ὑπέστρεφεν ὄρθον κατέχων τὸ φλάμουλον. καὶ δὴ τοῦ θεοῦ εὐδοκήσαντος διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου, τοῦ ἵππου ὀλισθήσαντος καὶ τοῦ ἐπιβάτου 10 ὑποπεπιτωκότος ἔκλιε τὸ φλάμουλον, καὶ οἱ τοῦ κάστρου οἰκήτορες ἰδόντες τὸ γεγονός σημεῖον, καὶ νομίσαντες ἔξ ἅπαντος παραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν, ἤνοιξαν τὰς πύλας τοῦ κάστρου καὶ P 132 ἐξῆλθον θαρσαλέοι κατὰ τῶν Σκλαβηνῶν, καὶ εἶδον τὸν πρωτόκλητον ἀπόστολον ὀφθαλμοφανῶς ἵππῳ ἐπικαθήμενον καὶ 15 δρόμῳ ἐπερχόμενον κατὰ τῶν βαρβάρων· καὶ δὴ τρέψας τούτους κατὰ κράτος, καὶ διασκορπίσας καὶ ἀπελάσας πόρρω τοῦ κάστρου φυγάδας ἐποίησεν. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες καὶ καταπλαγέντες, ἔκθαμβοι γεγονότες ἐπὶ τῇ κατ' αὐτῶν κραταιᾷ ἐπελεύσει τοῦ ἀητιήτου καὶ ἀκαταγωνίστου ὀπλίτου καὶ στρα- 20 τηγοῦ καὶ ταξιαρχοῦ καὶ τροπαιούχου καὶ νικηφόρου πρωτοκλήτου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτούς, καὶ προσέφηνον εἰς τὸν πάνσεπτον ναὸν αὐτοῦ. τοῦ οὖν στρατηγοῦ μετὰ τὸ τρόπαιον ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καταλαβόντος καὶ τὴν νίκην τοῦ ἀποστόλου μα- 25

7 μαθόντος add B   24 στρατηγοῦ add B

signum dantes, ut si venientem praetorem videret, in reditu flammulum inclinaret, unde adventum eius cognoscerent, sin minus, rectum teneret, ne de cetero afuturum eum sperarent. cum itaque abiisset speculator et non adesse praetorem intelligeret, rediit cum flammulo erecto. deo vero ita volente propter intercessionem S. Andreae apostoli, accidit ut equo caespitante excussus vector flammulum inclinaret; quod videntes oppidani, veluti signo dato, existimantes omnino praetorem venisse, portis urbis apertis contra Sclavinios strenue egressi sunt, videruntque clare apostolum primo vocatum equo insidentem et in barbaros ruentem, quos terga vertere ac dispersos in fugam se dare procul ab urbe coëgit. nam conspecto invicto bellatore contra se irruente, barbari percussi tam vehementi impetu insuperabilis ducis ac victoris, priini vocati apostoli Andreae, necnon supra modum ab eodem perterriti trepidantes ad venerandam eius aedem confuge-

θόντες, κατεμήνυσσε τῷ βασιλεὶ Νικηφόρῳ τὴν τε ἔφοδον τῶν
 Σκλαβηνῶν καὶ τὴν προνομίην καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ ἀφανι-
 σμὸν καὶ τὴν λεηλασίαν καὶ τὰλλα δευὰ ὅσα καταδραμόντες
 ἐποίησαν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀχαιᾶς, ἔτι δὲ καὶ τὴν πολυήμε-
 5ρον πολιορκίαν καὶ τὴν κατὰ τῶν οἰκητόρων τοῦ κώστρου διη-
 νεκῆ ἐπίθεσιν, ὡσαύτως καὶ τὴν ἐπισκοπὴν καὶ συμμαχίαν
 καὶ τρόπαιον καὶ τὴν κατὰ κράτος νίκην τὴν γενομένην παρὰ
 τοῦ ἀποστόλου, καὶ ὡς ὀφθαλμοφανῶς ὠράθη ἐπιτρέχων καὶ
 διώκων τοὺς πολεμίους κατὰ νεῶτον καὶ τροπούμενος αὐτούς,
 10 ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους αἰσθέσθαι τὴν τοῦ ἀποστό-
 λου πρὸς ἡμᾶς ἐπισκοπὴν καὶ συμμαχίαν καὶ διὰ τοῦτο προσ-
 φυγεῖν αὐτούς εἰς τὸν σεβύσμιον αὐτοῦ ναόν. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς ταῦτα ἀναμαθῶν παρεκελεύσατο οὕτως "ἐπεὶ καὶ τὸ τρώ-
 παιον καὶ ἡ κατὰ κράτος νίκη παρὰ τοῦ ἀποστόλου γέγονεν,
 15 ὀφειλόμενον καθέστηκε πῦσαν τὴν ἐκστρατείαν τῶν πολεμίων
 καὶ τὰ λάφυρα καὶ τὰ σκῦλα αὐτῷ ἀποδοθῆναι." καὶ διω-
 ρίστατο αὐτούς τε τοὺς πολεμίους μετὰ πάσης τῆς φαμίλιας
 καὶ συγγενείας καὶ πάντων τῶν προσηκόντων αὐτοῖς, ἔτι δὲ
 καὶ πάσης πῆς ἐπάρξεως αὐτῶν, ἀφορισθῆναι εἰς τὸν ναόν
 20 τοῦ ἀποστόλου ἐν τῇ μητροπόλει Πατρῶν, ἐν ᾗ ὁ πρωτόκλη-
 τος καὶ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως διήνυσεν
 ἀγῶνα, δεδωκῶς περὶ αὐτῶν καὶ σιγίλλον ἐν τῇ αὐτῇ μητρο-
 πόλει. ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι καὶ ἀρχαιότεροι ἀνήγγειλαν
 παραδόττες ἀγράφως χρόνῳ τε καὶ βίῳ τοῖς ὕστερον, ὅπως

runt. praetor autem cum triduo post advenisset et apostoli victoriam
 intellexisset, Nicephoro imperatori significavit incursionem Sclavinio-
 rum, item direptionem, captivorum numerum, vastationem, praedam,
 et quaecumque alia mala Achaiae in partibus intulissent, item diutur-
 nam obidionem continuamque oppidanorum oppressionem, deinde
 apostoli inspectionem, auxilium, tropaeum et integram victoriam; ut-
 que sub oculis hominum visus esset hostes invadere eosque persequi
 et in fugam convertere, adeo ut ipsi etiam barbari eius vires et sup-
 potias nobis praestitas persentiscerent, ideoque ad sacram eius aedem
 confugerent. his cognitis imperator iussit, postquam ab apostolo vi-
 ctoria contigisset eique hostium expeditio imputari deberet, omnia ei
 spolia donari; et statuit ipsos quoque hostes cum omni familia et
 cognatione ac propinquis universis facultatibusque attribui templo
 apostoli quod in Patrarum metropoli est, ubi primo vocatus Christi-
 que discipulus pugnam hanc pugnasset; et sigillum super hac re in
 metropoli illa dedit. atque haec quidem antiqui posteris suis sine
 scripto tradiderunt, ut secundum prophetam generatio ventura sciret

ἂν κατὰ τὸν προφήτην γυνῆ γενεὰ ἢ ἐρχομένη τὸ γεγονός
 θαῦμα διὰ πρσβεϊῶν τοῦ ἀποστόλου, καὶ ἀναστήσονται καὶ
 ἀπαγγελοῦσιν αὐτὸ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐπιλάβωνται τῶν
 εὐαγγελισιῶν ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς διὰ πρσβεϊῶν τοῦ ἀποστό-
 λου. ἔκτοτε δὲ οἱ ἀφορισθέντες Σκλαβηνοὶ ἐν τῇ μητροπόλει 5
 καὶ τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς βασιλικούς καὶ πάντας τοὺς
 δεῖ ἐθνῶν ἀποστελλομένους πρσβεῖς ὡς ὁμήρους διατρέφου-
 σιν, ἔχοντες ἰδίους καὶ τραπεζοποιούς καὶ μαγείρους καὶ πάν-
 τας τοὺς παρασκευάζοντας τὰ τῆς τραπέζης βρώματα, τῆς
 μητροπόλεως εἰς ταῦτα μηδὲν καινοτομουμένης, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ 10
 Σκλαβηνοὶ ἀπὸ διανομῆς καὶ συνδοσίας τῆς ὁμάδος αὐτῶν
 ἐπισυνάγουσι τὰς τοιαύτας χρείας. ἐποίησε δὲ καὶ σιγίλλιον
 Λέων ὁ αἰμίμητος καὶ αἰόιδιμος βασιλεὺς λεπτομερῶς περιέ-
 P 133 χον τὸ τί ὀφείλουσι παρέχειν οἱ αὐτοὶ ἐναπογραφόμενοι τῇ
 μητροπολίτῃ, καὶ μὴ ἀπαγορρίζεσθαι παρ' αὐτοῦ ἢ ἄλλως πως 15
 κατ' ἐπίνοιαν ἄδικον ζημιουῖσθαι αὐτούς.

Κεφάλαιον γ'.

περὶ τῶν ἐν τῇ θέρμῃ Πελοποννήσου Σκλάβων, τῶν τε Μιλιγγῶν
 καὶ Ἑστριῶν, καὶ περὶ τῶν τελευμένων παρ' αὐτῶν πόκεων. ὁμοίως
 καὶ περὶ τῶν οὐκ ἐτέρων τοῦ κάστρου τοῦ Μαιῆς, καὶ τῶν παρ' 20
 αὐτῶν τελευμένων πόκεων.

Ἰστίον ὅτι οἱ τοῦ θέρματος Πελοποννήσου Σκλάβοι ἐν
 ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως Θεοφίλου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ

2 καὶ ἀναστήσαντες — ἀποστόλων add B 16 ἄλλων add B

miraculum factum intercessionis apostoli, martirisque illis suis uti ne
 obliviscerentur beneficiorum quae deus per ipsos intercessionem con-
 tulisset. ex illo autem tempore Sclavinū, qui metropoli destinati
 fuerat, praetores, Cicerianos, quoscunque gentium legatos veluti ob-
 zides adunt, habentes structuret suos coquoque, et quicunque cibos
 apparatus, metropoli quidem nihil innovata, sed ipse Sclavinus ex
 divitiis et civitativis universitatibus suae res huiusmodi necessarias
 cultivavit. dedit vero etiam sigillum Leo semper memorandus ac
 praeviaris imperatoris, sigillumque complectens quod hi adscriptum me-
 tropolitano praetore debeant: quod quidem neque ipse adhibere ne-
 que quatenus sua iudicia ratione dante eos adhibere possit.

30. de Poliprovostii thematici Sclavinū. Miliariis, Eseritiis, iuxta quae
 sedebant troiana cum de habitationibus urbis Miliari, et quae pos-
 sident troiana.

Sciendum et thematici Poliprovostii Sclavinū temporebus imperato-

Μιχαὴλ ἀποστατήσαντες γέγονασιν ἰδιόρρυθμοι, λεηλασίας καὶ ἀνδραποδισμούς καὶ πραιΐδας καὶ ἐμπρησμούς καὶ κλοπὰς ἐργαζόμενοι. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου ἀποστάλη ὁ πρωτοσπαθᾶριος Θεόκτιστος, οὗ τὸ ἐπίκλην ἔστι τῶν Βροεινῶν, στρατηγὸς ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου μετὰ δυνάμεως καὶ ἰσχύος πολλῆς, ἧγουν Θρακῶν καὶ Μακεδόνων καὶ τῶν λοιπῶν δυτικῶν θεμάτων, τοῦ πολεμῆσαι καὶ καθυποτάξαι αὐτούς. καὶ πάντας μὲν τοὺς Σκλάβους καὶ λοιποὺς ἀνυποτάκτους τοῦ θέματος Πελοποννήσου ὑπέταξε καὶ ἐχει-
 10 ρώσατο· μόνοι δὲ οἱ Ἐζερίται καὶ οἱ Μιληγγοὶ κατελείφθησαν ὑπὸ τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ τὸ Ἔλος. καὶ ἐπειδὴ ὄρος ἐστὶν ἐκεῖσε μέγα καὶ ὑψηλότατον, καλούμενον Πενταδάκτυλος, καὶ εἰσέρχεται ὡσπερ τρύχηλος εἰς τὴν θύλωσσαν ἕως πολλοῦ διαστήματος, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δύσκολον κατῶ-
 15 κησαν εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ αὐτοῦ ὄρους, ἐν μὲν τῷ ἐνὶ μέρει οἱ Μιληγγοὶ ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ οἱ Ἐζερίται. καὶ ὁ μὲν προρρηθεὶς πρωτοσπαθᾶριος Θεόκτιστος καὶ στατηγὸς Πελοποννήσου δυνηθεὶς καὶ τούτους καθυποτάξαι, ἐπέθετο τοῖς μὲν Μιληγγοῖς νομίσματα ἕξ τοῖς δὲ Ἐζερίταις νομίσματα
 20 ἑξ, ἅτινα καὶ ἐτέλουν αὐτοῦ στρατηγούντος, καθὼς παρὰ τῶν ἐντοπιῶν διασώζεται μέχρι τῆς σήμερον ἢ τοιαύτη φήμη, ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως στρατηγῶν ὁ πρωτοσπαθᾶριος Ἰωάννης ὁ Πρωτεύων ἐν

2 καὶ πραιΐδας καὶ ἐμπρησμούς add B 14 τὸ] δὲ vulgo 18
 ἐξέθετο B 23 εἰς τὸ αὐτὸ θέμα M

ris Theophili eiusque filii Michaëlis desciscentes imperium excussisse, et suo libitu viventes direptiones captivitates praedas incendia ac furta exercuisse. imperante vero Michaële Theophili filio missus fuit protospatharius Theoctistus cognomento Broeciorum, praetor ad thema Peloponnesi cum magna manu Thracum Macedonum ceterorumque thematum Occidentalium, ad eos debellandos subiugandosque. et omnes quidem Sclavos reliquosque Peloponnesi nondum subiectos vicit ac subiugavit: soli vero Ezeritae et Milengi relinquebantur sub Lacedaemonia et Elos. ac quandoquidem mons illic magnus est et valde altus, Pentadactylus nomine, qui cervicis instar longe se in mare porrigit, propter loci difficultatem ad latera eius sedes posuerunt hinc Milengi inde Ezeritae. et praedictus quidem protospatharius Theoctistus Peloponnesi praetor cum subiugare illos potuisset, imposuit Milengis quidem nomismata sexaginta, Ezeritis vero nomismata trecenta; quae ipso praetore solvebantur, ut etiamnum constans fama est inter incolas. imperante vero domino Romano Ioannes protospa-

τῆ αὐτῆ θέματι ἀνήγαγε πρὸς τὸν αὐτὸν κύριον Ῥωμανὸν περὶ
 τε τῶν Μιληγγῶν καὶ τῶν Ἐζεριτῶν, ὅτι ἀποστατήσαντες οὐ
 πείθονται οὔτε τῷ στρατηγῷ οὔτε βασιλικῇ κελεύσει ἐπείκου-
 σιν, ἀλλ' εἰσὶν ὡσπερ αὐτόνομοι καὶ ἀποδόεστοι καὶ οὔτε
 παρὰ τοῦ στρατηγοῦ δέχονται ἄρχοντα οὔτε συνταξιδεύειν⁵
 αὐτῷ ἐπείκουσιν οὔτε ἄλλην τοῦ δημοσίου δουλείαν ἐκτελεῖν
 πείθονται. καὶ μέχρι τοῦ ἀνελθεῖν τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ συ-
 νῆβη προβληθῆναι τὸν πρωτοσπαθᾶριον Κρινίτην τὸν Ἄρο-
 τρῶν στρατηγὸν ἐν Πελοποννήσῳ· τῆς δὲ ἀναφορᾶς τοῦ πρω-
 τοσπαθαρίου Ἰωάννου καὶ στρατηγοῦ Πελοποννήσου τοῦ πρω-
 τεύοντος καταλαβούσης καὶ κατ' ἐνώπιον τοῦ βασιλέως τοῦ κυ-
 P 134 ροῦ Ῥωμανοῦ ἀναγνωσθείσης, καὶ περιεχούσης τὴν ἀποστασίαν
 τῶν προρρηθέντων Σκλάβων καὶ πρὸς τὰς βασιλικὰς προσ-
 τάξεις δυσπείθειαν ἢ μᾶλλον ἀπειθειαν, ἐδέξατο ὁ αὐτὸς
 πρωτοσπαθᾶριος Κρινίτης ἵνα, ἐπεὶ εἰς τοσαύτην ἤλασαν ἀποσ-
 15 τασίαν καὶ ἀπειθειαν, ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτῶν καὶ καταπο-
 λεμήσῃ καὶ ὑποτάξῃ καὶ ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς. ἀρξάμενος οὖν
 πολεμεῖν αὐτοὺς ἀπὸ μηνὸς Μαρτίου, καὶ κατακαύσας τὰ
 θέρη αὐτῶν καὶ ληϊσάμενος πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν, ἔσχεν αὐ-
 20 τοὺς ἀνδισταμένους καὶ ἀντέχοντας μέχρι μηνὸς Νοεμβρίου·
 ἀπὸ τότε δὲ ἰδόντες τὴν ἐαυτῶν ἐξολοθρεύσιν ἤτήσαντο λό-
 γον τοῦ ὑποταγῆναι αὐτοῖς καὶ τυχεῖν συμπαθείας ὑπὲρ ὧν
 πρώην ἐπλημμέλησαν. ὁ οὖν προρρηθεὶς πρωτοσπαθᾶριος

18 αὐτὸς M

tharius eiusdem thematis praetor ad imperatorem per literas rettulit
 Milengos et Ezeritas defecisse, neque aut praetori aut imperiali man-
 dato obedientiam ultra exhibere, sed quasi liberi ac sui iuris essent,
 neque principem a praetore accipere neque cum eo ad bellum profici-
 scisci aut officium denique ullum fiscale praestare velle. dum autem
 haec literae in itinere sunt, contigit ut Peloponnesi praetor destinaretur
 protospatharius Crinites Arotas; cumque allatae essent protospatharii
 Ioannis et Peloponnesi praetoris literae et coram imperatore Romano
 lectae, intellectumque esset praedictos Sclavos defecisse et imperiali-
 bus mandatis aut aegre aut omnino non parere, iunctum eidem pro-
 tospathario Crinitae fuit ut quandoquidem descivissent atque ad in-
 obedientiam devenissent, arma contra eos sumeret, oppugnaret, sub-
 iugaret extirparetque. bellum igitur auspiciatus mense Martio, fru-
 gibus exstis et agris eorum omnibus vastatis, repugnantes habuit
 usque ad mensem Novembrem: sed ex eo perniciosam suam videntes
 de subiectione convenire voluerunt, et praeteritorum delictorum ven-
 diam postularunt. itaque praedictus protospatharius Crinites et pra-

καὶ στρατηγὸς ὁ Κρινίτης ἐξέθετο αὐτοῖς πάντα πλείονα ὧν ἐτέλουν, τοὺς μὲν Μιληγγοὺς ἀπὸ τῶν ξ νομισμάτων ὧν πρότερον ἐτέλουν, νομίσματα φμί, ὡς εἶναι τὸ πᾶν πάντων αὐτῶν νομίσματα χ', τοὺς δὲ Ἐζερίταις ἀπὸ τῶν τ' νομισμάτων ὧν πρότερον ἐτέλουν, ἕτερα νομίσματα τ', ὡς εἶναι τὸ πᾶν πάντων αὐτῶν νομίσματα χ', ἅτινα καὶ ἀπήτησε καὶ εἰσεκόμισεν ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθᾶριος Κρινίτης ἐν τῷ Θεοφυλάκτῳ κοιτῶνι. τοῦ δὲ πρωτοσπαθαρίου Κρινίτου ἐν τῷ θέματι μετατεθέντος Ἑλλάδος, καὶ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Βάρδα τοῦ Πλατυπόδη προβληθέντος στρατηγοῦ ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ τῆς ἀταξίας γενομένης καὶ στάσεως παρὰ αὐτοῦ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Βάρδα τοῦ Πλατυπόδη καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ πρωτοσπαθαρίων καὶ ἀρχόντων, καὶ τὸν πρωτοσπαθᾶριον Λέοντα τὸν Ἀγέλαστον ἀποδιωξάντων ἀπὸ τοῦ θέματος, καὶ εὐθέως γενομένης καὶ τῆς τῶν Σκλαβησιανῶν ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀπέστειλαν οἱ αὐτοὶ Σκλάβοι, οἳ τε Μιληγγοὶ καὶ οἱ Ἐζερίται, πρὸς τὸν κύριον Ῥωμανὸν τὸν βασιλέα, δξαιτούμενοι καὶ παρακαλοῦντες τοῦ συμπαθηθῆναι αὐτοῖς τὰς προσθήκας τῶν πάντων καὶ τελεῖν αὐτοὺς καθὼς 20 καὶ πρότερον ἐτέλουν. ἐπεὶ δέ, καθὼς προεῖρηται, εἰσῆλθον οἱ Σκλαβησιανοὶ ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου, δεδιὼς ὁ βασιλεὺς ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ προστεθέντες τοῖς Σκλάβοις πατελεῖ ἔξολοθρευσιν τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐργάσωνται, ἐποίησεν αὐτοῖς χρυσοβούλλιον ἵνα τελῶσι τὰ πάντα ὡς καὶ πρότερον,

tor tributa illis graviora imposuit, Milengis quidem ad sexaginta nomismata, quae antea solvebant, alia quingenta et quadraginta, ita ut universum ipsorum tributum esset nomismatum sexcentorum, Ezeritis vero supra trecenta nomismata pristina alia trecenta, ut essent sexcenta; quae exegit quoque idem protospatharius Crinites, intulitque in sacrum cubiculum. protospathario autem Crinite in Graeciae thema transposito cum in Peloponneso successisset protospatharius Bardas Platypus, et turbae ac factio exortae essent inter ipsum protospatharium Bardam Platypodem aliosque eius partis protospatharios atque principes, qui protospatharium Leonem Agelastum themate expulerant, protinus in thema illud Sclabesianis irruentibus, miserunt illi ipsi Sclavi Milengi et Ezeritae ad dominum Romanum imperatorem, comisationem petentes super auctis tributis, permitterenturque ea pendere qualia pridem pependerant. imperator autem ob Sclabesianorum adventum veritus ne Sclavis coninacti omnino eum themate Peloponnesi exuerent, auream illis bullam dedit ut tributa tantum solverent quemadmodum primitus solebant, Milengi scilicet

τοὺς μὲν Μιληγγοὺς ἕξ νομίσματα, τοὺς δὲ Ἐζερίτας νομίσματα τ'. αὕτη οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς προσθήκης καὶ τῆς ἐκκοπῆς τῶν πάντων τῶν Μιληγγῶν καὶ τῶν Ἐζερίτων.

Ἰστέον ὅτι οἱ τοῦ κάστρου Μαΐνης οἰκητορες οὐκ εἰσὶν ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῶν προμνηθέντων Σκλάβων, ἀλλ' ἐκ τῶν παλαιωτέρων Ῥωμαίων, οἱ καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ τῶν ἐντοπίων Ἕλληνας προσαγορεύονται διὰ τὸ ἐν τοῖς προπαιλαιῶς χρόνοις εἰδωλολάτρας εἶναι καὶ προσκνητιᾶς τῶν εἰδώλων κατὰ τοὺς παλαιοὺς Ἕλληνας· οἵτινες ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αἰοδίδμου Βασιλείου βαπτισθέντες Χριστιανοὶ γέγονασιν. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ οἰκοῦσιν ἐστὶν ἄνδρος καὶ ἀπρόσοδος ἐλαιόφορος δέ· ὄθεν καὶ τὴν παραμυθίαν ἔχουσι. διάκειται δὲ ὁ τοιοῦτος τόπος εἰς ἄκραν τοῦ Μαλέα, ἧγουν ἐκεῖθεν τοῦ Ἐζερού πρὸς παραθαλασσίαν. διὰ δὲ τὸ τελείως ὑποτεταγμένους εἶναι αὐτοὺς καὶ ἄρχοντα παρὰ τοῦ στρατηγοῦ δέχεσθαι καὶ πειθ-
P 135 ἀρχεῖν καὶ ὑπεῖκῖν ταῖς τοῦ στρατηγοῦ προσταῖξιαι, κερῶνσι πάντων ἐκ παλαιάτου χρόνου νομίσματα ὕ.

Ἰστέον ὅτι ἡ τῆς Καππαδοκίας στρατηγίς τὸ παλαιὸν τοῦρμα ἦν τῆς τῶν Ἀνατολικῶν στρατηγίδος.

Ἰστέον ὅτι ἡ Κεφαλληνίας στρατηγίς ἦγουν τὰ νησιά 20 τοῦρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Λογουβαρδίας· ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότητος γέγονα στρατηγίς.

nomismata sexaginta, Ezeritae vero nomismata trecenta. atque haec quidem causa fuit aucti imminutique rursus Milengorum et Ezeritarum tributū.

Sciendum vero est habitatores urbis Maines a praedictis Sclavis originem non ducere, sed ab antiquioribus Romanis; qui in hodiernum usque diem ab incolis Graeci appellantur, quod priscis temporibus idololatrae fuerint ac idolorum cultores veterum Graecorum ritu; qui quidem rem publicam Romanam administrante praeclaro illo imperatore Basilio cum baptismo Christianam fidem amplexi sunt. locus vero quem habitant, aquarum expers est et inaccessus, sed olivifer, quo se consolantur. iacet autem hic locus in Malea promontorio ultra Ezerum versus oram maritimam. et quandoquidem plane subiecti sunt principemque a praetore accipiunt, cuius mandatis obtemperant, ex antiquissimo tempore tributam solvunt nomismata quadringenta.

Cappadociae praetura olim turma erat praeturae Anaticorum. Cephaleniae praetura sive insula turma olim erat praeturae Longobardiae, sed in praetura erecta fuit sub Christi amante imperatore Leone.

Ἰστέον ὅτι ἡ Καλαβρίας στρατηγίς δουκάτον ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Σικελίας.

Ἰστέον ὅτι ἡ τοῦ Χαρσιανοῦ στρατηγίς τοῦρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς τῶν Ἀρμενικῶν στρατηγίδος.

3 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία Βάρετας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, ἡ τοποτηρησία Ἀσπονας καὶ ἡ τοποτηρησία Ἀκαρκῶς· καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀνατολικῶν εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία τῆς Εὐδοκιάδος, ἡ τοποτηρησία τοῦ ἁγίου Ἀγαπητοῦ, ἡ τοποτηρησία Ἀφραζίας· καὶ ἐγένοντο ταῦτα τὰ ἑπτὰ βάνδα, ἧτοι τὰ τῶν Βουκελλαρίων τέσσαρα καὶ τρία τῶν Ἀνατολικῶν, τοῦρμα μία ἢ νῦν τὰ Κόμματα λεγομένη.

15 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ θέμα Χαρσιανοῦ μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία τοῦ Μυριοκεφάλου, ἡ τοποτηρησία τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ ἡ τοποτηρησία Βερινουπόλεως, καὶ ἐγένοντο τοῦρμα ἡ νῦν Σανιάνα λεγομένη. καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀρμενικῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοῦ Κομοδρόμου τοποτηρησία, ἡ τοποτηρησία Ταβίας, καὶ εἰς τὴν τοῦρμαν τοῦ Χαρσιανοῦ τὴν εἰρημένην προσετέθησαν. ἀπὸ δὲ τοῦ Καππαδοκῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα ταῦτα τὰ

3 Ἰστέον — στρατηγίδος add B   22 ἡ τοποτηρησία add B

Calabriae praetura ducatus olim erat praeturae Siciliae.

Charsiani praetura turma antiquitus erat Armeniacorum praeturae. sub Leone autem Christi amante imperatore a themate Buccellariorum in Cappadocum thema translata fuerunt haec banda, vicariatus Baretas Balbadonos Asponas et Acarcus: ex themate vero Anaticorum in thema Cappadocum isthaec quidem banda translata sunt, vicariatus Eudociadis, S. Agapeti et Aphraziae. factaque sunt septem haec banda, nempe Buccellariorum quattuor et Anaticorum tria, turma una, quae nunc Commata nuncupatur.

Porro sub eodem Christi amantissimo imperatore Leone a themate Buccellariorum in Charsiani thema translata sunt haec banda, vicariatus Myriocephali, venerandae Crucis et Berinopoleos; factaque ex iis fuit turma, quae nunc Saniana appellatur. ab Armeniacorum vero themate in Charsiani thema haec banda translata sunt, vicariatus Comodromi et vicariatus Tabiae; adiectique fuere praedictae Charsiani turmae. e Cappadocum autem themate in Charsiani itidem

βάνδα μετετέθησαν, ἤτοι ἡ τούρμα Κασῆς ἐξ ὀλοκλήρου καὶ ἡ τοποτηρησία Νύσσης μετὰ τῆς Καισαρείας.

Ἰστίον οὖν τοῖς παρελθούσιν χρόνοις τὸ τοῦ Χελάνου θέμα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἦν, ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Ἀσμοσάτου θέμα καὶ αὐτὸ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἦν. τὸ δὲ Χανζίτ καὶ ἡ Ῥωμανόπολις κλεισουρα τῶν Μελιτινιατῶν ὑπῆρχον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Φατιλίανου πάντα τὰ ἐκείθεν τῶν Σαρακηνῶν ὑπῆρχεν, τὸ δὲ Τεκῆς ἦν τοῦ Μανουήλ. ἡ δὲ Κάμαχα ἡ τούρμα ἄκρα Κελωνίας ἦν, ἡ δὲ τῆς Κελτζινῆς τούρμα ὑπὸ τὴν Χαλδίαν ἦν. ἡ δὲ Μεσοποταμία τῷ τότε καιρῷ θέμα οὐκ ἦν. Λέων δὲ ὁ φιλόχριστος καὶ αἰοίδιμος βασιλεὺς τὸν Μανουήλ ἐκείνον ἀπὸ τοῦ Τεκῆς μετὰ λόγου ἐξήγαγεν, καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτὸν εἰσήγαγε καὶ πρωτοσπαθᾶριον πεποίηκεν. ἔχει δὲ ὁ αὐτὸς Μανουήλ υἱοὺς τέσσαρας, τὸν Παγκρατούκαν, τὸν Ἰαχνούκαν, τὸν Μουδάφαρ καὶ τὸν Ἰωάννην· καὶ τὸν μὲν P 136 Παγκρατούκαν ὁ βασιλεὺς ἱκανάτον πεποίηκε καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τοὺς βουκαλλαρῖους, τὸν δὲ Ἰαχνούκαν εἰς Νικόπολιν στρατηγὸν ἐποίησε, τὸν δὲ Μουδάφαρ καὶ τὸν Ἰωάννην ἐν Τραπεζοῦντι δέδωκε γῆν βασιλικήν, ἅπαντας ἐξιῶμωσι τιμήσας καὶ δοὺς αὐτοῖς ἐνέργουσιᾶς πολλὰς. καὶ ἐποίησε θέμα τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὸν Ὀρέστην ἐκείνον τὸν Χαρσιακίτην στρατηγὸν προεβάλετο, καὶ τότε δέδωκε τὴν τῆς Κάμαχας τούρμαν ὑπὸ τὸ θέμα εἶναι τῆς Μεσοποταμίας· εἰθ'

6 Μηλιτινιατῶν Μ

thema translata fuere haec banda, universa turma Cases et vicariatus Nysiae cum Caesarea.

Chosani vero thema olim erat sub Saracenis, quemadmodum et Asmosati. Chanzit vero et Romanopolis clusuras erant Melitinistiarum. et a monte Phatilano, quae ulterius iacent, sub Saracenis erant, Teceae vero sub Manuele. at Camacha turma propugnaculum Coloniae erat, sicuti Celtzines turma ad Chaldiam pertinebat. sed Mesopotamia tunc temporis thema non erat: at Leo ille Christi amans et praeclarus imperator Manuelem securitate verbo data e Teceae ductum in urbem protospatharium creavit. erant autem haec Manuelli quattuor filii, Pancratucas Iachucas Mudaphar et Ioannes; et Pancratucan quidem imperator Hicanatum creavit et deinde praetorem Buccelliariorum, Iachucan praetura Nicopoleos donavit, Mudaphar vero et Ioanni imperialem terram in Trapezunte dedit, dignitatibus omnes et beneficiis multis cohonestans. et Mesopotamiam in thema redegit, ac Oresten illum Charsianitem praetorem designavit, turmasque Camachae et Celtzines tunc temporis sub thmate Meso-

οὕτως καὶ τὴν Κελτζινῆς τοῦρμαν ὑπὸ τὸ θέμα καὶ αὐτὴν τῆς Μεσοποταμίας ἐπιδίησεν. ἀρτίως δὲ ταῦτα πάντα γεγόνετα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων εἰς τὸ Μεσοποταμίας θέμα ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου προσετέθη ἢ τε Ῥωμανόπολις καὶ τὸ Χανζίτι.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἡ Λάρισα τοῦρμα τῆς Σεβαστείας ἦν, τὸ δὲ Κυμβαλαῖος ἦν τοῦρμα τοῦ Χαρσιανοῦ, τὸ δὲ Συμπόσιον ἦν ἐρημία πρὸς τὰ μέρη τῆς Λυκανδοῦ παρακείμενον. καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου Εὐστάθιος ὁ τοῦ Ἀργυροῦ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἀνακληθεὶς εἰς τὸ Χαρσιανὸν στρατηγὸς ἐχωρίσθη· ὁ δὲ Μελίας εἰς τὴν Μελιτηνὴν ἔτι πρόσφυγος ἦν, καὶ ὁ Βαασάκιος μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ τε Κρικωρίκη καὶ τοῦ Παζουνη, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰσμαῆλ δ' Ἀρμένιος ἰκεῖνος, οἵτινες καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν προρρηθέντα Ἀργυρὸν ἔγραψαν διὰ τοῦ χρυσοβούλλου λόγον λαβεῖν καὶ ἐξελθεῖν, καὶ τὸν μὲν Βαασάκιον καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ εἰς Λάρισσαν καθεσθῆναι, καὶ ὀνομασθῆναι τὸν μὲν Βαασάκιον Λαρισσοῦ κλεισουριάρχη, ὅπερ καὶ γέγονε, τὸν δὲ Ἰσμαῆλ κλεισουριάρχη εἰς τὸ Συμπόσιον, ὃ καὶ γέγονε, τὸν δὲ Μελίαν εἰς Εὐφράτειαν εἰς τὰ Τρυπία εἰς τὴν ἐρημίαν γενέσθαι τουρμάρχη, ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐξελθόντων δὲ τῶν Μελιτηνιατῶν καὶ τὸν Ἰσμαῆλ ἰκεῖνον ἀνελότιον ἔμενε τὸ Συμπόσιον ἐρημον· τοῦ δὲ Βαασακίου ὅτι προδοσίαν μελετᾷ διαβληθέν-

potamiae constituit. haec omnia autem cum nuper sub dominium venissent Romanorum, Romano imperante ad Mesopotamiae thema additae quoque fuerunt Romanopolis et Chanzit.

Sub Leone autem Christi amante imperatore Larissa Sebastiae turma erat ut Cymbalaeus Charsiani: at Symposium desertum erat ad Lycandi partes situm. imperante autem eodem Christi amante Leone Eustathius Argvri ab exilio revocatus Charsiani praetor factus est, Melias vero adhuc in Melitene exulabat. et Baasacius cum duobus fratribus Cricorice ac Pazume, item Ismaël ille Armenius, et ad illum simul et ad Argyrum, quem diximus, scripserunt ut per bullam aeream data sibi securitate exirent, et Baasacius quidem cum fratribus Larissae sedes poneret, vocareturque Baasacius Larissae clisuriarcha, quod etiam factum est, Ismaël autem Symposii clisuriarcha, Melias vero Euphratae Trypiorum et deserti turmarcha foret; id quod factum est. Melitiniatis vero excursionem facientibus Ismaëleque sublato, Symposium desertum mansit; et Baasacio proditionis accusato ideoque relegato, iterum Sebastiae turma facta est Larissa, praetorquo

τος καὶ ἐξορισθέντος πάλιν ὑπὸ τῆς Σεβαστείας ἡ Λαίρισα τοῦρμα ἐγένετο, στρατηγοῦ προβληθέντος ἐκεῖσε τοῦ Ἄργυρου Λέοντος τοῦ υἱοῦ Εὐσταθίου, τοῦ μετὰ ταῦτα μαγίστρου γεγονότος καὶ δομεστικῶν τῶν σχολῶν. ὁ δὲ Μελίας εἰς Εὐφράτειαν καθεζόμενος, ὁπότε προεβλήθη Κωνσταντῖνος ὁ δοῦς εἰς τὸ Χαρσιανόν, κατῆλθεν οὗτος ὁ προρρηθεὶς Μελίας, καὶ τὸ παλαιὸν κάστρον τὴν Λυκανδὸν ἐκράτησε, καὶ ἔκτισεν αὐτὸ καὶ ὠχυροποίησε, καὶ ἐκεῖσε ἐκαθίσθη, καὶ ὠνομάσθη παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως κλεισοῦρα. καὶ μετὰ τοῦτο διεπέρασεν ἀπὸ Λυκανδοῦ εἰς τὸ ὄρος τῆς Τζαμανδοῦ, κάκειος τὸ νῦν ὄν κάστρον ἔκτισε· καὶ ὠσαύτως κάκεινο κλεισοῦρα ἐκαλεῖτο. ἐκράτησε δὲ καὶ τὸ Συμπόσιον, ποιήσας αὐτὸ τουρμαρχάτον. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη, τοῦτο πρῶτον, συνοῦσης αὐτῷ καὶ Ζωῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, γέγονεν ἡ Λυκανδὸς στρατηγίς, καὶ πρῶτος Λυκανδοῦ στρατηγὸς ὠνομάσθη ὁ πατριῖκος Μελίας, δηλονότι τῷ τότε καιρῷ αὐτοῦ κλεισουριάρχου ἐν Λυκανδῷ τυγχάνοντος. ὁ δὲ αὐτὸς Μελίας διὰ τε τὴν συνοῦσαν αὐτῷ πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων πίστιν καὶ τὰς πολλὰς καὶ P 137 ἀπειροὺς αὐτοῦ κατὰ Σαρακηνῶν ἀνδραγαθίας μετέπειτα μάλιστα ἐτιμήθη.

Ἰστέον ὅτι ἡ Ἄβαρα τοῦρμα ἦν ὑπὸ τὸ θέμα Σεβαστείας, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότητος γέγονε κλεισοῦρα.

Ἰστέον ὅτι τύπος ἐκράτησε παλαιὸς τὸν κατεπάνω Μαρ-

14 τοῦτο] τὸ?

illuc missus fuit Leo Argyri Eustathii filius, qui magister postea et scholarum domesticus creatus fuit. at Melias, qui Euphratiam habitabat, Constantino Charsiani duce designato hinc discessit et Lycandum urbem antiquam occupavit, quam cum exaedificasset munissetque, sedem ipse ibi posuit, illaque ab imperatore Christi amante Leone clusurae nomen accepit. deinde Lycando in Tzamandi montem commigravit, ibique urbem, quae in hodiernum usque diem extat, condidit, et similiter clusura nuncupata est. tenuit vero etiam Symposium, fecitque turmarchatum. Constantino autem Christi amantissimo imperante una cum matre sua Zoë, tunc primum Lycandus praetura facta est, primusque eius praetor appellatus est Melias patricius, tunc temporis illic clisuriarcham agens, qui postea quoque propter insignem in Romanorum imperatorem fidem et plurima ac praeclara in Saracenos edita facinora magistri honore ornatus est.

Quod ad Abaram turmam attinet, ea sub Sebastiae themate erat, imperante vero Romano clusura facta est.

Statutum autem antiquitus fuit ut capitaneus Mardaitarum At-

δαϊκῶν Ἀττάλας παρὰ τοῦ βασιλέως δηλονότι προβαύλλεσθαι· διὸ καὶ παρὰ Λέοντος τοῦ μακρυωτάτου βασιλέως κατεπέμψεν προεβλήθη Σταυράκιος ὁ Πλατύς ἐπονομαζόμενος, ὃς χρόνος μὲν διέτριψεν ἱκανούς, οὐχὶ καλῶς δὲ καὶ τὰ τέλη διέθηκε. τοῦ γὰρ πρωτοσπαθαρίου Εὐσταθίου καὶ ἀσηκῆτις ἐν τῇ τῶν Κιβυρραιωτῶν θέματι ἐκ προσώπου ἀποσταλέντος φθόνου τινὲς ἀναμεταξὺ τούτων καὶ μάχαι γέγονασιν· ὃ τε γὰρ Σταυράκιος ὁ Πλατύς εἰς τὸν πατρίκιον Ἡμέριον καὶ λογοθέτην τοῦ δρόμου θαρρῶν ὡς ἂν τε παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν βασιλέα μεσιτευθεὶς, τῇ ἐκ προσώπου Εὐσταθίῳ ἀντέπιπτα καὶ μάλιστα ἐναντίως εἶχεν ἐν οἷς αὐτὸν ἐώρα εἶξω τοῦ δέοντός τι διαπραττόμενον ἢ καὶ προστάττοντα· ὃ τε δὲ πάλιν ὁ ἐκ προσώπου Εὐστάθιος πρὸς τὸν Σταυράκιον διεκείτο ἐχθροδῶς, καὶ πολλὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεις καὶ μηχανὰς ἐπλάττειτο. ὅθεν αἰτίας ὁ προορηθεὶς Εὐστάθιος κατὰ τοῦ Σταυρακίου ἀνήγαγεν, ὡς τὸ τῶν Κιβυρραιωτῶν θέμα δύο στρατηγούς ἔχειν οὐ δύναται, δηλονότι ἐμὲ καὶ τὸν Σταυράκιον τὸν κατεπάνω Μαρδαϊτῶν· ἄλλα γὰρ ἐμοῦ προστάττοντος καὶ διοικεῖν ἐθέλοντος, ἄλλα ποιεῖν ὁ κατεπάνω Μαρδαϊτῶν βεβύλεται, καὶ αὐτεξούσιος ὢν τὰ αὐτῇ δοκοῦντα μανικῶς διακράττεται. ἀνήγαγε δὲ καὶ ἄλλας ψευδολογίας τινὰς, καὶ πολλὰς μηχανὰς κατ' αὐτοῦ συνεγράψατο, τὰς μὲν πιθανῶς συνθεῖς, τὰς δὲ συκοφαντικῶς τε καὶ μανικῶς ἀναπλασάμενος. καὶ οὗτος δηλονότι τῇ πατρικίῳ Ἡμερίῳ καὶ λογοθέτῃ

talise ab imperatore designaretur; unde etiam a Leone beatissimo imperatore designatus fuit Stauracius cognomento Platys, qui aliquandiu quidem illic egit, sed tributa non recte ordinavit. cum enim Eustathius protospatharius et asecretis in Cibyrhaeotarum thema vicarius missus esset, aemulatio quaedam et contentio inter ipsos exorta est: quippe Stauracius Platys Homerio patricio et logothetae curae publici confidens, utpote quo intercedente imperatori consiliatus erat, Eustathio vicario se opposuit, atque omnino ei contrarium se praebuit, ubi praeter decorum committentem aut praecipientem aliquid videbat. vicissim Eustathius vicarius male erga Stauracium affectus multas adversus ipsum fraudes machinabatur et querelas contra eum producebat, in Cibyrhaeotarum themate duos praefectos esse non posse, se et Stauracium Mardaitarum capitaneum; quippe cum alia ipse iuberet statueretque, alia Mardaitarum capitaneus facere vellet et quasi sui iuris esset ea quas ipsi viderentur amenter peragere. produxit item alia quaedam mendacia, et multas contra eum fraudes excogitavit, quaedam probabiliter quidem, quaedam vero per calu-

τοῦ δοῦμον θαρρῶν ταῦτα ἐγγραψεν. ἐπὶ δὲ τῷ τότε καιρῷ φίλος Εὐσταθίου μᾶλλον ἦν ὁ πατρικίος Ἡμέριος ἤπερ Σταυρακίου, καὶ ὕστερον ἐχθρανθέντες ἀμφοτέρω ἐχθρας ἀνάμειστοι καὶ μανίας πλήρεις γέγονασιν. τὴν οὖν τοιαύτην ἀναφορὰν Εὐσταθίου δεξάμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ πατρικίου Ἡμερίου πεισθεὶς, δέδωκε τὴν τοῦ τοιοῦτου κατεπάνω ἐξουσίαν τῷ πρωτοσπαθαρίῳ Εὐσταθίῳ τῷ ἐκ προσώπου. τοῦ δὲ μακαρίου βασιλέως τὸν βίον ἀπὸ τῶν καίω πρὸς τὰ ἄνω μετῆλλαχότος, Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τῆς αυτοκρατορὸς ἀρχῆς ἐγκρατῆς γεγονώς, ὡς πάντας τοὺς ὑπὸ τοῦ μακαρίου βασιλέως καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ προβληθέντας ἔν τισιν ἀρχαῖς διεδέξατο, χαιρεκακίαις καὶ κακοβούλοις ἀνδράσι πεισθεὶς, οὕτω δὴ καὶ τὸν προρρηθέντα Εὐστάθιον διεδέξατο καὶ ἀντ' αὐτοῦ πεποίηκεν ἕτερον. ὁ γὰρ Χασὲ ἐκεῖνος ὁ ἐκ Σαρακηνῶν τῷ γένει ὀρμώμενος, Σαρακηνὸς δὲ τῷ ὄντι τῇ γνώμῃ καὶ τῷ τρόπῳ καὶ τῇ λατρείᾳ διατελών, ὁ τοῦ πατρικίου Δαμιανοῦ δοῦλος, ἐπεὶ πολλὴν παρρησίαν εἶχε τῷ τότε καιρῷ ὁ πρωτοσπαθάριος οὗτος Χασὲ πρὸς τὸν κύριον Ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα, ὡσαύτως καὶ ὁ πρωτοσπαθάριος Νικητάς ὁ ἀδελφὸς τοῦ Χασέ, ὁ καὶ τῶν Κιβυρραϊωτῶν στρατηγὸς

P 138 γεγονώς παρὰ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. ὁ Νικητάς οὖν οὗτος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος Χασέ τὸν βασιλέα ἤτησατο ὅτι ὡς ἀρχαῖόν σου φίλον εὐεργετῆν μὲν πρόπον ἐστίν, ἐν δὲ πρὸς τὴν βασιλείαν σου αἴτημα ἔχω,

3 ἐχθρανθέντες vulgo 8 τῷ δὲ μακαρίῳ βασιλεὶ vulgo 10
ὡς Meursius pro δε 11 προκληθέντας vulgo

mniam amenter confingens. atque haec quidem Hemerio patricio et logothetae cursus publici confisus scribebat. et is sane tunc temporis Eustathio magis quam Stauracio favebat, etsi postea inimici ambo infestissimi fuerint. eiusmodi igitur Eustathii relatione accepta imperator, et Hemerii patricii petitione persuasus, capitanei istius dignitatem protospathario, Eustathio vicario dedit. sed ad superos elato beato illo imperatore, Alexander eius frater imperio potitus ferme omnes a fratre imperatore defuncto honoribus auctos in ordinem redegit, hominum malignorum pravis consiliis persuasus; et sic Eustathio, quem diximus, honorem non prorogavit, sed alium ipsi substituit. nam protospatharius Chase ille a Saracenis genus ducens, et re ipsa eorum quoque sententiam mores ac cultum retinens, Damiani patricii servus, plurimum tunc gratia valebat apud Alexandrum imperatorem, quemadmodum et protospatharius Nicetas eius frater, qui etiam Cibyrhaeotarum praetor ab eodem imperatore factus fuit. hic igitur Nicetas praedicti Chase frater imperatorem compellavit, oport-

καὶ δίκαιόν ἐστιν εἰσακοῦσαί μου. τοῦ δὲ βασιλέως διαπο-
ρουμένου καὶ ἀντερωτῶντος τί ἂν εἴη τοῦτο τὸ αἴτημα, καὶ
ὄψε' εἰάν ποτιν ὑπακοῦσαι ὑποσχομένον, ὁ προρηθεὶς Νική-
της ἤτησατο ὅτι τὸν υἱὸν μου αἰτοῦμαι ἵνα ποιήσῃ ἡ βασι-
5 βλεία σου κατεπάνω τῶν Μαρδαϊτῶν Ἀτταλίας· οὐ τινοὺς ὁ
βασιλεὺς τῇ αἰτήσει πεισθεὶς, ἐπὶ προελεύσειως εἰσαγαγὼν ἐπὶ
τοῦ Χρυσοτρικλίνου τὸν υἱὸν τοῦ πρωτοσπαθαρίου Νικήτα
τὸν σπαθαροκαταδιδάτον Ἀβέρκιον, προεβάλετο αὐτὸν κατεπάνω
τῶν Μαρδαϊτῶν Ἀτταλίας, καθὼς καὶ ὁ μακάριος Λέων ὁ
10 βασιλεὺς πρότερον Σταυράκιον τὸν Πλατὸν ἐπονομαζόμενον.
καὶ ὁ ἐξ ἀρχῆθεν παλαιὸς ἔχων τύπος, καθὼς ἐν ἀρχαῖς εἴ-
ρηται, ὑπὸ τοῦ βασιλέως προβύλλεσθαι τὸν κατεπάνω Μαρ-
δαϊτῶν.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ βασιλέως τοῦ Θεοφίλου παρακοιμώμενος
15 γέγονε Σχολαστικὸς δοτιῆριος, ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοφίλου
παρακοιμώμενος Σαμωῶν πατριῆριος· καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ
τοῦ αὐτοῦ γέγονε παρακοιμώμενος Βασίλειος ὁ φιλόχριστος
βασιλεὺς. ἐπὶ δὲ τοῦ Βασιλείου φιλοχρίστου δεσπότου πα-
ρακοιμώμενος οὐ γέγονε δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς βασιλείας. ἐπὶ
20 δὲ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου παρακοιμώμενος γέγονε
Σαμωῶν ὁ πατριῆριος, καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασι-
λέως γέγονε Κωνσταντῖνος ὁ πατριῆριος. ἐπὶ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ
βασιλέως γέγονε παρακοιμώμενος πατριῆριος Βαρβάτος. ἐπὶ δὲ

3 ὑπακοῦσαι om M

tere sibi ut amico veteri beneficium conferri, esse autem unum quod
ab eius maiestate peteret, in quo exaudiri deberet: imperatore vero
ambigente, interroganteque quidnam illud esset, et pollicente ipsum
id, quidquid tandem esset, impetraturum esse, respondit ut filius meus
capitaneus Mardaitarum Attaliae creetur; eiusque petitioni satisfaciens
imperator Abercium spatharocandidatum Nicetae protospatharii filium,
in processu introductum in triclinium Aureum, Mardaitarum Attaliae
capitaneum designavit, quemadmodum antea beatus Leo imperator
Stauracium Platyn cognominatum. et eo quidem ritu, ut initio dixi,
antiquitus ab imperatore Mardaitarum capitaneus designabatur.

Sciendum autem sub Theophilo imperatore accubitorem fuisse
Scholasticum ostiarium, et sub Michaele eius filio Damianum patri-
cium, et post eum sub eodem Basiliū qui postea Christi amans im-
perator fuit. sed sub Basilio Christi amante imperatore, quoad usque
regnavit, nullus fuit accubitor. verum imperans Leone iterum hac
dignitate ornatus est Samonas patricius, et post eum sub eodem im-
peratore Constantinus patricius. Alexandro autem imperium tenente
accubitor creatus fuit Barbatus patricius; et sub Constantino Christi

Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γέγονε πάλιν Κωνσταντίνος πατρίκιος ὁ προρηθεῖς ἐπὶ Λέοντος δεσπότου, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότου Θεοφάνης πατρίκιος· ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τὸ δεύτερον γέγονε Βασίλειος πατρίκιος.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου βασιλείως ἦν ὁ Κτενᾶς ἐκεῖνος, γέρον κληρικός πάνυ πλούσιος, ὅστις ἦν καὶ δομέστικος εἰς τὴν νέαν ἐκκλησίαν· ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ἄσμα, οἷος τῷ τότε καιρῷ ἔτιμος οὐκ ἦν. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενᾶς τὸν πατρίκιον Σαμωνᾶν ἐδυσώπητος, τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένου αὐτοῦ ὄντος, μαιτεῦσαι αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τοῦ γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον καὶ φορεῖν ἐπικουτζουλον καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Λαυσιακὸν καὶ καθέζεσθαι ὡς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ῥογείεσθαι αὐτὸν λίτραν μίαν, καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως δοῦναι τῷ βασιλεὶ λίτρας τεσσαράκοντα. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐκ ἠέσχετο τοῦτο ποιῆσαι, λέγων τῶν ἀδυνάτων τυγχάνειν καὶ εἰς μεγάλην ἀδοξίαν τῆς βασιλείας μου κληρικὸν γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον. ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς Κτενᾶς παρὰ τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας καὶ σχολαρίκια ζυγὴν μίαν, ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα, καὶ τραπεζίου ἀσίμιν ἐνζωδον διάχρυσον ἀνάγλυφον, ἐκτιμηθὲν καὶ αὐτὸ λίτρας δέκα.

p 139 καὶ δυσωπηθεῖς ὁ βασιλεὺς τῇ παρακλήσει τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ καὶ παρακοιμωμένου ἀνελάβετο τὰς τεσσαράκοντα τοῦ

20 καὶ τραπεζίου — δέκα add B

23 τοῦ χρυσοῦ add B

amante imperatore rursum Constantinus patricius fuit, cuius antea mentionem feci sub domino Leone. sub Romano imperatore hunc honorem tenuit Theophanes patricius, sub Constantino autem iterum Basilius patricius.

Sub imperatore illo Christi amantissimo et perpetua memoria digno Leone Ctenas ille vixit, clericus aetate gravis et omino dives, novae ecclesiae domesticus, qui canendo omnes sui temporis antecellegebat. hic Samonae patricio, qui tunc temporis accubitor erat, persuasit uti pro se apud imperatorem intercederet, ut protospatharius fieret et camasum ferret ac in Lausiacum progrediretur, sederetque veluti protospatharius rogamque acciperet libram unam: se huius rei causa imperatori daturum libras quadraginta. at imperator recusabat, dicens fieri non posse, et maiestate sua indignum, clericum fieri protospatharium. quod cum ex Samona patricio idem ille Ctenas intellexisset, ad quadraginta libras inaurium par unum adiecit libris decem aestimatum, et mensulam caelatam ex argento non signato, inauratam et sculptam, cuius item pretium erat decem librarum. per-

χρυσίου λίτρας καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια καὶ τοῦ τραπεζίου τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἀσίμιν, ὡς γενέσθαι τὸ πᾶν δόμα τοῦ αὐτοῦ Κτεναῦ λίτρας ἐξήκοντα. τότε ἐποίησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ἐρογενῆ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ 5 λίτραν μίαν. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Κτεναῦ μετὰ τὸ τιμηθῆναι αὐτὸν πρωτοσπαθᾶριον ἔτη δύο καὶ ἐτελεύτησεν, ἐρογενῆ δὲ τὰ δύο ἔτη ἀνὰ λίτραν μίαν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν γ α'.

περὶ τοῦ τίνας τροπὴν γέγονε τὸ βασιλικὸν δρομώνιον, καὶ περὶ τῶν 10 πρωτοκαρᾶβων τοῦ αὐτοῦ δρομώνιου, καὶ ὅσα περὶ τοῦ πρωτοσπαθάρου τῆς φιάλας.

Ἰστέον ὅτι μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰοδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον ἐν ᾧ εἰσηρχετο ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' εἰς ρούσιον ἀγραρίον εἰσηρχετο. 15 πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἐπῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὰ θέρμα τῆς Προύσης, καὶ πάλιν ὅτε ἀπῆλθε θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ῥηγίου δηλονότι τῇ κελύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσηλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἠκολούθει ὀπισθεν. οἱ δὲ ἐν αὐτῷ εἰσ- 20 ελθόντες ἐλάται ὑπῆρχον ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ ἀγραρίου καὶ ἀπὸ τῶν Στενιτῶν πλωϊμῶν. τὸ γὰρ παλαιὸν εἶχε τὸ Στε-

7 λίτρας χιλίας M

suasus imperator Samonae patricii et accubitoris precibus libras illas auri quadraginta et inaurum par accepit, et mensulam caelatam ex argento non signato inauratam; quod totum Ctenae donum sexaginta librarum erat; fecitque eum protospatharium, et rogam dedit librae unius. vixit autem hic Ctenae post acceptum protospatharii honorem annos duos, et tunc obiit, cum singulis annis unius librae rogam accepisset.

51. *de imperiali dromonio, quomodo factum sit, et de protocarabis eius; item de protospathario Phialas.*

Sciendum est usque ad tempora Leonis praeclari sapientissimique imperatoris dromonium imperiale, quo veheretur imperator, nullum fuisse, sed agrarium tantum russaeum, praeterquam sub Basilio Christi amante imperatore: quippe idem imperator cum ad Prusae thermas ac rursus ad Rhegii pontem videndum abiret, quem extrui ipse iusserat, dromonium conscendit, quod alterum dromonium sequebatur; remiges vero qui in eo, ex imperiali agrario erant et ex nautis Stenitis. ab antiquo enim in Steno chelandia imperialia na-

νόν χελάνδια βασιλικὰ πλωῖμα μέχρι τῶν δέκα. ἐπεὶ δὲ ὁ
 μακάριος βασιλεὺς ὄλα τὰ πλείονα αὐτοῦ μεταστασιμὰτα εἰς
 τὰς Πηγὰς ἐποίει διὰ τὸ καὶ ὑπ' αὐτοῦ κτισθῆναι τὰ τοι-
 αῦτα παλάτια, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Ἑβδομον καὶ εἰς τὴν Ἱερίαν
 καὶ εἰς τὴν Βρύαν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἀγρᾶριον κατὰ τὸν πα- 5
 λαῖον τύπον. ὅτε δὲ εἰς μακρότερον ἀπήει πρόκενσον, οἶον
 εἰς τὰ Θέρμα τῆς Προύσης καὶ εἰς ἐπιτήρησιν τοῦ Ῥηγίου
 τῆς γεφύρας, εἰσῆει, καθὼς προεῖρηται, εἰς δρομώνιον, καὶ
 ἠκπολούθει ἕτερον δρομώνιον, διότι καὶ πλείονας ἄρχοντας εἰσ-
 ἔρχεσθαι μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ὑπολοίπους εἰς το 10
 δεύτερον δρομώνιον. ὁ δὲ αἰοίδιμος καὶ σοφώτατος Λέων ὁ
 βασιλεὺς φιλοτιμότερόν πως πρὸς τοὺς μαγίστρους καὶ πα-
 τρικίους καὶ οἰκείους συγκλητικὸς διακεῖμενος καὶ θέλων
 αἰεὶ τοῦτο συγχαίρεσθαι, λογισάμενος μὴ ἐπαρκεῖν εἰς ὑπο-
 δοχὴν πλείονων ἀρχόντων τὸ ἀγρᾶριον, ἐποίησε δρομώ- 15
 νιον, καὶ δὴ ἀπαύστως εἰσῆρχετο ἐν αὐτῷ ὀπουδὰν ἐβούλετο
 ἀπελθεῖν. συνῆρχοντο δὲ μετὰ αὐτοῦ οἶους ἂν ἐβούλετο τῶν
 ἀρχόντων, ἀπὸ τε μαγίστρων καὶ πατρικίων· κατὰ τύπον γὰρ
 ἐν τῷ ἀγρᾶρίῳ οὐδεὶς ἕτερος εἰσῆρχετο μετὰ τοῦ βασιλέως
 εἰ μὴ ὁ δρουγγάριος τῆς βίγλης καὶ ὁ δρουγγάριος τοῦ πλωῖ- 20
 μου καὶ ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου καὶ ὁ ἐταιρειάρχης καὶ
 ὁ μυστικὸς καὶ ὁ τῶν δεήσεων, καὶ ὅτε παρῆν ἐν τῇ πόλει
 P 140 καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ὁ παρακοιμώμενος, καὶ ὁ
 πρωτοβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνίτων οὓς ἂν ἐκέλευσεν ὁ

2 μεταστήματα M 4 ἐιρίαν M 5 βροίαν M 9 διὰ τὸ?

vigationi instructa decem erant, cum vero beatae memoriae imperator
 plerumque ad Pegana migraret, quod ea palatia ab eo aedificata
 essent, similiter in Hebdomum, in Hieriam et in Bryantem, agrarium
 de more prisco ingrediebatur: at cum longiorem aliquam profectio-
 nem susciperet, veluti ad Prusae thermas et ad Rhegii pontem videndum,
 dromonium, ut antea dictum est, conscendebat, sequebaturque alte-
 ram dromonium, in quo reliquus comitatus esset, cum in priori una
 cum imperatori essent plerique principes. sed Leo ille praecclarus ac
 sapientissimus imperator benignius erga magistros patricios et consi-
 liarios suos affectus, gratificarique eis hac in re cupiens, cum ad
 plerosque principes excipiendos non sufficere agrarium videret, dromo-
 nium fieri curavit, eoque semper usus est quocumque demum pro-
 fectisci vellet; et comitabantur e principibus magistris patriciis, quos-
 cunque vellet. in agrario enim ritu solito nemini cum eo esse lice-
 bat nisi drungario excubiarum, drungario rei navalis, logothetae cur-
 sus publici, hetaeriarcae, mystico, magistro libellorum supplicum,
 domestico scholarum, si in urbe esset, accubitori, protovestiario, et e

- βασιλεύς. δι' οὖν τὸν τρόπον τοῦτον ἐποίησε Ἄτων ὁ αἰοίδιμος καὶ σοφώτατος βασιλεὺς τὸ δρομώνιον, καὶ μετὰ τινα καιρὸν ἐποίησε καὶ ἕτερον δρομώνιον, ὃ καὶ δεύτερον προσήγορεύθη καὶ ἀκολούθως ἀνομάσθη. καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσα 5 ἀπῆε ὁ μακάριος οὗτος βασιλεὺς, οἶον εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὀλυμπον, εἰς τὰ Πύθια· καὶ διὰ τοῦτο ἐπετηδεύσατο τὰ δύο δρομώνια εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπνουσιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ. πολλὰ γὰρ ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς τὰ πλησίον κρήνησα, τὴν μίαν εὐσίαν καταλέμψανεν εἰς τὸν
- 10 Ἰππόδρομον πρὸς φύλαξιν τοῦ παλατίου, διὰ τὸ τῶμα τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ τὸν ἐπικρατήσαντα παλαιὸν τῆτον μετὰ τοῦ δομωστίκου τῶν σχολῶν ταξιδεύειν, καὶ ἐναπομένοντες εἰς τὸν Ἰππόδρομον συνεξιούσι κατὰ τύπον τοῦ βασιλεῦσιν εἰς τὰ κρήνησα.
- 15 Ὅτι δὲ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν βασιλικὸν ὄφρῖνον ἦν τῷ πρωτοσπαθάρῳ τῆς φιλίης· οὗτος δὲ ὁ πρωτοσπαθάρῳ τῆς φιλίης ἐπεκράτει καὶ εἶχεν ὑπ' αὐτὸν πάντα τοὺς ἐλάτας τῶν βασιλικῶν ἀγρῶν ῥουσίων τε καὶ μαύρων, ἄνευ τῶν ἀγρῶν τῆς Ἀγούστης· τὰ γὰρ ἀγῶρια τῆς Ἀγούστης
- 20 τὰ τε ῥούσια καὶ μαῦρα ἐπεκράτει καὶ ἐξουσίαζεν ὁ τῆς τραπέζης τῆς Ἀγούστης. ἐκὶ δὲ τῆς βασιλείας Ἄτοντος τοῦ αἰοίδιμου καὶ σοφώτατου βασιλέως καινουρηθέντα τὰ δρομώνια κατέσει βασιλικῆ εἶχεν ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθάρῳ τῆς φιλίης

11 ἐπικρατήσαν Μ, idque post τύπον

12 ἐναπομένοντος Μ

cubiculariis quos imperator iussisset. hac itaque de causa Leo ille praeclarus ac sapientissimus imperator dromonium fecit; et aliquante post alterum quoque dromonium fieri curavit, quod secundum appellatum semper nomen retinuit. saepe enim imperator hic longiora itinera instituebat, veluti Nicomediam aut Olympum versus et Pythia; quamobrem etiam haec dromonia paravit in suum ac principum eorum usum ac commodum. frequenter vero cum non ita longe profecturus esset, partem unam in Hippodromo relinquebat ad palatii custodiam, quia ibi iam ex antiquo more numeri cohors cum scholarum domestico in praesidio agere solebant; cumque in Hippodromo manerent rita solito, una cum imperatoribus in processum pergebant.

Primitus vero etiam imperiale officium gerebat Phialae protospatharius, habebatque sub sua potestate remiges omnes agrariores imperatoris tam russaeorum quam nigrorum, exceptis iis quae ad Augustam pertinebant: ista enim sive russaea sive nigra sub ipseus mensae domestico erant. sed cum sub Leone praeclaro illo ac sapientissimo imperatore dromonia primum conficerentur imperiali iussu,

καὶ τῶν τοιοῦτων δρομωνίων τοὺς ἐλάτας ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ
 ἔξουσίαν. ὁ οὖν προρρηθὴς πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης καθ'
 ἐκάστην ἡμέραν καὶ καθ' ἐκάστην δειλὴν ἀπὸ παλαιοῦ τύπου
 κατήρχετο καὶ ἐκαθίζετο ἐν τῇ φιάλῃ (διὰ τοῦτο γὰρ καὶ
 ἐλέγετο πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης) καὶ τὰς ἀναμεταξὺ δέ- 5
 κας τῶν ἐλατῶν τῶν τε ἀγραρίων καὶ τῶν δρομωνίων τῶν
 παρ' αὐτοῦ ἐξουσιαζομένων ἔκρινε καὶ κατὰ τὸ δίκαιον ἐδί-
 κάζε τε καὶ ἐδοιοῦκε· καὶ ἦνίκα παρὰ τὸ θεῖον εὐρισκὰ τινα
 ἢ ἐργαζόμενον ἢ τινα ἀδικούντα ἢ εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν
 βαγνόντα, τεῦτον διὰ μαγλαβίων σφοδρῶν ἐπέξηρχετο. καὶ 10
 καθ' ὃν εἰρηται τρόπον, πάντες οἱ τῶν δρομωνίων ἐλάται καὶ
 οἱ τῶν τοῦ βασιλέως ἀγραρίων, τῶν ῥουσιῶν καὶ τῶν μαύ-
 ρων, ὑπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν θεωρίαν ὑπῆρχον τοῦ πρωτο-
 σπαθαρίου τῆς φιάλης. τὰ δὲ τῆς Ἀγγούστης ἀγραρία τὰ
 τε ῥούσια καὶ μαῦρα ὑπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἐφορείαν ὑπῆρ- 15
 χον τοῦ τῆς τραπέζης τῆς Ἀγγούστης, δηλονότι τῶν λόγων
 τῶν ἀγραρίων τεύτων κωσύντος τοῦ τῆς τραπέζης οὐχὶ πρὸς
 τὴν Ἀγγούστην ἀλλὰ πρὸς τὸν βασιλέα. ἐκὶ δὲ Ἀέτιος τοῦ
 αἰδιμοῦ καὶ σφωτάτου βασιλέως ἦν πρωτοσπαθάριος τῆς
 φιάλης ὁ Ἰωάννης, οὗ τὸ ἐπίκλην ὁ Θαλάσσιον, καὶ μετ' αὐ- 20
 τὸν γέγονεν ὁ πρωτοσπαθάριος ὁ Ποδάρων, καὶ μετ' ἐκεῖνον
 ὁ πρωτοσπαθάριος Ἀέων ὁ Ἀρμένιος ὁ τοῦ πρωτοσπαθαρίου
 Ἀρσενίου καὶ μαγλαβίτου κατήρ. οὗτοι δέ, ὅ τε ὁ πρωτο-

7 ἐδοιοῦκε vulgo 10 ἐπέξηρχετο vulgo quousquam infra quoque
 p. 241, 11 ἐπεξῆλθε 22 ὁ Ἀρμένιος — ὁ Ἀέων add B

eorum etiam remiges protospatharii Phialae arbitrio subiecti fore;
 loque quotidie ex veteri consuetudine sub vespere descendens con-
 siderabat in Phiala, unde et protospatharii Phialae nomen accepit, ac
 inter agrariorum dromoniorumque remiges sibi subiectos lites iudica-
 bat atque ius dicebat administrabatque; et si quid praeter decorum
 commississe aliquem comperisset aut iniuriam cupitiam fecisse vel offi-
 cium suum deseruisse, eum flagris acriter excipiebat. et, ut dictum
 est, omnes remiges dromoniorum agrariorumque imperialium, tam
 rusciorum quam nigrorum, sub potestate erant ac cura protospatha-
 rii Phialae: sed Augustae agraria sive rusciora sive nigra ad mensae
 ipsius domesticum pertinebant, ita tamen ut ille numeris sui ratio-
 nem non Augustae redderet sed imperatori. sub Leone autem praec-
 tico ille ac sapientissimo imperatore Phialae protospatharius erat
 Ioannes cognomente Thalassion, post quem Podaron, cui successit
 Leo Armenius, Arsenii protospatharii et mansueti patris. hi vero,
 protospatharius Podaron et Leo Armenius, potestate fuerunt Caesar
 patricii et rei avarae drungarum; et sub Basilio Christi amantissimo

σπαθάριος Ποδάρων καὶ ὁ Λέων ὁ Ἀρμένης, πρωτελάται γε-
 γόνασι τοῦ πατρικίου Νάσαρ καὶ δρογγαρίου τοῦ πλωῖμου,
 καὶ ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀνῆξαν ἀπὸ τοῦ
 πλωῖμου καὶ γέγονασι πρωτελάται τοῦ ἀγραρίου τοῦ βασι-
 5 λέως· ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ δευτέρου καὶ σο- P 141
 φωτάτου βασιλέως, ἤνικα καὶ τὰ δρομώνια ἐποίησε, διὰ τὴν
 ἀνδρίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῆς θαλάσσης ἐποίησεν
 αὐτοὺς πρωτοκαράβους. καὶ περιστάσεως γενομένης εἰσηγα-
 γον ὁ βασιλεὺς τῶν δύο δρομωνίων τοὺς ἐλάτας μετὰ τῶν
 10 δύο πρωτοκαράβων τοῦ πρώτου δρομωνίου εἰς χελάνδια πλω-
 ῖμα, δούς αὐτοῖς ἐξόπλισιν πολλὴν καὶ ἀναγκαίαν, οἷον σκοπ-
 τάρια δόρακας κλιβάνια κάλλιστα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐπιδέονται
 πλωῖμοι στρατιώται ἐπιφέρεισθαι· καὶ ἀνελάβετο αὐτοὺς ὁ
 πατρικίος Εὐστάθιος καὶ δρογγάριος τοῦ πλωῖμου μετὰ τοῦ
 15 βασιλικοῦ ἀτάλου, καὶ ἀπῆγε κατὰ τῶν ἐναντίων. τοῦτο δὲ
 ἔβλον ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς διὰ τὸ ἀποβλέπειν τὸν πατρικίον
 Εὐστάθιον καὶ δρογγάριον τοῦ πλωῖμου πρὸς πόλεμον τῶν
 ἐναντίων. καὶ ἀπ' ἐκεῖνων ἐκυβέρνα τὸ βασιλικὸν δρομώνιον
 Ἰησαχὰλ ὁ γέρον καὶ συνετὸς ἐκεῖνος, ὅτων αὐτῶν τῷ τότε
 20 καιρῷ πρωτελατῶν. οἱ δὲ ἐλαύνοντες εἰς τὰ δρομώνια ἕως
 τῆς ἐλεύσεως τῶν βασιλικῶν ἐλατῶν ἐπῆρχον Στενίται ἐκ τῶν
 οὐσιῶν τοῦ Στενοῦ. οἳ δὲ ὑπέστρεψαν ἐκ τοῦ ταξιδίου,
 πάλιν ἦσαν εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν καθὼς καὶ προὑπῆρχον.
 τότε οἰσινὲ φιλοτιμούμενος ὁ βασιλεὺς τὸν πρωτοσπαθάριον
 25 τὸν Ποδάρανα διὰ τὸ ἀνδραγαθῆσαι αὐτὸν καὶ εὐδοκιμῆσαι

19 αὐτῷ Μ

imperatore a re navali translati protelatae agrarii imperatorii effecti
 sunt; sub Leone vero praeclaro sapientissimoque imperatore, cum
 dromonia in fecisset, propter eorum fortitudinem rei que maritimas
 peritiam protocarabi facti sunt; cum autem belli necessitas urgeret,
 utriusque dromonii remiges, cum duobus primi dromonii protocara-
 bis in chelandia imperator introduxit, data iis armatura multiplici et
 necessaria, ut sunt scuta, pelles cervinae, clibana pulcherrima; et
 alia quibus adscitis Eustathius patricius rei que navalis drungarius
 cum classe imperatoria contra hostes profectus est. fecitque totum
 hoc imperator, quia Eustathius patricius rei que navalis drungarius
 bellum cum hostibus gerere cogitabat; et interea vice illorum dro-
 monium imperiale gubernabat Michael ille senex ac peritissimus
 omnium illius aevi protelarum. qui autem dromonia agitant, usque
 dum imperatoris remiges venirent, Stenitae erant Steni incolae. cum
 vero ex bellica expeditione redirent, pristina iterum officia praesta-
 bant. et tunc honoris ergo imperator protospathario Podaroni pro-

ὑπὲρ πάντας εἰς τὸν πόλεμον καὶ μαρτυρηθῆναι καὶ παρὰ τοῦ πατρικίου Εὐσταθίου καὶ δρουγγαρίου τοῦ πλωῖμον ἕτερον τοιοῦτον μὴ εἶναι εἰς τὸ πλωῖμον ἐπὶ τε ἀνδρῶν καὶ διαγέρσει καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς καὶ μάλιστα τῇ πρὸς τὸν βασιλέα εὐνοίᾳ καὶ ὀρθῇ πίστει, δέδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρωτοσπαθαρίου τῆς φιάλης. διὰ τε τὸ εἶναι αὐτὸν ἀγράμματον, προστάξας τοῦ βασιλέως κατήρχετο κριτῆς ἀπὸ τοῦ Ἰπποδρόμου καὶ συνεκαθέζετο μετὰ αὐτοῦ ἐν τῇ φιάλῃ καὶ ἔκρινε τοὺς ἐλάτας. τὰ δὲ αἰγυροστικά ἀγραρία, καθὼς προείρηται, ἐπεκράτει ὁ τῆς τραπέζης τῆς Ἀγυροστής. 10 μετὰ τοῦτο δὲ προσβάλετο ὁ βασιλεὺς τὸν τε Πεδάφωνα καὶ τὸν Λέοντα τὸν Ἀρμένην τοποτηρητὰς τοῦ βασιλικοῦ πλωῖμου· πρωτοκαράβους δὲ τοῦ δρομωνίου αὐτοῦ προσβάλετο τὸν Μιχαὴλ δευτὸν τὸν γέροντα, πρωτελάτην τῇ τότε καιρῷ δρομωνίου εὐγχάνοντα, δευτεροελάτην δὲ γεγονότα τοῦ 15 ἀγραρίου Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, καὶ τὸν ἕτερον Μιχαὴλ, οὗ τὸ ἐπίκλην Βαρκαλᾶς, ὅστις ἦν πρότερον εἰς τὸ πλωῖμον πρωτελάτης τοῦ δρουγγαρίου Εὐσταθίου καὶ πατρικίου, ὃτε ἐπέρασε τοὺς Τούρκους καὶ κατεπολέμησε τὸν Συμεὼν τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας. οὗτος οὖν ὁ Συμεὼν ὁ 20 ἄρχων Βουλγαρίας μαθὼν τὴν τοῦ πλωῖμου πρὸς τὸν ποταμὸν ἄφιξιν, καὶ ὅτι μέλλει τὸ πλωῖμον τοὺς Τούρκους κατ' αὐτοῦ περιῶσαι, ἐποίησε λέσας ἤτοι πλοκάς ἰσχυρὰς πάννυ καὶ στερεομύους, ἅσπερ μὴ δύνασθαι τοὺς Τούρκους ἀντιπερᾶν.

2 πόλεμον Μ

pter rem praeclarissime gestam prae omnibus in bello, et quia Eustathius patrius neque navalis drungarius hoc illi testimonium perhibnerat, non esse alium in tota classe maiore fortitudine vigilantia et aliis virtutibus, maxime vero amore ac fide in imperatorem, potestatem protospatharii Phialae contulit. cumque illiteratus esset, iussu imperatoris ex Hippodromo iudex veniebat, qui cum eo in Phiala sedebat et remiges iudicabat. at Augustae agraria, ut dictum est, mensae Augustae domesticus curabat. postea autem imperator Podaronem et Leonem Armenium classis suae vicarios designavit; protocarabos vero dromonii sui fecit Michaëlem illum senem, qui tunc temporis protelates dromonii erat et ante in agrario Christi aman-tissimi imperatoris Basilli deuterocelates, et Michaëlem alterum, Barcalan cognominatum, qui ante protelates in classe erat sub Eustathio patrio et drungario, cum contra Turcas proficisceretur et Symeonem Bulgariae principem debellaret. qui Symeon Bulgariae princeps cognito in flumen deductam esse classem et Turcas contra se transmissuram, funes fecit sive catenas firmas ac duras admodum, quibus im-

- δι' ἣν ἐπίνοιαν καὶ ἐκαλύθησαν οἱ Τοῦρκοι τὸ πρῶτον περᾶσαι. ὁ δὲ οὖν προρρηθεὶς Μιχαὴλ ὁ Βαρκαλιῶς μετὰ καὶ ἄλλων δύο πλωτῶν ἀναλαβόμενοι τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία αὐτῶν, ἀνδρείφῃ καὶ ῥωμαλέφ ὀρμηματι ἐκκηδήσαντες τοῦ χελανδίου P 142
- 5 κατέκοψαν τὰς λέσας ἤτοι τοὺς πλοκοῦς, καὶ ἤνοιξαν τὸν πτόρον Τοῦρκους. τοῦτον οὖν τὸν Βαρκαλιᾶν οἱ Τοῦρκοι ἰδόντες καὶ τὸ ἀνδραῖον αὐτοῦ ὑπερθαναμάσαντες, ὅτι μόνος τῶν δύο προπερευόμενος πλωτῶν πρῶτος κατέκοψε τὴν πλοκόν, θαναμάσαντες εἶπον ὅτι τοῦτον ἔπρεπεν ὀνομάζεσθαι πατρίκιον
- 10 καὶ εἶναι κεφαλὴν τοῦ πλωτῆμου. τὴν οὖν τοῦ Βαρκαλοῦ ἀνδρείότητα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν αὐτὸν δευτεροελάτην εἰς τὸ δρωακίον βασιλικόν. εἰδ' οὕτως τοῦ Ποδάρωνος καὶ τοῦ Λέοντος γενομένων τοποτηρητῶν προεβλήθη ὁ Μιχαὴλ ὁ γέρον καὶ οὗτος ὁ Βαρκαλιῶς πρωτοκάραβι τοῦ δρωακίου.
- 15 Ὅτι ὁ προρρηθεὶς Λέων ὁ Ἀρμένης, ὁ πατὴρ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἀρσενίου καὶ μαγγλαβίτου τοῦ τελευταίου, τελευταῖα τοποτηρητῆς ὢν εἰς τὸ πλωτῆμον· ὁ δὲ πρωτοσπαθάριος ὁ Ποδάρων μετὰ τινος χρόνου προεβλήθη στρατηγὸς ἐν τῇ θέματι τῶν Κυβερνακιστῶν.
- 20 Ὅτι τοῦ Ποδάρωνος γεγονότος τοποτηρητοῦ προεβλήθη πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης ὁ πρωτοσπαθάριος Θεοφύλακτος ὁ Βιμβιλιδῆς, ἀνεψιὸς τυγχάνων τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἰωάννου, οὗ τὸ ἐπίκλην Θαλάσσιον, καὶ διήρκεσεν ἐν ἔτει τισι

12 τὸ δρ. τὸ β.?

pediret quo minus in ulteriorem ripam Turcae excendere possent; atque ita primum Turcae excensu cohibiti sunt. quod cum ita esset, Michael, quem dixi, Barcalas, et cum eo duo alii nautae classarii assumptis sentis et gladiis, viriliter plane ac fortiter chelandio exsistentes, funes sive catenas disciderunt et transitum Turcis aperuerunt. Turcae itaque ubi factum hoc egregium Barcalas vidissent, eum solum duobus nautis classiaris praesentem primum catenas discidisse, cum summa admiratione dixerunt hunc dignum esse qui patricius fieret et rei navali praeficeretur; quamobrem etiam imperator, Barcalas fortitudine ad ipsius aures delata, dromonii sui deuterolatam creavit. mox vero Podarone et Leone vicariis constitutis, Michael ille senex et hic Barcalas protecasabi dromonii facti sunt.

Et praedictus quidem Leo Arsenius, protospatharii et manci-bitae Arsenii defuncti pater, diem obiit cum rei navalis vicarius esset: Podarone vero protospatharius quodam elapso tempore praetor creatus est thematis Cibyrhaeotarum.

Qui cum vicarius factus esset, Phialae protospatharius creatus est protospatharius Theophylactus Bimbilides, consobrinus protospatharii Iohannis Thalassonis cognominati, perseveravitque aliquot annis in eum-

τῆς πρώτης αυτοκρατορίας Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογενή-
 του καὶ φιλοχρίστου δεσπότου. τούτου οὖν τελευτήσαντος,
 διὰ τὸ ὑπεργηραῖσαι τὸν προρρηθέντα Μιχαὴλ τὸν γέροντα
 καὶ εἰς πολλῶν ἐτῶν περιόδους διατρέψαι ἐν τῇ τοῦ πρωτο-
 καράβου ὑπουργίᾳ ἐτιμήθη τῇ τοῦ πρωτοσπαθάρου ἀξίᾳ καὶ 5
 προεβλήθη καὶ πρωτοσπαθᾶριος τῆς φιάλης. καὶ εἰσερχομέ-
 νου τοῦ βασιλέως ἐν τῇ φιάλῃ ἐν τῷ δρομωνίῳ καὶ ἀπιόντος
 εἴτε ἐν προκένσῳ εἴτε ἀλλαχοῦ, ἴστατο ὁ καλὸς ἐκεῖνος γέρον
 καὶ ἀείμνηστος κατὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἐμπειρίαν μέσον τοῦ
 δρομωνίου, προθυμοποιῶν καὶ προτρεπόμενος τοὺς τοῦ δρομω- 10
 νίου ἐλάτας γενναιότερον καὶ ἀνδρειότερον ἐλαύνειν τε καὶ
 κωπηλατεῖν, ἅμα δὲ καὶ τοῖς τότε πρωτοκαράβοις ὑποτιθέμε-
 νος κατὰ τὴν δυσκρασίαν καὶ πνεῦσιν τῶν ἀνέμων τὴν βα-
 σίλειον ναῦν πηδαλιουχεῖν τε καὶ κυβερνᾶν. τούτου οὖν τε-
 λευτήσαντος, διὰ τὸ νῆπιον τυχάνειν τὸν βασιλεῖα καὶ τὸ 15
 ἀδιάκριτον τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου καὶ παρακοιμωμένου
 γέγονεν ὁ Θεόδοτος ἐκεῖνος πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ πρω-
 τελάτης ὢν, τιμηθεὶς κατὰ διαφόρους καιροὺς κωνδιδάτος,
 στρατῶν, σπαθᾶριος, σπαθαροκωνδιδάτος καὶ μετὰ ταῦτα πρω-
 τοσπαθᾶριος καὶ πρωτοσπαθᾶριος τῆς φιάλης. ὃς ἦν γαμ- 20
 βρὸς τοῦ προρρηθέντος Μιχαὴλ τοῦ γέροντος. οὐδὲ γὰρ ἀπὸ
 παλαποῦ τύπου κατὰ ἐγγύωνε ἢ ἐτιμήθη πρωτοκάραβος τοῦ
 βασιλέως πρωτοσπαθᾶριος, ἀλλ' οὐδὲ σπαθαροκωνδιδάτος, ἀλλ'

22 τύπου ποτε add B

tis imperii Chlseti amantissimi domini Constantini Porphyrogeniti.
 hoc igitur mortuo, quia iam aetate confectus esset Michael ille se-
 nex quem dixi, et protocamabi munus plurimos annos sustinisset,
 dignitate protospatharii ornatus est factusque Phialae protospatharius;
 et cum imperator dromonii Phialam ingrederetur atque in processu
 sive alio iret egregius ille senex et ob rei navalis peritiam semper
 memorandus, stabat in medio dromonii, remiges exhortans uti alacrius
 remis incumberent, simul etiam protocarabos docens quomodo pro
 ratione ac vi ventorum navem imperatoris dirigerent. eo defuncto
 propter pueritiam imperatoris et fatuitatem Constantini patricii et
 accubitoris protocarabus factus est Michaëlis illius memorati senis
 gener, Theodotus, tunc temporis protelates, diversis temporibus crea-
 tus candidatus, strator, spatharius, spatharocandidatus, et postea pro-
 tospatharius atque Phialae protospatharius: neque enim ab antiqua
 consuetudine protocarabus imperatoris fiebat protospatharius aut spa-
 tharocandidatus, sed vel candidatus vel strator vel saepe etiam spa-
 tharius. sub Leone autem praeclaro illo ac sapientissimo imperatore

ἢ κανδιδάτος ἢ στραίτωρ ἢ τὸ πολὺ σπαθάριος. ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὗτος μόνος ὁ Μιχαὴλ ἐτίμηθη σπαθάριος καὶ μετὰ ταῦτα σπαθαροκανδιδάτος. διὰ δὲ τὸ ἀδιάκριτον τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου παρακοιμωμένου γεγόνασιν οἱ πρωτοκάραβοι σπαθαροκανδιδάτοι καὶ οὗτος ὁ Μιχαὴλ πρωτοσπαθάριος. τοῦ δὲ βασιλέως τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ ἀνελθόντος ἐν τῷ παλατίῳ καὶ τῆς βα- P 143
σιλείας οὐκ οἶδ' ὅπως εἰπὲν ἐγκρατοῦς γενομένου, τὸν μὲν Θεόδοτον διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν φιλόχριστον δεσπότην καὶ βασιλέα εὐνοίαν οὐ μόνον διεδέξατο, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ δαρμοῦ καὶ κουρᾶς ὑπέξῆλθε τιμωρίαν, καὶ ἐν διηνεκεῖ παρέπεμπεν ἐξορίαν, ἐν ἣ καὶ τῷ τέλει τοῦ βίου ἐχρήσατο, ἐύσας τὸν σὺν αὐτῷ πρωτοκάραβον Κωνσταντῖνον ἐκεῖνον τὸν Λωρικότον διὰ τὸ διὰ φόβου εὐνοϊκῶς διακεῖσθαι πρὸς αὐτόν, καὶ ὄρκῳ ἰδιοχειρῶ ἐξαρνησάμενον τὴν πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον εὐνοίαν καὶ ἀγάπην· ὃν πρῶτον μὲν σπαθαροκανδιδάτον ἐτίμησε, καὶ πρῶτον πρωτοκάραβον ποιήσας, καὶ πρωτοσπαθάριον τῆς φιάλης προβαλόμενος μετὰ ὀλίγον καὶ πρωτοσπαθάριον ἐτίμησεν. οὗτος σὺν δὲ ὑπομνήσεως τοῦ κληρικῷ Ἰωάννου καὶ κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ῥαϊκτωρος γεγονότος ὑπέθετο τῷ μακαρίτῃ τῷ βασιλεῖ πρῶτῳ Ῥωμανῷ ὅτι ὁ πρωτοσπαθάριος Θεοφύλακτος καὶ τῆς τραπέζης τῆς Ἀνγούστης, ἐπεὶ προβολὴ καὶ ἀντίληψις τῆς

8 οἶδε πῶς M 11 διὰ add B

solus hic Michaël spatharius primo, mox item spatharocandidatus factus est, igitur, ut dixi, propter imperatoris pueritiam et Constantini patricii accubitorisque salutem protocarabi spatharocandidati facti sunt et hic Michaël protospatharius. cum autem in palatium venisset dominus Romanus imperator et imperio nescio quo pacto politus esset, Theodotum propter benevolentiam erga dominum Constantinum Christi amantissimum imperatorem non solum in ordinem redegit, sed caesum tunc perpetuo exilio damnavit, in quo etiam mortuus est, relicto protocarabi munere Constantino illi Loricato, qui cum ipso erat, quia per metum bene erga ipsum adfectus esset et Constantini imperatoris amicitiam eiurasset, syngrapha ad id data, quam sua manu subsignaverat; quem initio quidem spatharocandidatum creavit, mox autem principem protocarabum, deinde protospatharium Phialae, et paulo post protospatharii honore auxit. et hic quidem per Ioannem clericum, qui deo permittente rector fuit, domino Romano imperatori defuncto suggestit, protospatharium Theophylactum et mensae Augustae domesticum, quandoquidem ad partes

μητρὸς τοῦ βασιλέως τυγχάνει καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ἀνάγκη καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους δεσπότας καὶ εὐεργέτας προσπαθεῖν, καὶ τίς ἢ χρεία τὸν λαὸν τῶν ἀγρारीων τῆς φιάλης ἐν δυσὶν ἐξουσίαις διαιρεῖσθαι; δύναται γὰρ ὁ τῆς τραπέζης τῆς Ἀγνούστης, τῇ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν Ἀγνούστην εὐνοίᾳ κρατούμενος, ἐξαπατῆσαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κρατούμενους ἀγροατιατικούς ἀγρारीώτας, πελλάκις δὲ καὶ τοὺς τῶν δρομωνίων ἐλάτας, καὶ μελετήσασί τινα ἐπανάστασιν κατὰ τῆς βασιλείας σου. ταῦτα εἰπὼν πείθει τὸν κακὸν ἐκεῖνον καὶ ακολιὸν ἱμίκτωρα καὶ δι' αὐτοῦ τὸν βασιλέα· εὐκολοὺς γὰρ ἢ κουφότης καὶ ἀδιάκριτος γνώμη πρὸς ἅπαν τὸ κακούργως λεγόμενον καὶ ὑποτιθέμενον ἀποπλανᾶσθαι καὶ ἐκκυλίεσθαι. καὶ εἰπὼν πείθει, καὶ πείσας δίδοται αὐτῷ καὶ ἡ τῶν ἀγροατιατικῶν ἀγρारीων ἐξουσία· καὶ ἔκτοτε ἐπεκράτησε τὰ τὸν πρωτοκράβον τοῦ βασιλικῷ δρομωνίου ἐπέχειν καὶ ἐξουσιάζειν πάντας τοὺς ἐλάτας τῶν τε δρομωνίων βασιλικῶν τε καὶ ἀγροατιατικῶν ἀγρारीων, καὶ εἶναι καὶ πρωτοσπαθάριον τῆς φιάλης.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀειμνήστου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἐγένετο ἀπὸ τῶν τῆς δύσεως θεμάτων λογαρίου ἀκαίτησις διὰ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Λέοντος καὶ γεγαυότος ἀτρατηγοῦ τοῦ Τζικάνη ἐκ τῶν αἰρουμένων μὴ ταξιδεύειν.

Ἰστέον ὅτι καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου Λέοντος ἐγένετο ἀπὸ τῶν τῆς δύσεως θεμάτων

6 κρατούμενος add B

imperatoris et matris ipsius tutandas pronus erat, necessario ex ipso affectu dominorum suorum rebus advigilare; itaque nihil opus esse agrariorum Phialae populum sub duabus potestatibus dirimi; et posse mensae Augustae domesticum studio ductum erga imperatorem et Augustam agrariotas suos Augustales fallere, ac saepe etiam dromoniorum remiges, et seditioem aliquam contra maiestatem tuam molientur. haec cum dixisset, persuadet primum scelesto illi et versipelli rectori, atque per eum imperatori: quippe facile levis et imprudens animus ad quidlibet fraudulentem dictum fallitur evertiturque. ubi persuasisset itaque, Augustalium agrariorum potestas illi collata est: ex eoque tempore obtinuit ut imperatoris dromonii protocarabus in omnes reliquorum dromoniorum imperialium Augustaliumque agrariorum remiges ius haberet essetque Phialae protospatharius.

Sub Leone vero semper memorando et Christi amantissimo imperatore ab Occidentis thematibus tributis exactio facta est per Leonem protospatharium et Tzicane praetorem ex iis qui castra sequi nollent.

Et rursum sub eodem imperatore Leone alia tributis exactio facta

λογαρίων ἀπαίτησις διὰ τοῦ μεγίστου Ἰωάννου τοῦ Ἐλαδῶ, τῷ τότε πατρικίου αὐτοῦ ὄντος.

Ἰατέον ὅτι καὶ πάλιν ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου, βουλευθέντος ταξιδεύσαι τοὺς Πελοποννησίους ἐν Λογουβαρδίᾳ, τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἰωάννου τοῦ Πρωιεότου ἐν Πελοποννήσῳ τότε στρατηγούντος, ἤρετίσθησαν οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ ταξιδεύσαι ἀλλὰ δοῦναι ἰππάρια χίλια ἐστρωμένα καὶ χαλινωμένα καὶ λογαρίων κεντηάρεον ἐν ὑπερ μετὰ πολλῆς P144 προθυμίας παρέσχον.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ν β'.

ἡ γενομένη ἀπαίτησις τῶν ἰππαρίων ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου, καθὼς προεῖρηται.

Ὁ μητροπολίτης Κορίνθου ἰππάρια τέσσαρα, ὁ μητροπολίτης Πατρῶν ἰππάρια τέσσαρα, οἱ ἐπίσκοποι πάντες τοῦ θέματος ἀνὰ ἰππάρια δύο, οἱ πρωτοσπαθάριοι ἀνὰ ἰππάρια τρία, οἱ σπαθαροκандιδῶται ἀνὰ ἰππάρια δύο, οἱ σπαθάριοι, οἱ στραῖτες ἀνὰ ἰππαρίου ἑνός, τὰ βασιλικά καὶ πατριαρχικά μοναστήρια ἀνὰ ἰππάρια δύο, τὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων μητροπόλεων καὶ ἐπισκόπων μοναστήρια ἀνὰ ἰππάρια δύο, τὰ ἄλλα μοναστήρια συνδύο ἰππάρια ἐν. οἱ δὲ ἔχοντες βα-

§

1 μεγίστου — ὄντος] α Λέοντος καὶ γεγονότος στρατηγοῦ τοῦ Τζικάνη ἐκ τῶν αἰρουμένων μὴ ταξιδεύειν M

est ab occiduis thematibus per magistrum Iohannem Elada tunc temporis patricium.

Sub imperatore autem Romano rursus, cum Peloponnesios ad expeditionem bellicam in Longobardiam mittere vellet, praetore et protente tunc temporis in Peloponneso Iohanne protospathario, maluerunt Peloponnesii, ut immunes essent, equos mille dare cum stratis et frenis et summam centenarii unius; quod quidem libentissime praestiterunt.

52. exactio equorum, quae facta in themate Peloponnesi sub Romano Imperatore, uti dictum est.

Corinthi metropolitanus exhibebat equos quattuor, Patrarum metropolitanus equos totidem, episcopi singuli thematis equos duos, protospatharii equos tres, spatharocandidati duos, spatharii stratoresque equum unum, monasteria imperialia et patriarchalia equos duos; archiepiscoporum item monasteria, metropolitanorum et episcoporum equos duos; indigentiora monasteria quae essent, bina equum unum.

σιλικὰ ἀξιώματα, πλωῖμοι κογχυλευταὶ χαρτοποιοί, ἱππάρια οὐ δεδώκασιν.

Ἰστέον ὅτι καὶ πῶς ὁ στρατὸς Πελοποννήσου ἀπητήθησαν ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ταξιδίου ἀνά νομίσματα εἰ, οἱ δὲ παντελῶς ἄποροι σύνδυο νομίσματα εἰ, ἐξ ὧν συνέστη καὶ τὸ προρηθὲν διὰ χαράγματος κεντηνάριον ἔν.

Κε φ ἄ λ α ι ο ν γ γ'.

Ἱστορία περὶ τοῦ κάστρου Χερσῶνος.

Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ ἐν Ῥώμῃ, ἐν δὲ τῇ Χερσωνιτῶν στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος Θεμιστοῦ τοῦ Θεμιστοῦ, Σαυρόματος ὁ ἐκ τῶν Βοσποριανῶν, Κρισκωνόρον δὲ παῖς γενόμενος, συναθροίσας Σαρμάτας τὴν Μαιώτιδα λίμνην οἰκοῦντας ἐστρατοπεδεύσατο κατὰ Ῥωμαίων, καὶ καταλαβὼν τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ πολεμήσας τοὺς ἐκεῖσε φθάσει καὶ ἕως τοῦ Ἄλνυος ποταμοῦ. μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός, πορθεῖσθαι τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ τὴν Ποντικὴν, ἀπέστειλεν ἐκεῖσε στρατὸν ἀντιπαρατάξασθαι Σαρμάταις βουλόμενος. ἦν δὲ ἔξαρχος τοῦ στρατοῦ Κώνστας τριβούνος. καὶ καταλαβὼν τὸν Ἄλυν ὁ Κώνστας σὺν τῷ στρατῷ κατέστη ἐκεῖσε, κωλύων Σαρμάτας ἀντιπερᾶσαι τὸν Ἄλυν. καὶ μὴ δυναμένον αὐτοῦ ἀντιπαρατάξασθαι αὐτοῖς,

10 Θεμιστοῦ Σαυρόματος, ὁ ἐκ τῶν Βοσποριανῶν Κρίσκων, Ὅρον δὲ vulgo. possis et Κρισκωνόρον 14 τὴν vulgo om 20 κατέστη vulgo

Qui muneribus imperialibus fungebantur, nautae classarii, conchyliarii et chartarum confectores immunes erant.

Praeterea omnes Peloponnesi milites nomismata quinque pro immunitate a militia solvebant: at qui pauperiores omnino, bini nomismata quinque pendebant. unde constitit illud, de quo dixi, monetae centenarium unum.

53. de castro Chersonis historia.

Imperante Romae Diocletiano, apud Chersonitas vero principe ac proteuonte Themisto Themisti filio, Sauromatus Bosporianus, Crisconori filius, collecta Sarmatarum ad Maeoticam paludem habitantium manu adversus Romanos arma movit, cumque ad Lazorum terram pervenisset, bello infestatis incolis ad Halyn usque flumen progressus est. Diocletianus vero ubi rescivit Laziam Ponticamque vastari, exercitum contra Sarmatas misit sub duce Constante tribeno, qui cum ad Halyn flumen pervenisset una cum exercitu, illic substitit

ἔβουλεύετο καθ' ἑαυτὸν ὁ Κωνσταντὸς μηδαμῶς ἄλλως δύνασθαι τοὺς Σαρμάτας ἐκδιώξαι, εἰ μὴ τί γοεῖ ἐκ τῶν πλησιοχώρων τῆς Βοσποριανῶν καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης τινὰς κατ' αὐτῶν ἐκπεμφθῆναι εἰς πόλεμον· καὶ τὰς τούτων φαιμιλίας ἐκπορθεῖσθαι, ὅπως ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαυρομάτας ὑποστρέψῃ ἐκ τοῦ πολέμου· καὶ ταῦτα μηνύσῃ τῷ βασιλεῖ, ἐφ' ᾧτε ἀπέστειλε κατὰ τῶν Χερσονησιῶν, καὶ τούτους διήγειρε κατὰ τῶν Σαρμάτων ὡς πλησιοχώρων αὐτῶν ὄντων, καὶ πολεμῆσαι τὰς αὐ-^{p 145} τῶν φαιμιλίας πρὸς τὸ τὸν Σαυρομάταν ἀκούσαντα τὸ τάχος ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ πολέμου. ὁ δὲ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ταῦτα ἀκούσας ἀπέστειλεν εὐθέως κατὰ τῶν Χερσονησιῶν, προτρέπομενος συμμαχεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀπελθόντας τὴν Βοσποριανῶν καὶ Σαρμάτων χώραν ἐκπορθῆσαι καὶ τὰς τούτων φαιμιλίας αἰχμαλωτῖσαι. στεφανηφοροῦντος δὲ τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσονησιῶν χώρας Χρήστου τοῦ Παπίου, οἱ Χερσονηταὶ τοῖς τοῦ βασιλέως ῥήμασιν ἀσμένως ὑπακούσαντες ἐμμηχανῶντο λοιπὸν πολεμῶν τρόπῳ δυνήθειν τὴν τε τοῦ Σαυρομάτου πόλιν Βόσπορον καὶ τὰ τῆς Μαιώτιδος καστέλλου παραλαβεῖν. καὶ συναθροίσαντες τοὺς τῶν πλησιοχώρων χριστιανῶν ἀνδράς καὶ κατασκευάσαντες ἄρματα πολεμικὰ καὶ ἐνθέντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας χειροβολίστρας παρεγένετο κατὰ τὴν Βοσποριανῶν πόλιν, καὶ ποιήσαντες ἐγκρύματα διὰ τῆς νυκτὸς δολίχοι προσηΐψαν τὸν πόλεμον τῇ πόλει,

6 ἐμήνυσται? ἀποστellai? et mox diegetrai? 12 ἀπελθόν-
τες vulgo 21 βολίστρας M

et Sarmatas traicere prohibuit. cum autem opponere se illis non posset Constantius, excogitavit alio quodam modo pellendos esse Sarmatas, nimirum Bosporianos ac Maeoticae paludis finitimos accolas adversus ipsos concitandos, qui familias eorum everterent, ut his auditis Sauromatae domum reverti cogerentur. et haec quidem imperatori significat, ut mitteret ad Chersonitas eosque tanquam vicinos ad bellum contra Sarmatas capessendum incitaret, ut evertas ipsorum familias Sarmata audiens quam occissime ab armis discederet. quod cum ad Diocletianum imperatorem delatum esset, confestim ad Chersonitas misit, ut auxiliarentur sibi petens, et Bosporianorum Sarmatarumque familias delerent ac subingarent. Chersonitae vero, qui tunc temporis proteuentem habebant Chrestum Papiae filium, imperatoris petitione benigne audita de capienda Sauromatarum urbe Bosporo ac occupandis Maeotidis paludis oppidis consilium ceperunt, collectaque a finitimis oppidis manu, fabricatis curribus bellicis impositisque chirobolistris, ad Bosporianorum urbem accesserunt, po-

καὶ τειχομαχῆσαντες ἀπὸ ἑρθρου ἕως ὄρας τρίτης ἑτακμή-
 ραντο τοῦ φυγεῖν, μὴ προυδέξαντες τὰς ἐν τοῖς ὕρταισι κατε-
 σκευασμένας χειροβολίστρας. καὶ δὴ τῶν ἐν τῇ Βοσπόρῳ
 νομισάντων ὡς δι' ὀλιγότητα ἠττημένους φεύγειν τοὺς Χερ-
 σωνίτας, καταδαρρήσαντες ἑαυτῶν ἐξήεσαν πρὸς δίωξιν αὐ-
 τῶν. οἱ δὲ Χερσωνῖται ἠρέμα, φησί, φεύγοντες ταῖς χειρο-
 βολίστραις τοὺς διώκοντας ἀνήλισκον. Βοσποριανούς. ἀνα-
 σταίντες δὲ καὶ οἱ ἐνεδρεύοντες Χερσωνῖται, καὶ περικυκλι-
 σαντες τοὺς Βοσποριανούς, πύντας αὐτοὺς κατέσφαξαν. καὶ
 ὑποστρέψαντες κατέλαβον τὴν Βόσπορον, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ
 πρὸς τὴν Μαιώτιδα λίμνην καστέλλια καὶ πάσας τὰς φαρμα-
 λίας τῶν Σαυροματῶν, καὶ ἐκκαθέζοντο ἐν τῇ Βοσπόρῳ, μη-
 δένα τοῦ λοιποῦ κατισφάζοντες κλῆν τῶν πολεμησάντων. καὶ
 ἐχόμενοι τὴν Βόσπορον ἐφύλαττον αὐτήν. ἡμερῶν δὲ τινῶν
 διαγενομένων λέγει Χρῆστος ὁ τοῦ Πικτύου ταῖς τῶν Σαυρο-
 ματῶν γυναῖξιν ὅτι ἡμεῖς ὅσα ἔχομεν χρῆσαν ὑμᾶς πολεμεῖν,
 ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Σαυρόματρς ἀπῆλθε τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν
 πορθησάμενος, τούτου χάριν προτραπέτες ἡμεῖς παρὰ τοῦ βασι-
 λέως Ῥωμαίων ὡς ἐπήκοοι αὐτοῦ ὄντες ἐπολεμήσαμεν ὑμᾶς.
 ἐὰν οὖν θέλητε ζῆσαι ἐν τῇ πόλει ὑμῶν, δεῦτε ἀποστέλλωμεν
 πρέσβεις πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Σαυρόματρον ἐφ' ᾧτε αὐτὸν
 ποιῆσαι εἰρήνην μετὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπ' ὄψει τῶν πρέσβων
 ἡμῶν καὶ ἀναχωρῆσαι τῶν ἐμείας, καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν ὑμᾶς

2 προδείξαντες?

9 αὐτοὺς add B

sitisque insidiis noctu pauci pugna inita et mūro oppugnato a mane
 ad horam usque tertiam fugae signum dederunt, relictis in curri-
 bus chirobolistris. Bosphoriani itaque rati propter paucitatem victis
 fugere Chersonitas, fidentiores facti ad persequendos egressi sunt.
 at Chersonitae pedetentim fugientes chirobolistris suis insequentes
 Bosphorianos conficiebant; surgentesque illi qui in insidiis, eosque
 circumdantes, ad unum omnes Bosphorianos occiderunt, atque ita
 regressi Bosphorum ceperunt, cunctaque quae ad Maeotida palu-
 dem oppida, Sarmatarumque familias, et Bosphori condecorunt, ne-
 mine de reliquo interfecto, nisi qui in armis deprehensus fuis-
 set. atque hoc quidem modo Bosphoro potitū eam servarunt. die-
 bus vero aliquot elapsis Chrestos Papias filius Sarmatarum uxoribus
 dixit "nihil opus est nos bellum vobiscum gerere, sed Sauromato Ro-
 manorum terram vastante, iussum nobis fuit a Romanorum imperatore
 ut tanquam subditi arma contra vos sumeremus et vos debella-
 remus. si igitur in urbe vestra vivere velitis, agite ad dominum ves-
 trum Sauromatum legatos mittamus, ut pacem cum Romanis faciat
 praesentibus nostris legatis, atque illinc discedat, vosque a nobis in-

καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, οὕτω μέντοι, προέμπροντος
 Σαυρομάτου ἐνταῦθα τοὺς πρέσβεις ἡμῶν, καὶ μετὰ τῶν ἰδίων
 ἀνδράκων μηνύων ἡμῖν τὰ τῆς εἰρήνης, καὶ οὕτως ἀφώμεν
 ἡμᾶς καὶ ἀναχωροῦμεν. εἰ δὲ καὶ δοκιμάσῃ Σαυρομάτος δόλη
 βίβη ἐρχεσθαι ὡς νομίζων ἡμῶς ἐνταῦθα συγκαλεῖσθαι καὶ πο-
 λεμῆσαι, καὶ γινώμεν τοῦτο διὰ τῶν σκουλατόρων ἡμῶν, πίπ-
 τας ἡμᾶς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου κατασφάζομεν, καὶ οὕτως
 ἀναχωροῦμεν τῶν ἐντεῦθεν καὶ τί τὸ λοιπὸν Σαυρομάτῃ ὄφε-
 λος τῆς φαρμιλίας αὐτοῦ πάσης καὶ τῆς πόλεως ἀπολλυμένης;
 καὶ δὲ γυναῖκες Σαυρομάτου ταῦτα ἀκούσασαι σπουδαίως τοῦτο P 146
 το γένεσθαι παρεκείσασαν. καὶ δὴ ἀποστέλλουσιν οἱ Χερσωνί-
 ται μετὰ Βοσποριανῶν καὶ Ἰθίους πέντε πρέσβεις πρὸς Σαυ-
 ρόματον, μηνύοντες αὐτῷ τὰ γενόμενα καὶ λεχθέντα. καὶ δὴ
 τῶν πρέσβων καταλαβόντων τὸν Σαυρομάτον κατὰ τοὺς τοῦ
 Ἰθίου ποταμοῦ τόπου, ἀνήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ γενόμενα
 κατὰ τῶν Βοσποριανῶν παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν. ὃ δὲ ἐν
 πολλῇ στενώσει γενόμενος, ὡς δῆθεν, φησί, βουλευόμενος τοὺς
 τῶν Χερσωνιτῶν πρέσβεις ἐκ τῆς ὀδοκωρίας ἀπαπέσθαι, λέ-
 γει αὐτοῖς ἕπειδὴ κοπώμενοι ἐστέ, θέλω ἡμᾶς ὀλίγας ἡμέρας
 ἐτάραξαι, καὶ εἰδ' οὕτως πάντα τὰ ὑπ' ἡμῶν λεχθέντα
 ποιῆσω. ἐντεῦθεν ἀπέλθετε πρὸς τοὺς Ρώμης, καὶ μάθετε
 παρ' αὐτῶν, καὶ πείθεσθε ὅτι ἀληθεῶς ἔμην καὶ μὴ ψεύδο-
 μαι." τῶν δὲ Χερσωνιτῶν ἀπαλθόντων πρὸς Κωνσταντα

1 οὕτω μέντοι| cf. p. 256, 18   2 Σαυρομάτου.   5 καὶ post
 συγκαλεῖσθαι add B   16 παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν add B

urbem nostram reditoris dimittamini. et Sauromato legatos nostros
 remitteite cum suis qui de pace significant, dimittemus vos ac disce-
 demus. sed si voluerit Sauromatus dolo aliquo circumventos hic con-
 cludere belloque infestare, nosque id per excubitores nostros cogno-
 verimus, omnes vos a maximo ad minimum trucidabimus, atque ita
 hinc abibimus; neque quidquam porro Sauromato id proderit, familia
 omni et urbe amissa." his auditis Sauromati uxores seorsum rem fieri
 curarent, miseruntque Chersonitae cum Bosporianis legatos quoque e-
 suis quinque, qui rem ei totam exponerent; cumque iuxta Halys flu-
 men ad Sauromatum venissent, quaecumque adversus Bosporianos ge-
 nita essent a Chersonitis, annuntiarunt. Ille vero animi anxius, veluti
 reficere Chersonitarum legatos ab itinere fessos cupiens, dixit ipsis
 "eam fatigati sitis, volo quiescere vos paucos dies, et deinde quae-
 cumque dixistis effecta reddam. hinc autem discedite ad Romanos, ab
 illisque discite et persuadete vobis veracem me esse neque mentiri."
 Chersonitae vero ad Constantem profecti cum Sauromati legatis, de

μετὰ καὶ πρέσβειων τοῦ Σαυρομάτου, ἐπύθοντο τὰ μεταξὺ αὐτῶν γενόμενα. ἀνήγγειλαν δὲ τῇ Κώνστα καὶ πάντα τὰ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τῶν Βοσποριανῶν καὶ τὴν Μαιώτιδα λίμνην γενόμενα, καὶ τὸ πῶς τὰς φαιμιλίας Σαυρομάτου παρέλαβον, καὶ ὅτι τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ εἰς εἰρήνην ἦλθεν ὁ Σαυρομάτος. 5 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κώνστας πάνν ἐλυπηθῆ, καὶ λέγει τοῖς Χερσωνίταις “καὶ τί μοι τὸ ὄφελος λοιπὸν τῆς ἡμετέρας συμ- μαχίας, ἀφ’ ἧς ἐγὼ ἐποίησα πάντα δοῦναι αὐτοῖς χρυσίον τοσοῦτον;” λέγουσιν αὐτῷ οἱ Χερσωνῖται “μὴ λυπηθῆς, δέ- σποτα, καὶ εἰάν θέλης, ἡμεῖς ἀναλύομεν τὸ περὶ τῆς δόσεως 11 πάντα.” λέγει αὐτοῖς ὁ Κώνστας “καὶ πῶς δυνατόν;” λέ- γουσιν αὐτῷ οἱ Χερσωνῖται “δήλωσον καὶ αὐτὸς τῷ Σαυρο- μάτῳ ὅτι τὰ μὲν ἤδη μεταξὺ ἡμῶν γενόμενα πάντα κεκρά- τηται· ἐπεὶ οὖν τῇ αἰτίᾳ τῇ σῇ καὶ γὰρ ἀνυλώματα καὶ ζη- μίας πολλὰς ἐποίησα σὺν τῷ στρατῷ ἀπὸ Ῥώμης ἕως ὧδε, 15 δός μοι καὶ σὺ ταῦτα, καὶ γὰρ σοὶ ἀποδίδωμι τὴν φαιμιλίαν σου πᾶσας καὶ τὴν πόλιν σου.” περιχαρῆς δὲ γενόμενος ὁ Κώνστας ἐμήνυσε ταῦτα τῷ Σαυρομάτῳ. ὁ δὲ Σαυρομάτος ἀκούσας καὶ λυπηθεὶς σφόδρα μηνύει τῷ Κώνστῳ λέγων ὅτι οὐ θέλω δοῦναι τί ποτ’ οὖν οὐδὲ λαβεῖν· ἀλλὰ μόνον ἀπό- 20 στείλόν μοι τοὺς Χερσωνίτας, ἵνα τῶν ἐντεῦθεν ἀναχωρήσω. λέγουσιν οἱ Χερσωνῖται τῷ Κώνστῳ “μὴ ἀπολύσης ἡμᾶς ἕως ἂν πάντας τοὺς αἰχμάλωτους ἀπολάβῃς.” τότε μηνύει ὁ

3 κατὰ τὴν τῶν?
add B

7 ἡμετέρας M

8 αὐτοῦς M

20 οὐδὲ

his quae inter ipsos gesta sunt interrogantur, nuntiantque Constanti omnia quae cum Bosporianis et Maeotidis paludis accolis egissent, et quo pacto Sauromati familias cepissent, isque hac necessitate compulsus ad pacem veniret. quibus auditis Constans admodum contristatus inquit Chersonitis “quid mihi prodest de reliquo auxilium vestrum, quandoquidem pepigi me ipsis tantum auri daturum?” respondet ei Chersonitae “noli contristari, domine: nam si vis, dissolvemus pactum de pendenda pecunia.” eoque interrogante qua id ratione fieri posset, dicunt ei Chersonitae, significaret Sauromato etiam inter se pacta extare, quandoquidem ipsius causa expensas fecisset damna- que multa passus esset, exercitu Roma eo usque perducto: itaque illa solveret, ipse vero familias cunctas urbemque suam reciperet. laetus hac re Constans consilium secutus Sauromato haec denuntiat; quibus auditis Sauromatus animo contristatus respondit neque dare se quidquam neque accipere velle: mitteret tantum Chersonitas, ut ipse inde discederet. inquirunt Constanti Chersonitae “ne dimittas nos,

Κώνστας τῷ Σαυρομάτῳ λέγων ὅτι ἀπόστειλόν μοι πάντα
 οὓς ἂν ἔχεις αἰχμαλώτους, καὶ ἀπολύω τοὺς Χερσωνίτας. ὁ
 δὲ Σαυρόματος ταῦτα ἀκούσας ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος ἀπέ-
 λυσεν ἅπαντας οὓς ἂν εἶχεν αἰχμαλώτους ἕως ἐνός. ἀπολα-
 5 βῶν οὖν ὁ Κώνστας ἅπαντας τοὺς πραιδευθέντας, δύο τῶν
 Χερσωνιτῶν πρέσβεις κατασχὼν παρ' ἑαυτῷ, τοὺς ἄλλους
 ἀπέστειλε πρὸς τὸν Σαυρόματον ὅστις Σαυρόματος παραλαβὼν
 αὐτοὺς προαπέστειλεν ἐκ τῆς τῶν Λιζῶν χώρας μετὰ καὶ τῶν
 ἰδίων ἀνθρώπων πρὸς τὸ παραδοῦναι αὐτοῖς τὴν τε Βόσπορον
 10 καὶ τὰς φαρμιλίας αὐτῶν. αὐτὸς δὲ Σαυρόματας τὴν πορείαν
 μετὰ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἐν καταστάσει ἐποιεῖτα πρὸς τὸ ἀθροί- P 147
 λους τοὺς Χερσωνίτας παραδοῦναι τὰς φαρμιλίας καὶ ἀναχω-
 ρῆσαι. οἱ δὲ Χερσωνῖται τοὺς οἰκείους πρέσβεις ὑποδεξάμε-
 νοι ἐν τῇ Βοσπόρῳ, καὶ μεμαθηκότες τὰ γινόμενα ἅπαντα
 15 ὑπὸ Κώνσταντος καὶ τοῦ Σαυρομάτου, παρέδωκαν τοῦ Σαυ-
 ρομάτου ἀνθρώπῳ τὴν τε Βόσπορον καὶ τὰ τῆς Μαιωτίδος
 καστέλλια καὶ τὰς φαρμιλίας πάσας ἀβλαβεῖς, καὶ κατέλαβον
 ἐν εἰρήρῃ τὴν Χερσωνιτῶν. ὁ δὲ Κώνστας ἀναχωρήσας
 τοῦ Σαυρομάτου ἐκ τῶν Ῥωμαϊκῶν τόπων καὶ αὐτὸς ἀνέξευξεν
 20 ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἀνήγγειλε πάντα τῷ βασιλεῖ τὰ ὑπὸ τῶν
 Χερσωνιτῶν γινόμενα, προσαγαγὼν καὶ τοὺς δύο αὐτῶν πρέ-
 σβεις, οὓστινας ἰδὼν ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοφρόνως ἀποδεξάμενος
 καὶ τὴ μέγιστα εὐχαριστήσας εἶπεν αὐτοῖς "τί θέλετε παρῴσχω
 ὑμῖν τε καὶ τῇ πόλει ὑμῶν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης εὐνοίας τε καὶ

15 παρέδωκαν τοῦ Σαυρομάτου ἀνθρώπῳ] ἀνθλιπον M

antequam captivos omnes acceperis." tum Constantius Sauromato re-
 nuntiavit, sibi captivos omnes mitteret, tum se Chersonitas dimissu-
 rum promittens; quae ubi audisset Sauromatus omnes captivos, quot-
 quot essent, vel invitatus dimisit. quos cum accepisset Constantius, duo-
 bus Chersonitarum legatis apud se retentis ceteros ad Sauromatum
 misit; isque ad illorum adventum e Lazorum regione quosdam una
 cum suis destinavit, quibus Bosporus familiaeque traderentur; ipse
 vero cum exercitu iter ordinate instituebat, ut Chersonitae familias
 confertim traderent et postea recederent. Cheraonitae vero legatis
 suis in urbe Bosporo receptis, intellectoque quid inter Constantem et
 Sauromatum actum esset, Bosporum et Maeotidis paludis oppida fam-
 iliasque omnes illaesa tradiderunt viris a Sauromato missis. Con-
 stans autem, ubi ex Romani imperii locis discessisset Sauromatus, ipse
 quoque Romam contendit, omniaque a Chersonitis acta imperatori
 indicavit, adductis item duobus legatis, quos cum vidisset imperator,
 benigne exceptis gratias maximas egit, inquiring ipsi "quid vultis vo-

συμμαχίας;” οἱ δὲ εἶπον τῷ βασιλεὶ διὲ ἡμεῖς, δέσποτα, οὐδὲν ἔεσον θέλομεν, εἰ μὴ τί γε τοῦτο μόνον αἰτοῦμεν, ἐφ’ ᾧτε δεξιᾶς ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας παρυσχέσθαι ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κράτους ἑμῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσμένως ὑποκύψας τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν ἀφρόνως παρέσχεν αὐτοῖς τὰς τοιαύτας τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας δεξιᾶς, ἀποστείλας αὐτοὺς μετὰ καὶ δώρων πλείωτων κατὰ τὴν Χερσωνιῶν ὡς γηγαιούς ὄντας αὐτοὺς ὑπηκόους τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος καὶ αὐτὸς ὑποδεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ὡς ἀνδρείως παραταξάμενος κατὰ τὸν τῶν Σαυροματίων πόλεμον καὶ περιφανῆ καὶ ἔνδοξος γενόμενος, μετ’ ὀλίγον τινα χρόνον τῆς Ῥωμαίων ἀνεδέχθη βασιλείας, Διοκλητιανῷ ἐπὶ τὴν Νικομήδειαν ἐπαγαγόντος.

Κωνσταντῖνος δὲ τελευτήσας ἐν Ῥώμῃ ἐβασίλευσε Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἐρχομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἀντιστάσεως αὐτῷ ὑπὸ τινῶν ἐν τῇ Σκυθίᾳ γενομένης, ἐπεμνήσθη τὸ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνου λεχθὲν περὶ τῆς τῶν Χερσωνιῶν εὐνοίας τε καὶ συμμαχίας, καὶ ἀπέστειλε κατὰ τὴν τῶν Χερσωνιῶν πρέσβεις ἐφ’ ᾧτε ἔλθῃν κατὰ τὴν τῶν Σκυθῶν χώραν καὶ μαχῆσασθαι τοὺς ἀνθεστηκόων αὐτῷ. στεφανήφροοντος δὲ τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνιῶν Διογένους τοῦ Διογένους, οἱ Χερσωνῖται τὴν κέλευσιν ἀσμένως πειθαρχήσαντες, πάση σπουδῇ κατασκευάσαντες τὰ τε πολεμικὰ ἄρματα καὶ τὰς χειροβολήτρας καταλαμβάνουσι

1 ἡμεῖς] οὐδεὶς M 12 ἀνεδέχθη?

his et civitati vestrae dem pro tali benevolentia et auxilio?" illi vero imperatori responderunt "nichil aliud, domine, petimus nisi ut liberi ac immunes simus a tributo." imperator autem quam libenter eorum petitioni obsecundans liberos ac immunes a tributo fecit, multisque praeterea muneribus cohonestatos ad Chersonitas remisit, veluti veros ac fideles imperii Romani subditos. at Constans magnifice ipse quoque ab imperatore Diocletiano exceptus, veluti re contra Sauromatas praeclare gesta et illustre clarusque factus, paulo post in imperium Romanum successit, Diocletiano Nicomediam secedente.

Constante autem mortuo imperator fuit filius eius Constantinus, qui cum Byzantium venisset Scytharumque nonnulli rebellarent, revocatis in memoriam quae a patre Constante audivisset de benevolentia et auxilio Chersonitarum, legatos illis misit, postulans ut contra Scythas arma caperent ac rebellatores subiugarent. princeps autem ac proteuon Chersonitarum tunc temporis erat Diogenes Diogenis filius, et libenter mandato Chersonitae obedientes omni studio curribus bel-

τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν, καὶ τοῦτον περὶσάσας ἀντεπερὶαζάντων
 τοῖς ἀνδοστροφῶσι καὶ ἐτροπώσαντο αὐτούς. μαθὼν δὲ ὁ βα-
 σιλεὺς τὴν ἐπ' αὐτῶν γενομένην τροπὴν ἐκέλευσεν αὐτοὺς
 κατὰ τὴν ἐνεχαμμένην ἀπίεσαι· τοὺς δὲ τούτων πρωτεύον-
 5 τας προσκαλλασάμενος κατὰ τοῦ Βυζαντίου καὶ εὐχαριστήσας
 τὰ μέγιστα ἔφη αὐτοῖς· “ὅπερ δὴ καὶ νῦν εὐνοϊκῶς ὑπὲρ ἡμῶν
 ἐκαίμετε καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν εἰσεβῶν προγόνων τῆς ἡμετέρας
 θειότητος, ἰδοὺ καὶ ἡμεῖς ἐπικυροῦντες τὰς ἡδὴ ἐκ' ἐλευθε-
 ρίᾳ καὶ ἀτελείᾳ δοθείσας ὑμῖν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἐκ τῆς ἡμετέ-
 10 ρας βασιλείας δεξιᾶς, παρέχομεν ὑμῖν καὶ ἡμεῖς ἀνδριάντᾳ
 χρυσοῦν μετὰ καὶ χλαμύδος βασιλικῆς καὶ φιβλατοῦρας καὶ P 148
 στέφανον χρυσοῦν πρὸς εὐπρέπειαν τῆς ἡμετέρας πόλεως,
 μετὰ καὶ ἄγγυρον ἡμῶν ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας ὑμῶν τε
 καὶ τῶν πλοῦτων ὑμῶν· καὶ πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς
 15 ἐμῶν ἐθνικῆς διδομέν ὑμῖν καὶ δακτυλλίους χρυσοῦς ἐκτυποῦ-
 σαις τῆς ἡμετέρας ἐδοσεβίης τίκόντας, δι' ὧν τὰς κατὰ καιρὸν
 μελλούσας ἀποστέλλεσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν ἀναφορὰς τε καὶ
 δεήσεις σφραγίζοντες ταύτας· γνωρίμους ἡμῖν ἀποδείκνυτε
 τοὺς ἐαυτῶν κρῆσβητας· πρὸς δὲ τούτοις δὲ παρέχομεν ὑμῖν
 20 καὶ ἑκάστον ἐνὶ νεῦρόν τε καὶ κίναβον σιδήρεόν τε καὶ ἐλαίον
 ὑπὲρ κατασκευῆς τῶν βαλιστῶν ὑμῶν, καὶ δίδομεν ὑμῖν πρὸς
 υποτροφίην ὑμῶν χίλιας ἀννόνας ἐφ' ᾗτε εἶναι ὑμῶν βαλι-
 στῶν ἰόντων· λεγόμενον ὡς τὰς τοιαύτας οἰθήσεις τε καὶ σνη-

9 καὶ ἀτελείᾳ add B'

lici cum chirobolistris instructis ad Istrum flumen profecti traiece-
 runt, ut contra hostem tendentes eum superatum in fugam converterent.
 quibus cognitis imperator domum eos redire iussit, proteuentibus autem
 Byzantium vocatis gratias maximas egit, dixitque ipsis “quandoquidem
 etiam nunc benigne pro nobis laborastis, quemadmodum et pro piis ma-
 toribus divinitatis nostrae, ecce etiam nos datam vobis libertatem et a
 tributo immunitatem per regiones Romani imperii confirmamus; praeterea
 damus statuam auream cum chlamyde imperatoria, fibulatura et co-
 roba aurea, ad ornatum vestrae urbis; item syngrapham nostram su-
 per libertate et immunitate tam vestra, quam nautarum vestrorum;
 insuper propter benevolentiae vestrae sinceritatem annulos quoque
 damus aureos, in quibus expressa maiestatis nostrae imago, ut iis
 relationibus vestris supplicationibusque signatis, quas per occasionem
 missuri estis, vestros nuntios dignoscere inde possimus. praeterea
 damus singulis annis nervum et lignum tenue, ferrum et oleum, ad
 balistarum vestrarum confectionem; item in alimentis annonas mille,
 ut sitis balistarii; quas annonas et cetera consueta quotannis vobis

θείας πάσας καθ' ἕναστος ἔτος τῶν ἐνευθεν μέλλομεν ἑμῖν ἀποστέλλειν κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν." οἱ δὲ Χερσωνίται τὰς τοιαύτας εἰληφότες ἀννόνας, εἰς ἑαυτούς τε καὶ τὰ τούτων τέκνα διαμερίσαντες τὸν ἀριθμὸν συνεστήσαντο· διὰ τὸ καὶ ἕως τοῦ νῦν τὰ τούτων τέκνα κατὰ τῶν γαμῶν τῆς στρατίας⁵ συμπλήρωσιν ἐν τῷ ἀριθμῷ κατατάσσονται. ἐφοδοῖς δὲ καὶ δώροις πλείστοις τότε τιμηθέντων ὑπὸ τοῦ Θεοφιλοῦς βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ τε Διογένους καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, κατέλαβον τὴν Χερσωνιτῶν ἀποκομίσαντες καὶ τὰς θείας φιλοτιμίας. 10

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς τοῦ ταῦτα γεγονέναι Σαυρομάτος ὁ ἔγγονος Σαυρομάτου τοῦ Κρισκορόνου τοῦ πολεμήσαντος τὴν Λαζικήν, συναθροίσας πόλεμον ἐκ τῆς Μαωτίδος λίμνης ἐπανάστη τοῖς Χερσωνίταις, βουλόμενος, φησί, τὴν τῆς αἰχμαλωσίας ὕβριν τοῦ οἰκείου πάμπαν ἐπέδικῆσαι τὴν παρ' αὐτῶν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως γενομένην. μακρόντες δὲ τοῦτο οἱ Χερσωνίται, στεφανηφοροῦντος τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσῶνος Βύσκου τοῦ Σουπολίχου, ἀντιπαρωταξάμενοι καὶ αὐτοὶ ὑπήντησαν τῷ Σαυρομάτῳ ἔξω ἐν τοῖς τοῦ λεγομένου Καφᾶ τόποις, καὶ πολεμήσαντες μετὰ αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ τοῖς Χερσωνίταις βοηθοῦντος, ἐνίκησαν τὸν Σαυρομάτον καὶ ἐδίωξαν, θήσαντες καὶ ὄρηθαιίαις ἐν τῷ αὐτῷ λεγομένῳ Καφᾶ, ἐν ᾧ τόπῳ πολεμήσαντες τὸν Σαυρομάτον

4 δι' αὐτό? 16 ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως add B 23
ἐν ᾧ — ἐνίκησαν add B

mittimus in Chersonem." Chersonitae vero annonis huiusmodi acceptis, inter se liberosque suos divisione facta numerum constituerunt; propterea usque ad hodiernam diem ipsorum filii ad patrum suorum in exercitu complementum in numero militum recensentur. atque hoc pacto tum Diogenes, et qui cum ipso, comite ac muneribus a Constantino dei amantissimo imperatore instructi in terram suam reversi sunt, divinos honores secum ferentes.

Annis vero aliquot post Sauromatus Sauromati Crisconi, qui Lazicam bello infestaverat, nepos, collecto ad Maotidem paludem milite contra Chersonitas movit, iniuriam, ut inquebat, captivitatis avi sui, quae Diocletiano imperante accidit, ulturus. qua re intellecta Chersonitae, qui principem ac proteuentem tunc temporis habebant Byscum Supolichi filium, armis et ipsi sumptis obviam ei facti sunt in locis Capha nuncupatis; inique praelio, deo opitulante, Chersonitae superiores facti Sauromatum in fugam converterunt, limitemque in eodem loco Capha nominato, ubi victoria potiti sunt contra Sau-

θνίκησαν· ἐν τῇ καὶ ὄρκους ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς Σαυρόματος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ὑπολειφθέντες τοῦ μηκέτι αὐτοὺς χάριν πο-
λέμου ὑπερβαίνειν τὰς μεταξὺ αὐτῶν τεθείσας ὁροθεσίας, ἀλλ'
ἕκαστον αὐτῶν τοὺς ἰδίους ἔχειν τόπους πρὸς τὰς τεθείσας
5 ὁροθεσίας. καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν Βόσπορον ὁ Σαυ-
ρόματος καὶ οἱ Χερσωνῖται εἰς τὰ ἴδια.

Καὶ δὴ τούτων οὕτω γενομένων πύλιν μετὰ χρόνου
τινὰς ἕτερος Σαυρόματος ἀναστάς καὶ σὺν αὐτῷ πλήθος ἀν-
δρῶν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης παρετάξατο πόλεμον κατὰ
10 τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ παρελθὼν τὰς μεθ' ὄρκου τεθείσας
ὁροθεσίας ἐν τῷ Καφᾷ ὑπὸ τοῦ πρώτου γενομένου Σαυρομά-
του τοῦ μηδένα ποτὲ ἐπιχειρῆσαι τῶν Βοσποριανῶν πολέμου
χάριν ταύτας ὑπερβῆναι, οὗτος ὁ Σαυρόματος ὑπερέβη ὡς
οἷα βουλόμενος τὴν μετὰ βίας αὐτῷ ἀφαιρεθεῖσαν γῆν ἐκδι-
15 κῆσαι καὶ ἀπολαβεῖν. καὶ δὴ ἐν τοῖς τότε καιροῖς στεφανη- P 149
φοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν Φαρνάκου τοῦ
Φαρνάκου ἀντιπαρετάξαντο καὶ οἱ Χερσωνῖται τῷ Σαυρο-
μάτῳ, καὶ ἀπαντήσαντες ἀλλήλοις ἐν τοῖς τοῦ προειρημένου
Καφᾷ τόποις ἔστησαν ἑκάτερα τὰ μέρη ἐν τοῖς ὄρεσιν. ὁ δὲ
20 Σαυρόματος ὢν μέγας τὴν ἡλικίαν ἐθάρρησεν ἑαυτῷ καὶ ἔμε-
γαλαύχει κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν φρναττόμενος, θαρρῶν ἅμα
καὶ ἐπὶ τῷ ἀπέριφ πλήθει τῷ μετ' αὐτοῦ ὄντι· ὁ δὲ Φάρ-
νακος μικρὸς ἦν τῇ ἡλικίᾳ κατὰ τὸν Σαυρόματον, καὶ ἰδὼν
τὸ πλήθος τοῦ Σαυρομάτου ἐσκέψατο μετὰ τοῦ ἰδίου στρα-

romatum, posuerunt, in quo etiam Sauromatus, et qui cum ipso a praelio superstites erant, nunquam se eum cum armis transgressuros esse iurarunt, sed propria utrosque assignataque sibi secundum praestitutos terminos loca habitaturos esse. atque ita Bosporum Sauromatus, Chersonitae terram suam repetierunt.

Hisque ita gestis, rursus post aliquot annos alius Sauromatus cum militum manu ad Maeotidem paludem collecta surgens bellum contra Chersonitas incepit, limitesque cum iureiurando in Capha a primo Sauromato positos, ut nemo belli contra Chersonitas gratia illos praetergrederetur, transgressus est tanquam ablatam sibi per vim terram vindicaturus recepturusque. habebant autem principem ac proteuentem tunc temporis Chersonitae Pharnacum Pharnaci filium. armis et ipsi contra Sauromatum sumptis, et obviam sibi mutuo facti in praedictis Capha locis, in montibus utriusque constiterunt. Sauromatus vero et corporis magnitudine et militum multitudine fretus insolenter Chersonitis insultabat: at Pharnacus statim exiguis prae Sauromato, eiusque copias considerans, consilio cum suis inuito statuit, ne infinita multitudo periret,

τοῦ ἔφ' ὅτι μονομαχῆσαι αὐτὸν μετὰ τοῦ Σαυρομάτου καὶ
 μὴ ἄπειρον πλῆθος ἀπολέσθαι· καὶ ἰδὼν σκέψεως τοιούτης
 γενομένης δηλοῖ ὁ Φάρνακος τῇ κλήσει Σαυρομάτου, λέγων
 ὅτι τίς χρεῖα ἐστὶ τοσούτου ὄχλου γενέσθαι ἀπώλειαν; οὐ
 γὰρ ἡμεῖς οἰκεία προαιρέσαι πρὸς τὸν πόλεμον ἐτραίητε, ἀλλὰ⁵
 Σαυρομάτος ἡμῶν προειρέψατο. θελήσατε οὖν τοῦτον παρ-
 καλέσαι τοῦ μονομαχῆσαι μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐὰν διὰ τοῦ Θεοῦ
 δυνηθῶ αὐτὸν, ἡμεῖς ἀναχωρεῖτε εἰς τὰ ἴδια ἀβλαβῶς, καὶ
 αὐτὸς καὶ ἡ πόλις αὐτοῦ ὑπέκασθ' μοι· εἰ δὲ καὶ δυνηθῆ
 με αὐτός, καὶ οὕτως ἡμεῖς ἀναχωρεῖτε εἰς τὰ ἴδια, καὶ αὐ-¹⁰
 τὸς ἐπέβη ἐν τοῖς ἐμοῖς. ὁ δὲ ὄχλος τῶν Σαυροματῶν ἠθέως
 τοῦτο ἀποδεξάμενος προειρέψατο τὸν Σαυρομάτον μονομαχῆ-
 σαι μετὰ τοῦ Φαρνάκου. ὁ οὖν Σαυρομάτος μαθὼν μικρὸν
 πᾶν ὄντα τῇ ἡλικίᾳ τὸν Φάρνακον, ἑαυτὸν δὲ ὑπερμεγέθη,
 ἐχάρη ἐπὶ ταύτῃ, πεποιθὼς τῇ οἰκείᾳ δυνάμει καὶ αἰς ἐκί-¹⁵
 χρητο ὄπλοις κατατεθωρακισμένος. καὶ ταύτων οὕτως δεξά-
 των λέγει ὁ Φάρνακος τῇ ἰδίᾳ στρατῷ ὅτι ὅταν κατέλθω διὰ
 τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ μονομαχῆσαι, καὶ ἴδῃτε ὅτι ὁ Σαυρομάτος
 τὰ πῶτα αὐτοῦ εἶχε πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν ὕψιν πρὸς τοὺς ἰδί-
 ους, ἐγὼ δὲ τὴν ὕψιν μου πρὸς ἡμᾶς καὶ τὰ πῶτα μου πρὸς²⁰
 τοὺς ἐναντίους, ἅπαντες ἡμεῖς βάλλετε μίαν κραυγὴν, καὶ
 μόνον λέγοντες τὸ ἄ ἄ, καὶ μὴ δευτεροῖσητε ἐπὶ τῇ κραυγῇ.
 καὶ δὴ κατελθόντων αὐτῶν ἀμφοτέρων ἐν τῷ πεδίῳ πρὸς τὴν
 μονομαχίαν καὶ τρακτιεύοντων ἑαυτούς, καὶ τοῦ Φαρνάκου γε-
 νομένου εἰς τὸ τοῦ Σαυρομάτου μέρος καὶ Σαυρομάτου εἰς²⁵

singulari certamine cum Sauromato pugnare. neque constituta mili-
 tibus Sauromati nuntiat Pharnacus non opus esse ut tanta multitudo
 pereat, neque sponte illos sua sed Sauromati impulsu ad bellum vo-
 nisse: mallet itaque ipse auctores esse ut ad singulare certamen de-
 scenderet, et si deo opitulante cum vicere, vos domum incolentes
 repetetis, ipse vero cum urbe sua mihi subiciatur, sin ipse me su-
 peraverit, vos etiam ita domum redibitis, ipse terram meam occupa-
 bit. haec res cum grata Sauromatis esset, Sauromato singulare cer-
 tamen iniire cum Pharnaco iussurunt. Sauromatus itaque cognito
 exiguae staturae Pharnacum esse, magnitudine sua viribusque et armis
 quibus utobatur fretus, condicionem laetus accepit. Pharnacus autem
 pugnaturus militibus suis dixit "ubi cum bono deo singulare certam-
 en ingressus fuero, Sauromatumque tergo vobis obversam, facie vero
 suis videbitis, ego autem faciem vobis, tergum hostibus obvertero,
 uno ore omnes clamabitis A A, neque hanc clamorem iterabitis."
 cum itaque in campum ad singulare certamen uterque venissent, in-

τῆ τοῦ Φαρνάκου, ἔδωκεν ὁ τοῦ Φαρνάκου στρατὸς μίαν φωνήν τὸ ἄ ἄ. ὁ δὲ Σαυρόματος τῆς τσαυτῆς φωνῆς ἀκούσας περιεστράφη ἰδεῖν ἐναγώνιος τίς ἢ γενομένη κραυγὴ· ἐν δὲ τῷ περιεστρέφει τὸν Σαυρόματον τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν εἰς τὰ 5 ἄπιστω διηνοίχθη μικρὸν τὸ τοῦ κασσιδίου αὐτοῦ πέταλον, καὶ εὐθέως ἐπιδραμῶν ὁ Φάρνακος ἔδωκε τῷ κόντρῳ τὸν Σαυρόματον καὶ ἀνείλεν αὐτόν. πεσόντος δὲ τοῦ Σαυρομάτου κατελθὼν ὁ Φάρνακος τοῦ ἵππου ἀπεκαθάλασεν αὐτόν, καὶ γεόμενος ἐγκρατῆς τοῦ πολέμου τὸ μὲν πλῆθος τῆς Μαιώτι- 10 δος ἀπέλυσε, τοὺς δὲ τῆς Βοσπόρου αἰχμαλώτους λαβὼν καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἀφελόμενος ἐν Κυβερνικῇ ἄνω τῆς τῶν Χερσωνιτῶν ὀροθεσίας ἔστησεν, ἄχρι τεσσαράκοντα καὶ μόνον μιλίων γῆν αὐτοῖς ἔασας· αἵτινες ὀροθεσίαι μέχρι τοῦ νῦν διαμένουσιν, αἱ δὲ εἰρημέναι πρῶται ὀροθεσίαι ἐν Καφᾷ εἰ- P 150 σὶν ἀποκείμεναι. ὀλίγους δὲ τινὰς κατασχὼν παρ' ἑαυτῷ τῶν Βοσποριανῶν ὁ Φάρνακος γεωργῶν ἕνεκα, τοὺς ἄλλους ἅπαντας οἴκτου ἀξιώσας ἀπέλυσε κατὰ τῶν Βοσποριανῶν ἀπέλθεϊν· αἵτινες ἀπολυθέντες ὑπὸ τοῦ Φαρνάκου ὑπὲρ τῆς τοιαύτης εὐεργεσίας καὶ φιλανθρωπίας αὐτοῦ τῆς εἰς αὐτοῦς 20 γενομένης στήλην αὐτῷ ἤγειραν ἐν τῇ Βοσπόρῳ. ἔκτοτε οὖν λοιπὸν ἢ τῶν Σαυρομάτων ἐν τῇ Βοσπόρῳ βασιλεία κατελύθη. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, Λαμάχου στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῆς τῶν Χερσωνιτῶν, Ἀσάνδρου δὲ τῆς Βο-

16 γεωργιῶν?

terque se depugnarent, Pharnacusque Sauromati et Sauromatus Pharnaci partibus obversus esset, uno ore Pharnaci miles exclamavit A A; quo clamore audito Sauromatus convertit se ut viseret quisnam esset hic clamor ad certamen compositus qui in Pharnaci exercitu sublatus; dumque se convertit, diducta paullulum cassidis lamina, e vestigio conto eum Pharnacus percussit et occidit. cum autem Sauromatus cecidisset, equo descendens Pharnacus caput ei amputavit. victorque Maeotidis paludis populum dimisit, Bosporianos vero in vinculis detinens, capta eorum terra limites in Cybernico supra Chersonitas statuit, quadraginta tantum miliarium terram ipsis relinquens; manentque isti limites in hodiernum usque diem, cum priores illi, quos dixi, in Capha sint. paucis vero Bosporianorum apud se retentis agriculturæ causa, Pharnacus reliquos omnes misericordia ductus ad sua redire permisit; qui reversi pro beneficio tali benevolentiaque statutam ei in Bosporo posuerunt. atque ex eo tempore in posterum Sauromatae Bospori imperium amiserunt.

His ita gestis, principatum apud Chersonitas tenente ac proleuonte Lamacho, apud Bosporianos vero regnante Asandro, male

σποριανῶν βασιλεύοντος, κατὰ πολλῇ μεμεστωμένοι οἱ Βοσποριανοὶ κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν καὶ μηδαμῶς δυνάμενοι τῇ πονηρίᾳ ἡρεμεῖν ἔσπευδον ἕει τρόπῳ τινὶ τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν αἰχμαλωσιῶν τοῖς Χερσωνίταις ἀποδοῦναι· καὶ δὴ μεμαθηκότες ἔχειν θυγατέρα μόνογενῆ τὴν Γυκίαν, ἔχοντος δὲ 5 καὶ τοῦ Ἀσάνδρου υἱοῦς, ἐμηχανῶντο ἐπιγαμβρίαν ποιήσασθαι, ὅπως διὰ τούτου ἀδεῶς ἐπιβαίνοντες τῇ Χερσωνιτῶν ἀμύνασθαι. καὶ δὴ ἀποστέλλουσι πρέσβεις κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν παρακαλοῦντες, ἔὰν οἶδαμεν ὅτι ἀγάπη ἀληθῆς μεταξὺ ἡμῶν ἐστὶν καὶ ἀδόλωσ πρὸς ἀλλήλους ἔχομεν, ἐπιγαμ-10 βρεύσομεν ἑαυτοῖς· καὶ ὅτε ἡμῖν εἰς νύμφην τὴν θυγατέρα Λαμάχου τοῦ πρώτου ὑμῶν ἔνεκεν τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἣ λάβετε αὐτὸν αὐτόθι εἰς γαμβρόν, καὶ οἶδαμεν ὅτι πιστὰ ἔχομεν εἰς ἀλλήλους, τοῦ τῆς τοῦ βασιλεύοντος μεθ' ὑμῶν. λέγουσιν αὐτοῖς οἱ Χερσωνῖται ὅτι ἡμεῖς πρὸς 15 ὑμᾶς θυγατέρα ἡμῶν δοῦναι οὐκ ἀνεχόμεθα· εἰ δὲ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάνδρου τοῦ βασιλέως ὑμῶν θέλετε δοῦναι ἡμῖν εἰς γαμβρόν, δεχόμεθα, οὕτω μάλιστα, μὴ θυμαμένου ἐπι τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου, τοῦ ἀρχομένου πρὸς ἡμᾶς ἐπιγαμβρεύσασθαι, καὶ ῥῆ ποτὲ ἢ χρόνῳ πειραθῆναι τοῦ ἐπιστρέφει κατὰ τὴν 20 τῶν Βοσποριανῶν χάριν ἐπισκέψεως ἢ προσηγορίας τοῦ οὐκίτου πατρὸς· εἰ δὲ τοῦτο βούλει, πάντως ὅτι τῇ ὄρᾳ ἀπαθῆσκει, τῶν δὲ πρέσβεων ἀπολυθέντων καὶ καταλαβόντων τὴν Βοσποριανῶν καὶ ταῦτα ἀναγγελλόντων, ἀρίστειλε πάντο

14 βασιλέως ὄντος? 22 βούλεται?

omnibus adveniens Chersonidas affecti Bosporiani cum quiescere nequaquam possent semperque adhuc modo captivitates suas ultio statuissent, cum intellexerunt filiam Lamacho unicam esse Gyckiam filioque haberet Asander, affinitatem contrahere meditati sunt. ut hoc nam cum pacto libere in Chersonidarum terram ingressi vindictam sumerent. utrumque itaque legatus ad Chersonidas missus, quomodolibet una amicitia habere ipse esset cumque sine dubio cohereret. affinitatem servam contraherent. et vel Lamachi principis ipsorum filiam Asanderi ducere sui filii ducerent vel cum apud se acciperent. sic enim eorumque in ducere inter duas constitutum esse. hinc filii sui apud eos constitutum respiciuntque vero Chersonidas filiam se ipse dare non posse quodlibet ducere ex Asanderi regis sui filiam dare generum vellet duceretur esse. ita tandem conditione ut qui venturus esset, vellemus ad Bosporianum terram transire prout introitus compelliturque patris sui, non si ducere duceretur, non hanc maritum. hoc pacto ducere legati ducuntque reversi, cum quibus actum

ὁ Ἀσάνδρος πρόςβεις, λέγων τοῖς Χερσωνίταις ὅτι ἐν ἀλη-
 θῶς λέγετε καὶ πιστοποιεῖτέ με ὅτι Λάμαχος ἀνέχεται ζευξαί
 τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ μείζοντι μου νιῷ, ἀποστελῶ ὑμῖν
 αὐτὸν ἐκεῖνον αὐτόθι ἐπιγαμβρεύσασθαι. ἦν δὲ Λάμαχος
 5 τοῖς τότε καιροῖς, ὡς λόγος, πλούτιον πολλῶν κομῶν ἐν τε χρυ-
 σίῳ καὶ ἀργυρίῳ καισὶ τε καὶ παιδίσκαις καὶ ἀλόγοις διαφό-
 ροις καὶ κτήμασι πολλοῖς, καὶ τέσσαρασι δὲ ῥεγεῶσι τὸν οἶκον
 αὐτοῦ ἐπικρατεῖν ἐν πλάτει καὶ μήκει, ἕως κάτω τῶν λεγομέ-
 νων Σουσῶν, ἐν οἷς καὶ ἰδίαν πύλην εἶχεν ἐν τῷ τείχει, καὶ
 10 τέσσαρας πυλωῶνας μεγάλους εἰς τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἔξοδον, σὺν
 ἑτέροις δὲ παραπυλίοις σεμνοῖς ὥστε εἰσερχομένων τῶν ἀλόγων
 αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκάστην ἀγέλην ζώων, ἵππων τε καὶ φορβά-
 δων, βοῶν καὶ θαμάλων, προβάτων τε καὶ ὄνων, καὶ δι' ἰδίας
 πύλας εἰσιεῖναι καὶ εἰς ἰδίαν στάσιν ἀπιέναι. παρακάλεσαν οὖν οἱ
 15 Χερσωνῖται τὸν Λάμαχον ἐφ' ᾧτε ἐπιγαμβρεύσεσθαι αὐτὸν P 151
 τὸν τοῦ Ἀσάνδρου νιόν. τοῦ δὲ Λαμάχου ἐπινεύσαντος τῇ
 παρακλήσει αὐτῶν ἦλθεν ὁ τοῦ Ἀσάνδρου υἱὸς ἐν τῇ Χερ-
 σῶνι καὶ ἔγημε τὴν γυναῖκα. καὶ διετοῦς μικροῦ χρόνου δια-
 γνητομένου ἐτελεύτησεν ὁ Λάμαχος· ἡ γὰρ μήτηρ τῆς Γυκίας
 20 προελευτήσασα ἦν. ἡ οὖν Γυκία μετὰ τὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ πε-
 ραίωσιν τῆς τοῦ πατρὸς ταφῆς τῆς ἐνιαυσιαίας ἡμέρας ἐν-
 στάσης, τὴν μνήμην θέλουσα φαιδρῶναι τοῦ ἰδίου πατρὸς,
 στεφανηφοροῦντος τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσῶνος Ζή-

10 τέσσαρασι πυλωῶσι M   σὺν] καὶ M

esset significassent, iterum ad Chersonitas Asander misit inquisiens, si verum dicerent atque bona fide agerent Lamachusque filio maiori suo filiam uxorem dare vellet, eum se illuc missurum esse. erat autem illis temporibus Lamachus, ut ferebatur, dives admodum auro et argento, famulis et ancillis, equis ac fundis quamplurimis, et in quatuor regionibus domum habebat in latitudine et longitudine usque infra Susa quae dicebatur, ubi etiam in muro propriam ianuam habebat et quatuor portas magnas ad introitum et exitum cum aliis ostiis splendidis, ita ut pecoribus eius in urbem venientibus, singuli armentorum greges, equorumque et equarum, boumque et bucularum, oviumque et asinorum, suas quique per portas introirent et ad proprium stabulum discederent. adhortati igitur Lamachum sunt Chersonitae ut Asandri filium generum adscisceret; quibus cum ille annuisset, Asandri filius Chersonem venit Gyciamque duxit. et exiguo biennii tempore elapso Lamachus diem obiit, cum iam Gyciae mater antea mortua esset. Gycia autem finito anno a sepulto patre, annuo die instante, memoriamque patris sui celebrare cupiens, principatum

θου τοῦ Ζήθονος, παρεκάλεσε τοὺς προύχουσι τῆς πόλεως ἐφ'
 ὧτε ἄνευ ὕβρεως ἀναχθῆναι αὐτοὺς τοῦ λαβεῖν παρ' αὐτῆς
 σὺν πατρί τῷ δῆμῳ οἶνόν τε καὶ ἄρτους καὶ ἔλαιον κρέα τε
 καὶ ὄρνεα καὶ ὄψα καὶ εἴ τι ἕτερον πρὸς τὴν τῆς εὐφροσύνης
 χρείαν, πρὸς τὸ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Λαμιάχου ἅπαντας
 τοὺς πολίτας σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις καὶ πάσῃ τῇ φιλίᾳ
 αὐτῶν εὐφρανθῆναι καὶ ἀγάλλεσθαι ἕκαστον ἐν τῷ ἰδίῳ ὀρε-
 γεῶντι καὶ δημοσίᾳ χορεύειν καὶ ἔργου τινας τὸ σύνολον μὴ
 ἀψασθαι, συνταξαμένη τοῖς πολίταις ἐν ὄρχῳ ἐφ' ᾗτε ἅπαντε
 τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῆς οὕτω τὰ τῆς εὐφροσύνης καθ'
 ἕκαστον χρόνον διδόναι αὐτοῖς ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Λαμιάχου
 μνήμῃ. τούτων δὲ οὕτω γενομένων καὶ ἐν ὄρχῳ ὑπ' αὐτῆς
 παγιοθέντων, ὁ ταύτης ἀνὴρ ὁ τοῦ Ἀσάνδρου υἱὸς ἔχων ἐν
 κρυπτῷ τὸν δόλον καὶ ἐπιζητῶν καιρὸν προδοσίας, ἀκούσας
 ταῦτα τὰ παρὰ τῆς Γυκίας λεχθέντα καὶ ἐν ὄρχῳ παγιοθέντα,¹⁵
 ἐθαύμασε καὶ ἐπήνεσε τὴν Γυκίαν ἐπὶ τῇ ἐνόρχῳ συντάξει
 ὡς γνησίως περὶ τοὺς γονεῖς ἔχουσαν, συνθέμενος δὲ καὶ αὐ-
 τός, φησί, χαίρειν καὶ σπένδειν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συντάξει, καὶ
 μετὰ τοῦτο παρελθούσης τῆς μνήμης καὶ τῆς εὐφροσύνης δη-
 λοῦ τοὺς ἐν Βοσπόρῳ δι' οἰκείου παιδός, λέγων αὐτοῖς οἷ²⁰
 εὔρον μέθοδον δι' ἧς ἀκόπως τὴν Χερσῶνα μέλλομεν παρα-
 λαβεῖν. ὑμεῖς σὺν ἐκ διαλειμμάτων ἀποστέλλετε μοι δέκα ἢ
 δωδέκα νεώτερον χρησίμους ἄπὸς τῶν ἐν τῷ κρεῖβῳ ἑλατ-

2 συναχθῆναι?

12 καὶ vulgo om

tenente ac protegente tum in Chersono Zetho Zethonis filio, primo-
 res urbis hortata est ne iniuriam suam putarent, si et ipsi et popu-
 lus universas ab ea acciperent vinum panes oleum carnos aves pisces,
 et si quae alia ad epulum necessaria, ut diem memoriae Lamachi
 sacrum cives universi cum uxoribus ac liberis omni quo familia pu-
 blica laetitia celebrem agerent cum choreis in propria regione sin-
 guli, ac feriatam haberent; promisitque civibus cum iuramento quot-
 annis dum viveret, haec se omnia ad celebrandam diem in Lamachi
 memoriam iis suppeditaturam. haec cum ita iuraturando ab ipsa fir-
 mata essent, maritus eius Asandri filius dolum animo occultum ver-
 sans et prodicionis tempus quaerens, quae a Gycia dicta iuramento quo
 firmata essent audiens, admiratus laudavit eam, quod iuramento sta-
 billivisset, veluti proeclare erga parentes affectam, adhaerens gaudere
 se quoque et libere itidem velle. cumque memoriae dies et epulum
 praeterisset, Bosporianis per famulum suum indicavit inventisse se
 quo pacto sine labore Chersonem capere possent: mitterent itaque
 per intervalla decem aut duodecim iuvenes praestantes puereter car-
 borum remiges, qui veluti zonia ipsi ferrent. "qui autem oppellent

ὄντων ὡς δῆθεν ξενία μοι πέμποντες, ἐν συμβόλῳ δὲ παρα-
 βαλλόντων τῶν ἐρχομένων καράβιον ὑμῶν καὶ ἐκεῖ μενόντων,
 ἐμοῦ δὲ πέμποντος καὶ δι' ἵππων φέροντος τοὺς ἐρχομένους
 νεωτέρους ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ πεμπόμενα. καὶ δὴ τῷ τρόπῳ
 5 ταύτῃ ἐπὶ διεστῆ χρόνον ἐκ τοῦ κατὰ μέρος ἐρχομένων τῶν Βο-
 σποριανῶν μετὰ τῶν ξενίων, πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι τῇ πόλει
 τὸν θόλον ἔφερε μὲν αὐτοὺς περὶκῶς ἐκ τοῦ συμβόλου ὃ τοῦ
 Ἀσάνθρου υἱός, καὶ μετὰ ἡμέρας τινας πάλιν ἐπὶ πάντων
 πρὸς ἐσπέραν ἀπέλευσεν αὐτούς, φησὶν, ἐπὶ τὰ ἔξω, ὡς δῆθεν
 10 βραδύτερον διὰ τὴν ὥραν· οἱ δὲ ἔξερχόμενοι ἐκ τῆς χώρας
 ἄχρι τριαῶν μιλίων σκεπτιᾶς βαθείας γενομένης ὑπέστρεφον καὶ
 ἤρχοντο ἐν τῷ λεγομένῳ λίμνῃ καὶ ἐκεῖθεν διὰ καράβου ἔφε-
 ρεν αὐτοὺς ἐν ταῖς Σώσαις, καὶ διὰ τοῦ παρακυλίου, ὃ εἰ-
 χεν ἐν τῷ τείχει, εἰσέφερον αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μηδε-
 15 ῶς εἰδότες, εἰ μὴ τί γε τρεῖς τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν Βοσπο-
 ριανῶν καὶ μόνον πιστῶν αὐτοῦ ὄντων, ἐνός μὲν τοῦ ἐν συμ-
 βόλῳ ἀπερχομένου καὶ μηνύοντος ἀναχωρεῖν τοὺς καράβους, P 152
 ἄλλου δὲ τοῦ ἔποστρέφοντος τοὺς Βοσποριανούς καὶ φέροντος
 ἐν λιμῶνι, ἕτερον δὲ τοῦ ἐκ λιμῶνος μετὰ καράβου ἀποκομί-
 20 ζοντος ἐν ταῖς Σώσαις καὶ ἀποκαθιστῶντος ἐν τῷ τοῦ Λαμά-
 χου οἴκῳ, καὶ δι' ὧν ἀπέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις
 αὐτοῦ, μῆτε τῆς Γυκίας εἰδούσης τὸν θόλον, προσδοκῶν, καθὰ
 εἴρηται, κατὰ τὴν ἐνιαυσίαν ἡμέραν τῆς τοῦ Λαμάχου μνη-

4 πόλει καταπεμπόμενα M 12 paulo infra scribitur ἐν λιμῶνι.
 Meursius

carabi in tali loco manebunt, ego vero equos mittam, quibus iuvenes
 ac munera missa in urbem vehantur." cumque per biennium hoc
 modo diversis temporibus in urbem Bosporiani cum xenis venissent,
 ne fraus a civibus agnosceretur, adducebat eos Asandri filius pede-
 stri itinere ex loco constituto, et rursus post aliquot dies coram omni-
 bus eos sub vesperam dimittebat ad campestria, quasi iam tardius
 esset; qui egressi ad tria usque miliaria tenebris iam densis redibant
 et Limonem intrabant, unde carabo Susa devehebantur, ubi, per
 portam minorem, quam in muro habebat, in domum ab eo recipie-
 bantur, nemine conscio praeter tres tantum famulos Bosporianos fidos,
 quorum unus ad locum statutum pergebat et recedere carabos nun-
 tiabat, alter vero in Limonem Bosporianos reducebat, tertius denique
 Limone Susa carabo eos advehebat et in Lamachi domum introdu-
 cebat. utebatur praeterea his ad alimenta deferenda illis qui in locis
 abditis erant, ipsa quoque Gycia dolum ignorante. expectabat autem,
 ut diximus, anniversario die Lamachi memoriae sacro, urbe tota opu-

μης, τῆς πόλεως πάσης εὐφραινομένης τε καὶ ἀποκοιμωμένης, αὐτὸν τὴν νύκτα ἐπαναστῆναι μετὰ τῶν Βοσποριανῶν τε καὶ οἰκείων καὶ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν καὶ πάντας κατασφάζαι. συναχθέντων δὲ ἐν τῷ διετεῖ χρόνῳ ἐν τῷ τῆς Γυκίας οἴκῳ ἄχρι διακοσίων Βοσποριανῶν, καὶ τῆς μηνῆς τοῦ Λαμάχου⁵ ἤδη λοιπὸν ἐγγιζούσης, ἐγένετο παιδίσκην τῆς Γυκίας κουβουκλαρέαν, πάνυ αὐτῇ οὖσαν προσφιλέστατον, παιύισσαν ἀπὸ ὄψεως αὐτῆς γενέσθαι καὶ ἀποκλεισθῆναι αὐτήν. ἐν ᾧ δὲ οἴκῳ ἀπεκλείσθη ἡ παιδίσκη, ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἦσαν οἱ Βοσποριανοὶ ἀποτρεφόμενοι. τῆς δὲ παιδίσκης καθεζομένης καὶ¹⁰ νηθούσης τὸ λίνον, ἐγένετο τὸ σφοντύλιν τῆς ἀτράκτου πεσεῖν καὶ κυλισθὲν εἰσελθεῖν εἰς βαθυτάτην ὄπην πρὸς τὸν τοίχον· ἡ δὲ ἀναστᾶσα πρὸς τὸ ἐπᾶραι αὐτὸ ὄρᾳ αὐτὸ ἐν βαθυτάτῃ ὄπῃ ὄν· καὶ μὴ δυναμένης αὐτῆς ἐκπάσαι αὐτὸ διὰ το βιάθος, ἠναγκάσθη ἐκ τοῦ πάτου πρὸς τὸν τοίχον ἀνασπάσαι¹⁵ ἕνα βήσαλον πρὸς τὸ τοῦτο ἐπᾶραι· καὶ ὄρᾳ διὰ τῆς ὄπης κάτω ἐν τῷ ὑπογέῳ οἴκῳ τὸ πλῆθος τῶν ὄντων ἀνδρῶν. καὶ ἰδοῦσα εὐφυνῶς πάλιν ἀπέθετο ἐν τῷ τόπῳ τὸ βήσαλον πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι τοῖς κάτω· καὶ λαθραίως ἀποστείλασα μίαν τῶν παιδῶν προσεκαλεῖτο τὴν κυρίαν αὐτῆς τοῦ ἔλθειν²⁰ πρὸς αὐτήν, ὀφείλουσάν τι ἀναγκαῖον ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν. ἡ δὲ Γυκία ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατανυεῖσα ἀπῆλθε πρὸς τὴν παι-

1 τε καὶ ἀποκοιμωμένης add B   6 κουβουκλαρέαν?   7 αὐ-
τῆς add B

lante ac somno sopita, ipse cum Bosporianis atque domesticis suis de nocte surgere urbemque incendere et omnes occidere. cumque biennii tempore in Gyciae domo congregati essent Bosporiani ducenti, instaretque iam celebranda Lamachi memoria; accidit ut puella Gyciae cubicularia, quae ei gratissima erat, propter offensam ab oculis eius removeretur secludereturque. locus vero in quo concludebatur, subter Bosporianos habebat, qui illic alebantur. puella autem sedente et situm torquente, contigit ut fusi verticillus decidens in foramen profundum prope parietem devolveretur; cumque surgeret tollendi causa, in foramen delapsam videt, unde cum extrahere propter profunditatem non posset, unum e pavimento prope parietem laterem extrahere coacta fuit; eoque facto per foramen in inferiore aedium parte abacconditam illic hominum multitudinem videt. quos cum vidisset, laterem in locum suum solerter reposuit, ne ab iis qui infra erant deprehenderetur, misitque clanculum puellarum aliquam ad dominam suam, quam venire ad se hortabatur necessarium aliquid auditoram visuramque. Gycia vero deo impellente puellam adiit; solaque ad eam ingressa cum ianuam clausisset, ad pedes eius pro-

δίσκην· καὶ εἰσελθούσης αὐτῆς κατὰ μόνας ἐν τῷ οἰκήματι
 καὶ κλεισάσης τὴν θύραν, πεσοῦσα ἢ παιδίσκη πρὸς τοὺς πό-
 δας αὐτῆς εἶπε “δέσποινα, ἄξουσίαν ἔχεις τὴν ἀγρείαν σου
 δούλην· πλὴν βούλομαι τῇ κυρία μου ξέρον τι καὶ παραδο-
 5 ξον πρᾶγμα δεῖξαι.” ἢ δὲ Γυκία εἶπεν αὐτῇ “ἀφόβως εἶπε,
 δεῖξον· καὶ τί τὸ τοιοῦτον;” ἢ δὲ παιδίσκη ἀπαγαγοῦσα αὐ-
 τὴν πρὸς τὸν τοίχον, καὶ εὐφυνῶς ἐπάρασα τὸ βῆσαιον, λέγει
 αὐτῇ “ἄρῃς διὰ τῆς ὀπῆς, δέσποινα, τὸν κάτω κρυπτόμενον
 ὄχλον τῶν Βοσποριανῶν.” ἢ δὲ Γυκία ἰδοῦσα καὶ ἐκπλαγεῖσα
 10 ἐπὶ τῷ πράγματι ἔφη “οὐκ ἀργὸν τὸ σκέμμα τοῦτο.” καὶ
 λέγει τῇ παιδίσκῃ “πῶς εὔρες τὸ πρᾶγμα τοῦτο;” ἢ δὲ παι-
 δίσκη λέγει “πάντως, δέσποινα, ὅτι ἐκ θελήματος θεοῦ ἔπεσε
 τὸ σφοντύλιον ἐκ τῆς ἀτράκτου μου καὶ κυλισθὲν εἰσηλθεν ἐν
 τῇ ὀπῇ ταύτῃ, καὶ μὴ δυναμένης μου ἐπαῦραι αὐτὸ ἠναγκά-
 15 σθην τὸ βῆσαιον ἀνασπάσαι, καὶ τότε εἶδον αὐτοῖς.” ἢ δὲ
 ἐκέλευσε τῇ παιδίσκῃ ἀποθέσθαι τὸ βῆσαιον εὐφυνῶς ἐν τῷ
 τόπῳ αὐτοῦ, καὶ ἐπιλαβομένη αὐτῆς καὶ περιπλακείσα κατε-
 φίλησε γνησίως, καὶ εἶπεν αὐτῇ· “μηδὲν πτοηθῆς, τέκνον. P 153
 συγκεχώρηται σου τὸ πταῖσμα· ὁ γὰρ θεὸς ἠθέλησέ σε πταῖ-
 20 σαι, ἵνα τὸν δόλον ἡμῶν φανερώσῃ. βλέπε οὖν ὄση δυνάμει
 φυλάξαι τὸ πρᾶγμα, καὶ μὴ τολμήσῃς τινὶ τὸ σύνολον τοῦτο
 θαρρῆσαι.” καὶ λοιπὸν εἶχεν αὐτὴν δι’ ὄλου μεθ’ ἑαυτῆς
 πλὴν τοῦ πρώτου ὡς πιστὴν αὐτὴν οὔσαν. καὶ προσκαλεσα-

3 ἔχεις εἰς τὴν? 10 καὶ λέγει — τοῦτο add B 14 αὐτὸ]
 τότε M 23 αὐτῇ?

voluta puella “potes” inquit, “o domina, inutilem ancillam tractare
 pro arbitrio, attamen ostendam tibi rem novam et inopinatam.” quod
 cum secure facere eam Gycia iussisset, ad parietem adductae subla-
 toque solerter latere dixit: “ecce, o domina, per foramen hoc ab-
 conditam inferius Bosporianorum multitudinem vides.” Gycia cum
 eos vidisset, re tali consternata “non frustra” inquit “hoc consilium
 susceptum est,” sciscitaturque puellam quomodo id comperisset: cui,
 “omnino, domina,” respondit puella, “per dei voluntatem fuso exci-
 dens verticillus in hoc foramen devolutus est, quem cum extrahere
 inde nequirem, laterem avellere coacta fui, atque tunc eos vidi.” illa
 vero puellam solerter reponere laterem loco suo iussit; eamque am-
 plexata benigne cum osculo “nihil” inquit “metuas, filia: condonatum
 tibi crimen est; siquidem voluit te peccare deus, ut dolum hunc no-
 bis manifestum faceret. vide igitur, quantum potes, uti totam hanc
 rem clam alios habeas, neque cuiquam quidquam concedas.” sum-
 ptique eam ex eo tempore secum, habuitque benignius quam us-

μένη ἢ Γυκία δύο τινὰς τῶν συγγενῶν αὐτῆς, πιστοὺς αὐτῇ ὄντας πάνυ, λέγει αὐτοῖς ἐν τοῖς ἰδιάζουσιν "ἀπελθόντες συναίγετε καθ' ἑαυτοὺς ἐν μυστηρίῳ τοὺς πρωτεύοντας καὶ εὐγενεῖς τῆς πόλεως, καὶ ἐκλεξάτωσαν τρεῖς ἄνδρας πιστοὺς, δυναμένους φυλάξαι μυστήριον καὶ πρᾶγμα ποιῆσαι, καὶ πιστοποιήσουσιν αὐτοὺς οἱ πάντες ἐνόρκως πρὸς τὸ καὶ αὐτοὺς ἐμὲ πληροφορηῆσαι ἐν οἷς μέλλω ἐπερωτᾶν αὐτούς, καὶ ἀποστειλάτωσαν αὐτοὺς πρὸς με ἐν μυστηρίῳ, καὶ ἔχω αὐτοῖς ἀναγκαῖόν τι καὶ ὠφέλιμον τῇ πόλει θαρρῆσαι. μόνον διὰ τάχους ποιήσατε ὃ λέγω ὑμῖν." ἀπελθόντων δὲ τῶν συγγενῶν αὐτῆς καὶ ἐν μυστηρίῳ ταῦτα τοῖς πρωτεύουσιν εἰρηκότων, εὐθέως ἐξελέξαντο τρεῖς ἄνδρας, οὓς ᾗδεσαν αὐτοὶ πιστοὺς εἶναι, καὶ πιστοποιήσαντες αὐτοὺς πάντες ἐν ὄρκῳ ὅτι εἰ τι συνθῆνται τῇ Γυκίᾳ εἴτε ποιῆσαι εἴτε δοῦναι, μὴ ἀνυρῶσαι τοὺς λόγους αὐτῶν, ἀλλ' εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὰ ὑπ' αὐτῶν συνταπτόμενα αὐτῇ. τούτων δὲ πρὸς τὴν Γυκίαν ἐν μυστηρίῳ ἀπελθόντων, ἐδέξατο αὐτοὺς καὶ λέγει αὐτοῖς "δύνασθ' ἂν ἐν ὄρκῳ πληροφορηῆσαι περὶ ὧν μέλλω ἐπερωτᾶν ὑμᾶς, ὅτι ποιεῖτε ταῦτα;" οἱ δὲ εἶπον αὐτῇ "ναί, κυρία, ἐτοιμῶς ἔχομεν περὶ ὧν μέλλεις ἡμῖν ἐπιζητεῖν πληροφορηῆσαι σε ὅτι εἰς πέρας ἀγῶνται οἱ λόγοι σου." τότε λέγει αὐτοῖς ἡ Γυκία "πληροφορήσατέ με ὅτι ἂν ἀποδώσω ἐν μίᾳ τῆς πόλεως με θάπτετε, καὶ λέγω ὑμῖν τὸ μυστήριόν μου.

11 ταῦτα add B

quam antea, quia fidelem experta esset. accitis autem Gygia duobus e consanguineis, quibus maxime fidebat, inquit eis secretum "abite et congregate apud vos clanculum primores et nobiles urbis, iisque eligant viros tres fidos, arcanae qui custodire et rem gerere possint, et quibus sacramento se omnes obstringant ut plenam mihi fidem faciant in iis de quibus ipsoe rogatura sum. mittant vero illos ad me clanculum: habeo enim necessarium aliquid urbi que haec utilia, quae ipsis committam. tantum maturate id quod vobis dica." distulitibus legitur hoc pacto eius consanguineis, cum illi haec clam ad primores retulissent, e vestigio tres viros elegerunt, quos fidos esse cognoverunt. inde ipsa cum sacramento data ratum se habituros effecturosque quicquid cum Gygia acturi essent. hi ubi clam ad Gyriam venissent, illa eos excepit, interrogansque eorum promittere cum sacramento praeceperat facturos se quicquid commisitset. illis vero affirmantibus se omnia pro voto eius facturos esse, respondet Gygia "fidem date in urbe mea, si moriat sepelendum esse, et arcana mecum narrabo vobis; neque grave est quod postulo." quod cum audirent,

ἰδοῦ βαρὸν ὑμῖν τί ποτε οὐκ ἐπιζητῶ.” οἱ δὲ ἄνδρες ἀκούσαντες τοῦτο μετὰ πάσης προθυμίας ἐπληροφόρησαν αὐτὴν ἐν ὄρει, λέγοντες ὅτι εἰς τελευτήσης ἐν μέσῳ τῆς πόλεως σε θάψομεν καὶ οὐκ ἐξάξομεν σε ἔξω τῶν τευχῶν. ἡ δὲ Γυκία κλεισθεῖσα τοῖς ὄρεισι αὐτῶν λέγει αὐτοῖς “ἐφ’ οἷς ἐπληροφόρησατέ με, κἀγὼ λοιπὸν ἐμφαίνω ὑμῖν τὸ μυστήριόν μου. ἰδοῦ εἰδέναι ὑμᾶς θέλω ὅτι ὁ ἀνὴρ μου τὸ ἔμφυτον κακὸν τῆς πόλεως αὐτοῦ ἔχων, τὸ τοῦ δόλου καὶ φθόρου κατ’ ἡμῶν, ἔχλον ἐκ τοῦ κατὰ μέρος Βοσποριανῶν ἐν κρυφῇ εἰσαγαγὼν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄχρῳ διακοσίων ψυχῶν ἐνόπλων διατρέφει, ἐμοῦ μὴ εἰδούσις τὸ πρᾶγμα· ἀλλ’ ὁ θεὸς τῶν διὰ προφάσεως ἐφάρτερωσέ μοι αὐτὰ αὐτὸς οὖν ταύτην ἔχει τὴν σκέψιν ἐφ’ ἣτε, φησὶν, εἰς τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς μου διδούσης μου τὴν εὐφροσύναν τῇ πόλει καὶ εὐφρανθέντων ἡμῶν ἀποκοιμημένων αὐτὸν τὴν νῦντα ἐκαραστῆναι μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ Βοσποριανῶν τε καὶ οἰκείων, καὶ βαλεῖν ἐμπρησμένον ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν καὶ κατασφάζει πάντας ὑμᾶς. ἰδοῦ λοιπὸν φθάσει καὶ ἡ μνήμη τοῦ πατρὸς μου, καὶ δέον μὲν ἔστι πρὸς τὸν ὄρκον μου δεῦναι ὑμῖν κατὰ τὸ ἔθος μου εἰς τῆς εὐφρασίας· πάντα γὰρ ἐτοιμῶς ἔχω. θελήσατε οὖν πάντες προσδραμεῖν χεῖροντες καὶ ζητῆσαι καὶ λαβεῖν πάντα προθύμως, πρὸς τὸ μήκω νοῆσαι αὐτὸν ὅτι ἔγκωμεν τὸ πρᾶγμα, καὶ ἄφνω ἐμφύλιος πόλεμος γένηται. θελήσατε οὖν καὶ δημοσίως κατὰ τὸ ἔθος εὐφραίνεσθαι, συμμετρῶς δέ, καὶ χορεῦειν ἐν ταῖς πλα-

libenter cum iureiurando promiserunt in urbe se eam, si moreretur, sepulturos neque extra moenia educturos. itaque persuasa sacramento Gycia “nunc” inquit “arcantum vobis, quod habeo. aperiam. ecce, maritus meus ex ingenito adversus urbem hanc odio atque invidia per dolum Bosporianos aliquot in domum meam introductos cum armis usque ad ducentos nutrit, me inscia: verum rem hanc nunc deus per occasionem mihi manifestam fecit. hoc autem ille consilium agit, ut ubi in patris mei memoriam urbi ego epulum dederam vosque epulati dormitum iveritis, ipse de nocte cum Bosporianis atque domesticis surgat, aedibus vestris ignem immittat vosque omnes contrucidet. et ecce, iustat nunc dies anniversarius memoriae patris mei, oportetque me vobis ex iuramento dare pro more meo quae ad epulum necessaria, et omnia praestare parata sum. velitis itaque omnes laeti accurrere, postulatareque et accipere omnia libenter, ne ullo ille pacto intelligat nos rem resevisse, et subito intestinum aliquod bellum oriatur. igitur publice, uti mos est, epulum celebrate, sed cum modo, et choreas in plateis agite: unusquisque vero in aedibus vestris apparet lingua

τείαις. ἐτοιμάσατε δὲ ἕκαστος ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν ξύλα τε καὶ φορτία καὶ δῆδας στεγνὰς πρὸς τὸ μισοποιούντων ὑμῶν τὰς εὐφρασίας καὶ τοὺς χοροὺς δόξασθαι πρὸς ἀνάπαυσιν ὑμῶν ἀπιέναι. καὶ ἐμοῦ δὲ ταχέστερον μισοποιήσεως καὶ κελουούσης ἀσφαλισθῆναι τοὺς πυλεῶνάς μου, ὑμεῖς εὐθέως 5 ἐν ἡσυχίᾳ πολλῇ σὺν παισὶ καὶ παιδίσκαις ὑμῶν παροικί παρεγκόντες τὰ ξύλα καὶ φορτία καὶ δῆδας παραδίτε ταῦτα ἐν τοῖς πυλεῶσί μου καὶ παραπυλίοις καὶ κύκλῳ τῆς οἰκίας πάσης, ἐπιχέαντες καὶ ἔλαιον τοῖς ξύλοις πρὸς τὸ τάχιον ἀφθῆναι. καὶ ἡνίκα ἐξέλθω ἐγὼ καὶ εἶπω ὑμῖν, εὐθέως λάβετε 10 τὴν πυράν, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν ὄπλοις παρεστήκετε κύκλῳ τῆς οἰκίας, ἵνα ὅπου τινὰς θεωρήσητε ἐκκηδῶντας ἐκ τοῦ οἴκου διὰ θυρίδος τοῦτους κατασφύζετε. ἀπελθόντες σὺν τῷ μυστήριον τοῦτο λαλήσατε, καὶ ἐτοιμάσατε πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. οἱ δὲ πολῖται ταῦτα ἀκούσαντες ἀπὸ τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἐποίησαν 15 πάντα ἐν συντομίᾳ κατὰ τὸν λόγον τῆς Γυκίας. ἐπιπέσης δὲ τῆς μηνιμοσύνου ἡμέρας, ὡς δῆθεν χειροκίνη ἡ Γυκία μεταπέμφαστο τοὺς τῆς πόλεως ἀνδρας, προερεπομένη τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς τὰ τῆς εὐφρασίας. συνέστρεχε δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπὶ τοῦτο, καὶ παρεκάλει πλείον οἶνον δοθῆναι αὐτοῦς 20 ἐπὶ τῇ εὐφρασίᾳ. οἱ δὲ πολῖται ἀσμένως πάντα δεξάμενοι ἠνέφραϊντο καθὼς παρεγγέλθησαν, καὶ ἐχάρευσαν τὴν πῦσιν ἡμέραν. φθασίσης δὲ τῆς ἰσπέρας ἤρξαντο μισοποιεῖν οἱ

2 ἡμῶν vulgo

6 παῖσι Banderias pro παῖδς

sarcinas ac taedas solidas, ut me epulum ac choreas detrectante ad quietem vos abire existimet. me vero citius solito detrectante ac fores meas oboerari iubente, vos confestim cum multo silentio per famulus et ancillas vestros ex omnibus undecunque aedibus afferentes ligna sarcinas taedasque ad ianuas meas et vestibula apponite, immo circum totam domum, et oleum lignis infundite, quo citius flammam concipiant. cum autem ego egressa fuero vobisque dixero, ocias ignem iniicite, ac cum armis circumstitite, ut quos per fenestram exsistentes videbitis interficiatis. abito igitur et arcuam hoc narrate, conctaque quae iussi apparate. cives vero ubi rem intellexerunt a tribus his viris, quam citissime omnia peragebant ex mandato Gyciae, cum illaque iocaret dies memoriae aucter, et Gycia haec ad cives urbis mitteret, hortareturque ut acciperent ad epulum quae pertinerent, accurrunt etiam iociter eius et plus vni subito dari iussit. cives autem libenter omnia accipientes epulabantur uti iussi erant, et per totum diem chortas χριτάβαν: sed ingruente vespera quasi epuli longioris praetari diemem se unam quietari acciperunt. epulabantur au-

πολλαί και ἀπεινάι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν εἰς τὸ ἀναπαύηαι.
 ἠδφραίνοντο δὲ πανοικί. και ἡ Γυκία ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς
 προτροπομένη πάντας τοὺς αὐτῆς ἀδεῶς πίνειν πρὸς τὸ με-
 θυσθῆναις αὐτοὺς τάχιον κοιμηθῆναι, μόνον ταῖς κουβικου-
 5 λαρίαις αὐτῆς παρήγγειλε τοῦ νήφειν και ἑαυτῆ τοῦ οἴνου
 ἀφύλαττεν. εὐροῦσα γὰρ ποτήριον πορφυροῦν δάδοκε τῇ κου-
 βικουλαρτέα αὐτῆς τῇ τὸ πρᾶγμα εἰδούσῃ, και παρήγγειλεν
 αὐτῇ ἐν αὐτῷ αὐτην κινῶν σὺν ὕδατι. ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς
 θεωρῶν τὸ πορφυροῦν ποτήριον οὐχ ὑπενέει σὺν ὕδατι αὐ-
 10 τὴν πίνειν. τῆς δὲ ἐσπέρας φθασώσης και τῶν πολιτῶν, ὡς
 ἦδη εἶπον, μισοποιησάντων, λέγει τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἡ Γυκία
 “εὐφρανθῆναις ἡμῶν δεῦρο λοιπὸν ἀνακαυθῶμεν και ἡμεῖς.”
 ὁ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀκούσας μᾶλλον ἐχάρη, και ἔπεσε τοῦ
 15 κοιμηθῆναι. οὐ γὰρ ἠδύνατο ἀφ’ ἑαυτοῦ εἰπεῖν τοῦτο, μή-
 πως ὑπόνοιαν δῆ τῇ γυναικί περὶ οὗ ἐβουλεύετο δόλου. κε-
 λεύει οὖν ἡ Γυκία ἀσφαλισθῆναι τοὺς πυλεῶνας και πάντα
 τὰ παραθύρια και ἐνεχθῆναι αὐτῇ τὰς κλεῖς κατὰ τὸ ἔθος
 και τοῦτου γενομένου λέγει ἐν τῷ λεληθῶτι τῇ πιστῇ αὐτῆς
 20 λοιπαῖς κουβικουλαρτέαις εὐφρῶς ἐπαῖραι πάντα τὰ κόσμια ἢ 155
 μου και τὸ χρυσίον και εἴ τι χρησίμον δύνασθε ἐγκολπίσασ-
 θαι, και ἐτοιμάσατε ἑαυτὰς ἵνα ὅταν εἴπω ὑμῖν, ἀκολουθήσατέ
 μοι. αἱ δὲ ποιήσασι κατὰ τὴν κέλευσιν αὐτῆς ἦσαν ἐτοι-

5 ἑαυτὴν? 21 ἐγκολπίσασθαι Meursius pro ἐγκαλλωπίσασθαι.
 22 ἀκολουθήσητέ?

tem per omnes passim aedes, Gycia vero in suis, largitor potare do-
 mesticos suos iubens, ut ebrii facti citius cubitum discederent, puellis
 tantum cubicularis sobrietate indicta; et ipsa quoque a vino absti-
 nebat: nam poculo purpureo invento puellas cubiculariae, quae ne-
 gotii conscia erat, id dedit, iussitque in eo aquam sibi miscere; quod
 cum maritus eius videret, aquam illam bibere non suspicabatur: ubi
 autem iam vespera venisset, civisque, uti iam dictum est, epulandi sa-
 lietates cepisset, Gycia ad maritum inquit “postquam epulati sumus,
 age etiam nos cubitum eamus;” quem ille sermonem libens audivit,
 et somno se dedit: neque enim indicere ipse hoc poterat, ne uxori
 de dolo suspicandi causam praeberet. mandat itaque Gycia ianuas
 omnes ac ostiola obserari, et adferri sibi pro more claves; quod ubi
 factum esset, fidae cubiculariae doli gnaræ in aurem dixit “abi cum
 reliquis cubiculariis, et solerter aufer omnia ornamenta mea aurum-
 que, et quidquid utile in sinu asportare potestis, ac vos parate ut,
 cum iussero, me sequamini.” at illae quidem mandatis morem gere-

μαι. τοῦ δὲ ἀνδρὸς αὐτῆς δῆθεν ἀνακλιθέντος τοῦ ἐκ συντόμου κοιμηθῆναι διὰ τάχους αὐτὸν πάλιν ἀναστῆναι πρὸς ἐπιβουλήν τῆς πόλεως, ἣ δὲ Γυκία παρέσυρε τοῦ καθευδῆσαι ἕως ἂν πᾶσα ἡ φραμελίω αὐτῶν ἐκοιμήθη· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς ἐκ τοῦ πολλοῦ πότου ἀφύπνωσεν. ἡ δὲ Γυκία ἰδοῦσα τοῦτον 5 κοιμηθέντα εὐφρῶς τὸν κοιτῶνα τῆ κλειδίῳ ἡσφαλίσατο, ἀποκλείσασα τὸν ἄνδρα, καὶ κατελθούσα ἐκ τοῦ οἴκου σὺν ταῖς κουβικουλαραῖς αὐτῆς, ἐξελθούσα τῶν παραπυλῶν ἡσυχῶς καὶ κλείσασα, εὐθὺς ἐπέτρεψε τοῖς τῆς πόλεως διὰ τάχους ἐμβληθῆναι τὸ πῦρ κύκλῳ τοῦ οἴκου. βληθέντος δὲ 10 τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ οἴκου ἀναφλέντος, εἰ πού τις τῶν ἔσωθεν ὄντων ἀκηθῆσαι ἐδυνήθη ἢ ἑαυτὸν ῥῆναι, ὑπὸ τῶν πολιτῶν κατασφάγη. τοῦ δὲ οἴκου παντὸς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ θεῶς ἑδάφους καταφλεχθέντων δίδεωσεν ὁ θεὸς τὴν Χερσονησίαν πόλιν ἐκ τῶν ἐπιβούλων Βοσπορειανῶν. ἡ δὲ Γυκία βουλομένη 15 τῶν πολιτῶν τὴν καταφλεχθεῖσαν αὐτῆς οἰκίαν ὀρύξαι καὶ καθᾶραι τὸν τόπον πρὸς οἰκοδομήν σὺν εἴπασεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπέτρεψε πάσῃ πόλει φέρειν ἕκαστοι αὐτῶν καὶ ἀρχέειν αὐτόθι τὴν πᾶσαν αὐτῶν κοπρίαν πρὸς τὸ ἐν αὐτοῖς καταχρῶσθῆναι τὴν πᾶσαν αὐτῆς οἰκίαν ὡς πρὸς ἐπιβουλήν τῆς πόλεως γενομένην· διὸ καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος Λαμάχου σκοπῆ 20 ἕως τῆς σήμερον.

Τούτων οὖν ἀπάντων γενομένων, ἰδόντες οἱ Χερσονηῖται τὴν τοιαύτην ἄπειρον ὑπὸ τῆς Γυκίας εἰς αὐτοὺς μετὰ θεῶν

tes paratas erant: maritus autem eius cum cubitum se dedisset, paulisper dormiturus, ut ocius mox surgere rarsum posset ad urbem ex insidiis opprimendam, Gycia dormire distulit quoad familia tota somnium cepisset; cumque maritum vincto obrutum dormire videret, observato tacite cubiculo eum inclusit, discedensque cum cubiculariis suis placide egressa foribus, cum eas clausisset, statim cives quam citissime undique domum incendere iussit. igne vero iniecto et domo incensa, sicuti quispiam eorum qui intus erant prosciliret, a civibus occidebatur. atque ita domo, cum omnibus qui in ea inclusi erant, sole tenus exusta, Chersonitarum urbem ab insidiatoribus Bosporianis deus servavit. Gycia autem, cum domum, quae conflagraverat, restaurare cives vellet, non permisit; quin potius sordeles ac stercorea omnes illuc congregare iussit, ut tota his obrueretur, utpote in qua posita urbi insidias fuissent; unde et in hunc usque diem Lamachi specula locus ille appellatus.

Hic igitur omnibus sic gestis, videntes Chersonitae infinitam Gyciae post deum in ipso beneficentiam, quae omnibus rebus suis ea-

γενομένην εὐεργεσίαν, καὶ ὅτι οὐδεὶς τῶν αὐτῆς τὸ σύνολον ἐφείσατο ἀλλὰ τὴν σωτηρίαν τὴν πόλεως προετιμῆσατο, ὑπὲρ τῆς τοιαύτης μισθοποδοσίας δύο χαλκοῦς ἀνδριάντας πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως ἀνήγειραν, νεάζουσιν 5 αὐτὴν τῇ ἡλικίᾳ δεικνύοντες, καθ' ὃν καιρὸν ἦν τότε συμβαίνουσα, ἐν τούτοις δεικνύοντες καὶ τὴν αὐτῆς ἄφατον εὐεργεσίαν καὶ στοργὴν περὶ τοῦς πολίτας, ὅτι καὶ ἐν ἡλικίᾳ νέᾳ οὕσα οὕτως ἐφρόνησε τὴν ἰδίαν πατρίδα μετὰ Θεὸν περισώσαι. ἐν μὲν γὰρ τῇ μιᾷ στήλῃ σωφρόνως αὐτὴν καταλλασπι- 10 σμένην στήσαντες, καὶ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ οἰκείου ἀνδρός τοῖς πολίταις ἀμφαίνουσιν, ἐν δὲ τῇ ἑτέρῃ ἐναγώνιον αὐτῆς καὶ ἐκαμυνομένην κατὰ τῶν τῆς πόλεως ἐπιβούλων ἀποδεικνύοντες· ἐν οἷς καὶ ἐπέγραψαν ἐν τῇ τοῦ ἀνδριάντος αὐτῆς βῆσει ἅπασαν τὴν ὑπ' αὐτῆς μετὰ Θεὸν γενομένην τοῖς πολί- 15 ταις εὐεργεσίαν· εἴπερ μέλλει τις εἶναι φιλόκαλος, τῆς αὐτῆς συνεκῶς κατὰ καιρὸν τὴν βῆσιν ἀποσμήχει πρὸς τὴν τῶν ἐν αὐτῇ γενομένων ἀνάγνωσίν τε καὶ ὑπόμνησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς γενομένων, ἔλεγχον δὲ τῶν ἐπιβούλων Βοσποριανῶν.

Μετὰ δὲ χρόνους μικρᾶς στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύ- 20 οντος τῶν Χερσονησιῶν Στρατοφίλου τοῦ Φιλομούσου, κίβη σοφωτάτη οὕσα ἡ Γυκία καὶ Θύλουσα δοκιμάσασιν τοὺς Χερσονησίας καὶ γυνῶναι εἰ ἄρα ἀληθῶς μέλλουσι τὴν τοῦ ὄρκου ὑπό- P 156 σχειν ἐκπληροῦν καὶ θάπτειν αὐτὴν ἐν μίση τῆς πόλεως, συλλογισαμένη μετὰ τῶν παιδίσκων αὐτῆς ἐποίησεν ἐαυτὴν

17 γεγραμμένων?

litem urbis potiore habuerat, grati animi ergo duas ex aere statuas in honorem eius in platea urbis posuerunt, iuvenoulam aetate representantes cum haec acciderent, ostendentesque hac re ineffabilem eius beneficentiam amoremque erga cives, quae in iuvenili aetate constituta ita prudens fuerit ut patriam suam post deum conservaverit. ac in una quidem compositam eam ornatamque effinxerunt et mariti insidias civibus patefacientem; in altera vero certantis habitu insidiasque adversus cives vindicantis eam repraesentarunt: in basi autem totam beneficii ab ea civibus post deum praestiti historiam inscripserunt. et si quis honesti amantior haberi cupit, basin illam quandoque purgat, ut legi possit, ad renovandam rei gestae memoriam et ostendendas Bosporianorum insidias.

Aliquot vero annis post, principatum Chersonitarum tenente ac protegente Stratophilo Philomusi filio, cum prudentissima omnino Gycia esset et experiri Chersonitas vellet, ac scire an quod cum iuramento promiserant facturi ipsamque in medio urbis sepulturi essent, communicato cum puellis suis consilio, veluti tristitia ex rebus

τινα ἀηδιζομένην και ἀποθανούσαν· και κηδεύσασαι αὐτήν
αἱ παιδίσκαι ἐμήνυσαν τοῖς πολίταις, λέγουσαι ὅτι ἡ κυρία
ἡμῶν ἐτσελεύτησε, και ἐν ποίῃ τόπῳ μέλλει θάπτεσθαι, ὑπο-
δαίξατε ἡμῖν. οἱ δὲ Χερσωνῖται ἀκούσαντες ὅτι τέθνηκεν ἡ
Γυκία, σκεψάμενοι καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ἐπέετο τὸ ἰκανὸν τοῦ ὄρκου 5
ἔσπευσαν ποιῆσαι ὥστε ἐν μέσῳ τῆς πόλεως αὐτήν ταφῆναι,
ἀλλὰ ἄραυτες αὐτήν ἐξήνεγκαν ἔξω τῆς πόλεως αὐτήν ταφῆ-
ναι. ἀποκεθέντος δὲ τοῦ κραβιάτου πρὸς τὸ μνήμα ἀνακαθί-
σασα ἡ Γυκία, και περιβλεψαμένη πάντας τοὺς πολίτας, λέ-
γει "αὐτὴ ὑμῶν ἐστὶν ἡ μετὰ ὄρκου ἐπόσχεσις; οὕτως ἀλη- 10
θρῦντε περὶ πάντων; ἀβάλα λοιπὸν τῷ πιστεύοντι Χερσωνίτῃ
πολίτῃ." οἱ δὲ Χερσωνῖται ἰδόντες τὴν ὑπ' αὐτῆς γενομένην
αὐτῶν χλεύην, αἰσχυοθέντες μεγάλως ἐπὶ τῷ γεγονότι τῆς πα-
ραβιάσεως πράγματι, παρεκάλουν αὐτήν πολλὰ τοῦ ἡσυχάσαι
και παραχωρῆσαι αὐτοῖς τὸ πταῖσμα και μὴ ἐπὶ πλείον ἀνει- 15
δίξειν αὐτοῖς. λοιπὸν δευτέροις ὄρκοις αὐτήν ἐπιστάσαντο
ὥστε μηκέτι ἔξω τῆς πόλεως θάψαι αὐτήν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς
πόλεως. ὃ δὲ και ἐποίησαν· και γὰρ αὐτῆς ζώσης ἐτι ἐν
ᾧ τόπῳ ἡρεσίσατο τὴν σορὸν αὐτῆς ἐθήσαντο, και ἀνδριάντα
χαλκὸν και ἕτερον ἡγείραν, και τοῦτον χρυσώσαντες ἔστησαν 20
πρὸς τῇ ταφῇ αὐτῆς πρὸς περισσοτέραν πίστωσιν.

Ἰστέον ὅτι ἔξω τοῦ κάστρου Ταμάταρχα πολλαὶ πηγαὶ
ὑπάρχουσι ἀφθαρ ἀναδιδούσαι.

20 χαλκῶν?

quibusdam concepta mortuam se simulavit, et curato eius funere
puellas civibus indicant obiisse dominam suam, itaque locum sepul-
turae assignarent. Chersonitae vero intellecta Gyciae mortis, cum in-
ter se deliberassent, neglecto iuramento quo in media urbe sepelienda
promiserant, extra urbem eam extulerunt, ut illic sepelirent.
cumque iam depositus esset ad monumentum lectulus, erigens se ci-
vesque omnes circumspiciens "haeccine" inquit "vestra cum iuramento
data fides? ita in omnibus veraces estis? heu in posterum ei qui
civi Chersonitae crediderit." at Chersonitae deceptos se ab illa vi-
dentes, erubescens supra modum quod fidem datam non observas-
sent, rogarunt uti taceret et delicti huius veniam daret neque ulte-
rius exprobraret; atque iterato sacramento se obstinaverunt in media
urbe, non extra eam, sepulcrum daturus; quod et fecerunt. nam ad-
huc viventi, quam ipsa locum tumulo elegisset, eum dederunt, sta-
tamque ex aere alteram erexerunt, quam inauratam iuxta sepulcrum
collocaverunt, ut pleniorum fidem facerent.

Sciendum vero est extra urbem Tamatarcha multos esse fontes,
qui bibentibus ulcera in summo ore excitant.

Ἰστίον ὅτι ἐν Ζηχίᾳ πρὸς τὸν τόπον τῆς Πάγης τῆς οὐ-
σης πρὸς τὸ μέρος τῆς Παπαγίας, ἐν ᾧ κατοικοῦσι Ζηχαί,
ἐντέα πηγαὶ εἰσὶν ἄφθαν ἀναδιδούσαι· πλὴν οὐχ ὁμοχροοῦσι
τῶν ἐντέα πηγῶν τὰ ἔλαια, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἐρυ-
5 θρὰ τὰ δὲ ξανθὰ τὰ δὲ μελανώτερα.

Ἰστίον ὅτι ἐν Ζηχίᾳ ἐν τῷ τόπῳ τῷ καλουμένῳ Πάπαγι,
ἐν ᾧ καὶ πλησίον ἔστι χωρίον ἐπονομαζόμενον Σαπαξί, ὃ
ἐρμηνεύεται κοιορτός, ἔστιν ἐκεῖσε βρύσις ἄφθαν ἀναδιδούσα.

Ἰστίον ὅτι καὶ ἑτέρα βρύσις ἔστιν ἐκεῖσε ἄφθαν ἀναδι-
10 δοῦσα ἐν τῷ χωρίῳ τῷ καλουμένῳ Χαμούχ. τὸ δὲ Χαμούχ
ἔστιν ὄνομα τοῦ συστησαμένου ἀρχαίου ἀνδρὸς τὸ χωρίον·
τὸ οὖν χωρίον ἐκείνο διὰ τοῦτο ἐκλήθη Χαμούχ. ἀπέχουσι
δὲ οἱ τοιοῦτοι τόποι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁδὸν ἰδιοκαβάλλον
ἡμέρας μιᾶς.

15 Ἰστίον ὅτι ἐν τῷ θέματι Δερζηνῆς, πλησίον τοῦ χωρίου
τὰ Σαπικίου καὶ τοῦ χωρίου τοῦ ὀνομαζομένου Ἐπισκοπίου,
ἔστι πηγὴ ἄφθαν ἀναδιδούσα.

Ἰστίον ὅτι ἐν τῷ θέματι τοῦ Τζιλιάπερτ ὑπὸ τὸ Σρε-
χιαβαράξ ἔστιν ἐκεῖσε πηγὴ ἄφθαν ἀναδιδούσα.

20 Ἰστίον ὅτι εἰ ἀντάρωσι ποτε οἱ τοῦ κάστρου Χερσῶνος
ἢ ἐναντία τῶν βασιλικῶν κελεύσειων βουληθῶσι διαπρῆξα-
σθαι, ὀφείλουσι τηλικαῦτα ὅσα εὔρεθῶσιν ἐν τῇ πόλει Χερ-
σωνιτικὰ καρᾶβια μετὰ τοῦ γόμου αὐτῶν εἰσκομίζεσθαι· οἱ

7 Σαπαξί M
Τασαπίου M

9 Ἰστίον — ἀναδιδούσα om M

20 εἰ ἀντάρωσι — Χερσῶνος add B

16 χωρίου

Sic quoque in Zichia ad locum qui Page dicitur, versus Papagiam, ubi Zichi habitant, novem fontes sunt, qui ulcera in summo ore faciunt. sed non eundem colorem habet novem horum fontium oleum: nam hoc rubrum est, illud flavum, istud subnigrum.

In Zichia, in loco qui Papagi dicitur, cui vicinum est quod Sapaxi appellatur, id est pulvis, scaturigo est, quae ulcera in summo ore excitet.

Extatque altera etiam ibidem scaturigo eiusdem efficaciae in agro nuncupato Chamuch, qui a Chamuch auctore suo nomen habet. distant vero loca haec a mari spatio quod uno quis die proprio equo conficere posset.

In Derzenes quoque themate, prope pagum Sapicii dictum et alterum episcopii nuncupatum, itidem fons est ulcus excitans.

Ut et in themate Tziliapert in loco qui est pagi Srechtiabarax.

Sciendum vero, quod si aliquando Chersonitae rebellionem tentent aut imperatoris se iussis opponant, omnia eorum carabia, quaecumque inveniantur, cum oneribus in urbem introduci debent; nau-

δὲ ναῦται καὶ ἐπιβύται Χερσωνῖται ἵνα δεσμεύονται καὶ
 P 157 ἐναποκλείωνται εἰς τὰ ἐργαλεῖα, εἰθ' οὕτως ὀφείλουσιν ἀπο-
 σταλῆναι τρεῖς βασιλικοί, εἷς μὲν ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος
 τῶν Ἀρμενιακῶν, ἕτερος δὲ ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος Πα-
 φλαγονίας, καὶ ἄλλος ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος τῶν Βου-
 κελλαρίων, ἵνα πάντα τὰ Χερσωνιτικὰ καράβια κρατῶσι, καὶ
 τὸν μὲν γόμον καὶ τὰ καράβια εἰσχομιζῶσι, τοὺς δὲ ἀνθρώ-
 πους δεσμεύωσι καὶ ἐναποκλείωσιν εἰς δημοσίους φυλακὰς, καὶ
 ἀναγάγῃσι περὶ τούτων καὶ ὡς ἂν δέξωνται πρὸς τούτους
 ἵνα οἱ τοιοῦτοι βασιλικοὶ κωλύωσι καὶ τὰ Παφλαγονικὰ καὶ¹⁰
 Βουκελλαρικὰ πλοῖα καὶ πλαγιτικά τοῦ Πόντου τοῦ μὴ δια-
 περῶν ἐν Χερσῶνι μετὰ σίτου ἢ οἴνου ἢ οἴας δῆποτε χρεῖας
 ἢ πράγματος. εἰθ' οὕτως ὀφείλει δέξασθαι καὶ ὁ στρατηγὸς
 τοῦ κόψαι καὶ τὰς δέκα λίτρας τὰς διδομένας ἀπὸ τοῦ δημο-
 σίου εἰς τὸ κάστρον Χερσῶνος καὶ τὰς δύο τοῦ πάκτου, καὶ¹⁵
 τηρικαῦτα ἀναχωρῆσαι ἀπὸ Χερσῶνος τὸν στρατηγόν, καὶ
 ἀπελθεῖν ἐν ἑτέρῳ κάστρῳ, καὶ καθεσθῆναι ἐκεῖσε.

Ὅτι ἐὰν οὐ ταξιθεύσωσιν οἱ Χερσωνῖται εἰς Ῥωμανίαν
 καὶ πιπράσκωσι τὰ βυρσάρια καὶ τὰ κηρία, ἄπερ ἀπὸ τῶν
 Πατζινακικῶν πραγματεύονται, οὐ δύναται ζῆσαι. 20

Ὅτι ἐὰν μὴ ἀπὸ Ἀμινσοῦ καὶ ἀπὸ Παφλαγονίας καὶ τῶν
 Βουκελλαρίων καὶ ἀπὸ τῶν πλαγίων τῶν Ἀρμενιακῶν περά-
 σωσι γεννήματα, οὐ δύναται ζῆσαι οἱ Χερσωνῖται.

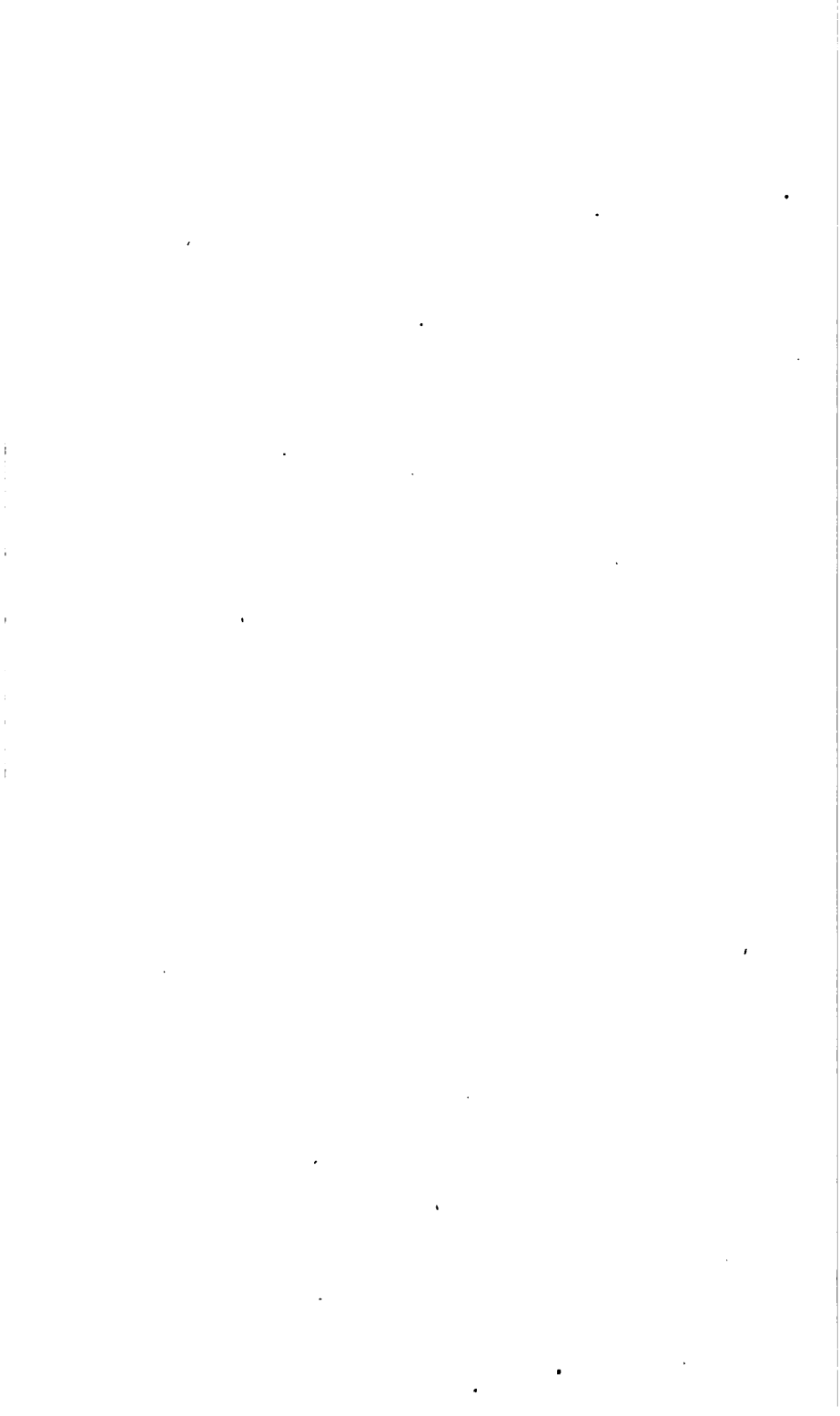
9 δέξονται B valgo δέξονται

tae vero vectoresque Chersonitae in carcerem et in vincula conici,
 atque inde tres Caesariani ablegari debent, unus versus oram mariti-
 mam thematis Armeniacorum, alter versus Paphlagoniae, tertius ver-
 sus Buccellariorum, qui Chersonitica carabia omnia comprehendant,
 et ea quidem simul cum omeribus in urbem adducant, homines vero
 vinctos in publicis carceribus concludant, ac de iis, et quomodo ce-
 perint, referant. praeterea praedicti Caesariani prohibeant ne Pa-
 phlagonicae Buccellaricae ac Ponticae naves in Chersonem traiciant
 cum frumento vino aut aliis denique rebus necessariis. deinde rescin-
 det quoque praetor decem libras quae e fisco Chersonitis penduntur,
 et alias duas quae ex pacto dantur, et tunc Chersone discedens in
 aliam se urbem conferet illicque commorabitur.

Chersonitae enim, nisi in Romania praesidia agant coriaque ac
 ceram vendant, quorum commercia cum Patzinacitis habent:

Item nisi ab Aminso-Paphlagonia Buccellaris, atque ab iis qui
 Armeniacis obiacent, commeatum advehant, vitam tolerare nequeunt.

ANIMADVERSIONES
IN
CONSTANTINI PORPHYROGENITI
LIBROS
DE THEMATIBUS
ET DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

ERUDITO LECTORI

ANSELMUS BANDURIUS.

De Constantini Porphyrogeniti operibus a nobis editis satis multa diximus in Praefatione: quantum vero literarum studiis idem imperator faverit, et nemo ignorat, et nos initio animadversionum nonnulla tradidimus *). restat ut hic quaedam breviter ad animadversiones moneamus. et quidem varias lectiones, quae passim in hisce nostris animadversionibus occurrunt, ideo apposimus ut lectiones illas quae auctoris sensum immutare posse videbantur, aliorum ingeniis diiudicandas exhiberem: nam quae parvi momenti sunt, ea nulla apposita adnotatione, vel quod ita in mss Regiis, quos in praefatione citamus, legebatur vel quod ita legi debebat, veluti scribarum menda, qui diphthongos et vocales mire confundere solent, castigamus. loca varia Constantini, praecipue ex libris de Thematibus, quos ex operibus veterum scriptorum et praesertim Stephani Byzantii concinnaverat, auctoritate item veterum scriptorum et imprimis geographorum passim emendamus et illustramus. Hieroclis autem Synecdemum opus de provinciis ac urbibus imperio Orientali olim subiectis, a scriptore nostro citatum, et ex quo multa ad verbum, ut aiunt, exscripsit idem Porphyrogenitus, integrum post libros de Thematibus ideo edidimus, ut facile utrumque opus conferri posset. librum vero de administrando imperio, qui quod multa contineat aliis historicis ac geographis vel ignota vel ab eis silentio praetermissa, difficillimus intellectu videtur, quo potuimus modo illustrare conati sumus, praesertim ea quae de Dalmatia scribit.

*) eas animadversiones homo Ragusinus popularibus suis videtur scripsisse; quos cum forte libris parum instructos novisset, non dubitavit transcribere, quae ab aliis dudum inventa et tradita nec tum (a. 1711) nova essent, et nunc resecuri debuerint. I. B.

P. 11, *inscr.* Constantinus hic pluribus a scriptoribus laudatur a studio literarum: nam et iacentes liberales artes in decus pristinum restituit, et ipse imprimis literis deditus erat, ut testantur Cedrenus Zonaras Glycas aliique. primis porro imperii annis oppressus ille soceri tyrannide, seu necessitate coactus, seu dissimulata quam in Romanum gerebat simultate, libris legendis ac disciplinis ediscendis atque adeo scriptioni totum se dedit, quod prae ceteris testatur Luitprandus 3 9, ubi illius pietatem ac studia commendat hisce verbis: *Constantinus itaque Porphyrogenitus tum orationi tum lectionibus vacans totum se domino commendabat, opere manuum victum quaeritans. sane τὴν ζωγραφίαν, id est picturam, pulcre exercebat.* suae demum factus potestatis, oppresso tyranno Romano ac eius filii, philosophiae et rhetorices ceterarumque omnium et artium et scientiarum studia pene deperdita ita instauravit ut urbs regia viris eruditis, quos ex universo orbe accivit, abundare coeperit. collectis insuper undique optimorum scriptorum in omni doctrinae genere exemplaribus Palatinam bibliothecam iis instruxit, quae non tam ipsius quam publico omnium usui foret. verum cum tantam tanque immensam librorum molem plerosque ab eorum lectione deterrere posse putaret, ipse, ut principem decuit, singulorum utilitati consulens, auctores omnes qui idem argumentum tractaverant ut in unum corpus compingerentur curavit, resectis superfluis, ac selectis ex unoquoque scriptore locis iis quae quisque elegantissime tractaverat. tales sunt *Γεωπονικῶν* libri ab illo collecti, ut libri titulus et argumentum declarant. alii non ipsius esse Constantini, sed eius iussu collectionem istam factam volunt, quam nescio cui Dionysio Uticensi adscribit Nicolaus Guibertus in Assertionem de Murrhinis p. 23, cum alii, ut Iacobus Maussacus ad Plutarchum de Fluminibus p. 194, auctoris nomen ignorari omnino contendant. ita *Ἰννιατρικῶν* libros ab eodem esse collectos plerique volunt. sed et Nonus medicus in libri de morborum curatione prooemio Constantini iussa praeceptiones omnes medicas ex variis scriptoribus (horum tamen suppressis nominibus) collegisse se testatur. eiusdem item argumenti, id est medicinae, habetur anonymi scriptoris liber in bibliotheca Regia *περὶ διαίτης* seu de ciborum facultate; cuius quidem auctor in praefatione Porphyrogeniti iussu id se operis aggressum testatur. verum his, et si qui praeterea eiusmodi libri ad notitiam nostram non venerunt, et magnitudine operis et utilitate longe praestant collectanea historica in 53 titulos seu locos communes ab eodem Constantino aut potius illius iussu comprehensa. horum 53 tra-

ciatum (singuli repraesentabant librum in duo volumina divisum) primus imperatorum renuntiatiōnem, vigesimus septimus legationes, quinquagesimus virtutes et vitia commemoravit. sed neque huic consilio, quo Porphyrogenitus praeclarum in modum de literis mereri contendebat, respondit eventus: quippe posteaquam illud pandectarum Historicarum opus solum a plerisque legebatur, Graecorum auctores quamplurimi, ex quibus illud erat compositum, neglecti, cum non amplius describerentur, tandem interierunt non absque magno rei literariae detrimento. quin haec ipsa Porphyrogeniti iussu concinnata miscellanea modo non omnia perierunt, ex quibus libros tantum duos, vigesimum septimum de legationibus et quinquagesimum de virtutibus et vitiis, iniuria temporum reliquit nobis superstites: illum quidem partim Fulvius Ursinus, partim Davides Hoeschelius, hunc vero Nicolai Fabricii Peirescii beneficio servatum Henricus Valesius, iis excerptis omissis quae iam in doctorem operibus separatim emissis reperiebantur, ediderunt. ex libris autem quos Constantinus ipse conscripsit plures editi habentur, quorum aliquot in unum volumen compegit Ioannes Neursius, nimirum libros duos de thematibus Orientalis et Occidentis, librum de administrando imperio, novellas constitutiones aliquot, necnon fragmentum ex opere tactico eiusdem Constantini: sed hoc quidem opus tacticum integrum et absolutum extat ms in Bibliotheca Coisliniana. habentur insuper aliquot alia opuscula eiusdem Porphyrogeniti seorsim edita, atque in primis vita Basilii avi imperatoris publicata primum a Leone Allatio, deinde a Combefisio, qui et eius de imagine Edessena narrationem pariter edidit Graece et Latinae, ut et anonymi historiam libris 4 comprehensam a Michaële Theophili filio, in quem desinit chronicon Theophanis, neque ad Michaëlem Methystam; quam quidem ipsius Constantini iussu conscriptam testatur in libri titulo ac prooemio, in quo et vitam Basilii Macedonis ab ipso nepote Constantino mira sermonis elegantia conscriptam asserit. laudatur praeterea ab Allatio in syntagmate de Symeonibus sermo de relatione corporis S. Ioannis Chrysostomi in urbem; qui quidem sermo habetur ms in codice Regio olim Telleriano. multa etiam stricta oratione composuisse Constantinum tradit Zonaras. ex quibus omnibus manifesto liquet Constantinum non modo fuisse omnibus disciplinis excultissimum, sed et litterarum extincta pene studia rursus instaurasse virosque eruditos propositis praemiis ad ea promovenda impulsisse *).

11, *ib.* Porphyrogeniti cognomen unde sit ortum pluri-

*) Bandurii sunt quae non aliud nomen subscriptum habent.

ribus a viris doctis iam disputatum est. vide Martinum Hankium de Byzantinorum rerum scriptoribus 1 15, et Ducangii utrumque Glossarium.

11, 1. *Θέμα* varias significaciones obtinet, sed quid hic significet hoc nomen pluribus capite sequenti docet Porphyrogenitus. verum mihi non probatur quod ait Vulcanius in notis ad hunc Porphyrogeniti locum, *Θέμα provinciam* non significare, neque *Θεματικούς provinciales*. nam licet *Θέμα* non significet integram provinciam eo modo quo prius divisum fuit in eas Romanum imperium, cum quaelibet ex iis dissecta fuerit in plura *Θέματα*, tamen *Θέματα* ipsa *provincias* quasi minores significant et *Θεματικοί provinciales* dicuntur, quod non solum patet ex his duobus Porphyrogeniti *de thematibus* libris sed etiam ex aliis historiae Byzantinae scriptoribus. vide Ducangii Gloss. Graec.

Ibid. 10. *κεραυνοβόλος* interpretati sumus *fulminatrix*, id est, legio; quippe legionis fulminatricis mentio occurrit in quinque inscriptionibus, quas profert Ianus Gruterus. quae autem legio in hisce inscriptionibus et etiam alibi dicitur *fulminatrix*, in Notitia dignitatum imperii Orientis appellatur *fulminea* sic: *praefecturae legionis duodecimae Fulmineae, Melitenae*. unde Henricus Valesius Eusebii Ecclesiast. hist. 5 5 *λεγεῶνα κεραυνοβόλον legionem fulmineam* interpretatur; monetque in annotationibus ad eundem Eusebii locum *κεραυνοβόλον fulmineam* interpretandum esse, non *fulminatricem*, ut Onuphrius et Scaliger aliique. sed falli Valesium hac in re nemo non videt: nam inscriptiones omnino contrarium docent. et fulminea itaque et fulminatrix legio illa XII, ab Augusto instituta et a Vespasiano imperatore in Cappadocia locata, nuncupata fuit. ceterum quod ait Eusebius l. l., hanc legionem *κεραυνοβόλον* appellatam fuisse MAntonino imperante, quod cum adversus Germanos et Sarmatas pugnaturus aciem instrueret et siti cum exercitu conficeretur, precibus a Christo pluviam legio illa, quae Christiana erat, impetravit, et fulminum iactu hostium copiae in fugam versae ac extinctae fuere, iamdudum monuit Scaliger in animadversionibus Eusebianis legionem fulminatricem ab hoc miraculo nuncupatam non fuisse, quippe quae diu ante tempora MAntonini ita vocata fuerit. docet id manifeste Dio Cassius l. 55, ubi legiones omnes enumerat; quod sane confirmatur ex inscriptionibus a nobis paulo superius adlatis. neque audiendus Xiphilinus, qui *κεραυνοβόλον* legionem illam appellatam esse ait ob miraculum illud quod paulo superius ex Eusebio retulimus, ut putant viri docti. v. Vales. l. l.

Ibid. 10. *ἄλλη Μαρμαριτῶν*] in Notitia dignitatum im-

perii Orientalis habetur *cohors tertia Valeria Marmarae*. et sic fortassis scriptor noster confundit legionem cum cohorte, quae Marmarae degebat.

12, 16. Tot imperii calamitatibus originem Heraclium dedisse provocata in se numinis ira, dum Mounothelitarum haeresim temere susceptam pertinacius tuetur, nemo ignorat; quippe ab Heraclii temporibus Saraceni Maomethe duce caput extulere et Romanum imperium iam tum aliqui Persarum armis concussum magnis cladibus affecerunt, Palaestina Syria atque Aegypto ipso Heraclio regnante subactis.

13, 3. Longini appellationem pro eo qui mille viris praeeset non agnosco: nam qui mille militibus praecerat, Romanis tribunus, Graecis *χιλίαρχος* dicebatur, quemadmodum centurio et *εκατόνταρχος* qui centum viris praecerat. *λογγῖνος* autem, ut ait Ducangius, idem qui *λογγάρχης*, nimirum *agminis* seu *λόγος ductor*. Polybius episcopus in vita Eriphanii: *πλοῖα ἔχων ἕξ ἴδια ἐμισθώσατο καὶ ἄλλα πέντε, καὶ δόσας λογγίων τῷ πιστοτάτῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ χρήματα ἀπέστειλε πρὸς τὸ πρίασθαι οἶτον*. exstat in Anthologia l. 6 epigramma Κορνηλίῳ *Λογγίνου*. laudat item Ducangius seu potius Meursius hunc Porphyrogeniti locum; sed ibi Constantinus *λογγῖνον* cum *χιλίαρχῳ* confundit.

14, 6. In Notitia dignitatum imperii Orientis *Θουρία Σαλουτάρης*: et quidem in eadem Notitia imperii occurrit mentio cohortis primae Salutariae inter Aeliam et Hierichunta, et alae primae Iuthungorum Salutariae. sed vide Guidi Panciroli Commentarios. vide et Ortelium.

Ibid. 9. *Ἀτταλείας*] hanc urbem expugnavit Iconiensis Sultanus a. 1212, ut est in Chronico Altissiod. describitur vero a Tyrio 16 26. vide Leunclavium Pand. c. 180.

Ibid. 10. *Ἀκροῖνου*] Ortelius ex Hist. misc. 21 refert *Acronium* locum sic dictum circa Phrygiam.

Ibid. 11. *Καπατιανή*] in Notitia dignitatum imperii Orientis dicitur *Phrygia Pacatiana*. ubi v. Panciroli. unde crederem hic etiam pro Capatianes legendum Pacatiana.

15, 14. *μισσοῦρια*] Vulcanius *tabellae*. at *μισσοῦριον* non *tabellam* sed *lancem* significat. v. Ducangii Gl. Gr. Ovidius, *caelata lanx*.

16, 21. *σκρινιάρης*, v. Ducangii Gl. Gr.

17, 16. *δεξιολάβους*] haec vox occurrit in Actis Apostolorum c. 23, ubi vulgata versio habet *lancearios*. Erasmus eo loco idem facere videtur *δεξιολάβους* quod *δεξιοβόλους*, i. e. *dextros et peritos funditores* aut *iaculatores*. VULC. Suidas et auctor Etymologici *παραφύλακα* interpretantur. Theophylactus Simocatta Hist. 4: *προσῆταιται δὲ καὶ*

aiunt, nuncupata, ut est apud Cedrenum ad annum 20 Constant. vide Procopium de Aedif. 5, Eusebium de vita Constantini 4 61, Philostorgium 2 13, Socrat. Nicephor.

27, 9. γέφυρα ἦν] vide Procopium de Aedif. 5 3. Sagaris autem fluvius Asiae minoris seu Phrygiae, de quo multa Philippus Maussacus in notis ad Plutarchum de Fluminibus. ceterum epigramma ponti huic adscriptum refertur etiam a Zonara 16 7.

28, 6. *Μαριανδυνοί*] sic scribitur apud Stephanum, Eustathium ad Perieg. et apud alios. perperam in editis et in mss Porphyrogeniti *Μαρουανδηνοί*. Mariandyna autem regio sic dicta fuit a quodam Mariandyno Aeolensi, ut ait Stephanus. eadem scribit et Eustathius ad Periegetae v. 787. scholiastes vero Apollonii Rhodii 2 140 Mariandynos dictos ait ἀπὸ *Μαριανδυνοῦ υἱοῦ Κιμμερίου*.

Ibid. 7. Galatae et Mariandyni Porphyrogeniti aevo dicti sunt *buccellarii* fortassis quod hinc ministerio potissimum addicti essent, seu ut alii volunt, quod milites buccellarii olim in ea regione tuenda excubarent in praesidiis locati. Lexic. Graec. ms Reg. cod. 2062: *Γαλογραικία ἡ τῶν βουκελλαρίων χώρα. οἱ αὐτοὶ καὶ Ἑλληνογαλάται γράφονται ἢ ὀνομάζονται.* vide Suidam v. *βουκελλάριοι*.

Ibid. 17. τὴν *Τίον*] paulo infra hanc ipsam urbem appellat Porphyrogenitus τὸ *Τήιον*. sic apud scriptores varie scribitur nomen huius urbis: quippe *Τίος*, *Τῖον*, *Τίειον*, *Τήιος* et *Τήιον* scribitur. qui vero hanc urbem cum Amastri confundunt admodum errant: quippe Tius ab Amastri distat viginti stadiis, ut habet Stephanus Byzantius: *οἱ πάντες ἀπὸ Τίου εἰς Ἀμαστριν στάδιοι εἴκοσι.* at Marcianus Heracleota in Periplo, unde haec videntur deprompta: *οἱ πάντες ἀπὸ Τίου εἰς Ἀμαστριν στάδια σί.*

Ibid. 18. Basilaci episcopatus, sub sede Ancyrana metropoli, mentio occurrit in constitutione Alexii imperatoris. *Βασίλειον* autem an idem oppidum quod *Βασίλειαν* apud Ananiam Comnenam p. 171.

29, 5. *ἀρχαιότατον*] haec interpretatus sum cum Vulcanio, *stolidissima et contemptissima gens est*: verum *ἀρχαιότατον* verti posset etiam *vetustissima gens est*; quippe de Paphlagonibus ita Iustinianus Novella xθ': τὸ *Παφλαγῶνων ἔθνος ἀρχαῖον τε καὶ οὐκ ἀνώνημον καθεστὸς, ἀλλὰ τοσοῦτον ὡς καὶ ἀποικίας μεγάλας ἐκπέμψαι καὶ τὰς ἐν Ἰταλοῖς συνοικίσαι Βενετίας, ἐν αἷς δὴ καὶ Ἀκυληῖτι πόλις τῶν ἐπὶ τῆς ἐσπέρας μεγίστη κατέκειται, καὶ βασιλικὴν πολλὰκις δίδωται δεξαμένη.*

30, 5. *Λάδιβραν*] sic A et Nicetas. in Authenticis haec eadem urbs dicitur *Λαδύβρος*.

Ibid. 16. Gozan fluvius circa Mediam dicitur 4 Reg. 17 et 1 Paralip. 5. eundem Gozen vocat Benjamin Tudelensis.

Ibid. 22. *κλεισούρα*] hoc etiam adiciam, Hispanos etiam hodie proprie admodum eiusmodi clusuras *sierras* vocare, quod nihil aliud quam claustra significat, ut *Somosierra et la sierra nevada*. vocant vero etiam alio vocabulo *puertos*, eadem plane ratione qua Graeci *πύλας*. VULC.

31, 9. *Κολωνοί*, vel ut Eustathius vult *κολῶναι*, sunt τόποι λήγοντες μὲν εἰς ὄξυ, μὴ ἀκριβῶς δὲ ἀπωξυμμένοι, παρὰ τὸ κολουεῖν, ὃ ἐστὶ κολοβοῦν. VULC.

Ibid. 13. Arabracis regionis, Armeniae finitimae, meminit Nicephorus Callisti, qui etiam tradit Eustratium martyrem ex ea fuisse oriundum.

Ibid. 15. De Chrysochiro et eius caede v. Zonaram l. 16 in Basilio, ubi Tephricem Agarenorum et Manichaeorum metropolim appellat. v. praeterea Scylitzem Glycam et alios.

Ibid. 16. De Carbea Manichaeo, duce bellicosissimo, consulendus continuator Porphyrogeniti p. 103 et 110, ubi Tephrices conditor dicitur.

33, 1. *Ἀζῶτον*] huius vocis meminit idem Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 44.

Ibid. 5. τὸν ὀστυχέστατον πόλεμον] Leonis exercitus in Macedonia adversus Bulgaros, rege eorum Symeone pacem turbante, infeliciter pugnavit: sed eos subinde Turcarum auxilio devicit. vide scriptores Byzantinos qui Leonis philosophi gesta memoriae prodiderunt.

Ibid. 17. *κουροτρόφος*] Lycandus seu Lycandum olim *Λάπαρα* dicebatur ob pinguedinem et fertilitatem soli. vide Ortelium.

34, 2. Melius ἐν τῇ περιστύλῳ, quippe versus finem huius capituli ait hanc ipsam inscriptionem insculptam fuisse ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως.

Ibid. 5. ὁ μέγας] στρατηγὸν Iustinianum appellat in senatu Proclus quaestor apud Procopium de bello Pers. 1. Caesar vero idem Iustinianus diu post salutatus fuit, ut tradit Procopius l. c. Iustinianus itaque antequam Caesar appellatus esset, magister militiae erat; unde corrigendus hac in re Porphyrogenitus. rem totam clarius refert Cyrillus Scythopolitanus Procopii aequalis: Ἰουστινὸς Ἰουστινιανὸν ἀνδ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοκράτορα κατέστησε, πατρίμιον καὶ ὕπατον ὄντα καὶ στρατηγόν.

Ib. 10. *Θωμᾶς ἐκείνος*] de hoc, ni fallor, Thoma Iustinianus imperator Novella *λα'*, *τούτων* inquires οὕτως ἡμῖν διατεταγμέ-

μένων κακίετο προσδιορίσαι δίκαιον ἔτι νομιζομεν, ἐφ' ἧ προ-
στῆσαι τῆς τρίτης Ἀρμενίας ἀνδρα σεμνόν, ὑπουργηκότα τε
ἡμῖν ἤδη καὶ ἄξιον τοῦ τῆς ἀρχῆς ὄγκου καὶ προσχρήματος.
εὐρόντες τοῖνυν Θωμάν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἤδη μὲν ἀρχὰς
ἐπὶ τῆς Ἀρμενίων ἀνύσαντα ἡώρας, καὶ τὰλλα δὲ ἀνδρα
χρηστὸν καὶ γνησίως ἡμῖν ὑπηρετησάμενόν τε καὶ ὑπηρετού-
μενον, αὐτὸν ἐπὶ τῇ τῆς ἀρχῆς ταύτης προβαλλόμεθα διοικῆ-
σει. πρόοικος vero Λυκανδοῦ vocatur Thomas a Constan-
tino non alia, arbitror, ratione quam quod eam olim, prius-
quam a Leone imperatore urbis appellationem dignitatemque
accepisset, inhabitasset. VULC. quid πρόοικος significet apud
scriptores Byzantinos, videatur Gl. Gr. Ducangii eodem v.

34, 20. πινινότριχα] verti *rutilanti vellere*. pinnam
ostrei genus esse scio, et auctore Aristotele in limosis arenosisque locis ex bysso (ita enim legit Theodorus Gaza) hoc
est villo sive lana quadam pinnali nasci. verum Athenaeus
legit ἐκ τοῦ βυθοῦ. vellus tamen hoc πίννινον non esse εἰς
ἐρίων sive lana ovium, sed ex mari colligi, locuples mihi te-
stis Procopius sub initium libri 3 de aedificiis Iustiniani, ubi
insignia sive habitum satraparum Armeniae describit. glos-
sae veteres etiam habent πίννινον *marinam*: ubi adden-
dum putarim *vellus* vel alioqui *ostreum*. VULC. cf. Ducang.
Gl. Gr.

35, 13. Κωρύνκος καὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον] vide quae
de his habet Ortelius.

Ibid. 15. Αἰγαίαι] in Notitia provinciarum ms Αἰγεια
dicitur. fortassis eadem quae Αἰγειρα, inquit Holstenius in
notis ad Stephanum in Αἰγειρα.

36, 18. Ἰασοῦ] haec ipsa urbs Cariae Stephano scribi-
tur Ἰασός, apud Athenaeum vero in Arcestrati versibus l.
3 Ἰασός appellatur: ἣν δὲ ποτ' εἰς Ἰασὸν Καρῶν πόλιν εἰσ-
αφίκηται.

Ibid. 18. Βαργυλιακοῦ κόλπου] Stephanus: καὶ ἡ θά-
λασσα Βαργυλικὸς κόλπος. Melae vero hic idem sinus Bar-
gylicus sinus *Iasius* dicitur.

Ibid. 19. Ἀνδανίων] sic emendo. Stephanus, Bargyla,
inquit, urbs Cariae, quam Cares Andanum appellant.

Ibid. 20. Μύνδος scribendum docemur ex Strabone
Ptolemaeo et Stephano. Mindus dicitur Pomponio. Strabo
l. 14 habet: εἰτ' εὐθύς ἡ Μύνδος, λιμένα ἔχουσα, καὶ μετὰ
ταύτην Βαργύλια, καὶ αὐτὴ πόλις.

Ibid. Quid Strobilus, vide Ortelium, v. *Caucasus*.

37, 2. de hoc Mausoli sepulcro loquitur Strabo l. 14
p. 451.

37, 11. Legendum esse *Πελαγία* et non *πλαγία*, praeterquam ex *ms*, docemur ex Antonio qui insulam Rhodum Pelagiam etiam nuncupatam fuisse scribit.

Ibid. 13. *Τελμησσός* haec urbs scribitur apud Ptolemaeum et Plinium, *Τελμισσός* vero Straboni et Arriano, urbs Lyciae.

Ibid. 19. apud Ptolemaeum *Θασήλις* scribitur, Lyciae oppidum, apud vero Plinium et Stephanum Pamphyliae.

38, 1. Castellum nomen loci circa Palaestinam in Vita S. Sabae apud Metaphrastem.

Ibid. 3. *Κιβύρα*] duae huius nominis urbes apud Strabonem habentur, altera *Κίβυρα* magna haud procul a Maeandro flumine, altera vero minor haud procul a Mela fluvio; et de hac quidem secunda videtur hic loqui Porphyrogenitus.

39, 13. *Κωνσταντία*] sic ex *ms* Salamis etiam Constantia dicta fuit, ut scribit Stephanus. ita habet et D. Hieronymus, qui subiungit eam Traiani imperatoris tempore a Iudaeis deletam, interfectis omnibus eius incolis.

Ibid. 15. *Τάμασος*] apud Ptolemaeum et Strabonem haec ipsa Cypri urbs scribitur *Ταμασσός*.

Ibid. 16. Apud Plinium *Carpasium* haec urbs vocatur, Diodoro Ptolemaeo et Stephano *Καρπασία* dicitur. v. notas Holstenii in Stephanum.

40, 1. Pro *Κινύρου* in *ms* perperam legitur *Κιόρου*: Stephanus quippe Cyprum insulam nomen accepisse ait a Cypro filia Cinyrae, vel a Cypro flore illic nascente. Cinyras rex Cypri fuit, Cilicis filius, qui cum Myrrha filia sua, nutricis astutia, ignarus concubuit, a quo illa Cynarcia dicta, ut scribit Ovidius Met. 10. cur autem Philostephano Cyprus dicatur filia Cinyrae vel Bibli et Veneris, ignoro, nisi dixeris verba illa ἡ τῆς Βίβλου addita fuisse a scriba indocto, qui Cinyram Cypri regem confundebat cum altero Phoeniciae rege, cuius regia Byblos urbs fuit; et sic pro ἡ τῆς Βίβλου legendum esset τοῦ τῆς Βύβλου, subintelligendo *κοιτησαντος*. ceterum Eustathius in Dionysium Cyprum vocat filium Cinyrae, cum tamen *Κύπρος* muliebri nomen sit, quod in usu fuit apud Phoenices, ut docet Scaliger ad Eusebium p. 149.

Ibid. 2. Librum de *Insulis* quem Philostephano scriptor noster adscribit, necnon Servius in 1 Aen. iuxta codicem Fuldensem, Heraclidi tribuit Stephanus in *Ἰσθιαρος*. vide Vossium de historicis Graecis.

Ibid. 3. Liber Istri de *coloniis Aegypti* laudatur a Stephano in *Αἰγιαλός* et *Ἰλιενός*, et a Clemente Alexandrino

Στρούματ. 1. quo tempore vixerit Istrus seu Ister, et quos libros scripserit, vide Vossium.

40, 17. Ἀλέξιον] fortassis quidam ex stirpe Alexii Moselis, nobilis Armenii, qui Caesar a Theophilo creatus in matrimonium duxit Mariam Theophili natarum minorem natu.

41, 4. διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς νήσου] Vulcanius haec interpretatur, *quod sublimi ac praerupto loco sita sit*. eandem ferme Sami etymologiam adfert Eustathius in Homerum: *σάμος γάρ, ἰνquit, ὁ λόφος κατὰ γλῶτταν, καὶ ἀλλαχοῦ προσηγορικῶς πᾶν ὕψος κατὰ γλῶτταν*. scribit etiam Strabo Samum insulam totam esse montuosam.

42, 7. Αἶγα] Strabo l. 13. p. 423: *δεῖ δὲ μακροῶς τῆν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν, αἰγᾶν, ὡς ἀκτᾶν καὶ ἀρχᾶν*. corrupte vero apud Stephanum legitur, *Αἰγιάτης Αἰολίδος ἄκρα*, cum procul dubio legendum sit *Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα*. VULC. ita legendum monuit et Casaubonus in commentariis in l. 13. Strabonis. verum Holstenius legendum putat *Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα*.

Ibid. 12. ὁμωνύμως τῷ ζώῳ] Strabo l. 13: *αὕτη δὲ μέχρι τῶν Ἀργινοσῶν διήκει καὶ τῆς ὑπερκειμένης ἄκρας, ἣν Αἶγά τινες ὀνομάζουσιν ὁμωνύμως τῷ ζώῳ*. haec ita Xylander interpretatur: *ea regio usque ad Arginusas pertinet, iisque imminens promontorium, quod Aega nonnulli appellant, quasi capram*. cur enim, inquit Casaubonus, addidisset Strabo ὁμωνύμως τῷ ζώῳ? apud Stephanum legitur, *Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα ὡς Στράβων, ἣ νῦν Κανὴ καὶ Καναὶ λέγεται*. Ἀρτεμίδωρος δὲ Αἰξ εἶπε τὴν εὐθείαν οὐκ ἀναλόγως· τὸ τοπικὸν Αἶγαῖος, καὶ τὸ πέλαγος.

Ibid. 14. εἰς πέντε διαλέκτους] Strabo sub initium l. 8 quattuor tantum Graecorum dialectos recenset, easque ad duas praecipuas, Atticam scilicet et Aeolicam, reduci posse: Ionicam enim ex Attica, Doricam ex Aeolica ortam. quod quidem posterius ex Pindari verbis satis liquet, qui cum Dorica dialecto utatur, Aeolice tamen se scribere testatur Olymp. 1 102. VULC.

43, 2. Λεκτοῦ: nam a Lecto ad Canas Lesbus porrigitur, *σχεδόν τι μητρόπολις τῶν Αἰολικῶν πόλεων*, ut Strabo loquitur. VULC.

Ibid. 12. Ἀμολγός] haec insula una ex Cycladibus, quae Porphyrogenito Ἀμολγός dicitur, Straboni et Heraclidi Ἀμοργός vocatur, et Ptolemaeo Ἀμουργός.

IN LIBRUM II DE THEMATIBUS.

44, 14. *Εὐρώπης*] Eustathius in Dionysii *περιγηγήσεως* v. 170 Europam ait vocari omnia ad occasum sita, ducto ab Hellesponto principio; antiquos vero scriptores tradere Vespasianum imperatorem Thraciam ab Europa diremisit.

Ibid. *Βυζάντιον*] urbis Cpolitanae elogium praeter ceteros scriptores adornavit Synesius in extremis Philadelphis. vide item Dionem in Severo.

45, 1. *Μεσημβρία*] cf. Stephanus, ex quo pleraque ad verbum, ut aiunt, exscripsit Porphyrogenitus.

Ibid. 2. Perperam in editis et in A legitur *Συλημβρία* pro *Σηλυμβρία*: Herodoto quippe l. 6 33 et Straboni 7 haec ipsa urbs dicitur *Σηλυβρία*.

46, 1. *ἡ τῶν βαρβάρων πειρώσεις*] de hac Bulgarorum impressione vide Theophanem ad annum 11 imperii Constantini Pogonati.

Ibid. 4. *Ὀνογουνδούρους*] Bulgaros Onogunduros quoque et Controgos dictos fuisse scribit Diaconus: Onogundurenses vero dicuntur in hist. Miscella 19. hos quidem Unno-bundobulgaros et Contragos appellat Theophanes ad annum 11 imperii Constantini Pogonati.

Ibid. 5. *ἀπὸ Θρακός*] Stephanus Thraciam appellatam fuisse scribit a nymphea Titanide tantum, ex qua et Saturno Doloncus natus est.

Ibid. 19. *τῆς τῶν Δωρῶν γλώττης*] Byzantios Doriensium dialecto usos fuisse nemo ignorat. vide Demosthenis orationem *περὶ στεφάνου*. a quibusnam autem conditum fuerit Byzantium, 1 Commentariorum exposuimus.

47, 2. *πόλεις ἰδ'*] ita et apud Carolum a S. Paulo. sed quia Eudoxiopolis deerat in codice Vaticano, ex quo ille Hieroclis opusculum seu potius fragmentum ediderat, ideo pro *ἰδ'* legendum monet *ἰγ'*.

Ibid. *Εὐδοξιούπολις*] perperam in editis legitur *Εὐδοξία πόλις*; sed optime Morellus ex coniectura emendat. Eudoxiopolis quippe eadem quae Selybria, urbs episcopalis. vide Ortelium: nam Morellus quae adfert ad verbum, ut aiunt, ex Ortelio exscripsit.

Ibid. Arcadiopolis Thraciae urbs, olim dicta Bergulium et Bergula; postea a Theodosio magno instaurata et Arcadii filii ipsius nomine nuncupata, ut scribit Cedrenus. *Βεργούλη* Ptolemaeo et Antonino. Mon.

47, 3. *Βιζύη*] Stephanus: *Βιζύη πόλις Θρακίας, τὸ τῶν αἰσίων βασιλείων.* urbs Bizya nobilitata est in hist. ecclesiastica Eustathii Antiocheni exilio. vide quae de hac urbe habet Salmasius Exercitat. in Solinum p. 166.

Ibid. *Πάνιον*] Hierocles apud Carolum a S. Paulo *Πανόνιον* habet, sed optime emendavit Carolus. Panium autem castrum est Suidae circa littus in finibus Heracleae. Panium item regio est in eadem Thracia super Haemum montem Laonico 4.

Ibid. *Ὀρογοί*] sic et in Hierocle. at Morellus, de hac urbe, inquit, silent geographi; quid si legas *Ὀρεινός*; pro oppido Montanorum Thraciae pop. quos *Ὀρεινούς* vocat Xenophon 7 *ἀναβάσεως*, ubi Gani quoque urbis meminit, ut Aeschines contra Ctesiph.

Ibid. *Μήριζος*] Hierocles habet *Μόριζος*. Meriseni Plinio sunt populi Thraciae circa Ponti littora. et eidem Plinio Meritus Thraciae mons dicitur, ubi fortassis urbs eiusdem nominis sita fuit.

Ibid. 4. *Σαλτική*] *Σιλτική* habet Hierocles.

Ibid. *Σαναδά*] Hierocles *Συναδία* et *Σαναδία* habet.

Ibid. *Ἀφροδισία*] ita legitur et apud Hieroclem; Ptolemaeo autem, Plinio Procopio et Agathiae *Ἀφροδισιάς* dicitur Thraciae urbs ad Melam fluvium.

Ibid. *Ἄπρωσ*] *Ἄπρος* Hierocli et Stephano, urbs Thraciae, quae postmodum Theodosiopolis dicta fuit, ut scribit Cedrenus. catalogus item urbium ms, quem laudat Holstenius in notis ad Stephanum, habet *Ἄπρωσ ἢ νῦν Θεοδοσιούπολις, παρὰ Ἄπρον τοῦ πενθεροῦ Κάρον κτισθεῖσα.* catalogus vero urbium quae nomina mutarunt, a nobis p. 10 editus sic habet: *Θεοδοσιούπολις ἢ νῦν Ἄπρωσ, παρὰ τοῦ Ἄπρον πενθεροῦ Κάρον κτισθεῖσα.* verum hic mendum scribae esse nemo non videt.

Ibid. *Κοιλία*] vide Ortelium: nam quae hic notat Morellus, omnia ad verbum, ut aiunt, ex Ortelio hausit.

Ibid. 5. *ἐπαρχία Ῥοδόπης*] Hierocles habet *ἐπαρχία Ῥοδόπης ὑπὸ ἡγεμόνα.* urbes etiam septem ab ipso recensentur, sed diversis nominibus.

Ibid. *Παρθικόπολις*] huius urbis meminit et Hierocles, eamque decimam octavam ponit in provincia Illyrica 1 Macedonia: nemo autem ex geographis, quod sciam, illius mentionem facit. Stephanus Parthenium tantum agnoscit in Thracia, Parthenopolin in Macedonia, ut monet Morellus.

Ibid. 6. *Στρίμνον*] legendum fortassis Strymes. ab

urbe Thraciae ita nuncupata, de qua Herodotus Stephanus aliique loquuntur. MOR.

47, 7. Φιλίπποι] Hierocli et aliis haec ipsa urbs Φιλίππος dicitur.

Ibid. 8. Pro Κριμόντου legendum esse Αιμιμόντου nemo non videt. ita monet et Morellus. Hierocles tertiam provinciam seu potius praefecturam Thraciae ponit, quartam vero Έμιμόντου, ubi pro Έμιμόντου legendum quidem est Αιμιμόντου. in Thracia quippe fuit et Haemimons et Haemimontum: illud quidem Thraciae montem, hoc vero Thraciae regionem denotat. haec regio teste Ammiano habet Hadriano-
polim et Anchialon praeter ceteras urbes. de praefectura Haemimonti ita legit Iac. Cuiacius 1 Obs. 26 C. de appellat. et consult. l. 23: cum appellatio interposita fuerit per Bithyniam Paphlagoniam Lydiam Hellespontum, insulas etiam et Phrygiam salutarem, Europam et Rhodopen et Haemimontum, praefecturae huius urbis iudicium sacrum appellator observet. ad cuius legis et aliarum eiusmodi mentem percipiendam quis non videt, inquit Morellus, quantum facem praeferat istud Constantini scriptum? ceterum non me latet Mimantem montem quoque esse in Thracia, ut est apud Ovidium Met. 2, Suidam et Aristophanis scholiastem in Nubibus: verum Mimanti aut Mimantis praefecturae nulli, quod sciam, mentio occurrit; unde pro Κριμόντου necessario legendum puto Αιμιμόντου.

Ibid. πόλεις εξ] at urbes quinque tantum recensentur: unde legendum est, ut apud Hieroclem, πόλεις ε' pro εξ.

Ibid. 9. Δεβελτός] perperam Hierocles apud Carolum a S. Paulo Διβέρτιος et apud Holstenium Διρέρτιος habet pro Δεβελτός, et Άχιάλος pro Άγχιάλος, uti optime idem Carolus notat. vide Ortelium; nam quae hic Morellus monet ex Ortelio exscripsit.

Ibid. Πλουτινόπολις] Ptolemaeo et Antonino haec eadem urbs dicitur Πλωτινόπολις.

Ibid. Τζούδος] Hierocles Τζούδης habet. at urbis huiusce nominis nulla, quod sciam, mentio apud scriptores occurrit. inauditum nomen, inquit Morellus: nunquid Tzurulum vel Zurulum Thraciae aut Turullus Suidae? Ciorlo nunc dici Crusius contendit, Leunclavius Zotti.

Ibid. 10. έπαρχία Θράκης] ab Hierocle apud Carolum a S. Paulo urbes tantum quattuor recensentur, ex quibus duae diversis nominibus, nimirum Philippopolis, Beron seu Beroe, Diocletianopolis et Sebastopolis; quae quidem duae

ultimae non recensentur a Porphyrogenito; in Hierocle vero apud Holstenium additur quinta *Diopolis*. ceterum Thracia hic, inquit Morellus, speciali nomine de Moesia secunda accipitur.

47, 10. *Κλίμα*] Hierocles in provincia Illyrica 1 Macedonia hanc urbem *Κλήμα* appellat. verum apud alios scriptores ipsum nomen non legitur, quod sciam.

Ibid. *Μεστικόν*] Hierocles paulo superius citato loco hanc urbem videtur appellare *Μεντικόν*. at neque Mestici neque Mentici alii scriptores, quod sciam, meminere. fortassis *Νεσιός* seu *Νάσιος*, quae apud Stephanum Thraciae urbs est, legendum est pro *Μεστικόν*.

Ibid. 11. *Βερόη*] tres urbes sic dictas statuunt geographi, sed inconstanti scriptura. alii *Βεροῖα*: sunt et qui uno R *Beroea*; alii *Βερόη* etc. unam autem ex his in Syria ponunt, quae Annae et Cinnamo *Χαλέπ*, hodie *Aleppo* dicitur; alteram in Thracia, Nicopolim Moesiae inter et Philippopolim, Thraciae oppida, ad Bermii montis radices sitam; de qua quidem hic loquitur Porphyrogenitus; tertiam denique in Macedoniae themate, ut Porphyrogenitus capite sequenti habet, in Emathia regione, quam Irenopolim ab Irene imperatrice dictam scribit Cedrenus, et de qua etiam loquitur Anna Comnena p. 18.

Ibid. 13. *ἐπαρχία Μυσιάς*] Hierocles hanc appellat praefecturam Scythiae, et in ea sub duce urbes quindecim recenset; et quattuordecim eadem sunt quae apud Porphyrogenitum, quinta decima vero quae apud Porphyrogenitum desideratur est Constantiana. praefectura autem haec, quae Mysiae seu Moesiae scriptori nostro dicitur, Hierocli Scythiae, uti diximus appellatur; quae etiam Zosimo l. 6 Scythia Thracensis nuncupatur; qui in ea Tomin urbem sitam memorat. hanc tamen Ovidius vates, cuius exilio nobilitata est, *Miletida* vocat Trist. 9 1.

Ibid. 14. *Κωνσταντιάνα*] hanc urbem quintam decimam, quae in Porphyrogenito desideratur, ex Hierocle reponimus. sed fortassis quispiam pro *Constantiana* legendum putaret *Constantia*, quae a Niceta in Thracia Rhodopei territorii recensetur.

Ibid. *Ζέλπα*] Hierocli *Ζελδέπα* et *Ζεδέλπα*. *Ζελπα*, inquit Morellus, an *Zerinea* ex Theopompi Philippic. 3.

Ibid. 15. Tropaeus, inquit Morellus, an eadem quae *Topos* à Procopio dicitur et *Toparum* de Aedif. 4? Ptolemaeus certe *Topirin* urbem in Thracia collocat, quae in Concil. opere primae Macedoniae adscribitur, et *Pasio* vocatur à Sophiano. *Doberi* meminit Thucydides.

47, 15. Trosmis dicitur et Antonino, qui legionem 1 Ioviam Scythicam adiungit, cum Notitiae liber legionem 2 Herculanam ei tribuat. Ptolemaeo *Τρισμῖς* appellatur inferioris Mysiae oppidum. Μοα.

Ibid. 16. Halmyris, inquit Morellus, quin eadem civitas sit atque Halmydiussus Melae et Plinio, ac *Σαλμυδισσός* Xenophonti, et Salmoduris Antonino, non est quod *ἐπιεικής* dubitet.

48, 3. *ὡς φησιν* [*Ἡσιόδος*] versus quos hic laudat scriptor noster tanquam Hesiodi, in operibus quae prostant eius poetae non reperiuntur.

Ibid. 7. *ἱερίων πρώτῃ*] Porphyrogenitus infra themate decimo laudat Stephani grammatici, hoc est Byzantii, locum, qui in Epitome quae superest eiusdem Stephani non reperitur; Stephanus autem ibi loquens de Sicilia citat Hellenicum sic, *ὡς φησιν* *Ἑλλάνικος ἱερείων τῆς Ἦρας β.* passim autem Hellenicus a Stephano citatur. vide de hoc scriptore Vossium de historicis Graecis p. 8, 440 et seqq.

Ibid. 9. *λέγεται δὲ καὶ Μακεδονίας*] his similia prope modum notantur ab Hesychio, et ab Eustathio in Dionysii *περιηγητοῦ* v. 427. Gellius item N. Att. 9 3: *Philippus Amyntae, terrae Macetiae rex, cuius virtute industriaque Macetae locupletissimo imperio aucti gentium nationumque multarum potiri coeperant.* Ausonius de clar. urb. car. 2: *et vos ite pares Macetumque attollite nomen.* de situ autem Macedoniae et prisca Macedonum origine Marcianus Heracl. *περιηγῆσεως* v. 617 ita canit: *ὑπὲρ τὰ Τέμπεθ δ' ἴστιν ἡ τῶν Μακεδόνων χώρα περὶ τὸν Ὀλυμπον ἐξῆς κειμένη, ἧς φασιν βασιλεῦσαι Μακεδόνας γηγενεῖς.* Μοα.

Ibid. 10. Marsyas Pellaeus praeter alia libros decem rerum Macedonicarum edidit, ut scribit Suidas.

Ibid. 11. *Ἠρέστειαν* B. verum Eristea ποῦ κεῖται? num praestaret *Ἐρέτριαν* reponere? Eretria Thucydidī Polybio Straboni urbs non alia ab Eretriis, quas Ptolemaeus in Phthiotide recenset; nec procul distat a Maliaco sinu, qui Macedoniam alluit. Μοα. at ipse puto hic pro *Ἠριστειαν* seu *Ἠρεστειαν* legendum fortassis esse *Ἠμαθίαν*: quippe regio illa *Emathia* antea dicebatur, ut est apud Plinium Trogum et alios scriptores.

Ibid. 13. *Κλειδήμος*] at non Clidemus, sed Clitodemus citatur a Pausania in Phocicis tanquam antiquissimus eorum qui res Atticas conscripserunt. ab Harpocrate vero in *Μελανίπνσιον* Clidemus laudatur tanquam rerum Atticarum scriptor, quemadmodum et ab Athenaeo l. 6. verum viri

docti non abs re ambigunt an non ibi legatur *Clitodemus*, unde *Clidemus* fecerit librarius.

48, 18. ἐν τῷ Ἰπποδρόμῳ] hanc statuam Herculis, quae stabat in Hippodromo Cpolitano, pluribus describit Nicetas Choniates in tractatu de statutis Cpolitianis quas Latini capta urbe in monetam conflaverunt.

49, 2. τὸ νόμισμα] eiusmodi nummos Morellus se apud Paulum Petavium vidisse narrat.

Ibid. 4 Καρανοῦ] Pausanias in Boeoticis narrat Caranum olim in Macedonia regnasse, et victoria de Cisseo finitimae provinciae principe reportata tropaeum Argivorum more legibusque erexisse; quod postea leo ex Olympo egressus evertit ac dissipavit; eoque malo omine tum perculsum regem sibi posterisque suis, Macedoniae regibus, praescripsisse cavisseque ne tropaeum unquam erigerent; cuius constitutionis Philippus Amyntae et Alexander magnus observantissimi extiterunt. Livius etiam l. 45 Caranum primum Macedoniae regem assertit. Moa. Marsyas Pellaesus, cuius supra meminit scriptor noster, historiam rerum Macedonicarum a primo Macedoniae rege Carano orditur, ac terminat Alexandri in Syriam ingressu, ut auctor est Suidas.

Ibid. 8. καταλήξασα δὲ εἰς Περσεία] Livius l. 45 *quadriennium, inquit, continuum bellatum fuit inter Romanos ac Persea; idemque belli finis et inclyti per Europae pleraque atque Asiam omnem regni. vicesimum ab Carano, qui primus regnavit, Persea numerabant. Perseus Q Fulvio L Manlio coss. regnum accepit; a senatu rex est appellatus.*

Ibid. 10. Αἰμιλίου ἀνθυπάτου] Perseus qui M Iunio A Manlio coss. a senatu rex appellatus fuerat, victus deinde ac captus fuit ab Aemilio Paulo consule, ut scribit idem Livius, non vero proconsule ἀνθυπάτου, ut ait hic Porphyrogenitus. Pauli autem concio ad suos coram Perseo in tabernaculum introducto habita legitur apud Livium.

Ibid. 11. εἰς τὴν Ῥώμην] Perseus in catenis cum tribus filiis ante currum Aemilii Pauli victoris per urbem deductus est, ut tradit Livius.

Ibid. 12. ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν] victo ac capto Perseo Macedoniae regnum in provinciae formam redactum fuisse scribit Livius l. 1.

Ibid. 15. ὑπὸ κοινοῦ] in mss Hieroclis legitur ὑπὸ κοινοῦ] et ὑπὸ κοινοῦ] nimirum sub *consulari*. at legendum ubique ὑπὸ κοινοῦ]: quippe Porphyrogenitus supra, cum de Thraciae praefectura, docet id

expressis verbis inquitens ὑπὸ κοινοῦ, τουτέστι βουλευτῶν.

49, 15. λα'] in mss et in Hierocle legitur λβ'. at urbes 31 tantum utrobique recensentur. fortassis trigesima secunda Cassandria, quae inter celeberrimas urbes fuit, olim Potidaea dicta, numeranda est; et hanc praetermissam puto potius librarii incuria quam μνημονικῶν auctoris ἀμαρτήματι. urbes autem quae hic recensentur conferendae cum Hierocle, apud quem pleraeque diversae. ceterum pleraeque harum urbium reperiuntur apud Livium l. 45, ubi Amphipolis primae regionis caput fuisse dicitur, Thessalonice secundae, Pelle tertiae, quartae Pelagonia.

50, 4. ις'] perperam in editis ις': quippe urbes 17 numerantur. totidem et Hierocles apud Holstenium recenset; apud Carolum vero a S. Paulo urbes 18 numerantur.

Ibid. 7. Βουραμίνσιος] vide Hieroclem.

Ibid. 11. Στρυμόνος] Strymon fluvius, qui Macedoniam a Thracia dividit, ut scribit Scylax, pluribus a tranquillitate cursus laudatur a Basilio Magno in epistola ad Gregorium Nazianzenum de solitudine Pontica.

Ibid. 18. τοὺς ἔξωθεν καὶ παλαιούς] hic externos et antiquos appellat Porphyrogenitus, more sanctorum patrum, gentiles seu ethnicos scriptores, Ptolemaeum, Marcianum Heraclaeotam, Strabonem, etc.

Ibid. 20. Παῦλος] haec habentur Act. 27 2, non a D. Paulo sed a S. Luca scripta. Aristarchum autem ad Coloss. 4 appellat D. Paulus συνέκδημον, συναιγμάωτον, συνεργόν.

51, 4. τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει] excerpta ex l. 7 Strabonis hanc urbem instauratam fuisse perhibent a Cassandro Philippi socero, qui ab uxore Thessalonica Alexandri magni sorore nomen eidem urbi imposuit, cum antea Therme vocaretur. vide Diodorum l. 19.

Ibid. 6. ἀπὸ Ἑλληνας] vide Strabonem l. 9, Thucydidem l. 1, qui eadem ferme habent. Stephanus vero loquens de urbe eiusdem nominis ait ἐκτίσθη ὑπὸ Ἑλληνας, οὗ τοῦ Δευκαλιώνος ἀλλὰ τοῦ Φθίου καὶ Χρυσίππης τῆς Ἰου.

Ibid. 17. πόλεις οἷ'] haec 79 urbes in provincia seu praefectura Helladis ὑπὸ ἀνθύπατον recensentur ab Hierocle.

Ibid. Σκαρφίαν] sic et Hierocles. Strabo l. 9. Σκάρφην vocat, Eustathius vero Σκάρφειαν.

Ibid. 20. Εὐβοίαν] de Euboeae insulae situ, gemina appellatione, urbibus et incolis Marcianus Heracl. v. 595. ex quo constat Chalcida maximam Euboeae urbem et quasi metropolin fuisse, ut nihil mirum sit nonnullos insulae nomen eius civitatis tribuisse, ut hic scribit imperator. Μορ.

52, 1. *Λεωνίδης*] vide Herodotum l. 7, Plutarchum in Lacon., Tullium Tusc. quaest. 1, Diodorum Bibl. 2.

Ibid. 6. Peloponnesus quae hodie *Morea* dicitur, olim scriptoribus Latinis Achaia vocabatur: sic Orosius 1 2, Apuleius item 6 Asini, ubi Lacedaemona nobilem Achaiae civitatem vocat, et 10 eiusdem Corinthum eius caput nuncupat. Peloponnesi autem situm pluribus describit Marcius Heracl. v. 510.

Ibid. 8. *ἡ νῆσος*] Peloponnesus peninsula, non vero insula, ut nemo ignorat.

Ibid. μ'] Hierocles sub Corintho metropoli totius Hellados urbes 33 recenset.

Ibid. 20. *πλατάνου φύλλω*] Plinius et Mela Dionysio in hoc consentiunt, licet Plinius Tauricam Cherronesum hederæ folio similem esse scribat. vide Morelli notas.

53, 3. *ἐβασιλεύετο τὸ πρὶν*] Thucydides l. 1. narrat Dores cum Heraclidis 80 anno post excidium Troiae Peloponnesum tenuisse, cum Dorienses altero oraculo moniti, per angustias Crisæi sinus adorti Heraclidas dominantes fugarunt; qui postea sunt reversi in Peloponnesum duce Carano. *Μοα.*

Ibid. 6. *ἀφ' οὗπερ ὑπ' ἀμφοτέρων*] hanc victoriam, quam de Persis Graeci reportarunt, fuisse *κοινὸν κατόρθωμα Ἑλλήνων* scribit Plutarchus in Aristide. *Μοα.*

Ibid. 7. Mardonii caedem constat ex eodem Plutarcho ab Arimnesto Spartiata patratam esse, qui saxo caput Mardonii contrivit; ut ex Amphiarai oraculo praemonitum fuerat. *Μοα.*

Ibid. 11. *Θουκυδίδης*] vide Thucydidem l. 5.

Ibid. 18. *σθλαβόνειν* et *σπλαβόνειν* in *servitute redigere*. passim autem occurrit haec vox apud scriptores Byzantinos.

Ibid. 19. *ὁ λοιμικὸς θάνατος*] de hac pestilentia, quae imperante Copronymo in omnem terrarum orbem grassata est, mentionem faciunt scriptores illius aevi, et imprimis S. Nicephorus patriarcha CP in operibus mss, quae propediem a nobis edentur.

Ibid. 20. *ὁ τῆς κοριΐας ἐπώνυμος*] Zonarae XV 4 *Κοπρώνυμος* dicitur.

54, 2. *γαρρασοειδής* pro *γεροντοειδής* usurpari videtur, ut sit quod Terentius dicit: *vetus vietus veterinosus senex*. *Μοα.*

Ibid. *Νικήτας*] Nicetae huius patricii, Christophori socii, praeter Porphyrogenitum meminit et Leo grammaticus p. 494.

54, 11. *Κέρκυρα*] Dionysius περιηγ. 494: καὶ λιπαρὰ *Κόρκυρα*, φίλον πέδον Ἀλκινόοιο. ubi Eustathius monet in antiquis codicibus ambigue scribi Cercyram et Corcyram, et quadrifariam vocari, Phaeaciam Scheriam Drepanon et Argon.

Ibid. 12. Hic Alcinous Homero appellatur βασιλεύς *Θεοιδής*. Μορ.

Ibid. 17. δώδεκα] item duodecim numerantur ab Hierocle, et singulae recensentur.

55, 6. *νικήσας ὁ Καῖσαρ*] Navalis haec ad Actium victoria contigit, ut Dio testatur, Caesare tertium et Messala coss., u. c. 723, Iulianae editionis 15, die 2, imo 3 Septembris.

Ibid. 9. *ἰνδικτίωνας*] quae hic tradit Porphyrogenitus ex Hesychio de indictionibus, nugae sunt ac aniles fabulae. vide quae de indictionibus scripsimus comment. in Antiquitates CP. p. 473 n. 21. de Hesychio Milesio autem ac eius scriptis pluribus agit Io. Meursius initio notarum ad librum eius de Viris Claris.

Ibid. 17. *Γρηγόριος*] locus hic laudatus Gregorii Nazianzeni exstat in panegyrico εἰς τὰ ἅγια φῶτα τῶν ἐπιφανίων, non procul ab initio; ubi sic habet: ποῦ θήσεις Ἐκάτης τὰ φοβερὰ καὶ σκοτεινὰ φάσματα καὶ Τροφωνίου κατὰ γῆς παίγνια καὶ μαντεύματα; ἢ Δωδωναίας δρυὸς ληρήματα; ἢ τριπόδος Δελφικοῦ σοφίσματα; ἢ Κασταλίας μαντικὸν πόμα; τοῦτο μόνον οὐ μαντευσάμενα, τὴν ἑαυτῶν σιωπὴν. Μορ.

Ibid. 18. ἡ πηγὴ Κασταλίας] scholiastem Graecum illius panegyrici Gregorii sic lego: Κασταλία πηγὴ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν, ἐν ἣ καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐφορεύει. μαντεία οὖν τις ἐξέφερέτο κατὰ τὴν τοιάνδε πηγὴν, ἢ τοῦ ναματος, οὐ κατὰ φωνήν. οὐ γὰρ φωνὴ τις ἐξηχεῖτο, ἀλλ' ἀπλῶς ἤχον τινὸς καὶ πνεύματος ἀναδιδόμενη καὶ ἐκροῆς. πρὸς ἃ τινες ἰστάμενοι, καὶ νοοῦντες τὰ σύμβολα ταῦτα, ἔλεγον ταῦτα. Μορ. verum Castalius fons, qui et Caballinus et Libethris dicitur, de quo hic loquitur scriptor noster, est in radicibus Parnasi Musis sacer, ita dictus a virgine Castalia, quae Apollinem fugiens praecipitata et in fontem versa est.

56, 5. πόλεις πέντε] at urbes tantum quattuor numerantur apud Constantinum, ommissa fortassis quinta scribae incuria: sed suppleri potest ex Hierocle; a quo quidem primo loco ponitur *Σαρδική μητρόλις*.

Ibid. 6. *Ναῖσος* *Ναισός* et *Ναισός* scribitur hoc nomen: at *Ναῖσος* per σ simplex scribendum ait Holstenius, quod in Hierocle ita scribatur, et gentiles *ΝΑΙΣΙΤΑΝΟΙ*

dicantur in nummo vel sigillo plumbeo, quod apud equitem Gualdum Romae viderat idem Holstenius, quod vero ait Porphyrogenitus Naisum patriam Constantini magni esse, id hausisse videtur ex Stephano Byzantio, qui eadem scribit; quamvis de patria Constantini magni controversia sit inter scriptores: alii quippe eum natum fuisse aiunt Naisi oppido Daciae, alii Trasi, alii Drepani Bithyniae urbe ad Nicomediensem sinum, alii vero in Gallis, alii denique in Britannia.

56, 7. *Ῥεμισιάνη*] sic ex Hierocle emendo: nam praeter Hieroclem habetur *Remisiana* in Antonini Itinerario.

Ibid. 8. *ἐπαρχία τῆ παλαιᾶ*] locus corruptus, ni fallor, et hic et apud Hieroclem, ubi sic legitur: *ἐπαρχία τῆ παρὰ . . . ὑπὸ κοινοῦ*. quae sic Holstenius interpretatur ac emendat: *provincia quae est ad . . .* (nempe *ripam Danubii*, estque Dacia Ripensis) *sub consulari*. et ita fortassis legendum etiam hic. urbes autem illae quinque cum Dardaniae tribus Pannoniae duabus recensentur ab Hierocle.

Ibid. 14. *Ἑλληνική*] scribendum puto *Ἰλλυρικὴ*, ut habet Stephanus Byzantius. Dyrrhachium autem urbem Illyricam fuisse et olim Epidamnum dictam scribit et Mela 2 3. de Dyrrhachii situ vide Io. Vossii observationes ad Melam et Iac. Palmerii descriptionem Illyrici, ubi, praeter urbis situm, conditores etiam ac memorabilia fusius commemorantur.

Ibid. *Ἐπιδάμωνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμωνου*] eadem ferme Dio Cassius l. 41. Appianus Alexandrinus Civil. 2 scribit regem quendam barbarorum Epidamnum nuncupatum urbi nomen dedisse. Thucydides Dyrrhachium non noverat, cum de Epidamno pluribus loquatur l. 1, ubi tradit hanc urbem a Corcyraeis missa colonia conditam; id quod Strabo quoque tradit l. 7.

Ibid. 15. *Μέλισσα*] de huius patre inter mythologos non convenit. vide Apollod. l. 2 et Pausan. in Corinthiacis.

Ibid. *ἧς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ Ἀυρράχιος*] sic ex Stephano emendamus; ex cuius quidem opere integro hausit scriptor noster quae hic de Dyrrhachio tradit. perperam enim legitur hic in mss Porphyrogeniti *ἧς ἡράσθη Ποσειδῶν ὁ Ἀυρράχιος, ὅφ' οἷς ἐστὶ τόπος*. at Thomas de Pinedo in notis ad Stephanum hunc Stephani locum emendare aut potius corrumpere conatur Porphyrogeniti lectione seu potius scribae mendo. quod autem scribit Stephanus et ex eo Porphyrogenitus de Dyrrhachii appellatione, fabulas sapit: potior fides adhibenda Plinio, qui 3 23 ait Dyrrhachium propter inauspicatum nomen Epidamni a Romanis eo colonia deducta nuncupatum fuisse. eadem Livius, Strabo, Mela. eodem videtur alludere Plantus in Menacchmis act. 2 scen. 1.

his etiam assentitur Dio Cassius l. 41 1, ita tamen ut sub-
 dubitet num duo diversa sint oppida; quod quidem Appianus
 Alexandrinus Civil. 2 omnino affirmat, iniciens Epidamnum
 paulum remotum a mari, Dyrrhachium vero prope ipsum mare
 Epidamnique navale esse; additque hoc falso a quibusdam
 Epidamnum dictum, postea tamen sic nominatum a Corcyren-
 sibus, quod Dyrrhachii nomen ominosum haberetur; vetustam
 autem appellationem vicisse et Dyrrhachii nomen manere. sic
 discrepat a ceteris omnibus Appianus: ille quippe Dyrrhachii
 nomen ominosum, ceteri Epidamni faciunt; ille nominis mu-
 tationem Corcyrensibus, ceteri Romanis adscribunt. prae-
 terea Dyrrhachium dictum fuisse nonnulli contendunt a no-
 mine illius qui urbi portum adiecit. alii Dysrachium appel-
 larunt, ut Alexander in sua Europae descriptione apud Ste-
 phanum. Eustathius item in commentariis ad Dionysium de
 Situ Orbis inde nominis etymologiam deducit: τὸ Δυρράχιον
 δηλοῖ ἐκ τῆς τοιαύτης κλήσεως τὴν τοῦ τόπου τραχύτητα.
 δυρράχιον γὰρ ἐστίν, ὃ ἐστὶ δυσέξοχον. τρέψαν δὲ τὸ σ εἰς
 ρ εὐφωνότερον καλεῖται Δυρράχιον, καθὰ καὶ τὸ Τυρσηνὸς
 Τυρρηνός. vide quae hanc in rem habet Dion Nicaeus l. 41.
 ceterum Holstenius in notis ad Stephanum laudat collectio-
 nem nominum geograph. ex ms cod. Vat., ubi sic de huius
 nominis etymologia: Δυρράχιον πόλις καλουμένη πρότερον
 Ἐπίδαμνος. ὠνομάσθη δὲ Δυρράχιον, ὅτι κατὰ τὸν τόπον
 προεχούσης ἄκρας γεωλόφον τὸ κῦμα προσπίπτον καὶ σχιζό-
 μενον ῥαχίαν ποιεῖ μεγάλην, ὅθεν διὰ τὴν ῥαχίαν καὶ τὸ δύσ-
 ορμον οὕτως ὠνομάσθη.

56, 17. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Λισσός] Totidem ver-
 bis haec habet Strabo l. 7, nisi quod ibi legitur μετὰ δὲ
 τὸν Ῥιζόνικον κόλπον; quod quidem in Constantino subintel-
 ligitur. unde aut haec Philonem, quem hic laudat Porphy-
 rogenitus, hausisse ex Strabone dicendum est, aut Strabonem
 ex Philone. sed quis iste Philo sit et quo tempore vixerit,
 non liquet, cum plures fuerint Philones, ut patet ex Vossio
 de historicis Graecis. et hic quidem laudatur a Stephano
 Philo ἐν τοῖς Ἱατρικοῖς, medicus ille fortassis Tarsensis vetu-
 stissimus, qui a Galeno citatur. et alibi passim laudatur ab
 eodem Stephano Philo Byblius, qui Traiani tempore vixit.
 sed de Philonibus plura, ut dixi, Vossius. ceterum quemad-
 modum dicitur Corinthus et Acrocorinthus, ita Lissus et
 Acrolissus: quippe ut Corintho Acrocorinthus, sic Lisso
 Acrolissus adiacet in alta rupe aedificata. Polybius id do-
 cet l. 8.

Ibid. 19. τῆ χειρρονήσῳ] Epidamnum in isthmo penin-
 sulae cuiusdam situm docet et Thucydides. ceterum ex hoc

Philonis loco apparet etiam Dyrrhachium a loci asperitate, in quo situm est, nomen sumpsisse.

56, 20. Dexippi Herennii Atheniensis, qui, ut scribit Eunapius in Porphyrio, vixit circa Aureliani ac Probi tempora, crebra mentio occurrit apud scriptores qui post illa tempora floruerunt. vide quae de eo ac eius operibus scribit Vossius de historicis Graecis l. 2. ceterum licet etiam in ms legatur ἐν χειρρονικῷ δεκάτῳ, legendum puto cum Henr. Valesio ἐν χρονικῶν δεκάτῳ, cum idem liber decimus chronicorum Dexippi citetur etiam a Stephano in Σουγγαῖος et duodecimus in Ἐλουροί.

57, 6. ἐμέρισεν] de hac divisione imperii Romani pluribus scriptores.

Ibid. 20. De Dalmatia ac eius populis pluribus agit Constantinus l. de Adm. imp. c. 29 et seqq. sed quod ait hic Dalmatiam Italiae regionem esse, id hausit ex Stephano Byzantio, ex quo et pleraque alia ad verbum, ut aiunt, excipit, uti et alibi monuimus. Dalmatiam autem pro Italica regione hinc puto sumptam a scriptoribus Byzantinis, quod Dalmatia tum fuerit pars Italicae praefecturae. vide quid hac de re Ortelius, licet Berkellius in notis ad Stephanum id pro nugis habeat, quemadmodum et Holstenius in suis annotationibus ad Ortellium. verum ipse puto Berkellium nugas nugari, dum hunc Stephani locum explicare conatur.

Ibid. ἐξ οὐπερ ἐβλάστησεν] de patria Diocletiani imperatoris, de qua controversia est inter scriptores, pluribus alibi loquimur.

58, 13. καθὼς ὁ γραμματικὸς Στέφανος] haec in epitome Stephani non extant; et miror cur Berkellius, qui alia, quae ex Stephani calamo profecta erant et conservata sunt apud scriptorem nostrum, legitimo auctori restituit, haec eisdem non restituerit.

Ibid. 15. Citat eundem Hellenicum scriptor noster supra de Macedoniae themate; ubi vide quae de eo adnotavimus.

59, 6. Ἀλέξιος] hic poeta aliis scriptoribus Alexis dicitur. vide Vossium de poetis Graecis.

60, 15. Postremis temporibus Longobardiae nomine ea potissimum Italiae pars a Graecis donata fuit quae in eorum imperio remansit, nimirum Calabria atque pars regni Neapolitani, ut manifesto apparet ex iis quae hic scribit Porphyrogenitus. olim autem sub Carolo magno Longobardiae nomen tam late patuit ut universa Italia hoc vocabulo intelligeretur, ut constat ex charta eiusdem Caroli magni pro divisione

imperii: *Italiam vero, quae et Longobardia dicitur. quae-
nam vero Italiae pars Longobardiae nomine hodie donetur,
nemo ignorat.*

60, 18. *Λέσβιον*] sic in ms. at Morellus *Ούεσούβιον*
emendat. sed vide Ortelium verbo *Vesevus*.

Ibid. *Πυρράνος*] equis huius meminit? nunquid Ae-
tnae κρατῆροι πυρρινόις congruit? an Pausilypo, an Plano,
an Taburno, an Purgio, an Puteolis?, an peregrina vox est
et ἀντι τοῦ Λόρον loco Averni irrepsit? an usquequaque
explorendum videtur a monte Vesuvio *Πυρράνου* nomen,
cuius etymon πυρὸς χάσμα, hiatus ignis, prae se fert? equi-
dem ἐπέχω. cedo πόρον ἐν ἀπόρω. Mon.

Ibid. 21. *Βουτελίνος*] hanc historiam fuse eleganterque
persequitur Agathias Scholasticus de rebus gestis Iustiniani
imperatoris l. 2; ac Butilinum quidem hunc Francorum ducem
vocat, eumque et fratrem eius Leutherim antea cum Gotthis
societatem iniisse, etiam invito Theodobaldo rege. adde
Agath. 1 p. 26 17 Bonn. Sigonius l. 20 de Occid. imp. du-
cem hunc Bucellinum nuncupat, et hanc Francorum cladem
in agro Campano contigisse scribit, ad Casilinum seu Casu-
dinum fluvium. is idem videtur esse cum Vulturno, qui nunc
Sanguino ab hac fortasse strage indigetatur et ex Apennino
monte fluit. Mon.

61, 2. Epigramma quod hic Porphyrogenitus refert de-
pravatum ac corruptum (quod quidem non dubito scribae in-
scitia factum) habetur et apud Agathiam lib. 2. de quo sic
ille: *ἐμοὶ δέ τις τῶν ἐπιχωρίων καὶ ἐλεγείῳν τι ἔφη ἐς κῦρβιν
τινὰ λιθίνην ὑπὸ του γεγράφθαι, ἀμφὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποτα-
μοῦ ἰδρυμένην, ᾧ δέ πη ἔχον.* ceterum visum est textui Por-
phyrogeniti adscribere epigramma illud emendatum ac inte-
grum, quomodo habetur apud Agathiam p. 87.

Ibid. 11. De themate Longobardiae eiusque principati-
bus ac ducatibus pluribus agit scriptor noster infra de Adm.
imp. c. 27.

Ibid. 13. *ἔχων κεφαλήν*] de hac expeditione Saraceno-
rum contra Dalmatiam et Italiam pluribus agit Porphyrogeni-
tus de Adm. imp. c. 29, ubi vide quae adnotamus.

63, 5. *καθὼς Αἰσχύλος*] hi versus, inquit Morellus,
quos emendatioribus quam in codice Regio exarati sint edidi-
mus, enuntiantur a Prometheo vinculis astricto apud Ae-
schylum.

Ibid. 9. *ἐν δεκάτῳ*] locus Strabonis non 10 l. sed 7
legitur: *ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου τοῦ τοῦ Βοσπόρου δυνασταῖς
ἢ τῶν Χερσονησιτῶν πόλεις ὑπήκοος μέχρι νῦν ἐστί,* post

victoriam nimirum, qua Mithridates Eupator Chersoneso Bosporoque potitus est. MOR.

63, 11. Παντικάπαιον] de Phlegonte Tralliano, Hadriani, ut aiunt, liberto, vide ex recentioribus Vossium, Meursium, Morellum.

Ibid. 13. Κόνυ] Arrianus in Periplo Ponti Euxini Cotyn βασιλέα τοῦ Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου καλουμένου ab Adriano imperatore diadema et urbes plerasque accepisse narrat.

Ibid. 19. Hoc ipsum epigramma habetur et apud Hesychium Milesium in Originibus CP, ac Anthologiae l. 3 tit. 12 de Mulieribus, necnon apud Codinum in Originibus Cp. emendatum autem ex Hesychio textui inseruimus.

64, 12. τὸ Βυζάντιον πολιορκούντος] Eustathius in Dionysii περιηγ. 140 τῇ δ' ἐπὶ Θρηκίου στόμα Βοσπόρου, huic loco affinia tractat, et commentū lepidi lacunam, quae lacrimam forte an quibusdam pareret, explet, cum ita scribit: ὁ περὶ τὸ Βυζάντιον δὲ λιμὴν οὕτως ὕστερον ἐκλήθη κατὰ παραγραμματισμὸν ἢ μάλιστα κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ἑήτοροι λεγομένην παραφθοράν, Φωσφόριον ὀφείλων καλεῖσθαι, ὡς φασιν οἱ παλαιοί. Φιλίππου γὰρ ἐν πολιορκίᾳ διορυσσάντος εἰσοδὸν κρυπτήν, ὅθεν ὀρύσσοντες ἔμελλον ἀφανῶς ἐξαναδῦναι τοῦ ὀρύγματος, ἢ Ἐκάτη φωσφόρος οὕσα δᾶδας ἐκείθεν ἔφηγε τοῖς πολίταις, καὶ τὴν πολιορκίαν οὕτω φυγόντες Φωσφοριον οἱ ἐγχώριοι τὸν τόπον ἐκύλεσαν. haec fere ad verbum translata reperiuntur in ἐπιτομῇ τῶν ἐθνικῶν Stephani Byzantii in Βόσπορος, ubi scribendum τοῦ ὀρύγματος ἀναδῦναι vel ἐξαναδῦναι, ut apud Eustathium, qui mox illustratur facula vocolae νύκτωρ in his Stephani, δᾶδας ἐποίησε νύκτωρ τοῖς πολίταις φανῆναι. MOR.

IN LIBRUM DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

65, 11. εὐβουλίας] perperam in mss scribitur εὐβουλείας. Graeci quippe recentiores diphthongos et vocales mire confundunt; ex quo ipsis barbaries, literatis vero dubium quomodo diphthongi et vocales pronuntiandae. hoc autem semel monuisse sufficiat: nam nulla apposita adnotatione veluti scribae mendum castigamus.

66, 10. σταδιασμοῦ] Meursius, ac si legeretur στασιασμοῦ pro σταδιασμοῦ, haec ita interpretatur *seditionis motu*. verum in mss Regiis et in Palatino non solum hic verum etiam l. 3 circa finem legitur σταδιασμοῦ, ubi Meur-

suis perperam emendat *σταδισμοῦ* pro *σταδιασμοῦ*: quippe idem Porphyrogenitus de Them. 1, ubi de themate secundo Armeniaco, sic habet, οὗτε Μένιππος ὁ τοὺς σταδιασμοὺς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραψάμενος, ubi Vulcanius *σταδιασμοὺν* interpretatur dimensionem per stadia. addatur itaque haec vox Glossario Gr. Ducangii.

67, 13. *πρὸ προσώπου αὐτοῦ*] Meursius perperam haec ab illis *πεσοῦνται πολέμοι* segregata cum iis quae antecedunt coniungit.

Ibid. 19. De Patzinacitis Scythica gente, qui etiam Patzinacae aliis dicuntur, vide quae habet Ortelius.

68, 15. *ἀποκρισιάριον* id est legatum. passim quidem hac significatione occurrit apud scriptores mediae et infimae Graecitatis ac Latinitatis (v. Ducangii utrumque Glossarium), unde nostrates legatum *ποκλισαρ* appellant. incepit autem hoc nomen et munus Constantini magni tempore, ut scribit Hincmarus epist. 3 c. 13. nec ab origine pro quovis legato sumebatur, sed qui ecclesiae negotia tractabat legatus, apocrisiarius dicebatur; posteriori autem aevo pro quovis legato indifferenter usurpatum est.

Ibid. 16. *ὄψις* multiplici significatione apud scriptores occurrit, quemadmodum etiam apud ipsum Constantinum; hoc ipso quippe libro c. 53 *ὄψις* pro *vultu* accipitur. in *Tacticis* apud Mauricium *ὄψις* pro *exercitus fronte* usurpatur. at in praesentiarum *ὄψις* est purum putum Latinum *obses*; qua notione accipitur etiam c. 7 huius libri necnon c. 8 et 45.

Ibid. 20. *γειτνιαῖς*] ex illis quae in sequentibus habet scriptor noster facile eorum regionis limites dignosci possunt.

Ibid. 22. *κουργεῖν*] est *cursare, praedari excursiones facere*. MEURS. hac notione saepe occurrit apud Theophanem et alios scriptores, necnon ipsum Constantinum in *Tacticis*. v. Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 23. *κλήματα*] interpretatus sum *pagos*, nescio satis an recte. MEURS. interpretatus sum *regiones* exemplo edit. Lat. Canonum ecclesiae Afric. can. 107: *ἐν τῇ Χαλκηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλήματος, in basilica regionis secundae*. ceterum apud eundem Constantinum scribitur *κλήμα* et *κλίμα*, cum *η* c. hoc primo, cum *1* c. 37 et c. 42. et ita varie scriptum, eadem tamen notione, passim reperitur apud auctores.

69, 3. De Russis et Russia pluribus loquitur infra c. 9 scriptor noster. de Russis autem Symeon Logotheta in chronico ms sic loquitur: *Ῥῶς δὲ οἱ καὶ Δρομῆται, φερῶν-*

μον, ἀπὸ Ῥῶς τινὸς σφοδρῶ διέδραμεν ἀπηχήματος τῶν χρησαμένων ἐξ ὑπόθεσης ἢ Θεοκλυτίας τινός, καὶ ὑπερεχόντων αὐτοῦς, ἐπικέκληται. Δρομῆται δὲ ἀπὸ τοῦ ὄξέως τρέχειν αὐτοῖς προστέγνεται· ἐκ γένους δὲ τῶν Φράγγων καθίστανται. (cf. idem ed. p. 490 A).

69. 5. πραιδεύουσι id est praedantur. hoc verbo utitur Constantinus etiam c. 10, 13, 30, 32, 44, 45, et in Tacticis nonnunquam. apud alios item scriptores Byzantinos passim occurrit hoc verbum eadem notione.

Ibid. 22. εἰς τοὺς φραγμοὺς τοῦ ποταμοῦ] nimirum *ad loca fluminis praerupta*. perperam haec interpretatur Meursius, *in fluminis munimentis*: quippe in Danubio Danapri et Danastri fluminibus nulla munimenta arte facta, quae navigationem impediunt, reperiuntur, loca vero praerupta seu rupes transversae, quae navigiis permeari nequeant, frequentissimae in laudatis fluviis occurrunt. nomina autem eorum locorum recensentur a Porphyrogenito paulo infra c. 9, ubi agit de Russis a Russia Copolim in lintribus venientibus.

71, 17. καὶ ἕτερος λαὸς] vide quid de Patzinacitis scribat idem Porphyrogenitus infra c. 37. gens autem Patzinacitarum dividitur in 13 tribus, et est magna et populosa, cui nulla Scythica resistere potest, ut scribit Cedrenus; qui quandam harum tribuum *Belemarmin* et aliam *Pagumaxia* appellat. in horum vero Patzinacitarum sive Patzinacarum tractu, inquit Ortelius, hodie Podolia et Moldavia visitur.

Ibid. 20. De Chazaris et Chazaria vide quid Constantinus c. 10 11 et 12, necnon alibi obiter.

Ibid. τὴν Ζιχίαν] regio ad Pontum Euxinum. pluribus de Zichia loquitur Porphyrogenitus infra c. 42 et Gyllius in Bosporo Thracio. vide notas ad historiam Ducae p. 232. Xysander in notis ad Cedrenum nomen fluminis esse ait.

72, 1. *blattia* vel *blattia* est idem quod *purpura* in L. 1. c. quae res venund. non poss. *purpurae*, quae *blattia* vel *oxyblattia* atque *hyanthina* dicitur. hinc constat triplicis coloris fuisse blattam, purpuream nempe, quae mero blattae vocabulo intelligitur, alteram intensioris et vividioris coloris, quam ὄξυβλάτταν nuncupant vel βλάττον ὄξυ, ut Cedrenus in Tiberio; tertiam denique violaceam sive hyanthinam. fuit olim in pretio *blattia Neapolitana et Byzantina*, ut patet ex Anastasio Bibliothec. in Leone III et in Paschali. *blattam* vero Tyriam commendat Sidonius carm. 5: *Pontus Castorea, blattam Tyrus, aera Corinthus*. recentiores vero Graeci βλαττίον pro serico usurparunt. vide Salmas. ad hist. Aug. item Ducangii utrumque Gloss.

72, 1. *πράνδια*] *prandea* et *brandea* scriptum reperitur. *prandeam* multiplici significatione apud scriptores occurrit: quando enim accipitur pro palla serica vel lintea, qua divinum reliquiae vel corpora involvi a Christianis solebant. Hinnarus in Vita S. Remigii: *ipsam corpus sanctissimum, sicut anteriori translatione, ab episcopis Remorum dioeceseos tegram inventam est et brandeo rubro involutum. prandeam seu brandeam* accipitur etiam pro zona, fascia, cingulo. sed Isidorum in Glossis *prandeam genus zonarum* fuisse citatur; ubi quidam temere *brandeam* reponunt, ignorantes sed *prandeam* scriptum reperitur apud plures scriptores utinos eadem pariter notione qua *πράνδιον* apud Graecos. Theophanes a. Iustiniani 81 de Avaribus: *εἶχον γὰρ τὰς κόκκους ὀπισθεν μακρὰς πάνυ, δεδεμέναις πρανδίοις καὶ πεπλεγμένας*. Constantinus *prandea* eadem significatione hic accipit, scilicet pro zona, fascia seu cingulo. vide Ducangii utramque Gloss. necnon notas ad Theophanem p. 597.

Ibid. 2. *χαρέρια*] ita mas omnes. at Meursius in notis sendat *χεράρια*, ut sint *armillae*. verum Zosimus Panopota ms de rotundandis margaritis docet esse *pannam rario-rem*: *ἔστω δὲ ἡ τοιοῦτη ὅπῃ ἐσκεπασμένη μετὰ πανίου ἀραιού υλεγομένου χαρερίου*.

Ibid. *Σήμενον* esse purum putum Latinum *segmentum* tribit Meursius in notis, nec dissentio: sed quid hic *segmentum* significet non aperit, *segmentum* siquidem multiplici apud Latinos significatione gaudet. Ovidius de arte amandi tera: *quid de veste loquar? nec enim segmenta requiro, ec quae de Tyrio mixrice lana rubet*. hoc quidem loco *segmenta* et purpuream vestem eodem sensu Ovidius usurpat, sed Graeci auctores *χρυσὸν καὶ πορφύραν* mulieres in luctu proposuisse scribunt. ita etiam accipiendus Iuvenalis l. 1 sat. de veste Gracchi: *segmenta et longos habitus et flammea saevit*. quibus verbis muliebrem vestem designavit, quam Gracchus induerat, et quae *segmentis* ad guttur ornata fuit, hoc est aureis fasciis. *segmentum* vero apud Valerium Maximum est ornamentum colli quod *monile* vocatur, l. 5 c. 2, in Coriolani mentione. eadem notione usurpavit Servius: *ollique monile ornamentum gutturis, quod et segmentum dicunt*. idem habet Isidorus. et hac etiam significatione *segmenta* in praesentiarum accipiendum esse puto: hisce quorum temporibus illarum regionum feminae collum pluribus monilibus exornant, digitos annulis complent, ceterum recentiores Graeci *segmenta σήμεντα*, ut *pigmenta πήμντα*, iixerunt.

Ibid. *ἀλθρινός* purpureus Graecis. nonnunquam tamen

apud scriptores Latinos eandem vocem usurpatam reperio eadem notione. Anastasius biblioth. in S. Zacharia: *simulque et vela serica alithina quattuor.* occurrit passim apud cum scriptorem. alii vero auctores chlamides purpureas *veri lamini* vocant: sicuti enim Graeci ἀληθινὸν χρῶμα dixerunt pro purpureo vel coccineo, ita κατ' ἐξοχὴν Latinis verus color est purpureus. ideo δερμάτια ἀληθινὰ πάρδιχα pelles pardorum purpureas interpretati sumus. vide Salmonii notas in Trebellium Pollionem et Ducangii utrumque Gloss.

72, 9. βασιλικός id est *Caesarianus*. sic interpretatus sum exemplo Cuiacii, qui ad Nov. 1 Iustiniani *Caesarianum* interpretatur sive *officiale* *Caesaris*. Divus vero Hieronymus in illo Ioannis 4 46, ἦν τις βασιλικός, interpretatur *erat quidam palatinus*. Ducangius βασιλικοί, inquit, iidem qui μανδάτωρες, qui scilicet *imperatoris mandata perferebant*. vide eiusdem Gloss. med. Graec. v. βασιλική, necnon med. Lat. v. *Basilicus*.

Ibid. 11. διασώστας id est *duces viae*: ita et Meursius interpretatur. saepissime hac voce utuntur eadem notione Graeci recentiores. vide Suicerum in Διασώζειν, necnon Ducangii utrumque Gloss. v. *Diasostes* et *conducere*.

Ibid. 16. ξενάλιον hic et c. 43 eiusdem libri idem significat quod apud veteres Graecos ξένιον.

73, 5. χελάνδιον navigii species, cuius frequens mentio occurrit apud Byzantinos scriptores, necnon apud hunc Constantinum c. 39, 41 et 51. vide Ducangii Gloss. med. Lat. v. *Chelandium*.

Ibid. Δάναρις καὶ Δάναστρις] non solum Porphyrogenito verum etiam Cedreno p. 464 Danaper et Danaster duo sunt flumina diversa, et quidem Danaster fluvius idem qui Borysthenes, Sarmatiae Europaeae fluvius, qui etiam a Iornande Danaster appellatur; unde Danaprum et Danastrum pro eodem flumine geographi passim usurpant. sed num Danaster idem qui Marcellino Danastus fluvius diversus a Borysthenae, quem idem scriptor inter Danubium et Borysthenem ponit? Martinus Cromerus autem de rebus Polonorum p. 8 sic habet: *Danaster vero, qui Iornandi Borysthenes est, ni fallor, aliis vero Tyras, qui e Sarmaticis montibus profluens etiamnum Nester sive Dnester ab accolis dicitur, et ipse in Sarmatia est.* et p. 11: *ac si quidem Danaster Borysthenes est, ut Iornandes velle videtur et nos ante diximus, quem nos Neprum seu Dneprum vocamus, Valachi ac Podolii nunc ea loca tenent: sin Nester sive Denester, ut etiam nunc ab accolis Russis et Moldavis*

appellatur, qui veteribus Graecis et Latinis Tyras est, soli Valachi ab eo ad Pontum ac Danubium extenduntur.

73, 12. ἄνθρωπος hic pro famulo accipitur, ut apud Codinum de offic. aulae Cp. c. 7 n. 15, et apud Ioannem Glycam de Vanitate vitae.

Ibid. 20. τὰ ζάκανα] vox Illyrica corrupte scripta, uti passim apud Graecos recentiores voces occurrunt alienigenae corruptae: zakon quippe in singulari numero, seu ut nostrates scribunt sakon vel sacon, legem significat tam scriptam quam non scriptam, hoc est legem et consuetudinem; et in plurali zakona seu sakona leges et consuetudines. eadem voce utitur etiam c. 38. corrige Ducangii Gloss. med. Graec. v. ζάκανον.

74, 11. καὶ κακὰ παιδία εἰσὶ] Meursius ad verbum, et mali pueri sunt. sed perperam idem Meursius in notis ad hunc Porphyrogeniti locum laudat Epimenidis versum, qui habetur apud D. Paulum, sic:

Κοῆτες αἰεὶ ψεῦσται, κακὰ παιδία, γαστέρες ἀργαί.

nam ibi non κακὰ παιδία sed κακὰ θηρία legitur.

Ibid. 15. καλλοκαιριζειν significat aestatem transigere: καλοκαίριον quippe c. 29 est aestas. vide Meursii Gloss. med. Graec. necnon Ducangii.

Ibid. 17. μονόξυλα sunt lintres minores ex unico ligno confectae. Vegetius 3 7 scaphas de singulis trabibus excavatas appellat. unde a Latinis trabariae dictae, quae ex singulis trabibus cavantur, ut est apud Isidorum Orig. 191. hae propriae erant Scytharum Bulgarorum Russorum ceterorumque ad septemtrionem populorum, quibus Istrum et maiora flumina traiciebant. Claudianus in 4 consulatum Honorii: ausi Danubium quondam transnare Gothummi in lintres fregere nemus, cum mille ruebant per fluvium plenae cuneis immanibus alni. his quoque temporibus lintribus illarum regionum populi utuntur, quas patria lingua golize vocant, ut etiam nostrates. eiusmodi μονόξυλων frequens mentio occurrit apud scriptores Byzantinos, necnon in Tacticis Leonis et Constantini imp. vide Ducangii Gloss. med. Lat. in Linter, ac med. Graec. v. μονόξυλα.

Ibid. 20. Puto hic pro Nemogarda legendum Novogardia, quae et Novogorod appellatur.

Ibid. Σπενδοσθλάβος] Wenceslaum ita efferunt Graeci scriptores. Sphendostlabi huius Russorum principis mentio occurrit apud Cedrenum p. 660, 674, 675, 677, 682 et 683, necnon apud Zonaram p. 215.

res pro ἀπὸ τοῦ Κιάβου. perperam legitur in editis ἀπὸ τὸν Κιάβον ποταμὸν; quippe vox ποταμὸν desideratur in B. unde puto eandem urbem, quam superius scriptor noster Κιοάβα et Κιόβα appellavit, hic Κιάβον nuncupare; quod quidem manifesto ex contextu liquet: nam etiam paulo infra Κιάβον habet, neque sermo est de flumine, sed de urbe Kiowia.

79, 15. πολύδρια legitur in Gloss. Gr. Lat. Phavorinus: πολίγνια πολύδρια, πόλις.

Ibid. 22. Ῥωμανία apud scriptores Graecos recentiores nonnunquam pro imperio Orientali et interdum pro provinciis Asiaticis accipitur. v. Ducangii utrumque Glossarium.

Ibid. 23. οἱ Οὔζοι] vide quae de Uzia et Uzis habet Porphyrogenitus infra c. 37 et 42. sunt autem Uzi seu Usi Scythici populi et Hunnici, Patzinacis et generis praestantia et multitudine haud inferiores, Husi Raimondo de Agiles et Tudebodo l. 2 dicti. de his agunt Zonaras in Const. Duca et Romano Diog., Scylitzes in Monomacho, aliique historiae Byzantinae scriptores.

80, 5. De Alania et Chazaria pluribus scriptor noster infra c. 37 et 42.

Ibid. 21. φοσσατόν exercitus; qua significatione passim occurrit apud scriptores Byzantinos, necnon apud tacticos. Latini quoque recentiores fossatum pro exercitu dixerunt.

81, 8. De Francia Moravia et Chrobotis pluribus infra agit Constantinus; de Sphendoplucio autem Moraviae principe c. 41, ubi vide quae adnotamus. de hac Francia vide quae observat Ducangius in notis ad Chronicon Paschale p. 548.

82, 8. στέμμα hic pro corona sumitur, seu ut verius dicam pro camelaucio illo Constantiniano, quo imperatores Cpolitani caput redimiti cernuntur tum in numismatibus suis tum in figuris.

Ibid. 14. βασιλέα] Graeci recentiores accusativos singulares pro rectis ponunt. hinc βασιλέα hoc loco pro βασιλεύς. sic ἄνδρα pro ἀνὴρ. Anonymus de bello sacro: ἔβρεν ἐκεῖ τὸν μισερ τζᾶν τὸν ἀνδραν τῆς ἐκεῖνων. sic γυναῖκα pro γυνή. Corona pretiosa: ἡ γυναῖκα ὁποῦ θεωρεῖ καθ' ἡμερῶν. item εἰκόνα pro εἰκὼν. glossae Graecobarbarae: ἀβιλύκη εἰκόνα. unde icona similiter dixit Metellus in Quirinal.

his confinia iuncta
discernuntur icona,
quae fert saxea saccum
distentum satis, acque
saxi pondere durum. MEURS.

82, 17. παρ' ἡμῶν] perperam scribit Meursius παρ' ἡμῶν. nam quamplurimi populi ex illis gentibus borealibus ac Scythicis, de quibus loquitur Porphyrogenitus, Illyrica lingua utebantur, nec alia ab illa qua nostrates; et qua quidem Europae haud minima pars nunc utitur. igitur καμελαύκιον cum non sit vox Illyrica, ut liquet ex Suida (καμελαύκιον, inquit ille, Ῥωμαίων ἢ λέξις, ἐηθεῖη δ' ἂν καὶ Ἑλληνιστί, παρὰ τὸ πᾶνμα ἐλαύνειν, καμελαύκιον. eadem habent Lexicon Cyrilli et Glossae Basilic.), non videtur quidem scribendum παρ' ἡμῶν sed utrobique παρ' ἡμῶν. quid autem sit camelaucium, supra monuimus.

Ibid. 20. ἀλλ' ὅτε δημοτελής] v. Codinum de Offic. aulae Cpolitanae.

Ibid. 22. De sacra mensa aedis Sophianae pluribus Comment. in Antiq. CP I. 4.

83, 8. Κωνσταντίνου] coronam hanc imperatoris lapillis ornatam depositam fuisse in aede Sophiana alii volunt ab Heraclio, alii a Mauricio, alii denique ab ipso Constantino magno, ut hic videtur innuere scriptor noster.

84, 3. Scribendum κακινκάκος docemur ex vita S. Stephani Iunioris edita a doctissimo D. Bernardo de Montfaucon nostro, p. 515: κακινκάκος παρενθὲν τοῦ ζῆν ἀπαλλαγεί, et p. 527: κακινκάκος τὸ ζῆν ἀπέρορηξεν εἰς ἀτελεύτητον παραπεμφθεῖσα κόλασιν. Meursius legendum ait κακὴν κακῶς ἀπερορήξατο ζῶην. quae vero hic narrat Porphyrogenitus de morte Leonis Chazari, satis conveniunt cum iis quae de eo habent reliqui scriptores Byzantini. verum fallitur scriptor noster, dum huius uxorem a Chazaria fuisse paulo superius dixit, uti infra ostendemus, ubi scriptor noster eadem tradit.

Ibid. 11. De eiusmodi siphonibus, qui ignem Graecum eiacularantur, pluribus agit Ducangius in notis ad Villharduinum et ad Ioinvillam, necnon in Gl. Gr.

Ibid. 16. ἅγιος Κωνσταντίνος] sic supra: κατὰ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου. Balsamon de privileg. patriarch. παρὰ τοῦ ἁγίου ἰσαποστόλου μεγάλου Κωνσταντίνου ἄρτι πρώτως ὀρθοδοξήσαντος. et certe inter divos relatus fuit cum matre Helena Constantinus, dicatusque ei dies festus 21 Maii, ut videre est ex Menologio Graecorum et Manuelis Comneni constitutione de feriis. MEURS.

Ibid. Infra c. 48 ait ignem Graecum eiusque usum primum Callinicum quemdam Hlio advenam Cpolitanos docuisse temporibus Constantini Pogonati. et Theophanes ad auctum eius Augusti sic de igne Graeco loquitur: ὁ δὲ προλεχθεὶς Κωνσταντίνος τὴν τοιαύτην τῶν θεομάχων κατὰ ΚΠ

90, 18. Ἀσανδον] hunc Theophanes, Anastasius, et Anonymus in Saracenicis *Asadum* appellant, Cedrenus *Assadum*, Landulphus vero Sagax *Asydam*.

Ibid. 19. ὁμωνύμους] sic habetur etiam in ms. at legendum est cum Meursio ἀωνύμους, id est quorum nomina non extant vel quorum nomen ignoratur, ut est apud Cedrenum et Anonymum saepius a nobis laudatum. Theophanes habet καὶ ἄλλους ἀγνώστους. ita et Landulphus, dum scribit et alios ignotos.

Ibid. 21. τοῦ Ἰεκτᾶν] Landulphus l. 18: non sunt de tribu ipsorum, sed ex Getham, videlicet hi qui vocantur Amonitae. Theophanes et ex eo Cedrenus οἱ λεγόμενοι Ἀμανίται, τουτέστιν Ὀμηρίται. Homeritae iidem videntur qui Ecbellensi Aumaritae, qui relictis sedibus in Arabiam felicem secesserunt, hacque de causa eius regionis incolis ipsorum posteri ascripti sunt. Homeritae vero Ptolemaeo et Plinio Arabiae felicitis populi. Procopio autem de B. Pers. 1 Auzomitae appellantur.

91, 4. Χαδίγα] Anonymus in Saracenicis: εἰσῆλθε πρὸς τινὰ γυναῖκα πλουσίαν, μισθωτέῦσαι αὐτῇ, συγγενίδα αὐτοῦ οὔσαν, καλουμένην Χαθδίγῃ, πρὸς τὸ καμηλεῦσαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ. Historia Longobardica: quaedam autem matrona nomine Cadigam, quae praeerat cuidam provinciae. Landulphus Sagax hanc ipsam matronam *Eadigam* appellat.

Ibid. 14. Ἀρειανοῦ τινὸς μοναχοῦ] Anonymus in Saracenicis hunc monachum Arianum Cpoli e monasterio Callistrati ob pravos in fide sensus eiectionem fuisse scribit. nomen ei Sergius fuit, ut testantur variae lectiones Theophanis et historia Longobardica: fuit quidam monachus qui Mahometum instruxit, nomine Sergius, qui in errorem Nestorii incidens, dum a monachis fuisset expulsus, in Arabiam venit et Mahometo adhaesit. ceterum perperam scribitur in Chronico monachi Altissiodorensis *Selgi monachi* pro *Sergii monachi*. monuit Meursius.

Ibid. 15. καὶ οὕτως ἢ γυνῇ] Theophanes pluribus rem totam narrat. Cedrenus qui passim Theophanem ad verbum, ut aiunt, exscribit, hic ab eodem in multis differt, ut videre est ad annum 21 imperii Heraclii Augusti.

Ibid. 17. φύλαρχον] ita lego cum Meursio, et ita habetur apud Anonymum in Saracenicis. φύλαρχοι autem recentioribus Graecis dicti fuere ut plurimum Saracenorum principes: hi quippe divisi erant in tribus, quae suos habebant phylarchos, ut scribit: Sozomenus 6 38 extr. Procopius de

B. Pers. 1 17: Συρακησῶν ἡγούμενοι, οἱ φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται. v. Ducangii Gl. Gr.

91, 18. Βουβάχαρ] varie hoc nomen scribi monet Meursius. Theophanes Ἀβουβάχαρος, Anastasius et Cedrenus Ἀβουβάχαρ, Anonymus in Saracenicis Βουβάραχαν, Landulphus Eububezer. ceterum Theophanes et Cedrenus hanc rem diverso modo narrant.

Ibid. 20. καὶ κατέσχευεν ἡ πονηρὰ πλάνη] pluribus haec de re scriptor noster infra c. 17. quae quidem omnia ad verbum ex Theophane excrpsit. Cedrenus vero impii Mahometis dogmata fusius exponit, ut videre est a annum 21 Heraclii Augusti.

92, 2. τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρον] Cedrenus rem pluribus exponit. Anonymus vero in Saracenicis inquit Mahometanos Veneris effigiem in magno lapide positam colere, credentes in eo Abraham cum Agar coisse, aut camelum ei alligasse cum Isaac sacrificaturus esset. eadem refert Euthymius Zygabenus Panopliae tit. 28.

Ibid. 13. Μέκε sive Μάκε aut Μάκεχ, vel Βάχε quoque, locus erat in quo domum orationis ab Abrahamo et Ismaële structam Mahomet fabulatur. Catechesis Saracenorum: ἀναθεματίζω τὴν μυθοποιίαν τοῦ Μωάμεθ, ἐν ἣ φησι γενήσασθαι τῷ θεῷ οἶκον προσευχῆς παρὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσμαὴλ εἰς τὸ Βάχε ἦτοι τὸ Μάκεχ ἢ Μάκε, ὃν ὀνομαζοῦσιν προσκυνητήριον τοῦ παρατηρήματος. καὶ προστάσσει, ὅπως ἂν ὡσι καὶ εὐχονται, στρέψωσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. erant autem illic septem lapides qui a Saracenis iaciebantur contra Christianos. Historia Longobardica: *semel autem per singulos annos causa recognitionis ad domum dei, quae est in Mecha, ire praecipuntur, et ibi adorare, eamque inconsutilibus tegumentis circumire, et lapides per media foramina pro diabolo lapidando iactare. quam domum dicunt Adam construxisse, omnibusque filiis eius et Abrahami et Ismaëli locum orationis fuisse. datum Mahometum eam domum sibi cunctisque gentibus, suis tradidisse affirmant.* Landulphus Sagax appellat locum blasphemiae l. 22. MEURS.

93, 2. Stephanus hic mathematicus Alexandrinus erat, teste Cedreno ad annum 12 imperii Heraclii, ubi rem pluribus narrat. quae sequuntur in Cedreno (post illa δυστυχούσαν ἐτη τῆς) mutila mihi ac depravata videntur. caeterum perperam Meursius interpretatur hunc titulum sic: *excerptum canonis quem posuit Stephanus mathematicus de Saracenorum exitu, quo tempore fuerit, et quo Romanorum im-*

peratore. nam hic ἐθραμάτισεν non posuit tantum significat, sed posuit vaticinando ex astris. θραματίζειν futura prænuntiare ex astris significat. vetus scheda a Seldeno edita de Iure Gentium § 20: ἐθραματίσθη ἡ Κωνσταντίνου πόλις παρὰ Οὐάλεντος ἀστρολόγου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς. v. Ducangii Gl. Gr.

93, 6. ἐτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 591.] de acra Arabum seu Mahometanorum, quos *Hegiræ*, hoc est διωγμοῦ, annos appellant, consulendi sunt Scaliger Calvisius Petavius Pagius aliique. quae autem in editis hic statim sequuntur, nimirum τὸν δὲ ἔστιν 590, ἰνδικτιῶνος δεκάτης πέμπτης, ὡς εἶναι ἀπὸ τότε ἕως τὸν χρόνον ψμ', verba nequaquam Constantini nostri sunt, sed potius glossema, ut aiunt; quippe in codice Regio membranaceo, caractere duodecimi seculi conscripto, praedicta verba non habentur in textu sed ad marginem recenti admodum manu exarata. unde ad locum hunc optime Meursius, qui non viderat codicem illum Regium, sic monet: aut numeri hic vitiosi sunt, aut caput hoc insititium est neque a nostro Constantino, quippe ad quem ab Heraclio usque anni tantum computantur plus minus trecenti. atqui hic inveniuntur anni 740 ab eius imperio, id est, plures 400 post Constantinum nostrum. ergo manifestus error, et alterutrum verum, quod censemus.

Ibid. 7. τὸ θραμάτιον pro θραμάτιον, ut habet Cedrenus l. 1: ἐγένετο θραμάτιον τῶν Σαρακηνῶν παρὰ Στεφάνου Ἀλεξανδρείως. quid autem θραμάτιον proprie significet pluribus monimus supra Comment. l. 5 p. 783.

Ibid. 10. Μουχούμετ] Cedrenus ad annum 21 imperii Heraclii: οὗτος ὁ Μωάμετ ὁ καὶ Μουχούμετ.

Ibid. 14. 591.] optime Constantinus Mahometi mortem hoc anno consignavit, qui fuit imperii Heraclii 22. obiit quippe Mahomet die 17 Iunii, feria secunda, mensis Rabie die 12, nono anno quam imperare coeperat, cum vixisset annos lunares sive Arabicos 63. Theophanes autem Mahometi mortem ad annum 21 eiusdem Augusti refert. sed comparandus huic Theophani Constantiano Theophanes ipse editus typis Regii p. 276 et 277, ubi pluribus haec omnia narrantur; unde haec excerpta tantum esse ex Theophane, non vero Theophanis ipsissima verba, ut nonnulli arbitrati sunt, manifesto apparet.

Ibid. 20. τοῦ θεόπτου Μωσέως] in Theophane edito post haec verba legitur: ἦσαν δὲ τῷ ἀριθμῷ δέκα εἰ τοῦτο πεκαυκότες, καὶ σὺν αὐτῷ διήγον ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ. at puto hic pro ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ legendum ἄχρι τῆς

φαγῆς αὐτοῦ donec ipsam comedentem viderunt. φαγῆ quippe et *φαγί*, ut scribit Ducangius in Gl. Gr., Graecis recentioribus cibum seu *edulium* significat; at hic *φαγῆ* pro ipso comedendi actu accipitur, ut ex sequentibus intelligi facile potest. corrigendus etiam est Cedrenus ac ipsius interpres; qui eadem ferme habet ad annum 21 Heraclii.

93, 20. *θεωρήσαντες δὲ αὐτὸν ἀπὸ καμήλου ἐσθίοντα*] ita habet et Theophanes, sed perperam ipsius interpres sic ista vertit: *camelii vero carnes eo degustare conspecto, quem arbitrabantur eum non esse decreverunt.* sic interpres: *cum autem vidissent eum e camelo comedentem, cognoverunt non esse eum quem putaverant.* ita etiam corrigendus interpres Cedreni, qui eadem habet.

Ibid. 21. *ὅτι οὐκ ἔστιν ὃν ἐνόμισαν. ἐδίδασκον*] haec mutila videntur et re vera sunt, si Theophanem spectes, qui sic habet: *ἔγνωσαν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸς ὃν ἐνόμισαν, καὶ ἠπόρουν τί πρᾶξαι, καὶ ἀφῆσαι αὐτοῦ τὴν θρησκείαν δειλιῶντες οἱ τάλανες διδάσκονται αὐτὸν ἀθέμιτα καθ' ἡμῶν Χριστιανῶν, καὶ διῆγον σὺν αὐτῷ.* deinde pergit Theophanes Mahometis genealogiam texere; ex qua quidem Theophanis narratione Porphyrogenitus caput 14 *de genealogia Mahometis* adornavit.

94, 5. *ἐκράτησεν δὲ ἡ αἵρεσις αὐτοῦ*] hinc corrigendus est Theophanes editus, qui perperam habet *καὶ ἐκράτησεν ἡ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίας διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον*: delendum quippe illud *διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον*.

Ibid. 7. *ἰδίδαξε δὲ τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηκόους*] similia habet et Theophanes; at Cedrenus pluribus vesanam impii Mahometis doctrinam exponit.

Ibid. 18. Abubacharus principatum Arabum tenuit annis duobus et dimidio, ut tradunt Theophanes Cedrenus Anastasius aliique. perperam in notis scribit Meursius Theophanem Abubacharo biennium tantum assignare; quippe tabulae Theophanis eidem annos tres adscribunt, et ad annum 24 Heraclii scribit idem Theophanes Abubacharum extinctum fuisse postquam regnasset annis duobus et dimidio.

Ibid. *λαμβάνει τὴν πόλιν Γάζαν*] anno secundo sui principatus, 23 Heraclii, misit Abubacharus duces quattuor, qui Heram et universam Gazae regionem cepere, ut scribit Theophanes eodem loco.

Ibid. 21. *ἔτη δώδεκα*] totidem Umaro annos adscribit Theophanes.

95, 6. *λόγον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ*] v. Theophanem a. 26 Heraclii, Umari principatus 2.

Ibid. 11. *τὸν ναὸν ἐζήτησε*] a. 10 sui principatus tem-

plum Hierosolymis restaurare aggressus est Umarus, ut tradit Theophanes eodem loco.

95, 18. τῶν Ἀρραβίων] principatus Uthmani a. 2, Constantis vero imperii a. 6 Saraceni in Africam expeditione suscepta, ac pugna cum tyranno Gregorio commissa, cum in fugam verterent eiusque exercitum deleverunt, ac vectigalibus ex pacto Africae impositis reversi sunt. vide Theophanem ad annum 6 eiusdem Augusti.

Ibid. 19. πορθήσας Κύπρον] Mavias armata classe 1700 navigiis expeditionem in Cyprum suscepit, Constantiam civitatem cepit, universam subegit insulam, eamque magna clade affecit. vide Theophanem a. 7 imperii Constantis, Uthmani vero principatus a. 3.

Ibid. 21. τὴν Ἀραδὸν] Mavias bis Aradum obsidione cingit, primum a. 3 principatus Uthmani, sed frustra: nam conatibus licet strenuis cum nihil proficeret et iam hiems instaret, irrita obsidione Damascum se recepit. anno vero sequenti arma iterum adversus Aradum convertit, eamque ea condicione cepit ut oppidani, ubi libuisset, habitare possent: urbem vero igne vastavit, moenia evertit, et usque in hodiernum diem effecit insulam incolis omnibus desertam. v. Theophanem eodem loco.

Ibid. 23. μετὰ χίλια τξ' ἔτη τῆς αὐτοῦ ιδρύσεως] Rhodum occupant Saraceni et colossus evertunt anno 12 imperii Constantis, Uthmani vero principatus anno 8, ut scribit Theophanes. ex his autem Iac. Goar colossus colligit circa Ezechiae annum 20 vel proximum aliquem Rhodio portui impositum esse.

96, 1. ἑννακοσίας καμήλους ἐφόρτωσεν] sic ex Theophane et ex ms Regio vetustiore, ubi non solum capite hoc, sed etiam sequenti, in quo loquitur etiam de colosso Rhodio, nota numeralis nongentorum 3 depravata videtur, et manu recentiori nota interlinearis comparet, τριάκοντα χιλιάδας, hoc capite 20. capite vero sequenti prima manu scriptum erat 3π', nimirum ἑννακοσίας καὶ ὄγδοηκοντα; postmodum vero manu recentiori nota numeralis nongentorum mutata fuit in λ subscriptum, quod quidem significat *triginta milia*, et ad marginem caractere recentiori legitur τριάκοντα χιλιάδας καὶ ὄγδοηκοντα. ceterum φορτῶναι Graecis recentioribus *onerare* seu *onus imponere* significat. vide Gl. Gr. Ducangii; cui addendus erit locus hic Constantini, necnon Theophanis, qui de hac re agit ad annum 12 Constantis.

Ibid. 6. ἔτη εἴκοσι τέσσαρα] Theophanes quoque Maviae annos 24 adscribit.

96, 8. ἐκ τοῦ χρονικοῦ Θεοφάνους] de excursionē Mardaitarum in Libanum loquitur Theophanes a. 9 Constantini Pogonati; qui fuit annus ab orbe condito, prout Graeci recentiores computant, 6184. unde manifesto liquet numerum annorum ab orbe condito huic titulo appositum corruptum ac depravatum esse a scriba indocto, et sic restituendum *σρηδ*. de Mardaitis autem cf. Iac. Goar.

Ibid. 17. τοῦ ὀρθοδόξου υἱοῦ, τοῦ Πωγωνάτου] sic in ms legitur, nimirum ab imperatore Constantino Pogonato, orthodoxo filio scilicet Constantis. in editis perperam habetur, παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὀρθοδόξου υἱοῦ Πωγωνάτου; sed optime Meursius in notis monet scribendum, παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὀρθοδόξου τοῦ Πωγωνάτου: quippe haec acciderunt non sub Pogonati filio, sed sub ipso Pogonato.

Ibid. 18. Πιτζηκαύδης] in Theophane Πιτζηκαύδης, in Cedreno Πιτζηκαύδης.

Ibid. 22. χιλιάδας τρεῖς] ita et Theophanes ad annum 9 Pogonati, cui consentit et Landulphus; Cedrenus vero habet χιλιάδας ἑ. vide Iac. Goar in notis ad hunc Theophanis locum.

97, 1. ω'] Cedrenus habet ρ'. Peyrez. codex ms, continens chronographiam Theophanis, laudatus a Goaro, δκτω χιλιάδας habet.

Ibid. καὶ ἔππους σύγγενεις ν'] de iis omnibus quae hucusque narravit scriptor noster, loquitur Theophanes a. 9 Pogonati, sed diversis verbis, et sane pluribus, ita ut haec non Theophanis verba sed excerpta Constantini ex Theophane dici verius possint.

Ibid. 2. ἐπὶ τούτῳ perperam Meursius interpretatur *interea*: quippe dissidium hoc inter Arabes, nimirum inter Alim et Maviam, non Constantini Pogonati temporibus sed Constantis eius patris accidit. de hoc dissidio Theophanes ad annum 14 eiusdem Constantis.

Ibid. 6. ὃ δὲ Μαβίας ἀνθωπλίσατο] de hoc bello inter Alim et Maviam scribit Theophanes a. 15 imperii Constantis.

Ibid. 10. ἔτη ο'.] optime convenit hic numerus annorum: nam a morte Maviae, quae accidit a. 11 imperii Constantini Pogonati, Christi 678, ad annum 8 Constantini Copronymi, Christi 748, quo Chorasanae et Maurophori adversus Mauram expeditionem moverunt, anni intercedunt 70. de qua quidem expeditione pluribus agit Theophanes ad annum 8 eiusdem Copronymi.

97, 17. διενδρασαν εἰς τὴν Ἰσπανίαν] Maruam a Maurophoris occiso, eius filii ac reliqui affines calamitatibus superstitibus ex Aegypto migraverunt in Africam; inde maris angusti fretum Libyam ab Europa iuxta Oceanum disterrinans traicientes (Septe loco nomen factum est) Hispaniam Europae partem ad hoc usque tempus tenuerunt; alii licet superstitionis eiusdem et ex eadem stirpe nati, quos nimirum navibus deportatos illuc exposuit Mavias, eam regionem prius incoluerunt. sic Theophanes a. 9 imperii Constantini Copronymi. ex quibus apparet scriptorem nostrum hic confundere expeditionem primam, quam Arabes in Africam fecere, cum hac secunda, quae accidit interfecto Maruam a Maurophoris; de qua quidem loquitur Theophanes l. 1.

Ibid. 22. καὶ οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν] de Maviae posteris, qui in Hispania regnarunt, vide Rodericum Toletanum in Historia Arabum.

98, 1. ἀνεβίω οὖν ὁ Μασβίας] Theophanes Maviae mortem a. 11 Constantini Pogonati tradit.

Ibid. 3. ἔτη κς'] Theophanes editus ex codice Regio habet ἔτη κ'. ita et Miscella. codices Theophanis Palatini et Peyresiani habent, ut scriptor noster, ἔτη κς'.

Ibid. 4. ἔτη ε'] Tabulae Theophanis Izid annos tres adscribunt. hic autem Cedrena Εζήδ' et Landulpho Gtziid dicitur.

Ibid. 5. ἐταράχθησαν οἱ Ἀραβες] de hac re loquitur Theophanes a. 15 imperii Constantini Pogonati, sed diversis verbis.

Ibid. 8. Οὐσάν] in Theophane legitur.

Ibid. 13. ἐν τούτοις] non inter haec, sed annis ferme duobus post moritur Constantinus, non quidem filius Pogonati, sed Pogonatus ipse a. imperii sui 17. unde hic et supra a scriba inducto adiunctum fuisse puto illud ὁ υἱὸς τοῦ Παγγοβάου. lege igitur ὁ Παγοβάου.

Ibid. 20. παρὰ Οὐθμάν] Mavias primum ab Umare, non vero ab Uthmano, quemadmodum tradit hic scriptor noster, creatus fuit dux et ameras Saraccenorum. auctor est Theophanes ad annum 28 Heraclii.

99, 4. ἐν τῇ Ῥόδῳ] de hac expeditione Maviae contra Rhodum et altera postmodum contra Cpolim loquitur etiam capite praecedenti scriptor noster. sed Rhodum occupant Saracceni et colossus Rhodium evertunt a. 13 imperii Constantis, ut tradit Theophanes eodem loco; Cpolitanae vero urbis septennem obsidionem refert idem scriptor ad annum 5 Constantini Pogonati, ubi de hac pluribus agit.

99, 5. ἀγαλμα δὲ ἦν] de hoc colosso Rhodio cf. Eudoxia Macrembolitissa, uxor Diogenis Romani, in Ioniis. vide etiam quae de colosso Rhodio supra monuimus, et quae adnotat Leo Allatius ad libellum de 7 orbis miraculis.

Ibid. 6. πήχεις π'] sic et Cedrenus, sed inscriptionem paulo diversam adfert.

Ibid. 13. ὁ Ἐμμηρόσι] sic habetur etiam in ms. at capite praecedenti hunc ipsum Iudaeum Edessenum fuisse ait. et sic quidem legendum: nam hic Ἐδουήρος dicitur et Theophani.

Ibid. ἐπιφορεῖσας αὐτὸν ἀπὸ θαλάσσης καμήλους ἐν-
νακοσίας καὶ ὄγδοηκοντα] sic scriptum erat prima manu in codice Regio vetustiori, uti ad caput antecedens pluribus monuimus.

Ibid. 14. τελευτήσαντος οὖν τοῦ Οὐδύμαν] v. Theopha-
nem ad annum 14 imperii Constantis.

Ibid. 21. διηγέρεθσαν] de hoc dissidio inter Arabes, nimirum inter Alim et Maviam, loquitur etiam supra scriptor noster circa initium huiusce capituli, ubi vide quae adnotavimus.

100, 19. Καδῆς et καδῖς apud Turcas iudicem significat, qui de causis litigantium aliquo in oppido vel urbe vel provincia cognoscit, ut est apud Leunclavium in Pand. Turc. a. 29. vide Gl. Gr. Ducangii.

101, 24. Μαγιάσιον et μασιδίον, Moschea, Meschita, templum Saracenicum. vide Ducangii Gl. Gr. at fallitur idem Ducangius, dum CP Christ. 2 p. 164 sic habet: *Constantinus Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 21 auctor est Saracenorum templum, seu sacellum ritui ac religioni Saracenicae addictum, in urbe demum aedificatum Michaële Balbo imperante, Masalmae, praecipui Validi sultani vel chalyphae copiarum ducis, rogatu, qui ea tempestate urbem obsidione cinxerat.* sic Ducangius, proferens deinde hunc ipsum Constantini locum. verum Constantinus loquitur hoc loco de obsidione urbis Cpolitanae, quae accidit sub Leone Isauro; de qua quidem re pluribus agit Theophanes ad annum primum eiusdem Augusti; unde non sub Michaële Balbo sed multo tempore antea templum Saracenorum in urbe extractum fuit, teste ipso Porphyrogenito. ceterum Saracenorum sacellum in praetorio statuit et Nicetas Choniates, et in quadam seditione eversum Alexio Angelo imperante tradit idem scriptor in illius vita 3 5.

102, 14. καὶ αὐτός ὁ Σουλτημάν] de hac Saracenorum strage pluribus loquitur Theophanes a. 2 imperii Leonis Isauro; quae quidem accidit, ut idem scriptor tradit, mortuo

Solecmano et principatum Arabum iam Umaro obtinente. unde verba illa postrema, ἧς καὶ τὴν ἀχραντὸν καὶ ἀγίαν εἰκόνα καὶ αὐτὸς ὁ Σουλεϊμὰν ἠδούθη καὶ ἐνετρέπη καὶ τοῦ Ἰπποκ κατέπεσεν, non esse Constantini puto, sed postmodum ab indocto scriba apposita. vide Cedrenum eodem loco.

102, 20. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινὸς ὁ εἰνότητος] haec scribenda videntur a lima, vel depravata sunt. Iustinianus autem Rhinotmetus, qui et 2 ac iunior dicitur, a nonnullis Iustinus 3 appellatur.

Ibid. 21. αὐτὴ ἐστὶν ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ] haec ita intelligenda sunt, nimirum: hoc imperii eius initium est; mittit Abimelech ad Iustinianum legatos, qui hac conditione firmam pacem stabilirent. quippe Theophanes, cuius haec excerpta sunt, sic ad annum primum Iustiniani incipit: τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανόν, etc.

Ibid. 22. Ἀψίμαρον] Tiberius Apsimarum statim occupato imperio Leontium naribus mutilatum in Dalmati monasterium relegavit, non vero in Dalmatiam, ut perperam scribunt recentes historiarum scriptores. vide Theophanem ad annum 3 eiusdem Leontii.

Ibid. ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ θριαμβεύσας καὶ ἀποκτείνας] non in Hippodromo occisi fuerunt, licet in triumphum ducti, sed in Cynegio capite plexi fuerunt. sic Theophanes a. 1 Iustiniani secundo imperatoris.

Ibid. τούτῳ τῷ ἔτει] sic in B legitur, editi vero habent τούτῳ τῷ ἔτει 507. at numerus hic annorum ab orbe condito in ms in textu non habetur, sed margini utriusque manus alia atque alia adscriptus est. et quidem corruptus ac depravatus est numerus ille. vel igitur reponendus est ille quem ab orbe condito praefereunt tabulae Theophanis ad annum 1 Iustiniani Rhinotmeti, nimirum 507, vel hic alter quo Graeci recentiores utuntur 567, qui quadrat cum anno 1 eiusdem Iustiniani. ceterum de hac legatione Abimelech ad Iustinianum 2 pluribus agit Theophanes anno 1 imperii eiusdem Augusti.

Ibid. 5. καθ' ἐκείνη] Theophanes habet καθ' ἐκείνην ἡμέραν.

Ibid. 8. Μαγιστρονός] agens in rebus, officialis magistri officiorum. Glossae Lat. Gr. vide Ducangū Gl. Gr.

Ibid. 16. αὐ] perperam in Theophane legitur τῶν.

Ibid. 17. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει] haec a. 2 Iustiniani Rhinotmeti refert Theophanes.

Ibid. 18. ἐδέξαστο τοὺς ἐν τῷ Αἰζῶν] interpretatus

sum haec ad literam, ut aiunt; sed melius fortassis Theophanis interpres: *imperator autem in Armeniam profectus Mardaitarum agmen, aeream illam imperii Romani murum in Libano prius consistentem et a se eversum, illic suscepit.*

103, 21. ἐνορδίνως *ordinario* interpretatur Ducangius; vide eiusdem Gl. Gr. v. Ὀρδινον.

Ibid. εἶ v. Theophanem ad annum 3 Leontii, qui fuit principatus Abimelech 15.

104, 2. Λόντιος δὲ] perperam Meursius interpretatur; quippe pro ἐκράτησεν lego ἐκράτει, et sic verto: *tunc autem Leontius, delecto Iustiniano et in Chersonem relegato, imperium tenebat.* nam illa Arabum in Africam impressio accidit a. 3 Leontii.

Ibid. 7. τέθνηκεν Ἀβιμέλχ] anno nimirum 7 Apsimari, Christi 704 vel sequenti.

Ibid. 8. εἴη ἐννέα] totidem huic annos attribuit Theophanes.

Ibid. 11. τῆς Ἀφρικῆς] nullam mentionem de hisce Arabum gestis in Africa Iustiniano Rhinotmeto secundo imperante facit Theophanes.

Ibid. τότε ὁ τοῦ Μαβίου] eadem ferme capite praecedenti refert scriptor noster. sed fallitur: nam id accidit non sub Iustiniano Rhinotmeto sed sub Constantino Copronymo. vide Theophanem, qui totam rem pluribus exponit a. 9 eiusdem Constantini.

Ibid. 12 τινός λαοῦ] praeferenda ms lectio: nam, ut scribit Theophanes, Maruam a Maurophoris occiso eius filii ac reliqui affines calamitatibus illis superstites ex Aegypto migraverunt in Africam; inde vero in Hispaniam, quam ad hoc usque tempus tenuerunt.

Ibid. 18. ἡ τοῦ Θωμᾶ ἀνταρσία] de expeditione Afro-rum seu Arabum contra Cretam et insulas Cycladas Michaële Balbo imperante, necnon de Thoma contra Michaëlem imperium affectante consule Leonem grammaticum in vita eiusdem Augusti, Cedrenum item ac Zonaram. ceterum in hunc Thomam iambos scripsit Ignatius Diaconus, auctor vitarum SS. Tarasii et Nicephori patriarcharum CP, ut tradit Suidas v. Ἰγνάτιος.

105, 3. τὸν δὲ Οὐαλιδ] repetit hic scriptor noster ea de quibus capite praecedenti circa finem egit; et prosequitur Arabum principum seriem.

Ibid. 9. Ἀζήδ] hic Arabum princeps dicitur Theophani Ἰζίδ.

105, 11. *κραιτέ τῆς ἀρχῆς Μαρούαμ*] mortuo Isam VII Arabum princeps numeratur a Theophane, qui annum ei adscribit. vide Theophanem ad annum 3 Constantini Copronymi.

Ibid. 12. *Ἀβδελάς τις τῶν Ἀράβων ἀρχῆς κύριος* τῶν καὶ *κραιτέ ἔτη κα'*] Theophanes post Maruam Muam recenset, eique annos 5 attribuit, ut patet ex iis quae habentur ad annum 14 Constantini Copronymi. perperam vero eodem tabulae ipsi Muamed annos 9 adscribit. sed in tabula praedictis numeri annorum passim corrupti occurrunt: hinc et recentiores historiarum scriptores, dum tabulas illas tanquam consulant et non Theophanis textum, passim in errorem ferantur. ceterum Abdelas hic frater fuit Muamed, ut patet a Theophane, qui annos ei principatus 21 assignat. is eodem mense quo impius Copronymus, ut tradit idem scriptor a. 35 eius Augusti.

Ibid. 14. *Μαδῆς* dicitur et Theophani, qui totidem ipsi annos adtribuit. in editis legitur *Μάδης*.

Ibid. 15. *Ἀαρών τις*] a. 4 Irenes et Constantini obiit Mades seu Madi, et ipsius filius Moses principatum obtinuit; qui cum imperasset annum circiter unum obiit, et in locum Aaron frater successus est. vide Theophanem a. 6 Constantini et Irenes.

Ibid. 17. *ἦγουν τῆς τῶν Ῥωμαίων*] numerus primus annorum ab orbe condito in B habetur margini adscriptus a manu et rubris literis: habetur et interlinearis, sed non admodum recenti. atqui mors Aaronis Arabum principis et dissidium illud inter Arabes neque sub Constantino et Irenes neque a. 6288 ab orbe condito accidit, sed a. 7 imperii Nicephori Generalis, Chr. 806, ut habet Theophanes hoc ipso anno, qui rem totam iisdem ferme verbis refert; unde Irenes et Constantini scribendum est Nicephori Generalis, et annus ab orbe condito reponendus vel prout computat Theophanes, nimirum στα', 6301, vel ut numerant Graeci recentiores, στισ', 6316.

106, 8. *λαυρῶν*] quid laurae, et quodnam discrimen inter lauras et coenobia, pluribus docet Ducangius in utroque Glossario.

Ibid. 9. De Charitone monasteriorum et laurarum conditore, Pauli eremite discipulo, Menaeum Septembris 28. Anthologio Arcudii: αὐτὸς δὲ τὸ σπήλαιον ἐκκλησίαν ποιήσας καὶ πληθὸς μοναχῶν συναγαγὼν εἰς μονὴν ἀποκατέστησεν. vixit hic Charito temporibus imperatoris Aureliani, huiusmodi λαύρα παλαιὰ citatur a Georgio Syncello in Chronico p. 10

ναυαε non longe a Bethleem et a Rachelis tumulo extitisse dicitur. de eadem agit praeterea vita eiusdem S. Charitonis eremitae: δια ταυτα και ετεραν εκειλοσ κατεσκευαζεν αυραυ ο θαυμαστος ουτοσ Χαριτων, ηνπερ ενιοι μεν τη Συρα λωιτη Σουκιαν ονομαζουσιν, αλλοι δε κατα την Ελλαδα φωνην Παλαιαν λαυραυ αποκαλουσιν.

106, 9. Κυριακου] hic sub Theodosio magno Corinthi natus, patre presbytero eius ecclesiae; a. aetatis 18 lector fuit, et deinde aliquamdiu praefectus laurae Charitonis. dies a festus 29. vide Anthologium Arcudii. MEURS.

Ibid. Σαβα] vixit sub Theodosio iuniore. festus ei dies 1 Decembris. MEURS. de hoc pluribus egimus l. 5 Comment. in Antiq. CP.

Ibid. 10. Ευθυμιου] vixit sub Traiano. dies ei consecratus 20 Ianuarii. MEURA.

Ibid. Θεοδοσιου] celebratur eius memoria die 12 Ianuarii. MEURS.

Ibid. 12. ετη πεντε] in Theophane numerus annorum desideratur, ideoque hinc supplendus.

Ibid. 14. Quod legendum sit hic Θεοφανησ et non Επιφανιοσ, non est necesse pluribus probari, cum nemo ignoret Theophanem chronographum, ex quo plura capita ferme integra, quae ad historiam Arabum pertinent, hic exscripsit Porphyrogenitus et praecipue caput praescens, condidisse monasterium Magni Agri dictum, in eoque repositum fuisse ipsius corpus. vide Menaca mensis Martii die 12. Epiphani autem scriptoris rerum Saracenicarum nemo ex scriptoribus meminit, sed haec plus satis dicta sint de re tam manifesta. ceterum corrigendus est Ducangius in vita Leonis philosophi, qui Zoën Carbonopsinam, quartam uxorem eiusdem Leonis, sororem fuisse scribit ex Porphyrogenito S. Epiphani Magni Agri abbatis.

Ibid. 15. μητρόθειοσ ανυγκυλοσ interpretatus sum, ita ut Zoë Carbonopsina, quarta Leonis philosophi uxor, soror sit Theophanis. atqui id annorum spatium non patitur, cum Theophanes mortuus dicatur sub Leone Armeno circa finem eius imperii. unde μητρόθειοσ non solum ανυγκυλοσ fortassis dicitur, sed et magnus ανυγκυλοσ, ut vulgo appellatur, nimirum matris avunculus.

Ibid. 22. προς τατς Ηρακλειαισ στήλαισ] sic in Epitome Stephani in Μαστιανοί: εθνοσ προς τατς Ηρακλειαισ στήλαισ. at in Ίβηριαι legitur προς τὰσ Ηρακλειουσ στήλασ.

107, 1. Apollodori geographi saepe meminit Stephanus

in Ἀβουλλοῖς, Ἀγγίλα et in Τυργάμηλα. de eodem videtur loqui Tzetzes Chil. 3. Histor. 100. de Apollodoris v. Vossium de Historicis Graecis.

107, 4. Ἡρόδωρος] sic emendamus: quippe huius Herodori liber etiam decimus de Hercule citatur a Stephano in Κυνητικόν. v. Vossium de Historicis Graecis l. 3.

Ibid. 10. Καλιπανοί] an legendum Κέλται, quorum regionem subsequitur ea quam Rhodanus alluit?

Ibid. 14. Σπανία] multi ex veteribus Spaniam pro Hispania dixerunt.

Ibid. 18. De Parthenio et Artemidoro vide Indicem Pinedi ad scriptores citatos in Stephano Byzantio.

Ibid. 19. ἡ δὲ ἑτέρα Ἰβηρία] de hac Iberia pluribus agit infra Porphyrogenitus c. 45 et 46. hanc ponit Agathemerus Geogr. 2 inter Colchidem et Albaniam. vide Dionysium de situ Orbis et Strabonem l. 1 et 11.

108, 2. Διονύσιος] non est sequens versiculus, inquit Berkelius, desumptus ex Dionysio Alexandrino de situ orbis, imo in illo versu non videtur mentio fieri de Iberis orientalibus, sed de occidentalibus, ἀγχοῦ στηλίων habitantibus. verum versiculum mox secuturum, ex quo usum τοῦ Ἰβηρικοῦ confirmat, ex Dionysio transcripsit Stephanus noster.

Ibid. 6. γραμματικῇ δὲ] Strabo l. 3 narrat Hispanorum doctissimos olim Turdetanos fuisse, qui praeter grammaticae usum etiam conscripta servabant antiquitatis monumenta, poemata et leges metris inclusas. ceterum iisdem litteris quibus Itali utebantur. vide Vossium de arte grammatica.

Ibid. 11. Nescio unde Berkelius sic scribit: εἰς δύο ἐπαρχίας διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Σαυθίαν Βαιτικὴν, Σπανίαν Λουσιτανίαν, καὶ Τυρρακωνησίαν, et hanc lectionem in versione expressimus. Salmasius vero in Plinianis Exercit. ait se in veteri codice hunc locum sic scriptum reperisse: εἰς δύο διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, ὡς Μαρκιανὸς ἐν τῷ Περίπλῳ αὐτῆς, Βαιτικὴν Λουσιτανίαν καὶ Τυρρακωνησίαν. certum quidem est primum Romanos Hispaniam in citiorem et ulteriorem divisisse; de quo Plinius et alii: deinde vero cum tota regione essent potiti, in tres partiti sunt provincias. Marcianus, quem hic Porphyrogenitus laudat, sic habet in Periplo cap. de Iberia et Hispania: πρότερον μὲν οὖν ἡ Ἰβηρία διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς ἐπαρχίας δύο, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Ἰσπανίαν Βαιτικὴν καὶ εἰς Ἰσπανίαν Λουσιτανίαν καὶ Ἰσπανίαν Τυρρακωνησίαν. Agathemerus l. 2 Hispanias item tres recenset:

Ἰσπανίαι τρεῖς, αἷς Ἰβηρίας πρότερον ἐκάλουν· καὶ ἔστιν ἡ μὲν Λουσιτανία πρὸς τῇ δυσμικῷ ὠκεανῷ, ἡ δὲ Βαιτικὴ κατὰ τὴν ἐντὸς θάλασσαν, ὀλίγον τι καὶ τῆς ἐξω μετα τὸν πορθμὸν ἐπιλαμβάνουσα. ἡ δὲ Ταρρακωνησία διέκει ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἐκτὸς θαλάσσης ἐπὶ τὴν ἐντὸς θάλασσαν. sic quidem ante Constantinum magnum: at post illum universa illa regio in sex provincias divisa fuit, ut patet ex scriptoribus.

109, 6. Δεικνοσοφιστῶν β] locus hic Phylarchi apud Athenaeum paulo diversus est. eadem refert Eustathius ad Periegetae v. 282.

Ibid. 14. ἀπὸ Ἰσπανίου] Hispania, quae primum dicta fuit Iberia, ut ex praecedenti capite liquet, et deinde Hesperia ab Hespero stella lucidissima, quae vespertino tempore in occidente apparet, solem subsequens, postmodum nuncupata est Hispalia ab Hispali, urbe ad fretum Atlanticum sita, quam hodie Seviliam vocant; unaque denique litera immutata Hispania appellata fuit.

Ibid. 15. δὴ τῆς Ἰταλίας ἐπαρχίαι] divisa fuit olim a Romano universa Hispania in citeriorem et ulteriorem, uti ad caput praecedens adnotavimus.

Ibid. 16. Χρονικὰ Characis Pergameni passim citantur a Stephano. v. Vossium de Hist. Graec. l. 3.

Ibid. 20. ὑπὸ Οὐριάδου] vide Livium de bello Viriathico, Florum, Appianum.

Ibid. 21. Hoc intelligit de eodem Charace, qui Suida teste condidit historiarum Graecarum libros 40, in quorum secundo Augusti Caesaris memoriam celebrat; in secundo item Neronis et successorum. ceterum Characis libram secundum Ἑλληνικῶν citat Stephanus Byzantius in Ἀδράστεια et Ταίναρος. unde facile crederem, et ex eo quod in Stephani epitome de Hispania habetur, Porphyrogenitum hoc integrum caput de Hispania exscripsisse, quemadmodum et praecedens caput, ex opere integro Stephani; et miror cur Bekelius haec item Stephano non reddiderit.

110, 5. Πανίαν] sic emendamus; quippe in mss Porphyrogeniti ac Stephani corrupte legitur Πανωνία pro Πανία. Sosthenes enim l. 13 Ibericorum apud Plutarchum de fluminibus testatur Iberiam Πανίαν appellatam fuisse a Paneciusdem regionis praefecto. vide et Plinium 3 1.

Ibid. 7. τῷ ὀνότι Θεοφάνους τῆς Συγγριανῆς] perperam hunc titulum interpretatur Meursius sic: ex historia S. Theophanis Sigriana. nullam quippe historiam Sigrianam conscripsit Theophanes, sed Singrianae monachus fuit, unde

passim a scriptoribus dicitur τῆς Σιγγοριανῆς. officium Theophanis, quod fronti eiusdem operum praefixit Combefisius, sic habet: τῷ αὐτῷ μηνὶ ἰβ' τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους, τοῦ ὁμολογητοῦ, τῆς Σιγγοριανῆς.

110, 8. καὶ Γαλλίαν etc] sic in B et in Theophane. in editis corrupta haec ac depravata. Theophanes hanc Vandalorum in Africam irruptionem refert a. 51 imperii Theodosii iunioris: scriptor vero chronici Alexandrini, Prosper Idatius, aliique id annum 21 vel 27 eiusdem Augusti assignant, nimirum coss. Fl. Tauro et Fl. Felice, a. Chr. 428. vide Procopium de B. Vand. 1, unde Theophanes quae hic habet de Vandalorum in Africam irruptione mutatus est; quae quidem summam ab ipso collecta historice potius quam chronice ad annum 51 Theodosii iunioris referuntur.

111, 10. οἱ δὲ Ἰοίγοιθοι μετὰ Ἀλαρίχου] in editis et in Theophane legitur μετὰ Ἀλάριχον: unde eius interpres sic vertit, *Visigothi post illatas ab Alaricho clades Roma devastata*. Meursius legendum sic monet, οἱ δὲ Οὐδοίγοιθοι μετὰ Ἀλαρίχου. in ms scribitur Ἡοίγοιθοι, Ἰοίγοιθοι et Ἰπόγοιθοι. ceterum quo anno a Gothis Roma capta fuerit et quando ab iisdem Gallia occupata, pluribus narrant illius aevi scriptores; qui sane tradunt Gothos non cum Alaricho sed cum Athaulfo eius successore Gallias occupasse.

Ibid. 14. ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντες] sic habet ms codex Theophanis Palatinus. in textu legitur ἐν τῇ Θράκῃ διτρίψαν καὶ τῆς ἐσπερίου βασιλείας ἐκράτησαν. sed melius codex. in editis Constantini corrupta haec ac depravata sic habet: ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντος Θεουδερύχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν, πατρικίου καὶ ὑπάτου Ζήνωνος, αὐτὰρ ἐπιστρέψαντος τῆς ἐσπερίου Λιβύης βασιλείας ἐκράτησαν. Theodorichus autem hic Valameris filius e Thracia Byzantium accersitur consulque renuntiatur et Thraciae praefectura donatur, postmodum a Zenone compulsus in Italiam proficiat, et Gizericho vita iam functo priusquam ipse Romam appelleret, urbe tandem totoque simul occidente potitur. v. Theophanem ad annum 11 imperii Zenonis.

113, 6. Ἀμερμονμνῆς] paulo infra scribitur Ἀμερμονμνῆς, ideoque sic ubique scribendum ait Meursius in notis. verum apud scriptores Byzantinos varie haec vox scripta reperitur; quod quidem factum est librarium inscitia, ut nemo dubitat. ceterum ἀμερμονμνῆς dicti supremi apud Saracenos principes, ut patet ex iis quae hoc capite docet scriptor noster.

Ibid. 8. Quae hic narrat scriptor noster de divisione

Saracenorum imperii, conferri possunt cum his quae in diversis locis suae chronographiae scribit Theophanes.

114, 11. *κουράν, Κουράνιον et Κοράν, Curan, Leunclavio in Onomast. ad Hist. Turc. Alcoranum Mahumetanorum, v. Ducangii Gl. Gr.*

Ibid. 20. Ugo iste ab Italis vocatus, eiecto Rodulpho, Italiae regnum obtinuit, sed Franciae rex, ut paulo infra a Porphyrogenito appellatur, nusquam fuit, sed comes tantum Provinciae sive Arelatensis.

115, 1. *ὀργάνον* Graecis recentioribus *regnum*, ut *δουκάτον, πριγκιπάτον*, etc. v. Gl. Gr. Ducangii.

Ibid. 6. Lotharius hic Lotharii filius, Ludovici II imperatoris, qui quartus a Carolo magno imperator occidentis numeratur, frater, ab eodem Ludovico contra Saracenos Africanos Italiam vastantes ad auxilium vocatus Romam adiit a. Chr. 869, mortuo iam ante biennium Nicolao pontifice; et ab eius successore Hadriano II per fraudem ac mendacium exorata venia, cum sub communionem dominici corporis Waldrada se pellice post interdictum abstinuisse et in potestate fuisse Nicolai pontificis iurasset, sacrilegii illius in reditu poenas dedit Placentiae letali morbo confectus eodem anno, sexto idus Augusti, ut scribunt nonnulli. alii vero Iulio mense mortuum narrant, neque id cuius causa venerat ab Hadriano impetrasse.

Ibid. 13. *μετὰ δέ]* diu post Lotharii obitum Ludovicus hic ab Adelberto Tusciae marchione excitus contra Berengarium in Italiam venit; quippe Lotharius e vivis excessit a. Chr. 869, Ludovicus vero hic in Italiam venit a. Chr. 900 vel sequenti.

Ibid. 14. *Λοδβίκος]* Ludovicus hic, Bosonis filius, nascitur ex Hermingarde filia Ludovici iunioris imperatoris.

Ibid. 16. *ἦν μὲν ἄσπετος]* Ludovicus, in fugam coniecto Berengario, Romae a papa imperii donatus est insignibus a. Chr. 901.

Ibid. *ὑστερον δέ]* anno tertio imperii Ludovicus cum esset Veronae, Adelberti marchionis, a quo vocatus fuerat in Italiam, proditione capitur a Berengario, et oculis atque imperio privatur Augusto mense a. Chr. 904, ut ait Regino, etsi Gotfridus Viterbensis et Otto Frisingensis sequenti anno id factum prodant.

Ibid. 21. *ἐστέρθη]* Berengarius sublato Ludovico rursus Italiae occupat regnum; ac Romam cum exercitu adiens coronam imperii a Ioanne papa violenter extorsit, et Septembri mense a. 915 est inunctus, ut ex eius diplomatibus ostendit.

dit Sigonius de Reg. Ital. l. 6. sed eo Roma recedente idem pontifex Lambertum Augustum, qui a Formoso papa fuerat coronatus, Romam accersit, ubi habita episcoporum synodo, utriusque regis iuribus examinatis, omnium patrum sententia Ioannes Berengarii coronationem tanquam vi extortam abrogavit et Lamberti legitimam iudicavit; quod quidem comprobatum fuit in synodo Ravennate, paulo post ab eodem pontifice Romano congregata.

115, 21. τῷ Ῥοδοίλφῳ] Adelbertus Eporediae marchio alique Italiae proceres Rodolphum Richardi filium, quem Flodoardus Galliae Cisalpinæ regem, Luitprandus Burgundiae principem nuncupant, ad Italiae regnum capessendum vocant. nec ille cunctatus a. 922, ut ait Flodoardus, eo contendit, ac Berengarii fuis copii Italiae rex appellatur. Berengarius Veronae, quo se ex insidiis fuga receperat, Flambergi cuiusdam insidiis occisus est a. 924. sicque Berengarius dignas suscepit poenas, quod foedere cum Hunnis inito eosdem iterum maiori agmine in Italiam intulisset in odium Rodulphi electi Francorum regis, a quo ante annum fuerat bello superatus, ut scribit idem Flodoardus, qui depopulationes Italiae pluribus recenset. ceterum de iis quae hic narrat Porphyrogenitus de iteratis ac variae fortunae pracliis Rodulphi cum Berengario, deque divisione regni inter eos ac de bellica expeditione trium marchionum e Burgundia contra Italiam, consulendi sunt scriptores illius aevi; quippe apud historicos recentiores res gestae illis temporibus in Italia admodum obscurae ac confusae reperiuntur.

116, 7. μετὰ τῆς δορκᾶς αὐτοῦ] interpretatus sum dubius, quod apud Suidam δόρκων, ἔλαφος exponatur, *ceruus* vel *caprea*. Meursius *pelle se sua texit* interpretatur, quasi legisset δορκᾶς pro δορκᾶς. Hesychius: δορᾶ δέρμα. cf. Ducangius. ceterum hac voce utitur Porphyrogenitus etiam infra c. 51.

117, 7. τὰ θεῖα εὐαγγέλια] observandus mos iurandi per sacrosancta evangelia. Harmenopulus l. 1 tit. 7: ὁ ἐκ δικαστικῆς ψήφου ἢ ἐξ αἰτήσεως τοῦ ἀντιδίκου ὄρκον ἐπέχωσιν ἐπ' ἐκκλησίας, τῶν ἀχράντων ἀπτόμενος εὐαγγελίων, ἐπιορκεῖν δὲ μετὰ ταῦτα ἐλεγχθεῖς, γλωσσοκοπεῖσθω. cf. Menander de Leg. p. ed. Bonn. 335 ima et Cantacuzenus Hist. 1 15. Μενανδ.

Ibid. 11. ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φαλάμβερτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ] interficitur Berengarius a Flamberto, uti supra diximus, a. Chr. 924. σύντεκνος vero *compater*, *pater spiritua-*lis. vide Gl. Gr. Ducangii.

Ibid. 13. ἐμήνυσεν ὁ λαός] post Berengarii obitum Re-

Rodulphus Italiae regnum haud diu retinuit: quippe popularum conspiratione Hugoni Arelatensi seu Provinciae comiti regnum defertur a. Chr. 926.

117, 20. *τελευτήσαντος αὐτοῦ*] moritur Rodulphus a. Chr. 937, ac primus Burgundiae rex fuit, ut ait Sigebertus, sive Iurensis ac Cisalpiniae Galliae, ut Flodoardus in Chronico scribit.

Ibid. 23. Hanc Adelesam Rodulphi filiam, quae Lothario Ugonis filio nupserat, Adeleidem scriptores Latini appellant.

118, 1. *τῷ πρῶτῳ ὄντι Ἰταλίας ῥηγί*] Lotharius Ugonis filius consors fit regni paterni a. Chr. 932. regno privantur ambo a Berengario secundo a. 945, hac condicione ut Hugo cum filio Lothario regis vocabulo contentus regni usum ac rerum summam Berengario permetteret. sic Lothario filio in Italia relicto in Provinciam Hugo rediit a. 947. biennio vero post moritur Lotharius, et regis titulum assumit Berengarius una cum Adalberto filio, a. 950. hinc ergo facile est cognoscere quando haec Porphyrogenitus scripserit.

Ibid. 4. Bertha haec, quae Romano Porphyrogeniti filio nupsit, Hugonis quidem Italiae regis erat filia, sed notha et illegitima, quam ipse ex Baezola concubina suscepit. vide Luitpr. 4 6, 5 5 et 9. sed pudebat procul dubio Constantinum hanc suae familiae ignominiosam notam scripto consignare. ceterum Bertha a Sigefrido Parmensi episcopo deducta fuit Cpolim sub annum 943, Indict. 2, Romano Lacapeno imperii clavum adhuc obtinente; nuptiae celebratae sunt mense Septembri, cum nondum aetatis annum 14 attigisset Romanus.

Ibid. 7. *ἔτη*] numerus annorum quibus Magna Bertha post Adelberti coniugis obitum regnavit, desideratur cum in editis tum in mss.

Ibid. *μετωνομάσθη*] Berthae nomen in Eudociam mutatum fuit a Graecis in aviae et sororis Constantini memoriam, ut ipse scribit. sed a quam uxore, cum quattuor habuerit Leo, filiam Eudociam susceperit, pluribus diximus Comment. in Antiq. Cp. l. 6 n. 350. unde ne actum agere videar eo lectorem mitto. hanc autem Eudoxiam pro Eudocia perperam appellat Luitpr. 5 9. vixit vero Eudocia cum coniuge per annos quinque, obiitque intacta ac virgo, ut scribit Scytlitzes.

119, 1. *Ειρήνης τῆς βασιλίδος*] sic habetur et in mss. at mendum hic esse oscitanter exscribentis librarii vidit Meursius: quippe id accidit Iustino imperante, ideoque Sophia

tunc Augusta fuit, non Irene, ut et papa Ioannes tertius, non Zacharias. sunt autem qui hanc Longobardicae irruptionis auctore Narsete patricio spadone historiam inter fabulas reiciant. in his est Baronius, sed venia quidem est dignus, non solum quia aetas unius hominis non est satis ad singulas res sedulo perpendendas, verum etiam quia quamplurima monumenta antiqua post tanti viri obitum in lucem prodire. plurimi autem sunt qui hanc historiam Narsetus veram ac genuinam esse arbitrantur, et facile Baronii difficultates eliminant, cum plures Narsetes illis temporibus floruisse ex historicis ostendant. praeter Petavium in Rationario temporum, pluribus veritatem huius historiae asserit Pagius ad annum Christi 567. qui tamen fallitur cum ait neminem ex auctoribus Graecis huius historiae Narsetus mentionem facere, cum fuscus de ea Porphyrogenitus loquatur, scriptor Graecus decimi seculi fide dignissimus.

119, 6. *πάκτων tributum ex pacto indictum, quaevis pensitatio.* utitur frequenter hac voce eadem significatione scriptor noster. reperitur et apud alios scriptores Byzantinos eadem significatione. v. Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 21. *κατ'ἄκρον εἰς Πανωνίαν*] habitaverunt in Pannonia Longobardi annos 42, nempe ab a. Christi 526 ad 568. vide Diaconum de gest. Longob. 2 7 MEURS.

Ibid. 22. *καὶ ἀποστειλας*] Paulus Diaconus de gestis Longobar. 2 5: itaque odio metuque exagitatus (Narses) in Neapolitanam civitatem secedens, legatos mox ad Longobardorum gentem dirigit, mandans ut paupertina Pannoniae rura desererent et ad Italiam cunctis refertam divitiis possidendam venirent. simulque multimoda pomorum genera aliarumque rerum species, quorum Italia ferax est, mittit, quatenus eorum ad veniendam animos posset illicere. et Anastasius Bibliothecarius in Ioanne 3: tunc egressus Narses de Roma venit Campaniam, et scripsit genti Longobardorum ut venirent et possiderent Italiam. MEURS.

121, 2. De Sico et Sicardo v. Camillum Peregrinum in historia principum Longobardorum.

Ibid. 3. *Σιπενδοῦ*] non dubito quin hic pro *Sipontis* legendum sit *Siponti*. Sipontum quippe Apuliae Dauniaec urbs est et colonia Romana. eadem Straboni *Σηπιούς* dicitur, *Σηπούς* Ptolemaeo, et *Σιπούς* Stephano.

Ibid. 14. *Καναντήν*] sic legitur et in mss. sed perperam: quippe haec urbs quam Landolphus episcopus ad pontem Casilinum fluminis Vulturini aedificaverat, appellatur a

scriptoribus Latinis *Capua Nova*, unde hic legendum videtur pro *Καπαντήν*, *Κάπυαν νέαν*: nam et paulo infra haec ipsa urbs a Landulpho episcopo constructa dicitur *Κάπυα*.

121, 14. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη] haec *Capua nova* a Landulpho episcopo constructa fuit a. Chr. 856, distatque a veteri duobus miliaribus. ibi et cathedralem ecclesiam aedificavit, ut videre est in convexo pariete chori, musivo opere adornato. et in eadem urbe nova idem Landulphus evasit comes a. 862: v. Ughellum de episcopis Capuanis p. 380. ex verbis autem illis Porphyrogeniti. "ex quo autem haec *Capua constructa fuit anni sunt 73*" colligitur Porphyrogenitum haec scripsisse a. Chr. 929, imperii sui 18: quippe *Capua nova* constructa fuit a Landulpho a. 856, cui numero annorum si addantur anni 73, invenietur annus 929.

Ibid. 17. μαστρομήλης et μαστρομυλιος *magister militum*. ita appellabatur urbis in Italia praefectus supremus, inquit Ducangius, citans hunc Porphyrogeniti locum. Venetiis item haec dignitas in usu erat: cf. Andreas Dandulus in Chronico (Murator. *Rer. Ital. Script.* t. 12. p. 136 E.). de hac pluribus agit Ducangius cum in Gl. Gr. tum in Gl. med. Lat. in v. *Magister militum*. κασιπώνω autem *capitanus*, hoc est *praefectus exercitus*. vide utrumque viri doctissimi Glossarium.

Ibid. 20. Eustathius ad Dionysium: τὴν δὲ ὀρθεῖσαν Ἐνετίαν ἦν μὲν Βενετίαν φασίν. et Arrianus: καὶ τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ Βενετοὶ εἰς τοῦτο εἶναι ἀντὶ Ἐνετῶν κληθεῖσθαι.

Ibid. 22. Ἰουστινιάνῃ] puto hic pro *Iustiniana* legendum *Iustinopolis*, quae hodie Italis dicitur *Capo d'Istria*.

Ibid. Κάστρον τοῦ Νούνου] hodie *Nonnan* vel *ad Nonnum*, teste Cluverio.

122, 7. Κογράδον] hic pro *Cogradum* *Gradum* legendum esse nemo non videt: *Gradus* quippe (vulgo *Grado* et Venetis *Grao*) insula est orae seu ducatus Veneti confinium. huius autem insulae celebre est nomen ob patriarchas *Gradenses*; sed de origine huius patriarchatus multi multa tradunt.

Ibid. μητρόπολις] perperam Meursius legit ἀκρόπολις; quippe sequentia suadent *μητρόπολιν* ibi potius legendum quam *ἀκρόπολιν* seu *arce*, dum ait καὶ πολλὰ λείψανα ἁγίων ἐν ταύτῃ ἀπόκεινται. *μητρόπολις* autem hic significat *ecclesiam metropolitanam*; in qua quidem asservari reliquias sanctorum verius dixeris quam in acropoli seu *arce*. *Gradus* autem civitas metropolitana facta a Carolo magno, testibus Eginartha et Rheginone. postmodum vero a. Chr. 967

Ioannes XIII in concilio Romae habito, Othone magno praesente, Venetis legatis petentibus statuit ecclesiam Gradensem Venetiae totius metropolim esse. vide quae de Gradensi patriarchatu et patriarchis habet Ughellus t. 5. Italiae Sacrae p. 1164 et seqq.

122, 9. Ῥιβαλεσῆς] fortassis *Ripaltenses* legendum.

Ibid. Αουλιανόν] puto scribendum *Sanctus Indianus*.

Ibid. 11. Βινίολα] puto *Olivola* legendum, ubi templum S. Petri.

Ibid. 13. Βρόνιον] fortassis *Breonia* insula ad Polae portum.

Ibid. Μαδαῦκον] *Metamaucum* legendum.

Ibid. 14. Κλονγία] scriptoribus *Fossa Clodia* dicta.

Ibid. 15. Βροῦνδον] fortassis *Brondola*.

Ibid. Φοσαῶν] forsans *Foscellam* vel *Fossone* flumen.

Ibid. Λαυρετιῶν] scriptoribus *Lauretum*.

Ibid. 19. Κάπρε] fortassis *Caprae*.

Ibid. Αἰκυλον] fortassis *Equilium*.

Ibid. 20. Ἀειμάνας] *Amianum* forsans scribendum.

Ibid. Μουράν] *Muranum* scriptoribus, sive *Murianum*.

Ibid. 21. Ῥίβαντον] *Ripalta* sive *Rivus Altus*.

123, 2. διηγησις πῶς κατακίσθη ἡ νῦν καλουμένη Βενετία] quomodo conditae fuerint Venetiae et quando, pluribus narrant praeter alios, scriptores Veneti, imprimis autem Andreas Dandulus serenissimus dux Venetiarum, qui quarto decimo saeculo et literis et armis floruit, et ad quem extant quamplurimae epistolae cum editae tum ineditae a Francisco Petrarcha, qui illa tempestate florebat, conscriptae. hunc v. apud Muratorium t. 12 p. 69 B.

Ibid. 4. βαλτώδης *palustris*. haec vox eadem significatione reperitur non semel apud Annam Comnenam. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 5. Φράγγοι] vide quae de Francis habet infra scriptor noster c. 30 et sequentibus.

Ibid. 19. μετὰ χρόνους πολλούς] Pipinus Venetias obsidione cingit a. Chr. 810.

124, 3. Ἀειβόλας] locus hic Dandulo Albiola dicitur.

Ibid. 6. Μαδαμαῦκου] Dandulus l. l. locum hunc Mathemaucum appellat.

Ibid. 20. ἐπὶ πολὺ δὲ βιασθέντες οἱ Βενέτικοι] de belli

huius Pipini cum Venetis exitu varii varia prodiderunt, et praesertim Veneti scriptores cum alii tum Dandulus l. l. p. 158 B. qui falli ostendit scriptorem indoctum libelli cui titulus *squitinio della liberta Veneta*, cum ait recentiores rerum Venetarum scriptores tantum belli, quod contra Venetos Pipinus gessit, a parte Venetorum stetisse victoriam asserere; quippe Andreas Dandulus quarto decimo seculo florebat, unus ex primis rerum Venetarum scriptoribus, vir probus et literis et armis conspicuus, uti testatur Franciscus Petrarcha, qui eodem aevo florebat, in suis epistolis cum editis tum ineditis, quae in bibliotheca Regia et Colbertina asservantur; ex quibus sane quam plurimas eidem Dandulo Petrarcha conscripserat.

.125, 2. διβάρια] Meursius pro διβάρια διάριε legit, non probante Ducangio in Gl. fortassis quispiam putabit hic pro *Dibaria* legendum esse *Divalia*.

Ibid. 7. ἐγγόνει δὲ ὁ πρῶτος δούξ ἐν αὐτοῖς] de institutione primi ducis Venetiarum Dandulus l. l. p. 127 A.

Ibid. 11. εἰς ἕταρον νησίον] tunc Veneti Mathematico urbe relicta ad Rivoaltum venerunt, ut scribit Dandulus ad annum Christi 809.

Ibid. 16. Δελμάτιας] aliis scribitur *Dalmatia* per A in prima; at *Delmatia* scribendum docet Cassiodori Geographia, item nummus Fl. Delmatii imperatoris hoc tractu oriundi, quem historici omnes per A in prima scribunt, male sic Ortelius. cuius quidem sententiae suffragatur vetus inscriptio Patavina apud Sertorium Ursatum in Monum. Patav. p. 270. verum *Dalmatia* et *Delmatia* dicitur scriptoribus cum Graecis tum Latinis. vide notas Holstenii in Stephanum Byzantium, Velleium Longum de Orthographia, et Laurontium Pignorium in comment. ad laudatam inscriptionem Patavinam p. 270.

Ibid. 17. ἀπὸ τῆς Ῥώμης λαὸν] Romanorum colonias in Dalmatiam ante Diocletianum rei publicae Romanae tempore deductas patet cum ex scriptoribus tum ex inscriptionibus antiquis ac aliis monumentis, quae in Dalmatia adhuc supersunt. vide Lucium de regno Dalmatiae ac Croatiae l. 1.

Ibid. 20. ταύτην μέχρι τῆς σήμερον] Dalmatas, sicut et ceteros imperii Romani provinciales, ab ipsis barbaris, qui imperium occuparunt, Romanos dictos constat, praesertim ubi sedibus fixis Romanos conterminos habebant: nam ipsos non speciali provinciae nomine sed generali Romanorum nuncupabant; qua quidem ut plurimum distinctione auctores post declinationem imperii usi sunt, ut a barbaris distinguerent provinciales Romani imperii, ut constat de Gallis et Hispa-

nis, et hic etiam de Dalmatis apparet ex iis quae toto hoc capite et sequenti scribit Porphyrogenitus.

125, 22. De Spalato sive, ut Porphyrogenitus habet, Aspalatho pluribus loquitur idem scriptor hoc ipso capite paulo infra.

126, 4. Διόκλεια] vide quae de urbe Dioclea et Diocletianis habet infra c. 35 scriptor noster, et nostras ibidem notas.

Ibid. 8. De hac autem expeditione Romanorum, qui Dalmatiam incolebant, in Sclavinos, quos hic Porphyrogenitus Abares sive Abaros appellat, et quomodo Dalmatia ab iisdem Sclavis occupata fuerit, pluribus scriptor noster agit capite sequenti; ubi vide quae adnotamus.

Ibid. 22. Salon colonia, navale Dalmatarum, urbs magna et antiqua: at hodie praeter paucas casas rudera, quae supersunt, sunt testes eius magnitudinis. de ea loquuntur passim scriptores et geographi veteres, sed perperam nonnulli ex recentioribus scribunt Diocletianum in ea condidisse palatia et arcem Clissam ibidem esse; quippe Spalatum sive Aspalathum, ubi erant palatia Diocletiani, quattuor milia passuum distat a Salone, decem milia ab arce Clissa. vide Io. Lucium de regno Dalmatiae et Croatiae, necnon Thomae archidiaconi Spalatensis historiam Salonitanam, et Jac. Sponii itinerarium t. 1. p. 106 sqq.

127, 3. Κλεισα] nimirum *Clissa*, non vero *Clusa*, ut Meursius perperam interpretatur. olim dicta fuit *Andetrium*, ut Lucius opinatur. haec hodie Latinis *Clissa* dicitur, Slavis *Klis*.

128, 4. De Rausio seu Ragusio et aliis Dalmatiae maritimis civitatibus, quae a Slavis non fuerunt occupatae, pluribus loquitur in fine huius capituli scriptor noster; ubi vide quae observamus.

Ibid. 5. ὡν τινῶν καὶ οἰκήτορες] incolae illarum urbium Romani appellati sunt, quod Roma illuc commigraverint, ut scribit Constantinus initio huius capituli, et quod Latinum sermonem diu servaverint, ut tradit Willelmus Tyrius 2 27. et quidem Ragusini cives ad undecimum seculum usque lingua Latina utebantur; postmodum vero quia multae familiae Slavorum Ragusium commigarunt, cives Ragusini paulatim patria lingua posthabita Sclava uti coeperunt, ut scribit Iacobus Luccari l. 1 *degli Annali di Ragusa* 15. quod vero ait Maurus Orbini Ragusinus, abbas Melitensis, in Opere cui titulus *il regno degli Slavi*, p. 173, in Illyrico, antequam a Slavis occupatum esset, Slava lingua semper Illyrici populos

nos fuisse, mihi quidem non probatur; quippe S. Hieronymi testimonium quod profert, non de alia lingua quam de Latina intelligendum est, ut pluribus viri docti probarunt. neque audiendi sunt qui de linguis et earum originibus scripserunt: opera quippe illa nugis plena esse comperio. ceterum licet Ragusini cives circa undecimum seculum uti Illyrica lingua coeperant, non tamen a Slavis urbs Ragusina occupata fuit, cum ab origine sua urbs illa semper libera ac sui iuris fuerit, uti ex Porphyrogenito facile colligi potest et nos infra adnotabimus.

128, 14. ἐπὶ Μιχαήλ] de hac defectione Dalmatarum sub Michaële Balbo loquitur et continuator Combesisianus p. 52. verum urbs Ragusinum nunquam Romano imperio paruit, sed ab ipsa sui origine semper libera suis legibus regebatur; quod quidem facile cognosci potest ex ipso Porphyrogenito.

Ibid. 22. ζουπάνος scriptoribus Latinis *zupanus*, *zupanus* et *Iupanus*. dignitas apud Slavos. vide Io. Lucium de R. Dalm. et Cr. necnon notas Ducangii in Alexiadem p. 347.

129, 2. ἐπὶ δὲ Βασιλείου] plurimae Slavorum gentes baptizantur imperante Basilio Macedone. vide scriptores qui res huius imperatoris memoriae prodiderunt, necnon libellum seu fragmentum de Russorum ad fidem Christi conversione, quod ex codice ms Colbertino infra proferimus, cum de Russis ac Russia agimus.

Ibid. 14. Qui Porphyrogenito Ἀρεντανοὶ appellantur, a Cedreno Πεντανοὶ vocantur. cf. infra 36.

Ibid. 15. καὶ γὰρ Παγανοὶ] hanc ipsam rem repetit Porphyrogenitus pluribus infra c. 36, ubi de Arentanis. at fallitur cum hic tum ibi, dum ait Paganos Slavorum seu Slavorum lingua non baptizatos intelligi: quippe Paganus Latinis scriptoribus Christianis dicitur *gentilis* seu *idololatra*. vide Gl. med. et inf. Lat. Ducangii, ubi quamplurima loca praedictorum in medium proferuntur; unde facile quispiam intelligere poterit vocem hanc Latinam et non Slavam esse, maxime cum hac voce nostratos non utantur ad denotandos non baptizatos, neque quidquam apud ipsos significet. verum locus hic Porphyrogeniti ambigendi occasionem Ducangio praebuit in notis ad Alexiadem, ubi ait Anna "Scythas Latinorum more seu recepto Latinos idiomate et vocabulo *Paganos* appellabat." Pagani vox, inquit, Slavorumne propria fuerit an Latinorum, an vero eam Latini a Slavis hausserint, iure controversi potest, cum longe ante Slavorum

auditum nomen usurpent scriptores Christiani. etiam in confesso sit ante Constantinum magnum et Constantium vix usurpatum hac notione pro gentilibus et idololatriis, ut pridem observatum a Baronio in notis ad Martyrologium. verum si Ducangius Sclavam linguam calluisset, et loca scriptorum illa quae in Glossario exhibet sedulo considerasset, procul dubio dixisset Porphyrogenitum hac in re errasse.

129, 19. *ὡς προέφημεν*] nimirum ab Heraclii imperio et maxime temporibus Michaelis Balbi Dalmatae excusso Romani imperii iugo sui iuris facti sunt, ut paulo superius ait.

130, 2. *ἐλθόντων Σαρακηνῶν*] de hac Saracenorum expeditione in Dalmatiam loquitur idem Porphyrogenitus de Them. 2 11 et in avi Basilii vita n. 53, unde hausit quae in hanc rem habet Cedrenus. Zonaras autem paulo diversa habet.

Ibid. 3. *τοῦ Σάβα καὶ τοῦ Κλαφροῦς*] varie nomen horum ducum Saracenorum a scriptoribus effertur. Porphyrogenitus hoc capite primum *Saba* appellat, ut et Cedrenus: at de Them. 2 11 eundem *Saman* appellat, et in avi Basilii vita *Samban*. Erchempertus in Hist. Langob. ipsum *Seodan* nuncupat; qui quidem Anonymo Casin. et Leoni Ost. *Seodan*, denique auctori Chronici S. Vincentii de Vulture *Sangdam* vocatur. at quem hic *Κλαφροῦς* nuncupat Porphyrogenitus, eundem de Them. 2 11 et in avi Basilii vita *Καλφροῦς* appellat. et quidem *Calphon* Soldani meminit etiam Leo Ost. 1 27.

Ibid. 5. *Βούροβα*] hanc urbem Porphyrogenitus *τὴν Βούροβαν* appellat de Them. 2 11, et in avi Basilii vita eidem *ἡ Βούρομα* dicitur, Cedreno vero *Βούταμα* vocatur. Plinio *Butua* dicitur, hodieque *Budua* appellatur.

Ibid. *Ῥῶσσα*] eidem de Them. 2 11 et in avi Basilii vita *Ῥῶσσα* haec urbs appellatur; hodieque etiam *Rosa* dicitur, non longe ab Ascrivio seu Ascrivio posita.

Ibid. *τὰ Δεκάτιστα*] aliis scriptoribus Graecis *Δεκάτιστα* dicitur, hodie Cataram, Catharum et Cattara, Slavis vero Cotor; de qua quidem urbe pluribus scriptor noster loquitur infra hoc ipso capite. haec autem urbs occupata fuit a Saracenis, excepta superiori tantum ipsius parte in alto ac praerupto monte sita, ubi hodieque arx munitissima cernitur. ceterum de urbe Cataro sic habet Iac. Luccari l. 1 *degli Annali di Rausa* p. 9: *ora ruinato il regno di Vladislau, i Bulgari passarono piu oltre, et abbrusciarono Onogoscie, Risano e Cataro, qual crebbe dalle ruine d'Ascrivio e di Kotor di Bosna, la qual rocca Rudingero. al 2 lib.*

della Cosmografia chiama Vissikotor, ove nacquero Nestor, Miroslau e Vukascin, i quali aiutarono con le scelle loro l'edificio di Caturo.

130, 8. 'Ραουσίβη] quae 'Ραούστην et 'Ραούσιον dicitur Porphyrogenito et Cedreno, a Zonara appellatur 'Ραγούσιον.

Ibid. 12. Perperam in Zonara scribitur ὁ 'Θωσίφας pro 'Θούφας vel 'Πούφας. huius autem Nicetae patricii meminit Ludovicus II imperator in Epistola ad Basilium Macedonem imperatorem, ubi *Hadriatici servator* dicitur.

Ibid. 16. πολιορκήσαντες τὸ κάστρον Βάρεως] Erchempertus in Hist. Langob. c. 20: *per idem tempus Agareni Barim insidentes ceperunt, devastantes stirpitibus, depraedare totam Apuliam Calabriam et pedetentim Salernum ac Beneventum depopulari initiarunt.* evocati autem Saraceni fuere a Radelgiso principe Beneventano in auxilium suum contra Capuanos, per Pandonem Castaldeum Bareensem fidelem suum, ut habent Anonymus Casin. c. 8, Leo Ost. 1 27, et Chronicon S. Vincentii de Vulturno p. 691. sed cur dicatur Barium Rausiorum urbs Symeoni logothetae, causam apud alios scriptores non reperio. Sic ille ad annum 17 imperii Basili Macedonis: Σολδανὸς ὁ τῶν Ἀγαρηνῶν ἀρχηγὸς τὴν Βάρεν κρατήσας, ἣτις ἐστὶν πόλις μεγάλη τῶν 'Ραουσιῶν, καὶ ἐν αὐτῇ κατοικήσας, πολλὰς ἑτέρας πόλεις καὶ χώρας κατελυμήνατο.

Ibid. 18. μέχρι 'Ρώμης] ut porro Saraceni in finitimas provincias effusi imperium suum in Italia dilatarent, praeter Porphyrogenitum et alios scriptores Graecos, a nobis supra citatos, pluribus rem prosequitur Erchempertus c. 29, ut et Leo Ost. 1 32.

Ibid. 18. haec paulo diversa a Zonara narrantur; verum in hoc conveniunt omnes Graeci scriptores, Basilium Macedonem non modo destinatum pro Dalmatis classem in Italorum subsidium misisse, sed et Romanum pontificem et Ludovicum Franciae regem, ut suis copiis Italos adjuvarent, per epistolas impulsisse. at scriptores Latini, Erchempertus nimirum et auctor chronici S. Vincentii de Vulturno, evocatum proferunt Ludovicum Franciae regem a Capuanis et Beneventanis, Beneventi fines per Soram ingressum, Capuaque, cuius princeps rebellaverat, capta, anno sequenti multis fultum auxiliariis Barim perrexisse, ac cum praedicto Sangdam Augustalem exercitum pugnam commisisse fudisque Saracenos; deinde Materam ac Canusium expugnasse; reversum denique Beneventum, cum Saracenorum vires debilitatae admodum essent, misso exercitu Barim cepisse, et in ea Sangdam cum

que 15 saeculo pars illa urbis Ragusinae quae septentrionem spectat munita fuit, structuram curante Sigismundo Malatesta Arimini domino, ut scribit Iac. Luccari l. 3 Annalium.

137, 10. τοῦ πρωτοσπαθαρίου] perperam legitur in editis τοῦ ἁγίου pro τοῦ πρωτοσπαθαρίου; nec dubito quia in ms, quo Meursius usus fuerat ad suam editionem Constantini adornandam, scriberetur haec vox contracta seu, ut vulgo dicitur, abbreviata, nimirum litera α cum ϑ superscripto; quod quidem significat πρωτοσπαθάριον. v. notas ad c. 42.

Ibid. 11. ἀπό Σαλώνα] interpretatus sum ac si legeretur οἱ ἀπό Σαλώνα. hinc manifesto liquet recensitos a Porphyrogenito paulo superius viros, qui Ragusium demigrarunt, fuisse cives Salonitanos, ibique optime legi μετακρησάντων, non vero κατοικησάντων. quae sequuntur in Meursii versione corrupta ac depravata sunt; quod quidem factum puto librarii et non interpretis negligentia ac inscitia. hanc autem Meursii versionem cum secutus esset Lucius de regno Dalm. c. 14, ex his Porphyrogeniti verbis sic ratiocinatur. *at Rausina civitas, quamvis in regno Dalmatiae, de quo tractandum est, inclusa non fuerit, sub nomine tamen Dalmatiae continebatur; sed sicuti Dalmatia in orientalem et occidentalem divisa, orientalis Serviorum censebatur, occidentalis vero Croatorum, ita Rausium in orientali parte situm, a caeteris Dalmatis divisum, ius quoque separatim habuisse innuere videtur Porphyrogenitus: nam ait loco supra citato Salonam transiisse Rausium, id est, loco Salonae, totius antiquae Dalmatiae metropolis, Rausium partis orientalis Dalmatiae maritimae, quae Graecis parebat, in metropolim successisse.* atque Porphyrogenitus haec ita non intelligit, uti supra demonstravimus, licet urbs Rausium metropolis ac regina Dalmatiae fuerit hodieque sit, ut tradit Cedrenus, loquens de Saracenorū in Dalmatiam impressione: προχωρούντων δὲ κατὰ τοῦν τῶν πραγμάτων τοῖς Ἀγαρηνοῖς ἦλθον καὶ ὑπὸ τοῦ ὄλου ἔθρους μητρόπολιν, ἣ Ραουσίον λέγεται. Ragusinam urbem metropolim universae nationis appellat et ipse Porphyrogenitus in avi vita n. 38, ubi de eadem Saracenorū in Dalmatiam impressione. numerum autem hunc quingentorum annorum, quem ponit Porphyrogenitus ab a. Chr. 949, quo haec scribebat, ad illud tempus quo Salonitani cives Rausium transierunt, corruptum fuisse a librario vel perperam Constantinum supputasse putat Lucius, cum Salonae eversio nullo modo ad Attilae tempora referenda sit, utpote quae superstes fuit Iustiniani tempore maxime commoda Iustiniani ducibus bello Gothico praebuit. quomodo autem Dalmatia a variis barbaris vexata ac possessa et a Iustiniano simul cum Italia re-

cuperata fuerit, quomodo eadem Dalmatia a Slavis populata, denique quando Dalmatia ab Abaribus vel Slavis occupata et civitates maritimae destructae fuerint, pluribus haec omnia a Læcio c. 7 8 et 9 pertractantur, sed ita tamen ut non omnem scrupulum mihi demat.

137, 13. τῆ γὰρ τοῦ ἁγίου Στεφάνου] hanc aedem S. Stephani aedificatam fuisse a Polymiro rege, in eaque reliquias Nerei Achillaei et Pancratii martyrum, necnon Petronellae ac Domitillae virginum, ab eodem rege Roma asportatas, repositas fuisse scribit Tubero 5 l. 1. templum autem hoc S. Stephani cum aliis omnibus templis ac aedificiis urbis Ragusinae eversum fuit illo horrendo terrae motu qui a. Chr. 1667 accidit.

Ibid. 15. Ἀσπαλάθου] urbs Spalatam sive Aspalatum, quae olim Diocletiani palatium fuit, habitari coepta est a Salonitanis civibus postquam Salona a Slavis seu Gothis eversa fuit, ut scribit Thomas archidiac. Spalat. in Hist. Salon. c. 10. vide et historiam Michae Madii editam apud Læcium c. 15.

Ibid. 19. ἐπισκοπεῖον] hic non significat aedem sacram episcopalem, ut Ducangius existimavit in Gl. Gr. ubi laudat hunc Porphyrogeniti locum, sed domum episcopalem, quae prius erat domicilium Severi Salonitani civis, qui quod ceteris maiore auctoritate polleret, magnus Severus appellabatur, ut scribit Thomas archidiac. l. 1. idem scriptor c. 11 sic de episcopio habet: *tunc praenominatus Severus domicilium suum, quod in Spalato sortitus fuerat, quando de insulis redierunt, donavit ecclesiae cum turri angulari et palatio, episcopium ibi fieri statuens. ibique venerabilis praesul Ioannes primitus habitare coepit. de aede vero sacra episcopali sic idem subiungit: videns ergo populum in divini cultus amore succrescere, statim aggredi coepit opus laudabile, et templum Iovis, quod in ipso Augustali aedificio excelstoribus fuerat structuris erectum, ab idolorum mundavit figmentis, tanuas in eo serasque constituens. tunc solemnitate dedicationis indicta magnus undique populus coadunatus est. fecit ergo ex fano illo ecclesiam, consecrans eam in magna devotione et tripudio omnium qui convenerant, ad honorem dei et gloriosae virginis Mariae. clerum autem ibi statuit, qui divini cultus obsequia diebus singulis exerceret.*

Ibid. 20. τοῦ ἁγίου Δόμων] corpus S. Domni seu Domnii et corpus S. Anastasii martyris, de quo loquitur paulo infra scriptor noster, Salona translata fuerunt Spalatam, et

in ecclesia dei genitrici sacra, quae prius fuerat Iovis delubrum, reposita, ut tradit laudatus archidiaconus c. 12.

136, 4. τὸ τελεῖχος τοῦ τοιοῦτον κάστρου] horum autem murorum, inquit Lucius c. 10, pars maior integra extans magnificentiam Romanam testatur; ex hisdemque cognoscitur quam facile a Slavis Salonitanorum reliquiae se defendere possent. urbis vero Spalatensis descriptionem exhibuit Iac. Sponius in suo Itinerario. nonnullas item inscriptiones Spalati repertas profert eadem t. 3 p. 79 et seqq. sed illae ad Salonam potius quam ad Spalatium pertinent. ceterum qui res Salonitanas ac Spalatenses accuratius discere cupit, consulat Lucii eruditissimum opus de r. Dalm. ac Cr.

Ibid. 4. βήσαλον later. vide Comment. in Antiq. CP. 4 206. quid vero ἐγκώρηγος, vide eorundem Comment. 1 12.

Ibid. 10. κοσμίτης, iuxta Goarum ad Cedrenum et ad Euchologium, architectis est tota epistellii compages ex coronde Zophoro et ei subiecta trade coagmentata, sic dicta quod columnarum aedificium κοσμητ. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 18. Tetrangurium et Tetranguria Plinio et Ptolemaeo *Tragurium*; et ita hodie appellatur; sed vulgo *Trau* dicitur. *Tragurium* vero, inquit Lucius, in peninsula tunc existens tenui isthmo continenti iungebatur: ideo facile a parte continenti obversa muniri potuit, et ex proxima insula, *Bona* dicta, portum efficiente ipsique supereminente, defendi. quando autem effosso isthmo in insulam redactum fuerit *Tragurium*, nulla memoria reperitur: tempore tamen, quo Bela IV rex Ungariae a Tartaris fugatus eo secesserat, insulam fuisse testatur archidiaconus Spalatensis c. 40. *Tragurium* Io. Laccii patria, quam ille et scriptis et natalibus illustravit.

Ibid. 23. *Λαυρέντιος*] reliquiae S. Laurentii martyris perpetuo in urbe Roma asservatae fuerant hodieque permanent.

139, 1. τὸ κάστρον τῶν Ἀσκριέων] idem Porphyrogenitus paulo superius haec ipso capite hanc urbem τὸ κάστρον τὰ Ἀσκήτερα appellat. vide quae ibi adnotavimus. ceterum hanc urbem alii *Ascrivium* seu *Ascrivium* appellant; alii vero eam diversam ab *Ascrivio* esse arbitrantur, sed ab *Ascrivii* ruinis hanc crevisse aiunt.

Ibid. 12. Ἰάδα ἔρατ] *Iadera* et hodie *Iadra* urbs et colonia antiquissima: COL. CLAUDIA AUGUSTA FELIX IADERA. notat ex nummo Claudii Ligorius. Italis dicitur *Zara*, Slavis vero *Zadar*. pluribus de hac urbe agit La-

cias. in hac autem urbe supersunt quamplurima monumenta testes ipsius antiquitatis nobilitatisque: cf. Sponius.

139, 12. ἦτον pro ἦν barbarum est. occurrit saepe apud Anonymum de bello sacro et Demetrium Zenum in Eutrachomyom. Meurs.

Ibid. 15. Διάδωρα] notandum quod hic ait Porphyrogenitus urbem hanc Iaderam seu Iadram vulgariter appellari Diadoram.

Ibid. 19. τῷ Χαλκοπρατίων ναῶ] de aede deiparae sacra, quae erat in Chalcopratiis, pluribus egimus Comment. 2 76.

Ibid. 21. εἰς ὑλογραφίας] Meursius ἐκ στηλογραφίας legendum ait, et Salmasius ad Plinium p. 1219 ξυλογραφίας. sed perperam uterque, cum legi debeat, ut in ms cod. Regio habetur εἰς ὑλογραφίας ἀρχαίας. recentiores quippe scriptores ὑλογραφίαν pro κηρογραφίαν dixere, ut hanc distinguant a musivaria: duplicem enim picturam statuunt, alteram διὰ κηροχύτου ὕλης, id est cum cera et coloribus in quavis materia, alteram διὰ ψηφίδων sive opere musivario. Theodosius episcopus Amocii in Synodo 7 act. 4: αἱ ἄγιοι καὶ σεβασμοὶ εἰκόνας καὶ ζωγραφίαι καὶ ὑλογραφίαι καὶ διὰ μουσαίων. Theophanes a. 27 Copronymí: τῷ δ' ἀπὸ εἰσι Νικητίας ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης τὰς ἐν τῷ πατριαρχεῖ εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσαίων εὐσας ἐξῆσεν, καὶ τοῦ μεγάλου σεκρέτου τῆς τροπικῆς εἰς ὑλογραφίας εὐσης ἐξῆσεν. ubi S. Nicephorus Cp. loco laudato habet ἐκ κηροχύτου ὕλης. v. quae habet Ducangius in Gl. Gr. v. Κηροχυτος γραφή, ubi de pictura, quae fit resolutis igne ceris cum penicillo, pluribus agit.

Ibid. 22. συγκοπή opus tessellatum significat. Continuator Theophanis 3 7: ἐκ συγκοπῶν δὲ καὶ διαφορῶν χροῶν τὸ ἔδαφος πᾶν.

140, 3. μέχρι Beneβενδοῦ] quasi Beneventum ad mare Adriaticum situm sit: verum trium ferme dierum itinere ab eo distat, et a Neapoli 32 miliaribus.

Ibid. 6. ἡ Βέκλα] quae Porphyrogenito Bedla appellatur, Οὐεγία Ptolemaeo dicitur, Plinio vero Vegium; Vigilia hodie nuncupatur, Italis Veglia, Slavis Kirk.

Ibid. Ἀρβη Arbum hodie nuncupatur et Arba, Italis Arbe, Slavis Rab.

Ibid. 7. Ὀψαρα hodie Absarus vocatur. dicta fuit olim haec insula et urbs eiusdem nominis Absarus et Absyrrium. Italis Osero dicitur.

140, 7. *Λουμβριάτον* hodie Vergada nuncupatur, et a Slavis *Lauca* dicitur.

Ibid. 10. *Πιζύχ* nunc *Sale* appellatam ait Lucius p. 48 ed. Amstel.

Ibid. *Σελβώ* Selva hodie nuncupatur.

Ibid. *Σκερδά* Scherda etiamnum appellatur, ut scribit Lucius.

Ibid. *Ἄλωη* Num Lucio appellatur.

Ibid. *Σκιρδάκισσα*] id est Scirda, nunc Scherda Cissa, nunc Pagus, inquit Lucius.

Ibid. 11. *Μελετά*] hodie hanc Meladam dici scribit Lucius.

Ibid. *Ἐστιοννήζ*] nunc Sestrum nuncupatur.

141, 3. *ἐκ παλαιοῦ μὲν τοίνυν ἢ Δελματία*] Dalmatia hic a Porphyrogenito pro universo occidentali Illyrico prae-ter Noricos sumitur, ut optime animadvertit Lucius 1 6: cf. Dandulus p. 183 A.

Ibid. 9. *παρὰ τῶν Σκλαβινικῶν ἐθνῶν*] quomodo a Slavis occupata fuerit Dalmatia narrat et capite praecedenti, unde haec cum illis conferenda sunt. quando autem Salona ac reliquae Dalmatiae urbes a Slavis captae fuerint, pluribus tradit Lucius l. 1.

Ibid. 20. *οἱ Τοῦρκοι*] hodie Unni seu Hungari. de Turcis autem pluribus Porphyrogenitus infra.

143, 13. *πόρτα* purum putum Latinum est, *porta*. occurrit passim apud scriptores Graecos aevi posterioris. MEURS.

Ibid. 20. *Βαγβαρείας* seu *Βαγβαρεία* est Slavorum vocabulum, Graece detortum; id est *Βαβαιορεία*, id est *Babiä montes*, Slave *Babie Gore*, videlicet Vetulae vel vetularum montes, quo nomine Carpathii montes Poloniam ab Ungaria determinantes ab aliquibus nuncupantur. ex his apparet Chrobotos a Sarmatia nunc Polonia dicta, vel Bohemia venisse. sed de Chrobotis, et terra quam illo tempore habitabant, pluribus agit Porphyrogenitus capite sequenti; ubi vide quae adnotamus.

144, 8. *Φραγγίαν*] hic Franciam Porphyrogenitus pro hodierna Germania sumit, ut ad caput sequens adnotabimus. Belochrobotos autem, nimirum *Albos Chrobotos*, ex *beli Hruati* apte deducit, cum *beli* vel *bili*, sive ut nostrates *Bieli*, Slave *albos* significet.

Ibid. 10. *Φραγγίας τῆς καὶ Σαζίας*] sic et in mss habe-

tur. at sunt qui haec ita legenda putent, *Θρωγγίας τε και Σαζίας*.

144, 14. *Παννονίαν*] cf. Lucius 1 12 p. 47 A.

145, 1. *ἀνείλον τούς Θράγγους*] cf. Lucius 1 11 p. 46 A.

Ibid. 6. *ζουπανία* Slava vox *regionem* significat, et a *Zupa* deducitur, quod populum vel regionem aliquam habitatam significat. hinc autem *zuranus* seu *iuranus* dignitas apud Servios Hungaros et universim apud Slavicam gentem: *praefectus provinciae vel alicuius territorii aut civitatis*. scriptor noster c. 29: *ἀρχοντας δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, ἀλλ᾽ ἔχει ζουπάνους γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σλαβίνιαι ἔχουσι τύπον*. pactum Boëmundi cum Alexio imperatore apud Annam Comnenam l. 13 subscribit *ζουπάνος ὁ Περής*, alter e legatis regis Ungariae. dicitur et *μέγας ζουπάνος* in Salutat. Epistol. Pontif. qui *ἀρχιζουπάνος* apud Nicetam in Manuele Comneno 2 7 et Ioannem Cinnanum 3 7. *magnus* autem *zuranus* appellatur Innocentio III papae l. 1 et 2 Epistol. et in Actis eiusdem. ita porro appellatus Serviae princeps. vide Ducangii Glossarium med. Latinitatis necnon Graecit. et notas eiusdem ad Alexiadem p. 347.

Ibid. Chlebiana hodie *Hliumo* nuncupatur.

Ibid. 7. Tzentsena hodie *Cetina* dicitur.

Ibid. Emota nunc *Imota* vocatur.

Ibid. Pleba forsans *Plieva* in Bosna.

Ibid. *Πεσόντα* postea in dioecesi Tinninien, inquit Lucius.

Ibid. *Παραθαλασσία*] Latine *Marittima*, Slave *Primorye*.

Ibid. 8. Brebera hodie vulgo *Bribir*.

Ibid. Nona Slave *Nin*.

Ibid. *Τνήνα* Latine *Tinninium*, Slave *Knia*.

Ibid. *Σίδρουγα* postea in dioecesi Scardonem.

Ibid. Nina, nisi sit idem ac Nona, et in duas *zupanias* divisa, inquit Lucius.

Ibid. 9. *Βούνος*] Latine *Banus*, idem quod dux, Slave *Ban*.

Ibid. Cribasa Slave nuncupatur *Karbava*.

Ibid. Litza Slave *Lika*.

Ibid. 10. *Γουτζηκᾶ* postea in dioecesi Signien. ceterum in relatis *zupaniis*, inquit Lucius, maritimae ut plurimum regiones numerantur; ideo vel duces sive bani a Porphyrogeaito nominati maritimam tantum Croatiam possederunt, vel ipso in rebus occidentalibus parum versatus multa omisit.

145, 11. De Diocletianis et eorum regione, de Terbuniat, Zachlumis et Paganis loquitur pluribus infra scriptor noster.

Ibid. 24. *Ῥαστώζα* eadem fortassis quae hodie Slave *Rat*, regio sub ditione rei publicae Ragusinae.

Ibid. *Μοκρόν* Slave *Mocro*.

Ibid. *Δαλέν* eadem fortassis quae Dalluntum Antonino, nisi ibi pro Dalluntum legendum sit Dalminium, ut Ortelius suspicatur.

146, 5. *Μέλιτα* Latine *Melita*, Slave *Mliet*.

Ibid. *Κούρκουρα*] haec ipsa insula infra c. 36 dicitur Porphyrogenito ἢ *Κούρκρα*, Latine *Corcyra*, Slave *Karkar*; nostratibus vero *Corciula* appellatur.

Ibid. *Βράτζω*] eadem insula paulo superius cit. l. vocatur ἢ *Βράτζης* Porphyrogenito. Latine autem *Brachia* dicitur, Slave *Brac*.

Ibid. *Φάρος*] hanc insulam τὸ *Φάρα* Porphyrogenitus vocat l. l. Latine dicitur *Phara*, Slave *Huar*.

Ibid. 9. ἡ χώρα τῆς *Χρωβατίας*] hic describit Porphyrogenitus regionem Croatorum, qui in Dalmatiae occidentali parte, tam maritima quam mediterranea, sedem fixere et regioni illi Croatiae sive Hruatiae cognomen dederunt, quod etiamnum in parte retinet. hos autem veros terminos Croatiae fuisse ostendit Lucius l. 2.

147, 14. τὸ δὲ κάστρον τὸ *Ῥαούσιον*] at non longe post Porphyrogeniti tempora Ragusina res publica a Serviae principibus terras et insulas obtinens territorium terra marique dilatavit, ut scribit Iac. Luccari in Annalibus Ragusinis.

148, 4. τὸ δὲ *Χρωβάτοι* τῆ τῶν *Σκλάβων* *διαλέκτῳ*] cf. Lucius c. 11.

Ibid. 16. τοῦ βασιλέως *Ἡρακλείου*] quando Dalmatia ab Abaribus vel Slavis occupata fuerit, pluribus agit Lucius 1 9. de baptismo autem Croatorum diximus nonnulla supra ad c. 30, et Lucius loquitur pluribus de eodem c. 11.

149, 2. Chrebat igitur sub Porino duce, Porgae patre, Abares ex Dalmatia expulerunt tempore Heraclii, ut Porphyrogenitus hic paulo superius et capite praecedenti narrat: deinde Porga eorum duce baptizatos eosdem Chrebatos fuisse ait.

Ibid. 28. *Τερπημέρη* τοῦ ἄρχοντος] de Croatorum ducibus et eorum stirpe pluribus agit Lucius 2 1.

150, 2. *εὐλαβῶν*] Meursius legendum ait *εὐσεβῶν*, et

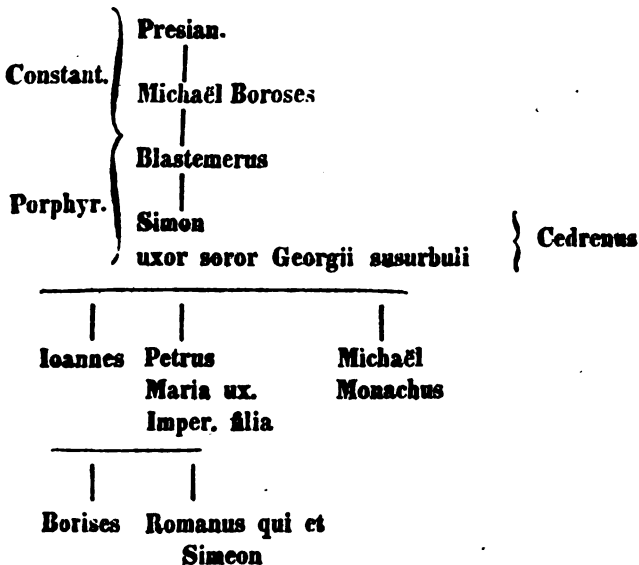
paulo infra pro *εὐλαβῆς εὐσεβῆς*; sed fallitur, cum vox *εὐλαβῆς* apud scriptores Christianos eadem saepe significat quae *εὐσεβῆς*, nimirum *religiosam ac piam*.

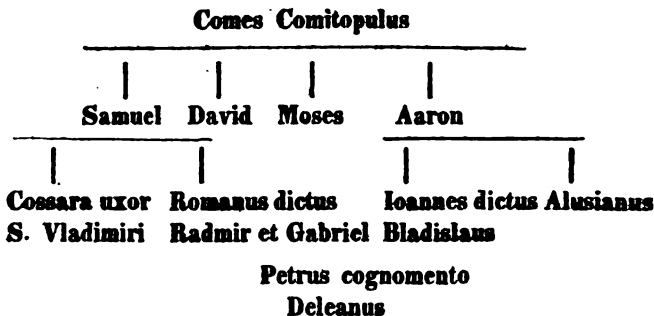
150, 11. *κοντοῦρα* et *κονδοῦρα* genus navigii apud Croatos, quod *sagena* minus est; quippe *sagena*, ut scribit Porphyrogenitus paulo infra, 40 viros habent, *condurae* vero seu *conturae*, quae maiores sunt, 20 viros habent, minores vero 10 tantum. nostratibus autem hoc navigii genus etiamnum *gundula* dicitur.

Ibid. 15. τὸν κόλπον τῆς Δελματίας maris Dalmatarum meminit Porphyrogenitus et in avi vita. quando autem mare Illyricum seu Adriaticum *Dalmatici* appellationem acceperit docet Lucius 1 6.

Ibid. 22. Βορσίσης] capite sequenti scribitur Βορσίσης; ab aliis vero appellatur *Vorizes* vel *Burichius*. libet autem hic regum Bulgariae stemma ex Porphyrogenito et aliis scriptoribus Graecis exhibere.

REGES BULGARIAE EX AUCTORIBUS GRAECIS.

151, 5. Νόνα] Slave nuncupatur *Nia*.

Ibid. Βελόγραδο] Latine *Belgradum* vel *Alba maris*, ad differentiam tam *Albae Ungaricae*, quae Regalis, quam *Serviae*, quae Graeca dicebatur. nautis autem *Zara vecchia* appellatur.

Ibid. Βελίτζειν forsan *Belina* in *Bucoviza*.

Ibid. Σκόρδονα Latine dicitur *Scardona*, Slave *Scradin*.

Ibid. Χλεβένα vel *Chlebna* Slave appellatur *Hliano*.

Ibid. 6. Στόλπον forsan *Stulba* prope *Bistrizam* flumen *Hliuni*, inquit *Lucius*.

Ibid. Τενήν Latine *Tinninium*, Slave *Krin*.

Ibid. Κόρι Latine *Corinium*, Slave *Karin*.

Ibid. Κλαβόκα forsan *Klapaz* prope fontes *Unae*. ceterum multa nomina civitatum, inquit *Lucius* p. 48, cum ipsis *zupaniarum* nominibus conveniunt.

Ibid. 7. καβαλλαρικόν hic substantive pro *equitatu*.

Ibid. 12. τὸ τοῦ λαοῦ πλῆθος] sicuti ex enumeratione civitatum apparet *Porphyrogenitum* hic describere tantum occidentalem *Dalmatiam* maritimam, a *Croatibus* tunc possessam, praeter oppida maritima, quae *Romani* vel *Dalmatae* tenebant, ita hic videtur vires integras totius regni *Croatorum* describere: quippe pars illa sola occidentalis *Dalmatiae* neque tot equites ac pedites habere potuit; neque sola loca littoralia continentis sine insulis tot *sagenas* ac *conduras* habuisse probabile est.

Ibid. 13. Κρσσημέρη] hic *Cresimir* appellatur et maioris cognomine donatur in *Cresimiri* regis abnepotis literis, quae editae habentur apud *Lucium* p. 76.

Ibid. 14. Μιροσθλάβου] hic ab aliis *Dircislavus* appel-

latur; et eundem primum titulum regium ab imperatore Cpolitano consecutum argui potest ex eo quod scribit archidiaconus Spalatensis c. 13. sed falsitur archidiaconus, dum Theodosium a. Chr. 970 imperasse scribit; quippe ille annus fuit primus imperii Ioannis Zimisceae.

151, 15. Hic Pribunia vel Pribunius idem fortassis qui in veteribus privilegiis Pribinna Gussichus appellatur. v. Lucium p. 77 seq.

Ibid. 19. *κονδούρας*] puto hic deesse numerum conduratum et equitatus peditatusque, ut optime et Meursius monuerat.

152, 12. *εις τὸν παρ' αὐτοῖς Βόϊκι τόπον*] ex iis quae supra ait scriptor noster de magnae Chrobatiae Turciae ac Franciae situ, facile cognosci poterit regio illa quam ab initio Serbli possederunt *).

Ibid. 21. *Σέρβλοι δὲ τῇ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ*] Serriorum igitur vocabuli originem Graeci a Latino sermone derivant, nimirum a servitute, ut ait hic Porphyrogenitus; ex quo quidem mutuatus est Willelmus Tyrius ea quae scribit 10 4, quando cum imperatore Emanuèle in Servia praefatur se venisse ait. atqui in hac Serblorum nominis a servitute denominatione, inquit Lucius in Notis ad Historiam Nucleatis de Regno Slavorum, Graecos et ex eis Latinos hallucinatos sciunt, quicumque Slavum idioma callentes conermi Serblianis sunt.

153, 17. *προσβύτας*, inquit Meursius, vocat hic τοὺς *προσβυτέρους*.

154, 15. Michael, qui hic *ὁ Βορώσης* dicitur, capite praecedenti *ὁ Βορώσης* appellatur.

155, 1. *ἕως τῆς Ῥάσης*] sic etiam mss. sed legendum fortassis usque ad Rasciam, non vero Bhasen, ut ait Meursius.

156, 4. *τὴν Δοστινίκαν*] hanc ipsam urbem vocat Porphyrogenitus ad finem huius capitis τὸ *Δοστινίκον*.

Ibid. 12. *ὁ πρωτοσπαθάριος Λέων*] non possum, inquit Meursius, divinare quid sibi velit compendium hoc scribendi; itaque in versione mea asteriscum eius loco poni. occurrit autem pluries in hoc nostro. occurrit videm primum c. 29, ubi perperam legerat Meursius τοῦ

γίου Στεφάνου, cum ibi legatur τοῦ α Στεφάνου, id

) Subiunxit Bandurius p. 99—107 Matthaei Gondolae, patricii Ragusini, libellum de religionis catholicae in Turcia Europaea conditione.

est τοῦ πρωτοπαθάρου Στεφάνου; quippe littera σ cum θ superscripto πρωτοπαθάρου vocem intelligi, ex iis quae infra ad c. 42 dicturi sumus, manifesto constabit. ὁ ῥαβδούχος autem Meursius vertit *lictor*; ita et nonnulli alii ad Cadinum putant hanc vocem Latine interpretandam, ubi inter dignitates aulae Cpolitanae ῥαβδούχος recensetur. Goar. p. 37 οἱ ῥαβδούχοι *satellites virgis armati* interpretatur; putatque rhabduchos haud diversos fuisse a manglabitis, qui et ῥαβδοφόροι nonnunquam appellantur. observo, inquit ille p. 76, Bardariotas istos, de quibus sermo, ῥαβδούχους a *fastibus* gestatis dici apud Nicetam Andronici 2.

156, 21. πόλεμος εἰς Ἀχελών] in editis legitur πόλεμος ἀχελών: ubi Meursius haec adnotat: *quid hoc sit, non intelligo.* at Ἀχελῶος et Ἀχελών Bulgariae castellum reperitur apud Cedrenum, et apud Anonymum Combesianum p. 240 Ἀχελῶος flumen appellatur, ad quod ait idem scriptor inter Romanos atque Bulgaros commissum fuisse praelium, et victoriam a parte Bulgarorum stetisse. quod quidem accidit die 20 Augusti, indictione 5, a. Chr. 917. de quo quidem bello videtur loqui hic Porphyrogenitus.

159, 9. Tzeesthlabus hic Serviae princeps ea ferme qua Porphyrogenitus aetate vivebat, scilicet circa annum 950. horum autem principum series longe alia est apud Diocleatem, nomina etiam et ab iis acta prorsus diversa. quod inde factum puto, quod Dalmatiae continentis et Dalmatiae maritimae, interdum etiam Croatiae principes Diocleates confuderit; qui sane scriptor circa annum 1152 floruit. ideoque haec in re multo maiorem fidem meretur Porphyrogenitus quam Diocleates, utpote qui longe ante ipsum vivebat. horum autem principum Serviae, quorum in praesenti libro mentionem facit Porphyrogenitus, libet hic ob oculos stemma proponere.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI PRINCIPES SERBLIAE.

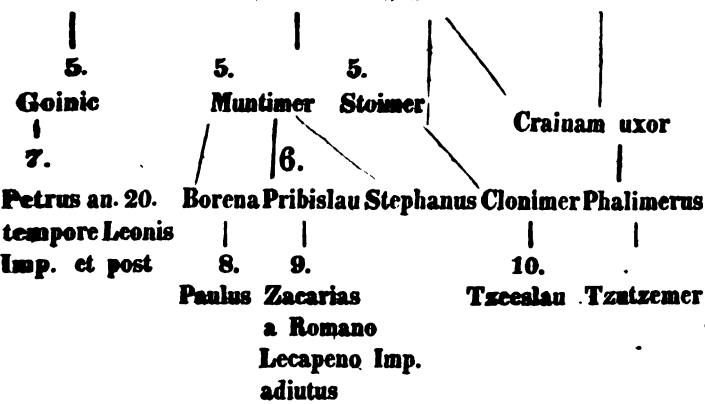
N qui ad Heraclium imperatorem confugit

post annos aliquot

1. Boiscslavus
- ↓
2. Radoslavus
- ↓
3. Prosegoes
- ↓
4. Blastemerus

Bela princeps Tribumis

150, 21. *Βόσωνα*] Bossena Cinnamo *Βόσθνα* appellatur. huius autem regni seu Provinciae principum seriem exhibet Ducangius in Familiis Dalmaticis.

160, 3. Zachlunorum regionis terminos describit Porphyrogenitus supra c. 30.

Ibid. 9. *οἱ δὲ τῶν ἀκείων οἰκούντες*] quomodo Serbii Zachlunorum terram occuparint, pluribus capite praecedenti narrat scriptor. mester.

160, 14. ἤγουν δπίσω] Zachlumi dicti sunt, inquit Porphyrogenitus, a monte Chlumo nuncupato; et alias Sclavorum dialecto Zachlumi dicuntur ii qui post collem habitant. atqui si ita est, *Sacklumi* appellandi sunt potius quam *Zachlumi*, neque ita Slavorum dialecto vocandi sunt omnes qui post collem habitant, sed tantum qui post montem Chlummum habitant; quippe *sa Slave post* significat, Chlummus vero nomen proprium montis est.

161, 1. τὸ Σταγρόν] urbs episcopalis sub ditione rei publicae Ragusinae. huic ecclesiae praest hodie Illustrissimus antistes Franciscus Volanti, avunculus meus, vir et pietate et doctrina insignis.

Ibid. 6. χώρα μία ὑπάρχει] eandem terram esse Terbunitarum et Canalitarum docet Porphyrogenitus et supra c. 30, ubi Terbuniae principatus terminos describit. at hodie Terbuniae principatus Turcis paret; episcopus vero Terbuniae, unus e suffraganeis archiepiscopatus Ragusini, eligitur a senatu Ragusino, fortassis quod Mercanensis episcopatus cum Terbuniensi iunctus esset, et Mercana sit sub ditione rei publicae Ragusinae. hodie autem Terbuniensem episcopatum obtinet Illustrissimus Antonius Reghius, consobrinus meus, vir a pietate et a studiis omnino laudabilis.

Ibid. 20. Καναλή] Canale seu Canalis sub dominio rei publicae Ragusinae, olim ager Epidaurius. neque Canale seu Canalis regio illa dicta est, ut putat hic Porphyrogenitus, quod Canale Serblorum idiomate *viam plaustris* significet: nam, inquit ille, propter loci planitiem servitutes omnes plaustris praestant; cum nulla hodie ibi sint plaustra. sed regio illa ab aquae ductu lingua Epidauria Canalis appellatur, ut scribit Lud. Tubero l. 5 Comment. de temporibus suis.

162, 8. Diocleae regionis terminos describit Porphyrogenitus supra c. 30.

Ibid. 16. ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός] atqui longe ante Diocletianum imperatorem Dioclea urbs extabat, cum huius meminerint Ptolemaeus et Plinius. non igitur huic urbi nomen Diocletianus dedit, sed potius ille ab ea nomen accepit quod in ea natus est, et a matre Dioclea pariter appellata, ut scribit Sex. Aurelius Victor. similia habet Paulus Diaconus l. 10. Diocles vero Diocletianus ante imperium dicitur et Lactantio, seu potius Lucio Caecilio, de Mortib. persecut. c. 9 et 19; ubi vide quae hac de re doceat eruditissimus vir nostrique amantissimus Nicolaus le Nourry, sodalis noster.

Ibid. 17. νυνὶ δὲ ἐστὶν ἐρημόποσιτρον] Dioclea seu Dioclea urbs eversa a fundamentis fuit circa finem decimi seculi

a Samuele Bulgarorum rege; eiusque vestigia ac ruinae mar- moreaque monumenta sub aquis visuntur in lacu Lygnistri, ad quem sita fuit, ut scribit Lud. Tubero l. 8. falluntur ergo scriptores illi qui Diocleam hodie *Antibarim* aut *Medon* aut *Catarum* appellant, cum primum destructa fuerit Dioclea a Slavis, deinde a Bulgaris, tandem erumpentibus subito aquis absorpta. Dioclea autem urbe a Bulgaris, uti iam diximus, evocata Ioannes archiepiscopus Doeleensis Ragusinum se contulit; atque ab eo tempore ecclesia Ragusina archiepiscopalem dignitatem accepit a Benedicto V pontifice maximo, ut scribit Seraphinus Razzius Florentinus ordinis S. Dominici, in Historia archiepiscoporum Ragusinarum, quae Italico idio- mate conscripta, asservatur manuscripta in Bibliotheca S. Marci Florentiae.

163, 4. *οἱ Παγανοί*] terminos Paganiae describit Per- phyrogenitus supra c. 30. unde constat Narentanos sive Pa- ganos eam partem continentis Dalmatiae obtinuisse quae a Cerina Naronem versus protenditur. flumen et zupanias tres habet.

Ἰβιδ. 11. μὴ παραδῆξασθαι αὐτοῦς. τῶ τὰς κατὰ βί- πτωθῆναι] Chrobati ac Serbii, uti ad c. 30 adnotavimus, fidem Christi susceperunt Heraclio iuniore imperante; Pa- gani vero sive Arentani baptizati fuere sub Basilio Macedone, ut Porphyrogenitus scribit c. 29, quemadmodum etiam plures alii ex Slavis, qui Dalmatiam incolabant, ut ipse tra- dit eodem loco et in vita Basilii n. 54 ed. Reg. quod qui- dem congruit cum Platina, qui Hadriano secundo pontifice et Suetopolo principe Dalmatiae Sclavos Christi fidem susce- pisse ait in vita Ioannis XIII, quem pro XIV ponit. haec autem Platinam ex Blondo, Blondum vero ex chronico An- dreae Danduli exscripisse aiunt; ubi sic legitur: *huius au- tem B. Cyrilli praedicatione Sueropolis rex Dalmatiae, qui ab Odrillo germano Totilae regis Gothorum originem duxerat, cum toto suo populo fidem catholicam suscepit.* verum Dandulus haec sub Michaelle contigisse scribit, Pla- tina vero sub Basilio Macedone. neque soli Arentani ac non- nulli alii ex Slavis Dalmatiae accolis sub Basilio Macedone baptismum susceperunt; verum et Bulgaros ad meliorem frugem revocavit idem imperator, Russisque persuasit ut sacrum ba- ptisma susciperent, quemadmodum narrat laudatus Porphyro- genitus in avi vita n. 95 et 96. de Russorum autem ad fidem Christi conversione libet hic proferre historiam, quae a principio mutila est; quam quidem reperi in codice ms Col- bertino recenti manu conscripto n. 4432, et Latinam fecimus. sic igitur habet.

Καὶ τὰ τοῦ σεβασμῶτος τούτων καλῶς καταμάθουσι. οἱ δὲ τὸ τοῦ λόγου εἶπεν πτερωτοὶ γενόμενοι τὴν Ῥώμην καταλαμβάνουσι, καὶ τὰ ἐκέῖσε πάντα ἐρευνῶσι καὶ σκοποῦσι καὶ καλῶς περιεργάζονται τῶν τε θείων νυῶν τὴν εὐπρέπειαν καὶ τοὺς ἐκεῖσε ἱερεῖς καὶ ἄρχιερεῖς. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν πατριάρχην αὐτὸν ὁρῶσι, τὸν καὶ πάπαν καλούμενον, καὶ λόγους ὠφειμίας παρ' αὐτοῦ κλειστός ἀκούουσιν. καὶ οὕτως σπουδαίως κατηδρομοῦσι καὶ ἑαυτῶν καταλαμβάνουσι χώραν καὶ πρὸς τὸν μέγαν ῥῆγαν ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσι, καὶ ἄπερ εἶδον καὶ ἤκουσαν κἀκεῖσε καλῶς ἐξαγγέλλουσιν· εἶναι δὲ μεγάλα καὶ ἀληθῆ δεικνύοντες πάντα, καὶ ἀνδρῶν ἕτερος τινὸς ἀναψηλαφήσεως καὶ ἐρεῦνης. καὶ "εἰ θέλεις" ἔφησαν, "λαμπρόταται καὶ ἐνδοξοτάται ἡμῶν ἀθῆντα καὶ ἄρχον, τὴν τοῦτων πίστιν δεξάσθαι, μὴνυσον αὐτοῖς, καὶ καλῶς τὰ ἐκείνων μυθήσθαι." ὡς δὲ οἱ σὺν ἐκείνῳ ἄρχοντες πάντα ἤκουσαν, μᾶλλον δὲ οἵτινες καὶ πρῶην αὐτῷ συνεβούλευσαν, πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνδρὶς εἰρήκασιν "οὐ καλὸν φαίνεται τοῦτο γενέσθαι κἄσω ἡμῖν, εἰ μὴ οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καλῶς δεκιμάσωσι καὶ καταμάθωσιν, ἐπειδὴ καὶ ταύτην πόλιν μεγάλην τινὰ καὶ κρείττονά τινες εἶναι διαφημιζουσι. λοιπὸν ἄξιόν ἐστιν ὅπως καὶ ταύτης τὸ σέβας καὶ τὴν λατρείαν οἱ αὐτοὶ ἐρευνήσωσι καὶ ἀναψηλαφήσωσι, καὶ οὕτως ἀμφοτέρων

2 σπερωτοὶ apud Bandurium
ἐαυτῶν?

3 σκοπῶσι ib.

8 καὶ ἰρ

Et quae ad religionem eorum pertinent accurate ediscerent. illi vero sciscitandi studio cupidi, Romani se conferunt, istisque omnia perscrutantur et exquirunt, ac curiosissime dispiciunt cum sanctorum templorum decorem tum sacerdotum et pontificum ordinem. imo etiam patriarcham eorum, quem papam vocant, invisunt; a quo verbis et doctrina ad utilitatem suam spectante instituti revertuntur ac regionem suam repetunt. hinc sese magna regi pectunt, ipsisque omnia quae viderant et audierant sedulo recensent. adfirmabant porro magna illa et verissima existere, nec ulteriori perquisitione et perscrutatione opus esse. "quodsi velis" inquit, "illustrissime et gloriosissime domine principis noster, ipsorum fidem amplecti, id ipsis significato, atque eorum misteriis rite initiare." quibus auditis proceres qui cum rege erant, maximeque illi qui ipsi talis propositi auctores fuerant, rursus ipsum ita compellant "non videtur nobis id agendum esse, nisi prius iulem ipsi. Compellunt ritus explorent et ediscant. fama quippe et eam urbem magnam, imo praestantiozem esse. demumque e re fuerit ut iidem huius quoque religionem et cultum examinent ac experiantur; et sic postea ex his duabus meliorem deligamus." tum rex

τὸ κρεῖττον ἐκλεξόμεθα.” ἤκουσε πάλιν καὶ τοῦτο ὁ ἐχέφρων καὶ πεφροσμένος ῥῆγας ἐκείνων καὶ προσήκατο καὶ καλῶς ἀπέδεξατο. διὸ καὶ τοὺς δηλωθέντας πολλακίς τέσσαρας ἄνδρας πάλιν ἐκπέμπει καὶ πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὡς ἵνα καὶ τὰ ἐκεῖσε πάντα κατοπτρεύσῃ καὶ ἀποπειράσῃται. καὶ δὴ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ταύτην καταλαμβάνουσι, καὶ τῷ τότε γὰρ Ῥωμαίων σκῆπτρα ἰθύνοντι, Βασιλεῖω φημί τῷ ἐκ Μακεδονίας, προσέρχονται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς αὐτῶν ἀφίξεως ἀπαγγέλλουσιν. ὁ δὲ ἄσμενος καὶ τριτάσμενος τούτους ἀποθεξάμενος ἄρχοντας τινας παραστὰ τῶν ἐλλογίμων αὐτοῖς ἐπίδιδωσιν, ὅπως τὰ κάλλιστα πάντα τῆς πόλεως αὐτοῖς ἐπιδείξωσι καὶ τὰς κενύσεις αὐτῶν πάσας καλῶς διευκρινήσωσι καὶ ἀπολογήσωνται. οὗ δὲ ἄνδρες παραλαβόντες, καὶ πολλὰ ἐν γῇ πόλει αξιοθέατα ἐπιδείξαντες, εἰσῆλθον πρὸς τὸν περιβόητον καὶ μέγαν θείον ναὸν τῆς τοῦ θεοῦ Σοφίας. καὶ γὰρ ὡς ὁ λόγος κριτεῖ, ὅτι καὶ ἑσπῆ μεγάλη τις πρὸς αὐτὸν ἐτελεῖτο τὸ τότε· εἴτε δὲ τοῦ χρυσουρήμονος εἴτε ἢ κοίμησις τῆς ὑπεραγίας μητρὸς τοῦ κυρίου μου, ἀκριβῶς λέγειν οὐκ ἔχω. πλὴν ἑσπῆ ἐτελεῖτο θαυμαστὴ καὶ μεγάλη. καὶ οἱ τέσσαρες ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ μετὰ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν ὄντες, τὸν ναὸν πάντα περιεσκόπων, καὶ τῆς τελευμένης ἑσπῆς τὰ πλεῖστα ὄψατα βλέποντες καὶ τὴν μελωδίαν τῶν ἀσμάτων ἀκούοντες, θαυμάζοντες διεκρόθον. διαβιβύσαντες οὖν ἐκεῖσε τὸν ἱερε-

ille prudens et conspicuus hoc consilium admisit et amplexus est. quamobrem quattuor illos saepe memoratos viros Cpolim mittit, ut omnia quae ad religionem spectabant explorarent ac experirentur. in hanc vero illi urbem nec sine magno labore concedunt, atque Basilio Macedoni, tunc Romanorum sceptra moderanti, se sistunt, ipsique tanti suscepti itineris causam reuuntiant. is vero ingenti gaudio hos excipiens mox viros illis eruditos et praeclaros adiungit, qui omnia in urbe pulcherrima monstrarent, quique rogata eorum recte intelligere possent, iisque satisfacere. hi autem cum multa ipsis in urbe spectaculo digna ostendissent, in celebratissimum illud magnumque S. Sophiae templum cum ipsis ingressi sunt. atque ut vulgo fertur, tunc magna sollennitas celebrabatur, sive S. Chrysostomi sive Dormitionis sanctissimae matris domini mei; id vero non certo dicere valeo: verum tamen est tunc fuisse mirabilem magnamque celebritatem. quattuor porro viri qui cum proceribus nostris erant, totum templum circumpererunt, necnon quae ad celebritatem spectabant; luminisque cernentes ac canticorum melodiam audientes stupebant attoniti. cum istic autem vespertini et matutini himni tempore venissent multaque dixissent audivissentque, accedit sacrae et divinae liturgiae tempus;

ριον ὕμνον καὶ τὸν ὀρθρινόν, καὶ πολλὰ εἰπόντες καὶ ἀπο-
σαντες, φθάνει καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἱεραῆς καὶ θείας λειτουργίας
καὶ πάλιν οἱ ῥηθέντες ἄνδρες μετὰ καὶ τῶν τοῦ βασιλείου ἀρ-
χόντων εἰς τὸν σεβῆσμον καὶ μέγιστον ναὸν εἰσέρχονται,
ὅπως τῆς ἀνωμιάτου καὶ θείας μυσταγωγίας θεαταὶ γενή-
σονται. ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος ἐκπλήττομαι τοῦ θεοῦ
τὴν φιλανθρωπίαν, τοῦ θέλοντος πάντας σωθῆναι καὶ εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν. καὶ γὰρ ἐπεὶ οἱ ἔθνη καὶ βαρ-
βαροὶ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐν τῷ τρισμεγίστῳ νατῷ εἰσηλθόντες ὡς εἴ-
ρηται, κάκεισε ἰστάμενοι τὰ δρώμενα πάντα ἐν τῷ νατῷ ἐσκό-
πουν, καὶ ἀκριβῶς κατεμάνθανον. πῶς πρότερον ἢ λεγομένη
μικρὰ εἴσοδος γέγονεν, εἶτα καὶ ἡ μεγάλη ὑπηρεπίετο, καὶ
οἱ ὑποδιάκονοι καὶ οἱ διάκονοι ἔξεπορεύοντο τοῦ ἱεροῦ βήμα-
τος μετὰ λαμπάδων καὶ ῥιπιδίων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἱερεῖς
πλείστοι καὶ ἀρχιερεῖς κατὰ τὸ σῆμα μετὰ καὶ τῶν φρι-
κτῶν καὶ θείων μυστηρίων, καὶ αὐτὸς ὁ τὴν ἀρχιερωσύνην
τότε ἔχων πατριάρχης, καὶ πάντες μὲν ἐπ' ἐδάφους κατέπε-
σον οἱ ἐκεῖσε ἄντες, καὶ εὐχὴν ἔζυτοῦντο καὶ τὸ κύριον ἐλέη-
σον ἔκραζον· μόνον δὲ οἱ τέσσαρες ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ ἔθνη καὶ
ἀσκαρδαμυκτοὶ καὶ ἀδελφῶς ἐνητένιζον καὶ πάντων τελουμένων
ἐσκόπουν. διὸ καὶ ὁ εὐσπλαγχνὸς ἡμῶν θεὸς καὶ ἐλεῆμων
τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων ἀπέρξε, καὶ εἶδον φα-
βερά τινα καὶ πυράδοξα, ἅπερ καὶ ἐρωτήσαντες τὴν ἀληθεῖαν

20 ἀσκαρδαμυκτοὶ apud B.

rursusque laudati viri cum proceribus illis ab imperatore missis in
venerandum et maximum templum ingrediuntur, ut incruenti et di-
vini misterii spectatores essent. huc deducto sermone, dei erga ho-
mines amorem, qui vult omnes salvos fieri et ad cognitionem verita-
tis venire, stupens considero. nam cum ethnici et barbari illi in ter-
maximum, ut diximus, templum intrassent, stantesque omnia quae
ibi tum gerebantur considerarent, curioseque sciscitarentur cur pri-
mum quem parvum vocant ingressus, deinde vero magnus fieret;
quare subdiaconi et diaconi ex sacro bemat cum lucernis et flabel-
lis egrederentur, imo etiam sacerdotes et pontifices pro assueto more
cum tremendis ac divinis misteriis, necnon patriarcha qui tunc sedem
obtinebat, ac turba in pavimento procideret, preces effunderet cla-
maretque *domine miserere*. illi vero quattuor gentiles soli inten-
tis oculis sine reverentia haec respiciebant, omnesque sacros ritus
considerabant. quare misericors ille et miserator deus noster iisdem
viris oculos aperuit, ut quaedam tremenda et mirabilia viderent, ac
postea sciscitantes rei veritatem ediscerent. absoluto quippe divino illo

ἀκριβῶς ἔμαθον. ὡς γὰρ ἡ θεία ἀεινή καὶ μεγάλη εἴσοδος
 τέλος ἔλαβε, καὶ ἐκ τῆς κατακλήσεως πάντες ἀνέστησαν, πα-
 ρευθὺ οἱ τὴν ξάνην ὀπισθοῖαν ἐσωρακίτες ἄνδρες, τοὺς συνέγ-
 γως αὐτοῖς ἄρχοντας τοῦ βασιλείως ἐπὶ χεῖρας λαβόμενοι,
 5 τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς ἔφησαν. “ὅτι φοβερὰ καὶ μεγάλη μὲν
 ὑπῆρχον ἄπερ ἕως ἄρτι ἐβλέπομεν πάντα, οὐκ ἀφνούμεθα·
 τὸ δὲ νῦν ὄραθῆν ἡμῖν ὑπὲρ τὴν φύσιν ἐστὶ τὴν ἀνθρωπίνην.
 γεασίπους γὰρ τινὰς ἐσωράκαμεν πτερωτούς, στολὴν ξάνην
 αἰραίαν ἐνδεδομένους. σὸ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ
 10 ἐπάτου, ἀλλ’ ὑπὸ ἀέρος ἐφέροτο ψάλλοντες ἅγιος ἅγιος
 ἅγιος· ἔπερ πάντας ἡμῶν πλέον πάντων τῶν ἄλλων ἐξέπληξε
 καὶ εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν ἐτέβαλεν.” ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσαν
 οἱ τοῦ βασιλείως ἄρχοντες, πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίναντο λέγοντες
 “καὶ ταῦτα πάντα ἀγνοεῖτε τὰ τῶν χριστιανῶν μυστήρια, καὶ
 15 οὐ γινώσκετε ὅλος ὅτι ἄγγελοι ἐκ τῶν οὐρανῶν κατέρχονται
 καὶ λειτουργοῦσι μετὰ τῶν ἱερέων ἡμῶν.” ἐκεῖνοι τοῦτο
 ἀκούσαντες εἶπον “πανύληδες καὶ φανερόν ἐστιν ἔπερ ἡμῖν
 λέγετε, καὶ ἑτέρας ἀποδείξεως οὐδέεται· αὐτοὶ γὰρ πάντα
 οἰκείους ὀφθαλμοῖς ἐσωράκαμεν. λοιπὸν ἂν εὐσταε ἡμῶς ὅπως
 20 ἵνα ταχέως ἀπέλθωμεν ὅθεν καὶ ἐστάλημεν, ὅπως καὶ τὸν
 κατέρχοντα ἡμῶν καλῶς πληροφορήσωμεν, καὶ βεβαιώσωμεν
 ἄπερ εἶδομεν καὶ ἔμαθαμεν καλῶς.” οὗπερ καὶ ἀπέπεμψαν
 μετὰ χαρῆς μεγάλης καὶ εὐφροσύνης πάλιν ἐκίσει. οἱ δὲ
 ἐπανακάμψαντες καὶ τὴν αὐτῶν καταλαβόντες χεῖραν εὐροῦ

et magno ingressu, cum signo vocati omnes surrexissent, quamprimum viri illi, qui stupendam visionem conspexerant, imperatoris proceres secum adstantes, manibus arreptos, sic alloquuntur. “tremenda et magna esse quae hactenus videramus non diffitemur: quod autem nunc vidimus humanam naturam exsuperat: iuvenes quippe quosdam conspeximus alatos, specioso nec assueto amictu, qui pavementum minime contingebant, sed per aëra ferebantur psallentes *sanctus sanctus sanctus*. quod sane nos omnes plus quam cetera in stuporem magnamque admirationem coniecit.” quibus auditis imperatoris proceres ita respondunt. “et fortasse omnia Christianorum mysteria ignorant, nescitis ipsos angelos de caelo descendere et cum sacerdotibus nostris ministerium obire.” tum illi “verissimum sane et manifestum est quod vos dicitis; nec alio argumento opus habet: omnia quippe ipsis oculis vidimus. demum nos remittite, ut eo redeamus unde legati fuimus, quo principem nostrum de iis quae vidimus et probe didicimus certiores faciamus.” quos illi tunc cum gaudio et letitia magna dimiserunt. reversi autem illi in regionem suam, clarissimo et

τὸν λαμπρότατον καὶ μέγαν φῆγαν, καὶ προσκυνήσαντες αὐ-
 τόν, ἄπερ εἶδον καὶ ἤκουσαν πάντα εἶπον καὶ δευσαύρησαν
 τριπλῶς, λέγοντες καὶ τοῦτο "ὅτι μὲν μεγάλα τινὰ καὶ λαμπρὰ
 πρῶην ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐθεασάμεθα, οὐκ ἀρνούμεθα· τὰ δὲ ἐν
 τῇ Κωνσταντινουπόλει ὁραθέντα πάντα τοῦν ἀνθρώπινον κα- 5
 ταπλήττουσι;" καὶ ἐν καθ' ἑν λεπτομερῶς διηγῆσαντο. ὁ δὲ
 μέγας ἐκείνων ἄρχων ὡς τὴν ἀλήθειαν παρ' ἐκείνων ἀκριβῶς
 ἐπέμαθε καὶ ἐβεβαιώθη, μηδὲν μελλήσας ἀλλὰ παρατὰ στέλ-
 λει πρὸς τὸν βασιλέα τὸν εὐσεβέστατον τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ
 Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀρχιερέα αἰτεῖ, ὡς ἕνα τὸ ἐκεῖσε μν- 10
 ριάρχημον ἔθνος διδάξῃ καὶ βαπτίσῃ. ἦν δὲ τότε Βασιλεὺς
 ὁ ἐκ Μακεδονίας ὁ τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα διέπων· ὃς
 καὶ μετὰ χαρᾶς μεγάλης τοὺς σταλέντας ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀν-
 θρώπων δεξάμενος ἀρχιερέα τινὰ αὐτοῖς ἐξέπεμψε, ἐπ' εὐ-
 λαβείᾳ καὶ ἀρετῇ διαβόητον, καὶ σὺν αὐτῷ ἄνδρας δύο, Κύ- 15
 ριλλον καὶ Ἀθανάσιον, ἐναρέτους καὶ ὑπότους ὄντας καὶ πάντῃ
 λογιωτάτους καὶ φρονιμωτάτους. καὶ οὐ μόνον τῆς θείας
 γραφῆς ἦσαν ἐμπλεοί, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξω καλῶς ἐξησκημένοι,
 ὡς τὰ τε γινόμενα ὑπ' αὐτῶν γράμματα μαρτυροῦσι τοῦτο
 καλῶς. οἳτοι δὲ ἰκέεσσι ἀπελθόντες πάντας ἐδίδασκον καὶ 20
 ἐβύκτιζον καὶ πρὸς τὴν τῶν Χριστιανῶν εὐσεβείαν ἐνήγον.
 βάρβαρον δὲ πάντῃ καὶ σόλοικον βλέποντες τὸ τοιοῦτον ἔθνος,
 οὐκ εἶχον δι' ἠθόντες λογιωτάτοι ἄνδρες ἕπως καὶ τὰ τῶν
 Ἑλλήνων εἴκοσι τέσσαρα γράμματα αὐτοῖς διδάξαι, μήποτε

magno regi se sistentes, post solitum exhibitum obsequium, omnia
 quae viderant et audierant ipsi renuntiarunt, talia loquentes: "magna
 et splendida quaedam nos Romae nuper vidisse non negamus: at
 quae Cpoli visa nobis sunt, humanam omnem mentem obstupesci-
 unt;" quae illi minutatim recensuerunt. magnus vero princeps rei
 veritatem ab ipsis eloctus de eaque certior factus, nulla interposita
 mora, Cpollim ad piissimum imperatorem legatos mittit, qui episco-
 pum peterent, ut innumeram ibi populi multitudinem doctrina im-
 bueret et baptizaret. tunc porro Basilius Macedo Romanorum sce-
 ptrā moderabatur; qui exceptis cum gaudio magno huiusmodi legatis
 episcopum eo misit pietate et virtute clarum, cum comitibus duobus,
 Cyrillo et Albanasio, qui et ipsi virtute eruditione et prudentia or-
 natissimi erant, neque solum divinae scripturae notitia repleti, sed
 etiam in humanioribus literis probe exercitati, ut eorum scripta tes-
 tificantur. eo profecti illi omnes edocuerunt et baptizarunt et Chri-
 stianae pietatis rudimentis instituerunt. cum autem gentem eam
 omnino barbaram et rudem cernerent, ac' nullo modo possent doctis-

πάλιν τῆς εὐσεβείας παρακλίνωσι. δὴ καὶ τριάκοντα πέντε στοιχεῖα γραμματίων αὐτοῖς ἐνεχάραξαν καὶ ἐδίδαξαν. ὧν περ καὶ ἡ κλήσις ὀνομαζίων ἐστὶν αὕτη, ἄς, μπουκῆ, βέτδ, γλαῖδ, θουρωῶ, γέεσι, ζηβήτ, ζελῶ, ζεπλέω, ἦ, ζεῆ, κύκω, λουδέα, 5 μαῖ, νᾶς, ᾶν, ποκόη, φετζίη, σθλόβω, ντεβέρωδω, ἦκ, φέρωτ, χάρ, ᾶτ, τῆη, τξέρβη, σάα, σθία, γέορ, γερῆ, γέρ, γέατ, γίωσ, γέους, γέα. ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ λέγόμενα τῶν Ῥωσῶν ἄπερ καὶ ἕως τοῦ νῦν μαθησκουσι πάντες, καὶ παλῶς τὴν εὐσεβείαν γινώσκουσι.

- 10 Λέγουσι δὲ καὶ τινες καὶ τοιοῦτόν τι θαῦμα γενέσθαι ἐν τοῖς ἐκείσοι. ἔτι γὰρ τῆ δεσποδαιμονίᾳ καταχόμενος αὐτὸς τε ὁ ἄρχων καὶ οἱ μεγαστίνες αὐτοῦ καὶ ἅπαν τὸ ἔθνος, καὶ σκοποῦμενοι περὶ τῆς πρώτης αὐτῶν θρησκείας καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, εἰσκαλοῦσι πρὸς αὐτούς τὸν ἕρτι φοιτήσαντα ἀρχιερέα, ὃν καὶ ἐπηρώτησαν ὁ ἄρχων τίνα τὰ κατὰ 15 αὐτῶν ἐπαγγελόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν διδασκασθῶν μέλλοντα. τοῦ δὲ τῆς ἱερᾶν τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίου προτείναντος βιβλίον καὶ τινὰ θαύματα ἐξηγουμένου τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἐπιδημίᾳ τερατουργηθέντων, "εἰ μὴ τί τῶν ὁμοίων" τὸ πλῆθος ἔφη τῶν Ῥωσῶν "καὶ ἡμεῖς θεασώμεθα; 20 καὶ μάλιστα ὁποῖον λόγεις ἐν τῇ καμίνῳ τῶν τριῶν παίδων γενέσθαι, οὐκ ἂν σοι ὄλωσ πιστεύσωμεν." ὁ δὲ τῷ ἀψευδεῖ πιστεύσας λόγῳ τοῦ εἰπόντος ὅτι ὁ εὖν αἰτήρησθε ἐν τῇ

simi viri viginti quattuor Graecorum literas ipsos edocere, ne rursus a pia religione deflecterent, triginta quinque literas ab se inventas et exaratas iisdem tradiderunt, quarum nomina haec sunt, *As, Μπουκόη, Βετδ, Glad, Dopro, Geesti, Zibit, Zelo, Zeplea, I, Sei, Caco, Ludia, Mi, Nas, On, Pocoli, Ritzii, Stklobo, Ntebarde, Ic, Phe-roi, Cher, Ot, Tzi, Tzarbi, Saa, Sthia, Geor, Geri, Ger, Geat, Giu, Gus, Gea.* hae sunt triginta quinque Russorum literae, quas hactenus omnes ediscunt, atque rectam piae religionis notitiam obtinent.

Narrant autem quidam miraculum huiusmodi istis in partibus contigisse. cum enim princeps ille optimatesque, imo tota eorum natio pristina adhuc superstitione teneretur, ac nuper invectum cultum Christianorumque fidem considerarent, episcopum qui non diu advenerat evocant; quem princeps ille interrogavit, quid contra religionem suam dicendum haberet, et quaenam ipse docturus esset. illo autem sacrum divini evangelii librum protendente, narranteque miracula quaedam a deo in humano adventu suo patrata, "nisi quid simile" inquit Russorum turba "nos quoque videmus, maxime velle quale narras in camino trium puerorum factum esse, nullo modo iis

ὀνόματί μου λήψασθε, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, κακεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ἔφη πρὸς αὐτούς "εἰ καὶ μὴ ἐξεστὶν ἐκπειράζειν κύριον τὸν θεόν, ὅμως εἰ ἐκ ψυχῆς διεγνώκατε προσελθεῖν τῷ θεῷ, αἰτήσασθε ὅπερ βούλεσθε, καὶ ποιήσει τοῦτο πάντως διὰ τὴν αἰτήσασθαι ἡμῶν ὁ θεός, κἂν ἡμεῖς ἐλάχιστοι καὶ ἀνάξιτοι." οἱ δὲ εὐθέως ἤτήσαντο τὴν τοῦ θεοῦ εὐαγγελίου πυκτιδα ἐν τῇ παρ' αὐτῶν ἀνορθείσῃ φηφήναι πυρκαϊᾷ, καὶ εἰ ἀβλαβῆς αὐτῇ τηρηθείη, προσελθεῖν καὶ αὐτούς τῷ παρ' αὐτοῦ κηρυσσομένῃ θεῷ. ἔδοξε ταῦτα· καὶ τοῦ ἱερέως πρὸς θεὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ 10 τὰς χεῖρας ἐπάφαντος καὶ "δόξασάν σου τὸ ἅγιον πνεῦμα, Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ θεός ἡμῶν" εἰπόντος, ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ ἔθνους παντὸς ἐρρίφη εἰς τὴν κάμινον ἡ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου βίβλος. ἐφ' ὧρας δὲ ἰκανὰς τῆς καμίνου ἐκκαυομένης, εἴτα καὶ τέλεον ἐκμαρανθείσης, εὐρέθη τὸ ἱερόν πυκτίον διαμειναι 15 ἄπαθες καὶ ἀλώβητον, μηδεμίαν ἀπὸ τοῦ πυρὸς δεξάμενος λύμην. ὅπερ ἰδόντες οἱ βάρβαροι καὶ τῷ μεγάλῃ καταπλαγόντες τοῦ θαύματος, ἀνανδοιάστας πρὸς τὸ βάπτισμα ἠτύματόλου, καὶ καθαιρούμενοι τὸν νοῦν τὸν σωτήρα ἐδόξαζον κύριον· ᾧ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν 20 αἰῶνων. ἀμήν.

quae dicturus es credemus." ille vero fidem habens huic verissimo dicto "quodcumque petieritis in nomine meo, accipietis" et "qui credit in me, opera quae ego facio, et ipse faciet, imo maiora eorum faciet," respondit illis "etsi non liceat tentare dominum deum, attamen si ex animo ad deum accedere decrevistis, petite quidquid volueritis; idque deus petitioni vestrae obtemperans exequetur, etiam si nos quam minimi et indigni simus." illi vero statim petierunt ut liber evangeliorum in rogam ab se accensum mitteretur, et si hic illaesus servaretur, se ad dei, quem praedicabant, cultum accessuros. accepta condicio fuit. sacerdoteque ad deum oculos et manus erigente, ac dicente "spiritum sanctum tuum glorifica Iesu Christo deus voster," in conspectu totius gentis liber S. evangelii in caminum coniectus est. cumque horis non paucis arsisset caminus, hinc igne penitus extincto sanctus ille liber illaesus integerque repertus est, nulla ignis nota vel damno remanente. quod conspicati barbari, ac magnitudine miraculi perculsi, sine mora vel dubitatione ad sanctum baptismum sponte accesserunt, ac mente purgati salvatorem dominum laudibus celebrarunt; cui gloria et imperium nunc et semper et in secula saeculorum. amen.

Libet aliqua hic mouere ad praefatam Anonymi historiam de

Russorum ad fidem Christi conversione. et primo quod ait hic scriptor Anonymus, Russos adhaesisse ritui Graecorum propterea quod legati Romam et Cpolim missi ad utrumque ritum contemplandum ritum Graecum Romano praetulerunt, eadem ferme narrantur a scriptoribus de conversione Wlodomiri Russorum ducis, qui fidem Christi suscepit imperatoribus Basilio et Constantino, qui eidem duci sororem Annam in matrimonium dederunt: nam et ille ritui Graeco adhaesit propterea quod legati, quos ea causa Cpolim miserat, homines nimirum militares et adhuc semibarbari, eos vehementer commendassent, Latinorum vero ritus vel iidem vel farinae eiusdem alii nuntii haud satis religiose peragi ac templa parum esse ornata rettulissent; nisi id postea Graeci schismatis propugnatores confinxerint, cum Wlodomirum ac filios plerosque constet catholicae fidei cum primis studiosos extitisse, quorum duo, David ac Romanus sive Borissus ac Glebus, in catalogo sanctorum a Russis etiam Romanae ecclesiae unitis recensentur. quod autem ait de Cyrillo, is est ille episcopus et apostolus Slavorum, S. Methodii Olomucii in Moravia episcopi et Slavorum item apostoli frater; quorum quidem memoria colitur die 9 Martii. S. Cyrillus vero Thessalonicae natus est et prius dictus fuit Constantinus, qui propter mirabile eius ingenium dictus fuit philosophus; postmodum vero de consensu pontificis Cyrillus nuncupatus fuit, ut patet ex vita eorundem SS. Cyrilli et Methodii, ex ms Blaudurano edita in Actis Sanctorum die 9 Martii. eadem habentur et in alia eiusdem vita ibidem edita, necnon in historia regni Slavorum presbyteri Diocleatis. perperam autem in Breviario, quo hodie Bohemi Moravi et Poloni utuntur, Lect. 1 dicitur Cyrilli et Methodii pater fuisse Constantinus cognomento philosophus: erat quippe hoc ipsius Cyrilli nomen, ut ex supra dictis patet, et ex assertione Anastasii oculati testis in epistola ad Carolum Calvum Francorum regem a. 875 data, qua nuntiat corpus S. Clementis papae a Constantino philosopho Romam allatum; atqui constat a Cyrillo id factum, Methodii fratre; quorum quidem pater fuit Leo patricius, ut scribit Diocleates p. 288 ex editione Io. Lucii. sed quae ibi monet idem Lucius de Constantino philosopho, Cyrillo et Methodio, futilia omnino sunt. eadem dicenda sunt de epistola Ioannis VIII papae Suetoplucho comiti, eiusdem Cyrilli coaevo, scripta, in qua ait Constantinum philosophum fuisse inventorem literarum Slavonicarum: "litteras" inquit "Sclavonicas a Constantino quodam philosopho repertas, quibus deo laudes debitae resonant, iure laudamus. Anonymus quippe hic noster, Diocleates, Acta S. Cyrilli ac reliqui scriptores Cyrillo,

qui et Constantinus dictus fuit, uti supra demonstravimus, hoc adtribuunt; quin et perpetua apud nostrates traditio habetur, unum ex duobus alphabetis Slavonicis *Kiurilizam* dictum ipsius Cyrilli esse, a *Kiural* nomine Slavo, quod Cyrillum Latine sonat, denominatum; alterum vero *Bakuizam* appellatum Divi Hieronymi. de his duobus alphabetis Ioannes Palatinus in opere Italico de arte scribendi, de characteribus vero S. Hieronymi Guillelmus Postellus. quid vero ipse de S. Hieronymi alphabeto et versione sacrae scripturae ab ipso, ut aiunt, in Slavonicam linguam facta sentiam, libenter fatebor. nullibi in operibus Divi Hieronymi ne vestigium quidem reperti linguae Slavonicae: quam quidem si calluisset, in explanandis scripturis, et pharics cum de nominibus Hebraicis, ea procul dubio usus esset. ubi vero Divus Hieronymus patrium sermonem appellat aut nostratum linguam, id de lingua Latina, quae tunc per universum Romanum orbem in usu erat, intelligendum esse nemo cruditus ignorat. ceterum quod ait hic scriptor Anonymus Russos tandem miraculo libri evangeliorum, qui cum in ignem comectus esset ibi illacusus ac integer repertus est, ad Christi fidem conversos fuisse, satis convenit cum iis quae de eadem re habet Porphyrogenitus in avi vita n. 96.

163, 13. Eadem haec v. supra c. 29.

Ibid. 15. Ἀρέντα] hodie regio illa Narenta et populi illius Narentani dicuntur.

Ibid. 17. Μόκρον Slave *Mocro* nuncupatur.

Ibid. 18. Ὀστρογ Slave *Ostrog* appellatur.

Ibid. 19. Κόρκρα ἦτοι τὸ Κίκερ] Latine *Corcira*, Slave *Karkar* dicitur.

Ibid. 20. Μέλιτα ἦτοι Μαλοζέαται] Slave *Mliet*, Latine vero dicitur *Melita* Plinio. hinc catuli Melitaci, Callimacho auctore, apud Plinium. huius autem insulae supremum dominium hodie est penes rem publicam Ragusinam, utile vero, ut aiunt, dominium penes monasterium nostrum S. Mariae dictum. de hac insula et monasterio nostro cf. Maurus Orbinius noster in opere cui titulus *Il Regno degli Slavi*.

Ibid. 21. ἐν ταῖς πράξεις τῶν Ἀποστόλων] c. 28. sed num illud Pauli naufragium acciderit prope Melitam insulam maris Adriatici an vero prope Melitam maris Africi insulam, non facile ex Actibus Apostolorum cognosci potest; et meo quidem iudicio quaestio illa insolubilis videtur.

164. 3. Φάρα] Latine etiam *Phara*, Slave vero *Muar*.

164. 8. *Βράνλης* Latine *Brachia*, Slave *Brac*.

Ibid. 5. *Χόαρα* Antonini in itinerrario Corra dicitur.

Ibid. *Ίης* Latine *Issa*, Slave vero *Wis* nuncupatur.

Ibid. *Λάστοβον* Stephani Ladesta, Tab. Peut. Ladestris. Latine *Laudestina* dicitur, Slave vero *Lastovo*; paretque rei publicae Ragusinae. cf. Lucius p. 49.

Ibid. 8. Patzinacitae, qui et Patzinacae, a principio incoluerunt antiquam magnamque Bulgariam circa flumen *Atef* dictum, quod Theophani *Atafis* dicitur et *Edel* Tartarice, a Rutenis vero *Volga* seu *Wolga* appellatur, olim *Rha* Ptolemaeo: postmodum vero iidem Patzinacitae trans Istrum planities incoluerunt a Borysthene fluvio ad Pannoniam usque porrectas. de huius autem regionis incolis Patzinacitis et gentibus ipsis conterminis pluribus agit scriptor noster in principio huius operis, et infra c. 42, ubi terminos illarum gentium assignat. Patzinacitae vero quamplurima bella varia fortuna gesserunt tam cum Romanis quam cum aliis nationibus; tandem devicti fuere a Ioanne Comneno, qui in huius victoriae memoriam diem festum instituit, quem quidem τὴν τῶν Παζινάκων τελετὴν nuncupavit, ut scribit Choniates p. 23 2. Patzinacarum autem nomen ex Russico vel Polonico Pyeczinigorum desumptum scribit Allutius et ex eo Lucius 6 5, ubi ait Patzinacas, seu Patzinacitas postmodum Vlahos appellatos fuisse.

Ibid. 10. *Μαζάρους*] sic in mss et in editis: sed sunt qui hic *Χαζάρους* legendum putent, cum subiungat Porphyrogenitus πρὸ ἐτῶν δὲ πεντηκοντα οἱ λεγόμενοι Οὐζ μετὰ τῶν Χαζάρων ὁμονοήσαντες.

Ibid. 22. εἰς θέματα ὀκτώ] et paulo infra tradit idem scriptor, haec octo Patzinacitarum themata dividi in partes 40. Cedrenus vero p. 775 scribit Patzinacitarum gentem magnam ac populosam dividi in 13 tribus. in hoc autem Patzinaciarum tractu hodie *Podolia* et *Moldavia* visuntur, ut scribit Ortelius.

165, 1. ὄνομα τοῦ πρώτου θέματος] omnia haec themata paulo infra compositis nominibus insigniuntur, exceptis *Gyla* et *Charobœ*. nec dubito quin plurima horum thematum nomina corrupta ac depravata sint, ut saepe accidere solet scriptoribus Graecis, dum barbara nomina referunt.

Ibid. 9. τὸν *Γιαζή*] paulo infra idem thema *Γιαζιχοπὸν* appellatur a nomine eiusdem principis.

Ibid. 23. *Κουαρτζιζούρ*] hoc nomen compositum est ex nomine thematis *Τζούρ* et principis qui in eo tunc regnabat cum haec scriberet Porphyrogenitus: nam ut scribit Ce-

drenus l. c., praeter commune Patzinacitarum nomen quaevis tribus a suo generis principe atque auctore peculiarem sortita est appellationem.

165, 23. Συρουκαλλή] sic et in mss. at fortassis legendum Συρουκουλή: quippe paulo superius hoc thema Κουλήη et non Καλλή appellatur.

166, 1. Βουλαζοσπόν] thema hoc paulo superius Τζοπόν et non Τζοσπόν vocatur.

Ibid. 7. Γιαζιχοπόν] nomen compositum ex Χοπόν thematis nomine, et Γιαζι seu Γιαζη principis nomine, qui in eo themate regnabat quo tempore Patzinacitae suis sedibus eieci fuere, ut ait paulo superius Porphyrogenitus.

Ibid. 8. Γύλα] circa finem huius capituli hoc idem thema composito nomine insignitur et Chabuxingyla dicitur.

Ibid. 9. Ίαβδιερίμ] nomen primi thematis compositum: sed supra scribitur Ήρτήμ, non vero Ήρτίμ. ceterum duarum tribuum Patzinacitarum, quarum una *Belemarnis* et altera *Pagumanis* vocabatur, meminit Cedrenus p. 776.

169. 16. Chelandia urbs hic est circa Bosporum, non vero navigii genus, ut putavit Meursius.

170, 15. σικώνειν, σικόνειν et σηκώνειν *sublevare, tollere et erigere* significat, σκουτάριον autem est Latinum *scutum*. sed observandus est hic ritus scuto impositum tollendi principem designatum; qui quidem communis erat tam Romanis quam barbaris. Ammianus Marcellinus l. 20 de Iuliano a Gallicanis militibus principe renuntiato: *impositusque scuto pedestri et sublatus eminens, populo silente, Augustus renuntiatu*s* iubeatur diadema proferre*. Zonaras in Iustiano, ubi de Hypatio a seditiosis in imperatorem electo: καὶ ἐπὶ ἀσπίδος αὐτὸν μεταρσίον ἄραντες ἀναγορεύουσι βασιλέα. ceterum de hoc more eligendi principem pluribus egere Pithoeus Advers. 2 6, Lipsius ad Tacitum, Dempsterus ad Corippum, Valesius ad Ammianum, et alii quamplurimi.

171, 15. Κάβαροι] sic in omnibus codicibus mss et ubique legitur. at Meursius pro Κάβαροι ubique legendum putat Ἀβαροι.

172, 17. καὶ τὸν Συμεὼν πολεμήσαντες] quomodo Bulgari a Romanis et Turcis profligati fuerint imperante Leone philosopho, et quomodo Turcae postmodum a Bulgaris interfectione deleti fuerint, pluribus narrat incertus Continuator Theophanis in vita Leonis imperatoris, necnon Symeon magister in eiusdem Augusti vita.

Ibid. 18. Πρεσθλάβον] haec eadem urbs aliis Πρεσθλάβα

dicitur; et quidem Persthlavam magnam, Bulgariae regum regiam, expugnavit Ioannes Zimisceus, utramque, magnam et parvam, Basilium. magnam ad Istrum statuit Anna; Zonaras et Scylitres haud procul a Dorostolo. ad Haemum montem ponitur a Niceta in Isaacio 1 5, quo loco eam describit, vide quae l. 1 Comment. de ea monuimus.

173, 6. *κακινκακῶς*] vide ad c. 13.

Ibid. 12. Ἐτὸν] hoc flumen *Atel* dicitur Porphyrogenito c. 37, sed *Edel* Tartarice vocatur.

174, 8. *πλησιάζουσι δὲ τοῖς Τούρκοις*] Ungariae hodiernae tum cum a Turcis occupata fuit, describuntur hic a Porphyrogenito limites.

Ibid. 16. *κεφαλὴ δὴν exercitus vel cohortis.* hac voce utitur Porphyrogenitus eadem notione c. 26 et infra c. 51. sed et plura alia exempla habes apud scriptores Byzantinos, necnon apud tacticos.

175, 20. Sphendoplocus hic Porphyrogeniti idem qui Suetopelkus, seu ut Annales Francorum, Zuentibolcus; et in epistola Ioannis VIII ad eundem scripta Suetopluchus. hic a Methodio et Cyrillo una cum sua gente ad fidem Christi conversus est circa annum Christi 880. vide Acta Sanctorum Bollandi ad 9 Martii, Lucium de r. Dalm. et Cr. p. 68 et 439.

177, 2. *Γεωγραφία ἀπὸ Θεσσαλονίκης*] in ms eadem manu ad marginem scribitur: *περιήγησις γεωγραφικὴ τῆς Σκυθικῆς γῆς.* et quidem recte, cum capite hoc regiones Scytharum describat Porphyrogenitus et singulis terminos assignet.

Ibid. 18. *Δίστρας*] varie scribitur, *Δίστρα, δρίστα, δρίστρα* et *δρίστον*, olim Dorostolum dicta, Moesiae inferioris urbs ad Istrum sita.

Ibid. 21. *ὀπίτιον* est Latinum *hospitium*. continuator Theophanis 3 28; ubi pluribus de castro Sarcel, et a quo et quando aedificatum, *ὄπερ*, inquit, *ἐρμηνεύεται μὲν λευκὸν οἶχημα, ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὸν Τάναϊν ποταμὸν, ὃς τοὺς τε Πατζινακίτας ἐντεῦθεν καὶ αὐτοὺς διείργει τοὺς Χαζάρους ἐκείθεν.*

178, 9. *εἰς καματερὰ καράβια*] Anonymus Combesianus in Romano n. 10: *δρόμωνες χίλιοι, καράβια καματερὰ σιτήσεις ἔχοντα καὶ ὄπλα πολεμικὰ λζ.* *navigia oneraria* interpres: *καματερός* quippe pro *καματηρός activus, laboriosus.*

Ibid. 15. In editis legitur *ροχλιδίων*, sed perperam:

quippe non ex parvis fluvii conchulis calx concinnata fuit sed ex glareis seu calculis fluminis, ut scribit continuator Theophanis 3 28.

178, 24. πρωτεύων varie usurpari solet a scriptoribus, ut videre est in Gl. Gr. Ducangii. sed quae scribit hic Porphyrogenitus, Chersonenses primum a protocontibus ex eadem gente delectis gubernatos fuisse, idque factum ad usque imperium Theophili, confirmantur ex continuatore Theophanis 3 28.

§

179, 5. δ α τιμήσας] ex hoc Porphyrogeniti loco palam est quid litera α cum § superscripto significet; quippe continuator Theophanis l. l. eandem rem enarrans sic scribit: ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος, τὸν εἰρημένον Πετρῶν ὡς ἐμπειροῦ κρίνας τῶν τόπων πρωτοσπαθαρῖόν τε εἰρήσεν καὶ στρατηγὸν ἐξέπεστελεν.

Ibid. 20. τῶν λ' μερῶν] nimirum triginta partes seu regiones; alibi quippe τὰ κλίματα appellat.

183, 21. Γρηγόριος] hic idem Gregorius paulo superius et infra Cricoricus appellatur. vide quae de Taronitarum gente scribit Ducangius in Familiis Byzantinis p. 172.

184, 7. ἐρμηνευτοί] apud Eusebium de Vita Constantini 4 32 μεθερμηνευταὶ interpretes variarum gentium ac linguarum dicuntur, ac sub dispositione magistri officiorum olim erant, ut docet Notitia imperii Romani. Graecis autem recentioribus δραγάματοι δραγάματοι et δραγοῦματοι dicuntur, διερμηνευταὶ Codino: ὁ μέγας, inquit, διερμηνευτὴς πρῶτος ἐστὶ τῶν ἐρμηνέων, οὓς κοινῶς ὀνομαζέουσι δραγομένους.

Ibid. 9. ὁ τοῦ Λιβός] Libis filius vel Libis cognominatus vel qui Libis monasterium condidit: quippe monasterium Libis nuncupatum imperatoribus Romano seniore et Constantino Porphyrogenito aedificatum fuit a Libe patricio et drungario classis, ut scribit Anonymus noster de Antiq. CP p. 52. at Leo grammaticus, qui hunc Libem Constantinum appellat, Leone philosopho imperante monasterium Libis conditum fuisse ait. Scylitzes et Anonymus Combesianus n. 25 id ipsum narrant, situmque hoc monasterium proxime SS. Apostolos aiunt. at sunt nonnulli qui putant hunc Constantinum, cuius meminit Porphyrogenitus, fuisse Constantini Libis filium, monasterium Libis cognominati conditoris. Constantinus autem Lips perit in praelio contra Bulgares eodem Porphyrogenito imperante, ut tradit laudatus Scylitzes. caeterum ὑπουργοὶ ministerium, officium, seu officiales minores domus regiae,

qui scilicet in variis ministeriis subserviunt, ὑπουργοῦσι, quomodo hanc vocem etiam usurpat Porphyrogenitus in Novella 8, et Harmenopulus l. 1 tit. 5 § 3. eiusmodi autem ministris praeerat domesticus, qui δομέστικος τῆς ὑπουργίας dicebatur, ut docet hic scriptor noster. sed de voce ὑπουργία vide Ioannem Euchaitarum metropolitam p. 70 et Chronicon Alexandrinum.

185, 11. De Barbari domo, quam sub Constantino Porphyrogenito possidebat Basilius cubiculi praepositus, vide quae Comment. l. 1 monuimus. huius autem Basilii accubitpris meminit etiam infra Porphyrogenitus c. 50, et Zonaras in eodem Augusto l. 16 p. 193.

Ibid. 22. χρυσοβουλίου] bullae imperatorum Cpolitae aureae argenteae aereae ac plumbeae erant. sed de hac re pluribus Ducangius in Gloss. et etiam alii.

190, 20. τοῦ Ψωμαθίως τὴν μονήν] hoc manasterium videtur ita nuncupatum, quod steterit ad portam Psamati vel Psamateam; de qua quidem pluribus supra Comment. in Antiq. CP. l. 3.

191, 13. Pro Mantziciert Curopolatae dicitur Marziciert locus in Baaspracan, et Matzicier alio in loco apud eundem, Cedreno vero Μαυρικιέρως.

Ibid. 14. τοῦ Περχρί καὶ τοῦ Χλιάτ] sic in ms habetur, et ita legendum esse sequentia suadent. *Perchris* oppidum Babyloniae proximum apud Cedrenum, *Chliat* vero oppidum circa Armeniam Curopolatae, et Cedreno *Chleat*.

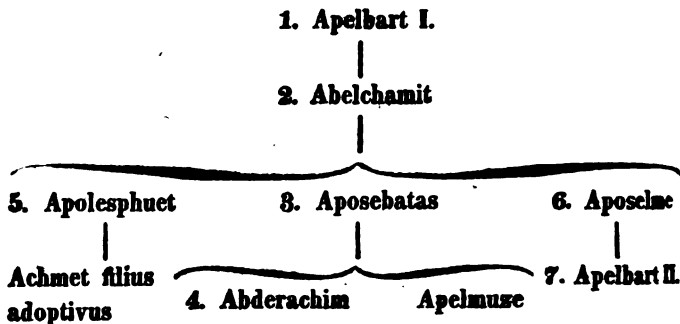
Ibid. Ἀρζες] Ἀρζη scribitur Curopolatae, hodieque *Artzerum* vocatur et a Turcis *Rum*, ut scribit Leunclavius. sita est ad Armeniae et Cappadociae fines.

Ibid. 15. Τιβή] *Tibium* oppidum circa Armeniam maiorem videtur apud Cedrenum et Curopolatem.

192, 2. Κάρς] urbs Persarmeniae, *Carse* Cedreno et Curopolatae. nunc *Cars*, ut putat Leunclavius.

Ibid. 6. τοῦ Συμβατίου τοῦ ἀρχοντος τῶν ἀρχόντων] sic ms. locus mutilus in editis.

Ibid. 7. Ἀπελβάρτ] hic etiam tabellam genealogicam Amerrarum Mantziciert adiuicere visum est, quo hoc Constantini caput illustretur.

193, 2. 'Ανασaxίov] sic supra; at hic in editis et in mss legitur 'Ανασaxίov.

Ibid. 7. Χαρχα] *Charcha* locus circa Assyriam videtur, apud Arrianum.

196; 16. Notandum Apolesphuet, quem hic patrem Achmet scriptor noster appellat, supra patruelcm dici.

197, 9. 'Ρωμανία apud Scriptores Byzantinos aliquando *Imperium Orientale*, aliquando vero *provincias Asiaticas* significat.

199, 11. ζυξ'] nimirum a. Chr. 952, imperii Constantini Porphyrogeniti 41.

Ibid. 22. Magistri Catacali seu Catacalonis meminit Cedrenus in eodem Leone p. 597. vide quae de familia Catacalonum tradit Ducangius in Familiis Byzantinis p. 178.

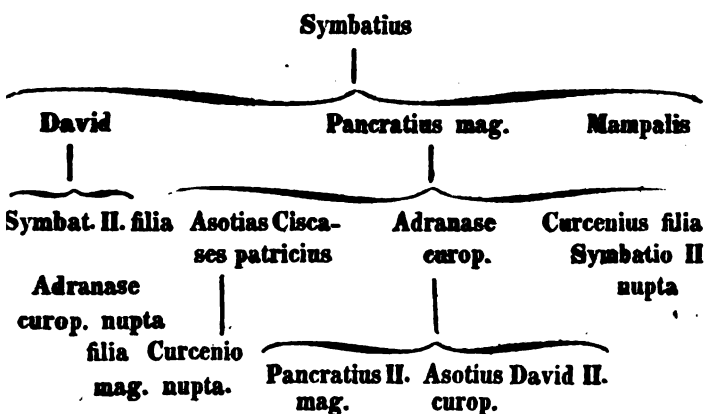
200, 4. Ioannes hic Curcuas fuit domesticus scholarum annis 22 mensibus 7; eiusque res gestas descripsit Manuel protospatharius libris 8, qui non extant. Cedrenus testis est idem tradit Anonymus Combesianus in Romano Lacapae n. 41. is Κροχίας dicitur Georgio monacho. ceterum ad marginem ms Porphyrogeniti, ubi loquitur de Ioanne Curca, scribitur eodem caractere, ούτος δὲ ὁ Τζιμισαχῆς ἐπικληθῆς, sed fallitur quisquis illa scripsit, cum Ioannes Curcuas diversus sit a Ioanne Tsimisce, qui postmodum imperator fuit.

201, 11. ἄς pro ἴνα. passim occurrit apud scriptores, quos nobis exhibet in sua Turco - Graecia Crusius. Mxvrs. et alibi etiam passim apud recentiores scriptores.

Ibid. 19. καρβάνιον est Turcicum *caravana*. significat autem ea multitudinem mercatorum aliorumque peregrinantium, qui simul iter instituunt, ut tanto tutius commecat. Mxvrs. vide utrumque Gl. Ducangii.

202, 13. Ζουρβανέλη] ms ad marginem eadem manu scribitur οὗτος δὲ Ζουρβανέλη ὁ πατὴρ τοῦ Τορνίκη τῆς Ἀβᾶ, τοῦ ἀριτίως συγκέλλου. ἀζάτος autem vox Armenia est, et scribit Porphyrogenitus Them. 1 12.

206, 2. Ut Iberum genealogia, quam hic exponit Porphyrogenitus, intelligatur, eam in tabella sequenti exhibere visum est:

Ibid. 6. τῷ δὲ Δαβιδ ἔλαχεν ἑτέρα χώρα] censeo hic desiderari quae de hereditate Mampalis. MEURS.

207, 22. ἔχει δὲ καὶ ῥαπάτιν μέγα ὡς χωρόπολιν] Meursius aliter interpretatur, *habetque territorium magnam instar regionis*; et pro χωρόπολιν scribendum ait χωρόπουλον sive χωριόπουλον. Glossae Graecobarbarae: ἀγρίδιον κωμῆριον, χωρίον, χωριόπουλον.

208, 10. μαγιστράτον magistratus i. e. magistri dignitas, quomodo δονκάτον, πριγκιπάτον, δομεστικόν et talia. occurrit mox iterum: ἕξαιτούμενον τὸ κουροπαλατικόν ἢ τὸ μαγιστράτον. de veste autem magistri, quae ea fuerit, ignoramus; neque eam Codinus commemorat usquam, cum tamen de ceterarum dignitatum habitu atque insignibus satis accurate agat. MEURS.

209, 21. κουροπαλατικόν sive κουροπαλατικόν (utroque enim modo scribebant, ut omnia talia) curopalatae munus significat. ea forma ἀρχοντικόν, διακονίμιον, πεπαδικόν et plura ipsius generis. MEURS.

211, 8. τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ νεύχους]

huius in adeunda civitatum ac oppidorum possessione in turribus vexilla erigendi, in adepti domini argumentum, moris exemplum etiam habetur apud auctorem Chronici Alexandri in Ioviano p. 299, ubi de metropoli Nesibonorum Persis redita. de eadem re sic et Ammianus: *postridie Bineses rex ex Persis, quem inter alios excellere diximus, mandata regis complere festinans promissa flagitabat instanter: et principe permittente Romano civitatem ingressus gentis suae signum ab arce extulit, submigrationem e patris civibus nuntians luctuosam.*

211, 13. τὴν τούρμαν] τούρμα hic pro regione; quippe provinciarum praefecturae distinguebantur in τούρμας, turmae vero εἰς βάνδα seu τοποθηροίας. sic autem propterea appellatae, quod eiusmodi militares turmae in praesidiis essent in stans regionibus provinciarum. et quidem haec vox occurrit non semel eodem significato apud scriptorem nostrum.

212, 8. ἐπειδὴ ἔχειν ἔχομεν] Meursius haec ita interpretatur, *quandoquidem praeliis cum Romanis gerendis peres sumus.*

214, 13. Κύπριος ἦν] quod scribit hic Porphyrogenitus de patria Iustiniani Rhinotmeti, nemo, quod sciam, ex scriptoribus prodit. sexta autem synodus contra Monothelias Constantino patre adhuc vivente habita fuit.

215, 14. τὰς βαρβαρικὰς] sic in eodem canone; apud Porphyrogenitum vero τοῦ βαρβαρικοῦ.

Ibid. 19. διαφυλαχθῆναι] perperam legitur in editis διαχθῆναι; sed optime Meursius emendat. in canone legitur διατηρηθῆναι.

216, 1. τὴν νέαν Ἰουστινιανούπολιν] Cyprus νέα Ἰουστινιανούπολις et δευτέρα Ἰουστινιάνη dicebatur. erant vero Iustinianopolis sive Iustinianae tres, prima Achris, secunda Cyprus, tertia Chalcedon. Codinus: ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου πρώτης Ἰουστινιανῆς, Ἀχρίδος, καὶ πάσης Βουλγαρίας, ἐπεὶ δευτέρα Ἰουστινιανῆ ἐστὶν ἡ Κύπρος καὶ τρίτη ἡ Καρχηδών. MEURS.

Ibid. τῆς Κωνσταντινίου πόλεως legitur et in eodem canone. verum Beveregius in codice Amerbachiano scriptum etiam reperit τῆς τῶν Κωνσταντινέων πόλεως, et hanc veram ac genuinam lectionem esse demonstrat. vide Zonaram et Balsamonem, et quae ibi adnotat laudatus Beveregius p. 154.

Ibid. 20. Καλλίνικός τις] de igne Graeco loquitur etiam supra c. 13 scriptor noster; sed vide quae ibi adnotavimus. vide item Cedrenum et Zonaram in eodem Pogonato.

220, 12. *σιγγίλιον*] sic etiam paulo infra *ἐποίησε δὲ καὶ σιγγίλιον. σιγγίλιον sigillum.* proprie vero sumitur pro diplomate aut charta sigillo munita, et hic quidem pro diplomate sumendum. vide Ducangii utrumque Gloss.

Ibid. 11. *τραπεζοποιός structor, infertor.* Hesychio δ *τῆς πάσης περὶ τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος.* similia habet auctor Etymologici.

Ibid. 20. *Μαῖνη* Laconicae urbs in Peloponneso, sic appellata etiam a Gemisto; Pausaniae vero et Ptolemaeo *Λεύκτρον* dicitur, Nigro *Maina*.

221, 4. *οὗ τὸ ἐπίκλην ὁ τῶν Βροισινίων*] locus mutilus; desideratur cognomen Theoctisti, quem patricium ac logothetam cursus faciunt Cedrenus et Zonaras. MEURS. at ipse locum integrum esse puto. Georgius monachus in vita Michaelis huius Theoctisti meminit et canicleo praefectum fuisse ait; Michaelis tutorem fuisse scribit Zonaras in eodem Augusto.

222, 8. *Κρινίτην*] floruit sub Theophilo imperatore Alexius Moseles ex genere Crinitarum, cui filiam Mariam natu minimam imperator in matrimonium dedit ac Caesarem salutavit; sed postmodum coactus fuit ab eodem Augusto vitam monasticam profiteri. vide Zonaram l. 15 p. 147. huius autem Alexii posteri ad extremam tandem redacti erant paupertatem sub Basilio Bulgaroctono, ut ex eius Novella, quae habetur in iure Graeco-Romano t. 2 p. 175, docemur, ubi τοῦ μαγίστρου Ῥωμανοῦ τοῦ Μουσελῆ ἐγγόνους εἰς ἀπορίαν καὶ τελείαν ἔνδειαν pervenisse ait, cum illi patrimonium suum ab avo et parentibus relictum circa Philomilium possiderent. ceterum *Κρινίτην τὸν ἐπιφανῆ καὶ περιβλεπτόν* Graeciae praectorem seu στρατηγὸν nescio quem memorat Anonymus in vita S. Lucae Iunioris p. 996, et alium etiam Anonymus Combesianus in Leone philosopho n. 9.

225, 7. *βάνδον cohors militaris, praesidium militare.* vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. *τοποτηρησίᾳ* hic vicariatus. idem Porphyrogenitus de Them. 1 16 ait *στρατηγίδας* seu *praefecturas* divinas fuisse εἰς τούρμας, turmas vero εἰς βάνδα ἤτοι τοποτηρησίας.

226, 3. Quod hic *Χοζάνον* est, Constantinus Γοιζάνον scribit de Them. 1 8. MEURS.

Ibid. 14. *τὸν Παγκρατούκαν*] idem Porphyrogenitus de Them. 1 9 tres fratres commemorat tantum, et diversis nominibus.

229, 6. *ἐκ προσώπου*] non est nomen proprium, ut putavit Meursius, sed sicuti Graecis recentioribus *πρόσωπον*

*nomen et persona dicitur, ita ἐκ προσώπου qui vices alii-
rius obit, vicarius, legatus. sic passim scriptores Graeci
recentiores. ceterum Eustathius hic Argyrus Leonis pater
fuit, ut scribit paulo superius Porphyrogenitus, et Romanus
Argyri imperatoris avus.*

231, 7. τοῦ Χρυσοτρικλίνου] de triclinio Aureo pluri-
bus egimus l. 1 Comment. in Antiq. CP.

232, 9. Samonas hic erat Agarensus spado et Leoni im-
peratori carus ob detectam Basilii coniurationem; a quo etiam
protospatharii honore auctus fuit, ut scribit Zonaras in c.
Augusto p. 177. meminit etiam huius Samonae Gregorius in
Vita S. Basilii Iunioris n. 3.

Ibid. 11. ἐπικουρίζουλον] vide Gl. Gr. Ducangii v. Κο-
τζουλον. de Lausiaco autem palatio pluribus egimus l. 1
Comment. in Antiq. CP.

233, 14. ἀγράριον imperatoris non solum tectum erat
uti describitur ab Anna Comnena, sed et purpureum vel ra-
beum, ac velis et aulaeis eiusdem coloris pariter instructum,
unde ῥούσιον appellatum; in quo quidem nemini esse licet
praeterquam drungariis excubiis et rei navalis et aliquot
aliis ex primariis palatii officialibus, quos imperator deligebat.

Ibid. 21. Stenum nuncuparunt primum Graeci totum
illud maris fretum quod Byzantium inter et Pontum interia-
cet; quod quidem trecentis plus minus stadiis in longitudinem
patet. deinde vero scriptores recentiores Stenum pro ipso
Steni littore passim usurparunt; proinde Europaeorum illud
littus, a capite portus Ceratini, ubi exstitit monasterium S.
Mamantis, ad ostia Ponti Euxini, *Stenum* dictum fuit. et
hac quidem nomenclatura donatur is potissimum maritimus
tractus qui supra Galatam ad freti caput urbi obiacet. cete-
rum a Steno Stenitas dictos nautas, qui supra Stenum che-
landia seu alia navigia ducebant, tradit idem Porphyro-
genitus.

234, 2. μεταστάσιμα] μεταστάσιμον vide quae de pala-
tio Pegano, de Hebdomo, de Hicria et de Bryante adnotamus
supra in Comment. in Antiq. CP.

237, 19. αὐτῶν] in editis legitur αὐτῶ pro αὐτῶν, et
ideo Meursius sic interpretatur hunc locum: cum interes
illorum vicem cum remigum primis imperiale dromonium
gubernaret senex ille prudensque Michael.

241, 20. Ἰωάννου] Ioannes hic est ille monachus et
presbyter, cognomento Lazares, quem Alexander imperator

Constantino Porphyrogenito ex fratre nepoti tutorem dedit; cuius quidem meminit Leo grammaticus in Alexandro, et in Constantino p. 497 et 505. praeterea huius Ioannis mentionem faciunt Anonymus Combesianus in Alexandro n. 2, in Porphyrogenito n. 3, in Lacapeno n. 28, Scylitres p. 607 et 623, et Zonaras p. 148.

245, 21. χειροβόλιστραι autem sunt machinae bellicae seu *ballistae* species. Glossae Gr. Lat. χειροβόλιστρα *fallarica*. vide Salmasium de Militia p. 224.

249, 11. ἀθροίλους] mendum est. MEURS.

250, 14. Κώνστα] Κώνστατος. Constantem vero hic appellat scriptor noster Constantium Chlorum, ut nemo non videt; et ita etiam a Zonara vocatur, et in Menaeis 21 Mail.

251, 7. Σειότης titulus quo imperatores compellantur etiam in synodo Chalcedonensi part. 1 Epist. 37. Act. 1 p. 246. vide Filesacum de Idololatria politica.

Ibid. 11. φιβλατούραν dixit Porphyrogenitus, quod φιβλατούριον Suidas, qui interpretatur περιβόλαιον Περσικόν. MEURS.

252, 12. Κρισκορόνου] hic princeps Bosporianus initio huius capitis appellatur a scriptore nostro Κρίσκων Ορου παῖς; unde puto hic duo illa verba in unum ab indocto scriba conflata.

254, 21. μίαν κραυγήν] et paulo infra idem Constantinus μίαν φωνήν, Anna item Comnena l. 8 p. 292 μιᾷ φωνῇ. ea quippe fuit et veterum Tacticorum sententia, *hostes terri si cum telorum iactu clamoris horror accesserit*, ut est apud Vegetium 3 18. hisque consona tradit et Leo in Tact. 20 § 114. erat autem clamor iste permistus exhortatione, quemadmodum ait Sallustius de bello Iugurthino; unde παρακλευσμός dicitur Constantino Manassae. interdum ἀλαλαγμός et λαλαγή ἀρεϊκή; ἐνυάλιος κέλαδος Heliodoro l. 1. barditum vocabant Galli antiqui, ut scribit Tacitus. ex quo autem in orbem Christiana religio invecta fuit, desierunt confusae illae et incertae a militibus ad fiduciae specimen vel notam proferri solitae voces, subiitque in earum locum uno omnium ore in caelum missa divini auxilii deprecatio. huius autem moris auctorem innuit Constantinum magnum Eusebius de Vita eiusdem Constantini 4 19 et 20 et in oratione de eiusdem Augusti laudibus, quem scribit suis praecepisse militibus ut in pugnae procinctu hacce oratione deum sibi in praeliis propitium conciliarent: σὲ μόνον οἶδαμεν θεόν, σὲ βασιλεία γνωρίζομεν, σὲ βοηθὸν ἀνακαλούμεθα, παρὰ σοῦ τὰς

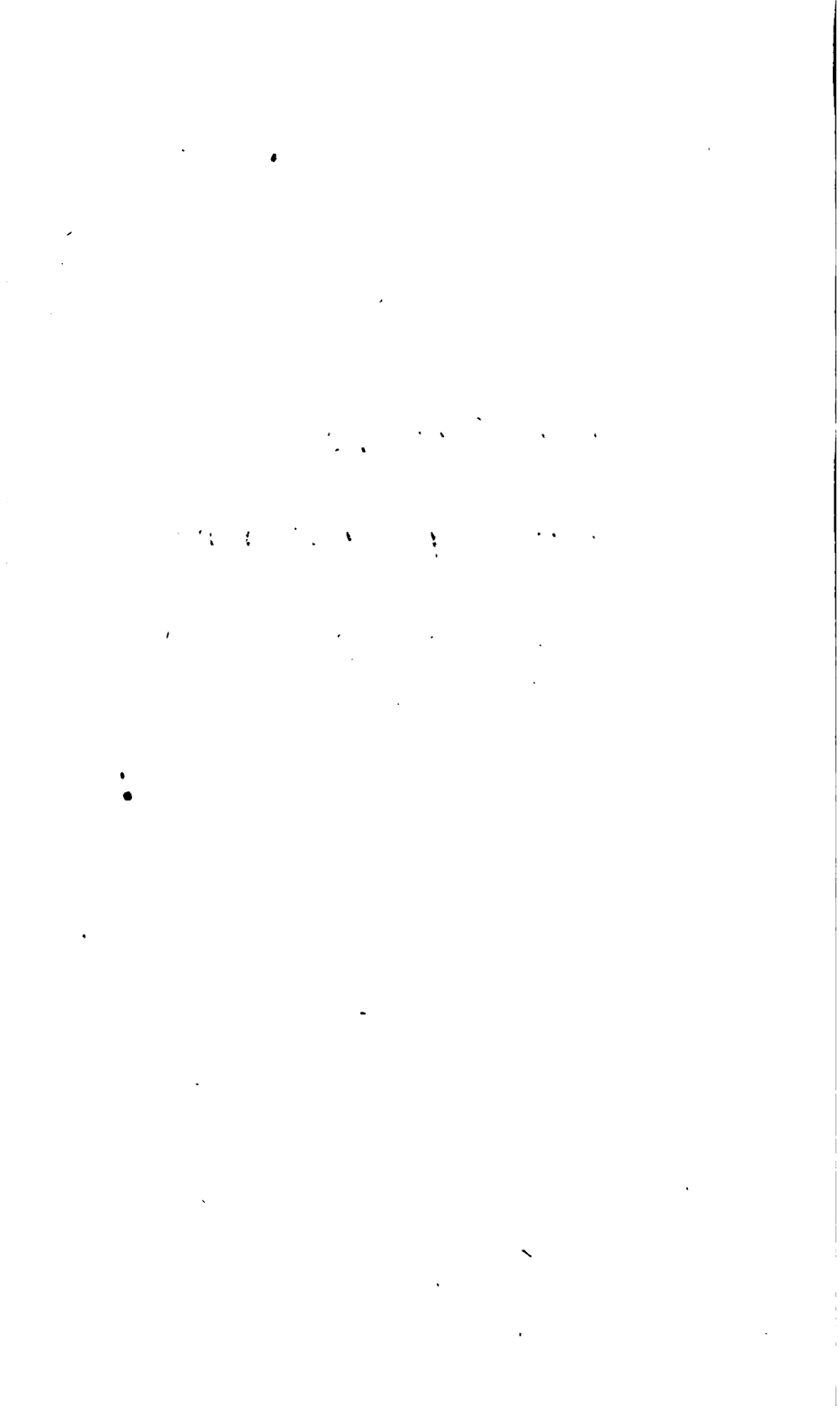
νίκας ἡράμεθα etc. atque hinc quidem apud Christianos invaluisse putant nonnulli ut praelia omnia a dei invocatione auspicarentur. sed falluntur; quippe quilibet populus ab invocatione divina praelia auspicabatur; populus electus ab invocatione veri dei, ut passim sacrae literae testantur. Graeci vero paeanes duos canebant, alterum ante praelium Marti, alterum post praelium Apollini et Dianae.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΜΟΣ.

PETRI WESSELINGII

IN HIEROCLIS SYNECEDEMUM

PROLEGOMENA.

Hieroclis Synecdemus quin egregia Itinernariorum *) acces- p. 621
sio fuerit nullum dubium est: firmat, quae dubia in illis atque Wess.
incerta videbantur, indidemque vicissim adiuvatur; uberrime
praeterea, quae in Orientis illa provinciis praeterierant, explet.
igitur in scriptorem atque ipsam notitiam ante inquiramus
quam in rem praesentem veniamus. ne vero a limite pro-
gressi in molestissimas salebras incidamus, duce imperatore
Constantino Porphyrogenito utemur, qui, quantum rescire
licuit, primus in Thematibus imperii ordinandis Hieroclis Syn-
ecdemum in consilium adhibuit l. 2 them. 1. μαρτυρεῖ, in-
quit, τῷ λόγῳ καὶ Ἰεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν
Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγκων ἔθνος τῇ Θράκῃ συναριθμῶν,
λέγων οὕτως "εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ
τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει, ἐπαρχίαι μὲν κ. λ." e quibus meritissimo colligas
Synecdemum scriptorem Constantino imperatore et seculo nono
esse priorem; atque ita viri clarissimi Emmanuel Schelstra-
temus, Io. Alb. Fabricius et Anselmus Bandurius instituerunt,
quamquam hic insuper addit incertum esse omnino quo tem-
pore floruerit. Carolus a S. Paulo circa Saracenorum aet-
tatem scriptum suspicabatur Synecdemum, quod eius codici
plures provinciae, quas post Heraclium Graeci amiserunt, de-

*) veterum Romanorum, a Wesselingio Amstelaedami a. 1735 edi-
torum.

essent; quae cum ex Farnesiano ms ceteris accesserint provinciae, ruit et illa suspicio.

- 622 Hactenus itaque nisi incertissima de Hierocle sunt prodita, propius eius actatem L. Holsteinius finire aggressus est ad Pulcheriopolin Thesauri Orteliani: "civitas" inquit "Epiri novae in Notitia Hieroclis, ubi male Πολυχειριούπολις pro Πονυχειριούπολις editur. accepit autem nomen a Pulcheria Augusta, cuius haec Notitia tempore scripta videtur." optassem plura vir egregius constabiliendae opinioni, quae illi in mundo fuisse non ambigo, produxisset: nam sola eius urbis mentio rem non constituit. quantum coniectura assequi possum, impulsus in eam est sententiam ipsa Synecdemi dispositione: provinciae Orientis eodem hic digestae modo ut in Ephesino et Chalcedonensi conciliis, codice Theodosiano et Notitia imperii Orientis conspiciuntur, nec aliis magistratibus parent; vestigia innovationum, quas deinceps Iustinianus est molitus, vix ulla apparent; omniaque Theodosii secundi et Marciani temporibus prima fronte haud male respondere videntur. atque haec si citra dubium forent, prona ad suspicandum via aperiretur Hieroclem non alium atque cum esse quem φιλιστορας λόγους reliquisset Io. Tzetzes Chiliad. 7 144 testis his verbis est:

Ἱεροκλῆς ὡσαύτως Φιλιστοραῖν ἐν λόγοις
 ἐξῆς δέ, λέγων, εἶδομεν χώραν ἀύχμηροτάτην
 ἠλίφ φλεγομένην τε, καὶ περὶ ταύτην ἀνδρας
 γυμνοὺς ἀνεστίους τε, πρὸς χώραις τῆς ἐρήμου.
 ἂν οἱ μὲν ἀπεσπίαζον τὸ πρόσωπον αἰτίαις,
 τοὺς πόδας δ' ἀνατείνοντες τὸ σύμπεπν ἄλλο σῶμα.
 τούτων δὲ Στράβων μέμνηται, καὶ τε τῶν ἀεφάλων
 καὶ τῶν δεκαεφάλων τε καὶ τετραχειροπόδων.
 οὐσπερ ἐγὼ οὐκ ὄπωπα, φησὶν ὁ Ἱεροκλῆς·
 ταῦτα Ἱεροκλῆς μὲν.

- 623 liquet inde, quod verissime Io. Pearsonius Proleg. in Comment. alterius Hieroclis ad Aurea Carm. observavit, illum qui Φιλιστορας scripsit quam plurimas regiones peragrasse, resque in itinere visas aut aliunde cognitae scripto tradidisse, et libros quibus haec omnia erat completus Φιλιστορας nominasse. iam cum Strabone posterior, et Stephano, qui cum in Βραχμῖνες et Ταρκεννίος testem appellavit, aut prior aut aequalis fuerit, non utique, si cetera probe quadrarent, absurdum foret Φιλιστορας et Συναδῆμον eandem parentem agnoscere, praesertim cum Synecdemi similis ingenii scriptorem ostentet. quo minus tamen in his acquiescam, pauca faciunt, sed talia quae validissime et huic coniecturae et L.

Holsteini sententiae pugnant. primo enim Synecdemus in provincia Osrhoëne Leontopolin recenset, quo nomine Callinicum aliquot a morte Marciani imperatoris annis ornatum fuisse suo loco ostendam; deinde in Pisidia reliquis urbibus Iustinianopolin accenset, quae cum a nullo nisi eius nominis imperatore, et mirifice huiusmodi titulis capto, cognominata sit, sine dubio scriptor, qui eam memorat, et Stephano urbium explanatore et Pulcheria Augusta multis annis recentior est. idem colligas ex provincia Pannonia, quae Orientis imperio hic subiicitur: illa Marciani Augusti tempore amissa prorsus erat, praedae Attilae atque Hunnis exposita, praetereaque extra Orientalis imperii fines, ut ex Notitia utriusque imperii certissimum est; quam cum reciperarit virtus et providentia Iustiniani, sicuti Novella 11 praefert, utique ad eius aetatem demittendus Hierocles erit; qua an etiam multo possit esse inferior, nunc circumspeciamus.

Notum in vulgus est multa cum imperatorem in provinciarum administratione mutasse: has aliis magistratibus mandasse, illarum nomina aut sustulisse prorsus aut ex binis unam et vicissim ex una binas fecisse: Hierocles vero cum Orientis nobis annumerarit provincias, singulis suos praepositos imponens, fortasse his in consilium missis et secum invicem comparatis suam nobis aetatem ostenderit. viam hanc nuper ingressus est eruditus auctor Dissert. Chorograph. Ital. med. aevi Sect. 5, cuius ductum, nostra passim adspergentes, in his vestigandis sequemur. ergo cum mutatis a Iustiniano 624 provinciarum magistratibus ordiamur. iubet ille Novella 24 c. 1 ut qui Pisidiae praesit, praetor Iustinianicus sit et vocetur; quo eodem honore Lycaoniae praefectum Nov. 25 c. 1 et Thraciae Nov. 26 ornat; quarum provinciarum praepositi Hierocli sunt consulares. decernit praeterea ut Phrygia Papatiana et item Galatia prima spectabilem in posterum comitem habeant; cui utriusque consularis ab Hierocle imponitur. est in Synecdemo Paphlagonia sub correctore, qui Nov. 29 praetor creatur, et Isauria sub praeside, quem comitem Nov. 27 esse vult. denique Phoenice ad Libanum moderatori Edict. 4, itemque Arabia subiiciuntur, quae hac in Notitia praesidi et consulari dicto sunt audientes. harum autem constitutionum pleraeque cum Belisario V. C. consule sint editae, irre utique optimo statuitur Synecdemum ante Belisarium consulem annumque 535 publicatum videri: ni enim id concesseris, danda ratio erit quare in libello, quo provinciarum magistratus ex sui temporis more Hierocles describit, nulla prorsus de praetoribus Iustinianicis moderatoribusque mentio fiat, quo magis vero scriptoris aetas ad liquidam perducatur, in

cas provincias pergamus quas imperator aut sustulit funditus aut novis titulis auxit aut etiam plures esset iussit; quarum si nullum in Synecdemo indicium reperias, quid aliud profiteris quam illis cum mutationibus esse priorem? memorat haec Notitia provinciam Honoriadem et praesidi subiicit: eam Iustinianus Nov. 29 c. 1 abrogat et artissime Paphlagoniae agglutinatae uni praetori mandat, ὥστε καὶ τῶν ἐθνῶν, inquit, τούτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἠνωμένην καὶ μίαν ἀντὶ δυοῖν τῶν ἔμπροσθεν, φασίμεν δὲ Παφλαγονίας τε καὶ Ὀνωριάδος, καλεῖσθαι πραιτορα. dividit praeterea Cappadociam ex Valentis Augusti instituto in binas, consularem utramque, si plerosque nos sequere, quos Nov. 30 in unam videtur conflare: πᾶσαν, inquit, ἀνθυπάτειαν γενέσθαι τε καὶ καλεῖσθαι βουλόμεθα. quae tamen an vincere, quod viro doctissimo videbatur, possint, re vera Iustinianum ex duabus Cappadociis unam exstruxisse, non iniuria dubites: nam diserte Nov. 20 c. 2 prima Cappadociae praesidem dignatione proconsulari condecoratum fuisse docetur; estque in ipsa Nov. 30 c. 10 utriusque Cappadociae mentio: εἰ δὲ τις ἐξ ἑκατέρας Καππαδοκίας δίχη πεντακοσίων ἐλάττων χρυσῶν ἀφέσιμος γίνηται. neque enim, si utramque in unam commutasset, utriusque distincte deinceps meminisset. esse in Haloandri editione novi εἰ δὲ τις ἑτέρα ἐκ τῆς Καππαδοκίας δίχη: sed prius praetaverim, tum quod oratio ἑτέραν δίχην vix ferat, tum quoniam Cappadociae duae nusquam una esse iubentur, tum etiam quod primae Cappadociae proconsul creetur, secunda non addita. utcunque id ceciderit, insignitam Cappadocia mutationem subiit, Hierocli cum Synecdemum scriberet ignoratam; quae etsi ex proconsule Cappadociae prima explorata est, negligi tamen nolim eiusdem imperatoris decreto gentis eius dispositionem ecclesiasticam in alium ordinem fuisse conversam. huc usque binae fuerant Cappadocum metropoles, primae Cappadociae Caesarea, secundae Tyana: tertiam Mucissos Tyanensi detractam et Iustinianopolin nuncupatam tertiae Cappadociae ipse imposuit. operae pretium fuerit ea de re perorantem audire Euphratam Tyanensem episcopum Collat. V conc. Constantinopol. 2 p. 96. "in illo" inquit "tempore sub Tyanensi civitate erat et Dohara et Nazianzus usque ad tempora huius pii imperii. piissimus autem imperator cum metropolitana iura dedisset civitati quae quondam quidem Mucissus, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus et Dohara et Nazianzum subiicit ei." haec si in Synecdemo praeteriri potuisse putaveris, quod a Notitia ecclesiastica sit diversus, debuit tamen Mucissus urbium catalogo inseri, non regionibus sive vicis, ut fit, si post metro-

solis dignitatem illi oppido collatam fuerit scriptus. ad haec accedit, Helenopontum consulari et Polemoniacum Pontum praesidi in hac Notitia attribui, Novella vero 28 abolito Ponti Polemoniacy titulo Helenopontum moderatori Iustiniano committi. porro duae tantum in Synecdemo Armeniae insunt, quas multifariam sectas Iustinianus (non, ut perperam Eustathius in Dionys. Perieges. 694, Iustinus) quattuor Novella 31 esse atque haberi vult. taceo quae Iustinianae primae caussa lecreverit Nov. 11, utque in Syria Theodoriadem, ne egregiae Theodoraee honor deceset, provinciam, de qua Novella 8, addiderit.

Mihi quae abunde ad aetatem scriptoris erucndam videntur. posses alioqui auxilio vocare urbes, quas suo et Theodoraee nomine illustres esse voluit, in unum catalogum a J. Alemanno ad Procopii Hist. Arcan. c. 11 coniectas, ni et diac forent quarum rationem Hierocles nullam habuit. quod nim Iustinus primus Anazarbo atque Edessae pristinum nomen abstulit, utriusque Iustinopoleos, quo et prior in Mopsuetana synodo (licet *Iustinianopolitana metropolis* vulgo p. 132 om. 12 C. G. edatur) superbit, imposito titulo apud Euagrium l. E. 4 8 et Theophanem Chorogr. p. 146, eo nusquam, quantumvis illi tempori proximus, in Synecdemo has urbes dignatur.

Illae ergo quae in medio posui, satis superque evincunt nihil eorum quae Iustinianus novavit Hieroclem, cum hanc Notitiam vulgaret, inaudivisse videri; adeoque ante Belisarium consulem, cuius annum plures illarum constitutionum praeferrunt, principe tamen Iustiniano scripsisse. nam ante hunc consulem fato concessisse, quod viro erudito in mentem venit arbitrari, vix indidem coegeris. potuit sane vulgato Synecdemo omnia quae imperator mutaverat addere, novamque eius editionem publicare: at id voluisse unde cognoscemus? quid si etiam priori editioni illa adstruxerit, et in nostram aetatem Notitia, ut primum e scriptoris calamo defluerat, devenerit? itaque ad Synecdemum ipsum descendamus, atque integerne et genuinus, et cuius generis sit Notitia, civilis an ecclesiastica, exploremus.

Non esse genuinum neque integrum Emmanuel Schelstraenus tom. 2 Antiq. Eccles. p. 720 sibi persuasit, tum quod ea quae de civitate Constantinopolitana ex Hierocle Constantinus Porphyrogenitus refert, in Notitia non compareant; tum ex eo quoque probari, quod Hieroclis opus 64 praefecturas seu provincias et 835 seu 935 civitates contineret, Notitia

autem 51 tantum provincias et 751 civitates exhibeat. quae accusationis capita si, ut oportet, expendantur, causam tenere haud poterunt; quod ut unicuivis dilucescat, Constantini imperatoris l. 2 them. 1 verba, illis adnexa quae in superioribus exscripta dedimus, inseramus: ἀρχὴν οὖν τῆς Ἑβρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ τοῦ κόσμου πατὴρ τὴν νέαν Ρώμην, τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθημι. διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θρακίη, τὸ ἔ
 627 τοῖς Ἑβρώπης μέρεσι, θεμάτων πρῶτον τεθεύκαμεν. quibus enim, quod bene advertit Anselmus Bandurius, non videtur haec non Hieroclis sed Constantini verba esse, causam explicantis cur Thraciae themati inter Europaea primum locum assignarit. iam quod numerum provinciarum non aequare 64 adiungit, id in Caroli a S. Paulo editionem valebit, non eam quam primus ipse in publicum dedit, ab Holsteinio ex Farnesiano ms pluribus provinciis auctam. novi doctissimum Dissert. Chorogr. Ital. auctorem autumasse non 64 provincias sed 65 esse debere, quoniam in Synecdemo Pamphylia secunda memoratur, nusquam prima: cui ego opinioni nullam nisi in Latina versione praesidium reperio. etsi enim et ecclesiastica dispositione Pamphyliam in duas fuerint partem, ut et duae hic recenserentur nihil fuit necesse, praesertim cum una duntaxat in Notitia Imperii Orientis reperiatur, nec duas Iustinianus, ut Novella 8 indicio est, noverit. id intuari nolum, deesse plures civitates, nec numerum 935 rotundari. grassata librariorum negligentia, ut in ceteris omnibus, et hic est; multaque, quia vitiosiora videbantur, neglecta, alia turpissimis mendis foedavit. neque nupera ea corruptela est: si de Constantini imperatoris codice ex illis quae in l. 2 Them. inde transtulit, coniecturam feceris, corruptissimum, neque nostris munditie, quamvis admodum inquinatis, praestantiorem reperies: summa ille imis maioculis et provinciarum terminos frequentissime migravit. quae vitia utut agnosco, tamen cfimationes quae in hanc Notitiam adferuntur, et quibus peccatorum quorum innocentissima est rea peragitur, repellendas existimem; quod ne nunc exsequar alia prohibent.

Quaerendum est, civilisne an ecclesiastica fuerit? la. Harduinus in Antirrhethico et Numis urb. antiq. illustr. litem secundum ecclesiasticam dedit, licet, cur eam tulerit sententiam, docere neglexerit; et post Harduinum plures. haud tamen iure: nihil enim Synecdemus praecipuum habet, unde ecclesiasticis Notitiis accensendus videri possit. nulli, ut bene auctor Dissert. Chorogr., throni, raras metropoles, nulli archiepiscopi, nulli autocephali; cumque in una saepe provin-

cia plures metropoles, tametsi dignitate impares, fuerint, uti 628
 in Bithynia Nicomedia Nicaea et Chalcedon, vix unam atque
 alteram, saepenumero etiam nullam, eo titulo cohonestat. ad
 hoc, haud paucae recensentur urbes quibus nullus unquam
 episcopus fuit; quarum exempla cum suis quaeque locis ad-
 netiri constituerim, una hic Scythia defungar. illi 15 urbes
 contribuuntur; unde singulis episcopis, si ecclesiastica foret
 Notitia, subditas fuisse existimares, cum tamen omnes unius
 Tomitani praesulis curae commissae fuerint. si addubites,
 Zozenonem H. E. 6 21 auctorem dabo: τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος
 ἰολλὰς μὲν ἔχει καὶ πόλεις καὶ κώμας καὶ φρουρία, μητρό-
 πολεις δὲ ἔστι Τόμις, πόλις μεγάλη καὶ εὐδαίμων, παράλιος,
 ἢ εὐωνύμων εἰσπλέοντι τὸν Εὐξείνον καλούμενον Πόντον. εἰσ-
 τι καὶ νῦν ἔθος παλαιὸν ἐνθάδε κρατεῖ, τοῦ παντὸς ἔθνους
 ἵνα τὰς ἐκκλησίας ἐπισκοπεῖν. utique si Synecdemus episco-
 porum ordinem et dignitates describeret, ut omnes eius pro-
 vinciae urbes enumeraret nihil opus fuisset: unam Tomita-
 nam, ut in Notitiis ecclesiasticis assolet, gentis praesuli dare
 notuisset. deinde plures plerisque in provinciis urbes, quae
 nos sibi episcopos habuerunt, quod in Notitia ecclesiastica
 asolems est, negliguntur. nec eo tamen telo alia omnia sen-
 tentes vehementius urserim: quid si illae exciderint? et sane
 multas negligentia exscriptorum deperditas esse mihi persua-
 les. nam cui credibile fiet, ut uno exemplo utar, in Mese-
otamiae provincia solam Amidam Hieroclis aetate Romanis
visse superstitem? imo vero plures ibi florebant, sed a li-
variis susque deque habitae; qui, si absque codice Farne-
tano fuisset, unam itidem Phoeniciae maritimae reliquissent
Syrum. quid porro tituli magistratum, quibus provinciae
administrandae attributae fuerunt, ad Notitiam ecclesiasticam?
quid Synecdemi nomen, quod huic Notitiae inscriptum est?
ad peregrinationis comitem adsignificat, argumentoque est Hie-
roclum provincias obituris succurrere et imperii Orientis am-
plitudinem in brevi quasi tabella praepingere voluisse. quae
mihi causa videtur cur provinciarum ordinem, uti praefectis
et vicariis suberant, accuratissime servarit. libet id osten- 629
tere, quod illa re suam ab ecclesiasticis Notitiis prorsus di-
stinxerit. primum Thraciarum dioecsin, in 6 provincias de-
scriptam et vicario parentem, quo de Notit. imp. Orient.
132 exsequitur: tum Macedoniae et Daciae dioecsin praef-
ecto praetorii Illyrici attributam; cui nuper a Iustiniano re-
operatam Pannoniam, quae ante praefecto praetorii Italiae
commissa fuerat, adiungit. hanc excipit Asiana 11 provin-
ciarum, tum Pontica totidem provinciarum, dein Orientis pro-
vinciae 15, tandem Aegyptus, prorsus ut in Notitia imp. Ori-

entis c. 1, omnes praefecti praetorio Orientis dispositioni et curae mandatae.

Atque haec de Synecdemo; cuius primam editionem Carolo a S. Paulo debemus, sed 14 provinciis mutilam. aliam animo agitasse Iac. Sirmondum ex quadam eius ad L. Holsteinium epistola p. 471 ed. Venet. suspicere: "de Hierocli Synecdemo" inquit "gratuler an doleam nescio. imo re vera doleo tibi non a me dono datum fuisse, cum expeteres; et quod ego mihi contingere optabam, ut aliud exemplar nascicerer, id tibi potius obtigisse gaudeo; atque ut ex animo te gratulari intelligas, si ad reliqua tua Geographica, cum ad Cramosium mittes, Africanam nostram adici iubes, non defugiam." quod, uti advertis, consilium deinceps repudiavit. vidit versavitque cum Sirmondi ms Heur. Valesias, sicuti ad Ammian. 31 11 proficitur, haud obscure plurimis cum vitis obsitum fuisse innuens. demum L. Holsteinio bona quadam fortuna plures manu exaratos codices, Vaticanum Akempsiannum et Farnesianos, obtulit, quorum ope correctum et 14 provinciis auctiorem Synecdemum praeter alia Geographica, de quibus Lambecius Bibl. Caesar. l. 6 p. 268, vulgare proposuerat; quibus conatibus, ne egregie inchoati absolverentur, cum viri praestantissimi fatum obstitisset, latere die in Barberina bibliotheca schedae, donec Emmanuel Scheistratus inde crutas publicaret, et Antiq. Ecclesiast. t. 2. p. 689 Hieroclem variis, quae vocantur, lectionibus et Latina Holsteinii versione instructum insereret. post deinde Anselmus Bandarius dignum censuit qui indidem sumptus totum I Imperii Orientalis p. 31 ornaret. nos quoniam spe scripti codicis excidimus, eas editiones contendimus, et ex mss variantibus scripturis illas quae veriores aut propius a recto recedentes 630 videbuntur amplexabimur, reliquis, ut diiudicandi facultas ne auferatur, suo loco adscriptis. Latinam versionem, quod remina urbium ea carere possent, et ne praeter rem libri melles incresceret, recidimus. habes instituti rationem; quam si harum rerum peritis probavero, satis uberem vigilati laboris fructum me percepisse arbitrabor.

Haec scripseram, iamque ad pag. 673. deveneram, cum mihi officiosissime vir clarissimus Sigeb. Havercampus *ΤΑΕΙΝ ΙΠΡΟΚΑΘΕΣΤΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ*, ex ms Bonaventurae Vulcanii excerptam, transmitteret. suspicatus fuerat ex quadam Cl. Iac. Gronovii post Berkellii Stephanum non eam *ταξις* aut partem esse Synecdemi aut certe in eodem codice Synecdemum lectitari; neque vana ea fuit suspicio: prorsus enim integer, etsi sine Hieroclis nomine, conspicitur titulo praescripto quem et Imp. Constantinus l. 2 Them.

gnoscit. legit autem . . . . . *) atque in his praecipue, eodque provinciarum nomina semper in secundo casu ponat, odex ille ab editis discrepat; pro cuius usu gratiae viro larissimo debentur ingentes.

*) Lectiones codicis suis iam locis positas invenies. 1B.

PETRI WESSELINGII

PROLEGOMENA.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΚΛΗΜΟΣ.

Εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις αἱ ὑπὸ τὸν βασιλεῦς τῶν Ῥωμαίων τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπαρχίαι ξδ', πόλεις θλδ', οἷς ὑποτέταται.

α'. Ἐπαρχία Θράκης Εὐρώπης, ὑπὸ κομσουλάριον, πόλεις ιδ', Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρχαδιούπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὄρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μεριζος, Σιτυκή, Σαυαδία, Ἀφροδισιάς, Ἄπρος, Κοζλα.

β'. Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ, Αἶνος, Μαξιμιανούπολις, Τραιανούπολις, Μαρώνεια, Τύκιρος τῶν Ῥούσιον, Νικόπολις, Κερσόπυργος.

γ'. Ἐπαρχία Θράκης, ὑπὸ κομσουλάριον, πόλεις ε', Οὐλιπκνούπολις, Βερόη, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστοπούλις, Διόπολις.

6 post Ῥωμαίων Constantinus l. 2 Them. 1 διοικούμενα 8 κομσουλάριον editi ante Wesselingium (W), κομσουλάριον Constantinus (C). 10 παρόνιον ante W γάννος mss σιτυκή mss praeter Leidensem (L) συναδία ante Bandurium, σενάδα C 11 ἄπρος C κοζλα ante W 13 μαρώνεια τὸ πρὸς ante W 16 βερόν ante W Διόπολις margo Bandurii. ceteri ante W om

4 δ. Ἐπαρχία Αἰμυμόντου, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Ἀδρια-
νουπολις, Ἀγχιάλος, Δεβελτός, Πλουτινούπολις, Τζοῦδης.

5 ε'. Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ', Μα-
κιανούπολις, Ὀδησσοί, Δοροστόλοι, Νικόπολις, Νοβαί, Ἀ-
πιαρία, Ἀφριτος.

6 σ'. Ἐπαρχία Σκυθίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιε', Τόμις,
Διονυσόπολις, Ἀκραι, Καλλατίς, Ἴστρος, Κωνσταντιάνα,
Ζέλδεπα, Τρόπιοις, Ἀξιούπολις, Καπίδαβα, Κάρσος, Τρό-
σμις, Νοβιοδοῦνος, Αἰγισσοί, Ἀλμυρίς.

7 ζ. Ἐπαρχία Ἰλλυρικοῦ. α'. Μακεδονία ὑπὸ κοινου-
λάριον, πόλεις λβ', Θεσσαλονίκη, Πέλλη, Εὐρωπος, Δίον,
Βέρροια, Ἐορδαία, Ἐδεσσα, Κέλλη, Ἀλμωπία, Λάρισσα,
Ἡράκλεια Λύκκον, Ἀνταγνία Γεμίνδου, Νικέδης, Δόβορος,
Ἰδομένη, Βράγυλος, Τρίμουλα, Παρθικόπολις, Ἡράκλεια
8 Στρυμνοῦ, Σέρραι, Φίλιπποι, Ἀμφίπολις, Ἀπολλωνία, Νεά-
πολις, Ἀκανθος, Βέργη, Ἀραυρος, κλίμα Μεστικὸν καὶ
9 Ἀκόντισμα, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθράκης.

8 η'. Ἐπαρχία Μακεδονίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η',
Στόλοι, Ἄργος, Εὐστράϊον, Πελαγονία, Βαργαλα, Κελαιτι-
9 διον, Ἀρμονία, Ζάπαρα.

9 θ. Ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιε',
Λάρισσα, Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχιναῖος, Λάμια, Ὑπατα,
Μητρόπολις, Τρίκη, Γόμφοι, Καισαρεία, Διοκλητιανούπολις,
Φάρσαλος, Σύλτος Βουραμίνσιος, Σύλτος Ἰόβιος, νῆσος Σκό-
5 πελος, νῆσος Σκιάδος, νῆσος Πεπάρηδος.

1 ε'] ξ C   2 ἀχιάλος διέρρητος πλουτινούπολις ante W   3.
ὑπὸ — Σκυθίας om C   6 ιδ' C   7 καλάτης mss, καλα-
ταῖς editi ante W   8 ζέδελπα ante W, ζέλπα C, ξέλδεπα L
τρόπιος L   καπίδαβα ante W   9 νοβιοδοῦντος ἀγισσοί
ante W   11 λα' C   δίος, βέρροια, εορδαία ante W   12
κόλλη ante W   ἀλμωπία ante W, ἀλμωπία C   λάρισσα
om C   13 διόβορος ante W, διόβουρος C   14 ἰδομένη C
15 φιλιππος ἀμφίπορος ante W   16 κλίμα, μεστικὸν L, κλίμα,
μεστικὸν ceteri   19 κελαιτιδην ante W   21 ιε' C   22 αἰ-
χιονίον ante W   23 τρέκαι mss, τρέκαι editi ante W   και-
πάρεια omnes. Carolus a S. Paulo Παιονίαν addit, prorsus in-
temprestive, quippe a Thessalia remotissimam. W   24 φάρ-
σαλα ante W   σαρτοβουραμίνσιον ante W, qui in textu Σαλ-
τοβουραμίνσιον   σατοσιόβιος ante W   σκεπία C, ἀπέπια
Carolus a S. Paulo   25 πεπαρήθης idem

11. ι. Ἐπαρχία Ἑλλάδος ἤγουν Ἀχαΐας, ὑπὸ ἀνθράπων, πόλεις οθ', Σκαρφία, Ἐλάτεια, Βοιὸν καὶ Ἰσρυμαία, Δαυλία, Χαιρώνεια, Νυῦπακτος, Δελφοί, Ἀμφισσα, Τιθῶρα, Ἀμβρουσος, Ἀντίκυρα, Λεβαδία, Κορώνεια Βοιωτίας, Σίρις, Ὀποῦς, Ἀνάστασις, Ἐκεψος, νῆσος Εὐβοία, Ἀθηδῶν, Βουμέλιτα, Θεσπιαί, Ὑττης Θύομαι, Θῆβαι μητρόπολις Βοιωτίας, Ταναγρα, Χαλκῆ νῆσος Εὐβοίας, Πορθμός, Κάρυστος, Πλαταιαί, Αἰγούσθαι, Ἀθῆναι μητρόπολις Ἀττικῆς, Μίγαρα, Παγαί, ἐμπόριον Κρομμυῶν, Αἰγινα νῆσος, Ποιτοιοῦσαι, Κέα, Κύθνος, Δῆλος ἄδελος, Σκῦρος Ταλαμένη μέχρι Θερμοφυλῶν, 10 Κόρινθος ἢ ποτε Ἐφύρα μητρόπολις πύσης Ἑλλάδος, Νέα Σικυῶν, Αἰγείρα, Αἰγιον, Μεθώνη, Τροϊζήν, Ἐπίδαυρος, Ἐρμιόνη, Ἄργος, Τέγαι, Θύρπουσα, Μυτιλίαι, Λακεδαιμῶν μητρόπολις τῆς Λακωνικῆς ἢ πρὶν Σπάρτη, Γεράνθραι, Φυραί, Ἀσωπὸς[πέλις], Ἀκριαί, Φιάλεια, Μεσσήνη, Κορώνη, 15 Ἀσίγη, Μοθώνη, Κυπαρισία, Ἥλις μητρόπολις Αἰτωλίας, νῆσος Κεφαλληνία, νῆσος Πάνορμος, νῆσος Ζάκυνθος, νῆσος Κυθηρία, νῆσος Μύκων, νῆσος Στροφαδία, νῆσος Μόλος ἀπικρὺ Κορίνθου, νῆσος Λαυροῦσα, νῆσος Λήμνος, νῆσος Ἰμβρος.

12. ια'. Ἐπαρχία Κρήτης, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις κβ'. μητρόπολις Γορτύνη, Ἰνατος, Βιέννα, Ἰεράνυδνα, Καμάρα, Ἀλλυγγος, Χερσονήσος, Λύκτος, Ἀρκαδία, Κνωσός, Σοῦβριτος, Ὄαξος, Ἐλευθέρα, Λύμπαι, Ἀπτέρα, Κυδωνέα, Κίσσμος, Καντανία, Ἐλυρος, Αἰσος, Φοινίκη ἦτοι Ἀραδῆν, νῆσος 25 Κλαῦδος.

13. ιβ'. Ἐπαρχία παλαιᾶς Ἠπείρου, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιβ', μητρόπολις Νικόπολις, Λωδώνη, Εὐβοία, Ἀκτιόν, Ἀδριανούπο-

1 ἤγουν add W 2 ἐλάτεια apud Bandurium βοὲ καὶ θρῦμα ante W 3 ἀμφισσα ante W 5 ἀνθράπων Carolus a S. Paulo 6 πάναγρα idem 7 χάριστος aut χάριστος ante W πλαταιαί L: ceteri πλαταιαί 8 αἰγούσθαι Carolus a S. Paulo 9 κρομμῶν ante W, κρομμύσσα L 10 ταλαμένη L. στά λιμένη i. e. Λήμνος Christophorus Wordsworthus (Athens and Attica p. 2). μεχρὶ C, μετὰ L, με vulgo 11 ἐφύρα ante W 12 αἰγείραι L, αἰγαι ante W μεθώνη mss 13 ἀρκαδία ante W, qui Τροϊζήν 21 ὑπὸ ἡγεμόνα ante W 22 ἰερά πύδνα ante W 24 ὁ ἀξιός ante W 25 φοινίκη ἀραδῆνα ante W

λις, Ἄπκων, Φοινίκη, Ἀγχιασμός, Βουθρωτός, Φωτική, Κέρκυρα νῆσος, Ἰθάκη νῆσος.

13 ιγ'. Ἐπαρχία νέας Ἠπειροῦ, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις δ', Ἀνδράχιον ἢ ποτε Ἐπίδαμνος, Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βούλις, Ἄμυντία, Πουλχεριούπολις, Ἀυλών, Λυχνιδὸς μητρόπολις, Λιστρῶν καὶ Σκεπῶν.

14 ιδ'. Ἐπαρχία Δακίης μεσογείου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ε', Συρδικὴ μητρόπολις, Πινταλία, Γερμανά, Ναϊσός, Ῥεμεισιάνα.

15 15 ιε'. Ἐπαρχία τῆ παρα . . . ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ε', Ῥατιάρια μητρόπολις, Βονωνία, Ἀκνές, κάστρα Μάρτις, Ἰσχος.

16 ις'. Ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις γ', Σκοῦποι μητρόπολις, Μηρίων, Οὐλπιάνα.

17 ιζ'. Ἐπαρχία Πρεβάλεως, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις γ', Σκόδρα, Λίσσος, Δωρσίμιον μητρόπολις.

18 ιη'. Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Βιμενάχιον μητρόπολις, Σιγγιδόνος, Γρατιανά, Τρικόφνια, Ὀρρεον Μάργον.

20 19 ιθ'. Ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις β', Σέρμιον, Βασιάνα.

21 κ'. Ἐπαρχία Ἀσίας, ὑπὸ ἀνθύπατον, πόλεις μγ', Ἐφεσσος, Ἀναία, Πριήνη, Μαγνησίαι Μαιάνδρου, Τρύλλεις, Νύσσα, Βυρίουλα, Μάσταυρα, Ἀνίητα, Ὑπαιπα, Ἀρχαδιούπολις,

25 Λιὸς ἱερόν, Εὐαζα, Κολοσῆ, Ἄλγιζα, Νικόπολις, Πιλαϊα πόλις, Βαρέττα, Ἀυλίου κόμη, Νέα αὐλή, Κολοφῶν, Μητρόπολις, Λέβεδος, Τίος, Σμύρνα, Κλαζομεναί, Σιτροῦνη, Μαγνησίαι Σιπύλου, Αἰγίη, Τήμος, Φάκαια, Μύρινα, Κύμη, Πέργαμος, Ἐλαία, Πιτῆνη, Τιάραι, Θεοδοσίου πόλις, Ἄδρυμύτιον ἢ ποτε Ἀνρήνησος, Ἄντανδρος, Γάργαμα, Ἄσσοις.

4 σκάμπα aut σκάπτα, et mox βούλος aut βούλης ante W 5 ἀλγινδός C μητρόπολις ληστρῶν καὶ σκευῆτων L 10 παλαιῆ C 11 βορονία L, μονονία ceteri μάρις ἴσχος ante W 15 πρεβάλεω L, πρεβάλεων ceteri 24 ὄπηνα L 25 κολοασίης L, κολοασίς ceteri 26 Carolus a S. Paullo Ἀδρηλιούπολις Κύμη emendat, nulla iusta causa motus. W 28 ἀσπῆ L 29 ἄντανδρος L, ἄτανδρος ceteri

21 κα'. Ἐπαρχία Ἑλλησπόντου, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις λ',
Κύζικος μητρόπολις, Προικόνησος, ἡ Ἐξορία, Βαρίση, Πά-
ριον, Λάμψακος, Ἄβυδος, Δάρδανον, Ἰλιον, Τρωάς, Σκάμαν-
δρος, Πολίχνα, Ποιμανηρός, Ἀταρνεά, Ῥέμεια, Βλαῦνδον,
Σκέλεντα, Μόλις, Γέρμαι, Ἄπταος, Κέρρη, Σάγαρα, Ἀδρια-5
νοῦ Θῆραι, Ἡραι, Πιονία, Κοιοσίγη, Ἀργίσα, Ἔιος Τράδος,
Μανδακάδα, Ἐργαστήριον, Μάνδραι, Ἴπποι, Ὀκη, Σίδηρον,
Σηήψις.

27 κβ'. Ἐπαρχία Θρυγίας Πακατιανῆς, ὑπὸ κοινουλάριον,
πόλεις λθ', Λαοδίχεια, Ἰεράπολις, Μόοννα, Ἄττουδα, Τρα-10
πεζούπολις, Κολασσαί, Κερετάπα, Θεμισόνιον, Οὐαλεντία,
Σαναός, Κοιούπολις, Σιτούπολις, Κράσος, Λοῦνδα, Πέλται,
Εὐμέχεια, Σβλία, Πέπουζα, Βριάνα, Σεβάστη, Ἰλουζα, Ἀκμο-
νία, Ἄλλιοί, Ἰουχαράταξ, Διόκλεια, Ἀρίστιον, Κύνισσος,
Ἄππια, Εὐδοκίαις, Ἄζανοί, Τιβεριούπολις, Κάδοι, Θεοδοσία, 15
Ἄγκυρα, Σύνναος, Τημένου Θύραι, Τρανούπολις, Πουλχερια-
νούπολις.

23 κγ'. Ἐπαρχία Λυδίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις κγ',
Σάρδεις, Φιλαδέλφεια, Τρίπολις, Θυάτειρα, Σίται, Μαιονία,
Ἰουλιανούπολις, Τράλλης, Ἀσρηλιούπολις, Ἄτταλία, Ἐρμαχα-20
πηλία, Ἀκρασός, Ἀπόλλωνος ἱερὸν, Τάβαλα, Βάγεις, Κεράση,
Μεσοτίμωλος, Ἀπολλωνίς, Ἰεροκαστέλλεια, Μοστῆγη, Σατα-
λέων, Γόρδος.

24 κδ'. Ἐπαρχία Πισιδίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις κς',
Ἀντιόχεια, Νεάπολις, Λιμέναι, Σαβίται, Ἀτμενία, Πάππα, 25
Σινιάνδος, Λαοδίχεια κεκαυμένη, Τυραῖον, Ἀδριανούπολις,
Φιλομήλιον, Σωζόπολις, Τύμανδρος, Μητρόπολις, Ἀπάμεια,
Εὐδοξιούπολις, Ἀγαλασσός, Βάρις, Σελεύκεια ἡ σιδηρῶ, ὁ
Τυμβριάδων, Θεμισόνιος, Ἰουστινιανούπολις, Μάλλος, Ἀδάδα,
Ζόρζελα, Τιτυασσός. 30

25 κε'. Ἐπαρχία Λυκαονίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ιη',
Ἰκόνιον μητρόπολις, Λύστρα, Μίσθεια, Ἄμβλαδα, Οὐάσαδα,
Ὀμόναδα, Ἰλιστρα, Λύρανδα, Δέρβαι, Βαρατή, Ὑδη, Ἰσαν-

1 verius λγ'. W 6 Θῆραι] καὶ ἦρας L, καὶ Θῆραι ceteri 7
δεησίδηρον L, ὁ κισίδηρον ceteri 9 πακατιανῆς L, καιπατια-
νῆς ceteri 30 ζόρζελα ms Leid. 33 δέρβα, βάραια L

πόλεις, Κόρνα, Σάβατρα, Πτέρνα, Κάννα, Γλαύαμα, Ρίγνον.

- η ζ κς. Ἐπαρχία Φρυγίας Σαλουταρίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις κγ', Εὐκαρπία, Ἰεράπολις, Ὀτρος, Σικτόριον, Βρούζος, 5 κληρὸς Ὀρεινῆς, κληρὸς Πολιτικῆς, Δεβαλάκια, Αἰουσιὰς, Σύνναδα, Πρύμνησες, Ἴγρος, Πολύβοτος, Δοκίμιον, Μητρόπολις, Μήρος, Νικολλία, Δορύλαιον, Μίδαιον, δῆμον Αἰουκίωντων, δῆμον Αδράκλεια, δῆμον Ἀμαδάσσης, δῆμον Πραιπενόσσου.
- ι ζ κς. Ἐπαρχία Παμφυλίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις μζ', 10 Πέρρη, Σύλαιον, Μάγυθος, Ἀταλλία, δῆμον Οὐλίαμβος, Τρέσσετα, δῆμον Καναύρα, Ἰοβία, Τερμησοῦς καὶ Εὐδοκιάς, δῆμον Μενδενέω, δῆμον Πώγλα, Ἴσιονδα, Βέρβη, Σινδαῦνδα, Μυωδία, χωρία Μιλυαδικά, Ὀλβασα, Παλαιάπολις, Αἰουινία, Κόμανα, Κόλβασα, Κρημίνα, Πανέμον τεῖχος, Ἀρτιασσοῦς, Μα 15 ξιμιανούπολις, κτήμα Μαξιμιανουπόλεως, Ῥεγησαλάμαρα, Αιμόβραμα, Κόδρουλα, Δεμουσία, δῆμον Σαβαιοῶν, Παστοληρισσοῦς, Σίλλη, Περιμόπολις, Σίδη, Σέρνα, Ἀύρβη, Κασσά, Κότανα, Ὀρμυνα, Κορακήσιον, Σύεδρα, Καράλια, Κορυβρασσοῦς.
- 20 ς ζ κη. Ἐπαρχία Λυκίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις λδ', Φωσιηλῆς, ὁ Ἄναπος, Γάγαι, Ἀκαλισσοῦς, Ἐδεβησσοῦς, Αἰμυρα, Ἀρύνκανθα, Ποδάλεια, Χῶμα, Ῥεγκυλιάς, Μῦρα μητρόπολις, Ἀρτιαί, Κυνάσαι, Ἀπερλαί, Φελλός, Ἀντιφελλός, Κύνδουβα, Εὐδοκιάς, Πάταρα, Ξάνδος, Κόμβη, Νύσα, Πί 25 ναρα, Σίδουμα, Γλωῦς, Τεκμισσοῦς, Καῦνος, Ἀράξα, Βουβῶν, Οινόανδα, Βάλλουρα, Κομιστάραος.
- ζ ς κθ. Ἐπαρχία Νήσων, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις κ', Ῥόδος, Κως, Σάμος, Χίος, Μιτυλήνη, Μέθυμνα, Πέτελος, Τένεδος, Προσελήνη, Ἄνδρος, Τήνος, Νάξος, Πάρος, Σίφνος, Μήλος, 30 Ἴος, Θήρα, Ἀμουργός, Ἀστυκάλαια.

4 Ἰερόπολις L 5 πολεμῆ vel πολεμηκός editi δεβαλάκια mss
 11 Ἰοβία L: ceteri ζοβία εὐδοκίας L: ceteri εὐδοκία 12
 βερβή ante W 13 μυωδία L χωρι ante W 16 σα-
 βαίων L 18 πρύμνησες ante W ελύβαρσος ante W αἰου-
 πος Bandurius 22 ἀρύνκανθα ante W μοίρα Schelstrate-
 nus et Bandurius 23 ἀρτιαί ante W, ἀρτιαία mss 24 μί-
 σαι mss 25 δίδομα πλώ editi ante W 26 κομιστάριος I.
 30 ἀμολγός mss

30 λ'. Ἐπαρχία Καρίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις λ', Μή-
λητος, Ἡράκλεια Λατμοῦ, Μύνδος, Ἀλικαρνασσός, Κνίδος,
Κέραμος, Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀμυζῶν, Ἀλινδά, Ἀλά-
βανδα, Ὀρθωσία, Ἀρπασα, Νεάπολις, Ὑλάρημα, Ἀντιόχεια,
μητρόπολις Ἀφροδισιάς, Ἡράκλεια Σαλβάκιος, Τάβαι, Ἀπολ-5
λωνιάς, Σεβαστόπολις, Ἴασος, Ἐρεζος, Μαρκιανούπολις, Ἀνα-
στασιούπολις, χωρία πατριμονιᾶλια, Κιβύρα, Κοκτῆμαλικαί.

31 λα'. Ἐπαρχία Ποντικῆς α', ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ιε',
Χαλκηδών, Νικομήδεια, Πραίνετος, Ἐλενόπολις, Νίκαια,
Βασιλινούπολις, Κίος, Ἀπάμεια, Προῦσα, Καισάρεια, Ἀπολ-10
λωνία, Δασκύλιον, Νεοκυσάρεια, Ἀδριανοί, Ῥεγετιταῖος,
Ῥεγέδωρις.

31 λβ'. Ἐπαρχία Ὀνωριάδος, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Κλαν-
διούπολις, Προουσία, Ἡράκλεια, Τίος, Κρατία, Ἀδριανού-
πολις. 15

32 λγ'. Ἐπαρχία Παφλαγονίας, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ε',
Γύγγρα, Πομπηϊούπολις, Σόρα, Ἀμιάστριον, Ἰωνόπολις, Δά-
δουβρα.

34 λδ'. Ἐπαρχία Γαλατίας α', ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ζ',
Ἄγκυρα μητρόπολις, Ταβία, Ἀσποννα, Κίονα, Ῥεγελαγονία, 20
Ῥεγέμνιζος, Ἡλιούπολις.

35 λε'. Ἐπαρχία Γαλατίας σαλονταρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
λεις θ', Πεισινοῦς, Ῥεγεμανυρέκιον, Πητινησός, Ἀμώριον,
Κλιάνδος, Ῥεγετρούκναδα, Εὐδοξιάς, Μυρικιῶν, Γερμία.

36 λς'. Ἐπαρχία Καππαδοκίας α', ὑπὸ κοινουλάριον, πό-25
λεις δ', Καισάρεια, Νύσσα, τὰ Θέρμα, Ῥεγεποδανδός.

37 λζ'. Ἐπαρχία Καππαδοκίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η',
Τύανα, Φανστινούπολις, Κύβιστρα, Ναζιανζός, Σάαιμα, Παρ-
νασός, Ῥεγεδώρα, Ῥεγεμουκισός.

38 λη'. Ἐπαρχία Ἐλενοπόντου, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ζ', 30
Ἀμυσία, Ἴβωρα, Ζήλα, Σάλτον Ζαλίχην, Ἄνδραπα, Ἀμυσός,
Σινώπη.

1 λς' ante W	3 ἀμιζῶν ante W	ἀλάπανδα ante W	4
ἀλάρημα L, ἀλάρημα ceteri	5 τάβας Bandurius	8 α'	
vulgo om	11 ἀδριανός L	Ῥεγετιταῖος L	12 Ῥεγο- δωριές L, Ῥεγοδωριε ceteri
17 πάγρα Bandurius et Schelstratenus	14 πρασίας editi	πιος mss	
19 α' mss om	24		
μυρακιῶν ante W	27 κοινουλάριον vulgo	30 Ἐλενοπό- λεως Schelstratenus et Bandurius, ἐλεπόντου L	

29. λθ'. Ἐπαρχία Πόντου Πολεμωνιακοῦ, πόλεις ε', ὑπὸ ἡγεμόνα, Νεουκισάρεια, Κόμανα, Πολεμώνιον, Κρασοῦς, Τραπεζοῦς.

40. μ'. Ἐπαρχία Ἀρμενίας α', ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ε',
5 Σεβάστεια, Νικόπολις, Κολώνεια, Σατάλα, Σεβαστούπολις.

41. μα'. Ἐπαρχία Ἀρμενίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε',
Μελιτηνή, Ἄρκα, Ἀράβισσος, Κοκουσοῦς, Κόμανα, Ἀρια-
ραθία.

42. μβ'. Ἐπαρχία Κιλικίας α', ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ἦ,
10 Ταρσὸς μητρόπολις, Πομπηϊούπολις, Σεβάστη, Κώρυκος, Ἄδα-
να, Αἰγούστα, Μάλλος, Ζεφύριον.

43. μγ'. Ἐπαρχία Κιλικίας β', ἡ ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ',
Ἀνάζαρβος μητρόπολις, Μοψουεστία, Αἶγει, Ἐπιφανία, Ἀλε-
ξάνδρεια, Ῥώσος, Εἰρηνούπολις, Φλαβιάς, Κασταβάλα.

15 44. μδ'. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου, ὑπὸ κονσουλᾶριον,
πόλεις ιε', Κωνσταντία μητρόπολις, Ταμασσός, Κίτιον, Ἀμα-
θοῦς, Κούριον, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπιθος, Κιρβοῖα,
Κύθροισι, Καρπάσιον, Κυρηνία, Τριμιθούντων, Λευκουσία.

45. με'. Ἐπαρχία Ἰσαυρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις κγ', Σε-
20 λεύκεια μητρόπολις, Κελένδερεις, Ἀγεμούριον, Τιτιούπολις,
Λάμος, Ἀντιόχεια, Ἰουλιουσεβαστή, Κέστροι, Σελινοῦς, Ἰο-
τάπη, Διεκαισάρεια, Ὀλβη, Κλαυδιούπολις, Ἰεράπολις, Δαλί-
σανδος, Γερμανικόπολις, Εἰρηνούπολις, Φιλαδέλφεια, Μωλώη,
Ἄδρασός, Ζεῖδη, Νεάπολις, Λαύζαδος.

25 46. μς'. Ἐπαρχία Συρίας α', ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ζ',
Ἀντιόχεια ἡ πρὸς Δάφνην, Σελεύκεια, Λαοδίκεια, Γάββα,
Πάλτος, Βέροια, Χαλκίς.

47. μζ'. Ἐπαρχία Συρίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ἦ, Ἀπά-
μεια, Ἐπιφάνεια, Ἀρεθοῦσα, Λάρισσα, Μαριάμη, Βαλανέα,
30 Ῥαφαναί, Σελευκόβηλος.

2 πολεμωνιακοῦ L: ceteri πολεμιακοῦ 2 τολεμώνιον L: ce-
teri τολεμόνιον 7 μελιτηνὴ L κόκουσος L ἀριαραθία
ante W 14 φλαβία Schelstratenus et Bandurinus 16 ταμα-
σός L 17 κόρην olim ἀρσινόε ant ἀρσινόε mss 18
καρπάσιον editi ante W Τριμ. Λευκ.] hae duae recentiori
manu adiunctae sunt ms Farnes. 21 ἰοτάπη ante W 23
μωληδαρσός ante W 24 λαυζαδάλη L, λαυζαδαίτε ceteri 30
σελευκόβολος ante W

48. μη. Ἐπαρχία Εὐφρατησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιβ',
Ἰεράπολις, Κέρος, Σαμβόσατα, Δολίχη, Ζεῦγμα, Γερμανικία,
Περρή, Νικόπολις, Σχηναρχαία, Σαλγυνορατίζενον, Οὐριμα,
Ἐὐρωπος.

49. μθ. Ἐπαρχία Ὀσροηνῆς, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Ἐδεσ-5
σα, Κωνσταντία, Θεοδοσιούπολις, Κάφραι, Βάτναι, Νέα Βα-
λεντία, Λεοντόπολις ἢ καὶ Καλλινίκη, Βιρθρα.

50. ν. Ἐπαρχία Μεσοποταμίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλιν α',
Ἄμυδα.

51. να. Ἐπαρχία Φοινίκης, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ιδ', 10
Τύρος, Πτολεμαῖς, Σιδῶν, Βηρυτός, Βίβλος, Βόστρυς, Τρί-
πολις, Ἀρκαί, Ὀρθωσιός, Ἀραδος, Ἀντάραδος, Κωνσταντίνα
Πογωνᾶς, Πανειάς.

52. νβ. Ἐπαρχία Φοινίκης Λιβανησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
λεις ε', Ἐμισσα, Λαοδίκεια, Δαμασκός, Ἡλιούπολις, Ἄβιλα, 15
Πάλμυρα. /

53. γγ. Ἐπαρχία Παλαιστίνης, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις κβ',
Καيسάρεια μητρόπολις, Δῶρα, Ἀντιπατρίς, Διόπολις, Ἄζω-
τός παράλιος, Ἄζωτος μεσόγειος, Ἐλευθερόπολις, Ἀλία ἢ
καὶ Ἱεροσόλυμα, Νέα πόλις, Λιβιάς, Σεβάστη, Ἀνθηδών, 20
Διοκλητιανούπολις, Σουκαμάζων, Ὀνούς, Σώζουσα, Τόπη,
Γάζα, Ῥαφία, Ἀσκαλὼν, Ἄριζα, Βιτύλη.

54. γδ. Ἐπαρχία Παλαιστίνης β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ια',
Σουθόπολις, Σέλλα, Γάδαρα, Ἄβιλα, Κακειτωλιάς, Ἴκκος,
Τιβεριάς, Ἐλενούπολις, Διοκαισάρεια, Μαξιμιανούπολις, 25
Γάβαι.

55. γε. Ἐπαρχία Παλαιστίνης γ', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ι',
Πέτρα, Λύγουστόπολις, Ἀρίνθηλα, Χαραγμουῦβα, Ἀρεόπολις,
Ζωάρα, Μάμμυς, Βιτάρους, Ἐλουσα, Σάλτων.

2 σαμβόσατα ante W	3 πέργη L	εὐρωπος ante W	5
ὄσροηνῆς κοσρωῆς L, ὄσρωικην Schelstratenus et Bandurinus			
ὄσρωηνῆς ms Holsteinii	6 κάφραι ante W	7 βαλεντίας	
vel οὐαλεντίας mss	βιρθρα ante W, om L	9 ἄμυδα	
princeps editio, ἄμυδα Band. et Schelstr.		10 πόλιν α' olim	
11 post Τύρος quae sequuntur, Holsteiniius addidit e codice Farnesiano. habet etiam L.	12 ὄρραι L	13 πανειάς L	15
ἄβιλλα ante W	19 ἢ ἔλια καὶ Farn.	21 σώσουσα L	22
ῥαμψία mss	24 κακειτωλία L	27 γ' om L	28 ἄρι- θεία L
	29 ζωρα L		

- 56 *νς*. Ἐπαρχία Ἀραβίας, ὑπὸ κορσουλάριον, πόλεις ιζ',
 Βοστρα, Νιλακώμη, Ἄδρα, Δία, Ἐξακωμία κώμη, Μήδαβα,
 Γέρασα, Μαιουδος, Φιλαδέλφεια, Νεάπολις, Τεράπολις,
 Φιλιππόπολις, Φαινῶ, Κωνσταντία, Διονουσίας, Καρόθα,
 5 Ἄδρασσός.
- 57 *νς*. Ἐπαρχία Αἰγυπτιακῆς, ὑπὸ αὐγουστάλιον, πόλεις κγ',
 Ἀλεξάνδρεια, Ἐρμούπολις, Μενσκαίτης, Μέτῆλις, Βαῦτος,
 Καβασσά, Σαῖς, Ναύκρατις, Ἀνδρών, Νεκίου, Ἰόις, Φράγω-
 νις, Παχνεμουνίς, Διόσπολις, Σεβεννυτός, Ὀνουφίς, Ταῦα,
 10 Κλεοπάτρα, Κυνώ, Βούσιρις, Ὄασις, Ἐλαρχία, Παράλιος.
- 58 *νη*. Ἐπαρχία Αἰγούστα α', ὑπὸ κορρηκτορα, πόλεις ιγ',
 Ῥινοκόρουρα, Ὀστρακίνη, Κάσσιον, Πεντάσχοινον, Ἀφνάϊον,
 Γέρρας, Σέτνα, Πηλούσιον, Σεθραῖτης, Ἡφαιστος, Πανίδυ-
 σος, Ταννίς, Θμοῖς.
- 15 *νη*. Ἐπαρχία Αἰγούστα β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ',
 Λεσπῶ, Ἄθριβις, Ἡλίου, Βούβαστος, Φάρβαιδος, Ἀραβία,
 Κλύσμα κάστρον.
- 60 *ξ*. Ἐπαρχία Ἀρκαδίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Κυνώ,
 Ὁξύρυγχος, Ἡρακλέως, Ἀρσενοῖτης, Θεοδοσιουπόλις, Νειλό-
 20 πολίς, Ἀφροδιτώ, Μέμφις, Αἰτηούς.
- 61 *ξα*. Ἐπαρχία Θηβαῖδος τῆς ἔγγιστα, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
 λεις ι', Ἐρμού ἡ μεγάλη, Θεοδοσιουπόλις, Ἀντινώ, Κοῦσαι,
 Λύκων, Ὑψηλή, Ἀπόλλων μικρός, Ἀνταίου, Πανός, Ὀασίς
 μεγάλη.
- 25 *ξβ*. Ἐπαρχία Θηβαῖδος τῆς ἄνω, ὑπὸ δοῦκα, πόλεις ια',
 Πτολεμαῖς, Διόσπολις, Τέντυρα, Μαξιμιανουπόλις, Κόπτος,
 Φίκαι, Διοκλητιανουπόλις, Ἐρέσβυθος, Λάτων, Ἀπολλωνιάς,
 Ὀμβοί.
- 63 *ξγ*. Ἐπαρχία Αἰβύης τῆς ἄνω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ι',
 30 Σώζουσα, Κυρήνη, Πτολεμαῖς, Τεύχειρα, Ἀδριανή, Βερονίκη.
- 64 *ξδ*. Ἐπαρχία Αἰβύης τῆς κάτω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ',

Na Nlu

1 φαίνα mss 3 μελέτης mss 8 ζώης Farn. φραυόνης
 Farn., φραυόνης L 9 Τάνα L 10 κλεοπάτραις L ὠά-
 σης mss 11 κορρηκτορος L, κόρρηκτος Farn. 12 ὄστρακίνη
 Farn. 16 λεονταί L ἀθριβίης mss φάρβιδος Farn.,
 φάρβιτος L 19 Ἡρακλεῶ? 21 τῆς mss om 23 ἑπιλή
 Farn. πάνιος idem 27 φίβαι L ἐρέσβυθος L 28
 ὄμβροι L, ὄμβροι Farn. 30 ἀδριανοί L ἑβρονίκη L

Παρατόιον, Ζωγροζαγούλης, Πιδονία, Ἀντιφρώ, Δάρεις,
Ἀμμωνιακή.

Τέλος τοῦ καταλόγου πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων
τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἐν Κωνσταντινου-
πόλει διοικουμένων. 5

7 τέλος — διοικουμένων] ita L. Farnesianus: εἰσὶν τῆς ὀσσεως καὶ
ἐπαρχίαι ὑπὸ Ῥώμην ζ, Ἰταλίας ἐπαρχία Νωρίκου, ἐπαρχία Γα-
λήνων, ἐπαρχία Σπανίων, ἐπαρχία Βοισγάμων, ἐπαρχία Παρο-
νίων, ἐπαρχία Ἀφρικής, ἐπαρχία Σικελίας, ἐπαρχία Σαρδηνίας,
ἐπαρχία Κορσικῆς.

PETRI WESSELINGII

IN HIROCLIS SYNECDEMUM

COMMENTARIUS.

390, 6. *Θράκης Εὐρώπης*] sex Thraciarum provincias Theodoretus H. E. 5 28 et Sextus Rufus Breviar. c. 9, Europam, Rhodopen, Thraciam, Haemi montem, Moesiam secundam et Scythiam fuisse docent: easdem Hierocles, singulis suis urbibus et magistratus tribuens, recenset. suberant uniuscuiusque vicario, de quo Notitia imp. Orient. 132; Theodoretus propterea H. E. 3 7 ἀρχοντα ἀπάσης τῆς Θράκης appellare videtur.

Ibid. ὑπὸ κοινουλάριον] fuit olim proconsularis Europa; nam eius provinciae dignitatem Imp. Constantius creato urbis Cpolitanae praefecto mutavit. Socrates H. E. 2 41: καὶ οὕτως τὸν ἐπαρχὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέστησεν, Ὀνομάριον ὄνομα, τὴν ἀθηνάτων ναύσας ἀρχὴν. cum enim urbs in Europa eiusque fuerit caput, dicaturque proconsulem abuisse, de provincia dubium esse nequit; praesertim cum et veterum scriptis proconsules Henr. Valesius eruerit, quibus addi Priscus poterit provinciae Europae proconsul ex Itinerario Canisiano 11 Jul. sub Diocletiano, et Taurus, qui Constantini M. aetate Thracibus proconsulari imperio praesedit, ex Porphyrogenetae Constantini l. 2 Them. 1. quidamque Io. Harduino, non Valesio solum obloquente, sed et Them. ἀθηνάτων ἀρχὴν de duumvirum magistratu ad Them. ii orat. 17 interpretante, facias? mihi ambiguum non est quin mere a viro doctissimo dissenserit. operae pretium utique fuerat proconsules e veterum monumentis productos proficere, et exemplis ἀθηνάτων eosdem ac duumviros esse ostendere; quorum neutrum cum fecerit, eius dissensu paucissimi movebuntur. post praefectum autem urbi regiae a Constantio impositum, consularis Europam administravit; unde

Aradius Proculus in Thesaur. p. CCCLXI. 1. *consularis provinciae Europae* sub eo imperatore dicitur. erant consules *Κονσουλάριοι*, ut in Glossis est Nomicis *ὑπατικοί*, sive consulatu essent functi seu ornamentis consularibus donati: nam Constantinus l. 2 Them. 1 *βουλευτάς* esse monens, consilii *κονσουλάριον* vocé, quam suo in codice legebat, deceptus est. regebant provincias dignatione correctoribus et praedibus potiores, ut l. unica c. Th. de consular. innuit: habebant lictores et fasces, qui fasces consularitatis in l. 4 c. Th. ad l. Iul. de ambitu vocantur; et numero quidem sex, unde Paulinus Nolanus Natal. 13 342 de se Campaniae consulari:

ergo ubi bis terne dicionis fasce levatus
deposui nulla maculatam caede securim.

ubi vero eo honore erant defuncti, illum iterare non poterant, sicuti dicta l. ult. de ambitu sciscit; quamquam non desint eorum exempla qui iterum gesto honore claruerunt, de quibus ibi L. Gothofredus. originem consularium ab Augusto case ad Spartiani Hadrian. c. 22 Salmasius disputat.

300, 9. *Εὐδοξιούπολις*] ab Eudoxia Arcadii haec nomen Selymbria impetravit. Socrates H. E. 7 36: *Θεόφιλος ἐπὶ Ἀπάμειας τῆς ἐν Ἀσίᾳ μετηνέχθη εἰς Εὐδοξιούπολιν τὴν πάλαιον Σαλαμβριάαν καλουμένην*. Selymbriam intelligi et Socrati reddi oportere liquet ex Stephani pontificis ad Basilium Macedonem epistola inter Acta consilii Cp. 4 p. 653, ubi *Σελυβρία*, in quam episcopus ille migraverit, appellatur. alia quidem omnia L. Holsteinius in Caroli a S. Paulo Geogr. S. autnavit, Pisidiae Eudoxiopolin olim Salambriam fuisse opinatus: sed Romanus Eudoxiopolitanus praesul, quo auctor potissimum nititur, auctoritatem defugit, cum tom. 8. C. Cap. 527 actis Chalcedonensibus inserit, *Romanus episcopus Eudoxiopolis, id est Selymbriae provinciae Thraciae, subscripsi*. videntur autem Selymbriani hunc titulum abstulisse postquam Arcadio se imperatori donassent. hinc Arcadius et Honorius l. 43 C. Th. de oper. publ.: *Eudoxiopolitanae civitatis cives pro oblata nobis sua patria ergasterii condonamus*. sic lege et vide L. Gothofredum.

Ibid. *Ἡράκλεια*] secundum dignitatis locum in Europa post regiam urbem tenebat, Procopio Fabr. Justin. 4 9 testis: et quoniam huic metropoli olim subditum Byzantium erat consuetudo ut Heraclensis episcopus Copolitanum patriarcham inauguraret atque ordinaret deinceps valuit, sicuti Codicis Offic. Cp. c. 20 admonuit.

Ibid. *Ἀρχαδιούπολις*] Bergulca Theodosius sive Arcadius (neque enim scriptoribus convenit) instauravit et Ara-

līi nomine praelustrem esse iussit. Theophanes Arcadio Chronogr. p. 66, Cedrenus patri Theodosio Compend. p. 266 tribuit. apposita erat Ergino, quo de ad Ant. Itin. p. 230, Iuvio: auctor anonymus de Leone Armeno p. 434: *καὶ ἐλθόντος ἔως Ἀρκαδιουπόλεως καὶ περάσαντες τὴν Ῥηγίαν, ἰσταμὸς δὲ οὗτός ἐστιν, εὖρον λαὸν πολὺν.* nam Rhegina ion alius est ac Ergina sive Erginus. excerpta e Strabonis . 7 p. 330: *ὅτι ὁ νῦν ποταμὸς Ῥιγινία ἐν Θρακίᾳ καλούμενος Ἐρίγων ἦν.* imo Ῥηγίνα et Ἐργίνος, Apollonio Melae et Plinio celebratus: nam Erigon Macedoniae erat flumen.

390, 9. *Βιζύη*] urbs ex Plinio et Ptolemaeo atque aliis est notissima. τὸ τῆς Βιζύης πολίχμιον Zonarae in Michaele Balbo p. 112, *Κάστρον Βιζύης* in Hist. Disputat. Maximi et Theodosii tom. 3 Op. Sirmondi p. 355. *Βύζη* in Actis concil. Ephesini et Chalcedonensis passim, sed perperam, dicitur.

Ibid. 10. *Πάνιον*] hoc ex Constantini l. 2 Them. 1 vulgato praeronomus. maritimae Thraciae αἱ παράλιοι τῆς Θρακίης πόλεις, τὸ τε Πάνιον καὶ ἡ Ἡρακλῆα, sunt in Cedreni Compend. p. 417; unde colligas haud multum Heraclea senotum fuisse oppidum. clarius id videas ex Suida in Πάνιον, et ex concilio Ephesino p. 790, ubi Heraclea et Panion eundem episcopum habent. postea tamen, singulis episcopis paruerunt; unde consilio Cp. 3 p. 500 Ῥηγίνος ἐπίσκοπος Πανίου τῆς Θρακῶν χώρας scribendo adfuisse dicitur.

Ibid. Ὀρεινοί] Frid. Morellus in Constantini l. 2 Them. 1 Ὀρεινός legi posse suspicatur pro oppido montanorum Thraciae populorum, quos Ὀρεινοὺς Xenophon l. 7 Exped. Cyrī vocet. at huius nominis urbem in Thracia nemo novit; fuisset praeterea extra Europae fines in Scythia provincia ob ea quae Xenophon Exp. Cyr. 7 p. 320 memorat. ego de Arzo et Tonzo cogitaveram: sed cum plura, quae vix apud alios reperias, in Synecdemo sint obvia, nihil constituerim.

Ibid. Γάνος] Suidas τὸ πρὸς τῇ Θρακίᾳ ὄρος ἢ Γάνος. τὰ τοῦ Γάνου ὄρη memorat auctor anonymus de Leone Armeno p. 433. hinc conicere licet urbem Ganum ad Propontidem eiusdem nominis monte fuisse incinctam, pessime autem habitam esse in Libanii Apol. Demosthen. tom. 1 p. 451, ubi Σέρριον τεῖχος καὶ Δόρισκον καὶ Μυρτίνον καὶ Γάνος καὶ Σανίδα χώραν· εἰθ' ὑπὲρ τούτων, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν, ἐξανισταμεθα; scripsisse Σέρριον, Γάνος et Γανίδα ex Aeschine, quem imitatur (in Ctesiphont. p. 65) et Valesio ad Harpocratonis Μύρτανον cognosces.

Ibid. Καλλίπολις] recentioris aevi Graecos Καλλίου πό-

λιν appellasse alias animadversum fuit. causam habere quod eam a Callia, Atheniensium duce, conditam fuisse existimarent, ut Io. Cinnamus 5 3.

390, 10. Μόριζος] Constantinus Μήριζος. unde Merulus: *Merizus an Meritus? ut Plinius vocat montem Thraciae, in quo forte an urbs sita fuit; quam cum nemo noverit, coniecturae haud accesserim. rectius huc referuntur eisdem Plinii 4 11 Moriseni, qui Thraciae partem incoluerint; laudoque Io. Harduinum, quod in recentata Plinii editione Morizum ad eos firmandos advocaverit.*

Ibid. Σιλτική] Constantinus Σαλική. posses ex priorē Σιντικήν, ex posteriore Βισαλικήν formare, nisi regionum ea essent cognomina et ultra fines Europae versus Macedonia. si Σαλική potior sit (nam Bisanthen in voce latere non apertum est), a Saltibus, ut pluribus in Synecdemo, nomen venire potuit. [Σιντική cod. Leidensis, et recte. Sinitice regio veteris Macedoniae, de qua Livius L. 44 c. ult., intelligitur. *Wesseling. Prolegg. p. 630.*]

Ibid. Σαβασία] sic malo e ms, quamquam Σαβασία verius videtur. sola, quod rescire potui, Ephesini concilii Acta urbis memoriam servarunt. supplicant patribus episcopi Europae p. 790 tom. 5 C. G. his verbis: *Vetus mos viget in provinciis Europae, quod singuli episcopi duos vel tres sub se habeant episcopatus. unde Heracleae episcopus sub se habet Heracleam et Paxion, episcopus autem Byzus sub se Byzen et Arcadiopolin, Coelensis vero similiter Coelan et Callipolin; porro episcopus Sabsadiae sub se habet Sabsadium et Aphrodisiadem.* e quibus paucissimos olim in Europa fuisse episcopos cognoscimus, et Sabadium Aphrodisiadi vicinam: nam Sabsadium eandem atque haec esse nemo addubitaverit. sita fuit in Thraciae regione Sapaica, Σαπαική, de qua Ptolemaeus 3 2, cui a Sapaicis illud nomen haesit. habet Appianus B. C. 4 p. 1037 τα στενά Σαπαιών και Τουρπιλών angustias Sapaicorum et Turpilonum in Thracia, quas Norbanus et Ceditius occuparint; unde perperam p. 1023 eiusdem libri τα στενά Τουρπίδων και Σαπαικών iidem insedisserunt. quamquam ne sic quidem bona omnia fuerint: ignoti enim plane Turpili sunt, in Corpilos ex Plinio et Solino mutandi. Sapaicos, ut ad eos redeamus, Sabos Σάβους alii vocant, ut Eustathius in Dionys. Perieges. 1069, indidemque Sabazii Iovis et Bacchi titulum repetunt: Scholiastes in comici Vespas v. 9: Σαβάζιον δι τόν Διόνυσον οί Θράκες καλοῦσι, και Σάβους τούς ιερείς αυτών. a Sabis Thracibus, Sabazii sacerdotibus, σάβη, σαβαζειν, Σαβάζιος formarunt; cumque Sabadius non alius sit (Macrobius

Saturn. 1 18: *item in Thracia eundem haberi Solem atque Liberum accipimus, quam illi Sabadium nuncupantes magnifica religione celebrant*), plane mihi persuadeo urbem Sabadium aut Sabasdiam vero fuisse nomine, atque a cultu Sabazii, aut vicissim Sabazium ab urbe, eo titulo esse ornatam. non desunt, fateor, qui Phrygibus Sabazium deberi censent; quae res opinioni nihil nocuerit: Phrygibus enim et Thracibus multa erant communia sacra, quibus τὰ Σαβάζια Strabo 10 p. 471 accenset: ne nunc dicam Phryges e Thracum finibus in Asiam commigrasse perhiberi a Strabone et Herodoto 7 73. utcunque ceciderit, digna utique Sabadia fuerat quae inter episcopales Europae sedes in C. a S. Paulo Geogr. S. locum tueretur.

390, 11. Ἀφροδισία] Ἀφροδισίας praestat. vid. Ant. Itin. p. 333.

Ibid. Κοιλία] Κοίλα oportuerat; quod nomen ex loci natura portus impetravit, prorsus ut τὰ κοίλα τῆς Εὐβοίας, de quibus praeter Herodotum 8 13 egregie Dio Chrysostomus orat. 7 p. 100. erat hic portus circa Sestum, ut ex Niceta Rer. Manuel. 5 p. 81 Valesius ad Ammian. 22 8 docuit, nec longe a Madyto. Anna Alex. 14 p. 429: τοὺς μὲν τοῖς λιμένι Μαδύτου καὶ Κοίλων προσορμίσαι. atque hoc clarius in Actis concilii Nicaeni secundi indicatur, cum Leonides ἐπίσκοπος Μαδύτου ἦτοι Κόλης p. 351 fuisse perhibetur, et p. 571 Μαδύτου ἦτοι Ἡκοίλα: quantumvis enim male portus edatur nomen (Κοίλων enim, nisi et Κόλης formaverint, ut Coelam Euboeae Valerius 1 8 11 et Coelan Acta concilii Ephesini, appellari debuerat), licet, inquam, in nomine error sit, vicinos fuisse portus, cum eidem paruerint praesuli, apparet. ceterum nulla hic habita ratio est plurium Europae urbium; quae res, nisi falsus sum, non scriptori sed amanuensibus debetur.

Ibid. 12. ὑπὸ ἡγεμόνα] Constantinus l. 2 Them. 1 consulari et hanc mandat, a codice suo, plura in hac provincia turbante, deceptus: praesidialem fuisse Rhodopen Notitia imp. Orient. c. 1 ostendit. erat quidem praesidis nomen generale; coque et proconsules et legati Caesaris et omnes provincias regentes praesides appellabantur, ut in l. D. de offic. praesides. est: valuit tamen usus ut provinciis quibusdam praesides, a consularibus et correctoribus diversi illisque dignatione inferiores, unde et illis in l. 8. c. Th. de Cohort. postpquantur, imponerentur; cumque consulares fascibus essent illustres, horum inter insignia vexilla praesidialia l. 4 c. Th. ad L. lul. de ambitu et Notkerus Martyrol. prid. Cal. Aug.

recensent, qua de re I. Gothofredus. quod vero doctissimus Dissert. Chorogr. Ital. auctor p. XXV scribit, sub provincia Rhodope in Synecdemo 7 urbes designari, vix autem 5 nominari, id festinanti excidisse mihi persuadeo.

390, 12. *Αἶνος*] ab Aenea conditam perhibent; verene aut nominis quadam conformatione impulsus, disputant Cl. Salmasius in Solin. p. 114, Henr. Valesius in Ammian. 22 8, Pier. Valerianus Aeneid. 3 18. Homero si litis arbitrium defertur, Aenus Aenea prior erit: inde auxilia ad Troiam mittit Iliad. 4 520; quorsum cum Hesychius respexerit in *Αἶνον*, forte, ut poëtae scholia, ἀπὸ Αἶνου respicit. utebantur incolae coelo frigidissimo, quamobrem Stratonicus ἐν Αἶνω ἔφη τοὺς μὲν ὀκτῶ μῆνας εἶναι ψῦχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα. fuit Aenus, si non fallunt Acta concilii Cpolitani secundi, Rhodopes metropolis: collationi enim 8 p. 240 subscribit Paulus episcopus Aemorum (Aeniorum oportuerat) metropolis Rhodopiae provinciae. noli tamen credere: nam et multae ibi metropoles recensentur de quibus, nisi honorariae fuerint, meritissimo dubites. constat etiam aliunde Traianopolin ceteris hac dignitate praecelluisse. vid. Concil. Chalcedon. tom. 8 C. G. p. 91.

Ibid. 13. *Μαρώνεια*] hoc ex Constantino l. 2 Them. 2 praeoptavimus. urbem hanc et Maximianopolin Acta concilii Chalcedon. p. 96 Rhodopae tribuunt.

Ibid. *Τόπειρος*] recte iterum Constantinus ΟΥΑΠΙΑC ΤΟΠΕΙΡΟC in Getae et Iuliae Domnae numis cognomine superbit. erat vicina mari, nec longe ab Abderitana civitate dissociata. Rusium, quo deinceps nomine fuit, Anna Alexiad. 7 p. 212 habet fluvioque admovet, qui forte Cossinites, de quo ad Itin. A. p. 321.

Ibid. 14. *Νικόπολις*] circa Nessum amnem fuit: unde *Νικόπολις ἢ περὶ Νέστον* Ptolemaeo 3 11; numis ΟΥΑΠ. ΝΙΚΟΠΟΛΙC ΠΡΟC ΝΕCΤΩ, Socrati 7 36 *Νικόπολις τῆς Θράκης*, Thraciae laxiore significatione. serior actas Christopolin vocavit, ut scholia Coisliniana Ptolemaei docent. haec itaque est quam Acta S. Germani signant c. 2, nec longe Philippis removent. adde Theophylactum H. Mautric. 1 7.

Ibid. *Κερεόπυργος*] Constantinus *Κεραϊόπυργος*. Io. Harduinus (Emend. 56 in Plinii l. 4 c. 11) cum Pyrogeris, quos Pyrgoceros, seu permutatis syllabis, quod eodem recidere ait, Cereopyrgos esse iubet, componit. mihi longe ea confidentia. vellem docuisset a Cereopyrgo cives gentili nomine Cereopyrgos recte appellari. ego nusquam Cereopyrgum reperire memini, nisi si lateat in *Κηριοπάρων* castello, quod in Rhodope Procopius Aedif. Iustin. 4 11 describit.

390, 15. ὑπὸ κωνσταντίνου] CONSULARIS PROVIN-
CIAE THRACIAE est in Thes. p. CCCLXIII 2 et Notit. imp.
Orient. c. 1.

Ibid. πόλεις εἰ] omnes has urbes praeterit cod. Vulc.,
hinc provinciae oppida Haemimontis, illi vero Moesiae con-
tribucna. *Weas. Prolegg.* p. 630.

Ibid. 16. Βερόη] pulchre ita Constantinus I. 2 Them. 1,
nec dissidet Sozomenus H. E. 4 11, cum Liberium εἰς Βερόην
τῆς Θράκης relegatum tradit. Sebastianus Episc. τῆς Βερ-
ροΐας (Βερόης p. 657) Thraciae concilio Chalcedon. p. 624
adfuit. ut adeo condonari vix possit C. a S. Paulo negli-
gentia qua urbem praeteriit; quae tamen illi cum multis com-
munis est. Augusta Irene, postquam prolapsam excitaverat,
Irenopolin appellavit, Theophane p. 385 auctore. de situ ad
Itin. A. p. 231 disputavimus.

Ibid. 16. Σεβαστούπολις] hanc adhuc quaero.

Ibid. Διόπολις] Διόσπολις praestiterat: famosus est
eius ob impudicitiam episcopus Alexander, ὁ ἀπὸ Διὸς πόλεως
τῆς Θράκης ὀνόματι Ἀλέξανδρος Io. Malalae tom. 2 p. 167,
ubi ut quid abs Chilmeado mutaretur, nihil necesse fuerat.

391, 1. Ἀδριανούπολις] provinciae Haemimontis erat
metropolis; unde collat. 8 concilii Constantinop. p. 240 *Io-
annes gratia dei episcopus Adrianopolitanorum eminentio-
rum provinciae* subscribit, pro *Haemimontiorum* seu *Haem-
imonti*.

Ibid. 2. Ἀγγιάλος] recte ita Constantinus I. 2 Them. 1.
et mox Δεβελτός, de qua utraque ad Ant. Itin. p. 229. con-
cilio Ephesino adfuit Athanasius ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δουβλὸν
καὶ Σωζόπολιν: quod argumento est uni episcopo dicto au-
dientes fuisse; quae forte causa est quare Sozopolis hic ne-
gligatur. habuit tamen deinceps suum sibi praesulem: nam
Πέτρος τῆς Σωζοπολιτῶν πόλεως τῆς Αἰμιμοντίων ἐπαρχίας
concilio Cp. tertio p. 507 interfuit.

Ibid. Τζοΐδης] Constantinus Τζοΐδος, ubi Morellus in-
audium: nunquid Τzurulum vel Zurulum Thraciae?
male: nam Zurulum provinciae Europae fuit, Heraclea non
longe separatum, de quo abunde ad Ant. et Hieros. Itinera-
ria. Τζοΐδης mutari non debet: est in alia Notitia Iac. Goari
p. 378 ὁ Τζοΐδων episcopus; habet praeterea Procopius Fabr.
Iustin. 4 11 castellum Τζυεΐδων.

Ibid. 3. Μαρκιανούπολις] provinciae Moesiae secundae
haec metropolis fuit et praesidis sedes. hinc in Severi Ale-
xandri numo ΗΓ. Μ. ΤΕΡΕΒΕΝΤΙΝΟΤ ΜΑΡΚΙΑΝΟ-

ΠΟΛΕΙΤΩΝ l. e. ἡγεμόνος Μάρκου Τερεβεντίνου, praeside Marco Terebentino. Bulgari Preslaw Πρωθλάβαν vocarunt, egregie descriptam ab Anna Alexiad. 7 p. 194; quae tamen cum μεγάλην πόλιν vero olim nomine fuisse arbitratur, a recto tramite recessit. adde Nicetam Annal. Isac. 1 p. 185.

391, 4. Ὀδυσσος] imo Ὀδησος [cum codice Leid.]. facit tamen cum nostro Procopius Aedif. Iustin. 4 11, et Theophanes Chorogr. p. 190, qui ceteroqui Ὀδυσσοπόλιν appellare consuevit, ut p. 137, et Varnam illi vicinam ait p. 298.

Ibid. Δοροστόλος] Theodoretus in Thracia locat, un vocis latiore: ἐν Δοροστόλῳ, inquit, πόλις δὲ αὕτη τῆς Θρακίας ἐπίσημος. vid. Ios. Scaligerum in Euseb. n. MMCCCLXXVIII et Itin. Ant. p. 223.

Ibid. Νικόπολις] Iornandes Rer. Get. c. 18. Nicopolin accedit, quae iuxta Iatrum flumen est constituta notissima, quoniam devictis Sarmatis Traianus eam fabricavit, et appellavit Victoriae civitatem. ad quae Io. Harduinus in Numis antiq. illustr. ex his Iornandis verbis non in loco Thesaurum suam Ortelius Iatro anne locupletat, cum Istrum legi oportere nemo infitiri possit, qui numos veteres vel obiter viderit, cuiusmodi sunt ΝΙΚΟΠΟΛΙ ΠΡΟΣ ΙΚΤ. et ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡ. ΙΚΤΡΩ quem si audiveris, Iatrus post haec nullus erit. verum cave faxis: τὸν λεγόμενον Ἰατρὸν ποταμὸν memorat Theophylactus H. M. 7 14, e quo et oppositae urbi Iatri nomen venit, de qua ad Anton. Itin. p. 222. erat Nicopolis ad confluentes Istri et Iatri, recteque in numis priori adstruitur.

Ibid. Νοβαί] binae erant in hac vicinia Novae, alterae Cuppis vicinae, quas τὰς ἄνω Νοβαίς Theophylactus H. M. 77 vocat; alterae Appiariae proprioeres, Novensis Moesiae civitatis nomine Marcellino Comiti notae. de his Ant. 1 p. 221.

Ibid. 5. Ἐβραιττος] rectius Ἀβριττος, ut Procopio sine l. 4 de Aedif. dicitur. Iornandi Abrittus, Moesiae civitas in Ambrosiano ms, ut diximus alias. famosa urbs est Decii imperatoris caede, passim male scripta, sicuti exemplis prolatis Ill. Scaliger in Euseb. n. MMCCCLXVII patefecit. sita fuit inter Odesseum et Mesembriam, diciturque in tabula Pentingerorum Erite. falluntur itaque qui Decium ad Tanain perriisse, quemadmodum Zosimus, aut trans Danubium, uti Victor, perhibent.

Ibid. 6. Ἐπαρχία Σχυθίας] haec postrema est quattuor Thraciae provinciarum, quae praesidibus suberant, ut Notit. imp. Orient. c. 1 docet. Athanasio variis locis Σιαρία dicitur

Apol. contra Arianos p. 123 et 155, et Histor. Arian. ad Monach. p. 300; quibus cum provincias enumerat quarum episcopi aut Sardicensi synodo adfuerunt aut causae suae patrocina- bantur, non dubitem quin *Σκυθίας* voluerit; neque enim Si- scia eius aetate provinciae nomen erat, sed Pannoniae, quam Athanasius ibidem reliquis accenset provinciis, oppidum. In Procopio errere turpi ex Scythia castellum condiderunt, pa- riterque ex Mysia, sine l. 4 de Fabr. enumerat egregius scri- ptor urbes et castella quae Iustinianus aut instauraverit aut novis operibus exornarit; cumque de Europa et Rhodope dixisset, *παρὰ μὲν ποταμὸν Ἰστρου, Μυσιάς, Ἐρχουλέν τε*, additisque triginta aliis pergit *Σκυθίας Γραψὸ* x. l. hinc Mysiam urbem et Scythiam fecere, cum tamen aliud nihil velit quam Mysiae ad Istrum et Scythiae ad eundem eas esse urbes et castella.

391, 6. *Τόμις*] Scythiae erat metropolis, cuius episcopi curae omnes provinciae urbes erant commissae; quam in rem egregia sunt Sozomeni H. E. 6 21 verba; quae quod Prole- legomenis sint intexta, praetereo. id adde, lo. Damascenum Parallel. p. 781 ex Theotimo *τῆς Σκυθοπόλεως* episcopo verba quaedam excerpisse; qui cum Tomitanus fuerit teste So- zomeno H. E. 7 25, maluisse Mich. Le Quien *τῆς Σκυθίας*. potuisset minore molimine *τῆς Σκυθῶν πόλεως*.

Ibid. 7. *Διονυσόπολις*] ita et recte Constantinus l. 2 Them. 1. Theophanes Chronogr. p. 190 *Διονυσόπολις*, ut editus et ms Synecdemus, probat.

Ibid. *Ἄκρα*] eo nomine urbem in hoc tractu requiro. fuit quidem promontorium Tiristris, *ἄκρα Τηροστρία* Ptole- maeo, cum eiusdem ferme nominis oppido; nec dixero tamen id intelligi. an *Ἄκρα τῆς Σκυθίας* apud Stephanum?

Ibid. *Καλλιανίς*] hoc ex Constantino praestat. de urbe et aliis huius orae Anton. Itin. p. 227.

Ibid. *Ἰστρός*] Iul. Capitolinus in Maximo et Balbino c. 6: *sub his pugnatam a Carpis contra Moesos fuit, et Scy- thici belli principium, et Histriae excidium eo tempore; ut autem Dexippus dicit, Histriae civitatis.* fuit sine du- bio in Dexippo *Ἰστρου πόλεως*, quemadmodum in ms Ptole- maei Coisliniiano; quam urbem Capitolinus cum non recorda- retur, de Histria, longissimo terrarum intervallo a Moesis et Carpis, Istri fluvii, ut Zosimus 1 31 docet, accolis, remota cogitare coepit, occasionemque Ortelio atque aliis, ut Histri- cam civitatem ab Istro distinctam memorarent, praebuit.

Ibid. *Κωνσταντιανὰ*] videtur esse CONSTANTIANA DAPHNE, quam e numo Constantini egregie illustravit Hens.

Valesius in Ammian. 27 5. obest tamen suspicioni Procopius Fabr. Iustin. 4 7 eam in Moesia secunda collocans. an ergo ex superiore in hanc provinciam migravit? Constantinus certe l. 2 Them. 1, ubi reliquas excerptis, hanc praeteriit, 14 tantum urbes provinciae tribuens. utique aut hoc aut simili nomine aliam in Scythia fuisse dicendum erit; tumque Procopius auxilio arcessatur, in Scythia Constantianam Fabr. Iust. l. 4 c. ult. ponens.

391, 8. Σέλδανα] hoc recepinus, quoniam propius a vero abest: Σάλδανα Procopio Aedif. Iustin. 4 11, Σαλπὰδὰ in Excerpt. Theophylacti apud Labbeam p. 178, sed male, ut ex Hist. Mauric. 1 8. cognosces.

Ibid. Τρόπαιος] Frid. Morellus de Topiro Doberoque cogitavit, quarum utraque citra huius provinciae fines fuit. credo a tropaeo de victis hostibus posito loci nomen esse; quamquam cum huc usque frustra quaesivi. de Axiopoli ad Itin. A. p. 224.

Ibid. Καπίδαβα] sic praestat e mss et Constantino ob Itin. A. consensum. Morellus cum Comidava Ptolemaei Itin. 3 8 eadem censet, Daciam Ptolemaei cum Scythia confundit.

Ibid. Κάροςος] Κάρος male Constantinus. vid. Itin. A. p. 224 et seq., ubi et hae urbes recensentur.

Ibid. 9. Ἄλμυρίς] vita S. Epicteti et Astionis c. 6: in Scytharum fines ingressi in Almyridensem civitatem devenerunt. si Morello credis, non alia Halmyris est ac Salmydessus, neque in dubium vocari posse putat; et tamen falsissimum est. Halmyris in ultima fuit Scythia Procopio Aedif. Iustin. 4 7 auctore, proxima Istro fluvio; Salmydessus vero sive Halmydessus vastissimo terrarum tractu inde dissociata et Ponto in Astica regione sive Rhodope provincia apposita. vid. Arriani Periplus circa finem.

Ibid. 10. Ἐπαρχία Ἰλλυρικῶν] haec et sequentes provinciae praefecto praetorio Illyrici suberant: complectebatur enim Illyricum orientale Macedoniam primam, secundam quae et salutaris, Thessaliam, Achaïam, Cretam, Epirum veterem et novam, Daciam mediterraneam et ripensem, Dardaniam et Praevalim, quemadmodum Notitia imp. Orient. c. 1 et 24 docet. additur ab Hierocle Pannonia, quod eam nuper Iustinianus, ut in Novella 11 est, reciperat.

Ibid. 11. Θεσσαλονίκη] erat Thessalonice metropolis et caput provinciarum quae sub dispositione praefecti praetorio Illyrici erant. Theodoretus H. E. 5 17: Θεσσαλονίκη πόλις ἐστὶ μέγιστη καὶ πολυάνθρωπος, εἰς μὲν τὸ Μακεδόνιον ἔθνος

τελοῦσα, ἡγουμένη δὲ καὶ Θεσσαλίας καὶ Ἀχαΐας καὶ μέτροι καὶ ἄλλων παμπόλλων ἐθνῶν, ὅσα τῶν Ἑλληρῶτων τὸν ἑπιφύχον ἡγουμένον ἔχει. vide Henr. Valesium ad Socratem H. E. 5. 11, et P. de Marca Dissert. de Primatib. 37 etc.

301, 11. *Ἐύρωπος*] duae sunt hoc nomine in Macedonia civitates, altera in Almopiis, altera ad Axium flumen. utraque ex Ptolemaeo et Plinio notissima est. mox *Λίον* praestiterit.

Ibid. 12. *Βερροία*] sic Constantinus l. 2. Them. 2; qua de re dictum alias est.

Ibid. *Ἐορδαία*] hoc ut verius ob Polybium 17 19 elegi. vulgo *Ἐορδαία*, Constantino *Ἐορδαῖοι*. regionis est Macedoniae nomen, non urbis: nam Io. Harduinus ad Plinii l. 4 c. 10 Eordeam urbem ex Livio memorans a vero aberravit. vide modo praestantissimi scriptoris l. 31 c. 39 et 40, et l. 42 c. 53, et nihil dubitabis. *Ἐορδαία* Thucydidi 2 99.

Ibid. *Κέλλη*] placet hoc praeter mss Constantino imperatori; neque ego pro reicūculo habuerim ob Cellas Itin. H. p. 606.

Ibid. *Ἀλμωπία*] bene ita correxit Harduinus in Plinii l. 4 c. 10. regionis nomen est, cuius incolae *Ἀλμωπες* Thucydidi 2 99.

Ibid. *Λάρισσα*] exulare hanc ex Constantino l. 2 Them. 2, ubi Hierocles exscribitur, monuit L. Hosteinus. forte non male: neque enim inter Larissas, quas scholiastes Apolonii Rhodii 1 40 et Stephanus enumerant, ulla est quae ad Macedoniam hanc referri possit: nisi si ea fuerit quam hic in Ossa collocat.

Ibid. 13. *Λάκκου*] hoc Constantinus, *Λαόκου* mss praefecerunt: utrum verius sit, non temere dixero. tamen equid inde exsculpi possit quaeramus. intelligendam esse Heracleam Pelagoniae, concilium Constantinop. secundum ostendit: subscribit enim collat. 8 p. 238 *Benignus Heracleotanae civitatis, quae est primae Macedoniae, episcopus, vicem agens Eliae archiepiscopi Thessalonicensium civitatis*; qui Collat. I Benignus Heracleae Pelagoniae dicitur. nihil Heraclea haec discrepat ab illa quam Ptolemaeus 3 13 in Lyncestide ponit, sita quippe in utriusque regionis finibus; quae causa est cur Norisius Dissert. de Synodo V, et ego nimis illi credulus ad Ant. Itin. p. 319, ex Actis concilii Chalcedon. p. 98 Dionysium episcopum Heracleae Lyncestidum huic urbi imposuerit, in eum errorem Latina consilii versione impulsus; neque enim is Heracleae Macedoniae primae, cui Chalcedonensis concilii tempore Quintillus praecerant ex Actis

notissimus, praesul fuit, sed Heracliae Latini in Caria, ut Graeca inibi et p. 667 indicant. iam cum Heraclia haec *ΑΤΝΚΗΣΤΙΛΙΟΣ* diceretur et Pelagonia regio ab Hierocle Macedoniae secundae contribuatur, fortasse *ΛΑΚΚΟΤ* titulum inde librarii, cum in meado vocabulum esset, nobis reliquerunt, ut multa alia.

391, 13. *Ἀνταγρία Γεμίνδου*] Constantinus *Ἀντανία, Γέμινδος*: quibus ego nominibus in Macedonia urbes legisse non recorder. videndum est an *Ἀντιγόμεια Μυγδορίας*, de qua Plinius Ptolemaeus Stephanus atque alii, huic originem dederit.

Ibid. *Νικιέδης*] Nicetam Thraciae urbem ex l. 24 Hist. Miscell. Abr. Ortelius Thesauro inseruit: eam, si bonae fidei esset, huc arcesserem. verba sunt: *τὴν Δακχιάταν καὶ Βεροῦν ἀμιττῆντες Χριστιανοὶ ἔφυγον, κερμὶν περσεύοντι, Νικεταμ καὶ Βροβὰτι καστράν καὶ ἀλῖα quaedam praesidia.* quo minus tamen Anastasio fidam, Theophanes, quem excrispsit, facit Chronograph. p. 420: *τότε καὶ Ἀρχιῶν καὶ Βεροῖν ἀφέτες Χριστιανοὶ ἔφυγον, μηδενὸς διακοντες, Νικασίαν τε καὶ τοῦ Προβιάτου κάστρον καὶ ἄλλα τινὰ ὄχυρα.* unde Nicaeam, Thraciae episcopo subditam, ut concilium Nicaenum secundum p. 590 monstrat, urbem, vertere debuit et fortasse etiam scripsit. sunt enim in historia ea urbium tituli passim corruptissimi, levi opera, si Theophanes in consilium mittatur, refigendi, et saepe maximo huius commodo, velut cum ibidem memorat *ἐξῆλθεν Μιχαὴλ κατὰ Βουλγάρων συνέξελεύσεως αὐτῷ καὶ Προκοπίας ἕως Τζουλοῦ.* ubi *Τζουρολοῦ*, de quo Ant. Itin. p. 139, fuisse Anastasium testabitur, verens: *egressus est imperator Michael contra Bulgares et cum eo simul Procopio usque Zerulam.* atque hoc obiter. Nicedem inveniri posse, nisi operam meliores manu exarati codices ferant, despero.

Ibid. *Δόβρορος*] verum esse *Δόβηρος* in Plinii l. 4 c. 10 Harduinus monuit. eius episcopus Chalcedonensi synodo adfuit, perperamque p. 317 *ἐπίσκοπος Δουβήρου Μακεδονίας πρώτης* nuncupatur, rectius p. 671.

Ibid. 14. *Ἰδομένη*] non aliter Ptolemaeo dicitur. Thucydidi 2 100 *Εἰδομένη*, e quo pariter videas Dobero haud longe afuisse: Tabulae Idomenia M. P. 35 a Stobis et 53 a Thessalonica. forte ab Idomenico Cretensi et Homeri versibus celebrato id urbi nomen est. vide Is. Vossium in Catal. l. p. 210.

Ibid. *Βράγυλος*] probant hoc mss., [quanquam l. *βράγυλος*.] editi *Δράγυλος*, Constantinus *Βράγυλος*: e quibus,

nisi Ἄγριος sit, de qua non longe a Strymone atque Amphipoli remota Thucydides 4 103, nihil expedito.

391, 14. Τρίμουλα] mss Πρίμουλα, quod nomen L. Holsteinio ad Geogr. S. Car. a S. Paulo verius videtur propter Timotheum Primopolis episcopum, qui concilio Constantinop. sub Flaviano scribendo adfuit. at nihil ille iuvat, siquidem Primopoleos in Pamphylia, τῆς Πριμουπόλεως τῆς Παμφυλίας, ut p. 127. conc. Chalcedonensis, ubi Acta synodi Constantinopolitanae repetuntur, praesul fuit. viderint alii lateatne in voce Ptolemaei Τρίστολος in Senticā, illis quae mox sequuntur vicina.

Ibid. Παρθικόπολις] Ptolemaeo Παροικόπολις librarium peccato, ΠΑΡΘΙΚΟΠΟΛΙΝ in ΠΑΡΟΙΚΟΠΟΛΙΝ mutantium; quem eundem errorem in Longaevis Phlegontis Tralliani c. 1 ter erraverunt: Ἀιδέσιος Δίξα Παροικοπόλεως Μακεδών. Βιδυς Διζάστου Παροικοπόλεως τῆς Μακεδόνων. Ζαικεδένθης Μονκάσου Παροικοπολίτης Μακεδών. verum esse urbis, quod Hierocles offert, cognomen, non tantum Ionas a Macedonia de Parthicopoli, quem alibi ex Hilarii fragmentis produximus, patefacit, sed Ioannes Παρθικουπόλεως, qui concilio Chalcedonensi p. 100 et 671 subscripsit, licet prave Παρθενικουπόλεως episcopus p. 566 appelletur.

Ibid. 15. Στρυμονῷ] imo Στρυμόνος. Senticā intelligitur, illi fluvio vicina.

Ibid. Σέρραι] Io. Harduinus in Plinii l. 4 c. 10 Ἄγραι corrigit, quo eius scriptoris Derrha esse queat; cui emendationi Maximianus episcopus Derrhensis civitatis Macedoniae ex concilio Chalcedon. p. 387 faveret, nisi Σερρών et Σερραίων πρώτης Μακεδονίας p. 100 et 317 vocaretur, et aliunde Serrae bene habere constaret. de situ alia lis est. L. Holsteinio si accredis, Serrae et Philippi nominibus duntaxat distinctae fuere. fuit dein, inquit ad Geogr. S. Car. a S. Paulo de Philippis, metropolis Macedoniae Thraciae sive secundae, quae et Salutaris, Serrae postea dicta, ut et hoc tempore, unde Nicetas ὁ Σερρών. at enim non in Chalcedonensis tantum concilii Actis Serrensis et Philippensis episcopi perpetuo dissociantur, sed et Notitiis ecclesiasticis; ut satis ea viri egregii verba mirari non possim. Abr. Ortelio Serrae ad Tempe pertinere videntur circa Larissam Berrhoeamque; cui opinioni fortean originem Nicetas Choniates in Reb. Balduini p. 295 praebuit. καὶ τὰς πόλεις, inquit, μέττεισιν, ὄσαι τε περὶ Σέρρας καθυπτιάζουσι καὶ τοὺς ὄρους τῆς Βερροίας προσήρῳνται, καὶ ὄσαι πρὸς τὰ Τέμπη τῶν Θετταλῶν

περασίνοι. quae tamen cum non poterunt firmare situm, siquidem Serrae Berrhoea et Tempe ut diversissimae positionis loca memorantur. putavero circa Strymonem fuisse, eaque propter τὰ περὶ Σέρρας καὶ Στρυμόνα χωρία Nicetam Ber. Alexii Angeli l. 2 p. 241 coniungere, et Nicephorum Gregoram 9 6 Thraciam inter et Thessalonicam, atque Ananiam Alex. 9 p. 255 haud multum a Christopoli ponere.

391, 15. Φίλιπποι] verius ita, et mox Ἀμφίπολις, codex Constantini l. 2 Them. 1 et 2.

Ibid. Ἀκαλωνία] sita erat in Chalcidice, quam in Olynthum cum 32 aliis urbibus Philippum evertisse Demosthenes Philipp. 3 p. 68 et Suidas in Κάρανος docent. atque haec saepe rhetores respiciunt, ut Aristides tom. 2 p. 225 et Libanius tom. 1 p. 106. Ὀλυνθίοις ἠφίσι τι χωρίον ὡς φιλόδοξος, καὶ μικρὸν ὑστέρων οὐδαμῶν Ὀλυνθιοί, μᾶλλον δὲ Χαλκιδεῖς, δύο καὶ τριάκοντα πόλεις, sive potius καὶ δύο x. λ., ut ex eiusdem Apolog. Demosthen. p. 451 compertum est.

Ibid. 16. Βέρρη] male Constantianus Βέρρη. vide Stephanum.

Ibid. Ἄραρος] Constantino Ἄραλος. fortasse Ἄραλος Ptolemaei est, in Bisaltarum regione.

Ibid. κλίμα Μεσσιχόν] Frid. Morellum Νεστικὸν emendantem recte coarguit Schurzfleischius Notit. bibl. Vinar. p. 71, quamquam urbem imprudenter arbitratus. Thraciae fluvium Nestum numi MESTON et mss Solini et Plinii, teste Salmasio in Solin. p. 112, appellitant. κλίμα tractum regionis, more Graecis recentioribus consueto, notat; unde κλιματάρχαι regionum praepositi apud Theophylactum H. M. 39; qui cum Arabibus haud secus atque Hierocles sit prior, eorumque Geographica non videatur tractasse, non accesserim Cangiio climatis cum usum ab Arabibus derivanti; praesertim cum divinus Paullus Galat. 1 21 τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας et 2 Corinth. 11 10 κλίματα τῆς Ἀχαΐας, et praeter eum plures alii dixerint. nata haud dubie illa voci significatio est, quod geographi climata coeli inclinationes et subiectas terrae regiones nuncuparent. itaque clima Mesticon nihil erit aliud ac regio illi fluvio vicina, qua de Livius 45 29. Acontisma alibi tetigimus.

Ibid. 19. Στόλοι] Στόβοι oportuerat; estque vetus hoc peccatum, iam ante Constantini Porphyrogenetae aetatem admissum. Stobi Macedoniae secundae sive Salutaris, ut Notitiae imp. Orient. dicitur, metropolis erat; unde primam et praecipuam Macedoniae urbem, πρώτην τῆς Μακεδονίας πό-

λεν τοὺς Στόβους, quemadmodum egregie L. Holsteinus in Stephan. correxit, Malchus in Excerpt. Hoesch. p. 61 appellat.

391, 19. Ἄργος] Argos Pelasgicum intelligi putabam, cuius Homerus et vetus apud Hephæstionem Enchirid. p. 33 poeta meminit; quod tamen cum in Thessalia fuerit, rectius hinc aberit. sit itaque Argos Oresticum: nam Orestias sive Orestis, in qua illud Argos, pariter ac Pelagonia superiori Macedoniae erant contributae, teste Strabone 7 p. 326. licet autem Pelasgicum Argos in urbium Macedonicarum censum venire haud possit, cur opem veteri Hephæstionis poetae, qua indigere coepit, negabimus? χαλρ' ᾧ χρυσόκερως, αἰτ, βαβάκτα Γάλλων, πᾶν Πελασγικὸν Ἄργος ἐμβατεύων, ita in nupera editione hos versus vir Cl. distinxit, insuper adscribens: *illud πᾶν non potest pendere ab ἐμβατεύων: nam sic ineptum esset. sequebantur igitur alia, cum quibus apte cohaerere poterat: totum Argos Pelasgicum, simulac intraveris, laetitiae afficis et exultare facis tibi. hoc aut simile quid dixerint Graeca. et sic punctam post Γάλλων etiam appositissimum est.* quae ego dicta nollem. dedisse has turbas Pan in versibus reconditus videtur, satis ceteroqui ex titulis conspiciendus. ipsum illud ἐμβατεύων eum requirebat: quid enim poetis magis familiare quam de locis numini sacratis id usurpare? Aeschylus Persis p. 146: νῆσός τις ἔστι πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων, βαιά, δύσορμος ναυσίη, ἦν φιλόκορος Πᾶν ἐμβατεύει. quibus tragici versibus alios ex Sophocle et Euripide praestans eruditione iuvenis Georgius D'Arnaud Animadvers. c. 34 apposuit. Aristides tom. 2 p. 307: οἱ Μουσῶν καὶ Χαρίτων χοροὶ οἱ δι' αἰῶνος τὴν πόλιν ἐμβατεύοντες. Libanius Antioch. p. 350: ὡς ὁ θεὸς ἐμβατεῖ τὸν τόπον, sive potius ἐμβατεύει. Euripides apud Dionysium de Composit. Verbor. p. 256 edit. Londin. ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων ἐπεμβατεύεις. igitur distinctione non est prior a posteriore versu dissociandus; cumque βαβάκτα Γάλλων minus commode Pan nuncupetur, praeferri oportuerat quod in ms Florentino Is. Vossius in Catallum p. 163 legit, βαβάκτα κήλων. et tanto quidem magis, quoniam Etymologus non aliter versum hunc Cratini, non, ut D. Heinsius in Sillii l. 13 329, quamquam κήλων adprobans, Diphili, scriptum invenerit. κήλων autem cum idem sit ac θερμὸς εἰς τὴν συνουσίαν, quin de capripede deo verissime pronuntietur, nemo dubitaverit. Atque hoc obiter: nam Cratini Pelasgicum Argos quodnam sit (neque enim Thessalicum videtur) Ti. Hemsterhusius propediem nos docebit.

391, 19, *Εύστραϊόν*] non aliter Constantinus. rectum esse *Αίστραιον* Ptolemaeus et Aestraeenses Plinii 4 10 ostendunt.

Ibid. *Πελαγονία*] non urbis, quod olim opinabar, sed regionis est nomen. fuit utique eo nomine oppidum, sed ab Heraclea Pelagoniae, quam in Macedonia prima vidimus, non diversum. regionis Strabo Plinius Ptolemaeus atque alii meminere.

Ibid. *Βάργαλα*] non alia videtur ac Livii 29 12 Bargulum, fortasse hinc adiuvandum: conspirant enim in urbis nomine mss, nec aliud *Δαρδάνιος Βαργάλων*, qui concilio Chalcedonensi p. 402 subscripsit, requirit. appellatur quidem p. 100 episcopus *Βαργάων* et p. 671 *Παρλαᾶ*, sed quisque videt ex nostro ea esse depravata, praesertim cum vetusta versio Dardanium episcopum Bargalae posteriore loco praeferat. peccavit ergo C. a S. Paulo tum quod huic urbi inter Macedonicas locum negaverit, tum praeterea quod Dardanium Bargyliae, Cariae urbi, praesulem, quem Ioannes pars eiusdem concilii eiusdemque oppidi episcopus non poterit ferre, dederit.

Ibid. *Κελαινίδιον*] hoc ex Constantino praecoptavi, licet verissimum esse pro comperto non habeam: imo vero Celetrum esse, quod in Orestide regione Livius 31 40 describit, credidero.

Ibid. 20. *Ἀρμονία*] nusquam hanc legere memini. est in Illyrico *τύμβος Ἀρμονίης* apud Dionysium Perieges. 391 et alios, cuius tamen hic ratio esse nequit. videtur ab eadem Harmonia sive oppidum seu castellum id nominis accepisse.

Ibid. *Ζάπαρα*] huic urbi episcopus fuit Sabinianus, quem concilium Constantinopolitanum secundum Collat. 2 p. 28 Zaparenae civitatis Illyricianae dioecesis, ut L. Holsteinius dudum monuit, appellat. eodem pertinere diceres Cyriacum episcopum *Ζυπάρων* ex Actis concilii Nicaeni secundi p. 349, nisi Drizuparorum *Δριζουπάρων* urbi praefuisse ex p. 588 liqueret.

Ibid. 22. *Θῆβαι*] Thebae sunt Phthioticae, ut Livio, sive Thessalicae, ut Plinio dicuntur.

Ibid. *Ἐχινάϊος*] ita ex Constantino praestat ob Procopii Fabr. 4 3 consensum. Theodorus episcopus *Ἐχινάϊου πόλεως ἐπαρχίας Θεσσαλίας* est in concilio Ephes. p. 461 et Petrus *Ἐχινάϊου* in Chalcedon. p. 101. non alia ac Echius videtur.

Ibid. *Ἵππαρα*] additur ab editis et manu exaratis *μητρόπολις*, acsi Hypata Thessaliae caput et metropolis fuisset.

item velle diceret Apuleium Metamorph. 1 p. 104: *comperto laque Hypatae, quae civitas cunctae Thessaloniae antecollet, esse caseam recentem.* sed res secus habet: Lassa urbium Thessaliae erat caput. rectius itaque μητρόπολις in Constantini l. 2 Them. 2 ab hac distinguitur; nec aliud voluit Hierocles, ut ex urbium catalogo provinciae praecripto apparet.

391, 23. Μητρόπολις] Thessaliae hanc urbem ex pluribus oppidis conflata et Tricca et Gomphis vicinam memorat Strabo l. 9 p. 437. huc pertinent ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ius, equo Thessalico insignes apud Goltzium. fuit autem, sed negligi nolim, postea Novarum Patrarum urbi cognomen: Constantinus Μητρόπολις αἱ τῶν Νέων Πατρῶν. huic ergo episcopus fuit Euthymius τῶν Νέων Πατρῶν apud Niceam Choniaten Ann. Andron. Comnen. 2 p. 165, de cuius sede omnia incerta Abr. Ortelio videbantur.

Ibid. Τρίκκη] sic oportuit, ut vel ex Homero notum est. Procopius Aedif. Iust. 4 3 Τρικέτους appellat, sed illorum peccato: scripserat, credo, καὶ ἄλλων τῶν ἐπὶ Θεσσαλίας πόλεων ἀπασῶν, ἐν αἷς Δημητριάς τέ ἐστι καὶ Μητρόπολις ὄνομα καὶ Γόμφοι καὶ Τρίκκα, τοὺς περιβόλους ἀνακωσάμενος. senior aetas Tricala appellavit. catalogus urbium quae nomen mutarunt, Codino a Jac. Goaro p. 404 adlitus, Τρίκκη τὰ τῶν Τρίκαλα. nec alio nomine Annae Alexiad. 5 p. 138 nota est; et Tzetzae Chiliad. 9 280: χώραν τὴν Θεσσαλίαν δὲ συνεκτικὴν μοι νόει, Φθίας καὶ Φαρσαλίας δέ, Λαρίσσης καὶ Τρικάλων, Δημητριάδος, Τῶλκον καὶ Γλαυρυρῶν καὶ Φοίβης. in quibus τὸ Φοίβης absurdum est, ex Βοίβης natum, sicuti Iliad. B 712 docemur. itaque longo terrarum tractu a vero aberrat Cangius, cum Not. in Alexiad. p. 100 Tricala urbem ad Strymonem fluvium esse dicit.

Ibid. Καισάρεια] Pulchre ita Constantinus. habet eam Thessaliae urbem, a Iustiniano instauratam, Procopius Fabr. 4 3.

Ibid. Διοκλητιανούπολις] apposita erat paludi Castoriae; quam dein a barbaris dirutam egregiis operibus Iustinianus munivit Procopio Fab. Iust. 4 4 auctore. fortasse non alia est ac Castoria, cuius Anna in hac vicinia Alexiad. 5 p. 152 et Gauf. Malaterra Hist. Sicul. 3 29 atque alii eius aetatis meminerunt.

Ibid. Φάρσαλος] hoc ex Constantino praestat. est in Ephesino conc. p. 436 Περρέβιος Φαρμάλου pro Φαρσούλου. quod vero prae primis operae pretium fuerit notari, idem

praesul p. 478 τῶν Θεσσαλικῶν Σαλτῶν, Thessallicorum Saltuum, quamquam male p. 526 τῶν Θεσσαλονικέων Σαλτῶν dicitur; unde non iniuria colligas Saltus, qui mox sequentur, huic urbi, siquidem eiusdem episcopi curae fuerunt commisi, vicinos fuisse. itaque et hac sede episcopali Geographia S. Caroli a S. Paulo augetur.

391, 24. Σαλτοβουραμίνσιον] Constantinus Βουρθαμίνσιος, unde verius videbitur Σαλτὸς Βουραμίνσιος aut ut Constantinus legit, et mox Σαλτὸς Ἰόβιος, pro quo Constantinus Ἰωάννου βίος. nomen est a iugis, crebris arboribus consita, quae in Pharsali vicinia erant. Lucanus 6 576: *qua iuga devexus Pharsalia porrigit Haemus*. cui, quod Haemus ex ultima Thracia huc transtulerit, si fidere nolis, ex Strabone et Caesare nullo negotio cognosces iugis et saltibus hunc tractum fuisse asperum. de titulis horum saltuum si rogaveris, alio tibi opus erit doctore: ego enim cum ignarissimis scio.

Ibid. νῆσος Σκόπελος] habet eam Ptolemaeus circa Thermalicum sinum. Ruben episcopus Σκοπέλου scribendo adfuit Concilio Nicæno secundo; nec asseveraverim tamen, cum plures eo sint nomine, huic insulae impositum fuisse.

392, 1. ἐπὶ ἀνδύρατον] duo erant Orientis imperii proconsules, Asiae et Achaiae, ut Notit. imp. Or. c. 1 docet. utriusque meminerunt imperatores, illius in l. 4. c. Th. de Patrocin. Vicorum, huius l. ult. de Bon. Vacant. VEPTIVS AGORIVS PRAETEXTATVS PROCONSVL ACHAIÆ est in Theop. p. MCH 2. sedem Corinthi habuisse ex l. 2. c. Th. de Accusat. et Aristide tom. 1 p. 43 recte colligitur.

Ibid. 2. Σκαρφα] Σκάρφεια rectius alii. erat Locrorum Epicnemidiorum urbs, non multum a Thermopylis; quae de viri docti ad Stephan. et Palmerius G. A. 5 3.

Ibid. Ἐλατίνα] sic mss. Constantinus l. 2 Them. 5 Ἐλευσίνα legit; quae tamen cum in Attica fuerit, longius ab urbibus, quibus hoc loco cincta est, recedit. credo Ἐλατεία venisse ab Hierocle, quae Phocidis urbs non male hic locabitur. reddamus eam Libanio tom. 1 p. 110, ubi de Aeschine; *ἐκεῖνον ἐγὼ καὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ αἰτιῶμαι συμφορᾶς ἧ μὲν γὰρ μάχη ταῦτα ἐποίησε, τὴν δὲ ἐξοδὸν ἘΛΤΕΙ κατελημμένη*. sic edunt emendantque ἐν Βοιωτίᾳ. quanto melior Ἐλατεία, quam critice addicente rhetori restituit vir egregius Ti. Hemsterhusius, firmatque eiusdem oratoris verbis tom. 1 p. 133: *ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ κακῶν αἰτιῶμαι τὸν Αἰσχίνην. οὐκ ἂν γὰρ ἐξῆλθον εἰς Χαιρωνεῖαν Ἀθηναῖοι, μὴ κατελημμένης Ἐλατείας*.

392, 2. *Βοὸς καὶ Δριμύνα*] coniungi haec in Farnesianis schedis L. Holsteinus monuit, quod facile patiar, modo ne pro eadem habeantur. prius in *Βοίον* Boion abire debet, oppidum Doridis satis notum, alterum in *Δρυμαίαν*, quae inter Phocidis regiones a Plinio, rectius ab aliis inter urbes refertur.

Ibid. *Δαυλία*] *Δαυλίαν τῆς Φωκίδος* habet Thucydides 2 29, quam Daulidem alii vocant, qua de re L. Holst. in Stephanum.

Ibid. *Χερώνεια*] imo *Χαιρώνεια*, ut Constantinus. Chaeroneam Boeotiae urbem, sed Phocidis finibus proximam, Stephanus a Chaerone, Apollinis et Therus *Θηρούς* filio, initia et nomen accepisse refert, et ante eum ex Hesiodo Pausanias Boeotic. c. 40. fuerit tamen Chaeroneis mater vero nomine Thuro *Θουρώ* oportet, si urbi huic vicinus collis *Θούριος* et Apollo Thurius inde nomen acceperint, ut Plutarchus in Sulla p. 463 auctor est; quod ipsum et eorum opinione, quam ibidem Plutarchus commemorat, firmabitur, qui a bove, quo Cadmus duce itineris erat usus, quemque *Θῶρ* Phoenices appellabant, nominis causam repetebant. miror autem Orchomeni nullam hic rationem haberi; quae in transcurso iuvabitur. refert Diodorus 4 p. 226 et hoc inter Herculis stupenda opera: *ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τοῦναντίον ἑμφράξας τὸ περὶ τὸν Μινυεινὸν ἔειθρον, ἐποίησε λιμνάζειν τὴν γῶραν.* Palmerius Exercitat. p. 100 nescio quod nobis *Μινυήιον ἔειθρον* obtrudit, quo, si *ms* lectio margini appicta in consilium adhibeatur, facile carebimus: inde enim haud magno molimine exsurget *τὸ περὶ τὸν Μινυέιον Ὀρχομενὸν ἔειθρον.* verum hoc esse Homerus *Iliad.* B 511 et Thucydides 4 76, *Ὀρχομενὸν τὸν Μινυέιον* appellantes, ostendunt. fluvius est Melas, ἀνατέλλων ὑπὸ τὴν πόλιν τῶν Ὀρχομενίων πολὺς καὶ πλωίμος ἐν πηγαῖς μόνος τῶν Ἑλληνικῶν ποταμῶν, ut Plutarchus in Sulla p. 465 ait. firmantur reliqua egregio lapide, cuius epigramma Donian. Inscript. Class. 1 98 nuper insertum est, sed mendosius excerptum. adde eundem Plutarchum in Pelopida p. 286.

Ibid. 3. *Ἀμφισσα*] erat in Ozolarum et Phocidis finibus, stadiis 120 Delphis separata. Pausanias Phoc. c. 38.

Ibid. *Τιθώρα*] sita erat ad Parnassum stadiis circiter 80 a Delphis, Pausania, cui *Τιθορέα* et *Τιθοραία*, quod et Stephanus ex eo habet, teste Phoc. c. 32. Plutarchus in Sulla p. 461 paene cum Hierocle consentit, *Τιθώραν* appellant.

Ibid. *Ἀμβροσος*] *Ἀμβρυσος*, vel geminata sibilante, ut apud Pausaniam Phocic. c. 36, ubi Parnasso adponitur.

392, 4. *Κορωνία*] *Κορώνεια*, sita Coronea erat ad Phliarum amnem, si Plutarcho in Lysandro p. 450 credis, si Pausaniae Boeotic. c. 34. ad Phalarum; ut in altero utro vitium insit, sicuti sine dubio est in Isocrato de Big. p. 521 edit. Basil. ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Χαίρωνείᾳ τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν: legi enim ἐν Κορωνείᾳ debet, adstipulorque emendanti Hemsterhusio nostro. ibi Clinias occubuit, testibus Platone in Alcibiade 1 p. 112 et Plutarcho Alcib. p. 191.

Ibid. *Στήραις*] Videtur esse Στίρις, Phocensium oppidum, de quo Pausanias Phocic. c. 35.

Ibid. 5. *Ἀναστάσιος*] mss *Ἀναστάσις*, quo nomine haec nullam huius orae urbem noverim, et plures sese eius occupatae locum offerant, nihil tamen mutare sustineo: quid si enim Boeoticarum aut Phocidis aliqua nomen mutarit? expectemus ergo donec meliori manu exarati codices aliud iubeant.

Ibid. *Ἐκψος*] haud scio an *Αἰδηρος*, Euboeae oppidum, fuerit; nec morari quemquam debet quod insulae praepositur: apertissimum quippe est iustum ordinem, negligentia, ut puto, librariorum, hic esse neglectum, neque accuratam situs habitam rationem. Carolus a S. Paulo *ἤρσον Εὐβοίας* emendat et huic urbi agglutinat; quo modo omnia in vado fuerint.

Ibid. *Βουμέλιτα*] nusquam hanc legere memini. possent, si vocabulum secaretur, inde *Βούλις* et *Αἰλαία*, Phocidis urbes, nasci; quod mss non addicentibus cura temerarium videri queat, a corrigendo temperare satius erit.

Ibid. 6. *Υγιής Θύσθαι*] monstra haec sunt, quae a profigari valeant videamus. mss *Υγιοί Θιάθαις*, ex quo posteriore levi opera *Θιάβη* exstruitur, urbs Boeotiae, Statio Thebaid. 7 261:

Dionaeisque avibus circumsona Thisbe,
ex Homero Iliad. B 502. alterum Hylem dare potest, urbem eiusdem orae maritimam, eidem Statio v. 267 memoratam. si utramque improbaveris, *Υποθήβας* an malueris perpende, notas Homericum carmine et *Infra Thebas* Plinio dictas.

Ibid. *Θήβαι*] Dionis Chrysostomi aetate maior urbis pars in ruinis erat, ut orat. 7 p. 123 profitetur; nec aliud de suo tempore Pausanias, a Casaubono excitatus, arcem tantum Cadmeam habitari adfirmans. utrum e ruderibus surrexerit, an Cadmea potissimum incolis fuerit sub Christianis celebrata, in obscuro est. habuit summum sibi epi-

scorum, qui τῆς Ἑλλάδος in concillis, veluti Ephesino p. 525, dici, ut a Thessalicis Thebis distinguatur, assolet. metropolis autem non ecclesiastica sed civilis et honoraria fuit, prorsus ut Athenae Lacedaemon et Elis. unam duntaxat in singulis provinciis metropolim canones ecclesiastici agnoscunt, ut concilium Chalced. tom. 9 p. 103 docet: ab eius episcopo reliqui provinciales inaugurabantur, eiusque decretis parebant; qua dignitate in Achaia Corinthus fuit illustris. nec impedire tamen poterat quin plures honorariae ab imperatoribus, quibus solis id ius concil. Chalcedon. p. 619 tom. 8 tribuitur, constituerentur; et si potuisset, nihil admodum erat cur vetaret: tantum enim diplomate imperatorio creatae honore ampliore gaudebant, σωζομένων τῇ κατ' ἀλήθειαν μητροπόλει τῶν οἰκσιῶν δικαίων, uti canon 12 Chalcedonensis concilii sciscit.

392, 7. Χαλκῆ] oportuerat, ut Carolum a S. Paulo coniecisse video, Χαλκίς νήσον Εὐβοίας. vitium satis vetustum auguror ipsoque Constantino prius: quod enim de Hierocle l. 2 Them. 5 prodit, συναριθμεῖ δὲ ταῦταις καὶ νήσον τὴν Εὐβοίαν, ἣν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ὀνομαζοῦσιν, id hinc suam originem accepisse suspicor. Hesiodus cur Χαλκίδα καλλιγύναικα dixerit, explicat Casaubonus in Athenaci l. 13 c. 9.

Ibid. Πορθμός] creberrime huius apud Demosthenem est mentio, uti Philipp. 3 p. 69: πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμόν, τὸν δὴμον ἐκβαλοῦντας τῶν Ἐρετριῶν, ubi Ulpianus navale fuisse Eretriensium docet. Philipp. 4 p. 76: κατέσκαπτε Πορθμόν καὶ τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισαν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ. de legat. fals. p. 218: καὶ μὴν καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς Πορθμῶ ἢ πρὸς Μεγάρους ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθορυβεῖτε. hinc hausit Aristides tom. 2 p. 240: ἐν Πορθμῶ Φίλιππος, ἐν Μεγάρους Φίλιππος, quod perperam vertitur In freto Philippus. quae cum eius in Euboea situm haud obscure constituent, non utique opera recentiores fuissent geographi, si oppidum sua cura fuissent dignati.

Ibid. Κάροντος] Κάροντος suo marmore nobilitata, et mox Πλαταιαί.

Ibid. 8. Αἰγόςθυνα] oppidum erat Megaridis, a Pausania, qui in vocis sono variat, dudum ab Abr. Berkelio adintus, Attic. c. 44 signatum.

Ibid. Παγαί] itidem in Megaride erant, sed in Boco-tiam vergente, si Pausanias non fallit: nam Strabo et Pto-

lemacus sinui Corinthiaco adponunt. vide Ch. Cellarium G. A. 2 13 p. 1168.

392, 9. Ἐμπορίον Κρομμῶν] Κρομμῶν oportuerat. maritimum in Coriuthi et Megaridis finibus oppidum. sciorum aetate mercatorum frequentia celebre fuisse et propterea emptorii nomen indeptum videtur.

Ibid. Αἴγινα] superbum eius est in vita S. Theodorae Thessalonicensis elogium c. 1 quinti Aprilis magni Sanctorum operis: ἔστι τοίνυν αὕτη νῆσος, inquit vitae eius auctor, τῶν ἐν Ἑλλάδι κεφάλαιον, ὡς εἴνεκα μὲν μεγέθους καὶ κάλλους καὶ θέσεως μείζω καθάπαξ τῶν προσοίκων ἀναφανῆσαι, καὶ οὕτω μεγίστην παραλλάττειν τῇ μέσῃ ὡς καὶ δοκεῖν πάσας τὰς νήσους, ὥσπερ οὐκ ἀνταίρειν ἔχουσας Αἴγινη, μεθ' ἧδὲ νῆς τῶν πρεσβείων παραχωρεῖν. adduntur plura in laudem, quae non exscribo: id obiter monebo, non videri D. Papobrochium recte sententiam horum verborum percepisse, καὶ χορηγεῖν ἔχειν ἐντεῦθεν μετὰ πολλοῦ περιόντος δι' ὧν αἱ πόλεις ἀμείνους, cum verteret quo fit ut urbes in ea sint plurimae: id enim falsum est, nec Gracca inuenit, tantum, habere eam quae abundantissime aliis urbibus, unde meliores evadant, praebet, indicantia. adde Pindarum in laudes insulae passim et in primis Ode 5 Nemeorum excurrentem.

Ibid. Ποιτοῖούσα] nec urbem neque insulam eo nomine novi. fors fuerit olim Ποιήσσσα Κέας, ut Poëtssa insulae Ceae sit, quam in ruderibus fuisse Strabonis et Plinii aetate, ille l. 10 p. 486, hic l. 4 c. 12 docet; e quibus resurgere potuisse cur negemus? quia dubium tamen id est, vide an Pityusa Melae 2 7 80 esse queat.

Ibid. Κύθνος] Ceae locum in ms Κύτνος occupat, quam illi proximam in integrum restituere placuit.

Ibid. 10. Δῆλος ἄδηλος] mss haec coniungere Holsteini doctori credimus; nec sane perperam: quisquis enim Delo insulae id cognomen indidit, in animo atque oculis notissimum Sibyllae versum habuit e l. 3 et 8: ἔσται καὶ Σάμος ἄμμος, εἰσῆται Δῆλος ἄδηλος καὶ Ρώμη ὄνμη. hallucinantur ergo qui insulam Adelum ceteris mediterranei maris inserunt.

Ibid. Ταλαμένη] conspirant in vitia haec editi et mss; quae si medica manu contrectaveris, sanum colorem facile receperint. Ταλαμένη, ut pulchre Carolus a S. Paulo, obstetricantibus librariis ex Σαλαμῖς νῆσος nata videtur. reliqua, ubi parum auxeris, μέχρι Θερμοπυλῶν dabunt, sicuti ex Hierocle a Constantino l. 2 Them. 5 profertur; Lucas itaque Holsteinius non iniuria id probavit, praesertim cum μεθ' ἧδὲ θερμοπυλῶν in principe sit editione. etsi vero bene hactenus

processerit, dedicere tamen ea non dubitandum est quibus scriptor omnia Aethiopiae loca usque ad Thermopylas proconsularis imperio mandabat.

392, 11. *Κόρινθος*] Helladis metropolin fuisse locuples testis est Apuleius l. 10 p. 247: *oriundus patria Corintho, fuisse caput totius Aethiopiae provinciae.* nec alia Dion Chrysostomo orat. 37 p. 464 de urbe sententia fuit, cum cives compellat: *ὑμεῖς γὰρ ἐστε νῦν, τὸ δὴ λεγόμενον, πρῶτα καὶ ἱερώματα τῆς Ἑλλάδος.* adde Aristidem tom. 1 p. 43. mox ἡ τὸτε Ἐφύρα, re ipsa adstipulante ex Constantino l. 2 Them. § praecoptavi.

Ibid. *Νέα Σικυών*] olim Sicyon Corinthiaco sinui accubabat, inde a Demetrio Poliorcete in proximum et natura munitum collem translata, teste Diodoro 20 p. 827 et Plutarcho Demetr. p. 900; quae novam non male dici adfirmant.

Ibid. 12. *Αἴγαιρα, Αἴγιον*] sic oportuit. ms *Αἴγραι* et *Αἴγιον*. utraque urbs veteris Aethiopiae ex tabula Peutingerana, quae 12 M. P. spatio separat, et Pausania 7 24 et 26 notissima est. prior ultimae aetatis Graeciae Botstizza licita est, saepe eo nomine apud Georgium Phranziam obvia, ut l. 2 c. 2 9.

Ibid. *Μεθώνη*] mss hoc probant: Carolus a S. Paulo *Μεθωνα* vulgavit. prius Thucydidis patrocinio tutum est l. 4 c. 45, posterius Strabonis l. 8 p. 374 et Pausaniae l. 2 c. 34. oppidum erat munitum in isthmo Troezenio.

Ibid. *Τροζιένα*] imo *Τροιζήν*, aut *Τροιζήνη* ex Ptolemaeo, nisi et id in vitio sit.

Ibid. *Πίδαυρα*] hoc aut *Πίναυρα* mss praefereunt. verum est *Ἐπίδαυρος*, cultu Aesculapii famosa et Troezeni vicina.

Ibid. 13. *Ἱερὰ μίονη*] *Ἐρμιόνη*, quae et *Ἐρμιών*, ut bene in Stephano viri docti refinxerunt. Euripides Herc. Fur. 615: *χθονίας νῦν ἄλλος Ἐρμιών τ' ἔχει πόλις.* Hesychius ait esse *πόλιν ἐν Ἀργεῖ*, pro *Ἀργεία* sive Argolide, quod ipsum de Troezenia Epidauro atque Alope itidem praedicat. colebant Hermionenses praecipuo honore Cererem Chthoniam, quod praeter Pausaniam Corinthiac. c. 35 egregium nos marmor docet Inscript. Donian. cl. 49; in quo etsi nunc Ceres a Chthonia distinguatur, dubitari non potest quin exscriptoribus acceptum id referri, ut plura in eo lapide, legitur non *ΚΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΚΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ* sed *ΤΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΤΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ* oporteat.

Ibid. *Θάρπουσα*] *Θάλπυσσα*, Arcadiae urbs, Stephano.

392, 13. *Μαντινεία*] ab Antigono Argivi dono acceptam Antigoniā, quo nomine Plutarchi aetate, ut in Arato prodit p. 1048, tantum nota erat, vocarunt. pristinum nomen beneficio Hadriani recipere, Pausania Arcadic. c. 8 teste.

Ibid. 14. *Γεράνθραι*] verum nomen est *Γεράνθραι*, ut Sylburgius ad Pausan. Lacon. c. 22 docuit. oppidum erat Eleutherolaconum.

Ibid. 15. *Φαραι*] Carolus a S. Paulo *Θεραί* ex Ptolemaeo corrigit; quo facile carebimus, praesertim cum vitio non sit liberum: *Φηραι* enim, quod idem ac *Φαραι*, oportuerat, ut Henr. Valesius in Polybii excerpt. p. 15 ostendit. urbs erat agri Messenii.

Ibid. *Ἀσώπολις*] conflatum hoc perverse est ex *Ἀσωνὸς πόλις*, ut ex Ptolemaeo l. 3 c. 16 et Pausania Lacon. c. 22 compertum habemus. verius ad hanc urbem quam ad Asopitidem, agri Sicyonii partem, elegantem e Thes. Britan. tom. 2 p. 247 numum retuleris, in cuius altera parte *ΦΟΤΑΒΙΑ ΠΛΑΥΤΙΑΛΛΑ CEB.*, altera Nemesis rotae pedem imponens, addito *ΑΩΠΕΙΤΩΝ* cognomine, conspicitur.

Ibid. *Ἀκραίαι*] *Ἀκραίαι* praestant ex Polybio 5 19 et Pausania Lacon. 22 60 stadiis Asopo semovente. Ptolemaeo *Ἀκραία*, Straboni *Ἀκραῖα*, haud sane bene.

Ibid. *Φιάλαια*] *Φιάλαια* rectum est, quo nomine Arcadiae oppidum fuit, olim *Φιγάλαια* dictum. colebatur ibi Bacchus, ut ex Diodoro l. 15 p. 357 videas; unde Lycophroni Alex. 212 *δαίμων ἐπόρχης Φιγαλεύς φανστήριος*. incolae *ΦΙΑΛΕΩΝ* nomine in numis Severi et aliorum insignes sunt.

Ibid. *Κορωνία*] *Κορώνη* vero nomine agri haec Messeniāci urbs fuit, vicina Pamiso fluvio, quem Ptolemaeus Panisum haud recte appellat, apud Pausaniam Messeniāc. c. 34 turpiter in eo flumine adhaesit lac. Pontanus: nam cum in Georgio Phranza 2 2 *Πάμμισον ποταμὸν* in sinum Messeniācum evolvi legisset, omnibus odiosum fluvium inde fecit. Asine, quae sequitur, Coronae viciniam insedit.

Ibid. 16. *Μοθώνη*] tuebatur se Hierocles tabulae Pentingeranae et Pausaniae suffragio, qui passim *Μοθώνην* et incolas *Μοθωναίους*, ut l. 4 c. 35, appellat. Thucydides Strabo Ptolemaeus atque alii *Μεθώνην* malunt. Mothonem suo quoque calculo ratam habuit Ammianus 26 10 et quos testes ibi appellavit Henr. Valesius.

Ibid. *Κυνηροσία*] gemina sibilante omnes scribunt, in

voels numero variantes. Pausaniae *Κυπαρισσία* Messen. c. 36, Straboni 8 p. 361 *Κυπαρισσία*. oppidum erat Messeniorum in Elidis finibus, 15 M. P. a Pylo, ut Tabula, cui Cyparissa, ostendit.

392, 16. *Ἡλις*] novi Elidenses et Aetolos cognatione fuisse ob Oxylum iunctos, sed eorum urbem Aetoliae tanquam caput fuisse impositam difficulter mihi persuaderi patior. desunt, quibus ea dignitas urbi firmetur, argumenta; longius praeterea ab Aetolia erat disparata quam ut eius fuisse metropolin opinari possis. puto deficere hic Patras, nobilem urbem, contra Aetoliam positam: eam metropolin fuisse ex epistola Leonis imperatoris additoque illi catalogo tom 9 Concil. Labbei p. 267 citra dubium est. habet eandem inter metropoles ex Hierocle Constantinus l. 2 Them. 6. nec morari quemquam situs urbis extra Aetoliam debet: neque enim longo traiectu inde dissociata fuit; et praeterea multa Augustus imperator ex opposita continente oppida Patris condonavit, de quibus Pausanias 10 38. vide quoque 7 18 et Ezech. Sphanhemium dissert. 11 de usu et praest. numism. p. 324.

Ibid. 17. *νησος Πάνορμος*] haud parum molestiae haec mihi insula adpersit, neque hactenus eam deponere potai: tantum quae in mentem venerint, adscribam. Panormum insulam veteres circum Peloponnesum ignorant: habet eius nominis portum prope Rhium in Naupacti adverso litore Polybius 5 102 et Pausanias Achaic. 22, qui utique nihil ad hanc insulam. aliam in Cephallenia novit Artemidorus apud Porphyrium de Nympharum antro p. 114 edit. Barnes: *τῆς Κεφαλληνίας ἀπὸ Πανόρμου λιμένος πρὸς ἀνατολὴν δώδεκα στάδια νησός ἐστιν Ἰθάκη σταδίων ὀγδοήκοντα πέντε.* et Antipater in epigrammate ab Holsteinio ad Stephani *Πάνορμος* publicato: *Φοίβη Κεφαλλήνων λιμενόσκοπε, θεία Πανόρμου ναίων τρηχέης ἀντιπέρην Ἰθάκης.* hinc ego dedisse Hieroclem *Νήσου Κεφαλληνίας Πάνορμος* coniciebam, aut certe ex portu nobis insulam fecisse. quo minus tamen secure in his acquiescam, Marcellinus Comes efficit, Zenonis imperatoris iussu Pelagii gulam in insula, quae Panormus dicitur, laqueo fractam a. 390 memorans. etsi enim, ubi posita fuerit insula, addere neglexerit, fieri potuit ut non aliam signarit.

Ibid. 18. *Κυθρία*] praestiterat *Κύθηρα* et mox *Στροφάδες*, notae Virgiliano versu: *Strophades Graio stant nomine dictae insulae Ionio in magno.*

Ibid. *Μυκῶν*] forte *Μύκωνος* ab Hierocle venit, nisi si et recto casu *Μύκων* insula fuerit dicta: certe *συμκροτίησα*

τῆς Μύκωνος νῆσου habet Apostolius cent. 13 32, et quæm exscripsisse videtur, Zenobius cent. 5 21, hanc in rem a L. Holsteinio iam appellatus. vide Ti. Hemsterhusium in Lacciani dial. 1 Mort., ubi μίαν Μύκωνον egregie lepidissimo scriptori et plura de insula reddidit.

392, 18. νῆσος Μόλος] Molum insulam contra Corinthum adhuc quaero. τὴν πέτραν τὴν Μολουρίδα, ex qua se Ino cum Melicerte in Saronici sinus aquas præcipitem dederit, in hac vicinia Pausanias Attic. 44 et Tzetzes ad Lycophronis 229 commemorant.

Ibid. 19. Δουρούσα] Samus olim Δρουῦσα, testibus Heraclide de Polit. et Hesychio, cui tamen alio loco Δρουσσα est, appellabatur; quæ cum alibi ab Hierocle recensatur, hinc abesse debet. habet Οἰνούσας insulas in sinu Messenio Pausanias Messen. 34: illæ, aut potius Donysa, quam viridem Virgilius vocat, huc pertinere videntur.

Ibid. Ἀἴμνος] hanc et sequentem proconsulis Achaiae imperio fuisse contributam, cum ab Achaia longissime versus Thraciam sint semotæ, mirandum est. Constantinus, si hac in re Hieroclem fuerit secutus, septem duntaxat insulas circa Peloponnesum l. 2 Them. 6 invenit. quoniam itaque dubium id esse potest, notari operæ pretium fuerit M. Constantinum præfectum praetorii Orientis amplissima potestate instruxisse, et præter Asiaticam Ponticamque dioecesin omnes illi Orientis provincias cum Aegypto et Thraciarum dioecesi atque insulis Cycladibus mandasse, δίχα Ἀἴμνου καὶ Ἰμβρου καὶ Σαμοθράκης, quæ præfecti praetorio Illyrici imperio relictæ sunt, ut Zosimus 2 33 docet.

Ibid. 21. ὑπὸ κοινουλάριον] in manu exarato codice accuratissimus Holsteinius ita legit, verissimumque nobis videtur. olim Creta provinciae Cyrenaicae coniuncta proconsuli paruit; unde Q. Caecilius Rufinus in Thesaur. p. MXCI 6 ἀνθύπατος Κρήτης καὶ Κυρήνης dicitur. post dein, mutata Romanae rei publicæ a Magno Constantino forma, distractaque hinc Cyrene, Zosimo 2 37 teste, provincia fuit consularis, ut Notitia imp. Orient. c. 1 ostendit, et hoc e Thesaur. epigramma p. MXCIII 4: Φλ. Ὑπάτιον τὸν λαμπρότατον ἀπὸ ὑπάρχων πραιτωρίου δόγματι τοῦ κοινοῦ πάσης τῆς ἐπαρχίας Οἰκουμένιος Δοσίθεος Ἀσκληπιόδοτος ὁ λαμπρότατος ὑπατικός τῆς Κρητῶν ἐπαρχίας ἀνέστησεν. Furlanus, qui Flavium virum consularem clarissimum ex hoc Flavio Hypatio fecit, risum omnibus debet: tu Fl. Hypatium intellige, qui præfectus praetorio Italiae fuit Antonio et Syagrio consulibus, virum quieti placidique consilii interque omnes adolescentia et vir-

tatum pulchritudine commendabilem, quo cum elogio ornavit Ammianus 29 2. iam cum huius epigrammatis Asclepiodotus ὑπαθηκός τῆς Κρητῶν ἐπαρχίας Thesauri p. MXC 20 dicitur, eo in titulo vitium esse addubitabit.

392, 21. πόλεις χβ] olim centum urbibus insulam fuisse celebrem res est tritissima: bella et rerum humanarum vicissitudines plures dein sustulerunt; quarum tamen cum fuisse numerum, ut paucissimae superstites manserint, licet Servii aetate ita ferrent, nunquam censuero. *primo quidem centum habuit Creta civitates*, grammaticus in Aeneid. 3 106 ait, *unde Hecatompolis dicta est: post viginti quatuor, inde, ut dicitur, duas, Gnoson et Hierapidnam, quamvis Livius plures a Metello expugnatas dicat.* recte Servius Livium illi rumori opponit: sed severius cum ex sui temporis factis castigatam vellem.

Ibid. 22. Γορύνη] Gortynam Cretae metropolim fuisse ex Actis concilii Ephesini p. 453 citra dubium est.

Ibid. Ἰνατος] Εἷνατος Hesychio Etymologo et Stephano. Ptolemaeus nostro consentit. Tabulae Inata M. P. 32 ab Hierapydna in parte insulae australi.

Ibid. Βιέννα] vitio exscriptorum Tabulae Blenna, unde Ravennas Blentiam l. 5 c. 21 fecit, dicitur; Stephano Βιέννος, fortasse invito: nam a Vienna Gallica gentile cognomen Βιέννιος et Βιεννήσιος formari ait, τῆς δὲ Βιέννης Βιενναῖος, quod utique et forma et orationis serie ad hanc Cretensium Biennam pertinere videtur.

Ibid. Ἰεράπυδνα] Dion princ. l. 36 τὰ Ἰεράπυδνα vocat. Tabulae Hiera 20 M. P. a Bienna, Ravennati Ierapina; ad quam formam in synodica Cretensium ad Leonem imperatorem epistola Euphronius episcopus Hierapinae. verius est Ἰεράπυδνα, ut lapides inscripti ostendunt. vide B. Montfauconii Diar. Ital. p. 74 C. V., ubi perperam ΙΕΡΑ ΠΥΓΝΗ, et Edm. Chishulli Antiq. Asiat. p. 126.

Ibid. Καμάρα] olim Lato, teste Stephano, cuius verba Io. Meursius l. 1 Cretae suae c. 7 recte constituit.

Ibid. 23. Ἀλλυγγος] hanc insulae urbem nondum reperi. suspicio de mendo esse potest, nisi in Notitia, quam Iac. Goar Codino addidit, inter Cretenses episcopos ὁ Ἀλλύγγου memoraretur.

Ibid. Χερσόνησος] navale erat Lycti, cuius praesul Nissinius Nicaenae secundae synodo scribendo adfuit p. 354. Χερρόνησος Κρήτης in Actis concilii Ephesini p. 437 dicitur.

392, 23. *Λύκτρος*] urbem hanc *Λύττρον* Polybius 4 53 appellat, et ante eum, Strabone teste, Homerus. sita erat in excellentiore colle, quae et nominis eius caussa: τὸ γὰρ ἄνω, inquit Stephanus, καὶ ὑψηλὸν λύττρον φασί. atque hanc scribendae urbis consuetudinem ipsi incolae sunt secuti, ut in Thesaur. p. MLXXXV 5: *Μαυτιδίαν Σεβαστὴν Λυττίων ἢ πόλις διὰ πρωτοκόσμου Τ. Φλαουίου Κωμμαστῆ τὸ β.* ubi πρωτόκοσμος est magistratus cognomen, qui inter collegas, κόσμους dictos et numero quidem decem, ut Aristoteles Polit. 2 10 docuit, principe erat loco. in numis non aliud probantur, qua de re Spanhemius in Callimachi Hymn. in Apoll. 33. vide Hesych. *Καρνησσόπολις.*

Ibid. *Ἀρκαδία*] Tabulae Arcade, unde Arpade Ravennas extruxit, 30 M. P. a Bienna, pro Arcades: urbem enim *Ἀρκαδάς* et *Ἀρκαδίαν* teste Stephano appellabant. Arcadia Notitiis ecclesiasticis, ut Ioannes τῆς *Ἀρκαδίας ἐπίσκοπος*, qui pars Nicaenae secundae synodi fuit, testis erit, placet. male vero huic urbi in Geographia Sacra Carolus a S. Paulo locum negavit.

Ibid. *Σούβριτος*] Theodorus ἐπίσκοπος *Σουβρίτων* est in Actis Nicaeni secundi concilii p. 354. Subriti nomine in tabula Peutingerana insignis est; unde *Σύβριτος* non male diceretur, praesertim si *Σίβυρτος*, quam ex Polybio Stephanus habet, hinc originem acceperit. ceteroqui *Σύβριτα* Scylaci et Ptolemaeo esse solet. pertinet huc Cyrillus episcopus Subtuus, ut vitiosissime in synodica Cretensium ad Leonem imperatorem epistola scribitur. paullo melius in Actis Chalcedonensibus tom. 8 p. 671 *Κύριλλος ἐπίσκοπος πόλεως Σούβριτος.*

Ibid. 24. *᾽Οάξιος*] immo *᾽Οαξος*. aberat haud multum Eleuthernis. vide Edm. Chishull. Ant. Asiat. p. 125.

Ibid. *Ἐλευθέρινα*] multum hoc vulgato praestat, licet Dio l. 36 principio τὴν *Ἐλευθέριαν* vocet. in edito probando numi lapides scriptoresque plurimi, licet in numero vocis variantes, conspirant: τὰς *Ἐλευθέρινας* Scylax, Plinius, *Ἐλευθέρινην* conciliorum Chalcedonensis et Nicaeni secundi Acta, Stephanusque et Tabula, quae 8 M. P. Subriti urbe semovet, malunt.

Ibid. *Λάμπαι*] *Λάμπη*. hinc fuit Demetrius, qui pessime in Chalcedonensi concilio p. 100 *Πάλης* dicitur, ut ex p. 401 compertum est. Lappa *Λάπη* in Tabula, quae a superiore M. P. 32 dissociat, et lapidibus, ut Gruteriano p. MXXC 9: *Λαππαίων ἢ πόλις τὸν Μάρκον Αὐρήλιον Κλήσιππον τειμῆς καὶ μνήμης χάριν.* sic enim expleri illud cri-

gramma debet, ut Mabillonius Itin. Ital. p. 33 et Donianae Inscript. class. 5 176 docuerunt.

392, 24. *Κυδωνία*] *Κυδωνία*. Cydonea tamen Floro 3 7, ubi Dukerum vide, et Ravennati. *Κυδωνεΐτας* habes in Dione 51 p. 507.

Ibid. 25. *Καντανία*] verius est *Κάνταρος*. Tabulae Cantano M. P. 24 a Cisamo, Apteræ navali. Catamensis episcopus est in synodica Cretensium epistola ad Leonem imperatorem; ex qua Cisamensem Carolus a S. Paulló facit, cum Cantanensem debuisset.

Ibid. *Ἐλυρος*] montibus fuisse incinctam Pausanias Phocic. 16 docet. Ioannem Meursium Cretae 1 9 vide.

Ibid. *Λίσσος*] hoccine an *Λίσσος* amplectare, dubites. Plinius 4 12 Lason in mediterraneo ponit insulae tractu; Lissum Ptolemaeus in australi Cretae parte, quae Tabulae M. P. 16 a Cantano Liso dicitur. atque haec potior erit, tum quod Pliniana Lasos sit obscurissima, tum etiam quod ὁ *Λίσσου* episcopus et aliis insit Notitiis. adde Scholia in Odyss. Γ 293.

Ibid. *Φοινίκη ἤτοι Ἀραδένα*] ita mss, ut Holsteinus admonuit, in Notitia, quam Iac. Goar publicavit, ὁ *Φοινίκης ἤτοι Ἀριάδνης* praesul ceteris Cretensium accensetur; qui cum vitio sit deformatus, parum iuverit. fuisse puto *Φοινίκη ἤτοι Ἀραδὴν*, quam posteriorem Stephanus agnoscit: *Ἀραδὴν*, inquit, *πόλις Κρήτης, ἣ καὶ Ἀνώπολις λέγεται διὰ τὸ εἶναι ἄνω*. de Phoenice res alia est, vix alibi obvia. est in parte insulae australi apud Ptolemaeum *Φοινίξ*, cuius episcopus, in Nicaeno secundo concilio p. 354 memoratum, negligenter Geographiae S. conditor praeteriit. ea si nostra est, oportet cum Aradene deinceps coaluerit; aut id si spreveris, ut Aradene incerta nobis caussa, Phoenices nomen impetraverit.

Ibid. 25. *νήσος Κλαῦδος*] sic et Ptolemaeus et Notitia Iac. Goar appellat: Lucae Act. Apost. 26 16 *Κλαύδη*, variantibus tamen mss, et versionibus plerisque in Gauden sive Caudon inclinantibus, qua de re Hugo Grotius. Ioannes Millius *Κλαῦδην* divini scriptoris Ptolemaei auctoritate haud male firmat, sed Athenacum, quem auxilio arcessit, vellem missum fecisset. verba Deipnosophistae c. l. 6 c. 9 sunt: *Ἀντίδοτος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφόμενῳ Πρωτοχόρῳ παράγει τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐν τῷ Κλαυδίῳ νῦν σοφιστεύουσιν, ὧν οὐδὲ μνησθῆναι καλόν*. putat vir diligentissimus τὸ *Κλαῦδιον* esse hanc insulam, quam si Athenacus signasset, utique ἐν τῇ *Κλαύδῳ* scripsisset. verius Is. Casaubonus in Sueton. Claud.

c. 42 animadvertit Claudium Athenaei non insulam sed mu-
scum esse, quod ab imperatore Claudio ex suo nomine ad-
ditum est Alexandrino, ut Suetonius docet.

392, 28. Νικόπολις] de ea in Ant. Itin. p. 325. me-
tropolin veteris Epiri fuisse conciliorum Acta et Leonis im-
peratoris epistola tom. 9 Concil. Gener. p. 268 ostendunt.

Ibid. Δωδώναι] sic ms pro Δωδώνη, cuius episcopus
Theodorus concilio Ephesino subscribit p. 437.

Ibid. Εύροια] urbem fuisse antiquam, et, quod aquis
esset copiosissimis cincta, eo nomine dictam Procopius Fabr.
Iustiniani 4 1 adfirmat. Marcus Εύροίας saepe in Actis
Chalcedonensibus occurrit, ut p. 126, et p. 566, ubi perpe-
ram Εύροίας praesul dicitur. vide Valesium in Sozomena.
7 26.

Ibid. Ἀκτίου] vitiosum et ex Ἀκτιον natum est. fuit
Actium colonia ad sinum Ambracium, qua de Plinius 4 1.

Ibid. Ἀδριανούπολις] instaurasse eam civitatem et suo
nomine insignem fecisse Iustinianum ex Procopio novimus.
sedem habuit in mediterraneis, si Tabulae scriptae fides est:
nam Acta S. Leucii 11 Ianuar. mari admovent. tunc qui-
dem navigantes, aiunt, diebus 15 pervenerunt in civitatem
Adrianopolim, et illic adhaesit sibi duos sacerdotes Leo-
nem et Sabixum, et inventa navi de Rhegio datoque nauo
ascendit in eam, Hydruntumque pervenit: neque enim du-
bium est quin barbarus scriptor hanc intellexerit.

393, 1. Ἀκπών] Argos Amphiloichium in hac [voce
latere, si quid auxilii a mss esset, mihi persuaderem. de
Phoenice vide Ant. Itin. p. 324.

Ibid. Ἀγχιασμός] episcopus Ἀγχισμοῦ Ἠπειρῶν πα-
λαιᾶς, qui Anchiaxi in versione, est in Chalcedonensi concilio
p. 126. forte portus est Onchesmus, de quo ex Strabone et
Ptolemaeo Palmerius Graec. Ant. 2 2 p. 245.

Ibid. Βούτριος] Βουθρωτός, de qua alias. Stephano
Βουθρωτός νῆσος περὶ Κέρκυραν in editione Aldina Floren-
tinaeque et Vossiano ms, ut Berkelius advertit, non, uti addit,
corruptissime. fuit sane Buthrotus in Chersoneso, nec tamen
necessarium erat ut Χερρόνησος urbium descriptori inculcare-
tur: saepe illi insulae dicuntur quae proxime, ut insulae vi-
deantur, accedunt. vide Ant. Itin. p. 522.

Ibid. Φωτική] sita in dépressiore fuit loco, aquis sta-
gnantibus circumdata, Procopio Aedif. Iustin. 4 1 auctore. me-
minit eiusdem auctor comment. de Petro et Paulo c. 3: ἐξ
ἧς (Ρώμης) εἰς Μεδιόλανον καὶ Φωτικὴν, πόλεις Ἠπειρω-

τεδας, ἔρχεται. concilii quidem God. Henschenius (tom. 5 A. S. Iunii p. 417) urbem Lucam a luce *Φωτικήν* scriptori dici; quae Epirotarum nunquam fuit: at nostram intelligit, quam imperite Mediolano iunxit: oppida enim, quod Callimachus ait, τὰς τόσων ὅσον διὰ πλείστον ἔχουσι.

393, 2. ἡ Θρακή νῆσος] sic mss; unde sine controversia eruenda erit *Ἰθάκη*, ut Car. a S. Paulo et L. Holsteinus viderunt.

Ibid. 3. *ὑπὸ κοινουλάριον*] idem in suo codice Constantinus l. 2 Them. 9 legit, et falsum tamen esse arbitror: nam et Notitia imp. Orient. c. 1 utriusque, et novae et veteri, Epiro praesidem imponit, et imperatores Valentinianus et Valens ad Zosimum novae Epiri praesidem dant l. unicam cod. Theod. de stratoribus, innuuntque Apolloniae agere solitum. itaque ὅφ' ἡγεμόνα praestiterit.

Ibid. 4. *Δυρράχιον*] metropolis erat Epiri novae; unde Lucas ἐπίσκοπος *Δυρραχίου, μητροπόλεως νέας Ἠπείρου* concil. Chalced. p. 565.

Ibid. *Σκάμπα*] ita recte Constantinus in editione Batava: nam *Σκάμπα*, quod Ans. Bandurius recepit, hinc detortum est. vide ad Ant. Itin. p. 318.

Ibid. *Βούλις*] Ptolemaeo *Βουλλίς*, Stephano *Βυλλίς*. urbs erat maritima, Apolloniae vicina, unde eiusdem episcopi curae fuerunt commissae, qui in Ephesino concilio p. 437 *Ἀπολλωνίας καὶ Βελλιάδος* et p. 524 *Ἀπολλωνίας καὶ Βελλιάδος* vitiose dicitur. vide Holst. in Stephani *Βυλλίς*.

Ibid. 5. *Ἀμαντία*] fuit in Orici finibus, ab Abantibus condita et dicta. vide Palmerium G. A. 1 31 p. 171. Eulalius episcopus ab Amantia est in fragm. 3 p. 1323 Oper. histor. Hilarii.

Ibid. *Πουλχεριούπολις*] recte hoc Holsteinium probasse Constantinus l. 2 Them. 9 ostendit. nomen est a Pulcheria Theodosii secundi sorore, situs vero obscurissimus; qui, si nomen, quo ante usa fuit, esset exploratum, commodius finiretur. Palmerius de Bulgarica Belgrado suspicionem iecit, quae ut probari possit vehementer veretur. de Aulone Itin. Ant. p. 324.

Ibid. *Λύχνιδος μητρόπολις*] fuit olim *Λυχνιδός*, ut bene Palmerius, quae cum Hieroclis aevo Epiri metropolis non fuerit, credibile est *μητροπόλεως* vocem huc a Dyrrachio migrasse, aut Lychnido a recentiore librario fuisse appositam: fuit enim seriore aetate sub Bulgaris metropolis; quod ut appareat, sciendum est urbem hanc a gente Bulgarica Achridam fuisse nuncupatam. Cedrenus, Nicephori Gregoras

et Callistus, quibus testimonium denuntiavit Palmerius V. G. 1 35, id haud obscure indicant; nec alia fuit scholiastae Coislino, cum Ptolemaeo adscriberet *Λυχνιδὸς ἢ Ἀχρίδα*, sententia. sub iisdem Bulgaris Achrida Iustinianae primae et metropolis titulo superbiit, testibus utroque Nicephoro et Wilhelmo Tyrio Hist. Hieros. 20 2. hic vero non immerito quaesiveris, sitne Lychnidus eadem ac Iustiniani patria: patriam enim suam imperator cognomine Iustinianae primae Novella 11 illustrem esse iussit. mihi, quantumvis in eam opinionem doctissimus Palmerius et plures alii concesserint, nullo modo plausibilis videtur. dissentiendi causas habeo graves et varias: quid si primo Lychnidum condita Iustiniana prima superstitem fuisse ostendero? exstructa ea est ante Belisarium consulem sive ante annum 535, teste Novella 11; Lychnidus gravissimo terrae motu corruit Iustiniano principe, non, ut Palmerius, Iustino primo, apud Procopium Hist. Arcan. c. 18. movit autem terra per Achaiam et Epirum anno bello Gothici 13, eodem auctore B. G. 3 181, pluresque urbes disiecit. tremuit praeterea anno belli eiusdem 17, B. G. 4 25, et horribilem quidem in modum. altero utroque motu Lychnidus corruit: neque enim alius in hoc tractu memoratur. adeoque si priore, 13 ferme annis post conditam Iustinianam primam, si posteriore, 16 post eam annis in ruinas abiit. igitur cum Lychnidus aedificata Iustiniana prima pristinum nomen mordicus retinuerit, florueritque in plures annos, perperam ab Iustiniano ex rudibus excitata et novo nomine decorata perhibetur. quod ipsum, si quae de utraque urbe praedicantur in examen miseris, liquidius patebit. Procopius in Histor. Arcan. *Λυχνιδὸν τὴν ἐν Ἡεσιρωταῖς* sive Epiroticam appellat: at imperatoris patriam Fabr. 4 1 in Dardanis, qui ultra Epidamniorum fines agitent, collocat; quae sane regiones magno terrarum intervallo dissociantur. promptum quidem est cum Palmerio profiteri Procopium non satis edoctum fuisse limites earum regionum; nec facile tamen illi persuaserit qui eius de bellis Gothico Vandalico et Persico deque aedificiis Iustiniani libros cum cura evolverit; ne nunc dicam imperatorem aperte satis Novel. 11 patriam suam circa Daciam mediterraneam figere et Procopii partibus accedere. ad haec omnia accedit Iustiniani natale solum aut Tauresium aut Bederinam sive Bederianam a Procopio et Agathia vero nomine appellari; qua ergo ratione Lychnidus erit? porro Lychnidus excellenti colli erat imposita et fontibus abundantissima apud Malchum in Excerpt. Hoeschelii p. 64. utrumque defuit Iustinianae primae, debuitque imperator aquae ductibus magifico opere exstructis sub-

emire civibus, ne sitirent, Procopio indico. Tandem, ne longum faciamus, si Iustiniana prima eadem est ac Lychnidus, ebuisset Epirus nova, in qua ea urbs sedem obtinebat, Iustinianae primae esse contributa, aut saltem eius pars: atqui es secus habet. decernit Iustinianus Novel. 11 ut primae Iustinianae, patriae nostrae, pro tempore sacro sanctus anistes non solum metropolitanus sed etiam archiepiscopus fiat; et ceterae provinciae sub eius sint auctoritate, id est tam praesens mediterranea Dacia quam Dacia ripensis, nec non Moesia secunda Dardania, et Praevalitana provincia et secunda Macedonia, pars etiam secunda Pannoniae. nulla prorsus hic Epiri mentio, in qua non infimo loco Lychnidus. dices Lychnidam Iustinianam primam fuisse dictam, eam autem a Lychnido nihil discrepare; quod ut libenti animo admitto, ita etiam quae disputavi prohibent ut ab Iustiniano eo nomine insignitam fuisse agnoscam. omnia nisi me fallant, Bulgaris ad Christianorum sacra traductis, Lychnido, quae gentis praecipua in hoc tractu urbs, et metropolis dignitas venit et Iustinianae primae cognomen: religione enim meliore recepta, et sacerdotibus et, qui eos inauguraret, episcopo fuit opus. lecta ergo urbs Iustinianae Bulgaris caput erat, et metropolitano assignata, appellataque Iustiniana prima, sive quod eandem, quamquam non sine errore, eius temporis Graeci opinarentur; seu potius quod vera Iustiniana prima, ut plures in hac vicinia aliae, per tracta diu bella esset desolata, nec alius titulus ad novam metropolim decorandam videretur accommodatior.

393. 6. *Λιστρῶν καὶ Σκεπῶν*] *Λιστρῶν καὶ Σκευῆτων* codex Vulcanii. haec quid velint, non facile dixero. viri docti, qui occasione oblata in ea inciderunt, coniecturis, sed parum certis, indulerunt. Palmerio G. A. 1 31, quod Constantinus l. 2 Them. 9 *Ἀύλων, Λιστρῶν, Σκευῆτων* praeferret, in mentem venit posse legi *Λιστήριον* vel etiam *Ληστοῶν*, ut sit velut epithetum Aulonis, navale piraticum vel piratarum, ut in Attica erat *Φώρων λιμὴν*, furum portus: cui suspitioni mss. verborum ordinem aliter digerentes, contra veniunt; obstant quoque Romanorum leges, piraticam proscribentes. L. Holsteinus in Thesauri Orteliani Aestracum *Λιστρῶν* praecoptat, Aestracumque pariter ut Carolus a S. Paulo intelligit; quod oppidum cum in Macedonia secunda ab Hierocle fuerit collocatum, hic sedem obtinere non potest. de altero *Σκεπῶν* non minor haesitatio: Carolus a S. Paulo videndum esse monet an *Καισκεπῶν* legi possit; ubi maxime vellem ut, quid tandem Caescepon fuerit, docuisset. Palmerio *Σκεπῶν* quae sit non succurrit. equidem, si sententia sit ferenda, *Λιστρῶν* esse dixero novae Epiri castellum, cui

apud Procopium Fabr. Iust. 4 4 nomen est Ἀλιτρος; in Σκιπῶν autem sive Σκύνπτων voce latere eiusdem Epiri urbem, quae Σκιδρέων et in Augustano codice Σκυδρῶν eidem Procopio audit.

393, 7. ὑπὸ κοινουλάριον] consulari Daciam mediterraneam paruisse Notitia imp. Orient. c. 1 confirmat. est in l. 2 c. Theod. de inoffic. testam. Claudius praeses Daciae; quae cum et Sardicae meminerit, diceres Daciam mediterraneam fuisse praesidialem provinciam; quae tamen res somnium habet. Sardicae a Constantino M. ea lex data est ad praesidem Daciae, qui propterea Daciae mediterraneae praesens non fuit, ut I. Gothofredus censebat.

Ibid. 8. Σαρδική] Daciae metropolin fuisse Theodoretus H. E. 2 4 docet. Constantius, inquit, προστάξεν εἰς τὴν Σαρδικὴν (Ἰλλυρικὴ δὲ αὕτη πόλις, τοῦ Λακῶν ἔθνος μητρόπολις) καὶ τοὺς τῆς ἐφίας καὶ τοὺς τῆς ἐσπέρας συνδραμεῖν ἐπισκόπους. ubi ne ad Illyricam urbem offendaris, ita dici obiter observa, quod praefecto praetorii per Illyricam subesset, quae ratio et Iornandem R. Got. c. 56 permovet et Naissum Illyrico contributor. vide de Sardica Ant. Ita. p. 135.

Ibid. Πανταλία] Πανταλία vero nomine fuit, nomen ΟΥΑΠΙΑΣ ΠΑΥΤΑΛΙΑΣ titulis inscriptis, et tabula, quae Peutalium 28 M. P. Sardica separat, indicibus. ter istud commissum est peccatum in Malchi Excerpt. Legat. Hoccehlui p. 62, quae accuratissimus L. Holsteinius ad Stephani Πανταλίαν optime eluit. sita erat non longe a Thraciae introitu: παραγγέλλας χώραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν Πανταλίᾳ, Malchi verba sunt, ἢ τῆς μὲν Ἰλλυρικῆς μετέρας ἐστὶν ἐπαρχία, οὐ πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν εἰσβολῶν τῆς Θρακίας. Procopio non dissimili vitio Παντάλεια Aedif. Iust. 4 1 dicitur.

Ibid. Γερμανή] Constantinus l. 2 Them. 9 Γερμανός habet. verum est Γερμανή, quo nomine Procopius Aedif. Iust. 4 1 in hac Dacia novit urbem. nec diversa, puto, est Germania, quam B. Vand. 1 11 in finibus Illyrici et Thraciae, Θρακῶν τε καὶ Ἰλλυρῶν μεταξύ, ponit, Belisarii patriam. vide N. Alemannum in Histor. Arcan. c. 2, et cave creditis in sanctionibus antistitum Orientalium, quod inibi fidenter et Ortelianis verbis asseritur, metropolin esse: longe enim haec ab ea dignitate afit.

Ibid. Ναισός] recte ita mss et Constantinus. vide Holst. ad Stephan. et quae Itiner. H. p. 566 adscripta sunt.

Ibid. 9. Ῥεμισσιάνη] de hac urbe ad Anton. Itiner. p. 135 disputavimus. id mirandum est, in Actis Chalcedonensibus

. 393 Ἀφρονόπολιν appellari: subscribit Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφρονόπολεως Ῥεμισσιάνων, qui in Latina veteri versione piscopus civitatis Remissianensium et p. 126 Ῥεμισσιάνης τῆς λακίας recte dicitur. putem libraries Ἀφρονόπολεως esse conditores, et cum in Actis esset Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἰφρου, Διογενιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥεμισσιάνης, neglecto Iterius Diogeniani nomine novae urbis fundamenta posuisse. Ἰφρου ἐπίσκοπος, ut hoc addam, episcopus Afer in his conciliorum Actis esse solet, ut p. 402.

393, 10. τῇ παρὰ . . . ὑπὸ κοινουλάριον] Ripensis hactenus cum intelligatur, fortasse τῆς παραποταμίας Λακίας restitutum erit: Procopio Aedif. 4 5 Ῥιπησία est Λακία. quod nomen consulari administranda mandatur, id a recto longe best: fuit enim praesidialis provincia, uti praeter Notit. imp. Orient. c. 1 ex l. 2 c. Theod. de inoffic. test. pro comperto habemus.

Ibid. 11. Ῥαζαρία] Ῥατιαρία oportuerat. hanc et duas sequentes Theophanes Chronograph. p. 217 non praeteriit. καὶ ἀστρέψας τὴν τῆς Ῥατιαρίαν, inquit, καὶ Κωνωνίαν καὶ Ἄχυν καὶ Δωροστόλον καὶ Ζάνθανα καὶ Μαρκιανούπολιν. quae ex Theophylacto H. M. 1 8 decerpta indidem facile saniozem recipient colorem. vide Ant. Itin. p. 219.

Ibid. Βηρονία] Βονονία codex Vulcanii. Βονονία est, ut Henr. Valesius in Ammian. 31 11 dudum vidit. quod sequitur Ἀκοίνες, Latini Aquas, Graeci Ἄχυν vocitant; qua de re dictum alias est.

Ibid. Κάστρα Μάρτις] Sezomenus H. E. 9 5 Κάστρα Μάρτις πόλιν τῆς Μυσίας appellat, recte si urbis nomen spectes, non item si provinciam: fuerunt enim haec Castra in Dacia, ubi Procopius ea Fabr. Iust. 4 6 agnoscit et a Danubii ripa removet; quod sane mirandum est, siquidem Gratianus permerato Danubio delatus Bononiam, Sirmium introiit, et quatrimum ibi moratus per idem flumen ad Martis Castra descendit apud Ammianum 31 11.

Ibid. Ἴανος] ita mas, Henr. Valesii coniecturam adfirmantes. vide Ant. Itin. p. 221.

Ibid. 13. Δαρδανίας] sita haec provincia erat ad Macedoniam occidentem plagam: codex missorum Theodosii, ab Emmanuele Schelstrate tom. 2 Antiq. Eccles. p. 526 editus: Macedonia et Hellespontus et pars Ponti finiuntur ab oriente mari Pontico, ab occidente desertis Dardaniae, a septentrione flumine Histro, a meridie Aegaeo. Harduinus, qui ad Plinii 4 11 deserta Candaviae substituit, caussam nullam habuit.

393, 13. Σκοῦνοί] sic Ptolemaeus, Stephanus Σκοῦνοί vocat: Scupum Marcellinus Comes a. 518, cum de acerrimabili Dardaniae calamitate *Scupus namque metropolis, ut licet sine civium suorum hostem fugientium clade, funditus tamen corrui.* melius Paullinus Scupos Propemptus ad Nicetam:

tu Philippeos Macetum per agros,
per Tomitanam gradieris urbem,
ibis et Scupos patriae propinquos
Dardanus hospes.

quamquam si iter consideres quo amicum Remesianam, patriam in urbem, mittit, maximas ambages meritissimo mirare. quid opus Philippeos agros et Tomitanam urbem, ut Scupos devenias, inviserè? Ant. Pagius Critic. a. 397 9, quo Paullinum ignoratae geographiae culpa liberet, nescio quos Philippeos agros, nusquam lectos, comminiscitur, et pro Tomitanam urbe Stobitanam restituit sive Stobos. equidem a Stobis Stabensem recte formari, nusquam Stobitanum, legi. at demum hoc: cui bono per geminam Epirum Thessalonicam Nicetas amandat, cum brevius per Praevalitanam Dardaniamque provincias iter, in Tabula signatum, in Scupos et Remesianam versus pateret? sed haec missa faciamus. sita urbs fuit ad Axium sive, ut serior aetas maluit, Bardarium. Nicephorus Bryennius Comment. 4 18: ὁ δὲ Βαρδάριος καταρροὴ μὲν ἐστὶ τῶν τῆς νέας Μυσίας ὁρῶν, καὶ διὸν διὰ Σκοῦπων κέκεται μεταξὺ Στρονμυνίτης. quae cur Possinus vertere neglexerit, divinare non possum; nihil utique habebunt obscuri, si Nicephorus Gregoras in consilium adhibeatur, Scopia, quo nomine deinceps claruit, Triballorum in montibus oppidum, Axio flumini adstruens l. 8 c. antepenult. p. 266 edit. Genev.

Ibid. 14. Μηρίων] fortasse haec delitescit inter castella quae plura Dardaniae Procopius Aedif. Iust. 4 4 nobis annumerat; proxime accedere Βερεμείριον Ἄρτια et Μαγισὰ videntur.

Ibid. Οὐλίσαρὰ] urbem hanc longa temporis iniuria labantem Iustinianus crexit et Iustinianae secundae cognomine superbire iussit apud Procopium Aedif. Iust. 4 1. habes eadem in his Iornandis Ber. Getic. c. 56: Theodemir Naissum primam urbem invadit Illyrici, filioque suo Theodorico consociatus adstat et in villam comites per castrum Herculis transmittit Ulpianam, qui venientes tam eam quam et opes mox in deditionem accipiunt. sic edunt, intricatissimam verborum sententiam susque deque habentes. codex Ambrosianus sociatis adstat et in villa comitibus et tam

nam quam *Metulus* mox praefert: unde ego fuisse credidero filioque suo *Theodorico* sociatis adstat et IH millie comitibus per castrum *Herculis* transmittit *Ulpianam*; qui venientes iam eam quam *Metulum* mox in *deditionem* accipiunt. Castrum *Herculis*, ut obiter ea illustrem, Tabula 14 M. P. Naisso semovet; *Metulum* autem in hac vicinia oppidum erat natura et operibus munitum. *Appianus* *Illyr.* p. 10 ed. *Hoesch.* ἐπὶ δὲ ἑτέραν πόλιν ἐχώρει *Μετούλον*, ἢ τῶν *Ἰαπόδων* ἐστὶ κεφαλὴ, κείται δὲ ἐν ὄρει σφόδρα ὑψώδει, ἐπὶ δύο λόφων, οὓς διαιρεῖ χαράδρα στενὴ. reliqua a vestigiis manu exarati codicis proxime recedunt.

393, 15. *Πρεβάλεως*] provincia *Praevalitana* inter *Epirum* novam et *Dalmatiam* ad *Adriaticum* erat protenta sinum, *Procopio* B. G. 1 15 auctore. paruisse praesidi *Notitia imp. Orient.* c. 1 adfirmat.

Ibid. *Σκόδραι*] verius [cum L] *Σκόδρα.* situm urbis *Livius* 44 31 describit.

Ibid. 16. *Λίσσος*] haec et eius arx *Acrolissus* ex *Polybio* 8 10 et *Livio* 43 20 notissima est. *Ἐλισσος* *Constantino* dicitur imperatori de *Administ. Imper.* c. 30.

Ibid. *Δωράκιον*] diceret hinc fuisse *Eucharium* *Δωρακίον* praesulem, qui pars *Ephesini* fuit concilii, nisi p. 436 adderetur τῆς νέας *Ἠπειροῦ*, atque inde *Dyrrhachinus* esset. est inter *Gudianas* ex *Ligorio* inscriptiones p. CLXXI hoc epigramma: D. M. S. C. IVLIVS. C. F. AEMILIA. RVFVS DVRRACI MIL. COH. XII. VRB. quod et ego ad *Dyrrhachium* pertinere existimem, quid ergo huic *Doracio* fiet? equidem legere id nusquam memini. fuit praeterea *Praevalitanae* provinciae metropolis *Scodra*, ut ex *Gregorii* M. 1. 10 epist. 34 apparet; quare, donec aliunde firmiore *Doracium* hoc tibicine fulciatur, arbitrabor *Docleam* sive *Diocleam*, non quidem metropolin sed celebrem tamen post *Diocletianum* eius restauratorem urbem, hic suum etiam locum obtinuisse. vide de ea *Constantini. Administ. Imp.* c. 35 et *Cinnamum Histor.* 6 1.

Ibid. 17. *Μυσίας*] *Moesia* haec prima est sive superior, ut *Tabulae* dicitur; *Socrati* H. E. 1 27 ἡ ἄνω *Μυσία.* LEG. AVG. PR. PR. PROVINC. PANN. ET. MOESIAE SVP. sub *Septimio Severo* est in *Thesaur.* p. CCCCVII. 1. postea praesidialem fuisse testis *Notitia imp. Orient.* c. 1 est.

Ibid. *Βιμενάκιον*] *Βιμενάκιον* rectius *Theophylactus* H. M. 1 5, qui πόλιν λαμπράν ad *Illyricum* pertinentem appellat. in *Gordiani* et *Philippi* numis P. M. S. COL. VIM., quos ridicule admodum *Harduinus* in *Num. urb.* illustrat. ex-

plicat de provinciae Macedoniae superioris colonia Viminicia. adeone Moesia superior ignorata fuit; ut his in numis cognosci haud potuerit?

393, 18. Συγγιδόρος] Συγγιδών aut Συγγιδουρον oportet rat. Socrates H. E. 1 27 et 2 12 episcopum Συγγιδόρος τῆ ἀνω Μυσίας Ursacium inter Arianismi defensores numerat: ut mirer Carolum a S. Paulo Socratem notasse ob Singidunum Pannoniae transcriptam. certe l. I c. 20, quorsum lectores amandat, nihil huius legitur. vide Ant. Itiner. p. 132.

Ibid. Γρατιανὰ] est in Notitia imp. Orient. c. 153 inter Moesiae primae urbes, deque ea disputavimus ad Itiner. H. p. 566.

Ibid. Πριχορνία] imo vero Τριχόρνια aut Τριχόρνια potius. vide idem Itiner. p. 565.

Ibid. Ὀρθέμαρχος] pro Ὀρθεο μάργον, ut diximus ad Ant. Itin. p. 134.

Ibid. 20. Παννονίας] Pannonia secunda est, quae olim praefecto praetorii Italiae parebat, pars Imperii Occidentis, ut Notitia imp. Occid. c. 2 docet: eam autem cum Iustinianus reciperasset, sicuti Novella 11 significat, provinciis Orientis Hierocles accenset. quod autem praesidi mandatur, id Iustiniano credo debetur; est sane Munatius Plancus v. c. praeses Pannoniae per annos 24 in lapide Reinesiano class. 6 71; sed is Pannoniae primae praepositus fuit: nam secundam consularem fuisse Notitia eadem c. 1 confirmat.

Ibid. Σέρμιον] urbium mater et populosa et celebris Ammiano 21 10. unde in concilio Aquileiensi sub Damaso Amenius caput, inquit, *Illyrici non nisi civitas est Sirmiensis* tom. 3 Concil. Labbei p. 391. non dissimilia leges Iustiniani in Novella 11, cuius tamen verba si ita acceperis acsi Thessalonicensi ecclesiae post Attilae et Sirmū eversi tempora demum ea dignitas accesserit qua omni Illyrico praestabat, erroris Tribonianum absolvere non poteris: multis enim ante annis, ut ex Theodoro supra monuimus, Illyricum Orientale illi urbi paruit. vide P. de Marca Dissert. de Primat. c. 38. et de Basianis sive Bassianis Itiner. A. p. 131.

Ibid. 22. ὑπὸ ἀνθύνατον] Aristidi tom. 1 p. 611 ἀρχων τῆς Ἀσίας, et p. 572 ac 600 ἡγεμῶν τῆς Ἀσίας, quibus atque aliis in locis cum praetorem aut praesidem interpretes venterit, praebita magno Usserio in Smyrnensium Epist. p. 46 ed. Ruinarti ut scriberet occasio est, totius provinciae proprie dictae Asiae proconsulem tunc fuisse praesidem; quod tamen a vero procul abesse cognitissimum est. erat procoa-

αὐτῆς imperium: latissimum, sed terminis ab eodem Aristide
 num. 2 p. 501 circumscriptum: longe tamen accuratius, quam-
 uam eius scriptoris aetate tantum non erat, ab Eunapio in
 maximo p. 101 ed. Plantin. ἀλλ' εἰς ἀρχὴν μετέστησε μετρί-
 α (Valens Clearchum), ἀνθύπατον αὐτὸν ἐπιστήσας τῆς νῦν
 Νως Ἀσίας καλουμένης. αὐτὴ δὲ ἀπὸ Περγάμου τὸ ἀλεγ-
 κὸς ἐπέχουσα πρὸς τὴν ὑπερκειμένην ἤπειρον ἄχρι Καρίας
 ποτιέμενται, καὶ Τυάδος αὐτῆς περιγράφει τὸ πρὸς Ἀσίδας
 ὅτι δὲ ἀρχῶν ἐνδόξοτατη, καὶ οὐ κατήκοος τοῦ τῆς αὐλῆς
 πάρχου. iam si observaris huic proconsuli Hellepontii con-
 sularum et insularum praesidem dicto fuisse audientem, am-
 plissimam utique potestatem illi iniunctam agnosces. quod
 vero praefecti praetorii imperio exemptum fuisse affirmat,
 id, quamquam ab eo ad praefectum appellatio in l. 19 cod.
 de Appellat. permittitur, ex Notitia imp. Orient. c. 1 quoque
 cognoscas; neque enim Asia provinciis annumeratur quae
 sub dispositione praefecti praetorio per Orientem fuerunt.
 ceterum in Eunapii verbis, quod nec interpretem fugit, non
 τὸ ἀλεγκὸς sed τὸ ἀλιτενός, ut apud Polybium 4 39 de ora
 Ponti μᾶν δ' ἐστὶν ἀλιτενός, legi oportet. simile vitium e
 Strabone l. 18 p. 506 eluit Paul. Leopardus Emendat. 4 15.

393, 22. πόλεις μγ' olim quingentae urbes Asiae pro-
 consulis iurisdictioni erant contributae; unde Agrippa apud
 Iosephum B. l. 2 16 § 4: τί δὲ αἱ πεντακῶναι τῆς Ἀσίας
 πόλεις; οὐχὶ δέχα φρουρᾶς ἓνα προσκυνουσίον ἡγεμόνα καὶ
 τὰς ὑπατικὰς ῥάβδους; tumque in plures descripta erat con-
 ventus, de quibus Plinius 5 29. demum eius amplitudo coe-
 pta est, postquam vicinis provinciis sui magistratus sunt im-
 positi, et alterius imperio subiecti. vide Usserium de Asia
 procons. p. 32 etc.

Ibid. Ἐφεσος] provinciae erat metropolis; et quamquam
 olim eam urbi dignitatem vicinae invidabant, ab Antonio ta-
 men imperatore proconsuli necessitas imposita est per mare
 applicare καὶ τῶν μητροπόλεων Ἐφεσον (i. e. inter matrices
 urbium Ephesum) primam attingere, ut Ulpianus l. 4 § 5 D. de
 offic. Procons. admonet. nec tamen Ephesum imperator Smyrnae
 aut Pergamo ita praeposuit ut prae illis primas auferret:
 tantum ut e metropolitibus provinciae primam eam adiret edi-
 xit, ut pulchre demonstravit Ezech. Spanhemius Dissert. 9
 de Usu et Praest. Numism. p. 614. sequiore demum aetate
 reliquis est antelata, factusque eius episcopus Asianae dioe-
 ceseos exarchus, et iure quidem Patriarchico, apud Evagrium
 H. E. 3 6. adde Usserium de Asia Procons. p. 49.

Ibid. 23. Ἐνείη] Ἀναία verum oppidi, quod Cariae Pto-

Iomachus et Stephanus, Scylax Lydiac circa Magnesium attribuit, cognomen erat. Soticus πόλεως Ἀναίως inter Asiae episcopi Chalcedonensi concilio p. 675 subscribit, concilia vero Cpolitano tertio p. 666 Ioannes ἐπίσκοπος Ἀνίων τῆς Ἀσιατικῆς ἐπαρχίας, qui p. 500 τῆς Ἀνεατῶν πόλεως dicitur. prae- ergo in concilio Ephes. p. 465 Modestus fertur τῆς Ἀνίων πόλεως τῆς Φρυγίας et p. 527 τῆς Νεατῶν πόλεως praesul apud Stephanum gentile nomen est Ἀναῖος et Ἀναίτης, ad quam formam ea quae produxi facile corrigentur.

393, 23. Μαγνησία Μεάνδρου] numis Μαγνησία ἢ κρη- τῶ Μαιάνδρω, concilio Cpolitano tertio p. 666 Μαγνητικῶν ἢ Πρωτομαϊανδρούπολις. aberat haud multum Epheso. vide Ezech. Spanhemium Dissert. 9 de Usu et Praest. Numism. p. 656.

Ibid. Τράλλεις] neque haec longe Epheso remota fuit. oracula quae Sibyllae accepta feruntur, l. 3: Τράλλεις δ' ἢ γείτων Ἐφέσου σεισμῷ καταλύσει τείχεα. dubium autem est, fueritne Maeandro adstructa. Stephanus adfirmat: negantium partibus Strabo accedit l. 14 p. 648; cui Whelerus numum ΤΡΑΑΛΙΑΝΩΝ nomine inscriptum et amnis figuram praeferentem Itiner. p. 288 opponit. nec is tamen fluvio accubuisse Maeandro probaverit, tum quod numi subinde fluvium, qui urbis agrum radit, ostentent, ut Nicaeensium amne Sagari iusignes, tum maxime quod numi eius flumen possit esse Eadon, quem circa Trallianorum urbem defluxisse Etymologus cum Plinio docet.

Ibid. Νύσσα] Νύσα Straboni atque aliis. Actis concilii Ephesini p. 527 subscribit Theodotus episcopus Μυήσης, qui Νύσης fuit. Νυσσαίων πόλις concilio Constantinop. tertio p. 667.

Ibid. 24. Πρίουλλα] Βριούλα oportuerat, ut apud Strabonem l. 14 p. 650 et in egregio Thesaur. Britan. tom. 2 p. 102 ΒΡΥΟΥΛΑΙΩΝ numo. idem adfirmaverit Rufinus episcopus πόλεως Βριούλων Nicaen. concil. sec. 349. corrigere ergo, quem in Actis Ephesin. p. 528 reperies, Βαριουλιτων praesulem. quae sequitur Mastaura, a Strabone Stephano et concilliorum Actis saepe memoratur.

Ibid. Ἀνίετα] Ἀνιήτιον videtur praestare ob Theodorum episcopum Ἀνιήτιον in Ephesino c. p. 466, licet prave p. 528 Ἀνηνυσιών vocetur praesul: Mamas enim Ἀνιήτιον Chalcedonensis conc. p. 522 illud sua subscriptione firmat, quantumvis p. 664 ἐπίσκοπος πόλεως Ἀνητίου dici videatur. de situ nihil finivero.

Ibid. Ὑπαινα] Ὑπαινα, unde Iulianus episcopus πόλεως Ὑπαινων in Chalcedon. synodo p. 665 et Antonius Ὑπαινη-

τοῦν κείσεως cont. Constantinop. tert. p. 500; quod posterius saepe in numis apud Harduinum Vaillantium et Haymium conspicitur. oppidum Tmolio accubabat. Ovidius Metamorph. 11 150: nam freta prospiciens late riget arduus alto Tmolus in adscensu; clivoque extensus utroque Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypaepis.

393, 24. Ἀρκαδιούπολις] verum esse Ἀρκαδιούπολις Alexander Ἀρκαδιουπόλεως τῆς Ἀσίας concil. Ephes. p. 463 et 528 testabitur, qui si nomen, quo urbs antea fuerat usa, adposuisset, eius sedem quam frustra vestigamus, eadem opera indicasset.

Ibid. 25. Διὸς ἰσροῦ] imo ἰσρόν, Ioniae Lebedum inter et Colophonem apud Stephanum oppidum: numos ΔΙΟCIE-ΠΙΤΩΝ habet Harduinus, qui ex concilio Constantinop. tertio p. 500 ed. Labbei Χριστούπολιν deinceps fuisse non praeteriit.

Ibid. Εὐάζα] Liberatus Diaconus Breviar. c. 13: nono quoque Secretario acta est actio, ubi Bassianus, qui ad civitatem Euzanensium episcopus ordinatus est, et ecclesiae incubuerat Ephesinae. quam civitatem cur in Labbeana editione asterisco notarint, causam non video: bene enim omnia habent. fuerat Bassianus invitus Εὐάζων civitati a Memnone Ephesio episcopus impositus: Memnone et eius successore Basilio fato functis idem Epheso est praepositus; quae omnia fusius concilii Chalcedon. Acta tom. 9 p. 7. L. Holsteinius in Car. a S. Paulo Geogr. S. huc refert Basilli epist. 251 nov. edit., τοῖς Εὐαισηνοῖς inscriptam, auctorque est ut Εὐάζηνοῖς legatur. mihi, pace eius dixerim, alia est sententia. in Basilli epist. 278 Εὐήσος Euesus Cappadociae montibus proxima, ut ex serie epistolae cognoscas, invenitur; huius incolis missam eam epistolam arbitror, proptereaque Εὐήσηνοῖς, praecipue quod posteriore in epistola manu exarati codices, non item priore, in vocabuli scriptura consentire videantur, praeprobo.

Ibid. Κολοσσῆ] manu exarati codices Κολοασίς praeferrunt: ego neutrum probavero, tametsi quo vero nomine fuerit pro comperto nondum habeam. in binis Iac. Goar Notitiis inter Asiae praesules est ὁ Καλόης, subscribitque Nicaeno secundo concilio p. 50, 350 atque alibi Theophanes ἐπισκοπος Καλόης et p. 153 mendose Κάλπη. diceres itaque Καλόη iustum esse urbis titulum, nisi Aphobius, qui synodo Ephesinae adfuit, contraireret, et se Κολῶνος p. 465 sive Κολώνης p. 528 aut, quod mss dant, Κολόης episcopum fuisse testaretur; cui ultimo cetera postponerem, illique nomen venisse

a Coloë lacu haud multum a Sardibus apud Strabonem l. 23 p. 636, si aberrandi motus abesset, autumarem. quamvis autem de urbis nomine pleraque dubia sint, non poterit Car. a S. Paulo negligentiam in ea praetercunda excusare.

393, 25. *Ἀλιζα*] hoc Acta concilii Nicaeni secundii p. 153 atque alibi, quibus Leo ἐπίσκοπος Ἀλιζων nomen adscripsit, firmabunt, in Chalcedon. p. 96 habebis Proclium Ἀργιζης et p. 308 Ἀργιζων. de eius et Nicopolis, quam frustra quaere, situ, Scepticos imitatus, nihil finivero.

Ibid. Παλαιὰ πόλις] eandem esse volunt ac Παλαιὰν κατοικίαν, de qua 130 stadiis ab Anderis remota Strabo l. 13 p. 614, dubia tamen coniectura: nam Παλαιῶν praesul in Nicaeno secundo p. 51 inter Hellespontios subscribit et a Palaeopolitano distinguitur. eius episcopi in concilio Actis saepe obvii sunt. vide Nicaenum secundum p. 153 et Ephesinum p. 437.

Ibid. 26. Βαρέττα] constabit hocce oppidi cognomen Ioannes Βαρέττων episcopus in Actis Chalced. p. 675. Βαρέτων praesul est in Constantinop. tertio p. 667 et Nicaeno secundo p. 153.

Ibid. Ἀυλίου Κώμη] Thomas πόλεως Ἀυλίου Κώμη est in Chalcedon. concilio p. 96 et 675.

Ibid. Νεαύχη] Νέα Ἀυλή oportuerat ob Philippum Νέος Ἀυλῆς in Chalced. conc. p. 96, qui perperam p. 675 Μεναύλης et in Latina versione Nanlochi, unde Car. a S. Paulo Nanlochum urbibus Asiae, quibus olim episcopus fuerit, adstruxit.

Ibid. Κολοφών] Emman. Schelstratus et Ans. Bandurinus Colophonē arctissime Μητροπόλεως vocabulum adstringunt; qua ratione Colophon metropolis, cuiusmodi non fuit, creatur, Ioniaeque urbs Metropolis prorsus praeteritur. rectius itaque Carolus a S. Paulo distinxit. abest Colophon, si recta naviges, Epheso stadiis 70, Strabone teste l. 14 p. 643, aut, ut Xenophon Ephesius l. 1 p. 8, stadiis 80.

Ibid. Μητροπόλις] nunci ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΟΝΙΑ et εὐρος Μητροπόλιτης Strabonis l. 14 p. 637, et Marcellianus Μητροπόλεως episcopus ex conc. Chalcedon. p. 96 huc pertinent. max Τέως, Anacreontis Lyrici poetae patria, potior erit.

Ibid. 27. Σατρώγη] nisi omnia me fallunt, Ἐσθραῖ in voce latent: ea huic loco accommodatissima urbs est, et huic provinciae a concilio Actis et Notitiis transcripta. paullo ante Κλαύσουσαι praestiterant.

393, 27. Μαγνητασούπολις] sic mss, pro *Μαγνησία Σι-
πύλου*. unde numi *ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ*. peccato non
dissimili Basilius episcopus *Μαγνησίας Ηπίλου* concilio Ni-
caeno secundo subscribit p. 571.

Ibid. 28. *Αϊάη*] natum hoc videtur ex *Αϊαή*, cuius
episcopus Constans in Nicaeno secundo p. 350 *πόλεως Αϊαής*
dicitur. id vero ex *Αϊαή*; unde Oyrriacus *Αϊαλης* pro *Αϊαής*
Actis Chalcedon. p. 127 inscribitur, qui p. 322 *Αϊαίας* et p. 498
Αϊαής et p. 664 *Αϊαής πόλεως*. intelliguntur Aegae. Aeo-
licae, quarum nomen sciore aetate in aliam formam disces-
sus, si quid his inesset auctoritatis monumentis: duci-
mur enim illis ad *Αϊαίαν* atque *Αϊαήν*. florēte Graecia
non *Αϊαής* tantum sed *Αϊαίαις* appellabant; quod posterius
etsi certi usus est, non tamen solum pro bono est habendum.
Suidas *Πόλλης Αϊαεύς*, *ἀπὸ Αϊαῶν τῆς Ἀσίας, κεῖται δὲ πλη-
σίον Μαγνησίας καὶ Σμύρνης*. in quibus Grammatici, licet Aegae
longissimo terrarum intervallo Smyrna remotas non dixerō, re-
ctius putem *καὶ Μυρίνης*: illi enim proximae erant et propterea
Αϊαί ἐν Μυρίνη Stephano dictae. idem Galenus *περὶ εὐ-
χυμίας* p. 358 edit. Basil. firmat: *τοιοῦτος δὲ ἐστὶ παρ' ἡμῶν
ἐν Αϊαίαις καὶ Περγερίνη, τῇ μὲν ὁμοίῳ Μυρίνη, τῇ δὲ
Περγάμῳ*. et brevi post: *ὁ δὲ ἐν Αϊαίαις καὶ Περγερίνη,
μέσοι τούτων εἰσὶν*. quae utique *Αϊαής* et nostram coniectu-
ram probabillem faciunt. possunt haec cum Theod. Laurentio
Gronovio in Marmor. Basin c. 32 in *Αϊαίαις*, quod unice
verum existimabat, perverti, at non sine aperta vi. incolas
Tacitus *Annal.* 2 47 Aegeatas appellat, qui quantumvis Ae-
geatae ms Florentino, ut vir doctissimus animadvertit, ve-
centur, non ausim tamen Aegeatas prorsus spernere: neque
enim οἶνος *Αϊαίτης* eiusdem Galeni *Method. Therap.* l. 12
p. 164 id permiserit, qui perperam *Υγιῶν* l. 5 p. 270 *Αϊ-
γανσίης* scribitur. vide et Anton. Itiner. p. 146.

Ibid. 28. *Τέμνος*] imo *Τῆμος*, pro quo *Τύμνος* in con-
cilio Nicaeno secundo p. 350 et mox *Θάκιαα*.

Ibid. *Μυρίνα*] sicuti huius locum in Suida occupavit
Smyrna, ita subinde in concilliorum Actis et Aristidis *Sermon.*
Sacr. 5 tom. 1 p. 618 et 619, sicuti Palmerius *Exercitat.* p.
471 admonuit, idem mollita est.

Ibid. *Μύκη*] scribe *Κύμη*, quo vitio laborant Acta
Chalcedon. p. 675, cum Chrysogonum *πόλεως Μύκης* praes-
ulem fuisse adfirmant.

Ibid. 29. *Ἐλαία*] Pergamenorum erat navale, stadiis
120 ab eorum urbe distans apud Strabonem l. 13 p. 615, cui
Aristidem iunge tom. 1. p. 620 et Galenum l. 1 de *Antidot.*

p. 427. incolae *ΕΛΛΗΤΑΙ* in numis et Chalcedon. conc. p. 398, non *ΕΛΛΗΤΑΙ*, ut Stephanus, cui propterea recte subvenit L. Holsteinius.

393, 29. *Πιτάνη*] *Πιτάνη*, de qua Strabo l. 13 p. 614. Pardus episcopus πόλεως *Πιτάνης* eodem peccato in Nicacno secundo p. 571.

Ibid. *Τιάραι*] nisi a vero aberro, *Κάραι* fuit; quod oppidulum ad eiusdem nominis promontorium idem Strabo l. 13. p. 615 adponit. Melae Pomponio 1 18 Cana. [codex Leid. *Τιάραι*, quod verum est ob Plinii 5 30 *Τιάρων* seu *Τιάρων* potius. W. Prolegg. p. 630.]

Ibid. *Θεοδοσίου πόλεως*] πόλις praestat. situm urbis ignoraremus, nisi ex Notitia Iac. Goar Perperinam eandem esse constaret: ea vero haud longe a fuit Pergamo, ut ex Galeno *περὶ εὐχυνμίας* p. 358 constat. Ptolemaeo *Τερμέρη*, et ms Palatino *Περμέρη*, Coisliliano *Περπέρη* dicitur, unde verum nulla opera eruitur. nobilis erat eius urbis atque agri vinum, de quo Galenus eisdem locis in quibus de Aegeate. vide Sirmondum in Triplic. numo et Anti-Tristano II.

Ibid. *Ἀδραμύτιον*] de eo ad Anton. p. 335. mox *Ἀρταύδος* verius erit, tametsi Marinus episcopus πόλεως *Ἀρταύδου* in Actis sit Nicacni secundi p. 589.

Ibid. 30. *Γάδαρα*] *Γάργαρα* lege, et Strabonem l. 13 p. 606 adi. *Γαργάρον πρεσβύτερος* Nicephorus est in Nicacno secundo conc. p. 350.

394, 1. *ὑπὸ κοινουλάριον*] fuisse hanc consularem provinciam Notitia imp. Orient. c. 1 et l. unica c. de offic. comit. sacr. patrum. ostendunt. hinc Anicius Paullinus Theop. p. MXC 19 consul provinciae Asiae et Hellespontii.

Ibid. *Κύζικος*] nobilissimae urbi metropolis Hellespontii dignitatem Leo imperator et Io. Malala tom. 1. p. 364 asserunt: *ἐπαθεν*, inquit, *ὑπὸ θεομηνίας σεισμὸν ἢ Κύζικος*, *ἧτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντιου ἐπαρχίας*.

Ibid. 2. *Προικόνησος*] in principe editione *Προκόνησος*, sicuti et in Stephano inest: Ptolemaeo *Προικόννησος*, unde Ioannes *Προικόννησος* in Actis Ephes. p. 436 et Acacius *Προικόννησος* in Chalcedonens. p. 673. ceteris *Προκόνησος* esse solet. vocis originationem critici in Apollonium 2 278, quos Etymologus ab Is. Vossio ad Scylacem optime, ut indicem apparet, restitutus exscripsit, tradidere. de marmore Proconnesio Gothofredum in l. 9 c. Th. de indul. debit. vide.

Ibid. *ἢ Ἐξορία*] regionis insulae nomen sit, incertum

est. de Propontidis insula quaedam memoriae ex Sanctorum Actis inhaerent, sed obscura; quorum cum nec auctor nec verba ad officium redeant, non liquere pronuntio.

394, 2. Βαρίση] fuitne Ἀρίσθη, Abydo atque Ilio haud multum separata? Acta S. Parthenii Lampsaceni c. 2: *Alexandria autem quaedam ex Arisba, quae est iuxta Abydum*. Lucanus Idalin l. 3 204 appellat, quod agri esset Troiani et circa Idam: *Mysiaque et gelido tellus perfusa Caico, Idalis et nimium glebis exilis Arisbe*. Carolo a S. Paulo Bares ex Barispe placet, cuius episcopum Euty-chianum Chalcedonense concilium p. 673 Hellespontis annumerat.

Ibid. Πάριον] Lampsaco 270 stadiis, sicuti Polyacrus 6 24 indicat, distabat. sequentes urbes ad Anton. Itin. p. 334 attigimus.

Ibid. 3. Σκάμανδρος] videtur Scamandria parva civitas, de qua Plinius 5 30, esse.

Ibid. 4. Πολίχνα] Troadis hanc circa Aesepum urbem Strabo 13 p. 603 et Plinius 5 30 norant; nec aliam multi censent quam Thucydides 8 14 et 24 a Clazomeniis munitam commemorat. ego vero accesserim Acacio, Clazomeniorum eam urbem ab hac distinguenti: clarissime enim Thucydides eam in continente contra Clazomenas longeque adeo a Troadis Polichna collocat.

Ibid. Ποιμάνηνος] lege Ποιμανητός. Aristides tom. 1 p. 596: *ἔτι δὲ Ποιμανητός, χωρίον τῆς Μυσίας, καὶ ἐν αὐτῷ ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἁγίον τε καὶ ὀνομαστόν. ἐνταῦθα ἐτελέσαμεν σταδίων ἐξήκοντα μάλιστα καὶ ἑκατόν.* fuit ergo Mysiae oppidum (nam agrum male vertunt) 160 circiter stadiis ab Hadrianis, Aristidis patria. Stephano et Nicetae Choniatae Annal. l. ult. p. 286 est Ποιμανινόν, et Actis conciliorum: subscribit enim Constantinopolitano tertio p. 501 Mercurius episcopus πόλεως Ποιμανινοῦ τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, et Nicaeno secundo p. 572 Leo Ποιμανινοῦ; qui cum p. 51 episcopus Ποιμανητῶν feratur, et Io. Masson, ut in Aristidis Vita 3 6 perscriptum est, Parisiis numum Ποιμανητῶν tractaverit, non dubium est quin Ποιμανητός Stephano reddi debeat. scio aliam virum doctissimum ingressum esse viam et Ποιμανητῶν Aristidi restituisse: sed cum Ethnicographus τὸ ἔθνικόν ὁμοίως inflecti adfirmet, Ποιμανητός utique ab eo venit. ceterum series Aristideae orationis ἐστὶ δὲ Ποιμανητός requirere videtur.

Ibid. Ἀρτεμίδα] assentier Io. Harduino in Plinii 5 30

Ἰστροπόλι legenti. habet Atarnecam Plinius, quae Straboni Ἰστροπόλις, Stephano Ἰστροπόλις.

394, 4. Πέριε] nisi Πόριε in voce reconditum sit, nihil de ea novero. Rhœtœum a Plinio Strabone atque aliis non est neglectum.

Ibid. Βλαύδος] Βλαυδὸν sive Βλαυδῶν potius conciliium Chalcedonenœ p. 575 urbibus Lydiæ contribuit; nec dissident veteres Notitiæ. Βλαυδῶν numi, in quibus finibus Ἰστροπόλις, sunt in Theſ. Britan. tom. 2 p. 100. Βλαυδῶν in Lydiæ finibus memorat Strabo l. 12 p. 567, et ex eo Stephanus, modo id diversum a conciliorum Blando, qua de re equidem dubitaverim, facit; quæ cum ab Hellesponti provincia longius distent, nihil inveniunt. itaque huic et τῷ Σάλαρτι alius opituletur.

Ibid. 5. Μόλις] Carolus a S. Paulo Melis seu Μετῶπολις suæ editioni adscripsit. Μετῶπολις et Μετῶπολις sunt in numis et Plinio inter Hellesponti accolas. scribendo quoque adfuit concilio Constantinop. tertio p. 501 Ioannes ἐπίσκοπος τῆς Μητροπολιτῶν πόλεως τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, et Nicaeno secundo Michael τῆς Μετῶπολις, ut perperam p. 592 atque alibi scribitur. nec asseveravero tamen, nisi meliores manu exarati codices propius abierint, eam esse.

Ibid. Γέρμαι] Γέρμη. non longe a Cyzico aſiæ Stephanus auctor est, ubi Holstœcium vide. Ptolemæo ἱερὰ Γέρμη, unde solo ἸΕΡΑΣ titulo signari in egregio numo Nic. Haymii Theſ. Britan. tom. 2 p. 115 arbitratur; quæ mihi coniectura multo videtur incertissima. plura de urbe ad Anton. Itiner. p. 335.

Ibid. Ἰστροπόλι] hanc et sequentem frustra quaero: forte tamen in Κέρμη latebit Κέβρη, urbs Treadis, sicuti Scylaci et Harpocratiōni ex Demosthenē in Aristocratem p. 428 dicitur. Κεβρηία aliis, Κέβρη Sibyllinis oraculis l. 3 p. 243, quemadmodum et Holstœcium in Stephanum monuit.

Ibid. Σάλαρ] nec hanc expedit. Sangarum, Bithyniæ vicum maritimum, non longe ab Helœnœpōli Sesoemēus H. E. 7 18 fuisse refert, sita ipso multum hinc discrepantem. Σαγάρων episcopus Andreas est in Chalcedon. p. 574, sed Lydiæ contributus et Σαυάρον p. 300 verius appellatus: nihil ergo et is auxiliū feret. restat Cleodemus Flavianus Σαγάρωνος ex Beinciana cl. 1 72, quem hinc fuisse non iniusta suspicio est.

Ibid. Ἀδριανῶν Θῆραι] sic oportuit: oppidum enim Ha-

drinus in Mysia Hadrianoheras M. P. 8 a Pergamo, nisi Tabula fallit, quod illie et feliciter esset venatus et ursam occidisset, constituit, ut Spartianus in Hadriano c. 20 et Dio doceat. tor oppidi meminit Aristides tom. 1 p. 590, semel Ἀδριανοῦ Θήραν, librariorum manifesto peccato, appellans. Ἀδρανουθύρων episcopus est in Nicaeno secundo p. 352, qui p. 592 Ἀδρανουθήρων paullo rectius dicitur. cives Ἀδριανοθήρηται in numis apud Harduinum et Vaillantium inveniunt. vide Io. Massonum Vitae Aristidis 3 9 12, ubi plurimum de hac urbe aberrationes in ordinem rediguntur.

394. 6. Ἡραι] oppidum Ἐράς circa Erythras et Tonn Thucydidēs 8 19 et Strabo 14 p. 644, sed a Palmerio emendatus, memorant: id quo minus nostrum putemus, locorum intervallo prohibeatur. alius ergo, ubi in Hellesponti provincia fuerit, atque utrum ex Plinii 5 30 Tiare sive Tiaria sit ortum, docebit.

Ibid. Πιονία] est apud Strabonem 13 p. 610, et Pionitae apud Plinium. Eulalius Πιόνων et in mss. Παιονίων, sive, ut vetus interpres, Eulalius Poniae Hellesponti synodo Chalcedonensi p. 298 subscribit.

Ibid. Κομισσηνη] estne Conisium, quod Plinius 5 30 inter huius orae oppida connumerat?

Ibid. Ἀργίζα] in Asiae provincia urbem, cui Ἀλιζα nomen erat, vidimus; a qua, si nomen species, haec haud multum distat, si situm, plurimum. Plinius 5 30 Miletopolitis huius provinciae Eresios iungit, quos si hinc derives, in vitio nomen urbis adhaerescet. Harduinus Ereso, Cariae urbi, eos dedit cives, verum imprudenter: Caria longissime ab Hellesponti ora, quam Plinius describit, remota est.

Ibid. Εἶος Τράδος] iungunt haec artissime Schelstratus et Bandurius, non item Carolus a S. Paulo: utrum praestet, mihi in ambiguo est. nihil quod alterum utrum possit illuminare, mihi occurrit: etsi enim Trarium vicum Strabo l. 13 p. 607 circa Perperenem locet, et Tragasae, unde et Tragasaeum, de quo egregie Galenus περὶ ἀπλῶν φαρμ. 11 p. 151, ab aliis memorentur, huc referre non sustineo.

Ibid. 7. Μανδακίδα] hinc Cilices Mandacadeni inter Hellesponti accolae Plinio 5 30 ex Harduini pulchra emendatione.

Ibid. Ἐργαστήριον] vicus Cyzicum inter et Pergamum, sed hinc stadiis 440 separatus, metallis celebris atque Ergastria dictus, uti Ortellius admonuit, occurrit apud Galenum περὶ ἀπλῶν φαρμ. 9 p. 127. καλεῖται δ' Ἐργαστήρια, inquit, ὡς ἂν τις, ἐν ἧ καὶ μέταλλα ἴσται, μεταξὺ Περγᾶμου καὶ

Κολίαν, σταδίους ἀπέχουσα Περγάμου τετρακιστίαις, καὶ φαίοντα. cum a nostro nihil discrepare certum habet.

394. 7. *Μάνδραι*] *Νεανδρεία* Troadis oppidum & ex Strabo 13 p. 603 et p. 604, ubi tamen *Κλεανδρεία* nunc in fallor, olim mihi videbatur; quam ego opinionem, cui plurimum visibilem, urgere nolim: quid si enim a caulis hanc oppidii loco nomen haeserit? ut Mandris circa Byzantium in Dionysii descriptione Bospori apud Pet. Gyllium 24. c. Mandrae in Palaestina quam Iosephus A. l. 10 § 57 narrat. atque hoc pro comperto esset habendum, si quid auctoritatis Ioanni Malalae inesset: adfirmat enim tom. 1 p. 12 Priamum seposuisse filium Alexandrum in agro *ἐν ἀγρῷ Μανδρῶν, γαλακτογραφῆναι παρὰ γηπόνων τιμῶν.* est quidem in Malala *Μανδρῶν*: sed rectum esse quod sequimur, *Κολίαν* *Μανδρῶν*, tametsi vitioso, ostenditur.

Ibid. *Ἴπποι*] habet Strabo 14 p. 644 circa Erythrae Ioniae urbem, *νησίδαι προκειμένης τέτταρας, Ἴππους μάλιστα*: quae quamvis ab Hellesponto afuerint longius, in usum venire possent, quod insulae pariter ac Hellesponto Asiae proconsulis imperio fuerint subiectae. tutius tamen est nihil finire, siquidem et simili nomine vicus esse quærit, et insulae rectius proconsulari Asiae contribuantur.

Ibid. *ὁ Κισίδηρον*] haud magno molimine prociat *Ἰση* sive *Ἰση* ex vocabuli initio posset; quam urbem concisiam Acta provinciae Hellesponti inserunt, vide Chalcedonem p. 673. tumque *Σίδηρον*, quod restat, aut retineri, ut vis ferri metallis copiosi, nomen sit, aut in *Σίγισιον*, quam Troadis urbem nemo ignorat, converti oportebit. sed hae coniecturae sunt, quibus ipse nihil fido. viderint ergo peritiores.

Ibid. 8. *Σκῆψις*] imo *Σκῆψις*, de qua Strabo 13 p. 603

Ibid. 9. *ὕπο κοινουλάριον*] vereor vehementer ut hoc rectum sit: Notitia imp. Orient. c. 1 provinciam hanc praesidalem facit, et l. 3 c. Theod. de Protostas. nunc quidem ea praesidi Frygiae Palaestinae inscribitur, quod non aliud est, quam *humano capiti cervicem pictor equinam iungere si velit, et varias inducere plumas undique collatis membris, ut turpiter atrum desinat in piscem mulier formosae superne.* animadvertit et hoc eruditissimus Gothofredus, sed infelici coniectura Hygiae Palaestinae, ut Palaestina Salutaris sit, nomina substituit: ut enim Palaestina Salutaris sive *Σαλουταρία* in conc. Ephesino p. 470 et Notitia imp. Orient. atque alibi legitur, quis unquam Hygiam appellavit aut vocari posse censuit? cautius navigasset, si Phrygiam Pacatiam

nam aliis haud displicituram augurabatur, amplexus
 nam quod sub Theodosio nulla eius in indice provin-
 Schoonhoviano sit mentio, id enimvero emendationi
 scribunt imperatores Valentinianus et Valens
 Asianae dioeceseos interque eos τοῖς ἐπισκοπικοῖς Κα-
 Πατατιανῆς apud Theodoretum H. E. 4 8 et 9,
 de Pacatiana Theodosio imperatore priore dubium
 maneat ergo provincia haec praesidialis, quam
 Pacatianam cum Constantino imperatore l. 1 Them. 1 et
 synodi Laodicenae apud Beveregium tom. 1 p. 453
 quibusdam Paullinae primae ad Timotheum epistolae
 appellet, tamen Pacatianam, fretus imperatorum et con-
 Ephesini, Chalcedonensis, Constantinopolitani tertii
 auctoritate, maluerit. idem voca-
 Paullinae codicum auctoritate, maluerit. idem voca-
 origo suadet, quam Latinis acceptam refero, tametsi no-
 in obscuro caussa; quod enim de Pacatiano, qui anno
 cum Hilariano consul processit et sub Constantino praefec-
 praefecturam administravit, G. Pancirolo in Notitia imp.
 c. 125 iecit, id in eorum genere censetur quae spe-
 prae se ferunt, at vero sunt cassa, praesertim cum praefec-
 tum praetorii Orientis, quod vir doctus adfirmabat, egisse
 appareat; imo vero praefectum Italiae fuisse l. 2 c. Th.
 Sponsal. et l. 1 c. Th. de Suar., quod Gothofredo non
 docent. Carophrygia vero, ut eo redeam, nisi cum
 (esio vocem in duas provincias distraxeris, dicta censeri
 meruit, quod Cariae proxime adhaeresceret.

394, 10. Λαοδικεία] hanc provinciae metropolin sub-
 ptio epistolae Paullinae primae ad Timotheum et conci-
 Constantinop. tertium p. 496 et Chalcedonense imponunt;
 etiam posterius Τριμηταρίαν novo titulo appellat p. 127.
 quidem versio p. 92 Nunechium metropolis Phrygiae Pa-
 lanac Trimitariae episcopum facit, ac paene L. Holsteinio ad
 ephanum, ut provinciae id fuisse cognomen coniliceret, per-
 sit: at praeter Graeca eius concilii verba urbis esse titu-
 Acta Cosmae et Damiani in Nicaeno secundo concilio
 272 perspicue docent: ἐπιστὰς δὲ, inquit, τῇ Λαοδικείῳ
 αἰ, ἧτις ἐκαλεῖτο ἢ Τριμηταρία. cur autem Trimita-
 sive Trimetaria (nam Τριμηταρία et Τριμητανία, o mas-
 storum profertur) fuerit nuncupata Laodicea, non temere
 xero. fuit cum opinarer ex situ id nominis eam accepisse,
 am in Phrygiae Cariaeque finibus, ut ex Philostrato et ra-
 ssimo nume, de quo Io. Masson Vitae Aristidis 5 11, con-
 at, pariterque et Lydiae, cui propterea Stephanus attribuit,
 tinebat. a meta Arnobius metarias circumscriptiones for-

mavit; hinc Laodicea Trimetaria, quae in finibus trium eam provinciarum, dici posse videbatur. verum urgere illa n ausim.

394, 10. *Ἱεράπολις*] metropolium catalogo et hanc C rolus a S. Paulo inseruit non sine consensu concilii Constantinop. tertii, cui Sisinius episcopus *τῆς Ἱεροπολιτῶν μητροπολεως τῆς Θρυγγῶν ἐπαρχίας* p. 496 subscribit. nec cenendum tamen veri nominis est metropolis, sed honoraria; quo in nec in Ephesino neque Chalcedonensi, etsi de priore L. Holsteinus suspicionem iniecit, usa fuit. vide Ephesi Acta p. 58 et Anton. Itin. p. 337.

Ibid. *Μόσυνα*] Gennadius *Μοσύνης* est in Chalcedon p. 228 et *Μοσύνων* p. 668, in Constantinopol. tertio p. 671 Ioannes *τῆς Μοσυνῶν πόλεως ἐπαρχίας Θρυγγῶν*, atque hic Mossyni conventus Pergameni apud Plinium 5 30. nomen urbi ab aedibus turribusque ligneis venisse videtur: *μόσυνα* Hesychio et Apollonio Rhodio 2 383 est *πύργος*. *μόσυνα* scholiastes Apollonii ait, *οἱ ξύλινοι οἴκοι*. quod ipsum addidit Xenophon Exped. Cyr. 5 p. 276: *ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ ἐν τῷ μόσυνι τῷ ἐπ' ἄκρον ψοδομημένῳ οὐκ ἠθέλην ἐξιθῆναι, οὐδὰ οἱ ἐν τῷ πρότερον αἰρεθέντι χωρίῳ, ἀλλ' αὐτοὶ σὺν τοῖς μόσυνοις κατακαυθήσαν.* et Orpheus Argonaut. 730: *λαοὶ τε βίχαιρες μίγδην ἐν μόσυνοισι πάδον περιναίεσσιν.* sic enim scripsit: nam *λαοὶ τ' ἐπίχαιρες* obstetricante inscitia librorum geniti sunt, ut bene Holsteinus. longe quidem Mosynoeci, quos Xenophon et Apollonius describunt, a Phrygia distabant: quid autem prohibet quo minus multa cum antiquissima Phrygum gente, si sermonem spectes, communis habuisse fateamur?

Ibid. *Ἀττουδα*] rectius *Ἄττουδα*, unde Symmachius *πόλεως Ἀττουδῶν* in Chalcedonensi p. 674. et Ephesino p. 633 Hermolaus *πόλεως Σαττουδέων*, litera prioris vocabuli ultima intempestive urbis vocabulo connexa. peius in Constantinop. tertio p. 678 Stephanus *πόλεως Ἀττιάδου Θρυγγῶν ἐπαρχίας*. numos *Ἀττουδέων*, Diana Ephesia et Cybele ac Baccho inscriptos, Thesaur. Britan. exstructor N. Haymian tom. 2 p. 91 dedit egregios; neque praeteriit Harduinus, cum male Plinii 5 32 Attusam, quippe Bithyniae urbem et Pliniana aetate subversam, cum hac contenderit.

Ibid. *Τραπεζοῦπολις*] memorat praeter Ptolemaeum hanc Phrygiae urbem Socrates H. E. 7 36, cuius episcopus in concilio Constant. tertio p. 674 Eugenius *πόλεως Τραπεζοῦ Πλακατιανῆς* dicitur. Harduinus cum eam in iterata Pliniana editione ad promontorium Trapezam Hellesponti, quo de N.

l. 5 30, refert, et Ptolemaei et Plinii sui, Trapezopolitas
 aud sane negligentis, oblitus videtur.

394, 11. Κολασσαί] rectum hoc est: ἐν Κολασσαῖς τῆς
 Φρυγίας Polyacenus 7 16. Theodoretus in Paulli ad huius
 urbis incolas epistolam: τῆς δὲ Φρυγίας αἱ Κολασσαί· μη-
 τρόπολις δὲ αὐτῆς καὶ γείτων ἡ Λαοδίκεια. unde haud longe
 aodicea dissociatam fuisse apparet: Herodotus 7 30 Lyco amni
 praenit, et πόλιν μεγάλην Φρυγίας appellat. incolae in mul-
 tis Paullinae epistolae mss Καλασσεῖς et concil. Actis dicun-
 tur. serior actas Chonas vocavit, unde Dositheus episcopus
 Κωνῶν in Nicaeno secundo p. 596; quare perperam idem
 caesul p. 574 Φόνων ἦτοι Κολασσῶν et p. 357 Φονούντος
 ἦτοι Κολασσέων audit. vide et Nicetam, cuius ea patria
 fuit, Annal. l. ult. p. 313 et p. 89, ubi Χῶνας, πόλιν εὐδαί-
 τωνα καὶ μεγάλην, πάλαι τὰς Παλασσὰς in Basil. edit., per-
 peram.

Ibid. Καιρετάνα] Καιρεταπέων numi apud Harduinum et
 Vaillantium hoc firmant. corrigi ergo debent Theodulus
 Καιρετάπων τῆς Φρυγίας apud Socratem H. E. 2 40, Phile-
 lasque πόλεως Καιρετάπων Chalcedon. p. 674, et Michael
 Καιρετόπων in Actis Nicaeni secundi concil. p. 356, atque
 Andreas episcopus Ἀερυγαπῶν Πακατιανῆς in Constantinop.
 tertio p. 674.

Ibid. Θεμισόνιος] ita manu exarati codices, qui Θεμι-
 σώνιον verius probassent ob Strabonis Pausaniae et Stephani
 concordiam. Θεμισονέων nummum habet Thes. Britan. tom.
 1 p. 269. Θεμισωνέων plures Vaillantius, si tamen earun-
 dem urbium illi incolae fuerint, qua de re alias quaeremus.

Ibid. Οὐαλεντία] Pantaleon episcopus Οὐαλεντίας Ni-
 caeno secundo p. 356 adfuit, perversaeque p. 507 Γαλατίας
 fuisse dicitur. potuisset Carolus a S. Paulo hac urbe Geo-
 graph. Sacr. locupletare.

Ibid. 12. Σαναός] sic et Strabo 12 p. 576 et Chalce-
 don. concil. p. 674, ubi Antiochus πόλεως Σαναῶν.

Ibid. Κοιούπολις] Conna et apud Ptolemaeum, et Co-
 nium inter Phrygiae urbes in Plinio 5 32, sed ex Harduini
 emendatione: ante Iconium erat. Situpolis, quae sequitur,
 nondum alibi lecta.

Ibid. Κράσος] Phrygiae urbem Crasum, Κράσον τῆς
 Φρυγίας, ad quam Nicephorus imperator a Saracenis praelio
 fuerit victus, Theophanes Chronograph. p. 406 obiter memo-
 rat. quam vero huc retulit ex Galemo περὶ τροφ. δυνάμ.

p. 812 Crassopollin Abr. Ortelius, ea diversissima est, ut a loco ostendam.

394, 12. Λουῦδα] rectum hoc esse Nicephorus episcopus πόλεως Λουῦδων in Actis Nicaeni secundi p. 574, tamē p. 357 Λουῦδων feratur praesul, patefacit. Nicetas inter Phrygiae circa Macandrum urbes τὰ Λοῦμα Annal. Mansi. l. p. 97 recenset; quae si haec fuerint, de situ non omnino obscura erunt. utcumque ceciderint, non utique indignum est quod Geographiam Sacram Caroli a S. Paulo crederet fuerat.

Ibid. Μόλη] mss Μόλη, quod si parum invenit, verum nos ducet Πέλαι sunt, quas Xenophon (Expd. Gr. 1 p. 196) 10 ferme parasangis Celacis scemovet. percontataque Pella in Tabula et Georgius episcopus Πέλιων concilii Chalcedon. p. 574. rectius p. 356 et Constantineop. tertio p. 67 Πέμπων Παχατιανῆς.

Ibid. 13. Εὐμενία] scriptis codicibus Εὐμένεια, non aliter Actis Nicaeni secundi concilii. vulgatum Tabula Ptolemaeus et Strabo ratum habent. summi Εὐμενέων sacerdotum nominibus fere inscripti sunt; quo in genere egregium est Thea. Britan. tom. 2. p. 186, ubi Εὐμενέων Τούλιος Κλεών ἀρχιερεὺς Ἀσίας. videtur Iulius Cleon, ut obiter eius dignitatem illustrem, Asiae et patriae urbis fuisse sacerdos summus; quo modo in Thyatirca inscriptione Sponii Itin. tom. 1. p. 394 M. Aurelius Diadochus ἀρχιερεὺς τῆς Ἀσίας τοῦ τοῦ ἐν Περγάμῳ καὶ ἀρχιερεὺς κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν τῆς μετροπόλεως, et M. Ulpianus Appulianus in Aphrodisiensi marmore cuius partem excerpit Io. Masson Vit. Aristidis a. v. c. 98 12, ἀρχιερεὺς Ἀσίας τοῦ τοῦ ἐν Σμύρνῃ τὸ β' ἔτους traditur. Asiae sacerdotium multo erat amplissimum ac magnis opibus praestabat: στέφανος δὲ οὗτος καλὸς καὶ ὑπερ πολλῶν χρημάτων, inquit in Scopeliano Philostratus. Sacrae caerimonias ludosque, unde in Aphrodisiensi marmore Appulianus ea mandat quae ludos spectant, curabant; quod ipsum urbium quoque sacerdotibus erat iniunctum. de Pergamenis sane a Galeno Comment. περὶ ἀγῶν 3 p. 565 docetur, quod annis munera gladiatoria edere solitos: καὶ μάλιστα ἐς ἡμεῖς, καὶ ὅν καιρὸν αἰεὶ παρ' ἡμῶν ἐν Περγάμῳ τῶν ἀρχιερέων τὰς καλουμένας μονομαχίας ἐπιτελοῦντων: qui quantum multitudinis utatur numero, unius tamen Pergamenae eodem tempore summi praesulis dispositioni sacra suberat. huiusmodi singulis annis, alter sub autumnis, sub veris alter initium creabantur, sicuti idem περὶ φαρμακ. κατὰ γένη 2 p. 350 significat. quod vero τοῦ τοῦ ἐν Σμύρνῃ et τοῦ τοῦ ἐν Περγάμῳ illis cura committitur, forte ex ea causa est, quod

am illac aedes communibus Asianorum impensis sartae te-
 ae erant. hoc, nisi fallor, significat Dio Chrysostomus
 at. 35 p. 434, ubi Apamiensibus καὶ μὴν τῶν ἱερῶν τῆς
 ἰσῆας μέτεστιν ὑμῖν τῆς τε δαπάνης τοσούτον ὅσον ἐκείναις
 ἕξ πόλεσιν, ἐν αἷς ἐστὶ τὰ ἱερά. iam si ἀρχιερεὺς τῆς
 ἰσῆας princeps collegii fuit Asiarcharum, quod vir doctissi-
 mus autumavit, oportet in communi gentis concilio ex Asiae
 tribus pro arbitrio legatorum fuerit lectus: vidimus enim
 ameniensem et Thyatireum; Scopelianum eiusque maiores
 lazomenios Philostratus V. Soph. 1 21 2, Philippum Tral-
 anum Acta S. Polycarpi c. 21 offerunt. verum haec non-
 um ad liquidum perducta spatiosiore requirunt campum.
 de Io. Massonum et Ezech. Spanhem. dissert. 12 de V.
 P. Num. p. 416.

304, 13. Σιβλία] Ptolemaeo Σιλβιον, unde Plinii sunt
 ilbiani. Nicaeno secundo concilio p. 574 Ioannes Σιβέως,
 uti versioni episcopus Silbios et p. 596 Σουβλίον dicitur, no-
 men adscripsit, Chalcedonensi vero Eulalius πόλεως Σιβλειαίς,
 ive, ut vetus interpres, civitatis Silbii p. 668. Σουβλίον
 tiam Nicetas Chon. Ann. Manuel. 6 p. 88.

Ibid. Πέπουζα] Phrygiae urbem desertamque suo tem-
 ore et solo aequatam Epiphanius Haeres. 48 14 adfirmat.
 h ea Pepuzitis nomen venit in l. 59 c. Th. de Haeret.; quos
 am probe Iac. Gothofredus noverit, mirere utique τὴν Πέ-
 πουζαν τῆς Φρυγίας apud Philostorgium H. E. 4 8 illi ne-
 gotium facessivisse. Valesius urbi suum nomen reddidit. πο-
 λυχιον τῆς Φρυγίας τὴν Πέζουσαν Aristaeus Comment. in
 Canon. 8 concilii Laodicensi apud Beveregium tom. 1 p. 456
 appellat.

Ibid. Βριάνα] suspicarer gentile huius Ovidio esse red-
 dendum, si paullo mihi notius esset, Metamorph. 8 719:
 ostendit adhuc Tyaneus illic incola de gemina vicinos
 arbore truncos. neque enim, quod Farnabius pulchre adver-
 tit, Tyaneus rectum esse poterit. Tyana erant in Cappadocia,
 longe terrarum a Phrygia semota: in Phrygia Philemonem et
 Baucidem in arbores conversos esse poeta v. 620 significat:
 τίβιας contermina quercus collibus est Phrygiis, modico
 circumdata muro. Brianetus si legeretur, res foret difficul-
 tatibus exempta et poetae sua laus sine errore constaret.

Ibid. Σεβίαστη] huius episcopus Plato πόλεως Σεβίαστης
 Πακатиανῆς in conc. Constantinop. tertio p. 674 legitur. huc
 citra dubium pertinet Σεβαστηνῶν numus Thes. Britan. tom. 2
 p. 148. iuvenis Phrygia tiara et hasta conspiciendus haec,
 non Tectosagum Galatiae requirit.

394, 13. Ἰλουζα] Patricius πόλεως Ἰλουζων ἐπαρχία Πακатиανῶν concil. Constant. tertio p. 534 urbis nomen habere patefacit.

Ibid. Ἀκμῶνα] Ἀκμονία oportuerat, uti Ch. Cellarius A. 3 4 p. 150 iam monuit. Gennadius Ἀκμοναίων Chalcedonensis concilii decretis nomen apposuit p. 668, pro Ἀκμῶν, ut p. 400: Ἀκμονεῖς enim in numis incolae dicuntur cuiusmodi Thes. Britan. tom. 2 p. 189. iure ergo ab Eusebio Spanhemio Dissert. 11 de V. et P. Num. p. 280 Stephanus Ἀκμονιεύς proscribitur.

Ibid. 14. Ἀδιοί] imo Ἀλιοί. Leo episcopus Ἀλεξῶν inter Phrygas in Nicaeno secundo p. 596 et Gaius πόλεως Ἀλιάνων in Chalcedon. p. 674 subscribit. numos Ἀλιανῶν post L. Holsteinium recte Io. Harduinus huc revocavit. quod sequitur, ut sano sit colore vehementer vereor. forte Χαράξ, de quo Stephanus, in voce delitescit.

Ibid. Διοκλία] Ptolemaeo inter Phrygiae urbes Δόκλια memoratur, quam nostram esse praestantissimus Cellarius affirmare non ausus est. tollit dubitandi causas codex Coislinianus, Διοκλεια praeferens, idque Euander Διοκλείας concilio Chalcedon. p. 98 tuebitur; atque hinc Constantinus in Διοκλητιανῶν πόλεως concil. Ephesi p. 583 corrigendus est.

Ibid. Ἀρίστιον] Paullus huius urbis praesul Ἀριστίων in Chalced. p. 528 et 668 inter Phrygas nomen suum praetetur. augeatur ergo Sacra Geographia et hoc oppido haec usque neglecto.

Ibid. Κίδυσσοσ] verum est Κυδίσσοσ; unde prave apud Ptolemaeum vulgo Κυδδησεῖς, pro quo ms Coislinianus Κυδισσεῖς et Barberinus ab L. Holsteinio inspectus Κυδισοῖς concilio Chalcedon. p. 674 Heraclius πόλεως Κυδίσσου et Nicaeno secundo p. 574 Andreas Κιδέστου, sed mendose, subscribit.

Ibid. 15. Ἀπία] praestat Ἀππία, unde Appiani apud Plinium et Ciceronem Epist. 3 7. Ἀππίας praesul est in Nicaeno secundo p. 574. de sequenti nihil dixero.

Ibid. Ἀζανοί] sic Stephanus et manu exaratus bibliothecae Coislinianae codex Ptolemaei, saepeque conciliorum Acta: numi Ἀζανιτῶν plures Ἀζανούς postulant. vide Holsteinium in Stephanum, et Ezech. Spanhemium Dissert. 9 de P. et V. Num. p. 628, et Harduinum.

Ibid. Τιβεριοῦπολις] Τιβερίου πόλιν τῆς Φρυγίας habet Socrates H. E. 7 46 et Ptolemaeus, et Τιβεριοῦπολιν Πακатиανῆς Constantinop. tertium p. 674.

304, 15. *Κάδοι*] notissima urbs est, cuius episcopus Philippus πόλεως Κάδων Πακατιανῆς concilio Constantinop. p. 674 subscribit. sita urbs fuit in finibus Lydiae Phrygiae et Mysiae, unde modo huic modo illi a veteribus conbuitur, et quidem circa Hermmum. id docemur egregio numo gazae Wildianae, altera parte *ATT. K. M. ΓΟΡΔΙΑΩC* inscripto, altera *ΕΡΜΩC. ΕΠΙ. ΚΛΕΟΠΑΤΟΡΟC. ΡΧΟΝ. Α. ΚΑΔΟΗΝΩΝ*, et fluvii urnae aquam eructanti tumebentis figura. similem Vaillantius in Num. imp. Graec. p. 183 profert, sed alium archontem, nisi si nomen eius Sosius sit excerptum, sine Hermi adscripto vocabulo, ostentem.

Ibid. *Θεοδοσία*] nec haec nec mss *Θεοδοσιανὰ* recta datur. potior est *Θεοδοσιούπολις*, cuius praesul concilio Chalcedon. p. 244 Thomas *Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς* vocatur.

Ibid. 16. *Ἀγκυρα*] non alia est ac Strabonis l. 12 p. 76 *Ἀγκυρα τῆς Ἀβαστίτιδος*: cuius episcopus in concilio Constantinop. tertio p. 482 Curicus *Ἀγκυροσυννάου* et p. 465 *Ἰγκύρας Συννάου* dicitur, haud dubie quod Synnao esset vicina.

Ibid. *Σύνναος*] Ptolemaeo *Συναός*: nostrum probat Aradius πόλεως *Συννάου* ex Chalcedon. conc. p. 674, et quae e Ancyra dixi. vitiosi in urbis nomine Socrates et Nicephorus sunt. ille H. E. 7 3 *ἐν Συνάδῳ* inquit *πόλει τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας Θεοδοσίος τις ἐπίσκοπος ἦν*: hic H. E. 4 11 *Σύνναδα πόλις τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας ἐστί*. priori *Συννάδῳ* inculcat Henr. Valesius ut Synnada marmore nobilitate intelligantur: at ea Synnada Graecis omnibus, fueruntque extra Pacatianam in Salutari Phrygia. *Συννάῳ* si reperis, salva omnia erunt. posterior mendosa Socratis scriptura videtur impulsus ut ex Salutari in Pacatianam Phrygiam Synnada transferret.

Ibid. *Τιμένου Θύραι*] *Τημένου Θύραι* Pausaniae, qui Lydiae non magnam urbem esse fert Attic. 35; unde *Νεικόμαχος ἀρχιερεὺς Τημενοθυρεῦσιν* in optime Thesaur. Britan. om. 2 p. 268 numo. nostrum tueri se posset *Matthia πόλεως Τιμένου Θύρων* ex concilio Chalcedon. p. 674, nisi pariter ille ut Gregorius *Τιμένου Θήρων* Nicaeni secundi p. 507 vitio esset obsitus. Ptolemaei *Τριμενοθυρεῖται*, ab Holsteinio in Ortelii Thesauri correcti, originem dedere Io. Tzetzac Chilian. 11 396 *Τριμενοθυρεῖταις*.

Ibid. *Τρανούπολις*] *Τρανούπολις*, unde Philippus *Τρανούπολις* in Nicaeno secundo p. 506; quam vocem Carolus a S. Paulo ex Traianopoli contractam ait ob Asignium

Traianopolitanum, qui Collat. 8 conc. Constantinop. secundum p. 240 vices agit Ioannis episcopi Laodicensium metropolitae Phrygiae Pacatianae. cui et ego assentirer, ni plurima in collatione essent mendosissima et Notitiae et concil. Acta constarent. novi quid Cellarius G. A. 3 4 de Traianopolitana Pulchrae Iemaci disputarit, necdum tamen eam nostram esse comitatus sequens Πουλχεριανούπολις forte, verius Πουλχεριούπολις etsi naequam mihi visa, a Pulcheria Augusta appellabitur.

394, 18. ὑπὸ κοινουλάριον] consularis Lydiae l. 17. c. Th. de petitionib. meminit et Synesius epist. 127; cui ἀρχὴ τῆς Λυδίας.

Ibid. 19. Σάρδεις] de hac et tribus insequentibus Ant. Itin. p. 336. hic obiter illustremus Thesaur. Britan. tom. 2 p. 145 numum, in quo e dimidiata luna iuvenale caput, Phrygia tiara ornatum, promicat, additis ΜΗΝ ΑΚΚΗΝΟC, et altera parte Hermus urnae leniter incumbit, subscripto ΕΡΜΟC, circa vero ΚΑΡΙΑΝΩΝ. Β. ΝΕΩΚΟΡΩΝ. vir doctus, qui numum publicavit, deum Lunum esse ait, et Asconii nomine, quod sine tentorio agat, perpetuo circumactus motu, donatum; quae mihi explicatio longius arcessita videtur. potius arbitrer non esse Graecae originis sed barbarae vocem, ut Μηνός Κάρου, cui templum fuisse Laodicenam inter et Carura e Strabone 12 p. 580 novimus, et Μηνός Καμαρεινός, quem Nysaeorum in Caria numi praeferunt, et Μηνός Θεωνάκου, cui circa Cabira templum erat apud eundem Strabonem 12 p. 557, eoque deum Lunum et sub eius figura Adonin designari; quem et matrem deum seu Venerem Lydi vicinacque gentes barbaris ornatos titulis colerunt. Proclus Diadochus in Tetrabybli Ptolem. Paraphrasi p. 97: ἐν ταῖς χώραις σέβουσι μὲν ὡς ἐπὶ πολὺ τὴν Ἀφροδίτην ὡς θεῶν μητέρα, διαφόροις αὐτὴν καὶ ἑγχωρίοις ὀνόμασιν ὀνομαζόντες· ὁμοίως καὶ τὸν τοῦ Ἄρεως, καλοῦντες αὐτὸν Ἀδωνιν καὶ ἄλλοις τισὶν ὀνόμασιν. e quibus, quae de Adonide dixi, firmantur, clarissimeque apparet nullam esse causam quamobrem Livii 38 15 vicum, quem Adonidos Comen vocant, viri docti mutent: cum enim Lydi Phryges Lycii Pamphylii, de quibus omnibus Proclus, Adonin praecipue honore colerint, quid impediat Comen Adonidos in Phrygiae finibus fuisse, si Livio credamus? ceterum, ut ad Asconium redeam, non dubitem quin idem atque ille sit quem Antiochia in Pisidia maximo honore prosequerentur. Strabo, modo parum adiuvetur nobis cum ostendit l. 12 p. 577: ἦν δὲ ἐν ταῦτα, inquit, καὶ ἱεροσύνη τις Μηνός Ἀρκαίου, πλήθος ἔχουσα ἱεροδούλων καὶ χωρίων ἱερῶν. sic vertant eduntque: et

Ἰσκαίων, ut l. 10 p. 577, quod ex Ἰσκηρος sive Ἰσκαρος matum videri locorum nominumque similitudo dissuadet.

394, 19. Σίται] verum urbis nomen quod fuerit dubium est. Vaillantius numos CAETON in Graec. imp. Num. p. 36 huc retulit, sed perperam: sunt enim Samosatensium, ut ex numis Thesauri Britannici p. 211 tom. 2 apparet. rectius CAITTH-NON numos huius urbis incolis Harduinus tribuit. itaque Σαίται rectum erit, a quo non longe abest Ptolemaei e mss Palat. Σάται, pro quo Σέται Coislinianus codex. in Actis conciliorum modo Σετών πόλις, ut Nicaeno secundo p. 591, modo Σιτών πόλις επαρχίας Αυδίας, sicuti Constant. tertio p. 502, modo Σιπτών πόλις, quo modo in Chalcedon. p. 666, pro qua p. 97 Σεττών, p. 527 Σέλλων et Σεύων p. 399.

Ibid. Μαιονία] sita fuit in radice Tmoli, teste Plinio 5 29. Μαιονιόπολις τῆς Αὐδῶν επαρχίας in Constant. tertio p. 668. Μιονία mendose in Nicaeno secundo p. 591. sequentem legere non memini.

Ibid. 20. Τράλλης] Δάλδη potior erit, cuius episcopus Ioannes Δάλδης Nicaeno secundo subscribit, et Ephesino p. 535, quamquam prave, τῆς Αὐδίας Δαρδάνης. numum Δαλδιανῶν Thes. Britan. tom. 2 p. 104 N. Haymius inseruit; qui dum adscribit nusquam eam nisi in Suida reperiri, usu veterum scriptorum parum se instructum prodit. Carolus a S. Paulo Daldis inquit Suidae in voce Artemidorus, qui hanc urbem MYSSEN ab incolis dictam scripsit; quibus gemina Abr. Ortelius in Thesauri sui Dalden commentatur. utrumque Artemidorus, quantum a vero ea absint, si patrio sermone loquentem audire voluissent, docuisset Oneirocr. 2 c. ult. οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν ἐν Δαλδία Ἀπόλλωνα, ὃν ΜΥΣΤΗΝ καλοῦμεν ἡμεῖς πατρῶς ὀνόματι, ταῦτά μὲ προτρέψασθαι. intellexissent Apollinem Mysten a Daldianis fuisse cultum, nec unquam Daldiam eo nomine fuisse. erat Daldia Lydiae nec magnum neque memorabile oppidum: Δαλδία δέ, verba eiusdem Artemidori Oneir. 3 c. ult. sunt, πόλισμα Αὐδίας καὶ οὐ σφόδρα ἐλλόγιμον. quae etsi haud male disputata videri queant, fortasse tutius erit Τράλλην retinere: hoc enim nomine urbem a Trallibus diversam et Notitiae veteres et conciliorum Acta agnoscunt. ita Constantinop. secundo p. 243 Uranius episcopus Trallenorum civitatis Lydiae provinciae, et Nicaeno secundo p. 51 Michael Τράλλης inter Lydiae episcopos, cum paullo ante Theophylactus Τραλλέων inter Asianos nomen esset professus, subscribit.

Ibid. Αὐρηλιούπολις] Theodotus Αὐρηλιονπόλιος τῆς

Αυδῶν ἑπαρχίας Constantinop. tertio p. 668 scribendo adfuit. addo Nicaenum secundum p. 591.

394, 20. *Ἀιταλία*] habet eam Stephanus et Lydiae contribuit; ubi recte L. Holsteinius et aliam eo nomine in Pamphylia, quam suo loco videbimus, fuisse observat. huc numus *Ἀιταλέων* Thes. Britan. tom. 2 p. 229, sicuti *Ἀιταλειῶν* ad alteram in Pamphylia p. 90 eiusdem tomi refertur oportebit, qua de re N. Haymius. Dionysius tamen *Ἀιταλειῶτης* *Αυδῶς* est in Chalcedon. p. 666.

Ibid. *Ἐρμιοκαπηλία*] Theopistus *Ἐρμιοκαπηλιάς* est in Nicaeno secundo p. 51, qui p. 591 *Ἐρμιοκαπηλῶν* dicitur. Hermocapelitas novit et Plinius 5 30.

Ibid. 21. *Ἀκρασός*] sic mos, nec male, ut ex numis *Ἀκρασιωτῶν* Thes. Britan. tom. 2 p. 87, et quos Vaillantius insperxit, constat. Chalcedonensi concilio Patricius *Ἀκρασῶν* provinciae Lydiae p. 574 adfuisse legitur.

Ibid. *Ἀπόλλωνος ἱερὸν*] hinc Apollonos hieritae Pli-
nii 5 29, et Lucius episcopus *Ἀπόλλωνος ἱεροῦ* in Chalcedon. p. 666. meminit *Ἀπόλλωνος ἱεροῦ* in monte positi Aristides tom. 1 p. 625 et 629; quod si nostrum est, 300 ferme stadiis Pergamo semotum fuit.

Ibid. *Τάλαζα*] *Τάβαλα* rectum est. non diffiteor plerisque in Notitiis τὸν *Γαβάλων* praesulem inter Lydiae episcopos recenseri, neque etiam Polycarpum *Γαβάλων* concilio Chalcedon. p. 97 subscribere, eundemque in Latina epistola episcoporum Lydiae ad Leonem imperatorem Gabalorum dici: necdum tamen permoveri possum ut id rectum esse credam, aut cum Harduino numos *Ταβαλέων* vitii arguam ob Notitias ecclesiasticas: quis enim ignorat quam frequentatum librariis sit *T* et *Γ* permiscere? iam *Τάβαλα* vero nomine urbem fuisse ex conciliorum Actis patefaciam. primo Polycarpus, qui Chalcedonensi adfuit, etsi passim *Γαβάλων* dicitur, *Τραβαλών* inscribitur p. 399, nosque ad legitimum urbis nomen perducit. deinde Ioannes episcopus *Ταβάλων* constanter Actis Nicaeni secundi appellatur, ut p. 51, 352, 591 atque alibi. itaque Notitiae omnes et Chalcedonense concilium hinc emendentur. sita urbs fuit circa Herminum; unde Thes. Britan. 2 p. 150 *Ταβαλέων* numus recubantem atque urnae in-nixum cum fluvium ostentat, adscripto *Ἐρμος*. quod vero N. Haymius similem numum vulgatum negat, id secus est: fecerit diligentem virum Harduinus, qui numi inscriptione correcta, seu depravata verius, *Γαβαλέων Ἐρμος* in Num. urb. illust. ad Gabala retulit.

Ibid. *Βάγης*] aliis Notitiis *Βάγη*, unde *Βαγροί* in Thes.

Britan. tom. 2 p. 249. Harduinus numum vidit *Βαγηνῶν*, cui aderat *Ἐρμος*. unde haud multum inde dissitam fuisse colligas.

394, 21. *Κήρασε*] forte *Κεράση*. Menocrates *Κερασῶν* et *Κερασσῶν* inter Lydos Chalcedon. conc. p. 526 atque alibi subscribit, et Nicaeno secundo p. 353 Michael *Κερασίων*. nec aliter Not. Jac. Goar p. 384.

Ibid. 22. *Μεσοτύμελλος*] *Μεσοτίμωλος* ex Iure Graeco Romano Leunclavii p. 91 praestiterit. hinc Mesotimolitae apud Plinium 5 29, ex Harduini emendatione, quem vide.

Ibid. *Ἀπολλώνης*] *Ἀπολλωνίς* est Strabonis 13 p. 625, Pergamum inter et Sardes, utrimque 300 stadiis separata. Cyriacus episcopus Apolloniadis synodicae Lydorum epistolae nomen adscripsit. numos Apollonidensium *Ἀπολλωνιδέων* habent Vaillantius et Harduinus. vide Th. Laur. Gronovium in Bas. Marmor c. 29.

Ibid. *Ἰεροκαστίλλια*] sine dubio *Ἰεροκασάρεια* rectum est, cuius episcopus *Ἰεροκασαρείας* Cossinus Chalcedon. p. 665 scribendo adfuit. haud longe Hypaepis distabat, famosa cultu Dianae Persicae, qua de Tacit. Ann. 3 63, a Persicia, inibi incolentibus apud Pausaniam 5 27, ut viri docti monuerunt, dictae. quae cum non ignoraret Io. Harduinus, ausus tamen est iteratae Plinii editioni adscribere (5 29) nullos illie Persicos nullamque Dianam Persicam fuisse: ΠΕΡΣΙΚΗ notari ΠΕΡτίνακα Σεβαστόν Ἰερεῖς Καθιέρωσαν Ἡρακλέους, *Pertinacem Augustum sacerdotes consecrarunt Herculis.* en cor Zenodoti, en iecur Cratetis.

Ibid. *Μουστήνη*] *Μοστήνη*, ut numus *Μοστηνῶν Ἀυδῶν* perspicue docet. Iulianus πόλεως *Μουστήνης* est in Chalcedon. p. 240. vide L. Theod. Gronovium in Bas. Marmor. c. 31. ceterum quae ultimo loco legitur *Μοστίνα*, nostrae correctio atque ex margine in catalogum imprudenter recepta est, ut Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 131 animadvertit.

Ibid. *Σατάλων*] scribe *Σάταλα*, pro quo prave Ptolemaeus *Σάταλα* et Nonnus Dionys. 13 474 *Σάταλα*. Andreas *Σάταλων Ἀυδίας* interfuit Chalcedon. p. 97, vitioseque p. 574 *Σαγάρων Ἀυδίας* et p. 665 *ἐπίσκοπος Ἀγαλῶν* dicitur.

Ibid. 23. *Γόρδος*] *Γόρδος τῆς Ἀυδίας* Socrati H. E. 7 26, cuius episcopus Gregorius *Γόρδον* Nicaeno secundo p. 353 nomen adscripsit. Carolus a S. Paulo eandem esse censet ac Iuliopolin, quae ante Gordu Come, apud Strabonem 12 p. 574, sed errans: illam in Galatia prima videbimus; haec Iuliogordus Ptolemaeo et numis, cuiusmodi Thes. Britan. tom. 2 p. 116, una parte turribus ornatum caput et circa *Ἰουλια-*

γράφος, altera Ephesinam Dianam et *Τουλιγορδηνῶν* titulum repraesentans.

394, 24. ὑπὸ *κονσουλάριον*] fuit praesidialis provincia Pisidia, ut Notit. imp. Orient. c. 1 et Novella 24, cuius c. 4 provinciae praeses praetor Iustinianus esse iubetur, indicant; estque eius praeses in Actis Zosimi tom. 3 Iul. p. 813 etc.

Ibid. 25. *Ἀντιόχεια*] provinciae erat metropolis, ut ex provincialium ad Leonem imperatorem epistola constat, Lycaoniae finibus proxima; quae causa est quare Basilio Seleuciensi Vit. S. Theclae I p. 255 edit. Paris. τῆς *Πισιδῶν τῆς καὶ γείτονος Λυκαόνων* dicatur. Ancyrae synodo adfuisse fertur Sergianus Antiochiae Pisidiae sive Cariae, quorum alterum haud dubie a correctore est. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 187.

Ibid. *Νέα πόλις*] Hesygium Neapolitanum inter Pisidiae episcopos in mss vetustissimo Nicaeni primi invenit L. Holsteinius. Bassonas τῆς *Νέας πόλεως* inter provinciae praesules in Chalcedonensi p. 670 nomen proficitur. habet etiam Ptolemaeus.

Ibid. *Λιμέναι*] Limenopolis in provincialium ad Leonem imperatorem epist. pro *Λιμενῶν πόλις*. sane Musianus *Λιμενῶν* Pisidiae episcopus in Chalcedon. p. 670 dicitur, ut Constant. tertio p. 676 Patricius τῆς *Λυμναίων πόλεως Πισιδῶν ἐπαρχίας*. unde an *Λιμναί*, quo nomine urbes Stephanus recenset, potiores sint, haud immerito dubites.

Ibid. *Σαβίνας*] hanc atque Armeniam nondum reperi. posterior, si Graecae sit originis, a servorum copia id nomen accipere potuit. vide scholia in Nicandri Alexipharm. 176.

Ibid. *Πάπνα*] novit eam Ptolemaeus, estque in Nicaeno secundo Michaël *ἐπίσκοπος Πάπνων* sive *Πάππων* inter Pisidas p. 348 et 575. negligi ergo a Geographiae Sacrae conditore haud debuerat.

Ibid. 26. *Σιγήανδος*] *Σιγιάνδος*, ut Cyrillus *Σιγιάνδου* concilio Chalcedon. p. 670, et Conon *πόλεως Σιγιάνδου τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας* Constant. tertio p. 676 ostendunt.

Ibid. *Λαοδικεία*] non aliter Strabo l. 14 p. 663. alii *Λαοδικεῖαν τῆς Πισιδίας* malunt, ut Socrates H. E. 6 8. Palladius satis oratorie (Vit. Chrysostomi p. 78) *συγκλωσθεῖς*, inquit, *Ἀμμωνίῳ τῷ Λαοδικείας τῆς κεκαυμένης κεκαυμένην ἐποίησεν τὴν ἐκκλησίαν*. causa cognominis ex soli ingenio, quod ignis ibi quaedam quasi scaturigines essent, sumpta videtur.

Ibid. *Τυρούιον*] rectum est. Theotecnus *Τιραίου* Chal-

cedon. p. 401 et *Τυρασίον* p. 660 subscribit, male utrobique: facile tamen videas unde ea sint depravata. meminit eisdem in Phrygia, finibus eius longius prolatis, Xenophon *Exp. Cyr.* 1 p. 194, sed *Τυριαῖον* appellans; quod ipsum Straboni, si mss valeat auctoritas, cum Ortelio restituendum erit I. 14 p. 663: ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ πέρας τῆς παρωραίου τοῦ Τυριαῖον διὰ Φιλομηλίον μικρῶ πλείους τῶν πεντακοσίων. sic enim illi, non *Τυριάριον*, ut vulgo, nec *Τετράδιον*, quod ex Ptolemaeo Palmérius advocabat, probantes; ut adeo circa Lycaoniae montanā non multum a Philomelio positum fuerit; quod et Plinii Tyrienses 5 27 Philomeliensisibus paene coniuncti suadent. poterit autem Tyriacum numerum urbium Geographiae Sacrae, in qua nulla eius mentio, augere.

394, 26. *Ἀδριανούπολις*] Florentius *Ἀδριανουπόλεως* Pisidiae est in Chalcedon. concilio p. 670, et Thalalaeus Hadrianopolitanorum Pisidiae provinciae Collat. 8 Constantinop. sec. p. 241.

Ibid. 27. *Φιλομήλιον*] nota urbs ex Strabone et conciliorum est Actis, non item, turpi vitio deformatam esse in Procopii *Hist.* arcana c. 18. narrat plures urbes vehementi terrae motu corruisse, praeterque ceteras *Πολύβοτον τε τὴν ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἣν Πισιδίαι Φιλομηδὴν καλοῦσιν.* imo *Φιλομήλιον*, quo nomine Pisidis urbem fuisse, non altero, citra dubium est.

Ibid. *Σωζόπολις*] patria fuit Severi, qui Flaviano depulso Antiochenis episcopus est datus. Euagrius H. E. 3 33: ὃς πατρίδα τὴν Σωζοπολιτῶν κληρωσάμενος, ἣ μία τῶν Πισιδῶν ἔθνος ἐστίν. in Actis Zosimi tom. 3 Iul. *Σωζοπολιτῶν πόλις* circa Antiochiam Pisidiae et Conanam c. 1 collocatur.

Ibid. *Τύμανδρος*] iungitur huic artissime in Schelstrateni et Bandurii editione *μητρόπολις*, quam Carolus a S. Paulo iure optimo hinc distinxit: neque enim Pisidiae metropolis unquam fuit, *Τυμανδός* appellanda, si Longino, qui synodo Constantinopolitanae sub Flaviano adfuit, credimus, episcopum se *τῆς Τυμανθηῶν πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας* inter Acta Chalced. p. 244 professo, etsi *τῆς Μανδηῶν πόλεως* prave p. 247. ὁ *Τομάδρον* et *Τυμάνδου* est in Notitiis Iac. Goar.

Ibid. *Μητρόπολις*] Exorticius *Μητροπόλεως Πισιδίας* Chalcedonensi p. 401 et 644 subscribit, perperam *Νικοπόλεως*, quo nomine in Pisidarum gente urbem ignoramus, p. 670 dicitur. hinc campus Metropolitanus apud Livium 38 15.

304, 27. Ὀπαμία] Ἀπάμεια est, de cuius amecno sita multa viri docti ex Xenophonte Strabone Livio Maximoque Tyrio. vide Ch. Cellarium G. A. c. 3 4 p. 158 et Cl. Salmasium in Solia. p. 581. vulgo Phrygiae adscribitur, neque id male: sub Christianis tamen Pisidiae est contributa, unde Sisinianus Ἀπαμείας τῆς Κιβωτοῦ inter Pisidas Nicaeno secundo p. 358 subscripsit. nimirum in Phrygiae Pisidiaeque finibus erat, quod egregie docet Dio Chrysostomus orat. 35 p. 482, cum Aramicienses compellans τῆς τε Φρυγίας inquit προκάθηθε καὶ Λυβίας, εἴτε δὲ Καρίας· ἄλλα τε ἔθνη περικινεῖ πολυανδρότατα, Καππάδοκὲς τε καὶ Πάμφυλοι καὶ Πισιδᾶι. ubi plura in laudem urbis adduntur, quae non excscribo.

Ibid. 28. Εὐδοξιόπολις] quo olim nomine fuerit, ignotatur. doctissimus Holsteinus ex Socratis H. E. 7 36 suspicionem iecit, sed debili tibicine fultam, ut ad Eudoxiopolin Europae admonuimus.

Ibid. Ἀγαλασσός] sic quoque in altera Notitia Iac. Gear et Nicaeno secundo p. 575, ubi Theodosius τῆς Ἀγαλασσού, qui Σαγαλασσού p. 358; similiter mss quidem Liviani 38 15 voci sibilantem litteram demunt, et Pliniani 5 27. diceres propterea urbem inter eas esse referendam, quae modo sibilantem sibi praerponi modo auferri patiuntur: at obstant Graeci, ut Polybius, quem Livius excscripsit, et plures alii, summi quoque Σαγαλασσέων apud Vaillantium Harduinum et Haymum. scribatur ergo Σαγαλασσός, quam dici itinere Apamea dissociatam fuisse Strabo l. 12 p. 569 docet.

Ibid. Βάρις] ὁ Βάρεις episcopus est in Notitia Iac. Gear, qui perperam πόλεως Βάρης in Nicaeno secundo p. 356. Ptolemaeo prorsus ut hic Βάρις, cui Κόμανα proxime iungitur et in veteri versione Conana, haud dubie verius: nam et Constantis Κοιάνης est in Nicaeno secundo p. 575, et discrete Κοιανέων πόλις in Pisidia locatur in Actis Zosimi tom. 3 Iunii p. 815 et 816.

Ibid. ἡ σιδηρᾶ] utraque Iac. Gear Notitia hoc cognomine Seleuciam ornat, quod a ferri metallis accipere potuit. Nicaeno secundo p. 575 Petrus Σελευκείας τῆς Ἰδίας pro Πισιδίας subscripsit.

Ibid. 29. ὁ Τιμβριάδων] sic mss neque hiltum Notitia Iac. Gear dissidet. videtur librarius haec ad normam ecclesiasticae Notitiae exegisse, et episcopum huius urbis solenni in illis more signasse. urbem si spectes, difficulter invenaris. Xenophon Exp. Cyr. 1 p. 194 Θύμβριον 10 parasangis a Tyriaco, de quo supra, scemovet. id si nostrum, vitii ma-

manifestum erit: nec mutari tamen sustinerem, quoniam Constantinus huius urbis praesul in Constant. tertio p. 505 *Τιβριάδων* et in veteri versione *civitatis Tibradorum Pisidiae provinciae*, quamquam male p. 676 *τῆς Μαμβιαδέων πόλεως*, dicitur; nisi et Plinius Timbrianos inde formasset 5 27. ergo Geographiam Sacram et hac urbe auceamus.

395, 29. *Θεμισόσιος*] nusquam in Pisidia mihi lecta est. Phrygiae cognominem urbem supra vidimus, forte a Pisidica nomen habentem: Strabo enim 13 p. 629 fuisse Phrygiae urbes, quae a Pisidicis nomen traxerint, docet. posses eum doctissimo Geograph. Ital. medii aevi p. XXVII auctore de Termesso, quam Stephanus Pisidiae urbem facit, nisi eam Pamphylicae Hierocles contribuisset, cogitare.

Ibid. *Ἰουστινιανούπολις*] nec hanc urbem, si alteram Iac. Goar Notitiam exceperis, legere memini. vir doctus, quem tantum quod appellavi, quoniam Alemannus in Procopii Hist. arcana c. 11 inter Iustinianopoles Pamphylicae urbem, quae in Notitia veteri Myloma sit, recenset, de Myliade coepit autamare, acsi et illa Iustinianopoleos nomen induisset. at ea et ab hac provincia distat, et in Pamphylia fortasse reperietur. equidem suspicatus sum Conanam sive Conana Iustiniani nomen accipisse: caussam habeo, quod Notitiarum una Iacobi Goar Iustinianopolim inter Tymandum et Malum interponant, reliquae vero, Iustianianopoli neglecta, Conanam, quae tamen mera suspicio est neque admodum firma.

Ibid. *Μάλλος*] reliquis Notitiis *Μάλος*: unde *Μαληνῶν* episcopus in Iure Graeco Romano p. 190, et Constant. tertio p. 676 Sisiniius *τῆς Μανοπόλεως τῆς Πισιδῶν*, sed vitiose. vide L. Holst. in Stephan. *Μάλλος*. auctor Dissert. Chorogr. Ital. cum huius Mali occasione p. XXVII asseverat nullam Mallum in duabus Ciliciis Hieroclem adnotare, haud sane advertit *Μάλχος* Ciliciae primae vitiosum esse et Mallum nobis offerre.

Ibid. *Ὀδάδα*] imo *Ἀδάδα*, ut ms Palatinus Ptolemaei. Ioannes episcopus *τῆς Ἀδαδέων πόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας* concilio Constant. tertio p. 676 adfuit. Artemidorus apud Strabonem 12. p. 570 inter Pisidiae urbes *Ἀδαδάτιν Βριαδα*, pro *Ἀδάδα τὴν Βριαδα*, seu *Τιμβριάδα* potius, annumerat.

Ibid. 30. *Ζόρξιλα*] ὁ *Ζαρζήλων* constanter in Notitiis Iac. Goar, et ea quam Beveregius Comment. in Canon. concilii Trullani p. 140 vulgavit. videtur non alia ac *Δύρξηλα* Ptolemaei, Z et Δ, ut assolet, permutatis.

Ibid. *Τινασσός*] sanum hoc est, ut et ὁ *Τινασσού* veteris Notitiae male Petrus *Τοριασσού* in Nicaeno secundo p. 358 et *Τνασσού* p. 58, nec melius Stephanus *τῆς Τνασείων*

πόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 676. perperam etiam Πιτυασσός Artemidoro apud Strabonem 12 p. 570.

394, 31. ὑπὸ κουσουλάριον] et haec praesidialis fuit, uti Notitia imp. Orient. c. 1 et Novella 25 docemur. meminuit quidem Theodorus Iconiensis in epist. de Cyrico et Inlitta tom. 3 Iul. p. 26 Domitiani comitis Lycaoniae, κόμητος Λυκαονίας, qui mihi rei militaris per Lycaoniam comes fuisse videtur: Notitia cum non habet: at praeter praesidem in provincia, qui rem militarem curaret, fuisse, Novella 25 dubitare vetat. Iustinianus uni Lycaoniae praetori Iustiniano et rem civilem et militarem mandavit.

Ibid. 32. Ἰκόνιον] Lycaoniae fuisse metropolin ex Chalcedon. p. 670 constat. sita erat in Pisidarum et Phrygum finibus, nec multum ab Orientis dioecesi neque Asiana disparata. Basilii Seleuciensis Vit. S. Theclae 1 p. 232: πόλις δὲ αὕτη Λυκαονίας, inquit, τῆς μὲν ἐφάς οὐ πολὺ ἀπέχουσα, ἐπὶ δὲ Ἀσιανῶν μᾶλλον τι προσορμίζουσα, καὶ τῆς Πισιδῶν καὶ Φρυγῶν χώρας ἐν προοιμίῳ κειμένη. coloniae eam dignatione illuminavit Imp. Gallienus, si fides rarissimo, et fortasse in hoc genere unico Thesauri Wildiani numo, cuius uni paginae IMP. C. P. LIC. GALLIENVS. P. F. alteri ICONIEN. COLO. S. R. inscripti sunt. ceterum Basilio illud τῆς χώρας ἐν προοιμίῳ admodum familiare est: nam et Seleucianus Vit. Theclae 1 p. 275 τῆς ἐφάς ὁρίων ἐν προοιμίῳ positam ait, et 2 11 προοίμιον τῆς ἀτραποῦ, et c. 17 τῆς ἡμέρας προοίμιον, quin et orat. 27 p. 150 τῆς ὁργῆς τὰ προοίμια dixit; quam vero recte atque ex usu veteris Graeciae, ex egregia Hemsterhusii nostri ad Luciani Somnium animadversione cognosces.

Ibid. Ἀύστρα] Luca Act. A. 14 6. τὰς πόλεις Λυκαονίας Ἀύστραν καὶ Δέρβην, et v. 21: at v. 8 ἐν Ἀύστροις. unde τὰ Ἀύστρα et Ἀύστραν in promiscuo usu fuisse diceres, nisi passim alii numerum pluralem mallent. ὁ Ἀύστρων est in pluribus Notitiis, subscribitque Chalcedonensi p. 99 Plutarchus Ἀύστρων. Ptolemaeo Ἀύσιρα, in Palatino ms, pro quo verius scriptus Coislinianus Ἀύστρα.

Ibid. Μισθεία] est huius praesul in Chalcedon. p. 674 Armatius πόλεως Μισθείας, et Longinus Μιστιανῶν πόλεως Λυκαονίας in Constantinop. tertio p. 670. Theophanes Chronogr. p. 320 Μισθίαν et Mistiam Ravennas l. 2 c. 17 appellat. non longe Vasadis afuisse colligas ex Basilii M. epist. 118. τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον, scribit, τὸν ὑποκείμενον τῇ Μηστειᾷ, ᾧ ἐπεκρηύχθη ὁ ἄνθρωπος, κέλευσον Οὐασάδοις ὑποτελεῖν.

nam illum *Mestiae* subiectum, cui addictus est homo ille, isodis subesse iube. sic Iul. Garnerius vertit ediditque, monens *Μηροσίαν* in quattuor esse mss, Vasoda vero in erisque. veteres editi *Μισθία*, Balsamon et Zonaras tom. 2 Beveregii Canon. p. 66 *Μισθία*, quod vir doctus spernere non debuerat, utpote solum cum vero consentiens.

304. 32. *Ἀμβλαδα*] Philostorgius H. E. 5 2 urbem arido: pestilenti fuisse solo, incolas barbaro atque ab humanitate alienissimo ingenio docet. oppidi episcopus πόλιος *Ἀμβλάδων* in Chalcedon. p. 675, et Constant. tertio p. 675, sed perperam, *Ἀμιλιάνδων πόλιος ἐπαρχίας Ἀνκαονίας*. vulgatum propter Stephanum et Philostorgium Ptolemaei mss Palatinus oislinianus et Barberinus, de quo L. Holst. in Steph., probant.

Ibid. *Οὐάσοδα*] Ptolemaeus *Οὐάσατα*, quod emendari debere ex mss Coislin. certissimum est. Basilius M. *Οὐάσοδα* in nupera editione, cui hinc facillime et ex Beveregio tom. 2 p. 66, tametsi pessime ibi Balsamon et Zonaras *Μάσαδα* leunt, succurri potuerat. Conon episcopus πόλιος *Ἀσασάδων παρχίας Ἀνκαονίας* Constant. tertio p. 675 et Olympius *Οὐάδων* Chalcedon. p. 674 subscripserunt, male uterque.

Ibid. 33. *Οὐμάναδα*] *Ἄμοναδα* oportuerat, ut belle Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 205, licet operarum peccato *Ἄμόναδα* mihi legatur. hinc gens *Homonadum* apud Plinium 5 27 et Strabonem 12 p. 569. hinc Tyrannus *Ἄμονάδων* in Chalcedon. p. 400, qui prave p. 99 *Μανάδων*, et peius in Constantinop. tertio p. 675 Alexander πόλιος *Σουμάνδων* provinciae *Lycaoniae*.

Ibid. *Ἰλιστρα*] hoc in ms fuisse ex Holst. in Geogr. S. novimus: editi omnes *Ἰλιστρα*. oppido episcopus Martyrius *Ἡλιστρων*, qui rectius mss *Ἰλιστρων*, Ephesini concilii p. 534 et Onesimus πόλιος *Ἰλιστρων* Chalcedon. p. 674 fuit.

Ibid. *Λάρανδα*] Anton. Itin. p. 211 vide.

Ibid. *Ἰέρβαι*] *Ἰέρβη*, ut Act. A. c. 14 et apud Strabonem 12 p. 569; ubi in *Isauriae* confinio locatur.

Ibid. *Βαράτη*] Ptolemaeo *Βάραττα*, Tabulae Peutinger. M. P. 50 ab *Iconio* *Barathe*. nomine metropolitae sui *Constantinus* τῆς *Βαρατίων μητροπόλιος τῆς Ἀνκαίων ἐπαρχίας* Constantinop. tertio p. 526 subscribit. noli tamen putare metropolin fuisse, quam dignitatem librariis debet, intempestive et satis inique eam *Iconio* auferentibus. paullo itaque rectius p. 675 πόλιος *Βαρίτης* dicitur.

Ibid. *Ἰδη*] Plinius *Lycaoniae* urbem in confinio *Galatiae* atque *Cappadociae* fuisse l. 5 c. 27 scribit. Rufus πό-

λεως Ὑδης est in Chalcedon. p. 526 qui Σίδης mensura
p. 400.

394, 33. Ἰσαυρόπολις] Lycaoniae partem ad Τασσον
Ἰσαυρικὴν Strabo 12 p. 568 facit; nec male ergo Isaurοπι-
huic provinciae tribuitur. Aëtius Ἰσαυροπόλεως Chalcedo-
nensi adfuit p. 673. alii Isaura appellant, Ἰσαυρέων καὶ
Diodorus 18 p. 605, de qua Henr. Valesius in Ammian. 21
8. fuisse urbem latrocinii infamem nemo ignorat; ἀλλὰ
haud scio an Laestrygonia sit Basilii Seleuciensis Vit. S. The-
oclae 2 12, sceleratorum hominum atque ex rapto viventi-
receptaculum. situs haud male convenit: dicit eam in Ep-
leuciae Isauriaeque fuisse confinio, sed versus occasum eius
provinciae totiusque Orientis, altissimis montibus impositae
διακειμένην ὡς πρὸς ἑσπέραν καθ' ἡμᾶς τε καὶ σύμμακον
ἑῶαν γῆν, πολλοὺς δὲ καὶ ἰσονεφεῖσιν ὄρεσι διειλημμένην. In-
colis atque urbi a Laestrygonibus, quod eorum sectam atque
instituta probarent, id nomen venit. sane Isauros Basilii actus
ab improba praedandi cupiditate fuisse instructissimos ex
Chrysostomi epistolis, Zosimo atque aliis pluribus cognitissi-
mum est.

395, 1. Κόρυθα] haud eam Ptolemaeus, nec concilium
Constantinop. primum, ut Carolus a S. Paulo monuit,
ignorat.

Ibid. Σάβατρα] consentit Tabula, quae Iconio M. P. 44
semovet. Ptolemaeo Σανάτρα, unde in Chalcedon. p. 673 Es-
tathius πόλεως Σανάτρων. quae differentia ex sono est, ut
in Σαναδίτῃ et Σαβαδία, Καλαυρία et Καλαβρία, καλαυροῦ
et καλάβροψ, innumerisque aliis. Straboni 12 p. 568 Σα-
τρα, quam eandem esse recte Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 205
animadvertit.

Ibid. Πτέρνα] Πέρνα Ptolemaei est, cuius praesul Co-
non πόλεως Περασῶν Chalcedon. concilio p. 674 (et in veteri
versione, quam L. Helsteinius versavit, Pertorum) subscripsit,
et Nicaeno secundo p. 53 Epiphanius Πέρτων.

Ibid. Κάρινα] imo Κάρινα, ut apud Ptolemaeum et Chal-
cedon. concil. p. 646, ubi Eugenius Cannorum et p. 526 πι-
λεως Κάρινων nomen inter Lycaoniae praesules adscribit.

Ibid. Γλαύαμα] suspicor hanc in Ptolemaei Λαύαμα,
ut ms Palatinus praefert, absconditam latere; nec forte alia
habenda est Ὑδαμαντῶν concilii Chalcedon. p. 674; quan-
quam quo vero nomine fuerit, prorsus ignorem. Πίγρον non-
dum inveni.

Ibid. 3. ὑπὸ κονσουλάριον] Phrygia Salutaris praesidi
paruit, non consulari, ut ex Notitia imp. Orient. c. 1 con-

rtum habemus. Amachius ἄρχων τῆς ἐπαρχίας τῆς Θου-
 ας, qui dein ἡγεμῶν praeses iteratis vicibus, est apud So-
 atem H. E. 3 15. Suidas rem eandem referens in Ἀμάχιος
 ἡγεμῶν urbis Phrygiae praesidem facit, ἄρχοντα μικρᾶς πόλεως
 φρυγίας, satis imperite exscriptis Malchi aut alius auctoris
 urbis. suspicor scriptorem, quicumque fuerit, τῆς μικρᾶς Θου-
 ας dedisse, idque, cum in parva urbe Mero res fuerit acta,
 ὀλεως addito vocabulo auctum. parvam autem Phrygiam
 anc fuisse dictam ex Stephano in Εὐκαρπία constat.

395, 4. Εὐκαρπία] pagus fuit Phrygiae, ab ubere fru-
 um vini que proventu id nominis sortitus, Metrophane, quem
 uidas Eucarpia ortum adfirmat, apud Stephanum auctore.
 mod vero primo loco ponitur, id metropolin fuisse Phrygiae
 salutaris, uti L. Holsteinus in Geograph. S. autumabat, ar-
 gumento non est: nam et alia sunt in Synecdemo exempla
 urbium, qui principem locum in catalogo occupant nec me-
 ropoles fuerunt; et Synecdemus civilis est, neque ad me-
 ropoles semper attendit. Synnada provinciae caput fuisse
 mo loco dicitur.

Ibid. Ἱεράπολις] celebrem hoc nomine in Paca-
 tiana vidimus; diceresque ex ea provincia librariorum socor-
 dia in Salutarem Phrygiam migrasse, nisi concilium Nicae-
 num secundum Hierocli adstipularetur: cum enim p. 346 Ni-
 colaus Hierapoleos Pacatianae subscripsisset, nomen suum
 inter Salutaris Phrygiae praesules p. 357 Michael Ἱεραπό-
 λως profitetur; et ne de vitio cogites, p. 597 atque alibi eun-
 dem reperies. itaque duas Phrygiae, alteram Pacatianae
 alteram Salutaris, Hierapoles agnoscamus, et hac Geogr. S.
 ornemus.

Ibid. Ὀστρούς] Ὀστρος, cuius episcopus πόλεως Ὀτρού
 in Chalcedon. p. 673, in Nicaeno secundo τοῦ θρόνου Ὀστρού
 p. 358 dicitur. Plutarchus τὰς λεγομένας ἐν Φρυγίᾳ Ὀστρούς
 in Lucullo p. 497 appellare videtur.

Ibid. Στεκτόριον] hoc, utpote proxime ad Στεκτόριον, quo
 vero nomine fuit, accedens, e mss arripimus. Ptolemaeo
 vulgo Ἰστρούριον, sed vetus interpretes Stectorium legit, quod
 et mss Coislimianus et Barberinus, de quo Holsteinus ad
 Geograph. S., praeferunt. Ioannes presbyter τοῦ θρόνου
 Ἐκτροσίου Nicaeno secundo p. 357 nomen adscripsit, et p. 53
 Ἐκτροίου.

Ibid. Βρούζος] verum est Βρούζος, unde numi Βρου-
 ζηνῶν et Βρουζίνων, ut in Thea. Britan. tom. 2 p. 234, de
 quibus egregie Harduinus in Num. urb. illustrat. Ptolemaeus,
 cui Δρούζον, hinc auxilium accipit.

395, 5. κλήρος Ὀρίνης] lege ὄρεινης. intelligi credo Phrygiam Paroreiam sive montanam, de qua Strabo 12 p. 577: ἡ μὲν οὖν παρωρία ὄρεινήν τινα ἔχει ῥᾶχιν, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἐκτεινομένην ἐπὶ δύοσιν. Κλήρος dicitur solenni more, quo vox de agris sorte divisit et dein de aliis quibusvis usurpatur. vide Cl. Dukerum in Thucydideam 3 50, et quos ille appellavit.

Ibid. κλήρος Πολιτικῆς] sic mss edere, Holsteinio ac credimus, etsi quae Phrygiae pars sit, in obscuro maneat. si coniecturis in re incerta indulgere liceat, dixerim eos Phrygiae agros signari qui usui publico reipublicae serviebant, atque eos in primis in quibus greges dominicos pascebant fuisse in Phrygia imperatores Valentinianus et Valens l. 19 c. Th. de Praetoribus testabuntur; *satos de Phrygiae, animat gregibus 20 quatuor equos, subiugandos quadrigis, hoc est, simul octo, duobus maximarum editionum praetoribus dari sancimus.* simili fortasse ex causa regio Aphrodisias antea Politice Orgas fuit appellata apud Plinium N. H. 5 30. de Debalacia nihil habeo monere, utpote usquam lecta.

Ibid. Ἀσσιας] nota e Strabone Plinio et Ptolemaeo urbs, cuius numi Ἀσσιαδέων nomen praefereunt. Philippus Lysiadis est in Chalced. p. 646.

Ibid. Σύναδα] hanc provinciae metropolin concilium Chalcedonense p. 673 imponit; unde Synodorum metropolita, quamquam non sine vitio l. 24 Hist. Miscell. Tabula 32 N. P. Docimeo semoyet. vide Vales. in Socrat. H. E. 7 3.

Ibid. 6. Πρύμνησος] Prymnesia Ptolemaeo et Chalced. concil. p. 673. vulgo quidem Πρυμνιάσση ibi appellatur, sed verum Latinus interpres servavit, et Constantinop. tertium p. 675.

Ibid. Ἴψος] urbem nobilitavit, quod prope eam depugnatum est, memorabile praelium, quo Antigonus a coniuratis ducibus victus atque interfectus est apud Plutarchum in Pyrrho p. 384. Ἴψος perperam Nicaeno secundo p. 161.

Ibid. Πολύγωτος] Πολύβοτος oportuerat. Georgius presbyter πόλεως Πολυβάτων est in Nicaeno secundo p. 368, hinc refingendus. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 168.

Ibid. Δοκίμιον] addunt Schelstratenus et Bandurius μητροπόλεως titulum; quo ornatum unquam fuisse exiguum oppidum et solo marmore nobile haud constat. verius sibi locum Μητρόπολις in principe editione occupavit: binas enim eo nomine in Phrygia fuisse e Stephano novimus, que-

rum fortasse haec apud Athenaeum l. 13 p. 574 obvia. *Λοκίμιον*, ut eo redeamus, Stephano, *Λοκίμαιοι*, non sine errore, Ptolemaeo, *Λοκίμια κωμη* Straboni l. 12 p. 577. *Λοκίμιον*, plane ut hic, *ἐπιτοχίας Φρυγίας Σαλονταρίου* Ephesino concilio p. 534. vide Norisium Dissert. 1 de Epoch. Syro - Maced. p. 14.

395, 7. *Μήρος*] est apud Socratem H. E. 3 15 et Socraten. 5 11, ubi Valesium vide. nec crede tamen posteriore aetate Comopolin fuisse appellatam; neque enim Constantinus imperator l. 1 Them. 1 id adfirmabit, sed Merum fuisse *κωμόπολιν* sive grandem vicum, qui ad urbis amplitudinem proxime accederet, uti in Marci Evang. 1 38. Carolus a S. Paulo cum Myrum vocat, ab Actis conciliorum, ut Nicaeni secundī p. 357, ubi Damianus *Μύρων*, in fraudem impulsus est.

Ibid. *Νακολία*] urbem Phrygiae, cui Nacolia nomen, *πόλιν τῆς Φρυγίας ἢ Νακώλεια προσωνυμία*, ad quam Valens Procopius profugaverit, Socrates H. E. 4 5 vocat. Basilius *Νακωλείας Φρυγίας* Chalcedon. concilio p. 578 subscripsit. ceteris *Νακώλεια*, ut Ptolemaeo et Zosimo 4 8. vide Ch. Cellarium G. A. 3 4 p. 144.

Ibid. *Δορύλλιον*] *Δορύλαιον*, uti Strabo; nisi forte *Δορύλλειον*, modo sanum id sit, cum Eustathio in Dionys. 815 voluerit. proxime fluvium sedem habuit, qui in Thes. Britan. tom. 2 p. 257 numo *Δορυλαίων* urnae incumbit, quamquam quo nomine fuerit nondum pro comperto habetur. Nic. Hayminis Sangarium arbitratur, cui sane in Tabula Peutingerana accubat. at id flumen urbem alluisse eum certo haud constat, malim alterutrum annium credere de quibus Cinnamus 5 1, ubi de Manuele Comneno, *διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου πορθμοῦ ἐπὶ Ἀσίας διαβάς ἄχρι Δορυλαίου ἦλθε, περὶ ἄμφω τῷ ποταμῷ, ὃν ὁ μὲν Βαδὺς πρὸς τῶν ἐγχωρίων, Θύαρις δὲ ἄτερος ὀνομάζεται.* adde 6 14 Nicetam Choniat. Annal. Manuel. 6 p. 88.

Ibid. *Μίδαιον*] *Μίδαιον* sive *Μιδαίον*, unde *Μιδαίων* numi apud Harduinum et Holst. in Stephanum.

Ibid. *δήμον Λυκαῶν*] pesterius e ms eruit Holsteinus, e quo *Λυκαίωνων δήμος* formari oportet. *δήμος*, ut saepe, pagum notat: Stephanus *Ἐυκαρπία δήμος τῆς μικρᾶς Φρυγίας*, et in *Δήμος*. Lycæones in Phrygia Plinius 5 29 agnoscit, probe contra Harduinum a Ch. Cellario G. A. 3 4 p. 164 defensos.

Ibid. 8. *δήμον Αὐλοκρέια*] forte *δήμος Αὐλοκρήναι*. Plinius Aulocrenas Phrygiae tribuit 5 29. *Marsyas*, inquit,

ibi redditur, ortus ac paullo mox conditus, ubi certat tibiaram cantu cum Apolline, Aulocrenis: ita vocatur ex vallis decem mill. passuum ab Apania Phrygiam petentibus. et 16 43. favet suspicioni Aquilas episcopus *Ἀῖο-κρῶν*, qui inter Phrygiae Salutaris praesules Chalcedon. p. 400 nomen suum profitetur. quia tamen *Ἀύροκλέων* p. 288 dicitur, nihil decreverim. id addam, in Geograph. Sacra praeteriri haud debuisse.

395, 8. *δήμον Ἀλαμασσοῦ*] in concilio Chalcedonensi eius episcopus memoratur, diciturque πόλις *Ἀμαδάσση* p. 62, et in Constantinop. secundo p. 244 civitas Amadassensium rectius itaque *δήμος Ἀμαδάσσης*.

Ibid. *δήμον Προπνιασα*] forte *δήμος Πραιπένισου*. Praepenissus est inter Phrygiae urbes apud Ptolemaeum, describitque Auxanon πόλεως Πραιπενίσσου Chalcedonensi p. 673. quod vero his pagis episcopi fuerint impositi, id argumento est fuisse κομπούλεις sive amplos et civium frequentia celebres pagos, unde et πόλις Chalcedonensi concilio dicuntur. ceteroqui canones pago aut parvae urbi, cui vel unus presbyter sufficeret, episcopum negabant, ut synodi Sardicensis 6: *μη̄ ε̄ξεῖναι καθιστᾶν ἐπίσκοπον ἐν τινὶ κώμῃ ἢ βραχίει πόλει, ἢ τινὶ καὶ εἰς πρεσβύτερος ἐπαρκεί* et synodi Laodicensae 56, qui *περιοδευτὰς* sive visitatores, ut Dionysius Exiguus vertit, de quibus Beveregius plura, in eismodi pagos amandat; quamquam et id citra dubium est, haud raro praesulum ambitione optime decreta fuisse proterve calcata, et quo plures suffraganeos, quos vocant, acciperent, pagis atque oppidulis episcopos datos. in Africa certe per contentiones Donatisticas incredibilem in modum praesulum numerus increvit, paullatimque villae fundi et vici suos sibi praepositos viderunt, sicuti et Collat. Carthagin. c. 181 colligas. sed haec ab instituto nos avocarent longius.

Ibid. 9. *ἐπὶ κοινουλάριον*] olim Lycia et Pamphylia uni proconsuli paruerunt; unde C. Porcius procos Lyciae et Pamphyliae in Thes. p. CCCCLVIII 6. sub Constantino praesidem habuerunt, ad quem l. 2 c. Th. de censu data est. dices Decii tempore a Lycia iam fuisse distractam ob Pamphyliae praefecturam Martiano ab eo imperatore mandatam, in Actis S. Achatii apud Ruinart. p. 155, si bonae fidei semper ea essent monumenta. forte Theodosius secundus Lyciae summum praesidem imposuit, qua de re alias. fuisse vero consularem Pamphyliam Notitia imp. Orient. c. 1 docet.

Ibid. 10. *Πέργη*] editi omnes *Σύλλαιον* iungunt, acsi eadem urbs esset, prorsus contra verum: distinctissimae enim

verunt, singulis episcopis, ut ex Chalcedonensi concilio no-
 imus, subditae. seriore quidem aevo dignitas metropolitana
 iylaeum ornavit, eaque causa est, cur in aliis Notitiis δ
 Πέρσης ἤτοι Συλαίου episcopus memoretur. at nondum, cum
 Hierocles suam digereret, eo res redierat: distinguuntur enim
 utriusque episcopi in Constantinop. tertio. erat Perge provin-
 aie metropolis, sicuti praeter Chalcedonense concilium p. 656
 scholiastes Callimahi hymn. in Dian. v. 187 et egregius nu-
 mus ab Ezech. Spanhemio (dissert. 9 de V. et P. Num. p. 591)
 productus ostendunt. secta dein in duas Pamphylia, quae
 tamen divisio Hierocle, quod supra patefecimus, posterior est,
 Perge Pamphyliae secundae, primae vero Side metropolis esse
 coepit.

395, 10. Σύλλαιον] Σύλαιον Constantino l. 1 Them. 14 et
 Constantinop. tertio p. 677, ubi Paullus πόλιος Συλαίων τῆς
 Παμφυλίων ἐπαρχίας, nec aliter Actis S. Stephani Iunioris,
 a Benedictinis vulgatis, p. 452, quae Lyciam hinc ordiuntur,
 etsi ipsi Σύλεον maluerint. putares itaque rectum id esse: at
 obstat Σύλειον Stephani et Syleum Livii. Salmasius in Solin.
 p. 549 Σύλλιον, nisi error ibi sit ab operis commissus, verum
 esse pertendit. Holsteinius Σύλαιον praefert ad Stephanum,
 atque Arriani Exped. Alexand. 1 27 Σύλλιον, χωρίον ὄχυ-
 ρόν ad hanc normam corrigit. ego in Arriano nihil mutò,
 Σύλλιον et Σύλλειον ceteris praestare arbitratus. habet id
 Polybius Leg. 30, et, quam conformatione literarum A et A
 deceptam nemo dixerit, Tabula Peutingerana. perperam ergo
 Ptolemaeus Σύλονον, et Chalcedonense p. 402 Σιλνον. oppi-
 dum haud multum Perga distabat.

Ibid. Μαγυδος] sic et Palat. et Coislin. mss Ptolemaei
 pro vulgato Μάτυλος. numi Μαγυδέων Thes. Britan. tom.
 2 p. 189 id probant. quare non recte satis Magadensium
 civitas Pamphyliae Constantinop. secundo p. 241, nec Μαγι-
 δων πόλις Constantinop. tertio p. 502, necum πόλις Μαυδος
 Chalcedon. p. 672. verius Magydensium civitas p. 646 veteri
 interpreti.

Ibid. Ἀταλία] nota urbs e Strabone est circa Cory-
 cum posita. Suidas in Κορυναῖος sitam ait ad Corycum
 promontorium, haud obscure Corycum Ciliciae cum cognomine
 Pamphyliae oppido confundens; quem eundem errorem Sal-
 masius in Solin. p. 545 reprehendit in Demetrio, quo Step-
 hanus teste usus fuit. Ἀτάλων episcopus, qui Ephesino inter-
 fuit concilio p. 535, hinc fuit, appellarique Ἀταλίων debue-
 rat. ceterum seriore aetate urbs ab Alexio imperatore me-
 tropolitana iura, quemadmodum Notitia Iac. Goari docemur,
 impetravit. hinc explicata, quod ceteroqui absurdum videri

posset, schoſion Balsamonis et Zonaræ tom. I Canon. Ben. regii p. 107: Παμφυλία ἐστὶν ἡ τῆς Ἀιταλίας ἐπαρχία. vide quoque Tzetzen Chiliad. 6 72.

395, 10. δῆμον Οὐλίαμβος] ab aliis ut hic nobis p. gus explicetur exspecto, gratiam relaturus si eadem oppidinis sequentibus, qui meam frustra implorarunt, succurrere voluerint. meminit sane Notitia Iac. Goari Δικιοτανάβου. videnturque eadem ac Κάνανρα, nec hilum tamen iuvant. Carolus a S. Paulo non aliam esse ac Zenopolim fidenter affirmat, quam nos Isauriae fuisse pro comperto habemus.

Ibid. 11. Ζοβία] lege Ἰοβία et mox Τερμεσσός. tribus his oppidis tempore synodi Constantinopolitanæ sub Flaviano unus episcopus fuit, qui inter Acta Chalcedon. p. 229 τῆς κατὰ Τερμισσὸν καὶ Εὐδοκιάδα καὶ Ἰοβίαν ἁγίας Θεοῦ ἐκκλησίας dicitur. Ephesinae synodo p. 535 Timotheus πόλεως Τερμησσῶ καὶ Εὐδοκιάδος subscripsit, unde alii Ioviam praeuisse conicias. Leone vero imperatore, quod synodica provincialium epistola docemur, et Eudocias et Termessus singulis praesulibus dicto audientes fuere. montibus Termessus supra Phaselidem circa angustias, per quas in Milyadem transitus, erat adposita. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 196.

Ibid. δῆμον Μενδεμένω]. nisi me omnia fallunt, est hoc Ptolemaei Μενεδήμιον. itaque Δῆμος Μενεδήμιον recognoscamus.

Ibid. 12. δῆμον Σάκλα] imo Πάγλα, ut idem geographus. Paullus πόλεως Πούγλων inter Pamphylios nomen in Chalcedon. p. 672 profitetur.

Ibid. Σίνδα] Ἰσινδα oportuerat, quod L. Holsteinius ad Geogr. S. monere haud praeteriit, simile mendum e Strabone et Stephano ad huius Ἀμβλαδα eluens. concilio Ephesino p. 585 πόλις Ἰσιωδῶν perperam appellatur, rectius Chalcedonensi p. 672.

Ibid. Βέρβη] sic mss. Βάρβη aliis notitiis. utrum praestet, in tam pertinaci veterum de oppido silentio haud temere finivero.

Ibid. Σινδανύδα] et hoc e mss. crederes hinc fuisse Neonem episcopum πόλεως Σιλιάδου Παμφυλίας in concilio Chalcedon. p. 556, nisi aliunde liqueret Syllii, de quo supra, praesulem fuisse. vide p. 672 Actorum eorum. itaque de hac et sequenti Myodia nihil profitebor aliud quam obscurissimas videri. inveni quidem in Notitia Iac. Goari Μυλόμην ἢ τὴν Ἰουστινόπολιν, pro qua Iustinianopolin N. Almannum in Procopii Hist. Arc. c. 11 legisse constat: sed ea ab auxilio ferendo tantum abest ut omnia conturbet.

Ibid. 13. Χωριομυλιαδικά] iungere haec manu exara-

tos codices Holsteinio accedimus, nec tamen urbem eo nomine Pamphyliæ fuisse, quæ eiusdem in Stephani *Μιλύαι* suspicio erat. Milyas a Ptolemaeo Pamphyliæ contribuitur: hinc τὴν *Μιλυάδα χώραν* in Lyciæ Phrygiæ et Pamphyliæ finibus apud Arrianum Exped. Alexandr. 1 25 et Strabonem 12 p. 570 appellarunt. verum ergo fuerit *χωρὶς Μιλναδικά*, ut pagi eius regionis intelligantur.

395, 13. *Ὀλβασα*] iurares *Ὀλβίαν* esse, quam omnes, si Stephanum exceperis, meritum propterea Casauboni Salmasii atque aliorum animadversionem, Pamphyliæ transcribunt. ne quid tamen mutetur, Ptolemaeus auctor erit, *Ὀβασα*, sive, ut Coislin. ms, *Ὀλβασα* Pisidiæ haud multum a Comana, quo de oppido mox, contribuens. nec Pisidiæ mentio illi nocere debet, cum finitimas esse provincias et plura eius oppida Hieroclem Pamphyliæ suæ vindicare apertissimum sit.

Ibid. *Αυσήναρα*] *Αυσινίαν* Ptolemaei esse non dubito: nam et reliquæ Notitiæ urbem agnoscunt, et Theodotus *Αυσινέων* in Chalced. concilio p. 402, sive Lysiniensis, ut in synodica ad Leonem imperatorem epistola, memoratur.

Ibid. 14. *Κόμανα*] non aliter Ptolemaeus, cui Ephestius Comanenus in synodica epistola adstipulatur: nam operam Carolus a S. Paulo abutitur, cum Comacenum eum esse iubet. huc refert Harduinus numum *ΙΕΡΟΚΑΙΣΑΡ. ΚΟΜΑΝΕΩΝ*, probabili coniectura: propius enim hinc Hierocaesarea quam ab oppido Pontico Cappadocicove distat.

Ibid. *Κόλβασα*] *Κόρβασα*, quemadmodum Ptolemaeus, unde Corbaseus episcopus, ut Carolus a S. Paulo admonuit, in concilio Constantinop. sub Menna.

Ibid. *Κρέμνα*] *Κρη̄μνα*, quam coloniam Romanos deduxisse Strabo et Ptolemaeus testantur. sita erat in loco praerupto, quæ fortasse nominis caussa, undique fossis depressissimis munita apud Zosimum 1 69, ubi tamen male Lyciæ tribuitur.

Ibid. *Παμένου τείχος*] *Ἄνεμοτείχος* mendose Constantino l. 1 Them. 14, ut *Πανεμοτειχειτῶν* numi mostrant. *τείχος* autem in hac compositione arcem notat; quam rem cum pluribus exemplis L. Holsteinius ad Stephanum stabilire constituerit, eaque absint ab eius notis, em tibi ea ex schedis, quarum mihi copiam fecit vir clarissimus I. Ph. D'Orville. *τείχος* multis in locis veterum non solum murum sed et castellum vertendum est: significat enim locum munitum. ita ferme semper apud Scylacem et Herodotum. sic l. 1 c. 83 Sardes vocat *τείχος τῶν Ἀυδῶν*, ubi inepte interpres

murum *Lydorum*, et l. 7 c. 59, quem locum notavi ad *Stephanum*. *Iustinus Cohort. ad Graecos*: ἐπὶ τοίτους γὰρ (τοὺς φιλοσόφους) ὥσπερ ἐπὶ τείχος ὄχυρόν καταφύγειν εὐδυσίον. et *Orat. ad Graecos Hercules inter alias labores Argivae ὄχυρόν τείχος a sordibus purgasse dicitur*: utrobique validam murum reddunt perverse. ita νέον τείχος, Ἀβώνου τείχος, Ἡραίων τείχος et παλαιὸν τείχος in *Steph. Γάγαι*. atque ita accipe in oraculo *Apollinis Atheniensibus dato* ξύλιον τείχος, et vide ipsam *Stephanum in τείχος*, ubi φρούριον exponit. idem *Iustinus dialogo cum Tryphone Platonem scribit et Pythagoram esse ὥσπερ τείχος καὶ ἔρεισμα τῆς φιλοσοφίας*: velut murum et columnam ait interpretes, ego potius arcem et munimentum: nam et *Homerus Iliad. A 407 τείχος Ἄρειον vocat Thebas, quasi locum ab ipso Marte munimentum, Martis propugnaculum*. haec vir doctissimus; quae etsi verissime observata sint, non ivero tamen infatias, murum apud Latinos eandem haud raro significationem possidere. vide *Anton. Itiner. p. 446 et Wassum ad Sallust. Catilin. c. 61*.

395, 14. Ἀριστὸς] gemina sibilante *Ptolemacus et ms Leid.*, nec discordante *Theophilo τῆς Ἀριστοῦ in Chalced. p. 672*, tametsi perperam p. 556 πάλως Ἀριστοῦ Παμφυλίας.

Ibid. Μαξιμιανούπολις] est in *Notitiis et conciliorum Actis*, sed situs, ut pleraeque huius provinciae, incertissimi. Κτήμα, quod sequitur, publicum urbis agrum sive praedia indicat; quo modo βασιλικὰ κτήματα in *Herodiani l. 1 c. 11* sunt villae principis, et l. 2 c. 6 τὰ πορρώτατα τῆς πόλεως κτήματα, praedia ab urbe remotiora.

Ibid. 15. Περησαλάμαρα] credo pagi aut oppiduli esse nomen: solet enim *Hierocles τὰ ἔργα*, ex ἔργων accisum, illis praeponeere; qua de re infra cum in *Bithyniam* devenimus. pagus ipse, pariter ac *Limobrama*, mihi nusquam occurrit.

Ibid. 16. Κόδρουλα] forte Κόρδουλα praestiterit: certe *Maras* urbis episcopus in veteri Latina versione concilii *Chalcedon. p. 100 Cordylorum* et ms *Κορδύλων*, etsi vulgo nunc *Κορδύλων*, et pessime p. 557 *Κορδαλαίων*, atque in epistola provincialium synodica *Codri*, appellatur. accedit *Stephanus, Κόρδουλος, πόλις Παμφυλίας*. haud equidem ignoro quid *Abt. Berkelius* ex eo fuerit architectatus, quo utique sine incommodo nunc facile carbisimus.

Ibid. Δημοσιία] sanissime hoc sit an mendosum, quaevis locum cum inopente incedit, ut doceatur, alimide expectamus.

306, 16. *Πασοληροσός*] si mss addicerent, *Πεδηλισσόν* Ptolemaei et conciliorum praeferebam.

Ibid. 17. *Σέληη*] *Σέληη* haud dubie est, quod et animadvertendum a Ch. Cellario G. A. 3 4 p. 198 videbis. monti erat imposita. *πολλήη δ' αὐτή Παμφυλίας ἐστίν, ἐπὶ κόφου κειμένη* Zosim. 5 15.

Ibid. *Τριμονόπολις*] vero nomine *Πριμονόπολις* erat. hinc Timotheus *Πριμονόπολιως τῆς Παμφυλίας* in Chalcedon. p. 127 et p. 240 male *Πριαιμονόπολις* in Ephesino p. 528. id enim vero negligi non oportet, Tribonianum Primupoleos praesulem, qui Ephesino concilio scribendo adfuit p. 438, *Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας* dici, nec usquam Primupoleos episcopum ab eo distingui; praeterea in veteribus Notitiis Aspendi praesulem saepe memorari, et Primupoleos nullam esse mentionem. quae mihi res argumento est Aspendum nihil prorsus a Primupoli discrepasse, atque adeo perperam in Geographia S. distingui.

Ibid. *Σάδι*] lege *Σίδη*, quae deinceps metropolis Pamphylicae primae fuit. primum ea dignitate in concilio Constantinop. secundo p. 240 illustrata conspicitur, etsi in Chalcedonensi p. 437 Amphilochius eius episcopus inter metropolitanos, quos vocant, nomen adscripserit. numum *Σιδητῶν* πρῶτα *Παμφύλων* et alterum *Σιδητῶν λαμπροτάτης ἐνδόξου* explicuit Spanhemius dissert. 6 de V. et P. Num. p. 501.

Ibid. *Σέρινα*] assentior Holstefnio Sennensem in concilio Ephesino episcopum huic urbi imponenti: tametsi enim Nectarius *Συνίων* p. 439 scribatur, alibi *τῆς ἐν Σενέα καθολικῆς ἐκκλησίας* nominatur. vide p. 529.

Ἀύβρη] sic et Dionysius Perieges. 859 in editione Guili. Hilli, quod sphalma typographi Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 199 putaret, nisi in Hieroclis notitia Pamphylicae etiam *Ἀύβρη* scriptum inveniretur. ego contra sentio. Dionysii pleraeque omnes editiones *Ἀυρβην*, etiam Ferrariensis a. 1512, praese ferunt: nostrum vero a librario parum diligente est: nam ceteri scriptores consentiunt *Ἀυρβειτῶν* numis.

Ibid. *Κάσσα*] non alia est ac Ptolemaei *Κάσαι*, pro quo Cassae vetus eius interpres.

Ibid. 18. *Κότανα*] si Acta Ephesini concilii haud fallunt, *Κότανα* praestiterint: subscribit enim p. 549 Acacius *Κοτένων τῆς Παμφυλίας*, et p. 529, quamvis non sine levi mendae, *τῆς ἐν Κοπένοις ἐκκλησίας*.

Ibid. *Ὀρυμνα*] hoc mss approbant. huic episcopus fuit Paullus Orymnorum Ephesinae concil. p. 074, qui vitiose *τῆς ἐν Θρύμνοις ἐκκλησίας* p. 535. vide Nicaen. sec. p. 598.

365. 18. *Κορακησιον*] situm erat in saxo praerupto, olim Ciliciae asperae initium apud Strabonem 14 p. 668. Matidianus *Κορακισίων* est in Ephesino p. 438, quicum pacis conspirat *Κορακησιών* nummus Thes. Britan. tom. 2 p. 282.

Ibid. *Σύνεδρα*] desertum Ciliciae scopulum Florus a Salmasio emendatus 4 2, Lucanus parva Suedra 8 259, ab eodem sanitati restitutus, appellat: olim Synedris legebatur, prorsus ut Coisl. mss ex Suedra Ptolemaci *Συνέδραν* 5 8 fecit. vide in Solin. p. 542, et Kuster. ad Suidae *Αίλιανός*.

Ibid. *Καραλία*] *Κάραλλις ἢ Καραλλεία* Stephano. concilii Ephesini Actis adfuit Solon *Καραλλίας*, p. 438, et Chalcodon. p. 672 Marcianus *πόλεως Καραλλίας* rectius Constantinop. tertio *τῆς Καραλλέων πόλεως τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας* p. 503. vide Holst. in Stephanum, et gentile hoc a *Καράλις* derivatum atque ab Ethnographo neglectum observa.

Ibid. *Ὀλύβρασος*] *Κορυβρασσός* vero Holsteinius, cuius praesul, ab eodem appellatus in hanc rem, Nesius *Κορυβρασσού* Ephes. concil. p. 438, perperam vero *τῆς κατὰ Κορυβρασσὴν ἐκκλησίας* p. 529.

Ibid. 20. *ὕπὸ κορσουλάριον*] praesidi Lyciam Notitia imp. Orient. c. 1 subiicit, estque in Actis S. Claudii apud Ruinart. p. 866 Lysias praeses provinciae Lyciae; qui tamen non huic sed Ciliciae, quoniam in civitate Aegea commemoratus dicitur, praefuisse videtur, ut bene vir doctus. iunctam Pamphylicae paullo ante observavimus. Malala tom. 2 p. 69 Lycaoniae olim connexam, sed a Theodosio secundo inde divulsam ac provinciam esse factam, Myrensi urbe ad metropoles dignitatem provecta, adfirmat; quod si verum est, fortasse ultimis Theodosii primi imperatoris annis Lycaoniae est adiecta: tum enim Lyciae gravis iniusta nota est, permissumque ut provinciales contumelioso nomine vulnerarentur. nec cum veritate tamen consentiet, a Theodosio iuniore Lyciam pristina iura reciperasse, siquidem priorem illi famam meritumque inter ceteras renovari censuerunt imperatores Arcadius et Honorius in l. 9 c. Th. de indulgent. crimin. forte rem eandem repetita lege Theodosius secundus iussit, eorumque scribendorum Malalae occasionem praebuit.

Ibid. *πόλεις λδ'*] Plinius N. H. 5 27 suo tempore oppida 36 Lyciam habere, Strabo 14 p. 664 commune Lycicum τὸ *Λυκτικὸν ὄσσημα* ex 23 civitatibus fuisse compositum, in quo Lyciarches aliique magistratus crearentur, refert. hoc loco numerus catalogo, qui mox sequetur, maior est.

Ibid. 21. *Θασυδης*] imo *Θασηλός*, in finibus Lyciae et Pamphylicae posita apud Strabonem 14 p. 667. de Cylabra,

quem tanquam heroem venerabantur, Athenaeus 7 13. ex sequenti nihil, quod placeat, emergit. vide Ciceron. Verr. 4 10.

395, 21. Γάγα] Holsteinio in Stephanum Γάγα hoc neutrum videtur plurale, cui si quod simile esset exemplum, nec tot vitia huic notitiae inessent, assentirer. ab urbe et vicino amne, quem tamen Galenus ἀπλ. φαρμακ. 9 p. 123, etsi Lyciae oram parva navicula legeret, invenire potuisse negat, lapidem Gagatem appellatum volunt, qua de re Saracenus in Dioscorid. 5 146 et Rhodius in Scribonii Larg. Composit. 225, cuius tamen omnia puto non probabis. vide vero quas turbas hoc oppidum leviter in Eusebio de Martyr. Palaestin. c. 4 depravatum dederit: εἴ τις ἄρα Πάγας ἐπίσταται, τῆς Λυκίας οὐκ ἄσημον πόλιν. si quis, inquit, Pagas novit, urbem Lyciae non obscuram. Valesius Araxa, quod mas ἀραπαγὰς aut ἀραγὰς offerrent, quo nomine nusquam urbs in Lycia, videtur maluisse: Henschenius tom. 1 April. p. 59 Patara praecoptat; Ruinartus Actis Sincer. M. p. 320 in dubio est utri accedat. tu mecum Γαγὰς scribe, et compositos hos fluctus agnosces.

Ibid. Ἀκαλισσοῦς] si hanc et alias Notitias exceperis, inventu difficilis erit.

Ibid. Ἐδεβησοῦς] legendum haud dubie est Ἐδεβησοῦς, quam urbem e mas Stephano L. Holsteinius et Abr. Berkelius restituerunt. Ἐδεβησοῦς, ait, πόλις Λυκίας, ὡς Καπίτων Ἰσαυρικῶν ἀ'. nollem vero a Berkelio probari coniecturam Hermolai Barbari in Plinio 5 27 Habessum in Edebesum mutantis. oppida, inquit, Ἀργυρε et Ἀντιφελλος, quae quondam Habessus, atque in recessu Phellus. nam compertissimum hinc est diversa oppida Lyciae Antiphellum et Edebesum fuisse, utpote distincte ab Hierocle memorata.

Ibid. Λίμυρα] hoc e ms vulgato [λύμυρα] praefereendum. sita urbs erat ad eiusdem cognominis amnem apud Strabon. 14 p. 606. videntur autem τὰ Λίμυρα et τὴν Λιμύραν dixisse; sane τὸν ἐν Λιμύρα Διάτιμον Basilius M. epist. 218 laudat, et ex Ovidio Metamorph. 9 v. 645 haud ignotus est, iam Cragon et Lîmyren Xanthique reliquerat κινδασ.

Ibid. 22. Ἀρυκάνδα] nota satis urbs est ex Strabone Stephano et aliis, forte adposita ad Arycandum fluvium Plinii 5 27. male Petrus Diaconus Ὀρικάνδων Nicaeno secundo concilio p. 52.

Ibid. Ποδάλια] Stephanus Ποδάλιαι πόλις Λυκίας, quod iure viri docti ex Ptolemaeo et Notitiis mutarunt: Ly-

ciac enim fuit. vide epist. provincialium synodicam tom. 9 concil. Labbei p. 339.

395, 23. *Χάρμα*] hand aliter Plinius et Ptolemaeus. Eudoxius πόλιος *Χάρματος επαρχίας Λυκίας* in Ephesino p. 536 memoratur. quae hanc excipit, mihi inaudita est, vercorumque ut sine mendo sit. arbitrabar *Κορυθαία*, unde *Κορυθαίων* numus Thes. Britan. tom. 2 p. 262, et *ἐν Κορυθαίῳ* (sive potius *Κορυθαίῳ*) *Ἀλέξανδρος ἀπὸ μοναζόντων ἐπισκοπος* Basilio M. epist. 218, legi posse: sed id oppidum longius a vulgato distat, et fortasse in *Κομισιάρῳ*, quo Lyciae urbium index finitur, delitescit.

Ibid. *Μύρα*] bene ma. metropolim fuisse praeter Malalam concilium Chalced. et Synodica provincialium ad Leonem epistola dubitare vetant. Basilius Scienciensis Vit. S. Theclae 1. p. 272: *ἀπαγγέλλεται εἶναι κατὰ τὰ Μύρα ὁ Παῦλος τῆς Λυκίας δὲ ἐστὶν αὐτῆ βελτίστη καὶ φαιδρωτικὴ πόλις.* vetera Theclae Acta a Gratio Specileg. 1 p. 114 publicata *Μύραν τῆς Λυκίας* appellant, male, ac propterea corrigenda: paullo enim ante *ἐν Μύροις*.

Ibid. 23. *Ἀρρία*] *Ἀρρῆαι*, unde in pluribus Notitiis ὁ *Ἀρρῶν*. Stephanus *Ἀρρῆαι πόλις Λυκίας μικρῆ*. Cyaneae sunt apud Plinium 5 27.

Ibid. *Ἀπρῆαι*] ita manu exarati libri. Ptolemaeo *Ἀπρῆαι*, Notitiis Iac. Geari ὁ *Ἀπρῆων* episcopus, perperam.

Ibid. *Θελλός*] hanc et illi oppositam Antiphellum Strabo 14 p. 666 atque alii describunt. *ἐν Θέλω Ἀλλιαρὸν ἐπίσκοπον* Basilius M. epist. 218 commendat; ubi ex Vaticano ms *ἐν Θελλῷ* admitti oportuerat.

Ibid. 24. *Κάνδουβα*] Plinius et Stephanus hoc probant, *Κάνδουβα* Ptolemaeus, hand bene. Constantinus πόλιος *Κανδήβων* Nicaeni secundi p. 52 et *Κανδήκων* p. 355 hinc fuit; inscribique adeo urbs haec Geographiae S. debuerat.

Ibid. *Εσδοκίος*] Notitiae hand praeterierunt, estque, quod et Helsteinus monuit Photius Eudexatorum provinciae Lyciorum in concilio Constantinopolitano sub Menna.

Ibid. *Πάραρα*] hanc nobilem fecit delubrum Apollinis, quondam opibus et oraculi fide Delphico simile. *ultra est Xanthus flumen et Xanthus oppidum*, inquit Mela 1 15. adde Strabonem 14 p. 665.

Ibid. *Κόμβη*] Ptolemaeo *Κόμβη*, et forte verius: nam ὁ *Κόμβων* non tantum est in Notitiis Iac. Geari, sed et Constantinus πόλιος *Κόμβων* Nicaeno secundo p. 356 subscripsit: unde mirere et hanc in Geographia S. esse neglectam.

385, 24. *Μίσαι*] verum est *Νύσα*, sive *Νύσα*, ut Coisl. ms e Ptolemaeo. ὁ *Νύσων* est in Notithis. praefuit huic urbi episcopus Georgius, qui πόλεως *Νισσᾶ* Nicaeni secundi concil. p. 52 et *Νάσας* p. 356 dicitur.

Ibid. *Πίναρα*] sita urbs fuit ultra Xanthum flumen, non, uti vulgo locant, cis eum fluvium, si verum tradidit Arrianus Exped. Alexand. 1 25. episcopus τῶν *Πινάρων* Theodorus cum Nicaeno secundo p. 52 inter Lycios nomen profiteatur, digna utique urbs fuerat cui in Geographia S. locus assignaretur.

Ibid. 25. *Σίδυμα*] ita ms, et verissime, ut ex Ptolemaeo et Plinio constat. addo Zemarchum πόλεως *Σιδύμων* τῆς *Λυκίας* concilio Constantinop. tertio p. 505 et Nicodemum πόλεως *Σιδύμων* Nicaeno secundo p. 52 subscripsisse. Theophanes de Marciano Chronogr. p. 89: καὶ γεγόμενος ἐν *Λυκία*, ἀρρωστήτα περιπεσὼν καὶ καταλειφθεὶς ἐν πόλει *Σύδημα*, ubi sine dubio *Σίδυμα* oportet, quo et ms Barberini *Σίδυμα* ducit. Holsteinius in dubio utrum *Σίδυμα* an *Δίδυμα* probaret fuit vide ad Stephanum in *Δίδυμον* et *Σίδυμα*.

Ibid. *Τλωῶ*] hoc e mss verum fuerit, modo *Τλωῶς* legitur, quam urbem inter sex maximas Lyciae Strabo 14 p. 665 refert. Andreas πόλεως *Τλωαίων* Chalcedon. p. 97 et *Τρόγλων* p. 399, ac Constantinus *Τλωῶν*, qui *Τλωαίων* dici debuerat, Nicaeno secundo p. 52 adfuerunt.

Ibid. *Τελμισός*] praestat sibilantem geminari, etsi Hesy chius *Τελμισοίς* ἔθνος περὶ *Λυκίαν*, et Clemens Alexandrinus Stromat. 1 p. 361 edit. Oxon. ὄσπερ *Τελμισοίς* τὴν δι' ὀνείρων *μαντικὴν*, et Basilium M. epist. 218 ἐν *Τελμισῶ* Ἰλάριος ἐπίσκοπος: alterum enim plerique veterum probare solent, interque eos Clemens ipse Protrept. p. 40. posita urbs erat in colle praerupto circa mare apud Arrianum Exp. Alexand. 1 28., sinique nomen fecit. Lucanus 6 248: *magnosque situs Telmissidos undae compensat medio pelagi*. sic malim: nam et Themissidos in manu exarato libro Fr. Oudendorpius invenit. vide Cellar. G. A. 3 3 p. 107 et Holstein. in Stephanum.

Ibid. *Καῦνος*] Cariae hanc urbem serior actas Lyciae contribuit. arces ejus Heraclium et Persicum Diodorus Siculus 20 p. 766 non praeterit. ager circa urbem satis uber et fertilis erat, sed aër per aestatem et autumnum pestilentissimus, auctore Strabone 14 p. 651, unde valetudine habitantium, quod Mela ait, oppidum erat infame: passim cives febricitabant, pallidoque vultu morbum prodebant, quam in rem praeter Strabonem egregia habet Dio Chrysostomus orat. 32 p. 390. Hesy chius

in Καῦνος dicit Ρόδου esse πόλιν, quoniam Rhodiis subiecta fuit. descivere quidem ab his Caunii apud Livium 45 25, sed et in ordinem sunt redacti et a Romanis exsoluti erant, ad dicti, indice Strabone; quo iugo necdum exsoluti erant, cum Rhodiacam Dio Chrysostomus recitaret. τίς γὰρ παρὰ Καυνίοις, inquit p. 349, γέγονε γενναῖος ἀνήρ; ἢ τίς πωποτε ἐκείνους ἀγαθόν τι πεποίηκεν; οἳ γε δουλεύουσιν οὐχ ἡμῖν μόνοις ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίοις, δι' ὑπερβολὴν ἀνοίας καὶ μοχθηρίας διπλὴν αὐτοῖς τὴν δουλείαν κατασκευάσαντες. quare cum ea fuerint misera conditione et inconsiderata temeritate, ne miremur ab eodem oratore p. 326 τοὺς κακοβούλους τούτους Καυνίους pessime sibi consulentes Caunios appellari.

395, 25. Ἀραξία] habent urbem Stephanus et Ptolemaeus. Theodorus episcopus πόλεως Ἀραξίων ἐπαρχίας Λυκίας, sive Ἀράζων, ut perperam p. 673 concilio Constantinop. tertio, peius Stephanus πόλεως Ἀράξου Nicaeno secundo p. 356. subscripsisse dicitur. Bubon ex Plinio nota est.

Ibid. 26. Οἰνιάδα] Οἰνιάδα ex Plinio et Stephano: nam Ptolemaei Οἰνιάδα recta non sunt. prave concil. Constantinop. tertio p. 673 Georgius praesul Ὑνιαδεῦ ἐπαρχίας Λυκίας, et p. 533 Οἰνιάδων, ac Nicaeno secundo p. 326 Georgius Οἰνιάδου scribitur.

Ibid. Βαλουρα] Βάλβουρα, ut in Plinio et Ptolemaeo, cuius oppidi, episcopus Chalcedon. concilio p. 524 Philippus Βαρβουρέων, et p. 666 πόλεως Βαλβουραίων, optime Βαλβουρέων p. 97 vocatur.

Ibid. Κομιστάραος] mihi, nisi Corydalla sit, nihil de ea innotuit.

Ibid. 27. ὑπὸ ἡγεμόνα] sub Vespasiano principe insularum provincia facta est, Sextus Rufus ait Breviar. c. 10, praesidisque imperio subiecta; unde Diocletianus imperator ad Diogenem insularum Praesidem scribit l. 5 c. ubi constat, eiusdemque meminerunt imperatores Honorius et Theodosius in l. 32 c. Th. de Navicul., ubi plura Gothofredus. agere praeses plerumque Rhodi solebat, quorsum cum hicne periculosus et saepe incertus esset cursus, frustra Rhodiis querentibus, imperatores Valens Gratianus et Theodosius aliud edixerunt l. 6 c. de Offic. rector. provinc. civitas Rhodiarum, aiunt, iniuriam suam non tam decenter quam sero conquesta est. unde inviolabili observatione sancimus ut, quoniam tempore hiemis navigatio saepe periculosa est et semper incerta, in illis quinque urbibus, quae potiores esse ceteris asseruntur, vicissim hiemandum sibi iudices recognoscant. neque enim dubitandum videtur quin sub iudicum nomine

praesidis complectantur; tantoque minus quod et alias ludices in Ictorum fragmentis praesides adsignificent, ut exemplis Jorn. van Binkershoek Observat. 1 2 docuit pluribus. caveo quinque urbes, in quibus vicissim hiemem transigere solentur, de insulae Rhodi urbibus cum Guid. Pancirolo in Jotit. imp. Orient. c. 102 interpreteris: tot illa non vidit, quibus olim superba, unde *τριπολις νᾶσος* Pindaro Olymp. od. 7, sed quae in unam Rhodum, eiusdem cum insula nominis, leinceps coaluerunt, Strabone teste 14 p. 655. quinque urbes, nisi fallor, insulae sunt totidem, in hac provincia ceteris potiores: hoc ipsa imperatorum constitutio, ut admittas, requirit. nec obest sermonis usus: nam et Virgilius Delum Apollinis urbem vocat; neque Graecis quicquam familiarius quam insulam πόλιν appellare. vide Anton. Itin. p. 523.

305, 27. *Ῥόδος*] insularum provinciae metropolis Ephesino concilio p. 453 dicitur; Iornandi de Regn. Succes. *Rhodus optinatissima insula et totius Adriae insularum metropolis*, qui rectius *Aegei maris* aut *Asiae* scripsisset. libertate a Vespasiano privata est apud Sueton. c. 8; unde citra dubium est Dionis Chrysostomi Rhodiacam ante fuisse recitatam quam Rhodiis libertas auferretur, in provinciae formam redactis: salvam illis libertatem p. 344 D, beatamque satis insulae conditionem, cui in Caria et Lycia civitates tributariae essent plures p. 341 C; adfuisse illis praeterea τὸ εἰναυτῶν προστάται καὶ τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ τὸ βουλευσασθαι καὶ τὸ δικάσαι p. 359 B significat; quae omnia inter provincias transcriptae haud sane conveniunt.

Ibid. 28. *Κῶς*] de hac et sequentibus Anton. Itin. p. 522. addam iustam Sopingio causam defuisse cur haec Hesychiū de Samo *Φυλλίς ἢ Σάμος τὸ πάλαι*, mutaret et *Φυλλίς* mallet. vulgato patrocinium nunquam Nicander negaverit Alexipharm. 149, ubi scholiastes *Φυλλίς ἢ Σάμος*.

Ibid. *Μέθυμνα*] sic et Scylax, quem Ch. Cellarius G. A. 3 2 p. 15 ut sine vitio sit veretur, quoniam Straboni et Thucydidi *Μέθυμνα* placeat. ego haud damnaverim: nam et *Μέθυμνα* in Nicaeno secundo p. 349 legitur, et *Μεθυμναίων* numum Thes. Friderician. c. 5 29 ostentat. videtur et assentiri Galenus Method. Therap. 12 p. 106: *τριῶν γὰρ οὐσῶν ἐν Λέσβῳ πόλεων ἦντιον μὲν εὐώδης καὶ γλυκύς (ὄλνος) ἐν Μιτυληνῇ γεννᾶται, μᾶλλον δ' εὐώδης καὶ γλυκύς ἐν Ἐφέσῳ, κάψεται ἐν Μέθυμνῃ.* qui tamen cum de Antidot. 1 p. 427 ἐν *Μεθυμνῇ* praeferat, incertum relinquit utrum probaverit. itaque succedat *Μεθυμναῖος* apud Athenaeum l. 8 c. ult. et Maximum philosophum *περὶ Καταρχῶν* 459:

ἢ γόροις ἐν κλῆμα Μεθυμναίου λελίχσαι κατθέμεναι. im si μέθυ originem dederit Μεθυμναίῳ, ut Athenaeus voluit, aut Μέθυμνα potius, utique ea se tueri poterit.

395, 28. Πέτελος] hoc nomine cum insulam nemo uerit, Carolus a S. Paulo Ἀήλος substituit, quam supra ad Aethiopiae proconsulis ditione vidimus. mihi Τήλος, de qua Strabo 10 p. 488, ex parte vocabuli haud male extrui posse videtur, etsi gravius latere ulcus arbitrato. auctor catalogi praecripuit urbes se 20 recensurum, et 19 tantum commemoratur: defuit praeterea Carpathus celebri satis fama in hac provincia; itaque opem e mss fidelioribus optamus.

Ibid. 29. Προσελήνη] insula Πορδοσελήνη est, quam vocabuli foetorem vitantes Ποροσελήνη alii, alii Προσελήνη vocarunt: prius est apud Stephanum et plures alios, posterius in Chalcedon. synodo cui p. 530 et tom. 9 p. 173 Florentius Τενέδου, Λέσβου, Προσελήνης καὶ τῶν Αἰγιαλῶν subscribit, testificaturque se illis insulis episcopum fuisse: quas et coniunctas atque uni praesuli subditas ex Ephesio p. 671 colligas: videbis enim Lesboselenensem Ioannem, haud dubie Lesbo et Pordoselenae impositum. quae vero τῶν Αἰγιαλῶν nomine in Chalcedonensi signantur? novimus Αἰγιαλήν, sive Αἰγιαλον, ut Suidas maluit, insulae Amorgi urbana sed longius in Carpathium mare proiectam quam ut Lesbi episcopo subditam arbitremur. ergone a vero multum aberrabimus, si καὶ Αἰολίδων scribamus? constat enim Lesben earum insularum principem et metropolin fuisse ex Eustathio in Dionysii Perieges. 536.

Ibid. Σύφρος] Σίφρος, ut ms Leid.; quam cum Stephanus male Μερόπην vetusto nomine dici et Μερόπην substituendam suspicatur Abr. Berkelius, haud sane attendit ad Plinii cum Stephano consensum 4 22.

Ibid. 30. Ἀμοργός] non aliter Ptolemaeus, Ἀμοργός alii. quod autem e mss profertur Ἀμολγός, id ex posteriore natum est, prorsus ut rempublicam depeculantes Attici potestae ἀμολγούς et ἀμοργούς appellabant. vide Kusterum ad Suidae Ἀμολγούς, et de insula Bochartum de Colon. Phoenic. 1 14.

Ibid. Ἀστυνάλαια] notissima insula est, cui cognomen in Samo urbem Polyaeus Stratag. 1 23 habet, sitam, ut Etymologus docet, παρὰ τὸν ποταμὸν Σησίον, qui forte Χησίος esse debet. Χησίον eius insulae promontorium Alexipharm. 151 Nicandri scholiastes novit, unde Χησιᾶδες nymphae isti poetæ, et Diana Χησιᾶς Callimacho hymn. in Dian. 228.

396. 1. ὑπὸ κορινθίων] in Notitia imp. Orient. c. 1 caesidem Caria habet, atque apud Sozomenum H. E. 5 21: ribit enim τῷ ἡγεμόνι τῆς Καρίας Iulianus.

Ibid. Μήλιτος] Μίλητος est, urbs nobilissima, de qua Strabo 14 p. 635.

Ibid. 2. Ἡρακλείας Ὀγμοῦ] iungunt haec mss: verum et Ἡράκλεια Λάτμου, ita, quod Latmo monti assideret, dicta. quin et Λάτμος urbi nomen fuit, uti Strabo 14 p. 635 Apollonii scholiastes 4 57. monuerunt, quo insignis etiam in Polyaei Stratag. 7 23 et Chalced. concil. p. 581, ubi ionysius Λάγμου Καρίας, pro Λάτμου, qui p. 667 Ἡρακλείας Ἀτάλμου graviore peccato dicitur. in Nicaeno secundo Ἡράκλεια τοῦ Λατόμου p. 356. melius Constantinop. tertio . 673 Ἡράκλεια Λάτμου ἐπαρχίας Καρίας.

Ibid. Ἀμυνδός] Μύνδος, de qua Strabo 14 p. 658 et Ausonias 2 30. perperam Nicaeno secundo p. 356 πόλις Ἰβδος. Halicarnassus et Cnidus nobilitatae sunt et stilo minus egent; etsi hoc addi poterit, posteriorem deinceps Staliam esse appellatam eoque nomine insigniri in Nicaeno secundo p. 52.

Ibid. 3. Κέραμος] neque maritimam hanc urbem, unde inui nomen venerit, Strabo 14 p. 656 praeteriit. meminit tiam Galenus περὶ τροφ. δυναμ. p. 517. Hesychius: Κέραμος πῖθος καὶ πᾶν ὄστρακον, καὶ δεσμοτήριον, καὶ ὄχυρωμα, αἱ πόλις Καρίας. ἢ δὴ δὲ ἐπὶ ὄχυρωματος. sic forte ultima ea legenda sunt. putem grammaticum illa ex criticorum scholiis in Homerum esse mutuatum: soliti enim fuere liad. ε 387 χαλκῆρ δ' ἐν κεράμου δέδετο diversis explicare nodis atque aut de carcere aut de Cariae urbe Ceramo, loco numito posita, accipere. Eustathius in eum ποῖται versum v. 425: ἄλλοι δὲ φασὶ δεσμοτηρίῳ στερεῶν, λέγοντες Κυριῶν κέραμον καλεῖν τὸ δεσμοτήριον. οἱ δὲ πόλιν Καρίας παρὰ τὸν κέραμον, χάλκεον οἶον δοκοῦσαν καὶ τροπικῶς λεγέσθαι διὰ τὸ στερεὸν τοῦ τειχίσματος.

Ibid. Μύλασα] sic et Polybius Leg. 93 et Ptolemaei mss Coislin. et Μυλασίων numi. Μύλασσα Athenaeus 8 18, Dio 48 p. 425, atque alii, quos testes appellavit Ch. Cellarius G. A. 3 3 p. 104. est et in Thes. Fridericiano c. XII 17 numus Μυλλασσίων nomen praeferens, qui si huc pertineret, ut viro docto visum est, multa conturbaret. sed cave illi fidam, aut vera opineris quae de novem Cariae dynastis ad eum disputata sunt. numi inscriptio alia omnia docebit, si componatur cum illis quos Io. Massonus memorat Vitae Aristid. 2 7: inde enim ΑΛΛΑΣΣΕΩΝ legi oportere ap-

parebit, et in corruptis Thea. Fridler. Iteris *OABHNS* nomen dilucidare; praeterea *KAI KENNAT. STNAEN* sanum esse, neque inde *KAI ENNATON STNAEN* effici posse. cetera expediri nondum possunt, cum haec a detriti fere hoc genus sint sumi. erant Mylasa triumpho multitudine referta magis quam hominum; quae cumi si quare Stratonicas, cum urbem ingressus caecae caque animi verteret, mutata solenni formula, *αἰσώμενοι νεοὶ* clamaret. *ἐν* Casamb. in Athen. 8 8.

396. 3. *Στρατωνίτις*] Dio 48 p. 425 Lohicium, Paphlagoniam cum imperatorem, Ciliciam occupasse atque Asiae urbem continente sitas praeter Stratoniceam; qui si Carianam pro Asia scriptam reliquisset, cuius sane urbes Mylasa et Alabanda et Stratoniceam in primis nominat, rem nobis, quae veri fidei haud excederet, prodidisset. corruptissimum urbis nomen et concil. Constantinop. tertio p. 673, ubi Theopemptus *ναῖος Τροάδωνος ἐπαρχίας Καρίας* subscribit.

Ibid. *Ἀμυζών*] sic, uti apud Strabonem et Ptolemaeum ms Leidensis. hinc Ioannes *Ἀμυζώνος* in Chalcedon. p. 400 et Philetas *Ἀμυζώνος*, levi peccata, in Ephesia. p. 437. Aliud ex Ptolemaeo et Stephano, a viris doctissimis correctis, atque aliunde notissima sunt.

Ibid. *Δαίανδα*] ita vulga. ms Leid. *Δαΐανδα*, quomodo praeter alios Dio 48 p. 425. tumulis fere incincta est apud Strabonem 14 p. 669, ut pleraeque in hac provincia urbes, collibus impositae. Aristophanes Avib. 298: *ὄντα οἱ Κῆρες μὲν οὖν ἐνὶ λόφῳ οἰκοῦσιν, εἰ γὰρ ἀργαλίαι οὖσαν.*

Ibid. 4. *Ἐρδουσία*] *Ἐρδουσία*, quomodo Polybius Lz. 93 et ms Ptolemaei Coislin., Strabo atque alii. Diogenes *Ἐρδουσιάνων* est in Chalcedon. p. 98.

Ibid. *Ἀρπύσις*] sita fuerunt ad amnem Harpaxum apud Plinium 5 29. Phanius *πόλις Ἀρπύσιον τῆς Καρίας* aliud Ephesino concilio p. 508.

Ibid. *Νεαπόλις*] meminit eius Ptolemaeus. fuit hinc Berthicus *Νεαπόλις*, qui Nicaceno secundo p. 150 subscribit. Bassonius enim *τῆς Νέας πόλεως* Chalcedon. concil. p. 99. quem hanc urbi imposuit Carolus a S. Paulo, Fasiliae ceterum nominis urbis praesul fuit, ut ante diximus.

Ibid. *Υλαρίσις*] Stephano *Υλαρίσις πόλις τῆς Καρίας* *ἐπαρχίας Στρατωνικῆς*, quemadmodum ea verba h. Vossius ad Melan 1 16 contextit. *Υλαρίσις* conciliorum Acta probant, ut Georgius *πόλις Ὑλαρίσιον ἐπαρχίας Καρίας*; Constant. tertio p. 673 et Anthimus episcopus *πόλις Ὑλαρίσιον*

nen. secundo p. 53. qui praesules etiam haud dubie in-
sarentur, si nullum sibi in Geographia Sacra locum vi-
ent relictum.

396, 4. Ἀντιόχεια] Sozomenus H. E. 7 2 Ἀντιόχειαν
Καρίας vocat, Phlegon. Rer. mirab. 6 Ἀντιόχειαν τὴν
ἐν Μαιάνδρῳ ποταμῷ: huic enim urbs assidebat, mirandi
vis ponte iuncto; quem horum Ἀντιοχέων numus ob ocu-
ponit in Thea. Britan. tom. 2 p. 269.

Ibid. 5. Ἀφροδισιάς] metropolin fuisse Cariae impera-
Leo significat in epistola tom. 9 concil. Labbei p. 267, et
alcedon. concil. p. 656. ἡ πόλις τῆς Ἀφροδίτης Damascio
itur apud Suidam in Ἀσκληπιόδοτος: nam nostram esse
bitare vetat Photius cod. 242 p. 1050, e quo praeterea di-
mus haud multum a fuisse a Macandro fluvio. adde Ste-
an. Νινὴ et Μεγάλη πόλις.

Ibid. Ἡρακλείας Ἀλαβοκόπος] sic ms Farnes., nec sine
io tamen; quod qui tolli debeat, discordantium opiniones
tis dubium fecerunt. Holsteinio, quoniam Stephano Hera-
arum undevicesima est Καρίας ἡ λεγομένη Ἀλμάκιος με-
γειος, et ab eodem Σαλμακίς urbs Cariae recensetur, Ἡρα-
εια Σαλμακίς vero nomine fuisse videtur, praesertim cum
Arriano neglecta non sit. cui accedere, etiamsi Menan-
er episcopus opinioni favere videtur, cum Σαλμακίης Ἡρα-
κλείας Chalcedon. concil. p. 667 dicitur, non possum. agno-
o urbem Salmacida esse in Stephano, sed Heracleam fuisse
emo dixi. de Arriano alia res est, qui Σαλμακίδα quidem
emorat Exped. Alexand. 1 p. 26, at Halicarnassi arcem;
ade Heracleam hanc esse haud posse apertissimum est. prae-
rea haec Heraclea, Stephano teste, fuit mediterranea; cu-
smodi, si propter Salmacin fontem Halicarnassi posita fuit,
t vir egregius arbitratur, minus recte appellabitur, quod
halicarnassus mari paene esset incincta. ergone cum Ber-
elio in Stephano amplexabimur ἡ λεγομένη Ἀλμακίς Ἀλ-
μακίς? equidem Heracleam Latmum Cariae urbibus libens as-
truerim, nec probavero tamen viri confidentiam, qua conie-
tura, eaque incertissima, Stephani orationi inculcatur; ne
unc addam plurimum ea correctione a vestigiis mss recedi-
uid itaque, dices? putem ἡ λεγομένη Ἀλβάνιος a scriptore
enisse, eandemque esse prorsus quae Ptolemaeo in Caria
Ἡράκλεια πρὸς Ἀλβάνῳ pro Ἀλβάνῳ appellatur. auctores
ab eo Suidam in Διογενειανός, ubi ὁ ἐκ τῆς Ἀλβάνης Ἡρα-
κλείας τῆς ἐν Καρία Ἰατρός, et veteres Notitias, quae Ἡρα-
κλείας Σαλβακίης et Σαλβακίης saepe meminerunt; Acta quo-
ne concilii Chalcedonensis, quibus Menander Ἡρακλείας Σαλ-

βάκης Καρίας p. 561 subscribit. non diffitebor cum Σαλβακῆς p. 667 nuncupari; quod cum ex priori facillime non posse constet, nihil nocebit; tantoque minus, quia Salomon vetus interpretes ibidem legit. itaque eadem urbs Herodotus Ἀλβάνιος Ἀλβάνη et Σαλβάνη dicta videtur ab Albano Ptolemaei sive monte seu flumine: neque enim temere finivoh nec quemquam morabitur sibilans litera urbis cognomini non connexa modo detruncata, si meminerit quae ad Antea. M. p. 206 et 479 disputata fuerunt.

396, 5. Τάβαι] sic codex Lugdunensis et Stephanus Basilius Ταβῶν est in Nicaeno secundo p. 52. numos Ταβῶν dabit Thes. Britan. tom. 2 p. 150.

Ibid. Ἀπολλωνιάς] credo non aliam esse ac Apolloniam ad Lambanum, Ἀπολλωνιάς πρὸς Λαμβάνῳ, pro quo Ἀπολλωνίω malim: certe Ἀλβάνῳ est in ms Coisluniano, in quo si et Ἀπολλωνιάς inesset, quod mihi verissimum videtur, hoc omnia haberent. Tynchanus πόλεως Ἀπολλωνιάδος Cariae provinciae est in Chalcedonensi conc. p. 667. Sebastopolis in Caria, nisi fallor, Theophanes Chronogr. p. 305 ad nos habet.

Ibid. 6. Ἴασος] sic et Arcestratus, quod Holsteinius non fugit, apud Athenaeum Deipnosoph. 3 23: ἦν δὲ ποτ' ἐκ Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσφυίῃσαι. ceteri Ἴασσον malunt, quam in insula eiusdem nominis positam ostendit Strabo 14 p. 65. Diodorus 13 p. 223 Θάσσον τῆς Καρίας habet, quam Paterius Ἴασσον facit, probabili coniectura: Xenophon tamen eandem rem describens H. G. 2 p. 355 Cedreas ad Ceramensium a Lysandro occupatas adfirmat.

Ibid. Ἐρεζος] Notitiae ecclesiasticae Ἐριζα probant, unde Papias Ἐριζῶν in Chalcedon. p. 399. vide Ch. Cellar. G. A. 3 4 p. 164. Marcianupolis quo olim nomine fuerit, cum nondum mihi pro comperto sit, de sita quidpiam scire nolim. idem de Anastasiopoli, cuius aliqua, ut e Carolo et S. Paulo videbis, in conciliorum Actis memoria est, dictum esto.

Ibid. 7. χώρα πατριμόνια] credo regionem indicari quae principis patrimonio erat contributa. commodissime autem Anastasiopoli iungitur, siquidem rei auctor perhibetur Imp. Anastasius in Gloss. Nomic. Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος βασιλεὺς ἐαντιῶ κτάται ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου. ἐν τὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐξουρῶν καὶ τὴν προσσηγορίαν ταύτην καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόμητος τοῦ πατριμονίου. quae tamen an in omnibus bonae fidei sint, sine crimine dubitari potest: non cum coloni patrimoniales diu ante Anastasium imperatores,

l. 1 et 2 c. de Fugitiv. et Colon. docemur, fuerint noti a patrimonio nomen habeant, omnino res ipsa Anastasio dicitur prior. atque in his ne ambigamus, possessiones faciunt patrimoniales per Asianam et Ponticam dioecesi et Indi patrimoniales per Mesopotamiam et Osdroenam provincias, quorum imperatores Arcadius Valentinianus et Theodosius in l. 6 et 8 c. de Fund. Patrimon. meminerunt, et Saturnum patrimonium l. 13 de Vectigal.; quod ultimum, tametsi Th. Reinesius App. Inscript. XX ita censuerit, comitem sacri patrimonii requirere merito addubites, eundemque adeo Anastasio priorem et sub Theodosii et Valentiniani principatu am fuisse notum: nulla enim eius in Notitia imp. Orient., quod sciam, mentio; in qua sub dispositione comitis rerum privatarum praepositi gregum et stabulorum procuratoresque saltuum fundos patrimoniales c. 88 curant. fateor Fl. Peregrinum Saturnium moderantem inlustrem sacri patrimonii comitivam esse in veteri lapide. largior etiam eundem videri, qui comes et procurator in l. 16 c. Th. de Bon. Praescript. Arcadio et Honorio principibus dicitur. at is, ut legis argumentum indicat, patrimonii Gildoniaci comes, quem Notitia imp. Occid. c. 42 memorat, et procurator fuit. iam quod forma huius comitivae sit apud Cassiodorum ep. 6 9, id, ut comes patrimonii ante Anastasium fuerit, efficere non poterit, cum ab Anastasio Theodoricus eius rei exemplum sumere potuerit. verum hoc obiter. mss *χωρία πατριμόνια*, e quibus si *πατριμονιάλια* formaveris, fundos patrimoniales habebis.

306, 7. *Κίβυρα*] magna haec est Cibra, a qua conventus Cibyriticus apud Plinium 5 29, in Phrygiac Cariacque finibus posita, nec longe ab Antiochia ad Maeandrum teste Strabone 13 p. 630. itaque falsus est scholiastes Horatii Cruquianus in Ep. 1 6 33 scribens, *Cibra vicus maritimus in Paphlagonia aut Lydia*. fuit quidem altera eodem nomine sed minor in Pamphylia apud eundem Strabonem 14 p. 667, quam si intellexit, errorem excusare quoque non poterit. a minore hac Cibra Thema Cybyrrhaeotarum appellavit Constantinus l. 1 Them. 14; quod cum patria Anastasii Thaumaturgi in Synaxario Divionensi feratur, *χωρας μὲν ἤν Κιβυρρωιωτῶν*, merito mireris D. Papebrochium tom. 1 lum. p. 326 scribentem, *nihilò facilius explicuerim quae S. Athanasio patria: nam Kibyrhoitarum in elogio nominata regio nulla nobis innotuit*.

Ibid. *Κοκκημαλικαί*] alio tibi coniectore, qui verum divinet, opus est, ego nihil hinc expedio.

Ibid. 8. *ἐπαρχία Ποντικῆς α'*] sic mss; quae lacera

esse apparet. credo ab Hieroclis manu venisse *ἐπαρχία Ποντικῆς διοικήσεως ἁ Βιθυνία, provincia Ponticae dioeceseos prima Bithynia.* orditur hinc dioeceseos Ponticae provincias, quas 11 fuisse, Bithyniam, Honoriadem, Paphlagoniam, Galatiam primam et secundam, Cappadocias duas, totidem Armenias, Helenopontum et Pontum Polemoniacum, ex Notit. imp. Or. c. 1, quae et Bithyniam consulari mandat, explicitate novimus.

306, 9. *Χαλκηδών*] etsi primo loco inter Bythyniae urbes ponatur et concilio Constantinop. tertio p. 495 *Ἰωάννης τῆς Χαλκηδονέων μητροπόλεως τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας* subscribat, non tamen nisi nomine tenus metropolis fuit, salvis Nicomediae suo iure et privilegiis, ut Marcianus, cui honorarium hunc titulum debet, in Chalcedon. conc. p. 681 sciscit. *τὴν Χαλκηδονέων πόλιν, inquit, ἐν ἣ τῆς ἀγίας πίστεως σύνοδος διακροτήθη, μετροπόλεως ἔχειν πρεσβαῖα ἐθεοπίσμεν, ὀνόματι μόνῃ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένου δηλαδὴ τῆ Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ ἰδίου ἀξιώματος.* qui cum *Χαλκηδόνα* urbem appellat, haud multum abest a *Καλχαδονίων* numis: olim enim *Καλχηδών* nuncupabatur. quod nomen utque *Καρχηδών* cum sono parum distent, praebita saepe librariis est occasio urbis utriusque confundendae, veluti cum Apsyrto Hippiatr. c. 33 p. 113 tribuunt *καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τῶν Γεωργικῶν Μάγων τοῦ Χαλκηδονίου εὐρηται, et Hierocli p. 116 Μάγων δὲ ὁ Χαλκηδόνιος ἐν τοῖς Γεωργικοῖς.* neque enim Mago Chalcedonensis, sed Carthaginiensis fuit, cuius de R. R. libros, Punico sermone scriptos, Cassius Dionysius Uticensis Graeca lingua vertit apud Varronem R. R. 1 1. atque haud scio an huius Magonis nomen in his Stephani lateat: *ὁ πολίτης Καρχηδόνιος. Καρχηδόνιος ἦν σοφὸς μέγας καὶ Κλειτόμαχος ὁ Διογνήτου.* sic lacerum ante locum Menagius in Diogenem Laert. 4 67 et Berkelius constituerunt, recte, si quid ego video; qui si praeterea *σοφὸς Μάγων* (nam alterum tolerabile non est) correxissent, locum me iudice persanassent. ne vero a proposito longius aberremus, idem mihi vitium in his Strabonis videtur admissum 13 p. 609, ubi de Metrodoro Scepsio *διὰ δὲ τὴν δόξαν ἐν Καρχηδόνι γάμου λαμπροῦ πένης ὧν ἔτυχε καὶ ἐχρημάτιζε Καρχηδόνιος.* de Carthagine enim vera non videntur, siquidem Metrodori aetate nulla fuit, dudum a Scipione solo aequata. dicere posses Metrodorum aevum extendisse vixisseque donec a Caesare urbs instauraretur, ex Plinio, a Scaligero emendato, 36 6: *hic namque est Mamurra Catulli Veronensis carminibus proscissus, quem Metrodorus Scepsius clarius quam Catullus dixit habere, quidquid habuisset Comals*

Galla. at obstat Strabo, qui Metrodorum nondum victo Tigra-
ne Mithridatis iussu peremptum prodidit; nec dissentit
Plutarchus in Lucullo p. 580. itaque cum Is. Vossius in mss
Plinianis ad Catullum p. 71 invenerit, et post eum Hardui-
nus, *quem et res et domus ipsius clarius quam Ca-
tullus*, id et ego probavero, re, ut saepe, rem familiarem
notante.

396, 9. *Νικομήδεια*] de nobilissima metropoli tantum
dicam, anni fuisse appositam, quem Phrygem Themistius Orat.
24 p. 305 vocat: Nicomedienses enim rogat, arbitrentur se
ποταμοῦ τοῦ Φρυγῶς τῇ φιλανθρωπίᾳ ad ipsos complecten-
dos esse accensum? nec verum tamen id eius fuisse nomen,
sed Gallum. id ex Passione Cypriani, quam tom. 3 Thesauri
Anecd. p. 1648 ed. Martene complexus est, discimus: *ducti
autem ad fluvium, qui vocatur Gallus, in Nicomediam ci-
vitatē, ut decollarentur.* Gallus autem cur Phrygius di-
catur, cum simili cognomine Phryges fluvium habuerint, non
eget verborum ambitu.

Ibid. *Πρέντος*] *Πρέντος* Socrati H. E. 6 16, ubi em-
porium ex adverso Nicomediae situm perhibetur; atque ibi in
Tabula Peutingeri M. P. 28 a Nicaea conspicitur. vide Va-
lesium in eum Socratis locum. *τὰ κατὰ Πραιέντον τῆς Βι-
θυνίας ἀγρίδια* Palladius Vit. Chrysostomi p. 75. continuator
Theophanis, cuius verba exscripsit A. Pagi in Critic. An.
960 5, urbem nomen id indeptam adfirmat a Praeneto Bithy-
norum quondam tutelari deo.

Ibid. *Ἐλενόπολις*] Preneto vicinam Stephanus in *Πρό-
ντος* facit: neque enim alia est eius Drepane, ut ex Secrate
H. E. 1 18 constat. apposita fuit fluvio Draconi a Constan-
tino M, novo nomine decorata in matris honorem, quae ibi
nata ferebatur, apud Procopium Fabr. Justin. 5 2. Helcpae
instaurationem tribuunt Acta S. Luciani c. 5: *postea autem,
inquiunt, quae nobis salutarem domini restituit crucem et
magnum inter claros imperatores genuit Constantinum,
veneranda Helena, quando revertebatur Hierosolymis, lo-
cum honorans in eo condidit civitatem, convocatisque ha-
bitatoribus ex iis quae circum circa erant regionibus, et
effectis operibus publicis, validis eam cinxit moenibus et
templum martyri exaedificavit maximum.* similia leges in
Philostorgii H. E. 2 13; qui sane propterea coercitionem Go-
thofredi non meruerat: neque enim aliud dicere voluit quam
Helcpae auctore ac suadente Drepanen a Constantino fuisse ex
vico in urbem commutatam. propter urbem erant calidarum
aquarum balinea, ad quae Constantinus sub extrema vitae

properasse dicitur a Socrate H. E. 1 4 et Sozomeno 2 34. Eusebium paria scribentem vit. Constant. 4 61 interpret aliud dicere coëgit. seriore aevo, ut id addam, Helenopolis miserabili conditione fuisse videtur: refert enim Glycas Annal. 4 p. 327 Manuelem Comnenum appulisse οὐκ ἐν τινι τόπῳ διαφανεί, Ἐλενοπήλει δὲ τινι, ἣν οἱ ἀγροικότεροι ἑλεεινοῦ πόλιν καλοῦσιν, appulisse Helenopolin, quam rusticiores Elecinopoliu, quasi dicas oppidum miserabile, vocant: recte enim Leunclavius hanc indicari 'animadvertit, et vocabuli paronomasia eius opinionem firmat; ut prorsus sine ratione illi Ph. Labbeus sit oblocutus.

396, 9. Νίκαια] Bithyniae metropolin esse ait Strabo 12 p. 565, notissimaeque eius et Nicomediae de primatu sunt contentiones; in quibus etsi victa discesserit, Nicomedia ad metropolis dignitatem elata, tamen Imp. Valentinianus et Valeus, quoniam ea in urbe Augusti erant creati, eandem sed secundi loci metropolin esse iusserunt. verba legis Actis concilii Chalcedon. tom. 9. p. 101 inserta sunt; unde natam credidero multorum persuasionem, qua Chalcedonensis concilii tempore Nicaeam hac dignatione auctam arbitrati sunt. διὸ δὴ ἐπειδὴ μητρόπολις, inquit Augusti, πάλαι ὀνομάσθη καὶ τοῦτο νόμοι παλαιοὶ περιέχουσι, τὰ αὐτὰ ἄπερ Νικομηδοῦσι νομοθετούτων ἡμῶν ὑπῆρξεν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχειν δύναται τὸ ἀσάλευτα καὶ ἰσχυρὰ μένειν, καὶ εἰς τὸ ἐπεῖτα ἀνῆρθήσμενα. sic illi, verborum ordine satis aspero, quem cum paullo aliter vetus interpret expresserit, cum audiamus. *propterea licet metropolitana olim est nominata et hoc leges antiquae continent, tamen legem nobis proferentibus nulla dubitatio esse poterit, eo quod haec immota et firma permaneant et temporibus futuris augenda.* praeterit ἄπερ Νικομηδοῦσι ὑπῆρξεν, et bene me arbitro: non enim Nicaea prorsus Nicomediae fuit aequata, sed secundi loci metropolis, salvis omnibus verae metropoli, creata. ἣ ἐν δευτέρῳ τόπῳ οὕσα μητροπόλεως ὀνόματι καλεῖται, iudem Augusti aiunt in Epist. ad Nicomedienses p. 103. adduntur in eadem constitutione, qua Nicaea metropolis fit, quaedam de Bithynarcha eiusque solenni in metropoli processu, προόδῃ, quae vix alibi reperias.

Ibid. 10. Βασιλεινούπολις] gravis hac de urbe contentio inter Eunomium Nicomediensem et Anastasium Nicaenum in Chalcedonensi fuit synodo, utroque urbem sibi asserente. praeter alia Anastasius tom. 9 p. 98 ἐγὼ δὲ δείκνυμι, inquit, Βασιλεινούπολιν αἰεὶ ὑπὸ Νίκαιαν γενομένην· καὶ γὰρ ῥεγεῶν ἦν αὐτῆς. ταῦτα τὰ βουλευτήρια οἶδε· καὶ εἶποι, ὑπὸ τίνα ἦν Βασιλεινούπολις, εἰ μὴ ῥεγεῶν ἦν Νικαίας. ego ostend-

dam Basilinopolim sub Nicaea semper fuisse: non regio fuit eius: id curia novit, et dicat curia, sub quo fuit Basilinopolis, si non fuit regio Nicaeae. sic vetus interpres. post dein plura in hanc rem addit, et Iulianum aut alium eo antiquiorem Basilinopolim urbis dignitate ornesset (*βασιλεύς τις Ιουλιανός, ἣ οὐκ οἶδα τίς πρὸ αὐτοῦ, ἐπαίησεν αὐτὴν πόλιν*), eumque ex Nicaea sumpsisse τὸς πραγματευόμενους, curiales, et Basilinopoli constituisse, valuisseque deinceps consuetudinem ut quoties Basilinopoli curiales decessent, Nicaea accesserentur. e quibus manifesto apparet olim Basilinopolin fuisse vicum, atque urbis demum privilegia ab Iuliano aut alio quovis impetrasse; quamquam ego Iulianum fuisse putem, qui matri Basilinae eiusque memoriae id dedit. ἡ Βιθυνῶν Βασίλων πόλις in Epist. Synesii 66 non alia est, ut Abr. Ortelius iure suspicatus est, forte etiam ex animadversis emendanda: Basilinopolim enim constanter appellant, Liberatus etiam Diaconus Breviar. c. 13.

396, 10. Κίος] eandem ac Prusiam esse nemo ignorat; etsi enim Cius novo eo nomine fuerit donata, pristini usus perpetuo mansit, qua de re Ch. Cellarius G. A. 3 8 p. 285.

Ibid. Ἀπάμεια] olim Myrlea, ut praeter ceteros Suidas in Ἀσκληπιᾶδος docet. coloniam fuisse ex Plinio Ep. 10 56 et ex Dione Chrysostomo orat. 41 p. 501 numoque Thes. Britan. tom. 2 p. 264, atque haud multum Prusa ad Olympum, quae et eius portu, si quidem nullo alio posset, uti solebat, fuisse disiunctam ex eiusdem Chrysostomi orat. 40 p. 495 novimus. adde p. 492 et quae ibi Casaubonus.

Ibid. Προνσα] Plinius l. 5 c. ult. Prusam sub Olympo ab Hannibale conditam professus reprehensionem Salmasii in Solinum p. 616, Cellarii G. A. 3 8 p. 585 commertus est, haud scio an iniuria; nisi enim fallor, Dio illi patrociniabitur orat. 43 p. 511. εὐ γὰρ ἴστε, ait Prusensibus, ὅτι οὐ μεγίστη τῶν πόλεων οὖσα, οὐδὲ πλεῖστον χρόνον οἰκουμένη, πολλῶν γνωριματέρα ἐστί. si enim Prusa Dionis aetate longissimum tempus non fuerit habitata, utique verius eius origo referetur ad Prusiam Hannibalis amicum, quam ad antiquiorem aliam: Dio certe si Cyri aetate exstructam autmasset, non infitias ivisset πλεῖστον χρόνον fuisse cultam et civibus frequentatam. abit Strabo 12 p. 563 in alia omnia, et a Prusia, cui bellum cum Croeso fuit, aut, uti Stephanus legit, cum Cyro, excitatam adfirmat; quod tantum indicio est de urbis origine variatum fuisse sententiis. quin si Palmerii opinionem sequaris atque in Strabone et Stephano τοῦ πρὸς Κίερον πολεμήσαντος legas, Straboni et Plinio optime conveniet:

Prusias enim Claudus, quem Cicerum occupasse et Prustadem appellasse Memnon c. 29 prodidit, Hannibalem hospitio excepit. id si nolis, ut ego sane sprevero: neque enim credibile est geographum Prusiam signare et ab aliis discernere ex bello cum ignobili oppido, et quod in alterius ditione erat, cuiusque nusquam praeterea meminit, gesto, voluisse. huc adde a Strabone Prusiam qui bello Croesum oppugnavit, apertissimo distingui ab eo Prusia qui Hannibalem amicitia complexus est; a quo diversus non erit, si viri docti coniectura valeat. at nulli reges Bithynis Croesi fuerunt tempore: tacent enim Herodotus et Xenophon. quorum silentium etsi agnosco, vereor tamen ut recte inde cogatur nullos Bithyniae fuisse tum reges: nam quae Memnon c. 21 de Dy-dalso et Botira refert, ea mihi ad Xenophontis aetatem ascendere posse videntur; et cum primos gentis eos reges fuisse non constet, quid vetat alios illis priores admittere? atque his firmandis Appianum Mithridat. p. 297 advocarem, nisi ampliorem is, ab eodem Palmerio Exercit. p. 156 in aliam formam mutatus, campum postularet. itaque praestiterit discrepantes Plinii et Strabonis de Prusae initio opiniones et sibi contrarias fuisse profiteri.

396, 10. *Καيسάρεια*] in Vita Nicetae Hegumeni c. 1 *Καيسάρεια τῆς Βιθυνίας*. urbs haud magna erat in Prusae vicinia. Dio Chrysostomus orat. 47 p. 526, postquam de Nicomediensibus et Nicaenis non multum Prusa disiunctis dixisset, *τοὺς Καيسαρεῖς*, inquit, *τούτους εὐγενεῖς μὲν ἀνθρώπους καὶ σφόδρα Ἑλλῆνας*, πολὺ δὲ μικροτέραν οἰκοῦντας πόλιν.

Ibid. *Ἀπολλωνιάς*] scribe *Ἀπολλωνία*. intelligitur huius nominis urbs ad Rhyndacum, quae in lapide LVIII, quem Praefat. Append. Inscription. Gudian. Fr. Hesselius vulgavit, ἡ Ἀπολλωνιατῶν πρὸς τὸν Ρυνδακὸν πόλις dicitur. adde Plutarchum in Lucullo p. 498 et Tournefort Epist. 22 p. 192. est in concilio Constantinop. tertio p. 502 Anastasius episcopus *Θεοτοκιακῶν πόλεως ἦτοι Ἀπολλωνιάδος τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας*, qui vulgatum etiam in usu fuisse testatur. adde Nicaenum secundum p. 353.

Ibid. 11. *Δασκύλιον*] Dascylos Melae 1 18, ceteris cum nostro fere consentientibus. a Dascyle dictam volunt plerique, a loci ingenio Is. Vossius ad Melam, quem vide. Dascylyae servata memoria est, ut Holsteinus admonuit, in epigr. Alexandri Actoli, quod multo correctius quam apud Plutarchum legitur, Salmasius in Solinum p. 580 vulgavit. sic enim Alzman: *καὶ Μούσας ἐδάην Ἐλικωνίδας, αἶ με τυράντων θῆκαν Δασκύλεω μείζονα καὶ Γύγῳ*. erit tamen Dascy-

Iac mentio hic incommoda, si valeat eruditissimi Bentleyi animadversio in Horatii Od. 2 17: neque enim tyrannum Dascylen, Gygis patrem, fuisse, sed privatum, proptereaque, nisi auctori potius errorem quam librariis impingas, Καρδαύλεω scripsisse, certe scribere debuisse. at quid si Alexander non fuerit secutus Herodoti de Gyge narrationem, sed Plutarchi in Ἑλληνικοῖς? quae utique maiorem veri umbram prae se fert. quid si etiam alium Dascylen ac Gygis patrem spectaverit? Dascylen Periaudi, a quo Dascylium fuerit appellatum, memorat Stephanus, atque eiusdem nominis Tantalii filium scholiastes Apollonii 2 725 et 754.

396, 11. Νεοκαισάρεια] eius praesul Constantinop. tertio p. 668 Νεοκαισαρέων τῆς Βιθυνίας vocatur. Ariste δεῖνα ceps dicta est, ut Acta Nicaeni secundi p. 353 innunt.

Ibid. Ἀδριανοῖ] numi Ἀδριανῶν πρὸς Ὀλυμπον urbem Olympo monti assedissee ostendunt; quam Aristidis patriam magna diligentia examinavit, veterum scriptorum locis in consilium missis, Io. Masson. Vit. Aristidis 3 3 etc. oppidi episcopus Nicephorus saepe in Nicaeno secundo πόλεως Ἀδρανῶς, ut p. 51 et 572, dicitur, rectius David Ἀδριανῶν Chalced. tom. 9 p. 176.

Ibid. Πεγεταῖος] hanc et quae sequitur Πεγέδωρις (id enim verum nomen opiner) ad Itin: Hieros. p. 573 abunde illustravimus. restat ut quid ῥεγὲ velit quaeramus. utraque mansio in l. 119 c. Th. de Decurion., altera mutatio Itinerario H. dicitur; unde colligas nominis utriusque initium mansionem vicumve notare. quod clarius patebit, si eam ex ῥεγεῶν detruncatam animadverteris, qua voce vicos et loca, quae urbe sunt minora atque inferiora Notitiae, ut illa Iac. Goari p. 365 signare solent. idem citra dubium faciet Anastasius praesul Nicaenus, in Chalcedon. concilio tom. 9 p. 98 de Tattaio et Doride haec profatus: ὡςπερ Τατταῖος καὶ Δωρίς ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν πρὸ τοῦτου καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν. utramque ῥεγεῶνα sive vicum nuncupat; et cum paullo post de Basilinopoli καὶ ἡ πρότερον οὐσα ῥεγεῶν, ait, πάλιν μετὰ ταῦτα ἐγένετο πόλις, apertissime significat eo se vocabulo locum urbis amplitudine et dignitate multo minorem intelligere. dictae autem regiones Nicaeae videntur, quod eius magistratibus ibi ius dicendi et coercendi esset facultas: regiones dicimus, Siculus Flaccus de Agr. condition. p. 1 inquit, intra quarum fines singularium coloniarum aut municipiorum magistratibus ius dicendi coercendique est libera potestas.

Ibid. 13. ἀπαρχία Ὀρωριάδος] facta haec et a Bithynia

abscissa est provincia a Theodosio secundo, cognominataque patri eius donata. Io. Malala tom. 2 p. 69: *ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἧντινα ἐκάλεσεν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ θείου Ὀνωρίου, δούε δικαίον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα Ἡρακλεία, πόλει τῆς Πόντου.* qui tamen fallitur, cum Heracleam metropolim creatam adfirmat: ea enim dignitate Claudiopolis insignis fuit, uti Leo imperator in epist. tom. 9 Concil. p. 267 et Iustinianus Novella 29, qua Honoriadis abolito nomine provincia haec Paphlagoniae artissime connectitur, docuerunt.

396, 13. *Κλαυδιόπολις*] Bithyniae passim contribuitur a Ptolemaeo Galeno atque aliis; quod quare factum sit, facile perspicitur. vide Ant. Itin. p. 200. haud multum ab hac urbe Mantinium distabat; quod quoniam magni Sanctorum operis conditores nusquam reperire se potuisse professi sunt, ex Historia martyris Titionis apud Lambecium Biblioth. Caesar. 8 p. 212 firmabimus: *ὁ ἅγιος μύρτυς Τιτίων ἦν ἐκ τοῦ Μαντινίου τοῦ ὑπὸ Κλαυδιόπολιν τὴν μητρόπολιν τελούτο.* adde Socratem H. E. 2 38.

Ibid. 14. *Προουσιάς*] recte mss. est Prusias iuxta Hyrium flumen, cuius cives in Doniana Inscriptione Class. V 177 *ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ ΑΠΟ ΠΥΛΙΟ* dicuntur. Memnon c. 49 olim Cierum, a praeterfluente amne, fuisse appellatam indicat: assentior enim Palmerio et Holsteinio hanc cum Prusiam, non illam quae et Cius, innuisse. *πόλιν Ἡρακλειωτῶν* pariter ac Tium c. 29 nuncupat, atque, utraque in potestatem redacta, regem Prusiam *ἐκ Θαλαττης εἰς Θαλυσσαν τὴν Ἡρακλειαν περιγράψαι*, Heracleam undique ad mare circumdedisse; quae de Prusiae ad sinum Cianum vera esse haud possunt, in hanc vero egregie quadrant. sita haec erat ad Heracleae occidentem, ad orientem Tius; unde utraque potitus Prusias prorsus incinctos videbat Heracleenses. quae etsi bene habere videantur, non nega vero tamen Memnonem utramque Prusiam confudisse: nam quae de Argonautis c. 43 refert, acsi illi ad Cierum appulerint atque in eius vicinia Hylam amiserint, ea alii circa Cium contigisse adfirmant constanter. vide Apollonium 1 1178, Orpheum 635 et Valerium Flaccum 3 484.

Ibid. *Ἡράκλεια*] colonia Megarensium ad amnem Soanica fuit, testibus criticis in Apollon. 2 748; quae cum magnam sibi potentiam multasque opes peperisset, gravissima calamitate a Triario, Mithridatici belli tempore, est oppressa apud Memnonem c. 53.

Ibid. *Τίος*] posita urbs erat ad flumen Billacum, ut scholia Apollonii, ab Holsteinio in Stephanum correcte, 2

791 ostendunt. adde Ezech. Spanhemium Epist. 4 ad Morellium.

386, 14. Κρατία] de hac Ant. Itin. p. 200. corrupta videtur in his Galeni *περὶ τροφ. δυναμ.* 1 p. 312, cum in gelidissimo Bithyniae tractu collocantur *Νίκαια καὶ Προῦσα καὶ Κράσσου καὶ Κλαυδιούπολις καὶ Ἰουλιούπολις, ἀλλὰ καὶ Δορύλαιον, ἣ ἔστι μὲν ἐσχάτη τῆς Ἀσιανῆς Φρυγίας*: nam Κράσσου, etsi vocem πόλιν ex sequentibus addas, nihili est: ubi enim Crassopolis lecta scriptave? nihilo magis proficies, si cum Abr. Ortelio Κράσου legas et Crasum Phrygiae urbem intelligas, quoniam extra Bithyniae illa fines. sin, ut ego putem, Κράτεια scribatur, plana res erit: ea in Bithynia et Claudiopoli vicina, nec longe ab Iuliopoli, et recte propterea illis iungetur.

Ibid. Ἀδριανούπολις] meminit eius Imp. Novella 29 et Nicaenum secundum p. 52. unde locum illi in Geographia S. esse oportuerat.

Ibid. 16. ὑπὸ κορίκτορα] correctorem intelligit, cui et Notitia imp. Orient. c. 1 Paphlagoniam mandat, erat in medio loco consularem inter et praesidem, si dignitatem atque amplitudinem spectes, ut ex l. 8 C. Th. de Cohort. cognosces. in Italia correctorum, de quibus Ursatus de Notit. Roman. p. 641 edit. Graevii, antiquissima mentio est: extra eam rarius occurrunt, et binis tantum in provinciis, Paphlagonia et Augustamnica, cui utrique praeter Hieroclem Not. imp. Orient. hunc magistratum imponit. Synesius huius provinciae correctorem Marcianum philosophum τὸν ἀρξάντα Παφλαγόνων generali vocabulo appellat epist. 109. adde Pancirolum in Notit. imp. Orient. c. 156.

Ibid. 17. Γάγγρα] probe mss. concilio Ephesino p. 532 Bosphorius subscribit Γάγγρων τῆς μητροπόλεως ἐπαρχίας Παμφυλίας, perperam pro Παφλαγονίας, ut Sozomeno H. E. 3 14 Γάγγραι μητρόπολις Παφλαγόνων. dixisse veteres τὰ Γάγγρα, τὰς Γάγγρας et τὴν Γάγγραν ex Stephano notissima res est. adde Ch. Cellarium G. A. 3 8 p. 318.

Ibid. Πομπηίουπολις] condita a Pompeio est apud Strabonem 12 p. 562. ludit ergo in voce imp. Constantinus I. 1 Them. 7, cum πομπή γάρ εἰσι αἰτ καὶ ὄνειδος καὶ ἐξουθενήματα τοῦ ἀνθρώπου γένους, simul indicans urbem suo tempore villissima fuisse conditione.

Ibid. Σώρα] sic Nicaenum secundum p. 52. Chalcedonense p. 664 Σούρα, Constantinus Σώραν l. 1 Them. 7, Σωρὰ Iustinianus Novella 29, ubi cumulos sive tumulos male verti Probabil. c. 13 ostendi, mecum, quod deinceps edoctus

sum, consentiente L. Holsteinio in Ortelii Sora. superest in iisdem Novellae verbis aliud quod morari possit; unde et hic illis locus dandus. φαμέν δὲ Γερμανικοπόλεως τε καὶ τῶν πρὸς Γάγγραν καὶ Πομπηίου πολιτῶν καὶ Δαδύβρων καὶ Σωρῶν Ἀμαστρίδος καὶ πρὸς γε Ἴωνοπολιτῶν. sic Holoander vulgavit, natiq̄ue hinc sunt tumuli Amastridos. Hombergius in notis e ms. puto, adfert φαμέν δὲ Γερμανικοπόλεως τε τῆς πρὸς Γάγγραν, Πομπηίου πόλεως, Δαδύβρων καὶ Σωρῶν καὶ Ἀμαστρίδος καὶ πρὸς γε Ἴωνοπόλεως, multo, me iudice rectius. difficile autem est, qui sex imperator Paphlagoniae has urbes dixerit, cum plane septem recensere videatur, Germanicopolin, Gangram, Pompeiopolin, Dadybra, Sora, Amastrin et Ionopolin; neque suspicio de numeris vitiatas incidere potest, siquidem diserte in sequentibus 12 urbes praetoris Paphlagoniae ditioni, sex Honoriadis et totidem Paphlagoniae, subiicit. mihi, ut Novellae sententia constat, Germanicopolis Gangrae videtur contributa ob viciniam ac propterea pro una sumi. metropolis provinciae Gangra praeteriri haud potuit, quippe ceteris dignitate praestans; illi vicinam Germanicopolin facit aperte imperator, Γερμανικόπολιν τὴν πρὸς Γάγγραν appellans. atque hinc videtur etiam derivandum, cur Germanicopolin Hierocles ceteraeque Notitiae spreverint, curque eius in conciliorum Actis mentio nulla.

396, 17. Ἀμάστριον] Ἀμαστρίς Luciano passimque aliis et concilio Chalcedon. p. 96. Nicaeno secundo Ἀμάστρα, Constantino imperatori, itemque Nicetae Paphlagoni orat. in S. Hyacinthum XVII Iulii magni Sanctorum operis, qui eam Paphlagoniae aut orbis potius ocellum, in cuius portum Euxini Ponti accolae tanquam communem quandam mercatum commeent, appellat: Ἀμάστρα ὁ τῆς Παφλαγονίας, μᾶλλον δὲ τῆς οἰκουμένης ὀλίγον δεῖν ὀφθαλμός, εἰς ἣν οἱ τε τὸ βόρειον τοῦ Εὐξείνου μέρος περιοικοῦντες Σχῦθαι καὶ οἱ πρὸς νότον κείμενοι ὥσπερ εἰς τι κοινὸν συντρέχοντες ἐμπόριον τὰ παρ' ἑαυτῶν τε συνεισφέρουσι, καὶ τὰ παρ' αὐτῆς ἀντιλαμβάνουσι, πόλις ἑῷας τε πάσης λήξεως καὶ ἐσπερίου μεταξὺ κειμένη: ubi plura in eius laudem sequuntur. adde schol. Apollonii l. 2 943, ubi perperam Δάμαστρίς.

Ibid. Ἴωνόπολις] sic et Chalcedonensi concil. p. 95 et Nicaeno secundo p. 52. rectius Constantino l. 1 Them. 7 Ἴωνόπολις. petiit impostor Alexander παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετονομασθῆναι τὸ Ἀβώνιον τελεχος καὶ Ἴωνόπολιν κληθῆναι, apud Lucianum in Pseudomante: voti damnatum fuisse, Ἴωνοπολεϊτῶν numi, ab Harduino Vaillantio Spanhemioque producti, confirmant.

Ibid. Δαδύβρα] Δαδύβραν Constantinus l. 1 Them. 7,

ñ perperam, appellat. peius multo Chalcedon. p. 664 Polyronius *Λαδύρων* dicitur: rectius Nicaeno secundo p. 52 *Νίτας Λαδύρων*. vide Probabil. c. 13.

396, 19. *Γαλατίας*] deest *πρώτης*. Socrates H. E. 1 et 2 15 *μικρὰν Γαλατίαν* sive parvam Galatiam appellat vetus lapis in Roma Subterranean. p. 154, quod et Holsteinus dicit, ubi *Δόκιμος, χωρίου Γολῶης μικρᾶς Γαλατίας*. *Ἀγκυρογαλατία* dicitur in Sardicensis synodi epist. tom. 3 Concil. emer. p. 51, quod Ancyra huius esset metropolis. subditam item consulari, quem τοῦ ἔθνους ἄρχοντα Sozomenus 5 11 occupat, fuisse, ex Notitia imp. Orient. c. 1 constat.

Ibid. 20. *Ἀγκυρα*] hoc iustum est. *πρώτη καὶ μεγίστη ἁλατῶν πόλις* Libanio Apologet. orat. p. 599, metropolis Galatiae in Theodori Syciotae Vita XXII April. saepissime dicitur. vide Ant. Itin. p. 143.

Ibid. *Ταβία*] erat in Trocmis, unde numus *CE. TPO. ΤΑΟΤΙΑΝΩΝ*, Severianorum Trocmorum Tavianorum, in Ches. Britan. tom. 2 p. 233. plura Anton. Itin. p. 202, et de Hispana p. 143.

Ibid. *Κίρνα*] habet hanc urbem Galatiae Vita Theodori Syciotae c. 8, et Nicaenum secundum p. 50. *Κινηνηῶν πόλις* concil. Constantinop. tertio p. 501. Ptolemaeo perperam vulgo *Κίαινα*, quod hinc corrigi debere codicis Coisluniani *Κίρνα* adfirmat.

Ibid. *Ῥεγαναγαλία*] *Ῥεγελαγανία* oportuerat, quippe Lagania Tabulae et Itin. Ant. p. 142. eius praesul Euphrasius *Λαγανίας* dicitur p. 95 concil. Chalcedon., verius *Λαγανίας*, p. 662. dicta deinceps Anastasiupolis videtur, quoniam in lac. Goari Notitiis illa memoratur, nusquam Lagania; quam coniecturam situs plausibilem facit. Lagania 24 M. P. Iuliopoli distabat, spatii medium secante Siberi fluvio, cui Syceon oppidum vicinum erat, Procopio Aedif. Iust. 5 4 auctore: Syceon vero cum 12 M. P. Anastasiupoli afuerit, non alia utique ea ac Lagania dicenda est. Vita Theodori Syceotae c. 2: *in Galatarum regione est oppidum, quod Syceon appellatur, subiectum Anastasiopoli primi Ancyranorum principatus: distat autem Anastasiopoli 12 M. P.*; ubi P. Franciscus Zianus, cui Latinam eam vitam debemus, haud dubio offendit ad *πρώτην Ἀγκυρανῶν ἐπαρχίαν*, ut ex primo Ancyranorum principatu perspicitur.

Ibid. 21. *Ῥεγέμνηζος*] *Μνίζος* est, cuius episcopus Andreas *πόλεως Μνίζου τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας* concilio Constantinop. tertio p. 501 subscribit. Nicaeni secundi concilii adfuit Actis eiusdem episcopus Leo, sed qui vitiosis-

sime p. 51 πόλεως Ἀμίνσου et p. 591 Μιζούης dicitur, melius p. 351. digna itaque fuerat quae in Geographia S. b. cum occuparet. vide Ant. Itin. p. 142: nam ἔργα ut dicitur explicemus, nihil fuerit necesse.

396, 21. Ἡλιούπολις] Heliopolin Galatiae Vita Theodori Syceotae c. 5 et 9 memorat; praeterea Meliphthongus Ἡλιουπολιτῶν Chalcedon. concilio p. 195 interest: unde nomen hoc esse diceret, siquidem et ceterae Notitiae conuenirent. corruptum tamen est, et in Ἰουλιούπολις mutandum, tum quod Meliphthongus constanter alibi, ut p. 243 et 602 Ἰουλιουπόλεως scribatur, et concilio Constantinop. tertio p. 502 Martyrius τῆς Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως, τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας appelletur; tum maxime quod nulla in Galatia fuerit Heliopolis. de Iuliopoli Ant. Itiner. p. 142.

Ibid. 22. Γαλατίας Σαλουταρίας] Galatiam secundam appellat concilium Constantinop. tertium et passim alii. Xesimo est ἡ κατὰ Φρυγίαν Γαλατία 47, quod Phrygiae esset finitima. Notitiae imp. Orient. c. 1, uti nostro, Galatiam salutaris, praesidi subiecta.

Ibid. 23. Πισινοῦς] verius Πεσσινοῦς vel Πεσινοῦς, de qua A. Itin. p. 201. metropolis provinciae erat; unde in concilio Constantinop. tertio p. 663 Constantinus Πεσσινοῦτιων τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας inter metropolitānos connumeratur. Vitae Theodori Syceotae c. 11 Pessinuntium metropolis, haud dubie quod in Graeco inexacte Πεσινοῦντιων μητρόπολις.

Ibid. Πεγεμανυρέκιον] sic mss, unde vicum fuisse, quam legere non memini, apparet.

Ibid. Πητινησός] non alia est ac Ptolemaei Πετινησός, sive, ut Palat. et Coisl. mss, Πετινησός. habet et Notitia Iac. Goari.

Ibid. Αἰώριον] putabam, cum primum hoc oppidum considerarem, lucem hinc atque auxilium accipere Philostratum Vit. Sophist. 2 11 posse, καὶ Ἀκύλας ὁ ἐκ τῆς ἐσώλου Γαλατίας: latere enim in voce ἐσώλου Galatiae quandam urbem dudum mihi persuaseram, mirabarque doctissimum Olearium, spreto Salmasii admonitione, orientalem Galatiam vertisse, et serio fedidisse ἐσώλου Γαλατίαν recte, si opponatur Galiae Europaeae, dici, praesertim cum nemo Graecorum (nam Hesychii verba aliorum spectant) aut Galatiam aut aliam quamvis ad orientem positam regionem tali titulo ornari postquam vero Αἰώριον primum esse animadverti, suspicari incidit, fuissetne olim ἐκ τῆς Ὠλένου Γαλατίας in Philostrato; quam coniecturam Ptolemaei auctoritate constabit.

nec mss aliud iusserint, haud spernendam arbitrer. *Ἀμώον* idem est ac *Αλώριον*, eiusque vitiosi locum occupare debet: etsi enim id oppidum a multis Phrygiae tribuitur, senior tamen actas Galatae secundae accensuit, ut Constantiopol. tert. p. 672, cui Theodorus *Ἀμωρίων τῆς δευτέρας τῶν ἀλατῶν ἐπαρχίας* scribendo adfuit.

396, 24. *Κλάνεος*] sic mss, quorum auctoritatem non esse spernendam Salomon *Κλανίου τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας* Constantinop. tert. p. 504 et 672 et Nicephorus *Κλανίου* Nicaen. sec. p. 355 ostendunt. male haec urbs x *Geographia S.* exulat.

Ibid. *Ῥεγενακάδη*] ita e mss profertur: tamen Holteinius in *Geograph. S.* manu exaratum codicem Trocnadaive *Ῥεγετρόκναδα* praefere monet, quod sine dubio rectius est: nam et Cyriacus *Τροκνάδων* Chalcedon. p. 663, et Theodorus *Τροκνάδων τῆς δευτέρας Γαλατῶν ἐπαρχίας* Constantinop. tertio p. 672, et Leon. *Τροκνάδων* Nicaeno secundo p. 355 subscribit. quoniam vero Cyriacus, cuius memini, *Τροκνάδων* in Chalced. p. 125 et 309 dicitur, forte *Τρόκμαδα* praestiterint ut a Trocmis, gente Galatica, nomen descendat.

Ibid. *Εἰδοξιάς*] haud multum disiunctam fuisse a Germaniorum civitate, ex Vita Theodori Syceotae c. 8 apparet: eius episcopus Aquilas est in Chalcedon. p. 663, ut perperam nulla eius sit ratio in *Geographia S.* habita.

Ibid. *Μυρικιῶν*] hoc mss dant; nec quicquam mihi de urbe innotuit, quam lac. Goari Notitiam non prorsus eam damnare.

Ibid. *Γερμία*] *Γερμοκολώνεια* Notitiae I. Goari p. 344, nec male, ut ad Itin. Ant. p. 201 videbis. aetate seriore Myriangelorum nomine haec colonia celebris fuit. Theophanes p. 203: *ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν ευχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις ἦγον ἐν Γερμίσις, πόλει τῆς Γαλατίας.* fallit enim I. Goar, cum Pythiae thermas, de quibus Procopius Fabr. Iustin. 5 3, intelligendas censet: illae in Bithynia fuerunt, Germia 16 M. P. a Pessinunte.

Ibid. 25. *ὑπὸ κοινουλάριον*] Vespasianus Cappadociae propter assiduus barbarorum incursus legiones addidit, consularemque rectorem imposuit pro equite Romano, apud Sueton. c. 8. sub Constantino praesidi, cuius in l. 41 c. de liberal. caus. mentio est, paruit; neque alium Basilii M. aut Chrysostomi tempore magistratum habuisse videtur. ille epist. 78 et 94 *ἀρχοντα τῆς ἐπαρχίας* et epist. 86 *ἡγεμόνα*, hic *ἡγεμόνα* epist. 14 p. 506 nov. edit. nuncupat. denuo consulari mandata est a Theodosio secundo, cuius mihi rei

anctor est Firmus Caesariensis episcopus, in epistolis, quae a Muratorius in Anecd. Graec. vulgavit, sic enim epist. ad Soterichum: ποιήσατε δὲ ἡμῖν καὶ τὸν ἀρχοντα μείζονα τῷ ὀνόματι μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει: nam si provinciae praesidit, quem praesidem vidimus, titulo excellentiore fuerit natus, utique ad consularis dignitatem evectus erit *caesarius* atque hoc epist. 16 ad Thalassium clarius innuit: καὶ τὸν ἀρχοντα, ὃν ἐπιφανέστερον ἡμῖν πεποιήκας σὴ σπουδῇ, χάρις τοῖς πράγμασιν, ὡς προσήκοντά σοι, γνωρίζεσθαι. postulat Firmus ut Cappadociae primae consularis latiore campum, ut currere eius virtus et prudentia possit, accipiat, atque ad eas redeant urbes quae a Valente imperatore fuerant distractae et praesidi Cappadociae secundae subiectae. ea est sententia verborum, ad quae vir doctissimus offendisse videtur: δὲ καὶ πόλεων προσθήκη τὴν ἀρχὴν εὐθηνεῖσθαι, ἵνα σοι ἀβλεπτός διὰ πάντων ἢ πατρις γένηται. recte ergo consulari Hierocles huic Cappadociae dedit; nec quicquam illi officii Notit. imp. Orient. c. 1, ubi praesidi committitur, modo cum Theodosio secundo et Firmo episcopo esse priorem meminisset.

396, 26. *Καيسάρεια*] olim totius Cappadociae fuit metropolis, sed provincia in duas a Valente imperatore facta hanc illi dignitatem invidisse Tyana videntur. litem sub Theodosio secundo sopitam fuisse et veterem dignitatem Caesareae stabilitam Firmus epist. 17 indicat. sitam fuisse ad Argaeum montem norunt omnes, non item propter amplissimum lacum, qui in Halyn influebat: operae itaque pretium fuerit paullum huic rei immorari, et quae loca Halys praefatus inquirere. lacus distincta mentio apud Strabonem 12 p. 538 est, et incertum auctorem epistolae quae inter Basilianas re-
vissimae editionis 365. is cum immanem nivis et pluviae copiam in eum depluisse narrasset, ἀθρόας οὖν γενομένης, inquit, τῆς τήξεως ἀνείκαστα ἐκινήθη ῥεύματα, αἰετῶν καταμῶ συνεπιμιγνύμενα τῷ Ἄλνι ἐναύλω τε ὄντι: quae *nice subito liquescente, fluctus incredibiles, iugi fluvio atque arto alveo ruenti Halys commixti, surrexerunt.* quae Halym, licet Cotelerius tom. 2 Monum. Graec. p. 97 et auctoris editor eum vidēre noluerint, haud multam Caesareae remouent nec alius, puto, est γείτων ποταμός, cuius Firmus epist. 35 meminit, nisi tu Melanem esse malis, quem Strabo 12 p. 538 stadiis 40 ab urbe scaturire prodidit, quod utcumque ceciderit, Halym agro suo, etsi saepe perincommodum, Caesariensis eripi non patientur. huc a Sebastia defluebat, in Armeniarum ditione ortus: οὗτος δὲ λοχῶν (sic cum Hemsterhansio nostro lege: nam λαχῶν multo ineptissimum est) οὗτος ὁ ποταμὸς

ἡμῶν, inquit epistolae scriptor, *γείτων ποταμὸς, ἐκβλύζων*
ἔκ τῆς τῶν Ἀρμενίων, ἐμβιβάζομενος δὲ ἐν τῇ ἱερωτάτῃ
ἐν τῇ τῶν Σεβαστηρῶν κ. λ. atque hoc cum Strabone 12 p.
 6 bene satis convenit: Halym enim ex magna Cappadocia
 a Cambysenem, Armeniae contributam, derivat. nec longe
 erit Herodotus 1 72, si per *Ἀρμένιον ὄρος* montem Arme-
 niae intellexerit. optime vero cum Gregorio Nysseno episto-
 lae auctor consentit, qui orat. 1 in 40 Martyr. Sebastenos
 501: *τοῦτον λέγω τὸν γείτονα ποταμὸν, ὃς διὰ τὸ μέγεθος*
ἐς ὄνομαστοὺς τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμῶν ἐναρίθ-
ος ὢν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀρχόμενος ἐν χρόνῳ παραμειβε-
ται πόλιν. non ille quidem Halym nominat; sed nec in Iri-
 que Lycum quadrant quae de fluvio praedicat: neuter enim
 in large et ample fluxit ut cum nobilissimis orbis terrarum
 rivis contendere possit. in Halym convenire nemo negaverit.
 dicam nullius auctoritate liquere Sebastiam Lyco fuisse
 oppositam; cuius fontibus assidebat Sebastopolis, ni fallat
 Ptolemaeus, a qua versus interiorem Armeniam plus 40 M.
 Sebastia distabat. itaque si recte haec disputavimus, non
 ideo qui excusari Plinius possit 6 2 amnem Halym per Cata-
 oniam in Cappadociam immittens: defluerit enim oportet
 et regionibus longe ultra Taurum positis, siquidem Cataonia
 omni magis fuit praetenta. multo minus sese tuebuntur re-
 centiores geographi, passim hoc flumen ex intima Asia, me-
 ridiem spectante, emittentes contra Arriani monita in Peripl.
 Pont. Euxin. p. 16 ed. Oxon., neque urbes, quas dixi, illi
 adstruentes. ceterum, quod propemodum neglexeram, in Gre-
 gorii Nysseni verbis non *ἐν χρόνῳ* sed *ἐν χρόνῳ παραμειβε-*
 scribi debet, ut pulchre amicus noster.

396, 26. *Νύσσα*] hanc metropolin, sed titulo tenus sine
 re Is. Casaubonus in epist. Gregorii Nysseni ad Eustathiam
 p. 116 fuisse autumabat, quod haud iniuria negavit Spanhe-
 mius Dissert. 9 de Usu et Praest. Num. p. 599, tametsi erret
 vir nobilissimus, cum Casaubonum ibi fugisse opinatur Mo-
 cissum tertiae Cappadociae fuisse metropolin: diserta enim
 eius inibi mentio est; nec unquam in iisdem notis a viro
 magno, licet a Spanhemio adfirmetur, tertiae Cappadociae
 metropolin Nysam fuisse scriptum memini: tantum honorario
 metropoleos titulo in conc. Constantinop. secundo condecora-
 tam censuit ob Socratem H. E. 5 8, ubi tamen *πατριαρχίας*
 nec metropoles nec patriarchatus, quos vocant, sed regimen
 ac gubernationem, ut bene Henr. Valesius, notant.

Ibid. *Θέρμα*] vide Ant. Itin. p. 202.

Ibid. *Ψυσσοδάριος*] Vita Eutychii patriarchae Cpoli-

tani c. 6: ἕτερός τις ἄνθρωπος ἦλθε πρὸς τὸν δεῖνα λέγει
 ἑαυτὸν ἀπὸ Κομανῶν εἶναι τοῦ πολυάνδρου. sic D. Papebro-
 chius correxit, cum in mss πολυάνδρου legeretur, deceptus
 corrupta Ptolemaei scriptura. mihi omnino ἀπὸ κομης Ἰου-
 δανδοῦ dedisse scriptorem probabile fit: neque enim Comus
 Podando fure iuncta. plura in Hieros. et Anton. Mus.
 p. 145 et 578.

306, 27. Καππαδοκίας β'] secunda haec Cappadocia
 originem suam debet Valenti imperatori, qui circa annum 371
 eam, primae distractam, Tyanis tanquam metropoli addidit
 Basilium eam aegerrime tulit divisionem, ut eius epist. 74 et
 75 testantur; tantoque magis quod Anthimus Tyanensis, ci-
 vili ea divisione instituta, multa sibi arrogaret et reditus ec-
 clesiae Caesariensis intervertere conaretur, qua de re Gre-
 gorius Nazianzenus orat. 20 p. 355. rectissime vero mss haec
 Cappadociam praesidi, pariter ut Notit. imp. Orient. c. 1.
 mandat.

Ibid. 28. Τύανα] Gregorius Nazianzenus epist. 33 τὴν
 μητρόπολιν, cuiusmodi eius aetate re vera erat, appellat. add
 orat. 20 p. 355 et Itin. H. p. 577, et de Faustinopoli Ant.
 Itin. p. 145.

Ibid. Κίβιστρα] situm Cicero Ep. 15 4 ad Catoem
 signat: itaque in Cappadocia extrema non longe a Turo
 apud oppidum Cybistra castra feci, ut et Ciliciam tuerer
 et Cappadociam tenens nova finitimorum consilia impe-
 direm.

Ibid. Ναζιανζός] Gregorius Nazianz. epist. 50 ab Olym-
 pio Nazianzum primae Cappadociae attributam fuisse, sed non
 in secundae ditionem rediisse significat; in qua ad Iustiniani
 tempora mansit, quando Mucisso, tertiae Cappadociae tum
 constitutae metropoli, subdita est; unde Theodosius Mucisii
 episcopus (Collat. 5 synodi Constantinopol. secundae p. 97)
 sub mea gubernatione, inquit, modo est Dohara et Nazian-
 zos, sub qua Nazianzo et Arianzos praedia constituta
 est. id ab instituto nostro alienum non erit, si inquiramus
 an Nazianzus eadem ac Diocaesarea, cuius in Cappadocia
 Ptolemaeus et Plinius meminerunt, fuerit. Baronius Cardina-
 lis in Gregorii vita, quae a D. Papebrochio IX Maii est
 edita, ita censuit; et favere opinioni Gregorius videtur, cum
 de se carm. 5 25: Γρηγορίου μνήσασιν, τὸν ἕτερον Καππα-
 δοκίαν ἢ Διοκαισαρέων ὀλίγη πόλις. se enim Diocaesareae
 nutritum canit, quem certum est Nazianzi praecipue fuisse
 educatum atque edoctum. huc adde Diocaesareae nullam in
 conciliorum Actis et Notitiis esse mentionem, frequentem Na-

iani; quod utique mirandum foret, si diversae fuissent. **edum** tamen his moveor ut cum Cardinale paria faciam: **Uma** enim ratio levis est, siquidem plures urbes, nobiles **im**, in Notitiis et conciliis nullum sibi episcopum habent, quae adeo de Diocaesarea mirabimur, quae parva admodum **rat**, Gregorio **car**. 33 in **Anecdot. Graec.** Muratorii teste; **πθὸν μὲν πολίεθρον, αὐτὰρ πολὺν ἀνέρα δῶκα βήμασιν ἑνδοξίας ἢ Διοκαισαρείων, Ἀμφίλοχον**. altera speciosior est: **ed** cum Arianzi Gregorius fuerit natus, idque praedium aene Nazianzo ac Diocaesareae fuerit vicinum, fieri utique potuit ut Diocaesareae, antequam pater Nazianzo episcopus daretur, nutriretur. vicina autem oppida fuisse ex Ptolemaeo **6** colligitur, ubi artissime Diocaesaream et Neanessum sive, **t mas**, Nanessum, quam Nazianzum esse debere mihi persuasico, iungit. ad hoc, nihil Gregorius **ep.** 49, qua pro Diocaesariensibus deprecatur, de patre suo matre; quod argumentum aptissimum fuerat ad iram Olympii molliendam. ait praeterea se Diocaesareae deo templum excitasse; quod si eadem ac Nazianzus foret, a vero discederet: basilicam quippe miri operis pater eius Nazianzi exstruxit, ut **orat.** 19 p. 313 docemur. de Sasimis **Itin.** Anton. p. 144.

396, 28. **Παρνασσός]** gentile huius **Παρνασσῆος** est in Basilii **epist.** 239. vide **Itin.** H. p. 576.

Ibid. 29. **Ψευδάρα]** vicus olim erat, unde Basilii **epist.** 239 **ἐν Δοῦροις τῇ κώμῃ**. idem episcopum illi impo-
suit, qua occasione Gregorius Nazianzenus orationem 30 recitavit, uti ad eam Elias Cretensis animadvertit. nec vincere tamen Basilium potuit ut primae Cappadociae adscripta maneret, si quidem Tyanensi deinceps subdita fuit, ut mox videbitur.

Ibid. **Ψευσκουκισός]** omnino **Ψευμεωκισός** sive **Ψευμεωκισός** legi oportet: nam et Constantinus imperator l. 1 **Them.** 2 **Μωκισόν** hinc habet, et Cucusus Armeniae secundae fuit. Procopius **Fabr. Iust.** 5 4 castellum Cappadociae, plano solo situm, ait, atque ab Iustiniano instauratum: **ἦν δὲ τι ἐν Καππαδόκαις φρουρίον, Μωκῆσός ὄνομα, ἐν μὲν τῷ ὀμαλεῖ κείμενον**. nec restituit tantum imperator, sed suo nomine urbem, tertiae Cappadociae metropolin impositam, illustrem esse iussit. hinc **Collat.** 5 concil. Constantinop. **sec.** p. 96: **in illo autem tempore sub Tyanensi civitate erat et Dohara et Nazianzus usque ad tempora huius pii imperii. piissimus autem imperator cum metropolitana iura dedisset civitati, quae quondam quidem Mucissos, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus et Dohara et Nazianzum subiecit ei.**

396, 30. Ἐλενοπόντου] sic oportet ex Constantino I Them. 2, quod illi nomen ab Helena imperatoris Constantini M. matre, venisse Iustinianus Nov. 28 c. 1 affirmat. Nov. imp. Orient. c. 1 praesidi Helenopontum committit, quem Iustinianus, abolito Ponti Polemoniaci titulo eiusque urbibus in provinciae contributis, moderatorem creavit.

Ibid. 31. Ἀμασία] metropolis Helenoponti dicitur Gregorio Nysseno orat. de Theodoro p. 582, Novel. 28 c. 2, et in Vita Eutychii c. 6. Acta S. Basilei c. 5 satis ambigunt μητρόπολιν τῆς Ποντικῆς ἐπαρχίας appellant: dubites enim diocesimne Ponticam, cuius metropolis Caesarea, an Helenopontum intelligant. μητρόπολις πρώτη πόντου pluribus in numis apud Harduinum et N. Haymium tom. 2 Thes. Britan. p. 232. situm urbis accuratissime Strabo 12 p. 651 descripsit.

Ibid. Ἰβωρα] rectum Ἰβωρα, et ex orat. S. Gregorii Nysseni in 40 Martyr. p. 212, ubi πολίχνην vocat, apertissimum est, atque ex Eutychii Vit. c. 11 et Nov. 28. appositum oppidum erat Euxino ponto apud Sozomenum H. E. 6 30, etsi male ibi atque apud Palladium Ἰβήρων πόλις: hic enim fuisse Euagrium, quo de duumviri illi, Hieronymus epist. ad Ctesiphontem significat. vulgo quidem Hyperborita idem audit, quod iure Valesius in Sozomenum et Rosweidas in Palladium mutarunt, quando et ms Corbeiensis Hiberitam pro Hiborita ostentat. Photius πόλεως Ἰβήρων τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας concilio Constantinop. tertio p. 670 pro Ἐλενοποντίων dicitur.

Ibid. Ζῆλα] haud multum aberat Amasia. Vita Eutychii c. 6: πολίχνη τις ἐστὶ, Ζῆλα προσαγορευομένη, γειτνιάζει δὲ τῇ μητροπόλει Ἀμασειᾶ. Plutarchus Caesar. p. 731 πόλιν Ζῆλαν vocat cumque vetustae Hirtii de bello Alexandr. c. 72 editiones et ms Norvic. Zelam exhibeant, id a Davinio defendi, neque Ζιῆλα Plutarcho et Dioni inculcari debuerat. Stephano Ποντικῆ Ζῆλα.

Ibid. Σάλτον Ζαλίχην] sic mss, et recte, modo Σάλτος Ζαλίχης refingatur. putem urbem saltibus fuisse incinctam, et propterea Σάλτον praeponi. Nicaeno concilio secundo Andronicus presbyter nomine Ioannis episcopi Ζαλίχων p. 355 subscribit, qui cum p. 163 presbyter Λεοντοπόλεως ἦτοι Ζαλίχου dicatur, certus nobis index est non aliam atque hanc Leontopolin esse, cuius imperator Novella 28 communit. corruptum saepe id nomen est in Vita Eutychii c. 2, ubi Amaseno subditus episcopus τῆς τῶν Λαζιχηνῶν πόλεως et Λαζιχων προεδρία et τοῦ Λαζιχου ἐπισκοπή. forte et haec re-

Verenda est oratio quae Basilio M. tom. 2. p. 587 tribuitur, ἐν Λαυζίοις: quod utut fuit, negligi urbs in Geographia S. non oportuerat.

396, 31. Ἀνδραπα] huius episcopus Paralios Ἀνδράπων τῆς Ἐλλησπόντου (pro Ἐλεσπόντου, quod nec L. Holsteinium ad Geogr. S. fugit) concilio Ephesino p. 438 dicitur. adde de urbe Acta Hesychii Thaumaturgi ex Synaxario Graeco VI Mart. Operis Sanctorum, ubi plura.

Ibid. Ἀμισός] Constantino l. 1 Them. 2 Ἀμίνος, et Suida, haud sane bene. aberat Amisus stadiis 900 Sinope, ut e Straboni 12 p. 547 prodidit Stephanns.

Ibid. 32. Σινόπη] Σινώπη, ut ms Leidensis. nobilem hanc urbem, peninsulae impositam, Strabo 12 p. 545 describit, et Turnefort epist. 17 p. 91. de conditoribus scholiastes Apollonii 2 948.

397, 1. Πόντου Πολεμωνιακοῦ] a Polemone, Ponti huius rege, nomen ei venisse Iustinianus Novella 28 c. 1 indicat. provinciis anaumerari coeptus est sub Nerone, qui Ponti regnum, concedente Polemone, in provinciae formam redegit apud Sueton. c. 18. praesidi itidem mandatur in Notit. imp. Or. c. 1.

Ibid. 2. Νεοκαισάρεια] ΚΟΙΝΟΝ. ΝΕΟΚΑΙ. ΜΗΤΡΟ. vidit in numo Mediceo Holsteinius, cui geminum habet Theobritan. tom. 2 p. 236. Gregorius Nyssenus (in cognominis sibi Thaumaturgi Vita p. 537) communi gentis consensu κορυφήν πάσης τῆς περιουκίδος haberi, ac a Romanorum Caesare, loci amoenitate capto, novo nomine esse donatam refert. Plinius Lycum flumen urbem praefluere 6 3 adfirmat; quod utrum verum omnino sit dubites, praesertim si eum radere Neocaesaream intelligas: nam agrum urbis alluere manifesto ex eadem Thaumaturgi vita p. 557 colligitur. dubitandi caussae sunt, quod Nyssenus Gregorius, urbem eiusque situm describens, nihil de Lyco memoret. praeterea Gregorii frater Basilius epist. 210 apud Neocaesarienses in aviae aedibus et dein in monasterium multum se temporis contrivisse testatur: atqui illud monasterium propter Iridem flumen erat, eodem epist. 223 et Gregorio in Vita Macrinae p. 182 auctore. his adde Neocaesaream et Comana Amasiae, quae Iridi assidebat, vicina perhiberi in Actis Eutychni c. 7. fortasse itaque rectius Iridem inter et Lycum collocabitur.

Ibid. Κομανα] sita erant ad amnem Iridem apud Strabonem 12 p. 547, nec longe a Neocaesarea; unde πόλιν ἀστυγείτονα Gregorius Nyssenus in Thaumaturgi Vita p. 561 et τὴν Κομαναίων ταύτην ἀστυγείτονα πόλινorat. de Baptismo

p. 220 appellat. quod autem Ch. Cellarius G. A. 3 8 p. 227 Comana ab Iridis fontibus parum distare ex Strabone colligit, id amnis ex intima Armenia ortus et per Pontum hunc decurrens apud eundem Gregorium in Macrinae Vita p. 182 non feret.

397, 2. *Τολεμόνιον*] rectum est *Πολεμώνιον*, quod oppidum inter Thermodontem et Cotyora situm obtinebat apud Arrianum in Periplo p. 17. de Cerasunte, maritimo oppido, Xenophon. Exped. Cyr. 5 p. 273 et Tournefort epist. 17 p. 98.

Ibid. 3. *Τραπεζοῦς*] circa Nicaeni secundi concilii tempora Phasis et Trapezus uni episcopo paruisse videntur; unde Christophorus τοῦ Φάσιδος ἦτοι Τραπεζοῦντος p. 245 subscribit. vide Ant. Itin. p. 216.

Ibid. 4. ὑπὸ ἡγεμόνα] sic mss, quibus praeter Not. imp. Orient. c. 1, quae praesidialem hanc facit, assentitur Basilius M. epist. 112: nam Andronicum ἡγεμόνα, ad quem illae litterae mittuntur, Armeniae primae praefuisse ex Sebastiae in illis mentione haud obscure colligitur. ceterum primam hanc Armeniam idem Basilius epist. 195 et 263 μικρὰν Ἀρμενίαν vocat.

Ibid. 5. *Σεβαστεία*] provinciae metropolis est in Theodreti H. E. 2 25 et Novella 31. sita erat loco amoeni, praeterque Halym, qui urbis moenia radebat, mediam secabat alius amnis, qui mox in vicinum lacum abdebatur Gregorio Nysseno orat. 1 in 40 Martyr. p. 501 et orat. 2 p. 510 auctore. vide Itin. Ant. p. 177.

Ibid. *Νικόπολις*] non longe Colonia dissociata erat, quicum et Sacra Christiana communicaverat; unde τὴν μητέρα ὑμῶν τὴν ἐν Νικοπόλει ἐκκλησίαν Basilius epist. 227, Coloniensibus inscripta, appellat; nec dissimilia tribus sequentibus epistolis reperies. Lycus fluvius in spatio 6 M. P. ab urbeolvebatur, si Actis 40 Mart. tom. 3 Iul. p. 46 fides est. plura Anton. Itin. p. 182.

Ibid. *Κολωνία*] *Κολωνία* sive *Κολώνεια*. Liberatus Breviar. c. 6 Cappadociae secundae, nihil dissidente concilio Chalcedon. p. 557, transcribit: at Basilius epist. 228 ἐν τῇ ἐσχατιᾷ τῆς Ἀρμενίας, et epist. 195 μακρὰν ἀπκριῶσαι τῶν ὀδενομένων τόπων τὴν Κολωνίαν adfirmat. ergo circa Chalcedonensis concilii tempora Colonia Cappadociae fuit contributa; rediisse dein ad Armeniam primam ante Iustiniani aetatem Novella 31 docemur.

Ibid. *Σάταλα*] Basilium vide epist. 90 et Anton. Itin.

p. 183. fundos Satalenae civitati contiguos Theodosius secundus in Novella 3 tit. 12 memorat.

397, 5. Σεβαστούπολις] Novella 31 Armeniae primae itidem tribuit. adde Itin. A. p. 205.

Ibid. 6. ὑπὸ ἡγεμόνα] assentitur Notit. imp. Orient. c. 1. Ioannes Chrysostomus epist. 64. ἀρχοντα τῆς Ἀρμενίας (nam secundae Armeniae praesidem intelligere epistolae argumentum patefacit) appellat.

Ibid. 7. Μελετηνῆ] Μελιτηνῆ quam περιφανῆ τῶν Ἀρμενίων μητρόπολιν illustrem Armeniorum metropolin Cyrillus in Vita Euthymii vocat, ut Anton. Itin. p. 209 adscripsimus. de Arca p. 211.

Ibid. Ἀράβισος] patria Mauritii imperatoris fuit; quorsum respiciunt quae in Vita Eutychil c. 7 referuntur: δσάκις μνήμην ἐποίητο τῆς Ἀραβισσηῶν πόλεως, οὕτως ἔλεγεν χαριέντως, ἀκουόντων πάντων ἡμῶν καὶ τῶν ἐκείθεν ὀρμωμένων ἀρχόντων, «μεγάλη ἐστὶν ἡ πόλις ὑμῶν. διὰ τοῦτο εἰρητὰς περὶ αὐτῆς, ἐκ Ναζαρετ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι.» plura ad Ant. Itin. p. 181, quibus Suidam in Ἐυδόξιος iunge.

Ibid. Κουκουσός] de eo Chrysostomus epist. 30: οἰκοῦμεν γὰρ χωρίον ἐρημώτατον καὶ πάσης τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἐρημώτερον. quae nobis, si addantur ad Anton. Itin. p. 179 ex eodem observata, urbem fuisse desertissimam ostendunt. quod vero epist. 125 Κουκουσός τῆς Κιλικίας, id Montfauconius mss auctoribus recte mutavit: nunquam enim Ciliciae Cucusus fuit.

Ibid. Κόμονα] Κόμανα, de qua et Ariarathia (eo enim nomine utebatur) abunde Itin. Ant. p. 181.

Ibid. 9. Κιλικίας α'.] orditur Hierocles Orientis provincias 15, quarum prima haec Cilicia, postrema Arabia, omnes sub dispositione comitis Orientis, quo de Henr. Valensius in Ammiani l. 14 c. 1 et Th. Reinesius Class. VI. Inscript. 47. recta vero primam Ciliciarum consulari regendam tradit, prorsus ut Notit. imp. c. 1 et l. 1 c. de General. Abolition.

Ibid. 10. Τύρος] metropolis dignitatem Leo imperator in epist. tom. 9 Concil. Labbei et Conciliorum Acta illi adfirmant. sita erat commodissimo loco, ὥστε Ἰσαύρους καὶ Κιλικίας Καππαδόκας τε καὶ Σύρους δι' αὐτῆς συνάπτειν, auctore Basilio M. epist. 34. idem profertur alter Basilius, Seleuciaepiscopus, Miracul. Theclae 2 13, cum de Tarso ἐπὶ τε κάλλει καὶ μεγέθει, καὶ οἷς ἂν ἀπλῶς πόλις λαμπρὰ καὶ εὐδαίμων γνωρισθεῖη, πᾶσιν ἐπιγνωρομένη, καὶ τὸ προ-

την μάλιστα τῆς ἐφ᾽ ἡμᾶς ἀνίσχειν, καὶ πρώτην πάλιν προσβαλλεῖν τοῖς ἐξ ὁποιασοῦν γῆς ὀρμωμένοις πρὸς τὴν ἐφ᾽ ἡμᾶς: aperte enim indicat tali positam esse loco ut, si quis ex vicinis provinciis in Orientis dioecesein pergere aut ex ea in Ponticam sive etiam Asianam transire velit, adeunda ea primum sit. vide Itin. H. p. 579.

397, 10. Πομπηίουπολις] mari assidebat, eo nomine a Pompeio donata, cum Solorum ante fuisset usa. auctor Vitae Arati in Uranologio Petavii: οἱ δὲ Σόλοι πόλις ἐπιφανεστάτη τῆς Κιλικίας, ἀφ' ἧς πολλοὶ κάγαθοὶ γέγονασιν ἄνδρες. καλεῖται δὲ νῦν Πομπηίουπολις. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλοι καλοῦνται, οἱ δὲ Κιλικιοὶ Σολεῖς. cui gentile nomen distinguenti adstipulatur Diogenes Laërtius 1 51, ubi Menagii diligentiam verba ex Arati vita non effugerunt.

Ibid. Σεβαστή] olim Elaeussa contra Corycum in insula nec longe a Tarso, quamobrem conc. Chacedon. p. 126 Σεβαστή ἢ Τάρσον. est inter Gazae Wildianae numos, qui antica parte CABINA TPANKTAA . . . . et postica CEBACTH. IEP. AC. ATT. NATAPXIC. EAETΘEPA cum turrato velatoque capite praefert, certoque nobis est argumento, Gordiani aetate urbem satis illustrem fuisse et re nautica valuisse. adde H. Norisium dissert. 2 de Epochis Syro-Maced. p. 136.

Ibid. Κώρυκος] Κώρυκος, ut Lugdun. Oppianus Halieut. 3 208: ἑσσοὶ δ' Ἐρμείου πόλιν, ναυσίκλυτον ἀστὺ Κωρύκιον ναῖουσι· qui versus Valeriani numum, ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ. ACT. NATAPXIC. insculptum explicant. Ioannes πόλεως Κουρουκουτῆς τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας subscribit Constantinop. tertiae synodo p. 670, pro Κωρύκου τῆς Κιλικίων.

Ibid. Ἄδανα] in Actis Theophili, de quibus Lambecius Bib. Vindob. 8 p. 75, Ἄδανα τῆς τῶν Κιλικίων δευτέρας ἐπαρχίας, et apud Eutychem in eiusdem Vita c. 1 die IV Febr. Oper. S., sed perperam: prima enim Ciliciae in Chalced. concil. p. 660 atque aliis accensetur.

Ibid. 11. Ἀγούσια] Ἀγούσια, ut bene Ch. Cellarius G. A. 3 6 p. 241 correxit; quam urbem Latino nomine decoratam credibile est, ut a Sebaste huius provinciae discerni posset. Theodorus πόλεως Ἀγούστης est in Chalcedon. p. 660, et numi ΑΤΤΟΥΤΑΝΩΝ in Thesouro Britan. tom. 2 p. 242.

Ibid. Μάλλος] verum Μάλλος erit, quod oppidum loco edito non longe a Pyramo positum erat, neque multum a Tarso, cum cuius etiam civibus de vicino litore et agris circa.

lacum disceptabant apud Dionem Chrysostomum Tarsica 2 p. 426. reddere urbem Is. Casaubonus eidem Chrysostomo orat. 45 p. 516 voluit. *τί οὖν ἐπὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς*, inquit orator, *γενομένης χειροπονίας; ἐξῆλθον, οὐδὲ μᾶλλον παρατυχῶν τοῖς γεγονόσιν.* cum enim τὸ μᾶλλον quid in vulgata vellet lectione, non appareret, *ἐξῆλθον εἰς Μᾶλλον, οὐ παρατυχῶν τοῖς γ.* refinxit, plausibili, nisi Mallos plurimum a Prusa distaret, coniectura. aliter Seldenus in Anecd. Wolfii tom. 1 p. 273 instituit. *mihi parvo molimine, οὐδὲ μέλλων παρατυχεῖν τοῖς γ. cum decrevissem factis non adesse, succurri posse Dioni videtur.*

397, 11. *Ζεφυρίον*] in Menaeis VI Iun. de Dula: οὗτος ἦν ἐκ Ζεφυρίον Πραιτωριάδος, ἐπαρχίας τῆς Κιλικίας. unde Praetoriadem dictam fuisse putares. at non ipsa urbs, sed vicus illi vicinus eo cognomine fuit: nam Dulas ipse in Actis tom. 2 Iun. p. 1044 *ἔθρους μὲν εἰμί*, inquit, *Κιλικίων, κώμη δὲ Πραιτωριάδος.* aberat Zephyrium M. P. 34 Tarso, si iisdem Actis fidere fas est. eius episcopus Petrus πόλεως τοῦ Ζεφυρίον τῆς πρώτης τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας in Constantinop. tertio p. 670 dicitur.

Ibid. 12. *Κιλικίας β*] hanc provinciam, priori abstractam, et Anazarbum metropolin Theodosius secundus fecit, Malala tom. 2 p. 69 auctore: *καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δούς δίκαιον μητροπόλεως Ἀναζάρβω τῇ πόλει.* cui tamen utrum tuto assentiaris dubites: nam in Notitia imp. Orient. utraque Cilicia memoratur; et praeses Ciliciae, cuiusmodi magistratus huic fuit impositus, est in Actis Claudii sub Diocletiano apud Ruy-nart. p. 266, et sub Constantio in l. 24 c. Theod. de Appellat. atque in Ammian. 23 c. 2.

Ibid. 13. *Ἀναζαρβος*] hanc metropolin praeter Malalam synodus Mopsuestena frequenter memorat. vide concil. Constantinop. secundum p. 119 et Ant. Itin. p. 213.

Ibid. *Μοψουστία*] Mopsuestia colonia Christianissima in Actis Constantinop. secundi p. 118, quo titulo quando ornari fuerit coepta equidem ignoro. *ἰερά καὶ ἐλευθέρα καὶ ἄσυλος* in Thes. p. CLV 4 et liberum oppidum Plinio. Vide Itin. H. p. 580.

Ibid. *Αἴγεια*] civitas Aegea in Actis S. Claudii c. 1, et Aegaea in Synodo Mopsuestana inter concil. Constantinop. sec. decreta p. 118. *Αἴγεια* Constantino imperatori l. 1 Them. 13, Basilio M. epist. 244 Patrophilus episcopus τῆς ἐν Αἴγαις ἐκκλησίας, prorsus ad Hieroclis mentem. vide Anton. Itin. p. 146. situm oppidi Acta S. Zenobii in Lam-

becii Bibl. Caesar. 8 p. 256 accurate ita describunt: *Αἰγυῖ πόλις ἐστὶν ἐπὶ κόλπῳ μὲν Ἰονίῳ κειμένη, ὑπὸ Κιλικίων δὲ οἰκουμένη. ἧς τὸ μὲν πρὸς ἤπειρον οὐ πολὺ. πλατεῖαν καὶ ἰκανῶς εἰς μῆκος διήκουσαν ὁ τῆς γείτονος θαλάσσης ὄρωμος ἐκδέχεται. male tamen κόλπῳ Ἰονίῳ adstruitur, quae Ἰουσιῶν vicina fuit.*

397, 13. *Ἐπιφανία*] Epiphaniam Ciliciae oppidum Ammianus 22 11 appellat. Basilii πόλεως Ἐπιφάνειας τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 670 et Nicetas Epiphaneorum civitatis Constantinop. secundo p. 132 subscripsit. de Alexandria Itiner. H. p. 580.

Ibid. 14. *Ῥῶσος*] assidebat Issico sive Rhosio, ut Polyaeo dicitur, sinui. Theodoretus Philoth. c. 10: *Ῥῶσος ἐστὶ Κίλισσα πόλις, ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Κιλικίον κόλπον.* proxi- me urbem saxum erat excelsum, quod Ptolemaeus et Stephanus *Ῥωσικὸν σκόπελον* vocant. eiusdem meminit Polyaeus 4 6 9, etsi nunc vitio deformati. ὁ μὲν *Σωσιγένης*, inquit, ἐπὶ Ὀρθιουμάγου διέτριβεν, ἀποσκοπῶν τὴν τοῦ πελάγους κίνησιν: nihil enim hic est Ὀρθιουμάγου, Celticum quid spirans, vocabulum. Abr. Ortelius de Orthosiade, Phoenices oppido, cogitavit; quod cum longius a Rhoso et vocabuli ductibus distet, ὀρθίου πάγον malim, quo modo ὀρθίου πύτρας 4 3 23 dixit. posses etiam ὀρθοπάγου legere ob haec Plutarchi in Sylla p. 463: *ἔστι δὲ κορυφὴ τραχεῖα καὶ στροβιλῶδες ὄρος, ὃ καλοῦμεν ὀρθόπαγον.*

Ibid. *Εἰρηνούπολις*] Paullus *Εἰρηνοπόλεως* τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας est in Constantinop. tertio p. 670, et in Hilarii Fragm. Operis histor. Narcissus Irenopolis, qui cum *Νάρκισσος* ἀπὸ *Νερωιάδος* Athanasio Apolog. Arian. p. 155 sit, monuerunt Benedictini Neropolis in Hilario olim fuisse, parum sane considerate, siquidem Neronias et Irenopolis eadem urbs est, et Narcissus Sozomeno H. E. 3 10 praesul *Εἰρηνοπόλεως* τῆς Κιλικίας dicitur. videtur Neronia- dis nomine donata a Claudio, quod sub Domitiano imperatore iam deposuerat: discimus hoc ex egregio Gazae Wildianae numo, qui una parte *ΑΥΤΟΚ. ΚΑΙΣΑΡ. ΔΟΜΙΤΙΑ* . . . et altera *ΕΙΡΗΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΕΤ. ΒΜ.* cum figura turribus ornatae mulieris, rupibus insidentis, e quorum pede amnis emergit. aera in Claudii principatum, si conferantur numi quos Vaillantius habet, incidet.

Ibid. *Φλαβιάς*] *Φλαυῖοπολις* Ptolemaeo et numis *Φλαυιοπολεῖται* in Thes. Britan. tom. 2 p. 250 et Vaillantio p. 378, e quorum signata epocha a Vespasiano imperatore instauratam dicere oportet. Flavius Itin. Anton. p. 212 et Chalcedon. concil. p. 660, ubi Ioannes *ἐπίσκοπος Φλαβιάδος*.

397, 14. *Καστάβαλλα*] *Καστάβαλα*. Appianus Mithridat. p. 403 τῆς Κιλικίας πόλιν *Κάβαλα*, quam ego *Καστάβαλα* credo, memorat. adfuit concilio Constantinop. tertio p. 670 Theodorus πόλεως τῶν *Κασταυλῶν*, pro *Κασταβάλων*. vide Itin. A. p. 146.

Ibid. 15. ὑπὸ κοινουλάριον] sub Augusto provincia erat στρατηγικῆ sive praetoria, teste Strabone l. 14 p. 684 et sine l. 17, etsi postea ad ius populi redierit, ipso concedente Augusto, et proconsuli paruerit, ut ex Dione 54 p. 569 Jo. Alberti in Act. Apost. 13 7 ostendit. recte ergo Sergius Paullus ibi ἀνδύπατος dicitur, praesertim cum et Cominius Proclus in Cypriorum apud Vaillantium numo ἀνδύπατος, et Caius Antius Quadratus Κρήτης καὶ Κύπρου ἀνδύπατος in lapide Sponii tom. 1 Itiner. p. 413 appelletur. post dein consulari subdita est, cuius et Notitia imp. Or. c. 1 meminit.

Ibid. 16. πόλεις εἶ.] L. Holsteinius in ms Farnesiano, cui et duae ultimae urbes manu recentiore erant additae, πόλεις ἑ' reperit. idem in pristinis Constantini l. 1 Them. 15 editionibus inerat, sed et aliis dein ex mss 15 urbes in Constantino sunt expletæ; cumque ultimae urbes ante Hieroclis aetatem fuerint satis celebres, nihil causae video quam ob rem quid mutetur.

Ibid. *Κωνσταντία*] Salamis est, quam insulae metropoli in Ephesina synodus p. 779 et Imp. Leo in epist. tom. 9 concil. Labb. p. 267 imponunt. de ea abunde Io. Meursius l. I Cypri c. 20.

Ibid. *Ταμασσός*] sic praeter Ptolemaeum Strabo. Constantino imperatori *Ταμασσός*, cui Nonnus Dionys. 13 445 et Epaphroditus πόλεως *Ταμασοῦ* concil. Chalcedon. p. 670 ad stipulantur. cum vero *Ταμασιωτῶν* sit apud Goltzium numus, non dubium est quin id praestet. adde Ovidium Metamorph. 10 644.

Ibid. *Κίτιον*] aberat stadiis 200 Salaminae apud Diodorum 20 p. 785. de eo praeter Meursium l. 1 c. 10 Bochartus Phaleg. 3 5.

Ibid. *Ἀμαθούς*] hoc malim ex mss Lugdun. et Constantino: nam *Ἀμαθουσία* gentile est, cui si πόλις addatur, ferri poterit. Heliodorus πόλεως *Ἀμανθούριος* est in Chalcedon. p. 670.

Ibid. 17. *Κούριον*] et hoc ex Constantino praefere, cuius episcopus Curiensis in Ephesino p. 779 appellatur. Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 273 nostri *Κόρη* cum Plinii Corinco

aliquid commune habere suspicabatur, quod ego, cum dubiae sit fidei, et Constantinus *Κούριον* hinc depromserit, hac arcessere nolim.

397, 17. *Πάφος*] Cyprum insulam huic urbi cognominem fecisse Servium Isidorum atque alios, Anton. Itiner. p. 526 adscriptimus. Ovidium addo *Metamorph.* 10 297: *illa Paphon genuit, de quo tenet insula nomen.*

Ibid. *Ἀρσινόη*] recte Constantinus. olim haec urbs Marium erat, Stephano teste; estque eius rex apud Diodorum 19 p. 701: *ὁ δὲ Κιτιεύς καὶ Λαπίθιος, ἔτι δὲ Μάριος καὶ Κερωνίτης τὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν συντέθεινται.* ubi tamen *Μαριεύς* oportuerat: id enim urbis gentile. eundem *Στασιόικον τὸν βασιλέα τῶν Μανέων* p. 704 et *Στασιόικον τὸν τοῦ Μαλιέως* p. 719 vulgo libri appellant, rectius utrobique τῶν *Μαριέων* nuncupaturi. scio Ch. Cellarium G. A. 3 7 p. 273 posteriorem advocasse, ut *Μάλον* eiusdem Diodori 12 p. 73 tueretur; quod cum nusquam alibi sit lectum et Stasioceus Mario imperaverit, putem ad eandem formam esse refingendum. nam Arrianus, cui testimonium Io. Meursius 1 13 denuntiavit Mali caussa, nihil prodest: meminit sane de *Exped. Alexand.* 2 20 Solorum et Malli, quae Ciliciae oppida fuisse nemo ignorat. adde Iac. Gronovium, mihi consentientem, in *Scylacem* p. 98.

Ibid. *Σόλοι*] *Acta Auxibii* c. 1 pagum *Limna* M. P. 4 ab urbe semovent et *Σολίων πόλιν* appellant, et iure: nam *Σόλοι* ab hac urbe, sicuti ab eiusdem nominis in Cilicia *Σολεῖς*, appellabantur, qua de re supra ex *Arati Vita*. *Galenus ἀπλ. φαρμακ.* 9 p. 125. τῶν ἐν Κύπρῳ Σόλων meminit et metallorum, quae stadiis 30 ab oppido aberant.

Ibid. *Λαπίθος*] non aliter *Acta Auxibii* c. 1, *Ptolemaeus*, *Didymus πόλεως Λαπίθον* in *Chalcedon. concil.* p. 670, et *βασιλεὺς Λαπίθίας* apud *Diodorum* 19 p. 719 et *Λαπίθιος* p. 701. tamen cum *ΛΑΠΗΘΕΩΝ* numus sit apud *Goltzium*, et veterum plures, a *Meursio* 1 12 conducti, *Λαίπηθον* vocent, id malim.

Ibid. *Κιρβοῖα*] *Constantino* l. 1 *Them.* 15 *Κερμία*, quam *Io. Meursius* 1 9 a *Ceronia* sive *Cerunia* haud differre autumat. at eam post deinde *Hierocles* et *Constantinus* recensent; quare, donec felicior manus vitium deterserit, *Cremaseam* arbitror, qua de *Nonnus* 13 455:

οἱ τ' εἶχον Κρεμάσειαν, ἀλισταφῆς οὐδας ἀρούρης.

Ibid. 18. *Κύθροι*] *Κυθηρία* *Carolus* a *S. Paulo* margini editionis suae adscripsit, favetque *Constantinus*; quae tamen coniectura, quoniam hoc nomine urbem *Cyprus* igno-

rit, ut bene contra Meursium Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 281
 servit, reicula esse debet. intelligitur mediterranea insu-
 : urbs, quae Χύθροι aliis et concilio Chalcedon. p. 671.
 a nostro facit Spyridon praesul Παλαιάς ἤτοι Κύθρων
 Nicaeno secundo p. 351 et 571.

397, 18. Καρπάσιον] ex Constantino recepimus, senten-
 am L. Holsteinii in Stephanum secuti ob Plinii 5 31 Car-
 sium. ceteri Καρπασίαν probant.

Ibid. Κυρήνια] Κυρήνεια Constantino, Stephano in
 ηγή dicitur Κυρήνια, quam Berkelius imprudenter Κυθω-
 αν esse iussit, Cretam cum Cypro confundens. nec dissen-
 : Menologium Carisianum VI Maii. verior tamen, nisi di-
 ersae fuerint urbes, erit Κερυνία, cuius rex Κερυνίτης Dio-
 oro dicitur 19 p. 701, etsi male p. 704 Κερυνία et p. 719
 ρυνία. putarem non aliam etiam esse 20 p. 783 Ούρα-
 αν, nisi illius patrociniū Nonnus profiteretur 13 452: καὶ
 ὕρανής πέδον ἔδρης, αἰθερίον κενεῶνος ἐπάνυμον. ubi cum
 etherium ventrem vertunt, non bene ad Nonni consuetudinem
 ictionemque animum advertisse videntur. αἰθέριον κενεῶνα
 isum appellat coelum, ut 9 82 χθόνιον κενεῶνα terram, et
 1 3 ὅλης κενεῶνας ἀρούρης agros, quamquam, ut vere di-
 am, satis insolenter.

Ibid. Τριμιθούτων] Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 276
 [τριμιθούτων legi posse arbitratur, sicuti ex Hydrus fit La-
 ine Hydrantum, ex Sipus Sipuntum; cui, si usquam Trimi-
 huntum legeretur, haud difficulter adstipularer. videntur li-
 rarii ὁ Τριμιθούτων dedisse, ut eius episcopus, sicuti in
 aliis Notitiis assolet, intelligeretur, male tamen, siquidem haec
 ab ecclesiastica distat.

Ibid. Λευκωσία] diversis haec nominibus fuit usa.
 Hieronymus Catal. Script. Eccles. c. 92: *Triphyllius, Cypri
 Ledrensis sive Λευτεῶνος episcopus, eloquentissimus suae
 aetatis et sub rege Constantio celeberrimus fuit.* Sozo-
 meno H. E. 1 10 Triphyllius τῶν Ἀσδρῶν dicitur; quem hinc
 misse ex Actis eius c. 1 colligo, ubi Τριφύλλιος ἐπίσκοπος
 Λευκωσίας, τῆς νῦν μητροπόλεως Κύπρου. et c. 3: ψήφω
 θεία τῆς Καλλινικῆσεως μὲν πρὶν, νῦν δὲ Λευκωσίας προ-
 χειρίζεται. non diffiteor Papebrochium tom. 2 Iul. p. 682 duos
 nobis Triphylios esse commentum, quorum alter Ledrorum alter
 Leucosiae fuerit praesul; qui si ad ea attendisset quae ex Actis
 S. Spyridonis Lambecius Bibl. Caesar. 8 p. 311 excerpserit,
 eam haud dubie coniecturam damnasset: inibi enim Τριφύλ-
 λιος ἐπίσκοπος τῆς Καλλινικῆσεως πόλεως ἤτοι Λευκῶν θεῶν
 ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας, quae perspicue docent in Triphyl-

lium Spyridonis aequalem ea omnia convenire, atque eandem prorsus esse Ledrorum Callinicensium et Leucosiae urbem, imo vero in Hieronymi catalogo non *Λευτεῶνος* sed *Λευτεῶν* rectum esse.

397, 19. ὑπὸ ἡγεμόνα] praesidem Diocletiano impatore Isauriam habuisse Theodorus Iconiensis in epistola, quae tom. 3 Iul. ab Antwerpiensibus est vulgata p. 26, ostendit. Notitia imp. Orient. eum non habet, sed comitem rei militaris Isauriae, cuius etiam Ammianus 14 2 et 19 13 commemorat. puto et praesidem et comitem habuisse, quorum hic rei militaris curam gereret et Isaurorum latrocinia compesceret, ille vero rem civilem curaret. Iustinianus dein Novella 9 utramque administrationem coniunxit et uni comiti mandavit.

Ibid. Σελεύχεια] provinciae metropolin Theodoretus I E. 2 26 facit, et maxime Basilius Seleuciensis extremo l 1 de Vita S. Theclae: πόλις δέ ἐστιν αὕτη τῶν τῆς ἑώρας ἑρίων ἐν προσιμίῳ κειμένη, προεδρεύουσα δὲ καὶ προκαθεζομένη πάσης Ἰσαυρίδος πόλεως, πρόσσικος θαλάττη, ποταμοῦ γιγτων. Κάλυδνος ὄνομα τῷ ποταμῷ, ἐργομένῳ μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τῆς Κήτιδος μυχαιταίων χωρίων. quae et metropolin fuisse et maritimam ac Calycadno, quem Calydnium appellat, id quod Stephanus in Ἰγρία prodit firmans, viciniam addit dein tanto splendore atque amoenitate esse ut multis exsuperet et quibusdam exaequetur, cum Tarso autem, elegantissima urbe, montibus, situ, aëris temperie, fructuum copia et rerum venalium abundantia aliisque ad elegantiam et utilitatem rebus de palma certet. celebrari in urbe quotannis varia ludorum genera, quae Olympia appellent, et in quae non immerito orat. 27 p. 148 invehitur. Zosimus 1 27 Σελεύθειαν τὴν μετὰ Κιλικίαν vocat, et Apollinis Sarpedeῶν, in quo oracula redderentur, templo insignem fuisse, cuius et Basilius Vitae Theclae 1 p. 275 et de Mirac. Thecl. 2 1 et 26 mentionem fecit. perperam Σελεύθεια ἢ ἐν Καισαρεία in Symeonis Stylitae Actis c. 25 tom. 5 Maii p. 384. rectius Seleucia Τραχεῖα aliis, quod in Isauria Τραχεῖα, de qua Candidus apud Photium cod. 79, esset.

Ibid. 20. Κελσόδερη] Κελένδερις est, quae Celenderis Melae, quamquam Citandarum ms D'Orviliani ad Celenderis propior est. condita est a Sandoco sive Sandaco, si Apollodorus Bibl. 3 p. 198 fidem meretur, patre Cinyrac, quae ex Pharnace, quam Apollodorus Θανάκην vocat, genuit. vide Hesychium in Κινύρας et Suidam in Καταγγράσαις, ubi mallem nihil a Kustero mutatum.

307, 20. Ἀνεμούριον] sita erat in eiusdem nominis praetorio, olim Ciliciae contributa. meminerunt urbis Acta Barnabae, quae Ioannes, eius comes, videri vult digessisse, m. 2 Iun. p. 432: refert se cum Barnaba Laodiceae in Syria vim, ut Cyprum peterent, conscendisse, adversaria conflictos fuisse vento. sed ipsum quid dicat audire est operae etiam. ἤλθομεν ἐν τῷ Κορασίῳ. ἐκεῖθεν δὲ ἤλθομεν εἰς αλαίας τῆς Ἰσαυρίας, κακεῖθεν ἐλθόντες ἐν νήσῳ τινὶ Πιτυύσῃ καλουμένῃ. ἐκεῖθεν δὲ παρεπλεύσαμεν τὰς Ἀκονηίας, καὶ ἤλθομεν ἐν πόλει Ἀνεμουρίῳ. ubi observari velimus Pityusam et Aconesias, vix alibi obviam; praeterea orasium idem ac Pseudocorasium esse Stephani et Παλαιάς alaeas ab Ammiano bene describi, etsi male eius libri Patras vocent, 14 2.

Ibid. Τιτιούπολις] habet urbem Constantinus I. I Them. 3, quam Domitius praesul Τιτιουπόλεως τῆς Ἰσαυρῶν ἐπαρχίας concilio Constantinop. tertio p. 671 firmat.

Ibid. 21. Λάμος] situm ad eiusdem nominis amnem habebat, unde et vicina regio Λαμωτίς apud Stephanum in Ἀντιόχεια. vide Nicaenum secundum p. 599.

Ibid. Ἀντιόχεια] posita in Lamotide erat, quamobrem Ἀντιόχεια τῆς Λαμωτίδος in concilio Chalcedon. p. 528 dicitur, et quidem in colle circa mare, ut Theophanes Chronograph. p. 119 docet: τούτῳ τῷ ἔτει, inquit, Λογγῆνός τις ὁ λεγόμενος Σελινοῦντιος, τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Ἰσαυρίας οἰκῶν, ἐπὶ τινοῦ ὄρους κειμένην ὑψηλοῦ κατὰ τὴν μεσημερινήν τῆς χώρας θάλασσαν, εἰσήγεν τοὺς Ἰσαυροὺς τὰ τροφίμα. mons, cui imposita erat, Cragus dicebatur, ut Ptolemaeus docet.

Ibid. Τουλιουσεβαστή] huius episcopus in Synodica provincialium epistola tom. 9 Concil. Labb. p. 319 Sebastianus Sebastiae dicitur: nam quod Carolus a S. Paulo vitium ibi suspicatur, atque ex Cilicia prima eam inter Isauros migrasse, id hac Notitia falsi arguitur.

Ibid. Κέστροι] Epiphanius πόλεως Κέστρων est in Chalcedon. p. 659, qui pessime p. 573 Κέστρων τῆς Συρίας, pro Ἰσαυρίας, scribitur. Ptolemaeo Κλύστρος, et in Palatino et Coisl. mss. Καῦστρος, unde Κέστρος formari oportet.

Ibid. Σελινοῦς] Traianopolin, quod Traianus ibi vitae finem habuisset, dictam fuisse ex Ulpiano Xiphilinoque competentissimum habemus. rediit dein pristinum urbi nomen, cuius situm egregie describit Basilias Seleuciensis Mirac. 8. Theclae 2 11: Σελινοῦς ἐστὶ πόλις μικρὰ μὲν καὶ ἐφάλιος, μεγίστη ποτὲ καὶ εὐδαιμονοῦσα τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, ἐπίφθορος δὲ καὶ τότε καὶ νῦν οὖσα τοῖς πολέμοις. parvam suo tempore ait urbem esse et maritimam, olim cum pax esset,

magnam et felicem et propterea hostium invidiæ expressit. ταύτην, περιγίτ, τοιγαροῦν καὶ θάλαττα μὲν ὑπεζώνοντο αἰῶνα τις περιεληλαμένη τάφος ἀχειροποίητος, καὶ κρημνὸς δὲ ὑπεραντοητικός, καθάπερ τι κρήνος κεφαλῆν, φυλάττετε νε πὶ οὐ ποιεῖ πολεμίους ἐπίδρομον. itaque cum mari, tamquam a natura facta fossa, fuerit incincta, et prærupta rupes cum, ut caput galca, defenderit, apparet munitionissimo finis. Iam. vide Corn. van Binkersbock Observ. Iur. 5 21.

397, 21. Ἰσιάκη] ita nos. Ptolemæo Ἰσιάκη et Chalcedon. concil. p. 650. vide H. Norisium dissert. 2 de Epechis p. 135.

Ibid. 22. Διοκαισαρεία] eius episcopus Ioannes καὶ Διοκαισαρείας in Chalcedon. p. 650 dicitur. vide Norisium dissert. 5 de Epoch. p. 562.

Ibid. Ὀλβη] non multum a Seleucia separatam finis Basilii Mir. S. Theclæ 2 8 significat, ἀστυγείτονα πόλιν, ἢ ὄνομα ἴστιν Ὀλβα, appellans. Theodorus πόλεως Ὀλβης τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας Constantinop. tertio subscripsit. plura in Anton. Itin. p. 212.

Ibid. Κλαυδιόπολις] colonia erat a Claudio deducta. Ammiano teste 14 8, olim, si Theod. Ruinartus ad epist. Theodori Iconicis Act. Sincer. p. 478 non fallit, Isaura. falsum tamen puto, et Ammiani verbis non ut oportuerat intellectis deceptum: nam et Ptolemæus et Hierocles et ipse Ammianus utramque distincte memorant. vide quem signavi locum cum Valesii nota. sita Chaudiopolis erat in Isauriæ mediterraneis inque planitie inter duo Tauri iuga, μεταξὺ τῶν δύο Ταύρων ἐν πεδίῳ κειμένη, inquit Theophanes Chronograph. p. 119.

Ibid. Ἰεράπολις] novit hanc Isauriæ Hierapolim Chalcedon. concil. p. 674. fortasse et hanc pertinet rarissimus Ἰεροπολιτῶν τῶν πρὸς τῷ Πυράμῳ numus Thea. Britan. tom. 2 p. 114: ceterum enim Pyramus Ciliciæ sit flumen, nihil impedit si ad eius fontes, unde et juvenis specie in numo emergit, hanc urbem quaeramus atque extra eius provinciae terminos, præsertim cum plura veteris Ciliciæ oppida Isauriæ deinceps sint transscripta.

Ibid. Δαλισανδός] apposita erat monti excelso sed amœno et irriguo, ad vilem et miseram conditionem redacta Basilii tempore. Δαλισανδός ἐστὶ πόλις, inquit Mirac. S. Theclæ 2 10, ἢ πόλιος εἶδωλον, ἐν τοῖς ἀφανέσι μὲν καὶ ἀνοσῶμοις ἀπερριμμένη. Credebatur a Sanda Herculis filio et Damalide esse dicta. idem Basilii Mir. S. Thecl. 2 15, de Eusebio et Hyperechio: καὶ γὰρ ἐκ μιᾶς πόλεως ἄφηρτο

ς *Δαμαλίδος τε καὶ Σάνδα τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Ἀμφιτρύωνος.*
 ς. ad hanc enim urbem ea pertinere cum Ti. Hemsterh. existimo, non ad Tarsum, quae Henr. Valesii in Ammian. l. 8 erat sententia: etsi enim Ammiani Sandan viri doctissimi opinionem quodammodo patrocinetur, obstat tamen Damalide, quae cum Sanda coniuncta *Δαμαλισανδὸν* et contracte *Σανδαν* format: ne dicam Basilium Tarsi cum meminit *per* honoris titulos addere, ut Vit. Theclae 1 p. 275 *Τάρσος ἢ καλὴ, 2 10 ἢ μεγάλη, et 13 ἢ κάλλει καὶ μεγέθει λαμρὰ καὶ εὐδαίμων.* ad hoc, urbis apud Basilium conditor Sandas Herculis filius fuit, cum Ammiani Sandan ex Aethiopia sit profectus, vir opulentus et nobilis, et diversae proterea originis videatur. quod tamen urgere nolim, cum in veterum genere secum invicem saepe dissentiant veteres; certe non laudavero nec Valesii, qui pro *ex Aethiopia*, quoniam nunc quidam *ex Aechio* scribunt, *ex Chio profectus* emendavit, conatam, nec Gronovii *ex Metachio* vel *Metachio* corrigentis. Sandes enim sive Hercules seu Hercules filius peregrinus fuit, et ex ultimis Indiae locis, quam cum Aethiopia saepe permisceri notum est, in Ciliciam invasit. docemur hoc a Nonno 34 196, cum Morrheum, Indorum regis generum et copiarum ducem, Ciciliam domuisse ac Sandam inibi appellari perhibet: *ὄθεν Κιλίκων ἐνὶ γαίῃ Σάνδης Ἡρακλέης κικλήσκειται σιστέι Μόρρηνος*, ubi, ut a doctissimo Canaco quid mutaretur, nihil fuerat necesse, uti nec ab Harduino in Plinii 6 20: Indus enim fluvius, incolis Sandus appellatus, Herculi huic Indico videtur merito cognominis. nec Indis tantum Sandes in honore erat, verum et Persis, quos Agathias, cuius mihi indicium fecit Hemsterhusius noster, 2 p. 62 Herculem Sanden nuncupare testificatur. itaque si a Damalide et Sanda Dalisandus sit, vix mihi persuaderi patior *Δαλίσανδα* urbem fuisse, tametsi testem citet Stephanus Capitonem l. 1 Isauricorum, unquam dictam. novi quid Victorinus Grammat. p. 2470, quid alii de *Δ* et *Δ* inter sese commutatis scripserint: sed alia hic et multo diversa est ratio: neque enim Damalin et Lamalin dixisse credibile est. potius arbitror in Capitonis Isauricis conformatione literarum *Δ* et *Δ* errasse librariorum, eaque ratione *Δαλίσανδα* esse nata.

397, 23. *Γερμανικόπολις*] inter Isauriae mediterraneas Constantinus l. 1 Them. 13 locat. *Γερμανικούπολις τῆς Ἰσaurίας* concil. Chalcedon. p. 659.

Ibid. *Εἰρηνόπολις*] distinguenda haec est ab eiusdem nominis in Cilicia secunda urbe, ut studiose sit in Constantino p. 670 et 671: nam et Paullus *Εἰρηνοπόλιος τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας*, et Georgius *Εἰρηνο-*

πόλεως τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας subscribunt. Basilium H. S. Theod. 2 18 τὴν καθ' ἡμᾶς Εἰρηνοῦπολιν, ut a Chalcid urbe distinguat, nuncupat.

397, 23. Φιλαδέλφεια] est in Ptolemaeo et Constantino Chalcidon. p. 659. sequentem legere non memini. Ibi Stephanus Isauriae urbem Μονόβας ex Capitone, quantum stram esse non finivero.

Ibid. 24. Λαρισός] puto Carolum a S. Paulo Ἀριστὸν recte correxisse. Stephanus πόλεως Ἀδρασσοῦ τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας. eam urbem, male in Geographia S. neglectam, requirit Concil. Constantinop. tert. p. 671.

Ibid. Ζεῆδη] Σβίδη aliis Notitiis, Βίδη Chalcedon. Synodo p. 674.

Ibid. Νεάπολις] de hac nihil dixero, nisi Suidam eis nobis memoriam servasse in Ἰνδακος.

Ibid. Λαυζαδος] ita Constantinus l. 1 Them. 13, ubi eam in Isauriae mediterraneis fuisse adfirmat.

Ibid. 25. ὑπὸ κορσουλάριον] inscripta est Io. Chrysostomi epist. 139 Theodoro τῆς Συρίας κορσουλάριον. vide & Iac. Gothofredum in l. 11 c. Th. de Cohortal.

Ibid. 26. Ἀντιόχεια] Coeles Syriae metropolis agnoscunt omnes. vide Spanhemium Dissert. 9 de Usu et Pract. Num. p. 586. hinc Eunapio in Libanio ἡ τῆς κοίτης πειλομένης Συρίας πρώτη πόλεων. quam illi dignitatem Theodosius primus ob motam seditionem, prorsus ut olim Severus imperator, abstulit et Laodiceae transscripsit, teste Theodoro H. E. 5 20, cui egregiam Io. Chrysostomus Homilia 17 ad Antiochen. p. 175 edit. nov. lucem feret.

Ibid. Σελεύχεια] auctori l. I Maccab. c. 11 8 Σελεύχεια παραθαλασσία, cuius situm accuratissime descripsit Polybius 5 59. Libanius τὴν Σελεύκου appellat, quod cum non animadverteret interpres, turpiter lapsus est in Antiochico p. 363, τὸν ἐκ τῆς Σελεύκου τυραννοῦ (sic enim scripsit Libanius) tyrannum a Seleuco vertens. Eugenius intelligitur, qui Seleucia, cum imperio Diocletianus praeesset, tyrannidem invaserat; quo de egregie, ut solet, Henr. Valesius in Eusebii H. E. 8 6. Seleucensium numi superant plures, e quibus hic Gazae Wildianae notandus est; ΑΤΤΟΚΡ . . . ΝΕΡ. ΤΡΑΙΑΝΟC. ΑΡΙCΤ. CΕΒ. ΓΕΡΜ. ΔΑΚ. et parte altera CΕΑΕΤΚΕΩΝ. ΠΕΙΕΡΙΑC. B. cum templo quattuor columnis suffulto, in cuius medio mens, infra quem ΖΕΥC ΚΑCΙΟC. huic similem in Thes. Frider. c. IX 11 cum Δ et in Num. Imp. Gracc. Vaillantii p. 30 cum nota scarii re-

ricæ; quæ literæ nec Traiani annos (obstant quippe Dacici quæ Optimi tituli) nec novam designant æram, cuius initium petendum foret a Traiani pietate, quam Iovi Casio in iis artibus probaverit, quæ cl. Liebe sententia: vetant Berocium numi, iisdem Traiani titulis inscripti, inter Wildianos, eorum unus ΒΕΡΟΙΑΙΩΝ. Β, alter Γ, tertius, quem vir egregius Select. Numis. tab. XVII vulgavit, Η præfert, et Chalcidensium apud Vaillantium cum signis Α et Δ. neque enim, puto, vir doctus arbitrabitur ad omnes Syriæ urbes eam æram pervasisse, et passim Syros ex cultu Casii apud Seleucienses Iovis annos sub Traiano numerasse. forte veteris monetariorum notæ credentur, nobis nunc ignotæ. de Laodicea dictum alias est.

397, 26. Γάβαλα] πόλις τῆς πρώτης Συρίας Io. Malalæ tom. 2 p. 88. Theodoretō πόλις σμικρά καὶ χαρισιστάη Histor. Religios. c. 28. vide Ant. Itin. p. 148.

Ibid. 27. Πάλτος] aberat 20 M. P. Laodicea. vide Ant. Itin. p. 147. Iustinianus haec et Laodiceam et Gabala, Antiochiæ quodammodo adeptas, novæ provinciæ, cui Theodoriadis nomen fecerat, prætereaque ex Syria secunda Balaneas contribuit apud Io. Malalam tom. 2 p. 183.

Ibid. Βέροια] de hac et Chalcide disputavimus ad idem Itiner. p. 193. obiter hic Socrati auxilium feremus 7 16. ἐν Ἰμμοστῶν, inquit, οὕτω καλουμένῳ τόπῳ, ὃς κεῖται μεταξύ Χαλκίδος καὶ Ἀπιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ, Ἰουδαῖοι συνήθως ἐαυτοῖς παίγνια ἐπιτέλουν τινά. flagitiose enim corruptum est vici nomen, in quo scelus quod Socrates enarrat Iudæi patrarunt. lege ἐν Ἰμμοῖς γύρ, et vicum habebis, 20 M. P. a Chalcide disiunctum apud Theodoretum Hist. Relig. c. 7 atque in Tabula Peutingerorum. firmat coniecturam, etsi in vocabuli numero et genere dissentiens, Theophanes Chronograph. p. 71: τούτῳ τῷ ἔτι Ἰουδαῖοι εἰς τὸ Ἰμμον παιδίον Χριστιανὸν συλλαβόντες. et Cedrenus, quamquam per παιδίον Theophanis in errorem impulsus, p. 276: Ἰουδαῖοι εἰς τὸν Ἰμμον πεδίον Χριστιανὸν παῖδα συλλαβόντες. fecit ex vicinia soni τοῦ παιδίου et πεδίου Immum campum, quem, si ad hæc attendisset Abr. Ortelius, circa Byzantium non quæsisisset.

Ibid. 28. ἐπὶ ἡγεμόνα] distracta hæc est provincia a Coele Syria, ut Euagrius H. E. 3 32 docet, et quidem, si qua Malalæ tom. 2 p. 69 fides, a Theodosio secundo, quem et Apamiae ius metropolicos dedisse adfirmat. præsidi paruisse Notitia imp. Orient. c. 1 monere haud neglexit.

Ibid. Ἀπάμει] provinciæ erat metropolis, quamobrem

τοὺς ὑπὸ Ἀνάμειαν ἱερέας, episcopus huius urbis metropolitanae subditos, Euagrius H. E. 3 34 appellat. erat circa urbem vicum χωρίον, cui Μάρατος Ζαβδάλης erat nomen, tom. 11 Concil. Labb. p. 403 et 408 memoratus: vicinos ille habuisse videtur Maratocuprenos, de quibus in Ammian. 28 2, adfirmatque primam tituli grassatorum illorum, de qua dubitatum vixit partem. sequentes tetigimus in Anton. Itiner. p. 187.

397, 29. Μαριάμη] sic et Ptolemaeus. Arrianus Ep. Alex. 2 13 Μαριάμην, Concil. Acta Μαριάμην vocare ad-sueverunt. vide Synod. Constantinop. sub Menna tom. 11 Conc. p. 402 et Chalcedon. p. 659. L. Holsteinius et Ch. Cellarius ex Alexandrino Chron. Κώμην Μαριάμην, in qua Celsianus martyr fuerit contumulatus, cum hac urbe componunt; quod ut recte fecerint, vereor. plane proxime Heliopolin ibi collocatur, a qua Ptolemaeus hanc longius removet. provinciae quoque diversae sibi vindicant, hanc Syria secunda, illam Phoenice ad Libanum. de sequente Ant. Itin. p. 148.

Ibid. 30. Παφαναί] Παφαναί Ptolemaeo et Stephano, qui urbis gentile Παφανεώτης esse addit. Lampadius Παφαναίων πόλεως est in Chalcedon. p. 660, et Zoilus Πεφάνης in Constantinop. sub Menna p. 402, satis vitiose.

Ibid. Σελευκόβηλος] Seleucia est ad Belum sive amnem seu montem: neque enim alterutrum pro comperto est. vide Ch. Cellarium. G. A. 3 12 p. 420. sita erat in finibus Apamiensium. Theophanes Chronogr. p. 289: αἱ δὲ Σελαβίνοι τοῦτω προσρύντες σὺν αὐτῷ ἐν Συρία κατῆλθον, χιλιάδες πέντε, καὶ ᾤκησαν εἰς τὴν Ἀνάμειαν χώραν ἐν κώμῃ Σκενοκοβίλῃ. Vertit Miscellae Hist. 1. 19 auctor: porro Sclavinī ad hanc confluentes cum ipso descenderunt in Syriam, numero quinque millia, et habitabant in Apamiensium regione in castello Seleucobori. unde vides legisse eum εἰς τὴν Ἀναμείων χώραν, et bene; dein Σελευκοβόρω, quod ex Σελευκοβήλῳ natum est. Stephanus Σελευκόβηλον et Σέλευκον, περὶ τῆ ἐν Συρία Ἀναμεία ἄρσενικῶς λεγομένην πόλιν, distinguit, perverse, si quid in his video: eadem enim est, et Σελευκόβηλος et Σέλευκος πρὸς τῷ Βήλῳ appellata, ac, uti vidimus, Apamiae, unde longius Seleucia Pieriae distabat, vicina.

398, 1. Εὐφρατησίας] olim Comagene erat. Procopius B. Pers. 1 17: χώρα γούν, ἣ ἐκ Σαμοσαίων ἐπὶ Εὐφράτου ποταμοῦ ἐστί, πάλαι μὲν Κομαγηνή ἐκλήθη, τὰ νῦν δὲ παταμῶ ἐστὶν ἐπώνυμος. et 2 20: ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Κομαγηνῶν χώραν ὁ Χοσρόης ἀφίκετο, ἦν καλοῦσιν Εὐφρατησίαν. Augusto - Euphratesia in Chalcedon. p. 565 dicitur, et Leonii imperatori l. 10 c. de Divers. Offic. provincia facta est et a

Syria et Osdrochna dissociata iussu Constantini M., teste Malala tom. 2 p. 3. praeses eius est in Notitia imp. Orient. c. 1 et praesidiale officium Euphratense l. 2 c. Th. de Venat. Fer.

398, 2. *Ἱεραπόλις*] metropolin huic provinciae fuisse praeter Imp. Leonem atque alios testis est Euagrius H. E. 6 19. quo nomine Arabibus et Syris sit, Imp. Constantinus Porphyrog. orat. de imagine Edess. p. 51 edit. Combesisii docet: *εἰς τὸ κάστρον Ἱεραπόλεως ἔφθασεν, ὃ τῇ μὲν Σαρακηρῶν φωνῇ Μεμμίχ λέγεται, τῇ δὲ τῶν Σύρων Μαβούκ.* unde egregia Hydii in Itin. Peritz. p. 43 coniectura constabatur, qua in Plinio 5 23 *Bambyce*, quae alio nomine *Hierapolis* vocatur, *Syris vero Mabog*, expulso atque ad tenebras damnato *Magog*, emendat. vide Alb. Schultens indicem Bohadino annexum, in Manbesium.

Ibid. *Κύρος*] Cyrestana civitas Imp. Iustiniani epistolae Collat. 7 Concil. Constantinop. sec. p. 219. cives D. Pappbrochius Cyropolitano, qui Actis Iuliani οἱ τῆς πόλεως Κύρου, tom. 2 Iun. p. 178 appellat, haud recte. vide Ant. Itin. p. 189.

Ibid. *Δολίχη*] *πολίχνη σμικρὰ* Theodoreto H. E. 5 4, *Δουλικία* Theophani Chronogr. 354; ad quem modum Philoxenus Dulichii episcopus in Collat. inter Catholicos et Severianos tom. 11 Concil. Labb. p. 137. plura supra p. 184, ubi de Zeugmate etiam et Germanicia.

Ibid. 3. *Παρθή*] Liberatus Diaconus Breviar. c. 13 ecclesiae Parenaesium Sabinianum fuisse ait episcopum, quem Perrensium fuisse Acta concilii Chalcedon. tom. 9 Conc. Labb. p. 106 clamant. v. Ant. 1 p. 210.

Ibid. *Νικόπολις*] non aliam esse puto atque eam quam Iosua Stylites in Chron. Syriaco sub Imp. Anastasio vehementi terrae tremore corruisse refert tom. I Bibl. Orient. Assemani p. 271, nec diversa fortasse est Itin. Ant. p. 190.

Ibid. *Σιναρχαία*] *Σχηνή ἀρχαία*. viderint peritiores an loco nomen venerit a tentoriorum copia, et quid *Σαλγενορατίζεον* sibi velit.

Ibid. *Σύριμα*] putares *Συρά* sive *Σούρον*, ut Euagrius H. E. 4 25, urbem in Euphratis ripa positam (Vita Symeonis Stylitae c. 26: *ἢν τις ἐν Συροῖς στρατιωτῆς, πολίχνησιον δὲ τι τοῦτο τῶν ἐκπεφρατιδίων*), nisi propius abessent *Οὔριμα*, pro quibus *Οὔρημα* editus Ptolemaeus, sed hinc et ex Coislin. ms adiuvandus. *Ὀριμα* et *Ὠριμα* Chalcedon. concil. p. 676. erat Euphrati adsita, unde *castellam Urima Euphrati accubans* in veteri codice Syriaco tom. 1. Biblioth. Orient. p. 172 Assemani.

378, 4. *Εὐρωπός*] *Iosua Stylites castrum ait Europus, quod in provincia Mabusensi, sive Hierapolitana, ad occidentem Euphratis est positum* Bibl. Orient. tom 1 p. 282; cui Procopius Fabr. Iustinian. 2 9 et B. P. 2 20 adscitur. merito ergo Lucianus insulsum scriptorem historiarum taxavit, qui de urbe hac ἡ δὲ Εὐρωπός κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ σταθμούς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχουσα, ἀπέκισσεν δὲ αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. *Europus sita quidem est in Mesopotamia, mansionibus ab Euphrate duabus distincta, et ab Edessenis condita.* nomen est a Macedonibus, qui urbem patriae suae nomina oppidis Syriae indiderunt. vide Appianum Syriac. p. 201 et Abr. Berkelium in Stephan. *Εὐρωπός*, ubi commixta videbis quae longo terrarum situ distinctissima fuere.

Ibid. 5. Ὀσροήνης] Ὀσροήνης. nomen provinciam ab Osroë Procopius B. P. 1 17 accepisse memorat, nec multum, ut alias observavimus, ab eo dissidet Dionysius Patriarcha. provincia post Constantinum a Mesopotamia videtur divulsa, qua de re Norisius diss. 2 de Epoch. p. 110. praeses Osdroënes est in l. 105 c. Th. de Decur. et Notitia l. O. c. 1.

Ibid. Ἐδεσσα] provinciae metropolis fuit, περιβόητος τῆς Ὀσροήνης ἐπαρχίας μητρόπολις Theophani Chronograph. p. 146. Acta S. Thaddaei apud Lambecium Bibl. Caesar. 8 p. 202: ἦν μὲν ἀπὸ Ἐδέσσης τῆς πόλεως, μητρόπολις δὲ ὑπάρχει αὐτῇ, Ὀσροήνη καλουμένη, Ἀρμενοσύρων μεσόγειος: quae cum urbem Osroënem vocitant, videri possent vitiosa, nisi et Syri Orrhoam et Osrhoam appellarent. vide Anton. Itin. p. 185.

Ibid. 6. Κωνσταντία] Κωνσταντίνη aliis, Suidae Κωνσταντία, cuius episcopus Sophronius est in Actis synodi Antiochenae, intextis Actioni 14 concilii Chalcedon. tom. 9 Concil. p. 120. olim Nicephorium dicebatur, Stephano teste, Syris autem Tela κῶτη, quod utrumque nomen mutavit Constantii imperatoris iussu, quemadmodum Chron. Edessenum tom. I Bibl. Orient. p. 395 refert. quod vero a Chronici auctore additur, quae olim Antipolis dicebatur, non mihi satis rectum videtur. succurrit Ammianus 18 9, ubi Amidam et Antoninopolin, prorsus ut scriptor Edessenus, eodem tempore a Constantio instauratas fuisse memorat. male itaque Assemanus dissert. de Monophysitis tom. 2 Bibl. Orient. ex Antipoli facit Anthemusiadem Taciti sive Anthemusiam aliorum, reprehenditque Ch. Cellarium, qui Stephanum Suidamque secutus Nicephorium a Constantina nihil differre recte adfirmaverat. aberat ad occasum Nisibis et septentrionem Amidae stadiis 56, si quae fides Theophani Chronogr. p. 124; quae sane,

nisi culpa recidat in libenarios, exigua esse debet: longius enim intervallum in eas urbes interiectum fuisse Pentingerorum Tabula vetat dubitare. vide etiam Procopium Aedif. Iustin. 2 5.

398, 6. Θεοδοσιούπολις] posita erat ad flumen Chaboram loco munito. Procopius Fabr. Iustin. 2 5: Θεοδοσιούπολις ἢ παρὰ ποταμὸν Ἀβόρραν γῆς τῶν Ῥωμαίων προβεβλημένη. distinguenda ergo ab altera eiusdem est nominis urbe in Armenia, qua de Fabr. Iust. 3 5.

Ibid. Κάρραι] recte ita codex Lugdunensis. urbem Christiani, quod cives sacris paganorum deditissimi essent, Ἑλλήνων πόλιν vocarunt. libellus Samuelis et reliquorum presbyterorum contra Ibam tom. 9 concil. Labb. p. 37: ὅτι χειροτόνησε Δανιῆλον τὸν αὐτοῦ ἀδελφιδούν ἐπίσκοπον τῆς Ἑλλήνων πόλεως. ubi eos Carras intelligere libelli principium ostendit: συνήλασεν ἡμᾶς, inquit, ἐπὶ τῆδε τὴν κατηγορίαν εἶλθειν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δανιῆλου, καὶ αὐτοῦ ἐπισκόπου Καρρήνων πόλεως, tametsi male ἀδελφός Ibae frater Daniel vocetur, qui ἀδελφιδούς sive fratris Ibae filius fuit. peius vero commonitorium Damascio tribuno missum p. 26 Δανιῆλον τὸν εὐλαβέστατον Θεοδοσιουπόλεως ἐπίσκοπον nuncupat: neque enim ille Theodosiopolitanus fuit praesul, sed Ioannes; quare verius vetusta versio et *Danielem Carrhenorum civitatis episcopum, et Ioannem reverendissimum Theodosiopolitanum episcopum* praefert. consentit in Carrarum illo titulo scriptor Syrus Vitae S. Ephraemi, qui tom. I Bibl. Orient. p. 51 de Iuliano: *et divertit Carras, urbem paganorum refertamque simulacris*. vide itaque hucine referri oporteat l. 8. c. Th. de Pagan., qua Theodosius duci Osdroënae scribit: *aedem olim frequentiae dedicatam, coetui etiam, populo quoque communem, in qua simulacra feruntur posita, artis pretio quam divinitate metienda, iugiter patere publici concilii auctoritate discernimus*. mihi sane, tametsi pro Edessa Gothofredus disputaverit, aedes illa Carris fuisse videtur, praesertim quod Edesseni, ut ex eorum chronico Syriaco patet, Theodosio imperatore sacrorum Christianorum essent studiosissimi atque a simulacris aversissimi. plura Ant. Itin. p. 193 et de Batnis p. 190.

Ibid. Νέα Βαλεντία] nusquam, quod quidem recorder, hanc Valentiam reperire potui. videtur e castellis fuisse quae Euphrati assidebant.

Ibid. 7. Λεοντόπολις] praestiterat ἢ καὶ Καλλίνικος, quomodo Libanius Theodoretus Procopius atque alii, iam ante ad Ant. Itin. p. 191 appellati. urbem instauravit Imp. Leo

circa a. 466, suoque nomine insignem esse voluit, uti Chron. Edesseno tom. I Bibl. Orient. p. 405 perscriptum. adde Assemano notata tomi eius p. 258.

396, 7. Βίρθα] *Virta munimentum valde vetustum, in extremo Mesopotamiae sitam* Ammianus 20 7 memorat, quod cum BIRTHA videatur Ptolemaci ad Tigrim, nostra esse nequit. forte haec latet in Binta, cui in Osdroēna locum dedit Notitia imp. Orient. c. 169.

Ibid. 8. ἐπαρχία Μεσοποταμίας] praesidi quoque parat in Notitia imp. Orient. c. 1. quod vero una illi urbs Amida datur, id ne librariis acceptum referri oporteat veretur: erant quippe Hieroclis aetate plures in ea provincia urbes et castralla. Daras paullo ante muniverat Imp. Anastasius apud Euagrium H. E. 3 37, ne de arcibus dicam, quas Procopius de Fabr. Iustin. 2 4 describit.

Ibid. 9. Ἀμιδα] πόλιν ὀχυρὰν τῆς μέσης τῶν ποταμῶν Euagrius H. E. 3 37 appellat. situm signat Ammianus 18 9, Procopius atque alii, quos nunc praeterco. id quaeram, tamen ab instituto recedat, verumne sit Nisibin, celeberram olim huius provinciae urbem, Σιβάπολιν fuisse nuncupatam. abiit in hanc opinionem D. Papebrochius tom. 5 Iun. p. 15 ad Vitam S. Febroniae, in cuius Actis c. 1 Σιβάπολις, ἧτις δέκαταιτο ἐν ὀρίοις τοῖς πρὸς τοὺς Ἀσσυρίους. censet vir doctus Syrorum sermone Nisibin et Sibapolin rem eandem significare; quod, puto, nunquam probabitur. nihil quoque in Actis, unde Nisibin intelligendam esse colligas. ego τὴν Σιβάπολιν non aliam esse autumo atque eam quae Syris Sibabarech, cuiusque haud obscura mentio in Bibl. Orient. tom. 2 p. 361; Actorum autem Febroniae interpretem Sibacarech legisse et propterea Σιβάπολιν vertisse: Syris enim ܒܪܬܐ seu ܒܪܬܐ oppidum significat, et proxime a productione urbis Sibabarech, unde facilis errori via, distat. posita urbs erat intra Mesopotamiam, ut ea Acta ostendant; quae res Assemano in disert. de Monophysitis tom. 2 Bibl. Orient. dubia atque incerta visa est. hoc obiter: nunc in viam redeamus.

Ibid. 10. Φοινίκης] haec est Φοινίκη παράλος, uti Euagr. 3 33 et Io. Malalae tom. 2 p. 73 dicitur. subditam fuisse viro consulari l. 52 de Decurion. et Notitia imp. Orient. c. 1 testantur. facta provincia est, sed multo amplior et Phoenicem secundam complexa, ab Hadriano apud Spartian. c. 14.

Ibid. 11. Τύρος] provinciae erat metropolis, quo titulo etsi in numis ante Hadrianum insignis est, Phoenice tamen a Syria devulsa, provinciae caput est imposita, ut Suidas in

Παῦλος Τύριος significat. vide Norisium diss. de Epoch. 5 p. 306 et Spanhem. Dissert. 9 de Us. de Praest. N. p. 588.

308, 11. *Βηρυτός*] metropolitano nomine ac dignitate civitatem Berytum exornaverat Theodosius secundus I. un. c. de metrop. Beryt.; qua re Eustathius urbis eius praesul accensus Phoenices urbes Byblon Botryn Tripolin Orthosiadem Arcas atque Antaradon sibi, utpote novae metropoli subiiciendas, vindicavit. contra venit Photius Tyrionum praesul, questusque est patribus Chalcedonensibus ab Eustathio iniuriam sibi illatam canonemque Nicaeni primi concilii quartum proterve esse proculcatum. patres secundum Photium licetm dedere, iusseruntque Tyrum esse metropolin, Berytum vero nihil praeter ceteras provinciae urbes sibi sumere p. 622. adde Balsamonem in can. 29 Chalcedon. concilii apud Beveregium tom. I p. 148. plura Itin. H. p. 583 et de sequentibus Ant. Itin. p. 148.

Ibid. *Βόστρυς*] lege *Βότρως* et *Βύβλος*, etsi *Βίβλος* sit in Actis Chalcedon. p. 618, *Βόστρυς* in Chronogr. Theophanis p. 193.

Ibid. 12. *Ἀρχαί*] recte mss, ut alias diximus. Aurelius Victor duplex illi nomen fuisse Arcae et Caesareae in Alexandro Severo asseverat; cumque urbs Libano fuerit vicina, uti Gesta Tancredi c. 105 indicant, haud spernenda videtur N. Haymii coniectura, qua numum *Καισαρίας Λιβάνου* huic tribuit tom. I Thes. Britan. p. 252.

Ibid. *Ὀρθωσιὰς*] *Ὀρθωσιὰς* vicina fluvio Eleuthero apud Strabonem 16 p. 753. vide Noris. Epoch. diss. 2. p. 103.

Ibid. *Ἀραδος*] uni episcopo Aradum atque Antaradum subditas fuisse Acta concil. Ephesini et Chalcedon. vetant dubitare; nec iusta tamen propterea haec Harduini animadversio. in *Notitia*, ait in Num. Ant. Illustr., *Hieroclis Aradas et Antaradus ceu duo diversa oppida, episcopali decore insignia, appellantur in provincia Phoeniciae paraliae sive maritimae, credo mendose, cum utriusque oppidi unam fuisse antistitem merito suspicemur ex epistola Orientalium* 13 in auctario Theodoretii p. 564. neque enim ecclesiastica haec *Notitia*; nedum omnia oppida, quae Synecdemo comprehensa sunt, suos sibi episcopos hubuerunt, plura Itin. Ant. p. 148.

Ibid. *Κωνσταντίνα*] nusquam eam reperio, vereorque ne quid hic a librariis sit neglectum. si *Ἀντάραδος ἢ καὶ Κωνσταντία* legeretur, salva res foret: Constantius enim urbem instauratam suo nomine donavit. Theophanes Chronogr. p. 31: *καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκη, ἣν Κωνσταντίαν κέκληκεν, τὴν πρότερον καλουμένην Ἀντάραδον.* atque hinc

Atticus episcopus Aradiae Constantiae provincialium ad Leonem imperatorem epistolae tom. 9 Concil. p. 312 subscribit, ut iam ante diximus.

308, 13. Πρωονάς] codex Leidensis Πρωονάς, quo ego nomine oppidum in hac ora ignoro. si rectum est, potuit ex simili causa locus dici quo portus Troezenius Πρωον, de quo Suidas. fortasse tamen Saltus Genaticus, quem aliae Notitiae in hac provincia agnoscunt, et cuius possessionum imp. Zeno l. 2 c. de Praed. Tamiac. meminit, sub vocabuli involucre latet. vide Jac. Rhenferdii diss. de Angulo Arab. p. 821, nec crede tamen saltum Genaticum esse angulum illum cavum ex concursu Libani et Antilibani ortum, de qua Strabo agat, uti ait: nihil enim huius in Strabone reperies. habet sane Bonfrerius ad Antilibanum Hieronymi, atque ex eo Rhenferdium, haec Strabonis e l. 16: *δύο sunt montes, qui eam faciunt, quae Concavus Angulus dicitur, quasi inter se pares Libanus et Antilibanus, paullo ultra mare incipientes.* at si l. 16 p. 754 inspexeris, cavam quidem Syriam, nunquam cum angulum, invenies.

Ibid. Πατείνας] vitiose Σαυτιάς in Vita S. Sabae, quam a Cyrillo conscriptam Cotelerius tom. 3 Mon. Gr. inseruit, p. 252. multo peius in Actis Procopii, seu fabula potius, cum Caesarea Palaestinae metropoli sive Stratonis turri confunditur c. 3: *Καيسάρειαν δὲ ταύτην φασὶν ἦν καὶ Φιλίππου καλεῖν εἰσθόμεν.* αὐτὴ δὲ καὶ Σαυτίωνος μὲν πύργος τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο. Φοίνικες δὲ Πατείνας κατονομαζοῦσιν, ἀπὸ τοῦ γείτονος αὐτῇ ὄρους Πανίου τὴν ἐπωνομίαν δέμενοι. quem eandem errore scriptor Vitae Epiphanii erravit, dum c. 44 ex Cypro se navi Caesaream Philippi traiecitse narrat: *ἀνάραντες δὲ ἀπὸ Κύπρου ἀπεκλεύσαμεν ἐν Καισαρείᾳ τῇ Φιλίππου.* neque enim Paucedam sive Caesaream Philippi appellere potuit.

Ibid. 14. Φοινίκης Λιβανησίας] fuit provincia haec coniuncta superiori, donec a Theodosio M. distraheretur et summi sibi praesidem acciperet. vidit hoc H. Norisius ex concilio- rum Actis dissert. 4 de Epochis p. 356, tametsi per errorem Arcadio originem huius provinciae tribuerit: Theodosium enim auctorem esse Io. Malala tom. 2 p. 39 perspicue docet. ὁ δὲ αὐτός, inquit, βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν ἀπὸ τῆς Παράλου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δούς δέκαται μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα ὀρθινάριον Ἐμύση τῇ πόλει. quamquam quae de Emessa addit, a vero abeunt: neque ea enim metropolis provinciae, sed Damascus fuit. nec succurres homini, si civilem metropolin eam urbem factam dixeris, quo-

niam iura et dignitatis civilis privilegia ecclesiastica secum trahebant. sic cum Tyanis Valens ius metropolitanum contuleret, eius urbis antistes iura ecclesiastica statim sibi arrogavit; quae eadem res Eustathium Berytensem, postquam Berytus a Theodosio secundo metropolis esset constituta, ut sibi vicinas urbes subiiceret, impulisse videtur. id superest, ut honorariam metropolin Emesam, etsi verbis Malalae non satisfaciat, creatam profitearis. praesidem huic provinciae praefuisse Notitia imp. O. c. 1 ostendit. cave tamen huc referas cum Pancirolo c. 112 Notitiae eius praesidem provinciae Phoeniciae, ad quem Diocletianus l. 3 c. de Diversa. Rescript. et Constantinus l. unico c. de Form. et Impetrat. sublat. mittunt. is totius Phoenices, antequam in duas secaretur, curam gessit, propterea PRAESES PROVINCIAE SYRIAE PHOENIC. in inscriptione Sponiana Miscellan. p. 270, quae in paucis diversa et inter Gudianas p. LXIX 1 legitur, appellatus.

398, 15. Ἐμισσα] Ἐμισσα τῆς τοῦ Λιβάνου Φοινίκης πόλις Io. Malalae tom. I p. 391. vide Ant. Itin. p. 188.

Ibid. Λαοδίχεια] Laodicea est ad Libanum, de qua Ant. Itin. p. 198.

Ibid. Λαμασκός] provinciae erat metropolis, unde Theodorus episcopus τῆς μητροπόλεως Λαμασκοῦ in Chalcedon. concil. p. 676, et in Actis Stephani Sabaitae c. 6 tom. 3 Iul. p. 555 ἡ ἐπίσημος καὶ πανευδαίμων μητρόπολις. plura alias.

Ibid. Ἐλιούπολις] diutissime huius cives paganicae superstitioni studuerunt. urbs ipsa altissimis montibus undique erat incincta. vide Theodoretum H. E. 4 22 p. 183 et Ant. Itin. p. 189, ubi et de Abila.

Ibid. 16. Παλμύρα] Theophanes πόλιν Φοινίκης Λιβανισίας Chronogr. p. 148, Procopius de Fabr. 2 11 Φοινίκης τῆς παρὰ Λίβανον, et ab imp. Iustiniano instauratam prodit. Palladius Vit. Chrysostom. p. 194 Παλμύραν τὸ τῶν Περσῶν φρούριον, quod ad Persas compescendos commodissima esset, appellat, 80 M. P. Emesa removens. fuit itaque in finibus Romanae Persicaeque ditionis, nec longe ab Euphrate, ut Appianus B. Civil. 5 p. 1079 ostendit. quare Ulpianus l. 1 D. de Censib. §. 5 prope barbaras gentes et nationes collocatam in provincia Phoenice ait, gentium et nationum nominibus vicinos Arabes Parthos ceterosque eius orae barbaros complexus. Cicero in simili re voces iungit de Provinc. consul. c. 9: *celebrantur aures quotidie meae novis nominibus gentium, nationum, locorum.* et c. 13: *ceterae partes a gentibus aut inimicis huic imperio aut infidis aut incognitis aut*

certe inmanibus et barbaris et bellicosis tenebantur; quas nationes nemo unquam fuit qui non frangi domarique cuperet. neque aliter Velleius 2 110: gentium nationumque, quae rebellaverant, omnis numerus amplius 800 millia explebat. vide et c. 98 et Curtium in Sallustii Catilin. c. 10.

398, 17. *Παλαιστίνης*] excidit πρώτης: tres enim ordine recensentur Palaestinae, quarum et Imp. Theodosius in l. 30 c. Th. de Erogat. milit. et Notitia imp. Orient. c. 1 meminit; quae res parum animadversa saepe doctis, quos Jac. Rhenferdus disert. II in Euseb. Onomast. p. 788 ab errore revocare admissus est, negotium facessivit. iunctae fuere ad Arcadii usque tempora: nam quod Io. Malala tom. 2 p. 5 Constantinum M. Palaestinam tertiam provinciam constituisse asseverat, id Hieronymus Quaest. in Genes. c. 21 convellit, ante non grande tempus Palaestinam Salutarem, quae eadem ac tertia, ex divisione praesidium esse factam et dictam adfirmans. idem et hinc statuminatur, quod omnis Palaestina sub Theodosio M. uni proconsuli paruerit, quemadmodum ex Zosimo 4 41 liquet. vide H. Norisium diss. 5 de Epoch. p. 474. consularis Palaestinae primae est in Notit. imp. Orient. c. 1 et apud Palladium Histor. Lausiac. c. 65.

Ibid. 18. *Καισάρεια*] metropolis huius provinciae canon 7 Nicaeni primi apud Beveregium tom. I p. 68 et Hieronymus in epist. ad Pammachium agnoscunt; quae dignitas urbi mansit, postquam tres Palaestinae episcopo Hierosolymitano in Synodo Chalcedonensi tom. 9 p. 2 subditae, atque eidem iura patriarchalia fuerunt aucta, uti Novella 103 ostendit.

Ibid. *Λύρα*] Stephanus maritimam hanc urbem egregie illustrat in *Λύρα*. adde H. Rehdanzum Palaest. 3 p. 739 et Probabil. nostrorum c. 25.

Ibid. *Λύσπολις*] Lydda est. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 17 p. 204: *Λύδδα ἡ νῦν Λύσπολις*. vide Itin. H. p. 600, ubi et de Antipatride.

Ibid. *Ἄζωτος παράλιος*] duplicem Azotum, si Notitias exceperis, vix alibi reperies. videtur Azotus mediterranea esse cuius Sacrae literae, Herodotus, Diodorus, Iosephus atque alii meminerunt. posita illa non longe a mari erat, nec illi tamen iuncta. Iosephus inde B. I. I 7 § 7 inter τὰς ἐν τῇ μεσογείῳ κόλῳ recenset, et τὰς παράλιους ab ea distinguit. idem facit Wilh. Tyrius Hist. Hieros. 12 6 et 15 24. nec dissentire videtur Fulcherius Carnotensis c. 52, qui praeterea suo tempore vicum fuisse, quam Ibenum indigenae vocabant: forte is non alius est ac Iebna, qui H. Rehdanzum Palaest. 3 p. 608 molestus fuit. maritima Azotus prioris esse portus potuit: quemodo Ascalon, etsi mari praetenta apud Wilh. Tyrium

32, suum sibi portum habuit, episcopo aequae ac Ascalon
iectum: subscribit enim rescripto Ioannis Hierosolymitani
Ioannem Constantinop. et Antonius Ascalonius et Stepha-
Maiumae Ascalonis tom. 11 Concil. Labb. p. 376. Maiuma
eum Ascalonis eius portus est, ut Maiuma Gazensium et
iuma Alexandriae, quam alias, hactenus minus notam, il-
trabo. de Eleutheropoli et ceteris, quas intactas praeter-
vide H. Relandum.

398, 19. *Αιλία ἢ καὶ Ἱεροσόλυμα*] recte ita ms Lugdu-
asis. Aeliae nomen diutissime Hierosolymis haesit. Ioan-
Chrysostomus orat. 5 in Iudaeos p. 645 ed. novae: *ἐπει-
γὰρ Αἴλιος ὁ Ἀδριανὸς ἐχρημάτισεν, οὕτω καὶ τὴν πόλιν
λεῖσθαι ἐνομοθέτησεν, ἐκεῖθεν τε Αἴλία μέχρι καὶ νῦν ὀνο-
ζεται.* plura, quae in Iustiniani usque aetatem eum urbi
ulum durasse adfirmant, Beveregius in can. 7 Nicaeni primi
acervavit. adde Vales. in Euseb. H. E. 7 5.

Ibid. 20. *Λιβιάς*] olim Betharam, teste Eusebio, sed in
viae Augustae honorem novo titulo decorata. erant circa
m, trans Iordanem et 12 M. P. ab Hierichunte positam,
Inea aquarum calidarum. Gregorius Turonensis Miracul. 1
i: *sunt autem et ad Liviada civitatem aquae calidae, in
abus Iesus Nave lavare solitus erat; ubi similiter le-
rosi mundantur. est autem ab Hiericho duodecim milli-
is.* qui locus situm egregie firmat.

Ibid. *Σεβαστή*] urbem hanc in Trachonitidem transpor-
avit Io. Malala apud Io. Damascenum orat. 3 p. 368, ubi de
Ianne Baptista *καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν Ἡρώδης ὁ τοπάρχης, εἰς
τὸ βασιλεῖον τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ τῇ πόλει.*
nullo melius, nec tamen sine errore, in Chilmeadi editione
om. 1 p. 305 legitur *ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεύς, ὁ Φιλίππου, ὁ
τοπάρχων ἦτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος:* neque enim He-
rodes Trachonitidi, ut bene vir doctus, praefuit; et cui bono
βασιλεύς ὁ τοπαρχῶν ἦτοι βασιλεύων coacervantur? fortè
x Damasceno ita refingenda omnia: *Ἡρώδης ὁ τοπάρχης ἦτοι
βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος κ. λ.;* quo quidem modo erroris
on absolvitur Ioannes, eripitur tamen graviori.

Ibid. *Ἀνθηδών*] Gaza stadiis 20 aberat, Sozomeno H.
l. 59 auctore, mari proxima. Diocletianopoleos, si Notitias
t Conciliorum Acta exceperis, rara mentio. vide H. Relan-
um Palaest. 3 p. 736.

Ibid. 21. *Συκαμύζων*] *Εὐχομάζων* in Notit. Iac. Goari,
Istomason in Notitia quae Wilh. Tyrio adiuncta est, Asco-
samon Gervasio Tilbericensi tom. 2 Script. Brunsvicens. p. 760.
nostrum rectum est, etsi situs eius ignotus.

398, 21. Ὀνοῦς] creditur esse Ono, de qua 1 Chron. 8 12. sequentem habet Staphanus, quamquam nihil de ea quem occupaverit.

Ibid. 22. Γάζα] duplicem olim fuisse Gazam, quarum vultus melior Apostolorum aetate fuerit eversa et deserta, ad Antea. lib. p. 151 disputavimus. mecum sentit Hieronymus de Loc. Sanct. quaeritur, inquit, quomodo in quodam propheta dicatur Gazam futuram in tumultum sempiternum. quod solvitur ita, quae quae civitatis locum vix fundamentorum praebere vestigia; hanc autem quae nunc cernitur, in alio loco, pro illa quae corruit, aedificatam. cui oculato testi, et hac in parte aliis consentienti, cur fidem negemus? erat urbs Gordiana imperatoris aetate sacra, sui iuris et admodum splendida, et egregio hoc epigrammate inter Doniana Class. III. 45 dicitur: ἀγαθὴ τύχη αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Ἀντωνίου Γερμανικῶν, εὐσεβῆ, εὐτυχῆ, σεβαστὸν, κοσμοκράτορα, ἢ κτλ. τῶν Γαζαίων, ἱερὰ καὶ ἄσυλος καὶ αὐτόνομος, πιστὴ, εὐσεβὴς, λαμπρὰ καὶ μεγάλη, ἐξ ἐγκλίσεως τοῦ πατρίου Θεοῦ. καὶ ἑαυτῆς ἐνεργετην, διὰ Τιβ. Κλ. Παυσίου ἐπιμελητοῦ τοῦ ἱεροῦ. id mirere, virum eruditum, qui inscriptionem Latinam fecit, in ea deum Enclyseum invenisse: vertit enim media et Enclyseo patrio deo; qui nullus fuit et ex corrupta ENKΛΥΣΣΕΩΣ voce natales accepit. fuit in marmore ENKΛΕΤΣΕΩΣ, certe esse debuit; quod ex iussu, ut saepe in his monumentis, notat. κατὰ κέλευσιν Θεοῦ in simili re habet in Thes. p. XXI. 1. deus autem patrius Gazensium est Manas, cuius iussu lapis est dedicatus. vide de eo H. Norisii dissert. Epoch. 5 494.

Ibid. Ἀριζα] nisi erro, Γάδαρα sive Γάζαρα, quam vobis seu vicum Notitiae in Palaestina prima non longe ab Azoto agnoscunt, praestiterit. de ea Belandus Palaest. p. 679. quae sequitur Βιτύλη, Bethelne an Betulia sit, in dubio est. aliis Notitiis dicitur Βιτέλιος.

Ibid. 23. Παλαιστίνης β] huius et superioris provinciae incolae totiusque cavae Syriae audaces atheos atque insidiosissimos esse ingenio perhibet Proclus Diadochus in Paraphrasi Tetrabibli Ptolem. p. 95: ὡς ἐπὶ πολὺ θρησκείαι εἰσὶ καὶ ἄθεοι καὶ ἐπιβουλεντικοί. idem Anonymus scholiastes, Basileae editum in eandem Tetrabibli. p. 62, sed verbis mire turbatis, praestatur. ὁ γὰρ, inquit, τῆς Ἀφροδίτης τῶν Ἀρει συμπλακεῖ τοὺς οὐτοὺς ποιεῖ (καὶ ἄθεοι ἀμέλει Ἰουδαίους) τοὺς Ἰουδαίους ἐκ ταύτης ὄντας τῆς θέσεως φησὶν. ὁθεν κατὰ τὴν προσηγορίαν σημεῖόν σοι γινέσθαι τῆς κατὰ τὴν χώραν εὐθρημίας γόνιμος γὰρ ὁ τοῦ Διὸς ἀσπίς ἐν τοῖς φθύσαισι ἐλέγεται. κα

minim scholia in unum sunt conflata; quae facile distinguantur, si observaris καὶ ἀθέτους esse Ptolemaei verba, eaque locum scholio explicari ἀμέλει Ἰουδαίου: mox alium idem locum pluribus interpretari. quae vero adduntur ὅθεν κατὰ προσήγορίαν κ. λ. ea Iudaeam non spectant, sed Arabia ἑσδαίμωνα, quem eius titulum haud obscure respiciunt. Proclum 2 p. 95, et me falsum negabis. nata ea per se paganis est, quod Iudaei in summi numinis cultu cum paganis omnibus dissiderent. hinc et Lucanus 2 593: et de sacris incerti Iudaea dei. et Aristides tom. 3 p. 514: ἐν Παλαιστίνῃ δυσσεβέσι παραπλήσιοι τοὺς τρόπους· γὰρ ἐκείνοις τοῦτ' ἐστὶ σύμβολον τῆς δυσσεβείας, ὅτι τοὺς ἱερούς οὐ νομίζουσι. quo tamen loco si et Christianos tri cum Iebbio velis, nihil intercedam. ceterum praesidem provinciae etiam Notitia imp. Orient. c. 1 imponit.

398, 24. Σκυθόπολις] provinciae fuit metropolis; quare ea ortus Cyrillus (in Vita S. Sabae c. 80) γυνή τις, ἢ ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως ὁρμωμένη, et c. 75: καὶ ὄντιος αὐτοῦ ἐν Σκυθοπόλει, ἐξῆλθεν ὁ μητροπολίτης Θεομωσ μετὰ παντός τοῦ λαοῦ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. Aristidi i. 3 p. 595 Σκυθῶν πόλις, quo de nomine ad Itin. H. 186.

Ibid. Σέλλα] imo Πέλλα. quod nomen a Macedonibus cepit, solitis patriae suae oppidis cognomines devictas urbes esse apud Appian. Syriac. p. 201. Pella παρὰ τοὺς πέλας, ἢ λίθους κατὰ τὴν Μακεδόνων φωνήν, quod Macedones Pellas vocarent, est dicta, ut ex Ulpiano in Demostheni orat. de Legat. Fals. p. 234 Spanhemius diss. 9 de Usu P. N. p. 654 patefecit. perperam ergo a nescio quo Pella ephanus nomen derivat, meritoque Ti. Hemsterhusius eorum standi libidinem compescit, qui Hesychianum Πέλλα λίθος fringere instituerunt. sedem urbs, nobilis mora Hierosolymis gressorum Christianorum, in Peraea obtinebat.

Ibid. Γάδαρα] non longe ab urbe fluvius Hieramax detrahebat, quem propterea τὸν λεγόμενον ποταμὸν Γαδάρων titulus in Vita S. Sabae c. 33, et Antoninus Martyr in ver. fluvium calidum, qui dicitur Gadara, appellat. de sententibus Relandus et nos alibi.

Ibid. Ἴππος] aberat stadiis a Tiberiade 30. Iosephus tae suae c. 65: ἡ δὲ σὴ πατρίς, ἧ Ἰουδαίᾳ, κειμένη ἐν τῇ Ἰνθησαριτίδι λίμνῃ καὶ ἀπέχουσα Ἴππον μὲν στάδια τριάκοντα, Γαδάρων δὲ ἐξήκοντα, Σκυθοπόλεως δὲ εἴκοσι καὶ ἅπτον.

Ibid. 25. Ἐλείου πόλις] Magni Constantini matri hoc

nomen debet, teste Sozomeno H. E. 2 2. si pristinum, q ante utebatur, notius esset, de situ, qui obscurissimus, forte certiora haberemus.

398, 25. Διοκέσσα] lege Διοκαισάρεια, quae in m Galilaea posita (apud Iosephum Vitae suae c. 65) olim S phoris erat. Hieronymus de Loc. Sacris: porro et d villa Araba nomine in finibus Diocaesareae, quae d Sephorinae dicebatur. vide Palladium Histor. Lausiac. p et H. Norisium dissert. 5 de Epoch. p. 563, et de Maxim nopoli Itin. H. p. 586.

Ibid. 26. Γάβα:] hinc fuit Anastasius, qui Γαβών d Gabenorum antistes in synodo Hierosolymitana dicitur. d rat urbs M. P. 16 a Caesarea, ut Eusebius et Hieronymus Onomastico monuerunt. vide eundem Norisium dissert. p. 460.

Ibid. 27. Παλαιστίνης γ'] olim haec Arabia erat, n Palaestina in plures divisa provincias, illis accenseri cog est. Procopius de Fabric. 5 8: ἐν δὲ τῇ παλαιῇ μὲν Ἀρ βία, νῦν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ τρίτῃ καλουμένῃ, χώρα μὲν ἐρ μος ἐπὶ μακρὸν κατατείνει. notitia Imp. Orient. Palaestini Salutarem, praesidi subiectam, appellat.

Ibid. 28. Πέτρα] Ἀδριανὴ Πέτρα μητρόπολις in m mis: Πέτρας πρὸς ἑσχατιαὶς τῶν Παλαιστίνων κειμένα; Ee grius H. E. 3 32 vocat, quod in ultimis Palaestinae finib essent. Sozomenus Πετραίους et Ἀρεοπολίτας H. E. 7 15 i Arabia, ad quam olim pertinuerunt, locat. passim ali Palaestina tertia, ut Stephanus. vide Renferdii dissert. 2 i Euseb. Onom. et Relandi Palaest. 3 p. 927.

Ibid. Ἀγουστούνουλις] Ioannes Ἀγουστουνούλιος s scripsit synodo Ephesinae p. 529.

Ibid. Ἀρίδηλα] Stephanus Ἀρίδηλα τρίτης Παλαιστίνης, cuius nomen in Actis conciliorum varie esse vitiatum d monuit L. Holsteinius. vide Ephesin. p. 487 et 530.

Ibid. Χαραμοῦβα] illustris urbs in Actis S. Stephi Sebaitae c. 4 tom. 3 Iul. p. 545: memorant enim Ioann τῆς περιφεροῦς καὶ ἐνδοξοῦ πόλεως Χαραμοῦβων. addit Stephanum in Χαραμοῦβα.

Ibid. Ἀρόπολις] olim Ar et Moab dicebatur, ut Eusebius in Onomast. et Hieronymus in Esai. c. 15 testante Polychronius Areopolitanus subscripsit rescripto Ioannis Hierosolymitani tom. 11 Concil. Labb. p. 376.

Ibid. 29. Ζωάρα] Hebraeorum זרע est, sita ad lacu Asphaltiten. Cyrillus in Vita S. Sabae c. 22: καὶ περιττῶ

ἐν Θαλάσσειον ὁδεύων τὴν ἐπὶ Ζώορα ἶδεν ἐν Θαλάσσειον
 ἢ τινὰ χέρσον καὶ μικροτάτην. adde H. Relandum Pa-
 . 3 p. 1065.

398, 29. Μάμψις] aliis Notitiis Μάμψης, quo nomine
 emacrus Idumaeae urbem ad Iordanis occasum agnoscit,
 ψ tamen scribens.

Ibid. Βιταρούς] in Iac. Goari Notitiis Βιροσάμων et
 σαάβων hac in provincia recensetur; quae mihi aeque est
 pura. fortasse nostri Βιταρούς est Notitiae imp. Orient. c. 145
 hora, quae sub dispositione ducis Arabiae praefecturae legio-
 quartae Martiae habet; quorsum et Gothofredus eleganti
 iectura l. 15 c. Th. de Eroga. militar. refert. aut certe
 is Idumaeae Βηπάρις apud Iosephum B. Iud. 4 8 § 1; at-
 hoc malim, etsi Rufinus aliter legisse videatur: neque
 m praeter morem id accidit.

Ibid. Ἐλοῦσα] posita fuit in partibus veteris Moabitis,
 te Hieronymo in Esai. c. 15; urbis episcopi saepe in con-
 is obvii sunt, et ab H. Relando recensiti.

Ibid. Σάλτων] deest aliquid: solet saltibus, quorum in
 ovinciis meminit, addere titulos, ut cognoscantur. Iac. Goari
 otitia Σάλτων Ἱερατικὸν appellat, quod verum videtur.

399, 1. ὑπὸ κοινουλάριον] fuit Arabia Constantii impe-
 toris tempore praesidialis, ut ex l. 3 c. Th. de Poemis ap-
 ret: habuit praeterea ducem, qui rei militaris curam admi-
 straret. ab eo vero cum praeses penderet, tandem soli duci
 rabia est commissa. docemur haec a Iustiniano Nov. 102.
 at enim, inquit, ita tenui potestate praeditus is qui ci-
 li magistratu defungebatur, ut ei qui praesesset armis
 ervili propemodum more manciparetur, et in illius arbi-
 tio huius salus esset posita, aut ut ne esset quidem omni-
 o hic magistratus; unde adeo et longum tempus est ex
 uo is desierit, et militaris ea quae civilem magistratum
 oncernunt peragat. idem Notitia imp. Orient. c. 1, ducem
 uidem Arabiae, nusquam praesidem aut consularem, nisi c.
 45, ubi dux et praeses qui ante dux tantum, memorans, ad-
 rmat. itaque dubium esse non potest quin hic error sit, et
 a consularis locum dux succedere debeat.

Ibid. 2. Βόστρα] provinciae metropolis erat. Eusebius
 a Βοσόρ: αὕτη ἐστὶ Βόστρα, ἣ νῦν μητρόπολις τῆς Ἀρα-
 βίας. adde concil. Chalcedon. p. 676. Isidorus (apud Photium
 . 1060) Bostra οἰστρον τῆς βοός, quasi lo in vaccam versa
 iomen urbi fecerit, notare auctor est, sed errans: est enim
 בוסר, quo Hebraei et vicinae gentes locum munitionum de-
 scribunt.

399, 2. *Νιλακώμη*] ignota mihi est: cogitaveram *Κώμη*, quae in Goari Notitia et Concil. Chalcedon. p. 676 dicitur, an *Πεντακωμία*, an *Νεέλη κώμη*, cuius episcopus in eodem est concilio, praestaret; forte posterior suspicio longe a vero aberit. id praeterire nolo, ibidem Ioannem *Κλεως Έρρης* inter Arabas nomen profiteri, et mansionem *Κλεως* Ant. p. 196 Aere, sive, ut in Vaticano ms legitur, *Κλεως* tueri.

Ibid. *Άδρα*] sic et Ptolemaeus. Tabulae Pentingerum Adraha M. P. 24 a Bostris, Eusebio in Onomast. Adara, et de urbe Esdrai *καὶ νῦν*, inquit, *ἐστὶν Ἄδαρα πόλις ἐπίκειται τῆς Ἀραβίας, διεστῶσα Βόστρων* (sic praestat) *σημείως* vertit Hieronymus: *nunc autem est Adara insignis civitas Arabiae in vicesimo quarto lapide a Bostra.*

Ibid. *Δία*] *Δίαν τὴν ἔρημον πόλιν* Isidorus in Vita Basilii mascii apud Photium Biblioth. p. 1061 vocat, addens prope urbem esse campum, in quo aqua stygia ebulliat: fortasse ergo huc pertinet epigramma apud Stephanum, quod ipse ad *Δίαν* Syriae, si tamen alia ac nostra est, transtulit, quod aqua *Διensis* potu quidem dulcis, sed et mortifera perhibetur: *ῥῆμα τὸ Διηρόν γλυκερόν ποτόν· ἂν τὸ δὲ πῆγς, καὶ μὲν δΐψης, εὐθὺ δὲ καὶ βίότου.*

Ibid. *Έξακωμία*] habetur et in Iac. Goari Notitia. nomen illi a sex pagis, ut *Pentacomiae*, quam eadem agnoscit, a quinque, venit.

Ibid. *Μήδαβα*] *Medeba* est in portione tribus *Rabae* Ios. c. 13 16. *Cyrellus* in Vita S. Sabae c. 45: *Μήδαβα πόλις ἐστὶ πέρα τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολὰς, ὑπὸ τὴν Ἀραβίαν τελοῦσα.* meminit eius *Eusebius* in *Καριαθεῖμ* et *Ἰεσσα*, et pro *μεταξὺ Μηδαμῶν*, quod *Martianei* editio praefert, *Μηδαμῶν* legi oportet.

Ibid. 3. *Γέρουσα*] *πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας* *Eusebii* *Onomast.* in *Γεργασί*, semota a *Savio* *laboc* M. P. 4, testatur *Hieronymo* in *laboc* eiusdem *Eusebii*. episcopus eius *Placatus* est in *Chalcedon.* concil. p. 675.

Ibid. *Μαιουῶδος*] nihil mihi de hac innotuit: posset et in *Notitiis* et conciliorum *Actis* alia non magno molimine substitui, nisi ea res periculosae plena foret aleae.

Ibid. *Φιλαδέλφια*] non affia est ac *Rabbatamana*, quae a *Ptolemaeo* *Philadelpho* novo donata est nomine. *Hieronymus* in *Ezech.* c. 25: *filiis Ἀμμὼν habebant metropolin nomine Rabbath, quae hodie a rege Aegypti Ptolemaeo cognomento Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Iudaea.*

Ladelpchia cognominata est. aberat haud longo inter-
lo ab amne Iaboc apud Eusebium Onomast. in *Ἰαβόχ.*
ra Eduard. Bernardus in Iosephi A. Iud. 4 5.

399. 3. *Νέα πόλις*] Chilon πόλεως *Νέας πόλεως* in-
Arabes antistites concilio Chalcedon. p. 675 nomen ad-
ipsit.

Ibid. *Ἰεράπολις*] alii hanc explicuerint; mihi igno-
est.

Ibid. 4. *Φιλιππόπολις*] condita est a Philippo Arabe,
Victor Zonaras et Cedrenus docent et viri docti dudum
auerunt. quod vero Bostra eandem atque hanc arbitran-
r, id et haec Notitia et concilium Chalcedonense convellit:
stinguunt enim Bostra et Philippόπολιν. vide tom. 8 Con-
l. Labb. p. 644 et 675, praetereaue Spanhemium dissert. 13
: Us. et P. N. p. 612.

Ibid. *Φαινὼ*] ita legendum vidit L. Holsteinius. sita
rat Petram inter et Zoora, aeris metallis et exiliis multorum
famulis. Eusebius in *Φινῶν*: *αὕτη ἐστὶ Φαινὼ, ἐνθα τὰ μέ-
αλλα τοῦ χαλκοῦ, μεταξὺ κειμένη Πέτρας πόλεως καὶ Ζοο-
ῶν.* sic Io. Clericus, et recte, emendavit, quem et in *κατὰ
ἡ χροσεία* et *Δαιδῶν* vide. Hieronymus, *Fenon, castra filio-
tiam Israel in deserto. fuit autem quondam civitas prin-
cipium Edom, nunc viculus in deserto; ubi aeris metalla
lammatorum suppliciis effodiuntur inter civitatem Petram et
Zoaram.* adde S. Bochartum P. 2 Hierozoic. 3 13.

Ibid. *Κωνσταντία*] Notitiae Iac. Goari *Κωνσταντινή,*
concilium Chalcedon. p. 676 *Κωνσταντιάνη,* et in veteri ver-
sione Constantia.

Ibid. *Μονουσιὰς*] Maras *Μονουσιάδος* sub Bostreno me-
tropolita in eodem est concilio. incolae *Μονουσιεῖς,* non mul-
tam a Bostris, Isidoro apud Photium Bibl. p. 1060.

Ibid. *Κανὼθα*] *Κανωθὰ* Concilium Chalcedon. p. 660,
nomen *Κανωθαίων* apud Vaillantium. Harduinus Domitiani
nummum *KANATHAION ZNP.* inscriptum in Num. Urb. Illust.
edidit, cui similem Wildiana gaza servat. consentit Eusebius
in Onomast. *Κανὰθ κώμη τῆς Ἀραβίας, εἰσέτι Κανωθὰ λε-
γομένη.* et post pauca: *κεῖται δὲ εἰσέτι καὶ νῦν ἐν Τραχω-
νιτιδι πλησίον Βοστρων.* fuit ergo propter Bostra.

Ibid. 5. *Ἀδρασσοῦς*] H. Belando non alia est atque Adra-
favet illi Notitia Iac. Goari, Adrassum memorans, non illam.
cum tamen Hierocles distinguat, praestiterit eum, etsi solae
Notitiae eius meminerint, audire.

Ibid. 6. *ἐπαρχίῳ Αἰγυπτιακῆς*] orditur dioccesin Aegy-

ptiam, quae Ammaniani aetate quinque provinciis, Aegyptus, quae sub Iustiniano duplex erat, ut Edict. 13 indicat, Thebais, Libya, Augustamnica et Pentapoli absoluebatur, uti l. 22 c. 11 scribit. addita dein ab Arcadio imperatore Arcadia est, cuius Notitia imp. Orient. c. 117 meminit. post dein Augustamnica in duas est secta. omnes praefecto Augustali, cetera Aegyptus provincia praecipua eius esset sors, subiectae. primus horum Augustalium, *Ἀγουσταλίων*, si non fallit la. Malala tom. 1 p. 290, Cornelius fuit Gallus: Augustus enim demitae Aegypto equitem imposuit apud Dionem l. 51 p. 521. interque alia dominationis arcana vetuit, nisi permissa, ingredi senatores, Tacito Annal. 2 59 teste. solemnibus praefecti Augustalis sedes Alexandriae erat; unde *ὑπαρχος τῆς Ἀλεξανδρείας* Sozomeno H. E. 7 15 dicitur. Theodoros *Ἀγουσταλίος* est in Isidori Pelusiotae epist. 3 50, alius in Synesii epist. 105. de officio eius vide l. 1 et 2 c. de Offic. Praef. August. atque Edict. Iustiniani 13, et Pancirolium in Notit. imp. Orient. c. 117.

399, 7. *Ἀλεξάνδρεια*] Dio Chrysostomus orat. 32 p. 37 totius orbis sua aetate emporium fuisse atque undique in eam omnes confluisse mercatores, *ὥστε τὰς ἐμπορίας, ἰσχυρὰς τῶν νηῶν, οὐδὲ λιμένων, οὐδὲ πορθμῶν τινῶν καὶ ἰσθμῶν, ἀλλ' ὅλην σχεδὸν ἀπάσης τῆς οἰκουμένης γίνεσθαι παρ' ἑμῶν*: quae rerum copiam et incolarum frequentiam diu illi durasse aliunde constat. haud longe aberat Pharus, dein urbi coniuncta ac Maiumae nomine celebris. Acta S. Cyri c. 3 tom. 2 l. 11. p. 1090: *Μαίωμας hic erat, non ex Gazensium Μαίωμα prodiens, sed ex illa Alexandrinorum, quam Pharus, quondam insula, complectitur, quaeque nunc Alexandriae cum insularum civitate coniunctae pars habetur, vetere Μαίωμας nomine adhuc retento*. Philonis aetate *ἐπιτοκίον* ex insula ad urbem pertinebat, quae tamen, de qua et Strabo 17 p. 800, aut si brevia malis, paulatim alluvionibus videtur aucta, de Vita Mosis 2 p. 659. ceterum urbis episcopi per universam Aegyptum auctoritas amplissima erat, sibi quoque subiectos centum circiter antistites habebat, ut Athanasius Apolog. c. Arian. p. 187 adfirmat.

Ibid. *Ἐρμούπολις*] Parva Hermapolis, quae *τῆς Ἀλεξανδρείων χώρας* metropolis Ptolemaeo dicitur, unde Athanasius Dracontium eius praesulem modo *τῆς Ἀλεξανδρείων χώρας* sive *ἐν τῇ Ἀλεξανδρείων χώρᾳ*, ut tom. 1 p. 263, modo *Ἐρμούπολις μικρᾶς*, sicuti in Epist. ad Antiochen. p. 776, nuncupat.

Ibid. *Μενελαΐτης*] vicina erat Schedia, unde Agathe-

Δαemon *Σχεδίας καὶ Μενελαΐτου* episcopus in epist. Athanasii ad Antiochen. intellige autem nomen Menelaïten: nam urbs Menelaus. si tamen urbem esse velis, Iustinianus Edit. 13 c. 18 auxilio erit. Schedia prope Chaereu mansionem, de qua Itin. Ant. p. 154, erat. Schol. Nicandri Theriac. 623: *Σχεδία δὲ πόλις Αἰγύπτου, πλησίον Χαιρέου.* adde l. 3 Maccab. c. 4 11, ubi Latinus interpres Schediam videre non potuit.

399, 7. *Μέτηλις*] recte L. Holsteinius correxit. aberat haud longe Alexandria Stephano auctore. numi *METHAI-* τῶν sunt apud Harduinum et Vaillantium, ac episcopus Marcarius *Μετηλιτῶν* in Ephesino concilio p. 531.

Ibid. *Βουτος*] haud longo intervallo semota fuit ab ostio Sebennitico, *Βουτώ* quoque, uti Epiphanio tom. 1 p. 1092, Aegyptiorum more dicta. Theonas episcopus *Βουτιτων* subscribit Synodo Constantinop. sub Gennadio apud Lambecium Bibl. Vindob. 8 p. 423, Ammon *Βουτητῶν*, levi vitio, Ephesinae p. 531.

Ibid. 8. *Κάβασσα*] *Κάβασσα* Ptolemaeus, et *KABACI-* τῶν numi. Theopemptus *Καβάσων*, pro quo ms *Κανύσων*, nomen Ephesino concilio p. 531 et Chalcedon. p. 127 adscripsit.

Ibid. *Σαΐς*] ita codex Lugdunensis. nobilem hanc cognominis nomi urbem Nicander Theriac. 567 *Σαΐν αἰθαλόεσσαν* appellat, ubi scholiastes, *Σαΐς*, inquit, *πόλις Αἰγύπτου, γέμουσα ἵπποποτάμων· αἰθαλόεσσαν δὲ φησιν, ἐπεὶ μελανόγειός ἐστι.* incolae *Σαΐται*, ut ab eiusdem nominis in Thracia civibus distinguantur. Vita Arati in Uranolog. Petavii p. 184: *καὶ γὰρ Σαΐς πόλις ἐστὶν ἐν Θράκῃ, καὶ ἑτέρα ταύτη ὁμώνυμος ἐν Αἰγύπτῳ· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ οἱ πολῖται Σαΐται καλοῦνται, οἱ δὲ τῆς Θράκης Σαΐοι.*

Ibid. *Ναύκρατις*] in eodem erat nomo, flumini accubans. Esaias *Ναυκρατιτῶν* synodo Constantinop. sub Gennadio apud Lambecium Bibl. Caesar. 8 p. 423 subscripsit.

Ibid. *Ἀνδρῶν*] habet Ant. Itin. p. 154. Carolus a S. Paulo in Athanasii ad Antiochenos epist. p. 776 Andromenam appellari censet, errore ridiculo. memorantur inibi *Ζωΐλος Ἀνδρῶ, Μηναῖς Ἀντίφρων* episcopi: hinc Andromenam exstruxit, ut Benedictini pridem monuerunt. vide Xenophontem Ephes. l. 41.

Ibid. *Νικίου*] vide Ant. Itin. p. 155. episcopus τῆς *Νικιωτῶν* est in Synodica Gennadii apud Lambecium.

Ibid. *Ξοῦς*] urbs insulam in nomo Sebennytico insidebat, Orac. Sibyll. l. 5 p. 307 *Ξοῦς* dicta:

Θμοῦς καὶ Ξοῦς θλίβεται καὶ κόπτεται βούλη
 Ἡρακλέους τε Διός τε καὶ Ἐρμείου.

qui versus, si in prioris fine *Βουτῶ* scripseris et posteriori addideris, ne claudicet, πόλεις, melius decurrent pluresque Aegypti comprehendent urbes.

399, 8. Φραυῦνης] Φράγωνις rectum videtur: certe Athanasius epist. ad Antiochen. p. 776 Agathum ait antistitem Φραγώνεως καὶ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας τῆς Αἰγύπτου fuisse, quibus pariter, ubi quaerenda sit, indicavit. in *Liberati Breviario* c. 14 memorantur Athanasius episcopus Basirios et Nestorius Phlagoneos et Auxonius Chabascensis, quorum medius Phragoneos, ultimus Cuxasensis, de cuius urbe ante, verius appellabitur. Φραγονέας sive Φλαγονίας (variant enim mss) praesul adfuit concilio Ephesino. vide p. 439 et 530.

Ibid. 9. Παγγεμόης] Ptolemaeo Παγγαμοννίς, Athanasio Παγγεμοννίς: episcopum enim in epistola ad Antiochenos Ammonium fuisse ait Παγγεμοννέως καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας: unde apertum mihi est hanc superiori fuisse vicinam, et in Elearchia, de qua postmodum, positam.

Ibid. Σεβόντος] Σεβεννυτός praestat, sita ad eiusdem nominis fluvium apud Ptolemaeum et Stephanum. Paulus Σεβεννυτοῦ subscribit Synodicae Gennadii apud Lambecium B. Caes. 8 p. 423.

Ibid. Ὀνουφίς] Stephano πόλις οὐκ ἄγνωστος, Athanasio Ὀνουφίς τῆς Λύχνων epist. ad Antioch. p. 776, haud scio qua de caussa. de Tava Itia. Ant. p. 153.

Ibid. 10. Κλεοπάτρα] Κλεοπατρις alia in Nettia; quam Carolus a S. Paulo prope Hermopolin parvam locat, indignatibus et nullo auctore id fieri asseverantibus Benedictinis ad tabellam geographicam, quam Athanasio addiderunt. neque sane iniuria: quis enim veterum hunc illi locum assignavit? nellem tamen Cleopatridem nullam aliam esse atque Arsinoën, tanta cum confidentia adfirmassent. Arsinoën Cleopatridis nomine insignem fuisse, Straboni 17 p. 804 accredimus: at ea ab hac provincia longissime abest, sinui Arabico apposita. hanc vero cum Notitiae agnoscant, et Κλεοπατρίδος antistes sit in Concilio Ephes. p. 531, distinguaturque ab episcopo ἐν Ἀρσινοῦτῃ in Meletii Breviario p. 187, haud sane absurde Cleopatris suum sibi locum tacebitur. dices τοῦ Ἀρσινοῦτος praesulem non urbis Arsinoës sed agri vicini fuisse: unde vero probabitur? neque enim sine testimonio in hoc genere cuiquam credimus. addo superioribus, Cleopatridem in Ephe-

sino p. 439 Tavae et Chalced. p. 127 Busiridi, urbibus huius provinciae, iungi.

399, 10. Κυνώ] haec est ἡ κάτω Κυνώ, a Tava 30 M. P. remota et Busiri vicina; unde Hermaeon ἐν Κυνῶ καὶ Βούσιρι antistes in Meletii Breviario p. 188. vide Anton. Itin. p. 153.

Ibid. Βουσίρης] praestat Βούσιρις. Zonaras a Diocletiano eversam et imprudentissime Thebis Aegyptiis vicinam tradit: erat enim intra Delta. paria de Diocletiano Acta S. Procopii c. 1 tom. 2 Iul. p. 557. et libros chemicos, ne Aegyptii artis, multis desideratissimae, auxilio sese locupletarent, ab eodem exustos referunt, plane ad Suidae mentem in Διοκλητιανός. Io. tamen Pinus, Actorum interpres, Busirin urbem videre noluit, cum προσῆλθε δὲ καὶ μέχρι Βουσίρεως ad Busiridis usque immanitatem processit vertit. Athanasius in Vita Antonii c. 58 Βούσιριν τὴν τριπόλιν habet, quam nostram esse Acta Chalcedonensia, quibus Athanasius antistes Βουσίρεως τριπόλεως κατ' Αἴγυπτον p. 188 subscribit, dubitare vetant.

Ibid. Ὠασίς] Ὠασίς. est autem parva Oasis: duas enim Ptolemaeus et Notitia imp. Orient. c. 143. atque alii norunt, tres Strabo 17 p. 813 et Olympiodorus apud Photium cod. 80 p. 191. haec circa Moeridis fuit lacum: fortasse eadem quam Palladius in Vita Chrysostomi p. 195 Ὠασιν τὴν γείτονα τῶν Μαζίκων, et Ioannes Romanae ecclesiae diaconus in Vitis Patrum c. 12 Oasa, ubi genus est Mazicorum, appellant: Mazyces quippe Marmaricam huic confinem incolebant, Pentapolitanis saepe infesti, ut diximus alibi. Iosephus in Apion. 2 3 ἐν Ὠασί τῆς Αἰγύπτου Apionem fuisse natum adfirmat, qui cum cap. 4 eundem ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου editum profitetur, hanc an maiorem Oasis intellexerit incertum reliquit. mirum autem est Mareoten nomum ab Hierocle praeteriri, quem aliae Notitiae et Conciliorum Acta saepe memorant. obiter notabimus ridiculum Corderii errorem, haec Ioannis Philoponi l. 5 de Mundi Creat. c. 5. ἡλειπῆς ποτὶ τοῦ Νείλου γέγονεν ἡ ἐπίβασις, καὶ τῆς λίμνης τῆς καλουμένης Μαρίας βάθος οὐκ ἔχουσης πολὺ διὰ τὴν τοῦ ὕδατος ἐνδύαν, vertentis, contigit aliquando ut Nil ascensus esset perlenius, et cum lacus, Μαρίας βάθος appetatus, deficeret propter aquae penuriam. fefellit hominem distinctio male posita: debuerat, cum lacus, Maria dictus, profundus non esset. patebat lacus, supra quem Nitria, monachis olim celeberrima, sese porrigebat, M. P. 70, si Palladius Histor. Lausiaca c. 9 non fallit: nam aliter Pli-

nus N. H. 5 10. adde Euagrium tom. 3 Monument. Cotelexi p. 101 et Philonem in Flaccum p. 971.

399, 10. Ἐλεαρχία] provinciae aut regionis nomen est, etsi Isaac Ἐλεαρχίας in concilio Ephesino p. 439 et Chalcedon. p. 127 memoretur: ille enim aut Pachnemunis aut Phragonis, quae utraque in Elearchia sedem habuit, antistes fuit: sita provincia sive ea regio erat inter ostia Sebennyticum et Phaticum: priori vicinam fuisse ex Ptolomaeo 4 5, posteriori ex Diodoro 20 p. 806 apertum est. nomen accepit a paludibus, quae ibi plurimae. Thucydides I 110: Αἴγυπτος δὲ πύλιν ὑπὸ βασιλεῖ ἐγένετο, πλὴν Ἀμυρταίου τοῦ ἐν τοῖς ἔλεσι βασιλέως· τοῦτον δὲ διὰ μέγεθός τε τοῦ ἔλους οὐκ ἐδύναντο ἐλεῖν, καὶ ἅμα μαχιμώτατοί εἰσι τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἔλειοι. adde Herodotum 2 152. quae omnia cum illas paludes, τὰ ἔλη, in aperta luce ponant, mirabere viris eruditione celeberrimis saepenumero parum animadversas negotium facessivisse, solidamque adeo restitutarum gloriam Hemsterhusio nostro esse relictam: quis enim dubitaverit quin in his Polyacni Stratag. 2 16 κρύψας δὲ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν τοῖς ἔλλησι, παρατάξας προῆγε τοὺς Ἕλληνας, legi ἐν τοῖς ἔλεσι oporteat? aut ambigat Aristidem tom. 3 p. 591 dedisse ἥτις γὰρ Μοίριδος λίμνη καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι κάτω, καὶ ἡ πρότερον μὲν ὑπὲρ Φάρου νῦν δ' ἐξόπισθεν τῆς Ἀλεξάνδρου πόλεως Μαρία, ἐξ ἀρχῆς τέ εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι, non, ut nunc editi prae se ferunt, πρὸς τοῖς ἔλλησι κάτω: id enim multo ineptissimum, quemadmodum etiam p. 612, cum de Nilo κάτω δ' ἐν τοῖς ἔλλησιν εἰς ἑπτὰ καταβαίνειν, ubi itidem ἔλεσι reliquerat. par ratio est in his scholiastae Aristophanis Plut. 178: οἱ τινες καὶ διαπεράσαντες εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐν τινι τῶν τοῦ Νείλου στομάτων ἀναπλεύσαντες, προσέσχον τοῖς ἔλλησι. reliquit commentator τοῖς ἔλεσι, tantoque beneficio collegae meo obstrictus, medicam eiusdem manum in plerisque aliis supplex sibi expostulat.

Ibid. Παράλιος] ita mss. L. Holsteinius Παράλος emendat, cuius praesul in Ephes. Concilio p. 439 Athanasius Παράλον et in Chalcedon. p. 127 Pasmelius Παράλον dicitur, et in Latina versione *Parali*, etsi Ephesinae synodi interpretes *Paralii* maluerit. de eius situ, nisi intra Delta fuisse, nihil certi constat.

Ibid. 11. Ἀγούστα] forte Ἀγουσταμνικῆς, quomodo Constantius imperator apud Athanasium Apolog. Arrian. p. 174 τοῖς ἐν Ἀγουσταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύαις ἡγεμόσι: pro quibus Metaphrastes in Athanasii Vita c. 11 τοῖς ἐν Ταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύῃ ἡγεμόσι. perperam dices,

nisi Nilus Doxopatrius tom. 1 Var. Sacror. Le Moyno p. 223 τὴν πρώτην Σταμνικῆς, ἐν ἣ πρώτῃ μητρόπολις τὸ Πηλοῦσιον et mox τὴν δευτέραν ἐπαρχίαν Σταμνικῆς haberet, suspicionemque iniiceret seriore aevo Stamniam provinciam pro Augustamnica fuisse usurpatam. Latini Augustamniam et Augustanicam, qua de re Henr. Valesius in Ammian. 22 16, vocitant; Epiphanius Haeres. 73 c. 26 Ἀγουστονικήν, Cyrillus epist. ad Atticum p. 205 Ἀγουσταλικήν. speculator ἐν τῇ Ἀγουσταλιανῇ est in Athanasii eadem Apolog. p. 199, sed is cohortis fuit Augustalianae, cuius Imp. Iustinianus Edict. 13 c. 2 meminit. dicta Augustamnica ab amne Nilo est, quem amnem Augustum nominasse videntur. provinciae correctorem et Notitia imposuit c. 1, estque Isidori Pelusiotae l. 2 Ep. 15 ad Serapionem Κορρίκτορα, et plures ad Ausonium correctorem, ut l. 1 ep. 116 et l. 2 ep. 25 et passim.

399, 12. Ῥινοκόρουρα] non haec provinciae metropolis, sed Pelusium, ut ex Nilo Doxopatrio vidimus. Plinius extra Aegypti terminos 5 12 Rhinocorura locat. nostro consentiunt Ptolemaeus, Ammianus 22 16 et Hieronymus in Esai. c. 19, omnesque Notitiae. vide Ant. Itin. p. 152.

Ibid. Ὀστρακίνη] recte ita ms Leidensis. haud longe aberat ab urbe lacus Sirbonis, teste Aristide tom. 3 p. 591. plura de ea et Casio ac Pentaschoeno alias.

Ibid. Ἀφναῖον] est in Ephesino p. 439 Hierax Ἀφναῖον, agnoscuntque urbem ceterae Notitiae. Carolus a S. Paulo Itin. Ant. p. 162 Daphno sive Daphnen Stephani eandem arbitratur; cui suspicioni etsi situs nihil obstat, vix se tamen tueri ea poterit, nisi in aliam formam nomen deinceps proculsum fuisse appareat.

Ibid. 13. Γέρρας] sic prae se mss ferunt. Ptolemaeus Gerrhum et ante eum Plinius 6 29, cognomento Adipson, vocat: Gerrha Strabo 16 p. 760, nihil dissidente Peutingerorum Tabula. nostro adstipulari videtur Sozomenus H. E. 8 19: ἀπὸ τοῦ πελάγους ὠδε συμβᾶν κατῆρην εἰς Γέρραν, πόλιν μικράν, ἀμφὶ πενήκοντα στάδια τοῦ Πηλοῦσιον ἀφιστῶσαν. verius tamen Gerrhum sive Gerrha fuerit, siquidem ἀπὸ τῶν γέρρων, quatenus tabernacula, σκηνάς, notant, nomen acceperint. scholiastes Luciani in Ἀνάχυροσ. p. 32 edit. Amst.: Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν περιφραγμάτων (pro Coron. p. 168 ed. Paris.) “καὶ τὰ γέρρα ἐνεπιμνησαν.” καὶ παρ’ Αἰγυπτίοις δὲ τὰ κατὰ τὸ Πηλοῦσιον καλούμενον διὰ τοῦτο ὀνομάσθη, ἐπεὶ σκηνώματα ἐστίν, ἐν οἷς παραφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διατρίβουσι. quibus critici verbis et Gerrhorum positura confirmatur, et id docemur, fuisse ibi

custodes sive praesidiarios milites, qui Aegypti aditus contra hostium incursiones tuerentur. erat Gerrhum loco commodissimo positum, atque ad initium quidem Barathrorum sive voraginum, quae Pelusium versus porrigebantur; quod si ergo cum cura servaretur, ad claustra Aegypti aditus erat hostibus interclusus. de Barathris illis Diodorus 16 p. 444 et Strabo 16 p. 760.

309, 13. Σέννα] Σέλα, cuius episcopus Alypius Σέλης ἐπαρχίας Ἀγυοσταμνικῆς in Ephesino concilio p. 478 dicitur. vide Itin. Ant. p. 171.

Ibid. Σεθροῦτης] Straboni in mss Σεθροῦτης 17 p. 804. sed nostro accedit Ptolemaeus. cuius nomi metropolis Herculis parva urbs erat. neque alia hic intelligitur: nam in concilio Ephesino modo Theon, ut p. 472, antistes Σεθροῦτου, modo Ἡρακλέους τοῦ Σεθροῦτου, quemadmodum p. 531, dicitur. Pelusio Itin. Anton. M. P. 22 separat.

Ibid. Ἡφαίστος] Ἰωάννης Ἡφαίστου Ἀγυοσταμνικῆς subscripsit Ephesino concilio p. 471.

Ibid. Πανίθυσος] adscripsit L. Holsteinius Πανίφυσος, Πανείφυσος et Παναίφυσος. Ptolemaeo dicitur Πανέφυσος metropolis nomi Neut, Ephesino concilio p. 478 Πανέφυσος ἐπαρχίας Ἀγυοσταμνικῆς, et p. 440 Πανέφεσος. Cassianus Collat. 11 c. 3 oppidum Panephisin appellat, et satis miserabili fuisse conditione prodit.

Ibid. 14. Πάννις] ita mss. sed verum Τάννις sive Τάννις est. Harpocras Τάνεως Gennadii Synodicae apud Lambecium Bibl. Caes. 8 p. 423 subscribit. vide Itin. Ant. p. 153.

Ibid. Θμουῆς] Θμουῖς. Pindarus apud Strabonem 17 p. 802 Mendetem mari apponit, merito castigatus ab Aristide tom. 3 p. 610: φησὶ γὰρ Αἰγυπτίαν Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης· καίτοι οὔτε κρημνός ἐστὶν οὐδεὶς ἐκεῖ, οὔτε θάλαττα προσηχεῖ, ἀλλ' ἐν πεδίῳ κεχυμένῳ ὁ Μενδήσιος ἅπας νομὸς οἰκεῖται, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν, ἣν ὀνομάζουσιν Θμουῖν.

Ibid. 15. Ἀγυόστα] Ἀγυοσταμνικῆς. post Theodosii secundi tempora haec videtur provincia facta. unam tantum Augustamnica Notitia imp. Orient. novit, unam etiam Cyrillus in epist. ad Atticum p. 205. praesidem habuisse Hierocli credimus. est Augustamnicae praeses in l. 34 c. Th. de Decurion. et apud Athanasium Apol. contra Arian. p. 174; qui toti Augustamnicae, nondum in duas distractae, sub Constantio imperavit. post dein sub Arcadio eadem correctorem, ut ex Isidoro ostendimus, habuit. ubi vero ex una binae sunt creatae Augustamnicae, prima correctorem, secunda, uti olim, praesidem, cui pareret, nacta est.

399, 16. *Λεοντώ*] πόλις *Λεόντων* Ptolemaeo circa Busiriticum amnem, unde eius in Ephesino concilio p. 474 episcopus Metrodorus *Λεόντων* dicitur, nec damnandum tamen nostrum est, quod formam Aegyptiam praefert, et receptum satis est. Xenophon Ephesius 4 p. 56: *διελθόντες μὲν δὲ Ταῦα ἐπὶ Λεοντῶ ἔρχονται πόλιν.* sic enim ingeniosissime vulgatum ταῦτα Ti. Hemsterhusius refinxit. Nilus Doxopatrius (tom. I Var. Sac. Le Moyne p. 223) τὴν *Λεοντῶ* metropolin Augustamnicae secundae esse ait, vide Itin. Ant. p. 153.

Ibid. *Ἀθριβίς*] fuit in cognomine nomo, non multo a Leonum urbe dissociata spatio apud Ptolemaeum. habet etiam Palladius Hist. Laus. c. 35, ubi maximopere vellem ab Io. Meursio nihil fuisse adscriptum *περὶ τῆς Αἰθριβίου πόλεως*, ex qua sectam Muhammedis prodiisse Zonaras Cedrenus Constantinusque imperator prodidere: ea enim ab Athrībe hac multo est diversissima, quippe in intima Arabia posita: non aliam enim esse ac Medinam, quae Iatrib olim, certissimum est. vide Iac. Golium in Alfergan. p. 97. de Heliopoli sive *Ἠλίου* Ant. Itin. p. 169.

Ibid. *Βούβαστος*] apposita fuit Bubastico fluvio, a Diana, quae Aegyptiis *Βοίβαστις* apud Herodotum 2 137, id nominis sortita. Hermon *τῆς Βουμαστικῶν* pro *Βουβαστικῶν* est in tom. 3 Maii Act. S. p. 71.

Ibid. *Φάρσιδος*] rectum est *Φάρβαιθος*, ut Ptolemaeus et Stephanus, aut *Φαρβητος*, quomodo Strabo et Epiphanius in Expos. fidei c. 12 p. 1093. sedem urbs inter Bubasticum et Busiriticum amnes habebat.

Ibid. *Ἀραβία*] intelligitur nomus Arabicus circa Bubasticum fluvium Arabiam versus protentus. ceteroqui et alia Arabia cognomini sinui confinis et in Aethiopiam pertingens in Aegypto erat. nobilis ea est marmore porphyrite, cuius ibi metalla, sed et aridissimo solo atque arenis infamis apud Aristidem tom. 3 p. 587. atque hic, puto, fuit *πορφυριτῆς τόπος*, cuius Palladius Hist. Laus. c. 42 meminit, et eremus Porphyrio, quam ab oppidis aut habitabili terra septem mensionibus vel eo amplius separatam Cassianus de Spir. Acediae 7 24 prodit: bene enim illi in eremi descriptione cum Aristide convenit. id vero mirum accidit, Babylonem ab Hierocle in hac provincia negligi, satis sua aetate celebrem. aberat ab Arabico sinu, si iumentis sarcinalibus iter ingrederentur, intervallo quattuor dierum, quod tamen expeditus eques unius diei et noctis decursu absolvere poterat. hoc Io. Philoponus de Mund. Creat. 4 5 his verbis, quae Corderius non

intellexit, docet: πλησιάζει δὲ οὗτος (ὁ Ἀραβὸς κίπρις) κατ' Αἴγυπτον Βαβυλῶνι, ὁδὸν ἐξ αὐτῆς ἔχων ἀχθῆρας μὲν ζώοις ἡμερῶν ἑγγύς που τεσσάρων, ὀξυτάτω δὲ ἔρημο ἵππων ἐλαύνοντι νυχθημέρου. vide et Ant. Itin. p. 196.

199, 17. Κλύσμα κάστρου] lege cum HoIsteinsis Ἐπιφάνιος: sic enim Epiphanius Haeres. 66 c. 1 et incertus actor in Bibl. Coislinaiana p. 399. Palmerius Exercit. p. 38 Clysma ad fluvium sive fossam Ptolemaei, a Traiano restructam et repurgatam, appositum fuisse censet ex his Luciani Pseudomant. p. 773 ed. Amst.: ἀναπλεύσας ὁ ναυάρχος τὴν Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ Κλύσματος, πλοίου ἀναγομένου, ἐπέβη, καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεύσας. recte quidem Latinam interpretationem castigavit, qui Clysma non observaverat; quod ipsum et Beveregius fecit in Canon. concil. Trullani p. 151: αὐτὸ δὲ fossa Ptolemaei res alia est. illa Arsinoën usque fuit producta apud Strabon. 17 p. 804, Traiani vero ad Heroum vicinam Arsinoae vicinam, teste Ptolemaeo 4 5. ab utraque amplius 60 M. P. Clysma erat semotum, quemadmodum Ant. Itin. indicat, longeque adeo a fossa Traiana Ptolemaei que, si praeterea Luciani orationem recte consideraveris, nullum hanc opinioni praesidium auxiliumve invenies: neque enim ἄχρι Κλύσματος πλοίου ἀναγομένου recte verteris usque ad Clysma adducto navigio, quandoquidem naves ἀνάγεσθαι dicuntur quae solvunt et ex portu provehuntur. Polybius 1 60: ὅς ἀναχθῆεις καὶ κατάρας ἐπὶ τὴν Ἰερὰν καλουμένην νῆσον, et 5 2: ἀνήχθη καὶ κατῆρε δευτεροῦτος εἰς Πάτρας, et passim alii, a viris doctissimis ad Act. 27 2 3 excitati. itaque hoc Lucianus voluisse videtur, iuvenem eum in interiorem Aegyptum navigasse et Clysma adiisse, cum vero navis inde solveret, persuasum fuisse ut eam conscenderet et Indiam peteret: erat quippe Clysmatis portus ad iter Indicum, ut Epiphanius significat, accommodatus. vide et Ant. Itin. p. 170.

Ibid. 18. Ἀρκαδία] nomen provincia ab Arcadio indepta est, estque prima eius, quod sciam, apud Cyrillum epist. ad Atticum p. 205 et Concilio Ephesino p. 474 mentio. Arcadium illi nomen dedisse Eustathius in Dionysii Perieges. 251 testabitur; facileque adeo Harduini carebimus commento, quo provincia eo titulo donata perhibetur, quod totius Aegypti esset media uti Arcadia Peloponnesi; quae si solida foret ratio, cur nusquam id nomen obvium est nisi post Imp. Arcadii aetatem? praeses Arcadiae est in Notitia imp. Orient. c. 1.

Ibid. Κυνὼ] haec superior est Cyno, ἡ ἀνω Κυνὼ, in Meletii Breviario p. 187; quae etsi principem in urbium catalogo locum teneat, metropolis tamen censenda non erit cum

δὲ οὗτος (δὲ
δὸν ἔξ αὐτῶν
ἰεροσολύμων
vide et h
: saepius enim vidimus seu consulto seu libra-
gentia metropoles aliis fuisse postpositas.

Ὁξύρυγχος] haec provinciae metropolis est
Doxopatrium p. 223 tom. 1 Var. S. Le Moyne.
simplicissima et incredibili monachorum frequentia
de re Rufinus ad Ant. Itin. p. 157 a me ap-
Ptolemaei] maxime Paradisus seu Hist. Monach. Aegypti tom.
Potelerii p. 175.

Ἡρακλέως] Ἡρακλέους voce πόλις subintellecta.
concilio 531 ἢ ἀνω Ἡράλεια, et Ἡρακλεωτῶν πό-
Ἀρακλίας, ut p. 474 dicitur. in eius vicinia natus
monachorum parens, cuius vitam Athanasius
Sozomenus, H. E. 1 13: ἐγένετο δὲ οὗτος Αἰ-
γένει, τῶν εὐπατριδῶν ἀπὸ Κομᾶ· κώμη δὲ αὐ-
Ἡρακλείας τῆς παρ' Αἰγυπτίους ἄκρασι. sic edidit
secutusque coniecturam, qua Heracleam minorem
signari arbitratur, vertit: fuit hic Aegyptius,
nobilem in vico Coma, est autem hic vicus
Heracleam, urbem Aegypti, quae cognominatur
ego aliter sentio, et maiorem Heracleam indicari
invenerat vir egregius in codice Fuketiano τῆς
Αἰγυπτίους Ἀρακίσι: unde colligas fuisse Arcadium
ibidem mentionem. idem confirmat Nicephorus, qui
habet ὁμορος δὲ αὐτῆ Ἡρακλεία τῶν παρ' Αἰ-
Ἀρακίων. forte ergo verum fuerit, κώμη δὲ αὐτῆ
Ἡρακλεία τῆς παρ' Αἰγυπτίους Ἀρακίαις. certe ar-
Fuketiani ms hoc requirit: posses ceteroqui, si
Αἰγυπτίους Ἀρακίσι aliorum codicum retinendum cen-
addere atque ἐν τοῖς κ. λ. legere, sen-
alterutrum prorsus necessarium est.

Ἀρσινόιτης] ita codex Leidensis. intelligit An-
et nomen ad occasum insulae Heracleoticae, cuius
Andreas Ἀρσινόου in epist. ad Antiochenos p. 776
Athanasio memoratur.

Θεοδοσεῦσιν] habent eius episcopum Acta conc.
Theodon, cumque is pro Arsinota antistite subscribat, urbs
vicina fuisse videtur. forte statio Ptolemais apud
Theodocisio est sortita.

Ibid. Νικόπολις] L. Holsteinius Νειλόπολις corrigit, re-
me arbitro. fuit sane Nicopolis in Aegypto, sed
Alexandriae vicina apud Iosephum B. Iud. 4 11 § 5, a qua
Nilopolis erat in insula Heracleotica,
episcopus Ephesino p. 531 Eusebius Νειλουπόλεως cum
Aegyptiis nomen adscribit.

399, 20. Ἀφροδιτώ] forma haec Aegyptia est, ut
 οὐτώ, Λυκώ, Ptolemaeo Ἀφροδίτης πόλις. Chrysaemus Ἀφρο-
 διτῶν Ephesino p. 439. vide Ant. Itin. p. 168.

Ibid. Πέμφις] Μέμφις. quam urbem cultu Apis fru-
 sam olim fuisse constat; de quo cum omnia iam sint vulgata,
 circumspeciamus tamen ecquid lucis obscurioribus Lucani ve-
 bis de Achoreo adferri possit 8 477: *hunc genuit cum*
Nili crescentis in arva, Memphis vana sacris: illo cultu
deorum lustra suae Phoebes non unus vexerat Apis.
 illis enim, qui Apis lustra suae Phoebes vehere dicatur, v-
 intelligas. equidem, cum in Regio ms et uno Pulmanus v-
 dendorpius duxerat offenderit, luxerat maluero, ut Apis l-
 stra suae Phoebes, quibus sacerdotum in fonte mersus esse
 batur, luxisse perhibeatur; idque mihi propterea arrisit quod
 sacra illa summo cum luctu Aegyptii obirent; unde Tibullus
 1 8 27: *te canit atque suam pubes miratur Osirim bo-*
bara, Memphiten plangere docta bovem, et Statius, sine
 metaphora, Theb. 1 265: *et aerisoni lugentia flamma Ni-*
neque oberit coniecturae luctus bovi tributus, siquidem pe-
tae id sibi licere arbitrantur. idem Statius Theb. 5 33
regemque peremptum ipse ager; ipsi amnes et mala e-
menta queruntur. etsi autem Lucanus id mihi voluisse ve-
 deatur, ultro suspicionem, ubi meliora fuero edoctus, damar-
 bo; neque tamen eripi mihi patiar praesidium, quod hic
 Anmliano veniet. scribit 22 14 Apia Lunae fuisse sacrata,
 meritis propterea Salmasii in Solin. p. 311 castigationem:
quod contra omnes est, inquit, qui ὁμοθυμαδὸν ἄπὸ
Osiridi, id est soli, dicatum dixere. atqui Lucanus Phoebae
 sive Lunae Apin evidentissime adscribit; et Porphyrius
 apud Euseb. Praep. Evang. 8 13: *Σελήνη δὲ ταῦρον ἀνιθί-*
σαν, ὃν Ἀπιν ἐπονομάζουσι. nunc e diverticulo in viam et
 que ad Latonae urbem.

Ibid. Αἰτίους] Αἰτιούθ, unde Isaac de Αἰτιούθ in He-
 letii Breviario p. 187. vide Ant. Itin. p. 156.

Ibid. Θεβαΐδος] unam Thebaidem Aegyptus Constanti-
 imperatoris aetate habebat, ut ex eius epistola apud Athana-
 sium tom. 1 p. 174 videas. Notitia imp. Orient. c. 1 unam
 quoque novit. secta postea in duas est, quarum Iustinianus
 Edicto 13 c. 22, praesidiis subditarum, meminit.

Ibid. 22. Ἐρμούη] ita ms Leidensis, alii Ἐρμῆν, male
 omnes. Ἐρμούπολις vero nomine fuit, quam μεγάλην voca-
 bant, ut ab altera, quam supra tetigimus, discernerent. Ger-
 nadius Ἐρμονπόλεως μεγάλης adfuit Ephesinae secundae Syn-
 odo, estque in Chalcedonensi p. 127. vide Itin. Ant. p. 127.
 sequentem legere non recorder.

Ibid. 22. Ἀσινώ] sic et Moschus in Prat. Spirit. c. 37
 in Vit. Patrum c. 12: *vidimus et alium senem
 probabilem, Eliam nomine, in finibus civitatis Antino,
 quae est metropolis Thebaidis.* Palladius Hist. Lans. c. 85
 Ἀσινώ] Ἀσινώου vocat. plura ad Itin. Ant. p. 167.

Ibid. 23. Ἀκουάσα] ita schedae Leidenses. Holsteinius Φά-
 σα] emendat, et ms Κάσος legere admonet; cui adstipu-
 lum] nisi magnopere velim, non possum. Phacusa vicus erat,
 Phacusa teste, Aegyptum inter et Arabicum mare, sive, ut
 Ptolemaeus, metropolis nomi Arabiae. praeterea Strabo 17
 fossae Ptolemaicae, quae ex Bubastico amne in sinum
 Phacusa erat perducta, a Phacusa (sic enim appellat) ini-
 tium] esse affirmat. quae omnia Phacusam in Augustamnica
 fuisse et longissime hinc semotam indicant. verum est
 Phacusa, unde Cusis Itin. Ant. p. 157, quod adi.

Ibid. 23. Λύκων] si πόλις addatur, bonum erit: cete-
 rum Λύκω] Aegyptiorum more dici assolet, ut Palladio Hist.
 c. 41 et Cassiano de Instit. Remunt. 4 23: *primum
 locum Ioannem, qui commoratus est iuxta Lyco, quod
 est oppidum Thebaidos.* et Collat. I c. 21. adde canonem
 beophili apud Bevereg. tom. 2 p. 371, et quae ibi Balsamon.
 M. P. 36 Itin. Ant. dissociat.

Ibid. Ὑψηλή] hoc manu exaratus liber, qui Lugduni in
 Galavis est, probat. Athanasio Apolog. c. Arian. p. 185 Ὑψη-
 λή] πόλις, Epiphanio Haeres. 66 c. 2 Ὑψηλή πόλις οὕτω
 κληρομένη περὶ τὴν Θηβαΐδα. vide Ch. Cellarium G. A. 4
 p. 70, et de sequenti Itin. A. p. 156.

Ibid. Ἀνταίου] pro Ἀνταίου, solemnī recentioribus more,
 et ad Anton. Itin. vidimus. causam nominis locique sitam
 Diodorus 1 p. 18 signat, γενέσθαι inquiens τὴν μάχην παρὰ
 τὴν κοινὴν, πλησίον τῆς νῦν Ἀνταίας κόμης καλουμένης, ἣν
 λέγουσιν μὲν λέγουσιν ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρει, τὴν
 Ἰσθηγορίαν δ' ἔχειν ἀπὸ τοῦ κολασθέντος ὄφ' Ἡρακλέους
 Ἀνταίου, τοῦ κατὰ τὴν Ὀσείδος ἡλικίαν γενομένου. Rhodo-
 manus vicum vertendo in parte quaedam Arabiae collocans,
 laud sane attendit rem in Aegypto esse gestam. posita urbs
 sive vicus ad orientem erat Nili, ut Ptolemaeus quoque do-
 cet; quem tractum Arabiae vicinum faciunt. vide Itin. Ant.
 p. 164, et de Παρῶς (sic enim recte ms Leidensis) urbe
 p. 166.

Ibid. Ὄασις μεγάλη] Ὄασις μεγάλη, uti Socrati H. E. 2
 28 dicitur. Athanasio ἢ ἄνω Ὄασις Hist. Arian. p. 367 et
 μεγάλη Ὄασις Apolog. ad Constantium p. 316. steccam et
 exiliis famosam fuisse praeter alios Diodorus Tarsensis apud

ἡ πόλις, uti aliae Notitiae
urbis, Itin. Ant. Apollo-
nit. c. 143. mox Ὀμβοι

] superior Libya Notit. imp.
habet, obvium quoque in Actis
8 p. 206 Bibl. Vindeb. et Atha-
m. 1 p. 174.

] huius antistes Zosimus *Σωζούσης*
quando inter Acta Chalcedonensia p. 127
α τῆς Πενταπόλεως dicitur Epiphanio
satis recte: nam Libya superior Pentapolin

ορῆνη] nobilissima olim urbs Synesii aetate de-
at conditione, prorsus neglecta et in ruinam pro-
unde orat. de Regno p. 2 meritissimo imperatoris
aplorat, πόλις Ἑλληνίς, inquit, παλαιὸν ὄνομα καὶ ἐν
αὐτῇ τῶν παλαιῶν σοφῶν, νῦν πένης καὶ κατηφῆς καὶ
φειδίου, καὶ βασιλέως δεόμενον, εἰ μέλλει τι πράξειν
παρὶ αὐτὴν ἀρχαιολογίας ἐπιζητήσιον. plura in Ant. Itin.
portu utebatur Phycunte, de quo praeter Ptolemaeum
Synesius epist. 51: ἀφαντες ἐκ Φυκούντος ἀρχομένης
θαλάσσης ὀψίας τῇ κατ' Ἐρυθρὰν κόλπῃ προσέσχομεν. ubi
de mari rubro D. Petavius cogitavit, quod fortasse in
editione correxit. scribi debet Ἐρυθρὸν, quo nomine
maritimum in Pentapoli Ptolemaeus habet et Synesius
epist. 67. adde epist. 100.

Ibid. Πτολεμαίς] provinciae est metropolis apud Syn-
epist. 67 et Nilum Doxopatrum p. 223. non longe ab
Barce, quae festinanti manum inficit. puto eam in ani-
atque oculis fuisse scriptoribus vetustis, qui Iacobi Maio-
exitum descripsere; quod ut pateat, ipsos audiamus. Isi-
dorus, seu quis alius auctor, in libro de Vita et Obitu San-
cti Iacobi, hic ab Herode, inquit, tetrarcha gladio caesus oc-
cubuit, sepultus in arce Marmaria. sic ms Iesuitarum Ant-
werpensium praefert, ut ipsi profitentur tom. 6 Jul. p. 85.
In codicibus, quos Mariana in disputat. de Adventu S. Iacobi
Hispan. c. 7 inspexit, in arce aut arca Carmarica, Mar-
marica, Marmorica, Achimarmarica edunt; Martyrol. ve-
tom. 3 Anecd. ed. Martene p. 1549 in Acaia Marma-
ca. e quibus mirificis lectionibus Hispani scriptores multa
amminiscuntur, ut Iacobum intra suae regionis fines tumulantem
esse vincant. Mariana arcam marmoricam effingit, in quam
Iacobus fuerit illatus, prorsus, ut de vocabulo silcam, contra

Photium cod. 223 p. 671 docet. Zonaras, qui in Thebide secundo Oasin Arabiae regionem ait, errorem excusare poterit.

399, 25. ὑπὸ δούκα] unum Constantii imperatoris tempore Aegyptus ducem habebat, qui rei militaris curam administravit. Athanasius Hist. Arian. p. 394 modo λαμπρότατος ἄρχων modo στρατηλάτην, ut Apolog. ad Constantium p. 319, ἄρχων lat. postea duo constituti sunt, alter Thebaidos, Libyae alter, cuius utriusque Notitia imp. Orient. c. 1 et l. ult. c. 2 Divers. Offic. meminit. Iustinianus dein Edicto 13 c. 21, Thebaidas uni duci mandavit, eique utriusque provinciae praesides parere iussit.

Ibid. 26. Πτολεμαῖς] haec est Ptolemais Hermi. Ζεφυρία Πτολεμαῖς non apud Ptolemaeum tantum sed et Theophrastum Meliteniotam Prooemio in Astronom. tom. 9 Bibl. Graec. Fabricii p. 212. Zosimo ἡ κατὰ τὴν Θηβαΐδα Πτολεμαῖς ἡ ἀρχαία auctor l. 3 Maccab. c. 7 17 Ptolemaidem habet, quae ex loci ingenio ῥοδοφόρος dicebatur: nostrane an statio Ptolemais in Arsinoita nomo sit, non temere dixero. de Diaporph. Ant. Itin. p. 159.

Ibid. Τέντυρα] lege Τέντυρα. vide ibidem.

Ibid. Μαξιμιανούπολις] nomen a Maximiano Heracleo impetrasse videtur. in Meletii Breviario p. 187 Μαξιμιανούπολις vitiose dicitur. adde Notit. imp. Orient. c. 143.

Ibid. Κῶπτος] Κόπτος. Xenophon Ephes. 4 p. 56 Κῶπτος τῆς Αἰθιοπίας πλησίον vocat, et frequentia mercatorum in Aethiopiā Indiamve cogitantium celebrem ait. Statio Theb. 1 265 Mareotica Coptos, satis audaci figura. quae vero illic a Lactantio de Iside notantur, plenius scholiastes Luciani tom. 2 p. 35 exponit.

Ibid. Φίλαι] rectum est Φίλαι, de quibus Ant. Itin. p. 164.

Ibid. Διοκλητιανούπολις] est in aliis quoque Notitiis condita videtur, cum Diocletianus in Achilleum arma moveret et Aegyptios in ordinem cogeret: tum enim varia per hanc provinciam castella excitavit, de quibus Io. Malala tom. 1 p. 409.

Ibid. Ἐρέσβυθος] vereor vehementer ut se taceri hoc possit. nusquam, quod quidem sciam, eo nomine urbem in Thebaide inveni; et nisi me omnia fallunt, Ἐρμονίδης, de quo Itin. Ant. p. 160, erit.

Ibid. Λάττων] Λάττων, quamquam et Λάττων in Vita S. Pachonii c. 7 § 52. Latopolis est, ad Itin. Ant. satis illustrata.

29. Ἀπολλωνίας] Ἀπόλλωνος, uti aliae Notitiae habent: Ptolemaeo magna Apollinis urbs, Itin. Ant. Apollonis superioris et Notit. imp. Orient. c. 143. mox Ὀμβοι

Ibid. 29. Λιβύης τῆς ἄνω] superior Libya Notit. imp. c. 1, ubi et praesidem habet, obvium quoque in Actis Iulii apud Lambecium l. 8 p. 206 Bibl. Vindeb. et Athanasii Apol. cont. Arian. tom. 1 p. 174.

Ibid. 30. Σώζουσα] huius antistes Zosimus Σωζούσης ἐφεσίου Ephesino secundo inter Acta Chalcedonensia p. 127 descripsit. Σώζουσα τῆς Πενταπόλεως dicitur Epiphanius haer. 73 c. 26, satis recte: nam Libya superior Pentapolin spectatur.

Ibid. Κυρήνη] nobilissima olim urbs Synesii aetate deperanda erat conditione, prorsus neglecta et in ruinam prolabens; unde orat. de Regno p. 2 meritissimo imperatoris eam implorat, πόλις Ἑλληνίς, inquit, παλαιὸν ὄνομα καὶ ἐν ἡμῶν μνησίᾳ τῶν πάλαι σοφῶν, τὴν πένης καὶ κατηφῆς καὶ ἴσα θρεψίον, καὶ βασιλέως δεόμενον, εἰ μέλλει τι πράξειν ἰς περὶ αὐτὴν ἀρχαιολογίας ἐπαξιῶν. plura in Ant. Itin. 68. porta utebatur Phycunte, de quo praeter Ptolemaeum eam Synesius epist. 51: ἀραντες ἐκ Φυκούντος ἀρχομένης ὄρας, διελθὲς ὀψίας τῷ κατ' Ἐρυθρὸν κόλπῳ προσέσχομεν. ubi male de mari rubro D. Petavius cogitavit, quod fortasse in altera editione correxit. scribi debet Ἐρυθρὸν, quo nomine eum maritimum in Pentapoli Ptolemaeus habet et Synesius in epist. 67. adde epist. 100.

Ibid. Πτολεμαίς] provinciae est metropolis apud Synesium epist. 67 et Nilum Doxopatrum p. 223. non longe abrat Barce, quae festinanti manum iniicit. puto eam in animo atque oculis fuisse scriptoribus vetustis, qui Iacobi Maioris exitum describere; quod ut pateat, ipsos audiamus. Isidorus, seu quis alius auctor, in libro de Vita et Obitu Sanctorum, hic ab Herode, inquit, tetrarcha gladio caesus occubuit, sepultus in arce Marmaria. sic ms Iesuitarum Antverpiensium praefert, ut ipsi profitentur tom. 6 Jul. p. 85. alii codices, quos Mariana in disputat. de Adventu S. Iacobi in Hispan. c. 7 inspexit, in arce aut arca Carmarica, Marmarica, Achimarmarica edunt; Martyrol. vetus tom. 3 Anecd. ed. Martene p. 1549 in Acaia Marmarica. e quibus mirificis lectionibus Hispani scriptores multa comminiscuntur, ut Iacobum intra suae regionis fines tumulatum fuisse vincant. Mariana arcam marmoricam effingit, in quam Iacobus fuerit illatus, prorsus, ut de vocabulo sileam, contra

scriptoris mentem: solet enim locum, in quo viri pietatis illi
 stres fuerint sepulti, apponere. aliud ergo Maurus Castell
 Ferrerius et Gaspar Sanctius apud exstructores magni operis
 Sanct. tom. 6 Jul. p. 14 inde eruerunt, opinati Tamaricum
 rectam esse; Tamaricam autem Gallaeiae esse partem, quam
 Tamarici apud Melam 3 1 olim habuerunt; quod posterius
 verum esse demus, magna tamen differentia inter Tamaricum
 et Marmaricam sese offert: et quae arca illa sive arx Tama-
 rica? aut ubi tandem lecta? enimvero si partium sepositis
 studio rem ipsam consideraveris, quid magis Isidori verbi
 accommodatum esse potest Barce Marmarica? praesertim
 cum Freculphus tom. 2 l. 2 c. 4 Iacobum intra Marmaricam,
 et Anonymus scriptor operibus Oecumenii praepositus ἐν νέ-
 λει τῆς Μαρμαρικῆς sepultum fuisse tradat, librariique in
 Marmaricae vocabulo saepe peccarint turpiter, ut Ios. Sime-
 rus et H. Surita in Ant. Itin. p. 70 monuerunt. dices Grae-
 culum illum esse nullius fidei et multa perperam miscere:
 neque ego negavero: satis tamen indicat de Marmarica et
 aliquid inaudivisse, non de Tamarica, neque de arca marmo-
 rica. probe vero Barcen Marmaricam appellari nemo facile
 negaverit, qui Marmaridas a Paraetonio ad Syrtin usque ma-
 iorem porrectos fuisse e Plinio 5 5 didicerit.

399, 30. Τεύχηρα] imo Τεύχισρα. vitiosum urbis huius
 nomen est in Diodoro Siculo 18 p. 605: μετὰ δὲ ταῦτα θε-
 σήσας, καὶ τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Τάριχα ἐκπολιού-
 σας. lege Τεύχισρα, quorsum res ipsa et mss variantes scri-
 pturae ducunt, et vide Anton. Itin. p. 67 et schol. Pindari
 Pyth. Od. 4, ubi Cyrenae huius originem vindicat. de sequen-
 tibus duabus Itin. Anton.

Ibid. 31. Λιβύης τῆς κάτω] Athanasius τὴν ἔγγιστα Λι-
 βύης appellare solet, ut epist. ad Antiochen. p. 776. cum
 Hierocle Notitia imp. Orient. c. 1 facit, quae eius etiam ad-
 ministrationem praesidi, sicuti Imp. Iustinianus Edicto 13 c.
 27, committit.

400, 1. Παρατόνιον] Libyae hinc initium sumit Insti-
 nianus Edicto 13 c. 18. Lucanus Syrtibus appositum fuisse
 videtur censuisse, cum 3 295 canit usque Paraetonias Bos
 ad litora Syrtes, haud dubio perperam: longe enim Syrtes
 a Paraetonio distabant. tamen, quasi certus huius opinionis,
 et alibi Syrtes Aegypto paene iungit, veluti 7 444: Syrtibus
 hinc Libycis tuta est Aegyptus, et 540: et vada testantur
 iunctas Aegyptia Syrtes.

Ibid. Ζωγροζαγούλης] L. Holsteinius in Caroli a S.
 Paulo Geograph. 8. duabus vocibus Ζώγρο Ζάγυλις lega-

aut duas illas urbes in unam deinceps coaluisse arbitramur et mihi arrisit. Philocalus Ζαγυλέων antistes est in Concilio Chalcedon. p. 127, et apud Lambecium Bibl. Vindob. p. 423 Maximus Ζαγυλέως Gennadii Synodicae sub Athanasio ad Antiochen. 767 Marcum Ζύγγρων τῆς Λιβύης memorat. Ptolemaeo utraque est κώμη vicus, ut longo quidem inter se intervallo, nec iuncti tamen ar-

400, 1. Πιδονία] Πηδωνία et Ptolemaei prope Cataclamon parvum; atque haud scio an hinc fuerit Apollon Πιδωνίας in Synodica Gennadii.

Ibid. Ἀντιφρώ] eidem Synodicae Apollon Ἀντιφρών describit. Ἀντιφραι Straboni, qui 17 p. 799 non longe a mari locat.

Ibid. Δάρνις] haec provinciae fuit metropolis, nisi Nims Dioxopatrius fallat, certe corruptus cum urbem Δαρικὴ . 223 vocat. plura Ant. Itin. p. 69.

Ibid. 2. Ἀμμωνιακή] recte ita ms Lugdun. non alia est ac Ptolemaei χώρα Ἀμμωνιακή, coeli solique siccitate spera. Athanasius Ἀμμωνιακὴν τῆς Λιβύης Apol. ad Constantium p. 317 appellat, et exiliis episcoporum frequentem fuisse tum eo loco tum Histor. Arian. p. 387 significat. forsasse et huc pertinet Oasis Strabonis, quam prope Ammonis oraculum collocat. recte sane Ammoniacae appellabitur.

Ibid. 6. Εἰσὶ τῆς δύσεως] haec et quae sequuntur, a ms Leidensi exulant, hanc clausulam addente, τέλος τοῦ καταλόγου πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλείως τῶν Ῥωμαίων, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, διοικουμένων: quae mihi multo quoque iustior et verior illis videtur quae L. Holsteinus ex suis codicibus excerpserat: neque enim commode occidentis imperio ab Hierocle provinciae tribuentur, quae ipsius aetate amissae prorsus erant; cuiusmodi pleeraeque sunt quas subiunctas vides.

Ibid. 7. Γαλήρων] Γάλλων aut Γαλατῶν aut Γαλλιῶν oportuerat.

Ibid. 8. Σπανίων] solenni more pro Ἰσπανίων. ita Paulus epist. ad Roman. 15 28 τὴν Σπανίαν, et Galenus περὶ τροφ. δυναμ. 2 p. 328 κατὰ τὴν Ἰβηρίαν τε καὶ Σπανίαν ὀνομαζομένην, et Athanasius τὸν τῶν Σπανίων ὄσιον nuncupat. similiter Σπάνιοι Ἴπποι apud Apsyrtum Hippiat. c. 115, et Melane τὸ γένος Σπάνη in Hist. Laus. Palladii c. 65. adde Salmasium in Spartian. Hadrian. c. 1, et Io. Rhodium in Lexico Scriboniano.

Ibid. Βρισηγῶν] Βριτανῶν scribere voluit.

400, 9. ἐπαρχία Σικελίας] has tres ad Italiam pertinere L. Holsteinius margini adscripsit, eaque ratione numerum VII provinciarum rotundari; quod uti verum est, ita scriptorem id voluisse dubites: ea enim si homini opinio fuit, cur Italiae tres has provincias non addidit? putem hoc auctarium non unius esse auctoris, novisque accessionibus in hanc formam a diversis fuisse exstructum. certe dignum non est quod nos multum, metam tandem assecutos, morctur.

INDEX GRAMMATICUS

LIBRORUM DE THEMATIBUS ET DE ADMIN. IMPERIO.

- Ἀβία* 268, 11.
ἀγραρίον 233, 14. 235, 18.
ἀγραριώτης 242, 7.
ἀληθινός 72, 2.
ἀλλόπιστος 86, 12.
ἀλωθείσης τῆς νήσου 214, 5.
ἀμετασάλευτος 202, 24.
ἀνάγειν 186, 15. 188, 5. 211, 14.
     213, 15. 222, 1. 229, 16.
ἀναπαῆναι 247, 20. 265, 1.
ἀναφορά 211, 15. 222, 7. 230, 4.
ἀνόναι χλιῆς 251, 22.
ἀποσκαλῶναι 78, 20.
ἀποσῶσαι 72, 17.
ἀρχιδιάκων 138, 23. cf. *ὁ ἔγγων*.
ἡ ἀρχοντία 145, 15. 18.
ἀρχοντόπουλος 157, 2. 11.
ὁ ἀρχων τῶν ἀρχόντων 183, 16.
     187, 16. 191, 16. 192, 6. 25.
     193, 18.
ἄς 201, 11.
Ἀσιάρχης 22, 15.
ἀγνουστικὸς 238, 9.
ἀγνουσσιατικὸς 242, 6.
βαγεῖναι 236, 10.
βαλιστάριος 251, 22.
βάλλειν πρηνγὴν 254, 21.
βαλτιώδης 123, 4.
βάνδα 225, 7. 17.
βαρύπλους 43, 15.
βασιλικὸς 184, 8. 214, 22. 220, 6.
     270, 3.
βερζήτικον 181, 2.
βήσαλον 138, 4. 178, 13. 260, 16.
βόανος 145, 9.
βοίβοδος 168, 5.
βολιᾶς 154, 18.
βουκελλάριος 28, 2.
βουκελλος 28, 4.
βραδέστερον 259, 10. *ταχέστερον*
     264, 4.
βυρσάρια 270, 19.
γένειεν 136, 8.
γούνα 155, 4.
δαρμός 241, 11.
δεξιαί 250, 3. 6. 251, 10.
δευτεροελάτης 238, 15. 239, 11.
διαδέξασθαι τινα successorem da-
     re alicui 230, 13. 241, 10.
διακράτησις 205, 14.
διασῶσαι 72, 11.
διαφόρως subinde 182, 17. 192, 21.
διβάριον 125, 2.
δίγξεσις 238, 3.
δόμα 233, 3.
δόρη 237, 12.
δουκάτον 125, 9. 225, 1.
δρομῶνιον 233, 9.
ἔγγων 175, 9.
ἐγχόρητος 138, 5.
ἐγγυλιασμένος 138, 9.
ειδοῦσα 259, 22. 265, 7.
ελληματικὸς 137, 22. 138, 11. 139,
     10. 23.
ἐκπλάγιοι 165, 17.
ἐλῶνες 146, 7.
ἐμβλήσκεισθαι 77, 6.
ἐνορδίνως 103, 21.
ἐνταλματικῶς 184, 10.
ἐξουθένημα 30, 7.
ἐξουσιαστής 201, 7. 206, 21.
ἐξουσιοκράτωρ 80, 4. 12.
ἐπικούτζουλον 232, 11.
ἐρημόκαστρον 140, 9. 146, 6. 162,
     17. 167, 7.
ζάκανον 73, 20.

- ζάκανος 170, 15.
 ζουπανία 145, 6. 146, 1.
 ζυγή 232, 19.
 θέλς — θέλς 117, 18.
 θέμα 12, 14.
 θήσαντες 252, 22.
 ιδιοκάβαλλος 269, 13.
 ιδιοκρατεῖν 114, 5.
 ιδιοκρατορία 58, 8.
 ιδιόχειρον 149, 14.
 ἰνδικτιῶν 55, 9.
 ἑπάριον 243, 7. 11.
 ἴσα 202, 13.
 κακινκάκως 84, 3.
 καλοκαίριον 139, 6.
 καματερά παράβια 178, 9.
 καμελαύκιον 82, 11.
 καμηλεύειν 91, 4.
 καρβάνιον 201, 20.
 κασιδίον 255, 5.
 ὁ κατεπάνω 228, 24. 229, 18.
 κατιοῦν 40, 12.
 κελλάριος 28, 5.
 κερατάριον 124, 7.
 κλειδίον 208, 5.
 κλεισουριάρχης 227, 19. 228, 17.
 κλεβάνιον 237, 12.
 κογχυλευτής 244, 1.
 κομμερκιαίριος 190, 20.
 κομμέρκιον 208, 3.
 κοντεῦρα ἑμάτια 167, 1.
 κοντοβεύεσθαι 76, 8.
 κοντοῦραι 150, 11.
 κραταιόφρων 33, 20.
 κρικελοειδές ψωμίον 28, 5.
 λίσσα 238, 23. 239, 5.
 ληστουργία 33, 12.
 λογαρίου ἀπαίτησις 242, 19. 243, 8.
 λογγίνοι οἱ χίλιαρχοι 13, 3.
 λόγον λαβεῖν 227, 16. λόγῳ 72, 16.
 μακροκέκρον 235, 4.
 μαγίσδιον 102, 1.
 μαγίκιον 167, 2.
 μειζότερος 257, 3.
 μεγαῦλον 116, 9.
 μεταστασιμῶν 234, 2.
 μητρόθειος 106, 15.
 μινσοῦρια 15, 14.
 μισσοποιεῖν 264, 2. 23. 265, 11.
 μονοστράτηγος 16, 9. 34, 7.
 νερόν 77, 13.
 ξανάλια 72, 16. 184, 12.
 ξενιάζειν 150, 23.
 τὸν ὄδεινα 179, 2.
 ὀλιγορεῖν 91, 13.
 ὀμάς 220, 11.
 ὀρθόπλωρος 76, 22.
 οὐσία 235, 9. 237, 22.
 ὀψίκιον 24, 14.
 ὄψις 68, 16. 72, 16. 204, 11.
 τὸ πάγος 79, 19.
 παιδία κατὰ οἱ Παιζινακίται 74, 11.
 πακτιῶται 75, 1. 79, 17.
 πακτιωτικός 75, 14.
 πακτωθῆναι 197, 5.
 παλαιόκαστρον 167, 12.
 παρακλάδιον 78, 23.
 παραπύλιον 257, 11. 259, 13.
 πέραμα 77, 17. 167, 6. 181, 8.
 πειζιμένα 77, 6.
 πέχ 178, 2.
 πιτάκιον 209, 4.
 πλαγιτικά 209, 4.
 πλώρα 76, 7.
 πράνδια 72, 1.
 πριγκιπάτον 120, 24.
 πρόκεκρον 234, 6. 235, 9.
 πρόοικος 34, 4. 10.
 προπαλαιός 224, 7.
 πρόσφυγος 227, 12.
 πρωτελάτης 237, 1.
 πρωτεύων 178, 21. 221, 23. 244, 16.
 πυκτεύειν 134, 13.
 ῥάπατον 207, 24.
 ῥηγάτον 115, 1. 23. 117, 13.
 ῥιζικαῖος 75, 21.
 ῥιπτάριον 124, 15.
 ῥούσιος 233, 14.
 σαγήναι 146, 2. 150, 10. 151, 8.
 σαγίτα 77, 21. 78, 3.
 σέρβουλα 153, 1.
 σημεντα 72, 2.
 σθλαβωθῆναι 53, 18.
 σιγίλλιον 219, 22. 220, 12.
 σκαλώνειν 76, 3. 21. 79, 2.
 σκλαβάρχοντες 131, 7.
 σκουλατίωρ 247, 6.
 σκυλίον 155, 4.
 σοῦδα 180, 15.
 σταδιασμός 18, 6. 66, 10.
 στοιχεῖν φόρους 95, 17. 100, 13.
 103, 9.
 στρατηγεῖν 200, 9.
 συγκοπή 139, 22.
 συμπενηθεριάζειν 86, 2. 87, 19.
 συμφελιοῦσθαι 171, 21.
 συμφενδομαρτυρεῖν 91, 14.

- συνάντησις i. q. ἀντισήκωσις 207, 12.
 συνδιατριβή 89, 13.
 συνομιλία 89, 13.
 συνορτής 154, 5.
 συνταξιεύειν 198, 15. 204, 18.
 222, 5.
 συντεχνία 157, 5.
 σύντεχνος 156, 10.
 σχολαρχία 232, 19.
 σχολιάζειν 42, 4.
 ταξιατεύειν 212, 1.
 ταξιατών 104, 2.
 ταξιατός 200, 20.
 τετραπέδικος 138, 5.
 τζεβουλιανός 153, 2.
 τοποτηρησία 225, 11.
 τούρμα 224, 19. 225, 14. 226, 1.
 227, 7.
 τουρμαρχάτον 228, 13.
 τραπεύειν 254, 24.
 τροπούσθαι 91, 12.
 ύλογραφία 139, 21.
 ύπερεξαρχοντες 201, 8.
 ύπερούσιος i. q. πλούσιος 91, 20.
 φαλκώνιον 155, 3.
 φθάζειν 244, 14. 263, 17.
 φιβλατούρα 251, 11.
 φροσσατικώς 143, 8.
 χαίρεισθαι 264, 17.
 χαμηλός 181, 10.
 χαρίρια 72, 2.
 χειροβολίστρα 245, 21. 246, 3.
 χρεωποιηθῆ αὐτούς 73, 22.
 χωρόπολις 207, 24.
 ψυχάρια mancipia 77, 1. 155, 3.

INDEX HISTORICUS.

- Aaron** Arabum princeps 105, 15.
eius filii inter se de principatu certant ibid. 22.
- Abara** 228, 22.
- Abares** sive **Avares** 111, 9. 123, 7. 148, 9. a Dalmatis infestati, Dalmatiam fere omnem occupant 126, 14. 141, 19. 153, 13. 162, 12. a Chrobatis postea expulsi 144, 3. 148, 9.
- Abasgia** 177, 10. 182, 3. 201, 7. 206, 19.
- Abdelas** Arabum princeps 105, 12.
- Abdelas** Arabum tyrannus ab Abimelecho principe victus 98, 13.
- Abdelas** Aaronis Arabum principis filius bellum contra fratrem Mahometem gerit 105, 22.
- Abderachim** Aposebatae filius, ameras Mantziciert 194, 15.
- Abelchamit** Apelbarti filius, ameras Mantziciert 192, 13.
- Abercius** spatharocandidatus Mardaitarum Attaliae capitaneus ab Alexandro imp. designatur 231, 8.
- Abimelech** Arabum princeps quot annis 98, 11. pacem cum Rhinotmeto quibus conditionibus faciat 103, 2. Africam invadit ib. 22.
- Abniciotae** 200, 15.
- Abnicum** urbs 200, 13. 202, 6. 203, 20. eius pagos Romani depopulantur 204, 4. eius ameras Porphyrogenito se subiicit ib. 8.
- Abro** 109, 4.
- Abubacharus** secundus Arabum princeps quot annis 93, 17. Gazam urbem capit ib. 18. item Cyprum insulam 40, 14.
- Abydus** 25, 17. 43, 2.
- Acampse** 211, 13.
- Acanthus** 49, 20.
- Acarcus** 225, 9.
- accubitor** sub Basilio nullus fuit 231, 18.
- Achaei** 52, 7.
- Achaia** 52, 6. 219, 4.
- Achelous** fl. 55, 20.
- Achmet** Apolesphueti privignus et filius adoptivus ei mortuo succedit 195, 1. ab Apelbarto Apesleme filio occisus 196, 17.
- Acontisma** 47, 11.
- Acrae** 47, 14.
- Acrolnum** 14, 10.
- Acrolissus** 56, 18.
- Actium** prom. 55, 6.
- Adana** 19, 23.
- Adara** 180, 1.
- Adelbertus** Lotharii filius, Hugonis regis Italiae pater 115, 12.
- Adelesia** Rodulphi filia, Lotharii Italiae regis uxor 117, 23.
- Adranase** Asotii filius, Iberiae curopalates a Leone imp. factus 199, 5.
- Adranase** Pancratii magistri filius, Iberiae curopalates 207, 20. filiam patrum Davidis uxorem ducit ib. 21.
- Adranase** magister affinis curopalatae Iberiae sub Porphyrogenito 203, 16.

- Administratio** Thevise urbe dicitur
 ma et fertilia coli 206, 24, 208,
 4, 210, 21.
Adrianopolis 47, 8.
Aeculum 122, 19.
Aega prom. 42, 11.
Aegaeae 35, 15.
Aegaeum pelagus et thessa 42, 2.
 eius urbes et insulae ib. sqq.
Aegaeus sinus 42, 8.
Aegialus 29, 14.
Aegina ins. 51, 22.
Aegissus 47, 16.
Aegyptii 13, 15, 30, 1, 55, 3.
Aegyptus 57, 18, 91, 4, 97, 4, 98,
 17, 106, 3, 113, 17.
Aenus 47, 6.
Aeoles 42, 12.
Aeolis 15, 8, 42, 7.
Aeschylus 63, 5.
Aesopus ex urbe Cotyaeo 25, 15.
S. Aetherii ins. 78, 11.
Aethiopes 13, 15.
Aethribus 91, 21, 94, 5, 97, 3,
 99, 19.
Aetius Bonifacium apud Placidium
 Valentiniani matrem calumniam
 tur, eundemque ad rebellandum
 compellit 110, 14.
Aetna mons 58, 18.
Afri 57, 13, 62, 3, 93, 18, 121, 10,
 132, 21, 247, 12.
Africa 62, 12, 95, 17, 97, 16, 104,
 1, 113, 2, 154, 3, 133, 15.
S. Agapeti vicarius 225, 12.
Agapius monachus Cymene filius
 sub Romano 208, 13, apud
 eum pro Asotio Cisciae lega-
 tionis fungitur 208, 18.
Agarum 26, 6, 96, 22, 100, 4, 104,
 11, 186, 19, 203, 17.
Agathiae 48, 9.
agmina militaria quot in partes
 olim divisa 15, 3.
agraria imperatoris et augustae
 sub quorum potestate 236, 14,
 242, 13.
Agrigentum 59, 17.
Aibolas 124, 3.
Aimanas 122, 20.
Alphar 76, 19.
Alabanda 24, 11.
Alani 80, 21, 111, 17, 181, 24.
 Chazaros bello infestare possunt
 et Mosque aditu in Chersonem
 prohibere 80, 6.
Alania 80, 4, 166, 4, 177, 10, 181,
 19.
Alaricus Visigothorum rex 111, 10.
Alba 167, 8.
Albanus 146, 11.
Albus, fl. 78, 21.
Alcivoms Corcyrae rex 54, 12.
Alenus Phatimen Mahometis filiam
 uxorem ducit 99, 18. Atabum
 imperio qua ratione deicitur ib.
 sqq. eius filii & Mavia Arabum
 principe victi 97, 8, 101, 16.
Alenidus 56, 4.
Alexander historicus 51, 10.
**Alexander imperat. mutationes phi-
 rimas induxit** 230, 9.
Alexander praefectus Asiae 22,
 17.
Alexius Armeniae Cypri insulae
 praefectus sub Basilio Macedone
 48, 17.
Alexius comitis 69, 6.
Alinda 24, 11.
Almatae fl. 179, 16.
Almopia 49, 17.
Alcep 140, 10.
Alpes 57, 9.
Altsice 194, 3, 196, 14.
Alyattes Lydorum rex 22, 20.
Amalphis 118, 21, 120, 22.
Amanitae 91, 1.
Amantia 56, 3.
Amasea 18, 5, 21, 6.
Amastri 29, 48, 30, 5.
Amathus 39, 14.
**amerae Arabiae et Persiae rebel-
 lant, et amermumnes se dici
 volunt** 114, 10.
**amermumnes Africae ex prosapia
 & Alami, et Phatimes Mahometis
 filiae** 113, 9. Hispaniae ex pro-
 genie Maviae ibid. 12. Bagda-
 densis ex prosapia Mahometis
 ib. 8. quot ameradias olim sub
 se habuerit ib. 6.
Aminius 21, 7, 29, 19, 270, 21.
Amiraci 101, 12.
Amolgus ins. 43, 12.
Amorium 14, 11.
Amphipolis 49, 19.
Amplissa 51, 19.
S. Anastasiae virginis templum

- Diadorae 139, 19. eius corpus in eo depositum ib. 16.
- S. Anastasii corpus ab iussuratum 138, 3.
- Anatolicum thema 225, 9. cur sic dictum: quibus ex provinciis constat, quibusque circumscriptatur 13, 10.
- Anaxarchus philosophus a tyranno Cypri ins. sublatus 40, 7.
- Anchialus 47, 9.
- Ancyra 28, 21.
- Andanii 36, 19.
- Andrapa 21, 7.
- Anemotichos 38, 15.
- Anemurium 38, 2.
- Antania 49, 17.
- Antibaris 141, 4. 145, 13.
- Antiochia 99, 17. mines 38, 2.
- antiquus portus 38, 6.
- Apachuna 191, 13. 193, 7.
- Apamea 26, 5.
- Apasacius magister, Symmatii principis principum filius 191, 20.
- Apate 50, 5.
- Apelbart ameras Mantziert 192, 7.
- Apelbart alter, ameras Mantziert, Aposelme filius 195, 4.
- Apelmuze secundus Appasbatas ameras Mantziertani filius 195, 8.
- Aphrazia 225, 12.
- Aphrodisia 47, 4.
- Aphrodisias 35, 15.
- Apia 52, 16.
- Apoganem Cricoricii Taronitas frater protospatharius, ac deinde patricius factus, Constantini filii Libia filiam uxorem ducit, domumque barbari CP. ab imperatore accipit 184, 23.
- Apolesphaet secundus Abelchamiti filius 193, 24. ameras Mantziert 195, 21.
- Apollodorus 107, 1.
- Apollonia 49, 19. 56, 3.
- Apollonius 108, 14.
- Aposatas. Peratidis ameras Symmatium principem principum interficit 191, 18. 192, 16.
- Aposebatas Abelchamiti filius, ac post eum ameras Mantziert, Romano imperio se subiicit 193, 9.
- Aposelmes tertius Abelchamiti filius 194, 8. ameras Mantziert 196, 1.
- Apros 47, 4.
- Apsanum 122, 9.
- Aquileia 123, 5. ib. 9.
- Arabes 93, 11. 96, 5. 98, 18. 103, 14. 113, 7. in Christianos desaevient 106, 6.
- Arabia felix 113, 17. petraea 99, 20.
- Aradus ins. 95, 21.
- Aralus 49, 20.
- Arbe 140, 6. 147, 11.
- Arcadiopolis 47, 2.
- Arcaicae filia Cricoricis Taronite capti, et petente Leone imp. liberati 183, 13.
- Archelaus Cappadociae rex 20, 16.
- Arenta 163, 15.
- Argentani 163, 2.
- Argivi 39, 3.
- Argos 52, 9.
- Argas 50, 2.
- Ariaratha Cappadociae rex 20, 13.
- Asinrathea lacus 20, 15.
- Aristophanes 108, 3.
- Assenia 193, 18. 192, 2. 193, 19. 197, 10. 204, 8. minor 19, 18. 31, 10. quarta 163, 15.
- Armeniacum thema 199, 16. 225, 20. 270, 3. cur sic dictum 17, 19. Cappadociae pars 20, 7. eius urbes 21, 6.
- Armenti 18, 1. 19, 12. 31, 21. 33, 1. 184, 6. 227, 14.
- Arpadus Salmutzin filius, Turcorum hoebedas ac deinde princeps 170, 5. eius filii 174, 23.
- Arrabouites praetor 204, 1.
- Arsenius protospatharius et manclabita sub Porphyrogemito 236, 23.
- Arsinoe 39, 14.
- Artaxerzem quem leo invaserat Persa quidam liberat 19, 3.
- Artemidorus 42, 9. 107, 11.
- Artemisia 37, 1.
- Arzes 192, 4. 196, 5. 197, 7.
- Asandus Muindari filius 90, 18.
- Asia 22, 14. 24, 5. minor sub Persia, posteaque sub Macedonibus in satrapias divisa 15, 17. 17, 8. sub Romanis ab uno

- proconsule administrata 13, 14.
in eadem unus magister militum ad Iustinianum usque 15, 5.
- Asmosatum** 226, 4.
- Asotius primus principum princeps** 191, 16.
- Asotius alter, sive Asoticus prioris nepos, principum princeps** 187, 16. 193, 3.
- Asotius Iberiae curopalates Adranase curopalates filius** 207, 17. 209, 18. 212, 4.
- Asotius Ciscases patricius Pancratii magistri Iberis filius** 199, 4. 206, 8. filium Curcenio magistro dat uxorem ibid. 18. Adranatium urbem Romano imp. donare vult, sed frustra 208, 16. 210, 13. eandem postea ab ipso gener suus auferit 206, 14.
- Asotius Cricoricii Taronitae filius protospatharius a Leone imp. factus** 184, 18. postea patricius a Romano renuntiatur 188, 16.
- Asotius protospatharius Cricoricii sive Gregorii patricii filius** 183, 14.
- Aspalathum urbs** 128, 4. 137, 15. 141, 10. 147, 9. 149, 8. a Diocletiano condita 125, 22. 137, 15. eius descriptio 125, 22. 137, 15.
- Aspar Romani exercitus dux a Gezericho victus in Africa** 112, 21.
- Aspona** 225, 8.
- Aspron** 167, 8.
- Assyrii** 30, 16.
- Astacenus sinus** 25, 1.
- Astacus** 27, 7.
- Atech ins.** 181, 19.
- Atel fl.** 164, 9.
- Atelcusu** 169, 13.
- Athanaeus** 109, 6.
- Athenienses** 53, 5. ibid. 9.
- Atramyttium** 41, 14.
- Attalia** 14, 9. 37, 19. 229, 1. 231, 5.
- Attalus Pergamenus** 28, 14.
- Attila Avarum rex Italiam universam devastat** 123, 12.
- Atzara fl.** 206, 16.
- Aulon** 56, 3.
- aureum litus** 179, 24.
- Ausones** 58, 16.
- Axiopolis** 47, 15.
- azatus curopalates Iberiae** 202, 14.
- Azed Arabum princeps** 105, 9.
- Azotus Armenius Angurines Laecastriae gener praefectus excubitorum sub Leone** 33, 1. contra Bulgarios pugnans occiditur ibid. 6.
- Baasacius Larissae clisurarcha sub Leone Phil.** 227, 16.
- Baetica Hispania** 108, 13.
- Baetis fl.** 107, 16.
- Bagdad** 113, 8. 114, 4. 214, 20.
- Bagibarea** 143, 20.
- Bal fl.** 181, 3.
- Balbadonos** 225, 8.
- barbari domus CP. Apoganemo, posteaque Cricoricio Taronitae data** 185, 11. hanc Cricoricus, cum Gregorae suburbio in Celsione commutat 186, 23. sed utrumque sibi vindicat imperator 189, 2.
- Barbatus patricius accubitor sub Alexandro imp.** 231, 23.
- Bardas Platypus protospatharius et Peloponnesi praetor sub Romano** 223, 9. Leonem Agelastum protospatharium expellit ib. 14.
- Baretas** 225, 7.
- Bargala** 50, 2.
- Bargylia** 36, 20.
- Bargyliaecus sinus** 36, 18.
- Baris** 62, 16. 121, 3. 131, 5.
- Bartzus ins.** 146, 5.
- Baruch fl.** 171, 10.
- Baruphorus** 77, 8.
- Basilaeum** 26, 18.
- Basiliscus archiepiscopus Comanensium et martyr** 22, 2. eius corpus cum reliquiis D. Iohannis Chrysostomi conditum ib. 4.
- Basilius magnus Caesareae episcopus, Cappadox** 22, 4. eius fratres ib. 9.
- Basilius Macedo accubitor antequam imperium adeptus esset** 233, 15. Chrysocher et Carbeam Tephricae principes vicit 31, 18. Cyprum insulam a Saracenis recepit 40, 16. Saracenos ab Italia expulit 130, 1.
- Basilus patricius accubitor sub Porphyrogenito** 231, 17.
- Basparacaca** 187, 15.

- Rasperacantiae 201, 7.
 Becla 128, 5. 140, 6. 147, 11.
 Belaë Terbuniae zupanus 161, 12.
 Belegrada 173, 17. 177, 12.
 Belisarius magister Orientis 16, 9.
 Belitzin 151, 5.
 Belochrobati 143, 21. eorum vi-
 res 148, 1.
 Belogradum 131, 5. 153, 8.
 Beneventum urbs 120, 22. 131, 14.
 a Longobardis capta 120, 5. a
 Soldano oppugnata ab impera-
 tore CP. liberatur, eique se sub-
 iicit 133, 18. 136, 11.
 Berbiani 79, 16.
 Berengarius Italiae regnum adit,
 et Romae coronatur 115, 19.
 cum Rodulpho regnum partitur
 116, 16. marchiones Burgundos
 vincit 117, 1. a Phalamberto
 compatre occiditur ib. 11.
 Berinopolis 225, 19.
 Beroe 47, 11.
 Berpe 49, 20.
 Berrhoa 49, 16.
 Berta Adelberti Italiae regis uxor
 115, 12.
 Berta Rodulphi ac postea Hugonis
 uxor 117, 22.
 Berta Hugonis filia, Romano Por-
 phyrogeniti filio nupta, Eudo-
 chiae a Graecis appellata 118, 5.
 Berullia 163, 18.
 Berutze 77, 13.
 Billaeus fl. 29, 21.
 Biniola 122, 11.
 Biscus Chersonis princeps Bospo-
 rianos vincit 252, 18.
 Bialas fl. 160, 20.
 Bitotzebe 75, 14.
 Bithyni 17, 8. 25, 8. 26, 1. 29, 3.
 Bithynia 15, 9.
 Bixya 47, 3.
 Blastemerus Serviorum princeps
 Bulgaros vincit 154, 8. eiusdem
 liberi ibid. 13.
 Blastemerus Michaelis Bulgariae
 principis filius, a Servis in bello
 captus 154, 18.
 boebodi Turcarum duces 168, 5.
 Boeoti 46, 18.
 Boes 122, 11.
 Bogu fl. 179, 15.
 Boici 152, 12.
 Boisesthlabus Serviorum princeps
 154, 1.
 Bonifacius Libyae occidentalis
 praefectus Africam Vandalis pro-
 dit 110, 13. ab iisdem postea
 cum eos expellere vellet, victus
 112, 18.
 Borotalmat 166, 1.
 Boso Hugonis Italiae regis frater,
 Burgundiae marchio a Berenga-
 rio victus 116, 22.
 Bosona 159, 21.
 Bosporiani 63, 10. 244, 11. La-
 zicam et Ponticam temporibus
 Diocletiani invadunt ib. 16. a
 Chersonitis pacem petere com-
 pelluntur 247, 12. 249, 13. ab
 iisdem saepe victi parte regio-
 nis suae multantur 251, 2. 253,
 5. 255, 10. insidiis Chersoni-
 tas frustra petunt ib. 22. seqq.
 Bospores Ponti civitas regni Bo-
 sporiani caput 63, 3. unde sit
 dicta 63, 10. Thracius unde
 sit dictus 62, 23. Byzantius 63,
 19. Cimmerius ib. 16. 166, 17.
 177, 6. 179, 19. 245, 18. 249,
 14. 255, 10. 21.
 Bothrenotus 60, 17.
 Bragylus 49, 18.
 Branus Muntimeri filius Serviae
 principatu a patruale Petro de-
 ficitur 155, 17. ab eodem, cum
 in eo movisset arma, capitur,
 et oculis orbatur ib. 23.
 Bratzes ins. 164, 3.
 Brebera 145, 8.
 Britannia 110, 8.
 Bronium 122, 13.
 Brundus 122, 15.
 Brutus fl. 171, 12.
 Buccellariorum thema 14, 18. 19,
 20. 225, 6. 16. eius populi et
 urbes 28, 8. 21.
 Bulatzospon 166, 1.
 Bulgari 44, 17. 73, 24. 103, 20.
 154, 4. 156, 18. 174, 9. 176, 24.
 Onogundri olim appellati 46, 4.
 quando Istrum fluvium traiecer-
 rint ib. 2. a Patzinacitis saepe
 victi 71, 12.
 Bulgaria 45, 15. 146, 16. 153, 20.
 156, 9. 159, 4. 238, 20. nigra
 81, 3. 180, 12.

- a 56, 3.
 Sprach 77, 9.
 Turcarum carchas, filius
 carcha 175, 12.
 Minusius 50, 7.
 179, 20.
 undia 115, 22.
 ic fl. 181, 3.
 Maecotidis paludis ostium
 51, 5.
 Zaclumorum princeps
 50, 19.
 egrade 74, 23.
 elinus Francorum dux a Nar-
 ete victus 60, 21.
 oba 61, 15. 130, 5.
 tantii 43, 4. quorum coloni ib.
 46, 18.
 tantium 13, 12. 44, 9. 112, 21.
 250, 15.
 bari Chazarorum gentiles ab iis
 victi ad Turcas secedunt 171,
 15. patria et Turcarum lingua
 utuntur ib. 21. iis coniuncti
 Patzinaciam invadunt, Symeo-
 nemque Bulgarum fugant 172,
 14. postea a Symeone et Pa-
 ztinacitis eiciuntur ib. 17.
 bertzentza 122, 22.
 acicius Basparacaca 187, 15.
 ades 100, 19.
 aesar cur sit dictus 34, 8.
 aesarea 36, 10. 50, 6. 226, 2.
 Cappadociae 18, 15. 19, 19.
 eius urbes a quo sic dictae 20,
 20.
 Caesarianus qua ratione in Cher-
 sonem eat, et foedera cum Pa-
 ztinacitis ineat 72, 9.
 Caesarius Gregorii Nazianzeni fra-
 ter 22, 9.
 Caisus Mundari filius 90, 18.
 Calabria 118, 20. 120, 17. 123, 14.
 225, 1. eius urbes 62, 7.
 Callatis 47, 14.
 Callinicus Graecum ignem primus
 imp. Pogonato reperit 216, 20.
 Callipolis 47, 3. 120, 18.
 Calphus Saracenororum dux 61, 14.
 130, 3.
 Calpiani 107, 10.
 Camacha 226, 8.
 camelauca Constantino a deo per
 angelum missa, et in S. Sophia
 deponi iussa 82, 17. quando
 imperatores iis utantur ib. 20.
 Camirus 39, 9.
 Canale 161, 20. Terbuniae pars
 162, 3. 14.
 Canalitae 128, 19. 131, 2. 153, 11.
 161, 6.
 Cancar 167, 16. Patzinacitarum
 pars 169, 7.
 Capante 121, 14.
 Capha 252, 20. 255, 14.
 Capidava 47, 15.
 Cappadoce 225, 10. famosi 21, 8.
 Cappadocia 14, 14. 224, 18. unde
 sit dicta 19, 2 sqq. quot in
 partes diversis temporibus dis-
 tributa 18, 12. eius urbes 20,
 20. montes 14, 14.
 Capre 122, 19.
 Capua a Vandalis bis capta et de-
 leta 121, 8. in eius locum alia
 urbs a Landulpho episcopo aed-
 ificata ib. 12. quae a Soldano
 obsessa, ab imperatore CP. li-
 beratur, eique se subicit 133,
 18. 136, 11.
 Caranus tertius Herculis filius pri-
 mus Macedoniae rex 49, 4.
 Caratia lacus 20, 14.
 Carbeas Tephrices princeps a Ba-
 silio Mac. victus 31, 16.
 carchan tertia Turcarum dignitas
 174, 18.
 Care 172, 13.
 Cares 17, 7. 23, 20.
 Caria 14, 12.
 Carolus magnus monasteria in Pa-
 laestina excitavit 114, 22.
 Carpasium 39, 16.
 Carpus 47, 15.
 Cars 192, 2.
 Carthago 57, 12. nova 107, 16.
 Casachia regio 181, 17.
 Case 172, 13. 226, 1.
 Castalius fons 55, 19.
 Castellium mons 38, 1.
 Casulinus fl. 61, 2.
 Catacalus magister et scholarum
 domesticus sub Leone, Phasia-
 nem devastat 199, 22.
 Cataonia Cappadociae pars 18, 13.
 Catautrebena 140, 10.
 Catera 159, 21.
 Caucasus mons 181, 18.

- Cazachia 177, 9. 181, 17.
 Celaenidium 50, 2.
 Celle 49, 17.
 Celtzene 30, 13. 186, 24. 226, 9.
 Cephallenia 224, 20. thematis Pe-
 loponnesi pars 54, 7. eius in-
 sulae ib. 10.
 Ceraeopyrgus 49, 20.
 Ceramicus sinus 37, 3.
 Cormia 39, 15.
 Cotzeum urbem ab Iberibus fru-
 stra petunt Leo et Romanus
 imp. 200, 20.
 Chabuxingyla 167, 18.
 Chader fl. 181, 4.
 Chaeronea 51, 18.
 Chalcis ins. 51, 20.
 Chaldaei 30, 19.
 Chaldiae thema 185, 5. 199, 18.
 209, 12. 226, 10. unde sit di-
 ctum 30, 17. quibus gentibus
 et urbibus contineatur ib. 9.
 Chalep 113, 23.
 Chaliat 191, 14. 192, 8.
 Chalis ins. 51, 20.
 Chamuch 269, 10.
 Chanzit 226, 5.
 Charan 114, 1.
 Charax 109, 16.
 Charca 193, 7. 195, 12.
 Charoboe 165, 3.
 Charsianum 227, 11. mediterranea
 Cappadociae pars 20, 4.
 Charsias dux Romani exercitus
 contra Persas 20, 4.
 chartularius cursus publici 184, 1.
 Chase protospatharios a Saracenis
 oriundus sub Alexandro 230, 14.
 Chazari 164, 12. 171, 15. 177, 19.
 eos Alani bello infestare pos-
 sunt et aditu in Chersonem pro-
 hibere 80, 3. item Bulgari 81, 3.
 Chelandia 169, 16.
 Chemps 113, 22.
 Cherronesus 52, 19.
 Chetsonis thema 62, 19. 68, 21.
 71, 18. 77, 18. 104, 4. 179, 19.
 257, 17. ad Theophilum usque
 a protegente administrata 178,
 22. deinde praetor in illud ab
 imperatore missus 179, 1.
 Chersonitae 77, 18. 266, 14. Bo-
 sporianos Lazicam et Ponticam
 devastantes pacem a Romanis
 petere cogunt 244, 9. 246
 249, 13. saepe victos parti-
 gionis suae mutant 253, 64
 11. insidiis a Bosporianis
 tuntur, sed frustra 255,
 sqq. Scythas defectionem
 ctantes ad deditiorem com-
 lunt 250, 22. privilegium ad
 cletiano et Constantino parti-
 ornati 249, 21. rebellantes
 nam ratione reprimi possint :
 20. 270, 15. iis Patricii
 mercenariam operam praest-
 71, 21.
 Chert 191, 15. 192, 4.
 Chidmas fl. 168, 9.
 Chingylus fl. 168, 9.
 Chius ins. 42, 20.
 Chlebena 146, 13. 151, 5.
 Chlebiana 145, 6.
 Chliat 191, 14. 192, 9. 196, 3.
 Chlum 160, 16.
 Chlunus mons 160, 12.
 Choara ins. 164, 5.
 Chonae 24, 9.
 Chopon 165, 3.
 Choracul fl. 181, 2.
 Chorasani vel Chorassani 106, 3
 113, 19.
 Chozani thema 226, 3.
 Christophorus Romani imp. filius
 54, 4.
 Chroboti 162, 10. 174, 12. eorum
 pars Abaris expulsis Dalmatis
 occupant, et a Francorum domi-
 nio se subtrahunt 144, 3. 148, 11.
 bellum extra fines non ferunt 148,
 9. a Bulgaria frustra lacessiti
 150, 20. eos tandem ad inter-
 necionem caedunt 158, 18. e-
 rum vires et urbes 151, 4. et
 paniae 145, 6. eorum par-
 quaedam Illyricum et Pannonium
 occupat 144, 13.
 Chrobatia 144, 6. 146, 9. 158, 9
 162, 14. alba 151, 21. eius situs
 145, 10.
 Chrysocher Manichaeorum prin-
 ceptus a Basilio Mac. victus 31, 15
 S. Chryzogoni monachi et marty-
 ris corpus ubi asservatum 138
 17.
 Chrysopolis 63, 20.
 Ciabus 79, 14.

- as sinus 44, 1.
 rra 38, 3.
 rhaetiae 229, 16. 239, 19.
 r novae frequenter moliti 38,
 . Cibirraeotarum thema quas
 bes contineat, quibusque cir-
 cumscribitur 36, 15. 38, 18.
 r ins. 163, 19.
 ia 19, 17. eius montes 35,
 2.
 merius sinus 63, 3.
 ba fl. 75, 8.
 nm 39, 13.
 ita nova Italiae urbs prope Be-
 ventum a Longobardis extru-
 ta 120, 9. olim sedes ducatus
 25, 9.
 boca 151, 6.
 diopolis 28, 22. 36, 9.
 usurae Strymonis 50, 12.
 zomene 42, 19.
 demus 48, 13.
 ima 47, 10.
 mata 68, 23. 80, 8. eorum ur-
 bes 180, 6.
 issa Dalmatiae urbs 127, 3. qua
 ratione ab Abaris capta 127, 20.
 onimerus Stroemeri filius a pa-
 truele Petro Serviae principa-
 tum invadens occiditur 155, 13.
 lugia 122, 14.
 usura 226, 6.
 nenus Bulgarorum exercitus dux
 158, 7.
 nidus 37, 5.
 oelia 47, 4.
 onobia SS. Enthymii et Theo-
 dosii ab Arabibus vastata 106, 10.
 ogradus 122, 7.
 oloneae thema 19, 1. 91, 12. 199,
 17. 226, 9. initium minoris
 Armeniae 31, 10. quibus ter-
 minis circumscribitur ib. 13.
 olophon 24, 7. 42, 18.
 coloris 206, 17.
 colosae 24, 9.
 ome 13, 4.
 Commata 225, 14.
 commercarius Chaldiae 190, 20.
 Comodromus 225, 22.
 Comopolis Domateri 25, 18. Me-
 ri 14, 5. 25, 16. Modrenae
 28, 8.
 Concordia 121, 21.
 condurae navium genus 150, 11.
 Conopa 79, 6.
 Constans a Diocletiano contra Bo-
 sporianos missus, bellum cum
 iis infeliciter gerit 243, 19. sed
 Chersonitis adiuvantibus eosdem
 ad pacem petendam compellit
 247, 23. postea imperator 250, 8.
 Constans protospatharius et man-
 clabita sub Romano, patricius et
 drungarius rei navalis sub Por-
 phyrogenito 208, 8. legatus ad
 Asotium Ciscasem, Cursenium
 et Davidem Iberes ib. 8 sqq.
 Constantia 39, 13. 79, 7. eius
 episcopus Cyzicum ex decreto
 synodi in trullo transfertur, et
 Hellesponti episcopis praest
 216, 1.
 Constantiana 47, 14.
 Constantiensium urbs 216, 1.
 Constantinopolis 44, 11. 46, 11.
 74, 19. 96, 3. 101, 23. 134, 8.
 159, 7. 184, 19. 214, 7. a Ma-
 via Saraceno duce frustra ob-
 sessa 99, 2.
 Constantinus M. imperium in tres
 filios qua ratione diviserit 57, 7.
 Constantinus patricius accubitor
 sub Leone, et sub Porphyroge-
 nito 231, 22. 240, 16.
 Constantinus Libis filius protospa-
 tharius et domesticus inferiorum
 ministrorum aulae CP. sub Leone,
 sub Porphyrogenito proconsul,
 patricius et magnus hetaeriarcha
 184, 8. eius legationes ib. 11.
 Constantinus loricatedus protocara-
 bus, et Phialae protospatharius
 sub Romano 241, 13. qui etiam
 ei attribuit agraria Augustae 242,
 13.
 Coreyra 54, 11.
 Corcyraei 56, 18.
 Core 193, 7. 195, 12.
 Cori 151, 6.
 Corinthus 52, 5. 217, 18.
 cortelini 26, 19.
 Corus 21, 5.
 Corycus 35, 13.
 Corycium antrum 35, 14.
 Cotyaenum 25, 14.
 Cotys Thracum rex 23, 15.
 Cotys Bosporianorum rex 63, 13.

- Cotzilis Francorum dux a Chrobato in bello occisus 145, 2.
 Cracnacatae 167, 10.
 Crainas Belaë zupani filius Blastemeri Serviae principis filiam uxorem ducit, et primus Terbuniae princeps renuntiatur 161, 11.
 Crarium 77, 17.
 Crasemere Chrobatorum rex, Tempemere filius 150, 1.
 Cratia 28, 18.
 Creta ins. 21, 10. 59, 11. 104, 16.
 Cribasa 145, 9.
 Cribetaeni 75, 2.
 Cribitzæ 79, 16.
 Cricoricus Taronis princeps Saracenis adversus Romanos favet 182, 12. Arcaicae filios capit, et petente Leone imp. liberos abire sinit 183, 12. 185, 1. CP. renuntiatur magister et praetor Taronis ib. 10. plurima ab imperatore CP. accipit, posteaque amittit ib. 11. 186, 15.
 Cricoricus, seu Gregorius patricius 183, 21.
 Crinitæ protospatharii legationes ad Tornicum Apoganemi filium 190, 12. 21.
 Crinites Arotas protospatharius et Peloponnesi praetor sub Romano 222, 8. Sclavos rebellantes reprimit, novaque iis tributa imponit 223, 1. postea Graeciae praetor ib. 8.
 Crison Bosporianorum princeps sub Diocletiano Lazicam et Ponticam devastat, sed Bosporo a Chersonitis capta pacem petere cogitur 244, 11 sqq.
 Crisus fl. 174, 7.
 crociferum pratum 35, 14.
 Cromna 29, 14.
 Croto 60, 3.
 S. crucis vicariatus 225, 18.
 Ctenas clericus et novae ecclesiae domesticus protospatharii dignitatem a Leone imp. emit 232, 6. 233, 4.
 Cuartzitzur 167, 18.
 Cuba fl. 171, 10.
 Culpee 165, 7.
 Cuphis 179, 15.
 Curcenius Pancratii magistri filius, Symbatii magni Iberiae principis nepos 206, 7.
 Curcenius alter Asotii Ciscaie patricii filiam uxorem ducit, ab ipso Adranatizium urbem fert 207, 1. magister a Romano imp. factus 208, 11. 210, 1.
 Curcra ins. 163, 19.
 Curcra ins. 146, 5.
 Curium 39, 15.
 Curtogermati 172, 12.
 Cusarus Mundari filius 90, 15.
 Cuzu 173, 12.
 Cybernicus 255, 11.
 Cybistra 21, 4.
 Cyclades insulas 43, 6. 11. 58. 21. 57, 15.
 Cymbalæus 227, 7.
 Cynetæ 107, 8.
 Cyprii 214, 4.
 Cyprus insula 59, 12. 95, 19. unde sit dicta 40, 1. quorum olim in potestate ib. 5. a Romanis provincia facta, deinde a Saracenis capta et vastata et ib. 11. postea tamen impetrante Rhinotmeto habitari coepta 214, 4. quot in ea urbes 39, 13.
 Cyrenaea 39, 14.
 Cyrene 112, 10.
 S. Cyriacae urbes 60, 2.
 Cynus ins. 59, 11.
 Cytheraea 39, 15.
 Cytorus 29, 12.
 Cyzicus 26, 6. 43, 2. 217, 1. eius episcopus a quo ordinari debet 214, 16.
 Daciae praefectura 56, 5.
 Dadibra 30, 5.
 Dagottheni 25, 7.
 Dalenus 146, 3.
 Dalisandus 36, 11.
 Dalmatae 141, 21. cur dicti Romani 125, 19. ab Abaris penne deleti 127, 10. Sclavorum tributarii 147, 8.
 Dalmatia Italiae regio 57, 20. 61. 14. 128, 9. 146, 17. 150, 15. 163, 6. a Diocletiano novis urbibus aucta 125, 22. ab Abaris qua ratione occupata 141, 1. 143, 15. deinde in Chrobatorum potestatem venit 144, 3. 147, 21. eius fines 141, 3.

- Amasus** 79, 4. 113, 22.
Amianus patricius et accubitor
sub Michaelo 230, 17. 231,
 26.
Ampris fluvius 73, 5. 78, 18.
 177, 5. 179, 13.
Amastris 73, 6. 179, 13.
Amobius fl. 73, 5. 78, 22. 111, 7.
 126, 8. 141, 6. 153, 7. 174, 10.
 179, 10.
ardani 26, 2.
ardaniae praefectura 56, 9.
ascylium prom. 25, 1. 44, 1.
asymon 19, 13.
aulium 51, 18.
avid Iberum pater Hierosolymis
emigrat in Persidem 197, 20.
 198, 4.
avid Symbatii magni Iberiae prin-
cipis filius 206, 3.
avid Adranase europalatae Ibe-
riae filius 209, 18. 213, 6.
debeltus 47, 9.
Decapolis ubi, et quas urbes con-
lineat 36, 7.
Decatera 61, 15. 139, 1. 145, 15.
Delphi 51, 18.
Delus ins. 43, 9.
Demetrius 50, 5.
Demonicus Cypri rex 40, 8.
Derzene 269, 15.
Desnec 159, 22.
Dexippus 56, 20.
Diadora urbs 128, 5. 147, 10. **cur**
sit dicta 139, 11. **aliquot eius**
templorum brevis descriptio ib.
 19.
dialecti linguae Graecae quot, et
quinam populi iis usi sint 42,
 13.
Dioburus 49, 18.
Dioclea urbs a Diocletiano condi-
ta 126, 4. 162, 8.
Dioclea regio ubi 145, 11. **ab**
Abaris occupata, deinde Serviis
ad habitandum concessa 162,
 12. **eius urbes** ib. 19.
Diocletiani 126, 4. 162, 7.
Diocletianopolis 49, 21.
Diocletianus Salona oriundus 58,
 1. **Dalmatiam novis urbibus**
auxit 125, 21.
Diogenes Chersonis proteuon sub
Constantino Scythas rebellantes
vincit, donisque plurimis ab
imperatore cohonestatur 250, 22.
 252, 8.
Dionysius Periegetes 39, 18. 43,
 10. 52, 20. 108, 2. 9.
Dionysopolis 47, 13.
Ditzice fl. 160, 21.
Ditzaina fl. 79, 8.
Dius 49, 16.
Dobrisic 161, 2.
Dodone 55, 15.
Dolonchi Thraclae populi 46, 9.
unde sint dicti ib. 7.
Domaterus 25, 19.
Dometiopolis 36, 8.
S. Domni corpus ubi asservatum
 137, 20.
Dorienses 39, 2.
Dorylaeum 25, 13.
Dostinica 156, 4. 159, 20.
Dresnec 159, 20.
dromonium imperiale quandonam
in usu esse coeperit 233, 9.
quinam in illud cum impera-
tore ascenderint ib. 18. 234, 8.
Dyrrhachium 145, 12. 153, 14.
 156, 12. **olim Epidamnus, urbs**
Macedonica 57, 2. **nunc the-**
matis caput 56, 1. **quaenam**
in eo themate urbes et praefe-
cturae ib. 2.
Echinaeus 50, 5.
Edessa 49, 16.
Elbysinii 107, 9.
Eleusin 51, 18.
Elissus 145, 12.
Elitua 122, 12.
Elos 221, 11.
Emessa 113, 22.
Emet 114, 2.
Emota 145, 7.
Eneti 29, 11.
Eordaei 49, 16.
Ephesii 22, 18.
Ephesus 23, 21. 41, 13. 96, 4.
Ephyra 52, 5.
Epicurus Neoclis, Samius 41, 8.
Epidamnus 56, 2.
Epidaurus urbs a Sclavis capta
 136, 22.
epigrammata 21, 11. 16. 27, 12.
 61, 2. 63, 19.

- Epirus nova 56, 11. Phocensis 54, 16.
 Episcopium 269, 16.
 Erax fl. 203, 21. 205, 22.
 Ertem 165, 6.
 Erythini 21, 4.
 Erythinni 29, 14.
 Esibe 114, 2.
 Essupe 75, 18.
 Estiunez 140, 11.
 Etel 173, 12.
 Euzboclias Bulgarorum exercitus dux 158, 7.
 Euboea ins. 51, 20 59, 12.
 Eudocia Constantini Porphyrogeniti avia 118, 7.
 Eudocia Constantini Porphyrogeniti soror 118, 7.
 Eudocia Romani Porphyrogeniti uxor 118, 7.
 Eudocias 225, 11.
 Eudoxiopolis 47, 2.
 Euphemius grammaticus sub Romano 54, 1.
 Euphrates fl. 97, 8. 100, 1.
 Euphratia 227, 21.
 Europa 13. 12. 44, 8. 111, 20.
 Europus 49, 16.
 Eustathius patricius, reique navalis drungarius sub Leone 237, 14.
 Eustathius Argyri Charsiani praetor sub Leone 227, 10.
 Eustathius protospatharius, asecretis, et Cibyrrhaeotici thematici vicarius inimicitias cum Stauracio Platy exercet, eumque apud Leonem imp. calumniatur 229, 5.
 Eustracem 50, 2.
 S. Eustratius martyr, Arabracenus 31, 14.
 Ezelech Ielechi filius, Arpadae nepos 175, 5.
 Ezeritae Sclavi sub Theophilo et Michaelis rebellantes ad tributa pendenda damnantur 221, 19. ea tributa sub Romano iisdem defectionem parantibus auferuntur ac non multo post immittuntur 222, 2.
 Fereon 234, 13.
 Faustopolis 21, 3.
 Faverias 63, 18.
 fluvii Sarcel inter et Dumbria 179, 12.
 fontes qui ulcera in ore exant ubi 268, 22.
 Franci 28, 13. 60, 21. 86. 11. 118. 123, 5. 22. 152, 2. Ombatorum Dalmatiae dominum amittunt 145, 1.
 Francia 62, 12. 123, 5. 131, 5. 144, 8. 152, 13. magna fl. 15. 132, 9.
 frigidi montes 14, 8.
 Gabriel clericus ad Turcas lapsus 74, 3.
 Gades 107, 13.
 Gaieta 120, 19.
 Galatae 29, 3. Francorum cetera 28, 12.
 Galatia 15, 9.
 Gallia 111, 11.
 Galumaenic 161, 1.
 Gangra 30, 4.
 Ganos 47, 3.
 Gaza 94, 18.
 Geech fl. 164, 10.
 Gelandri 76, 17.
 Gemindus 49, 17.
 Gensch 172, 13.
 Georgius magister et Abazus princeps 206, 19.
 Gepedes Gothica gens quae regionem incoluerint 111, 6.
 Germani 111, 18.
 Germanicopolis 36, 8.
 Germanus 56, 6.
 Gezerichus Vandalorum principis Libyam occidentalem occupat. Asparumque ac Bonifacium Romanos duces vincit 112, 2.
 Giaticatae 167, 11.
 Giaticopon 166, 7.
 Gletes 107, 9.
 Goezanum 30, 16.
 Gogidiscus Vandalorum principis 111, 19.
 Goinicus Blastemeri Servis principis filius, a Muntinero fratre captus, et in Bulgariam missus 154, 14.
 Gomphi 50, 5.
 Gottharus Vandalorum principis Libyam occidentalem occupat 112, 4.
 Grotum 60, 20 sub Arcadio

- onorio** Romanorum in terris
des ponunt 111, 6. Panno-
iam primo, deinde Thraciam
e denique Libyam occidenta-
rum incolunt 111, 12.
idolotae 162, 20.
leci 25, 10. 51, 8. 217, 8.
lecia 53, 17.
leucus ignis quando inventus
34, 11. 216, 21. sermo defi-
ciente Romano imperio affecta-
tus 13, 2.
leonicus fl. 25, 11. 43, 3.
leogorae suburbium 186, 24.
Gregorii ins. 78, 1.
Gregorius Thaumaturgus Neo-
caesareae episcopus Cappadox
21, 21.
Gregorius Naziancenus, Cappa-
dox 22, 5. in sede SS. apo-
stolorum CP. sepultus ib. 6.
Gregorius Basilii magni frater
22, 9.
Gregorius patricius 183, 21.
Gregorius theologus 55, 17.
Gutaeca 145, 10.
Gycia Lamachi filia Asandri Bo-
spori principis filio nupta 256,
5. memoriam patris quotannis
celebrat 257, 20. patriam ab
insidiis viri qua ratione liberet
262, 1. privilegio donata 263,
3. ei statuas Chersonitae eri-
gunt 267, 3.
Gyla 165, 7. 166, 8.
gylas secunda Turcarum dignitas
174, 20.
Gyra 79, 15.
Haemimonti praef. 47, 8.
Haemus mons 45, 17.
Hagia 38, 13.
Halicarnassus 37, 1. 96, 4.
Halmyris 47, 16.
Halys 18, 18. 28, 19. 247, 15.
Harmonia 50, 2.
Hebola 122, 14.
Hedomene 49, 18.
Helcynium 145, 13.
Helenopolis 27, 6.
Heliopolis 216, 20.
Hellanicus 48, 7. 58, 15.
Hellas 43, 14. 51, 6. eius thematis
praecipuae urbes et insulae
ib. 17. Achillis urbs ib. 16.
Hellenes 51, 8. quinquam proprie
dicti ib. 12.
Hellespontica provincia 216, 3.
Hellespontus 43, 21.
Hemerius patricius et logotheta
cursus publici sub Leone 229, 8.
Hemnecus Bulgarorum exercitus
dux 158, 7.
Henetici 121, 20.
Heraclea 28, 16. 47, 2. Lacci 49,
17. Strymni 47, 6.
Herculis columnae 106, 22.
Herodorus 107, 4.
Herodotus 19, 15. 41, 6.
Hesiodus 48, 3.
Hesperia 27, 12.
Hesychnius Illustris historicus sub
Iustiniano 18, 10. 55, 10.
Hierapolis 24, 8.
Hierocles grammaticus 46, 8. 51, 1.
Hierosolyma 95, 4. 198, 4.
Hispania 97, 18. 104, 13. 109, 14.
113, 12.
Homeritae 91, 1.
Homerus 22, 22. 29, 7. 39, 4. 54,
9. 55, 20.
Hormus 162, 4.
Hugo Adelberti ex Bertha filius,
Lotharii nepos 115, 13. a Be-
rengario Italiae rege victus ibid.
19. Rodulpho expulso Italiae
rex renuntiatur, eiusque mortui
uxorem Bertham matrimonio sibi
copulat 117, 21.
Hugo Taliapherni Burgundiae mar-
chionis, a Berengario victus 116,
21.
Hybul fl. 179, 14.
Hydruns 120, 18.
Jabdiertim 166, 9.
Iachnucas Manuelis Teces princi-
pis filius, Nicopoleos praetor
sub Leone 226, 15.
Ialyssus 39, 9.
Iapyges 58, 16.
Iasus 36, 18.
Iberes 108, 1. 109, 6. 212, 3. a
Davide genus se ducere gloriantur
197, 14. Hierosolyms ex-
cedunt, et in quadam Perisidis
parte sedes ponunt 198, 2. et
icto cum Heraclio foedere Per-
sas infestant ibid. 14. Persis
Saracenis contra Romanos sub

- Leone et Romano favent 200, 13. 201, 2. foedera cum Romano, posteaque cum Porphyrogenito ineunt, et male observant *ibid.* 23. Phasianes partem a Porphyrogenito accipiunt 205, 5. munera Hierosolymorum patriarchae frequenter mittunt 199, 1. cognatas uxores ducunt 197, 21.
- Iberia ad columnas Herculeas quot in gentes et provincias divisa 106, 22. 107, 3. Spania postea dicta *ib.* 14. occidentalis *ib.* 7. 14. orientalis 103, 8. 107, 19. 184, 4. 208, 15. 213, 8.
- Iberus fl. 107, 1. 2.
- Ihora 21, 6.
- Icanati 26, 16.
- Iconium 14, 6.
- Ielech alter Arpadæ filius 175, 1.
- Ies ins. 164, 5.
- Ilium 51, 16.
- Illyricum 47, 19. 144, 13.
- imperatores olim expeditionibus intererant 12, 3.
- Indi 13, 14.
- indictiones cur sint dictæ 55, 9.
- Ingor Russiæ princeps 74, 21.
- inscriptiones 15, 7. 34, 2.
- Ioannes Lydas 17, 16.
- Ioannes Eladas magister et patricius sub Leone 243, 1.
- Ioannes Manuelis Teces principis filius 226, 15.
- Ioannes Thalasson Phialæ protospatharius sub Leone 236, 20.
- Ioannes clericus et rector sub Romano 241, 20.
- Ioannes Curcuas magister sub Romano Phasianem devastat 200, 4. 205, 10. Theodosiopolim frustra oppugnat 204, 13. Mastatum capit, et Pancratio custodiendam tradit *ib.* 15. 24.
- Ioannes protospatharius Peloponnesi praetor sub Romano 222, 10. 239, 22.
- Ioannes protospatharius, et praetor Arrhabonites sub Porphyrogenito 204, 1.
- Ioannubius 50, 7.
- Iones 17, 6. 23, 20.
- Ionia 15, 8. 96, 3.
- Ionicus sinus 57, 5.
- Ionopolis 30, 6.
- Iordanes patricius et magister Orientis sub Arcadio, eius Lacon sculptiles 15, 14.
- Iosle 161, 1.
- Irenopolis 36, 10.
- Isam Arabum princeps 105, 10.
- Isauri 14, 7. 38, 17.
- Isauria 35, 10. eius montes 14, 17.
- Ismael Armenius Symposii patriarcha sub Leone 227, 14.
- Ismaelis filii Abrahami poster. 90, 15.
- Issicus sinus 35, 16.
- Issus 35, 16.
- Ister 40, 2. fluvius 44, 17. 174, 9. urbs 47, 14.
- Istria 146, 10.
- Itali 108, 6.
- Italia 114, 19. 118, 14. 125, 2. universa post translata *C.* imperii sedem a duobus patriciis administrata 118, 19. eius pars a Narsete Longobardis occupata 119, 5.
- Ithaca ins. 54, 10.
- Ithapolis 49, 20.
- Iustiniana 121, 22.
- Iustinianopolis nova metropolis Hellesponti 216, 1.
- Iustinianus ante imperium unicus praetor Romanorum agminum 34, 6.
- Iustinianus Rhinotmetus Cyprius 214, 13. pacem cum Saracenis quibus conditionibus faciat 105, 2. Mardaitas sedibus suis adducit *ib.* 3. 16. pacem cum Bulgaris factam dissolvit *ib.* 20. Cyprum iterum habitari curat 214, 19. eiectus restituitur 104, 9.
- Intotzas tertius Arpadæ filius 175, 2.
- Izid Arabum princeps 98, 4.
- Labinetza 163, 18.
- Lacedaemonia 52, 9. 221, 11.
- Lacedaemonii 38, 1. 46, 18.
- Lagobardia 60, 15.
- Lalaco patricius et Armeniarum praetor sub Leone Phasianem vastat 199, 17.

- Lamachus Chersonis proteuon di-**
tissimus 255, 22. eius memo-
 riam filia Gycia singulo quo-
 que anno celebrat 257, 20.
Lamia 50, 5.
Lampsacus 26, 6. 102, 6.
Landulphus Capuae episcopus Ca-
puam novam in locum veteris
urbis a Longobardis destructae
excitat 121, 12.
Laodicea 24, 10.
Lapithus 39, 14.
Larissa 50, 4. 227, 6.
Laryma 37, 9.
Lastobon ins. 164, 5.
Lau 136, 17.
laurae SS. Charitonis et Syriaci
et S. Sabae ab Arabibus vasta-
tae 106, 8.
S. Laurentii archidiaconi et mar-
tyris corpus ubi asservatum 138,
 23.
Lauriton 122, 15.
Lausaei 136, 18.
Lauzadus 36, 10.
Lazi 249, 8.
Lazica 244, 16. 252, 13.
Leanti 77, 12.
Lebedia 168, 9.
Lebedias Turcarum boebodus uxo-
rem Chazaram ducit 168, 6. prin-
 cipatum a Chazariae chagano
 sibi oblatum respuit 169, 17.
Lebedus 24, 12. 41, 14.
Lectum 43, 2. 19.
 legiones per singulas Romani im-
 perii provincias distributae 11,
 8. legio fulminatrix, Marmar-
 itarum, Pisidica, quadraginta
 martyrum, Thessalica ib. 10.
Lemnus insula 43, 8. 12.
Lenzaeni 75, 2. 166, 11.
Leo Armenus filiam chagani Cha-
zariae uxorem ducit 87, 9. eius
 mors 84, 4.
Leo Rhabduchus protospatharius,
Dyrrhachii praefectus, magister
et logotheta cursus publici sub
Leone 156, 12. legatus ad Pe-
 trum Serviae principem ib. 16.
Leo Argyri Eustathii filius, Seba-
stiae praetor posteaque magi-
ster et scholarum domesticus
 227, 9.
Leo protospatharius et Trycane
praetor sub Leone 242, 20.
Leo Armenius Phialae protospa-
tharius fit, et postea classis vi-
carius 236, 22. 239, 15.
Leo Agelastus protospatharius sub
Romano 223, 14.
Lesbus ins. 59, 13.
Lesnec 159, 21.
Lestron 56, 4.
Leucas ins. 54, 10.
Leucosyri 19, 14.
Leucusia 39, 15.
Libanus mons 96, 10. 103, 4.
Libya 92, 12. occidentalis 110,
 14.
Ligures 59, 14. 109, 3.
Limon 259, 12. 19.
Lindus 39, 9.
Lissus 56, 17.
Litumancerses 122, 13.
Litza 145, 9.
Liuntica Turcarum princeps, Arpa-
dae filius 172, 21.
Longini 13, 3.
Longobardi Gepedum gens 61, 9.
 111, 9. 120, 23. Pannoniam
 primo incolunt, ac postea a
 Narsete invitati Italiam fere uni-
 versam occupant 119, 20.
Longabardia 130, 15. 224, 21. 243,
 4. quibus urbibus contineatur
 60, 15. in duos principatus
 quando divisa 121, 1. postea
 imperatori CP. subiecta 62, 19.
Loutodocla 162, 20.
Lotharius Italiae rex Hugonis avus
 114, 19. Romam bello capit,
 ac non multo post Placentiae
 moritur 115, 6.
Lotharius Hugonis filius Italiae rex
 118, 1.
Lucabete 162, 4.
S. Lucas 22, 16. 163, 22.
Ludovici Italiae regnum invadens
oculis orbat 115, 14.
Ludovicus Franciae rex Soldanum
Saracenorum ducem capit 131,
 12. eius fraude Capuam ac Be-
 neventum amittit 132, 4.
Luli 19, 21.
Lulianum 122, 9.
Lumbricatum 140, 7.
Lusitani 109, 17.

- Lusitania** 108, 13.
Lycandus vetustissima Armeniae urbs 33, 21. quandonam inter themata censerī coeperit ib. 19. 228, 7.
Lycaones 15, 21. 20, 9.
Lycaonia 14, 7. 18, 21. 19, 19.
Lycia 14, 12.
Lycii 38, 18.
Lydi 17, 6. 23, 19.
Lydia 15, 8. 23, 2.
Macedones 17, 4. 221, 6.
Macedonia unde sit dicta 48, 2. eadem **Macetia** nuncupata ibid. 12. sub regibus primum, deinde Romani imperii provincia, ac denique thema ib. 15. quot in ea praefecturae et urbes 49, 15. eius reges Herculis nepotes 48, 15. eorum insignia ib. 22.
Maceta 48, 10.
Madamaucus ins. 124, 6.
Madaucum ins. 122, 13.
Madianitica solitudo 90, 19.
Madis Arabum princeps 105, 14.
Maeander fl. 41, 3.
Maeones 23, 19.
Maeonia 15, 8.
Maeotis palus 177, 7. 181, 4. 245, 3. 246, 11. 252, 13.
magistrarianus 103, 8.
Magnesia 24, 8. 41, 13.
Mahometes pseudopropheta genus ab Ismaele ducens 90, 13. primum camelorum ductor, mox heram suam uxorem ducit 91, 2. Phatemitarum copiis adiutus victoriis suis novam sectam nobilitat 92, 15. quo anno ad bellum egressus 93, 5. eius imperii anni ib. 9. quaedam eius nugae 91, 12. 92, 2. a Iudaeis aliquandiu pro Christo habitus, multa ab iis mutuatus est 93, 17.
Mahometes Aaronis filius Arabum princeps 105, 21. eius tempore bellum civile inter Arabes ortum 106, 2.
Maine urbs ubi 224, 4. 12. quaeenam tributa pendat ib. 17.
Malea prom. 224, 13.
Malozeatæ ins. 163, 21.
Mampaliæ Symbatii magni Iberis filius 206, 3.
Mantziciertani 191, 13. 192, 5. 203, 7
Mantziciertani 200, 15.
Manuel Teces princeps protospatharius a Leone factus, urbem suam ei tradit 226, 12.
Marcianus 108, 11.
Marcianus, qui postea imperator contra Vandalos pugnavit in Africa capitur 113, 3.
Mardaitæ 103, 3. 228, 24. 231, 9.
Libanus et Palaestinam devastant 96, 10. sedibus suis a Rhinotmeto abducti 103, 12.
Mardaitarum Attalio capitaneos ab imperatore quamnam rationem designaretur 228, 24.
Mardonius Persarum dux a Lacedaemoniis victus 53, 7.
mare nigrum 152, 6.
Mariandyni 15, 9. 28, 6.
Marmaes Bulgarorum exercitus dux 157, 1. a Serviis in bello occisus ibid. 23.
Marsyas 48, 10.
Martinus quidam apud Chrobatos miraculis clarus 150, 3. quaeenam iis mandata dederit ib. 8.
Maruam Arabum princeps 105, 11.
Masalmas Suleemanni militiae praefectus, a Graecis victus 102, 9. 105, 4.
Mastatum Ioannes magister capit. eandemque Pancratius magister qui custodiendam acceperat. Theodosiopolitanis reddit 204, 15. 24.
Mastieni 107, 10.
Matarcha 177, 8.
matrimonia Romani quibuscum contrahere possint 86, 1.
Maurophori Maviae posteros eiciunt 97, 11.
Mavias Uthmanni militiae praefectus Rhodum, Cyprum et Aradum insulas capit 95, 19. 22. CP. frustra obsidet 99, 2. post haec Arabum princeps pacem cum Pogonato sancit, et Alemi filios rebellantes profigat 96, 18. eius posteri in Hispaniam a Maurophoris expulsi traiciunt, Cretamque insulam non

- ita multo post capiunt 97, 17.
104, 12.
- Mazaca 20, 21.
- Mazari 164, 10.
- Meca 92, 13.
- Medi 27, 12.
- Megarenses 46, 18.
- Megere 172, 12.
- Megyretus 159, 20.
- Melanosyri 19, 17.
- Melas fl. 38, 5.
- Meleta 146, 5. 163, 20.
- Melias Euphratiae turmarcha sub Leone 227, 20. Lycandum urbem instaurat itemque Tzandum 35, 5. 228, 7. Symposium occupat ib. 12. Lycandi praetor primus a Porphyrogenito designatur, posteaque patricius et magister ib. 16.
- Melissonium 56, 16.
- Melissus philosophus Samius 41, 9.
- Melitena 18, 19. 227, 12.
- Melitiniati 226, 6.
- Melus 43, 12.
- Menander historicus sub Iustiniano 18, 10. 108, 8.
- Menippus geographus 18, 6. 59, 1.
- Merizus 47, 3.
- Merus 14, 5.
- Mesembria 45, 1.
- Mesopotamia 199, 18. sub Leone primum inter themata censerit coepta 31, 5. 226, 21. eius fraes Romanus extendit 227, 3.
- Mesticon 47, 10.
- Metropolis 50, 6.
- Michael Boroses Bulgariae princeps Chrobatus bello frustra tacescit 150, 21. a Serviis victus 154, 15.
- Michael Busebutze filius Zachlunorum princeps, patricius et praefectus 156, 17. 160, 18.
- Michael protospatharius, et Chaldae commerciarus 190, 19.
- Michael Phialae protospatharius sub Porphyrogenito 240, 3. 241, 6.
- Michael Barcalas protocarabus dromonii imperialis 238, 17. 239, 14.
- Midaem 26, 5.
- Milengi Sclavi sub Theophilo et Michaela rebellantes ad tributa pendenda damnantur 221, 19. ea tributa iisdem defectionem parantibus sub Romano augentur, et paulo post imminuuntur 223, 16.
- Miletus 24, 6. 36, 17. 38, 11. 42, 17.
- Milinisca 74, 22.
- Mirosthlabus Chrobatorum rex a Pribunia Bano interfectus 151, 14.
- Mischii 208, 6.
- Mitylene 42, 20.
- Mocissus 21, 4.
- Mocriscic 161, 1.
- Mocrum 145, 24. 163, 17.
- Modrena 28, 8.
- Mogola 38, 12.
- monasterium Magni Agri a Theophane constructum 106, 14.
- Mopsuestia 19, 23. 103, 14.
- Moravia 81, 9. 173, 22. 175, 20. eam Turcae occasione belli civilis inter principes orti arrepta iavadunt 81, 11. 176, 21.
- Moreses fl. 174, 7.
- Mosoch Cappadocum pater 20, 21.
- Mudaphar Manuelis Teces principis filius 226, 15.
- mulae ubi primum ortae 29, 11.
- Mundarus Zenari filius 90, 17.
- Mundraga 172, 19.
- Muntimerus Serviae princeps fratres capit et in Bulgariam mittit 155, 7.
- Mura 122, 20.
- Murgule 211, 14.
- Musel 114, 3.
- Mylassa 36, 19.
- Myndus 36, 20.
- myra 37, 17.
- Myrina 41, 13.
- Myriocephalum 225, 17.
- Myrlea 26, 6.
- Mysia 22, 21. 47, 13.
- Mysii 25, 9.
- Naisus 56, 6.
- Napresi 77, 16.
- Narses Butelinum Francorum ducem vincit 61, 1. Italiam Longobardis prodit 119, 7.
- Nasar patricius et rei navalis drungarius 237, 2.

- Naucratius S. Basilii frater 22, 9.
 Naupactum 51, 18.
 Nazianzus 21, 4.
 Neapolis 36, 9. 49, 19. 60, 18.
 120, 19.
 Neaset 76, 20.
 Nece 172, 11.
 Necropylae 177, 4. 180, 2.
 Nemevus 39, 15.
 Nemogarda 74, 20.
 Neocaesarea 18, 22. 21, 7. 31, 11.
 Neocastrum 122, 19.
 Nicaea 26, 4.
 Nicedes 49, 17.
 Nicetas Oryphas patricius et rei
 navalis drungarius sub Basilio
 Mac. 130, 11.
 Nicetas protospatharius Ciby-
 rhaeotarum praetor sub Alexan-
 dro 230, 19.
 Nicetas Sophiam filiam Christo-
 phoro Romani imperat. filio in
 matrimonium locat 54, 3.
 Nicolaus Damascenus historicus,
 Herodis scriba 24, 1. 52, 12.
 Nicomedia 27, 5. 208, 13. 250, 13.
 Nicopolis urbs 31, 15. 204, 17.
 cur sit dicta 54, 17. caput
 thematis olim veteris Epiri Pho-
 censis ib. 16.
 Nicopsis fl. 181, 13. 182, 2.
 Niger mons 96, 11.
 Nina 145, 8.
 Nona 145, 8. 151, 5.
 Novae Patrae 50, 6.
 Noviodunum 47, 15.
 Nugrade 162, 20.
 Nunum 121, 22.
 Nyssa 24, 10. 226, 2.
 Obsequium thema 14, 17. unde
 sit dictum 24, 15. quibus po-
 pulis circumscribatur ibid. 20.
 eius urbes et populi 26, 1.
 Oceanus occiduus 112, 1.
 Oedemus sinus 37, 8.
 Oeniades 38, 14.
 Olympus 235, 6. Mysius 25, 6.
 Onogunduri 46, 4.
 Opsara 128, 5. 147, 11.
 Optimatum thema 26. 8. cur sit
 nuncupatum ibid. 9. e quibus
 populis et urbibus constat 27, 2.
 Orestes Charsianites Mesopotamiae
 praetor sub Leone 226, 21.
 Orni 47, 3.
 Orontius fl. 145, 19.
 Ostrobuniprach 76, 13.
 Ostroc 163, 18.
 Oxianus piscis 181, 2.
 Pagani Serviorum gens cur sint
 dicti 163, 11. Arentani etiam
 appellati ibid. 16. eorum ur-
 bes et insulae 146, 5. 163, 17.
 19.
 Paganica 153, 10. 156, 14. 163, 17.
 regionis situs 145, 21. eius zu-
 paniae ib. 22.
 Page 269, 1.
 Palaestina 95, 3. 97, 4. 98, 7.
 115, 5.
 palus Masotis 180, 7.
 Pamphylia 14, 9.
 Pamphylii 15, 21. 17, 7.
 Pamphylius sinus 39, 18.
 S. Pancratii corpus ubi asservatum
 137, 13.
 Pancratius Cricoricii Taronitae
 filius, patricius factus et Taron-
 nis praetor 189, 12. Theophyl-
 acti magistri filiam uxorem ducit
 ib. 17.
 Pancratius magister Adranase ce-
 ropalatae filius 207, 20.
 Pancratius magister Mastatum ur-
 bem sibi commissam Theodo-
 siopolitanis reddit 204, 18.
 Pancratius Davidis Iberis filius
 199, 4.
 Pancratucas Manuelis Teces prin-
 cipis filius 31, 2. 226, 14. hi-
 canatus et Buccelliariorum prae-
 tor sub Leone ib. 16.
 Pania 110, 5.
 Panion 47, 3.
 Pannonia 56, 10. 111, 12. 144, 14.
 Pantalia 56, 6.
 Panticapaeus 63, 11.
 Papagia 181, 16. 269, 2.
 Paphlagonae 17, 7. eorum the-
 ma 178, 7. quibus finibus cir-
 cumscribatur 29, 20. eius ur-
 bes 30, 4.
 Paphlagonia 28, 19. 178, 7. 270,
 21.
 Paphus 39, 14.
 Papia 115, 9. 116, 1. 120, 18.
 123, 20.
 Paracladium Danubii 78, 23.

- Parathalassia 145, 7.
 Parius 25, 4. 43, 20.
 Paruasus 21, 4.
 Parthenius fl. 28, 16. 29, 13.
 Parthenius 107, 18.
 Parthenopolis 27, 7.
 Parthicopolis 47, 5.
 Patara 37, 13.
 Patrae urbs 52, 11. a Sclavis Pe-
 loponnesi obsessa a B. Andrea
 liberatur 217, 10. 218, 10. no-
 vae 50, 6.
 Patzati suburbium 186, 17.
 Patzinacia 179, 18. eius situs 165,
 22. 179, 18. quanam in ea
 monumenta 173, 15. eius flu-
 vii 171, 9. thomata 164, 22.
 Patzinacitae 152, 3. 171, 20. 174,
 11. 180, 21. 270, 20. ab Uziis et
 Chazaris eieci, Turcarum regio-
 nem invadunt 164, 12. quibus
 formidolosi 70, 9. 72, 14. 74, 2.
 76, 24. 79, 3. ubi aetatem
 transigant 74, 14. eorum quid-
 am Cancar appellati 167, 16.
 eorum principes quo ordine sibi
 succedant 165, 11. Patzinaci-
 tarum quidam cum Uziis habita-
 runt, et ab iis vestitu differe-
 bant 166, 18.
 S. Paulus 50, 20.
 Paulus Serviae princeps Zachariam
 principatum invadentem capit,
 et Bulgaris tradit 157, 9. ab
 eodem Bulgaris iuventibus eii-
 citur ib. 18.
 Paulus magistrianus legatus ad Sa-
 racenos 103, 8.
 Pausanias Damascenus scriptor
 18, 7.
 Pechus Chazariae 178, 2.
 Pelagia ins. 37, 11.
 Pelagonia 50, 2.
 Pelasgia 52, 16.
 Pelle 49, 16.
 Peloponnesii immunitatem a mi-
 litia a Romano imperat. tribu-
 tum extra ordinem pendendo
 obtinent 243, 6.
 Peloponnesus 39, 3. 217, 7. olim
 Apia, deinde Pelagia et Argos
 dicta 52, 16. eadem Achaia nun-
 cupata ib. 6. post Heraclidarum
 et Macedonum imperium Ro-
 mani imperii provincia facta 53,
 17. quanam eius praecipuae
 urbes 52, 9.
 Pentadactylus mons 221, 12.
 Peparethus ins. 50, 8.
 Percri 191, 14. 192, 9. 196, 5.
 Pergamus 24, 7. 42, 21.
 Perge 37, 20.
 Persae 17, 4. 30, 17. ab Athe-
 niensibus et a Lacedaemoniis
 victi 53, 6. 9. post Heraclium
 a barbaris infestati 198, 21.
 Persia 97, 12. 105, 20. 113, 16.
 191, 18. 192, 16. 198, 2. 212,
 14.
 Persthiabus 172, 18.
 Pesenta 145, 7.
 Petronas Camaterus Sarcel urbem
 iubente Theophilo condit, et pro-
 tospatharius, primusque Cher-
 sonis praetor renuntiatur 177,
 22.
 Petronas Boilas Nicopoleos capi-
 taneus 204, 16.
 Petrus S. Basillii frater 22, 9.
 Petrus Goinici filius patruales
 Serviae principatu delicit 155,
 19. Branum arma moventem
 capit et oculis orbat ib. 23. Clo-
 nimerum qui et ipse principa-
 tum invadere parabat, interficit
 156, 2. ab Bulgaris deceptus
 capitur 157, 4.
 Petrus Bulgarus neptem Romani
 imp. uxorem ducit 88, 1.
 Phaeaces 54, 12.
 Phaedimus Amasaes, Cappadox
 21, 22.
 Phalacrus mons 31, 12.
 Phalambertus Berengarium Italiae
 regem interficit 117, 11.
 Phalitzis Iutotzae filius, Arpadae
 nepos et Turcarum princeps
 175, 6.
 Phanagorium 63, 12.
 phangumes Cyprii sub Rhinotmeto
 legati ad Saracenos 214, 21.
 Phara ins. 164, 3.
 Pharnacus Chersonis proteuon Sau-
 romatum Bosporianorum princi-
 pem singulari proelio vincit,
 Bosporianosque parte regionis
 suae multat 253, 16. 255, 6.
 Pharsalus 50, 6.

- Pharus ins. 146, 5.
 Phasianem quam Saraceni invaserunt Leo ac post eum Romanus devastant, tandemque recipiunt 199, 14 sqq. eius partem Iberibus donat Porphyrogenitus 205, 7.
 Phaselis 37, 19.
 Phasis fl. 205, 6.
 Phateme 92, 11.
 Phatemitae 113, 11. Arabiae populi 92, 11. Libyae populi ib. 12.
 Phatitanus mons 226, 7.
 Phatime Mahometis filia 92, 10.
 Philadelphia 24, 12.
 Phileta 38, 14.
 Philippi 47, 7.
 Philippopolis 47, 11.
 Philistim 113, 21.
 Philostephanus 40, 2.
 Phines 122, 19.
 Phineus Aegyptius Paphlagonum pater 30, 1.
 Phlegon 63, 12.
 Phoenasis Epirus 54, 16.
 Phoenice 98, 7.
 Phoenix fl. et urbs 37, 18.
 Phosoon 122, 15.
 Phosphorium 64, 10.
 Phryges 17, 6. 25, 10. 26, 2.
 Phrygia Capatinnes 14, 11. salutaris ib. 6. minor 23, 22.
 Phtiotis 51, 7.
 Pinetae 122, 10.
 Pipinus Italiae rex Venetos multo tempore obsidet 124, 1.
 Pisidae 15, 21.
 Pisidia 14, 10.
 Pisuch 140, 10.
 Pisya 38, 12.
 Placentia 115, 10.
 Pleba 145, 7.
 Plutinopolis 47, 9.
 Podalia 38, 15.
 Podaron Phialae protospatharius, posteaque vicarius classis 236, 21. denique Cibyrhaeotarum praetor 239, 18.
 Podendus 19, 22.
 Polybius 19, 11.
 Polycrates Sami ins. tyrannus 41, 6.
 Pompeiopolis 30, 6. 35, 15.
 Pontica 244, 17.
 Ponticum mare 18, 18.
 Pontus 43, 17. 45, 16. 181, 6.
 Porga primus Chrobatorum rex christianus 149, 2.
 Praenetus 27, 6.
 Presiam Bulgariae princeps a Seruiis victus 154, 8.
 Pribana 49, 18.
 Pribesthlabus Serviae princeps a patruelis Petro deiicitur 155, 21.
 Priene 24, 6.
 principes 16, 1.
 principum princeps cui regioni dominaretur 192, 1.
 Pristena 122, 14.
 Procopius historicus sub Iustiniano 18, 9.
 Proconnesus 25, 3. 43, 21.
 Propontis 43, 2.
 Prosegoes Serviorum princeps 154, 2.
 protelates 237, 1. 240, 17.
 proteuon Chersonis 178, 21.
 protocarabus 237, 8. 239, 14.
 protospathariorum vestis et roga 232, 11. protospatharius Phialae cur sit dictus 236, 5. quoniam sub eius potestate 235, 15.
 provinciae Occidentis immunitatem a militia a Leone imp. tributum extra ordinem pendendo obtinent 242, 18.
 Prusa 233, 16.
 Prusias 29, 1.
 Pteleae 181, 24.
 Publii Asiae minoris proconsulis inscriptio 15, 7.
 Pulcheriopolis 56, 3.
 Pucricas Armenius 31, 3.
 Pylae 25, 5.
 Pyrchanus 60, 18.
 Pyrenaei montes 107, 15.
 Pyrotima 140, 11.
 Pythagoras Mnesarchi, Samius 41, 8.
 Pythia 235, 6.
 Quadratus 109, 2.
 Ragusaei vel Ragusini 130, 8. olim Lausaei dicti 136, 18. eorum origo ib. 21. tributa pro vineis quibus pendant 147, 17.
 Ragusium urbs 137, 8. 145, 16.
 Dalmatiae metropolis 61, 16. a Saracenis obsessa a Basilio Mac. liberatur 130, 6. in ea corpa

- S. Pancratii asservatum** 137, 13.
 eius situs 147, 14.
Rastotza 146, 1.
 regum libri 30, 15.
Rhabias Zenari filius 90, 17.
Rhamble 113, 21.
Rhegedora 21, 4.
Rhegepodandus 21, 2.
Rhegium 60, 1. eius pons 233, 17.
Rhemesiana 56, 7.
Rbenea 43, 13.
Rhenus fl. 111, 19.
Rhibalensis 122, 9.
Rhibantus 122, 21.
Rhisena 162, 4.
Rhodanus 107, 11.
Rhodes praefectura 47, 5.
Rhodus ins. 98, 22. 99, 1. Do-
 rum colonia 38, 22. eius co-
 lossus a quo factus 95, 19. a
 Mavia Arabum duce sublatu-
 s ib. 22.
Rhomatina 122, 10.
Rhusium 49, 19.
Rhyndacus fl. 25, 9. 43, 21.
Rizonicus 56, 17.
Rodentus 19, 21.
Rodosthlabus Serviorum princeps
 154, 2.
**Rodolphus Berengarium Italiae re-
 gno deturbat, posteaque victus
 regnum cum eo partitur** 116, 5.
 rebellante populo in Burgundiam
 secedit 117, 19.
Roma 62, 8. 123, 13. 125, 17. 153,
 17. 247, 21. 249, 20. eius prin-
 ceptus legitimus papa 58, 9.
Romani 69, 19. 86, 3. 98, 15. 106,
 19. 111, 7. 124, 20. 125, 19.
 134, 5. 136, 12. 150, 19. 153, 12.
 156, 22. 158, 24. 162, 8. 172,
 22. 182, 10. 190, 17. 192, 24.
 198, 16. 211, 9. 217, 2. 227, 3.
 244, 13. 246, 22.
Romania 79, 22. 206, 17. 212, 11.
 270, 18.
Romanopolis 226, 6.
**Romanum imperium regnante He-
 raclio mutilari coeptum** 12, 17.
**Romanus imp. neptem Petro Bul-
 garo uxorem dedit** 87, 22. eius
 aurea bulla seu foedus cum He-
 beribus 202, 11.
Rusianum 120, 19.
Russi 179, 17. Patzinacitas ma-
 xime omnium reformidant 69,
 15. eorum iter in Romaniam,
 et superstitiones 74, 17. 78, 1.
Russia 71, 20. 77, 18. 179, 19.
Sabartoeasphali 168, 11.
Sabas fl. 177, 16.
**Sabas vel Samanus Saracenorum
 Afrorum dux** 61, 13. 130, 3.
Sacacatae 167, 11.
Sagalassus 38, 16.
sagenae navium genus 150, 10.
Salamas 191, 15. 192, 4.
Salenes 159, 21.
Salernum 118, 15.
Salmacatae 167, 10.
Salmutzes Turcarum boeodus 170,
 4.
Salona 137, 11. 149, 7. Dalma-
 tiae caput 141, 15. aquis ad
 potum suavissimis commendata
 58, 2. ab Abaris qua ratione
 capta 126, 22. 142, 11.
Saltice 47, 4.
Saltus 50, 7.
Samaria 30, 15. eius incolae ab
 Assyriis quo translati 30, 16.
Sambatas fl. 75, 1.
**Samonas patricius et accubitor
 sub Leone** 231, 21.
Samothrace ins. 47, 12.
**Samus insula, et thema unde sit
 dicta** 41, 2. quaenam in eo
 themate urbes et turmae 41, 17.
**Sangarius fluvius ponte iunctus
 a Iustiniano** 27, 8. in eum epi-
 gramma ib. 12.
Sania 28, 11. 225, 19.
Sapaxi 269, 7.
Sapicium 269, 16.
Saraceni 100, 15. 101, 24. 182, 16.
 212, 7. 226, 4. 230, 15. e re-
 gione/sua quando egressi 93, 5.
Ragusium frustra obsident 62, 16.
 130, 2. iidem Barim capiunt, in-
 deque post aliquot annos a
 Graecis et a Francis eiiciuntur
 62, 16. 130, 16. Phasianem
 sub Leone invadunt, et sub Ro-
 mano amittunt 199, 15. 200, 1.
 eorum classis apud Cyzicum sub
 Pogonato incensa 217, 1.
Sarat 179, 20.
Sarcel Chazarorum oppidum 80, 17.

- ad Tanaim quando et a quo aedificatum 177, 19.
- Sardiani 23, 21.
- Sardinia 57, 11. 59, 10.
- Sardis 23, 3.
- Sarmatae 244, 17. 250, 10. 255, 21.
- Sauromatus Bosporianorum dux a Chersonitis vincitur 244, 11.
- Sauromatus alter a Pharnaco Chersonis proteuonte singulari certamine vincitur 153, 8.
- Savada 47, 4.
- Saxonia 144, 10.
- Scampta 56, 3.
- Scarphia 51, 17.
- Scepila ins. 50, 8.
- Scerda 140, 10.
- Scepton 56, 4.
- scholarum domesticus destinatus cum cohorte ad palatii custodiam 235, 12.
- Scholasticus ostiarius accubitor sub Theophilo 231, 15.
- Scirdacissa 140, 10.
- Sclabesiani in Peloponnesum sub Romano irrumpunt 233, 15.
- Scilavi 75, 1. 79, 17. 127, 6. 136, 23. 146, 16. 147, 3. 161, 17. Dalmatiae ditioni Romanae se subtrahunt 127, 10. baptismum Basilio imperante suscipiunt, eique se subiiciunt 129, 1. eorum duces zupani 128, 22.
- Sclavi Peloponnesi Patras sub Niphoro obsident 217, 4. inde a Beato Andrea repulsi attribuuntur eius apostoli templo Patris celebri 218, 10. 219, 20. v. etiam Ezeritae, Milengi.
- Scлавonia 123, 22.
- Scordona 151, 5.
- scriniarii 16, 21.
- Scylax Caryandenus scriptor 18, 7.
- Scyrus ins. 43, 12.
- Scythae 50, 13. 182, 7. rebellantes a Chersonitis ad deditionem compelluntur sub Constantino 250, 14. eos Rhinotmetus in montibus Strymonis collocat 50, 14.
- Sebasteae thema 32, 1. 228, 12.
- Sebastopolis 49, 21.
- Selbo 140, 10.
- Seleuciaei thema 35, 9. quibus ex urbibus constet ib. 13. quando inter themata censi coeperit 36, 2.
- Selga 37, 21.
- Selinas fl. 78, 8.
- Selinus urbs et fl. 38, 4.
- Selymbria 45, 2.
- Serbula 153, 1.
- Serbuliani 153, 2.
- Seretus fl. 171, 13.
- Serrae 47, 6.
- Servia 145, 14. 152, 16. 153, 10. 156, 4. 161, 9. eius situs 146, 13. urbes 159, 19.
- Servii 79, 17. 128, 9. 157, 19. albi 152, 10. Serviorum pars ad Heraclium imperatorem confugit, et in themate Thessalonicenses primum, deinde in Dalmatia sedes ponit ib. 18. baptismum suscipiunt 153, 18. Bulgares saepe repellunt 154, 9. ab iis denique decepti, et in Bulgariam abducti sunt 158, 13. sed adiuvantibus Graecis regionem suam recipiunt, et imperatori CP. se subiiciunt 159, 11.
- Sesamus 29, 12.
- S. Severinae urbs 60, 2.
- Sicania 58, 14.
- Sicardus Longobardiae princeps 121, 4.
- Siceliotae 59, 15.
- Sicilia ins. 57, 12. 104, 22. 121, 8. 225, 2. olim Sicania, maxima insularum mediterranei maris 58, 14. olim sub regibus postea in Romanorum potestatem venit ib. 5. CP. imperatori cur subiecta ib. 10. paene universa a Saracenis capta 59, 18. eius praecipuae urbes ib. 16.
- Sico Longobardiae princeps 121, 2.
- Siculi 59, 14.
- Sicyon 52, 9.
- Side 37, 21.
- Sidraga 145, 8.
- Sigrianae montes 25, 2.
- Singidon 111, 9.
- Sinope 21, 7. 29, 18.
- Sinutes eunuchus, chartularius cursus publici sub Leone, et legatus ad Adranase 184, 13.
- Sipendus 121, 3.

- Sirmium** 111, 9. 173, 20.
Smirna 96, 4. praetorium thematis Sami 41, 18.
Soldanus Saracenorum Afrorum dux Ragusium frustra obsidet 61, 13. 130, 3. inde Barim capit, et Longobardiam aliquandiu tenet ib. 16. inde pulsus, et a Ludovico Franciae rege captus Capuae ac Beneventi principem in eum suscitatur 131, 11. 132, 2. in patriam reversus Capuam et Beneventum oppugnatum venit, sed frustra 133, 12.
Soli 35, 15. 39, 14.
Sophia Nicetae filia Christophoro Romani imp. filio nupta 54, 4.
Sophiamus Maviae avus 101, 22.
Sophronius Hierosolymorum episcopus Palaestinae ecclesias inita cum Arabibus pactione servat 95, 5.
Sora 30, 5.
Soteriopolis 183, 3.
Spandiates Iber toto corpore excepto corde invulnerabilis 198, 5.
Spania 107, 14.
Sparta 52, 10.
spatharocandidatus 177, 22.
Sphendoplocus Moraviae princeps 81, 10. 174, 1. 175, 20. regionem in tres filios dividit ib. 22.
Sphendosthlabus Russiae princeps 74, 20.
S. Spiridion ex Trimytho urbe in Cypro insula 39, 16.
Sporades insulae 43, 7. 57, 15.
Srechiabarax 269, 18.
Stauracius Platys Mardaitarum Attaliae capitaneus inimicitias cum Eustathio Cibyrrhaeotarum vicario exercet, et a Leone imperat. revocatur 229, 3.
Stenitae 237, 21. remiges agrariorum imperialium 233, 21.
Stennum 237, 22.
Stephanus grammaticus 58, 14.
Stephanus mathematicus 93, 2.
Stephanus Serviae princeps a patrele Petro eiicitur 154, 23.
Stoli 50, 1.
Stolpon 151, 6.
Strabo geographus Cappadox ex Amasea 18, 4. 42, 6. 63, 9.
Stratonicia 24, 10. 38, 11.
Strobelus 36, 20.
Strobilus 122, 11.
Stroemerus Blastemeri filius a Muntimero fratre captus, in Bulgariam mittitur 154, 13.
Strubun 77, 15.
Strymonis thema 50, 10. in eo Scythae a Rhinotmeto collocati ib. 13.
Suleimanus Saracenorum princeps a Graecis victus 102, 8. 105, 3.
Supolicus Chersonita 252, 18.
Surrentum 120, 20. 121, 16.
Susa, 257, 9. 259, 13.
Syce 38, 6.
Sylaeum 37, 20.
Symbatius principum princeps 183, 16. 191, 17. 192, 6. ab Apasata Persidis amera interfectus 191, 18. 192, 15.
Symbatius magnus Iberiae princeps 206, 4.
Symbatius Davidis filius, et Symbatii magni nepos 207, 8. Pancratii patri filiam uxorem ducit ibid. 19. Adranutzium ab Asotii Ciacasis filia aufert ibid. 12.
Syme ins 37, 9.
Symeon Bulgariae princeps Petrum Serviae principem in vincula coniecit, eoque Paulum substituit 156, 23. idem Paulum eiicit et Zachariam Serviae principem renuntiat 157, 18. quo et ipso expulso, Servios omnes in Bulgariam abducit 158, 13.
Symeon a secretis patricius sub Romano 209, 4.
Symposium clusura ubi 227, 8. a Melitiniatis capitur, sed iterum a Melia occupatur, et turba fit ib. 23.
Syngul fl. 179, 14.
synodus in Trullo 215, 10.
Syracusae 59, 19.
Syri 19, 16.
Syria 57, 17. 96, 19. 106, 2. 180, 12. 182, 17. 215, 1.
Syrucalpee 165, 23.
Sysperites 30, 13.

- Tabia 225, 22.
 Talmat 165, 3.
 Tamasus 39, 15.
 Tamatarcha 181, 7. 268, 22.
 Tanais fl. 178, 10. 181, 1.
 Tarcatzus primus Arpadæ filius 175, 1.
 Tariani 172, 12.
 Taro 182, 6. 184, 2. 189, 15.
 Taronitæ 186, 23.
 Tarrhaconesia 108, 13.
 Tarsia 15, 9.
 Tarsiatae 27, 4.
 Tarsus 35, 19.
 Tartessii 107, 9.
 Tase Arpadæ nepos 175, 9.
 Taurica Cappadociae pars 18, 14.
 Tauromenium 59, 17.
 Tauropolis 38, 13.
 Taurus mons 14, 7. 35, 11. 38, 17.
 Taurus Thraciae sub Constantino proconsul 45, 11.
 Tautucas Armenius 31, 3.
 Taxis Zeltae filius, Arpadæ nepos 175, 10.
 Tebele Tarcatzi filius, Arpadæ nepos 175, 4.
 Tece 226, 8.
 Teium 29, 2.
 Tellutza 74, 22.
 Telmissus 37, 13.
 Tenen 151, 6.
 Teos 24, 11. 41, 14.
 Tephricæ 31, 15.
 Terbunia 147, 15. 153, 11. 161, 12. eius regionis situs 145, 16.
 Terbuniatae Serviorum pars olim sub supanis, postea sub principibus 161, 12. cur sint dicti ib. 16. eorum urbes 162, 4.
 Termatzus Arpadæ abnepos 175, 12.
 Terpemere Chrobatorum princeps 149, 23.
 Tetrangurium urbs 147, 9. cur sit dicta 138, 21. eius situs ib. 18.
 Thasus ins. 47, 11.
 Thebae 50, 5.
 thema quid 11, 6. unde sit dictum 13, 5. thematum nomina alia antiqua, alia recentia 11, 3. themata quando constituta 12, 14. eorum sub Leone et Romano mutationes 225, 5. 226, 10.
 Themistus Chersonis proteua Baporianos pacem a Diocletiano petere compellit 244, 10 sqq.
 Theoclistus Broeciorum, Peloponnesi praetor sub Michaelæ Theophili filio, Slavos rebellantes ad tributa pendenda damnat 221, 4.
 S. Theodori martyris scutum ubi 36, 12.
 Theodorus Sigriztes Bulgarorum exercitus dux, a Serviis in bello occisus 158, 1.
 Theodorus Armeniorum interpres sub Leone 184, 6.
 Theodosiopolis a Graecis post diutinum bellum capta 199, 24 sqq.
 Theodosiopolitani 201, 2. 205, 15.
 Theodosius protovestiaris sub Leone contra Bulgaros pugnas occiditur 33, 9.
 Theodotus protocarabus dromonii imperialis sub Porphyrogenito 240, 17. eum caesum tonsaque Romano perpetuo exilio damnat 241, 9.
 Theophanes monasterii Magni Agri conditor 106, 14. eius genus ib. 15. e chronicis eius loci laudati 93, 13. 96, 8. 102, 17. 110, 7.
 Theophanes patricius accubitor sub Romano 232, 3.
 Theophilus patricius et Chaldae praetor sub Romano Phasianam devastat 200, 8.
 Theophilus patricius et Theodosiopoieus praetor sub Porphyrogenito 204, 2.
 Theophylactus Bimbilides Phialæ protospatharius sub Leone et Porphyrogenito 239, 21.
 Theophylactus protospatharius et mensae augustae domesticus sub Romano 241, 22. bene erga Porphyrogenitum animatus 242, 10.
 Theophylactus magister sub Porphyrogenito 241, 22.
 Thera ins. 43, 13.
 Therasia ins. 43, 13.
 Therna 21, 2.

- Thermopylae** 51, 22.
Thessali 51, 3, 13.
Thessaliae praefectura 50, 4.
Thessalonica urbs Macedoniae 152,
 177, 2. unde sit dicta 51,
 nunc thematis caput 50, 22.
Quantum a Danubio distet 177, 2.
Federicus patricius, consul et
Gothorum princeps Libyam oc-
cidentalem occupat 111, 15.
Thomas Lycandi proecus quae
munera Iustiniano obtulerit 34,
 10.
Thracas 22, 21. 221, 6. eorum
 thema 44, 9.
Thracasii Asiae minoris incolae 22,
 13. eorum thema ib. 12. 38,
 10. 215, 8. unde sit dictum
 22, 19. eius urbes 24, 5. eius
 praetor equestris agminis dux
 41, 16.
Thracia 23, 14. 102, 6. 111, 14.
 unde sit dicta 46, 4. olim in
 duo regna divisa 44, 18. dein-
 de provincia Romani imperii ab
 uno proconsule administrata,
 denique in exigua segmenta di-
 visa 45, 11. eius praefecturae
 et urbes 47, 1.
Thucydides 53, 11.
Thystra 24, 7.
Thymimes Mandari filius 90, 18.
Thyni 27, 4.
Tibe 191, 15. 192, 4.
Tibiam 200, 5.
Ticrit 114, 3.
Timeses fl. 174, 6.
Titiopolis 26, 8.
Titza fl. 174, 8.
Tius 28, 17.
Tlon 38, 14.
Tomis 47, 13.
Topirus 49, 19.
Tornicius Apoganem Taronitae fi-
lius patricius 187, 4. 188, 19.
 regionem suam imperatori CP.
 donat, sed eam imperator pa-
 truelibus Tornicii reddit 189, 8.
 eius vidua in monasterium Pso-
 mathei CP. secedit 190, 20.
Tortzeli 122, 20.
Traiani pons 173, 16.
Traianopolis 47, 7.
Trallis 24, 8. 41, 13.
Trapezus 30, 10. 226, 19.
Trice 50, 5.
Trimythus 39, 16.
Tripolis 112, 10.
Triton 25, 2.
Troiani 26, 2.
Tropaeus 47, 15.
Trosmis 47, 15.
Trullas fl. 171, 11.
S. Tryphonis corpus ubi asserva-
tum 139, 8.
Trypia 227, 21.
Tungatae 167, 9.
Turcae 144, 11. 152, 3. 156, 20.
 164, 18. 171, 20. 238, 19. 239, 1.
 olim Sabartoesphali dicti 168,
 10. a Patzinacitis eieci, pars
 in Perside, pars in Atelcusu re-
 gione sedes ponunt 169, 5. hi
 Moraviam invadunt 170, 21. 177,
 14. a Patzinacitis saepe victi
 70, 6. 73, 24. in octo gentes
 divisi 174, 12. eorum princi-
 pes ex Arpadae prosapia ib. 17.
 eorum dignitates ib. 20.
Turcia 148, 2. 166, 8. ubi 177,
 14. quinam in ea fluvii, qui-
 busque gentibus circumscriba-
 tur 174, 6. 9.
Turganerch ins. 181, 22.
turmarum mutationes sub Leone
 224, 21.
Tutes fl. 174, 6.
Tyana 21, 3.
Tyrocastrum 206, 16.
Tzamandus 32, 18. ea occupata
 Melias eius clisuriarcha factus
 228, 10.
Tzarbagani ins. 181, 22.
Tzaesthlabus Clonimeri filius Ser-
viam a Bulgaris devastatam oc-
cupat, et adiuvente imperatore
CP. habitatoribus frequentem
reddit 158, 11. Romano impe-
 rio se subicit ib. 24.
Tzena 145, 8.
Tzentina 146, 12.
Tzentzena 145, 7.
Tzermatzu 191, 15. 194, 8.
Tzernabuscae 159, 20.
Tzernigoga 74, 22.
Tzicane 242, 21.
Tziliapert 269, 18.
Tzoidus 47, 9.

- Tzopos 165, 10.
 Tzur 165, 6.
 Ucruch fl. 181, 12.
 Ulborsi 76, 13.
 Ulmutes 191, 7.
 Ultini 166, 9.
 Umarus classis Arabum praefectus, ac deinde princeps 105, 5. eius expeditiones et imperii tempus 95, 3.
 Usa Palaestinae ameras 98, 8.
 Uthmanes Arabum princeps 95, 16. eius expeditiones ib. 17.
 Uzi 164, 11. 166, 20. Patinacitis formidolosi 79, 23. iidem Charzaros facile infestant 80, 3.
 Uzia 166, 3.
 Validi Arabum princeps 104, 8. universam Africam capit ib. 11.
 Vandali 121, 9. Hispaniam primo, deinde Africam occupant 111, 17.
 Varnae fl. 79, 7.
 Veneti olim Henetici in insulas secedunt 121, 19. 123, 11. Pipino tributa solvere compelluntur 124, 21. eorum insulae et urbes in Italia 122, 17.
 Venetia 150, 2.
 Venetiae 122, 3. 150, 16. earum ducis sedes 122, 3.
 Venetum mare quot flumina infuant 122, 4.
 Verona 117, 11.
 Vesuvius mons 60, 18.
 Wisigothi Roma devastata Gallias primum, deinde Hispaniam occupant 111, 10. 112, 19.
 Xanthus 37, 14.
 Xenophon 30, 10.
 Zacharias Atheniensis papa 119, 2.
 Zacharias Pribesthlabi filius a Paulo Brani filio Serviae principatum invadens capitur, et Bulgariae traditur 157, 11. eundem adjuvantibus Bulgariae deicit ib. 17. Bulgariae vincit, posteaquam ab iis eiicitur ib. 20. 158, 9.
 Zacluma fl. 160, 22.
 Zaclumi Serviorum pars cur nunc dicti 160, 11. regionis situs 145, 18. eorum urbes 160, 23.
 Zaclumitae 128, 10. 147, 15. 153, 10. 156, 17. 162, 14.
 Zacynthus ins. 54, 10.
 Zalichus 21, 7.
 Zaltas quartus Arpadae filius 175, 2.
 Zapara 50, 3.
 Zelpa 47, 14.
 Zenarus Ismaelis princeps 90, 15.
 Zenopolis 36, 9.
 Zentina fl. 145, 22.
 Zettlebe 162, 5.
 Zichi 181, 22. 182, 1. 269, 2.
 Zichia 71, 20. 269, 1. ubi 181, 15. eius insulae ib. 19.
 zupani Serviae a Bulgariae cuncto principe Zacharia decepti, et in vincula comiecti 158, 10.
 Zarbancles protospatharius azatum caesopalatae Iberiae 202, 13.

I N D E X

A D H I E R O C L E M .

- Ἄβιλα Παλαιστ.* 398, 24.
Ἄβιλα Φοινικ. 398, 15.
Ἄβριπτος Μυσ. 391, 5.
 Abydus Hellesp. 394, 3.
 Acalissus Lyc. 395, 21.
 Achrida eadem quae Lychnidus, nec tamen Iustiniani imp. patria 432, 7. quando Iustiniana I. dici coepta 433, 22.
 Acmonia Phryg. 394, 13.
 Aconesiae insulae circa Isauriam et Ciliciam 515, 11.
 Acontisma 391, 17.
 Acrasus Lyd. 394, 21.
Ἀδάδα Πισιδ. 394, 29.
Ἄδανα Κιλικ. 397, 10.
 Adonis in Phrygia et vicinia variis nominibus olim cultus 456, 26. eius Come ib. 35.
Ἄδρα Ἀραβ. 399, 2.
 Adramuttium Asiae 393, 29.
Ἀδρασσὸς Ἀραβ. 399, 5.
 Adrasus Isaur. 397, 24.
Ἀδριανοὶ Ποντ. 396, 11.
Ἀδριανούπολις Αἰμυν. 391, 1.
Ἀδριανούπολις Ἡπειρ. 392, 28.
Πισιδ. 394, 26. *Ὀνωριάδ.* 396, 14.
Ἀδριανοῦ Θῆραι Ἑλλησπ. 394, 5.
 Aegae circa Myrinam an semper Aegaeae 443, 19.
 Aegaeae Asiae 393, 28.
 Aegaeae Cilic. 397, 13.
 Aegina insula Graec. 392, 9.
 Aelia Palaest. 398, 19.
 Aeliae cognomine diutissime uoa Hierosolyma 529, 10.
 Aenus in Thracia coelo utebatur frigidissimo 406, 11.
 Afrodito 399, 20.
Ἀγαλασσὸς Πισιδ. 394, 28.
Ἀγχιταλος Αἰμυν. 391, 2.
Ἀγκυρα Γαλατ. 396, 20.
Ἀγάη Ἀσι. 393, 28.
Ἀγαῖος, Ἀγεάτης, Ἀγνεύς 443, 15.
Ἀγραι Κιλικ. 397, 13.
Ἀγεῖρα Ἑλλ. 392, 12.
Ἀγιον Ἑλλ. 392, 12.
Ἀγισσος Σκυθ. 391, 9.
Ἀγρόσθενα Ἑλλ. 392, 8.
Ἀγυπτιακή (Ἐπαρχία) 399, 6.
τοῦ Αἰμυνόντου (Ἐπαρχ.) 391, 1.
Ἄγιος Ροδόπ. 390, 12.
Ἄκανθος Ἰλλυρ. 391, 16.
Ἄκραι Σκυθ. 391, 7.
Ἄκτιον Ἡπειρ. 392, 28.
Ἄκνὸς Σακ. 393, 11.
Ἀλάβανδα Καρ. 396, 3.
 Alexandria Aegypt. 399, 7. Citi-
 ciae 397, 13.
 Alexandrinus patriarcha centum
 episcopos sibi subditos habebat
 536, 19.
Ἀλγίσα Ἀσι. 393, 25.
Ἄλινδὰ Καρ. 396, 3.
 Allii Phryg. 394, 14.
Ἄλλωγγος Κορίθ. 392, 23.
Ἄλωπια Ἰλλυρ. 391, 12.
Ἄμυρις Σκυθ. 391, 9.

- Ἀμανία Ἡπειρ.* 393, 5.
Ἀμασία Ἐλενοπ. 396, 31.
Ἀμάστριον Παφλ. 396, 17.
Ἀμαθοῦς Κύπρ. 397, 16.
Ἀμβλαδα Λυκαον. 394, 32.
Ἀμίδα Μεσοπ. 398, 9.
Ἀμισὸς Ἐλενοπ. 396, 31.
Ἀμώριον Γαλ. σαλ. 396, 23.
Amphipolis Illyr. 391, 15.
Ἀμφισσα Ἑλλάδ. 392, 3.
Ἀμουργὸς Νήσ. 395, 30.
Ἀμυζῶν Καρ. 396, 3.
Ἀναία Ἀσί. 393, 23.
Ἀναπος Ἀρχ. 395, 21.
Ἀνάστασις Ἑλλάδ. 392, 5.
Ἀναστασιούπολις Καρ. 396, 6.
Anastasiupolis Galatae olim La-
gania appellata 497, 28.
Ἀνάχαρτος Κιλικ. 397, 13.
Anchesmus Epir. 393, 1.
Ancyra Phrygiae 394, 16.
Ancyro - Galatia 497, 7.
Ἀνδραπα Ἐλενοπ. 396, 31.
Ἀνδρῶν Ἀλγυπτ. 399, 8.
Andros ins. 395, 29.
Ἀνεμούριον Ἰσαυρ. 397, 20.
Antaeu 399, 23.
Antaeus inter Osiridis amicos 547,
 34.
Ἀνταγγία Ἰλλυρ. 391, 13.
Ἀντανδρος Ἀσί. 393, 30.
Ἀντάραδος Φοιν. 398, 12.
Ἀνθηδών Ἑλλάδ. 392, 5. *Πα-*
λαιστ. 398, 20.
Ἀνθύπατος an municipiorum et
coloniarum duumviri 401, 25.
Antigonia eadem ac Mantinea
 424, 1.
Ἀντικυρα Ἑλλάδ. 392, 4.
Antinou 399, 22.
Antiochia Cariae 396, 4. *Isaur.*
 397, 21. *Pisid.* 394, 25. *Sy-*
riae 397, 26.
Ἀντιφελλὸς Ἀρχ. 395, 23.
Ἀντιφρῶ Ἀβ. 400, 1.
Antonius, monachorum parens, ubi
natus 545, 12.
Ἀπάμεια Πισιδ. 394, 27. *Συρ.*
 397, 28.
Aramia Cariae 396, 10.
Ἀπερλαί Ἀρχ. 395, 23.
Ἀργαῖον Λυγούστ. 399, 12.
τῆς Ἀφραίας (Ἐπαρχ.) 400, 9.
Aphrodisia Europ. 390, 11. *Ca-*
riae 396, 5.
Aphroditon Arcad. 399, 20.
Apis Lunae sacratu 546, 25.
Apollo Mystes apud Daldianos
 457, 31.
Apollonia Cariae 396, 5. *Epiri*
nov. 393, 4. *Illyr.* 391, 15.
Ponti 396, 10.
Ἀπολλωνίς Ἀυθ. 394, 22.
Ἀπόλλωνος ἱερὸν Ἀυθ. 394, 21.
Apollonos minoris 399, 23. *su-*
perioris ib. 27.
Appia Phryg. 394, 15.
Ἀππιαρτία Μυσ. 391, 4.
Ἀππων Ἡπειρ. 393, 1.
Apris Europ. 390, 11.
Aptaus Hellesp. 394, 5.
Ἀπτερα Κρήτ. 392, 24.
Ἀραβία Λυγούστ. 399, 16.
τῆς Ἀραβίας (Ἐπαρχ.) 399, 1.
Ἀράβισσος Ἀρμεν. 397, 7.
Ἀραδὴν Κρήτ. 392, 25.
Ἀραδος Φοιν. 398, 12.
Ἀραυρος Ἰλλυρ. 391, 16.
Araxa Lyciae 395, 25.
Arcadiae Aegypti unde nomen
venerit 544, 33.
Arcadiopolis eadem quae Bergula
Thrac. 402, 43.
Ἀρεόπολις Παλαιστ. 398, 28.
Ἀρεδοῦσα Συρ. 397, 29.
Ἀργίκα Ἑλλησπ. 394, 6.
Ἀργος Μακεδ. 391, 19. *Ἑλλάδ.*
 392, 13.
Ἀριαραθία Ἀρμεν. 397, 7.
Ἀριασσὸς Παμφ. 395, 14.
Ἀρίσθηλα Παλαιστ. 398, 28.
Aristium Phryg. 394, 14.
Ἀριζα Παλαιστ. 398, 22.
Ἀρχα Ἀρμεν. 397, 7.
Ἀρχαδία Κρήτ. 392, 23.
τῆς Ἀρχαδίας (Ἐπαρχία) 399, 18.
Ἀρχαδιούπολις Ἀσί. 393, 24.
Θράκ. 390, 9.
Ἀρχαί Φοιν. 398, 12.
τῆς Ἀρμενίας α' (Ἐπαρχ.) 397, 4.
τῆς Ἀρμενίας β' (Ἐπαρχ.) 397, 6.
Ἀρμονία Μακεδ. 391, 20.
Arnea Lyciae 395, 23.
Ἀρπασα Καρ. 396, 4.
Ἀρσενοῖτης Ἀρχαδ. 399, 19.
Ἀρσινόη Κύπρ. 397, 17.
Ἀρύκανθα Ἀρχ. 395, 22.

- Aescenus et Arcaeus Dei Luni cognomina** 456, 18.
Asia quot olim urbes habuerit 439, 22. eius templa communibus urbium impensisarta tecta 453, 1.
ἡς Ἀσίας (Ἐπαρχία) 393, 22.
Ἀσίην Ἑλλάδ. 392, 16.
Ἀσκαλῶν Παλαιστ. 398, 22.
Ἀσωπὸς [πόλις] Ἑλλάδ. 392, 15.
Aspendus dein Primopolis 475, 15.
Ἀσπινα Γαλατ. 396, 20.
Ἀστυπάλαια Νῆσ. 395, 30.
Ἀταρντία Ἑλλησπ. 394, 4.
Ἀθῆναι Ἑλλάδ. 392, 8.
Athribis Aegypt 399, 16.
Atmenia Pisid. 394, 25.
Attalia Lyd. 394, 20. Pamphyl. 395, 10.
Attuda Phryg. 394, 10.
Ἀγούστα α' (Ἐπαρχία) 399, 11.
Ἀγούστα β' (Ἐπαρχία) 399, 15.
Ἀγούστα Κιλικ. 397, 11.
Augustalis in Aegypto praefectus 536, 6.
Augustamnica Aegypti unde appellata 541, 11.
Ἀδίου κόμη Ἀσί. 393, 26.
Aulona Epir. nov. 393, 5.
Ἀδρηλιούπολις Ἀυδ. 394, 20.
Ἀξιούπολις Σκυθ. 391, 8.
Azani Phryg. 394, 15.
Ἄζωτος παράλιος Παλαιστ. 398, 18. *μεσόγειος Παλαιστ.* ibid. 19.
Azotus duplex, maritima et mediterranea 528, 34.
B et T in Graecis permiscentur 466, 27.
Βαβάκης Pan 415, 35.
Babylon Aegyptia quam longe a sinu Arabico 543, 39.
Βάγης Ἀυδ. 394, 21.
Βάλβουρα Ἀυχ. 395, 26.
Βαράτη Ἀυκαον. 394, 33.
Βαράττα Ἀσί. 393, 26.
Βάργαλα Μακεδ. 391, 19.
Βάρης Πισιδ. 394, 28.
Βαρύπη Ἑλλησπ. 394, 2.
Basiana Mys. 393, 21.
Βασιλινούπολις Βιθυν. 396, 10.
Basilinopolis Bithyniae a Iuliano in matris honorem condita 491, 4.
Bathnae Osroen. 398, 6.
Bathys fl. circa Dorylaeum 469, 32.
Βέρβη Παμφ. 395, 12.
Βέργη Ἰλλυρ. 391, 16.
Bergule Thrac. Arcadiopolis 402, 43.
Beroa Thr. cons. 390, 16.
Beroea Syr. cons. 397, 27.
Beroea Thrac. apud recentiores Geographos neglectior 407, 11.
Irenopolis quando dici coepta ib. 14.
Beronice Libyae 399, 30.
Berroea Illyr. 391, 12.
Berytus Phoenic. 398, 11.
Berytus Phoenic. metropolis et cuius generis 525, 3.
Βίβλος Φοιν. 398, 11.
Βίεννα Κρήτ. 392, 22.
Βιμενάκιον Μυσ. 393, 17.
Βίρθα Ὀσροην. 398, 7.
Βιτάρους Παλαιστ. 398, 29.
Bithynarcha eiusque solemnis e metropoli processus 490, 37.
Βιτύλη Παλαιστ. 398, 22.
Βιζύη Θράκ. 390, 9.
Βλαυνδον Ἑλλησπ. 394, 4.
Boium Ins. 392, 2.
Βονονία 393, 11.
Βόστρα Ἀραβ. 399, 2.
Βόστρυς Φοιν. 398, 11.
Βράγυλος Ἰλλυρ. 391, 14.
Briana Phryg. 394, 13.
Βρίουλα Ἀσί. 393, 24.
τῶν Βρισηγῶμων (Ἐπαρχία) 400, 8.
Βροῦζος Φρυγ. Σαλ. 395, 4.
Bubastus Aegypt. 399, 16.
Βουβῶν Ἀυκί. 895, 25.
Βούλις Ἡπειρ. 393, 4.
Βουμέλιτα Ἑλλάδ. 392, 5.
Busiris Aegypt. 399, 10.
Buthrotum Epir. 393, 1.
Βούτος Ἀλυπτ. 399, 7.
Cabassa Aegypt. 399, 8.
Cadi Phryg. 394, 15.
Cadi Phryg. ad Hermaum 455, 5.
Caesarea Cappadociae 396, 26.
Palaeast 398, 18. **Pont.** 396, 10.
Thessal. 391, 23.
Callatis Scyth. 391, 7.
Callinica Osroen. 398, 7.
Callinicus quando Leontopolis appellata 523, 42.
Camara Cret. 392, 22.
Candyba Lyc. 395, 24.

- Cantania Cret. 392, 25.
 Capidaba Scyth. 391, 8.
 Cappadocia quo tempore rectorem Consularem acceperit 499, 36. a Valente imp. in duas secta 502, 8. in tres a Iustiano 503, 38.
 Caralia Pamph. 395, 18.
 Cariae urbes pleraeque in collibus 484, 26.
 Carpasium Cypr. 397, 18.
 Carpi ubi habitaverint 409, 40.
 Carrae cur urbs paganorum 523, 11.
 Cassa Pamph. 395, 17.
 Castabala Cilic. 397, 14.
 Castoria Thessal. 417, 39.
 Castra Martis 393, 11.
 Caunus Lyciae 395, 25.
 Caunus urbs conditionis miserae 480, 10.
 Cellae Illyr. 391, 12.
 Cephaleniae ins. Graec. 392, 17.
 Cerase Lyd. 394, 21.
 Cerasus Pont. Polem. 397, 2.
 Cercyra ins. Epir. 393, 2.
 Ceres Chthonia apud Hermionenses 423, 37.
 Ceretapa Phryg. 394, 11.
 Cestri Isaur. 397, 21.
Χαιρώνεια Ἑλλάδ. 392, 3.
Χαλκηδὼν Ἰοντ. 396, 9.
 Chalcedonia cuiusmodi Metropolis 488, 11.
 Chalcis ins. Euboeae 392, 7.
 Chalcis Syr. cons. 397, 27.
 Charagmuba Palaest. 398, 28.
Χερσόνησος Κρήτ. 392, 23.
Χῶμα Λυκ. 395, 22.
Χωρία Μιλιαδικὰ Πάμφ. 395, 13.
Χωρία πατριμονιάλια Καρ. 396, 7.
 Christopholis eadem ac Nicopolis Thraciae 406, 34. et Dioshiron Asiae 441, 15.
 Cibyra Cariae 396, 7.
 Cibyrreotarum Thema quodnam 487, 36.
 Cierus deinceps Prusias ad Hypium amnem 494, 22.
 Cinnna Galat. 396, 20.
 Cios Pont. 396, 10.
 Clazmus Cret. 392, 24.
 Clitium Cypr. 397, 16.
 Claneus Gal. sal. 396, 24.
 Claudiopolis 396, 13.
 Clazomene Asiae 393, 27.
 Clysma castellum ad Arabicum sinum accubans 544, 8.
 Cnidus Cariae 396, 2.
 Codrula Pamph. 395, 16.
 Coela portus Thrac. 405, 17. in Euboea ib. 27.
 Colassae Phryg. 394, 11.
 Colassae et Colassenses Phryg. 451, 9.
 Colbasa Pamph. 395, 14.
 Colonia Armen. 397, 5.
 Colosa Asiae 393, 25.
 Comana Pamph. 395, 14. Ponti Polem. 397, 2.
 Comanae quot fuerint in Pamphylia 473, 21.
 Comba Lyciae 395, 24.
 Comes Isauriae 514, 8. Lycaoniae 464, 7. patrimonii sacri a quo institutus 487, 9.
 Comistaraus Lyciae 395, 26.
 Comona Armen. 397, 7.
 Conana urbs Pisid. 461, 30. 463, 21.
 Conionisa Helleesp. 394, 6.
 Coniupolis Phryg. 394, 12.
 Constantia Arab. 399, 4. Cyp. 397, 16. Osroën. 398, 6.
 Constantiana Scyth. 391, 7.
 Constantina Phoen. 398, 12.
 Consulares provinciarum qua fuerint dignitate 402, 2.
 Copton Theb. 399, 26.
 Coracium Pamph. 395, 18.
 Corrector Augustamnicae 541, 23.
 Paphlagoniae 495, 18.
 Corycus Cilic. 397, 10.
 Cotama Pamph. 395, 18.
 Cos ins. 395, 28.
 Crasus Phryg. 394, 12.
 Cratia Honor. 396, 14.
 Cremna Pamph. 395, 14.
 Cucusus Armen. 397, 7.
 Cucusus oppidum Armen. desertissimum 507, 23.
 Curium Cypr. 397, 17.
 Cyanae Lyciae 395, 23.
 Cybistra Cappad. 396, 28.
 Cydissus Phryg. 394, 14.
 Cydonea Cret. 392, 24.
 Cydonia et Cydonea 429, 3.

- Cynum Aegypt. 399, 10.
 Cyparissia Graec. 392, 16.
 Cyrenia Cypr. 397, 18.
 Cyrus Euphrat. 398, 2.
 Cythera ins. Graec. 392, 18.
 Cythri Cypr. 397, 18.
 Dadybra Paphl. 396, 17.
 τῆς *Δακτίας* (Ἐπαρχία) 393, 7.
 Daldia Lydiae 457, 32. an Mysse dicta ib. 25.
Δαλλισανδος Ἰσαυρ. 397, 22.
 Dalisandus Isaur. a quo condita 517, 10.
 Damascus Phoen. 398, 15.
 τῆς *Δαρδανίας* (Ἐπαρχία) 393, 13.
 Dardanum Hellesp. 394, 3.
 Darnis Liby. 400, 1.
 Dascylae plures in Bithynia 492, 37.
Δασυλίον Ποιτ. 396, 11.
Δαυλία Ἑλλάδ. 392, 2.
Δεβαλάκια Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
Δεβελός Αἰμυν. 391, 2.
 Delos ins. Graec. 392, 10.
Δελφοί Ἑλλάδ. 392, 3.
 Delos insula cur ἀδελος Hierocli 422, 31.
Δημητριάς Θεσσαλ. 391, 22.
Δήμος de pago 469, 38.
Δήμου Ἀμαθάσσου Φρυγ. Σαλ. 395, 8. *Ἀδράκλεια* Φρυγ. Σαλ. ibid. *Καναύρα Παμφ.* ib. 11.
Ανκαίων Φρυγ. Σαλ. ib. 7.
Μενεδενίω Παμφ. ib. 11. *Οὐλλιαμβος* Παμφ. ib. 10. *Πραιπενίτσου* Φρυγ. Σαλ. ib. 8.
Σαβαίων Παμφ. ib. 16.
 Demusia Pamph. 395, 16.
Δέρβαι Αὐκαον. 394, 33.
Δία Ἀραβ. 399, 2.
 Diana Persica 459, 20. Chesias 482, 43.
 Dio-Caesarea Isaur. 397, 22. Palaest. 398, 25.
 Dioclea in Praevalitana 437, 31.
 Dioclea Phryg. 394, 14.
 Diocletianopolis Palaest. 398, 21. Thessal. 391, 23. Thrac. 390, 16.
 Diocletianus libros Chemicos Aegyptiorum exussit 539, 10.
 Dioecesis Aegyptia quot fuerit provinciarum 535, 43. Pontica 488, 3.
Διον Ἰλλυρ. 391, 11.
 Dionysopolis Scyth. 391, 7.
Διός ἱερὸν Ἀσί. 393, 25.
 Diospolis Aegypt. 399, 9. Palaest. 398, 18. Thrac. 390, 16.
Δόβρορος Ἰλλυρ. 391, 13.
Δωδώνη Ἡπίρ. 392, 28.
 Doliche Euphrat. 398, 2.
Δοκίμιον Φρυγ. Σαλ. 395, 6.
Δῶρα Παλαιστ. 398, 18.
Δωράκιον Πρεβ. 393, 16.
Δοροστόλος Μυσ. 391, 4.
 Dorusa ins. Graec. 392, 19.
Δορύλαιον Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
 Draco fl. Bithyniae 489, 29.
 Drepane Bithyn. postea Helenopolis dicta 489, 28.
Δρυμαία Ἑλλάδ. 392, 2.
 Dulichia pro Doliche Syr. 521, 21.
 Dux Aegypti 548, 5. Arabiae 533, 24.
 Dyrhachium Epir. nov. 393, 4.
Ἐγνατός Θεσσαλ. 391, 22.
Ἐδεβησσός Αὐχ. 395, 21.
 Edebessus Lyciae urbs 477, 25.
 Edessa Osroën. 398, 5. Illyr. 391, 12.
Εἰρηνόπολις Ἰσαυρ. 397, 23.
Εἰρηνούπολις Κίλικ. 397, 14.
Ἐκωνός Ἑλλάδ. 392, 5.
Ἐλαία Ἀσί. 393, 29.
Ἐλάτεια Ἑλλάδ. 392, 2.
Ἐλεαρχία Αἴγυπτ. 399, 10.
 Elearchia Aegypt. unde dicta 540, 9.
Ἐλενόπολις Ποιτ. 396, 9.
Ἐλενούπολις Παλαιστ. 398, 25.
Ἐλευθέρα Κρήτ. 392, 24.
Ἐλευθερόπολις Παλαιστ. 398, 19.
Ἐλλίου Ἀδρούσι. 399, 16.
Ἐλιοῦπολις Γαλατ. 396, 21. Φων. 398, 15.
Ἐλῆς Αἰτωλ. 392, 16.
 Elis Aetoliae metropolis fuerit an Patrae 425, 5.
 τοῦ Ἐλλησπόντου (Ἐπαρχία) 394, 1.
Ἐλοῦσα Παλαιστ. 398, 29.
Ἐλυρος Κρήτ. 392, 25.
Ἐμβατεύειν de paganorum Diis 415, 13.
Ἐμισσα Φων. 398, 15.
Ἐμπόριον Κρομμυῶν Ἑλλάδ. 392, 9.
Ἐρδαία Ἰλλυρ. 391, 12.

- Eordea ntrum urbs Macedon. 411, 12.
 τῆς Ἡπειροῦ παλαιῶς (Ἐπαρχία) 392, 27.
 τῆς Ἡπειροῦ νέας (Ἐπαρχία) 393, 3.
 Ἐγεῖτος Ἀσ. 393, 22.
 Ἐπίδαμος Ἡπειρ. 393, 4.
 Ἐπίδαυρος Ἑλλάδ. 392, 12.
 Ἐπιφάνεια Συρ. 397, 29.
 Epiphania Cilic. 397, 13.
 Episcopus an pagis dari potuerit 470, 16. pauci olim in Europ. provincia 404, 28.
 Ἐράκλεια Λάκκου Ἰλλυρ. 391, 13. Στραμνοῦ Ἰλλυρ. ibid. 14. Αστρυμοῦ Καρ. 396, 2. Σαλβάκιος Καρ. ib. 5. Ὀνωρ. ib. 14. Θράξ. 390, 9.
 Ἐρεῖος Καρ. 396, 6.
 Ergasterium Hellesp. 394, 7.
 Erxinus fl. Regina etiam dictus 403, 6.
 Ἐρμιόνη Ἑλλάδ. 392, 13.
 Ἐρμούπολις Ἀσ. 394, 20.
 Ἐρμούπολις Αἴγυπτ. 399, 7.
 Erre, Aero urbs Arabiae 534, 6.
 Ἐυαῖα Ἀσ. 393, 25.
 Eudocia Phryg. 394, 15.
 Εὐδοκίαις Ἀσ. 395, 24.
 Εὐδοκίαις Γαλ. σελ. 396, 24.
 Eudoxiopolis eadem quae Selymbria Thraciae 402, 19.
 Εὐδοξιοῦπολις Θράξ. 390, 9. Πισιδ. 394, 28.
 Eucelus Cappad. 441, 29.
 Εὐκαρχία Φρυγ. Σελ. 395, 4.
 Εὐμένηα Φρυγ. 394, 13.
 Euphratesia quae olim Commagene 520, 35.
 τῆς Εὐφρατιῶς (Ἐπαρχία) 398, 1.
 Εὐρώα Ἡπειρ. 392, 28.
 Europa utram Proconnesularis 401, 12.
 Εὐρακτος Εὐφρατ. 398, 4. Ἰλλυρ. 391, 11.
 Εὐστρατίων Μασεδ. 391, 19.
 Ἐξ ἄγχιλευστος quid in lapidibus literatis 520, 23.
 Ἐξουσία πικρῆ Ἀσ. 399, 2.
 Ἐξουσία Ἑλλάσ. 394, 2.
 Fanninopolis Cappad. 396, 28.
 Fundi patrimoniales 487, 5.
 Γαβὰς Lyciae 398, 26.
 Gabala utrum in Lycia 458, 23. in Syria 519, 14.
 Γάβαλα Συρ. 397, 26.
 Gadarorum fl. Hieramax 531, 31.
 Gaga Lyciae 395, 21.
 Γάγγρα Παφλ. 396, 17.
 Galatia parva quae 497, 5.
 τῆς Γαλατίας (Ἐπαρχία) 396, 19.
 Γαλουταρίας (Ἐπαρχ.) ib. 22.
 τῶν Γαλίνων (Ἐπαρχία) 400, 7.
 Gallus fl. circa Nicomediam 468, 15.
 Γάδος Θράξ. 390, 10.
 Gaza Palaest. 398, 22.
 Gaza duplex in Palaest. 530, 4.
 Gentes et nationes saepe conunguntur 527, 38.
 Γεράνθρα Ἑλλάδ. 392, 14.
 Γέρασα Ἀσ. 399, 3.
 Germa Hellesp. 394, 5.
 Germanicopolis Isaur. 397, 23.
 Gerras Aegypt. 399, 13.
 Γεράσια Λακων. 395, 1.
 Γόμοροι Θεσσαλ. 391, 23.
 Γόρδος Ἀσ. 394, 23.
 Γορτύνη Κρήτ. 392, 22.
 Gratiana Mys. 393, 18.
 Greges equorum dominicorum in Phrygia 468, 12.
 Gregorius Nazianz. ubi educatus 502, 42.
 Halicarnassus Cariae 396, 2.
 Halmyris Scyth. 391, 9.
 Halmyris et Salmydessus diuinae in Scythia urbes 410, 26.
 Halys fl. unde oriatur et an Sebastiam et Caesaream Cappadec. praeterfluit 500, 27.
 Helenopolis Bithya. a quo condita 489, 42.
 Helenopolis Pont. 396, 9.
 Heraclea Pelagoniae et Lyncestidis eadem 412, 3. Albace et Salbace in Caria 485, 35.
 Hierapoles duae in Phryg. 450, 4. 467, 27. in Isaur. 516, 30.
 Hierapolis Isaur. 397, 22. Phryg. 394, 10. 395, 4.
 Hierosolyma Aelia ad Iustiniani Imp. aetatem 529, 9.
 Histrica civitas ubi 409, 36.
 Homonada Lycion. 465, 21.
 Iacobus Apost. utrum in Maritimae Barca an in Hispan. captus 549, 31.

- Ἰαυός Καρ. 396, 6.
 Istrus fl. Moesia 468, 16.
 Ithora Helenoponti 504, 16.
 Ἰθώρα Ἐλευσπ. 396, 31.
 Iconium Lycæon. 394, 32.
 Iconium Lycæon. an colonia 464, 19.
 Ἰδομένη Ἰλλυρ. 391, 14.
 Ἰεράπολις Ἀραβ. 399, 3. Ἐδ-
 φραι. 398, 2. Ἰσαυρ. 397, 22.
 Φρυγ. Παλαι. 394, 10. Φρυγ.
 Σαλευτ. 395, 4.
 Ἰεράπυδρα Κρήτ. 392, 22.
 Ἰεροκαστέλα Ἀνδ. 394, 22.
 Ἰεροσόλυμα Παλαιστ. 398, 20.
 Ἰλιστρα Λυκαον. 394, 33.
 Ilium Hellesp. 394, 3.
 Illyrici provinciae quot 410, 86.
 τοῦ Ἰλλυρικοῦ (Ἐπαρχία) 391, 10.
 Iluza Phryg. 394, 13.
 Imbrus ins. Graec. 392, 20.
 Ἰνατος Κρήτ. 392, 22.
 Insula Claudus Cret. 392, 26.
 Cytheria Graec. ib. 18. Dorusa
 Graec. ib. 19. Imbrus Graec.
 ib. 20. Lemnus Graec. ib. 19.
 Myconos Graec. ib. 18. Molus
 Graec. ib. Strophades Graec.
 ibid.
 Insularum provincia a quo facta
 480, 29.
 Ἰοβία Παμφ. 395, 11.
 Ionopolis ante Abonuteichos 496,
 41.
 Ἰωνόπολις Παφλ. 396, 17.
 Ἰόπη Παλαιστ. 398, 21.
 Ἰος Νήσ. 395, 30.
 Ἰοτάπη Ἰσαυρ. 397, 21.
 Ἰππος Ἐλλησπ. 394, 7.
 Ἰππος Παλαιστ. 398, 24.
 Ἰψος Φρυγ. Σαλ. 395, 6.
 Irenopolis quando Berocæ Thrac.
 dici coepta 407, 14. in Cilicia
 510, 26. in Isauria 517, 42.
 Iris fl. Ponti 505, 36.
 Isauri ob latrocinia infames 466,
 17.
 τῆς Ἰσαυρίας (Ἐπαρχία) 397, 19.
 Ἰσαυρόπολις Λυκαον. 394, 33.
 Ἰσινδα Παμφ. 395, 12.
 Ἰσοκος 393, 12.
 Ἰστρος Σκυθ. 391, 7.
 Istrus et Istropolis eadem 409, 33.
 Iucharatax Phryg. 394, 14.
 Iudaei Athei habiti a paganis 530,
 41.
 Indices pro Praesidibus 480, 44.
 Iulianopolis Lyd. 394, 20.
 Iulio-Sebasta Isaur. 397, 21.
 Iupiter Sabadius et Sabazius in
 Thrac. 404, 41.
 Iustiniana I an Lychnidus 432, 7.
 Iustinianopolis in Cappadoc. est
 Mosis 503, 44.
 Iustinianopolis Pisid. 394, 29.
 Iustinianus ubi natus 432, 8.
 Καλχηδών et Καρχηδών saepius
 a librariis confusae 488, 21.
 Καλλιatis Σκυθ. 391, 7.
 Καλλιόπολις Θρακ. 390, 10.
 Κάππα Λυκαον. 395, 1.
 Καπιτωλίας Παλαιστ. 398, 24.
 τῆς Καππαδοκίας α' (Ἐπαρχία)
 396, 25.
 τῆς Καππαδοκίας β' (Ἐπαρχία)
 396, 27.
 τῆς Καρίας (Ἐπαρχία) 396, 1.
 Κάριαι Ὀσροην. 398, 6.
 Κάριος Σκυθ. 391, 8.
 Κάριοςτος Ἑλλάδ. 392, 7.
 Κάσιον Ἀδγούστ. 399, 12.
 Κατὰ κλέυσιν quid in literatis
 lapidibus 530, 25.
 Κελαιώδιον Μακεδ. 391, 19.
 Κεκανυμένη Πισιδ. 394, 26.
 Κήλων cur Pan 415, 40.
 Κετων ἀιδέριος de coelo 513, 19.
 Κέραμος Καρ. 396, 3.
 Κερεόπυργος Ῥοδόπ. 390, 14.
 τῆς Κιλικίας α' (Ἐπαρχία) 397, 9.
 τῆς Κιλικίας β' (Ἐπαρχία) 397,
 12.
 Κισβοία Κύπρ. 397, 17.
 Κλαυδιούπολις Ἰσαυρ. 397, 22.
 Κλεοπάτρα Ἀγυπτ. 399, 10.
 Κλήρος Ὀρεινῆς Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
 Κλήρος Πολιτικῆς Φρυγ. Σαλ.
 395, 5.
 Κλήρος de agris et praediis 468, 4.
 Κλίμα et Κλιματάχης 414, 27.
 Κλίμα Μεσσικόν Ἰλλυρ. 391, 16.
 Κλίσμα κάστρον Ἀδγούστ. 399, 17.
 Κνωσός Κρήτ. 392, 23.
 Κοίλα Θρακ. 390, 11.
 Κοκτιμαλικαὶ Καρ. 396, 7.
 Κωμόπολις de ampliore vico 469,
 10.
 Κόρινθος Graec. 392, 11.

- Κόρυα Λυκαον.* 395, 1.
Κορώνη Ἑλλάδ. 392, 15.
Κορώνεια Βοιωτίας Ἑλλάδ. 392, 4.
τῆς Κορσικῆς (Ἐπαρχία) 400, 10.
Κορυβρασσός Παμφ. 395, 18.
Κόσμοι magistratus apud Cretenses 428, 9.
τῆς Κρήτης (Ἐπαρχία) 392, 21.
Κτήμα de praedio 474, 26.
Κτήμα Μαξιμιανουπόλεως Παμφ. 395, 15.
Κύμη Ἀσί. 393, 28.
τοῦ Κύπρου τῆς νήσου (Ἐπαρχία) 397, 15.
Lacus Mareia in Aegypto 539, 37.
Laestrygonia quae Lycaon. urbs 466, 9.
Λακεδαίμων Λυκων. 392, 13.
Λάκκος Ἰλλυρ. 391, 13.
Λαμία Θεσσαλ. 391, 22.
Λάμος Ἰσαυρ. 397, 21.
Λάμπαι Κρήτ. 392, 24.
Lampsacus Hellesp. 394, 3.
Laodicea Phryg. 394, 10.
Laodicea Phryg. cur Trimitaria 449, 31.
Λαοδικεα Πισιδ. 394, 26. *Φων.* 398, 15. *Συρ.* 397, 26.
Λάπιδος Κύπρ. 397, 17.
Larissa Illyr. 391, 12. *Syr.* 397, 29. *Thessal.* 391, 22.
Latmus et Heraclea Latmi in Caria 483, 7.
Λαύζαδος Ἰσαυρ. 397, 24.
Λεβαδία Ἑλλάδ. 392, 4.
Λέβεδος Ἀσί. 393, 27.
Ledrorum in Cypro urbs eadem ac Callinicensium 514, 2.
Lemnos ins. Graec. 392, 19.
Λεοντώ Ἀργούστ. 399, 16.
Leontopolis in Helenoponto ante Zaliche 504, 39. *in Osrhoëne quae prius Callinicus* 523, 42.
Leontopolis Osroën. 398, 7.
Leucosia Cyprì eadem ac Ledri 514, 2.
Leucusia Cypr. 397, 18.
Libani provincia quando a Phoenice distracta 526, 33.
Λιβιάς Παλαιστ. 398, 20.
τῆς Λιβύης τῆς ἄνω (Ἐπαρχία) 399, 29. *τῆς κάτω (Ἐπαρχία)* ib. 31.
Λιμέναι Πισιδ. 394, 25.
Limobrama Pamph. 395, 15.
Λιμυρα Λυκ. 395, 21.
Λίσσος Κρήτ. 392, 25. *Περσ.* 393, 16.
Λιστρών Ἡπειρ. ν. 393, 6.
Lugere de animalibus 546, 12.
Lunda Phryg. 394, 12.
Λυχνιδός μητροπόλις Ἡπειρ. 393, 5.
Lycus fl. Ponti 505, 28.
τῆς Λυδίας (Ἐπαρχία) 394, 18.
τῆς Λυκαονίας (Ἐπαρχία) 394, 31.
τῆς Λυκίας (Ἐπαρχία) 395, 20.
Λύκτος Κρήτ. 392, 23.
Λύρβη Παμφ. 395, 17.
Λυσιᾶς Φρυγ. Σελ. 395, 5.
Lystra Lycaon. 394, 32.
Macedones captis in Syria uribus nomina ex Macedonia dedere 522, 10.
Μαγνησία Μαιάνδρου Ἀσί. 393, 23. *Σπύλου Ἀσί.* ib. 27.
Mago Carthaginensis de R. R. scripsit 488, 26.
Μάγυδος Παμφ. 395, 10.
Μαιονία Λυδ. 394, 19.
Μαιουῶδος Ἀραβ. 399, 3.
Maiuma Alexandriae 536, 26. *A-scalonis* 529, 4.
τῆς Μακεδονίας (Ἐπαρχία) 391, 18.
Μάλλος Κίλικ. 397, 11. *Πισιδ.* 394, 29.
Μάμψις Παλαιστ. 398, 29.
Mandacada Hellesp. 394, 7.
Μάνδραι Ἑλλησπ. 394, 7.
Μαρτίνηα Ἑλλάδ. 392, 13.
Mantinium circa Claudiopolin Honoriadis 494, 14.
Marcianopolis Cariae 396, 6. *Mysiae* 391, 3.
Marnas Gazenium in Palaest. deus 530, 26.
Μαρώνεια Ῥοδόπ. 390, 13.
Μάσταυρα Ἀσί. 393, 24.
Mauritius Imp. unde ortus 507, 13.
Maximianopolis Palaest. 398, 25. *Pamph.* 395, 14. *Rhodop.* 390, 13.
Μήδαβα Ἀραβ. 399, 2.
Megara Graec. 392, 8.
Melitene Armen. 397, 7.

- Βηλός Νῆσ.** 395, 29.
Βίβλιν de Luno 456, 15. **Ἀσκη-
 νος, Κάρος, Καμαραίτης, Φαρ-
 νάκης** ib. 22.
Βιενναίτης Αἴγυπτ. 399, 7.
Βιηρίων Δαρδ. 393, 14.
Βιήρος Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
της Μεσοποταμίας (Ἐπαρχία)
 398, 8.
Βιεσοτίμωλος Αὐδ. 394, 22.
Βιεσσὴν Λακων. 392, 15.
Metalla aeris in Arabia 535, 23.
 in Cypro circa Sulos 512, 29.
Βιέτιλις Αἴγυπτ. 399, 7.
Methone et Mothone Peloponnesi
 424, 40.
Μεθώνη Ἑλλάδ. 392, 12.
Μέθυμα et Μήθυμα Lesbi 481,
 33.
Μέθυμα Νῆσ. 395, 28.
**Metrodorus Scepsius utrum Chal-
 cedonensis dictus** 488, 37.
Μητρόπολις Θεσσαλ. 391, 23. **Πι-
 σιδ.** 394, 27. **Φρυγ.** Σαλ. 395, 6.
Metropolis Ecclesiastica una in
 provinciis, etsi plures civiles et
 honorariae 421, 2.
Metalus urbs Illyrici 437, 6.
Μίδαιον Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
Μίλητος Καρ. 396, 1.
Μισθεία Λυκαον. 394, 32.
Μιτυλήνη Νῆσ. 395, 28.
**Mocissus Metropolis III. Cappa-
 doc. a Iustiniano facta** 503, 33.
Μόλις Ἑλλησπ. 394, 5.
Μολώη Ἰσαυρ. 397, 23.
Molus ins. Graec. 392, 18.
Mopsuestia Cilic. 397, 13.
Μοστίγη Αὐδ. 394, 22.
Mosyna Phryg. 394, 10.
Μοσύνοι, Μόσσυνοι turres 450, 17.
Μοθώνη Ἑλλάδ. 392, 16.
Murus de propugnaculo 473, 41.
Myconos et Mycon 425, 43.
Μύλασα Καρ. 396, 3.
Μύνδος Καρ. 396, 2.
Μυωδία Παμφ. 395, 13.
Μύρα Λυκ. 395, 22.
Myriangeli Galat. urbs 499, 30.
Μυριαίων Γαλ. 396, 24.
Myrina Asiae 393, 28.
της Μυσίας (Ἐπαρχία) 391, 3.
Nacolia Phryg. Sal. 395, 7.
Ναϊσός Λακ. 393, 8.
Ναύκρατις Αἴγυπτ. 399, 8.
Naupactus Graec. 392, 3.
Naxus ins. 395, 29.
Nazianzus Cappad. eademque ac
Diocaesarea 502, 36.
Ναζιανζός Καππαδ. 396, 28.
Νέα αὐλή Ἀσι. 393, 26.
Νέα Βαλεντία Ὀσροην. 398, 6.
Νέα πόλις Παλαιστ. 498, 20.
Νέα Σικυών Ἑλλάδ. 392, 11.
Νεάπολις Ἀραβ. 399, 3. **Πισιδ.**
 394, 25.
Neapolis Cariae 396, 4. **Illyrici**
 391, 15. **Isaur.** 397, 24.
Neo-Caesarea Pont. 396, 11. 397, 2.
Neocaesarea Ponti utrum Lyco an
Iridi apposita 505, 28.
**Neronias in Cilicia a quo Ireno-
 polis appellata** 510, 33.
τῶν Νήσων (Ἐπαρχία) 395, 27.
Νήσος Εὐβοία Ἑλλάδ. 392, 5.
Ἰμβρος Ἑλλάδ. ib. 20. **Ἀγ-
 μνος Ἑλλάδ.** ib. 19. **Πεπάρη-
 θος Θεσσαλ.** 391, 25. **Σαμο-
 θράκης Ἰλλυρ.** ib. 17. **Σκίαθος**
Θεσσαλ. ib. 25. **Σκόπελος Θεσ-
 σαλ.** ib. 24. **Θάσος Ἰλλυρ.** ib.
 17.
Nestus et Mestus fl. Thrac. 414, 26.
Nicephorium Syris Tela et dein
Constantina 522, 31.
Nicia, Nicea et Nicaea cuiusmodi
metropolis 490, 12.
Nicomedia Bithyniae metropolis
 489, 8. 490, 32.
Nicomedia Pont. 396, 9.
Nicopolis in Thrac. 406, 31. 408,
 15.
Nicopolis Armen. 397, 5. **Asiae**
 393, 25. **Epir.** 392, 28. **Euphr.**
 398, 3. **Mys.** 391, 4. **Rhodop.**
 390, 14.
Νιλακώμη Ἀραβ. 399, 2.
**Nisibis Mesop. an unquam Siba-
 polis appellata** 524, 19.
Nitria quam longe ab Alexandria
Aegypt. remota 539, 42.
Νοβιδοῦνος Σκυθ. 391, 9.
τοῦ Νωρίκου (Ἐπαρχία) 400, 7.
Novae Moes. 391, 4.
Novae circa Moesiam duae 408, 29.
Νύσα Λυκ. 395, 24.
Nyssa Asiae 393, 23. **Cappad.** 396
 26.

- Oases in Aegypto tres 539, 22.
 Ammoniacae 400, 2. 551, 18. Magna 399, 23. 547, 41. Parva 399, 10. 539, 20.
- Ἄσξος Κρήτ. 392, 24.
 Ὀδησσός Μυσ. 391, 4.
 Οινόανδα Λυκ. 395, 26.
 Ὀχη Ἑλλησπ. 394, 7.
 Ὀλβια Παμφ. 395, 13.
 Ὀλβη Ἰσσυρ. 397, 22.
 Olympii ludii Seleuciae in Isauria 514, 29.
 Ὀμόναδα Λυκων. 394, 33.
 τῆς Ὀνωριῆδος (Ἐπαρχία) 396, 13
 Ὀνούεις Αἴγυπτ. 399, 9.
 Ὀνοῦς Παλαιστ. 398, 21.
 Ὀρνοι Θράκ. 390, 10.
 Ὀρρεον Μίγρου Μυσ. 393, 18.
 Orrha et Rhoha cur Edessa Mesopot. appellata 522, 27.
 Ὀρθος πάγος et Ὀρθόπαγος de colle excellentiore 510, 22.
 Ὀρθωσία Καρ. 396, 4.
 Ὀρθωσίας Φοιν. 398, 12.
 Orymna Pamph. 395, 18.
 Osrhoēnae provinciae unde id nomen venerit 522, 15.
 τῆς Ὀσροηνῆς (Ἐπαρχία) 398, 5.
 Ὀστρακίνη Ἀγούστ. 399, 12.
 Οἶτρος Φρυγ. Σαλ. 395, 4.
 Οὐαλεντία Φρυγ. 394, 11.
 Οὐάσσαδα Λυκαον. 394, 32.
 Οὐλπιάνα Λαρδ. 393, 14.
 Οὐρμα Εὐφρατ. 398, 3
 Oxyrychus Arcad. 399, 19.
 Pacatiana Phrygia 448, 40.
 Παχνημονίς Αἴγυπτ. 399, 9.
 Παγαί Ἑλλάδ 392, 8.
 Paganus an episcopus dari potuerit 470, 16.
 Palaestina in quot provincias descripta 528, 6. tertia olim Arabia 532, 16. Salutaris eadem ac III. 528, 15. nunquam Hygia dicta 448, 40.
 Palaestinae omnes Hierosolym. Patriarchae in Chalcedonensi concilio subditae 528, 17.
 Παλαιά πόλις Ἀσί. 393, 25.
 Παλαιόπολις Παμφ. 395, 13
 τῆς Παλαιστίνης (Ἐπαρχία) 398, 17.
 τῆς Παλαιστίνης β (Ἐπαρχία) 398, 23.
- τῆς Παλαιστίνης γ (Ἐπαρχία) 398, 27.
 Πάμυρα Φοιν. 398, 16.
 Πάλτος Συρ. κονσ. 397, 27.
 Paludes in Aegypto plures 540, 9
 τῆς Παμφυλίας (Ἐπαρχία) 395, 9.
 Παντίας Φοιν. 398, 13.
 Παντίου τεῖχος Παμφ. 395, 14.
 Panhormum insula ubi 425, 22.
 Πάνιον Θράκ. 390, 10.
 Παπίθυσος Ἀγούστ. α' 399, 13.
 τῆς Παννονίας (Ἐπαρχία) 393, 29.
 Πάρορμος νῆσ. Ἑλλάδ. 392, 17.
 τῆς Παλαγονίας (Ἐπαρχία) 396, 16.
 Paphos Cypr. 397, 17.
 Paphos insula habita 512, 4.
 Pappa Pisid. 394, 25.
 Paraetionum Liby. 400, 1.
 Parium Helleesp. 394, 2.
 Παρνασσός Κακπαδ. 396, 28.
 Patros ins. 395, 29.
 Παρθικὸς πόλις Ἰλλυρ. 391, 14.
 Parthicopolis urbs Macedon. 413, 16.
 Παστοληρισσὸς Παμφ. 395, 16.
 Patara Lyciae 395, 24.
 Patrae novae ubi in Thessal. 417, 12.
 Patrimonium Sacrum 487, 7.
 Παυταλία Λυκ. 393, 8.
 Πελαγονία Μακεδ. 391, 19.
 Pella unde appellata 531, 23.
 Πέλλη Ἰλλυρ. 391, 11.
 Peltae in Phrygia 452, 12.
 Πέλται Ἑλλησπ. 394, 12.
 Pelusium August. 399, 13.
 Πεντάσχοινον Ἀγούστ. 399, 12.
 Pepuza Phryg. 394, 13.
 Pepuzitae 453, 23.
 Pergami in Asia duo quotannis summi sacerdotes, qui sacra et ludos curarent, creabantur 452, 40.
 Pergamus Asiae 393, 29.
 Πέργη Παμφ. 395, 10.
 Perperine eadem ac Theodosiopolis 444, 13.
 Πεσινοῦς Γαλ. Σαλ. 396, 23.
 Πέτελος Νῆσ. 395, 28.
 Πητινησσὸς Γαλ. Σαλ. 396, 23.
 Petra Palaest. 398, 28.
 Phacusa vicus Aegypti ubi 547, 8
 Φαυῶ Ἀραβ. 399, 4.

- Παρά** Ἑλλάδ. 392, 15.
Πάριος ἄγρον. 399, 16.
Πάριος θισσαλ. 391, 24.
Πάριος Λυκ. 395, 21.
Πάριος Λυκ. 395, 23.
Πάριος Ἑλλάδ. 392, 15.
Philagelus Bacchi titulus 424, 25.
Philadelphia Arab. 399, 3 Isaur. 397, 23. Lydiae 394, 19.
Philippi Macedon. 391, 15.
Philippopolis Arab. 399, 4.
Philippopolis Thrac. cons. 390, 15.
Φιλομήλιον Παιδ. 394, 27.
Φλαβίος Κιλικ. 397, 14.
Phoenice Cret. 392, 25. Epiri 393, 1.
τῆς Φοινίκης (Ἐπαρχία) 398, 10.
τῆς Φοινίκης Λιβανησίας (Ἐπαρχία) 398, 14.
Φωτιχὴ Ἠπειρ. 393, 1.
Φράγωνις Αἴγυπ. 399, 8.
τῆς Φρυγίας Παλαιανῆς (Ἐπαρχία) 394, 9.
τῆς Φρυγίας Σαλονικίας (Ἐπαρχία) 395, 3.
Phrygibus et Thracibus pleraque eadem sacra 405, 7.
Πίναρα Λυκ. 395, 24.
Pionia Hellesp. 394, 6.
τῆς Πισιδίας (Ἐπαρχία) 394, 24.
Πικάνη Ἀσί. 393, 29.
Pityusa circa Ciliciam insula 515, 11.
Πλαταιαί Ἑλλάδ. 392, 7.
Πλωτινούπολις Αἴγυπ. 391, 2.
Πογωνάς Φοιν. 398, 13.
Ποιμανηρός Ἑλλησπ. 394, 4.
Ποιοιοῦσα Ἑλλάδ. 392, 9.
Πολεμώνιον Πόντ. Πολεμ. 397, 2.
Polichna Hellesp. 394, 4.
Πόλις de insula et quare 481, 14.
Πολύβοτος Φρυγ. Σικ. 395, 6.
Πομπηίουπολις Κιλικ. 397, 10.
Παφλ. 396, 17.
τῆς Ποντικῆς (Ἐπαρχία) 396, 8.
τοῦ Πόντου Πολεμωνιακοῦ (Ἐπαρχία) 397, 1.
Poroselene, Poroselene, Prosele-
ne insula 482, 12.
Porphyrites lapis et qua Aegypti
 parte erueretur 543, 32.
Πορθμός Εὐβοῶ. 392, 7.
Portumus urbs Euboeae 421, 24.
Praesides provinciarum 405, 38.
Praetorias Cilic. vicus 509, 14.
Πραγματευόμενοι Curiales 491, 7.
Πραίνετος Πόντ. 396, 9.
τῆς Πρεβάλεως (Ἐπαρχία) 393, 15.
Πριήνη Ἀσί. 393, 23.
Primopolis quae Aspendus ante
 475, 7.
Primupolis Pamph. 395, 17.
Proconsules duo in Orientis Im-
 perio 418, 22.
Proconsulis Asiae amplissima po-
 testas 438, 44.
Προκόνησος Ἑλλησπ. 394, 2.
Προσίμιον χώρας, ἀτρακοῦ 464,
 19.
Προσελήνη Νῆσ. 395, 29.
Πρωτόκοσμος quid Cretensibus
 428, 8.
Provincia Arabiae 399, 1. Arme-
 niae 397, 4. 6. Asiae 393, 22.
 Augusta I. 399, 11. Augusta II.
 ib. 15. Cappadociae 396, 25.
 Cariae ib. 1. Ciliciae 397, 9.
 12. Cretae 392, 21. Cypri
 397, 15. Daciae 393, 7. Dar-
 daniae ib. 13. Epiri novae ib.
 3. Epiri veteris 392, 27. Eu-
 phratisiae 398, 1. Europae 390,
 8. Galatiae 396, 19. Galatiae
 Salutaris ib. 22. Haeminonti
 391, 1. Helenoponti 396, 30.
 Hellesponti 394, 1. Honoriadis
 396, 13. Illyrici 391, 10. In-
 sularum 395, 27. Isauriae 397,
 19. Lycaoniae 394, 31. Lyciae
 395, 20. Lydiae 394, 18. Ma-
 cedoniae II. ib. 18. Mesopotamiae
 398, 8. Mysiae 391, 3. 393, 17.
 Osroënae 398, 5. Palaestinae ib.
 17. 23. 27. Pamphyliae 395, 9.
 Pannoniae 393, 20. Paphlago-
 niae 396, 16. Phoenices 398,
 10. Phrygiae Pacatianae 394, 9.
 Phrygiae Salutaris 395, 3. Pi-
 sidiae 394, 24. Ponti Polemo-
 niaci 397, 1. Ponticae 396, 8.
 Prebalis 393, 15. Rhodopae 390,
 12. Scythiae 391, 6. Syriae
 397, 25. 28. Thessaliae 391,
 21. Thraciae 390, 8. 15.
Προῦσα Πόντ. 396, 10.
Prusa ad Olympum a quo condita
 491, 29.

- Προυσίας Όνομα*. 396, 14.
Prusias ad Hypium antea Cierus 494, 20.
Πρύμνησος Φρυγ. *Σαλ.* 395, 6.
Πτήρα Λυκαον. 395, 1.
Ptolemais Phoen. 398, 11.
Pulcherianupolis Phryg. 394, 16.
Pulcheriopolis Epir. nov. 393, 5.
Rabbath nomen Arab. quando Philadelphise nomen acceperit 534, 42.
Ραφανίαι Συρ. 397, 36.
Ραφία Παλαιστ. 398, 22.
Ρατιάρια 393, 11.
Ρεγέ et δρεγών de vico 493, 24.
Ρεγδόαρα Καππαδ. 396, 29.
Ρεγέδωρις Ποντ. 396, 12.
Ρεγελανία Γαλατ. 396, 20.
Ρεγεμαυρέκιον Γαλ. σαλ. 396, 23.
Ρεγέμνιζος Γαλατ. 396, 21.
Ρεγεμουκισός Καππαδ. 396, 29.
Ρεγεποδανδός Καππαδ. 396, 26.
Ρεγησαλάμαρα Παμφ. 395, 15.
Ρεγετατίος Ποντ. 396, 11.
Ρεγετρούναδα Γαλ. σαλ. 396, 24.
Ρεγκυλιάς Λυκ. 395, 22.
Ρέκετα Έλλησπ. 394, 4.
Rhinocorura August. 399, 12.
Ρήγνον Λυκαον. 395, 2.
της Ρόδου (Έπαρχία) 390, 12.
Ρόδος Νήσ. 395, 27.
Ρώσος Κιλικ. 397, 14.
Rusium Rhodop. 390, 14.
Rusium Thrac. ante Topirus 406, 28.
Sabadius et Sabazius Iupiter 404, 41. unde dictus ib. 31.
Σάβατρα Λυκαον. 395, 1.
Sabi Thrac. populi 404, 40.
Sabinae Pisid. 394, 25.
Sacerdos summus Asiae an Asiarcharum princeps 453, 5. creabatur in communi gentis concilio ib. 6.
Sacerdotium Asiae multo amplissimum 452, 30.
Sagalassus et Agalassus Pisid. 462, 20.
Sagara Hellesp. 394, 5.
Σαίς Αιγυπτ. 399, 8.
Saitae in Aegypto. Saii in Thrac. 537, 30.
Σαλγενορατίξενον Έδωρατ. 398, 3.
Salmyris alia ac Salmydessus 4126.
Σάλτων Παλαιστ. 398, 29.
Σάλτων Ζαλίχην Έλενοπ. 396, 3.
Σάλτος Βουραμίνσιος Θεσσαλ. 3924.
Σάλτος Όβριος Θεσσαλ. 391, 24.
Samos ins. 395, 28.
Σαμόσατα Έδωρατ. 398, 2.
Σαναός Φρυγ. 394, 12.
Sandes Hercules fil. 516, 42.
Sandus cur Indus fluv. appellatus 517, 26.
Sapaci et Sabi Thrac. populi 40444.
Σάρδεεις Λυδ. 394, 19.
της Σαρδηνίας (Έπαρχία) 400, 9.
Sasima Cappad. 396, 28.
Σατάλα Αρμεν. 397, 5.
Σαταλέων Λυδ. 394, 22.
Σατρώτη Ασι. 393, 27.
Σαυαδια Θράκ. 390, 10.
Scamandrus Hellesp. 394, 3.
Scopia Dardan. non alia ac Scapi 436, 1.
Scyros ins. Graec. 392, 10.
Scythia Thrac. provincia 408, 42.
Scythopolis Palaest. 398, 24.
Σεβάσιη Παλαιστ. 398, 20. *Φρυγ.* 394, 13.
Σεβάσιεια Αρμεν. 397, 5.
Sebastopolis Cariae 396, 6.
Sebastupolis Armen. 397, 5. *Thrac.* 390, 16.
Σεβεννυτός Αιγυπτ. 399, 9.
Sectorium Phryg. Salut. 395, 4.
Seleucia Isaur. 397, 19. *Pisid.* 39428. *Syriae* 397, 26.
Seleucobelus Syr. 397, 30.
Seleucobelus et Seleucus ad Belum Syriae eadem urbs 520, 22.
Σέλη Παμφ. 395, 17.
Selinunte Traianus Imp. mortuus 515, 38.
Σελινούς Ίσαυρ. 397, 21.
Σέλλα Παλαιστ. 398, 24.
Sepphoris Palaestina. deinde Diocaesarea appellata 532, 5.
Σέρμιον Παμφον. 393, 20.
Σέρνα Παμφ. 395, 17.
Serrae utrum eadem ac Macedonia Philippi et ubi tandem 413, 32.
Σέρραι Ίλλυρ. 391, 15.
Σεδραίτης Αιγυπτ. α 399, 13.

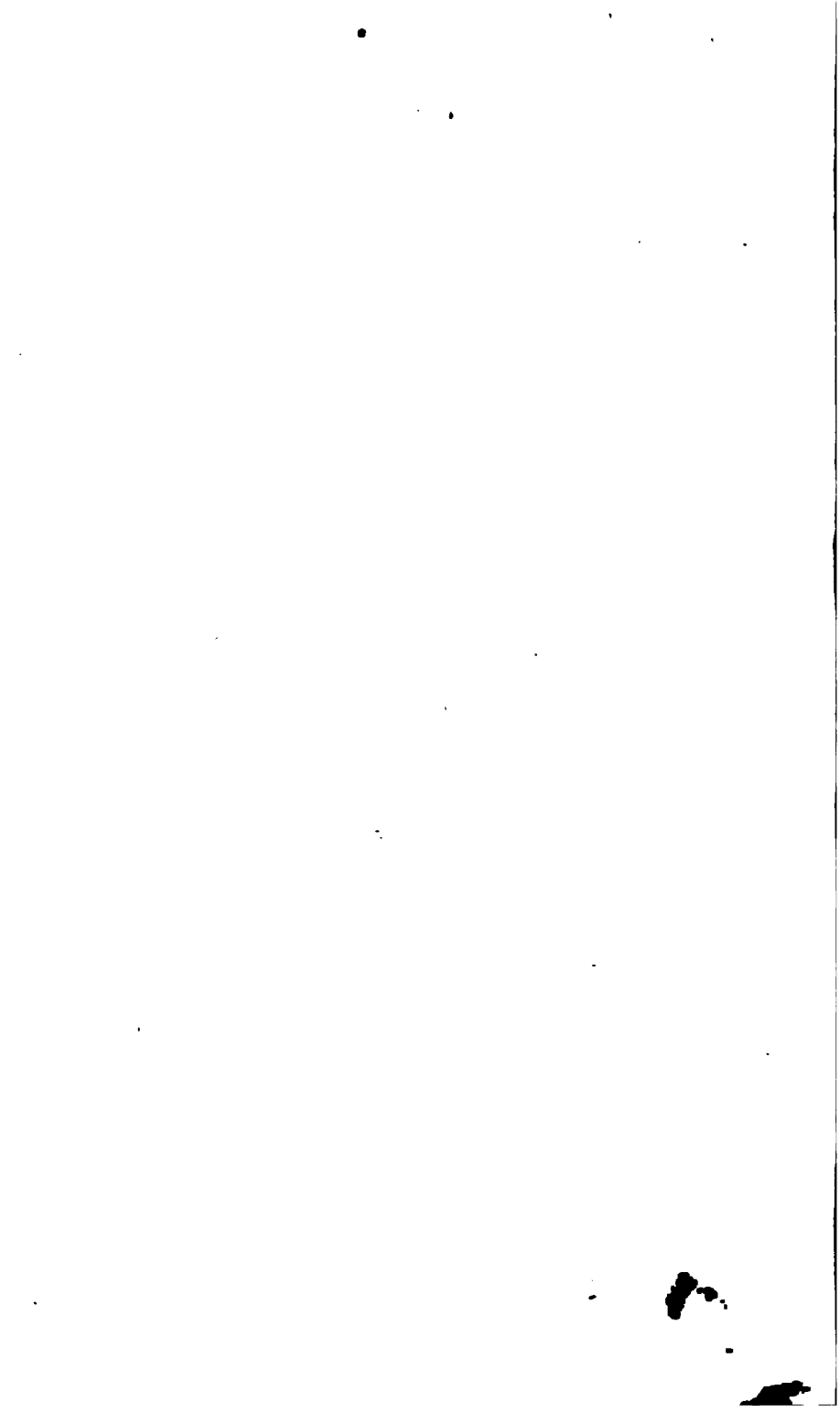
- Sibapolis Mesopotam. ubi 524, 20.
- Siblia Phryg. 394, 13.
- Sicyon Graec. 392, 12.
- Σίδη Παμφ. 395, 17.
- Σίδηρον Ἑλλησπ. 394, 7.
- Sidyra Lyciae 395, 25.
- τῆς Σικελίας (Ἐπαρχία) 400, 9.
- Σινδαῦνθα Παμφ. 395, 12.
- Σιγγιδόνος Μυσ. 393, 18.
- Σιντιανδός Πισιδ. 394, 26.
- Sinope Helenop. 396, 32.
- Σιντική Θράκ. 390, 10.
- Σίρνος Νήσ. 395, 29.
- Σίται Λυδ. 394, 19.
- Situpolis Phryg. 394, 12.
- Σκάμπα Ἠπειρ. γ. 393, 4.
- Σκαρψία Ἑλλάδ. 392, 2.
- Σκέλντια Ἑλλησπ. 394, 5.
- Σκηναρχαία Εύφρατ. 398, 3.
- Σκέννα Λυγούστ. α' 399, 13.
- Σκεπών Ἠπειρ. γ. 393, 6.
- Σκόρα Πρεβ. 393, 15.
- Σκούποι Λαρδαν. 393, 13.
- τῆς Σκυθίας (Ἐπαρχία) 391, 6.
- Σόλις a Solis Ciliciae 508, 13.
- Σόλιος qui Cypri Solos incolebant 508, 12. 512, 26.
- Σόλοι Κύπρ. 397, 17.
- Σόρι Παφλαγ. 396, 17.
- Σούβριτος Κρήτ. 392, 23.
- Σωζόπολις Πισιδ. 394, 27.
- Σώζουσα Λιβ. 399, 30. Παλαιστ. 398, 21.
- τῶν Σπανίων (Ἐπαρχία) 400, 8.
- Σπάρτη Ἑλλάδ. 392, 14.
- Σπίρις Ἑλλάδ. 392, 4.
- Στόλοι Μακεδ. 391, 19.
- Στρατιονίχεια Καρ. 396, 3.
- Στροφαδία νήσ. Ἑλλάδ. 392, 18.
- Sura oppidum ad Euphratem 521, 36.
- Sydera Pamph. 395, 18.
- Συκαμάζων Παλαιστ. 398, 21.
- Σύλαιον Παμφ. 395, 10.
- Sylleum an Sylaeem Pamphyl. 471, 14.
- Σύνναδα Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
- Synnaus Phryg. 394, 16.
- τῆς Συρίας α' (Ἐπαρχία) 397, 25.
- τῆς Συρίας β' (Ἐπαρχία) 397, 28.
- Τάβαι Καρ. 396, 5.
- Tabala Lyd. 394, 21.
- Tabala Lydiae, male Gabala 458, 22.
- Taenia pro litorum tractu et brevibus 536, 32.
- Ταμασσός Κύπρ. 397, 16.
- Tanagra Graec. 392, 6.
- Τάννις Λυγούστ. α' 399, 14.
- Tarsus Cilic. 397, 10.
- Ταύα Αἴγυπτ. 399, 9.
- Τέγεια Ἑλλάδ. 392, 13.
- Τελμισσός Λυκ. 395, 25.
- Τημένον Θύραι Φρυγ. 394, 16.
- Τήμνος Ἰσθ. 393, 28.
- Tenedos ins. 395, 28.
- Τήνος Νήσ. 395, 29.
- Τερμησσός Παμφ. 395, 11.
- Τεύχειρα Λιβ. 399, 30.
- Θάρπουσα Ἑλλάδ. 392, 13.
- Thebae Boeot. 392, 6. Thessal. 391, 22.
- τῆς Θεβατδος τῆς Ἑγγισια (Ἐπαρχία) 399, 21. τῆς ἀνω (Ἐπαρχία) ib. 25.
- Θεμισόνιον Φρυγ. 394, 11.
- Θεμισόνιος Πισιδ. 394, 29.
- Theodosia Phryg. 394, 15.
- Theodosiopolis Asiae antea Perperine 444, 13.
- Θεοδοσίου πόλις Ἰσθ. 393, 29.
- Theodosiupolis Arcad. 399, 22. Osroën. 398, 6.
- Θήρα Νήσ. 395, 30.
- Therma Cappad. 396, 26.
- Θερμόπυλαι Ἑλλάδ. 392, 10.
- Thespieae Graec. 392, 6.
- τῆς Θεσσαλίας (Ἐπαρχία) 391, 21.
- Thessalonica Illyr. 391, 11.
- Θμοῦις Λυγούστ. α' 399, 14.
- τῆς Θράκης (Ἐπαρχία) 390, 15.
- Thraciae quot provinciae 401, 4.
- Thracum et Phrygum eadem saene sacra 405, 7.
- Thyaris fl. circa Dorylaeum 469, 32.
- Θυάττιρα Λυδ. 394, 19.
- Τιάραι Ἰσθ. 393, 29.
- Τιβεριάς Παλαιστ. 398, 25.
- Tiberiupolis Phryg. 394, 15.
- Τιμβρούδων Πισιδ. 394, 29.
- Τίος Ἰσθ. 393, 27. Ὀνωρ. 396, 14.
- Τιθώρα Ἑλλάδ. 392, 3.
- Τιτιούπολις Ἰσθ. 397, 20.
- Τιναςσός Πισιδ. 394, 30.
- Τλώς Λυκ. 395, 25.
- Tomis Scyth. 391, 6.

- Tomitanus solus in Scythiae provincia episcopus 409, 16.
 Tragasaenum sal 447, 35
 Traianopolis Rhodop. 390, 13.
 Traianopolis quae ante Selinus in Isaur. 515, 38.
 Traianus ubi mortuus 515, 38.
 Tralle in Lydia a Trallibus distincta 457, 37.
 Τράλλεις Ἀσι. 393, 23.
 Τράλλης Ἀνδ. 394, 20.
 Trallis an Maeandro occubuerit 440, 22.
 Traupolis Phryg. 394, 16.
 Traupolis Phrygiae an Traianopolis 456, 5.
 Trapezopolis Phryg. 394, 10.
 Τραπεζοῦς Πόντ. Πολιτ. 397, 3.
 Τρέστρα Παμφ. 395, 10.
 Tricala et Tricca Thessal. eadem 417, 22.
 Τρίκκη Θεσσαλ. 391, 23.
 Τρικόνια Μυσ. 393, 18.
 Τριμυδούρων Κύπρ. 397, 18.
 Τριμουκία Ἰλλυρ. 391, 14.
 Triphyllius Ledrorum Cypri antistes utrum diversus a Leucosiae eiusdem nominis episcopo 513, 31.
 Tripolis Lyd. 394, 19. Phoen. 398, 11.
 Τρίπολις ῥᾶσος Rhodus 481, 7.
 Τρωάς Ἑλλησπ. 394, 3.
 Τροίζην Ἑλλάδ. 392, 12.
 Τρόπαιος Σκυθ. 391, 8.
 Τρόσμις Σκυθ. 391, 8.
 Tyana Cappad. 396, 28.
 Τύμανδρος Πισιδ. 394, 27.
 Τυράϊον Πισιδ. 394, 26.
 Τύρος Φων. 398, 11.
 Τυόδης Ἀμιν. 391, 2.
 Valentia Phryg. 394, 11.
 Vasada Lyccon. 394, 32.
 Vasada Lyeaoniae 465, 14.
 Vici et pagis in Asia episcopi erant 470, 16.
 Ξάνθος Λυκ. 395, 24.
 Ξοῖς Ἀγυπτ. 399, 8.
 Ὑδη Λυκαον. 394, 33.
 Ὑάριμα Καρ. 396, 4.
 Ὑπαιτα Ἀσι. 393, 24.
 Ὑπαιτα Θεσσαλ. 391, 22.
 Ὑτιης Θύσθαι Ἑλλάδ. 392, 6.
 Zacynthus ins. Graec. 392, 17.
 Zaliche Helenopont. 396, 31.
 Zaliche Helenopontl deinceps Leontopolis 504, 39.
 Zagara Maced. 391, 20.
 Ζεῖδη Ἰσαυρ. 397, 24.
 Ζήλα Ἑλενον. 396, 31.
 Ζιλθενα Σκυθ. 391, 8.
 Zephyrium Cilic. 397, 11.
 Ζεύγμα Εὐφρατ. 398, 2.
 Ζωάρα Παλαιστ. 398, 29.
 Ζωγροζαγούλης Αἰβ. 400, 1.
 Zorzila Pisid. 394, 30.

BONNAE

TYPIS CAROLI GEORGII.

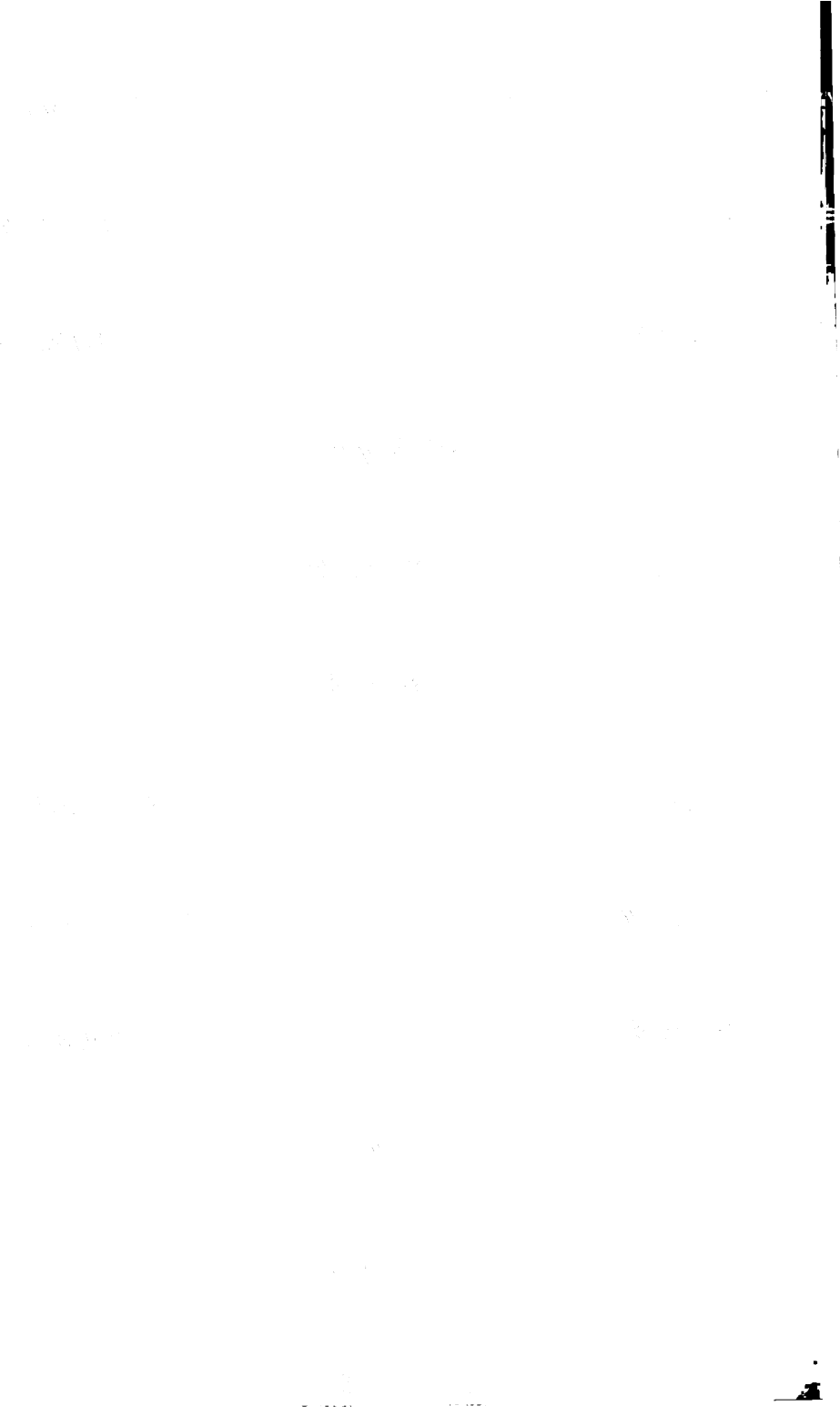

949.5
C822

Stanford University Libraries

3 6105 013 084 541

Stanford University Libraries
Stanford, California

Return this book on or before date due.

--	--	--

